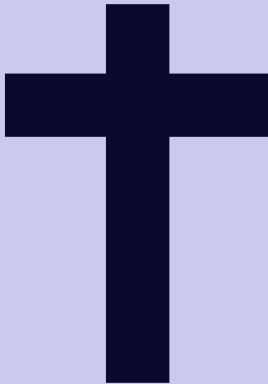

Ja jembyu kajxy'átyryu mađu Jesukristakyujxm: El

Nuevo Testamento de nuestro Señor Jesucristo en

el mixe de Juquila

New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe, Juquila)

Ja jembyꞵ kajxy'átypyꞵ mꞵdꞵ
Jesukristꞵkyꞵjxm: El Nuevo Testamento de
nuestro Señor Jesucristo en el mixe de Juquila
New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,
Juquila)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305

Contents

MATEWƏ	1
MARKƏS	75
LUKƏS	121
FWANK	197
APOSTULƏTY	258
ROMANƏS	328
1 KORINTƏ	361
2 KORINTƏ	392
GALASYƏ	412
ƏFESƏ	424
FILIPƏS	435
KOLOSƏ	443
1 TESALÓNİKƏ	450
2 TESALÓNİKƏ	457
1 TIMOTEE	461
2 TIMOTEE	470
TITƏ	476
FILEMÓN	480
EBREƏSƏTY	482
Santya'agu	505
1 PEEDRƏ	513
2 PEEDRƏ	522
1 FWANK	527
2 FWANK	535
3 FWANK	537
JUUDƏS	539
DI'IBƏ JATANƏP	542

Oybyu Ayuk Di'ibu Matewü Jyaay

Jesukristu yaptujkuty

¹ Tyaadu du'un tu'ugu listu ma 'yity kuxjaay yu xyuuju ty ja 'yaptujkudyu Jesukristu, di'ibu tuump'ajt aats'ajtu rey Davit, di'ibu tuump'ajt aats'ajtudu Abraan.

² Abraan yu'u teety'ajtu Isaa, di'ibu teety'ajtu Jakoob, di'ibu teety'ajtudu Judaa esu myuga'axuty. ³ Judaa yu'u teety'ajtu Fares esu Zeru, di'ibu tyaak'ajtu Tamar. Fares yu'u teety'ajtu Esrom, di'ibu teety'ajtu Aram, ⁴ di'ibu teety'ajtu Aminadap, di'ibu teety'ajtu Naason, di'ibu teety'ajtu Salmón. ⁵ Salmón yu'u teety'ajtu Booz, di'ibu tyaak'ajtu Raap. Booz yu'u teety'ajtu Obeed, di'ibu tyaak'ajtu Rut. Obeed yu'u teety'ajtu Isa'ii, ⁶ di'ibu teety'ajtu rey Davit.

Davit yu'u teety'ajtu Salomonk, di'ibu tyaak'ajtu ku'ekytyo'oxy di'ibu ñdo'oxy'ajtu Uriiis. ⁷ Salomonk yu'u teety'ajtu Robwam, di'ibu teety'ajtu Abiis, di'ibu teety'ajtu Asaa, ⁸ di'ibu teety'ajtu Josafat, di'ibu teety'ajtu Joram, di'ibu teety'ajtu Uziiis, ⁹ di'ibu teety'ajtu Jotam, di'ibu teety'ajtu Akaz, di'ibu teety'ajtu Ezekiiis, ¹⁰ di'ibu teety'ajtu Manasés, di'ibu teety'ajtu Amón, di'ibu teety'ajtu Josiis, ¹¹ di'ibu teety'ajtudu Jekoniis esu myuga'axuty ma ja tiempu ko ja babiloñudu rey tmajexy ja israelitu ja'ayuty tsimy jap Babiloñu ñaaxóty.

¹² Ko tyaadu du'un ñajxy, Jekoniis yu'u teety'ajtu Salatyel, di'ibu teety'ajtu Zorobabel, ¹³ di'ibu teety'ajtu Abyut, di'ibu teety'ajtu Elyakim, di'ibu teety'ajtu Azoor, ¹⁴ di'ibu teety'ajtu Sadok, di'ibu teety'ajtu Akim, di'ibu teety'ajtu Elyut, ¹⁵ di'ibu teety'ajtu Elyazaar, di'ibu teety'ajtu Matán, di'ibu teety'ajtu Jakoob. ¹⁶ Jakoob yu'u teety'ajtu Josee, di'ibu Mariiu muut pyejky. Esu Mariiu yu'u taak'ajtu ja Kristu, ja'a njuna'anum ja Nindsun'ajtum Jesukristu.

¹⁷ Pes du'un oj kya'pxy majmajkts naska'axu Abraanu tyuump 'yaadsuty extu jabaat ma rey Davit, es nan jamajmajkts naska'axu Davitu tyuump 'yaadsuty extu jabaat ma yu Babiloñu ryey dyajnejxy tsimy ja ja'ayuty jap ñaaxóty, es nan jamajmajkts naska'axu extu jabaat ma myiñ jyajty ja Kristu.

Jesús myiñ jya'ty

¹⁸ Du'un myiñ jyajty ja Jesukristu. Yu Mariiu, Jesukristu tyaak, yu'u naty pukánup ja Josee. Es maanumu naty kyapuktu, Mariiu oj wye'emy u'unkmuat mat ja Espiritu Santu myuk'ajtan. ¹⁹ Josee jyiky'ajty tuj'ajtan muut es

kyaj jyanayyajnidu'xánu ma Mariiu, jyadimmastu'udán wi'ix kyaju ja'ayuty tnijáwudut.

²⁰ Ko du'un twinmaay, tu'ugu Diosu 'yanklus t'ijxy tsyuujóty mya'ayóty es 'yanmaay:

—Josee, Davitu tyuump 'yaats, katu xyjawu es xy'axájut yu Mariiu éxtamu mudo'oxy, mut ko ja u'unk di'ibu yajminaampy yajja'taampy, yu' Espiritu Santu jya'a. ²¹ Yu Mariiu tpaada'añ tu'ugu u'ungu'unk, es xpyujtáku ja xyuu Jesús. Du'un txu'átut mut ko yajnitso'ogaampy ja jya'ayuty ko dyajtgoyánu pyojputy.

²² Tugekyu tyadu du'un tyuun jyajtu es yajkyudyúnut di'ibu naty ja Diosu kyugajxru tu tniyajxy:

²³ Yu kixyudo'oxy wu'umaamp u'unkmut es tpaada'añ tu'ugu myaangu'unk

di'ibu yajtukxu'ataamp Emanwel,

di'ibu ayuk wimbudsump Dios ijtp mut udsajtam.

²⁴ Ko ja Josee dyajwijy ja tsyuu mya'ay, du'un ttuun éxtamu ja Nindsu'ajtamu 'yanklusu naty tu tyuknipékyuty. Ta t'axaju ja Mariiu éxtamu ñudo'oxy es oj tmuujxnu ma tsyuu. ²⁵ Per kyaj tsyunaaydyu éxtamu tsyuuudu kasaadu ja'ayuty extu ko ja Mariiu dyajmiin dyajjajty ja myaangu'unk. Es ja Josee tpujtáku ja xyuu Jesús.

2

Di'ibu tni'uxpáku du wi'ix du'un yu madsa'a tni'ixtu ja mixyu'unk Jesús

¹ Ko Jesús myiin jyajty ma yu Belén kajpn, Judee ñaaxóty, ma naty Eroodus ryey'aty ma tadu naxwiñudu, ta jyajtu Jerusalén naagudyu ja'ay di'ibu miindu ma xu pyudsemy, es jap tni'uxpáku du wi'ix du'un yu madsa'a. ² Es dyajtuudu:

—¿Ma net ja israelítadyu ryey di'ibu tu myiin tu jya'ty? Pes ndsoñ ma xu pyudsemy. Tu n'ixtats ja myadsa'a es paadyats nnimindu es n'awdata'andats.

³ Ko ja rey Eroodus tmuooy tyadu, ta wye'emy amoñ, es nidugekyu nandu'un ja Jerusalén ja'ayuty. ⁴ Netu rey dyajwooyu nidugekyu ja teedywyindsúnty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktu, es dyajtuuy:

—¿Ma net myina'añ jya'ta'añ ja Kristu?

⁵ Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Jam Belén, Judee ñaaxóty; mut ko ja Diosu kyugajxru tkuxjaay du'un:

⁶ Es mij Belén, Judee ñaaxóty,

kyaj mugoogajpnty ma tadu nax,

mut ko ma mij pyudsma'añ tu'ugu yajkutujkru

di'ibu kywentu'ataambyats ja nja'ayuty, ja israelítaty.

⁷ Netu Eroodus tningajxu ayu'udsyu ja di'ibu naty tu jya'ttu, es dyajtuy na'a du'an meeru naty tu kyuxe'eky ja madsa'a. ⁸ Net yajkajxtu Belén, es ya'anmaaydyu:

—Nujxtu jam, es xxta'aydyu tadu mixyu'unk; es ko xypyaattat, awa'anuguts esuts uj nandu'an najx n'awdatyuts.

⁹ Mada tyadu rey u'yayuk ñujxtu ja ja'ayuty. Net ja madsa'a di'ibu naty tu t'ixtu ma ja ñaxuty, kyuxe'ky jatugok, es yu'ujuty tpanujxtu extu ko jyajttu ma naty ja madsa'a tu wyu'umu tujk nikujxm ma naty ja mixyu'unk. ¹⁰ Es yu'ujuty xyondaktu ko t'ijxtu ja madsa'a. ¹¹ Ta tyujkudu tugoty, es tpattu ja mixyu'unk mada tyaaq Mariiu. Net ñaygyoxtnaaydyakudu es t'awdajttu ja mixyu'unk. Ta t'agajtu ja myay'átyuty es tmoodyu ooru, ja oybu pa'ak xu'kru es jatu'ugu pa'ak xu'kru di'ibu xyu'ajtyru mirru.

¹² Dios anmaayudu tsyuujóty mya'ayóty es kadiibu jyumbittat ma Eroodus, paaty tpujktu wiink tu'u es jyumbijttu ma ja ñaxuty.

Jesús yajmuge'eky

¹³ Ko tyaadu jyumbijttu, ta ja Josee t'ijxy tsyuujóty mya'ayóty tu'ugu Diosu 'yanklus. Ta 'yanmaayy:

—Pudu'uk. Munnjx ja mudo'oxy esu 'yu'unk, es najxtu tsojk Ejiptu es wu'umdu jap extu kots uj mij n'awanadat es mjumbittat, mat ko Eroodus 'yxta'ayaampy yu mixyu'unk es dya'ooga'añ.

¹⁴ Netu Josee pyude'ky es tmanejxy ja mixyu'unk esu tyaaq. Ta tso'ondu koots, ñajxnadu Ejiptu. ¹⁵ Jap wye'emy extu koonum 'ye'ky ja Eroodus.

Tyaadu du'an tyuun jyajtu es yajkuydyunat di'ibu naty ja Nindsun'ajtm tu ttukkajxwa'xy ja kyugajxputy: “Jap Ejiptats nnigaxu n'U'unguts.”

Eroodus tni'ana'am es 'yooktu ja mixyu'unguty

¹⁶ Ko ja Eroodus tnija'aju ko ja di'ibu naty tu kyu'ixudu tu tyukxi'igudu, yu'u ko oj kyaj 'yokjumbijnadu, ta jyantsytyugoyjyot'ambejky. Net tni'ana'am nidugekyu ja yedyujku'unguty 'yooktu, yu majtsk jumajtru es waanu mútskputy, jam Belén es tugekyu myugajpnba'ajuty. Du'an ttuun ma ja tiempu ma naty tim jawyiin tu kyuxe'eky ja madsa'a, éxtamu naty tu tyukmumadya'agudu yajxon di'ibu oj kyu'ixudu. ¹⁷ Es mat ko du'an dya'o'ktaaydyu ja unaku'unk, net yajkuydyuun di'ibu naty ja Diosu kyugajxru Jeremiisu tu dyajwe'emy kaxja'ay:

¹⁸ Yajmudooy ma Ramaa kajpn ko pan jyu'uy ya'axy ya'ayow ya'amá'at. Rakéldamu du'unu naty ñijiiipy ja 'yu'unguty es kyaj ttseky es pan pyumay pyutájudat

mat ko tu naty 'yo'ktaayñudu.

¹⁹ Es ko 'ye'ky ja Eroodus, ta ja Josee tsyuujóty mya'ayóty t'ijxy ja Diosu 'yanklus jam Ejiptu, es 'yanmaayn:

²⁰ —Pudu'uk. Tsoon yaa mudu mixyu'unk esu tyaaak, es jambittu ma ja israelítadyu ñax, mat ko tu 'yooktu di'ibu naty ya'oogaampy yu mixyu'unk.

²¹ Netu Josee ñejxy mudu mixyu'unk esu tyaaak ma israelitu ñaxuty. ²² Es ko Josee tmadooy ko Arkelawu naty ana'amp jam Judeeu ko tkuwe'emy ja tyeety Eroodus, ta tsyu'ku ko ñujxáñ jam. Es kom tu natyu Dios 'yanu'amxuty tsyuujóty mya'ayóty kadiibu ñujxut Judeeu, ta oj ñejxy Galileeu ñaaxóty. ²³ Ko oj jya'ty jam, ta oj tsyunaaydyaknbéky ma ja Nazaret kajpn. Tyaadu du'un tyuun jyajtu es yajkuudyúnat éxtum jyunandu ja Diosu kyugajxpu: “Ya'anamur ja Kristu: Nazarenu ja'ay mij.”

3

Fwank Yajnu bajtrn tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma muj it

¹ Es ma tadu tiempu ja Fwank Yajnu bajtrn myiin ma muj it Judeeu, tkajxwa'xy, ² es jyun'añ:

—Yajjambittu mjot mwinma'añuty, mat ko ja tsajpótudu kutujkan tu wyingón.

³ Tyadu Fwank yu'u naty di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiu tu tkuxja'ay du'un:

Yajnudóy tu'ugu ja'ay ya'axy jyeky ma tu'ugu muj it:

“Éxkúku du ja Nindsun'ajtum ñu'u tyu'u.

Yajnujudu tyu'aa.”

⁴ Yu Fwank yu'u wyit'ajtypy ijty ja kameyu jamk es po'lo twun'áty, es yu'u ijty jye'xy'ajtypy ja mu'u esu tsimba'ak.

⁵ Es ma ja Fwank ñimiinudu Jerusalén ja'ayuty es nidagekyu di'ibu tsunaaydyur ma ja Jordán mujnuba'a, es tugekyu di'ibu Judeeu ñaaxóty, ⁶ es tmayatstu ja pyojpu. Esu Fwank dyajnubéty ma ja Jordán mujnu.

⁷ Es ko ja Fwank t'ijxy ko mayu fariseeuty esu saduseeuty ñimínudu ma yajnubéty, ta t'anmaay:

—Miidsuty du'un éxtumu awa'andsa'añun. Es éxtumu ts'a'añuty tkuga'aktu ja juun kadiibu tyóyut, miits mjunándur xytyijy ko mnitso'oktat mudu mnubajtan es ko du'un ja Dios kyaj mdudyúnudat éxtumu pojpu ja'ayuty. ⁸ ¡Kyaj tyu'ajtanuty!

Jawyiin xytyuk'íxtat mat ja mjiky'ajtan ko t'ay'ajtan tu mjodumbittu, ⁹ es katu mnayjuna'anudu: “Édsajtam yu'u tyuamp 'yaats ja Abraan.” T'ay'ajtan n'anamtu ko yu Dios mbaat dyajtugátsyu tyadu tsaa éxtum ja Abraanu tyuamp 'yaadsuty. ¹⁰ Es ja Diosu tyudyu'unun tim wingoomp mudu pojpu ja'ayuty, éxtum ko mudu jatsyu ndukpo'tu'kam

ja kepy di'ibu kyaj 'yóyuty. Paaty tugekyu kepy di'ibu kyaj tyuamp'áty oyaty, yajpo'tu'ugap es yajpajta'agut juunóty. ¹¹ Uj tyámuts miidsaty nyajnábéty mat ja nuu es ya'ixat ma nidagekyu ja'ayaty ko miidsaty ta mjodambittu ma mbojpaty. Per miimp ja di'ibu myadajtypy ni'igu ja mak'ajtan es kyajts uj ndu'unuty. Es kyajts xyñitaku esats ya'u nmadúnat éxtam tu'ugu ja'ay ja tyuumbu di'ibu yajnujxup ja kyuhak. Yu'u myajnábatudup mat ja Espiritu Santa esu juun. ¹² Es ya'u kyuhajóty tmudaty ja tyuumbajn es dyajwa'adsa'añ ja triigu, es yajpujku'ugut ja triigu ma ja tsya'x, es ja triigu pyosta'ak yajno'ogut mat ja juun di'ibu ni na'a kya'eeky.

Jesús ñubety

¹³ Net ja Jesús tso'oñ Galileeu, es tnimiñ ja Fwank ma Jordán mujnuu esu Fwank yajnábatudat. ¹⁴ Tim jawyiin kyaj tjakupakáñ ja Fwank, es t'anmaay ja Jesús:

—Mijtsu du'un mjarátup xyajnábatudats, zes wi'ixats uj mij nyajnábatat?

¹⁵ Jesús 'yadsooyu:

—Tyam wa'an du'unuty, mat ko oyu du'un es ndu'unum di'ibu Dios tsyejpy.

Net ja Fwank tkupejky.

¹⁶ Ko naty ja Jesús ta ñubajtta'ay, netyu pyadseemy nujoty. Ta rójuuu tsajp 'yawatsy esu Fwank t'ijxy ko ja Diosu Jya'ajun kyada'aky éxtam tu'ugu paku'unk, es ñiguda'agyaty kyubajkkujxyu Jesús. ¹⁷ Es net yajmadooy jyuna'añ tsajpótm:

—Tyaadudsu du'un ja n'U'ungats di'ibats njantsytsyejpy, di'ibats muut njotkujk'áty.

4

Mujku'ugópk tja'ixy esu Jesús pyekytyúnt

¹ Netu Espiritu Santa yajnujxu Jesús ma muj it es ja mujku'ugópk t'ixat wi'ix ja Jesús dyajpekytyúñ.

² Justyikxyxyuu justyikxy ux 'yijty ni nu'un kyakaay. Ta pyatu ja yuu. ³ Ta ja mujku'ugópk tmawingooñ ja Jesús, es t'anmaay:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtup, anuumu tyadu tsaa es jyambítat tsajkaaky.

⁴ Es ja Jesús t'adsooy:

—Ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ: “Kyaj jyatyim'yu'ayudyu tsajkaaky muut jyiky'aty ja ja'ay, tyukjiky'átup mat tugekyu Diosu 'yayuk.”

⁵ Net ja mujku'ugópk dyajnejxy ja Jesús ma Jerusalén kajpn, es dyajpejty ma muj tsajptujk kopk. ⁶ Ta t'anmaay:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtup, naygyujubijpnáxudu, mat ko ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ:

Ja Dios tyuk'ana'amdap ja 'yánklusuty
es mgwentá'átadut.

Myajpudá'ugudap madu kyá'u
kadiibá tsaa dyajtsayútut ja mdeky.

⁷ Netu Jesús t'adsooy:

—Nandu'un ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ: “Katu
xy'ijxmátsy yá mWindsún Dios.”

⁸ Ta jatugok ja majku'ugórk dyajnejxy ja Jesús má tu'ugu
kopku kujxmbá, es ttuk'ijxy nidagekyu naxwíñudu ja'ayuty es
ja myaj'ajtun. ⁹ Ta t'anmaay:

—Ujtsuts mij nmo'oyup tugekyu tyaadu pun xywyin-
goxtanaabyuts es xy'awdátaduts.

¹⁰ Net ja Jesús t'anmaay:

—Nujx, Satanás. Mut ko ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ:
“M'awdátap ja mWindsún Dios, es xumyudúnut yá'uyá je'eyu.”

¹¹ Net ja majku'ugórk tmastuty ja Jesús, esu anklus ñimiinudu
yajkaay ya'úkadu, es myuduunudu.

Jesús tkajxwá'xtso'oñ ja Diosu 'yayuk

¹² Es ko Jesús dumadooy ko Fwangu naty 'yity pujxndugóty,
ta oj ñejxy Galileeu ñaaxóty. ¹³ Per kyaj oj wye'emy Nazaret,
nik jap oj ñejxy tsunaabyu Kafarnaúm, mejyñbyu'aaay má Zab-
ulongu ñax esu Neftalii ñax. ¹⁴ Tyaadu du'un tyuun jyajtu es ya-
jkuudyúnut di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiiu naty tu tkaxja'ay:

¹⁵ Ja Zabulongu ñax esu Neftalii ñax

esu nax di'ibu jadsoo má mejyñun, má xuu tsi'ity es má xuu
pyadsemy,

ja ñax má Jordán majnunu mut ja Galileeu ñax,
má jyiky'attu di'ibu kyaj 'yisraelítuty,

¹⁶ ja ja'ay di'ibu jiky'ajttu kubi'its ku'ook
tu t'ixtu ja majpu jaj tu'xun.

Es má yá di'ibu naty jiky'ajttup

má éxtam mbaat njuna'anum 'yawaxu o'kun,
tu kyuxuñu mut ja jajun.

¹⁷ Net ja Jesús tkajxwá'xtsondáky es jyunañ:

—Yajtugátstu mwinma'añuty es jodumbittu, mut ko ja
tsajpótmadu kutujkun tu wyingóñ.

Jesús twoy nimajtáxku ajkxmajtsputy

¹⁸ Tu'uyeyebu naty Jesús má yá Galileeu Myejyñbya'a,
ko t'ijxy nimajtsk tukka'axu uná'k. Yá'u naty Simonk
di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Peedru, es jatu'uk ja'adam ja
Andrés. Ajkxmajtstábu naty, yá'u naty kyujubijpnajxtup ja
'yajkxmajtsn nujoty. ¹⁹ Netu Jesús t'anmaay:

—Pamiinduguts, es ujts miits n'axpujkrá'áttup es
nmo'oydyut jatu'ugu tuunk. Tyamyu xyajtsonda'áktut es

xy'uxta'ayut may ja ja'ayuty es xytyuknimíndaduts esuts nandu'un yu'ujaty n'axpukpá'áttat.

²⁰ Netyu tnikaktu ja 'yajxmajtsn es tranajxtu Jesús.

²¹ Ko waanu 'yaknajtta, ta Jesús t'ijxy nimajtsk tukka'axu uná'k, Santya'agu esu Fwank, 'yu'ungudyu Zebedeu. Tamu naty ma tu'ugu barku mudu tyeety t'axuyu ja 'yajxmajtsnuty. Netu Jesús oj yáxudu, ²² es nan jamyu tnikaktu ja byarku es ja tyeety. Ta tranajxtu ja Jesús.

Jesusu mayjya'ay dya'uxpeky

²³ Jesús tyuk'yo'oydyaabyu naty ja Galileu it, ya'uxpeky majaty ja tsyajtjuk, nidu'uk nidu'ugu kajpn tkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxpy ja tsajpótmudu kutujkun, es dya'aguda'aky ja ja'ayuty di'ibáty pukudap. ²⁴ Ko oj tñijáwudu Jesús ma tugekyu Siryu naxwíñudu, ta ttuknimiindu nidugekyu di'ibu ayoodap mut kanak nax ja puk ado'onun, di'ibu pukudap ja ka'oybyu pa'am, mo'tputy esu xúxuty, esu Jesús dya'aguda'aky. ²⁵ Ryanajxudu mayu Galileu ja'ayuty es ja ja'ay di'ibu tsunaayduy ma ja Dekápolus kajpnuty esu Jerusalén, nu'un di'ibuty tsunaayduy wiink tsoo Judeu ñaxóty es ma Jordán mujnuu ma xuu pyudsemy.

5

Jesusu mayjya'ay dya'uxpeky

¹ Ko Jesús t'ijxy ja mayjya'ay, ta pyejty ma ja kopkun, es ñaxwe'tsy jam. Net tyuknabíkudu ja 'yuxpukpúty, ² esu Jesús ya'axpukjtsondákudu du'un:

Pánuty kuni'xyuty

³ —Kuni'xy ja di'ibuty nay'uxkajpudap ko pyojpja'ay'áttu, pes yu'u íttap ma tsajpótmudu kutujkun.

⁴ 'Kuni'xy ja di'ibuty jnygyujk yaxkujkudap, pesu Dios pa'ayowánudap.

⁵ 'Kuni'xy ja di'ibuty kyaj myuj pyaadudu, ja'a ko Dios mo'oyánudap ja naxwíñudu éxtamu kyuma'añ.

⁶ 'Kuni'xy ja di'ibuty jyantsysojktap es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy, ja'a ko du'un yajpajta'aga'andu.

⁷ 'Kuni'xy ja di'ibuty naymyu'ma'xtujkudap, pes nandu'un mama'xtúkudap ja Dios.

⁸ 'Kuni'xy ja di'ibuty wa'ats ja 'yanmaja'anuty, pes yu'adyu du'un íttap mudu Dios.

⁹ 'Kuni'xy ja di'ibuty yajtsipwa'xtap, pesu Dios pajta'agudap éxtamu 'yu'unguty.

¹⁰ 'Kuni'xy ja di'ibuty ijttap witsy po'oty mut ko jyiky'aty éxtamu Dios tseky, pes yu'u íttap ma tsajpótmudu kutujkun.

11 'Kuni'xy miidsuty ko ja ja'ayuty m'oojudu es mnixi'ik mdukxi'igudu, es m'udu'uts mgajxtu'udsudu miidsuty mut kots miits nmuduumbu'attu. 12 Xonda'aktu es jotkujk'attu, mut ko ja Dios mmadajtxudup puke'eky tsajpótm muj may'aty di'ibu mmo'oyánudup, pes nandu'un tpajudjttu ja Diosu kyugajxputy di'ibu jiky'ajttu maanam naty miits mgajaa'attu.

Kaan esu jajun

13 'Extam ja kaan dyajta'amdsu ja tsu'utsy kadiibu mya'adut, miidsuty mbaat xyujpkuwa'agudu ja axuk'ajtan ya naxwiiñ kadiibu ja'ayuty mya'attut. Pun ja kaan tugeepy ja tya'amts'át, ¿ti muut mbaat nbujtákam ja tya'amts'át jatugok? Ni wi'ix tsoo mbaat kyanakytyuñ, ¿kadii? Je'eyu ya'uxko'ot esu ja'ayuty ttuktaandut.

14 'Extam ja xuu xykyudu'xum ma njudjttam kadiibu ngunajp nguja'pxam, miidsudyu du'un éxtam ja jajun es xytyukni'ixadut ja ja'ay di'ibu du'un pojpu es wi'ixu du'un ja Dios tseky es njiky'ajtam. Du'un miidsuty éxtam tu'ugu kajpn di'ibu ijtp kopkkujxm, 'yixtup miidsuty mjiky'ajtan. 15 Ni pán tkayajtoye'eky tu'ugu seeru juun es netyu tkujiidsut mudu armuun; nik ni'igu tpujta'aky kujxm ma ttukajadya'ayut tugekyu ja tugot. 16 Nandu'un jajtpe du'unuty, wa'an yu mjájunuty tjajy muk éxtam mbaat ja ja'ay t'ixtu ja oybyu mduunguty es t'awdátut ja mDeedyu tsajpótmudu.

Wi'ix ja Moisés ja 'yana'amun tyuñ

17 'Kyaj xywyinmádyut ko uj nyajtugoya'añ ja Moisesu 'yana'amun o ja 'yuxpukun Diosu kyugajxputy. ¡Ni wi'ix tsoo! Ja'ats tu nnimiñ esuts nguydyuna'añuts. 18 Pes uj n'anmaaydyupts miits ja tuj'ajtan, ja tsajp esu nax tagóyup jawyiin maanam naty kyatugoy tu'ugu letru kyukón di'ibu ja ana'amun jya'a'ajtypy. Tugekyu yajkuydyuunda'aya'añ. 19 Paaty di'ibu kyaj tkuydyuñ tu'ugu tyadu ana'amun, oy yu'ujuty ja yi'inam waanubu, es ttukni'ixut ja wiinkpety es kyaj tkuydyúndut tady ana'amun, tyadu ja'ayu du'un 'yítut pi'ixy jujp amu'unk jam tsajpótm. Per di'ibu kyuydyiimpy es ttukni'ixu ja wiinkpety tkuydyúnut, tyadu du'un itup muj jam tsajpótm. 20 Tuj'ajtan n'anamudu, pun kyaj miits mjiky'ajttup tuj'ajtan muut kadiinam ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktup, kyaj mdákadut tsajpótm.

Win'ak'ajtan

21 'Miidsuty tu xymudowdu ko ja n'aptajk'ajtam ya'anmaaydyu: "Katú myajja'ay'eeky. Di'ibu ya'e'kyry tu'uk pán, yu'u yajmanujxup ma tkumadówat." 22 Per uj n'anmaaydyupts miits ko di'ibu tyukjot'ambejkyry yu myagu'uk, yu'u du'un yajpayo'oyup ja pyeky; di'ibu 'yoo

yaхуру ja myгу'uk, pátap es tyukkumadówudat di'ibu ana'amdap muj tsajtugóty; es di'ibu pyejty kyudakypy ja myгу'uk, kudsu'ugu ko ñajxat ayoodaknóty ma junya'ank.

²³ Es pun mmunejхуру ja mwindsu'kun ma artal es jam xyjamyetsy ko ja mmagu'uk ta mij хуруdugoy, ²⁴ nika'ak ya mwindsu'kun jam artal windum es ñajx jawyiin mnayya-jti'igyudu mudu mmagu'uk. Net mjambítat ma artal es хуруjta'agut ja mwindsu'kun.

²⁵ Pun ja pun mni'unudu es mmunejхуруty kumdaat, kajx'oyudu tu'aay kadiibu mgyákudat ma justisu, ja'a ko ya justisu mgyákudap ma ja polusu, es mbajta'agudap pu-jndugóty. ²⁶ Туу'ajtun n'anunudu ko kyaj mbudsúmat jap extu ko хуруabajtta'ayut tugeкyу ja mbeky.

Ja'ay dyajtugóty ja pñjk uknu wyindsu'kun

²⁷ Miidsuty ta хуруdowdu ko yajnegajxy jékyur: "Katu хуajtugóty ja pñjk uknu wyindsu'kun." ²⁸ Per uj n'anmaayduur miits ko oytyim punty di'ibu 'yadsejpy tu'ugu toxytyujk es tmudugoya'añ, ñapatyru éxtum mut ta tyugoy, oy je'eyu ta jyna'añ jyodoty wyinma'añóty.

²⁹ Pun m'aga'añ wiin myajpekytyunur, juut es naska'adsu jagam.* Waanu oy ko хуajtugótyt tuk pedazu mnini'x es kadiinam ko mwa'umut mut amuumu mnini'x es myajpñjta'agut ayoodaknóty. ³⁰ Es pun m'aga'añgyu'u myajpekytyunur, niboot es uxjwip jagam. Waanu oy ko хуajtugótyt tuk pedazu mnini'x es kadiinam ko mwa'umut mut amuumu mnini'x es myajpñjta'agut ayoodaknóty.

Kasaadu ja'ay ñaymyastu'udu

³¹ Nandu'an yajnegajxy jékyur: "Di'ibu myastu'udaampy ja ñudo'oxy, jawyiin tsyékyuty tmo'oyut tu'ugu neky ma jyna'añ ko tmastu'uty ja ñudo'oxy." ³² Per uj n'anmaayduur miits ko pun ja toxytyujk t'uxwejpy, pun kyaj ja'agyujxmuty ko dyajtugóty ja pñjk úknu wyindsu'kun, ña'aygyujxm ja toxytyujk dyajtugóty ja pñjk úknu wyindsu'kun ko wiink yedyujk tpeky. Es ja di'ibu pyejкyру ja toxytyujk di'ibu dyajmatstu'uty, nandu'an dyajtugóty ja pñjk úknu wyindsu'kun.

Ja'ay wyanda'aky

³³ Nandu'an miidsuty ta хуруdoodu ko ya'anmaayduu ja n'aptujk'ajtam: "Katu хуууanda'aky tii andakungyujxm. Mgyudyunabu du'an di'ibu mwandakypy ma Nindsun'ajtam." ³⁴ Per uj miits n'anmaayduur: Ni na'a mgajuna'andut "por tsyos" ko ti хуууanda'aktut; es ni mudu tsajp, mut ko yu'u ja Diosu 'yuñaaybyajn ma yajkutíky; ³⁵ es ni na'a

* **5:29** Хуруy'ijxamu Jesús ko di'ibu хуajpekytyunam, yu'u jot winma'añ, es kyaj yu'udu wiin, es ni yu'u ja ku'u. Ix Matew 15:17-20

xykyawanda'aktat mada naxwiñuda, mat ko ya'u da'un éxtam ma tkaxkapy ja tyeky; es ni mada Jerusalén, mat ko ya'u da'un ja kyajpnu Dios, ja muj Rey; ³⁶ es ni mada mgubajk, mat ko kyaj mbaat xpyujta'aky poop o yak tu'uk je'eyu mwaay. ³⁷ Du'añu mjuna'andut "oy" o "kyaj", ja'a ko di'ibu ñikeempy ya ayuk, tyaadu da'un miimp ma ya ka'oybyu.

Katu ja'ay naydyukmujambítuda axuk

³⁸ 'Miidsaty tu xymudowdu ko yajnigajxy jékyap: "Mdukkabátap ja wiin ak wiin esu tats ak tats." ³⁹ Per uj n'anmaaydyup miits ko ja ja'ayaty mduna'anadut axuk, katu miits xyñiwa'k'óyudu. Pün mgojxup ma m'aga'añdsyoobu m'ama'atsy, koojumbít jatuk adu'um. ⁴⁰ Pün ja pán tsyiptuna'añ mat mij es mbujkya'añaty ja mnixuy, mo'oy nandu'un ja mdsyamarru. ⁴¹ Pün jaa tu'ugu soldadu o justisu agwanu mdukmunujxa'añaty ja tsyemy tuk mil metru, manujx majtsku da'unan jyagámuty. ⁴² Ko pán ti m'amdówadut, mo'oy; es pün ja ti pán m'amdóyaty ani'xy, tuk'anu'x.

Wi'ixu madsip yajtsókat

⁴³ 'Nan tu xymudoodu ko yajnigajxy jékyap: "Mdsókup ja mmudujkpa'a, es mduk'ak'átap ja mmadsip." ⁴⁴ Per uj n'anmaaydyup miits ko mdsóktap ja mmadsipaty, es mn-inu'xta'aktap ma Dios di'ibáty axuk mduunadup. ⁴⁵ Du'unu dun xya'ixudut ko m'u'unk'átudu mDeedyu tsajpótmadu. Pes ya'u tyukni'aampy ya xu ti'igyu ja oyja'ayaty es di'ibaty kyaju Dios tmadunda, es yajtiipy ma ja ja'ayaty di'ibu jiky'ajttap tay'ajtan muut es nandu'un di'ibaty kyaj jyiky'attu tay'ajtan muut. ⁴⁶ Pün miits mdsojktap ya'uyu di'ibu miits mdsojkdap, ¿wi'ix xymubujkpuudu ko Dios miits mgumaya'anudu? ¡Pes extu ya pojpu ja'ayadyu da'un tyuundap! ⁴⁷ Pün mgajxpo'xtap miidsaty ya'uyu mmagu'ugaty, ¿ti oy'ajtanu dun taadu? Pes extu di'ibaty kyaj t'axkaptu Dios tyuundabu da'un. ⁴⁸ Du'un éxtamu mDeedyu tsajpótmadu wya'adsaty, ittu miits wa'ats nandu'un.

6

Oybyu tu'unun

¹ 'Ko xytyundu ja oybyu, éxkam es xykyatúndut mayja'ayóty es ya'u je'eyu t'ixtat ti mduundap. Pün mdiimbyu da'un, ya ja mDeedyu tsajpótmadu kyaj mmay'átadut. ² Paaty ko xpyudúkat mat tii di'ibu tagoy'ajtxadup, katu ja'ay xytyuknijáwat éxtam 'yadu'utstu di'ibu nay'andjádup jyiky'attu tay'ajtan muut, mat ko da'un ya'ujaty 'yadu'utstu esu ja'ayaty 'yixudut ko dyaktu

ja naybyudaku ma ja tsajptajk, o ma ja maj tu'u di'ibu kajpnóty, es du'un myajpudsámdu ko jyiky'attu tuj'ajtun muut. Pes uj n'anmaaydyupts miidsaty ko mut yu'uyu taadu, tu t'axájudu ja myay'aty. ³ Per mij ko xpyudakuya'anat di'ibu tugo'y'ajtxap, mo'oy ayu'udsyu, éxtam mbaat njuna'anum katu m'anajngyu'u xtyuknijawu di'ibu tyiimpy ja a'oybyu. ⁴ Ko du'un xmyo'oy ayu'udsyu, net ja mDeedyu tsajpótmudu t'ixut di'ibu mdiimpy ayu'udsyu, es yu'u mmay'átudap.

Kajxtáku

⁵ 'Ko mgajxta'aktut, katu du'un xtyundu éxtam di'ibu nay'andjádap jyiky'attu tuj'ajtun muut. Yu'ujaty kyajxta'aktu tanu ma ja tsajptajk o ma ja maj tu'u di'ibu kajpnóty es du'un ja ja'ayuty 'yixudat. N'anmaaydyup miidsaty ko yu'ujaty tu t'axájudu ja myay'aty. ⁶ Per mij ko mgajxta'agut, taku mgwartu tugoty es nayñ'agájudu, es jap ayu'udsyu xmyugajxta'agut, es du'un mDeedyu tsajpótmudu di'ibu 'yijxypy ti ja'ay tyuundap ayu'udsyu, yu'u mmo'oyudap ja mmay'aty.

⁷ 'Ko mgajxta'agut mij, katu je'eyu xyñikajxpéty ja m'ayuk, éxtam 'yadu'utstu di'ibu kyaj t'ixy'attu Dios es jyu'andudu ko mut ko kyajxut ni'igu, jantsy tmudaty ko Dios myudoo'ítudat. ⁸ Katu mij du'un xtyuñ, ja'a ko mDeety wa'ats tnijawu di'ibu miits mdugoy'ajtxap maanumu naty xykya'amdoy. ⁹ Paaty ko miits mgajxta'aktut, du'un mgajxta'aktut:

Tatitu'unk di'ibu ijtp tsajpótm,

wa'an nidagekyu ja'ayuty mwindu'ugudu es m'awdátudu.

¹⁰ Min mij es myajkutúkat ja ya naxwiñ,

es yajtunap ja mdsojku ya éxtam jam tsajpótm.

¹¹ Meegyats tyam di'ibats xtyugoy'ajtxap esuts ngay n'uugut.

¹² Es xmya'xut uudsaty ja nbojpyats,

éxtamts uudsaty tu nma'xtu di'ibats axuk tu xtyundu.

¹³ Es kudii xyajkutíky es ja ka'oybyu xyajpekytúnat.

¹⁴ 'Paaty ndukjaygyujkudu, pun miits mma'xtap ja di'ibáty mduundap axuk, yu mDeedyu tsajpótmudu mma'xudap miidsaty nandu'un. ¹⁵ Per pun kyaj xmya'xtu di'ibu mduundap axuk, yu mDeedyu tsajpótmudu nan kyaj mma'xudat ja mbojpu.

Ja'ay 'yayu'aty

¹⁶ 'Ko miits m'ayu'áttut, katu xpyujta'aktu mwiin mjujaty ya'ayow ya'ama'at, éxtam 'yadu'utstu di'ibu nay'andjádap jyiky'attu tuj'ajtun muut. Yu'ujaty tyuundabu du'un esu ja'ayuty 'yixudat ko 'yayu'attu. Tuj'ajtun n'anumu ko mudu taadu tu dan tpuktu yu myay'aty. ¹⁷ Per ko miits m'ayu'áttut, wimbuj kupuj es naywoogudu yajxon, ¹⁸ kudiiu ja ja'ayuty tjaygyúkadat ko m'ayu'attu. Yu'uyu du'un ja mDeedyu

tsajpótmu di'ibu ñija'ap ti ja'ay tyuundap ayu'utsy, es yu'u mmo'oyudap ja mmay'aty.

Pujku'ukt ja m'oy'ajtun tsajpótm

19 'Kat mjiky'aty xywyindsimy xywyinwuuñ ja meen ya naxwiin, ma yu juyuk añimal dyajwindugóy oytyiity, ma tyowu ja meen es ma ja ma'tspu tnidákudu. 20 Nik oy pujku'ukt ja m'oy'ajtun jam tsajpótm, ma ni ti tkaya-jwindugóyut es ma kyajpu ma'tspu. 21 Ja'a ko ma xymudaty pujke'eky yu m'oy'ajtun, jamu du'un nandu'un 'yity yu mjot mwinma'añaty.

Du'un ja wiin éxtum kudu'xn

22 'Yu mwiinu du'un éxtum tu'ugy kudu'xn es tkudu'xut ja mdu'u. Pun oy yu mwiin, mdu'uyo'oyup yajxón kude'xy. 23 Per pun yu mwiin ma'at, mjúditup kubi'its. Es pun kyaj xytyuk'ixy ja mwiin, inugoo jyantsyyákuty ja koots'át ma mjúditu!

Dios esu meen

24 'Ni pán mbaat tkamduñ majtsku wyindsún, ja'a ko pun tuump yajxón ma ja jawyiimbu wyindsún, kyaj mbaat ñakutyúñ yajxón ma ja myumajtskpu. Es pun ja myumajtskpu wyindsún tsyejpy ni'igu es tyuñ yajxón mat yu'u, kyaj mbaat ja jawyiimbu tnakymudúñ. Kyaj mbaat xymudúñ yu Dios pun mbajtákyu ja mwinma'añ es ja mmajaa ma ja meen. 25 N'anmaaydyup ko katu mnaydyukjotmaydyúnudu di'ibu m'okkay m'ok'uuktup es mjiky'áttat, es ti wit m'oktuktákudup. Pes mat yu'uy yu mjiky'ajtun es yu mnini'x di'ibu Dios tu mdukmay'átyuty, yu'u du'un ni'igu oy kúdiinam ja mje'xy mbeky esu mwit mnijam. 26 Ixtu yu joon juyukuty. Kyaj ñi'iptu es ni kyatsiktu, es ni tkapujku'ukt ja pyujta'aky ma yu mok tujk. Pes yu mDeedyu tsajpótmu mooyudap yu jye'xy pyeky. Dios mdsojkudup miidsaty ni'igu kúdiinam ja joon juyukuty. 27 ¿Pánu du'un mbaat dyaj'yón ja jyiky'ajtun mat ko myay tyaju? 28 ¿Ti ko mmay mdajtu mudu mwit mnijámaty? Ixtu wi'ix aamyóty yondu ja puju, es ni kyatundu es ni kyata'áktu. 29 Es n'anamu ko ni ja rey Salomonk, mat tugekyu tsuyj'ajtanu wyit, kyaj oj tyi'igy tsuyj'ajtun mat yu'u. 30 Es pun ja Dios yajpijpy ja puju di'ibu pi'tsp pojun es jakumbom yajno'knu, ¿ti ko kyaj xymubaktu es udsajtam yu'u xywyítxum? ¿Es ti ko miidsaty je'eyu waanu xymubaktu? 31 Paaty katu mmay mdajtu: “¿Tii net n'okka'ay n'ok'úkum?”, es “¿Tii net nwit'ajt nnijam'ajtam?” 32 Mat ko ja ja'ayuty di'ibu kyaj tmudundu Dios maay tajtup mat tugekyu tyaadu. Pes ja mDeedyu tsajpótmu ñija'ap ko mdugoy'ajtxudup tugekyu tyaadu. 33 Es du'un jotmo'oydyu ja Dios es jyiky'áttat éxtum yu'u yajkutíky, es m'axájudup nandu'un tugekyu tyaaduty.

34 Pes kyaj xymyɯmay xymyɯdajtɯt pɯn ti bom ɯxtɯjm miimp kɯdakp, ja'a ko bom bom miits xymyɯdattu di'ibɯ mmɯmay mmɯdájɯp. Tu'uk tu'ugɯ xɯɯ di'ibɯ mmɯmay mmɯdájɯp.

7

Kyaj wiinkpɯty nɯgoo nbayo'ooyɯm

1 'Katɯ miits xypyayo'ooyduɯ nɯgoo yɯ wiinkpɯty, kɯdiibɯ Dios mbekymyo'ooyɯdɯt. 2 Mɯt ko ɛxtɯm miits xypyayo'ooyduɯ ja wiinkpɯty, Dios nandu'ɯn mbayo'ooyɯdɯp miidsɯty. Extɯm mbaat njɯnɔ'ɔnɯm, mɯt ja armuun di'ibɯ mɯɯt xykyijxy ja wiinkpɯty, nan yɯ'ɯ mɯɯt Dios mgijxɯdɯt ja mja'ajɯty. 3 ¿Ti ko xy'ixy tu'uk ja kepywyayu'unk di'ibɯ jap mmɯgu'uk wyiinóty es kyaj mij xytyuñɯ kwentuɯ ja mɯj kepy di'ibɯ jap mwiinóty? 4 ¿Es wi'ix mjɯnɔ'ɔñ: "Mɯgu'uk, n'okju'tamɯ tadu kepywyayu'unk di'ibɯ jap mmɯdajtypy mwiinóty", es kyaj mnayjyáwɯty ko mij xymyɯdaty ja mɯj kepy jap mwiinóty? 5 Mnay'andijyɯty ɛxtɯmɯ ja'ay di'ibɯ jiky'ajtɯ tɯy'ajtɯn mɯɯt. Yajpɯdsɯm jawyiinɯ tadu mɯj kepy di'ibɯ jap mwiinóty, es dɯ'ɯn mbaat xy'ixy yajxón es xyjuudɯt tadu kepywyayu'unk di'ibɯ jap mmɯgu'uk wyiinóty.

6 'Katɯ xymyo'ooy ja úkɯty yɯ tsu'utsy di'ibɯ tɯ ñejxy windsu'kɯn es nan katɯ xywyɯjy ja perlu mɔ yɯ ɯdsɯm, ja'a ko ttuktaandɯt, ta mnijɯmbítɯdɯt es mduksu'uts mduknúkɯdɯt.

Amdowdɯ, ɯxta'aydyɯ es koxtɯ jɯn'aa tɯjk aa

7 'Amdowdɯ, es m'axájɯdɯp; ɯxta'aydyɯ, es mbaattɯp; koxtɯ jɯn'aa tɯjk aa, es m'awátsxɯdɯp. 8 Mɯt ko di'ibɯ 'yamdeepy, 'yaxájɯp; es di'ibɯ 'yɯxtaapy, pyatypy; es di'ibɯ kyojxypy ja jɯn'aa tɯjk aa, awátsxɯp ja tyɯjk aa.

9 ¿Pɯn nidu'uk miidsɯty myo'ooyɯp ja 'yu'unk tu'ugɯ tsaa ko 'yamdówdɯt ja tsajkaaky, 10 o tu'ugɯ awa'andsa'ɔñ ko 'yamdówdɯt ja ajkx? Kyaj pɯn, ¿kɯdii? 11 Es miidsɯty pojɯp ja'ayɯty, mmooydyɯp ja oyatypyɯ ja m'u'unk m'ɯnɔ'kɯty, waanɯ ni'igɯ ja mDeedyɯ tsajpótɯmɯ tmo'ooyɯt ja oyatypyɯ pɯnɯty amdoojɯdɯp.

12 'Pes dɯ'ɯn di'ibɯ miits mdsojktɯp es ja wiinkpɯty mdukmɯdúnɯdɯt, miits mdukmɯdúndɯbɯ taadɯ. Tyaadɯ dɯ'ɯn tɯ ya'awijtsmiky tugekyɯ ja Moisesɯ 'yɯxpɯjkɯn esɯ Diosɯ kyugajxɯty.

Tɯjk aa xu'utspɯ

13 'Túkɯdɯ mɔ ja tɯjk aa xu'utspɯ. Ja'a ko wyooñɯty ja kemy'aa es ja tu'u di'ibɯ nɯjxp mɔ ja kutɯgo'ooyɯn, es may ja ja'ayɯty di'ibɯ nɯjxtɯp jap. 14 Per xyu'udsɯty ja kemy'aa es ja tu'u di'ibɯ nɯjxp mɔ ja jiky'ajtɯnɯ winɯ xɯɯ winɯ tiempɯ, es niwaanɯty yɯ'ɯ di'ibɯ pyáttɯp.

Ya'uxkajptur ja ja'ay éxtam da'un 'yadu'utstu

¹⁵ 'Naygywentá'átuda ma yu andákruty di'ibu janándur ko yu'ujaty ja Diosu kyugajxru. Naybyujtákdur tuda'agyuty éxtamu borreegu, per da'unu dan yu'ujaty éxtamu waxka'uk awa'anun. ¹⁶ Miidsaty mbaat xy'uxkartu mat éxtamu da'un 'yadu'utstu. Kyaj yajtíky yu uuvu ma yu apyñgyery, es ni yu iigu ma yu botonu puju. ¹⁷ Tugekyu oykyery yajkury ja tyump oy, es tugekyu axuk kepy yajkury ja tyump axuk. ¹⁸ Yu oybyu kepy ni na'a kyatump'áty axuk, es ni yu kepyu axukru kyatump'áty oy. ¹⁹ Tugekyu yu kepy di'ibu kyaj tyump'áty oy, ya'uxpo'tu'kp es yajkujubíru juunoty. ²⁰ Paaty n'anumudu ko miits m'uxkáptur pán oyja'ay es pán kyaj 'yoyja'ayuty mat yu di'ibu tyuundur.

Kyaj nidugekyu tyúku du tsajpótm

²¹ 'Kyaj nidugékyuty di'ibuts xy'anmaaydyur: "Windsún, Windsún", tyúkdut tsajpótm, yu'uyu túkdur di'ibu tyuundur ja tsyokunu nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm. ²² Ko ja'ay yajpayo'oydyut, máyuts xy'anumudut: "Windsún, Windsún, mat ja mxuugujxmuts tu ngajxwa'xyuts ja m'ayuk, es tats nyajpudsúmdu ja ka'óybyuty, es tats may nduñ ja muj'ajtun." ²³ Nétuts uj n'anumut: "Ni na'ats miits tu ngaja'ay'áttu. ¡Mastúttuguts miidsaty ka'oybyu muduumbaty!"

²⁴ 'Pes da'un di'ibuts xymudoo'ijtr es ttuñ éxtamts uj n'anumu, da'un éxtam tu'ugu ja'ay kuwíjy di'ibu kyoj ja tyujk ma tu'ugu muj tsaaade'eky. ²⁵ Myiñ ja nuu tuu, kyemy ja mujnuu es myiñ ja muk poj ma tadu tujk. Per kyaj kyadaay, mat ko yu'u pyotsy'ujx'ajtypy ja muj tsaaade'eky. ²⁶ Per ja di'ibuts xymudoo'ijtr es kyaj tkuyduñ di'ibuts nja'anmaary, da'un éxtam tu'ugu ja'ayu kjuuumbu di'ibu kyuxkoj ja tyujk ma yu pu'ujun. ²⁷ Myiñ ja nuu tuu, ja mujnuu kyeemy es myiñ ja muk poj ma tadu tujk. Ta kyadaadaay ja tujk.

²⁸ Ko ja Jesús da'un juunaandaay, ta ja ja'ayuty da'uñ wu'umadyaadyu ja'agyujxm ja Jesusu 'yaxrujkan, ²⁹ mat ko ya'uxpáku éxtam tu'uk di'ibu myudajtypy ja kutujkan, es kyaj éxtamu di'ibu ya'uxrujktur ja di'ibuty tsajptugoty ya'uxrujktur.

8

¹ Ko ja Jesús juunajky jam kopkkujxm, may ja ja'ayuty oj pyanujxudu. ² Ta ñimwingoonu tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am. Ta ñaygyoxtaaydyáku Jesús wyindum, es t'anmaay:

—Windsún, mij pán mdsejpy, mbaaduts xya'aguda'aky.

³ Net ja Jesús tku'unikooñ, es t'anumu:

—Ndsejpyuts es m'aguda'agut.

Es ko t'anmaaydyaa dy'han, netyu ja lepru puma'ay 'yagudaky. ⁴ Esu Jesús t'anmaay:

—Ix jaygyuku. Katu pán xy'anummu. Nujx winguwa'agu ja teety, es yak ja mwindsu'kán éxtamu Moisés dyajngutujku, es du'han nidugekyu ja'ayuty tñjáwudut ko tu m'aguda'aky.

Jesús dya"aguda'aky tu'ugu soldaadu windsunu tyuumbu

⁵ Ko Jesús jyajty ma ja Kafarnaúm kajpn, tu'ugu soldaadu windsún ñimiinu, es myunu'xtáku, ⁶ yanu'umxuty du'han:

—Windsún, yu nduumbuts mabajngujxy 'yity madsu ndujk, tu xyujxnu es jyantsy'ayoy muk.

⁷ Jesús 'yanmaayu:

—Ujtsuts nujx nya"aguda'aky.

⁸ Ja soldaadu windsún 'yadsooy:

—Windsún, kyajts uj xyñitaku es mij mdúkut madsu ndujkán. Je'eyu ko mjuna'anut, es aguda'agup ja nduumbuts.

⁹ Uj ku'am nmudajtypyuts ja nwindsún di'ibuts xy'ana'amp, es nandu'han nmudátyuts ja soldaaduty di'ibuts n'ane'empy. Kots n'anummu yu'ujuty nidu'uk: “Nujx”, nujxp, es kots n'anummu jatu'uk: “Min”, miimp, es kots nduk'ane'emy yu nduumbuts ti ttúnut, tyiimpy.

¹⁰ Ko ja Jesús tmudooyu tyaadu, du'ñu oj wyu'umu es t'anmaaydyu di'ibu naty panujxudup:

—Tu'ajtun n'anummu ko ma nidugekyu israelitu ja'ayuty, kyajts nbaaty ni pán mut kajaa myubujkán éxtamu tyadu ja'ay. ¹¹ Ujts miits n'anmaaydyup ko may myíndut ja ja'ayuty di'ibu tso'ondup ma xuu pyudsemy es ma xuu kyunaxy, es ñaxwaatstut kyádyut mudu Abraan, Isaa esu Jakoob ma ja tsajpótmudu kutujkán. ¹² Per ja di'ibu du'han tu jyapaadudu es 'yítut ma yu tsajpótmudu kutujkán, yu'ujuty yajjubijppadsúmdup awa'atstuuy ma ja koots'át, ma ja'ayuty ju'nyu ya'axtut es ñaydyutskaadudut mudu ayo'on.

¹³ Net ja Jesús t'anmaay ja soldaadu windsún:

—Nujx ma mdujk, es yajtúnudu du'han éxtam tu xumuabekyán.

Ta ja tyuumbu netyu oj 'yagudaknu.

Jesús dya"aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

¹⁴ Jesús oj ñejxy ma tyujku Peedru, es t'ijxy ja Peedru myu't toxytyujk mabajngujxy pya'amgo'knu mudu muk juun. ¹⁵ Ta ja kyuh' ttoon. Net ñiwatsu ja juun. Ta pyudu'knu es tmooy ja kya'ay'yukán.

Jesús dya"aguda'aky may ja puma'ayuty

¹⁶ Es ko oj tsi'itnu ja xuu, net tumindu ma Jesús may ja ja'ayuty di'ibu myudajttup ja ka'oybyu. Es mut

tuk aagajxyu dyajpuđseemy ja ka'oybyu, es nandu'un dya'agudaky nidagekyu ja puma'ayuty. ¹⁷ Tyaadu du'un jyajty es yajkuudyunut di'ibu nigajx ja Diosu kyugajxpu Isaiiu ko jyunañ: “Yu'u yajpuđu'k ja nbađi'ix'ajtum es dyajnejxy ja nba'am'ajtum.”

Púnuty pyatsoonándup ja Jesús

¹⁸ Jakumbom mejyñbyu'aay ko ja Jesús t'ijxy tyukmíkyuty ja mayja'ay, ta t'anmaay ja 'yuxpujkruty es 'yawinnáxtut ma ja mejyñ. ¹⁹ Tu'ugu di'ibu tsajptugóty ya'uxpujkr ja 'yana'amun tmawingooñ ja Jesús, es t'anmaay:

– Windsún, nbanujxaambyats mij oytyim maaty mnejxy.

²⁰ Jesús 'yadsooy:

– Yu wax myudajtypy ja 'yaank esu joon juyujkuty myudajttap ja pya'an, per uj ja Naxwiñadu Ja'ayadyu Kyudnaabyu, kyajts nmudaty ja ngukóyuts mađu su ngubajk nyajpo'xut.

²¹ Jatu'uk ja 'yuxpujkrpu 'yanmaayy:

– Windsún, nbanujxapts mij, per extu koonumđu su ndeedyuts 'yoogut esuts n'okku'uy n'oktájuduts, net nbanujxut.

²² Netu Jesús t'adsooy:

– Pamiinguts tyam es nika'ak yu o'kruty, wa'anu wiink ja'ayuty dyajnaxtákuđu. Ja'ats n'andijpy di'ibu kyaj jyotmayduñuty esu Dios tmadúnut.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtmijtku ja mejyñ

²³ Net ja Jesús es ja 'yuxpujkruty tyujkuđu ma tu'ugu barku, es 'yawinnaxánudu ma ja mejyñ. ²⁴ Ti'in myiñ tu'ugu muk poj. Ta ja mejyñ ñikapy extu tyujkunu nuu barkoty. Maabu natyu Jesús. ²⁵ Ta ja 'yuxpujkruty oj ñinujxuđu es oj yúxuđu. Ta t'anmaaydyu:

– ¡Yajtsóktuguts, Windsún! ¡Tyap ngupa'tsanu!

²⁶ Ta ja Jesús 'yanmaayyudu:

– ¿Ti ko nugoo m'oktsu'kuđu? Miits mmudajttap je'eyu waanu ja mmubujkanuty.

Ta pyude'ky ja Jesús, es t'ooy ja poj es ja mejyñ. Ta oj wyu'umadya'ay amoñ es tmijtku. ²⁷ Es ja 'yuxpujkruty ak du'ñu wyu'umadyaaydyu, es ñayjyunánudu:

– ¿Punu da dunu tyaadu?, ko extu yu poj es yu mejyñ tu myumadóyuty.

Gadaru ja'ayuty di'ibu myudajttap ja ka'óybyuty

²⁸ Ko Jesús jyajty mejyññináxy ma Gadaru ñax, majtsku yedyujk puđseemy kampyoonóty. Ta ñimiinudu. Nimajtsk tmudattu ja ka'óybyuty es nugoo jyantsy'awa'an'áttu, ko ni pán mbaat kyanaxy ma tadu tu'aa. ²⁹ Ta oj yaxka'aktu:

—Diosu 'yU'unk, ¿ti mdunaampy mat udsaty? ¿Tii ja'a mnamiimpy es xytyudyuna'andats maanam tkapaaty ja tiempu?

³⁰ Natuknas'ixu jamu naty nimayu udsam jyu'xu'uktu, ³¹ es ja ka'óbyaty yajjunánadu ja ja'ayaty, es ja Jesús t'anmaay:

—Pun xyajpudsumándupts ma tyadu ja'ay, na'ijxtugats esats ndúkat ma tadu udsúmaty.

³² Netu Jesús 'yadsoojm:

—Oy. Tákadu.

Ja ka'óbyaty pyadsuudu ma ja ja'ayaty, es tyukudu ma ja udsúmaty. Net nidugekyu ja udsúmaty ñujxtu jantsy pue'egyu nax jajp'am es kyupayu'knajxtu mejyñóty, es jap oj jyi'xta'aydyu.

³³ Di'ibu kywentu'ajttap ja udsam ñay'adsu'kadu, es kyaktu. Ko jyajty ma ja kajpn, ta tmadyaktu tugekyu tyadu éxtamu naty tu tyuñ tu jyátyaty mat ja ja'ayaty di'ibu myadajttu ja ka'óbyaty. ³⁴ Net nidugekyu ja kugajpnaty tso'ondu es tninajxtu ja Jesús, es tmunu'xtáktu es pyadsúmat jam es ñujxtu wiinktuuy.

9

Jesús dya"aguda'aky tu'ugu xux ja'ay

¹ Net ja Jesús jymbijnu mat nan ja'ayu barku, es ñujxnu ma yu'u ja Kafarnaúm kajpn. ² Ko jam jyajty, ta tyukn-imiinadu tu'ugu ja'ay di'ibu tu xyujxnu, kyo'knu ma tu'ugu mabajnu'unk. Ko Jesús t'ijxy ja myabujkanaty, ta t'anmaay ja puma'ay:

—Jotkujku. Yu mbojpu yajma'xp.

³ Net nidu'ugaty ja di'ibaty tsajptagóty ya'uxpajktap twinmaaydyu: “Tyadu ja'ay myadugeepy ja Dios éxtam jyna'añ.”

⁴ Komu Jesús ñija'abu naty di'ibu wyinmaaydyu, ta t'anmaaydyu:

—¿Ti ko xymudattu axuugu winma'añaty? ⁵ Kyaj ñimjaaty njana'anam: “Yu mbojpu yajma'xp”, mat ko kyaj ya'ixy pun t'ajtan. ¿Tii kyaj dyu'anaty? Es mjana'andap mi-idsaty ko ni pún tka"anummat yu tyadu xux: “Pudu'uk, es nujx”, mat ko netyu mbaat ya'ixy ko kyaj tmudaty ni ti mak'ajtan. ¿Tii kyaj dyu'anaty? ⁶ Pes oy. Min n'oktuk'ixtu ko uj, ja Naxwiñudu Ja'ayadyu Kyudanaabyu, ujtsu du'an nmudajtypyats ja mak'ajtan ya naxwiñ es nma'xadats ja pojpu.

Net t'anmaay ja xux ja'ay:

—Pudu'uk. Yajmúk ja mmabajn es nujx ma mdujk.

⁷ Net ja xux ja'ay pyude'ky es oj ñajxnu mā ja tyujk. ⁸ Ko ja mayja'ay t'ijxtu tyāadu, ta tsyū'kudu es t'awdajttu Dios mut ko tu tmo'oy ja myuk'ajtnu Jesús.

Jesús twoy ja Matewū

⁹ Ta Jesús jam tso'oñ es t'ijxy tu'ugu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Matewū, ja 'yu'uñ mā yaj'yáky ja kugubety. Ta t'anmaay:

—Pamiingats es n'uxrųjkrų'átut.

Ta Matewū pyude'ky, es tpadso'oñ ja Jesús.

¹⁰ Mā tadū xūū 'ya'ux'ajty ja Jesús mā yū Matewū tyujk, mut mayū yajkugubajtrųty es nan niganaaguty di'ibu 'yandijtųp pojru ja'ayuty, es t'igyū mut ja 'yuxrųjkrųdyū Jesús. ¹¹ Es ko ja fariseeuty t'ijxtu tyāadu, ta dyajtūdu ja Jesusū 'yuxrųjkrųty:

—¿Wi'ixū dū'ūn ko yū mwindsūn kyay 'yiiky mudū ya-jkugubajtrųty es mudū pojru ja'ayuty?

¹² Jesús myūdoo tyāadu, es t'anmaay:

—Kyaj tsyékyuty ja kudsooy mā yū di'ibu oy'ajt muk'ajttųp, jaayū dū'ūn mā yū pumā'ayjya'ayuty. ¹³ Nųjx jattu di'ibu 'yandijpy ja Diosū jyaaybyajtūn mā jyūna'añ: “Uj ndsejpyats es xymūdáttut ja pa'ayo'on, es kyajts xytyukwindsū'ugudats ja jųyujk añimáluty.”

Jesús dyajtūwdu ti ko kya'ayu'aty

'Pes kyajts űj nwoy ja ja'ay di'ibu jiky'ajttųp tųy'ajtnū mūut, yu'ū dū'ūnū pojru ja'ayuty es jyodūmbíttut.

¹⁴ Net nija'ajty ja 'yuxrųjkrųdyū Fwank Yajnubajtrų tniimi-ndū ja Jesús, es dyajtūdu:

—¿Ti ko kya'ayu'attu yū m'uxrųjkrųty éxtūm 'yayu'attu fariseeuty es űdsuty, yū 'yuxrųjkrųdyū Fwank?

¹⁵ Netū Jesús t'adsooy:

—¿Tii mbaat 'yittū jotmaymyūut yū di'ibu tū yajwówdu mā tu'ugu ja'ay pyeky māanūm ja rųjkrų yedyujk 'yak'ity mut yū'ųjty? Miimp ja tiempū mā yajrųjkudat ja rųjkrų yedyujk, taanūm dū'ūn 'yayu'áttut.

¹⁶ 'Ni rún tka'abatsū tu'ugu tyuk wit mudū jemywyit, mut ko ja jemywyit ñūmúkat, ta kyūdsut ja tuk wit waanū kajaa. ¹⁷ Ni yū vinū jembyū kyaya'adamū mā yū tukrų nū'abutsūnbyo'o, mut ko rún yajtuumbū dū'ūn, ja po'o kūdsųp, es dū'ūn ja vinū es ja po'o tyugóyut. Paaty n'ada'amūm ja jembyū vinū mā yū jembyū nū'abutsūnbyo'o es dū'ūn yajmudáttut yajxón nimajtskū tyāaduty.

Jayrū ñūnx es ja toxytyujk di'ibu Jesusū wyit tyoon

¹⁸ Mā ja Jesús t'anūmūdu tyāadu, tu'ugu israelitūdyū wyindsūn jyajty mā ja Jesús, ñaygyoxtnaaydyáky es t'anmaay:

—Yn nnuuxats tu 'yeeky. Pn mnajxp mij es mgu'anniqueempy, jiky'átup jatugok.

¹⁹ Netu Jesús pyude'ky es ñejxy mnt yu'a, ti'igyu madu 'yuxpjkpaty. ²⁰ Net tu'ugu toxytyjk puma'ay di'ibu majmajtsk jamajtu naty tmudajnu windaxyu, tmawingooñ ja Jesús xk'u'p tsoo, es ñaydyukpatu ja wyit pa'a, ²¹ mnt ko du'hn ñayjuna'añty: “Mnt yu'uy kots nnydyukpaadudut yu wyitu Jesús, aguda'agupts.” ²² Per ja Jesús wa'kumbijt, t'ijxy ja toxytyjk es t'anmaay:

—Jotkujk, tu m'aguda'aky mnt ko tu xymyubeky.

Ta netyu 'yagudaknu.

²³ Ko Jesús jyajty ma ja windsunu tyujk, ta t'ijxy ko ja xuxpnty t'xkujkunadu es najx dyajnaxtukyánadu ja o'krp, es ja ja'ayuty jyantsyju'uy jyantsyya'axtu. Ta t'anmaaydu:

²⁴ —Pudsmdu yaa. Yu kixyu'unk kyaj tu 'yeeky. Maabun dan jam.

Ja ja'ayuty je'eyu ttukxi'iktu. ²⁵ Ko ja Jesús dyajpudsuumdaay ja ja'ayuty, net tyujku ma ja o'krp es tku'ummajtsu. Ta ja kixyu'unk pyude'ky. ²⁶ Ta yajmadyakwa'xtaay oymyaaty yu tyadu muj'ajtun.

Jesús dya'ijxpeky majtsku wiints

²⁷ Ko pyudseemy jamu Jesús, majtsku wiints pnanajxudu es myyaxkákudu:

—iPa'ayoodugats udsuty, Davitu tyump 'yaats!

²⁸ Es ko Jesús jyajty ma ja tujk, net ja wiindsuty ñimiinadu, es yu'a dyajtu:

—¿Mmubjktup miidsuty ko uj mbaadudsu tyaadu nduñ?

Net ja'ajuty jyunandu:

—Ti ko kadii, Windsun.

²⁹ Net ja Jesús ttoonun ja wyiin, es t'anmaay:

—Wa'an dyajtúñ éxtum ja mmubjkuenty.

³⁰ Ta ja wyiinuty oj wu'umdaaydu yajxon. Jesús tyuknijkudu jantsy yajxon, 'yanu'umxudu:

—Katu pán xytyuknijáwudu.

³¹ Per je'eyu yu'ujuty pudsuumdu ma ja Jesús, ta tmadyakwa'xtu ma tugekyu ja kajpn di'ibu naty ja Jesús tu ttuñ.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu uum

³² Ko yu'udyu naty jam pudsuumdu, naagudyu ja'ay dyajmiindu ma Jesús tu'ugu yedyujk uum, di'ibu naty myudajtypy ja ka'oybyu. ³³ Ko ja Jesús dyajpudseemy ja ka'oybyu ma tadun uum, ta ja uum oga'an oj kyajxy. Du'ñun ja ja'ayuty oj wu'umadyaaydu, es jyunandu:

—iNi na'anam kyaya'ixy du'un éxtamü tyaadü mä yu israelítaty!

³⁴ Per nik ni'igü ja fariseeuty ñayjyana'anadu:

—Tyaadü yajpudseempy ja ka'oybyü müt ko pyudákuty ja majku'ugópk.

Jesús tpa''ayooy ja ja'ayuty

³⁵ Jesús dya''abudseemy tügekyü nax kajpn, es ya'uxpejky majatyü tsajptük nidu'uk nidu'ugü kajpn, es tkajxwa'xy ja oybyü ayuk di'ibü ñigajxpy ja tsajpótmdü kutujkän, es dya''agüda'aky oytyim di'ibüdyü pük ado'onän. ³⁶ Ko ja Jesús t'ijxy ja mayjya'ayuty ñimínadu, ta tpa''ayoodü, müt ko moon tujktübü naty éxtamü borreegü di'ibü kyajpü 'yijx'ijt kywentü'ajtrü. ³⁷ Ta t'anmaaydyü ja 'yuxpükpüty:

—Tüy'ajtän ko ja püjta'aky oy myáyuty, per ja tuumbuty oytyim waanaty. ³⁸ Paaty amdowdü es münü'xta'aktü ja Dios, ja ñiWindsünü tyadu püjta'aky, es t'akkáxüt ja tuumbuty es min dyajpüdü'aktü ja püjta'aky.

10

Jesús twin'ixy nimajmajtskja 'yapóstulaty

¹ Net ja Jesús dyaxü ja nimajmajtskpe 'yuxpükpüty, es tkutujkänmooy es dyajpüdsúmdüt ja ka'oybyü es dya''agüda'aktüt tügekyü oytyim di'ibüdyü pük ado'onän.

² Tyaadüdyü du'un ja xyüjuty ja nimajmajtskpe apóstulaty: Tim jawyiin Simonk di'ibü nandü'un xyü'ajtypy Peedrü, es ja myüga'ax Andrés; Santya'agü esü myüga'ax Fwank, 'yüna'küdyü Zebedeü; ³ Felipü; Bartolomee; Tomás; Matewü ja yajkugubajtrü; Santya'agü ja Alfeü myaank; Tadeü; ⁴ Simonk ja kananeü ja'ay; esü Juudüs Iskaryotü di'ibü óknüm kyüyajk ja Jesús.

Jesús tkexy ja 'yuxpükpütük Diosü 'yayuk kajxwa'xpe

⁵ Jesús ttuk'ane'emyü tyadu nimajmajtskpe es nüjx 'yayuk kajxwa'xtü müdü tyadu kajxwíjün:

—Katü mnejxy majaty tsyüñadu di'ibü kyaj 'yisraelítaty, es ni mgatáküt majatyü samaritanü kajpn. ⁶ Nüjxtü jamü mä ja borreegü tügoybyü mä yu ñaxwíñadu Israel. ⁷ Nüjx kajxwa'xtü ko ja tsajpótmdü kutujkän tü wyingóñ. ⁸ Ya''agüda'aktü ja puma'ayuty, yajjikypüktü ja o'kpüty, tukniwa'atstü di'ibü myüdjttap ja leprü pa'am, es yajpüdsúmdü ja ka'oybyuty. Miits m'axájüdü tyadu mük'ajtän nadü'uñü, nan katü myajmüjüdyü ko du'un xytyúndüt. ⁹ Katü xyajnüjxtü ni di'ibü meeñ, ¹⁰ ni yu mdü'amgyüjxmüdü. Yü'u je'eyü myajnüjxtap ja mnixuy tu'uk. Katü xymyüñjxtü wiinkpe mgü'ük es ni mdajk, müt ko di'ibü tuump, pátap kya'ay 'yuugüt.

11 'Ko mja'ttat miidsuty ma tu'ugu kajpn o rantsyu, xta'aydyu jap tu'ugu ja'ay di'ibu ijtp windsu'ugu, es wu'umdu ma yu'u tyujk extu koonum mdsoonã'andut. 12 Ko mdajktákudut, kajxpo'xtu es amdow ja Dios es kyunu'xudut yu'ujuty. 13 Puna tadu ja'ay di'ibu ma tadu tujk nitujkarp ja Diosu kyunu'xun, yajkuydyunap; es pun kyaj ñitákuty, miidsuty ni tii mgatugo'oyxudut. 14 Es pun jam ma kyaj m'axájudu es ni je'eyu mgamudoo'ita'anudu, pudsumdu ma tadu tujk o tadu kajpn es winxittu yu naxjok ma yu mdékyuty. 15 N'anuumudu tuy'ajtun ko ja'ay yajpayo'oydyut, ja tyuydu'ununu tyadu kajpn waanu o'ktáy kudiinam ja ja'ayuty majatyu Sodomu kajpn esu Gomorru kajpn.

Jesús tnigajxy ko ja 'yuxpukpety yajpajudijtta'aktut

16 'ixtu! Ujts miits ngajxtap éxtam ja borreegu waxka'uk agijky. Du'un m'ittat pe'typy éxtamu tsa'añun, per kyaj m'awa'an'áttat. Ittu éxtamu paku'unk. 17 Nay'ix'it naygywentu'átudu, mut ko ja'ayuty mguyakánudap ma yu justisu, myajwopánudap ma tsajptujkuty, 18 es extu myajnujxudap gobernador windum es ma réyuty mut ko n'apostalu'attu, es du'un xymyadya'aktuduts uj miidsuty ma yu'ujuty es ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty. 19 Ko mguyákudut ma yu justísuty, katu mjotmay'ooktu wi'ix m'okjuna'andut o wi'ix xy'ok'anuumudut, ja'a ko mbaadudut ma mgajxa'andut, Dios myajmi'inxudap ja m'ayúkuty, 20 ja'a ko kyaj miidsuty di'ibu dan kajxándap, yu'u du'unu mDeedyu Jya'ajun di'ibu mgugajxánudap.

21 'Yu ja'ayuty kyuyáktap ja myuga'axuty es 'yoogut, esu u'unkteedyuty kyuyáktap ja 'yu'unguty; ja u'unk uná'kuty myudsiptsoondap ja tyaaak tyeedyuty es 'yooktat. 22 Nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mduk'ak'ata'añuty miits mut ujtskyujxm. Es di'ibu 'yakmabejkypyam du'ñam, yu'u nits'oogap. 23 Ko mbajadítudut ma tu'ugu kajpn, nujx wiink tooo. Tuy'ajtun n'anuumudu ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, minaambuts maanumu naty miits xykyatuk'yo'oydyu'aydyunam nidugekyu yu israelitu kajpnuty.

24 'Ni tu'ugu xpujkrp kya'ity windsu'ugu ni'igu kudiinam ja di'ibu ya'xpujkar, es ni tu'ugu po'oduumbu kya'ity windsu'ugu ni'igu kudiinam ja wyindsán. 25 Ja xpujkrp mut yu'uyu ko du'un yajwindsu'ugut éxtam di'ibu ya'xpujkar, es ja po'oduumbu mut yu'uyu ko du'un yajwindsu'ugut éxtamu wyindsanun. Ujtsu du'un éxtam tu'ugu kudujk, es miidsuty, du'un éxtamsu njiiky nmagu'uk. Pun ja kudujk ya'anuumu majku'ugópk Belzebuu, çtii kyaj waanu axuuk ya'anuumudut ja di'ibu tsyunaaydyap ma ja jyun tyujk?

Pún yajtsu'ugup

²⁶ Paaty katu xytsyu'ugudu ja'ayuty. Ni ti kya'ity ayu'udsyu di'ibu kyaj ñide'xyuty, es kyaj ni ti ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijáwut. ²⁷ Di'ibu n'anmaaydyup ma ja koots'át, kajxwa'xtu miits ma ja xuuñ'át; es di'ibu n'anmaaydyup ayu'udsyu, nigajxtu miidsuty muk extu tujkkujxm. ²⁸ Katu xytsyu'ugudu di'ibu ya'e'kypy yu'uyu nini'x es kyaj mbaat dya'eeky ja anmaja'an; ja'a du'un mjaw mdsu'ugup di'ibu mbaat dya-jkutugóy ma ayoodákn ja nini'x es nandu'un ja anmaja'an.

²⁹ '¿Tii kyaj yajteeky majtsku joonu'unk mut tu'ugu meeñu'ungu? Es ni tu'ugu tadu joonu'unk kyaka'ay naxwiiñ pun kyajpu mDeedyuty dyajkutíky. ³⁰ Es extu yu mwaay myudajtypy ja Dios madsyoy tu'uk tu'uk. ³¹ Katu mdsu'ugudu. Miidsudyu du'un ja Dios mmudajtudup kumay waanu ni'igu kadiinam may ja joonu'unguty.

Púnuty ja Jesús 'yuxkajptup mayjya'ayóty

³² 'Nidugekyu ja'ayuty di'ibuts xy'axájup éxtumu wyindsunun ya mayjya'ayóty, ujtats nandu'un n'axájup éxtumdsu nja'ayuty madsu nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm. ³³ Di'ibuts xy'axájup mayjya'ayóty ya naxwiiñ, nan n'axájupts uj madsu nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm.

Jesuskujxm ja'ay yajtsiptúkuđu

³⁴ 'Katu mjuna'andu miidsuty kots uj tu nmamíñ yu jotkujk'ajtun ya naxwiiñ. Kyaj yu'ujuty; yu'u du'unu jotmay je'eyu. ³⁵ Tyam tu nmíñuts yajtsiptukubu mut ja ja'ayuty. Ja u'unk uná'k tsyiptúnut mudu tyeety, ja u'unktaak mudu ñuux esu xekxy ttuk'ak'átut ja xyekx. ³⁶ Extu nidu'uk nidu'uk ñaymyudsip'átudut di'ibu tsunaaydyup ma ti'igyu tujk.

³⁷ 'Di'ibu tsyejpy ja tyeety o ja tyaak ni'igu kadiinam uj, kyaj ñitákuty nja'ay'átudats; es di'ibu tsyejpy ja myaank o ja ñuux ni'igu kadiinam uj, kyaj ñitákuty nja'ay'átudats; ³⁸ es di'ibuts kyaj xupyanejxy es kyaj jyiky'aty éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kan tninejxy, kyaj ñitákuty yu'u nja'ay'átudats. ³⁹ Di'ibu yajts'ogaampy ja jyiky'ajtun, yajtugóyup; per di'ibu yajtugeepy ja jyiky'ajtun mut ujtskyujxm, nitso'ogup.

Wi'ixu Dios ti ttuunambíty

⁴⁰ 'Di'ibu miits m'axájudup, xy'axájupts uj nandu'un; es di'ibuts uj xy'axájup, 'yaxájup nandu'un di'ibuts xykyajx. ⁴¹ Di'ibu 'yaxájup ja Diosu kyugajxpu mut ko Dios kyuga-jxy'átyuty, 'yaxájup nan ja du'ambu may'aty éxtam di'ibu yajmeepy ja Diosu kyugajxpu; es di'ibu 'yaxájup tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tu'y'ajtun muut ja'agyujxm ko jyiky'ajty tu'y'ajtun muut, 'yaxájup nan ja du'ambu may'aty éxtam di'ibu

yajmeepy ja ja'ay di'ibu jiky'ajtp tɔy'ajtɔn muut. ⁴² Es di'ibu myeepy tuk vasu wa'ats nuu tu'ugu u'unk ana'k ja'agyujxm kots u j nja'ay'áty, tɔy'ajtɔn ko kyaj wyu'umut uxkumay.

11

Fwank Yajnuabajtpu kyexyye'ebuyty

¹ Ko Jesús t'anmaaydyaadyu du'an ja nimajmajtskrɔy'u'xpujkrɔy, ta jap tsoyo'õn es ñejxy ya'xpujkrɔy es ayuk kajxwa'xpu ma tadu israelítadyu kyajpn wingõnɔty.

² Ko Fwank di'ibu naty ijtp pujxndugóty, tmadooy di'ibu naty Kristu tyiimpy, net tkejxy ma Jesús naagaty di'ibu yu'panujxudɔp, ³ es dyajtuuy:

—¿Tii mijtsu du'an ja Kristu di'ibu minaaamp, o n'awíxtɔpts ja wiinkpu?

⁴ Netu Jesús 'yadsoojudu:

—Nujxtu es tukmamadya'aktɔ ja Fwank di'ibu miits tu xy'ixtu tu xymudowdu. ⁵ Tukmamadya'aktɔ wi'ix tyam ja wiints 'yixtu, ja uxneybyu tu yo'oybyéky jajxón, di'ibu ja lepu pa'am myudajtytu tu 'yaguda'aktɔ, ja nátaty madoonudɔp, ja o'krɔty jikypujktɔp, es ja ayoobu ja'ayuty ya'awa'anudɔp ja oybyu ayuk. ⁶ Kuni'xy ja di'ibu kyaj dyajtugóy ja myubujkan ma u j.

⁷ Ko tyaadaty oj ñujxndu, ta ja Jesús tmadyaktso'õn ma ja ja'ayuty éxtamu du'an ja Fwank, es t'anumudu:

—¿Tii dan miidsaty oj xyñinujxtu es xy'ixa'andu ma muj itɔn? ¿Tu'ugu tsajkápyñ di'ibu tu wyinxijtta'ayuty ja poj?

⁸ Es pan kyaj, ¿tii dan oj xy'ixtu? ¿Tu'ugu yedyujk oy xyoxyru? Miits mnija'adɔp ko di'ibu dan nayxyojxudɔp jam 'yittu ma tyujkadyu réyuty. ⁹ ¿Per tii dan oj tu xy'ixtu? ¿Tu'ugu Diosu kyugajxpu? Yu'u du'an. Yu'u tu'uk di'ibu waanu ni'igu tmudaty ja muj'ajtɔn kudiinamu wiinkpɔty ja Diosu kyugajxpu. ¹⁰ Fwank yu'u du'an di'ibu ja Diosu jyaaybyajtɔn myadyakypy ma jyana'añ:

Ngejxypyats jawyiin ja n'ayuk kajxwa'xpuats

es mya'awátsxudɔt yu mnu'u mdu'u.

¹¹ Tu'y'ajtɔnats njuna'añ: Kyaj pan ja Diosu kyugajxpu ja jékyup waanu tmudattu ja muj'ajtɔn kudiinam ja Fwank Yajnuabajtpu; per waanu tmudaty ja muj'ajtɔn oytyim pɔnɔty ijttɔp ma ja tsajpótudu kutujkan.

¹² 'Es ma yu Fwank Yajnuabajtpu dyajtsondáky tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk es extu tyambaat, ta ja ja'ayuty di'ibu tujkudɔp ma tsajpótudu kutujkan. Du'an ja'ajuty éxtamu mayjya'ay di'ibu ti'igyu tuktoñ tukuyándɔp ma tu'u xu'utspu. ¹³ Di'ibu ja Moisés es nidugékyadyu Diosu kyugajxpu ñikaktu kaxja'ay ma ja Diosu jyaaybyajtɔn maanamu naty kyamiñ ja Fwank,

tugekyu tñigajxy ko myina'añ jya'ta'añ ma ja Dios yajkuta'ka'añ. ¹⁴ Es pun miits mmabukándur, Fwank yu'u du'un éxtam ja Diosu kyugajxpu Eliiis di'ibu jaminán. ¹⁵ Di'ibu mādoodur, wa'an tjaygyúkadu.

¹⁶ '¿Tits maut mbaat n'ijxkijxyu ja ja'ay di'ibáty tyam jiky'ajttur? Kuxu'ktur éxtam ja unaku'ungun di'ibu uñaadyur es kyuyattu maayóty, es ya'ax jyoktu madu myutkuyajtruty: ¹⁷ “Tuts njaxu'uxy di'ibu ya'ajtsp, es kyaj tu m'atstu; es tu n'úyuts di'ibu maut ja o'krpu ñaxtuku, es kyaj tu xykyoxtu mguj mgaadsyuty es ni tu mgaju'uydyu.”

¹⁸ 'Pes kyaj ja Fwank Yajnubajtrpu tkay éxtamu ja'ay ti ttsoktu, es kyaj t'iiky ja vinu, es miits mjuna'andu ko yu'u myajku'umadúñ. ¹⁹ Es uj, ja Naxwiñudu Ja'ayadyu Kyudanaabyu, kaabyuts es n'ikypuuts ja vinu, es miits mjuna'andu: “Kax es am'uuk, es myutnaymyaayur ja pekyja'ayuty esu yajkugubajtruty.” Per di'ibu tu t'axájudu yu oybyu xprukun es jyiky'attu éxtamu Dios ttseky, tadu ja'ay dya'ixudu ko 'yóyuty di'ibu Dios tyiimpy.

Kajpn di'ibu kyaj jyodumbittu

²⁰ Net ja Jesús dyajtsondáky t'ooy ja kajpnaty ma naty tu ttuñ may ja muj'ajtun, ja'a ko yu ja'ayuty jap kyaj jyodumbittu. Es du'un t'anmaadyu:

²¹ —iPuroobu mijts Korazín kajpn, es puroobu mijts Betsaydu kajpn! Ja'a ko pun kooxyur yajtuuñ ma Tiru kajpn esu Sidón kajpn yu muj'ajtun éxtamts nbajta'aky ma miidsuty, tadu kajpn jékyurxyur dya'ixuty yu jyotmay madu pyojpakyujxm, es jyodumbijtxur madu Dios. ²² Per uj n'anmaadyur miits ko ja'ayajpayo'oydyut, miits m'axájudur tu'ugu tadyu'unun muk es kyaj dyu'unuty ma Tiru es ma Sidón. ²³ Es mij Kafarnaúm kajpn, di'ibu naybyajta'agánur muj kujxm extu ma tsajpun, ja Dios yu'u mbajta'agadur ma ayoodákn! Ja'a ko pun ajxyurps nbajtak ma Sodomu kajpn yu muj'ajtun éxtam ma mijun, tadu kajpn taaxyur tyambaat. ²⁴ Per uj n'anmaadyur miits, ko ja'ay ajpayo'oydyut, miidsuty myajnáxur waanu ni'igu muk ja tadyu'unun es kyaj dyu'unuty ma Sodomu ja'ayuty.

Nimiinduguts es mbo'xtut

²⁵ Ma tadu tiempu ja Jesús kyajxtáky, es jyunáñ:

—Tatitu'unk, n'awdajtypuuts mij di'ibu Windsun'ajtr tsajpótm es ya naxwiñ, ja'a ko mij tu xyu'utsy ja m'ayuk mat ja ja'ayuty di'ibu yajtijtur xprékyuty es wijyja'ayuty, per mij tu xytyuk'ixy ja ja'ay di'ibu du'un éxtam unaku'unguty. ²⁶ Es oy, Tatitu'unk, ko du'un tu xytyuñ éxtam mij xytsyekyun.

27 Ta ja Jesús t'anmaaydyu ja ja'ayuty di'ibu naty madoo'ijtadur:

—Yu nDeedyats tats xytyukkudu ky tyim tiity tugekyu. Ni pánuts xykya'ixy'aty yajxón, ja Diosu 'yU'unk, yu'uyu du'an ja nDeedyats; es nan ni pánumts tka'ixy'aty ja nDeedyats, ujtsu dan je'eyu es di'ibátyuts uj ndsejpy es nduk'ixy'átaduts. 28 Nimiindugats miits nidugékyuty di'ibu tu ya'anu'xudu ja tyuunk es ja tsyemy kyu'ayuty, es ujtsats miits nmo'oydyur ja mbo'xtákn. 29 Kupaktu tyadu kukap di'ibuts uj nbujtákyry ma miidsuty, es uxpraktu ma ujts ja ndu'ununats, mut ko uj nmudajtypyats ja ma'xtujkan es yujy tuda'agyats, es pyaadur ja po'xtákn yu m'anmaja'anuty. 30 Ja ngukap di'ibuts uj nbujta'agaampy ma miidsuty, kyaj tsyírpty xyajnjxtut, es ja tsemy di'ibu muut xykyu'uyut, to'tsyky yu'u.

12

Jesusu 'yuxprajkraty tkutajtu ja triigu saabudu xuu

1 Ma tu'ugu saabudu xuu Jesús mut ja 'yuxprajkra ñajxtu triigu kamoty, es ja 'yuxprajkraty tkutajtu ja triigu, es twinxatstu, es tju'xtu ja pyajk, mut ko yu'oogudu. 2 Ko ja fariseeuty t'ijxtu taadu, ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ix yu m'uxprajkraty, ja'a tyuundur di'ibu kyaj ñigutíkyuty ma ja po'xunxuu.

3 Ta ja Jesús 'yadsooju:

—¿Tii kyajnum miits xy'uxpraktu di'ibu tyuun ja Davit ko yu'u es ja jyamyuduty tmudajttu ja yuu? 4 Net tyujku Davit ma ja Diosu tyujk, es tju'ty ja tsajkaaky di'ibu kuni'xy, es tkaay yu'u es nandu'an tmooydyu jyamyuduty. Es kyaj jyanigutíkyuty es yu'ujuty tkádyut, yu'u je'eyu ja teety kyádyur. 5 ¿O kyajnum xy'uxpraktu ja Moisesu 'yana'amun ko ja teety ma ja muj tsajptajk kyaj pyo'xtu ma ja po'xunxuu?, es nan ni tyaadu tu kyapekytyundu. 6 N'anmaaydyur ko taa ja yaa tu'uk di'ibu ni'igu myújuty kadiinum ja muj tsajptajk. 7 Miidsuty kyajnum xyjaygyúudu di'ibu dan 'yandiipy ja Dios ma yu jyaaybyajtun ma jyuna'añ: “Uj ndsejpyats es xymyudáttut ja pa'ayo'on, es kyajts ndseky es xytyukwindsu'uguduts ja juyujkuty.” Koxyur xyjaygyúudu, kyajxyur xpyekymyo'oy ja ja'ayuty di'ibu tu kyapekytyuñ. 8 Ja'a ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmudajtypyats ja kutujkan ma yu tadu po'xunxuu.

Yedyujk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um tu'uts

9 Ta ja Jesús tsyo'oñ jam es tyujku ma tu'ugu tsajptajk. 10 Japn naty tu'ugu yedyujk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um tu'uts. Es kom ja fariseeuty 'yuxtaaydyur wi'ix t'okrajtákuu pyojpu ja Jesús, ta dyajttudu:

—¿Tii mbaat 'yaguda'aky tu'ugu puma'ay ma po'xunxun?

11 Ta ja Jesús 'yadsoojm:

—Pún miidsaty nidu'uk myudajtypy tu'ugu byorreegm es kyunáxut ma tu'ugu jut ma yu po'xunxun, ¿ti kyaj nujx xyjuudyu? 12 Pes, jwaanu oy es tu'ugu ja'ay nbudujkam es kadiinam tu'ugu borreegm! Paaty mbaat ndu'unum ja oybyu ma po'xunxun.

13 Ta ja Jesús t'anmaay ja yedyujk:

—Xajtáw.

Es ko xyajtuy, ta oj 'yaguda'aky éxtum jatuk adu'umbu.

14 Ta pyudsuumdu ja fariseety, es ñaymyujkudu es jyuntatuundu wi'ix mbaat ja Jesús 'yeeky.

Wi'ix ja Diosu kyugajxpu Isaiiu tnigajxy ja Jesús

15 Ko Jesús tnija'aju tyaadu, ta jap tso'oñ, es may ja ja'ay oj pyanujxudu. Jesús ya'agudak ja puma'ayaty, 16 es ttuknipujktu es kyaj tkajx tmadya'aktut mayjya'ayoty. 17 Tyaadudsu du'un jyajtú es yajkuudyúnat di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiiu kyuxjaay ma Dios jyunáñ:

18 Tyaadu du'un ja nmuduumbats

di'ibats uj tu nwin'ixy,

di'ibats uj ni'igu ndsejpy

es di'ibats uj muut njotkujkaty.

Nbujta'agupts ja nJa'ajunats ma yu'u

es tkajxwá'xut ma yu naxwíñudu ja'ayaty kots nbayo'oy mut ja tuj'ajtun.

19 Kyaj tsiyiptúnat es ni kyaya'ax kyajókat,

es ni kyayajmudówdu kyajxy tu'ujoty.

20 Kyaj ttájut ni tu'ugu tsajkápyñ ja neybyu,

ni tkaya'oogut ja kudu'xnu myetsyu di'ibu oogánur,

extu koonum dyajpajta'agut ja tuj'ajtun.

21 Es ma yu'un ja naxwíñudu ja'ayaty t'awix tujp'ixtu yu ñitsokun.

Jesús yajnigajxy ko dyajtúñ ja mójku'ugórk ja kyutujkan

22 Ta ma ja Jesús dyajnajtú tu'ugu ja'ay wiints es uum, di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu. Jesús ya'agudak éxtum mbaat ja ja'ay 'yixy es kyajxy. 23 Nidugekyu ja ja'ayaty du'ñu wu'umadyaadyu es jyunandu:

—¿Tii ja'a da dunu tyaadu ja Davitu tump 'yaats?

24 Es ko ja fariseety tmudoodu tyaadu, net ñayjyunánudu du'un:

—Tyaadu yajjugekyu ja ka'oybyu yu'uyu mut ja mójku'ugórk Belzebuu kyutujkan.

25 Jesús ñija'abu naty di'ibu wyinmaadyu, es t'anmaadyu:

—Oytyim di'ibuty ja kutujkən mā ja ja'ayaty ñaywya'xədə es ñayñitsiptúnədə, dū'ən ñayyajkutugóyudə; es pən tu'ugu kajpn o di'ibə tsunəaydyəp ja ja'ay tuk jəən tuk tək ñaywya'xədə, kyaj mbaət jyeky. ²⁶ Es nandə'ən pən ja məkju'ugópk Satanás yajpədsəmpy ja myəga'oybyə, ta ñaywya'xədə. Pes ¿wi'ix mbaət jyeky ja kyutujkən? ²⁷ Es pən təy'ajtən éxtəm mjəna'andə kots əj nyajpədsəmy ja ka'oybyə mət ja məkju'ugópk Belzebuu kyutujkən, ¿ti kutujkən myədaipy miidsə m'əxpəkpy es dyajpədsəmy ja ka'oybyə? Paaty kə'mə m'əxpəkpy dya'ixədə ko miits mgajxtugódyə. ²⁸ Per pən əjts mət ja Diosə Jya'ajən nyajpədsəmyəts ja ka'oybyə, tə naty ya'ixy ko tə wyingón ja tsajpótmdə kutujkən mā miidsəty. ²⁹ ¿wi'ix mbaət pən tu'uk tyəkə mā yə kudsə'əgəbə ja'ayə tyək es təkədə di'ibə myədaipy pən kyaj jawyiin t'awənmíky? Də'ənə dən mbaət tjuuty di'ibə jap təgoty.

³⁰ Di'ibə kyaj 'yity mət əj, yə'u də'ən xymyədsip'ajtpəts; es di'ibə kyaj dyajmíky mət əj, yə'u də'ən 'yəkə'tsyty.

³¹ 'Es n'anəmədə ko yə ja'ayaty mbaət yajme'xy təgekyə oytyim di'ibədyə pyojpy esə 'yəkək kajxy, per pən myəgajxtəgeepy ja Espírítə Santə, taadə kyaj mbaət yajme'xy. ³² Oytyim pənəty di'ibəts əj, ja Naxwíñədə Ja'ayədyə Kyudənaabyə, xykyajxpətp əxək, mbaədə taadə yajme'xy, per di'ibə tkajxpətp əxək ja Espírítə Santə, yə'u məət ñaybyektyúkədt es ni nə'a Dios kyəpojpmə'xədt, ni mə tyədə naxwíñədə es ni mā ja di'ibə miimp.

Jya'ay'ajtən ja ja'ay yajtuk'əxkəjp

³³ 'Pən oy ja kepy, təmp'ajtp oy; es pən ja kepy kyaj 'yóyaty, nan əxək ja tyəmp. Ja kepy ya'əxkəpy mā ja tyəmbən. ³⁴ ¡Miidsəty də'ən éxtəmə awə'andsə'añən! ¿wi'ix mbaət xymyadyə'aktə ja oybyə es miidsəty kə'm m'əxəkja'ay'ajtpə? Ja'a ko ja əə kyajxypy ja di'ibə yajpi'ipy yajkepy jodoty. ³⁵ Paaty ja ja'ayə oyjya'aybyə tsuj kyəjxy myadyə'aky mət ko ijtp jyodoty ja oybyə; per ja əxək ja'aybyə myadyəkyə ja tsəətsykyəbétyryə mət ko ijtp jyodoty ja əxək'ajtən. ³⁶ Per əj n'anəaydyəp miits ko ja'ay yajpayo'oydyət, nidəgekyə tkəyáktədə kywəntə di'ibəty tə tkajxtə di'ibə tə tkəpəwinməy. ³⁷ Ja'a ko mət ja mgə'mgəjxy ja Dios mbəyo'oyədt. Es pən oy mgəjxy, ta mnəjxtət mā ja jiky'ajtənə winə xə winə tiempə; per pən əxək tə mgəjxy, ta mnəjxtət mā ja tədyu'unə winə xə winə tiempə.

Jesús ya'amdoy es dya'ixədt tu'ugə məj'ajtən

³⁸ Net t'anəaydyə ja Jesús nəəgədyə fariseəty es ja di'ibəty tsajptugóty ya'əxpəkpytəp:

—Windsún, nja'ixándapts es mij xytyúnut tu'ugu ijxwá'umun di'ibá myúdaǰtɣy ja mǰ'ajtǰn, es údsaty nnjǰwát ko tǰy'ajtǰn di'ibá mgajxyry.

³⁹ Jesús t'adsooy:

—Ja pojpu ja'ayuty di'ibaty myastúttǰp ja Dios 'yamdoodǰp tu'ugu ijxwá'umun di'ibá myúdaǰtɣy ja mǰ'ajtǰn, per kyaj yajmo'oya'añ yǰ wíinkpu ijxwá'umun, yǰ'uyǰ dǰ'un ja jya'aju yǰ Diosǰ kyugajxpu Jonás. ⁴⁰ Mut ko dǰ'un éxtǰm ja Jonás 'yijty mǰ ajkx jodoty tǰgǰk xǰǰ es tǰgǰk ux, nandǰ'un ǰj, ja Naxwíñudǰ Ja'ayudǰ Kyudǰnaabyǰ, n'itǰ'añ tǰgǰk xǰǰ es tǰgǰk ux nǰǰxóty. ⁴¹ Ko ja'ay yajpayo'oydyut, ja ja'ayuty di'ibá jǰkyǰp ijttǰ má Nínive kajpn jyikyryúktǰt ti'igyǰ mut di'ibá tyam jiky'ajttǰp. Es yǰ'ǰjuty ñigǰxǰ'uktǰt ko pekyjya'ayuty di'ibá tyam jiky'ajttǰp, ja'a ko yǰ Nínive ja'ayuty myúdoǰ'ijttǰ ja Jonasǰ 'yayuk es jyodǰmbijttǰ, es taa ja yǰǰ tu'uk di'ibá myúdaǰtɣy ni'igu ja mǰ'ajtǰn kǰdiibǰm ja Jonás. ⁴² Es ko ja'ay yajpayo'oydyut, yǰ toxtyǰjk di'ibá ijt reynǰ jǰkyǰp má nax má jǰmboj myíñ, jyikyryǰka'añ ti'igyǰ mut ja ja'ayuty di'ibá tyam jiky'ajttǰp, es yǰ'u nigǰxǰ'ugǰp ko pekyjya'ayuty di'ibá tyam jiky'ajttǰp, ja'a ko yǰ'u jagam tsyooñ es tmúdoǰwǰ'añ ja rey Salomongǰ kyǰjxwíjǰn, es taa ja yǰǰ tu'uk di'ibá myúdaǰtɣy ni'igu ja mǰ'ajtǰn kǰdiibǰm ja rey Salomonk.

Ka'oybyǰ di'ibǰ jatǰgok jǰmbijtp

⁴³ Ko tu'ugu ka'oybyǰ ryǰdsemy má tu'ugu ja'ay, net jyǰdity tǰ'uts ittum es tǰ'xtǰ'aǰ má 'yokpo'xǰt. Es ko tkpǰǰaty, ⁴⁴ net ñayjyǰna'añty: “N'okjǰmbítyǰts jatǰgok má tadǰ ja'ay.” Es ko jyǰmbity, net t'ijxy ja ja'ay éxtǰm tu'ugu tǰjk pade'eky ja'xe'ekyryǰ es tukwǰ'ats. ⁴⁵ Net nǰjx dyajmíñ janijǰxtyjkrǰ myǰga'oybyǰ di'ibǰ waanǰ axǰǰkrǰ, es mut yǰ'u tyǰkǰya'añ tsǰnaabyǰ má tadǰ ja'ay, es dǰ'unǰ tadǰ ja'ay wye'emy waanǰ axǰǰ kǰdiinǰm jawyíñǰp. Es dǰ'un nandǰ'un jyatǰ'añ ja axǰk ja'ay di'ibǰ tyam jiky'ajttǰp.

Jesús tyǰǰk es myǰga'axǰty

⁴⁶ Tǰmǰnǰmǰ natyǰ Jesús t'akmǰgajxy ja ja'ayuty ko jyǰjttǰ ja tyǰǰgu'unk es ja myǰga'axǰty. Jaryǰ tǰjǰ'p oj wyǰ'ǰmǰdǰ es tmǰgajxǰ'ǰndǰ ja Jesús. ⁴⁷ Nidu'ugu ja'ayuty t'awǰ'ǰnǰ ja Jesús:

—Yǰ mǰǰǰgu'unk esǰ mǰmǰga'axǰty tyǰp tǰjǰ'p, es yǰ'ǰjuty mij mǰmǰgajxǰǰndǰp.

⁴⁸ Es ja Jesús t'adsooy di'ibǰ naty awǰ'ǰnǰp:

—¿Pǰndsǰ dǰ'un ndǰǰk'ajtyry, es pǰndsǰ dǰ'un nmǰga'ax'ajtyryǰts?

⁴⁹ Ta ttukni'ijxǰ ja 'yǰxryjkrǰty, es t'anmǰǰy:

—Түааdүдүсү дү'үн ётүм ja нdааgүts es ётүм ja нmүга'axүдүts. ⁵⁰ Mүт ko оуtyim pүнүty di'ibү tyiimpy ja тsyojkүндүсү nDeedyүts di'ibү jam тsajpótм, үү'үдүсү дү'үн ётүм ja нmүга'axүts yedyүjk тоxytyүjkүty es ётүмдүсү нdааgүн.

13

Triigүwүjpu ётүмү ijxpajтүн

¹ Mә tadү xүү Jesús тsyo'oñ mә ja түjk es oj ñejxy mejyñbyү'aay, es ñaxwe'tsy jam. ² Ta ja ja'ay may jyantsyñaymyujkü mә үү'ү. Ta Jesús tyүjkү mә tu'ugү barkү es ñaxwe'tsy jam, es nidүgekyү ja ja'ayүty wyү'үmдү japyү mә pu'u jot. ³ Net тыүjkү ya'үxpүjkү mүт канәk nax ijxpajтүн, es jyүnäñ:

—Tu'ugү triigүwүjpu 'yojtsy wүjpu. ⁴ Es mә oj twүjy, oj nandү'үн kya'ay ja тыүмт mә padu'u, es ja joon тpiidү. ⁵ Es nandү'үн kya'ay ja тыүмт mә ja тsaaде'eky patkü'p es wingүjxy kyaj kyүkүty ja nax. Paadyү tadү түмт pojүн myүjxy mүт ko wingүjxy je'eyү ja nax. ⁶ Es ko ja xү'ән myiiñ, net тыүtsy, mүт ko kyaj 'yaatske'eky. ⁷ Jatuk peky ja түмт kya'ay mә ja apyñ jawyiin myujxy, ta dyajji'xy ja triigү. ⁸ Es jatuk peky ja түмт kya'ay оyñaaхóty. Ta byeen oy тыүмт'ajty. Naagүty wyinjүнajky mүgo'pxү triigү tu'uk tu'ukpү түмт, naagүty тәgү'px es naagүty i'px majk. ⁹ Di'ibү мүdoodүp, wa'an тjaygyүkүдү.

Ti ko ja Jesús ya'үxpeky мүдү ijxpajтүн

¹⁰ Ta ja үxpүjkүty тmүwingoondү ja Jesús, es dyajтүмдү:

—¿Ti ko xymүmadya'aky ja ja'ay мүдү ijxpajтүн?

¹¹ Ta Jesús 'yadsoojүдү:

—Ja Dios mduknija'adүp miidsүty di'ibү kyaj yajnijáwү ijty wi'ix үү'ү yajkutiky, per ja wiinkpү ja'ayүty kyaj тnijáwүдү. ¹² Ja'a ko di'ibү myүdajty jyaygyejpy, ak'yajmo'oyүp waanu ni'igu; es t'aktimmүdätүt waanu may; es di'ibү myүdajtypy waandi'knү, aktim'yajpүjkүdya'ayүp di'ibү myүdajtypy. ¹³ Paaty ndukmүmadya'aaktү мүдү ijxpajтүн, mүт ko үү'үjүty ijxtүp, per дү'үн үү'үjүty ётүм kyadim'ixтү; es мүdoodүp, per kyaj тjaygyүkүдү ётүм tkadimmүdowдү. ¹⁴ Es дү'үн ётүм үү'үjүty yajkuudyüñ ётүм ja Diosү kyugajxpү Isaiiү jyүnäñ:

Oy miidsүty xyjamүdowдү,

ni nә'a xykyajaygyүkүdүt;

oy xyja'ijxpүдү,

ni nә'a xykyamүwinmә'añbyaattүt,

¹⁵ mүт ko тыадү ja'ayүдүy jyot тү jyүmbittү juun,

kyaj myudowdu
 es tã ja wyiin dyajpi'itsta,
 du'un tka'ixtat mat ja wyiin
 es tkamudowat mat ja tyatsk,
 es kyaj tjaygyukudat mat ja jyot,
 es kyajts uj xyñimíndat esuts nyajnitso'ogat.

16 'Per kuni'xy miidsaty, mat ko m'ijxtap es mmudoodup.
 17 Tã'y'ajtanats miits n'anuumudu ko may ja Diosu kyugajxputy
 esa ja'ayaty di'ibu jiky'ajtta tã'y'ajtan muut tja'ixandu tyaadu
 di'ibu miits m'ijxtap, per kyaj oj t'ixta; jyamudowandu di'ibu
 miits yu tyaadu mmudoodup, per kyaj oj tmudowdu.

Jesús tkajxte'xy ja triiguwujpu éxtamu ijxpajtan

18 'Mudowdu di'ibu myadyakupy ja ijxpajtan ma ja ja'ay
 oj twujy ja triigu. 19 Di'ibu myudoodup wi'ix ja tsajpótmuđu
 kutujkan es kyaj tjaygyukudu, du'un yu'u éxtam ma ja tuumt
 kya'ay tu'aay. Myiin ja mujku'ugópk es pyujkxu ja Diosu
 'yayuk di'ibu du'un ni'ipyun jyodoty. 20 Ma ja tuumt kya'ay
 ma ja tsaade'eky patka'p, ja'a 'yandijpy ja ja'ayaty di'ibu
 myudoodup ja Diosu 'yayuk es t'axájuđu xonda'aky 'yaa
 xonda'aky jyot. 21 Du'un yu'u éxtam ja triigu di'ibu kyaj
 kyúkaty ja 'yaats, kyaj jyakta. Ko tyukmín tyukja'tadu ayo'on
 jotmay mat ja'agyujxm ja Diosu 'yayuk, net tmastu'uty ja
 myubujkan. 22 Ma ja tuumt kya'ay ma ja apyñ myuxy,
 ja'a 'yandijpy ja di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk; per
 ja'ayu wyinma'añ'ajttap di'ibu tyukjiky'áttap ya naxwiin es
 ja jotkujkja'ay'ajtan win'u'un winxájuđu, es tkajamyetsy
 Diosu 'yayuk, es kyaj dyajmuj dyajmáyudu ja Diosu 'yayuk
 ma tyadu ja'ayaty. 23 Es ma ja tuumt kya'ay oyñaaxóty, ja'a
 'yandijpy ja di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk es tjaygyukudu,
 es dyajmuj dyajmáyudu. Naagadyu du'un éxtam ma di'ibu
 ja tuumt du'un tuump'ajt mugo'px, esa wiinkpu du'un éxtam
 ma di'ibu tuump'ajt tugu'px, o éxtam ma di'ibu tuump'ajt i'px
 majk.

Axukpu ujts éxtamu ijxpajtan

24 Jesús trajtákyu tyadu jatu'ugu ijxpajtan:
 —Ja tsajpótmuđu kutujkanu du'un éxtam tu'ugu ja'ay ko
 twujy ja oybyu triigu ma yu ñax. 25 Es ko myanajxta'aydyu, ta
 tyuku tu'ugu myudsip ma naty tu twujy. Ta twujy ja axukpu
 ujts tuumt. 26 Ko naty ja triigu yoñ es tuump'atánu, ta
 kyuxe'ky es tap tmat'yoñ ja axukpu ujts di'ibu ja myudsip
 oj ttukwujy. 27 Ta ja muduumbatujkuty oj t'anuumu ja
 wyindsán: “Windsán, pun ja tuumt oyu naty di'ibu yajwuj
 ma yu mnaç, ¿maa dun tsyooñu tady axukpu ujts?” 28 Net
 ja wyindsán 'yadsojudu: “Nidu'ugaty ja nmudsípuđu du'un

tu 'yadu'utsy." Ta ja myuduumbuty dyajtuudu ja wyindsún: "¿Ti mdsejpy esats nuix n'axwixu'uktú tadú axuukpu ujtsu?"
 29 Es ja wyindsún 'yadsoojudu: "Kyaj, mut ko nuix yajwi-
 jxe'egyú tadú axuukpu ujts, pudu'ugup nandu'un tadú triigu.
 30 Nik mastu'uttu. Wa'an dyoñ ti'igyú extú koonum myúkat ja
 triigu. Taanum ngáxtat es xyajpudu'uktat jawyiin ja axuukpu
 ujts es xy'awuandut adsimy'am es yajno'kta'ayut. Es ok
 xypyjku'uktat ja triigu má ja ndriigu tujkats."

Mortás tuumt éxtumu ixpajtun

31 Jesús nandu'un tpujtáky jatu'ugu tyadu ixpajtun:

—Ja tsajpótudu kutujkun du'un éxtum tu'ugu mortás pajk
 ko tu'ugu ja'ay twujy kyamoty es tnoxnijeepy. 32 Tyadu
 tuumt byeen jyantsymyutsk'átyuty; per ko yeeky, waanu muj
 yoombéty éxtum mbaat ja joon juyujk ñaybye'eñuty má yu
 xye'endsyun.

Levaduuru éxtumu ixpajtun

33 Nandu'un tpujtákyú tyadu jatu'ugu ixpajtun:

—Yu tsajpótudu kutujkun du'un éxtum ja levaduuru di'ibu
 tu'ugu toxytyujk pyujtákyú má mayú arinu es ttuktij'yo'oy
 koonum ñaydyuktujkadya'ayuty.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ixpajtun

34 Jesús t'anmaay tugekyú tyaadu ja ja'ayuty mudu ixp-
 pajt, es ni tii tkatukmumadyaky pan kyaj dyajtuñ ja ixp-
 pajtun. 35 Tyaadu du'un jyajty es yajkyudyúnut éxtum ja Diosu
 kyugajxpu jynáñ má tkaxjaay:
 Nmugajxupts mudu ixpajtun,
 n'anuumupts di'ibu tu 'yity ayu'udsyú extú má Dios ja
 naxwíñudu dyajkojy.

Jesús tkajxte'xy ja axuukpu ujts éxtumu ixpajtun

36 Ko ja ja'ayuty oj ñajxtaayñudu, ta ja Jesús tyujku tyugoty.
 Ta ñimiinudu ja 'yuxpajkruty es 'yanmaayudu:
 —Tukjaygyujkudugats ja 'yixpajtunu tadú axuk ujts
 ja'aygyamóty.

37 Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—Di'ibu wyijpy ja oybyu triigu tuumt, yu'u du'un ja
 Naxwíñudu ja'ayudyú Kyudunaabyu, 38 es ja naxwíñudu
 ja'ayuty yu'u du'un ja kam. Ja oybyu tuumt ja'a du'un ja
 Diosu myuduumbuty, es ja axuk ujts ja'a du'un ja ka'oybyu
 myuduumbuty, 39 es ja di'ibu wyijpy ja axuk ujts tuumt,
 yu'u du'un ja mujku'ugópk. Ja puja'aky ja'a 'yandijpy ko
 ja'ay yajpayo'oydyut, es di'ibu yajpudu'ktap ja puja'aky, ja'a
 du'un ja Diosu 'yánklusuty. 40 Es du'un éxtum ja axuk ujts
 yajwijxmíky es yajpuja'aky juanóty es tyóyut, du'un nandu'un

yyata'añ ja xuu ko ja naxwíñudu ja'ay yajpayo'oydyut.
⁴¹ Es uj ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, ngajxupts
 ja n'ánklusats es dyajjuga'aktut madsu ngutujkan tugekyu
 di'ibu adátstup axuuk es di'ibu wiinkpety yajpekytyuundur.
⁴² Yajpajta'aga'andu ma ja juun jorna ma ja'ay jyu'uy ya'axtat
 es ñaydyutskaadudut mut ja ayo'on. ⁴³ Es net di'ibáty
 jiky'ajttup éxtumu Dios ttseky, du'an nuix jyaj tyu'xtu éxtum ja
 xuu ma yu Dios Teedyu kyutujkan. Di'ibu mudoodup, wa'an
 tjaygyúkuđu.

Ni'igu tsooxuty di'ibu yu'utsy éxtumu ixpajtun

⁴⁴ Yu tsajpótmudu kutujkan du'an éxtum ja meeñu tájubu.
 Ko tu'ugu ja'ay tpaaty, ta dyu'utsy nan jamyu jatugok, es
 jyantsyxyón nuix tteeky tugekyu di'ibu myudajty jyaygyejpy,
 es tjuyu tadu nax.

⁴⁵ O nandu'unu du'an ja tsajpótmudu kutujkan du'an éxtum
 tu'ugu ajuuy ado'kpu di'ibu 'yuxtaapy ja oyatpyu perlu; ⁴⁶ es
 ko tpaaty tu'uk di'ibu oydsyooxuty, ta nuix tteeky tugekyu
 di'ibu myudajty jyaygyejpy, es tjuyu tadu perlu.

Ajxmajtsn éxtumu ixpajtun

⁴⁷ Nandu'unu du'an ja tsajpótmudu kutujkan éxtum tu'ugu
 ajxmajtsn. Ko yajkujabípu mejyñoóty, ta tmatsy kanak
 naxu ajkx. ⁴⁸ Ko 'yútsut ja ajxmajtsn, ta ja ajxmajtsputy
 dyajpudsúmdut pu'ujótm. Ta ñaxwaatstat es twimbíwdut ja
 ajkx, es tpujku'ugut ja oyatpyu katsyoty es t'uxwújat di'ibu
 kyaj 'yóyuty. ⁴⁹ Du'an myina'añ ko ja'ay yajpayo'oydyut.
 Es myíndut ja ánkusaty es dya''abekyuya'añ di'ibu kyaj
 'yoyjya'ayaty, es kyaj 'yok'ijnudut mut ja oyjya'ayaty. ⁵⁰ Ta
 tpujta'agut ja axuk ja'aydyujk ma ja jorna yeeñ, ma ja'ay jyu'uy
 ya'axtat es ñaydyutskaadudut mut ja ayo'on.

Oyatpyu esu jembyu di'ibu pu'jke'eky ijtp

⁵¹ Net ja Jesús dyajtuudu:

—¿Mjaygyúkuđu miidsuty tugekyu tyadu?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Njaygyúkuđupts Windsún.

⁵² Es ja Jesús 'yak'anmaayudu:

—Nidugekyu ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktup di'ibuts
 tu xyñimindu éxtumdsu n'uxpujkrp esats ndukni'ixut ja
 tsajpótmudu kutujkan, yu'u du'an éxtumu kudujk di'ibu
 jyu'typy ma tu tpujke'eky ja oyatpyu jembyu esu di'ibu
 tuuyap.

Jesús jam Nazaret

⁵³ Ko Jesús tpujta'ayyu tyadu ixpajtun, ta oj jap
 tsooñ ⁵⁴ es jyajty ma ja kyumgajpn, es jap tpujku

ya'uxpajkpu tsajptugóty ma tada kajpn. Es ja ja'ayuty du'ñnu wyu'umadyaadyu, es jyuna'andu:

—¿Maã dunu tyaadu tu tjaty nũgoo yu wijy'ajtun, es wi'ixu du'ñn ko ttuñ ja muj'ajtun? ⁵⁵ Yu'udsu tyadu tsajtspu myaank es ttaak'áty ja Mariu, es tmuga'ax'áty ja Santya'agu, Josee, Simonk esu Juudas, ⁵⁶ esu myuga'axtoxytyujkuty nan yaa tsyunnudu ma hdsajtum. ¿Maã dunu tyaadu tũgekyu tu tjaty?

⁵⁷ Paaty kyaj tjatunandu kwentu. Esu Jesús 'yanmaayudu:

—Nidũgekyu ja ja'ay twindsu'ugudu ja Diosu kyugajxpu, jamu kyaj yajwindsu'ugu ma ñax kyajpn es ma kyu'umdujk.

⁵⁸ Es kyaj nũgoo ttuñ ja muj'ajtun jap, mut ko ja ja'ayuty kyaj myubujkudu.

14

Fwank Yajnubajtpu 'yeeky

¹ Ma tada tiempu Eroodusu naty gobernador'ajtp Galileu. Ta tmudoy wi'ixu naty yajmadya'aky ja Jesús. ² Ta t'anmaaydyu di'ibu naty jap mut:

—Taadu yu'u ja Fwank Yajnubajtpu. Tu jyikyryekey ma tu 'yeeky, paaty tmudaty ja muk'ajtun es ttuñ tyadu muj'ajtun.

³ Pesu Eroodus tu naty t'ok'yajmajtsubu Fwank es tu t'ok'yajkwu'ububu pujxndugóty ja'aguyxm ja myuga'ax Felipe ñudo'oxy, di'ibu xyu'ajtp Erodius. ⁴ Tu naty Fwank t'ok'anmaapy ja Eroodus:

—Kyaj ñigutyty es xymudátut éxtamu mñado'oxyu.

⁵ Eroodus jyaya'oogán ja Fwank, per tsyu'ku ja ja'ayuty mut ko jyuna'andu ko Fwank yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu.

⁶ Es ma naty ja Eroodus yajmujtúñ ma dya'abety ja jyumajt, ja Erodiusu ñux oj tyuku ajtspu mayja'aywyindum. Es nũgoo oj t'oktsojkn ja Eroodus, ⁷ extu wyandak tmo'oya'añ otyim tiity di'ibu amdoop. ⁸ Net ja kiixy oj wyinma'añ myo'oyuty jawyiin ja tyaak. Ta t'anmaay ja Eroodus:

—Meegyuts palanganoty yu Fwank Yajnubajtpu kyubajk.

⁹ Mudu tyaadu oj ja rey Eroodus myay tyaju. Es kom tu naty twanda'aky es tu tmadowdu ja jabye'xyuty, ta jyunañ es yajmo'oyut. ¹⁰ Net tni'ana'am es yajniboodut ja kyubajku Fwank jap pujxndugóty. ¹¹ Net tmamiindu ma tu'ugu palanganu. Ta tmoodyu ja kiixy, es ja kiixy ttukkudujku ja tyaak.

¹² Net jyajttu di'ibáty ya'uxpajktup ja Fwank. Ta dyajnujxudu ñini'x es oj dyajnaxtukudu, es óknun oj t'awánudu ja Jesús.

Jesús dyajkáy nimũgoxk mil naxy ja ja'ay

¹³ Ko Jesús tmadooyu tyaadu, ta jap tsoyo'oñ yu'uyu mudu 'uxpajkpty ma tu'ugu barku es ñujxnu muj ittum. Per ja

ja'ayuty ñija'adu. Ta majatyu kajpn tpadso'ondu tekyky'am.
 14 Ko Jesús ttukpudseemy ja barku, ta t'ijxy ja mayjya'ay es
 tmudajty ja pa'ayo'on mut yu'ujuty, es dya'agudaky ja pa'am
 ja'ayuty di'ibu naty ja'ajuty myumiindur. 15 Es ko tsyu'ujun,
 ta ja Jesusu 'yuxpukpudy ñimiindu es 'yanmaayudu:

—Tu tsyu'unu, es ni pán yaa kyatsunu ma tyadu it. Wa'an
 tñajxudu tyadu ja'ayuty, es nuix tjuudyu kya'ay 'yukan ma
 wingombu kajpn.

16 Jesús t'anmaay:

—Oy kyanujxtut. Mo'oydyu miidsu kya'ay 'yukan.

17 Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Kyajts ti may nmudattu, je'eyu mugoxku tsajkaagyu'unk es
 majtsku ajkxu'unk.

18 Ta Jesús t'anmaaydyu:

—Yajmíndu yaa.

19 Ta tni'ana'amu es ja ja'ayuty ñaxwaatstat muuyóty.
 Net tkone'ky ja mugoxkpu tsajkaagyu'unk es ja majtskpu
 ajkxu'unk, es pyat'ijxy tsajpótm. Ta jyunáñ:

—Nja'aygyudákyruuts mij Tatitu'unk.

Ta ttujkwa'xy ja tsajkaaky es tmoodyu ja 'yuxpukpudy, es
 ja'ajuty dyajwa'xtu ma ja mayjya'ayun. 20 Nidugekyu kyaay-
 dyaydyu jotkuda'aky. Es óknem dyajmujktu majmajtsk katsy
 ja tsajkaaky tyuktuku di'ibu nadujku. 21 Ja'a du'an kyaaydyu
 mugoxk milu yedyujk, es kyaj ndukpuwijsu ja toxytyujk esu
 uná'ku'unguty.

Jesús yo'oy nuu wyingujxy

22 Net Jesús dyajtujkudu ja 'yuxpukpudy barkoty es
 'yawinnáxtut ma ja mejuñ, es ja Jesús 'yakwe'emy mut ja
 mayjya'ay, ñayjuugajxunu. 23 Ko Jesús ñayjuugajxtaayu, ta
 pyatujku naydyi'igyu ma tu'ugu kopk es tkajxta'aga'añ. Ko oj
 kyoodsunu, nadyi'igyu naty jam.

24 Ko naty ja barku ñajxnu mejuñgyujk'am, ja barku jyantsy-
 wyépyuty ja mejuñ ko ñikapy, mut ko ja poj xidsoo yadsoo
 jyantsymyíñ ma yu'ujuty. 25 Mónamu Jesús myuwingoonudu
 yu'ujuty, tyu'uyo'oy nuu wingujxy. 26 Ko ja 'yuxpukpudy
 'yijxudu tyu'uyo'oy nuu wingujxy, ta tsyu'kudu, es yaxkaktu
 mudu tsu'ugu:

—Jyu'u du'an tu'ugu iixma'tun!

27 Esu Jesús myugajxu, es 'yanmaayu:

—jJotmaktá'aktu! Ujtsu du'an. Katu mdsu'ugudu.

28 Ta ja Peedru myugajxu es 'yanmaayu:

—Windsún, pñn mijtsu du'an, yajnujxkats nuu wingujxy extu
 ma mijun.

29 Esu Jesús 'yanmaayu:

—Pes min.

Ta ja Peedru ttukjunajky ja barku es ñejxy ye'epy nuu wingujxy jadsoo ma naty Jesús. ³⁰ Es ko ñaygyujamyajtsu mut ja myuk'ajtuna poj, ta tsyu'ku es oga'an kyinannu. Ta yaxkeky:

—Yajtsókats, Windsán.

³¹ Netyu Jesús tku'umamajtsu, es t'anmaay:

—iTim waanu je'eyu xymyudaty ja mubujkun! ¿Ti ko tu xykyamubeky?

³² Ko yu'ujuty tyujkudu ma ja barku, ta myo'ty ja poj. ³³ Net ja di'ibu naty jápudy barkoty t'awdajttu ja Jesús, es t'anmaaydyu:

—jantsy táy'ajtandumu du'an ko mij ja Dios m'U'unk'átyuty!

Jesús dya"aguda'aky ja puma'ayuty jap Jenesaret

³⁴ Tninajxtu ja mejuñ es jyajttu ma Jenesaret ñaaxóty.

³⁵ Ko ja ja'ayuty di'ibu jap tsunaaydyur t'uxkajptu ja Jesús, ta tjantsymyadyaagudijttu ma tugekyu tadu naxwíñudu. Ta dya-jmiindu ja puma'ayuty ma naty Jesús, ³⁶ es tmanu'xta'aktu es tna'ixut es oyjye'eyu pyátxudu wyit pa'a; es nidugekyu di'ibu oj tyónudu, agudaktu.

15

Di'ibu ja'ay ya"adútsur axuu

¹ Net tmuwingoonda ja Jesús naagudyu fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktur. Jamu naty tu tsooonda ma yu Jerusalén kajpn. Ta dyajttudu:

² —¿Ti ko yu m'uxpajkpty tkakuydyundu ja kyostúmbudyu n'aptujk'ajtam?, ja'a ko kyaj yajxón trujtu ky'u jawyiin ma kyaya'andu.

³ Es ja Jesús 'yadsoojumbijtu:

—¿Es ti ko nandu'an miits xykyakuydyundu ja Diosu 'yana'amun es xypyadúndut ja mgu'umgostúmbudy? ⁴ Mut ko Dios jynáñ: “Mwindsu'ugur ja mdaak mdeety”, es “ja di'ibu kyajxpejkyu yu tyeety o yu tyaak, oogur yu'u.” ⁵ Es miits mjunándur ko tu'ugu ja'ay mbaat t'anannu yu tyaak tyeety: “Kyaj mbaat nbuduku, mut ko tats ndukwindsu'ugu Dios tugekyu di'ibuts nmudajtypy es mbudúkuxyur.” ⁶ Es oytyim pánuty di'ibu du'an junaamp, kyaj ñakysyékyuty ja tyaak tyeety tpuđakut. Du'an miidsuty tu xymyastu'uttu éxtum ni ti tkatsooty ja Diosu 'yana'amun es xy'akpaduna'andu ja mgu'umgostúmbudy. ⁷ Miidsuty di'ibu nay'andíjudur es jyiky'attu táy'ajtan muut, yajxón tjamadyaky ja Diosu kyugajxru Isaiiu éxtumu du'an miidsuty ko tkaxjaay:

⁸ Tyadu ja'ay xywyindsu'kupts wingu'uy agu'uy, per ja jyot wyinma'añ jagam 'yity ma ujun.

⁹ Ni ti tkatsooty ko ñaybyjta'agudu es xyja'awdátts. Ja 'yuxpajkunuty yu'uy du'an ja ja'ay 'yana'amun.

10 Es ta ja ja'ay dyáxudu es t'anmaaydyu:

—Mudowdu es jaygyúkadu. 11 Di'ibu tujkup aajóty, kyaj yu'adyu ja'ay ya"adu'adsyuty axuk. Ja'a du'an ja ja'ay ya"adútsup axuk di'ibu pudsump aajóty.

12 Net ja 'yuxpukpúty ñimiinudu es 'yanmaayudu:

—¿Mnija'ap ko yu fariseeuty tu 'yákadu ko tu tmudoy ko du'an tu mjuna'añ?

13 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Oytyim di'ibadyu kepy di'ibats ja nDeedyats di'ibu jam tsajpótm kyaj tu tkojy, ya'xwixu'kp 'yaadsóty. 14 Mastu'utta. Wiindsadyu'u. Wa'an twijts'yo'oyudu jatu'ugu wiints. Es pan tu'ugu wiints wyijts'ye'epy ja myuwiints, nimajtsk kyunáxtat ma tu'ugu jut.

15 Ta yu Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Tukjaygyujkadugats yu tyadu ixpajtan.

16 Ta Jesús 'yanmaayudu:

—¿Nan kyajru miits xyjaygyúkadu? 17 ¿Tii kyaj xyjaygyúkadu ko di'ibu najxp aajóty, jap kyada'aky jodoty es óknun ñaxy? 18 Per di'ibu pudsump aajóty, yu'u dun miimp jodoty winma'añóty, esu tyaadu du'an di'ibu axuk ya"adútsypy ja ja'ay. 19 Mút ko jodoty winma'añóty du'an pyadsemy yu axuk winma'añ, yu yajja'ay'o'k, ko yu ja'ay dyajtagóy ja puk úkun wyindsu'kun, yu mu'induunk, yu ma'tsk, yu andakun es yu ni'o'o niyáxuk. 20 Tyaadadyu du'an ya"adútsypy axuk ja ja'ayuty, per ko nga'ayum, oy ngakubújumbu, kyaj ja'ay dya"axugy.

Toxytyuk kyaj 'yisraelítuty tmebeky ja Jesús

21 Ta tso'oñ ja Jesús jap es oj ñejxy wingón ma Tiru kajpn esu Sidón kajpn. 22 Es tu'ugu kananeu toxytyuk di'ibu tsunaapy ma tadu naxwíñudu, tnimiñ ja Jesús, es tmevajxy jantsy muk:

—¡Windsún, tyump 'yaats ja Davit, pa"ayoogats uj mij! Yu nnuhxuts myudajtyru ja ka'oybyu es nugo 'yoktsaatsyjajnu.

23 Esu Jesús kyaj ni wi'ix kya"adsoojru. Net ja 'yuxpukpúty ñimiinudu, es myanu'xtákadu:

—Anumtu tadu toxytyuk wa'an tnejxy, ja'a ko yax jojkr xupyami'inum.

24 Jesús t'adsooy ja 'yuxpukpúty:

—Ja Diósuts tu xykyexy jaayu ma yu tugoxybyu borreeguty ma yu naxwíñudu Israel.

25 Es ja toxytyuk myuwingoonu es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyindum, es t'anumtu:

—¡Windsún, pudujkugats!

26 Esu Jesús 'yadsoojru:

—Kyaj 'yóyuty esu u'unk uná'k nbujkam ja tsyajkaaky es nmo'oyum ja úkuty.

27 Ta ja toxytyujk 'yadsooy:

—Tu'y'ajtun'u, Windsún. Per ja uk kyaaydyur ja tsajkaakywyáy di'ibu ka'ar ma ja wyindsun myeesu.

28 Net ja Jesús jyanañ:

—¿Byeen jyantsymyújuty ja mmubujkun! Wa'an dyajkuudyúñ di'ibu mij mdsejpy.

Netyu ja ñux 'yagudaky.

Jesús dya'aguda'aky may ja puma'ayuty

29 Ta Jesús tsoyo'oñ jap es ñajxy ma yu Galileeu Myejyñbya'a. Ta pyatujku ma tu'ugu kopk. Jam ñaxwe'tsy. 30 May ja ja'ayuty oj ñejxy ma yu'u naty, es oj tmunujxtu uxneybyu, wiints, uumuty, kutúkruty, es mayu wiinkruty ja pa'am ja'ayuty. Jap tpujaktu Jesús tyeky'ujxy es yu'u dya'agudaky. 31 Es du'uñu ja ja'ayuty wu'u'mudyaydyu ko t'ijxtu ko ja uumuty kajxtur, ja uxneybyu ye'epy, ja kutukru wye'emy jatugoku kyu'u yajxon, es ja wiindsuty ijxtur. Ta t'awdattu Dios.

Jesús dyajkáy nimajtáxk mil naxy ja ja'ayuty

32 Net ja Jesús dyáxudu ja 'yuxrujkruty, es t'anmaaydyu:

—Nmudajtyruuts ja pa'ayo'on mudu tyadu ja'ayuty, mut ko tu 'yijnudu tuguk xuu ja yaa mut uj es kyaj tmu'dattu ti 'yokju'x 'yokpráktur. Kyajts ngaxa'añ ayuu ma yu tyujkuty, éxkum muum du'uñu 'yokkudaanudu tu'ay.

33 Net ja 'yuxrujkruty 'yanmaayudu:

—¿Per wi'ix mbaat nbátum ja kya'ay 'yúkun tyadu mayja'ay? Ma tyadu it kyaj pán tsyun.

34 Ta Jesús 'yadsooy:

—¿Naak xymudattu tsajkaaky?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Juxtujk, es naagudyu ajkxu'unk.

35 Ta tni'ana'amu es ja ja'ayuty ñaxwaatstat naxkujxy.

36 Ta tkone'ky ja juxtujkra tsajkaaky es ja ajkxu'unk. Ta tja'aygyudáky ja Dios. Net ttujkwa'xy ja tsajkaaky es ttuknuku ja ajkx, es tmooy ja 'yuxrujkruty es dyajwa'xut ma ja mayja'ayuty. 37 Nidugekyu kyaay 'yuktu jotkuda'aky, es dyajmujktu juxtujk katsy ja naduku. 38 Di'ibu kaay ukta ja'a wyinuty nimajtáxk milu yedyujk, es kyaj yajmadsyóy ja uná'ku'unk es ja toxytyujkuty. 39 Ta ja Jesús ñajyugajxun, es tyujkun ma ja barku es oj ñijxnu ma yu Magdalú it.

16

Fariseenty es saduseenty t'amdowdu tu'ugu mñ'ajtun

1 Ja fariseenty es ja saduseenty oj tni'ujxtu Jesús es t'ixa'andu wi'ix t'ok'yajka'adut. Ta t'amdoodu es tyuk'ixudut

tu'ugu ijxwƆ'umƆnƆ mƆjƆrƆ di'ibƆ tsajƆpƆtm. ² Es ja JesƆs 'yadsooy:

—Ko tsyu'ujƆ miits mjƆnƆ'andƆ: “Poju'ugaamp bom. Ix tsaptsƆ tsajƆr.” ³ Es jeryƆr mjƆnƆ'andƆ: “Tyam kyaj pyoju'uga'aƆ. Ix tsaptsƆ tsajƆr es mudƆ yoots.” MniƆa'adƆr xyajnikajtƆt ja tiempƆ tsajƆpƆtmudƆ, ¿wi'ix xykyaniƆawudƆ xyajnikajtƆt di'ibƆ tuun ƆajtƆr mƆ tyadƆ tiempƆ? ⁴ Ja pojƆr Ɔa'ayƆty di'ibƆty myastƆttƆr ja Dios, 'yamdoodƆr tu'ugu ijxwƆ'umƆn di'ibƆ myadajtyƆy ja mƆj'ajƆn, per kyaj yajtuk'ixa'andƆ wiinkƆr ijxwƆ'umƆn, yu'uyƆ du'Ɔn ja jya'aju Jonás.

Ta JesƆs tmastuty, es oj ƆejyƆ.

FariseedyƆ 'yƆxpƆjƆkƆn

⁵ Ko ja JesƆs mƆt ja 'yƆxpƆjƆkƆty tyƆjƆkudƆ barkoty es 'yawinnaxƆ'andƆ mƆ ja mejyƆƆ, jya'aydyƆgoodyƆ 'yƆxpƆjƆkƆty dyajƆnjxtƆt ja tsyajkaaky. ⁶ Net ja JesƆs t'anmaaydyƆ ja 'yƆxpƆjƆkƆty:

—ƆaygyƆkudƆ, mnaygywentƆ'atƆdƆr mƆt ja lyevaduuru fariseeƆty esƆ saduseeƆty.

⁷ Net ja 'yƆxpƆjƆkƆty ƆayjƆnƆnudƆ ak yu'ujƆty:

—Ja'a du'Ɔn mƆt ko kyaj tƆ njamyajtsƆm nyajmi'inƆm ja tsajkaaky.

⁸ JesƆs Ɔija'ar wi'ix ja'a ƆayjƆnƆnƆ'andƆ, ta t'anmaaydyƆ:

—¿Ti ko mjƆnƆ'andƆ ko kyaj xyƆyudattƆ tsajkaaky? ƆWaandi'kƆn mƆbƆjƆkƆn xyƆyudattƆ miidsƆty! ⁹ ¿KyajƆm xyƆaygyƆkudƆ, ni xykyajamyatstƆnƆm ja mƆgoxƆr tsajkaaky di'ibƆts nyajwa'x mƆ nimƆgoxƆ milƆ Ɔa'ayƆty, es naak katsy xy'ak'yajmujktƆ? ¹⁰ ¿Ni xykyajamyatstƆ ja jxtƆujƆr tsajkaaky di'ibƆts nyajwa'x mƆ yƆ nimajtƆxƆ milƆ Ɔa'ayƆty, es naak katsy xy'ak'yajmujktƆ? ¹¹ ¿Wi'ixƆ du'Ɔn ko miidsƆty kyaj xyƆywinmƆ'aƆbyaattƆ ko Ɔj kyajts yu'ujƆty nmadya'aky ja tsajkaaky ko n'anmaaydyƆ es mnaygywentƆ'atƆdƆt mƆt ja lyevaduuru ja fariseeƆty es ja saduseeƆty?

¹² Net tƆaygyƆkudƆ ko JesƆs yu'Ɔ naty myadyakƆpy ja fariseedyƆ 'yƆxpƆjƆkƆn esƆ saduseedyƆ 'yƆxpƆjƆkƆn.

PeedƆr tƆigajy ko JesƆs ja'a ja KristƆ

¹³ Ko Ɔar tsyo'oƆƆ ja JesƆs, es jyajty SesareeƆ FilipƆ ƆaaxƆty. Ko Ɔar jyajttƆ, ta ja JesƆs dyajtƆdƆ ja 'yƆxpƆjƆkƆty:

—¿Wi'ix ja Ɔa'ayƆty jƆnƆ'andƆ mƆt Ɔj, ja NaxwiƆnudƆ Ɔa'aydyƆ KyudƆnaabyƆ?

¹⁴ Ja 'yƆxpƆjƆkƆty 'yadsoojudƆ:

—NaagƆty jƆnƆ'andƆ ko mij mja'ajƆty ja Fwank YajƆnƆbjƆrƆ. NaagƆty jƆnƆ'andƆ ko m'ElisƆsƆty, es jƆnƆndƆr

ja wiinkpɛty ko mijtsu du'un ja Jeremiius o jatu'ugu wiinkpu Diosu kyugajxpu.

¹⁵ Ta ja Jesús dyajtuudu ja 'yuxpujkrɛty:

—Es miidsaty, ¿wi'ix mjuna'andu, púndsu dun uj?

¹⁶ Netu Simonk Peedru 'yanmaay:

—Mijtsu du'un ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk.

¹⁷ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Kuni'xy mij, Simonk, Jonasu 'yu'unk, mat ko ni pán tu mgatuk'ixyudyu tyadu, yu'uyu du'unu nDeedyuts di'ibu ijtp tsajpótm. ¹⁸ Mijtsu du'un Peedru (di'ibu 'yandijpy tsaa). Du'un mijts éxtam ja tsaa ma tu'ugu tujk tsyonda'aky. Mijtskyujxm may ja ja'ay xymyubúktuduts, es ni ja o'kun tkamamada'agut ja ja'ayaty di'ibuts xymyubúktur. ¹⁹ Ujtsats mij nmo'oyur ja tsajpótmudu 'yawatsn ma Dios yajkutíky. Di'ibu mij m'awi'impuy ya naxwiiñ, nandu'un ya'awuunur tsajpótm; es di'ibu mij m'agejpy ya naxwiiñ, nan ya'agájur tsajpótm.

²⁰ Net ja Jesús ttuknipujktu ja 'yuxpujkrɛty es kadiibu pán t'anuumut ko yu'u du'un ja Kristu.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

²¹ Es net oga'an ja Jesús t'awa'anudu ja 'yuxpujkrɛty ko tsojkur yu'u ñijxut Jerusalén, es ko kanak peky ya'ayowa'anudu yu mujja'aydujkaty esu teedywyindsunaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpujktur. Ya'anmaaydyu extu ko ja'ay ya'ooga'anudu, per ko tyugukxabátat jyikyryuka'añ.

²² Net ja Peedru dyajnejxy wiink tsoo ja Jesús, es t'ooy. Ta t'anmaay:

—Nindsun'ajtam, ini tkatsókat ja Dios, es ni na'a du'un mgajátat!

²³ Es ja Jesús wya'kumbijty es t'anmaay ja Peedru:

—¡Nikáats mij, mujku'ugópk Satanás! Je'eyuts mij xy'adsipy. Mij kyaj mwinmay éxtamu Dios, je'eyu du'un éxtamu ja'ayaty.

²⁴ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpujkrɛty:

—Pun jaats pán xypyanyxa'añ, tsojkur tmastu'udat ja kyuum winma'añ es jyiky'átat éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kun tninejxy, esuts xypyatsoonat.

²⁵ Mat ko di'ibu jiky'ataamp mudu kyuum winma'añ, du'umbu ja'ay yajtugeepy ja jyiky'ajtan, per di'ibu jiky'ataamp éxtamts uj ndukni'ixu, du'umbu ja'ay kyaj dyajtugóy ja jyiky'ajtan.

²⁶ ¿Ti tyimpatyru tadu ja'ay, oy tjaniwindsun'ajtru tugekyu naxwiiñudu, pun yajtugeepy ja jyiky'ajtan ma Dios? ¿O ti mbaat ja ja'ay dyaky es kya'ayówat winu xuu winu tiempu? ²⁷ Mat ko uj, ja Naxwiiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmina'añats mat ja myuj'ajtanudsu nDeety es mudu 'yánklusaty, es nétuts nmo'oydyut éxtam nidu'uk nidu'uk tu 'yadu'utstu. ²⁸ Tu'y'ajtan n'anuumudu ko ta yaa naaguty di'ibu

kyaj 'yooktut maanam tka'ixy uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, kots nmínut yajkutujkpu.

17

Jesús tyugatsy

¹ Ko tũdujk xuu ñajxy, ta ja Jesús dyajnejxy ja Peedru, Santya'agu esu Fwank, myuga'axu Santya'agu, es pyatákuđu ma tu'ugu kopku kaxmbu. ² Es jam ja Jesús tyugajtsy éxtamu du'an yu'u. Yu wyiin jyujp jyantsytye'xy éxtam ja xuu, es ja wyit tyugajtsy poop éxtam ja jajun. ³ Es ti'in yu'ujaty t'ijxtu ja Moisés esu Eliiis myadya'aktu mudu Jesús. ⁴ Net ja Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, joy ko ɯdsajtum nyaajajtum! Pún mdsejpy, n'ok'ya'óyuduts tughuɯ ɯxkuda'ak tujk, tu'uk mij mja'a, tu'ugu Moisés jya'a es jatu'uk tja'a'átut ja Eliiis.

⁵ Maanam naty ja Peedru 'yakkajxy, tu'ugu yoots jantsy tu'xp 'yabijttu, es ma ja yoots yajmudooy ko jyuna'añ:

—Tyaadudsu du'an ja n'U'unguts di'ibuts uj njantsytsyejpy es di'ibuts uj maut njotkujku. ¡Mumadowdu yu'u!

⁶ Ko tyaadu tmūdoodu ja ɯxpukpɯty, ta ñayjyupudu naxkajxy es jyantsytsyu'kudu. ⁷ Net ja Jesús ñimiinudu ja'ajaty, ñinaxkuxájudu, es 'yanmaay:

—¡Pudu'aktu! ¡Katu mdsu'ugudu!

⁸ Es ko 'yijxu'ktu, kyaj tnaky'ijxtu ni pún, yu'uyu ja Jesús naydy'i'gyu.

⁹ Ko naty jam wyinjnaktu ma ja kopk, ta ja Jesús tyuknipujkudu:

—¡Katu pún xytyukmɯmadya'agyu tyaadu di'ibu tu xy'ixtu extu koonam uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, naty tu njikypyekey madsu naty tu n'eeky!

¹⁰ Net ja ɯxpukpɯty dyajtuudu ja Jesús:

—¿Es ti ko jyuna'andu di'ibuty tsajptugóty ya'ɯxpukpɯty ko koonam Eliiis myina'añ jawyiin?

¹¹ Jesús 'yadsooy:

—Tu'yajtunu'u ko Eliiis miimp jawyiin es dya'oyuya'añ tugekyu. ¹² Per uj n'anmaaydyuɯ miits ko Eliiis tu myiñ, es ja ja'ayuty kyaj 'yaxkajpudu. Yu'uyu tyuundu mat yu'u di'ibu yu'u tsojktu. Du'an nandu'an uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, xya'ayowa'anduts yu'ujaty.

¹³ Net ja 'yɯxpukpɯty tmuwinnma'añbyáttu ko Jesús yu'u naty myadyakypy ko ja Fwank Yajnubajtrɯ yu'u du'an ja Eliiis.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu mixy di'ibu ka'oybyu myudajtypy

¹⁴ Ko jyajttu ma naty ja ja'ayuty, ta ja Jesús ñimujwa'ku tu'ugu yedyujk, es ñaygoxtunaaydyáku wyindum, es 'yanmaay:

15 –Windsán, pa''ayówats ja n'u'unk, éxtam dyajnáxy ja ayo'on ko myo'oty. Kanak ok jyungujubipy es kanak ok ñugujubipy. 16 Tyaats ta njayajmíñ mā yu m'axpɔjkraty, per kyaj ta tmamada'aktu dya''aguda'agut.

17 Ta ja Jesús 'yadsooy:

–¿Extu mabaatnumts n'akmamada'agudats yu ja'ayuty di'ibu kyaj jyiky'attu éxtam jyatsékyuty es kyaj Dios tmubaktu? Yajmín ja yaa ja mixyu'unk.

18 Net ja Jesús t'oobudseemy ja ka'oybyu mā ja mixy. Ta netyu 'yagudaky.

19 Oknum ja xpxjkraty myadyaktu mut ja Jesús wiink tsoo, es dyajtudu:

–¿Ti kots udsaty ta ngamamada'aktu nyajpudsámudats ja ka'oybyu?

20 Jesús oj 'yadsówudu:

–Mut kooxyup miits xymudattu waandi'knu yu mmubjkanaty. Tɔy'ajtan n'anumudu kooxyup xymudattu ja mubjkan, oy du'anun je'eyu éxtamu mortás pajk, m'anmaapxyup miidsaty tyadu kopk: “Juga'ak yaa es nɔjx wiink tsoo”, es jugákrxyup. Ni ti di'ibu kyaj m'o'oyxyudat ko xymudattu ja mubjkan. 21 Tyaadu du'umbu ka'oybyu, yu'uyu mmut pyudsemy ko n'ayu'ajtam es ko ngajxtakam.

Jesús tnigajxy mymajtsk ok ja 'yo'kan

22 Maanumu naty 'yakjudittu ti'igyu mā yu ñaxwíñudu Galilee, Jesús t'anmaaydyu:

–Yu Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu yaj-tukkudukya'añ ja ja'ayuty di'ibu kyaj kyurákudu, 23 es dya'ooga'andu, es ko tyugukxabátut, jyikyruka'añ.

Ko du'un oj ya''anumudu, ta oj jyantsy jyotmaybyaktu.

Tsajptjk kugabajtan

24 Es ko Jesús es ja 'yaxpɔjkraty jyajtu Kafarnaúm, ja di'ibu yajkugabajttup mā ja muj tsajptjk oj tɔnɔjxtu ja Peedru, es dyajtudu:

–¿Ti kyaj t'ayákut miidsadyu mwindsán ja tsajptjk meeñ?

25 Peedru 'yadsooy:

–¡Ti ko kudii!

Es ko Peedru tyjku tugoty, ta Jesús oj jawyiin jyana'añ:

–¿Wi'ix mjuna'añ, Simonk? ¿Pán yajtukkabajtp ja ayaku ja réyuty, ja jya'ayuty, o yu wiink ja'ayuty?

26 Peedru 'yadsooy:

–Yu wiink ja'ayuty.

Jesús 'yadsooy:

–Punu du'un, ja jya'ayuty kyaj kyabety. 27 Per kadiibu nmudugo'oyum ni pán, nɔjx mā yu mejyñ es xyúyut ja ajkx. Es

di'ibu jawyiin mxiipy, 'yaajóty xypyaadut tu'ugu meeñ di'ibu mbaat mat xkyubajtta'ay ja mgugubety es ja nja'ats. Es najx xkyubety.

18

Pun ni'igu muj

¹ Ma tyadu du'un jyajty, ja 'yaxpajkradyu Jesús ñimiinadu es yajtuajuadu:

—¿Pun ma uudsuty waanu muj tsajpótm?

² Net ja Jesús dyaxu tu'ugu ana'ku'unk, es trujtáky kujk'am ma ja 'yaxpajkraty, ³ es t'anmaaydyu:

—Tuy'ajtun n'anuumadu, pun miidsuty kyaj mdugatsta es mjumbítat éxtamu tyadu ana'ku'unk, kyaj mdákat ma ja tsajpótmadu kutujkun. ⁴ Es du'un di'ibu ni'igu myudajtypy ja muj'ajtunu tsajpótmadu, yu'uy du'un di'ibu yuunk náxyuyur es jyumbity éxtamu tyadu ana'ku'unk. ⁵ Es ja ja'ay di'ibu 'yaxájur mudadu nxuugujxm tu'ugu ana'ku'unk éxtamu tyadu, nan xy'axájurpts uj.

Puroobuty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

⁶ 'Es pun ja pun dyajpekyka'ay nidu'ugu tyadu ana'ku'unk di'ibats uj xmyubajkr, waanu oy pyudsu'amxuty yu'u kooxyur yajtuk'yo'kmawuunu tu'ugu muj paan es yajkujubijpnáxut mejyñoóty. ⁷ ¡Puroobu naxwíñadu ja'ay, ja'a ko may di'ibu yajpekytuump! Du'ñam jyata'añ, per ¡puroobu tadu ja'ay di'ibu wiinkru yajpekytiimpy! ⁸ 'Paaty pun myajpekytuunur tu'ugu mgu'u o tu'ugu mdeky, niboot es uxjwip jagam. Waanu oy ko mnajxut tsajpótm ma ja jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu, éxtam mbaat njuna'anam kutuk o tekytyuk, es kadiinam ko myajpajta'agut ma ayoodákn mat majtsk adu'umadyu mgu'u mdeky. ⁹ Es pun myajpekytuunur tu'ugu mwiin, juut es uxka'ats.* Waanu oy ko mnajxut tsajpótm ma ja jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu, éxtam mbaat njuna'anam mat tuk adu'um je'eyu mwiin es kadiinam ko myajpajta'agut ma ayoodákn mat majtsk adu'umadyu mwiin.

Borreegu di'ibu tugoy ijxajtan

¹⁰ 'Katu xy'uxtijy ni tu'ugu tyadu ana'ku'unk. Pes n'anuumadu ko jam tsajpótm ja ánkusuty wyin'ijxtuudur ja nDeedyats tsajpótmadu. ¹¹ Mat ko uj, ja Naxwíñadu ja'ayadyu Kyudnaabyu, tu nmíñats esats nyajnitso'oga'añ di'ibu naty tu tugoy.

* **18:9** Xytyuk'ijxumu Jesús ko di'ibu xyajpekytyu'unam, yu'u jot winma'añ, es kyaj yu'adyu ku'u, teky, es ni yu'u wiin. Ix Matewu 15:17-20

12 'N'okpɔjtákum pɔn ja pɔn tmɔdaty mɔgo'pxɔ byor-reegɔ es 'yɔx'yo'oy tu'uk, ¿ti kyaj dyajwɔ'umɔt yɔ tadɔ majtɔ'px majmókx majtáxkrɔ jamyɔ ujsótɔ, es nɔjx t'ɔxtɔ'ay tadɔ tu'ukrɔ? 13 Es pɔn pyatypy, tɔy'ajtɔnɔts nmɔdaty ko xondɔ'agɔp ni'igɔ mɔdɔ tadɔ tu'ukrɔ kɔdiinɔm mɔdɔ tadɔ majtɔ'px majmókx majtáxkrɔ di'ibɔ kyaj tɔ 'yɔx'yo'oy. 14 Es nandɔ'ɔnɔ dɔ'ɔn yɔ mDeedyɔty di'ibɔ ijtp tsajpótɔm, kyaj ttseky tyɔgóyɔt ni tu'ugɔ tyɔdɔ ɔnɔ'ku'ungɔty.

Wi'ix nmɔgu'ugɔ pyeky mye'xyɔty

15 Pɔn yɔ mmɔgu'uk mmɔdɔgooyɔp, madya'ak mɔɔt nima-jtskyɔ, es tukmɔmadya'ak di'ibɔ tɔ mdukmɔduundɔgóyɔty. Pɔn mjaygyujkɔp, tɔ dɔn oy mwe'emy mɔt ja mmɔgu'uk. 16 Pɔn kyaj mjaygyúkɔty, mɔnɔjx tu'uk o majtsk di'ibɔ myɔdówdɔp, es dɔ'ɔn tɔgekɔ ja ɔ'ɔnɔn yajtukmadya'agɔt wi'ix jyɔnɔ'andɔ ja majtskrɔ o tɔgɔɔkrɔ di'ibɔ naty tɔ tmɔdoo'ítɔ. 17 Es pɔn nan ni yɔ'ɔ tkamɔmɔdoy es tjaygyúkɔt, anɔmɔdɔ ja mɔmɔbɔjkrɔtɔjk mɔ ñaymyúkɔdɔ. Es pɔn kyaj tjaygyukɔ, wa'an dɔ'ɔn ñáxɔt éxtɔm tu'uk di'ibɔ kyaj tmɔbeky ja Dios o éxtɔmɔ yajkugɔbajtrɔ. 18 Tɔy'ajtɔn n'anɔmɔdɔ ko di'ibɔ miits m'awɔ'andɔp yɔ naxwiiñ, ya'awɔnɔp nandɔ'ɔn tsajpótɔm, es di'ibɔ miits m'agajtɔp yɔ naxwiiñ, ya'agájɔp nandɔ'ɔn tsajpótɔm.

19 Nandɔ'ɔnɔ dɔ'ɔn pɔn yɔ naxwiiñ nimajtsk miits xyajti'igyɔdɔ m'ayuk es xy'amdowɔ'añ oytyiity, mmo'oyɔdɔbɔ'ɔ ja nDeedyɔts di'ibɔ jam tsajpótɔm. 20 Mɔt ko mɔ nimajtsk o nidɔgɔɔk mɔaymyúkɔdɔ es xy'awdátɔts, jámɔts ɔj n'ity kujk'ám mɔ miidsɔty.

21 Net ja Peedɔn oj dyajtɔy ja Jesús:

—Windsún, ¿extɔ nɔɔk ókɔts nma'xɔt ja pyojpɔ yɔ nmɔgu'ugɔts kɔts ɔj xymyɔduundɔgóy xymyɔgajxtɔgóy? ¿Extɔ jɔxtujk okɔ?

22 Jesús oj 'yadsóyɔty:

—Kyajts njɔnɔ'añ ko extɔ jɔxtujk ok, ja'a dɔ'ɔn extɔ jɔxtujk ok tɔgɔ'px majkrɔ.

Tuumbɔ di'ibɔ kyaj ja myɔmɔduumbɔ mye'xyɔty

23 Es mɔt yɔ'ugyɔjxm tadɔ naymya'xɔ n'okpɔjtákum tu'ugɔ ijxpajtɔn. Ja tsajpótɔmɔdɔ kutujkɔn ja'a dɔ'ɔn éxtɔm tu'ugɔ rey di'ibɔ jyaya'oyɔyán yɔ kywentɔ mɔdɔ tyuumbɔty. 24 Ko naty ttuundsonda'aky ja kwentɔ, net yajtuknimiiñ tu'uk di'ibɔ myɔni'xy'ajtypy majtsk mil jɔmɔjt naxy niduunk. 25 Ja'a ko ja tyuumbɔ kyaj tmɔdaty ti mɔɔt dya'adúkɔt ja ñi'xy, ta ja wyindsún oj ñi'ana'amɔty es yajtoogɔt, ti'igyɔ mɔt ja ñɔdɔ'oxy, ja 'yu'ungɔty es tɔgekɔ tyajty myɔdajtypy, es dɔ'ɔn 'yadúkɔt ja ni'xy. 26 Net ja mɔduumbɔ ñaygyoxɔtɔnɔaydyáku

wyindsán winduuy, es tmánu'xtáky: “Windsán, mǎdat ja ma'xtujkǎn mǎt ǎj es nmǎgǎbǎtǎp tǎgekyǎ.” ²⁷ Ja wyindsán pya'ayooyǎ es mya'xǎ ko tkǎmǎgǎbejty. Ta oj yajnasmǎtsǎ.

²⁸ 'Per ko pyǎdseemy ja mǎduumbǎ, net tpaty jatǎ'ugǎ myǎmǎduumbǎ di'ibǎ naty yǎ'u kǎmǎgǎbǎjtǎp mǎgo'pǎx xǎǎ niduunk. Ta dyo'kmǎmajtsǎ es dyo'krǎǎ, es t'anǎǎmǎ: “ǎKǎbat di'ibǎts xykyameery!” ²⁹ Net ja myǎmǎduumbǎ wyingoxtnǎǎdyǎkyǎ, es myǎnu'xtáky: “Mǎdat ja pa'ayo'on mǎt ǎj es nmǎgǎbǎtǎp tǎgekyǎ.” ³⁰ Es ja myǎni'xy kyaj oj myǎma'xtíkyǎty, nik ni'igǎ oj dyajtsímǎyǎty extǎ ko tkǎbǎtǎt ja ñi'xy.

³¹ 'Ko ja wiinkpǎdyǎ myǎmǎduumbǎ t'ijxtǎ tyǎǎdǎ, net byeen oj tjǎwǎdǎ es oj ttukmǎmǎdyǎ'ǎktǎ ja wyindsán tǎgekyǎ éxtǎmǎ naty tǎ jyaty. ³² Net ja windsán oj dyajwóyǎty ja tyuumbǎ, es t'anmǎǎy: “ǎAxǎk mǎduumbǎ, kyaj oy tǎ mduñ! ǎj tǎts mij nme'xy tǎgekyǎ yǎ mni'xy mǎt ko tǎ xymǎnu'xtǎ'agyǎts. ³³ Mij nan mbǎǎtǎxyǎp tǎ xymǎma'xtíky ja mmǎmǎduumbǎ, éxtǎmts ǎj mij tǎ nba'ayoy.” ³⁴ Ta ja windsán jyantsyjyot'ambejky, es tni'ana'amǎ es yajtydyúntǎ extǎ ko tkǎbǎjtǎ'ǎyǎt tǎgekyǎ di'ibǎ kyayajkyry.

³⁵ Esǎ Jesús 'yakjǎnǎñ:

—Dǎ'ǎn nǎndǎ'ǎnǎts ja nDeedyǎts ttunǎ'ǎñ mǎt miidsǎty pǎn kyaj nidu'uk nidu'uk mnaymya'xǎdǎ mǎt winǎ mǎjot.

19

Kasǎǎdǎ ja'ǎyǎty ñǎymyastu'udǎdǎ

¹ Ko Jesús yǎ tyǎǎdǎ tmǎdyaktaǎy, ta oj tsyooñ Galileey es jyajty Judeey ñǎǎxóty di'ibǎ ijtp jadsoo mǎ yǎ xǎǎ pyǎdseemy, mǎ yǎ Jordán mǎjǎnǎbǎ'ǎ. ² May ja ja'ǎyǎty oj pyǎnǎjxǎdǎ, es jap dya'ǎgǎdaky ja pumǎ'ǎyǎty.

³ Net nǎǎgǎdyǎ fariseety tnimiindu ja Jesús es t'ixǎ'ǎndǎ wi'ix t'ok'yajkǎ'ǎdǎt. Ta dyajtǎdǎ:

—ǎTi mbǎǎt ñǎywyǎ'xyǎty tu'ugǎ yedyǎjk mǎdǎ ñǎdo'oxy mǎt oytyi winmǎ'ǎñty?

⁴ Yǎ'u 'yadsoojǎdǎ:

—ǎKyajnm miits xykyajxtǎ ja Diosǎ jyaaybyajtǎn mǎ tmǎdyǎ'aky ko jawyíñǎp ja Dios tkojy ja ja'ǎyǎty, ja yedyǎjk esǎ toxytyǎjk?, ⁵ esǎ Dios jyǎnǎñ: “Pǎǎty ja yedyǎjk myastu'udǎp ja tyǎǎk tyeety es ñǎybyǎwǎ'ǎgǎdǎt mǎdǎ ñǎdo'oxy, es dǎ'ǎn nimajtsk 'yítǎt ti'igǎy.” ⁶ Es dǎ'ǎn kyaj ñǎkyñimajtskǎty, je'eyǎ dǎ'ǎn tu'uk. Es pǎǎty ja yedyǎjk kyaj tmastu'udǎt ja ñǎdo'oxy, mǎt ko ja Dios tǎ yajnaymyíkyǎty.

⁷ Net yajtǎujǎdǎ:

—¿Es ti ko yu Moisés tni'ana'amu es ko tu'ugu yedyujk tmastu'uta'añ ja ñudo'oxy, jawyiin tu'ugu neky yajmo'ot ma jyuna'añ ko tu tmastu'uty ja toxytyujk?

⁸ Jesús 'yanmaayudu:

—Ja'a du'un mut ko jyuunadyu mjótaty ja Moisés dya-jkutijky es ja yedyujk tmastu'udut ja ñudo'oxy, per tim jayujp kyaj dyu'unuty. ⁹ Es n'anmaaydyur ko di'ibu myastu-tyry ja ñudo'oxy, es kyaj mut ko dyajtugooy ja pujk úkunu wyindsu'kunu, es pyúkat mut ja wiinkpu toxytyujk, yajtaggebyu du'un ja pujk úkunu wyindsu'kunu.

¹⁰ Net ja 'yuxpujkruty 'yanmaayudu:

—Punu du'unu du'unu taadu, nik oy ko kyaj pan tyimpákat.

¹¹ Jesús jyunañ:

—Kyaj nidugekyu mbaat tkupúkat yu ayuk, yu'uyu du'un mbaat di'ibudyu Dios tu myo'oyuty ja myadaku. ¹² Ta di'ibu kyaj pyaktu. Naaguty du'unu dun tyimmín tyimja'ttu kyaj kya'px'áttu, naaguty kyaj pyaktu mut ko ja'ay yajma'adudu, es naaguty kyaj pyaktu mut ko ni'igu oy tmaduna'andu Dios. Pan mbaat tkupeky yu ayuk di'ibuts tu ngajxy, wa'an tkupeky.

Jesús tkuni'xy ja uná'ku'unguty

¹³ Net naaguty ja ja'ayuty dyajmiindu ja 'yuna'ku'unguty ma ja Jesús es tnigajxta'aktut; es ja 'yuxpujkruty 'yoodu ja di'ibu myamiindur ja 'yuna'ku'unguty. ¹⁴ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxpujkruty:

—Mastu'uttu, wa'andsu uná'ku'unguty xyñimínduts, es katu xyajjumbítu, mut ko ja tsajpótmedu kutujkunu yu'u jya'a'ajtyry di'ibu du'un éxtum yu'ujuty.

¹⁵ Es ko ja Jesús tku'unikooñ ja uná'ku'unguty, ta jap oj tso'onnu.

Mukja'ay tmamadya'aky ja Jesús

¹⁶ Tu'ugu mixy oj tninejxy ja Jesús, es dyajtuy:

—Windsún, ¿di'ibu óbyuts ndúnur esuts nmudátut ja jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu?

¹⁷ Netu Jesús 'yadsooj:

—¿Ti kots xyajtáy di'ibu dun oy? Ti'igyu du'un di'ibu dun oy, yu Dios. Pan mmudataampy yu jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu, kuydyún ja Diosu 'yana'amun.

¹⁸ Ta yajtuju ja mixy:

—¿Di'ibuty?

Jesús 'yanmaayu:

—Katu myajja'ay'eeky, katu xyajtagóy ja pujk úkunu wyindsu'kunu, katu mmeetsy, katu pan xywyingajxpéty, ¹⁹ mwindsu'ugur ja mdaak mdeety es mdsókur ja mmudujkra'a éxtum mij ku'am mnaydsyékyuty.

20 Ta ja mixy jyunáñ:

—Tugekyu tyaadu tats nguydyúñ extu tu ndimmusk'átyuts.
¿Tits xy'aktugoy'ajtxap?

21 Jesús 'yanmaayy:

—Pun m'itaamp wa'ats, to'kta'ay di'ibu mmudajtypy es mo'oy ja ayoobu ja'ayuty, es xymudátut pujke'eky ja mo'y'ajtunu tsajpótmudu. Es net mjambítut es xypyamínuduts.

22 Es ko ja mixy tmadooyu tyaadu, ta oj ñejxy jotmaymyut, mat ko jyantsymyakja'ayudyu naty.

23 Ta ja Jesús t'anmaaydyu ja 'uxpxjkruty:

—Tuy'ajtun n'anumudu ko ni'igu ñimajaaty es tu'ugu makja'ay tyúkat ma ja tsajpótmudu kutujkun. 24 Waanu pojun es tu'ugu kameyu ñáxut xu'uñ jutoty, es ñimajaaty es tu'ugu makja'ay tyúkat ma yu tsajpótmudu kutujkun.

25 Ko tyaadu tmadoodu ja xpxjkruty, du'ñu wuy'mudyaaydyu es ñayajtmajudu ak yu'ujuty:

—¿Es púnu dun mbaat ñitse'eky?

26 Jesús wyin'ijxrajtudu es 'yanmaayydu:

—Yu ja'ayuty kyaj mbaat ttuñ tyaadu, peru Dios mbaat ttuñ tugekyu.

27 Ta ja Peedru 'yanmaayy:

—Windsún, udsuty tats nmastu'uttu di'ibudu naty nmudajttap tugekyu es nbanujxtupts mij, ¿es tiidsu net nmudáttap?

28 Netu Jesús 'yadsooyu:

—Tuy'ajtun n'anumudu ko ma tadu tiempu ma tugekyu 'yóyut jemy, ko yu Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu 'yu'uñut mat ni'igu maj'ajtun ma yajkutuka'añ, miidsuty éxtam xpyanujxtu m'u'uñudup nandu'n ma majmajtsku uñaaybyajn es xpyayo'oydyut ja nimajmajtsku kajpnbu Israel ja'ayuty. 29 Es nidugekyu di'ibu tu tmastu'uttu tyujk, o myuga'ax, o tyeety, o tyaak, o 'yu'unk, o ñax, mat ujtskyujxm, 'yaxájudup mugo'px du'ñun éxtam di'ibu tu tmastu'uty, es nan 'yaxájudup ja jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu. 30 Per may di'ibu tyam ijttap muj windum, yu'u dun najxtap ux'am; es di'ibu tyam ux'am najxtap, yu'u du'ñ ittap muj windum.

20

Tuumbutujk éxtamu ijxrajtun

1 'Ja tsajpótmudu kutujkunu du'ñ éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja 'yuuvu kam, es ñejxy tsejkyu mduumbu xtaabyu es ttúnut ma 'yuuvu kam. 2 Ja tuumbutujk tkupujktu éxtam ja kugam myujuya'anudu mat tu'ugu denaryu meeñ. Ta kyajxudu ma ja kyam. 3 Oknum ja kugam tsoyo'ñ waambetyxuyu, es t'ijxy ja wiinkruty jap maayóty di'ibu

awaadsaty. ⁴ Ta t'anmaay: "Nujxta miidsaty nandu'un mdunda madsa n'uuvu kam, es nmujuyur éxtam pyaadyuty." Ta ja'ajuty oj ñujxta.

⁵ Ja kugam tso'oñ jatugok kijkyxuu, es nandu'un tuguk yaxp xuu, es nandu'un ttuñ jatugok. ⁶ Es ta natyñ éxtam jawaanxuu, ta ñejxy jatugok jap maayóty, es tpaty ja wi-inkruty di'ibu naty awaadsaty. Ta t'anmaay: "¿Tii ko miits xyajtugódyu ja mxuu es ni mgatundu?" ⁷ Ta 'yadsoojudu: "Mut ko ni púnats tu xykya'anu'xta." Net ja kugam 'yanmaayudu: "Nujxta nandu'un miits mdunda madsa ngam es nmujuyur éxtam pyaadyuty."

⁸ 'Es ko oj tsyu'ujunu, ta ja kugam t'anmaay ja di'ibu yajtuump: "Yáxudu ja tuumbaty es mujuydyu, mdsonda'agut mada di'ibu ok tujkudu tuumbu es xytyukkugáxat mada di'ibu jawyiin tujkudu tuumbu." ⁹ Net myiindu di'ibu naty tu tyu-undákudu tim tsuu, es nidu'uk nidu'uk t'axájudu ja myuju'uñ tuk xuu nidún. ¹⁰ Oknam ko pyátudu yajmujuydyut di'ibu naty jawyiin tu tyúkudu tuumbu, ja'ajuty junandu ko waanu ni'igu da yajmujuya'andu. Per nandu'un t'axaju tuk xuu nidún ja myuju'uñ. ¹¹ Ko t'axajudyaadyu, ta ttukjot'ambujktu ja wyindsún, ¹² es t'anuumadu: "Tyaadu di'ibu tu jya'ttu ok es je'eyu tuk ooru tu tyundu, tu xymujuy nandu'un éxtam madsaty di'ibátyuts tu nyajnáxtu ja amba mats tu ndundu tuk xuu." ¹³ Es ja windsún t'adsooy nidu'uguty ja'ajuty: "Ix mugu'uk, kyajts jayam ti nbuwítsyuts di'ibu mbátap. ¿Tii kyaj tu nnay'anma'ayum es nmujuyut éxtam jayam nmo'oyu? ¹⁴ Jwa'ak. Nujx mada tyadu mmuju'uñ. Uj nmo'oyaambudsu tyadu di'ibu tim ok tu tyaku tuumbu du'un éxtam mij jayam nmo'oy. ¹⁵ ¿Tii kyajts uj mbaat nduñ di'ibuts uj nd-sejpy madsu nmeenu? ¿O mnaywyinnaxja'ap kots uj n'oyjya'ayuty?"

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yaxpukruty:

—Es du'un jyata'añ di'ibu ijtp ok, yu'u du'un nujxur jawyiin; es di'ibu dan jawyiin ijttap, yu'u dan ittap ok. Ja'a ko may yajwowa'andu, per waanu di'ibu yajtukwijtstu'udaamp.

Jesús tñigajxy myuduguk ok ja 'yo'kun

¹⁷ Ko ja Jesús tso'onnu es ñujxnu Jerusalén, ta twoonejxy wiink tsoo ja nimajmajtskrp 'yaxpukrp, es t'anmaaydyu:

¹⁸ —Éxtam xy'ixtu, tyam nbatujkum Jerusalén, ma uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nyajkayaka'añats ma ja teedywyindsúnaty es ja di'ibuty tsajptagóty ya'axpuktap, es xytyuknikajxpatá'anduts ja o'kun ¹⁹ es nyajkayaka'añats ma yu romanu ja'ayuty esats xyñixi'ik xytyukxi'iktaduts, xywyóptaduts es xyajkruuzpátaduts, per ja kumduguk xuu njikypyákaduts.

Toxytyujk pyujktso'ojun

²⁰ Santya'agun esu Fwank, Zebedeu myaanguty, ñujxtu mudu tyaguty es tnumjwa'ktu Jesús. Net ja tyak ñaygoxtunaaydyaku Jesús wyindum es t'amdowa'añ ja may'ajtun. ²¹ Ta ja Jesús yajtuju:

—¿Tii dun mdsejpy?

Ta ja'a 'yadsooy:

—Tyaats majsku n'u'unk. Tunu may'ajtun es xya'u'uñut tu'uk aga'añdsyoo es jatu'uk anajñdsyoo ma mij myajkutúkat.

²² Jesús t'adsoodu ja tukka'axpu xpujkruty:

—Kyaj xyñijáwudu di'ibu m'amdoodu. ¿Mbaat miits xy'uuktu ma ja káluz mats uj n'uuga'añ?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Ti ko kudii, mbaat.

²³ Netu Jesús 'yadsoodu:

—Tuy'ajtun ko miits m'uuktup mats ja ngáluz, per kyajts uj xypaaty esuts njuna'anut pánuty u'uñup mats n'aga'añdsyoo es mats n'anajñdsyoo. Taadu yu'u du'un ítup di'ibats ja nDeety tu ttuknibujtaagu.

²⁴ Ko ja nimajkpu xpujkruty tmadoodu, ta ttukjot'ambajktu ja nimajskpu xpujkrpu. ²⁵ Esu Jesús dyajnaymyujkudu, es t'anmaaydyu:

—Miits mnija'adup ko yu di'ibu yu naxwíñudu ñiwindsun'ajtypy es di'ibu 'yane'empy yu'ujuty, tyuktiimpy di'ibu yu'u ku'am tsyejpy. ²⁶ Per kyaj dyu'un'átut ma miidsudyun. Ja'a du'un di'ibu situy mujpudsumaamp ma miidsudyun, yu'u du'un mmudúnudup. ²⁷ Es di'ibu naybyjta'agánup nidu'uk ma miidsuty éxtamu jawyiimbu, yu'u du'un mduumbu'átup. ²⁸ Du'un éxtam uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, kyajts tu nmiñ esuts pán xymudúndut, ja'a du'un esuts uj nmudúndut es nyákudats ja njiky'ajtun es nimayjya'ay ñitso'oktut.

Jesús dya'ixpéky nimajsk ja wiints

²⁹ Ko naty ja Jesús es ja 'yaxpujkruty tsoondu Jerikoo, may ja ja'ayuty oj tranujxtu ja Jesús. ³⁰ Nimajsku naty ja wiints 'yu'uñudu tu'ubu'agay. Es ko tmadoodu ko Jesusu naty ñaxy, ta yaxkaktu:

—jWindsán, tyuamp 'yaats ja Davit, pa''ayoodugats uudsuty!

³¹ May ja ja'ayuty 'yoojudu es 'yamóndut, per ja'ajuty ni'igu 'yaktim'yaxka'aktu jantsy muk:

—jWindsán, Davitu tyuamp 'yaats, pa''ayoodugats uudsuty!

³² Ta Jesús oj waanu wyu'umu es dyaxu ja wiindsuty, es dyajtuudu:

—¿Wi'ix xytsyoktu es ndúndut?

³³ Net ja'ajuty 'yadsoodu:

—Windsún, yu'u esudsu nwiinaty 'yijxpúkat.

³⁴ Ta ja Jesús tpa''ayooy ja wiindsaty, es ttoonü ja wyiin es netyu oj 'yijxpéky. Ta oj tranujxtu ja Jesús.

21

Jesús tyukü Jerusalén éxtum tu'ugu rey

¹ Ko naty jya'tánnu Jerusalén, ko jyajttu Betfajee, jamu ma ja Oliivus Kopk, netu Jesús tkejxy nimajtskü 'yuxpújkpu, ² es t'anmaay:

—Nujx ma yu mutsk kajpnu'unk di'ibu yajwingu'ijxap, es jap xypyaadut kuwuuñ tu'ugu burru to'oxy mudu 'yu'unk di'ibu ni púnnu tkatuk'u'uñu, es mugaju es xyajmínat. ³ Es pun jap pán wi'ix m'an'u'mxaty, anuumu ko yu mwindsún dyajtuna'añ es pójunuk tkajxambítat jatugok.

⁴ Tyaadu du'un jyajty es yajkuudyúnat di'ibu ja Diosu kyugajxpu myadyak ma tkaxjaay:

⁵ Anuumu Syon kajpn:*

“Ixtu yu mrey mnimínadu, tuda'aky,
es ttuk'u'uñu tu'ugu burru to'oxyu 'yu'unk.”

⁶ Net ja 'yuxpújkputy oj ñujxtu es ttuundu éxtumu naty ja Jesús tu tyuknipúkadu, ⁷ dyajmiindu ja burru to'oxy es ja 'yu'unk, es tpujtáktu ja ñikujxyudu wit éxtumu jyaba'an. Ta ja Jesús ttukpejty. ⁸ Es ja mayjya'ayaty dwinya'pudu ja ñikujxyudu wit ja tu'aa, es wiinkputy ttujtu ja kepyu 'yaay xye'entsy es ttukwin'o'oxudu ja tu'aa. ⁹ Ja ja'ayaty di'ibu nujxtap jawyiin es nandu'un ja di'ibu miindup ux'ok ya'ax jyoktu:

—iMuj 'yítat ja rey Davitu tyuamp 'yaats! iKuni'xy di'ibu miimp éxtumu Kyudunaabyu Nindsun'ajtum Dios! iAwdattu Dios!

¹⁰ Ko kyajpndujkudu Jerusalén, nidugekyu ja ja'ay tmaj'ix dmajjáwudu, es dyajtáwudu:

—¿Tii dnu tyaadu?

¹¹ Ja ja'ayaty jyuna'andu:

—Yu'u du'un ja Diosu kyugajxpu, Jesús di'ibu kugajpn Nazaret, Galileu ñaaxóty.

Jesús dyajpudsémy di'ibu juuy to'ktup ma ja muj tsajptujk

¹² Oknum ja Jesús tyujku muj tsajptujk ñabotsoty es dyajpudseemy nidugekyu di'ibu naty jap juuy to'ktup, es dyajjambijty ja myeesaty di'ibu naty jap wyingugoondup ja meeñ di'ibu kyaj ja tsajptujk tja'a'áty, es nandu'un dyajjambijty ja syíyaty di'ibu tyo'ktup ja pak. ¹³ Ta ja Jesús jyunañ:

* 21:5 Syon yu'u nandu'un ya''andijp Jerusalén.

—Dü'ün ja Diosü jyaaybyajtün jyuna'añ: “Yü ndujkuts yu'u dü'ün mä ja'ay kyajxta'aky”, per miidsuty tü xyajwa'andü ma'tsprü aänk.

14 Jap mä muj tsajptujk ñimiinüdü ja Jesús naagüdyü wiints esü uxneybyü, es yu'u dya'agüdaky. 15 Es ko ja teedywyindsünuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxprujktap t'ijxtü ja muj'ajtün di'ibü Jesús tyiimpy, es ko tmüdoodü ko ja unä'ku'unguty jyuna'andü muk mä ja muj tsajptujk: “iMuj 'yítat ja rey Davitü tyümp 'yaats!”, ta jyot'ambujktü. 16 Ta t'anmaaydyü ja Jesús:

—¿Mmüdeery éxtüm jyuna'andü?

Ta Jesús 'yadsooy:

—Nmüdeebüts. ¿Per tii, kyajnum xyajmadya'aktü miidsuty ja Diosü jyaaybyajtün ko tyaadü tmadya'agü? Dü'ün jyuna'añ:

Tü xyrujta'aky es ja unä'ku'unguty, es extü di'ibü tsi'tsprüm, m'awdátüdat amumdu'uk jot.

17 Ta ja Jesús japyü tnikaktü, es oj ñejxy mä Betañü kajpn. Jap myaay.

Jesús tkajxpéky ja iigü kepy

18 Jakumbom jepy ko Jesús jyambijty es jatugok ñejxy Jerusalén, ta yu'o'kü. 19 Ta t'ijxy tu'ugü iigü kepy tu'ubü'aay. Ta tnimujwa'ky, es kyaj tpaty ni ti tyümp ja kepy, je'eyü 'yaay. Ta ja Jesús t'anmaay ja iigü kepy:

—Ni nä'a mganakytyümp'átat.

Netyü ja iigü kepy oj tyütsnü.

20 Ko t'ijxtü tyaadü ja uxprujkruty, dü'üñ wü'ümüdyaydyü es dyajtüdü ja Jesús:

—¿Es wi'ixü dü'ün ko tyadü iigü kepy tü tyu'utsy tim pójunü?

21 Jesús 'yadsooy:

—Tyu'ajtün n'anüümüdü ko pün mmüdjttap ja mübüjkün es kyaj xyujrpjáuüdü, kyaj yu'uyüdyü tyaadü mbaat xytyundu éxtümts tü ndüñ ja iigü kepy, extü m'anüümüdü tyadü kopk: “Jüwä'ak ja yaa es nüjx mejyñóty.” Es dü'ün jyátat. 22 Es tügekyü di'ibü miits m'amdoodüp mä mgajxta'aktü, pün mmübüjktap, m'axájüdap.

Jesüü kyutujkän

23 Ta ja Jesús tyujkü muj tsajptujk ñabotsoty. Es mä naty ya'uxpeky ñimiinüdü ja teedywyindsünuty es ja israelitüdyü myujja'aydujk, es yajtüüdü:

—¿Pün kyutujkän müüt xytyuñü tyaadü? ¿Pün tü mgutujkänmo'oyuty?

24 Ta Jesús t'adsoodü:

—Ej nandu'un nyajtawaambyuts tu'ugu ayuk miidsuty. Pyn xy'adsoojambijtrats, net n'anammat ti kutujkanats uj maut nduñ tyaadu. ²⁵ ¿Pün kutujkanmooy ja Fwank es yajnaábat, Dios o y ja'ayuty?

Ta ak yu'ujuty ñay'uñ ñaygyajxudu es ñayjuna'anudu:

—Pyn n'okjuna'anum ko Dios tuk'ana'am, ta yu xy'adso'om: “¿Es ti ko xukyambukta?” ²⁶ Es pyn njuna'anum ko ja'ayuty, ta yu ja'ayuty xytyu'unum axuk, mat ko nidagekyu yu'ujuty tmabukta ko Fwank yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu.

²⁷ Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Kyajts nnijawudu.

Ta ja Jesús 'yadsoojudu:

—Es uj nan kyajts miits n'awánadut ko ti kutujkanats uj maut nduñdsu tyaadu.

Nimajtsku ja'ay tukka'ax éxtamu ijxrajtn

²⁸ Min n'oktukmadya'aktu tu'ugu ijxrajtn:

—Tu'ugu ja'ay tmdaty majtsku myaank. Ta t'anmaay nidu'uk: “Nit, nux mduñ madsu n'uuvu kam.” ²⁹ Ta ja 'yu'unk 'yadsooj: “Kyajts nnajxa'añ.” Oknam dyajtagajtsy ja wyinma'añ, es oj ñejxy tuumbu. ³⁰ Ta ja u'unkteety oj tninejxy jatu'uk, es nandu'un t'anmaay. Es 'yadsooj: “Oy, tat, nnejxyats.” Es kyaj oj ñejxy. ³¹ ¿Di'ibu nidu'ugu tyadu majtsku tyuun éxtam ja tyeety tsejky?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Ja jawyiimbu.

Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—Ty'ajtn n'anamudu ko yu yajkugubajtraty esu kujeñdyo'oxyuty túkudap ma yu tsajpótudu kutujkan oy miits mgadimtúkadut. ³² Mat ko yu Fwank Yajnaabajtrpu myiñ tuk'ijxpu wi'ixu Dios ttseky mjiky'áttat, es miidsuty kyaj xymubujktu, es nik ja yajkugubajtraty es ja kujeñdyo'oxyuty mubujkudu. Es miidsuty, oy oj xyja'ixtu tyaadu, kyaj xyajtagajsttu mjot mwinma'añ esxyur xymubujktu.

Axuk kamgwentu'ajtraty éxtamu ijxrajtn

³³ Madowdu tyadu jatu'ugu ijxrajtn. Tu'ugu ja'ay oj tkojy ja uuvu kam. Ta tnageemy es dya'uuyy ma dyajnipátut ja uuvu ko yajwinma'adsa'anut, es tkojy tu'ugu potsy kujxm ma mbaat jam n'ijxkákum es ngwentu'ajtn tugekyu.

'Oknam tmooy ani'xy ja uuvu kam mat wiink ja'ayuty, es tsoy'onnu. Jagam nax jagamgajpn oj ñejxy. ³⁴ Ko traty ja tiempu ma ja uuvu yajtukmukánnu, ta tkejxy naagadyu tyuumbu es t'amdówat ja maduumbaty ja uuvu di'ibu pátap ja kugam. ³⁵ Es ja uuvu kamgwentu'ajtrpu tmajsttu ja di'ibu ja

windsún kyajx. Ta twojptu es dya'o'ktu naagaty, es naagaty tka'tstu. ³⁶ Net ja kugam tkejxy ja wiinkpu tyuumbaty waanu ni'igu, es ja uuvu kamgwentu'ajtpu nandu'un ttuundu jatugok.

³⁷ 'Es tim ok tkejxy ja kyum u'unk, es wyinmaay: "Wyindsu'ugubu daa yu n'u'unk." ³⁸ Es ko t'ijxtu ja uuvu kamgwentu'ajtpu ko myin ja wyindsunu 'yu'unk, ta nayjyanandu ak yu'ujty: "Tyaadu du'un di'ibu 'yaxajyaampy ja kyuma'añ. Min n'ok'ya'o'kum es du'un nmwumum yu uuvu kam." ³⁹ Es ta tmajtstu, es dyajpudsuumdu uuvu kamoty es dya'o'ktu.

⁴⁰ Ta Jesús dyajtuay:

—Es ko myinat ja kugam, ¿ti tyúnup mudu tadu kamgwentu'ajtpu?

⁴¹ Ta t'anmaaydu:

—Ya'ooktap es ni tkapa'ayówat, es ttuk'anuxat yu tadu ñax ja wiinkpu tyuumbaty di'ibu tukkadákudup ma ja tiempu tpaadut ja pyajta'aky di'ibu pátur.

⁴² Net ja Jesús t'anmaay:

—Ja Diosu jyaaybyajtun jyna'añ:

Ja tsaa di'ibu ja pojtspu 'yaxtijtu, tu tpaaty ja lyugaar ma ja tujk t'ujx'áty.

Tyaadu du'un ja tyu'ununu Nindsun'ajtum Dios, es n'okwumadya'ayum du'añ.

¿Tii ni na'anum miits xykya'xruptu yu tyaadu? ⁴³ Mudu tyaadu, ja'ats n'andijpy ko myajpukya'anudu ja tsajpótmodu kutujkan, es yajmo'oya'añ ja ja'ayuty di'ibu myeepy ja Dios di'ibu pátur. ⁴⁴ Es oytyim púnuty ko kyudáwat ma tyadu tsaa, jo'pts tyúnudut; es di'ibu nikuybyajtabu tyadu tsaa, tukwa'ayadya'ayudup.

⁴⁵ Ko ja teedywindsunuty es ja fariseeuty tmudoodu ja ijxrajtun di'ibu Jesús pyajtáky, ta tmawinma'añbyattu ko yu'u naty yajmadyákr. ⁴⁶ Ta tjamatsandu, per tsu'kudu ja mayja'ay, mat ko ja ja'ayuty jyna'andu nidugekyu ko Jesús yu'ujty ja Diosu kyugajxpu.

22

Di'ibu rey tyuun ko 'yu'unk pyejky

¹ Jesús t'akrajtáky ja wiinkpu ijxrajtun, es t'anmaaydu:

² —Yu tsajpótmodu kutujkanu du'un éxtum tu'ugu rey di'ibu tyuun ja xuu ma ja 'yu'unk pyejky. ³ Ta tkejxy ja pyo'oduumbaty woobu di'ibu naty jawyiin tu t'anumudu, peru taadaty kyaj myinandu. ⁴ Ta jatugok ja rey tkejxy ja pyo'oduumbaty, es t'anumu: "Anumudu taadaty ko tyam tu 'yabatadya'ay ja ka'ay ukun. Tuts nya'eegyuty ja ndsajkaatsu ni'xyátytypyu es tugekyu 'yity abaadu. Wa'an tmindu." ⁵ Per ja di'ibu oj yajwówdu kyaj ttuundu kwentu, nidu'uk oj ñejxy

kyamoty, jatu'uk oj ñejxy to'krɛ, ⁶ es ja wiinkpɛty tmajtstɛ ja reyɛ pyo'oduumbɛ es ttuundɛ axɛɛk, extɛ ko dya'o'ktɛ.

⁷ Es ta ja rey jyantsyjjot'ambejky, es tkejxy ja syoldaadɛty es dya'o'ktɛ taadɛ di'ibɛ tɛ ya'o'kxɛty ja pyo'oduumbɛ, es dyajno'ktɛ yɛ kyajpn. ⁸ Net t'anmaay ja tyuumbɛty: "Tɛgekyɛ 'yity abaadɛ mɛ tyadɛ xɛɛ, perɛ taadɛty di'ibɛ tɛ yajwówdɛ, kyaj ñitɛkɛty myíndɛ. ⁹ Nɛjxtɛ mɛ yɛ kajpngijkyɛdɛ mɛj tu'u, es wowdɛ mɛ tyadɛ xɛɛ nidɛgekyɛ di'ibɛ mbatypy." ¹⁰ Ja po'oduumbɛty tso'ondu es dyajmiindu nidɛgekyɛ di'ibɛ pyattɛ, oyjya'aybyɛ esɛ kyaj 'yoyjya'aybyɛty; es dɛ'ɛn 'yujtspejty ja tɛjk mɛt ja ja'ayɛty.

¹¹ Net ja rey tyɛjkɛ tɛgoty es t'ixɛ'áñ di'ibɛ naty tɛ yajwówdɛ. Net t'ijxy tu'ugɛ ja'ay jap ko kyaj tmɛdaty ja wyit éxtɛm pyaadyɛty ttuktɛkɛ tadɛ xɛɛ. ¹² Es ja rey t'anmaay: "Mɛgu'uk, ¿wi'ixɛ dɛ'ɛn mij tɛ mdɛkɛ ja yáá es ni tɛ xykyatuktɛkɛ yɛ mwit éxtɛm pyaadyɛty xytyuktɛkɛ tyadɛ xɛɛ?" Es amoñɛ oj wye'emy ja yedyɛjk. ¹³ Net ja rey t'anmaaydyɛ ja wingiibɛty: "Kɛwɛɛn tekywyɛɛndɛ es jubijppɛdsúmdɛ awa'atstúmdɛ mɛ ja koots'át, mɛ ja ja'ay jyɛ'ɛy ya'axtɛt es ñaydyatskaadɛdɛt mɛt ja ayo'on."

¹⁴ Ta ja Jesús 'yakjɛnán:

—Pes may di'ibɛ yajwoodɛp, per waanɛ di'ibɛ yajtukwijtstútp.

Jesús tmadya'aky ja kugɛbajtɛn

¹⁵ Ta oj ñɛjxnɛdɛ ja fariseɛty es dyajti'igyɛdɛ ja wyinmɛ'añty wi'ix mbaat dya'anɛguga'adɛ ja Jesús. ¹⁶ Es ta tkajxtɛ naagɛty ja jya'ayɛty ti'igyɛ mɛt ja Erootɛsɛ jya'ayɛty, es t'anmaaydyɛ Jesús:

—Windsún, nnija'adɛpts ko mgajxy mɛt ja tɛy'ajtɛn es ko mya'ɛxpeky mɛt ja tɛy'ajtɛnɛ Diosɛ ñɛ'ɛ tyu'u, es ni xykyatuñɛ kwentɛ di'ibɛ ja'ayɛty myadyáktɛp, mɛt ko kyaj mmɛjppɛdsémy mɛt ni pún. ¹⁷ Winmɛ'áñmyoodyɛgɛts. ¿Oyɛ daa kots ngugɛbáttɛt mɛ yɛ yajkutujkrɛ kopk, o kyajɛ?

¹⁸ Ñija'abɛ naty ja Jesús ja tyaadɛdyɛ 'yaxɛk winmɛ'áñty. Ta t'anmaaydyɛ:

—Miidsɛty di'ibɛ nay'andíjɛdɛp es jyiky'attɛ tɛy'ajtɛn mɛɛt, ¿ti kots miits xyajka'aja'andɛ? ¹⁹ Tuk'ijxtɛgɛts ja meeñ di'ibɛ mɛɛt mgugɛbety.

Net dyajmiindu tu'ugɛ platɛ meeñ. ²⁰ Ko tyaadɛ t'ijxy ja Jesús, net dyajtɛɛy:

—¿Púnɛ tyaadɛ wyiin jyɛjp esɛ xyɛɛ di'ibɛ yam kɛxja'ay?

²¹ Ta ja'ajɛty 'yadsoodɛ:

—Yɛ yajkutujkrɛ kopkɛ wyiin jyɛjp.

Net ja Jesús 'yanmaayɛdɛ:

—Pes mo'oydu ja yajkutujkru kopk ja di'ibu yu'u jya'a'ajtyry, es mo'oy ja Dios di'ibu Dios jya'a'ajtyry.

²² Ko tmdoodu tyaadu, ta du'ni wu'umadyaaydu. Ta tmastuttu es oj ni'jxnadu.

Ja'ay dyajtawdu pun jikyryuktur ja o'kruty

²³ Nan ja xuu naagudyu saduseety oj tniujxtu Jesús. Ja saduseety juna'andu ko kyajp jikyryuka'añ ja o'kruty. Du'nu tyaadu ttuknibajtadu:

²⁴ —Ya'uxrujkr, Moisés ja 'yana'amun jnaamp ko tu'ugu yedyuk 'yeeky es kyaj tu tpaattu 'yu'unk, ja myga'ax ryukur ja ku'ekyto'oxy es tmdáttat ja 'yu'unk, es ja'a tyuknikxmatup ja jamyi. ²⁵ Du'un jyajty ma hdsuty. Tamu naty jxxtuk tukka'axu yedyukty. Ja ka'axkórk pyejky, es 'ye'ky, es kyaj tpattu ja 'yu'unk. Ta ja mymajtskr tpejky ja ku'ekyto'oxy. ²⁶ Es nandu'un jyajty, es ja mydugru nandu'un jyajty, extu ko 'yabudsmdaay nijxtuk. ²⁷ Es ko tyaadu du'un tgekyu najxy, ta 'ye'ky nandu'un ja toxytyuk. ²⁸ Es ma jikyryuka'andu ja o'kruty, zrunuk nidu'ugu tadu jxxtukru na'kuty ni'ado'oxy'átur, ja'a ko tu pyjktu'aydu mut yu'u?

²⁹ Jesús 'yadsoojdu:

—Miidsuty nugo m'okkajxtugooñdu mut ko kyaj xyñijawdu ja Diosu jyaaybyajtan es ni ja myuk'ajtanu Dios. ³⁰ Es ko ja o'kruty jikyryuktat, ni kyapuktat ni pan, pes du'un 'yittat éxtamu Diosu 'yánklusu tsajpótmdu. ³¹ Yu o'kruty sitay jikyryuktur. ¿Tii kyajnum miits xykyajxtu di'ibu Dios ku'um jnaamp ma ja jyaaybyajtan?, ma t'anmaay ja Moisés: ³² “Újtsu du'un ja Abraanu Dyios, Isaa esu Jakoob.” Yu Dios kyaj yu'u Dyios'átyty ja o'kruty, yu'u du'unu jiikyryty.

³³ Ko ja ja'ayty tmdoodu tyaadu, du'ni wu'umadyaaydu mut ja 'yuxrujkruty.

Ana'amnu waanu mupru

³⁴ Ko ja fariseety tnija'adu ko Jesús tu dya'amondu ja saduseety, ta ñaymyukdu, ³⁵ es nidu'uk yu'ujty di'ibu tsajptugóty ya'uxrujkr tjakajxywyitsa'añ ja Jesús. Ta dyajtyy:

³⁶ —Ya'uxrujkr, ¿di'ibu du'un ja ana'amun ni'igu myújty?

³⁷ Jesús junañ:

—“Mdsókr ja mWindsán Dios mut winu mjot, mut winu m'anmaja'an es mut winu mjot mwinma'añ.” ³⁸ Tyaadu du'un ja jawyiimbu ana'amun di'ibu ni'igu myújty. ³⁹ Ja mymajtskr nandu'un éxtamu tyaadu: “Mdsókr ja mmdujkra'a éxtam mij ku'um mnaydsyékyty.” ⁴⁰ Tyadu

majtskrɛ ana'amɛn yu'u tyukwɔ'kpejtypy tɛgekyɛ ja Moisesu 'yana'amɛn es ja 'yuxpɔjkanɛty ja Diosu kyugajxprɛty.

¿Púnɛ tyɛamp 'yaats ja Kristu?

⁴¹ Maanumɛ naty ja fariseeɛty 'yak'íttanum ni'amuku,
⁴² Jesús oj yajtáwɛdu:

—¿Ti mwinmaaydyɛp miidsɛty mɛt ja Kristu? ¿Púnɛ du'anɛ tyɛamp 'yaats?

Ta 'yadsoodu:

—Yu'u Davitu tyɛamp 'yaats.

⁴³ Ta Jesús 'yadsoojɛ:

—¿Wi'ix ko yɛ Davit mɛt ja Espírítu Santu myuk'ajtɛn t'anumɛ nWindsún? Ja'a ko du'an jyanáñ:

⁴⁴ Yu Dios t'anmaay ɛjtsɛ nWindsún:

“U'uñɛ yaa aga'añdsyoo mɛ ɛjɛn,
extɛ kots ɛj nyajtagóyɛt nidɛgekyɛ ja mmɛdsip.”

⁴⁵ ¿Es wi'ix mbaat yɛ Kristu tyɛamp'áty 'yaats'átyɛty ja Davit?, ja'a ko Davit kɛ'am jɛnaamp “nWindsúnɛts.”

⁴⁶ Es ni pún tkapaaty wi'ix 'yadsówɛt ni tuk aa. Es extɛ ja xɛɛ ni pún kyanakyñaydyuk'a'ijxɛ es tii dyajtáwɛt.

23

Jesús tnigajxy ja fariseeɛty es di'ibɛ tsajptugóty ya'uxpɔjktɛp

¹ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpɔjkrɛty esɛ ja'ayɛty:

² —Yu di'ibɛty tsajptugóty ya'uxpɔjktɛp esɛ fariseeɛty kyajxwátstɛp ja Moisesu 'yana'amɛn. ³ Pes du'an mɛmɛdowdu miidsɛty es tundu tɛgekyɛ di'ibɛ mduknipɔjkrɛ; per katɛ xypɛanɛjxtɛ éxtɛm yu'ɛjɛty jyiky'attɛ, mɛt ko wiinkrɛ myadyáktɛp es wiinkrɛ tyuundɛp. ⁴ Pes yu'ɛjɛty 'yawu'undɛp ja tsemy jantsy jemtsy di'ibɛ ni mbaat ngamɛmadákɛm, es tɔpɔtá'aktɛ es ttsɛmɛ'uktɛt ja ja'ayɛty, per yu'ɛjɛty kɛ'am ni je'eyɛ mɛdu kyɛwa'xy tkapuduku.

⁵ Tɛgekyɛ di'ibɛ tyuundɛp, yu'u du'an wi'ix myɛjɔpɛdsámduɛt mayja'ayóty. Pes t'aktim'yajmájɛdu ja kaju'unk mɛ dya'ittɛ waanɛ Diosu 'yana'amɛn es ñaydyukwimbokmɛwɛñɛty es ñaydyukkɛwɛñɛty, es nandu'an dya'óyɛdu yéñadyɛ kyaryɛ pyadyɛ pyaxɛnán kudiinɛm ja wiinkrɛty, ⁶ es jam tyim'u'uñɛya'añ mɛ ja ja'ayɛty mbaat yajxón 'yixɛdu tsajptugóty, es jam 'yu'uñɛya'añ mɛ yɛ windsu'kɛn tyu'uyo'oy mɛj windum mɛ pún kyay 'yiiky, ⁷ es tsyojktɛp es ja ja'ayɛty 'yɛbo'x kyajxɔ'xɛduɛt mɛdu windsu'kɛn tu'aay es 'yanɛ'amxɛduɛt ya'uxpɔjkrɛ.

⁸ Per miidsɛty katɛ xy'adsoktɛ es ja ja'ayɛty m'anɛ'amxɛduɛt ya'uxpɔjkrɛ, mɛt ko miits mdukk'a'ax'ajttɛp nidɛgekyɛ es ti'igyɛ je'eyɛ xymyɛdattɛ yɛ mYa'uxpɔjkrɛ, ɛj, yɛ Kristu.

⁹ Es katɛ pún miidsɛty xytyeetyñiwa'añ ja wiinkrɛ, mɛt ko

mmudajttap tu'uk je'eyu mDeedyuty di'ibu ijtp tsajpótm. ¹⁰ Es ni mgajuna'andut ko jyaadyu mwindsanu wiinkru, mut ko uj, ja Kristu, uj du'an je'eyu mWindsan'ajtypy. ¹¹ Di'ibu myadiimpy oypyánuty ma miidsadyan, yu'u du'an ijtp muj ma miidsuty. ¹² Mut ko di'ibu nayyajmujpudsuumup ku'am, yu'u du'an Dios pujtáku mutsk; es di'ibu nayjya'ap mutsk, yu'u du'an Dios pujtáku muj.

¹³ ¡Puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tuj'ajtun muut! Mya'adujktap esu ja'ay kyatáku mut ma tsajpótmudu kutujkun. Miidsuty ku'amuty kyaj mdúku es ni xykyana'ixtu es ja wiinkruty tyúku mut di'ibu jatukuyándap.

¹⁴ ¡Puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tuj'ajtun muut! Miits mbujku mut ja ku'ekyuo'oxy yu tyujkuty, es ko kyaj xyaj-niguxu'uga'andu, jeky mgajxta'aktu. Paaty myajmo'oydyut ni'igu ja kumudo'on.

¹⁵ ¡Puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tuj'ajtun muut! Miits mdukyo'oydyaadyup tugekyu ja naxwiñudu esu jikymyejyñuty es xytyukpanujxa'andu ja ja'ayuty ja mmubujkunuty, es ko naty tu xytyukkupaktu, majtsku du'an ñitákudyu tadu ja'ay ja ayoodákn es kadiinam miidsuty. ¹⁶ ¡Puroobu miidsuty, wiindsuty di'ibu wyijts'ye'epy ja myuwiints!, mut ko mjuna'andu ko kyaj tyimwi'ixuty ko nwandákum es nyajtestiigu'ajtum ja muj tsajptujk; per pun ja pán twanda'aky es dyajtestiigu'áty ja muj tsajptujku 'yooru, yu'u situy koonam tkuydyúnat. ¹⁷ ¡Wiints kunabáputy! ¿Tiibu dun ni'igu muj'ajtun myudajtypy? ¿Ja ooru o ja muj tsajptujk di'ibu ya'ijtypy wa'ats tadu ooru?

¹⁸ 'Miidsuty nandu'un mjuna'andu ko pun ja pán ñaywyanda'agyuty mut ja artal, kyaj jyatyimpaadyuty tkuydyúndat; per di'ibu naywyandáku mutudu windsu'kun di'ibu ijtp artalkujxm, yu'u situy koonam yajkuydyúnat. ¹⁹ ¡Wiindsuty! ¿Tiibu dun ni'igu muj'ajtun myudajtypy, ja windsu'kun, o ja artal di'ibu ya'ijtypy wa'ats ja windsu'kun? ²⁰ Es di'ibu naywyandáku mut ja artal, kyaj ñaywyanda'agyuty yu'uyu ma ja artal, nandu'unu du'an mut tugekyu di'ibu ijtp jam. ²¹ Es di'ibu naywyandáku mut ja muj tsajptujk, kyaj yu'ujuty ñaywyanda'agyuty ma ja muj tsajptujk, nandu'unu du'an ma ja Dios tsyuumu. ²² Nandu'un di'ibu naywyandáku mut ja tsajp, naywyandáku mut Dios 'yu'uñu yajkutíky, es nandu'un mutudu Dios di'ibu jam yajkutujkp.

²³ ¡Puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tuj'ajtun muut! Miits mdukwinyojxtap ja Dios ja dyezmu tojx tsooy: ja xu'uk, ja anís

esü kominus, per kyaj xytyundu kwentu ja xprajkun di'ibu ni'igu 'yóyuty mā yu ana'amun, di'ibu du'un ja tuj'ajtun, ja pa'ayo'on es ko ja'ay jyiky'attu yajxon. Oy ko xytyukwinyoxtu ja dyezmu, per tsojkar nandu'un es xytyundat di'ibu ni'igu 'yóyuty. ²⁴ Du'un miidsuty éxtam pánuty wyijts'ye'epy ja myawiints, es éxtam pánuty 'yaxijttap tu'ugu tsuktsu'unk es jy'undap tu'ugu kameyu.

²⁵ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'xprajktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tuj'ajtun maut! Miits myajwátstap nikajxy ja mvasu es ja mdexy, per jyodoty ujts 'yity mut di'ibu tu xymyaatsta es tu xy'adsoktu. ²⁶ 'iFarisee wiindsuty! Jawyiin xypyújat jodoty ja mvasu es ja mdexy, ja'adsu du'un n'andijpy yu m'aa mjot, es nétnam wyu'amut wá'ats nandu'un mnikajxy.

²⁷ 'iEs puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'xprajktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tuj'ajtun maut! Du'un miidsuty éxtam mā o'kra ñaxtaku. Ñikóyuty poop es tsuj kyaxe'eky, per naaxóty japu o'kra pajk es tugekyu axuk'ajtun. ²⁸ Du'unu dun miidsuty éxtamu tyaadu. Mgxu'uktü éxtamu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuj'ajtun maut, per mjodótyuty ujts madu andakun esu axuk'ajtun.

²⁹ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'xprajktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tuj'ajtun maut! Miits mbojstap mā ñaxtukadu Diosu kyugajxpaty es m'oydyuundap ja kyupótsyuty ja di'ibu tu jyiky'ajttu tuj'ajtun maut, ³⁰ es net mjuna'andu: "Kooxyap adsajtam oj njiky'ajtam mā jyiky'ajttu ja n'aptajk'ajtam, kyajxyap oj nbudajkam es nya'o'kamxyap ja Diosu kyugajxpaty." ³¹ Madu tyaadu miidsuty ku'am mnay'axkápudu ko m'ok'átudu di'ibu ya'o'ktu ja Diosu kyugajxpaty. ³² Pes aktuungáxtu di'ibu ja m'aptajkaty yajtsondáktu.

³³ 'iMiidsuty du'un éxtamu awa'andsa'añun! ¿Tii mjunándap xytyijy ko mnitso'oktat mā ja muj tudyu'unun? ³⁴ Es uj n'akkaxaambyuts yu Diosu kyugajxpaty, yu kuwijpyu es yu ya'xprajkpaty, es miits mya'ooktap es myajkruuzpáttap naagaty, esu wiinkpaty xywyóptat es xypyajúdtat kajpngajpn. ³⁵ Es du'un mā miits kya'ada'ayut ja pojpu mā dya'o'ktu tugekyu ja jyiky'attu tuj'ajtun maut, tsyonda'aky mā Abel, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt tuj'ajtun maut, es extu Zakariius, Berekius myaank, di'ibu miits mya'o'ktu muj tsajptajk winduuy es artal xku'uy. ³⁶ Tuj'ajtun n'anumu ko ja pyeky yu tyaadu tugekyu, jaa kya'ada'ay mā ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap.

Jesús tniya'axy ja jerusaléngudu ja'ayuty

³⁷ 'Jerusalén ja'ayuty, Jerusalén ja'ayuty, miits mya'o'ktap ja Diosu kyugajxpruty es mguka'tstap ja Diosu 'yayuk kajxwa'xpu di'ibu mduknigajxudap! ¡Kanaḡ ókuts tu njayajmuka'añuts yu m'u'unk m'una'kuty, éxtumu tuttaak dyajmíky ja tyutku'ungaty kyaknbatk'p, per kyaj tu xytsyoktu! ³⁸ Ixtu miidsaty ja mdajk wi'ix wu'uma'añ kubak. ³⁹ Du'unats miits n'anumudu ko kyajts xyñaky'ixtat jaanum extu ko jya'tut ja tiempu ma mjuna'andut: "Kuni'xy di'ibu miimp Nindsun'ajtumgyujxm."

24

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptujk tyugoya'añ

¹ Tso'onubu naty ja Jesús ma ja muj tsajptujk. Tamu naty ñujxnu ko ja 'yuxprijkruty myuwingoonudu es ttuk'ixa'andu ko jantsy tsuj ja tsajptujk potsy'ajtun. ² Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿M'ijxtap tugekyu tyaadu? Tu'ajtun n'anumu ko yaa kyaj wu'uma'añ ni tu'ugu tsañ ñayñikoombétyuty, tugekyu tyugoya'añ.

Ijxwa'umun ko ja naxwíñudu tyugoya'añ

³ Net oj ñujxtu ma ja Oliivus Kopk. Es ko natyu Jesús jam 'yu'uñu, ta yu 'yuxprijkruty oj 'yanu'umxudu ayu'udsyu:

—Njanijawuyándupts na'a dnu tyaadu jyata'añuty. ¿Wi'ix ja ijxwa'umun esuts nujx nnijawu ko mminá'añu naty es ma ja naxwíñudu tyugoya'añ?

⁴ Ta Jesús 'yanmaayudu:

—Mnaygywentu'átudap kadiibu pán mwin'umudut. ⁵ Mut ko may myina'andu win'u'ambuty di'ibu juna'anaamp: "Ujtsu du'un ja Kristu", es wyin'umnaampy mayu ja'ayuty. ⁶ Es ko xumyudoo'ittat ja tsip nixim niyam, katu mnay'adsu'ugudu. Du'un jyata'añ, per kyajnum du'un yu'ujuty ma ja naxwíñudu tyugoya'añ, ⁷ mut ko tsiptuna'andu tu'ugu naxwíñudu mudu wiinkru esu ana'ambuty nandu'un, es myina'añ ja muk yuu esu muk ujxaty omyaaty. ⁸ Tugekyu tyaadu yu'u du'un maanum je'eyu tsyonda'aky ja ayo'on.

⁹ 'Net mguyaka'anudu miidsaty es myajtúndut axuk, es extu mya'ooga'anudu; es nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mduk'ak'ata'anudu mut ujtskyujxm. ¹⁰ Ma tadu tiempu may dyajtyugoya'andu myubujkunuty, es ñaymyudsip'átudut nixim niyam es ñayya'ooga'anudu nandu'un. ¹¹ Kuxu'ugaamp mayu andákruty es jyuna'andut ko yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu, es du'un twin'umna'andu mayu ja'ayuty. ¹² Es jaa'ataamp waanu ni'igu ja axuk'ajtun, es kyaj ja ja'ayuty tnakymyudáttat ja tsojkan nixim niyam. ¹³ Es di'ibu 'yakmabejkyuyam du'uñu, yu'u nitso'ogup. ¹⁴ Tyadu oybyu ayuk di'ibu ñimadyakypu

ja tsajpótmudu kutujkun yajkajxwa'xaamp es yajknijawut ma tugekyu naxwiñudu, es net myina'añ ma tyugoya'añ ja naxwiñudu.

15 'Yu Diosu kyugajxru Dañel tkaxjaay di'ibu tyúndap ja axuukru. Jaygyúku du di'ibu yam n'anuumyándap. Ko xy'ixtat ma wa'ats lugaar tyanu di'ibu kyaj tmuj'ixy ja Dios, 16 net di'ibáty ijttabu naty Judeeu, ka'aktap jap es ñajxtat tungujxy kopkkujxy. 17 Di'ibu naty jam tujkkujxm, kyaj jyunákut es nuix tniduku di'ibu jap es tjuuda'anut. 18 Es di'ibu naty jam kyam, kyaj jymbítat es min t'ooxy ja wyit. 19 jruroobu ja toxytyujkaty di'ibu naty ijtp u'unkmuat ma tadu xuu es di'ibu ya'u'unksi'tstap! 20 Amdow pujktsówdu miidsaty ja Dios kudiibu mga'aktat ma naty xyuxy es kudiibu du'un mjáttat ma ja po'xunxuu. 21 Mut ko net 'yita'añ ja muk ayo'on, éxtam ni na'anum kyajaty extu ma naxwiñudu tsyondaky, es ni du'un kyanakyyata'añaty jatugok. 22 Es punu Dios kyaj dyajwaanu tadu tiempu, ni pán kyatso'oktat, per yajwaanubu'u mut ko ttseky pánaty yu'u tu twin'ixy.

23 'Ko naty pán miits m'anuumxudu: "jixtu!, tyaadu du'un ja Kristu", o "jixtu!, taxim ja Kristu", katu xymyubaktu. 24 Mut ko minaamp ja win'u'umbuty di'ibu nayyajnaxándap éxtamu Kristu es éxtamu Diosu kyugajxru, es tyunaampy yu ijxw'umun esu muj'ajtun, es extu yu'u jyawin'uunándap ja ja'ayaty di'ibu Dios wyin'ijx. 25 Tu n'anuumudu miidsaty yu tyaadu tim jayujp. 26 Paaty ko pán m'anuumxudu: "Taxim ja Kristu ma yu muj itun", katu jam mnujxtu. O pán m'anmaayudap: "jixtu!, tyap kwartu tugoty", katu xymyubaktu. 27 Mut ko éxtam tye'xy ja judsuk ma yu xuu pyudsemy es extu ma xuu tsi'i'ty, du'un nmina'añuts uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu. 28 Ma ti tu 'yeeky, jam ñaymyúku du ja kus.

Wi'ix jymbítat ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu

29 'Es ko du'unu naty tu ñajxta'ayu tadu ayo'on, ja xuu wyingoodsuya'añ, ja po'o kyaj ñakyyaja'añ, kya'adut ja madsa'ajaty es yu'xat ja muk'ajtun di'ibu jam tsajwínm. 30 Net ya'ixat tsajwínm ja ijxw'umun kots uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmíñuts. Nidagekyu naxwiñudu ja'ayaty jyu'uy ya'axtat es xy'ixtuduts nmiñ uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, yoodsóty mut ni'igu ja muk'ajtun es ja muj'ajtun. 31 Es ngáxupts ja n'ánklusaty ko naty ja trompetu muk xyu'uxy, es ñaymyúku du di'ibáty tu nwin'ixtats oytyim maaty, ma yu jamboj esu yukpoj myiñ es ma yu xuu pyudsemy es ma tsi'i'ty.

³² 'Jattu tyadu 'yijxwamam ja iigu kepy. Ko ja xye'entsy 'yity u'unk, es pyadsemy ja 'yaay, miits mnija'adup ko win-goombu du'an ja ambu. ³³ Nandu'un ko xy'ixtat tugekyu tyadu, mnijawadup ko wingonu naty esuts nmínut, éxtam mbaat njuna'anum tujk agu'uybyu. ³⁴ Tuy'ajtan n'anumudu ko tugekyu tyadu jyata'añuty maanumu naty ja ja'ayuty di'ibu tyam kyaj 'yooktanum. ³⁵ Ja tsajp es ja naxwíñudu náxup, per ja n'ayúkats ni na'a kyakexy kyanaxy.

³⁶ 'Per ja xuu es ja ooruu ni pán tkanijawu, ni yu Diosu 'yánklusuty es ni uj, ja Diosu 'yU'unk, yu'uyu du'an je'eyu ñija'ap ja Dios Teety.

³⁷ 'Kots nmínut uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, du'an jyata'añ éxtam ma ja No'ee jyiky'aty. ³⁸ Ma tadu tiempu ma naty kyajnam myiñ ja ayo'onduu, ja ja'ayuty kyay 'yuuktu es ñayyajpúkuudu extu ja xuu ma ja No'ee tyujku ma ja 'yarku. ³⁹ Es ni ti tkaja'adu wi'ixu naty jyata'andu extu jaanum ko myiñ ja ayo'onduu. Ta yajji'xudu nidugekyu. Nandu'un jyata'añ kots nmínut uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu. ⁴⁰ Ma tadu tiempu majtsku ja'ayu naty tyundu kyamotm, tu'uk yajmanujxut es tu'uk yajnika'agut. ⁴¹ Majtsku toxytyujk jyutstu, tu'uk yajmanujxut es tu'uk yajnika'agut.

⁴² 'Wijy m'ittat miidsuty, mut ko kyaj xyñijawudu ti ooruu du'an myina'añ ja mWindsúnaty. ⁴³ Es nijawudu tyadu, kooxyup tu'ugu kudujk tnijawu ti ooruu ma ja koots'át myina'añ ja ma'tspu, wijyxyup 'yity es kyajxyup tna'ixy es ja ma'tspu ya'awátsxudut ja tyujk es myaadsudut. ⁴⁴ Paaty miidsuty nandu'un ittu wijy es nay'axkúkuudu, mut ko ma naty xykya'awix xykyajjp'ixtu, jaats nmina'añ uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

Oyduumbu es di'ibu kyaj

⁴⁵ 'N'okpújtákum tu'ugu kudujk tmudaty tu'ugu tyuumbu di'ibu kuwijy es tyiimpy ti wyindsún tseyjpy. Ta ttukmanikaagu ja tyujk es bom bom dyajkáyut ja po'oduumbuty di'ibu jam. ⁴⁶ Jotkujk ja tuumbu ko ja wyindsún jya'tut es pyaadudut tkuudyúñ di'ibu tu yajtuknipéky. ⁴⁷ Tuy'ajtan n'anumudu ko ja windsún ttuknipúkuudup tugekyu di'ibu myudajtypy. ⁴⁸ Es n'okpújtákum, pun ja muduumbu kyaj 'yoyjya'ayuty es je'eyu twinmay ko yu wyindsún jákup ma jya'tut, ⁴⁹ ta ttúnut axuuk ja wiinkpadyu myumduumbu, es tyuku kaay ukpu mudu myu'ami'ikyjya'ayuty, ⁵⁰ es ma tadu xuu ma ja tyuumbu kyaj 'yawíxyuty es kyaj tnijawu ti ooruu ja wyindsún jya'ta'añ, net jya'ty ja wyindsún. ⁵¹ Net yajmo'oyut ja muk tudyu'unu, yajpújta'agup ma pánuty nay'andíjudup jyiky'attu tuy'ajtan

muet, ma ja'ay jy'uay ya'axtat es ñaydyutskaa'dadut mut ja ayo'on.

25

Nimajkrü to'oxyuna'k éxtumü ijxrajtün

¹ 'Esu tadü tiempü ma myina'añ ja tsajpótmadü kutujkän, dü'ün jajtü éxtum nimajkü to'oxyuna'k di'ibu wyijtsu'ktü ja lyamprü es t'awixtü ja püjkrü yedyujk. ² Nimügoxkü tadü to'oxyuna'k kyuwinma'añty es janimügoxprü kyaj. ³ Di'ibu kyaj yajxón twinmaaydyü, ja'a je'eyü myünujxtü 'yaseyü di'ibu jap lyamproty; ⁴ es ja kuwinma'añbyü oj tmänejxy ni'igü ja aseýü, kyaj jya'ayty di'ibu jap lyamproty.

⁵ 'Es kom ja di'ibu naty pukaamp kyajprü naty ñaja'ty, ta pyátü ja tsuu. Ta myanajxtü ni'amukü. ⁶ Es éxtum tsu'pün tmadooy kyajxy muk, es jyuna'añ: "¡Ta myiñ ja püjkrü yedyujk! Nujx jüpkuba'adü." ⁷ Nidügekyü tadü to'oxyuna'k pyüdu'ktü. Ta yü lyamprü t'axkujkadü. ⁸ Net ja nimügoxkrü di'ibu kyaj kyuwinma'añty t'anmaaydyü ja nimügoxkrü kuwinma'añbyü: "Meegyuts waanü ja m'aseýü, mut ko tap kyajxñü yü nlámpüdsü 'yaseýü es pi'idsaamp."

⁹ Es ja kuwinma'añbyty 'yadsoodü: "Kyaj, mut ko kyaj tpa'adut esuts üdsüty nyajtúndut es ni miidsüty. Nik nüjxtü ma tyeeýty es juydyü mja'a." ¹⁰ Es ma naty ja nimügoxkrü tjuudyü ja aseýü, net jyajty ja püjkrü yedyujk. Ja to'oxyuna'k di'ibu naty tü ñay'axkükuty, ta tyujkadü mut ja püjkrü ma pyujkrünigaya'andü. Ta 'yadijky ja tujk. ¹¹ Oknäm jyajttü ja nimügoxkrü to'oxyuna'kuty. Ta kyugajxüdü: "Windsün, windsün, ya'awa'ats." ¹² Es ya'adsooy: "Kyajts miits n'ixy'attü."

¹³ Net ja Jesús t'anmaaydyü ja 'yuxpüjkrüty:

—Wijy m'ittat, mut ko kyaj xyñijáwüdü ti xñü ti oorü nmina'añts.

Tuktujkrü oorü meeñ éxtumü ijxrajtün

¹⁴ 'Ma myina'añ ja tsajpótmadü kutujkän, nandü'ün jajtprü dü'ün éxtum tu'ugü ja'ay ko ñajxa'añ wiink naxwíñdü, es twoodsooy ja tyuumbty es ttukküdüjky ja myeeñ.

¹⁵ 'Nidu'uk tmooy mügoxkü oorü meeñ es jatu'uk majtskü oorü meeñ es jatu'uk tu'ugü oorü meeñ. Dü'ün tmooy nidu'uk nidu'uk éxtum mbaat tmamada'aky. Ta net oj tsoy'onñü. ¹⁶ Ja di'ibu 'yaxajü ja mügoxkrü meeñ, ta tyujkü ajuuy ado'krü mut ja meeñ. Ta nandü'ünñ dyajganarajty. ¹⁷ Nandü'ün di'ibu yajmooy majtskü meeñ dyajganarajty nandü'ünñ. ¹⁸ Es ja di'ibu 'yaxajü tu'uk, yu'ts ja meeñ ma ttajjujty ja nax.

19 'Tu naty oy jyajknu ko jyajty ja wyindsún. Ta tyujku kwentatuumba. 20 Jawyiin ttuun mat ja di'ibu naty tu tmo'oy mugoxx. Ta tyukkudujku ja tyuumba jamugoxx ja meen ni'igu, es 'yanmaay: "Windsún, xymyooyats mugoxx, es tyaa jamugoxx di'ibuts tu nyajganaráty." 21 Net ja windsún t'anmaay ja tyuumba: "A weenu. Oymyuduumba mij. Extam oy tu mduñ mā waanu tu ndukkuduku, n'aktimtukkudakur waanu may. Min es nxondákum."

22 'Ok jyajty di'ibu naty tu yajmo'oy majtsk. Ta t'anmaay ja wyindsún: "Windsún, xymyooyats majtsk, es tyaa jamajtsk di'ibuts tu nyajganaráty." 23 Ta ja wyindsún 'yanmaay: "A weenu. Oymyuduumba mij. Extam oy tu mduñ mā waanu tu ndukkuduku, n'aktimtukkudakur waanu may. Min es nxondákum."

24 'Es ko jyajty jatu'ugu tyuumba di'ibu naty tu yajtukkudaku tu'ugu meen, ta t'anmaay ja wyindsún: "Windsún, kom nnija'abudsu naty ko m'adsojkr, es ko mdsiky mā kyaj tu nni'ipy es xyajpude'eky mā kyaj tu xywyujwa'xy, 25 paadyats ndsu'ku es tu ndájuts ja mmeen naaxóty. Pes tyaa di'ibu mij mja'a'ajtypy." 26 Ja windsún t'adsooy ja tyuumba: "iNuux, axuk muduumba! Es pan nnija'ap kots uj ndsiky mats kyaj tu nni'ipy es nyajpude'egyats mats kyaj tu nwyujwa'xy tii, 27 paaty tu xyuupts ja nmeen xpyujtáku mā yu banka, es kots tu njambity, taaxyuupts n'axaju nandu'un ja nmeen'ajuydyúkus." 28 Ta ja windsún t'anmaay di'ibu naty jápty: "Pujkudu tadu meen, es mo'oy di'ibu myudajtypy majk. 29 Mat ko di'ibu myudajtypy, aktim'yajmo'oyur es tmudátut waanu ni'igu; es ja di'ibu kyaj tmudaty, aktim'yajpujkdya'ayur di'ibu oynu'unan myudajtypy. 30 Esu tyadu nduumbuts di'ibu kyaj ti ttsooty, jubijppudsúmdu awa'atstúm mā ja koots'át, mā ja'ay jyu'uy ya'axtat es ñaydyatskaadudut mat ja ayo'on."

Ja'ay yajpayo'oy

31 Esu Jesús 'yakjunañ:

—Kots uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, nmínut mat ni'igu muj'ajtan es juwudity mududsu n'ánklusaty, nétats n'u'uñut mā uñaaybyajn mats uj nyajkutuka'añ. 32 Nidugekyu naxwíñudu ja'ayaty ñaymyujta'ayudut mā ujñ, esuts nyajnaywya'xudats nidu'uk nidu'uk éxtam ja borreegu kwentu'ajtru dyajnaywya'xyuty ja byorreegu esu tsiip awiingáty. 33 Nbujtá'agudats ja borreegu n'aga'añdsyoo es ja tsiibu n'anajñdsyoots. 34 Nétats n'anumudut ja nborreeguts di'ibuts nya'ijtypy n'aga'añdsyoo: "Mindu miidsaty di'ibuts ja nDeety tu kyunu'xudu. Axájudu ja oy'ajtan mā ngutujkanats di'ibu Dios mduknibujtaagaty extu mā oj dyajkojy ja naxwíñudu. 35 Ja'a ko nmudajtats ja yuu es miits

xyajkaaydyuts, nmudajtsats ja tudsu es miits xyajnu'uktats, du'unats njadijty éxtam di'ibu kyajpu jyun tyujk, es miidsats xymyoodyu jajttákn, ³⁶ xytyugoy'ajtxats ja nwit es miidsats xymyoodyu, ijtats pa'am maut es miidsats oj xykyu'ixtu, ijtats pujxndugóty es miidsats oj xykyu'ixtu."

³⁷ 'Es di'ibu jiky'ajt tuj'ajtan maut xy'anuumadupts: "Windsún, ¿na'a tu n'ixtu myu'eegyuty es tu nmo'oydyu mga'ay m'ukan, o na'a tu n'ixtu xymyudaty ja tudsu es tu nyajnu'uuktu, ³⁸ o na'a tu n'ixtu mjudity éxtam di'ibu kyajpu tyujk, es tu nyajjajtta'aktu, o tu mdugoy'ajtxuty ja mwit es tu nmo'oydyu, ³⁹ o na'a tu n'ixtu mbékyuty es tu ngu'ixtu, o na'a tu m'ity pujxndugóty es tu oj ngu'ixtu?" ⁴⁰ Es uj n'adsówadats: "Tuj'ajtan n'anuumadu ko ma du'un xytyuundu mat oytyim di'ibuty nmugu'uguts, mduundu mat uj nandu'un."

⁴¹ 'Net uj n'anuumadats di'ibu nya'ijtypyuts n'anajñdsyoo: "Mastúttuguts miidsaty di'ibu tu yajkajxpóktu. Nujx ma ja junya'angu winu xuu winu tiempu di'ibu tu yajtuknibujtaagu es tjaa'átut ja majku'ugópok es ja 'yánklusuty. ⁴² Ja'a ko nmudajtsats ja yuu es miidsaty kyajts xyajkaaydyu, nmudajtsats ja tudsu es miidsaty kyaj xyajnu'uktats, ⁴³ juidjtsats éxtam di'ibu kyajpu tyujk, es miidsaty kyajts xymyoodyu jajttákn, xytyugoy'ajtxats ja nwit es miidsaty kyaj xymyoodyu, nmudajtsats ja pa'am es ijtats pujxndugóty es miidsaty kyajts oj xykyu'ixtu."

⁴⁴ 'Net ja'ajuty xy'adsówadats: "Windsún, ¿na'a tu n'ixtu mjudity myu'eegyuty, o xymyudaty ja tudsu, o éxtamu di'ibu kyajpu tyujk o kyajpu mwit, o tu mbékyuty, o pujxndugóty es kyaj tu nbuduku?" ⁴⁵ Es uj n'adsówadats: "Tugekyu di'ibu kyaj tu xytyundu mada oytyim di'ibuty nmugu'uguts, nan kyaj tu xytyundu mat uj."

⁴⁶ 'Netu tyaadaty ñujxtat ma ja tudyu'unanu winu xuu winu tiempu, per di'ibu jiky'ajttap tuj'ajtan maut, yu'u nujxtap ma ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu.

26

Tkajxy'áttu pan wi'ixu Jesús yajmátsat

¹ Ko Jesús tkajxtaay tugekyu tyaadu, ta t'anmaay ja 'uxxpxjkraty:

² —Miits mnija'adup ko juxtajmu du'un ja pasku xuu, es uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, nyajkyaka'añuts esuts xyajkruuzpátut.

³ Ma tadu tiempu ja teedywyindsunuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxxpxjktap es nandu'unu israelitadyu myujja'aydujkaty ñaymyujkudu ma tyujk aa Kaifás, ja

teedywyindsungóp. ⁴ Jam dyajtuydyujkudu wi'ix t'okmátstat ja Jesús mudu andakun, es 'yoogut. ⁵ Es ñayjyunánudu:

—Kyaj jyaaty ma ja xuu, kudiibu xyñibudu'kam ja ja'ayuty.

Tu'ugu toxytyujk ttukkuutsy ja pa'ak xu'kra ja Jesús

⁶ Jamu natyu Jesús Betañu ma tyujku Simonk di'ibu yajtijp nilepru pa'am. ⁷ Ta ñimawingoonu tu'ugu toxytyujk mat tu'ugu limetu alabástrabu ujts mudu aseytu pa'ak xu'kra es jantsy tsooxru. Ko naty ja Jesús 'yu'uñu meesu windum, ta ja toxytyujk oj tyukkuudsaty kyubajkkujxy. ⁸ Ko ja xprujkputy t'ijxtu tyaadu, ta 'yajkudu es jyunandu:

—¿Ti ko tyaadu du'un tu 'yaxtugoy? ⁹ Tyaadu tuuxyup tsoox yajteeky esxyup tu yajtukpudúkudu ja ayooobu ja'ayuty.

¹⁰ Ko Jesús tmadooyu tyaadu, ta jyunáñ:

—¿Ti ko xy'oodu tadu toxytyujk? Tyaadu óyudsu du'un tu xytyuñ. ¹¹ Pes ja ayooobutajkuty mmadáttup du'ñum ma miidsaty, per uj kyajts du'ñum xymyúdtat. ¹² Di'ibu tyadu toxytyujk tu ttuñ kots tu xytyukkuudsyu tadu aseytu pa'ak xu'kra madsu nnini'x, ja'a du'un jyujp'ijxnup esuts nnaxtákat. ¹³ Tu'yajtun n'anuumudu ko oytyim maaty yajkajxwa'xy yu oybyu ayuk ma tugekyu naxwíñudu, yajmadya'agut nandu'un di'ibu tyuunu tyadu toxytyujk, es du'un yajjamyátsut y'u.

Juudas tknyaka'añ ja Jesús

¹⁴ Net nidu'ugu nimajmajtskru ja xprujkru di'ibu xyu'ajtyru Juudas Iskaryotu, oj myadya'aky mudu teedywyindsunaty.

¹⁵ Ta t'anmaay:

—¿Nu'unats xymyo'oyut pun ndukkudujkudup ja Jesús?

Net myooyudu i'px majku platu meeñ. ¹⁶ Es net ja Juudas t'uxtaay oga'an ja tiempu ma t'okkuyákat ja Jesús.

Nindsun'ajtmu 'ya'ux

¹⁷ Es ma ja pasku xuu tsyondaky ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru, ja xprujkputy tnimiindu wingón ja Jesús es dyajtudu:

—¿Maá xytsyeky n'uxkúkduts es ndu'unum ja pasku a'ux?

¹⁸ Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—Nujxtu jam kajpnóty ma ja tyujk tu'ugu yedyujk nmátnaymyaayubu, es anuumudu: “Yu Windsun du'un jyna'añ: Yu nxuu n'oorats tu wyingón, es ma yu mdujk nduna'añats ja pasku mududsu n'uxprujkputy.”

¹⁹ Net ja xprujkputy du'un ttuundu éxtam ja Jesús tyuknipujkudu. Ta t'uxkujkudu ja pasku a'ux.

²⁰ Ko oj tsyu'ujnu, tamu natyu Jesús meesu windum mat ja nimajmajtskru 'yuxprujkputy. ²¹ Ma naty jam 'ya'ux'attu, ta Jesús jyunáñ:

—Ты'ajtən n'anuumədu ko nidu'uk miidsəty xykyakə'añts.

²² Net ja əxpəjkpəty jyantsyjoytmaydyuktəjkədu, es dyajtədu nidu'ugəty ja Jesús:

—Windsún, ¿tii əjtsə daa?

²³ Ta 'yadsoojə ja Jesús:

—Di'ibəts xyməttəjxmujkp, yə'udsə də'n xykyakəəmp.

²⁴ Əj ja Naxwíndə Ja'ayədyə Kyudənaabyə, də'n nnejxyəts éxtəmə ja Diosə jyaəbyəjtən jyənə'añ. ¡Per pəroobə tadə yedyəjk di'ibəts xykyakəəmp! Nik oy mət yə'u kooxyəbə tadə yedyəjk kyadimmíñ kyadímjəjty naxwíñ.

²⁵ Net ja Juudəs di'ibə kəyakənəp, oj dyajtəny ja Jesús:

—Windsún, ¿tii əjtsə daa?

Ta Jesús 'yadsoojə:

—Mijtsə də'n.

²⁶ Mə naty jam 'ya'ux'attə, ta Jesús tkone'ky ja tsəjkaaky, es tja'əgyədáky ja Dios.

Es ko ttujkwa'xy, ta tmooydyə ja 'əxpəjkpəty, es t'anuumədu:

—Kaydyə. Tyəəduədsə də'n ja nnini'x.

²⁷ Net tkone'ky tu'ugə káləz mədu vinə, es tja'əgyədáky ja Dios.

Ta tmooydyə ja 'əxpəjkpəty, es t'anuumədu:

—Uuktə nidəgekyə miidsəty mə tyədu káləz. ²⁸ Tyəəduədsə də'n ja nne'pyñəts di'ibə yəjtəməəmp yəj'yokəəmp es tyədyúktə ja kajxy'átəpyə, es də'n yəjmə'xət mayə ja'əy ja pyəjptə. ²⁹ Es n'anuumədu ko kyəjts nnaky'uuga'añ tyədu uuvə nən extə kədsə naty n'iiky mət miidsəty ja jembyə uuvə nən mədsə nDeedyəts yəjktíky.

Jesús tnigəjxy ko Peedrə 'əxtija'añəty

³⁰ Ko t'əudəəy tu'ugə alabənzə, ta oj ñəjxtə mə ja Oliivəs Kəpk. ³¹ Net ja Jesús t'anməəydyə ja 'əxpəjkpəty:

—Nidəgekyə miits xymətstu'udəndəpts tyəədu kəots, mət ko jyənə'añ mə Diosə jyaəbyəjtən: “Nya'oogəpts ja borreegə kwentə'əjtrə, es ja byorreegəty 'yəyo'oywya'xtə'əydyət.”

³² Es kədsə naty tə njikypyəky, jawyíñəts nnəjxət Galileə məənmə naty miits mənəjxtə.

³³ Net ja Peedrə 'yadsoojə:

—Oy nidəgekyə mjəmətstuttəəyəbə, əj kyəjts mij nmat-stu'udət.

³⁴ Net ja Jesús 'yanməəy:

—Ты'ajtən n'anuumə ko nan mə tyədu kəots, kyəjnəmə naty təgəək 'yəy, esəts mij xy'əxtija'añ təgək ok.

³⁵ Netə Peedrə jyənəñ:

—Oyəts ndim'oogət mət mij, kyəj n'əxtíjət.

Es nidugekyu ja uxprujkruty nandu'un jyunaandaaydyu.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

36 Net ja Jesús jyajttu mudu 'uxprujkruty ma tu'ugu nugam di'ibu xyu'ajtypy Jetsemanii. Ta t'anmaaydyu ja 'uxprujkruty: —U'uñudu yaa mints xim n'okkajxta'aky.

37 Ta tmanejxy ja Peedru es majtsku Zebedeu myaank. Ta ñayja'aju jantsy jotmaymyut es 'yamutsk'ajty. 38 Net t'anmaaydyu:

—Du'unuts njawu njodoty éxtam tu'ugu jotmay di'ibu mudu o'kun. Wu'umdu miits ja yaa es wijy m'ittat mut uj.

39 Net ja Jesús oj waanu ñas'yo'oyu. Ta ñayjujru koxtanu naxkajxy, es kyajxtáky du'un:

—Tatitu'unk, pun mbaat, kudiibats n'uugut yu ta'ambu. Per kyaj dyu'unuty éxtamts uj ndseky, wa'anu du'unuty éxtam mij xytsyeky.

40 Net jyambijty ma naty ja nidugaukrü 'uxprujkrü es tpattu mya'adu, es t'anmaay ja Peedru:

—¿Kyaj tu mmada'aktü miits m'ittat wijy mut uj ni tuk ooru? 41 Wijtu es kajxta'aktü kudiibu ja ka'oybyu mmumada'agudut. Tu'ajtan ko ja anmaja'an tseyjpy es ttúnat di'ibu Dios tseyjpy, per yu nini'x kyaj oy tmanu.

42 Ja myumajtsk ok oj ñejxy, ta kyajxtáky du'un:

—Tatitu'unk, pun kyaj mbaat xya"adiky es kudiibats uju du'un n'ayówat, wa'anu du'un du'unuty éxtam mij xytsyeky.

43 Net jyambijty jatagok ma ja nidugaukrü 'uxprujkruty, es tpaty ak maadup, mut ko nugoo naty ja tsuu tu 'yokwindujkundu. 44 Ta tna'ijxy es oj ñejxy myuduguk ok kajxtákrü, nandu'un éxtam tu t'ok'amdoo t'okrujtssoobu. 45 Ta oj jyambijnu ma ja nidugaukrü 'uxprujkruty, es t'anmaaydyu:

—¿Tii m'akmaa m'akpo'xtubu? Tu net tpaaty ja xuu ja ooru ma uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nyajkyaka'añuts ma yu pojru ja'ayuty. 46 ¡Pudu'uktu! ¡Jo'omdu! Ta myiñ ja di'ibats xykyuyakaamp.

Jesús yajmátsy

47 Tamu natyñumu Jesús 'yakkajxy ko jyajty ja Juudas di'ibu nandu'un 'yapóstulu'ajtypy ma yu nimajmajtskrü, es myndu mudu mayja'ay mudu 'yespaadu esu kyépyuty. Yu'u naty kajxudup ja teedywyindsunuty esu myujja'aydyujkudyu israelítaty. 48 Es tu naty Juudas ttukni"ixu wi'ixu naty dyaka'añ ja ijxwu'umun:

—Di'ibats uj ndsi'xyry, yu'u du'unu naty ja Jesús. Yu'u du'un mmátstap.

49 Netyu Juudas tnimiiñ ja Jesús, es tkajxpe'xy:

—Dios maygyépyuty, Windsún.

Ta oj tsi'xy. ⁵⁰ Netu Jesús 'yadsooy:

—Mutnaymyaaybyu, ¿tun ti mnimiimpy?

Ta tni^mwingoonda ja Jesús es tmajtsta es dyajnujxnu^m tsimy. ⁵¹ Nidu'uk di'ibu naty jam mudu Jesús, tju'ty ja 'yespaadu es tni^bo'tu tuk adu'umu tyatsk ja teedywyindsungó^rku tyuumbu. ⁵² Net ja Jesús t'anmaay:

—Pu^jku'ugu m'espaadu ma xya'ity. Mut ko nidugekyu di'ibu tsiptuump mudu espaadu, nan mudu espaadu 'yoogut. ⁵³ Es tim tyamy mbaadats nja'amdoy ja nDeedyats es tkáxut tugoymyay ánklusaty esxyupts xypyuduku. ⁵⁴ Per kyajtsu du'an ndunat, mut ko wi'ix yajkuedyúnat ja Diosu jyaabyajtan di'ibu junaamp ko du'an tyun jyátat.

⁵⁵ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja mayja'ayaty:

—¿Tii du'anats miits tu xyñimíndats mudu m'espaadu esu mgepy es xymyatsa'andats éxtumxyupts uj nma'tspraty? Bom bómats uj tu n'u'uñu mut miidsaty muj tsajptajk ñabotsoty es nya'axpaktu, es ni na'ats tu xykyatsumdu. ⁵⁶ Es tugekyu tyaadu du'an játyaty es yajkuedyúnat di'ibu ja Diosu kyugajxpraty myadyaktu ma ja Diosu jyaabyajtan.

Jesús, Anás wyindum

Ta nidugekyu ja xprajkraty tmastutta ja Jesús, es kyaktaaydyu. ⁵⁷ Di'ibáty myajtsta ja Jesús, yu'ajaty yajnujxtu ma ja teedywyindsungó^rk Kaifás, ma naty ja di'ibaty tsajptugóty ya'axpajktup esu mujja'aydyujkaty tu ñaymyúku^m. ⁵⁸ Es yu Peedru pyanujx extu ma ja tyujá'a ja teedywyindsungó^rk. Jap tyujku es ñaxwe'tsy mudu polusiíaty, es tnijawuya'añ wi'ix 'yokwe'emy ja Jesús.

⁵⁹ Yu teedywyindsúnaty es ja mujja'aydyujkaty es tugekyu di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix t'okniwaambáttat ja Jesús es 'yoogut, ⁶⁰ es kyaj tpattu ja pyojpu oy may ja ja'ay oj jyamindu es tjaniwaambajttu ja Jesús. Es tim ok myiñ nimajtsku testiigu di'ibu andáktup, ⁶¹ es jyanandu:

—Tyaadu yedyujk du'an jyuna'añ: “Mbaadats njity tyadu muj tsajptajk es táguk xuats ngójat jatagok.”

⁶² Net ja teedywyindsungó^rk pyude'ky es t'anmaay yu Jesús:

—¿Kyaj m'adsoy ni tii? ¿Tii dunu tyaadu di'ibu yam myadyáktup mut mijtskyujxm?

⁶³ Es ja Jesús oj wye'emy amoñu. Net ja teedywyindsungó^rk 'yanmaay:

—Ujtsats mij n'anmaapy mudu Diosu xyuuguyxm es xy'anamudats ja tuj'ajtan pun mijtsu du'an ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk.

⁶⁴ Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un éxtum mij mjuna'añ, es nandu'un n'anuumudu miidsuty ko m'ixtup ko uj, ja Naxwíñudu ja'ayudyu Kyudnaabyu, n'u'uñya'añuts ma yu 'yaga'añdsyoo ja Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, es ma naty nmina'añuts yoodsoty.

⁶⁵ Net ja teedywyindsungópk tku'tsy ja wyit es ñuguxu'ugut ja 'yak, es jynañ:

—¡Tyadu yedyujk tu tmudugoy ja Dios mudu kyum ayuk! ¿Oy njadimtsojkam ja testiigu? Miidsuty ku'am tu xumydowdu yu 'yaxuk ayuk. ⁶⁶ ¿Wi'ix mjuna'andu?

Es ja'ajuty jynandu:

—Myudajtypy ja pyeky, es páttup 'yoogat.

⁶⁷ Ta twindsujm'ktu es twojptu es naagaty twimbojtsu'ktu, ⁶⁸ es t'anmaaydyu:

—Mij Kristu, imay pán tu mgóxyuty!

Peedru t'uxtij ja Jesús

⁶⁹ Ma naty ja Peedru 'yu'uñu taja'p, ta ñimiinu tu'ugu kiixy po'oduumbu es 'yanmaayy:

—Mij nandu'un tu mjudity mudu Jesús, Galileeu ja'ay.

⁷⁰ Es ja Peedru 'yuxtij ja Jesús mayjya'ayoty, es jyna'añ:

—Kyajts nnijawu ti dan mmadyakypy.

⁷¹ Jamu naty Peedru tujk agu'am ko jatu'ugu kiixy po'oduumbu di'ibu naty jar 'yijxu. Ta jynañ:

—Tyadu ja'ay nandu'un tu jjudity mudu Jesús nazarenu.

⁷² Ta jatugok ja Peedru t'uxtij, es jynañ:

—Diósuts ndestiigu'ajtypy ko kyajts n'ixy'atyu tadu yedyujk.

⁷³ Ko waanu 'yak'ijty, di'ibu naty jarpty tnimujwa'ktu ja Peedru es t'anmaaydyu:

—Tuy'ajtun ko mij nandu'un mja'ay'ajtabu tyadu, mat ko mudu m'u'u mgajxun mya'uxkapy.

⁷⁴ Netu Peedru oj ñaygyajxrékyuty ko kyaj tuy'ajtun jyna'añ:

—¡Ay, por tsyos! Kyajts n'ixy'atyu tadu ja'ay.

Ta netyu 'yuy ja tugaak. ⁷⁵ Net ja Peedru tjamejtsy éxtum ja Jesusu naty tu 'yanu'amxuty: “Ko kyajnumu naty tugaak 'yuy, es mij mjuna'ana'añ tuguk ok ko kyajts xy'ix'aty.” Taa ja Peedru pyadseemy jar, es jantsy juyy yaxu.

27

Jesús, Pilatu wyinduuy

¹ Ko oj xunñu, ta ja teedywyindsunaty es ja israelítadyu myija'aydyujkuty t'umujk tkajxmujktu es dyajti'igyudu es 'yoogat ja Jesús. ² Net tkutsumdu es oj ttukkudúkadu ja gobernador Ponsu Pilatu.

Juudus 'yeeky

³ Ko ja Juudas di'ibũ naty tu tkũyaky ja Jesús, t'ijxy ko tu naty tkũyaky es 'yoogut ja Jesús, ta oj jyajotmay'o'knũ. Ta tkoonũmbijty ja i'px majkpu platũ meeñ tsajptũgóty mã ja teedywyindsúnaty es ja mǎjja'aydyũjkaty. ⁴ Ta t'anmaay:

—Ûj tats nbekytyũñ kots tu ngũyaky es 'yoogut tu'ugu ja'ay di'ibũ kyaj tii pyeky.

Per ja'ajuty 'yadsooyũ:

—Esu taadu, ¿tits uudsaty ngwéntuty? ¡Mij taadu mbátup!

⁵ Net ja Juudas tnaswũju ja meeñ mã muj tsajptũjkũn, es ñajxnu es ñayyo'ktũyũ.

⁶ Ja teedywyindsúnaty tkoonmujktũ ja meeñ, es ñajjyũnánũdu:

—Kyaj mbaat nbujtákuũ tyadu meeñ mã ja limosnu ñipety, mat ko yu'u yaj'yajk ko tu'ugu ja'ay 'yoogut.

⁷ Net ñaybyujtákuũ ti'igyũ es tjuyandu tu'ugu nax di'ibũ jya'a'ajtypy ja tu'ts pojtspu, es du'ũn tmúdtat mã dyaj-naxtákuũdũt ja jabye'xyuty. ⁸ Paaty txu'atyũ tadu nax extũ tyambaat ne'pyññax. ⁹ Es du'ũn yajkuudyuũñ yũ tyadu di'ibũ ja Diosũ kyugajxpu Jeremiũs tu tkajxyũ naty: “Es t'axájũdu i'px majku platũ meeñ, éxtũm ja israelítũ ja'ayuty tpujtákuũ ja tsyoo, ¹⁰ es mudũ tadu meeñ tjuudyũ ja tu'ts pojtspu ñax, éxtũm ja Nindsũn'ajtũm xytyuknipejky.”

Jesús, Pilatũ wyinduuy

¹¹ Net Jesús oj yajmũnejxy mã ja gobernador, di'ibũ yajtũju:

—¿Tii mijtsũ du'ũn ja israelítũdyũ ryey?

Netũ Jesús 'yadsooy:

—Du'ũnu du'ũn éxtũm mij mjũna'añũn.

¹² Es ko ja teedywyindsúnaty es ja mǎjja'aydyũjkaty ñi'ũnũdu, Jesús kyaj 'yadsooy. ¹³ Net ja Pilatũ yajtũju:

—¿Tii kyaj xymũdoy tũgekyũ di'ibũ yam mduknũ'u'ũnũdup mij?

¹⁴ Es ja Jesús kyaj tyim'adsooy ni tuk aã. Es ja gobernador du'ũñũ oj wyu'ũmũ es kyaj tnijawũ wi'ix 'yakjũna'ãnũt.

Jesús ñidukũ es 'yoogut

¹⁵ Es mã ja xũ ja gobernador jumajt jumajt tasmatsũ tu'ugu tsimyjya'ay di'ibũ ja ja'ayuty tsyojktũp. ¹⁶ Es mã tadu tiempũ, japũ naty 'yity tsimy tu'ugu muj pekyjya'ay di'ibũ xyu'ajtypy Barrabás. ¹⁷ Es ko naty ja israelítũtũ ñaymyúkuũ, ta ja Pilatũ dyajtũy:

—¿Di'ibũ miĩts mdsojktũp esũts nnasmátsũt, yũ Barrabás, o yũ Jesús di'ibũ xyu'ajtypy Kristũ?

18 Du'an jyunañ ja Pilatu mat ko ñija'abu naty ko ja teedywyindsúnaty tñaywyinnaxujáwudu ko Jesús may ja ja'ayaty pñayjxudu es paaty tu tyukkudákudu.

19 Ko naty ja Pilatu 'yak'u'uñu ma yajkutíky, yu ñudo'oxy oj ñigajxykaxuty es 'yanu'amxuty:

—Katu mij ti xtyuktaku mudu tadu ja'ay di'ibu kyaj tii pyeky, mat ko tsu'uyats nguma'ay jantsy axuk mat yu'gyujxm.

20 Es ja teedywyindsúnaty es ja mujja'aydyjkyty oj ttukpuktá ja ja'ayaty es jyuna'anat ko yajnasmásat ja Barrabás es ja Jesús 'yoogat. 21 Ja gobernador dyajtuy jatugókuty:

—¿Di'ibu nidu'uk mdsojktap esats nnasmásat?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Yu Barrabás.

22 Net Pilatu dyajtuy:

—¿Es tits ndúnup mudu tyadu Jesús di'ibu mij m'andijtap Kristu?

Es nidugekyu 'yadsoodu:

—jYajkruuzpát!

23 Net ja Pilatu t'anmaaydyu:

—Pes, ¿tii du'an tu ttimtuundugóy?

Per ja'ajuty 'yaktim'yaxkaktu:

—jYajkruuzpát!

24 Ko ja Pilatu t'ijxy ko kyaj ja ja'ayaty tkupuktá es ni'igu ñaymyuk ñaydya'adsudu ja ja'ay, ta tñigajxu nuu es oj kyubujy mayja'ay wyinduuy, es jyuna'añ:

—Ej kyajts nduktaku ja 'yo'knu tyadu ja'ay. Miidsudyu taadu mbátudup.

25 Es nidugekyu ja ja'ayaty 'yadsoodu:

—jEudsuty es n'u'unk n'una'kuty pyeky'áttap mudu tyadu 'yo'kun!

26 Net ja Pilatu tñasmajtsu ja Barrabás, ta tni'ana'amu esu Jesús yajwópat. Ta net tkayajky es dyajkruuzpáttat.

27 Net ja gobernadoru syoldaadyty tmñujxtu ja Jesús ma ja palasyu es dyajnaymyujku nidugekyu ja soldaadyty ma Jesús.

28 Net tjaanudu ja wyit, es ttukpajtáktu tu'ugu witu tsu'unkré éxtamu rey wuyit. 29 Ta txugajttu ja apyñ éxtam tu'ugu koronu, es tpujtákudu kyubajkkujxm, es ttukkukajpudu tu'ugu tajk ma 'yaga'añgyu'u. Ta net twingoxtnaaydyu, ttukxi'ktu es t'anmaaydyu:

—jMuj kujxm mij, israelítadyu ryey!

30 Nandu'an twindsuju'ktu, es ttukkukajptúttu ja tyajk es ttukkuwojpu'ktu. 31 Ko ttukxiktaaydyu, ta dyajñajktu ja

tsu'unk wit, es ttukpujtákta ja kyu'am wit. Ta tmanujxnudu es dyajkruuzpata'andu.

Jesús kyruuzpéty

³² Ko naty tsooonda, ta ñaybyátudu mat tu'ugu ja'ay di'ibu kugajpn Sirene es txu'aty Simonk. Ta ttukkupujkta agwanu es dyajnujxat ja Jesusu kyruuz.

³³ Es du'un jyajtu ma tu'ugu lugaar txu'aty Gólgota, di'ibu 'yandiipy Kalaveeru Lugaar. ³⁴ Jam tjatuk'uugandu ja vinu taam'yo'oy madu tsajkadsuxknijy es kyaj muk tjáwat ja ayo'on. Es ko t'ukmajtsy ja Jesús, ta kyaj tim 'yiky.

³⁵ Ko naty tu dyajkruuzpáttu, ta ja soldaaduty ttuundu ja rifu es dyajwa'xtu ak yu'ujaty ja Jesusu wyit. Du'un yajkuudyuun éxtum jynáñ ja Diosu kyugajxpu: “Dyajwa'xtats ja nwit ak yu'ujaty mat ko ttuundu ja rifu.” ³⁶ Net ñaxwa'tstu jam es tkwentu'ata'andu. ³⁷ Es kyubajky tpujtákudu tu'ugu letreeru di'ibu junaamp éxtumu du'un ja 'yu'unu: “Tyaadu du'un ja Jesús, israelítadyu ryey.”

³⁸ Nandu'un majtsku ma'tspaty dyajkruuzpajttu mat yu'u, tu'uk aga'añdsyoo es jatu'uk anajñdsyoo. ³⁹ Ja ja'ayaty di'ibu najxtap jam, tnixi'ik ttukxi'iktu es ttuknugow ttuk'yujkówdu, es jyuna'andu:

⁴⁰ —¿Tii kyaj mmijtsaty di'ibu junaamp ko mjítap ja muj tsajptujk es tuguk xuu xykyójut jatugok? Mínuts n'ok'ixtu. Pun mijtsu du'un ja Diosu 'yU'unk, nayyajnitso'ogudu mij ku'am es junak kruuzkajxy.

⁴¹ Es nandu'un tyukxikudu ja teedywyindsunaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpujktap es madu fariseeaty es ja mujja'aydujkaty. Es ak yu'ujaty ñayjyuna'anudu:

⁴² —Tu dyajtse'eky ja wiinkpaty es kyaj mbaat ñayyajtse'egyaty ku'am. ¿Tii kyaj yu'ujaty ja israelítadyu ryey? Wa'an tjunaky kruuzkajxy es nmu'ujkum yu'u. ⁴³ ¿Tii kyaj tu jyuna'añ ko yu'u Dios 'yU'unk'átyaty? Ko tyu'ajtanaty ko Dios yu'u tsyékyaty, iwa'anu net ja Dios dyajtse'egyaty jam kruuzkajxm!

⁴⁴ Extu ja ma'tspaty di'ibu naty jam mat yu'u kruuzkajxy, twingajx tpujpkajxtu ja Jesús nandu'un.

Jesús 'yeeky

⁴⁵ Net tugekyu ja naxwíñudu kyoodsadyaay kijkyxuu extu tuguk yaxp xunum. ⁴⁶ Es nan ma tadu ooru Jesús kyajxy jantsy muk:

—Elii, Elii, ¿lamu sabaktan?

Di'ibu ayuk wimbudsuamp: “Dios miu, Dios miu, ¿ti kots mij tu xymyastu'uty?”

⁴⁷ Nidu'ugaty di'ibu naty jam, tmadoodu es ñayjyuna'anudu:

—Yü'u tyaadu yáxup ja Eliiis, ja Diosu kyugajxpu.

⁴⁸ Netyu nidu'uguty oj ñejxy püye'együ es oj dyajtsooñ tu'uk di'ibu yuunkpünaana. Ta dyajxe'ky müdu vinu xun, es ttukjüptijü tu'ugu kepy, es tmawingooñ ja Jesús es tmuugat.

⁴⁹ Per ja wiinkpüty jyunandu:

—¡Mastu'ut! Min n'ok'ijxum pün nimiinup ja Eliiis es yajtso'ogudut.

⁵⁰ Ta jatugok ja Jesús oj kyajxy jantsy muk. Ta oj 'yo'knu.

⁵¹ Netyu ja aduy di'ibu jap müj tsajptugóty kyü'tswa'xy kubajky extu üx'ambaat, ja naxwíñudu pyümüimy, ja ju'u kaats oj 'ya'ajüdy'a'y, ⁵² es 'yawatsy ja o'kpu jut, es jyikyryüjktü mayü Diosu jya'ay di'ibu tü 'yooktü. ⁵³ Es ko naty tü jyikyryüjknü ja Jesús, net ñüjxtü Jerusalén mä mayjya'ay 'yijxüdu.

⁵⁴ Ja soldaadu windsün esu syoldaaduty di'ibu naty müüt tkwentü'attu Jesús, ko t'ijxtü ja muk ujx es tügekyü di'ibu naty tuun jajtup, net jyantsytsyü'küdu es ñajjyunánüdu:

—¡Tüy'ajtandümü naty ko tyaadu yü'üjuty ja Diosu 'yU'unk!

⁵⁵ Jamü naty mayü toxytyüjktü myüj'ixtü jagam di'ibu natyü Jesús tü tranüjxtü Galileü es tü tpudáküdu naty. ⁵⁶ Mä yü'adyü naty ja Mariü Magdalenu, ja Mariü di'ibu tyaak'ajtup ja Santya'agü esü Josee, es ja Zebedeü ñüdo'oxy di'ibu Santya'agü esü Fwank tyaak'ajtup.

Jesús ñaxtuku

⁵⁷ Ko ja xü tsyi'idánnü, ta myiñ tu'ugu mukja'ay di'ibu xyü'ajtyry Josee, Arimateü kyugajpnuty, di'ibu naty tü tpanejxy ja Jesús. ⁵⁸ Yü'u oj tninejxy ja Pilatü es t'amdooy ja ñini'xü Jesús. Ta Pilatü tni'ana'amü es yajmo'oyat. ⁵⁹ Ja Josee t'axajü ja ñini'xü Jesús. Ta t'abijty mü tu'ugu wa'atspu saabünu, ⁶⁰ es tpujtáky mä kyü'üm o'kpu jut di'ibu naty yü'u tü dyajtsajtsjüty dyajpa'ajütyuty tsawiiñ. Ta oj t'agü'uy mü tu'ugu müjpu tsaa. Ta oj ñüjxü. ⁶¹ Jamü naty ja Mariü Magdalenu esü wiinkpü Mariü twin'u'uñüdu ja jut.

Soldaaduty di'ibu kywentü'ajttup ja o'kpu jut

⁶² Jakumbom mä ja saabüdu xü, ja teedywyindsünuty esü fariseenty oj tmagajxtü ja Pilatü, ⁶³ es t'anmaaydyü:

—Windsün, yü'uts njamyajtstup ko tadü andakpu jyunáñ mä naty 'yakjiky'átyñüm, ko mä tyügükxübetü jyikyryüküt mä naty tü 'yeeky. ⁶⁴ Paaty tunü may'ajtün, kaxtü msoldaaduty es nüjx tkwentü'atyü tadü jut aa extü ko tyügükxübatünüm, küdiibu nüjx ja 'yüxpüjkrüty jyuudüdu koots, es óknüm t'anüümüdü ja ja'ayuty: “Tü jyikyryekey mä tü 'yeeky.” Ko dü'ün jyátut, ni'igü naty 'yaxüüguty es küdiinüm mä naty kyakruuzpétyñüm.

⁶⁵ Pilatü jyunáñ:

—Jótam. Munnajxta ja soldaaduty es yajxon xy-tyukkwentu'áttut ja jut aa éxtam kyaj mbaat pán tyuka.

⁶⁶ Ta tmunajxta ja soldaaduty es trñjtaktaaydu yajxon ja tsaa di'ibu agny'ajtypy ja jut, es tsaaydu mut ja syeyu, es ja soldaaduty oj wyu'umdu kwentu'ajtr.

28

Jesús jyikyppeky

¹ Ko ja saabudu xuu ñajxy, xuuñubunu naty ma ja domingu xuu, ñejxy ja Mariu Magdalenu es ja wiinkru Mariu ma ja Jesús oj ñaxtaku. ² Es ti'in myiin tu'ugu muk uyx, ja'a ko tu'ugu Nindsun'ajtum Diosu 'yánklusu naty kudakp tsajpótm, es jyajty ma ja jut aa. Ta dyajjugéky ja tsaa di'ibu naty 'yagu'uy'ajtypy ja jut, es jam ñaxwe'tsy. ³ Esu wyiin jyujp tye'xy éxtamu judsuk, esu wyit poop éxtamu tsajp'e'pyky. ⁴ Ko ja soldaaduty t'ijxta, tsuyydyu mut ja tsu'ugu es wyu'umdu éxtamu o'kraty. ⁵ Net ja anklus t'anmaaydyu ja toxytyjkaty:

—Katu mdsu'ugudu. Uj nnija'abuts ko xy'uxta'aydyu Jesús di'ibu tu dyajkruuzpáttu. ⁶ Kyaj ñakyyaaty, pes tu jyikyppeky, du'un éxtamu naty tu tnigajxy. Min xy'ixtu ja lugaar ma naty 'yity. ⁷ Najxta pojun, anuumudu yu 'yuxpjkpatty ko di'ibu tu 'yeeky tu jyikyppeky, es najxp Galileeu jawyiin maanum miits mganajxta. Jap xy'ixtut. Tyaadu du'un di'ibu naty miits n'anuumyándur.

⁸ Net ja toxytyjkaty pojun tso'onda ma ja jut aa, jyantsxyondaktu es tsu'ugudu nandu'un, es oj pwe'egyú t'awánudu ja xpjkpatty.

⁹ Najxtabu naty, ta tu'aay pyátudu ja Jesús, es kyajxpo'xudu. Ta ja'ajuty tmawingoonda ja Jesús. Ta t'awdajttu es tmunaandu ma tyeky. ¹⁰ Ta 'yanmaayudu:

—Katu mdsu'ugudu. Najx anuumudu nmugu'uktjkats ko jap ñajxtut Galileeu, es jápats xypyaattut.

Di'ibu soldaaduty myadyaktu

¹¹ Ko naty ja toxytyjk ñajxta, naaguty ja soldaadu oj ñajxta Jerusalén kajpnóty es oj ttukmumadya'aktu ja teedywyindsúnaty tugekyu di'ibu tu tyuñ tu jyátyuty. ¹² Tyaadu teedywyindsúnaty oj ñajxta ma ja mñja'aydyjkaty es ñayyajti'igyudu. Net tmeenmyoodyu ja soldaaduty, ¹³ es t'anmaaydyu:

—Miits mjuna'andut ko koots ma naty miits mma'adu, ja 'yuxpjkpadyu Jesús oj tu tjuuttu ja ñini'xu Jesús. ¹⁴ Es pan ja Pilatu ñija'abu tyaadu, uudsaty muut nnygyajxudut kadiibu ti mjátudut.

15 Ta ja soldaadu t'axájudu ja meeñ es du'un oj tmaryakwá'xtu éxtamu naty tu ya'anuumudu. Es du'un tmarya'aktu ja israelítaty extu tyambaat.

Di'ibu Jesús tyuknipejkyry ja 'yuxpukpuky

16 Ja nimajk tu'ukru xrpukpuky oj ñijxtu Galileeu ma ja kopk éxtamu naty ja Jesús tu 'yanu'umxudu. 17 Es ko t'ijxtu ja Jesús, ta t'awdajttu, oy naaguty 'yamajtsk jyotmajtskudu. 18 Net ja Jesús tmawingooñ ja 'yuxpukpuky es t'anmaaydu:

—Ujts tu xymyo'oy ja Dios tugekyu kutujkun, du'un jam tsajpótm es du'un ya naxwiiñ. 19 Paaty nuix ya'uxpuktu ja'ayuty ma tugekyu naxwiiñudu esuts uj nja'ay'áttut. Yajnabáttu xuygyuxmu Dios Teety, es uj, ja 'yU'unk, es ja Espíritu Santu, 20 es tukni'ixudu es tkuydyúnut tugekyu di'ibuts uj miits tu nduk'ana'amdu, es mnijáwudup ko du'uiñumts uj n'ity mat miidsaty extu ko jyá'tut ja tiempu ma naxwiiñudu tyugoya'añ.

Oybyu Ayuk Di'ibu Markus Jyaay

Fwank Yajnu bajtpu tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma muj it

¹ Du'un tsyondaky ja oybyu ayuk mat yu'ugyujxmu Jesukristu, ja Diosu 'yU'unk, ² éxtum kaxja'ay 'yity ma ja Isaiiu ñeky, Diosu kyugajxpu. Du'unu Dios t'anmaay ja 'yU'unk: Ngejxypyats jawyiin ja n'ayuk kajxwa'xpuats es mya'awátsxudut yu mnu'u mdu'u.

³ Es 'yakjanáñ ja Diosu kyugajxpu:

“Ma muj itun, jam yajmudówat muk kyajxy:

Nayjyujp'ixudu mat ko taa du'un myiñ ja Nindsun'ajtam.”

⁴ Es ja Fwank yajnu bejty ma ja muj it es t'anuumadu ja ja'ayuty es jyodambittut, tmastu'uttut ja pyeky es ñabátut. Du'un ttúndut ja'agyujxm esu Dios mya'xudut ja pyojpu. ⁵ Es majatyu Judeeu ñaxwíñudu es ma Jerusalén kajpn tnimiindu ja Fwank es tmudoo'ittu. Es ko tmayatstu ja pyojpu, net ja Fwank yajnu bátudu ma ja Jordán mujnu.

⁶ Ja Fwangu wyit kyojyuty mudu kameyu jamk es twaan'áty ja po'o, es yu'u ijty jye'xyty ja mu'u esu tsimba'ak, ⁷ es tkajxwa'xy ma ja ja'ayuty es t'anuumadu:

—Oknum myina'añ tu'ugu di'ibu ni'igu tmudaty ja muk'ajtan kadiinam uj. Kyajts uj xyñitaku, ni je'eyu yu kyuk nga'agájudut éxtumxyupts uj n'ityats tyuumbun. ⁸ Uj nyajnu bajttupts miits mat ja nuu, per ja'a myajnu bátudup mat ja Espiritu Santu.

Jesús ñubety

⁹ Ko waanu 'yity, ta ja Jesús tso'oñ ma ja Nazaret kajpn di'ibu ijtp Galileeu. Ta tnimiñ ja Fwank ma ja Jordán mujnu, es net dyajnu bejty ja Jesús. ¹⁰ Es ko naty pyudsemy nujotm, net ja Jesús t'ijxy ko ja tsajp 'yawatsy es ja Espiritu Santu jyunajky ma yu'u éxtum tu'ugu paku'unk. ¹¹ Es yajmudóy tu'ugu kajxy tsajpót m jyunana'añ:

—Mijtsu du'un n'U'unk'ajtypy di'ibats njantsytsyejpy, es óyats njotkujk'áty mat mij.

Majku'ugópk tjatúñ wi'ixu Jesús pyekytyúnat

¹² Net ja Espiritu Santu yajnu xmu ja Jesús ma tu'ugu muj it. ¹³ Jap 'yijty justyikxyxumu ma yu ujts juyujk, es ja majku'ugópk Satanás tja'ijxy esu Jesús pyekytyúnat. Es ñimiinudu Diosu 'yánklusaty es myuduunudu.

Jesús tkajxwa'xtso'oñ ja Diosu 'yayuk

14 Es ko Fwank yajtsiimy, net ja Jesús ñejxy Galileeu ñaaxóty es jap tkajxwa'xy ja oybyu ayuk. 15 Net ja Jesús t'anuumadu ja ja'ayuty:

—Tu jya'ty ja tiempu es wingoombu du'un ja Diosu kyutujkun. Yajtgátstu ja mjot mwinma'añ es mubuktu ja oybyu ayuk.

Jesús twoy nimajtáxku ajkxmajtsputy

16 Mejyñbyu'aayu naty ja Jesús jyadity jam Galileeu ko t'ijxy ja Simonk es ja myuga'ax Andrés. Yu'u naty tyuunk'ajttap ja ajkxmajtsk, es tkujabírudu naty ja 'yajkxmajtsn najoty. 17 Es 'yanmaayudu ja Jesús:

—Pamiingats, es ujts miits n'axpajkpu'áttap es nmo'oydyut jat'u'ugu tuunk. Tyamyu xyajtsonda'áktut es xy'uxta'aydyut mayu ja'ay esats nandu'un yu'ujuty n'axpajkpu'áttut.

18 Netyu tnikaktu ja 'yajkxmajtsn es oj tranujxtu ja Jesús.

19 Es ko ja Jesús waanu 'yaknas'yo'oyu, net t'ijxy ja Santya'agu esu Fwank, Zebedeu myaanguty, di'ibu naty ma tu'ugu barku ya'o'oyudu ja 'yajkxmajtsn. 20 Ta ja Jesús dyáxudu, es ja'ajuty tnikaktu ja tyeety ma ja barku mut ja tyuumbuty. Ta oj ñujxtu mut ja Jesús.

Jesús dyajpudsémy ja ka'oybyu ma tu'ugu ja'ay

21 Ta jyajttu ma ja Kafarnaúm kajpn. Ma ja saabudu xuu Jesús tyujku ma ja tsajptujk es tyujku ya'axpajkpu. 22 Du'añu ja ja'ayuty wu'umadyaadyu mudu di'ibu kyajxpy, mut ko du'unu naty ya'axpeky éxtum tu'uk di'ibu myudajtypy ja kutujkun es kyaj éxtum ja di'ibuty tsajptugóty ya'axpajktap. 23 Ma ja tsajptujk japu naty tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu. Ta yaxkeky:

24 —¿Tii mdunaampy mut uj, Jesús nazarenu? ¿Tii mmiimp xyajkutugoya'añdsu? Uj n'axkajpyuts mij ko mwa'atsja'ayuty di'ibu Dios wyandak tkaxa'añ.

25 Net ja Jesús t'oooy ja ka'oybyu, es t'anmaay mudu kyutujkun:

—jAmoñu es mastu'udu tyadu ja'ay!

26 Es ja ka'oybyu twijtsxijty ja ja'ay, es ja ja'ay jyantsyyaxy amuja, ta tyukpudsuumu ja ka'oybyu. 27 Nidugekyu du'añu wu'umadyaadyu ja ja'ayuty, es ñayajtuujudu ak yu'ujuty:

—¿Tii dunu tyaadu? jTyadu ja'ay myudajtypy ja kutujkun es t'ana'amut extu yu ka'oybyu, es mamudooyur!

28 Es pojnu yajmadyaagudijty ma ja Galileeu naxwíñudu éxtum ja Jesús ttuñ ja maj'ajtnu es ya'axpeky.

Jesús dya'aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

29 Ko pyudsuumdu ma ja tsajptujk, net ja Jesús mudu Santya'agu esu Fwank oj ñujxtu ma ja tyujku Simonk esu

Andrés. ³⁰ Esu Simongu myu't toxytyujk ja'a naty mabajngujxy ko'knaapy mudu jumbā'am. Ta t'anmaaydyu ja Jesús ko pyékyuty. ³¹ Ta ja Jesús tmwingooñ, es tmajtsu ja ky'u es dyajpude'ky. Ta netyu ñajxnu ja jumbā'am, es ja toxytyujk yajkaay ya'úkuu.

Jesús dya"aguda'aky may ja puma'ayuty

³² Ko oj tsi'tnu ja xuu, ta oj dyajmíndu mā Jesús nidagekyu ja puma'ayuty es di'ibu myudajttap ja ka'óbyuty, ³³ es tugekyu ja kugajpnuty myiindu tujk agu'um mā naty ja Jesús. ³⁴ Jesús ya"agudak may ja di'ibu myudajttap kanak nax ja pa'am es yajpudsuum ja ka'óbyuty. Es ja'a ko ja ka'óbyuty ñija'adup rúnu dan ja'a, paaty ja Jesús dyajkutijky es kyaj kyajxtat.

Jesús ja Diosu 'yayuk tkajxwa'xy Galileeu

³⁵ Móñam, maanam naty wyingoodsuty, ja Jesús pyude'ky es oj ñejxy adakutuuy kajxtáku. ³⁶ Simonk esu jyamyuduty oj 'yxta'ayudu. ³⁷ Ko trattu, ta t'anmaaydyu:

—Ni'amuku ja'ayuty m'xta'ayudu.

³⁸ Es 'yadsoojudu ja Jesús:

—Jo'om wiink tsoo nawingón es ngajxwa'xudats ja ayuk jam, mut ko mudu tyaadudsu du'un tu nmiñ.

³⁹ Es du'unu Jesús jyudijty mā tugekyu Galileeu ñax es tkajxwa'xy ja nitsokun majatyu tsajrtujk es dyajpudsémy ja ka'óbyuty.

Jesús dya"aguda'aky ja ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am

⁴⁰ Mā tu'ugu xuu myiñ mā ja Jesús tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am. Ta ñaygyoxtnaaydyáku wyinduuy es t'anmaay:

—Ej nnija'abuts ko mij mbaadats xya"aguda'aky pun mdsejpy.

⁴¹ Es ja Jesús pya'ayooju es tku'unitooñ es t'anmaay:

—Ndsejpyuts es m'aguda'agut.

⁴² Ko du'un t'anmaaydyaay, netyu ñiwatsu ja pya'am es 'yagudaky. ⁴³ Ta ja Jesús t'anmaay es ñajxtat, es tjantsy-tyuknipejky es t'anmaay du'un:

⁴⁴ —Ix jaygyuku. Katu xytyukmadya'aky ni rún. Nujx winguw'agu ja teety, es yak ja mwindsu'kun éxtamu Moisés dyajnigutujku, es du'un nidagekyu ja'ayuty tnijáwudut ko tu m'aguda'aky.

⁴⁵ Per ja ja'ay oj ñejxy es tmadyakwa'xy tugekyu oytyim maaty di'ibu naty tu jyátyuty. Paaty ja Jesús kyaj mbaat 'yoktjukunu ixnide'xy majatyu kajpn, jaayn 'yakjudity mā kyajpu ja'ay tsyunudu. Es oytyim maaty ja ja'ayuty tsoyoondu es tninajxtu ja Jesús.

2

Jesús dya''aguda'aky tu'ugm xux ja'ay

1 Oknum jymbijty ja Jesús mǎ ja Kafarnaúm kajpn. Es ko yajniǎa'ajm ko tapm naty tǎ tyǎjkǎ'ty, ² ta pojmn ja ja'ayuty ñaymyujkǎdm, es ni je'eym kyanakyñibatm mǎ ja tǎjk aa. Es yu'm tkǎjxwa'xy ja Diosm 'yayuk. ³ Net tmamiindm mǎ ja Jesús tu'ugm ja'ay di'ibm naty xux, nimajtáxk tkǎ'aydyu. ⁴ Es kom kyaj mbaat jya'ty extm Jesús wyindum, mat ko jyantsymyayjya'ayuty, ta dyajjǎgáktm waanm ja tǎjkn'i'x. Es mǎ dya''awatstm, jap tkutǎyñajxtm ja puma'ay mat tu'ugm mabajnu'unk. ⁵ Ko ja Jesús t'ijxy éxtm ja myubǎjkanuty, ta t'anmaay ja puma'ay:

—Ym mbojpm yajma'xp.

⁶ Es naaguty ja di'ibuty tsajptǎgótuty ya'uxpǎjktǎp di'ibm naty jap uñaaydyu, ja'a winmaaydyu: ⁷ “ǎTi ko tyǎdm ja'ay dǎ'un kyajxy? Myudǎgeebym dǎ'un ja Dios, mat ko ni pǎn mbaat tkame'xy ja pojpm, yu'um dǎ'unm Dios.”

⁸ Ñija'abm naty ja Jesús di'ibm wyinmaaydyu. Ta t'anmaaydyu:

—ǎTi ko xymudattm axumgm winma'añuty? ⁹ Kyaj ñimǎjaaty njǎna'anm: “Ym mbojpm yajma'xp”, mat ko kyaj ya'ixy pǎn tǎy'ajtm. ǎTii kyaj dyu'unuty? Es mjǎna'andǎp miidsuty ko ni pǎn tka''anmmat ym tyǎdm xux: “Pǎdm'uk, yajmúk ja mmabajn es nǎjx”, ¹⁰ mat ko mbaat ya'ixy ko kyaj tmǎdaty ni ti mǎk'ajtm. ǎTii kyaj dyu'unuty? Pes oy. Min n'oktuk'ixtm ko mǎj, ja Naxwíñdm Ja'aydyu Kyudunaabym, sitay nmǎdajtypyuats ja mǎk'ajtm yǎ naxwíñ es nma'xǎdats ja pojpm.

Net t'anmaay ja xux:

¹¹ —Mij n'anmaary, pǎdm'uk, yajmúk ja mmabajn es nǎjx mǎ mdǎjk.

¹² Net ja puma'ay pyǎde'ky, es dyajmijky ja myabajn, es tsoyo'oñ jam ixnide'xy. Es mǎdm tyǎǎdm dǎ'uñm wyu'umǎdyaydyu es t'awdajttm ja Dios, es jyǎnandm:

—Ni na'anmm dǎ'un nga'ijxm éxtm tyǎǎdm.

Jesús tway ja Matewm

¹³ Oknum ja Jesús oj ñejxy jatǎgok mǎ ja mejyñbya'a, es maym ja'ayuty myuwingoondm, es dya'uxpǎjktm.

¹⁴ Najxpm naty ja Jesús tu'aay ko t'ijxy ja Leví, Alfeem myaank, 'yu'uñm mǎ yajkugabéty. Ta t'anmaay:

—Pamiingats es n'uxpǎjkrǎ'átut.

Net ja Leví wya'tse'ky. Ta tǎpds'o'oñ.

¹⁵ Mǎgaabym naty ja Jesús mǎ Leví tyǎjk, es maym yajkugabajtǎty esm wiingátypy dǎ'ibm 'yandijtm pojpm ja'ayuty, nan jam 'yu'uñdm nandǎ'un ti'igy mǎ meesm mǎ Jesús es ja

'yuxpɔjkrɔty, mat ko mayɔ naty ja ja'ayɔty di'ibɔ panɔjxɔdɔp.
 16 Es ja fariseeɔty di'ibɔty tsajptɔgɔty ya'uxpɔjkrɔp, ko t'ijxtɔ ja
 Jesús kyay mɔdɔ tadɔ ja'ayɔty, ta t'anmaaydyɔ ja uxpɔjkrɔty:

—¿Wi'ixɔ dɔ'ɔn ko yɔ mwindsɔn kyay 'yiiky mɔdɔ ya-
 jkugɔbajtrɔty es mɔdɔ pojɔ ja'ayɔty?

17 Ko Jesús tmɔdooyɔ tyɔɔdɔ, ta t'anmaaydyɔ:

—Yɔ oy mɔkrɔ ja'ay kyaj ttseky ja kudsooy, yɔ'ɔ dɔ'ɔn di'ibɔ
 pɔjkrɔdɔp. Kyajts tɔ nmiñ esɔts nwowa'añ ja di'ibɔ jiky'ajttɔp
 tɔy'ajttɔn mɔtt es jyodɔmbittɔt, yɔ'ɔ dɔn je'eyɔ pojɔ ja'ayɔty.

Jesús dyajtɔwdɔ ti ko kya'ayu'aty

18 Tɔgok ko naty ja Fwank Yajnbajtrɔ 'yuxpɔjkrɔty es
 nandɔ'ɔnɔ fariseeɔdyɔ 'yuxpɔjkrɔty 'yayu'attɔ, ta myiindu
 naagɔdyɔ ja'ayɔty mɔ Jesús, es dyajtɔdɔ:

—¿Ti ko kyaj 'yayu'attɔ mijɔ m'uxpɔjkrɔty éxtɔm 'yayu'attɔ
 yɔ fariseeɔty esɔ Fwangu 'yuxpɔjkrɔty?

19 Jesús 'yadsoojɔdɔ:

—¿Tii mbaat 'yayu'aty di'ibɔ tɔ yajwówdɔ mɔ ja ja'ay pye-
 ky, mɔ 'yak'ity mɔdɔ pɔjkrɔ yedyɔjk? Pɔn jam ja pɔjkrɔ yedyɔjk,
 kyaj mbaat 'yayu'aty. 20 Per mínɔp ja tiempɔ mɔ ja pɔjkrɔ
 yedyɔjk yajtukpuwijtstu'udɔt, taanɔm sitɔy 'yayu'áttɔt.

21 Ni pán tka'axuyɔ tuk wit mat tuk pedazɔ jemywyit, mat
 ko ja abajtsɔnɔ jembyɔ nɔmɔkɔp es kyɔdsɔp ja tuk wit.
 Ta wɔ'ɔmɔt ni'igɔ mɔj ja kyɔtsy'át. 22 Es ni yɔ jembyɔ
 vinɔ kyaya'adamɔ mɔ yɔ tukɔ nɔm'abutsɔnbyo'o, mat ko
 ja jembyɔ vinɔ mɔgɔdsɔp mɔ ja nɔm'abutsɔnbyo'o, es dɔ'ɔn
 tyɔgɔyɔt ja vinɔ es ja nɔm'abutsɔnbyo'o. Paaty yajɔjta'aky yɔ
 vinɔ jembyɔ mɔ yɔ jembyɔ nɔm'abutsɔnbyo'o.

Jesús 'yuxpɔjkrɔty tkutɔjtɔ ja triigu saabɔdɔ xɔn

23 Tɔgok mɔ ja saabɔdɔ xɔn najxtɔbɔ naty ja Jesús mɔdɔ
 'yuxpɔjkrɔty triigu kamoty, ta ja 'yuxpɔjkrɔty tkutɔjtɔ ja triigu
 ko jap ñaxtɔ. 24 Net ja fariseeɔty t'anmaaydyɔ ja Jesús:

—Ok adsow, ¿ti ko yɔ m'uxpɔjkrɔty ttundɔ di'ibɔ kyaj
 ñigutikyɔty yajtɔnɔt saabɔdɔ xɔn?

25 Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿Tii ni na'anɔm miits xykya'uxpɔktɔ di'ibɔ tyuun ja
 Davit ko tɔgok mat ja jyamyɔdɔty oj tyɔgoy'ajtxɔdɔ es oj
 yu'oogɔdɔ? 26 Tyɔkɔ ja Davit mɔ ja Diosɔ tyɔjk mɔ naty
 ja Abyatar 'yity teedywyindsɔgɔp. Ta ja Davit tkaay ja
 kuni'xyɔy tsajkaaky, di'ibɔ naty je'eyɔ nigutiky tkádyɔt ja
 teedyɔty, es tmooy nandɔ'ɔn ja jyamyɔdɔty.

27 Ja saabɔdɔ xɔn yajɔjta'áky es ja ja'ayɔty ttuk'oy'áttɔt,
 es kyaj ja ja'ayɔty tyuk'oy'átɔdɔt ja saabɔdɔ xɔn. 28 Paaty
 jaygyúkɔdɔ ko ɔj, ja Naxwíñɔdɔ ja'ayɔdyɔ Kyudɔnaabyɔ,
 nmɔdajtyɔts nandɔ'ɔn ja kutujkɔn mɔ yɔ saabɔdɔ xɔn.

3

Yedyujk di'ibn myudajtypy ja kyu'u tuk adu'um tu'uts

¹ Jesús tyujku jatugok mā ja tsajptujk, es japu naty tu'ugu ja'ay di'ibn tu'udsu naty ja kyu'u tuk adu'um. ² Es naagudyu fariseeuty t'ix ttundu ja Jesús pun 'yok'ya"agudakypy ja puma'ay mā ja saabudu xuu, es du'un tmuđattut wi'ix t'okni'nnudut. ³ Net ja Jesús t'anmaay ja ja'ay di'ibn naty myudajtypy ja kyu'u tu'uts:

—Pudu'uk. Tanu yaa kujk'aay.

⁴ Net ja Jesús dyajtuy ja fariseeuty:

—¿Ti mbaat ndu'unum mā ja saabudu xuu, ja oybyu o axuukpu? ¿Nyajtsókum o nya'o'kumu?

Es ja'ajuty kyaj 'yadsooda. ⁵ Net ja Jesús twin'ijxtu ja'ajuty mudu aku, es jyotmay'e'ky ko kyaj tra"ayowdu ja kapuma'ay. Ta t'anmaay ja ja'ay:

—Yajtaw ja mgu'u.

Ja ja'ay dyajtuy ja kyu'u, es ta 'yakudaky.

⁶ Net pyudsuumdu ja fariseeuty es tkajxmúktu mut ja Eroodusu jya'ayuty wi'ix 'yoogat ja Jesús.

Jesús ya'uxpeky mejyñbyu'aay

⁷ Es ja Jesús oj ñexy mut ja 'yuxrujkruty mejyñbyu'aay, es pyanujxudu mayu Galileeu ja'ayuty. ⁸ Es nandu'un mayjya'ay tniimiindu ja Jesús mut ko tmuđowdu ja muj'ajtunuty di'ibn tyiimpy. Ja di'ibn tso'ondup Jerusalén es wiink tsoo mā Judeeu, mā Idumeeu ñax, Jordán mujnu ninaxy, mā Tiru ñax esu Sidón ñax. ⁹ Jesús ttuknipejky ja 'yuxrujkruty es ya"awijxudut tu'ugu barku awiink mā mbaat tyaku kadiibu ja ja'ayuty 'yadijmúkdut. ¹⁰ Mut ko mayu naty ja ja'ayuty tu dya"aguda'aky, jyantsy'adijmujktap es tmuwingoonda es tpaada'andu oyjye'eyu ja wyitu Jesús, es mut yu'uyu 'yaguda'aktut. ¹¹ Es ko di'ibn naty myudajttap ja ka'óbyuty t'ijxtu ja Jesús, ta ñaygyoxtnaaydyákuđu Jesús wyindum es jyuna'andu muk:

—jMijtsu du'un ja Diosu 'yU'unk!

¹² Es ja Jesús muk t'ane'emy ja ka'óbyuty kadiibu jyuna'andut punu dun yu'u ja Jesús.

Jesús twin'ixy nimajmajtsk ja 'yapóstuluty

¹³ Oknam ja Jesús pyatujku mā tu'ugu kopk, es jam dyaxu di'ibn yu'u tsoyjk. Es ñimiinudu. ¹⁴ Es ttuknipejky nimajmajtsk yu'ajuty es 'yapóstulu'áttuty, es 'yíttut mut yu'u es tkaxa'añ ayuk kajxwa'xpu, ¹⁵ es tmooy ja kutujkan es dya"aguda'agut ja puma'ayuty es dyajpudsúmut ja ka'óbyuty. ¹⁶ Tyaadu du'un ja nimajmajtskpu: Simonk di'ibn yajpujták ja xuu Peedru, ¹⁷ Santya'agu es ja myuga'ax Fwank, Zebedeu myaanguty,

di'ibü xyamooy Boanerjes (di'ibü 'yandijpy ko muk kyajxtü, éxtümü anaa), ¹⁸ Andrés, Felipü, Bartolomee, Matewü, Tomás, Santya'agu, ja Alfeeu myaank, Tadeeu, Simonk ja kananeeu ja'ay, ¹⁹ esü Juudus Iskaryotü di'ibü ok kyuyajk ja Jesús.

Jesús yajnijaxxy ko dyajtúñ ja mäjku'ugópkü kyutujkän

²⁰ Oknam jyumbijty mä ja tyujk mat ja 'yuxpükpüty, es jatugok ñaymyujküdü ja ja'ayuty, es ni tka'okmüdjän ja tiempü es kyádyüt. ²¹ Ko ja Jesusü myügu'ugüty tñija'adu, ta tñimi-indü es dyajñaxändü, es ñajjyünánüdü:

—Tüü da yu'u lyokü.

²² Nandü'ün ja di'ibüty tsajptugóty ya'uxpüktpar tso'ondü Jerusalén, es ñajjyüná'anüdü:

—Tyadu ja'ay myüdjatypy ja mäjku'ugópk Belzebuu, paaty dyajpüdsémy ja ka'óybyuty.

²³ Net ja Jesús dyaxü ja ja'ayuty, es t'anmaaydyü:

—Mindü es ndukmämadya'aktüt tu'ugü ijxpajtän. ¡Ni wi'ix tsoo mbaat ja mäjku'ugópk Satanás tkayajpüdsémy ja myuga'oybyü! ²⁴ Pes pän tu'ugü kutujkän naywya'xup es tsiptundü tuk peky mat ja wiinkpüty, tadü kutujkän kyaj mbaat jyeky. ²⁵ Nandü'ün pän tsiptuundü ak tukka'axuty, kyaj mbaat ñakytyuunmúktü. ²⁶ Es dü'ün nandü'ün, pänü mäjku'ugópk nayñibüdü'küp müdü myuga'óybyuty, kyaj mbaat ja mäjku'ugópkü kyutujkän jyeky.

²⁷ 'Ni pän mbaat kyatükü amüjaa mä tu'ugü kumüjaabü ja'ayu tyujk es tjuudüt di'ibü jap pän kyaj jawyiin t'awünnmíky. Per pän tü t'awünnmíky, net mbaat tjuuty. ²⁸ N'anmaaydyüpts miidsuty ja tü'ajtän. Yu Dios mbaat tme'xy nidugékyüdyü ja'ayüdyü pyojpü es mä tmü'üdügoy tmügjaxtugóty ja Dios; ²⁹ per di'ibü myü'üdügeepy myügjaxtugeepy ja Espiritü Santü, kyaj mbaat ni na'a yajme'xy, myü'ijttáwüdü dü'ün ja pyojpü winü xüü winü tiempü.

³⁰ Dü'ünü Jesús jyünáñ mat ko japü naty naagüty di'ibü jünaamp ko Jesús ttüñ ja müj'ajtän müdü ka'oybyü myak'ajtän, kyaj jyünandü ko Jesús dü'ün ttüñ müdü myak'ajtänü Espiritü Santü.

Jesü tyaak esü myuga'axuty

³¹ Net jyajttü ja tyaak es ja myuga'axuty. Ta wyü'ümdü japü taja'p. ³² Di'ibü naty uñaaydyüp Jesús myüwingón, ja'a 'yanmaaydyü ja Jesús:

—Yu mdaak esü mmüga'axuty tyap taja'p, es yu'ü mmügjaxándüp.

³³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿Pándsü dü'ün nmüga'ax'ajtypy es pándsü dü'ün ndaak'ajtypy?

³⁴ Net twin'ijxy di'ibü naty wingón win'uñaaýudup, es jyunáñ:

—Tyaadudsü dü'un éxtam ja ndaaguts es éxtam ja nmuga'axudyuts. ³⁵ Mut ko oytyim púnaty di'ibü tyiimpy di'ibü tsyejpy ja Dios, yu'udsü dü'un éxtam ja nmuga'axuts yedyujk toxytyujkuty es éxtamsü ndaagun.

4

Triiguwajpu éxtamü ijxpajtun

¹ Jatugok tyujkü ya'axrukpu Jesús mejuñbyu'aay, es ñaymyujkü mayü ja'ay mä naty yu'u. Paaty tyujkü mä tu'ugu barkü di'ibü naty jap mejuñ agu'p, es jap ñaxwe'tsy, es ja ja'ayuty 'yittü pu'ujótm. ² Net dya'axpejky kanak peky müdu 'yijxpajtun. Es mä ya'axpeky, dü'un jyunáñ:

³ —Müdowdü tyaadu: Tu'ugu ja'ay oj ñejxy triiguwajpu. ⁴ Ko naty jam wyujy, tuk peky ja tümt kya'ay tu'aay, es myiindü ja joon juyujkuty, ta tpiidü. ⁵ Jatuk peky kya'ay tsaade'ekykyujxm mä kyaj nügoo yu nax. Ta ja tümt myujxy pojün mut ko ja nax kyaj kyúkuty. ⁶ Es ko 'yaandáky ja xüü, ta tsyaayu ja xü'án. Es kom kyaj tmüdaty ja 'yaats kük, ta tyutsy. ⁷ Es jatuk peky kya'ay mä apyñ myuxy. Ta ja apyñ yooñ es ja'a yajji'xtaayu, es dü'un ja tümt kyaj wyindüy. ⁸ Es jatuk peky kya'ay mä ja oyñax, ta yooñ pyejty ja tümt es wyindüy; naaguty dyajky i'px majk ja triigü tu'ugátypyu ja tümt, naaguty tügu'px es naaguty mügo'px. ⁹ Di'ibü müdoodup, wa'an tjaygyúküdu.

Ti ko ja Jesús ya'axpeky müdu ijxpajtun

¹⁰ Oknüm ko Jesús oj wye'emy naydyu'uk, naaguty di'ibü naty tü tmüdowdü ñimiinüdu mut ja nimajmajtskpu 'yaxrukputy, es yajtüjüdu ko ti dün 'yandijpy mä tadü ijxpajtun. ¹¹ Ta 'yanmäayüdu:

—Miidsuty, Diosü dü'un mduknija'adup wi'ix yu'u yajkutíky, di'ibü kyaj yajnijáwu ijty; es di'ibüts kyaj xypyanejxy, nduk'axpejkyruuts müdu ijxpajtun, ¹² mut ko oy tjamüdoodü di'ibüts nmadyakupy es tja'ijxtü di'ibüts ndiimpy, kyaj tjaygyúküdu, es kyaj jyodümbítat, es ja Dios pyojpüma'xüdu.

Jesús tkajxte'xy ja triiguwajpu éxtamü ijxpajtun

¹³ ¿Tii kyaj xyjaygyúküdu miidsü tadü ijxpajtun? ¿Es wi'ix mbaat xyjaygyúküdu ja wiinkpüdyü ijxpajtun? ¹⁴ Ja di'ibü wyijpy ja tümt, dü'un éxtam ja Diosü 'yayuk kajxwá'xpu. ¹⁵ Naagüdyü ja'ay dü'un éxtam mä ja tümt kya'ay mä tu'u. Myüdoodup ja Diosü 'yayuk, per ko tmüdooda'aydyü, ta myiñ ja müjku'ugópk es pyujkxuty ja ayuk di'ibü tü tyakü jyodoty wyinmä'añóty. ¹⁶ Es naagüdyü ja'ay dü'un éxtam mä ja tümt

kya'ay tsaade'ekykyujxm mā kyaj nūgoō nax. Myūdoodup ja Diosu 'yayuk es 'yaxájudup xonda'aky'aa xonda'akyjyót, ¹⁷ es mat ko kyaj tmadattu 'yaats kək, paaaty kyaj jyaktu. Es ko 'yayo'ombaattu mat ja'agyujxmu Diosu 'yayuk, ta kyaj tnakymyubuktu. ¹⁸ Es ja wiinkrəty du'ən éxtum mā ja tūmt yajwəjy mā apyñ myuxy. Myūdoodup ja Diosu 'yayuk, ¹⁹ es yu'uy wəynma'añ'ajttup di'ibu yā ijtp naxwiiñ, ja mukja'ay'át, ja'a win'u'ən winxájup es t'adseky oytyim tiity. Tugekyu tyaadu yajtugeery ja Diosu 'yayuk mā yu'ujəty, es kyaj myuj myayu. ²⁰ Es ta naaguty di'ibu myūdoodup ja Diosu 'yayuk es 'yaxájudup, es yajmuj yajmáup éxtum mā ja tūmt oyñāxóty, es naaguty yajk i'px majk, naaguty tugu'px, es naaguty mugo'px.

Lampru éxtumu ijxajtan

²¹ Nandu'ən 'yanmaayudu:

—Ko pán dyajtoye'eky ja lyampru es dyajnejxy tyəgoty, ¿tii netyu tkuiitsy madu kajoon o trəjta'aky mabajnbatku'pu? Kyaj, ¿kədi? Nik ni'igu yajrəjta'aky kujxm es tyukjájut ja tujk yajxón. ²² Es ni tii di'ibu ijtp ayu'udsyu es óknəm kyawu'əmt ijxnide'xy, es kyaj jyaadyu ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijáwət. ²³ Di'ibu mūdoodup, wa'an tjaygyúkuđu.

²⁴ Nandu'ən ya'anmaaydyu:

—Mbúktubu kwentu miits mat di'ibu mūdoodup. Ja kijxn di'ibu miits myajtuundup, nandu'ənu Dios miits mgijxəmbitə'anudu, es extu waanu ni'igu miits di'ibu myūdoodup. ²⁵ Es di'ibu myudajtyru, yajmo'oyup waanu ni'igu; es di'ibu təgo'y'ajtxup, yajrəjkup extu nu'ənan je'eyu tmdaty.

²⁶ Nandu'ən jyənáñ:

—Ja Diosu kyutujkən du'ən éxtum ja tūmt di'ibu ñipy tu'ugu ja'ay. ²⁷ Myanaxy, es óknəm pyəde'eky, es du'ən ñaxy xəñ koots bom bom, es ja tūmt myuxy es yoñ, es yu'u kyaj tnijawu wi'ix. ²⁸ Ja'a ko kə'əm myuxy ja tūmt naaxóty, jawyiin wyimbudsemy ja tyeky, óknəm rujy, taanəm trəjta'aky ja tyəmp. ²⁹ Es ko ja tyəmp tsya'amy, ta dyajrədu'əktu, mat ko tu trəaty ja tiempə mā myúkat ja rəjta'aky.

Mortás tūmt éxtumu ijxajtan

³⁰ Nandu'ən jyənáñ ja Jesús:

—¿Wi'ix kyəxe'eky ja Diosu kyutujkən, o ti ijxajtan mat ndukmə'ijxkijxym? ³¹ Du'ən éxtum mortás tūmt di'ibu yajwəjp es yajnaxnijeery. Yu'u dən waanu ni'igu mutsk mā ja tūmt yā naxwiiñ, ³² es ko yajni'ipy, yoomp məj kədiinəm ja wiinkrə aay ujts, madu 'yaay xye'entsy məjjətyty, ko extu yu joon jəyujk mbaat 'yaniktse'eky mā dya'aniku.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mada ixpajtun

³³ Du'an ja Jesús ttuk'uxprijktu ja Diosu 'yayuk, es trujta'aky may ja ixpajtun éxtumu tyaadaty, extu mbaat tjaygyúku. ³⁴ Ni ti tkatukmumadyaky ko ja ixpajtun tkayajtún. Per ko wu'umdu ak yu'uy mada 'uxprijkruty, tyukjaygyujkadur tugeky.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtumijtku ja mejyñ

³⁵ Nan ja xuu ko oj tsyu'ujnu, ta t'anmaaydyu ja 'uxprijkruty:

—N'okninajxum ja mejyñ.

³⁶ Net tnikaktu ja ja'ayuty es ñijxtu mut ja barku ma naty ja Jesús 'yu'uñ. Es 'yakpanjxudu wiinkrudyu barku. ³⁷ Ta myiñ tu'ugu muk poj. Es ko ja nu ñikapy tujkup barkoty, net ja barku 'yutsannu mada nu. ³⁸ Tamu natyu Jesús mya'ay ux'am ma tu'ugu kukoy kuxmada'aky. Ta dyujxtu es t'anmaaydyu:

—¡Windsán! Tyar ngi'inunu, ¿es mij kyaj ti xyjawn?

³⁹ Net ja Jesús pyude'ky es t'ooj ja poj, es t'anmaay ja mejyñ:

—¡Amoñ! ¡Tumijtku!

Ta ja poj myo'ty, es tugeky oj wu'umadya'ay amoñ es tumijtku. ⁴⁰ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'uxprijkruty:

—¿Ti ko nago m'oktsu'knu? ¿Ti ko xykyamudattu mabjkan?

⁴¹ Ta ja 'uxprijkruty jyantsytsyu'kudu, es ñayjyanánudu:

—¿Púnu danu tyaadu, ko extu yu poj esu mejyñ mumdoojup?

5

Gadaru ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu

¹ Ta tñinajxtu ja mejyñ, es jyajtu ma yu ñaxwiñudu Gadaru. ² Ko ja Jesús pyudseemy ma ja barku, net ñimiinu tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu es tsooñ ma ja kampyoon. ³ Tyadu ja'ay jam tsynaa kampyoonoty es ni rán kyamumada'agyuty, ni mada kadenu. ⁴ Kanak ok jyayajkwu'ñ mada kadenu, es tyuknujkyadyaary, ⁵ es jyadity xun koots majaty tun kopk, es ya'axy jyeky kampyoonoty es ñayyajtsayútyuty mada tsaa. ⁶ Es ko t'ijxy ja Jesús jagam, pye'egy oñ ñejxy, es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyindum, ⁷ es t'anmaay jantsy muk:

—Jesús, Dios Tsajpótudu 'yU'unk, ¿wi'ixuts mij xytyuna'añ? ¡Nmunu'xtáky mada Diosu xyuugyujxm kadiits xytsyaatsy-tyúñ!

⁸ Du'an jyunañ mut ko Jesús tu naty t'anumu:

—Ka'oybyu, tukpudsumu tadu ja'ay.

⁹ Ta ja Jesús yajtuju:

—¿Ti mxu'ajtypy?

Ta ja'a 'yadsooy:

—Ja'ats nxu'aty Lejyonk, mut ko nimáyuats uudsuty.

¹⁰ Es ja ka'óbyuty mynu'xtáktu ja Jesús es kudíbu kyáxudut wiink tsoo. ¹¹ Jamu naty mayu udsam jyu'xtu nawingón ma tadu kopk. ¹² Ta ja ka'óbyuty tmnu'xtáktu ja Jesús es t'anumu:

—Tunu may'ajtun, kajxtuguts ma yu tadu udsam esuts uudsuty ndákudut ma yu'u.

¹³ Net ja Jesús dyajkutijky. Ta ja ka'óbyuty pyudseemy ma ja yedyujk es tyujku ma ja udsúmuty. Jamu naty éxtam majtsk milu udsúmuty. Net ja udsúmuty ñujxtu jantsy puye'egyu nax jujp'am es kyupuy'knajxtu mejuño'ty, es jap jyi'xtaaydu.

¹⁴ Net ja di'ibu ja udsam kywentu'ajttup puye'egyu oj ñujxtu, es oj ttukmumadya'áktu ja nax kajpn es nu'aay tu'aaybyuty. Ta myiñ ja ja'ay es t'ixandu ti dunu naty tu jyaty tu kyubétyuty.

¹⁵ Ko jyajttu ma naty jam ja Jesús, ta t'ijxtu ja ja'ay di'ibu naty myudajtypy ja ka'óbyuty. Tamu naty 'yu'uñu wixu es yuunk naxury. Ta tsu'kudu, ¹⁶ es di'ibu naty tu t'ixtu, ja'a tyukmumadyaktu éxtamu naty tu jyaty tu kyubety mut ja ja'ay di'ibu myudajt ja ka'óbyuty es éxtamu naty tu jyaty mut ja udsúmuty. ¹⁷ Net tmnu'xtáktu ja Jesús es pyudsúmut jam es ñujxat wiinktuuy.

¹⁸ Ko ja Jesús tyujku ma ja barku, ja ja'ay di'ibu naty myudajtypy ja ka'óbyuty mynu'xták ja Jesús esxuyr ñejxy mut yu'u. ¹⁹ Es ja Jesús kyaj dyajkutijky, ni'igu t'anmaay:

—Nujx ma mdujk mudu mjiiky mmagu'uk, es tukmumadya'ák tugekyu di'ibu ja Nindsun'ajtam tu ttuñ mut mij, es wi'ix tu tmudaty ja pa'ayo'on mut mij.

²⁰ Ja ja'ay oj ñejxy, es tmadyakwa'xy ma yu Dekápolus kajpnaty tugekyu di'ibu naty Jesús tu ttuñ mut yu'u. Es du'uñu wuy'amadyaaydu ja di'ibáty myudoodu.

Jayru ñunx es ja toxytyujk di'ibu Jesusu wyit tyoon

²¹ Ko ja Jesús jymbijty ma ja barku mut ja 'yuxrujkruty, ta tninajxtu ja mejuñ. Es ko jyajty jamdsoo, ta ñimiinudu mayja'ay. ²² Net ñimiinu nidu'uk di'ibu xyu'ajtypy Jayru, di'ibu windsun'ajtp ma ja tsajptujk. Ko jyajty ma ja Jesús, ta ñaygoxtunaaydyáku tyeky'ujxm, ²³ es tjantsymynu'xtáky, es t'anumu:

—Yu nnuuxuts tim'oogánup. Tunu may'ajtun, min esu mgu'u xytyuknikónut es 'yagudá'agut es jyiky'átut.

²⁴ Net ja Jesús oj ñejxy mut yu'u, es may ja ja'ay oj pyanujxudu es 'yadijmúkudu. ²⁵ Es ma yu tadu mayja'ay, japu naty tu'ugu toxytyujk di'ibu majmajtsk jumajt tu naty ja taxu pa'am tmudajnu. ²⁶ Tu naty jyantsy'ayoonu es tu ñajxnu naty kud-sooy kanaak, es tu naty dyajtuundaayñu tugekyu ja myeeñ

di'ibü naty myudajtypy, es ni wi'ix tsoo tü kya"agüda'aky, ni'igü myujtáknü.

27 Ko tyadü toxytyujk tmüdooy ko jaa ja Jesús, ta tmüwingooñ uxkü'p tsoo mä ja mayjya'ay, es ñaydyukpatü ja Jesusü wyit, 28 mut ko ñayjyuna'añuty: “Mut yu'üyü kots nnaydyukpaadüdü yu wyit, agüda'agüpts.” 29 Es netyü ja wyindaxyü 'yadijky, es tjä'ajü ja ñini'x ko tü 'yagüda'aky.

30 Es net ja Jesús tjä'ajü ko tü naty pün dya"agüda'aky mut ja myuk'ajtün. Net ñayjyu'ijxü mä ja ja'ayuty, es dyajtüy:

—¿Pünuts ja nwit tü ñaydyukpaadyuty?

31 Net ja 'yuxpüjkrüty 'yanmaayüdü:

—M'ijxypy ko ja mayjya'ay m'adijmüküdü, es xyajtáy: “¿Pün tü ñaydyukpaadyuty ja nwítuts?”

32 Es ja Jesús ñas'ijxü xidsoo yadsoo es t'ixa'añ pünü naty tü ñaydyukpaadyuty ja wyit. 33 Ta ja toxytyujk tsyüyü mut ja tsü'ügü, ja'a ko ñija'ap éxtümü naty tü jyaty. Ta ñaygyoxtnaaydyákü Jesús wyindum, es t'anmaaydyaay tügekyü ja tüy'ajtün. 34 Jesús 'yanmaayü:

—Tü m'agüda'aky mut ko tü xymyübeky. Nüjx yajxón. Tü m'agüda'aky.

35 Támmümü naty ja Jesús 'yakkajxy ko ñimiinüdü ja ja'ayuty di'ibü tso'omp mä ja Jayrü tyujk. Ta t'anmaaydyü ja Jayrü:

—Yü mnüx tü 'yo'knü. Katü xyñaky'adsipy ja Windsün.

36 Es ja Jesús ni tkamüjpujtáky éxtümü naty jyuna'andü. Ta t'anmaay ja Jayrü:

—Katü mjotmay'eeky. Mübüjküts je'eyü.

37 Es tkutijky es kyaj pün ryanüjxüdü, ja'ayü ja Peedrü, Santya'agü esü Fwank, ja myuga'axü Santya'agü. 38 Ko jyajty mä ja tyujkü Jayrü, net t'ijxy ko ni'igü ja ja'ayuty ñaymyuk ñaydya'adsüdü es jyantsyju'üy jyantsyya'axtü. 39 Ta ja Jesús tyujkü jap tügoty es t'anmaaydyü:

—¿Ti ko nügoo m'okna'amnüdü es mjü'üdyü? Yü kixyu'unk kyaj tü 'yeeky, maäbü dü'un.

40 Per je'eyü tyukxíküdü. Net ja Jesús dyajpüdsüümüdü nidügekyü. Ta tmünejxy ja u'unқтақ u'unkteety es müdü 'yuxpüjkrüty. Ta tyujkü mä ja o'kpu'unk 'yity. 41 Ta tmajtsü ja kyü'ü es t'anmaay:

—Talita, kumi (di'ibü ayuk wimbüdsüümp: “Kixyu'unk, mij n'anmaapy, püdü'uk.”)

42 Netyü ja kixyu'unk pyüde'ky es yo'oydsyo'oñ. Majmajtskü natyü jyümüjt. Es ja ja'ayuty dü'añü wyü'ümüdyaaydyü. 43 Es ja Jesús oj tyuknipüküdü es küdiibü pün ttukmüadya'aktü, es tyuknipüjktü es dyajkáyut ja kixyu'unk.

6

Jesús jap Nazaret

¹ Es ja Jesús tsoyo'ón jap es oj ñejxy mā ja kyajpn, es ryanujxudu ja 'uxpukpuky.

² Ko jyajty ja saabudu xuu, ta tyjku ya'uxpukpuky mā ja tsajptjyk, es may ja ja'ayuty di'ibu mudo'o'ijtudu du'ũñ wu'umadyaaydyu es ñajyunánudu:

—¿Mā tu t'uxpekyu tyadu ja'ay tugekyu tyaadu? ¿Tii dũnu tyadu wijy'ajtũn di'ibu tu yajmo'oy esu tyadu muj'ajtũn di'ibu tyiimpy? ³ Ja'a tyaadu ja tsajtspe, ja Mariiu myaank esu myuga'axu Santya'agu, Josee, Juudu esu Simonk, esu myuga'ax toxytyukuty nan yaa 'yity mā udsajtum.

Du'ũn jyuna'andu es kyaj ttundu kwentu. ⁴ Es ja Jesús 'yanmaayudu:

—Nidugekyu wyindsu'kũdũp tu'ugu Diosu kyugajxpu. Jap kyawindsu'ũgudu mā ja myugugajpn esu myugu'uk myuga'axuty.

⁵ Es kyaj mbaat ttuũñ ja muj'ajtũn jap, je'eyu naaguty oj t'akku'unito'ñ es dya'agudaky. ⁶ Es ja Jesús du'ũñ wu'umu mat ko kyaj myubũkudu.

Jesús tkexy ja 'uxpukpuktyjk Diosu 'yayuk kajxwa'xpu

Oknum ja Jesús oj ya'uxpeky majatyu kajpnu wingombu.

⁷ Ta dyaxu ja nimajmajtskpu 'uxpukpuky, es tkejxy nimajtskáty, es tmooy ja kutujkan es dyajpũdsũmduť ja ka'óbyuty. ⁸ Es ttuknipuktu kũdiibu dyajnujxtuť tyu'amgyujxudu, yu'uyu tyajk, es kyaj dyajnujxtuť ja pyijũ, ni yu kyaayũñajxuk, ni yu myeeñ, ⁹ yu'uyu tyukwa'agudũp ja kyũ'uk es je'eyu wit di'ibu ñikujxm myudajttũp.

¹⁰ Nandu'ũn 'yanmaayudu:

—Ko mja'tuť mā tu'ugu tũjk, japyu m'ittuť extu ko mdsounduť jatũgok. ¹¹ Es pun jaa mā kyaj m'axájudu es ni mgamudowa'anudu, pũdsũmduť jap es yajjunák ja naxjok mdekykyujxy éxtumuť ijxwu'umũn ko du'ũn pojpu mũuť 'yittu.

¹² Net oj ñujxtu ja'ajuty es tkajxwa'xtuť ko yu ja'ayuty dyajtũgátstũť ja jyot wyinma'aũñty. ¹³ Es nandu'ũn dyajpũdsũmduť mayu ka'óbyuty es ttukku'tstũť ja aseytu oliivu nimayu puma'ayuty, es dya'agudaktuť.

Fwank Yajnuabajtpe 'yeeky

¹⁴ Ja rey Eroodus tũduooy tyaadu, mat ko nidugekyu ja ja'ayuty tmadyakwa'xtuť oymyadsooty di'ibátyu ja Jesús tyiimpy. Es nija'adyu ja'ayuty jyunandu:

—Ja Fwank Yajnuabajtpe tu jyikyppeky mā tu 'yeeky, paaty tũdaty tyadu muk'ajtũn es ttũnuť ja muj'ajtũn.

¹⁵ Wiinkpuky jyuna'andu:

—Yh'u dh'un ja Diosu kyugajxpu Elius.

Es ja wiinkpety jyhandu:

—Yh'u dh'un tu'ugu Diosu kyugajxpu, éxtum di'ibu jékyur ja Diosu kyugajxpty.

¹⁶ Ko ja Eroodus tmadooyu tyaadu, ta jynañ:

—Tyaadu dh'un ja Fwank di'ibuts uj nni'ana'amu es yajni-boodut ja kyubajk. Tu jyikyepyky.

¹⁷ Dh'un ja Eroodus jynañ mut ko tu naty dyajtsímyuty ja Fwank, es tu naty dyajkuwuhñuty mudu kadenu jap pujndugóty ja'agujxmu wyinma'añ ja Erodiius, di'ibu naty ñudo'oxy'ajtypy ja Felipu, Eroodusu myuga'ax, es ja Eroodusu naty tu twijtskúku éxtumu tyoxytyujkun. ¹⁸ Es ja Fwank 'yanmaabyumu naty yu Eroodus:

—Yh Dios kyaj dyajkutíky es xytyoxytyujk'átut ja mmuga'axu ñudo'oxy.

¹⁹ Es ja Erodiius tyuk'ak'ajtypyu naty ja Fwank, es jyaya'oogaampy, per kyaj mbaat, ²⁰ mut ko yu Eroodus ttsu'ku ja Fwank, ja'a ko ñija'abu naty ko yu Fwank jyiky'aty tuy'ajtan mmut es wyá'atsja'ayuty, es kyaj tna'ijxy es yajtúnat axuk. Es oy ja 'yaa 'yayuk tjamdoojmu xonda'aky'aa xonda'akyjyót, kyaj tnijawu ti tyúnur.

²¹ Es ja Erodiius pyat wilix tsoo mbaat 'yeeky ja Fwank ma ja Eroodusu naty tmajtún ma ja xumu jyumajt dya'abety, ma Eroodus dyajnaxkudáky tu'ugu ka'ay ukun es kyádyut ja syoldaadu wyindsúnuty, ja windsundajkuty esu Galileeu ja'ayudyu myuj yajkutujkpty. ²² Ja Erodiiusu ñux tyujku ma naty tu ñaxkuda'aky ja ka'ay ukun es 'yejtsy, es ja Eroodus es ja di'ibu naty mmut kyaadyu tyukjotkudaktu éxtumu naty 'yetsy. ²³ Es ja Eroodus twandaky ja kiixy:

—Amdooguts di'ibu mdsejpy es nmo'oyut, es tuy'ajtan n'anumu ko nmo'oyur otyim tiity di'ibuts xy'amdoop, otyim kujkwa'xyuty di'ibuts uj nmudajtypy.

²⁴ Net ja kiixy pyudseemy, es t'anmaay ja tyaak:

—¿Tits n'amdówup?

Ta ja tyaak 'yadsoojmu:

—Amdow ja Fwank Yajnubajtrmu kyubajk.

²⁵ Ta ja kiixy tyujku pojun ma naty ja Eroodus, es t'anmaay:

—Ndsejpyuts es tyamu xumyo'oyuduts palanganoty ja Fwank Yajnubajtrmu kyubajk.

²⁶ Net ja Eroodus jyantsyjoytmaybejky. Per kom tu naty t'anumu jyabye'xy wyindúmuty, kyaj tseky yajtukxi'igut ja 'yayuk. ²⁷ Netyu ttuk'ane'emy tu'ugu syoldaadu es dyajmínut ja Fwangu kyubajk. Ja soldaadu oj ñejxy ma ja Fwank 'yity tsimy pujndugóty es oj tnibo'tu ja kyubajk ²⁸ es dyajmiñ ma tu'ugu palanganu. Ta tmooy ja kiixy es ja kiixy tmooy ja tyaak.

29 Ko tniija'adu ja Fwangu 'yuxprijkruty, ta dyajpudu'ktu ja ĩini'x es oj dyajnaxtukudu.

Jesús dyajkáy nimogoxk mil naxy ja ja'ay

30 Oknum 'yajajtmujktu ja apóstulaty ma ja Jesús, es ttukmumadyaktu tugekyu di'ibu naty tu ttundu es di'ibu naty ja ja'ay tu dyajtuk'uxpáktu. 31 Es mut ko nimayu naty ja ja'ayaty ñaywyinax ñaywyindákudu ma Jesús, ni tka'okmudajnuđu ja tiempu es kyádyut, paaty ja Jesús t'anmaaydyu:

—Mindu. Jo'om n'okpo'xum ma tu'ugu abak it.

32 Net ak yu'ujuty oj ñujxtu barkoty adukutuuy. 33 Per may ja ja'ayaty t'uxkajptu ja Jesús es t'ijxso'oñ. Paaty tso'oñdu poján majaty kajpn, es tekye'epy jyajttu jawyiin ma naty ja barku jyata'añ. 34 Ko ja Jesús pyudseemy barkoty, ta t'ijxy may ja ja'ayaty es tpa'ayooy, mut ko du'unu naty éxtumu borreegu di'ibu kyaj tmudaty ja kywentu'ajtru. Ta tyujku ya'uxprijkrp, es ttuk'uxprijktu kanak peky. 35 Ko oj tsyu'ujunu, ta ĩimiinudu ja 'yuxprijkruty es 'yanmaayudu:

—Tu tsyu'ujunu, es ni rán kyatsunu ma tyadu lugaar.

36 Annumudu ja ja'ayaty es ñujxndut rantsyotm o ma yu wingombu kajpn es tjúdyut ja kya'ay 'yukan, mut ko kyaj tmudatu ti kyádyur.

37 Per ja Jesús 'yadsoojudu:

—Mo'oydu miidsaty kya'ay 'yukan.

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—¿Mdejpy esuts udsaty ñujx njuydyu majtsk mugo'px xuu nidún yu tsajkaaky esuts ndukkádyut?

38 Jesús 'yadsoojudu:

—¿Naagu tsajkaaky jap xumyudattu? Ñujx ixtu.

Ko tniija'adu, ta t'anmaaydyu:

—Mugoxku tsajkaaky es majtsku ajkxu'unk.

39 Net ja Jesús ttuk'ane'emy ja 'yuxprijkruty es dyaj-naxwaatstat ja ja'ayaty tuk pekyaty ma ja mhuóty. 40 Ta ñaxwa'tstu tuk pekyaty mugo'pxáty es justyikxumyajkáty.

41 Net ja Jesús tkone'ky ja mugoxkpu tsajkaaky es ja majtskpu ajkxu'unk, es pyat'ijxy tsajpótm es tja'aygyudáky ja Dios. Ta ttujkwa'xy ja tsajkaaky es tmooydyu ja 'yuxprijkruty es dyajwa'xtat ma ja ja'ayaty. Nandu'un dyajwa'xy ja majtskpu ajkxu'unk ma ja mayjya'ay. 42 Nidugekyu kyaay-dyaaydyu jotkuda'aky. 43 Oknum dyajmujktu majmajtsk katsy ja tsajkaaky tyuktuku esu ajkx di'ibu nadujku. 44 Es di'ibu ja tsajkaaky kyaaydyu, ja'a nimogoxk milu yedyujkuty, es kyaj myadsyoydyujku ja toxytyujkuty es ja uná'ku'unguty.

Jesús yo'oy nuu wyingujxy

45 Netyu ja Jesús dyajtajku ja 'yuxpajkputy barkoty es 'yawinnaxtat ma ja mejyn es jya'ttat Betsaydu ko naty yu'u ñayjyugajxyuty mat ja ja'ayuty. 46 Es ko naty tu dyaj'yo'oywya'xtu ja ja'ayuty, ta ja Jesús wyimbejty ma tu'ugu kopk kajxtakru.

47 Ko oj kyoodsun, mejyngyujk'amu natyn ja barku es ja Jesús naydyi'igy naty tu wye'emy windu'utstuu, 48 es t'ijxy ko ja 'yuxpajkputy nimujaa tjantsykyaapty ja nu, mat ko naty pyojkuyaty. Es kajamónum yo'oy nu wingujxy ja Jesús es tninejxy ja 'yuxpajkputy. Najxaambu naty ja Jesús ma ja 'yuxpajkputy 49 ko 'yijxudu yo'oy nu wingujxy. Ta ñayjunánudu ko ijxma'ttudu daa. Ta yaxkaktu, 50 mat ko tsyu'kudu. Es myugajxudu ja Jesús, es 'yanmaayudu:

—Jotmukta'aktu! Ujtsu du'un. Katu mdsu'ugudu.

51 Net ja Jesús tyajku barkoty ma naty ja'ajuty. Ta myo'ty ja poj. Ta ja'ajuty du'ñu wye'umadyaaydu, 52 ja'a du'un mat ko kyajpu naty tu tjaygyúudu ti dun 'yandijpy ma Jesús dyajmayu ja tsajkaaky es ja ajkxu'unk, mat ko juun wynnma'añuty.

Jesús dya'aguda'aky ja puma'ayuty jap Jenesaret

53 'Yawinnajxtu ma ja mejyn. Ta jyajtu Jenesaret, es jam tkuwu'andu mejynbyu'aay ja barku. 54 Ko ttukjanajktaaydu ja barku, net ja ja'ayuty t'uxkajpta ja Jesús 55 es pwe'egy o j ñajxtu ja ja'ayuty majaty kajpn, es tkunmyiindu mabajngujxy ja puma'ayuty ma naty Jesús. 56 Es oymyaaty ma ja Jesús jya'ty majaty kajpnba'ajuty es kajpnótyuty o rantsyótyuty, tpujta'aktu ja puma'ayuty tu'aay es tmunu'xta'aktu ja Jesús es oyje'eyu tpaattat ja wyit pa'a. Es nidugekyu di'ibu páudup agudáktup.

7

Di'ibu ja'ay jajpekykya'adup

1 Ta ñaymyujkudu ma Jesús ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktup di'ibu tso'ondu Jerusalén. 2 Tyaadu yu'u 'yijxtu ko nija'adyu Jesusu 'yuxpajkputy kyaydu es kyaj wya'adsudu ky'u, ja'a njuna'anum kyaj kyubujtu éxtam jaayam fariseeuty ttundu. 3 Mat ko yu fariseeuty es israelítuty nidugekyu pyanajxtup ja kyostúmradyu 'yaptajkuty ko ma kyaya'andu koonum wa'ats wa'ats kyubujtu. 4 Es ko tu 'yotstu maayóty, kyaj kyaydu pun kyaj kyubujtu wa'ats wa'ats. Es ta mayu kostúmraty di'ibu yu'ujuty 'yakpaduundup, éxtam ko tpujtu vyasu di'ibu tyuk'úkudup, ja pyujxndu'ts es wi-ingátyru 'yabujk 'yadu'un. 5 Ja'agyujxm ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktup dyajtudu ja Jesús:

—¿Ti ko tkpadundu yu m'axprijkraty di'ibu jaayum ja n'aptujkudyats ttundu? Yu'ujuty je'eyu kyayduyu mudu kyu'u ni kyawa'adsuty.

⁶ Netu Jesús 'yadsoojudu:

—Miidsuty di'ibu nay'andijudup es jyiky'attu tay'ajtun muut, yajxon ja Diosu kyugajxpu Isaiiu mnimadyaku miidsuty ko du'un tkuxjaay:

Tyadu ja'ay xywyindsu'kupts wingu'uy agu'uy, per ja jyot wyinma'añ jagam 'yity ma ujun.

⁷ Ni ti tkatsooty ko ñay'andijudu es xyja'awdattuts.

Yu'u tuk'axprijktup

di'ibu 'yana'amun'ajtyty je'eyu ja'ayuty.

⁸ Paadyu Isaiiu t'anuumu du'umbu ja'ayuty éxtam miidsuty. Mmastuttup miidsuty ja Diosu 'yana'amun es xyypadúndut éxtam ja ja'ay jaayum ttundu.

⁹ 'Yak'anmaayudu ja Jesús:

—Miits m'aktimpaduundup di'ibu m'aptujk tyuundup, es du'un xy'uxtijtu ja Diosu 'yana'amun. ¹⁰ Moisés myooy ja ja'ayuty ja Diosu 'yana'amun ma jyuna'añ: “Mwindsu'ugup ja mdaak mdeety”, es “Ja di'ibu kyajxpejkyru yu tyeety o yu tyaak, oogup yu'u.” ¹¹ Per miits mjunándup ko tu'ugu ja'ay mbaat t'anuumu tyaak tyeety: “Kyaj mbaat nbuduku, mut ko tugekyu di'ibuts nmudajtyty esxyup miits nbudukudu, tudsu Dios ndukmuyoxy.” ¹² Es pun du'un jyuna'añ, kyaj ñakysyékyuty ja tyaak tyeety tpudúkut. ¹³ Es mudu tyaadu myajtugooydyp ja Diosu 'yayuku myadakun mut yu'ugyujxmu tadu mgostúbraty. Mayu du'umbu mgostúbraty di'ibu m'akpaduundup.

¹⁴ Jatugoku Jesús dyáxudu ja ja'ayuty, es t'anmaaydu:

—Mudowdu nidugékyuty, es jaygyúkudu. ¹⁵ Yu di'ibu ja'ayuty jyuxtup, kyaj yu'u yajpekykya'adu, yu'u du'un di'ibu pudsump jyodoty wyinma'añoty. ¹⁶ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkudu.

¹⁷ Ko ja Jesús tmastuty ja ja'ayuty, ta tyajku tugoty es ja 'yaxprijkraty yajtuhjudu ti dun 'yandijryu tyadu 'yixrajtun. ¹⁸ Ta ja'a 'yadsooja:

—¿Nan kyaj miits xyjaygyúkudu? Ko di'ibu tujkup aajóty, kyaj yu'u di'ibu yajpekykya'ap, ¹⁹ mut ko di'ibu tujkup aajóty, jodoty yu'u ñejxy, es óknam pyadsemy.

Es mudu tyaadu Jesús tyuknija'adu ko tugekyu je'xy peky, wa'adsu'u. ²⁰ Es nandu'un 'yanmaayudu:

—Ko di'ibu pudsump jyodoty wyinma'añoty, yu'u sitay yajpekykya'adup ja ja'ayuty, ²¹ mut ko ma ja ja'ay jyodoty wyinma'añoty myiñ yu axuk winma'añ, yu m'induunk, yu yajja'ay'o'k, ko ja'ay dyajtugódyu yu pijk úkunu wyindsu'kun,

22 yu ma'tsk, yu adsojk, yu andak, yu axuk jiky'ajtun, yu naywyinnaxuja'ak, yu pi'tskajx, yu mujpatuk, yu kujuun'át.
 23 Tugekyu tyadu axuk'ajtun, yu'u miimp jodoty winma'añóty, es yu'u du'an yajpekykya'apy ja ja'ayuty.

Toxytyujk kyaj 'yisraelítaty tmabeky ja Jesús

24 Ta Jesús jap tso'oñ es ñejxy jamdsow ma Tiru kajpn es Sidón kajpn. Es tyujku ma tu'ugu tujk, es kyaj tjatsejky es pán tnijáwut. Per kyaj oj mbaat 'yity ayu'udsyu.
 25 Tu'ugu toxytyujk di'ibu naty ñux myudajtypy ja ka'oybyu, ko tmadooy ko tu naty jya'ty ja Jesús, ta tniimiñ es ñaygyoxtnaaydyaku tyeky'ujxy. 26 Tadu toxytyujk kyaj 'yisraelítaty es sirufenisyu ja'ay. Yu'u 'yamdooyu ja Jesús es ttúnut ja may'ajtun es dyajpudsúmut ja ka'oybyu ma ja ñux.
 27 Esu Jesús 'yanmaayy:

—Jayujp yajkádyu u'unk unak, mut ko kyaj 'yóuty es ndukwingo'ondútum ja tsyajkaagyuty es nmo'oyum ja úkuty.

28 Es ja toxytyujk 'yadsooy:

—Tuy'ajtun'u, Windsún, per extu yu uk kyaaydyur meesu patku'p di'ibu ja unaku'unguty yajka'adur ja tsyajkaakywyáy.

29 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Mut ko oy tu m'adsoy, najx jotkujk ma mdujk. Tu ja ka'oybyu pyadsemy ma ja mnuxun.

30 Ko ja toxytyujk jyajty ma ja tyujk, ta tpaty ja ñux mabaingujxy es tu naty tyukpudsémuty ja ka'oybyu.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu yedyujk di'ibu nat es awu'umur

31 Netu Jesús tso'oñ jap Tiru ñaxóty, es ñajxy Sidón kajpnóty es majaty ja Dekápolus kajpnuty. Ta jyajty ma ja Galileeu Myejyñ. 32 Jap tyuknimiinadu tu'ugu yedyujk nat es awu'umur, es yajpajtsooy ja Jesús esu ky'u ttuknikónut tadu yedyujk. 33 Ta Jesús oj dyajnejxy ja ja'ay wiink tsoo ma kyaj pán. Net ja kyawa'xury t'adiju ja ja'ay tyatskoty es madu tsyujy ttoñ ja ja'ay ya'an. 34 Net ja Jesús pyat'ijxy tsajpótm, es myukxejy es t'anmaay:

—jAwá'ats!

35 Netyu ja ja'ay tyatsk 'yawatsy es ja ya'an 'yagudaky. Ta oj yajxón kyajxréky. 36 Esu Jesús tyuknipujku kudiibu pán t'awánut. Es éxtum jyantsyjayajtuknipejky, waanu ni'igu oj tmadyakwa'xy. 37 Es du'ñu wu'umudyaydyu ja ja'ayuty, es juna'andu:

—Tugekyu oy ttuñ, extu yajmudoobejkyru ja nátuty es yajkajxpejkyru ja uum.

8

Jesús dyajkáy nimajtáxk mil naxy ja ja'ayuty

¹ Mā tadā timpā mayā natyā ja'ayaty tū ñaymyúkudu es kyajpā naty tmūdattu kya'ay 'yukān. Net ja Jesús dyaxā ja 'yuxpūjkpūty es t'anmaaydyū:

² —Nmūdajtypyūts ja pa'ayo'on mūdū tyādū ja'ayaty, mūt ko tū tyugukxubajnū mā 'yittū yāā mūt ũj es kyaj tmūdattu ni tii ti jyū'xtap. ³ Es pūn ngejxypyūts mā ja tyūjkūty ayūū, yuugūdāwdūbū'ū tu'aay, mūt ko naagūty jagam tū tsoondū.

⁴ Net ja 'yuxpūjkpūty 'yadsoojūdu:

—¿Es wi'ix mbaāt yajmo'oy ja kya'ay 'yukān mā tyādū itān? Yāā ni pūn kyatsūnū.

⁵ Ta Jesús yajtūjūdu:

—¿Naāk xymyūdattu miidsūty yū tsajkaaky?

Es ja'ajūty 'yadsoodū:

—Jūxtujk.

⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyū ja 'yuxpūjkpūty es dyajnaxwaatstūt ja ja'ayaty naxkūjy. Ta tkone'ky ja jūxtujkpū tsajkaaky es tja'aygyūdāky ja Dios. Net ttujkwa'xy es tmooy ja 'yuxpūjkpūty, es ja'ajūty dyajwā'xtūt mā ja ja'ayaty. ⁷ Myūdajttūbū naty nandū'ūn naagūdyū ajkxu'unk. Esū Jesús oj tja'aygyūda'aky ja Dios, es oj ttuk'yajwā'xtū ja 'yuxpūjkpūty mā ja ja'ayaty. ⁸ Nidūgekyū kyaay 'yuktū es 'yujts jyotkūdaktū, es t'aktim'yajmujktū jūxtujk katsy ja tsajkaaky tyuktukū di'ibū nadūjkū. ⁹ Di'ibū kaaydyū nimajtāx milūn, es kyaj yajmaydsyóy ja toxytyūjkūty esū unā'ku'ungūty.

Ta Jesús ñayjyūgajxū mūt ja'ajūty, ¹⁰ es tyūjkū mā ja barkū mūt ja 'yuxpūjkpūty es oj ñejxy mā ja ñaxwīñūdu Dalmanūtū.

Fariseeūty t'amdowdū tu'ugū māj'ajtūnū tsajpótūdu

¹¹ Ko jap jyajty, ta naagūdyū fariseeūty tñinūjxtū ja Jesús es dyajtūdu tijaty es dū'ūn dya'anūguga'ajyā'āndū. Ta t'amdoodū es tyuk'ixūdāt tu'ugū ijxwū'ūmūn di'ibū myūdajtypy ja māj'ajtūn pūn jantsyū dū'ūn ko Diosū naty tū kyéxyūty. ¹² Netū Jesús oj myūkxejy es jyūnāñ:

—¿Ti kots xy'amdowdū miidsūty tu'ugū ijxwū'ūmūn di'ibū myūdajtypy ja māj'ajtūn?

¹³ Ta ja Jesús tmastuttū ja'ajūty, es tyūjkū jatūgok mā ja barkū es oj ñejxy wiink tsoo mā ja mejyñ.

Fariseeūdyū 'yuxpūjkūn

¹⁴ Tūūdu mū naty ja 'yuxpūjkpūty tja'aydyūgóydyū dyajnūjxūt ni'igū yū tsajkaaky, es jap barkoty je'eūy naty tmūdaty ti'igūy tsajkaaky. ¹⁵ Ta ja Jesús tyuknīpūjkūdu:

—Ixtū, mnaygywentū'átūdap mūdū fariseeūdyū lyevaduūrū esū Eroodūnū jya'ajūty.

¹⁶ Ta ja 'yuxpūjkpūty ñayjyūnānūdu ak yū'ajūty:

—Paadya du'un xy'anma'ayam mut ko ta nyajmi'inum yi'inum tsajkaaky.

¹⁷ Esu Jesús ñija'abu naty éxtumu naty ñayjuna'anudu. Ta 'yanmaayudu:

—¿Ti ko mnayjuna'anudu ko kyaj xymudattu ja mdsajkaaky? ¿Tii kyajnam xyjaygyúudu es ni xykyaráktunumu kwentu? Muk juun xymudattu ja mwinma'añaty.

¹⁸ ¿Tii kyaj m'ixtu miidsuty mudu mwiin, es ni mgamudowdu mudu mdatsk? ¿Ti kyaj xyjamyatstu?

¹⁹ Kots nyajwa'xy ja mugoxxkpu tsajkaaky ma yu nimugoxk milbu ja'ayaty, ¿naak katsy xyajmujktu ja tsajkaaky tyuktuku di'ibu nadajku?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Majmajtsk.

²⁰ Ta ja Jesús 'yak'anmaayudu:

—Es kots nyajwa'xy ja juxtukpu tsajkaaky ma ja nimajtaxk milbu ja'ayaty, ¿naak katsy xyajmujktu?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Juxtuk.

²¹ Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—¿Tii kyajnam xyjaygyúudu ko kyajts yu'ujuty n'andijy ja tsajkaaky?*

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu wiints jap Betsaydu

²² Oknum jyajttu ma Betsaydu kajpn, es naaguty ja ja'ayaty dyajmiindu ma Jesús tu'ugu wiints, es tmunu'xtáktu es ttonat ja wiints. ²³ Es ta twijstso'oñ ja Jesús ja wiints es oj tmunejxy kajpnbu'aa. Ta ttukwingu'tse'ky waanu tsujy es tku'unikooñ. Ta dyajtuy pun 'yijxypy tii oynu'unun.

²⁴ Ta ja wiints 'yijxpejky oga'an, es jyunañ:

—N'ijxpyudsu ja'ayaty. Du'un kyuxu'aktu éxtumu kepy, per yo'oydyur éxtumu ja'ayan.

²⁵ Net ja Jesús tpejtáky jatugok ja kyuh ma ja ja'ay wyiin. Ta ja ja'ay oj 'yijxpeky es tugekyu t'ijxtaayñ wa'ats. ²⁶ Net ja Jesús tkejxy ma ja tyujk, es t'anmaay:

—Katu situy mduku kajpnóty es ni pun xyky-atukmamadya'agudu tyadu.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristu

²⁷ Net ja Jesús es ja 'yuxpejkruty oj ñujxtu ma mutsk kajpnaty di'ibu wingón ma Sesaree Filipu kajpn. Es tu'aa dyajtuy ja 'yuxpejkruty:

—¿Wi'ix ja ja'ayaty jyuna'andu púndsugu dan uj?

²⁸ Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

* 8:21 Ix Matewu 16:12.

—Naaguty jyuna'andu ko mijtsu du'un Fwank Yajnuabajtpu, naaguty jyuna'andu ko mij m'Eliusaty, es akjunandupnum naaguty ko mijtsu du'un jatu'ugu wiinkpu ja Diosu kyugajxpu.

29 Ta yajtuujudu:

—Es miidsaty, ¿wi'ix mjuna'andu, pandsu dun uj?

Esu Peedru 'yanmaayu:

—Mijtsu du'un ja Kristu di'ibu ja Dios wyin'ijx.

30 Esu Jesús oj tyuk'ana'amudu kudiibu pan t'awanudut.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

31 Es net oga'an ja Jesús t'awa'anudu ja 'uxpxjkpty ko yu'u, ja Naxwiñudu Ja'ayudu Kyudunaabyu, jyantsy'ayowa'añ, es 'uxxtija'anudu ja mujja'aydujkyty esu teedywyindsunaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpxjktup, 'ya'anmaaydyu ko ja'ay ya'ooga'anudu, es ko tugukxabajtp jyikyryuka'añ.

32 Du'un tyukmumadyakudu wa'ats. Net ja Peedru dyajnejxy wiink tsoo abeky es t'oooy.

33 Es ja Jesús wya'kumbijty, es twin'ijxy ja 'uxpxjkpty es t'oojumbijty ja Peedru, es t'anuumu:

—¡Kátuts mij xy'awa'ktiky, maku'ugópk Satanás! Mij kyaj dyu'unadyu mwinma'añ éxtamu Dios, yu'u je'eyu mij mwinma'añ'ajtyty éxtamu ja'ayuty.

34 Net ja Jesús dyaxu ja 'uxpxjkpty es ja ja'ayuty, es t'anmaaydyu:

—Pun jaats pan xypyanyxa'añ éxtamdsu n'uxpxjkpu, tsojku es tmastu'udut ja kyu'am winma'añ es jyiky'átut éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kun tninejxy, esuts xypyatsoonut. 35 Mut ko ja ja'ay di'ibu jiky'ataamp éxtam ja kyu'am winma'añ, tyadu ja'ay nayyajtugóyudup. Per ja ja'ay di'ibu myastutypy ja kyu'am winma'añ es ñayákyuty es xymyadúñuts uj es ttuñ éxtam jyuna'añ ja oybyu ayuk, tyadu ja'ay pyaadup ja nitsokun.

36 ¿Ti tsyoo ja ja'ay ko tjaganarátut tugekyu yu naxwiñudu pun yajtugeepy ja 'yanmaja'an? Ni tii, ¿kadii? 37 Pes pun tu dyajtugóty ja 'yanmaja'an, kyajp tii di'ibu mbaat muut dyajjumbity jatugok.

38 'Pun panuts xytyuktsoyduump es ttuktsoyduñ ja n'ayúkuts ya naxwiiñ ma pojpu ja'ay di'ibu Dios myastúttup, uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudu Kyudunaabyu, nan nduktsoyduñupts kots nmínut jatugok mudu myuj'ajtunu nDeedyats es mudu 'yánklusaty.

9

1 Nandu'un ja Jesús 'yamaayudu:

—Ты'ajtən n'anuumədu ko ta naaguty di'ibu ja yam ko kyaj 'yooktət extə koonəm t'ixtət ja Diosu kyutujkən jya'ty mət ja myək'ajtən.

Jesús tyugatsy

² Kyumdujuk xuu Jesús oj ñejxy mə tu'ugu kopkə kujxmbə. Yuhuy wyoo ja Peedru, Santya'agə esə Fwank. Es jam wyindumaty tyugajtsy ja Jesús. ³ Yə wyit jyambijty jantsy tə'xp es jantsy poop éxtəm tsajp'e'pyky, éxtəm ni pán yə naxwiin mbaat tkayajwe'emy poop. ⁴ Es yə'ujty 'yijxtə ja Eliiəs esə Moisés myadya'aktə mudu Jesús. ⁵ Net ja Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, oy ko nyaa'ajtəm. N'ok'ya'o'oyəm tugəgə uxkudə'ak tək: tu'uk mij xyja'a'átət, jatu'uk tja'a'átət ja Moisés es jatu'uk tja'a'átət ja Eliiəs.

⁶ Du'ən 'yanmaay mət ko ja 'yuxpəjkpəty tsyuhugədu naty, esə Peedru ni tkanijawə wi'ix jyənə'anət. ⁷ Net oj myiñ tu'ugu yoots di'ibu yajnitujkədu, es jap yoodsóty yajmadooy tu'ugu ayuk di'ibu jənaəmp:

—Tyaadədsə du'ən ja n'U'unk di'ibəts njantsytsyejpy. Məmdowdu yə'ə.

⁸ Ko ti'in ñas'ijxədu mə naty tə t'ixtə, ta kyaj tnaky'ijxtə ni pán, yə'uyə naty Jesús mə yə'ujty.

⁹ Ko naty wyinjənakətə mə ja kopk, ta Jesús tyuknipəjkədu:

—Kyaj xytyukməmadya'aktət ni pán di'ibu tə xy'ixtə, extə koonəm əj, ja Naxwiñədu Jə'ayədyə Kyudənaabyə, njikyryəkəduəts mədsə naty tə n'eeky.

¹⁰ Es mudu tyaadə tmdajttə ayu'udsyə ak yə'ujty, es ñayyajtəjədu:

—¿Tii dənə tyaadə di'ibu myadyakypy ko jyikyryəkə'añ mə 'ye'ky?

¹¹ Es pəaty dyajtədu ja Jesús:

—¿Ti ko jyənə'andə ja di'ibəty tsajptəgóty yə'əxpəjktəp ko yə Eliiəs myinə'añ jawyiin es kyaj ja Kristə?

¹² Ta ja Jesús 'yadsoojədu:

—Ты'ajtənə'ə ko Eliiəs myiñ jawyiin, es ko yə'ə 'yuxkúkytə təkəkyə. ¿Es tii, kyaj xyñijəwədu ko mə yə Diosu jyaaybyajtən tmadya'aky ko əj, ja Naxwiñədu Jə'ayədyə Kyudənaabyə, n'ayowə'añəts mək es nnəjxə'añəts əxtijy? ¹³ Per əj n'anmaaydyəp miits ko Eliiəs tə myiñ*, es tə ja jə'ay tyúnədu wi'ix yə'ə ttimtsoktə, du'ən éxtəm jyənə'añ ja Diosu jyaaybyajtən.

Jesús dya'agəda'aky tu'ugu mixy di'ibu ka'oybyə myədaqjtypy

* 9:13 Ix Matewə 11:14.

14 Ko kyadakta ma ja 'yaxprijkruty di'ibu naty tu wyu'amdu, ta t'ijxta may ja ja'ayaty juwadity ma yu'ujaty. Jamu naty nandu'un tmattspikajxta ja di'ibaty tsajptagoty ya'axprijktap. 15 Ko ja ja'ayaty t'ijxta ja Jesús, net du'ufu wyu'amadyaaydu. Ta tninajxta puye'egy es oj tkajxpo'xta. 16 Net ja Jesús dyajttay ja di'ibaty tsajptagoty ya'axprijktap:

—¿Ti mnaydyukkajxytsyikudap mut ja n'axprijkruty?

17 Nidu'uk jap mayja'ayoty 'yadsoodu:

—Ya'axprijkra, tuts uj nyajmín yu n'u'unk di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu, es yu'u yajwu'umap uum. 18 Pes otyim maaty myátsyuty ja ka'oybyu es yajkadáyuty. Net ya'a'eebyuty, es yajnaydyatskaadyuty es du'unu ñini'x yajwu'umxaty juun. Tuts nja'anuumu m'axprijkruty esxup dyajpadsémyu tadu ka'oybyu, per kyaj tu tmumada'akta.

19 Es ja Jesús jyanañ:

—¡Ay, ja'ayaty di'ibaty kyaj xymudatta ja mubjkan! ¿Extu nu'unudsu du'un n'aktim'itut mut miidsaty es nmudanudat? ¿Na'adsu du'un xymubuka'andats? Yajmín ja mixy.

20 Ta tyuknimiinadu. Es ko ja ka'oybyu t'ijxy ja Jesús, net ttukpaty ja mo'odyu ja mixy. Ta kyadaay es tyiimy yejky es 'ya'eepy. 21 Net ja Jesús dyajttay ja u'unkteety:

—¿Nu'unu danu tyaadu kujk tmadajnu?

Ta ja u'unkteety 'yadsooy:

—Extu tyimmutsk'ajty. 22 Kanak ok yu ka'oybyu yajkukadáwaty jaunoty es najoty, es du'un jyaya'ooga'añuty. Tunu may'ajtan, pan mbaat oynu'unu ti muut xytyuñ, pa'ayooduguts uudsaty es pudajkaduguts.

23 Ta ja Jesús 'yadsooy:

—¡Katu mjuna'añ pan mbaat! Tugekyu yu'u mbyaaduty mut di'ibaty Dios myubjktap.

24 Net ja u'unkteety yaxkeky:

—¡Nmubejkyrats! ¡Pudajkaduguts esats n'akmubákat ni'igu!

25 Ko ja Jesús t'ijxy ko may ja ja'ayaty ñaymyujkadu, ta t'ooy ja ka'oybyu es t'anuumu:

—Ka'oybyu, ujtats mij n'anmaapy, padsam jap ma tadu ja'ayun es katu mnaktyuku ma yu'un.

26 Ta ja ka'oybyu dyaj'yáxy ja mixy. Ta jatugok dyajmo'ty es pyudseemy, es dyajwe'emy éxtumu o'kra. May oj jyana'andu ko tu 'yeeky. 27 Per ja Jesús tmajtsy ma ja ky'u, es twijtse'ky. Ta ja mixy tyunaaye'ky.

28 Net ja Jesús tyujkadu ma ja tyujk mudu 'yaxprijkruty ak yu'uyuty. Ta yajttajudu ja 'yaxprijkruty:

—¿Tii da kots uudsaty kyaj tu nmumada'akta tadu ka'oybyu?

29 Ta 'yanmaayudu:

—Tyada da'ambu ka'oybyu, ya'ayu mat pyadsemy je'eyu mat ko ngajxtakum.

Jesús tnigajxy mymajtsk ok ja yo'kun

³⁰ Ko jam tso'onda, ta ñajxta Galileen. Esa Jesús kyaj tsejky es pán tnijáwdat, ³¹ mat ko dya'axraktu naty ja 'yaxpajkraty es ttukmadya'aktu:

—Ej, ja Naxwíndu Ja'aydu Kyudunaabyu, nyajkyaka'añuts ma ja ja'ayty, es ya'uts xya'ooktar, es ko tyugukxabátat, njikyruakudats.

³² Es ja'ajaty kyaj tjaugyujkudu éxtam 'yanu'umxudu, es tsu'kudu es dyajtáwdat.

Pán waanu muj

³³ Net jyajttu ma ja Kafarnaúm kajpn. Es ko naty 'yittu tugoty, ta yajttujudu ja Jesús:

—¿Tii da'un naty mdsipkajxtar miidsaty tu'aay?

³⁴ Es amoñu wu'amdaaydu, mat ko ya'u naty ta ttsipkajxta ko pánu da'un ma ya'ajaty ni'igu myújaty. ³⁵ Netu Jesús ñaxwe'tsy ma ja nimajmajtskra 'yaxpajkra, es t'anmaaydu:

—Pán nidu'uk miits mnaybyjta'agánudap muj kujxm, wa'an ñaybyjta'agyty yuunk naxyru, es tmadúnat nidugekyu.

³⁶ Net tsa'ane'ky tu'uguná'ku'unk es tyunaay kujk'aay ma ja 'yaxpajkraty, es t'anmaaydu:

³⁷ —Di'ibu 'yaxájur tu'ugu ná'ku'unk éxtamu tyaadu madsu nxuugyujxm, xy'axájurtsu da'un uj; es di'ibuts uj xy'axájur, nan 'yaxájubu da'un di'ibuts uj xykyajx.

Di'ibu kyaj xyni'o'o xyniyáxum, ya'u da'un ijtp mat udsajtum

³⁸ Net ja Fwank t'anmaay ja Jesús:

—Ya'axpajkra, tats n'ixtu tu'ugu ja'ay dyajpadsémy ja ka'oybyty ma ya ja'ay mada mxuugyujxm, es kom kyaj jyudity mat udsajtum, tats nyajkubóktu.

³⁹ Es ja Jesús 'yadsoojm:

—Katu xyajkubóktu, mat ko di'ibu tyiimpy ja muj'ajtan madats nxuugyujxm, óyats xumyadya'aky es kyaj 'yaxuuguty.

⁴⁰ Es di'ibu kyaj xumyadsip'ajtum, ya'u dan mat n'ijtum. ⁴¹ Pán pán mmo'oyudu oyje'eyu tuk vasu wa'ats nuu mat kots uj miits nja'ay'áttu, tuj'ajtan n'anumudu ko Dios myay'átar ja ja'ay.

Puroobty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

⁴² Pán ja pán dyajpekyka'ay nidu'ugu tyadu da'ambu ná'ku'unk di'ibuts uj xumyubajkr, waanu oy pyadsu'umxaty kooxur yajtuk'yo'kmawwunu tu'ugu muj paan es yajkubijpnáxat mejyñóty. ⁴³ Pán myajpekytyuunap tu'ugu

mg'u, niboot.† Waanu oy ko mnuxat tsajpótm, éxtum mbaat njana'anam kutuk ma ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, es kadiinam ko myajpajta'agut mat majtsku mg'u ma ayoodákn, 44 ma ni na'a kya'oogut ja tunu'k es ni kya'oogut ja juun. 45 Es pun myajpekytyuunap tu'ugu mdeky, niboot. Waanu oy ko mnuxat tsajpótm, éxtum mbaat njana'anam, tekytyuk ma ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu es kadiinam ko myajpajta'agut mat majtsku mdeky ma ayoodákn, 46 ma ni na'a kya'oogut ja tunu'k es ni kya'oogut ja juun. 47 Es pun myajpekytyuunap tu'ugu mwiin, juut. Waanu oy ko mnuxat tsajpótm, éxtum mbaat njana'anam, mat tuk adu'um je'eyu mwiin ma ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu es kadiinam ko myajpajta'agut mat majtsku mwiin ma ayoodákn, 48 ma ni na'a kya'oogut ja tunu'k es ni kya'oogut ja juun.

49 'Es nidugekyu ja'ayuty 'yayówdut, oyu tadu ayo'on njaja'ambu éxtumu juun xytsya'ayum. Extumu juun dyajtu'utsy ja tsu'utsy kadiibu mya'adut, tadu ayo'on mbaat xytyukmawingo'onum ja Dios. 50 Oy yu kaan. Per pun tugooyñap ja tya'amts'ajtun, kyaj wi'ix 'yóyut es jatagok tya'amut. Ittu éxtum ja oy kaan es jiky'attu amumdu'uk jot nixim niyam.

10

Kasaadu ja'ayuty ñaymyastu'udu

1 Net ja Jesús tso'o'ñ Kafarnaúm es oj ñejxy ma ja Judee ñax es 'yawinnajxy ma ja Jordán mujnuu jadsoo ma xuu pyadsemy. Jap ja ja'ayuty ñaymyujkudu jatagok ma naty yu'u, es dya'uxpejky éxtumu naty yu'u ya'uxpeky jaayum. 2 Net naagudyu fariseeuty tnimiindu Jesús es du'un dya'anuguga'ajya'andu. Ta dyajtuudu:

—¿Tii mbaat yu yedyujk tmastu'uty ja ñudo'oxy?

3 Ta ja Jesús 'yadsooj:

—¿Wi'ix t'ane'emy ja Moisés?

4 Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Ja Moisés tu dyajnigutúku es mbaat ja yedyujk tmastu'uty ja ñudo'oxy pun jawyiin tmo'oy tu'ugu neky ma juuna'añ ko kyaj t'oknado'ox'ajnu.

5 Ta Jesús 'yanmaayudu:

—Ja Moisés tkuxjaaytu tadu ana'amun ja'agujxm ko kujuun miidsuty. 6 Per ma tsyondaky ko Dios dyajkojy tugekyu, yu Diosu jyaabyajtun juuna'añ: “Dios yajkoj ja ja'ayuty yedyujk es toxytyujk.” 7 “Paaty ja yedyujk 'yabekyu ma ja tyaak tyeety es du'un ñaybyuwa'agudu mudu ñudo'oxy, 8 es nimajtsk

† 9:43 Xytyuk'ijxumu Jesús ko di'ibu xyajpekytyu'unum, yu'u jot winma'añ, es kyaj yu'adyu ku'u, teky es ni yu'u wiin. Ix Markus 7:18-23.

jiiky'attu éxtam tu'ugun je'eyu." ⁹ Paaty di'ibu ja Dios tu dyajnaymyúkudu, ni pán tkayajwa'xut.

¹⁰ Ko naty jap tugótyuty, ja 'yuxpukpúty yajtújudu jatugok yu tyáadu. ¹¹ Esu Jesús 'yanmaayudu:

—Di'ibu myastutypy ja ñudo'oxy es pyeky mudu wiink to'oxy, yajtugeepy ja puk úkunu wyindsu'kun. ¹² Es pan ja toxytyuk myastutypy ja ña'ay es pyeky mudu wiink yedyuk, nan yajtugeepy ja puk úkunu wyindsu'kun.

Jesús tkuni'xy ja uná'ku'unguty

¹³ Naagudu ja 'ayuty dyajmíndu 'yuna'ku'unguty esu Jesús tyónadut, es ja 'yuxpukpúty t'oodu ja ja'ayuty. ¹⁴ Ko ja Jesús t'ijxy, ta 'ajku mat yu'ujuty es t'anmaaydu:

—Mastu'utta, wa'andsu uná'ku'unguty xyñimínduts, es katú xyajjumbíty, mat ko ja Diosu kyutujkun yu'u jya'a'ajtypy di'ibu du'an éxtam yu'ujuty. ¹⁵ Tuy'ajtan n'anumudu ko di'ibu kyaj t'axaju ja Diosu kyutujkun éxtam tu'ugu uná'ku'unk, kyaj tyákat ma Diosu kyutujkun.

¹⁶ Net tsa'ane'ky ja uná'ku'unguty. Ta tkuxkooñ ja ky'u ma ja kyubajkuty es tkuni'xy.

Makja'ay tmamadya'aky ja Jesús

¹⁷ Ko ja Jesús 'yaktu'uyo'oy, net myiñ tu'ugu yedyuk pue'egyu, es ñaygoxtanaaydyáku Jesús wyindum es yajtúju:

—Oy ya'uxpukpu, ¿ti tsojkap ndúnaduts esuts nyajtukkumáyut ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu?

¹⁸ Netu Jesús 'yanmaayu:

—¿Ti kots mij xytyijy kots uj n'óyuty? Ja'a ko yu'uyu du'anu Dios oy. ¹⁹ Oy xyñija'aju ja Diosu 'yana'amun: “Katú mya-jja'ay'leeky; katú xyajtugóy ja puk úkunu wyindsu'kun; katú mmeetsy; katú mudu andakunguyxm pán xyñiwaambéty; katú ti xyñipeky; mwindsu'ugup ja mdaak mdeety.”

²⁰ Ja yedyuk 'yadsooy:

—Ya'uxpukpu, tugekyu tyáadu tats nguydyuunda'ay extu tu ndimmutsk'átyuts.

²¹ Netu Jesús twin'ijxy mudu tsojken, es t'anmaay:

—Jatu'uk mdugoy'ajtxuty. Nux took tugekyu di'ibu mmadajty mjaygyeypy es yajwa'x ma ayooBU ja'ayuty, es net xypyamínduts es du'an xymudátut ja oy'ajtan jam tsajpótM.

²² Es ko tmadooy yu tyáadu, ta ja yedyuk jyotmaydyuktuku. Ta oj ñejxy jotmaymuut, mat ko nagoO naty jyantsymukja'ayuty. ²³ Ta ja Jesús t'ijxambijty, es t'anmaaydu ja 'yuxpukpúty:

—¡Tsip nimujaá esu makja'aydyukuty tyákadut ma Diosu kyutujkun!

²⁴ Ja 'yaxpɔjkrɔty dɔ'uñɔ wyu'mɔdyaaydyɔ mɔdɔ tyaaɔdɔ. Esɔ Jesús 'yak'anmaayambijtɔdɔ:

—ɪTɔip nímɔjɔɔ esɔ makjɔ'aydyɔjkɔty tyákɔdɔt mɔ Diosɔ kyutɔjkɔn! ²⁵ Ní'ígɔ tsyírɔty es tu'ugɔ makjɔ'ay tyákɔt tsajpótɔm es kɔdiinɔm kɔ tu'ugɔ kameyɔ ñáxɔt xu'uñ jutoty.

²⁶ Kɔ t'akmɔdoodɔ tyaaɔdɔ ja ɔxpɔjkrɔty, waanɔ ní'ígɔ wyu'mɔdyaaydyɔ dɔ'uñɔ es ñayjyɔnánɔdɔ:

—Pes, ¿púnɔ dɔ'un mbaat ñitse'eky?

²⁷ Esɔ Jesús wyin'ijxɔdɔ es 'yanmaayɔdɔ:

—Mɔdɔ ja'ayɔty kyaj mbaat, per mɔdɔ Dios, ak mbaat tɔgekyɔ.

²⁸ Netɔ Peedrɔ t'anmaay ja Jesús:

—Es ɔdsɔty sitɔy tɔts tɔgekyɔ nmastutta'aydyɔ es mij nbanɔjxtɔ.

²⁹ Jesús 'yadsoojɔ:

—Tɔy'ajtɔn n'anɔmɔdɔ kɔ oytyim pánɔty di'ibɔ tɔ tmastu'uty ja tyɔjk, o myɔgɔ'axɔty, o tyaaɔk, o tyeety, o 'yu'ungɔty, o ñax kámɔty mɔt kɔts xyɔpɔnejxy ɔj es ttuñ éxtɔm jyɔnɔ'añ ja oybyɔ ayuk, ³⁰ tadɔ ja'ay Dios mɔ'oyɔdɔp tyam mɔ tyadɔ naxwíñɔdɔ mɔgɔ'pɔx dɔ'unɔn ní'ígɔ tyɔjk, tyaaɔk, myɔgɔ'axɔty, 'yu'ungɔty es ñax kámɔty, oy 'yayoy dɔ'un; es nandɔ'un tsajpótɔm Dios myo'oyɔdɔt ja jiky'ajtɔnɔ winɔ xɔɔ winɔ tiempɔ. ³¹ Per may di'ibɔ tyam yɔ naxwíñ ijtp mɔj, jam tsajpótɔmɔ Dios pɔyjtɔ'agɔdɔt mutsk; es may di'ibɔ tyam yɔ naxwíñ ijtp mutsk, jam tsajpótɔmɔ Dios pɔyjtɔ'agɔdɔt mɔj.

Jesús tnigajxy myɔdɔgɔk ok ja 'yo'kɔn

³² Jamɔ naty wyimbattɔ mɔ ja tyu'ujɔ Jerusalén, esɔ Jesús jawyiinɔ naty ñejxy mɔ ja 'yaxpɔjkrɔty. Es ja nímajmajtskɔty dɔ'uñɔ wyu'mɔdyaaydyɔ es tsyɔ'kɔdɔ ja ja'ayɔty di'ibɔ panɔjxɔdɔp. Net ja Jesús twoonejxy wiink tsoo ja nímajmajtskɔ 'yaxpɔjkrɔty. Ta oj ttukmɔmadya'aktɔ di'ibɔ naty jatán kɔbatánɔp, ³³ es 'yanmaayɔdɔ:

—Ixtɔ, nbatɔjkɔm Jerusalén mɔ ɔj, ja Naxwíñɔdɔ Ja'aydyɔ Kyudɔnaabyɔ, nyajkyakɔ'añɔts mɔ yɔ teedywyindsɔnɔty es mɔ ja di'ibɔty tsajptɔgótɔ yɔ'ɔxpɔjktɔp, es xytyuknikajxpata'andɔts ja o'kɔn es xykyɔyaka'andɔts mɔ ja romanɔ ja'ayɔty. ³⁴ Yɔ'ɔts xyñixi'iga'an xytyukxi'iga'andɔts, xywyopɔ'andɔts, xyñidsujyɔ'andɔts es xya'ooktɔpts, es kɔ tyɔgɔkxɔbátɔt mɔdsɔ naty tɔ n'eeeky, njikyɔpɔkɔdɔts.

Santya'agɔ esɔ Fwank t'amdowdɔ tu'ugɔ may'ajtɔn

³⁵ Net ja Santya'agɔ es ja Fwank, Zebedeɔ myaangɔty, tmɔwingoondɔ ja Jesús es t'anmaaydyɔ:

—Yɔ'ɔxpɔjkrɔ, ndsojktɔpts es xytyúnɔt ja may'ajtɔn di'ibɔ n'amdoodɔp.

³⁶ Net ja Jesús yajtuujudu:

—¿Ti dan mdsojktup esats ndúnut?

³⁷ Ta t'anmaaydyu:

—Moodyyugats esats n'u'uñudut tu'uk ma m'aga'añgyu'u es jatu'uk ma m'anajñgyu'u ko m'ana'ama'añ muj'ajtun mmut.

³⁸ Ta ja Jesús 'yadsoojudu:

—Miits kyaj xyñijáwudu ti dan m'amdoodup. ¿Tii mmédánudup miidsuty, éxtam mbaat njana'anam xy'uuktu ma ja káluz mats uj n'uuga'añ? ¿Tii mmédánudup miidsuty éxtam mbaat njana'anam mnubáttut éxtamts uj nnubata'añ?

³⁹ Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Nmédánudupts.

Esu Jesús 'yanmaayudu:

—Tuy'ajtun ko miits m'uuktup ma ja káluz mats uj n'uuga'añ, es nandu'un mnubáttut éxtamts uj nnubata'añ. ⁴⁰ Per uj kyajts xpyaaty esats miits nmo'oydyut es m'u'uñudut mats n'aga'añdsyoo o mats n'anajñdsyoo. Diosu du'un páttup tmo'oydyut di'ibáty tu yajtuknibujtaagu.

⁴¹ Ko ja nimajkrú xprujkruty tmūdoodu tyāadu, net ttuk'ak'ajttu ja Santya'agu es ja Fwank. ⁴² Netu Jesús dyáxudu nimajmajtskuty, es t'anmaaydyu:

—Mnija'adup miits ko di'ibáty 'yana'amdup ya naxwiin, jya'abúktup ja ja'ayuty, es 'yana'amudu éxtam yu'ujuty ja kyutujkun. ⁴³ Per kyaj dyu'un'átut ma miidsuty. Nik ni'igu ko di'ibu naybyujta'agánup muj ma miidsuty, yu'u myédúndup ja myu'xprujkruty, ⁴⁴ es oytyim pánuty miidsuty di'ibu itaamp jawyiin, yu'u myédúndup ja myu'xprujkruty éxtamxyup yu'udyu myuduumbu. ⁴⁵ Du'un éxtam uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts nmiiñ naxwiin esats nyajmédúnut, ja'ats uj tu nnimíñ esats uj ja ja'ay nmédúnut esats ngubátut mayu ja'ay ja pyeky kots ja'a ngu'oogut, du'un may tmédáttut ja nitsokun.

Jesús dya'ijxpéky tu'ugu wiints

⁴⁶ Net jyajttu Jerikoo. Es ko natyu Jesús kyajpnbudsémy mut ja 'yaxprujkruty es mut ja mayjya'ayuty, tu'ugu wiints di'ibu xyu'ajtyty Bartimeeu, Timeeu myaank, jamu naty 'yu'uñu tu'ubu'ay es t'amdoy ja limosnu. ⁴⁷ Es ko tmūdoo ko wyingón ja Jesús nazarenu, ta ja wiints yaxkeky:

—¡Jesús, Davitu tyuump 'yaats, pa''ayooguts mij!

⁴⁸ May ja ja'ayuty 'yoojudu es 'yamónut, per ja wiints ni'igu waanu muk yaxkeky:

—¡Davitu tyuump 'yaats, pa''ayooguts!

⁴⁹ Net ja Jesús wya'k'a'aju, es jyunán:

—Yajmíndu.

Ta ja ja'ayuty t'anmaaydyu ja wiints:

—Jotkujku, padu'uk, mut ko tam myáxaty.

⁵⁰ Net ja wiints tnasjajtu ja tsyamarru, es pyujte'ky. Ta twinguwa'ku ja Jesús. ⁵¹ Net ja Jesús yajtuujtu:

—¿Ti mdsejpy esuts uj ndúnudats?

Ja wiints 'yadsooy:

—Ya'uxrujkrú, yu'uts njatsejpy esuts n'ijxpúkat.

⁵² Ta ja Jesús 'yanmaay:

—Mbaat mnejxy. Tu m'aguda'aky mut ko tats xymyabeky.

Netyu ja wiints oj 'yijxpéky, es tpanejxy ja Jesús.

11

Jesús tyuku Jerusalén éxtam tu'ugu rey

¹ Ko naty jya'ta'añ Jerusalén, ko jyajttu Betfajee, jamu ma ja Oliivus Kopk, netu Jesús tkejxy majtsku 'yuxrujkrú, ² es t'anmaay:

—Nujxtu ma yu mutsk kajpnu'unk di'ibu yajwingu'ijxur, es jap xypyaadut kuwuañ tu'ugu burru di'ibu ni pánnam tkatuk'u'uñ. Muga ju es xyajmínut. ³ Es pan ja pan myajtáwudu: “¿Ti ko xymyugaju?”, net xy'anuumut: “Ja Windsán yajtunaampy es pojún tkajxumbítut jatagok.”

⁴ Es ja 'yuxrujkrúty oj ñujxtu, es tpattu tu'ugu burru kuwuañ tujk agum muj tu'ubu'aay. Es ko naty tmuga ju ja burru, ⁵ net ja ja'ay yajtuujtu:

—¿Ti ko xymyugájudu tadu burru?

⁶ Es yu'ujaty 'yadsoodu éxtamu Jesusu naty tu 'yanu'amxudu. Net ja ja'ay myastútudu. ⁷ Ta oj dyajnujxtu ma ja Jesús es tpujaktu ja wyit jam burru ñikujxm, es ja Jesús ttukpejty. ⁸ Es ja mayjya'ayty dya'ptu ja ñikujxyudu wit tu'aay. Wiinkrúty tujtu ja kepyu 'yaay xye'entsy es ttukwin'o'oxudu ja tu'aa. ⁹ Ja ja'ayty di'ibu nujxtur jawyiin es nandu'un ja di'ibu miindur ax'ok ya'ax jyoktu:

—¡Awdattu Dios! ¡Kuni'xy di'ibu miimp éxtamu Nindsun'ajtam Diosu kyudunaabyu! ¹⁰ Muj kujxm 'yítut ja rey Davitu tyump 'yaats di'ibu yajkutukaamp. ¡Awdattu Diosu tsajpótudu!

¹¹ Ta ja Jesús kyajpnajty Jerusalén es jyajty ma ja muj tsajptujk es t'ijxtaay tugekyu di'ibu jap. Ta tsoyo'ñ jam es tmnejxy ja majmajtskrú 'yuxrujkrúty ma Betañu kajpn, mut ko tu tsyu'ujunu naty es jap mya'aja'añ.

Jesús tkajxpéky ja iigu kepy

¹² Jakumbom ko Jesús tsoyo'ñ jap Betañu, ta yu'o'ku. ¹³ Ta t'ijxy tu'ugu iigu kepy tu'ubu'aay. Ta tnujwajky, es kyaj tpaty ni ti tyump ja kepy, je'euy 'yaay, ja'a ko kyajnum ja tiempu ma tyump. ¹⁴ Ta ja Jesús t'anmaay ja iigu kepy:

—Ni na'a mganakutyump'átut.

Es ja 'yaxpɔjkrɔty tmədoodu.

Jesús dyajpɔdsémy di'ibɔ juuy to'ktɔp mɔ ja mɔj tsajptɔjk

¹⁵ Oknam jyajttu Jerusalén, netu Jesús tyɔjku mɔj tsajptɔjk ñabotsoty. Ta dyajpɔdseemy di'ibɔ naty jap juuy to'ktɔp es dyajjɔmbijty ja myeesaty di'ibɔ naty jap wyingugoondɔp ja meeñ mɔt ja tsajptɔjk meeñ, es dyajjɔmbijty ja syíyaty di'ibɔ pakto'ktɔp. ¹⁶ Es kyaj dyajkutijky es pɔn dyajnáxɔt oytyity mɔj tsajptɔjk ñabotsoty. ¹⁷ Ta dya'uxpejky ja ja'ayuty, es t'anmaay:

—Ja Dios jyɔnán mɔ ja jyaaybyajttɔn: “Yɔ ndɔjkuɔt yɔ'u mɔ nidɔgekyɔ naxwíñɔdu ja'ay kyajxtá'áktɔ”, per miidsaty tu xyajwa'andu ma'tspɔ aɔnk.

¹⁸ Es ja teedywyindsúnaty es ja di'ibɔty tsajptɔgóty ya'uxpɔjktɔp tmədooy yɔ taadu. Ta t'uxtaaydyɔ ja winmɔ'añ wí'ix ja Jesús 'yoogɔt, per tɔsu'ugɔdu, ja'a ko nidɔgekyɔ ja ja'ayuty tam yajxón tmədoo'íttu ja 'yaxpɔjknɔ. ¹⁹ Es ko tɔy'u'ujnɔ, net Jesús tɔyo'oñ jap Jerusalén.

Iigu kepy tyu'utsy di'ibɔ Jesús tu tkajxpéky

²⁰ Jakumbom jepy ko jyɔmbitandu Jerusalén, ta ñaxtu mɔ ja iigu kepy, es ja 'yaxpɔjkrɔty tu t'ixtu ko tu naty tyu'tsnɔ. ²¹ Ta ja Peedru tjamyeytsy, es t'anmaay yɔ Jesús:

—Windsún, jix! Tu tyuɔtsnɔ tyadu iigu kepy di'ibɔ mij tu xykyajxpéky.

²² Jesús 'yadsooy:

—Mɔbuktɔ Dios. ²³ Tɔy'ajttɔn n'anɔmɔdu ko pɔn ja pɔn miits m'anɔmɔdɔbɔ tyadu kopk: “Jɔwá'ak ja yáa. Nɔjx mejyñóty.” Pɔn kyaj xyjɔppjáwɔdu, pes dɔ'uɔn dɔn jyátut. ²⁴ Pɔaty n'anɔmɔdu miidsaty ko tɔgekyɔ di'ibɔ miits m'amdoondɔp ja Dios mɔ mgajxtá'áktɔ, pɔn mmɔbɔjktɔp, m'axájdɔp. ²⁵ Es ko mgajxtá'áktɔ, mma'xtɔp di'ibáty miits mduundɔp axɔk, es dɔ'uɔn yɔ mDeedyɔ tsajpótɔdu mma'xɔdɔp miidsaty ja mbojpty nandu'ɔn. ²⁶ Es pɔn kyaj xymyá'xtɔ di'ibɔ mduundɔp axɔk, mDeedyɔ tsajpótɔdu nan kyaj mma'xɔdɔt miidsaty ja mbojpty.

Jesusa kyutujknɔ

²⁷ Ta net jyajttu Jerusalén. Es ko naty Jesús jyɔdity mɔj tsajptɔjk ñabotsoty, ta ñimiinɔdu Jesús ja teedywyindsúnaty es ja di'ibɔty tsajptɔgóty ya'uxpɔjktɔp es ja mɔjja'aydyɔjkaty, ²⁸ es yajttɔjɔdu:

—¿Pɔn kyutujknɔ mɔt xytyuñ tyáadu? ¿Pɔn tu mgutujknɔmo'oyuty?

²⁹ Ta Jesús t'adsoodɔ:

—Uj nandu'ɔn nyajttɔwaambyɔt tu'ugɔ ayuk miidsaty. Pɔn xy'adsoojmbijptɔt, net n'anɔmɔt ti kutujknɔt ɔj mɔt

nduñu tyaadu. ³⁰ ¿Pún kutujkanmooyu Fwank es yajnuabátut? ¿Dios, o yu ja'ayuty? ¡Adsooduguts!

³¹ Ta ak yu'ujuty ñay'uu ñaygyajxudu es ñayjyuna'anudu:

—Pun n'okjuna'anum ko ja Dios tuk'ana'am, ta xy'adso'om: “Es pun du'un, ¿ti ko xykyamabaktu?” ³² Es pun njuna'anum ko ja'ayuty, ta yu ja'ayuty xytyu'unum axuk, mut ko nidugekyu yu'ujuty tmabaktu ko Fwank yu'u ja Diosu kyugajxru.

³³ Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Kyajts nnijawudu.

Ta ja Jesús 'yadsoojudu:

—Es uj nan kyajts miits n'awanudut ti kutujkanuts uj muut nduñu tyaadu.

12

Axuk kamgwentu'ajtputy éxtumu ijxpajtun

¹ Net tyujku ya'axrujkrú mut kanak nax ijxpajtun es jyunañ:

—Jaa ijty tu'ugu yedyujk di'ibu kyoj yu uuvu kam ma ja ñax. Ta tnageemy es dya'uyuu ma dyajnipátut ko ja uuvu yajwinma'adsa'anut es tkojy tu'ugu potsy kujxm ma mbaat jam n'ijxkákum es ngwentu'ajtum tugekyu. Oknum tmooy tukmiky ja uuvu kam mudu wiink ja'ayuty es tso'onnu ja kugam. Jagam nax jagamgajpn oj ñejxy.

² Ko tpaty ja tiempu ma ja uuvu yajtujkmukánnu, ta tkejxy tu'ugu tyuumbu es t'amdówat ja muduumbuty ja uuvu di'ibu pátap ja kugam. ³ Es ja uuvu kamgwentu'ajtru tmajtstu ja kugamu tyuumbu, tkepywojptu es dyajjambijttu. Ni tii tkamoodyu. ⁴ Net ja kugam tkejxy ja wiinkru tyuumbu, es tyaadu tsaaga'tstu es dyajtsayujttu kyubajk es axuk ttuundu.

⁵ Ta ja kugam tkejxy ja wiinkru, es yu'u dya'o'ktu. Oknum ja kugam tkejxy ja wiinkrudyu tyuumbuty nimay, es ja uuvu kamgwentu'ajtru tkepywojptu naagaty ja tuumbuty es naagaty dya'o'ktu.

⁶ Ja kugam tmudajnu je'eyu tu'ugu myaank di'ibu jyantsyt-syejpy, ja'a kyajx tim ok es twinmaay: “Wyindsu'ugubuduts ja nmaank.” ⁷ Es ko t'ijxtu ja uuvu kamgwentu'ajtru ko myiñ ja kugamu myaank, ta ñayjyunánudu ak yu'ujuty: “Tyaadu du'un di'ibu 'yaxajyuaampy yu kyuma'añ. Min n'ok'ya'o'kum, es du'un nmw'u'mum udsajtam.”

⁸ Ta tmajtstu, dya'o'ktu es dyajpudsuumdu ja ñini'x ma ja uuvu kam.

⁹ Ta ja Jesús yajtuuy:

—¿Ti tyunaampy mut yu'ujuty ja kugam? Pes mínup es dya'o'kta'ayudu tadu axuk ja'aydyujk, es tmo'oyut wiinkru ja 'yuuvu kam.

10 '¿Tii ni na'anam miits xykya'axpuktü ja Diosu jyaay-byajtün ma jyuna'añ?:

Ja tsaa di'ibu ja pojtsputy 'yuxtijtu, tu tpraaty ja lyugaar ma ja tujk t'ujx'áty.

11 Tyaadu du'un ja tyu'unun ja Nindsun'ajtum Dios, es n'okwu'umadya'ayum du'uñu.

12 Ta ja teedywyindsunaty es ja fariseeuty tjamatsandu ja Jesús, ja'a ko tmawinma'añbyattu ko yu'adyu naty yajmadyákp mada tady ijxpajtün. Es mut ko tsyu'kudu ja nax kajpn, ta tna'ijxtu ja Jesús es ñujxtu.

Jesús tmadya'aky ja kugubajtün

13 Oknam ja Jesús yajtuknikejxy nidu'uguty ja fariseeuty esu Eroodusu jya'ayuty, es t'uxtaaydyu wi'ix mbaat dya'anuguga'adu ja Jesús. 14 Ta ja'ajuty t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ya'axpukpu, nnija'adapts ko mgajxy mut ja t'ay'ajtün es ni xykyatuñu kwentu di'ibu ja'ayuty myadyáktap. Je'eyu xya'axpeky mut ja ñu'u tyu'u ja Dios. ¿Tii óyudsu da ngugubátut ma yu yajkutujkpu kopk, o kyajm?

15 Es ja Jesús ñija'abu naty ja tyádudyu 'yaxuk winma'añuty. Ta t'anmaaydyu:

—¿Ti kots miits xyajka'aja'andu? Tuk'ijxtuguts ja meeñ di'ibu muut mgugubety.

16 Net dyajmiindu tu'ugu platu meeñ. Ko tyaadu t'ijxy ja Jesús, net dyajtuuy:

—¿Pánu tyadu wyiin jyujp esu xyuu di'ibu yam kuxja'ay?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Yu yajkutujkpu kopk.

17 Net ja Jesús 'yanmaayudu:

—Pes mo'oydyu ja yajkutujkpu kopk ja di'ibu yu'u jya'a'ajtypy, es mo'oydyu ja Dios di'ibu Dios jya'a'ajtypy.

Ko tmadoodu tyaadu, ta du'uñu wu'umadyaaydyu.

Ja'ay dyajtuwdu pan jikyruúktap ja o'kruty

18 Net oj tniñajxtu Jesús naagudyu saduseeuty. Ja saduseeuty jyuna'andu ko kyajp jyikyruka'añ ja o'kruty. Du'unu tyaadu ttuknibajtáku:

19 —Ya'axpukpu, Moisés dyajnigutúku ko pan ja pán 'yeeky es kyaj tu tpattu 'yu'unk, ja myuga'ax pyákap ja ku'ekyty'o'oxy es tmadáttut ja 'yu'unk, es ja'a tyuknikujxm'átap ja jamyii.

20 Du'un jyajty ma udsuty. Tamu naty juxtujk tukka'axu yedyujk. Ja ka'axkópk pyejky, es 'ye'ky, kyaj tpattu ja 'yu'unk. 21 Ta ja myumajtskpu tpejky ja ku'ekyty'o'oxy, es nandu'un jyajty. Es ja myudugukpu nandu'un jyajty, 22 extu ko 'yabudseemy nijxutujk, es ni pán tkatukpattu 'yu'unk. Es ko

tyaadu da'un tugekyu ñajxy, ta nanda'un ja toxytyujk 'yo'knu.
 23 Es ma jyikyryuka'andak ja o'kraty, ¿pának nidu'ugu tadu
 juxtujkpa una'kuty ñado'oxy'átur, éxtam tu pyujkta'aydyu mat
 yu'u?

24 Esu Jesús 'yadsoojadu:

—Miidsaty nugoo m'okkajxtugooñadu, mat ko kyaj
 xyñijawudu ja Diosu jyaaybyajtán es ni ja myuk'ajtán Dios.
 25 Es ko ja o'kra jyikyryúktat, ni kyapúktat ni pán, da'un 'yíttat
 éxtamu ánkusu tsajpótmadu. 26 Yu o'kraty sitay jikyryúktur.
 ¿Tii kyajnum miits xyajmadya'aktá éxtam ja Dios jyunañ ma
 ja jyaaybyajtán, ma tmadya'agyu tadu apyñgyery ko tyoy?,
 ko t'anmaay ja Moisés: “Újtsu da'un ja Abraan Dyios, Isaa
 esu Jakoob.” 27 Yu Dios, kyaj yu'u Dyios'átyuty ja o'kraty,
 yu'u da'un ja jikyryuty.* Es da'un miidsaty sitay nugoo
 m'okkajxtugooñadu.

Ana'amun waanu mupru

28 Net nanda'un ñimiinu Jesús tu'uk ja di'ibu tsajptugóty
 ya'axrajkp, di'ibu tu tmadoyu tyaadu es ñija'ap ko Jesús tu
 t'adsoodu ja saduseety madu wijy'ajtán. Ta dyajtay:

—Ya'axrajkra, ¿di'ibu da'un ja ana'amun ni'igu myújuty?

29 Ta Jesús 'yadsoojá:

—Ja ana'amun di'ibu ni'igu myújuty, yu'u tyaadu ma
 jyuna'añ: “Madowdu es jaygyúkadu, miits israelítuty: ja Dios
 di'ibu Nindsun'ajtam, yu'uy je'eyu Windsun'ajtr. 30 Tsoktu
 ja mWindsun Dios mat winu njot mwinma'añ, mat winu
 m'anmaja'an es mat winu mmajaa.” 31 Es ja myumajskru
 yu'u da'un jyuna'añ: “Tsoktu ja mmadjkpa'a éxtam mij
 k'um nnyaydsyékyuty.” Tadu nimajskru ana'amun nik ni'igu
 myújuty kadiinum ni tu'ugu wiinkru.

32 Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'axrajkp 'yanmaay Jesús:

—Oyats tu xy'adsoy, ya'axrajkra. Tuya'ajtánu'u ko ijtr
 tu'uk je'eyu Dios, kyajru wiinkru. 33 Es pan ndsojkam
 ja Nindsun'ajtam Dios mat winu njot nwinma'añ'ajtam,
 mat winu nmajaa'ajtam es pan nanda'un ndsojkam ja
 nmadjkpa'a'ajtam éxtam nnyaydsyoykam k'um, yu'u sitay
 nik ni'igu tsyobaadat kadiinum tugekyu yojxan es tugekyu
 windsu'kan di'ibu yajtooydur artalkujxm.

34 Es mat ko ja Jesús ñija'ap ko ja di'ibu tsajptugóty
 ya'axrajkp tu 'yadsooyuty madu wijy'ajtán, ta t'anumu:

—Je'eyu tim waanu mdugoy'ajtxuty es m'ítat ma Dios ya-
 jkutíky.

Es kyaj pán 'yoknaydyuk'a'ijxanu es t'ak'yajtáwut ni tii.

* 12:27 Yu'u 'yandijpy ko madu Dios tugekyu jyiky'ajtta'aydyu. Ix Lukas 20:38.

Púnũ tyũũmp 'yaats ja Kristũ

³⁵ Oknũm ko Jesús ttuk'ũxpejky ja ja'ayũty mũj tsajptũjk ñabotsoty. Ta yajtũũjudũ:

—¿Wi'ix ko yũ di'ibũty tsajptũgóty ya'ũxpũjktũp jyũna'andũ ko yũ Kristũ yũ'u tũũmp'ajt aats'ajtũp ja Davit je'eyũ? ³⁶ Mũt ko Davit kũ'ũm, mũt ja myũk'ajtũn ja Espírítũ Santũ jyũna'añ:

Yũ Dios t'anũũmũ ỹjtsũ nWindsún:

“U'uũn yaa aga'añdsyoo ma ỹjũn, extũ kots ỹj nyajtũgótyũt tũgekyũ mij ja mmũdsip.”

³⁷ ¿Es wi'ix mbaat yũ Kristũ tyũũmp'áty 'yaats'átyũty yũ Davit? Pes Davit kũ'ũm jũnaũmp nWindsún.

Es ja ja'ayũty di'ibũ nimáũdyũ naty, yũ'ũjũty myũdoodaũdyũ yajxón ja Jesús.

Jesús tnigajxy ja fariseeũty es di'ibũ tsajptũgóty ya'ũxpũjktũp

³⁸ Es ja Jesús t'aktuk'ũxpejky:

—Naygywentũ'átũdũ miidsũty mũt ja di'ibũty ya'ũxpũjktũp tsajptũgóty. Yũ'u pyũjtáktũp ja wítũ yembyũ es ttsoktũ es ja ja'ayũty 'yũbo'x kyajxpo'xũdũt tu'aay mũdũ windsũ'kũn,

³⁹ es tsajptũgóty jap tyim'u'uũnyaa'andũ ma ja ja'ayũty mbaat yajxón 'yíxũdũ es mũj windum 'yu'uũnyaa'andũ ma pũn kyay 'yuuktũ. ⁴⁰ Es trũjkaũdũ ja tyũjkaũty yũ ku'ekytyo'oxyũty, net kyajxta'aktũ jeky es dũ'ũn twin'ũũna'andũ ja ja'ayũty, es ñay'andíjũdũ jyiky'attũ tũy'ajtũn mũũt. Paaty pátdũp ni'igũ ja tũdyu'unũn.

Ku'ekytyo'oxy ja myeeñ dyoxy

⁴¹ Oknũm ja Jesús ñaxwe'tsy ma t'ijxy ko ja mũkja'aydyũjk trũjtáktũ may ja myeeñ ma ja mũj tsajptũjku 'yalkansiiũ. ⁴² Es nandũ'ũn jya'ty tu'ugũ ku'ekytyo'oxy ayoobũ, es trũjta'aky majtskũ mutsk meeñũ'unũk di'ibũ yiin waanũ tso'ajtũpy.

⁴³ Net ja Jesús dyaxyũ ja 'yũxpũjkrũtũjk, es t'anmaay:

—Tũy'ajtũn n'anũũmũ ko tyadũ ku'ekytyo'oxy di'ibũ ayoop tũ dyaky ni'igũ es kadiinũm nidũgekyũ ja mũkja'ayũty. ⁴⁴ Ja'a ko yũ'ũjũty dyaktũ di'ibũ yajnadũjktũp, perũ tyadũ ayoobũ ku'ekytyo'oxy dyaky tũgekyũ ja myeeñ di'ibũ tyukjiky'ajtũpy.

13

Jesús tnigajxy ko ja mũj tsajptũjk tyũgoya'añ

¹ Ko ja Jesús tso'oñ ma ja mũj tsajptũjk, nidu'ugũ 'yũxpũjkrũty jyũnañ:

—Windsún, ok'ix yũ mũj tsaajũty es yũ tsuj tũjkaũty.

² Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿M'ijxtũp tũgekyũ tyaadũ? Kyaj wyu'ũma'añ ni tu'ugũ tsaaj ñayñikoombétyũty, tũgekyũ tyũgoya'añ.

Ijxwũ'ũmũn ko ja naxwĩũdũ tyũgoya'añ

³ Net oj ñajxta ma ja Oliivus Kopk di'ibu jam windum ma ja maj tsajptajk. Es ko natyu Jesus jam 'yu'uñu, ta ja Peedru, Santya'agu, Fwank esu Andrés oj 'yanu'umxudu ayu'udsyu:

⁴ —Njanijawuyándupts na'a dnu tyadu di'ibu tunán jatánup es ti iwxw'umun ja'ay myudáttup ko tyadu tugekyu du'un tyuna'añ jyata'añty.

⁵ Ta Jesus 'yanmaayudu:

—Mnaygywentu'átudup kudiibu rán mwin'unnudat. ⁶ Mut ko may myina'andu di'ibu juna'anaamp: “Ujtsu du'un ja Kristu.” Es wyin'unnampy mayu ja'ayuty.

⁷ 'Es ko miits xymudówdut tsiptundu oymyaaty, katu mnay'adsu'ugudu. Pes du'un jyata'añ, per kyajru du'un yu'ujuty ma ja naxwíñudu tyugoya'añ. ⁸ Mut ko tuk peky mut jatuk peky ja naxwíñudu ja'ayuty ñayñitsiptuna'anudu esu ana'ambuty nixim niyam, es myina'añ ja muk ujxuty oymyaaty esu muk yuu. Tugekyu tyadu yu'u du'un maanum je'eyu tsyonda'aky ja ayo'on.

⁹ 'Per mnaygywentu'átudup miidsuty, ja'a ko ja ja'ayuty mmunajxudup ma ja kumdattajkun es myajwóptut mut ko miits xpyanajxtupts. Es mmunajxudup ma gobernador esu rey es du'un miidsuty jap xpyujta'aktut ja tuy'ajtan ajtskyujxm. ¹⁰ Es koonum yajkajxwa'xut ja oybyu ayuk ma tugekyu naxwíñudu, es óknum ja naxwíñudu tyugoya'añ. ¹¹ Es ko myajmnanajxut es myajkuyákut ma ja kumdattajkun, katu mjotmay'ooktu miidsuty wi'ix mjuna'andut. Ja'a mgajxtup di'ibu Dios mmo'oyudup jaanum, ja'a ko kyaj miits xykyajxa'andu mgu'am winma'añ, yu Espiritu Santu mwinma'añmyo'oyudup.

¹² 'Ma tadu tiempu jyata'añty, ko extu di'ibáty tukka'ax'ajttup kyuyaka'anup nixim niyam es ttuk'ya'ooktat; es ja u'unkteety du'un tyuna'añ mut ja 'yu'un; es ja unaku'unguty nandu'un myattsiptuna'andup ja tyak tyeety es tyuk'ya'ooktup. ¹³ Es nidugekyu ja'ayuty m'axuk'ixudut ja'a ko miits xpyanajxtupts. Per di'ibu 'yakmubejkyruum du'ñam, yu'u nitso'ogup.

¹⁴ 'Yu Diosu kyugajxru Dañel tkaxjaay di'ibu tyúndup ja axukru. Ko xy'ixtat tyanu ma kyaj pyaadyuty ja di'ibu ya'axu'kup es di'ibu kyaj tmuj'ixy ja Dios (wa'an tjaygyuku di'ibu yu neky kyajxupy), net di'ibáty ijttubu naty Judeeu kya'aktut jap es ñajxtut tungujxy kopkkujxy. ¹⁵ Es di'ibu naty jam tajkkujxm, kyaj jyanákut es najx tnidaku di'ibu jap es tjuuda'anut. ¹⁶ Es di'ibu naty jam kyamotm, kyaj jyambítut es min t'ooxy ja wyit. ¹⁷ ¡Puroobu ja toxytyujkuty di'ibu naty ijtr u'unkmüt ma tadu xu es di'ibu ya'u'unksi'tstap! ¹⁸ Amdow pujktsówdu miidsuty ja Dios es kudiibu mga'aktut ko naty

xyuxy, ¹⁹ mat ko mak 'yita'añ ja ayo'on, éxtum ni na'anum kyajaty exta ma Dios dyajkojy ja naxwíñudu, es ni du'an kyanakyjyata'añaty jatugok. ²⁰ Es puna Dios kyaj dyajwaanu tada tiempu, ni pán kyatso'oktat. Per yajwaanup yu'u mat ko ttseky pánaty yu'u tu twin'ixy éxtumu jya'ayun.

²¹ 'Ko naty pán miits m'anuhumxudu: "Ixtu, tyaa dan ja Kristu", o "Ixtu, taxim ja Kristu", kyaj xymyubúktat. ²² Mat ko minaaamp ja win'u'umbaty di'ibu nayyajnaxánu éxtumu Kristu es éxtumu Diosu kyugajxpu, es tyunaampy yu ijxwu'uman esu muj'ajtun es du'an tjawin'uhna'andut ja ja'ayuty di'ibu Dios ku'um wyin'ijx. ²³ Paaty mnayjyujp'ixudup miidsuty. Tu n'anuumudu miidsuty yu tyaadu tim jayujp.

Wi'ix jymbítut ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu

²⁴ 'Es ko du'anu naty tu ñajxta'aytu tada ayo'on, ja xuu wyingoodsya'añ, ja po'o kyaj ñakyjya'añ, ²⁵ kya'adut ja madsa'ajaty es yu'xup ja mak'ajtun tsajwínm. ²⁶ Net xy'ixtudats nmiñ uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, yoodsoty mudu mak'ajtun esu muj'ajtun. ²⁷ Es nduk'ana'amudats ja n'ánklusats, es dyajnaymyúkudut di'ibáty tu nwin'ixtats, ma yu jumboj esu yukpoj myiñ es ma yu xuu pyudsemy es ma tsy'ity, oytyim maaty.

²⁸ 'Jattu tyadu 'yijxwu'uman ja iigu kepy. Ko ja xye'entsy 'yity u'unk es pyudsemy ja 'yaay, miits mnija'adup ko miimp ja ambu. ²⁹ Nandu'an jajtpe du'an ko xy'ixtat tugekyu tyaadu, mnijáwudup ko tuu dunu naty wingoombats, éxtum mbaat njana'anum tujk agu'uybyun. ³⁰ Tu'y'ajtun n'anuumudu ko tugekyu tyaadu jyata'añaty maanumu naty ja ja'ayuty di'ibu tyam kyaj 'yooktanum. ³¹ Ja tsajp es ja naxwíñudu náxup, per ja n'ayúkats ni na'a kyakexy kyanaxy.

³² 'Ja xuu es ja oogu ni pán tkanijawu, ni yu Diosu 'yánklusaty es ni uj, ja Diosu 'yU'unk, yu'uy du'an je'eyu ñija'ap ja Dios Teety. ³³ Paaty wu'umdu miidsuty wijyaty es mnayjyujp'ixudup, ja'a ko kyaj xyñijáwudu na'a nmina'añats.

³⁴ 'Du'an ja'a éxtum tu'ugu ja'ay di'ibu nujxaamp jagam. Ko naty kyajnum tsyooñ, ta tmo'oydyu ja pyo'oduumbaty ja tyuunk nidu'uk nidu'uk, es t'anmaay ja di'ibu kywent'átup ja tujk aa es wyijy'ítat. ³⁵ Es n'anuumudu miidsuty, wu'umdu wijy, mat ko kyaj xyñijáwudu na'a jymbita'añ ja mWindsún, pun tu tsyu'ujanu, pun tsu'pán, ma 'yuy ja tugaak o ma xyuñu. ³⁶ Exkam ko jymbity ti'in es mbaadudut maabaty. ³⁷ Es di'ibu n'anmaaydup miidsuty, n'anmaayduppts nandu'an nidugékyaty: Wu'umdu wijyaty.

14

Tkajxy'áttu pun wi'ixu Jesús yajmátsut

¹ Ja'a tyugoy'aty majtsk xuu ja pasku xuu ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty yu levaduuru, es ja teedywyindsúnaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpajktup t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix t'okmátstat ja Jesús mudu andakun, es ttuk'ya'ooktat. ² Es ñayjyunánadu:

—Kyaj jyaaty ma ja xuu kudiibu xynibudu'kum ja ja'ayaty.

Tu'ugu toxytyujk ttukkuutsy ja pa'ak xu'kpu ja Jesús

³ Jamu natyu Jesús Betañu ma yu tyujku Simonk di'ibu yajtijp nilepru pa'am. Ko naty ja Jesús 'yu'uñu meesu winduuy, ta ñimuwingoonu tu'ugu toxytyujk mat tu'ugu alabastru limetu ujts mudu aseytu pa'ak xu'kpu jantsy tsooxubu. Ta ja toxytyujk oj ttuknitemy kyubajkkujxy. ⁴ Ko t'ijxtu tyaadu ja ja'ayaty, ta nidu'ugaty 'yajkudu, es ñayjyunánadu:

—¿Ti ko tyaadu du'an tu 'yuxtugoy? ⁵ Tyaadu tuuxyup yateeky tuguk mugoprx xuu nidún, esxyup yajtukpudáku ja ayoobu ja'ayaty.

Ta t'oodu ja toxytyujk. ⁶ Es ja Jesús t'anmaaydyu:

—Mastu'uttu. ¿Ti ko xy'oodu? Tyaadu óyudsu du'an tu xytyuñ. ⁷ Ja ayoobutujkuty du'uñu xymudáttat ma miidsaty, es oyña'aty mbaat xpyudáku. Per uj kyajts du'uñu xymudáttat. ⁸ Tyadu toxytyujk tu ttuñ di'ibu mbaat, tu ja nnini'xats pa'ak xu'kpu ttukkuutsy esuts nnaxtukunaduts. ⁹ Tu'ajtan n'anuumudu ko yajkajxwa'xy yu oybyu ayuk ma tugekyu naxwiñudu, yajmadya'agut nandu'an di'ibu tyuunu tyadu toxytyujk, es du'an yajjamyátsat yu'u.

Juudas tkayaka'añ ja Jesús

¹⁰ Net nidu'ugu nimajmajtskpu ja uxpujkrpu di'ibu xyu'ajtypu Juudas Iskaryotu, oj ñejxy ma ja teedywyindsúnaty es oj myadya'aky mat yu'ujaty wi'ix tkayaka'añ ja Jesús. ¹¹ Es yu'ujaty xyondaktu es twandaktu ja Juudas ko tmo'oya'andu ja meeñ. Net ja Juudas t'uxtaay ja winma'añ wi'ix tkayáku ja Jesús.

Nindsun'ajtmu ya'ux

¹² Es ma ja pasku xuu tsyondaky, ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru, es ja ja'ayaty dya'ooktu ja byorreegu, ta ja uxpujkruty tnimiindu wingón ja Jesús es dyajtuudu:

—¿Ma xytsyeky n'uxkúku es ndu'unu ja pasku a'ux?

¹³ Ta ja Jesús tkejxy nimajtsku 'uxpujkruty, es t'anmaay:

—Nujxtu jam kajpnóty. Jap xpyaadut tu'ugu yedyujk di'ibu myunejxupy tuk tsiyu nuu, ¹⁴ es xpyanujxtat extu ma tyujktúku, es xy'anuumudu tadu kudujk: “Yu nWindsúnats

xytyuk'yajtuup: ¿Ma ja kwartu ma mbaat n'a'ux'áttaduts mädadsu n'axrújkputújk ma tyadu pasku?" ¹⁵ Net mduk'ixudut tu'ugu muj kwartu es oydyuñ ma ja tukniku'uybyu tujk, es xy'xkúkat ja a'ux jam.

¹⁶ Ta ja nimajtsk axrújkputy ñajxtu kajpnóty es tpattu tugekyu éxtum 'yanmaayn ja Jesús, es dya'abátudu ja pasku a'ux. ¹⁷ Es ko oj tsyu'ujunu, ta jyajtu Jesús madu 'yaxrújkputy, ¹⁸ es ñaxwa'tstaaydu meesu winduuy, es kyaydu. Net ja Jesús jynáñ:

—Tuy'ajtun n'anumudu ko nidu'uk miidsuty di'ibu kaapy mat uj, ja'ats uj xykyuyakaamp.

¹⁹ Net ja axrújkputy jyantsyotmaydyuktújkadu, es dyajtududu nidu'ugaty ja Jesús:

—¿Tii ujtsu daa?

²⁰ Ta 'yadsojudu Jesús:

—Yu'u du'un nidu'uk miidsuty ja nimajmajtskrú di'ibuts xymyutkaaymyujk. ²¹ Új, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, du'un nnejxyuts éxtum ja Diosu jyaaybyajtun jyna'añ. Per puroobu tadu yedyujk di'ibuts xykyuyakaamp. Nik oy mat yu'u kooxuy kyadimmiiñ kyadimjajty naxwiiñ.

²² Ma naty jam 'ya'ux'attu, ta Jesús tkone'ky ja tsajkaaky es tja'aygyudáky ja Dios.

Es ko ttujkwa'xy, ta tmooydu ja 'yaxrújkputy, es t'anumudu:

—Kaydu. Tyadadsu nnini'x.

²³ Net tkone'ky tu'ugu káluz madu vinu es tja'aygyuda'aky ja Dios. Ta tmooydu ja 'yaxrújkputy, es nidugekyu 'yuktu ma ja káluz, ²⁴ es 'yanmaayudu:

—Tyadadsu du'un ja nne'pyñ di'ibu Dios yajnaxkudákyru ja jembyu kajxy'átyru, di'ibu yajtamaan yaj'yokaamp es du'un yajma'xut nimay ja ja'ayudyu pyojputy. ²⁵ Es n'anumudu ko kyajts nnaky'uuga'añ ja uuvu nuu extu kodsu naty n'iiky mat miidsuty ja jembyu uuvu nuu ma ja Diosu kyutujkun.

Jesús tnigajxy ko Peedru 'yuxtija'añty

²⁶ Ko t'undaydu tu'ugu alabanu, ta oj ñajxtu ma ja Oliivus Kopk. ²⁷ Net ja Jesús t'anmaaydu:

—Nidugekyu miits xymyastu'udándupts ma tyadu koots. Mat ko jyna'añ ma Diosu jyaaybyajtun: “Nya'oogupts ja borreegu kwentu'ajtru, es ja byorreegyú 'yayo'oywya'xta'aydu.” ²⁸ Es kodsu naty tu njikypyky, jawyiinats nuujxut Galileu maanamu naty miits mganajxtu.

²⁹ Net ja Peedru jynáñ:

—Oy nidugekyu mjamastútubu, uj kyajts mij nmastu'udut.

³⁰ Net ja Jesús 'yanmaaydu:

—Peedru, tui'ajtun n'anuumu ko ma tyadu koots, kyajnumu natu tugaak 'uy majtsk ok, es mij mjana'ana'añ tugaok ok ko kyajts xy'ix'aty.

³¹ Ta ja Peedru mak 'yadsooy:

—Oyats ndim'oogat mat mij, kyajts njana'ana'añ ko kyaj n'ix'aty.

Es nidugekyu ja wiink xprujkraty nandu'un jyanaandaaydu.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

³² Net ja Jesús jyajttu madu 'uxprujkraty ma tu'ugu lugaar di'ibu xyu'ajtypy Jetsemanii. Ta t'anmaaydu ja 'uxprujkraty:

—U'uñadu yaa mints xim n'okkajxta'aky.

³³ Ta tmunejxy ja Peedru, Santya'agu esu Fwank, esu Jesús ñajya'aju jantsy jotmaymuut es 'yamutsk'ajty. ³⁴ Net t'anmaaydu:

—Du'unuts njawu njodoty éxtam tu'ugu jotmay di'ibu madu o'kun. Wu'umdu miits ja yaa es mudánadu ja tsuu mat uj.

³⁵ Net ja Jesús waanu ñas'yo'oyu. Ta ñajyujpü koxtanu naxkajxy, kyajxtáky ³⁶ es jyanañ:

—Tatitu'unk, mij mbaat oytyiity xytyuñ. Pün mbaat, kudiibats n'uugat yu ta'ambu. Per kyaj dyu'unaty éxtamts uj ndseky, wa'an du'un éxtam mij xytsyky.

³⁷ Net jyambijty ma naty ja nidugukru 'uxprujkraty, es tpattu mya'adu, es t'anmaay ja Peedru:

—Simonk, ¿tii mmaabü? ¿Ti kyaj tu mmada'aky m'ítat wijy mat uj ni tuk ooru? ³⁸ Wijtu es kajxta'aktu kudiibu ja ka'oybyu mmamadā'agudut. Tui'ajtun ko ja anmaja'an myudajtypy ja tsojku, per kyaj yu nini'x tkupuka'añ.

³⁹ Ta jatugok oj ñejxy, es kyajxtáky du'un éxtam jayujp. ⁴⁰ Net jyambijty jatugok ma ja nidugukru, es tpattu ak maadup, mat ko nugo naty ja tsuu tu 'yokwindukundu. Es yu'ujty kyaj tnija'adu wi'ix 'yadsówdut. ⁴¹ Ja myudugok ok oj ñejxy. Ta kyajxtáky. Net jyambijty ma yu'ujty, es t'anmaaydu:

—¿Tii m'akmaa m'akpo'xtubu? Tu net traaty ja xu ja ooru ma uj, ja Naxwiñadu Ja'aydu Kyudunaabyu, nyajkyaka'añuts ma yu pojru ja'ayty. ⁴² ¡Pudu'aktu! ¡Jo'omdu! Ta myiñ ja di'ibats xykyuyakaamp.

Jesús yajmátsy

⁴³ Tamu natyñumu Jesús 'yakkajxy ko jyajty ja Juudas di'ibu nandu'un 'uxprujkraty'ajtypy ma yu nimajmajtskru, es myndu madu mayja'ay ak madu 'yespaadu esu kyépyaty. Yu'u naty kajxudup ja teedywyindsúnaty, ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxprujktup esu mujja'aydujkaty. ⁴⁴ Yu Juudas tu naty ttukni'ixu wi'ixu naty dyaka'añ ja ijxwu'umun:

—Di'ibuts uj ndsi'xypy, yu'a du'anu naty ja Jesús. Yu'a du'an mmátstap es yajxon xykyutsúmdut es xyajnujxtat.

45 Netyu Juudas tnimiñ ja Jesús es tkajxpe'xy:

—Dios maygyépyaty, Windsún.

Ta oj tsi'xy. ⁴⁶ Ta tmajtsnudu ja Jesús es dyajnujxnudu tsimy.

47 Es nidu'uk di'ibu jamu naty madu Jesús tju'ty ja 'yespaadu es tnibo'tu tuk adu'umu tyatsk ja teedywyindsungópku tyu-umbu. ⁴⁸ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja mayjya'ayaty:

—¿Tii du'anuts miits tu xyñimínduts madu m'espaadu esu mgepy es xymyatsa'anduts éxtumxyupts uj nma'tspty?

49 Bom bómuts uj tu nya'xpraktu miidsuty muj tsajptajk ñabotsoty, es ni na'ats tu xykyamatsta. Per tugekyu tyaadu du'an jyátyty es yajkuudyúnut ja Diosu jyaabyajtan.

50 Ta nidugekyu ja xprajkraty tmastutta ja Jesús, es kyaktaaydyu.

51 Jap tu'ugu ana'k tpanejxy twit'aty yu'ayu tu'ugu saabunu. Net ja ja'ayaty tmajtsu ja ana'k, ⁵² es ja'a dyajwe'emy ja syaabunu es kyeku niwa'ats axwa'ats.

Jesús, Anás wyindum

53 Di'ibáty myajtsu ja Jesús, yu'ujaty myunujxtu ma ja di'ibu ñigopk'ajtypy ja teedywyindsúnaty. Ta jap ñaymyujkudu ja teedywyindsúnaty, majja'aydyujkaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'xprajktap. ⁵⁴ Esu Peedru ryanajx ja Jesús extu ma ja tyuja'a ja teedywyindsungópku. Jap oj wye'emy es ñaxwe'tsy madu polusiity, es ñayyajjokxpráku ma ja juun.

55 Yu teedywyindsúnaty es nidugekyu di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty t'xta'aydyu ja winma'añ wi'ix tniwaambáttut ja Jesús es 'yoogat. Per kyaj tpattu ja pyojru. ⁵⁶ May ja ja'ayaty oj jyamindu es tjaniwaambajttu, per kyaj tyi'igyu'áttu ja 'yayuk. ⁵⁷ Net myiñ naaguty di'ibu andáktap, es jyunandu:

58 —Tats nmadóyuts ko tyadu yedyujk du'an jyana'añ: “Uj njítuptsu tyadu muj tsajptajk di'ibu ja'ayaty tu tkojy, es tuguk xuuts ngójut ja wiinkpu di'ibu kyaj ja ja'ayaty dyajkojy.”

59 Per ni yu'ujaty tkayajti'igyadu 'yayuk.

60 Net ja teedywyindsungópku pyade'ky, es ja'ay kyujk'aay dyajttu ja Jesús:

—¿Kyaj m'adsoy ni tii? ¿Tii dunu tyaadu di'ibu yam myadyáktap mut mijtskyujxm?

61 Per ja Jesús oj wye'emy amoñu, ni ti tka'adsooy. Net ja teedywyindsungópku 'yanmaayu:

—¿Tii mijtsu du'an ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk?

62 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'an. Es miits m'íxtap ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, n'u'uñyaya'añuts ma 'yaga'añdsyoo ja

Dios di'ibü tugekyü muk'ajtün myudajtypy, es kots nminä'añ yoodsoty.

⁶³ Net ja teedywyindsungórk tku'tsy ja wyit es ñuguxu'ugut ja 'yakü, es jynáñ:

—¿Ti ko n'aktimtsojküm ja testiigü? ⁶⁴ Miidsaty kü'am tü xymudowdu yu 'yaxuk ayuk. ¿Wi'ix mjuna'andü?

Es ja'ajuty nidugekyü jynandü:

—Myudajtypy ja pyeky es pátur 'yoogut.

⁶⁵ Ta naaguty tnidsújüdu, es twingudsu'umüdu es tkojxtü. Ta t'anmaaydyü:

—¡Okmay! ¿Pán tü mgóxyuty?

Es ja polusiüty nandü'ün tkojxtü.

Peedru t'uxtijy ja Jesús

⁶⁶ Jaru nátyñüm ja Peedru abatku'p mä taja'a. Ta ñimiinü tu'ugü kiixy, teedywyindsungórkü pyo'oduumbü. ⁶⁷ Es ko t'ixy ja Peedru ñay'ajókxaty mä ja jün, ta oj tüyü tjantsy'ixy es jynáñ:

—Mij nandü'ün tü mjüdyty müdu Jesús nazarenü.

⁶⁸ Es ja Peedru t'uxtijy ja Jesús, es jynáñ:

—Kyajts n'ixy'atyü tadü yedyujk. Kyajts nnijawü ti dän mmadyakupy.

Net ñejy tujk agü'am, es 'yüü ja tugaak. ⁶⁹ Ta ja kiixy jatugok t'ijxy ja Peedru es t'anüümüdü di'ibáty jámüty:

—Tyaadü, sitüy yu'u ja'ay'ajtübü tyadü yedyujk.

⁷⁰ Per ja Peedru jatugok t'uxtijy. Es ko waanü 'yak'ijty, di'ibü naty jápüty jatugok t'anmaaydyü ja Peedru:

—Tüy'ajtün ko mij nandü'ün mja'ay'ajtübü tyaadü, mat ko Galileü ja'ay mij.

⁷¹ Ta ja Peedru oj ñaygyajxrékyuty ko kyaj tüy'ajtün, es jynáñ:

—Por tsyos, kyajts n'ixy'atyü tyadü ja'ay di'ibü miits mmadyáktur.

⁷² Ta netyü 'yüü ja tugaak myümajtsk ok. Net ja Peedru tjamyejtsy éxtüm ja Jesusü naty tü 'yanü'amxaty: “Ko kyajnumü natyü tugaak 'yüü myümajtsk ok, es mij mjuna'ana'añ tük ok ko kyajts xy'ix'aty.” Ta ja Peedru jyantsytyujkü jüü yaxrü.

15

Jesús, Pilatü wyinduuy

¹ Ko oj xyüñü, ta ja teedywyindsünüty ñaymyujküdü müdü müjja'aydyujküty es ja di'ibüty tsajptugóty ya'uxpüjktur es mat nidugekyü di'ibü ana'amdur müj tsajptugóty. Net tkatsuumdü ja Jesús, es oj tmünüjxtü es ttukküdujküdü ja gobernador Pilatü. ² Es ja Pilatü dyajtüy ja Jesús:

—¿Tii mijtsu du'an ja israelítadyu ryey?

Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tu'y'ajtun, ujtsu du'an.

³ Es ja teedywyindsúnaty tni'uanudu kanak nax. ⁴ Ta ja Pilatu jatugok dyajtuuy ja Jesús:

—¿Tii kyaj m'adsoy ni wi'ix? ¿Ti kyaj xymyudoy tugekyu nu'an yam mdukni'uanudu?

⁵ Per ja Jesús kyaj tyim'adsooy. Es ja Pilatu oj wyu'umu du'añ es kyaj tniyawu wi'ix 'yajakuna'anat.

Jesús ñiduku es 'yoogut

⁶ Es pasku pasku ja Pilatu tasmatsu tu'ugu tsimyjya'ay di'ibu ja ja'ayaty wyin'ijxtap. ⁷ Japu naty 'yittu tsimy naagaty di'ibu tu yajja'ay'eeky ko tsiyptuundu yu yajkutujkpu, es nidu'uk yu'ujaty xyu'ajtypy Barrabás. ⁸ Ta ja ja'ayaty tniwingoonda ja Pilatu, es t'amdoodu ttúnat éxtam jaayam ttuñ. ⁹ Ta ja Pilatu 'yadsoodu:

—¿Tii mdsojktap es nnasmátsudats ja mrey?

¹⁰ Du'an jyunañ ja Pilatu mut ko ñija'abu naty ko ja teedywyindsúnaty tnaywyinnaxujáwudu ko ja Jesús may ja ja'ayaty pyanujxudu es paaty tu tyukkudákudu. ¹¹ Per ja teedywyindsúnaty tni'udu'uktü ja ja'ayaty es jyuna'andut ko yaj-nasmátsut ja Barrabás.

¹² Ta ja Pilatu dyajtuudu:

—¿Es tits ndúnap mut di'ibu miits mdijtap ja israelítadyu ryey?

¹³ Yu'ujaty yaxkaktu:

—¡Yajkruuzpát!

¹⁴ Ta ja Pilatu t'anmaaydyu:

—Pes, ¿tii du'an tu ttuundagóy?

Per ja'ajaty 'yaktim'yaxkaktu:

—¡Yajkruuzpát!

¹⁵ Es ja'a ko Pilatu wyu'uma'añ oy mut ja ja'ayaty, ta tasmajtsu ja Barrabás es tni'ana'amü esü Jesús yajwóput. Ta net tkuyajky es dyajkruuzpáttut.

¹⁶ Oknam ja soldaaduty tmunajxtu ja Jesús ma ja yajkutujkpu tyuja'an di'ibu 'yandijpy pretooryu. Ta dyajnaymyujku nidugekyu ja soldaaduty ma tadu lugaar. ¹⁷ Net ttukpujtaktu ja witu tsu'unkpü éxtamü yajkutujkpu wyit. Ta txugajttu ja apyñ éxtam tu'ugu koronu es tpujta'akudu kyubajkkujxm. ¹⁸ Net t'anumudu:

—¡Muj kujxm mij, israelítadyu ryey!

¹⁹ Net ttukkuwojpu'ktu tu'ugu kepyu'unk, tnidsújmu, twingoxtánudu es jyawu twindsu'ugu. ²⁰ Ko ttukxiktaaydyu, ta dyajjunajktu ja tsu'unkwit es ttukpujtaktu ja kyum wit. Ta tmunujxnudu es dyajkruuzpata'andu.

Jesús kyruuzpéty

²¹ Ta tu'aay trattá tu'ugá ja'áay di'ibá kyamotyá naty tá 'yotsy. Ja'a xya'ájtypy Simonk es kyugájpnaty Sirene, es tyeety'átyuty ja Alejandra es Rúfa. Ta ja soldaadaty ttukkupájkta agwaná ja Simonk es dyajnájxat ja Jesúsá kyruuz.

²² Ta tmánájxtá ja Jesús má tu'ugá lugaar txá'aty Gólgota, di'ibá ayuk wimbádsámp Kalaveerá Lugaar. ²³ Jam tjabat'uugándá ja viná taam'yo'oy mat ja mirrá ujts áay, per ja Jesús kyaj t'iky. ²⁴ Ta dyajkruuzpajttá. Es net ja soldaadaty ttuundá rífa es dá'un dyajwá'xtá ja Jesúsá wyit.

²⁵ Taxtújk yaxpá naty ko dyajkruuzpajttá. ²⁶ Es kyábajky trájákudá tu'ugá letreerá di'ibá junaámp éxtamá dá'un ja 'yá'unán: "Tyaáda ja israelítadyá ryey." ²⁷ Nandá'un ma'jtská ma'tspaty dyajkruuzpajttá mat yá'u, tu'uk aga'aándsyoó es jatu'uk anájñsyoó. ²⁸ Es dá'un yajkuudyúñ ja Diosá jyaay-byajtan má juna'añ: "Dá'un ñajxy éxtamá axak ja'áay."

²⁹ Ja ja'áayaty di'ibá najxtap jam tnixi'ik ttukxi'ikta, ttuknagow ttuk'yujkówdá es juna'ándá:

—Mij di'ibá máj tsajptújk mijtypy es mjuna'añ ko tugákbabajtp xykyojoy jatuk ok. ³⁰ Nayyajtso'ogudá mij ká'um es janak kruuzkájxy.

³¹ Es nandá'un tyukxíkudá ja teedywyindsánaty es ja di'ibaty tsajptagóty ya'axpájkta es máda fariseeaty es ja májja'aydyájkty, es ak yá'ájty ñayjyanánáda:

—Tá dyajtse'eky ja wiinkpáty, per kyaj mbaat ñayyajtse'egyaty ká'um. ³² ¿Ti kyaj yá'ájty ja israelítadyá ryey? ¡Wá'an tjúnaky kruuzkájxy es net yá'u nmábájkam!

Extá ja ma'tspaty di'ibá naty jam mat yá'u kruuzkájxm twingájx tjájpkaáxtá ja Jesús.

Jesús 'yeeky

³³ Net tugékyá ja naxwíñudá kyoodsádyaa kyákyxyá extá tugákb yaxp xáunam. ³⁴ Es nan má tadá oorá ja Jesús mák kájxy:

—Eloy, Eloy, ¿lamá sabaktaná? (di'ibá ayuk wimbádsámp: "Dios miíá, Dios miíá, ¿ti kots mij tá xymyastu'uty?")

³⁵ Nidu'ugaty di'ibá naty jam tmádoodá, es ñayjyanánáda:

—Mádwáda, yá'uga yáxpá ja Diosá kyugáxpá Eliás.

³⁶ Net nidu'uk oj ñejxy páye'egyá, es oj dyajtsoón tu'uk di'ibá yuunkpánaaná. Ta dyajxe'ky máda viná xun, es ttukjájptája tu'ugá kepyu'unk, es ttukmáwingooñ ja Jesús es tmuugat. Ta juna'án:

—Mastu'utta. Min n'ok'íjxam pán nimiináp ja Eliás es yájunaákadat kruuzkájxy.

37 Ta jatugok ja Jesús oj mak kyajxy, es oj 'yo'knu. 38 Net ja aduy di'ibu jap muj tsajptugóty kyua'tswa'xy kubajky es extu ux'am.

39 Net ja soldaadu windsún di'ibu naty jap tunaapy Jesús wyindum es tmdooy ko mak kyajxy es 'yeeky, yu'u net jynán:

—Tuy'ajtandumu naty ko tyaadu yu'ujuty ja Diosu 'yU'unk!

40 Jamu naty nandu'un naagudyu toxytyujkuty myuj'ixtu jagam. Ma yu'ujuty jamu naty ja Mariu Magdalenu, Salomee esu Mariu, ja mutsk Santya'agu esu Josee tyaaguty. 41 Tyadu toxytyujkuty tso'ondup Galileeu es tranujxtu ja Jesús es tpuujkudu ko 'yijty Galileeu. Es jamu naty may ja wiinkrudyu toxytyujk di'ibuty nandu'un muut pyatákuu Jerusalén.

Jesús ñaxtuku

42 Ko oj tsyu'ujunu es ko naty ñayjyujp'ixudu ko ja saabudu xuu dyajtsonda'aga'andu, 43 ta Josee tninejxy ja Pilatu mudu jotmak'ajtun es t'amdoy ja Jesusu ñini'x. Esu tadu Josee, Arimateeu ja'ay, yu'u naty nidu'uk ja di'ibu naty ana'amdup muj tsajptugóty es jap muj 'yity, es 'yawijxypy ko ja Diosu kyutujkun myínat. 44 Ta ja Pilatu du'ññ wuy'umu ko yajnimaaay ko tu ja Jesús 'yeeky. Net twoodsooy ja soldaadu windsún es dyajtuy pñ tu 'yeeky ja Jesús. 45 Net ja soldaadu windsún jynán:

—Tuy'ajtun. Tu 'yo'knu.

Ta ja Pilatu t'anmaaay ja Josee:

—Mbaat xyajkruuzjñáky.

46 Net ja Josee tjuuy tu'ugu saabunu oybyu es dyajkruuzjanajky ja Jesusu ñini'x. Ta t'abijty mut ja saabunu. Ta tpujtáky ma tu'ugu o'kpu jut di'ibu naty yu'u tu dyajtsajtsjuty dyajpa'ajutyuty tsawiiñ, es oj t'agu'uy mut tu'ugu mujpu tsaa. 47 Ja Mariu Magdalenu esu Mariu, ja Josee tyaak, yu'u 'yijxtu ma naty tu tpujta'aky.

16

Jesús jyikyppyeky

1 Ko ja saabudu xuu ñajxy, ja Mariu Magdalenu, Salomee esu Mariu, ja Santya'agu tyaak, tjuudyu ja pa'ak xu'kpu es ttukjaaxa'añ ja Jesusu ñini'x. 2 Ta jantsy jépyup, xuuñabunu naty ma ja domingu xuu, jyajttu jam ma ja o'kpu jut. 3 Es jam tu'am ñayyajtuyjudu ak yu'ujuty:

—¿Pún xyjdi'imxum ja muj tsaa es xya'awátsxum ja jut?

4 Es ko jyajttu, ta t'ijxtu ko tu naty yajjudímy ja tsaa es ja jut awa'adsu naty 'yijnu. 5 Ta tyujkudu jutoty, es jam t'ijxtu 'yu'uññ aga'añgyu'u tu'ugu unak di'ibu xóxyuty mut

tu'ugu poop wit yeñ. Es ya'ujaty jyantsytsyu'kudu. ⁶ Es ja'a 'yanmaayudu ja toxytyujkuty:

—Katũ mdsu'ugudu. M'uxtaaydyur ja Jesús nazarenu di'ibu tu dyajkruuzpáttu. Pes tu jyikyryekey. Kyaj ñakyyaaty. Ixtu ja lugaar ma naty tu trujta'áktu. ⁷ Nujxtu es xy'awánudut ja 'yuxprijkruty es ja Peedru: “Jawyiin ja'a ñejxy Galileeu. Japts xy'ixtat éxtam oj m'anu'amxudu.”

⁸ Net ja toxytyujkuty tso'ondũ ma ja jut aa jantsy pojũn es ñujxnuđu pũye'egyu mut ko naty tsu'ugudu. Es ni pãn wi'ix tka'anmaaydyu, ja'a ko jyantsytsyu'ugudu.

Jesús kyuxe'eky ma Mariiũ Magdalenu

⁹ Ko Jesusu naty tu jyikyryekey móñũm domingu xuu, jayujp kyuxe'eky ma ja Mariiũ Magdalenu di'ibu Jesús tuuyur tyukmastut juxtujk ja ka'óbyuaty. ¹⁰ Ta ja Mariiũ oj ñejxy ma ja Jesusu 'yuxprijkruty di'ibu wu'umdu jotmaymyut es jap jy'u'y ya'áxtu naty. ¹¹ Es ko ya'ujaty tmũdoodu ko Mariiũ 'yawánudu ko ja Jesús tu jyikyryekey es ko tu t'ixy, kyaj tmũbujktu.

Jesús kyuxe'eky ma nimajtsku 'yuxprijkruty

¹² Oknũm ja Jesús kyuxe'eky tu'aa'y mudu wiink kũxũ'kũn ma tyu'uyo'oydyu nimajtskũ di'ibu tso'ondur tekye'epy Jerusalén. ¹³ Ta ya'ujaty jyũmbijttũ Jerusalén es t'awa'ánudu ja Jesusu 'yuxprijkruty; per nan ya'ujaty kyaj yajkajxymũbujktu.

Di'ibu Jesús tyuknipejky ja 'yuxprijkruty

¹⁴ Oknũm ja Jesús kyuxe'eky ma ja majk tu'ukrũ 'yuxprijkruty di'ibu naty meesu windum kaaydyur, es t'oodu mut ko kyujuun'átyuty es kyaj tmũbujktu ja di'ibu naty tu t'ixtu jiiky. ¹⁵ Ta t'anmaaydyu:

—Nujxtu miidsuty ma nidugekyu naxwíñudu ja'ay es xytyuk'xpráktut ja oybyu ayuk. ¹⁶ Di'ibátyuts u'j xy'axájur es nubajttur, nitso'ogur. Per pãnũts xykya'axájur, ja'a nujxur ma ja tũdyu'unũnũ winũ xuu winũ tiempũ. ¹⁷ Es di'ibáty xy'axájurts es xymũbúktũts, yu'uts nmo'oydyur es ttúndut yu tyadũ ijxwũ'ũmũn: Mũdũdsu nxũgyujxm dyajpũdsũmdu ja ka'óbyuaty di'ibu ja'ay myudajttur; kyajxtur wiingátypyu ayuk; ¹⁸ wyijtsu'uktur ja awa'andsa'añ; pũn 'yuuktur ja venenũ, kyaj ti jyátudut; es ko ja kyũ'u ttuknikónut ja di'ibu pũjkar, net dya'aguda'áktut.

Jesús tsyajpéty

¹⁹ Ko ja Nindsũn'ajtam Jesús du'ũn jyunaandaay, ta ja Dios yajpatujku tsajpótm es 'yu'uñũ aga'añdsyoo ma Dios. ²⁰ Oknũm ja xprijkruty tso'ondũ tkajxwa'xy ja oybyu ayuk majaty ja ja'ayuty. Es ja Nindsũn'ajtam Jesús pyudákudu ya'ujaty, es

mæda mæj ijxwæ'amanaty ttuk'ixtæ ja ja'ayaty ko tæy'ajtænæ'u
di'ibæ myadyáktæp.

Oybyu Ayuk Di'ibu Lukus Jyaay

¹ Məgu'uk Tyófilu, may ja ja'ay tɛ tjatseky es tjaja'aya'añ ya-xónu tyadu madya'aky di'ibu jajtɛ mut uudsuty yaa. Yu'ujuty yajtuundu tyadu madya'aky di'ibu tɛ tyuñ tɛ jyátyuty mut uudsuty. ² Xytyukmɛmadyáktɛts ja ɛxpɛjkrɛtɛjk di'ibu naty jap mut ja Jesús extɛ jawyíñɛp es tkajxwá'xtɛ ja Diosu 'yayuk. Yu'ujuty 'yijxtɛ tɛgekyɛ di'ibu tuun jajtɛ es tmadyaky óknɛm wi'ix tyuun jyajtɛ taadu tɛgekyɛ. ³ Es ɛj nandu'ɛn, nbayo'oyɛts yajxón tɛgekyɛ extɛ mə tsyondaky, es ɛj tyam mij nduknijayɛ yɛ tyadu madya'aky éxtɛm tyimjajtɛ nidu'uk nidu'uk, ⁴ es du'ɛn xyñijáwɛt es tɛy'ajtɛnu'u di'ibu tɛ myajtuk'ɛxpéky.

Tu'ugu anklɛs t'awanɛ ko Fwank Yajnbajtrɛ myina'añ jya'ta'añ

⁵ Ko ja Erootɛs 'yijty rey jap Judeeɛ, net tsyɛnaay tu'ugu teety di'ibu xyu'ajtypy Zakariíɛs es ja'a Abiiɛs ja'ay. Es ja Zakariíɛsɛ ñudo'oxy tɛu'ajty Elisabet, es yɛ'u tyɛmp 'yaats ja Arón, teedywyindsɛngópk. ⁶ Esɛ Zakariíɛs esɛ Elisabet tmɛmdoodɛ ja Diosu 'yana'amɛn. Es yɛ'u jiky'ajttɛp tɛy'ajtɛn mɛɛt es ni pɛn mbaat kyapeky'ixɛdu. ⁷ Es kyaj ijty ja 'yu'unk, ja'a ko yɛ Elisabet kyajpyɛm 'yu'unkraaty es yɛ'ujuty nima-jtsk tɛ jyantsymɛjja'ayɛnɛ.

⁸ Tu'ugu xɛɛ ko Zakariíɛs es ja myɛndeedyɛty di'ibáty mɛɛt tmɛdundɛ ja Dios mə məj tsajptɛjk, ⁹ net tyukka'ajɛ ja Zakariíɛs es tyákt məj tsajptɛgóty yajpoomjojkɛ, éxtɛm jaayɛm ja teetytyɛjk ttundɛ tɛ 'yity. ¹⁰ Nidɛgekyɛ ja'ay wyɛ'umdu tɛja'p es kyajxtáktɛ ko ja Zakariíɛs dyajjéky ja poom. ¹¹ Net kyɛxɛ'ky tu'ugu Diosu 'yanklɛs aga'añdsyoo mə ja artal mə dyajjéky ja poom. ¹² Ko ja Zakariíɛs t'ijxy ja anklɛs, jyantsytsyɛ'ku es kyaj tnija'ajɛ wi'ix jyɛnɛ'anɛt. ¹³ Net 'yanmɛayɛ ja anklɛs:

—Zakariíɛs, katɛ mdsu'ɛgɛ. Dios oj tmɛdoy ja mgajxtáknɛ, es ja mɛudo'oxy Elisabet yɛ'u pyaadaampy tu'ugu u'unk di'ibu mdukxu'áttɛp Fwank. ¹⁴ Mmɛdátɛp ja jotkujk'ajtɛn, es may ja ja'ay xyonda'agɛt ko jya'tɛt naxwiiñ. ¹⁵ Tadu m'u'unk yɛ'u itaamp məj mə Diosɛn. Kyaj t'uuga'añ yɛ vinɛ es ni mək nɛɛ es tmɛdátɛt ja Espírítu Santu extɛ mə kyajnum jya'ty naxwiiñ. ¹⁶ Es yɛ'u yajjodambítɛp mayɛ israelítu ja'ay mə yɛ Nindsɛn'ajtɛm Dios. ¹⁷ Es ja tyadu Fwank yɛ'u nɛjxɛp jawyiin mə ja Nindsɛn'ajtɛm es tmɛdátɛt ja winmɛ'añ es ja mək'ajtɛn éxtɛm tmɛdajty yɛ Diosu kyugajxɛ Eliíɛs, es trɛjta'agɛt es amumdu'uk jot 'yíttɛt ja u'unkteetytyɛjk mut ja

'yu'unk 'yana'k es ttuk'xprákut di'ibu kyaj Dios tmamudoj, es du'un t'axkúkut ja ja'ay es t'axájut ja Kristu.

18 Net ja Zakarius dyajtuy ja anklus:

—¿Wi'ixuts nnijáwat pún t'ay'ajtun? Uj tats nmajja'ayun es ja nnado'oxyuts nandu'un.

19 Es ja anklus 'yadsoojumbijty:

—Ujtsu du'un Gabryel es nmuduñuts ja Dios mā 'yity. Yu'uts tu xykyexy mā mijtsun es n'anuumadu tyadu oybyu ayuk.

20 Per ja'a ko kyaj xymyubeky, tyam mwu'umut uum es nat extu ko ja m'u'unk jya'tut naxwiin. Es t'ay'ajtun ko tyadu n'ayúkatš yajkuudyúnut ko ja tiempu tpaadut.

21 Es ja ja'ay 'yawijxtu jap t'aja'p es ñayyajtuujudu ti ko ja Zakarius jyantsyjeky jap tsajptugóty. 22 Es ko pyudsuumnu ja Zakarius, kyaj mbaat 'yokkajxnu, je'eyu 'yaa ky'u' dyaj'yi'xy. Net ja ja'ayuty jyunandu ko Zakarius tu 'yijxma'aty jap maj tsajptugóty.

23 Es ko oj kya'pxy ja di'ibu naty tyiimpy, ta ja Zakarius ñujxnu mā tyujk. 24 Es net ja Elisabet oj wye'emy u'unkmunt es kyaj mā ñejxy, 'yijty mugoxk po'o tyugoty. Es ja'a jyunán: 25 “Dios yu'uts xymyo'oyaamp yu u'unk es kadiibuts ja ja'ay yuñak'xtíjut.”

Tu'ugu anklus t'awanu ko Jesús myina'añ jya'ta'añ

26 Es ko 'yijty tdujck po'o mā Gabryel tmugajxy ja Zakarius, net ja Dios tkejxy ja Gabryel wiink tsoo mā ja Nazaret kajpn, Galileu ñaaxóty. 27 Es ja Gabryel yajkejxy es tmugajxut ja kixyudo'oxy di'ibu xyu'ajtypy Mariu. Es ja Mariu, ja'a naty nijamyu't'ajtup tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Josee, ja rey Davitu tyuamp 'yaats, es tu naty ja Mariu ya'amdoy es munt pyúkat. 28 Es ja Gabryel tyujku mā ja Mariu tyujk, es tkajpre'xy:

—Dios maygyépyuty Mariu. Ni'igu mij ja Nindsun'ajtam mdsékyuty, Dios 'yity mat mijts.

29 Es ko Mariu tmadooyu tyadu ayuk, ta oj jyotmay'eeky es jyna'añ jyodoty wyinma'añóty: “¿Ti 'yandijpyu tyadu kajxpo'xun?”

30 Net ja Gabryel 'yanmaayy:

—Mariu, katy mdsu'ugu. Dios mduna'anxup tu'ugu maj may'ajtun. 31 Mijts tu'ugu u'unk myajmín myajja'tup ya naxwiin di'ibu mduku'átup Jesús. 32 Yu'u ítup jantsy maj es yajtíjut Dios Tsajpótmdu 'yU'unk, es ja Dios myo'oyudut ja kutujkan éxtumu 'yapteety Davitu kyutujkan, 33 es t'ana'amut mā naxwiñudu Israel es 'yítut winu xuu winu tiempu. Ni na'a kyakáxut yu 'yana'amun.

34 Net ja Mariu dyajtuy ja anklus:

—¿Wi'ixu taadu du'an jyátut? Kyajpats nmudaty ja n'u'unk nña'ayats.

³⁵ Es ja anklus 'yadsoojumbijty:

—Mínur ja Espírítu Santu mā mijts es ja Dios Tsajpótmadu myajnitúkadur mat ja myuk'ajtun éxtam tu'ugu yoots. Paadyu tadu u'unk di'ibu ja'taamp naxwiiñ, yu'u Diosu 'yU'unk es kyaj tmudaty ja pojru. ³⁶ Yu mmagu'uk Elisabet yu'u nandu'an pyaadaampy tu'ugu u'unk, oyjya'ijty tu jyamujja'ayun. Es oy ja ja'ay jyajuna'andu ko kyaj mbaat ja Elisabet 'yu'unkpraaty, tyam 'yity tdujk po'o u'unkmunt. ³⁷ Mat ja Dios kyaj ñimujjaaty es ti ttúnat.

³⁸ Net ja Mariiu t'anmaay ja anklus:

—Ujtsu du'an Dios maduumbu. Wa'ants ja Dios xytyuktún éxtamts mij tu xy'anunnu.

Mat ja tyadu oj ja anklus ñajxnu.

Mariiu oj tku'ixy ja Elisabet

³⁹ Es mā tadu tiempu, net ja Mariiu oj ñejxy jottagoy mā tu'ugu kajpn di'ibu ijtp Judee tunoty kopkoty. ⁴⁰ Es net jyajty mā ja Zakariisu tyujk es tkajxpe'xy ja Elisabet. ⁴¹ Es ko ja Elisabet tmadooy ja kyajxpo'xun, net ja 'yu'unk yi'xy jyodoty. Es ja Elisabet ja Espírítu Santu oj myo'oyaty ja winma'añ esu muk'ajtun es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy. ⁴² Net jyantsyjyunañ muk ja Elisabet:

—Dios tu mguni'xyaty mijts es ni tu'uk du'an ja toxytyujk, es tu tkuni'xyu tadu m'U'unk. ⁴³ ¡Yu'u tu'ugu may'ajtan jantsy muj di'ibu ja Nindsun'ajtam tyaaq myumiimpy es xykyu'ixa'añats! ⁴⁴ Mat kots tu nmadooyu tadu mgajxpo'xun, yu n'u'ungats tu yi'xy mat ja xondakun njodotyats. ⁴⁵ Tu ja Dios mguni'xyaty ko mij tu xymyabeky, es yu'u kyuydyúnur éxtam tu mya'anunnu.

⁴⁶ Net jyunañ yu Mariiu:

N'awdajtypyats ja Nindsun'ajtam Dios

⁴⁷ es njotkujk'átyats mudadsu nYajnutsókpu.

⁴⁸ Tuts ja Diósats xyni'ijxe'eky,

yu'ujats xytyuumbu'ajtp,

paaty nidugekyu ja'ay winu xuu winu tiempu jyuna'andut kots uj nguni'xyaty.

⁴⁹ Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy,

tu tu'uk trujta'aky ja muj'ajtun mā ujtsun.

⁵⁰ Winu xuu winu tiempu Dios tmudaty yu pa'ayo'on mat di'ibu yu'u awdajtudur.

⁵¹ Dios tu ja myuk'ajtun dya'ixyaty,

es tu dyajtagoodya'ay yu wyinma'añ ja ja'ay di'ibu naymyujpajtákur.

⁵² Tu trujku ja 'yana'amun di'ibu ijttur yajkutujkpu,

es tū tmo'oy ja di'ibū tuda'agyuty.

⁵³ Tū tmo'oy ja oy'ajtūn ja di'ibū tūgoy'ajtxup es di'ibū
yu'o'kadup,

es kyaj tmooy ni tii di'ibū mukja'ay.

⁵⁴ Tū tpuđukū ja israelitū ja'ayuty,

es kyaj tja'aydyugóy éxtam jyanáñ

es ttuk'ixa'añ ja pa'ayo'on,

⁵⁵ du'un éxtam oj ttukwandaky ja n'aptujk'ajtam Abraan, Isaa
esū Jakoob.

⁵⁶ Mariiū oj wye'emy mā Elisabet tūguk po'o, es nétnum oj
ñejxy mā ja tujk.

Fwank Yajnubajtpū myiñ jya'ty

⁵⁷ Es ko tpaty ja xūū mā 'yu'unk tpaada'añ ja Elisabet, net
tu'ugū u'unk dyajjajty yedyujk. ⁵⁸ Es ja myudujkra'ajuty es ja
myugu'uktujk tmūdoodū ko Dios tū ttuñ ja māj may'ajtūn mā
Elisabet, es myiindū kyajxpo'xudū es ttukxondaktū. ⁵⁹ Es ko
tyuktujkxubejty, net yajtsuka'añ ja Elisabetū 'yu'unk waanū
mā ja yedyujk'ajtūn*. Net tjamo'oyāndū ja u'unk xūū éxtam ja
tyeety Zakariiūs xyūū. ⁶⁰ Es ja Elisabet jyanáñ:

—Kyaj. Du'un txu'átat Fwank.

⁶¹ Es 'yanmaayudū:

—¿Per tii? Kyaj ni pánū mmagu'uk di'ibū du'un xyu'ajtypy.

⁶² Net dyajtūudū ja Zakariiūs mət ja ijxwū'amūn wi'ix
txu'átat ja 'yu'unk. ⁶³ Es ja Zakariiūs ttuk'ixy mət ja
ijxwū'amūn es yajmo'oyut tii mā kyuxja'ayut. Es net tkuxjaay:
“Fwank txu'átat.” Es net jyotmay'o'ktū nidugekyū. ⁶⁴ Es
net ja Zakariiūs kyajxe'ky jatugok es t'awdajttsondaky
ja Dios. ⁶⁵ Paaty nidugekyū ja myudujkra'ajuty du'ñū
wyu'amadyaaydyū, es mā tugekyū Judeeū ñax tmadyaktū
ja'ay éxtam tū jyátyuty. ⁶⁶ Es nidugekyū ja'ayuty jyotmay'o'ktū
ko tmūdoodū es ñayajtūujūdu nixim niyam: “¿Ti tyunaambyū
tadū u'unk?”, mət ko tuj'ajtūn ko Dios tū tkuni'xy tadū u'unk.

Zakariiūs tja'aygynda'aky ja Dios

⁶⁷ Es ja Espiritū Santū dyajkajxy ja Zakariiūs du'un:

⁶⁸ Awdattū ja Nindsūn'ajtūm, ja Israelū Dyios,

ja'a ko tū myiñ mā udsajtūm es xyajnitso'oga'anūm.

⁶⁹ Tū xumyo'oyūm tu'ugū yajpojpaniwátspu mā Davitū tyūūmp
'yaats,

⁷⁰ éxtam ja Dios jyanáñ ko kyajxy ja kyugajxpu jékyup.

⁷¹ Es jyanáñ es xyajtsókūm mət ja muk'ajtūn

* **1:59** Ko Dios tu'ugū kajxy'átyryū ttuñ mūdū Abraan, net t'ane'emy esū
Abraan mūdū tyūūmp 'yaats di'ibū yedyujk miin jajttap, yajjtsujktu'udūdū ja
yedyujk'ajtūn kyork, du'unū ijxwū'amūn wyu'amət ko tkupaktū ja kajxy'átyryū
di'ibū Dios tyuun mūdū Abraan. Ix Génesis 17:9-14.

mət ʊdsajtʊmʌ nmʊdsip'ajtʊm es tʊgekyʌ di'ibʌ
xy'axʊk'ijxʊm.

72 Es dʌ'ʊn xytyʊk'ijxʊm ja pya''ayo'on mət ʊdsajtʊmʌ
n'aptʊjk'ajtʊm,

ko kyaj yajja'aydyʊgʊy ja wya'ʌts kajxy'átypyʌ.

73 Dios tyukwʌndak ja n'aptʊjk'ajtʊm Abraʌn

74 ko kyaj ndsʌ'k nja'ʌm

es kyaj wi'ix xytyu'unʌm nmʊdsip'ajtʊm,

es nmʊdu'unʌm

75 ja Dios myʊj'ajtʊngyʊjxʊm es mʊdu tʌy'ajtʊn,

njiky'ajtʊm mʌ 'yity tʊgekyʌ njiky'ajtʌn'ajtʊm.

76 Es ja Zakariʌs 'yakjʌnʌñ:

Es mijts, u'unk, mijts Dios Tsajpʊótʊmʊdu kyugajxʊpʌ

es nʌjx xy'awʌnʊdu ja ja'ayʌty

ko myina'ʌñ ja Nindsʌn'ajtʊm,

77 es dyajmina'ʌñ ja nitsokʌn,

es tma'xʌ'ʌñ ja ja'ayʌ pyojpʌ.

78 Yʌ'ʌ jatʌnʌbʌ taadu ko yʌ Dios tmʊdaty ja pa''ayo'on mət
ʊdsajtʊm

es dyajjʊga'agʌt mʌ ʊdsajtʊm ja njotmay'ajtʌn'ajtʊm,

es xymyo'oyʌm ja xondakʌn,

79 es wyij kyajtʌt pʌnʌty tsʌnʌaydyʌp mʌ koots'át,

éxtʌm mbaʌt njʌnʌ'ʌnʌm 'yawaʌxʌ o'kʌn,

es xytyu'umo'oyʌm mʌ ja jotkujk'ajtʌn.

Dʌ'ʌn tkajxtʌy ja Zakariʌs.

80 Es ja Fwank ye'ky pyejty esʌ Espírity Santʌ
myʌk'ajtʌnmooyʌ es ttʌnʌt di'ibʌ Dios tsyejpy, es jyiky'ajty
aamyóty pejyóty extʌ ko jyajty ja xʌʌ es dyajtsondáky es ijxy
nide'xy tmʊgajxtʌ ja israelitʌ ja'ayʌty.

2

Jesús myiñ jya'ty

1 Mʌ tadʌ tiempʌ yʌ yajkutujkʊpʌ kopk, ja Sésʌr Augustʌ,
dyajkutikyʌ naty es ja ja'ayʌty tʊgekyʌ yajkuja'ayʌdya'ayʌt.

2 Tyaʌdu tim jawyiin tsyondaky ja sensʌ ko 'yijty guber-
nadoor yʌ Kiriño mʌ Siryʌ ñaxwíñʊdu, 3 es ja ja'ay nidʊgekyʌ
ñʌjxtʌ'ayʌt es yajkujáyʌt majaty kyugajpʌnʌty. 4 Paʌty tadʌ

Josee tsyo'oñ mʌ tadʌ Nazaret kajpʌn mʌ Galileʌ ñax, es
ñejxy mʌ Judeʌ ñax mʌ Belén kajpʌn, mət ko jap myiñ jyajty
naxwiiñ ja Davit. Es ja Josee yʌ'ʌ ijty 'yaptʊjk'ajtypy yʌ rey

Davit. 5 Net oj ñejxy Belén mət ja ñado'oxy Mariʌ, di'ibʌ
u'unkmʌdu naty, es yajkujáyʌt. 6 Es ko 'yijttʌ jap Belén, net

tpaty ja xʌʌ mʌ dyajmina'ʌñ ja maxu'unk. 7 Es jap tpaty ja
'yu'unk ka'axkópʌ, es t'abijty mət ja 'yʌxpit es oj tke'eky mʌ
jyʌyujk tsajkaʌ jye'xy, mət ko yʌ'ʌjaty kyaj tpaty ja jajttákʌn.

Anklus esu borreegu kywentu'ajtpaty

⁸ Es Belén kajpnbu'aay jap ja ja'ay mya'adu aamyóty di'ibu byorreegu kywentu'ajttap. ⁹ Net ti'in t'ijxpáty tu'ugu Dios ja 'yanklus, es ja Diosu myu'ajtan tyu'xwa'xy ma yu'ujaty, es jyantsyñay'adsu'kudu. ¹⁰ Es ja anklus 'yanmaayy:

—Katū mdsu'ugudu. Yu'uts u' nyajmiimpy ja oybyu ayuk es di'ibu yajjotkujk'áttap nidugekyu ja'ayaty. ¹¹ Ko tyam tu myiñ jya'ty naxwiiñ ma Davitu kyugajpnaty tu'ugu Yajnutsókrū mut miidsaty, di'ibu du'an Nindsun'ajtam, ja Kristu. ¹² Du'an mduk'u'xkártubu tadu u'unk: Jap xpyaattat 'yabityaty es kyo'knu ma juuyk tsajka ju'xtákn.

¹³ Es ti'in t'ijxkojkrū jantsy mayu anklus ma ja tu'ukru anklus, esu Dios t'awdattu es jyna'andu:

¹⁴ Awdattu ja Dios di'ibu jam tsajpótm,

es 'yittat agujk jotkujk ja ja'ayaty di'ibu Dios tsyejpy.

¹⁵ Net ko ja anklus ñajxtaayñ tsajpótm, ja borreegu kwentu'ajtru ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Jo'om jap Belén es n'ijxumu tadu di'ibu tu jyátyaty, éxtam ja Dios tu xy'awa'anam.

¹⁶ Net ñajxtu jottugoy es tpattu Mariu es ja Josee, es ja maxu'unk kyo'knu ma juuyk tsajka ju'xtákn. ¹⁷ Ko t'ijxtu, net tmadyakwa'xtu ja u'unk éxtam ja anklus 'yanmaayy.

¹⁸ Es nidugekyaty di'ibu myudoodu, du'añu wyu'amadyaaydu éxtam 'yanmaayudu. ¹⁹ Per ja Mariu trujke'ky jap jyodoty tugekyu tyaadu es twinmaay mut yu'u. ²⁰ Es ja borreegu kwentu'ajtru ñajxnudu ma ja byorreegaty es tmajjáwudu es

t'awdattu ja Dios ma tugekyu di'ibu yu'u tu tmadowdu es tu t'ixtu, éxtam 'yanmaayy ja anklus.

Jesús yajmamiñ ma ja maj tsajptujk

²¹ Es ko tyuktujkxubejty, net yajtsijky waanu ja u'unk ma ja yedyujk'ajtan es tmooy ja xyuu Jesús, éxtam ja anklus 'yanmaayy ja Mariu ko kyajnumu naty 'yu'unkmudaty.

²² Es ko Mariu oj kya'pxy ja xuu ma ñayyajwa'adsudat éxtam ja ana'amun di'ibu Dios myooy ja Moisés, net tmunajxtu ja Jesús Jerusalén ma ja maj tsajptujk es ja Dios yajtuk'ixa'añ.

²³ Tyaadu ttuundu du'an éxtam ja Diosu 'yana'amun jyna'añ: “Ja jawyiimbu yedyujk di'ibu tu myaxu'unk'áty, yu'u tyukwinguwa'agap ja Dios.” ²⁴ Paaty ñajxtu es trujkta'aga'andu windsu'kun éxtam ja Diosu 'yana'amun jyna'añ: majtsk ja tsaybyiibu o majtsk ja pak dyajnjxat.

²⁵ Es jap Jerusalén tsynaaay tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Simeonk, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt tay'ajtan muut es t'awdaty ja Dios es t'awixy es ja Dios myo'oyudat ja jotkujk'ajtan ma ja Israel ja'ayaty. Myudajtypy ja Simeonk ja Espiritu Santu, ²⁶ es

tyuknija'aju ko kyaj ña'oogut extu ko t'ixut jawyiin ja Diosu Kyristu di'ibu kyaxaampy. ²⁷ Es ja Espiritu Santu yu'u yajnujxu muj tsajptujk ñabotsoty. Es japu naty yu'u ko Mariiu es ja Josee dyajmiin ja Jesús es ttuna'andu wi'ixu Diosu 'yana'amun jyuna'añ. ²⁸ Net ja Simeonk t'axaju ja Jesús es tsa'andsooy, es t'awdajty ja Dios, es jyunañ:

²⁹ Dios, tyam mbaadudsu net n'eeke jotkujk

ko tyam tu xykyuydyun di'ibuts oj xywyanda'aky,

³⁰ ja'a ko tats n'ixy ja Yajnutsokpu

³¹ di'ibu tu xykyexy ma nidugekyu naxwiñudu ja'ay,

³² es yu'u mayja'ay tyuknijawyaampy yu t'ay'ajtun ma tugekyu naxwiñudu,

es nandu'un 'yitat ja myuj'ajtun ja m'israelitu ja'ayuty.

³³ Josee es ja Mariiu du'añu wyu'umdu éxtam jyunañ ja Simeonk. ³⁴ Net ja Simeonk tkuni'xy yu'ujuty, es t'anmaay ja Mariiu, ja Jesusu tyaaak:

—Dios tu tpujta'agyu tyadu m'u'unk di'ibu yajtugoyup mayu israelitu ja'ayuty di'ibu ñibi'tskajxup es kyaj 'yaxajuty éxtam ja Kristu. Es di'ibu 'yaxajup éxtam ja Kristu, yu'u yajjotkujk'ataampy es tkunu'xa'añ. ³⁵ Es du'un yajnijawut ti ja'ay myudajttup wyinma'añoty. Es mut mij, du'unu tyaadu xyjawut éxtamxyup ja mja'ajun ttuknaxy tu'ugu espaadu.

Du'un jyunaandaay ja Simeonk.

³⁶ Es jap nandu'un tu'ugu toxytyujk di'ibu xyu'ajtypy Anu. Yu'u ijty Diosu kyugajxpu, Fanwelu ñuuu es ja Aseru tyuump 'yaats. Tu jyantsymuyja'ayunu. Jaxtujk jumajt tmattsunaay ja ña'ay, ³⁷ es tu 'yijnu ku'eeke majta'px majtaxk jumajt. Es 'yijty ma ja muj tsajptujk es tmuduun ja Dios xuuñ koots, 'yayu'ajty es kyajxtaky. ³⁸ Es ko kyajxtaay ja Simeonk, net jyajty ja Anu es tja'aygyudaky ja Dios es ñimadyak ja Jesús ja'ay wyinduuyuty di'ibu naty 'yawijxtup ja tiempu ko ñitso'oktat ja Jerusalén ja'ay.

Ñujxtu jatugok Nazaret

³⁹ Es ko tkuydyuun tugekyu éxtam ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ, net ja Josee es ja Mariiu jyumbijnudu mut ja Jesús jap Nazaret ma Galileeu ñax. ⁴⁰ Es ja Jesús ye'ky pyejty muk es kyuwinnma'añuty, es ja Dios kyunu'xu oy.

Jesusu'unk yajpaaty ma muj tsajptujk

⁴¹ Es jumajt jumajt ja Josee es ja Mariiu ñujxtu xu'ajtrp Jerusalén ma ja pasku xuu. ⁴² Es ko ja Jesús dya"abejty majmajtsk jumajt, net ñujxtu nidugekyu Jerusalén es dyaj-naxa'añ ja xuu éxtam jumajt jumajt ttuundu. ⁴³ Es ko ja xuu ñajxnu, net ja Josee es ja Mariiu jyumbijnudu ma kyajpn. Kyaj wyinnma'añbyattu puñ tu Jesús wye'emy Jerusalén. ⁴⁴ Yu'u

juunandu ko Jesús myiñ mat ja myugu'uktujk o ma ja mayjya'ay di'ibu oj ta xyu'attu. Es du'an oj yo'oydu tuk xuu. Es ko oj tsyu'ujunu, net t'uxtaaydyu ma myugu'uktujk esu myutnaymyaayubuty, ⁴⁵ es kyaj ma tpattu. Net jyumbijttu Jerusalén es t'uxta'aya'andu jap.

⁴⁶ Es ko tyugukxubejty, net tpattu muj tsajptujk ñabotsoty. Jap 'yu'uñu ma ja tsajptujk ya'uxpukpu es tmudoo'ity es dyajtáy. ⁴⁷ Es nidugekyu di'ibu myudoodu du'uñu wyu'amudyaaydyu mat ja wyijy'ajtan es ja 'yadsoojumbijttu di'ibu yajkyru. ⁴⁸ Es du'uñu wyu'amudyaaydyu ja tyaak tyeety ko 'yixadu. Es ja tyaak 'yanmaayu:

—Nitu, ¿ti ko du'unuts ta xytyuñ? Ujts es ja mdeety tats njotmay'ookta es ta n'uxta'aydyu.

⁴⁹ Net ja Jesús 'yanmaayu:

—¿Ti kots xy'uxta'aydyu? ¿Ti kyaj xyñijawu ko uj koonamts n'ita'añ ma ja nDeedyuts ja tyujk?

⁵⁰ Per yu'ujty kyaj tjaygyujkudu éxtam 'yanmaayu.

⁵¹ Net ja Jesús ñujxnu mat yu'ujty jap Nazaret es tmamudooy ja tyaak tyeety. Es ja tyaak tpujke'ky tugekyu ma jyot wyinma'añ. ⁵² Es ja Jesús ye'ky pyejty es wyimbejty ja wyinma'añ, es ja Dios es nandu'unu ja'ay jyotkujk'ajta.

3

Fwank Yajnu bajtpe tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma muj it

¹ Es ko ja Sésur Tibeeryu naty ta 'yane'emy Romu majmókk jumajt, net ja Ponsyu Pilatu 'yijty gobernador jap Judee, Eroodus 'yijty gobernador Galilee, Felipe myuga'axu Eroodus 'yijty gobernador Ituuryu esu Trakonitu, Lisañus 'yijty gobernador Abiliñ, ² es ja Anás es ja Kaifás 'yijttu teedywyindsungópkaty.

Ma tadu tiempu ja Dios dyajky tu'ugu ayuk ma Fwank, ja Zakariisu 'yu'unk, jap ma ja muj it. ³ Es ja Fwank oj ñejxy ma tugekyu ja nax myuwingón ja Jordán mujnu, es tkajxwa'xy ma ja ja'ayaty es t'anmaaydyu es jyodambíttat, tmastu'uttat ja pyeky es ñubátat. Du'an ttúndat ja'aguyxm esu Dios mya'xudat ja pyojru. ⁴ Tyaadu ja'a du'an tyuun jyajtu éxtam juunáñ ja Diosu kyugajxpu Isaiu ko jékyur jyaay: Madowdu. Jap ma muj it yajmudóy ko tu'ugu ja'ay kyajxy muk, es juuna'añ:

“Uxkúku ja Nindsun'ajtum tu'u.

Tajtáwdu, yajkiyxudu ja tu'u ma ñaxa'añ.

⁵ Yajtuktúktu yu aguk tukkaku, es yajkiyxudya'aydyu ja tun kopk.

Es ma ja tu'u wiity xagety, yajtáwdu, es ma kyaj kyijxyty, yajkiyxudu.

⁶ Es tugekyu naxwíñudu t'íxut ja Yajnutsókpu di'ibu Dios kyax-aampy."

⁷ Mayjya'ay tsoy'onda ma ja kajpn es myiinda ma ja Fwank jam maj ittum es yu'u yajnubátudut. Es ja Fwank myugajxu du'hn:

—Miidsaty du'hn éxtumu awa'andsa'añun. Es éxtumu tsa'añuty tkuga'aktu ja juun kudiibu tyóyut, miits mjnándap xytyijy ko mnitso'oktat mat ja mnubajtan es ko du'hn ja Dios kyaj nduydyúnadut éxtumu pojpu ja'ayaty. ⁸ ¡Kyaj tyu'ajtanaty! Jawyiin xytyuk'íxut mat ja mjiky'ajtan ko tu'ajtan tu mjodumbity, es kyaj mnayjyuna'anadut: "Udsajtam ja Abraanu tyuamp 'yaats." Tu'ajtan n'anuumudu ko Dios mbaadu tyadu tsaajuty dyajjumbity ja Abraanu tyuamp 'yaadsaty. ⁹ Es ja Diosu tyudyu'unun tim wingoomp mat ja pojpu ja'ayaty, éxtum ko mat ja jatsyu ndukpo'tu'kum yu kepy di'ibu kyaj 'yóyuty. Paaty tugekyu kepy di'ibu kyaj tyuamp'áty oy, yajpo'tu'ugur es yajpujta'agut juunóty.

¹⁰ Net ja ja'ay dyajtudud ja Fwank:

—¿Tiits ndúndap?

¹¹ Es ja Fwank 'yadsooy:

—Pun myudajtypy majtsk yu ñixuy, myo'oyur tu'uk di'ibu kyaju ñixuy. Es di'ibu jap ja tyojx, myo'oyur ja di'ibu kyaj tmadaty.

¹² Es nandu'hn ñimiinudu Fwank ja yajkugubajpudy es dyajnubáttut. Es yu'ujuty dyajtuujumbijttu:

—Ya'axpujkrp, es udsaty, ¿tiits ndúndap?

¹³ Es ja Fwank 'yadsooy:

—Katu myajkugubéty ni'igu pun kyaju du'hn jyuna'añ ja ana'amun.

¹⁴ Nandu'hnuty ja soldaaduty yajtuujudu:

—Es udsaty, ¿tiits ndúndap?

Es ja Fwank 'yadsooy:

—Katu xypujkudu adsip yu ja'ayu myeeñ. Katu xyñiwaambáttu ni pán nanatukukyxm es tukjotkuda'aktu ja mmaju'uñuty.

¹⁵ Es nidugekyu ja'ayaty tjantsyujp'ijxtu ja Kristu. Paaty jynandu:

—¿Ti tadu Fwank, wa'anu da jya'adyu Kristu?

¹⁶ Es ja Fwank jynañ es tkajxte'xy mayjya'ayóty:

—Uj tyámats nyajnubéty mat ja nuu. Per miimp jatu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muk'ajtan es kyajts ndu'hnuty uj. Es kyajts uj xyñitaku, ni je'eyu yu kyuk'ak nga'agájudut éxtumxyupts uj n'ityats tyuumbun. Per yu'u di'ibu miimp myajnubátudap mat ja Espiritu Santu es juun. ¹⁷ Es yu'u kyujóty tmadaty ja tyuumbajn es dyajwa'adsa'añ ja triigu, es yajpujku'ugut ja

triigu mā ja tsya'x es ja triigu pyosta'ak yajno'ogut mut ja jūn di'ibū ni nā'a kya'eeky.

¹⁸ Es dū'ūn ja Fwank tkajxwiyj ja ja'ay kanak nax es ttukmūdoodū ja oybyū ayuk. ¹⁹ Es ja Fwank ttuk'ooy ja Eroodū ko ja Erodiiū dyajnejxy éxtam ja tyoxytyūjkūn, ja űudo'oxy yū myuga'axū Felipū, es mut kanak nax ja tyu-undūgo'oyūn. ²⁰ Paaty ja Eroodū tsiimy ja Fwank es dū'ūn ni'igu ja pyojpū myayū.

Jesús űūbety

²¹ Kyajnumū naty yajtsímy ko Fwank dyajnūbéty ja ja'ay, myiīn nandū'ūn ja Jesús es oj űūbety. Es ko naty kyajxta'aky, net ja tsajp 'yawatsy, ²² es ja Espíritū Santū kyūdaky mā yū'ūn éxtam tu'ugū pak, es net ja Dios kyajxy mā ja tsajpūn:

—Ejts mij n'U'unk'ajtypy di'ibūts ndsejpy es jantsy jotkujkūts mut mijts.

Jesukristū 'yaptūjkūty

²³ Jesús i'px majk jūmūjtū naty tmūdaty ko oga'an tkajxwa'xy mayjya'ayóty. Es ja ja'ayūty jyūnandū ko Jesús u'unk'ajtū Josee. Ja Josee ja'a u'unk'ajtū ja Elii, ²⁴ Elii u'unk'ajtū Matat, Matat u'unk'ajtū Leví, Leví u'unk'ajtū Melki, Melki u'unk'ajtū Janay, Janay u'unk'ajtū Josee, ²⁵ Josee u'unk'ajtū Matatiiū, Matatiiū u'unk'ajtū Amós, Amós u'unk'ajtū Na'um, Na'um u'unk'ajtū Eslii, Eslii u'unk'ajtū Nagay, ²⁶ Nagay u'unk'ajtū Maat, Maat u'unk'ajtū Matatiiū, Matatiiū u'unk'ajtū Semey, Semey u'unk'ajtū Josee, Josee u'unk'ajtū Judaa, ²⁷ Judaa u'unk'ajtū Joanán, Joanán u'unk'ajtū Resū, Resū u'unk'ajtū Zorobabel, Zorobabel u'unk'ajtū Salatyel, Salatyel u'unk'ajtū Neeri, ²⁸ Neeri u'unk'ajtū Melki, Melki u'unk'ajtū Adii, Adii u'unk'ajtū Kosam, Kosam u'unk'ajtū Elmodam, Elmodam u'unk'ajtū Eer, ²⁹ Eer u'unk'ajtū Joswee, Joswee u'unk'ajtū Elyzeer, Elyzeer u'unk'ajtū Jorim, Jorim u'unk'ajtū Matat, ³⁰ Matat u'unk'ajtū Leví, Leví u'unk'ajtū Simeonk, Simeonk u'unk'ajtū Judaa, Judaa u'unk'ajtū Josee, Josee u'unk'ajtū Jonam, Jonam u'unk'ajtū Elyakim, ³¹ Elyakim u'unk'ajtū Meleeū, Meleeū u'unk'ajtū Mayñán, Mayñán u'unk'ajtū Matatū, Matatū u'unk'ajtū Natán, ³² Natán u'unk'ajtū ja rey Davit, ja rey Davit u'unk'ajtū Isā'ii, Isā'ii u'unk'ajtū Obeed, Obeed u'unk'ajtū Booz, Booz u'unk'ajtū Salmón, Salmón u'unk'ajtū Naasón, ³³ Naasón u'unk'ajtū Aminadap, Aminadap u'unk'ajtū Admín, Admín u'unk'ajtū Arnii, Arnii u'unk'ajtū Esrom, Esrom u'unk'ajtū Fares, Fares u'unk'ajtū Judaa, ³⁴ Judaa u'unk'ajtū Jakoob, Jakoob u'unk'ajtū Isāa, Isāa u'unk'ajtū Abraan, Abraan u'unk'ajtū Taree, Taree u'unk'ajtū Nakoor, ³⁵ Nakoor

u'unk'ajtŭ Seruk, Seruk u'unk'ajtŭ Ragau, Ragau u'unk'ajtŭ Falek, Falek u'unk'ajtŭ Eeber, Eeber u'unk'ajtŭ Salŭ, ³⁶ Salŭ u'unk'ajtŭ Kaynán, Kaynán u'unk'ajtŭ Arfaksat, Arfaksat u'unk'ajtŭ Sem, Sem u'unk'ajtŭ No'ee, No'ee u'unk'ajtŭ Lamek, ³⁷ Lamek u'unk'ajtŭ Matusalén, Matusalén u'unk'ajtŭ Enok, Enok u'unk'ajtŭ Jareed, Jareed u'unk'ajtŭ Malalel, Malalel u'unk'ajtŭ Kaynán, ³⁸ Kaynán u'unk'ajtŭ Enós, Enós u'unk'ajtŭ Set, Set u'unk'ajtŭ Adán, di'ibŭ Dios kŭ'ŭm yajkoj. Paaty mbaat njuna'anŭm ko Adán yŭ'adyŭ Dios ja myaank.

4

Mŭjku'ugópk tjatúñ wi'ixŭ Jesús pyekytyúnŭt

¹ Es ja Espírítŭ Santŭ dyajky ja mak'ajtŭn mā ja Jesús, es yajtso'onŭ mā ja Jordán mŭjnŭŭ es yajnjxŭ mā ja mŭj it. ² Es jap 'yijty justyikxyxŭŭ. Es ja mŭjku'ugópk tjatuuñ es ja Jesús pyekytyúnŭt. Es ja Jesús 'yayu'ajty justyikxyxŭŭ, net yu'o'kŭ. ³ Net ja mŭjku'ugópk jyunañ:

—Pŭn mijtsŭ dŭ'ŭn ja Dios m'U'unk'ajtŭp, yajjŭmbítŭ tyadŭ tsaa tsajkaaky.

⁴ Es ja Jesús 'yadsoojŭmbijty:

—Yŭ Diosŭ jyaabyajtyŭn dŭ'ŭn jyuna'añ: “Kyaj jyatyim'yŭ'adyŭ tsajkaaky mŭŭt jyiky'aty ja ja'ay.”

⁵ Net ja mŭjku'ugópk dyajnejxy ja Jesús mā tu'ugŭ kopk di'ibŭ kŭjxm es tyuk'ijxŭ tuk pojŭn tŭgekyŭ it naxwíñŭdŭ. ⁶ Es ja mŭjku'ugópk jyunañ:

—Ujts mij nmo'oyŭp ja kutujkŭn esŭ mŭj'ajtŭn mā tŭgekyŭ naxwíñŭdŭ di'ibŭ nduk'ijxyry. Ujtsŭ tŭgekyŭ nyajmooy, es mbaadŭts nmo'oy di'ibŭts ŭj ndsejpy. ⁷ Es paaty pŭn mnaygyoxtnaaydyákŭp nwinduuyŭts es xy'awdátŭdŭts, nmo'oyŭp tŭgekyŭ.

⁸ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Yŭ Diosŭ jyaabyajtyŭn dŭ'ŭn jyuna'añ: “Awdat ja mWindsŭn Dios, es mŭdŭn yŭ'ŭ naydyu'uk.”

⁹ Oknŭm ja mŭjku'ugópk oj dyajnejxy ja Jesús mā ja Jerusalén kajpn es dyajpejty mā mŭj tsajptŭjk kopk es 'yanmaayŭ:

—Pŭn mijtsŭ dŭ'ŭn ja Dios m'U'unk'ajtŭp, nayyajkunáxŭdŭ yap naxkŭjxy, ¹⁰ ja'a ko ja Diosŭ jyaabyajtyŭn jyuna'añ:

Dios t'ane'emy yŭ anklŭs es mgwentŭ'átŭdŭt,

¹¹ es myajpŭdŭ'ŭgŭdŭt mŭt ja kyŭ'ŭ

kadiibŭ tsyayútŭt ja mdeky mŭt ja tsaa.

¹² Net ja Jesús 'yadsooy:

—Nandŭ'ŭn jyuna'añ ja Diosŭ jyaabyajtyŭn: “Katŭ xy'amdoy es ttúnŭt ja mWindsŭn Dios di'ibŭ kyaj 'yóyŭty.”

13 Es dū'ūn ko ja mūjku'ugórk kyaj tpaty ja wiinkpū winmā'añ es ja Jesús ñaygyu'yákudut mut yū'u, net oj ñūjxñū tuk tiempū.

Jesús tkajxwā'xtso'oñ ja Diosū 'yayuk

14 Ta ja Jesús jyūmbijty jatūgok Galileē es ja Espírītū Santū myooyū muk'ajtūn. Es mā tūgekyū ja Galileē ñax ja ja'ayūty tmadyaktū di'ibū tyuun kyajx ja Jesús. 15 Es kajpŋgajpŋ ja Jesuś ja'ay dya'uxpejky mā ja tsajptūjk, es nidūgekyū ja'ay di'ibū myūdoodū jyūnandū ko oy di'ibū kyajx.

Jesús jap Nazaret

16 Net ja Jesús oj ñejxy Nazaret, mā naty tū yeeky tū pyety. Es mā ja saābūdū xūū tyūjkū mā ja tsajptūjk, éxtūm jaayūm ttuunk'áty, es tyūnāayē'ky es tkajxā'añ ja Diosū jyaaybyajtūn. 17 Es myooyūdū Diosū kyugajxpū Isaiū ñeky. Ta Jesús tnaktūy ja neky es tkajxy dū'ūn:

18 Nmūdajtypyūts ūj ja Diosū Jyā'ajūn, es tats xymyo'oy ja tuunk esats ŋgajxwā'xut ja oybyū ayuk mā ja ayoobū ja'ay. Es tats xykyexy esats n'awánut

es ja tsimyjya'ay es ja po'oduumbū yajnas mātsut, esats nmo'oyūt yū 'yijxūn di'ibū wiints,

19 esats n'awánūduts ko tū jya'ty ja xūū ko Dios ttūnut ja myay'ajtūn ja ja'ay.

20 Net ja Jesús t'axaātsy ja neky es tmooy ja ja'ay es ñaxwe'tsy. Es jamū naty ja ja'ay nidūgekyū mā ja tsajptūjk ni'igū 'yijxūdū. 21 Es ja Jesús jyūnāñ:

—Tyam yajkuudyūñ tyādū Diosū jyaaybyajtūn mā mi-idsūty.

22 Es nidūgekyū ja'ayūty jyotkujk'ajty mut yū'u es wū'ūmdāaydyū ja 'yūxpūjkūn es ñay'anmāayūdū:

—Tyāādū, ¿kyaj yū'adyū Josee ja 'yu'unk?

23 Es ja Jesús 'yanmāayū:

—Tūy'ajtūn miits mjūnā'anā'andū éxtūm ja kajxy jyūnāñ: “Kudsooy, nayyajtsoybyátūdū mijts kū'ūm.” Es net nandū'ūn mjūnā'anūt: “Tūn nandū'ūn ja yāā mā mgajpŋty tūgekyū éxtūmts tū nmūdoy ko tū xytyūñ jap Kafarnaúm.” 24 Es tūy'ajtūn n'anūmūts miidsūty ko ni tu'ugū Diosū kyugajxy ya'axajū yajxón mā kyajpŋty. 25 Tūy'ajtūnūts njūnā'añ, may 'yijty ja ku'ekytyo'oxy mā ja Israelū ñaxwíñūdū ko 'yijty ja Diosū kyugajxpū Eliūś, mā kyaj oj tyu'uy tūguk jūmajt jakujm. Es net ja ja'ay jyantsy'ayu'ajttū mā tūgekyū ñaxwíñūdū Israel. 26 Perū Dios kyaj tkejxy yū Eliūś mā yū israelitū ku'ekytyo'oxyty, je'eū tkejxy mā tu'ugū ku'ekytyo'oxy mā Sareptū kajpŋ, ja'a di'ibū wingón mā Sidón. 27 Es nandū'ūn

'yijty jap Israel may ja ja'ay di'ibū myɔdajtypy ja lepru pa'am mā 'yijty ja Diosū kyugajxpu Eliseeū. Per ni tu'uk kya'agudaky, yu'ū je'eyū Naamán di'ibū tso'omp jagam Siryū ñaxóty.

²⁸ Es ko taadu tmdoodu di'ibū naty jap mā tsajptujk, net jyot'ambujktaaydyū, ²⁹ es pyudu'ktū es dyajpudsūmdū ja Jesús jap kajpnóty es dyajnjxtū mā kopk aa, ja kopk mā ja kajpn yajkojy, es tjakujəbijpnaxánda jam. ³⁰ Es ja Jesús ñajxy jap mayjya'ayóty es tyu'uoyo'oy.

Jesús dyajpudsémy ja ka'oybyū mā tu'ugu ja'ay

³¹ Net ja Jesús jyijptáky Kafarnaúm mā Galileeū ñax, es jap dya'uxpejky ja ja'ay saabudu xū. ³² Net ja ja'ay du'ūñū wyu'umɔdaaydyū ko yū Jesús ya'uxpeky mat ja mak'ajtūn es ja kutujkūn.

³³ Es mā tu'ugu xū, net jyajty mā ja tsajptujk tu'ugu yedyujk di'ibū ka'oybyū myɔdajtypy. Es ja ka'oybyū yaj'yaxkák ja yedyujk:

³⁴ —¿Ti ko yaa mmiñ mij mā ɔdsuty, Jesús, Nazaret ja'ay? ¿Ti mijts min xyajkutəgoya'anda? ʘj n'ixy'ajtypyats mij ko mDios'u'ungty.

³⁵ Ta Jesús oj t'ooy ja ka'oybyū:

—¡Amoñ! ¡Mastu'udu tadū ja'ay!

Net ja ka'oybyū yajkudaajy ja yedyujk es myastutū, ni wi'ix tkatuñ. ³⁶ Nidugekyū ja'ay du'ūñū wyu'umɔdaaydyū, es ñajyynánudu nidu'uk nidu'uk:

—¡Mat ja kutujkūn esū mak'ajtūnū tyāadu t'ane'emy yū ka'oybyuty es myamɔdóyaty, es tmastu'uty ja ja'ay!

³⁷ Es ja ja'ay tmadyaktu mā tugekyū kajpn éxtūm ja Jesús tū tuñ.

Jesús dya'aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

³⁸ Netū Jesús tsoyo'ñ mā ja tsajptujk es ñejxy mā ja Simongū tyujk. Es ja Simongū myu't toxytyujk, ja'a naty jantsy jūmba'ambujkəp, es tmənu'xtáktū ja Jesús es dya'aguda'agut yu'ū. ³⁹ Es ja Jesús myujwa'ky mā ja ja'ay kyo'knū es t'anmaay ja jūmba'am:

—Ka'ak jam.

Ta ja jūmba'am jyugaktaay. Netyū pyudu'knū ja toxytyujk es yajkaay ya'úku.

Jesús dya'aguda'aky may ja puma'ayty

⁴⁰ Es ko ja xū kyudaknū, nidugekyū ja'ayty di'ibū myɔdajt jap puma'ay, di'ibū kanak nax myɔdajtypy ja pujkūn, dyajmi-indū mā Jesús. Es ja Jesús tpujtáky ja kyū'ū mā yu'ujty nidu'uk nidu'uk es du'ūn dya'agudaktaaydyū. ⁴¹ Nandu'ūn ja ka'oybyū tmastuttū ja ja'ay yax jojkp:

—Mijts Diosu 'yU'unk.

Net ja Jesús tmukmugajxy ja ka'oybyu es kyaj t'ok'yajkajxnut ko Jesús yu'udyu Kristu, ja'a ko yu'ujuty ñija'adap yajxon ko tyu'ajtanuty.

Jesús ja Diosu 'yayuk tkajxwa'xy Galileeu

⁴² Es ko oj xyuñuñu jakumbom, ja Jesús tso'oñ jap kajpnóty es oj ñejxy ma tu'ugu it jagam. Es ja ja'ayuty 'yuxtaayudu, es jyajttu ma naty ja Jesús, es ttsojktu es wyu'amut, kadiibu ñujxut. ⁴³ Per ja Jesús jyunañ:

—Tsojkuu nandu'un uj nuujxut ma wiinkru kajpn es n'awánuduts ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxyry ja Diosu kyutujkuan, ja'a ko paadyuts ja Dios tu xukyexy.

⁴⁴ Es du'un ja Jesús jyudijty kajpngajpn es tkajxwa'xy ma ja Galileeu tsyajptujkuty.

5

Jesús twoy nimajtaxku ajkxmajtsputy

¹ Tu'ugu xuu ko Jesús 'yijty Jenesaret Myejuñbyu'ám* muut ja mayjya'ay di'ibu jantsyuyukmujkudu ko tudowa'andu ja Diosu 'yayuk, ² net t'ijxy ko jam 'yity wingón majtsku barku. Ta naty ja ajkxmajtspu pyudsundu barkoty es tpujtu ja 'yajxmajtsn. ³ Net ja Jesús ttuktujku tu'ugu barku di'ibu Simonk jya'a'ajtyry, es t'anmaay es jawaanu t'ak'yajnujxut mejuñóty. Net ja Jesús ñaxwe'tsy barkoty, es dyajtsondáky ttuk'ixa'añ ja ja'ayuty. ⁴ Es ko ja Jesús kyajxtaay, net ja Simonk t'anmaay:

—Yajnujxu mbarku mejuñgyijky, es kujubijpnáxu m'ajkxmajtsn es m'ajkxmátsut.

⁵ Esu Simonk 'yadsooy:

—Ya'axpujkrú, tuk tsu'umuts udsuty tu njatundu es ni tu'uguts tu ngamatstu. Per tyámuts nbajta'agut ja ajkxmajtsn yu'ugyujxm ko mij mjuna'añ.

⁶ Es ko ja ajkxmajtsn tkujubijpnajxy, net tjantsymyajtstu may'ajkx, extu ku'tstsondák ja ajkxmajtsn. ⁷ Net ttuk'ijxtu ja ixxwu'amun ja myugu'uguty ma ja wiinkru barku es min pyudákudu. Es myiindu yu'ujuty, es dya'ujtstu may ja majtskrú barku extu kyinañ ja byarku. ⁸ Es ko ja Simonk Peedru t'ijxy ja may'ajkx, net ñaygyoxtnaaydyáku ma ja Jesús es jyunañ:

—Windsún, mastútkuts, ujts pojpu ja'ay!

⁹ Du'un jyunañ ja Simonk, ja'a ko yu'a ñay'adsu'kudu mut ko tmajtstu ja may'ajkx. ¹⁰ Es nandu'un ñay'adsu'kudu ja Simongu myugu'uguty Santya'agu es ja Fwank, 'yu'unguty ja Zebedeu. Esu Jesús t'anmaay ja Simonk:

* 5:1 Jenesaret Myejuñ yu'a nandu'un xyu'ajtyry Galileeu Myejuñ.

—Katū mdsu'ugu. Tyam oga'an ngaxa'añats mij es xy'uxta'ayut ja ja'ay di'ibuts ujū n'uxpxjkuñ pyadúndap.

11 Es ko dyajmiindu ja barkū jam pu'ujótm, net tnikaktū tūgekyū es ñijxtū mut ja Jesús.

Jesús dya"aguda'aky ja ja'ay di'ibū myudajtypy ja leprū pa'am

12 Es ko Jesús 'yijty mā tu'ugu kajpn, net ñimiinū tu'ugu yedyujk di'ibū myudajtypy ja leprū pa'am. Es ko tadū yedyujk t'ijxy ja Jesús, net ñaygyoxtnaaydyáku es ñaxku'ijxu es tmānu'xtáky dū'ūn:

—Windsún, pūn mdsejpy, mbaadats xya"aguda'aky.

13 Net ja Jesús ja kyū'u tpxjtáky es ttoñ es t'anmaay:

—Ndsejpyats es nya"aguda'agut.

Es netyū myastutū ja leprū pa'am es 'yagudaky. 14 Net ja Jesús 'yana'amū:

—Katū xy'awanū ni pūn. Nijx mā yū teety es xytyuk'ixat ko tū mmastu'udyūty ja leprū pa'am. Es mūnūjx ja windsu'kūñ di'ibū kyajxypy ja Moisés es ñayyajwā'adsudut di'ibū tū myastu'udyūty ja leprū pa'am. Es dū'ūn ja ja'ay xytyuk'ixat ko kyaj xyñakymyudatyū tadū leprū pa'am.

15 Per ja ja'ayūty tmadyaktū mā tūgekyū kajpn wi'ix ja Jesús ttuñ mut ja myuj'ajtūn, es mayū ja'ay myiindu mā ja Jesús es tmadowā'andū es ya"aguda'agudut. 16 Es ja Jesús oj ñejxy kajxtákrū adukūtuuy.

Jesús dya"aguda'aky tu'ugu xux ja'ay

17 Tu'ugu xūñ ko Jesusu naty ya'uxpeky, jamū naty 'yu'uñūdu ja fariseeūty es ja di'ibūty tsajptūgóty ya'uxpxjktap. Es yū'ujūty tso'ondū majatyū kyajpn'u'ungū Galileeū, Judeeū, es nandū'ūnū mā Jerusalēn kajpn, es tmūdoo'ítū es t'ixtū éxtūm ja Jesús jyūna'añ es ttuñ. Esū Dios myuk'ajtungyūjxm ja Jesús dya"agudaky ja puma'ay. 18 Net jyajty ja ja'ayūty tkū'aydyū tu'ugu mabajnu'unk mā kyo'kūñ tu'ugu yedyujk di'ibū xux. Es t'jayajtukūyāndū tūgoty es tpxjtā'agāndū mā ja Jesús. 19 Per kyaj mbaat oj dyajtáku, ja'a ko naty mayjya'ay. Net pyajttū mā tūjknī'x es tnikūydyúttū es tkutūyñajxtū ja xux ja'ay mut ja myabajnu'unk jap Jesús winduuy mayjya'ay agijky.

20 Ko Jesús t'ijxy ko taadūty myūbūjkuđū, net t'anmaay ja xux ja'ay:

—Mūgu'uk, nme'xypyats yū mbojprū.

21 Net ja fariseeūty es ja di'ibūty tsajptūgóty ya'uxpxjktap ñay'anmaayūdu wyinmā'añóty: “Tyādu yedyujk kyaj tmūj'ixy ja Dios ko dū'ūn kyajxy, ja'a ko yū'u naydyu'ugu Dios kū'am mbaat tme'xy yū pojprū.”

22 Esu Jesús ñija'ap éxtam ja ja'ay jyunañ wyinma'añóty, es t'anmaay:

—¿Ti ko mwinma'añ xyajjuna'andu ko uj kyajts nwindu'ugú Dios? 23 Miits mjunañdap kots uj kyaj nmudaty ja kutujkan esuts uj nma'xut yu pojpu. Es mjunaamp kots uj kyaj mbaat nya'aguda'agyu tyadu yedyujk esuts nyaj'yo'oyu'ugut. Paaty miits mjuna'andu ko kyaj ñimajaaty esuts uj du'un njuna'anat: “Ujts mij nbojpu'ma'xup.” Es jantsy nimujaa es uj njuna'anaduts: “Pudu'uk es myo'oyut”, ¿kudii? 24 Es tyámuts miidsaty nduk'ixa'añ ja nmuj'ajtun esuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nya'aguda'aga'añu tadu yedyujk es du'un miidsaty nduk'ixut kots uj nmudaty ja kutujkan esuts nma'xut ja pojpu.

Net ja Jesús t'anmaay ja xux ja'ay:

—Pudu'uk, yajmúk ja mmabajnu'unk es nujx ma mdujk.

25 Netyu ja yedyujk pyude'ky es dyajmujknu ja mabajnu'unk es ñujxnu ma tyujk es t'awdajty ja Dios. 26 Es nidugekyu ja'ay du'ñu wu'umudyaaydu es t'awdajttu ja Dios, es ni'igu tsu'kudu es ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Tyam tu n'ijxam di'ibuty jantsy muj.

Jesús tway ja Matewu

27 Ko ja Jesús tso'onnu ma ja kajpn, net t'ijxy jap kajpnbu'ajp tu'ugu yajkugubajtru 'yu'uñu ma yajkugubéty, es ja'a txu'aty Leví. Net ja Jesús 'yanmaayu:

—Pamiinguts mij éxtamsu n'axpujkrpu.

28 Net ja Leví pyude'ky, es tmastuty tugekyu ja tyuunk es tpanejxy ja Jesús.

29 Es óknam ja Leví ttuñ tu'ugu muj xuu ma ja tyujk mut yu'uguyjxmu Jesús. Es jamu naty may ja yajkugubajtru esu wiinkpu ja'ayuty 'yu'uñudu ma ja meesu es kyaydu mut ja Jesús es ja di'ibu ya'axpejkyu. 30 Es ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'axpujktup tni'o'o tniyáxudu ja Jesusu 'yuxpujkruty:

—¿Ti ko du'un mgay m'uuktú miidsaty mut ja yajkugubajtruty es mut ja pekyjya'ayuty?

31 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Kyaj dyajtugoy'áty yu kudsooy di'ibu muk'ajt oy'ajtp, yu'uyu di'ibu pujkar. 32 Tuts nmiñ es nyáxuts yu pekyjya'ayduj es jyodambittat. Pán junaamp: “Uj kyajts mbekyjya'ayuty”, ¿yu tadu ja'ayuty wi'ix mbaat jyodambittu?

Jesús dyajtáwdu ti ko kya'ayu'aty

33 Net t'anmaaydu ja Jesús:

—Ym Fwangu 'yuxpajkpm kanak ok 'yayu'attu es kyajxta'aktu. Es ja fariseedyu 'yuxpajkpm nandu'an ttundu. ¿Es ti ko mij m'uxpajkpm du'ũnm kyay 'yuuktu?

³⁴ Es ja Jesús 'yadsoojmdu:

—¿Ti mbaat miits xya'ayu'attu yu mytnaymyaayubm tadu pajkpm ko meeru ijt xondakun tyũntu es ko tadu pajkpm 'yak'ittu mat ja mytnaymyaayubutajk? ³⁵ Per pyaadup ja tiempu ko ja pajkpm yajpajkut, net 'yayu'áttut.

³⁶ Es nandu'an ja Jesús tpujtáky majtsku ijxpajtan es ttuk'uxpejky ko kyaj mbaat ñaydyuktákuty yu tukpm winma'añ mat ja jembyu. Es jyunañ:

—Kyaj pán tpukeepy tuk pedazu jembyu wit es yajtuk'abátsut tu'ugu vestiidu tukpm. Ja'a ko du'an yajtúnut, nuumujk ja jembyu wit es kyudsut ja vestiidu tukpm es kyaj ja jemywyit kyuxu'ugut yajxon ma ja tuk wit.

³⁷ 'Es nan kyaj ya'adamu yu vinu jembyu ma yu tukpm nuu'abutsunbyo'o. Pes ko jap yajpajta'agut, tu naty tyugoy ja jembyu vinu ko kyudsut ja tukpm nuu'abutsunbyo'o. ³⁸ Paaty 'yóyuty yajpajta'agut yu vinu jembyu ma yu po'oju jembyu es du'an kyaj ti wyindugóyut. ³⁹ Es pán 'yikyry ja vinu di'ibu tu tsyaamn, kyaj tnakytsyeky yu vinu jembyu, ja'a ko jyuna'añ: "Di'ibu tu tsyaamn ni'igu 'yóyuty."

6

Jesusu 'yuxpajkpmty tkutajtu ja triigu saabudu xnu

¹ Ma tu'ugu saabudu xnu ja Jesús mat ja 'yuxpajkpmty ñajxtu triigu kamoty. Es ja 'yuxpajkpmty tkutajtu ja triigu es twinx-atstu es tju'xtu ja pyajk. ² Net nija'ajuty ja fariseeuty dyajtmdu:

—¿Ti ko du'an xytyundu miidsuty ma saabudu xnu di'ibu kyaj ñigutíkyuty?

³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Es miidsuty, ¿ti kyajnum xy'uxpaktu di'ibu tyuun ja Davit ko yu'u es ja jyamyudaty tmadajttu ja yuu? ⁴ Tyujku ja Davit ma Diosu tyujk es tju'ty ja tsajkaaky di'ibu kuni'xy es tkaay yu'u es nandu'an tmoodyu ja jyamyudaty. Es kyaj jyanigutíkyuty es yu'u tkádyut, yu'u je'eyu ja teedyuty mbaat tkadyu tadu tsajkaaky.

⁵ Es nandu'an jyunañ ja Jesús:

—Es uj nmadajtypyuts yu kutujkun nandu'an ma saabudu xnu.

Yedyujk di'ibu myudajtyry ja ky'u tuk adu'um tu'uts

⁶ Es ma jatu'ugu saabudu xnu Jesús tyujku ma ja tsajptajk es dya'uxpejky ja ja'ayuty. Japn naty tu'ugu yedyujk di'ibu myudajtyry ja 'yaga'añgyu'u tu'uts. ⁷ Es ja di'ibuty tsajptagóty ya'uxpajktup es ja fariseeuty tpajdijttu ja Jesús es t'ixa'añ

pun ya'agudakypy ja ja'ay mā ja saabudu xuu, es du'un ttuundu ja anuu es tpekymyo'oya'andu. ⁸ Peru Jesús űija'ap di'ibu wyinmaaydyur es t'anmaay ja yedyujk di'ibu ky'u myudajtypy tu'uts:

—Pudu'uk es mdanut yaa kujk'aay.

Es ja yedyujk pyude'ky es tyunaay jap kujk'ajp. ⁹ Net ja Jesús t'anmaay ja wiinkpu ja'ayuty:

—Tyámuts uj miits nyajtwa'andu: ¿Ti mbaat ndu'unum mā ja saabudu xuu, ja oybyu o axuukpu? ¿Nyajtsókum o nya'o'kum?

¹⁰ Net ja Jesús t'ijxtaay nidugekyu di'ibu naty tu tyukwa'kmikyaty, es t'anmaay ja yedyujk:

—Xajtaw.

Es ko xyajtuy, 'yagudaktaay. ¹¹ Es ja fariseeuty es ja myugu'uguty 'yajkudu muk es űay'anmaayudu ak yu'ujuty pun wil'ix mbaat yajtūn ja Jesús.

Jesús twin'ixy nimajmajtsku 'yapóstulaty

¹² Es ko waanu jyejky, ta ja Jesús oj űejxy kajxtákrpu mā tu'ugu kopk. Jam ja tsuu dyajnajxy kyajxta'aky. ¹³ Es ko oj xuuñu, net dyaxu di'ibuty ya'uxpejkyry, es twin'ijxy nimajmajtsk di'ibu 'yapostulu'áttur. ¹⁴ Yu'u xuuujuty: Simonk di'ibu Jesús yajxubajt Peedru, Andrés, ja Simongu myuga'ax, Santya'agu, Fwank, Filipu, Bartolomee, ¹⁵ Matewu, Tomás, Santya'agu, ja Alfeeu 'yu'unk, Simonk ja kananeeu ja'ay, ¹⁶ Juudus yu Santya'agu 'yu'unk, esu Juudus Iskaryotu di'ibu óknum kyuyajk ja Jesús.

Jesusa mayjya'ay dya'uxpeky

¹⁷ Netu Jesús jyunajky mā ja kopk mut yu'ujuty es jyaty mā tu'ugu joy it. Es japu mayjya'ay űaymyujkudu di'ibu tso'ondur Judeeu, Jerusalén es mā myejuñbya'aju Tiru esu Sidón. ¹⁸ Tyaaduty tu naty jya'ttu es tmadowa'andu ja Jesusa 'yuxprikun es nandu'un 'yaguda'aktut di'ibu prijkuur. Es di'ibu majku'u ya'ayoojup, nandu'un ja Jesús dya'agudaky. ¹⁹ Es nidugekyu ja mayjya'ay ttonandu ja Jesús, ja'a ko mudu myuk'ajtan ja Jesús dya'agudaky nidugekyu ja pa'am ja'ay.

Púnuty kuni'xyuty

²⁰ Net ja Jesús t'ijxtu ja di'ibu ya'uxpejkyry, es t'anmaay:

—Kuni'xy miidsuty di'ibu ayoodur, pes m'ittur mā Diosu kyutujkan.

²¹ 'Kuni'xy miidsuty di'ibu tyam ayu'ajttur, pes mjotkuda'aktur.

'Kuni'xy miidsuty di'ibu tyam jny yáxtur, pes óknum mxi'ik mxóndut.

22 'Kuni'xy miidsuty ko ja'ayuty mga'oy'ixudu, mga'oy'axajudu, mya''axuk'ixtu es jyuna'andu wi'ixaty mat miidsuty ja'a kots miits xyryanujxtap, uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudy Kyudunaabyu. 23 Agujk'at jotkujk'attu es xonda'aktu ma tadu xuu, pes, tsajpótmu Dios muj wiin mgumáyudat. Nandu'un tadu ja'ayudy 'yaptajkuty t'axuktundu ja Diosu kyugajxpaty.

24 'iPer puroobu miits makja'aydyujkuty! Tyamyu mjotkujk'attu, per óknam m'ayówdat.

25 'iPuroobu miidsuty di'ibu tyam kaay úktap, pes óknam m'ayu'áttut! iPuroobu miidsuty di'ibu tyam xik xoondap, pes óknam mjotmay'oogat es mja'uydyut!

26 'iPuroobu miidsuty ko nidugekyu ja'ayuty m'axajuty oy, ja'a ko du'un ja 'yaptajkuty t'axajudu di'ibu jékup andakp jyuna'andu ko yu'u Diosu kyugajxpa!

Tsoktu ja mmadsip

27 'Per uj n'anmaaydyup miits di'ibu xymyudoo'ijttap, ko mdsóktap ja mmadsip es xytyúnut yajxon mat di'ibu mga'oy'ijxup, 28 es mgunu'xtap di'ibu mgajxpojkuðap es ni'amdow nibujksówu ma Dios di'ibu m'axaktuunudap. 29 Es pun mgojxup tuk adu'um ma m'ama'atsy, mo'oy jatuk adu'um. Es pun ja pún mbujkuty yu mdsyamarru, jan ja mnixuy es wa'an nandu'un dyajnejxy. 30 Es pán m'amdoojup di'ibu mmadajtypy, mo'oy, es pán tu ti mbujkuty, katu xy'amdoy es dyajjambítut. 31 Es tundu miidsuty mat nidugekyu ja'ay éxtam xytsyoktu es yu'ujuty ttúndat nandu'un mat miidsuty.

32 'Pun miits mdsojktap yu'uyu di'ibu miits mdsojkuðap, ¿ti oy'ajtun mduundap di'ibu kyatuundap ja wiinkpaty? Pes tyuundap yu'u nandu'un di'ibu 'yandijtap pekyjya'ay. 33 Es pun miits mduundap oy yu'uyu di'ibu miits mdsojkuðap, ¿ti oy'ajtun mduundap di'ibu kyatuundap ja wiinkpaty? Pes tyuundap yu'u nandu'un di'ibu 'yandijtap pekyjya'ay. 34 Es pun miidsuty mduk'ani'xypy ja meeñ yu'uyu ja'ay di'ibu m'a'ijxup es mmugubátudat jatugok, ¿ti oy'ajtun mduundap di'ibu kyatuundap ja wiinkpaty? Pes nandu'un di'ibu 'yandijtap pekyjya'ay tmo'oydyu yu myeeñ ani'xy yu ja'ay di'ibu mugubátudap. 35 Tsoktu es tundu ja oybyu mudu mmadsip, tuk'anu'x ja mmeñ nandu'un yu ja'ay es kyaj xyujp'ixut es mmugubátudat, du'un xytyuk'ixut ko miidsuty Dios Tsajpótmudu 'yu'unguty. Ja'a ko Dios nandu'un tyiimpy yu oybyu extu mat yu pekyjya'ay es pánuty kyaj jya'aygyuda'agyuty. Es di'ibu dun tyiimpy, Dios muj myay'ata'añuty. 36 Pa''ayowdu ja ja'ay éxtam ja mDeedyu tsajpótmudu mba''ayóyuty.

Kyaj wiinkpɛty nɛgoɔ nbayo'oyɛm

³⁷ 'Katɛ xypyayo'oy ja wiinkpɛ, es ja Dios nan kyaj miits mbayo'oyɛdɛt. Katɛ xypyekymyo'oy ja wiinkpɛ, es ja Dios nan kyaj mbekymyo'oyɛdɛt miidsɛty. Pa''ayowdɛ, es ja Dios nandɛ'ɛn mba''ayɔwɛdɛt. ³⁸ Mo'oy ja wiinkpɛ, es ja Dios mmo'oyɛdɛt nandɛ'ɛn, oyɛ kijxn, tɔ'tspɛky, winxity es ku'ujts. Es pɛn oy xykyijxɛ ja wiinkpɛ ja jya'a, nandɛ'ɛn myajkijxtɛt.

³⁹ Jesús yɛ'u pyɛjtáku tyɔdɛ ijxpajtɛn:

—¿Ti mbaat tu'ugɛ wiints twijts'yo'oy ja myɛwiints? ¿Ti kyaj kyɛdɔwɛt nimajtsk mɔ tu'ugɛ jut? ⁴⁰ Ni tu'ugɛ ɛxpɛjkrɛ di'ibɛ myɛbaadɛp ja wyindsún, per ko oy dyajkéxy ja 'yɛxpɛjkrɛn, dɛ'ɛn jya'tɛt éxtɛm ja wyindsún.

⁴¹ '¿Ti ko xy'ixy tu'uk ja kepywyayu'unk di'ibɛ jap mmɛgu'uk wyiinóty, es kyaj mij xytyuñɛ kwentɛ ja mɛj kepy di'ibɛ jap mwiinóty? ⁴² ¿Es wi'ix mjɛnɔ'añ: “Mɛgu'uk, n'okju'tɛmɛ tadɛ kepywyayu'unk di'ibɛ jap mmɛdajtypy mwiinóty”, es kyaj mnayjyáwɛty ko mij xymyɛdaty ja mɛj kepy jap mwiinóty? Mnaydyjɛp ko mjiky'aty tɛy'ajtɛn mɛɛt. Yajpɛdsám jawyiinɛ tadɛ mɛj kepy di'ibɛ jap mwiinóty, es dɛ'ɛn mbaat xy'ixy yajxón es xyjuudɛt tadɛ kepywyayu'unk di'ibɛ jap mmɛgu'uk wyiinóty.

Jya'ay'ajɛn ja ja'ay yajtuk'ɛxkajp

⁴³ 'Ni tu'ugɛ kepyɛ oybyɛ di'ibɛ tɛɛmp'ajtp axɛɛk, es nan ni yɛ kepy di'ibɛ kyaj 'yɔyɛty es tyɛɛmp'áty oy. ⁴⁴ Tu'uk tu'ugɛ kepy ya'ɛxkajp mɛt ja tyɛɛmp. Kyaj yajtíky yɛ iigɛ mɔ poop apyñ. Es nan kyaj yajtíky yɛ uuvɛ mɔ yɛ tume'eñky. ⁴⁵ Ja ja'ayɛ oyjya'aybyɛ tsuj kyajxy myadya'aky mɛt ko ijtp jyodoty ja oybyɛ, es ja axɛk ja'aybyɛ myadyakypy ja tsaatsykyɛbétypyɛ mɛt ko ijtp jyodoty ja axɛk'ajɛn.

⁴⁶ '¿Ti ko miits xy'anɛmɛdɛts: “Windsún, Windsún”, es kyaj xytyundɛ éxtɛmts njɛnɔ'añɛn? ⁴⁷ Ja ja'ay di'ibɛts xyñimiimp es tmɛdoy yɛ n'ɛxpɛjkrɛnɛts es tkuudyúñ, ⁴⁸ yɛ'u dɛ'ɛn éxtɛm ja yedyɛjk di'ibɛ kyoj ja tyɛjk. Es jawyiin tnidajɛ kɛk es tɛjɛtáky yɛ pyotsy ɛjx tsaade'ekykyɛjxy. Es ko ja nɛɛ kyeemy es txijty ja tɛjk amɛjɔɔ, kyaj wi'ix jyajty, ja'a ko tɔ'tspɛky oy pyojtse'egyɛty mɔ ja tsaade'eky. ⁴⁹ Es pán myɛdeebɛyts ɛj ja n'ɛxpɛjkrɛn es kyaj tkuudyúñ, yɛ'u dɛ'ɛn éxtɛm tu'ugɛ yedyɛjk di'ibɛ kyoj ja tyɛjk nax wingɛjxy es kyaj tnidajɛ mɛt ja tsaábótsy. Ko ja nɛɛ kyeemy, ja nɛgom txijty ja tɛjk amɛjɔɔ, net jyijty es tyɛgooy tɛgekyɛ tɛgekyɛ.

7

Jesús dya''agɛda'aky tu'ugɛ soldaɔdɛ windsɛnɛ tyuumbɛ

¹ Ko ja Jesús kyajxtaay mā ja ja'ayuty, net ñajxnu Kafarnaúm. ² Jap tu'ugu soldaadu windsún di'ibu myudajtypy tu'ugu tyuumbu di'ibu jyantsytsyejpy. Es yu'u naty pujkup es tim oogánup. ³ Ko ja soldaadu windsún tmodooy ko Jesús tu jyambity, net tkejxy nija'ajuty ja israelitu muija'aydyujk es ttúnat ja may'ajtun es myínat ja Jesús es dya''aguda'agut ja puma'ay. ⁴ Yu'ujuty tmuwingoonda ja Jesús es tpujktsoodu may'ajtun:

—Tadu soldaadu windsún nitujkup es xypyudúkut, ⁵ ja'a ko yu'u tsyejpy ja nnaxwiñadu'ajtam, es yu'u oj dyajkojyuty ja ndsajptujk'ajtam.

⁶ Net ja Jesús ñejxy mat ja muija'aydyujk. Es ko wyin-goonu mā ja soldaadu windsunu tyujk, net tkejxy nija'adyu myntaymyaayubu es t'anuumat ja Jesús:

—Windsún, kyajts uj xyñitaku es mij mdúkut madsu ndujkun. ⁷ Paadyats kyaj ni je'eyu nganayjyáwuty es nninujxut es n'amdówat ja may'ajtun. Je'eyu mjuna'anat es ja nduumbats 'yaguda'agut. ⁸ Uj ku'um nmudajtypyuts ja nwindsún di'ibats xy'ana'amp, es nandu'un nmudátyuts ja soldaaduty di'ibats n'ane'empy. Es kots n'anuumu yu'ujuty nidu'uk: “Ñujx”, ñujxp; es kots n'anuumu jatú'uk: “Min”, miimp; es kots nduk'ane'emy yu nduumbats ti ttúnat, tyiimpy.

⁹ Es ko tmodooyu taadu Jesús, net du'ñu wyu'amu, es tni'ijxumbijty ja ja'ay di'ibu pamiinudup es t'anmaay:

—Tu'ajtun ko ni tu'ugu Israel ja'ay kyajts nbaaty di'ibats xymyubujkp éxtamu tyadu soldaadu windsún.

¹⁰ Es ko jyajttu jatugok mā ja soldaadu windsunu tyujk, tu naty 'yaguda'aky ja puma'ay.

Jesús dyajikypyéky tu'ugu o'kpu jap Naín

¹¹ Es óknun yu Jesús ñejxy mā tu'ugu kajpn di'ibu xyu'ajtypy Naín. Es jyamyudátadu ja 'yuxpujku es ja mayjya'ay. ¹² Es ko jyajty kajpnbu'aay, net t'ijxy ko tmu míñ es dyaj-naxtukuya'andu tu'ugu o'kpu. Es ja o'kpu yu'u ijty tukrajkyu maank'ajtup yu tyaak di'ibu naty ku'eeky. Es mayjya'ay ja o'kpu tpanejxy. ¹³ Ko t'ijxy ja Jesús, net tpa''ayooy ja ku'ekytyo'oxy es t'anmaay:

—Katu mju'uy.

¹⁴ Net ja Jesús tmuwingooñ es ttooñ ja o'kpu ku'uyun, es ja di'ibu naty kyiiipy wya'k'a'adu. Es ja Jesús t'anmaay ja o'kpu:

—Mexy, ujts mij n'anmaapy: ¡Pudu'uk!

¹⁵ Net di'ibu naty tu 'yeeky oj wya'tskujku es kyajxe'ky, es ja Jesús ttukkudujku ja tyaak. ¹⁶ Es ko taadu t'ijxtu, nidugekyu tsyu'kudyaaydyu es t'awdajttu ja Dios es jyunandu:

—Tu'ugu Diosu myuj kugajxpu tu kyuxe'eky mā adsajtam.

Es nandu'un ñayjunánadu:

—Dios t_u myiñ es tpuđuk_uya'añ ja kyajpn.

17 Net ja madya'aky jyuđijty ma Judee_u ñax es di'ib_u my_uwingon'ajtypy.

*Fwank Yajnu**ba**jt_u kyexy_ue'eb_uty*

18 Net ja Fwangu 'yuxp_ujk_u tyukm_umadyak_uđ_u tugeky_u éxt_um t_u jyátyuty. Net nimajtsk dyax_u y_u'ujty, 19 es tkejxy ma ja Jesús es dyajt_uw_ua'añ:

—¿Ti mij mđ_uy'ajt_un ja Krist_u di'ib_u naty min_uaamp, o n'awíxt_upts ja wiink_u?

20 Es di'ib_u Fwank kyajx t_uwingoođ_u ja Jesús es t'anma_uaydy_u:

—Ja Fwank Yajnu**ba**jt_upts t_u xykyexy esuts mij nyajt_uw_ut p_un mijts_u đ_u'_un ja Krist_u di'ib_u min_uaamp, o p_un n'awíxt_upts ja wiink_u.

21 Nety_u ko jyajtt_u, ja Jesús dya"ag_uđ_uaky ja mayjya'ay di'ib_u p_ujk_uđ_up es dyajp_uđs_uemy ja ka'oyby_u di'ib_u ja'ay my_uđajtt_up, es nand_u'_un tmooy y_u i_ux_un may_u wiinds_uty. 22 Es ja Jesús t'anma_uay ja Fwangu 'yuxp_ujk_upty:

—Di'ib_u miits t_u xy'ixt_u es t_u xymy_uđowđ_u, n_ujxt_u es xytyukm_umadya'akt_ut ja Fwank ko y_u wiints i_ux_up, y_u x_uneyby_u ye'epy, di'ib_u my_uđajtypy ja lepr_u pa'am t_u 'yag_uđ_u'aky, y_u nat_up m_uđoop, di'ib_u o'kp jiky_upy_ujk_up es di'ib_u ayoop ya"aw_uán_uđ_up ja oyby_u ayuk, 23 es jotkujk y_u'_u p_un kyaj jyot dyajt_ug_uoy mat u_uts.

24 Ko oj ñ_ujx_un di'ib_u Fwank kyajx, net ja Jesús t_unimadyaky ja Fwank es t'anma_uaydy_u ja ja'ay:

—¿Ti đ_un miids_uty oj xyñ_uin_ujxt_u es xy'ixa'and_u ma m_uj it_un? ¿Tu'ug_u tsajkápyñ di'ib_u wyin_uxijtypy ja poj? 25 Es p_un kyaj, ¿ti đ_un oj xyñ_uin_ujxt_u es xy'ixa'and_u? ¿Tu'ug_u yedy_ujk oy xyoxy_upy_u? Miits m_unija'ad_up ko di'ib_u đ_u'_un nayxyoj_uđ_up jam 'yitt_u ma réy_udy_u ty_ujk_uty. 26 ¿Per ti đ_un oj xyñ_uin_ujxt_u es xy'ixa'and_u? ¿Tu'ug_u Dios_u kyugajx_up? Y_u'_u đ_u'_un. Y_u'_u tu'uk di'ib_u waan_u ni'ig_u t_uđ_uaty ja m_uj'ajt_un k_uđiin_um_u wiink_upty ja Dios_u kyugajx_up. 27 Fwank y_u'_u đ_u'_un di'ib_u ja Dios_u jyaaybyajt_un myadyaky_upy ma j_una'añ:

Ngejxy_upy_uts jawyiin ja n'ayuk kajxw_u'x_upts es mya"aw_uáts_uđ_uat y_u m_un_u'_u m_uđ_u'_u.

28 T_uy'ajt_un_uts nj_una'añ: Kyaj p_un nidu'ug_u ja'ay di'ib_u waan_u ni'ig_u t_uđ_uaty ja m_uj'ajt_un es k_uđiin_um ja Fwank Yajnu**ba**jt_up. Per waan_u t_uđ_uaty ja m_uj'ajt_un oytyim di'ib_uty p_un_uty ijt_up ma Dios_u kyutujk_un.

29 Ko ja yajkug_uba**jt**pty es ja nimayjya'ay t_uđ_uoođ_u ja Fwank, ta oj tkup_ukt_u di'ib_u Dios tyiimpy, ja'agy_ujx_um oj ñ_uayajnu**ba**jt_uđ_u mat ja Fwank. 30 Per ja farisee_uty es di'ib_uty

tsajptugóty ya'uxpajktap kyaj tkupajktu di'ibu Dios tyiimpy, ja'agyujxm kyaj tkupajktu es ja Fwank yajnuabátudut.

³¹ Esu Jesús 'yakjunáñ:

—¿Tits maut mbaat n'ijxkijxyu ja ja'ayuty di'ibáty tyam jyiky'ajttap, o wi'ix dya'ixyuty ja wyinma'añ? ³² Kuxu'ktap éxtamu una'ku'ungun di'ibu uñaaydyap es kyuyattu maayóty es ya'ax jyoktu mat ja myutkuyajtpaty: “Tats njaxu'uxy di'ibu ya"ajtsp es kyaj tu m'atstu; es tu nja'úyuts di'ibu maut ja o'kpu ñaxtuku, es kyaj tu mja'uydyu.”

³³ Es ja Jesús 'yakjunáñ:

—Du'unu tyaadu tyam di'ibu kyaj t'axájudu ko 'yóuty di'ibu Dios tyiimpy. Mat ko kyaj ja Fwank Yajnuabajtru tkay ja tsajkaaky es kyaj t'iiky ja vinu, es miits mjuna'andu ko yu'u myudajtypy ja ka'oybyu. ³⁴ Es uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudnaabyu, ngaabyuts ja tsajkaaky es n'i'kypuuts ja vinu, es miits mjuna'andu: “Kax es am'uuk, es myatnaymyaayap ja pekyjya'ayuty esu yajkugubajtpaty.” ³⁵ Per di'ibu tu t'axájudu yu oybyu uxpujkan di'ibu Dios jya'a'ajtypy, tadu ja'ay dya'ixudu ko 'yóuty di'ibu Dios tyiimpy.

Jesús ma tu'ugu fariseen tyujk

³⁶ Es ko waanu 'yijty, net tu'ugu fariseen wyooju ja Jesús es najx kyay. Es ja Jesús oj tpanejxy es ñaxwe'tsy ma ja meesu. ³⁷ Tu'ugu pojpu toxytyujk di'ibu jiky'ajtp jap kajpnóty, ko tnija'aju ko tu Jesús ñejxy kaabyu ma ja fariseen Simongu tyujk, netu tadu toxytyujk dyajmiiñ tuk alabastru limetu ujts mat ja pa'ak xu'kpu, es tyujku es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús tyeky'ujxy. ³⁸ Ta tyujku jiibyu extu ko dyajxe'ky ja Jesusu tyeky, es dyajtútsy mat ja wyaay es ttsu'xu ja tyeky es tpujtáky ja pa'ak xu'kpu ma Jesusu tyeky. ³⁹ Es ko t'ijxy tadu fariseen pánu naty tu twoy yu Jesús, net jyunáñ wyinma'añóty: “Pan tuj'ajtanu tyadu yedyujk yu'u tu'ugu Diosu kyugajxpu, myawinma'añbyaadap pán yu'u toonap es wi'ixu tadu pojpu toxytyujk jyiky'aty.”

⁴⁰ Net ja Jesús t'anmaayy tadu fariseen:

—Simonk, tyámuts mij nmugajxa'añ waanu.

Es ja fariseen 'yadsooy:

—Ya'uxpujku, anmaagyuts.

⁴¹ Esu Jesús jyunáñ:

—Majtsku yedyujk tmuni'xy'áty mat ja meeñ. Tu'uk tmuni'xyuty mugoxk mugop'px denaryu meeñ, es jatu'uk justyikxymyujk. ⁴² Ko kyaj mbaat myugabétyuty, ja yajnu'xpu mya'x ja myuni'xy nimajtsk. Es tyam anmaagyuts, ¿pán ni'igu tszejpy yu yajnu'xpu?

⁴³ Es ja Simonk 'yadsooy:

—Pes uj njuna'añuts ko yu'u di'ibu mya'x ja myuni'xy kajaa.

Net ja Jesús 'yanmaay:

—Mmadajtypy ja tɔy'ajtɔn.

44 Net ja Jesús twin'ijxpejty ja toxytyujk es t'anmaay ja Simonk:

—¿M'ijxypy tyadu toxytyujk? Kots ɔj ndajku ma mdujk, kyajts mijɔ nuu tu xumyo'oy es ɔju ndekyats nbújɔt, esɔ tyadu toxytyujk tats yɔ ndeky tpujy mat yɔ wyinnuu es dyajtu'atsy mat ja wyaay. 45 Mij kyajts tu xytsyi'xy, es yɔ'u ko tu tyuku es tyambaat tsi'xy ja ndekyats. 46 Mij kyajts tu xypyujtáku madsu ngabajk ja aseytu oliivɔ éxtam jaayɔ ja'ay ttundu, esɔ tadu toxytyujk tu tpujta'aky yɔ pa'ak xu'kpu madsu ndeky. 47 Paaty tɔy'ajtɔn n'anuuɔ, tyadu toxytyujk tats nma'xu yɔ myujpéky, ja'a ko yɔ'u dya'íxyty kots xytsyeky muj. Ja'a ko yɔ ja'ay di'ibɔ jɔnaamp ko kyajɔ pyeky es ɔjts nma'xɔp, tadu ja'ay xytyuk'ijxɔts ko je'eyɔ waanu xytsyékyats.

48 Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Yɔ mbojpu tu yajma'xta'ay.

49 Net jyotjanandu di'ibáty tu yajwówdu ma meesɔ mat ja Jesús:

—¿Pún ja'ayɔ tyaadu?, ko extɔ pojpu mye'xypy.

50 Es ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Tats xumyabeky, es paadyats mij tu nyajnitse'eky. Nɔjx jotkujk.

8

Toxytyujkɔty di'ibɔ pyudujkɔduɔp ja Jesús

1 Oknɔm ja Jesús jyɔdijty kajpɔgajpɔn es tkajxwa'xy ja oybyɔ ayuk di'ibɔ ñigajxypy ja Diosɔ kyutujkɔn. Es nimajmajtsku 'yɔxpujkrɔ jyamyɔdátɔty. 2 Es nandu'un jyamyɔdajtuɔdu nija'ajty ja toxytyujk di'ibɔ naty ja Jesús tu dya'aguda'aky es nija'ajty di'ibɔ tu ttukmastu'uty ja ka'oybyɔ. Es nidu'uk yɔ'ɔjty txɔ'aty Mariiɔ Magdalenu, di'ibɔ Jesús tyukmastut jɔxtujk ja ka'óybyɔty, 3 es jatu'uk txɔ'aty Fwanɔ, ñado'oxy ja Kuzɔ, Eroodɔsu tyuumbu wyindsún, es jatu'uk txɔ'aty Susanɔ, es may ja wiinkpu toxytyujk di'ibɔ mɔut jyɔdijty ja Jesús es ja 'yɔxpujkrɔty es pyudákyty.

Triigɔwɔjpu éxtamɔ ijxpajtɔn

4 Mayjya'ay tsoy'ondɔ ma tɔgekyɔ kajpɔn es tnimiiñ ja Jesús. Es ko myaymyijky ja ja'ay, net ja Jesús tpujta'ky tu'ugu ijxpajtɔn es jyɔnáñ:

5 —Tu'ugu triigɔwɔjpu 'yojtsy wɔjpu. Es ma oj twɔjy, oj nandu'un kya'ay ja tyɔamt ma padu'u, es ja ja'ay ttukta'andu, es ja joon tpiidu nandu'un. 6 Es nandu'un kya'ay ja tyɔamt tsaade'ekykyujxm ma kyaj kyákty ja nax. Paaty ko tadu triigɔ myujxy, net tyatsy, ja'a ko tim waanu nik'ajtɔn. 7 Es

nandu'un ja tuumt kya'ay apyñoty. Ja triigu tuumt myujxy ma apyñ. Ta yajtátsu. ⁸ Es di'ibu ja tuumt ka'a ma oybyu nax, yooñ yajxón, es tyuump'ajty mago'px ok di'ibu wyuj.

Es ko du'un jyunañ ja Jesús, net jantsy muk t'anmaay:

—Di'ibu mudoodur, wa'an tjaygyúkadu.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ijxrajtun

⁹ Net ja Jesusu 'yuxrajkraty yajtuujudu wi'ix dyajjuna'añ mut ja 'yijxrajtun. ¹⁰ Es ja Jesús jyunañ:

—Dios yu'u mduknijáwudur miidsuty di'ibu kyaj yajnijáwu ijty wi'ix yu'u yajkutíky. Per ujts n'awa'anur ja wiingátypyu ja'ay mut ja ijxrajtun mut ko yu'ujuty t'ixtat es kyaj tnijáwudut, es ko yu'u tmudówdut es kyaj tjaygyúkadut.

Jesús tkajtxe'xy ja triiguwujpu éxtumu ijxrajtun

¹¹ 'Tyaadu 'yandijpy yu ijxrajtun: Yu tuumt yu'u 'yandijpy ja Diosu 'yayuk. ¹² Es di'ibu ka'a ja tuumt ma padu'ujun, yu'u 'yandijpy yu ja'ayuty di'ibu myudoodur ja Diosu 'yayuk, es net myiñ yu mujku'ugópk es pyujkxu ja Diosu 'yayuk ma jyot wyinma'añ es kudiibu tmubáktut es du'un kyaj yajnitso'ogudut. ¹³ Esu tuumt di'ibu ka'a tsaade'ekykyujxy, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu myudoodur ja Diosu 'yayuk es tmubaktu mut ja xondakun. Per ko du'un 'yittu éxtum ja triigu di'ibu 'yaats kyaj kyaktuku, mubujktur tuk tiempu, per ko myiñ ja ayo'on, kyaj tnakymubaktu. ¹⁴ Es di'ibu ka'a ja tuumt ma ja apyñ, yu'u 'yandijpy yu ja'ayuty di'ibu myudoodu, per ja'a ko trujta'aky ja wyinma'añ wi'ix myukja'ay'áttut es xyi'ik xyónut, paaty tmastu'uttu di'ibu myudoodu es kyaj ttundu di'ibu Dios tsyejpy. Paaty du'un yu'ujuty éxtum di'ibu tuumt tu jyi'xy es kyaj tu ñakywyindu.

¹⁵ 'Es di'ibu ka'a ja tuumt ma oyñax, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu 'yaxájudu mut tugekyu jyot, tmudowdu es ttundu es tranujxtu Diosu 'yayuk. Es du'un yajxón wyindáwut ja pyujta'aky.

Lampru éxtumu ijxrajtun

¹⁶ 'Ni pán yu lyampru tkayajtoye'eky es netyu tkujiitsy mut ja tu'ts o trujta'aky mabajnbatku'p. Jam ja ja'ay trujta'aky kujxm es yajxón jyájut tugoty, es ko pán tyákut, wa'ats 'yixut. ¹⁷ Es ni tii di'ibu ijtp ayu'udsyu es óknam kyawu'amut ijxnide'xy, es kyaj jyaadyu ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijáwut. ¹⁸ Paaty mudowdu yajxón. Di'ibu 'yaxájudur ja tuy'ajtun, Dios yákur ni'igu winma'añ esu jaygyujkun, per ja ja'ayuty di'ibu myudoodu ja Diosu 'yayuk es kyaj tkuydyundu, Dios pujkadur ja wyinma'añ es ja jaygyujkun di'ibu yu'ujuty myudajttur.

Jesusu tyaak esu myuga'axuty

19 Ja Jesusu tyaak es ja myuga'axuty jyajttu es kyaj mbaat twinguwa'agudu yu'u, ja'a ko mayjya'ayu naty. 20 Es ja ja'ayuty oj 'yawánudu:

—Tu mdaak jya'ty mat ja m'útsyuty tap taja'p, es yu'u m'ixánudu.

21 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Nidgekyu di'ibu Dios ja 'yayuk myudeepy es pyadi-impy, yu'u du'un n'axájupts éxtumdsu ndaagun es éxtumdsu nmuga'axun.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtmijtku ja mejyñ

22 Tu'ugu xuu ja Jesús tyujkudu mat ja 'yaxrujkrú ma ja barku, es 'yanmaayudu:

—Jo'om jam mejyñ ñinaxy.

Es ñujxtu. 23 Es ko naty ñujxtu kujk'am, Jesús oj myanajxnu. Es net ti'in myiñ ja muk poj es dya'ujtsta'aya'añ ja barku mat ja nuu es kyínut. 24 Net ja axrujkrutujk dyujxtu ja Jesús es t'anmaaydyu:

—¡Windsún, Windsún! ¡Tyam ngupa'tsta'ayunu!

Net ja Jesús pyude'ky es ja poj es ja mejyñ tmugajxy. Ta oj wyu'umadya'ay amoñu es tmijtku. 25 Net ja Jesús t'anmaay ja 'yaxrujkruty:

—¿Ti tu jyátyuty ja mmubujkun?

Es yu'ujaty du'ñnu wyu'umadyaaydyu es ñay'adsu'kudu es ñayyajtujudu nidu'uk nidu'uk:

—¿Púnu du'unu tyadu ja'ay?, ko yu'u t'ane'emy ja poj es ja mejyñ, es myumadóyuty.

Gadaru ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'óbyuty

26 Net jyajttu mejyñbyu'ajp ma Gadaru ñax, di'ibu ijtp Galileu wyinduuy. 27 Ko Jesús pyudseemy ma ja barku, net ñimiinu tu'ugu ja'ay di'ibu ka'oybyu myudajtypy es jékyup kya'oktsunaayyñu tugoty. Jam tsunaay ma o'krú jutun es jyiky'aty niwa'ats uxwa'ats. 28 Es ko t'ijxy ja Jesús, net ñaygyoxtsunaaydyáku wyindum es yaxkeky:

—¿Ti mdunaampy mat ujts?, mij Jesús, Dios Tsajpótudu 'yU'unuk. Tunu may'ajtan, kátuts xy'adsipy.

29 Du'un jyanañ ja'a ko Jesús tu kyéxyuty es pyudsámut ja ka'oybyu ma tadu yedyujk. Kanak ok yu ka'oybyu tu tyuktákaty, es ja ja'ayuty kyuwunudu ma ky'u'u es ja tyeky mat ja kadenu. Es yu ka'oybyu yu'u tukpojtup ja kadenu es myunejxyuty ma muj itun. 30 Es ja Jesús dyajtmuy:

—¿Ti mxu'ajtypy?

Es yu'u 'yadsooy:

—Ujts nxu'ajtypy Lejyonk*.

* 8:30 Ix Markus 5:9.

Du'an 'yadsooju, ja'a ko may ja ka'oybyu tu tyuku mā yu'a.
 31 Es yu tadu mājku'u ya'amdooy ja Jesús es kyaj dyajnujxut mā ayoodákn. 32 Es jap wingón 'yijty yu udsam may es jye'xy mā ja kopk wiin. Es ja ka'oybyu tpejktsooy ja may'ajtan mā Jesús es dyaky ja kutujkan es tyákuđut mā udsaman. Net ja Jesús tmooy ja kutujkan. 33 Ja ka'oybyu pyudsuumdu mā ja ja'ayun es tyákuđu mā udsaman. Netu tadu udsam ņujxtu jantsy pue'egyu nax jup'am. Ta kyuruyu'knajxtu mejuñóty, es jap jyi'xtaaydyu.

34 Es di'ibu kywentu'ajttap ja may udsam, ko t'ijxtu ti tu jyátyuty, net oj pyuy'ktsoondu mut ja tsu'ugu es oj tmadya'aktu mā ja kajpn es mā ja'ayuty di'ibu kamoty. 35 Es ja ja'ayuty tso'ondu es t'ixa'andu di'ibu tu jyátyuty. Es ko jyajttu mā ja Jesús, net tpattu jam ja yedyujk di'ibu tu ņiwa'adsyuty ja ka'oybyu, es 'yu'uñu Jesús wyinduuy yajxon es wijy keju es witxu. Es tsyu'kadyaaydyu ja ja'ayuty. 36 Es di'ibu naty tu t'ixtu, net tmadyaktu wi'ix tu ņiwa'adsyadyu tadu yedyujk di'ibu naty myudajtypy ja ka'oybyu. 37 Es mudu tyaadu nidugekyu ja'ay mā Gadaru kajpn tmunu'xtaktu ja Jesús es tso'onnut jap, ja'a ko yu'ujuty tsyu'kudu muk. Net ja Jesús tyujku mā ja barku es ņujxnu. 38 Ja yedyujk di'ibu tu myastu'udyuty ja ka'oybyu, net tmunu'xtáky ja Jesús es ņujxut mut yu'a. Per ja Jesús tyuknipujku es wuy'umut, es 'yanmaayyu:

39 —Jambit. Nuju mā mdujk es xymyadya'agut tugekyu di'ibu Dios tu ttuñ mut mijts.

Es ja yedyujk ņujxnu es tmadyaky mā tugekyu kajpn éxtam ja Jesús ttuñ mut yu'a.

Jayru ñuxx es ja toxytyujk di'ibu Jesusu wyit tyoon

40 Ko Jesús jyajty mā jatu'ugu mejuñbya'a, net ja ja'ayuty oj jujp'yo'oyudu mut ja xondakan, ja'a ko nidugekyu ja'ayuty 'yawixtu naty. 41 Net myiñ tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Jayru, di'ibu ijtp windsán mā ja tsajptujk. Tadu yedyujk ņaygoxtanaaydyáku Jesús tyeky'ujxy es tmunu'xtáky es ņujxut mā ja tyujk, 42 ja'a ko tmdaty tu'uk je'eyu ñuxx di'ibu majmajtsk jumajt, es tamu naty tyim'oogánnu. Es ko Jesús oj ņejxy, net muut ņujxtu mayjya'ay es jantsy adijmíky.

43 Es mā tadu mayjya'ay jap tu'ugu toxytyujk di'ibu myudajtypy ja windaxyu pa'am es tu 'yayoyu naty majmajtsk jumajt, es tu yajmeeñdyuñ mā kudsooyun tugekyu di'ibu naty myudajtypy, es ni pán kyaya'agudaku. 44 Es yu'a ņiwingoon axku'p tsoo ja Jesús es ņaydyukpatu ja wyit, es netyu 'yagudaky.

45 Net ja Jesús dyajttuy:

—¿Púnats tu xytyoñ?

Es nidugekyu 'yanmaayyudu:

—Kyaj 'yujtsuty.

Net ja Peedru jyanáñ:

—M'ijxypy ko mayjya'ay m'adijmíkyuty, es xyajtáy pán tu mdóñuty.

⁴⁶ Net ja Jesús jyanáñ:

—Tuts xytyondü ja'ay nidu'uk. Nniija'abuts, ja'a ko yu nmak'ajtánuts tu ya''agüda'agyuty.

⁴⁷ Es ko ja toxytyujk tnija'aju ko Jesús ñija'ap, net myiiñ tsuyiipy es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyinduuy es t'awa'anü mayjya'ay wyinduuy ti ko oj ttoñ, es netyu 'yagüdaky. ⁴⁸ Net ja Jesús 'yanmaayü:

—Tu m'agüda'aky mat ko tu xymyubeky. Tyam najxu net jotkujk.

⁴⁹ Támmamü naty 'yakkajxy ja Jesús ko jyajty nidu'ugü ja'ay di'ibu tso'omp mä tyujku Jayru di'ibu ijtp windsán mä ja tsajptujk, es ya''anmaay ja Jayru:

—Tu m'u'unk 'yo'knu. Kadii xyñakyñ'emy yu Windsán.

⁵⁰ Es ko ja Jesús tmüdooy, net t'anmaay ja Jayru:

—Katü mjotmay'eeky. Mubujkats je'eyu esü m'u'unk tso'ogut.

⁵¹ Es ko jyajttü mä ja Jayru tyujk, ni pán tkayajtukü ja Jesús, yu'üyu Peedru es ja Fwank es yu Santya'agü es ja tyaak tyeety ja kixyu'unk o'krü. ⁵² Es nidugekyü ja'ayuty jyantsyju'üy jyantsyya'axtü mat ko ja kixyu'unk tu 'yeeky. Es ja Jesús jyanáñ:

—Katü mnakyjyu'üdyü. Yu kixyu'unk kyaj tu 'yeeky. Maap jap.

⁵³ Es ja ja'ayuty je'eyu ttukxiky ja Jesús, ja'a ko ñija'adüp ko tu 'yeeky. ⁵⁴ Net ja Jesús tkü'mümajtsü ja o'krü es t'anmaay muk:

—Kixyu'unk, püdü'ük.

⁵⁵ Es ja kixyu'unk jyikyryejky jatügok es netyu pyüde'ky. Es ja Jesús jyanáñ es yajmo'oyut ja kyaaky. ⁵⁶ Es ja tyaak tyeety dü'üñ wü'ü'müdyaydyü. Per ja Jesús tyuknipujkü es kadiibu pán t'awánut éxtü tu jyaty.

9

Jesús tkexy ja 'yuxpüjkrütüjk es tkajxwá'xtut ja Diosü 'yayuk

¹ Ta ja Jesús dyajnaumyujkü nimajmajtskü 'yapóstuluty, es tmooy ja mak'ajtán es yu kutujkán es dyajjuga'agut nidugekyü ka'oybyü di'ibu ja'ay myüdjtypy es dya''agüda'agut di'ibu püjkadüp. ² Es tkejxy es tkajxwá'xut wi'ix ja Diosü kyutujkán. Es nandü'ün tkejxy es dya''agüda'agut yu puma'ayuty. ³ Es ja Jesús jyanáñ:

—Ni ti xykyayajnjxtut di'ibu mnidu'uyo'oydyüp. Ni mdajk, ni mmorral, ni mgaayñajxuk es kyajpü mmeeñ xymyünjxtut.

Es yu'uyu mwit mmunajxtap di'ibu mnikajxy es kyaj wiinkpu ja tukni'x xymyunnajxtat. ⁴ Ko mjajtta'agut ma tu'ugu tujk, kyaj mdsoonut es mnajxut wiink tsoo, wu'amdu extu ko mnajxut ma wiinkpu kajpn. ⁵ Es ma kyajpu ja'ay myajjajtta'agyaty, net mdsoondut ma tadu kajpn es xywyinxittat ja naxjok ma ja ngu'uk extumu iwxw'umun ko du'un wyu'amdu pojpu muut.

⁶ Ko Jesus kyajxtaay, net tso'ondu yu'ujuty es nujxtu kajpngajpn es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk extum ja Jesus tu jyuna'añ, es dya"aguda'aktu ja puma'ay nidugekyu majatyu kajpn.

Fwank Yajnubajtpu 'yeeky

⁷ Es ja gobernador Eroodus tmudooy tijaty ja Jesus tyiimpy, es kyaj tnijawu wi'ix dya'itut, ja'a ko jamu ja'ay jyuna'andu ko yu'u Fwank Yajnubajtpu ko tu jyikypeky. ⁸ Es nija'ajuty jyuna'andu ko yu'u Elius ja Diosu kyugajxpu, ko tu kyaxe'eky jatugok. Esu wiinkpu jyuna'añ:

—Ja'a tu'ugu Diosu kyugajxpu di'ibu jekyup, ko tu jyikypeky jatugok.

⁹ Per ja Eroodus jyunañ:

—Ujts oj nni'ana'amu es yajnibuxudu tadu Fwangu kyubajk, zes punu tadu di'ibu tyiimpy tugekyu di'ibuts uj tyam nmudeepy?

Es ja Eroodus jyottugoooy wi'ix t'ixut.

Jesus dyajkay nimugoxk mil naxy ja ja'ay

¹⁰ Ko jyumbijttu ja apostulaty, net ttukmumadyaktu ja Jesus di'ibaty tu ttundu. Es net ja Jesus yajnuxudu ma tu'ugu it di'ibu myuwingon'ajtypy ja Betsaydu. ¹¹ Es ko ja mayjya'ay tnija'adu, net tranajxtu. Es ja Jesus 'yaxajudu es tmugajxtu wi'ix ja Diosu kyutujkun es dya"agudaky ja puma'ayduyjk.

¹² Es ko tsyu'ujunu, ta nimiinu nimajmajtsku 'yaxpujkruty es 'yanmaayudu Jesus:

—Nayjyugajxudu muut ja ja'ayuty es nujxnut po'xpu es t'uxta'ayut yu kyaaky majatyu tujk es jap kajpnoty di'ibaty wingonty, ja'a ko yaa ma n'ijtam kyaj tii.

¹³ Es ja Jesus jyunañ:

—Mo'oydu miidsuty ja kyaaky.

Es yu'ujuty jyunandu:

—Kyajts ti nmudaty, je'eyu mugoxku tsajkaaky es majtsku ajkx. ¿O mdsejpy es uidsuty najx njudyuts di'ibu jyuxtabu tyadu mayjya'ay?

¹⁴ Ja'a ja'ayuty nimugoxk mil. Es ja Jesus t'anmaaydu ja 'yaxpujkrutujk:

—Yajnaxwaatstu ja'ayuty nijstyikxymyajkаты.

15 Es dā'un ttuundu es ñaxwa'tstaaydyu nidagekyu. 16 Net ja Jesús t'axaju tadu mūgoxku tsajkaaky es majtsku ajkx, es pyat'ijxy tsajwīnm es tkuni'xy es ttujkwa'xy es tmooydyu ja 'yuxpūjkpūtūjk es dyajwa'xut mā ja ja'ayuty. 17 Nidagekyu kyaaydyaydyu jotkuda'aky, es ñadūjkū majmajtsk katsy ja kaydyuk.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristu

18 Es mā tu'ugu xuu ja Jesús kyajxtáky anaydu'uk mut ak yu'adyu 'yuxpūjkpū. Esu Jesús yajtūūjūdu:

—¿Wi'ix ja ja'ayuty jyuna'añ ko pánuts uj?

19 Es ja 'yuxpūjkpūtūjk 'yadsoodu:

—Nija'ajuty jyuna'andu ko mijts Fwank Yajnūbajtpu, es wiinkpu jūnāndūp ko mijts Eliiis, es wiinkpu 'yaktimjūnā'andu ko mijtsu dā'un tu'ugu Diosu kyugajxpu jékyūbu di'ibu tu jyikyrye.

20 Net ja Jesús dyajtūūy:

—Es miidsuty, ¿wi'ix mjūnā'andu pánuts uj?

Es ja Peedru jyunāñ:

—Mijtsu dā'un ja Kristu di'ibu Diosu wyin'ijx es tkejxy.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

21 Es ja Jesús tyuknipūjk makta'aky es kudiibu pán t'awánut.

22 Es 'yak'anmaayū:

—Tūy'ajtūn uj, ja Naxwīñūdu Ja'ayadyu Kyudūnaabyu, n'ayowā'añuts muk es uj xy'uxtija'anduts ja mūjja'aydyūjkuty esu teedywyindsūnuty es ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpūjktūp, esu ja'ayuts xya'oogut es tugukxūbajtp jatugok njikyryūkūduts.

23 Oknūm t'anmaay nidagekyu ja'ayuty:

—Pūn jaats pán xpyanūjxā'añ, tsojkap es tmastu'udut ja kyū'ūm winmā'añ es bom bom jyiky'átut éxtūm tu'ugu ja'ay di'ibu kyruuz pyagiipy ko 'yo'kun tninejxy, esuts xpyatsoonut. 24 Ja'a ko di'ibu tsyejpy es jyiky'átut éxtūm kyū'ūm winmā'añ o ja kyū'ūmdsojkan, dū'ūmbū ja'ay nayyajtugóyūdap mut ja jyiky'ajtūn. Es pán tsyejpy es jyiky'átut éxtūmts uj ndukni'ixū, dū'ūmbū ja'ay kyaj ñayyajtugóyūdat mut ja jyiky'ajtūn. 25 ¿Es ti tyimpatypy otyim di'ibu ja'ayuty oy tjaniwindsūn'ajtpū tugekyu naxwīñūdu, pūn nayyajtugooyūp kū'ūm mut ja jyiky'ajtūn mā ja Dios? 26 Pūn pánuts xytyuktsoyduump es ttuktsoydyūñ ja n'ayūkūts yā naxwīñūp ojrpū ja'ay wyinduuy, uj, ja Naxwīñūdu Ja'ayadyu Kyudūnaabyu, nan nduktsoydyūnūpts kots nmīnut jatugok mūdu myūj'ajtūnū nDeedyūts esu nDeedyūts ja 'yānkūlūsyū myūj'ajtūn. 27 Es n'anūmū tūy'ajtūn ko nija'ajuty di'ibu ja yā kyaj 'yooktū pūn kyajnūm t'ixy ja Diosu kyutūjkan.

Jesús tyugatsy

28 Es ko tyuktujkxabejty, net ja Jesús pyatujku mā tu'ugu kopk es kyajxta'aga'añ. Es twooy ja Peedru, Santya'agu esu Fwank. 29 Es ko ja Jesús jam kyajxta'aky, net ja wyiin jyujp tyugajtsy es ja wyit jyumbijty jantsy wa'ats poop es jyantsy-tye'xy. 30 Net kyaxe'ky nimajtsku yedyujk myadya'aky mat ja Jesús. Yu'udyu tadu Moisés esu Eliihs. 31 Es jyantsyjjajy jyantsytye'xy juwudity mā Jesús esu Moisés esu Eliihs, es tmadya'aktu ja 'yo'kenu Jesús éxtam 'yayowa'añ jap Jerusalén. 32 Es ni'igu ja Peedru mat ja jyamyuut jyantsyjjama'aja'andu. Net t'ijxtu ja myuj'ajtun ja Jesús es ja nimajtskpu ja'ayuty di'ibu naty mat ja Jesús. 33 Es ko ja nimajtskpu ja'ay jyagamgáknudu mā ja Jesús, ta ja Peedru jyunáñ:

—Windsún, oy ko tyam n'ijtum ja yaa. Es ngójudats tuguuu uakuda'ak tujk: tu'uk mat mij es tu'uk mat ja Moisés es jatu'uk mat ja Eliihs.

Es ja Peedru kyaj tnijawu di'ibu kyajxypy.

34 Es ko Peedru naty kyajxy, net myiñ ja yoots di'ibu abijtadu, es tsyu'kudu ko ñay'ijxudu yoodsóty. 35 Net tmadoodu kyajxy jap yoodsóty di'ibu junán:

—Tyaadu ujtsu n'U'unk di'ibats njantsytsyejpy. Mmadowdu yu'hu.

36 Es ko du'hn kyajxtaay, net t'ijxy ko Jesús jam naydu'uk. Es ni pán wi'ix tka'anmaaydu éxtamu naty tu t'ixtu.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu mixy di'ibu ka'oybu myudajtypy

37 Es jakumbom ko jyunajktu jam kopkkujxm, mayjya'ay tso'ondu es oj jyujp'yo'oyudu. 38 Ta tu'ugu yedyujk myiñ es t'anmaay muk ja Jesús:

—Windsún, tunu may'ajtun. Ixudu n'u'unk, ja'a ko yu'uyats tu'uk nmudajtypy. 39 Ko yu ka'oybu tyuktakuty, ta yaj'ya'axyuty, wyijtsixityuty, ya'a'eebyuty, kyuju jyabipyuty es kyaj ñiwa'adsa'añty. 40 Tuts njamenu'xta'aky yu m'uxpukpudy es ttukniwa'adsudu tadu ka'oybu, per kyaj tu tmamada'aky.

41 Esu Jesús 'yadsooy:

—¡Ay miidsuty, ja'ayuty di'ibu kyaj jyiky'attu madu tuy'ajtun es kyaj Dios tmabuktu! ¿Extu nu'hnudu du'hn n'aktim'ítat mat miidsuty es nmudánudat? Yajmín ja m'u'unk.

42 Es ko ja mixy myujwa'ky, net ja ka'oybu ñaxkujubijpu es wyijtsxijtu muk. Per ja Jesús t'oooy ja ka'oybu es dya'agudaky tadu mixy es ttukkudujku ja tyeety. 43 Es nidugekyu ja'ayuty du'ñu wu'umadyaaydu mat ja Dios ja myuj'ajtun.

Jesús tnigajxy myumajtsk ok ja 'yo'kenu

Es ko yu'ujaty du'ñu wu'umadyaaydu mat di'ibu naty tyiimpj ja Jesús, ta yu'hu t'anmaaydu ja 'yuxpukpudy:

44 –Məadowdə yajxón es jaygyúkədə es katə xyja'aydyugódyə tyadə ayuk. Əjts, ja Naxwíñədə Ja'ayədyə Kyudənaabyə, nyajkyakə'añəts mə ja mayjya'ay.

45 Es ja 'yaxrəjkpətəjk kyaj tjaygyujkədə éxtəm ya'anməəy es tjejtə'səkədə es dyajtáwət éxtəm tə jyənə'añ.

Pán waanə məj

46 Net ja 'yaxrəjkpətəjk ñayyajtəujədə oga'an pán mə yə'əjəty ni'igə məj. 47 Pəru Jesús ñija'ap di'ibə naty ja ja'ay wyinməəydyəp, es net ttsa'ane'ky tu'ugə ənə'ku'unə es tpejtáky kujk'aəy mə yə'əjəty. 48 Ta 'yanməəyədə:

–Pán 'yaxájəbə tyadə ənə'ku'unə mət əjtskyəjxm, nandə'unəts xy'axəjə. Es pánəts əj xy'axájəp, nandə'un xy'axájədə pánəts əj xykyajx. Yə'u pán naybyəjtəkəp ni'igə mutskə mə miidsəty, yə'u ítəp məj.

Di'ibə kyaj xyñi'o'o xyñiyáxəm, yə'u du'un ijtp mət ədsəjtəm

49 Net ja Fwank jyənání:

–Windsún, tət n'ixtə tu'ugə yedyəjk di'ibə mət mijtsə mxənə dyajpədsəmy yə ka'oybyə di'ibə ja'ay myədjətypy. Es nyajkubojktəpts mət ko kyaj jyədity mət ədsəjtəm.

50 Es ja Jesús jyənání:

–Katə xyajkubóktə, ja'a ko di'ibə kyaj xymədsip'əjtəm, yə'u ijtp ti'igə mət ədsəjtəm.

Jesús tjejpəkugəjxə ja Santya'agə esə Fwank

51 Es ja tiempə wingoombə naty mə ja Jesús ñəjxánnə tsəjpótm. Net tpejtáky ja wyinmə'añ mək es ñəjxə'añ Jerusalén. 52 Es tkejxy jəjəp ja kugəjxy es tjejp'ixət mə tu'ugə samaritanə kəjpn, es t'əxtə'aəyət yə jəjttákn. 53 Es ja samaritanə ja'ayəty kyaj t'axəjəyandə, ja'a ko t'ixtə ko ja Jesús ñəjxy Jerusalén.

54 Es ko ja 'yaxrəjkpəty, yə Santya'agə es ja Fwank, tnija'adə tyəadə, net t'anməəydyə ja Jesús:

–Windsún, çmdsejpy es nyajnaxkədəkəm yə jənyə'ank jam tsəjwínm es kyutəgóyət tədə ja'ayəty?

55 Net ja Jesús 'yijxəmbijty es t'oodə es tməgəjxtə:

–Miits kyaj xyñijəwədə ti ja'əjən mmədjəttəp. 56 Əjts, ja Naxwíñədə Ja'ayədyə Kyudənaabyə, kyajts tə nmiñ es nyajtəgóyədəts ja ja'ayəty, ja'ats tə nnimiñ esəts nyajnitso'oga'añ.

Net oj ñəjxtə wiink kəjpn.

Pánəty pyatsoonándəp ja Jesús

57 Es ko oj ñəjxtə tu'am, ta tu'ugə yedyəjk 'yanməəyə ja Jesús:

—Windsún, ʉj ndsejpyats mbanʉjxa'añ mij ma mjantsyty-imnejxy.

⁵⁸ Esʉ Jesús 'yadsooy:

—Yʉ wax myʉdajtypy ja 'yaank, es yʉ jʉyujk di'ibʉ kaagʉdijtp myʉdajtypy ja pya'an, per ʉj, ja Naxwíñʉdʉ Ja'ayʉdyʉ Kyudʉnaabyʉ, kyajts nmʉdaty mats je'eʉyʉ ngʉbajk nbʉjta'agʉt.

⁵⁹ Esʉ Jesús t'anmaay jatu'uk:

—Pamiingʉts.

Es ja ja'ay jʉnʉñ:

—Windsún, nasmajtsʉgʉts es nwa'ʉmdʉts mʉdʉ ndeedyʉts extʉ ko 'yoogʉt es nyajnaxtʉkʉdʉts, es net nbanʉjxʉt.

⁶⁰ Es ja Jesús t'adsooy:

—Mij nʉjx kajxwa'x wi'ix ja Diosʉ kyutujkʉn. Nika'ak yʉ o'kprʉty. Wa'anʉ wiink ja'ayʉty dyajnaxtʉkʉdʉ. Tyaaʉdʉ yʉ'ʉ tyiimpy di'ibʉ kyaj jyotmaydyʉñʉty yʉ Diosʉ 'yana'amʉn.

⁶¹ Net 'yanmaayʉ jatu'ugʉ ja'ay:

—Windsún, nbanʉjxʉpts mij, per nnejxyʉts jawyiin n'oknayjʉgajxyʉty mʉdsʉ ndʉjk.

⁶² Esʉ Jesús t'adsooy:

—Pʉn yajtsajkayʉup, tʉyʉ tʉjta'agʉt ja 'yijxʉn. Kyaj mbaat 'yijxʉmbity pʉn tsyejpy ja syurkʉ tʉyʉ ñʉjxʉt. Es nandʉ'ʉn pʉnʉts xyryanʉjxaamp, yʉ'ʉ myastutta'ayʉp tʉgekyʉ oytyim tiity. Es pʉn kyaj tmastu'uda'añ tʉgekyʉ yʉ jyiky'ajtʉn es xyryanʉjxʉdʉts, kyaj tyuñ ma ja Diosʉ kyutujkʉn.

10

Jesús tkexy nidʉgʉ'px majmajtskʉ 'yʉxpʉjkrʉty

¹ Es óknʉm ja Windsún Jesús twin'ijxy nandʉ'ʉn nidʉgʉ'px majmajtsk ja ja'ay, es tkejxy nimajtskʉtyʉty es ñʉjxʉt jawyiin ma tʉgekyʉ kajpn ma Jesús ñʉjxa'añ. ² Ta ja Jesús t'anmaaydyʉ:

—May ja ja'ay di'ibʉ kyajnʉm t'amʉdoonáxtʉ ja oybyʉ ayuk. Dʉ'ʉn ja'ajʉty éxtʉm ja triigʉ tʉʉmt di'ibʉ yajpʉjkmujkr, per waanʉ ja tuumbʉ. Pʉaʉty amdowdʉ ja Kugam es tkáxʉt ja tuumbʉ esʉ ja'ay ttuknijáwʉdʉt ja oybyʉ ayuk.

³ 'Tyámats miits ngaxa'añ es nʉjx xykyajxwa'xy. Es ixtʉ yajxón ko dʉ'ʉn éxtʉm ja borreegʉ 'yity tsipoty ma ja waxka'ukʉn, miidsʉty nandʉ'ʉn xyryaaʉda'andʉ ja ja'ayʉty di'ibʉ kyaj m'axajyʉa'anʉdʉ oy. ⁴ Katʉ xymyʉnʉjxtʉ mbijñ, ni mmeenʉdyujk, ni mgaayñajxʉk es ni wiinkprʉ mgu'ʉk. Katʉ mwa'k'áwʉdʉ es xykyajxpe'xy ja ja'ayʉty di'ibʉ mbáttʉp tu'aay. ⁵ Es ko mdáktʉ ma mmo'oyʉty ja ja'ay yʉ jajttákn ma tu'ugʉ tʉjk, jawyiin xy'anʉʉmat: “Jotkujk ma tyadʉ tʉjk.” ⁶ Es pʉn ja kudʉjk m'axájʉp yajxón, Dios kunu'xʉdʉp. Es

pun kyaj, katu xy'amdoy ja Dios es kyunu'xudut. ⁷ Ma m'axájuty yajxon, wu'umdu ma tadu tujk es kay uuktu di'ibu mmooyudur, mut ko pánuty kyajxwa'xury yu n'axrukunats, nandu'un pyadyuty ja ka'ay ukun éxtam jyuna'añ ja ayuk: "Yu tuumbu páter ja myuju'uñ." Katu mjedity tujkmdujkm. ⁸ Es ko mja'tut ma tu'ugu kajpn ma m'axájudu, ju'xtu di'ibu myajmoodyur. ⁹ Ya"aguda'aktu di'ibu rukur jap, es anuumu: "Tu wyingón ja Diosu kyutujkun ma miidsuty." ¹⁰ Es ko mja'tut ma tu'ugu kajpn ma kyajru ja'ay m'axájudu, pudsundu tu'ay es anuumudu: ¹¹ "Extu naxjok di'ibu yaa ma mgajpn tu pyety madsu ndekyun, nwinxítupts. Per nijáwudu ko wyingón ja Diosu kyutujkun."

¹² Es ja Jesús t'anmaaydu ja 'yaxrukputy:

—N'anuumudu miidsuty ko ja tiempu traadut ma ja ja'ay yajpayo'oydyut, ja Dios yakaampy ni'igu ja tudyu'unun ma tadu kajpn kudiinam ma Sodomu ja'ayuty.

Kajpn di'ibu kyaj jyodumbittu

¹³ Puroobu mijts Korazín kajpn, es puroobu mijts Betsaydu kajpn, ja'a ko pun ujtsxyur nbujtákyru ma Tiru kajpn esu Sidón kajpn yu muj'ajtun éxtam ma miidsuty, tadu kajpn jékyurpxyur dya'ixyuty ja jyotmay mut ja pyojrukuyxm es jyodumbijtxyur mut ja Dios. ¹⁴ Paaty ko traadut ja tiempu ma ja ja'ay yajpayo'oydyut, miidsuty m'axájur tu'ugu tudyu'unun waanu muk es kudiinam dyu'unuty ma Tiru es ma Sidón. ¹⁵ Es mij Kafarnaúm kajpn, di'ibu naybyjta'agánur muj kujxm extu ma tsajpun, Dios yu'u mbujta'agudur ma ayoodákn.

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yaxrukputy:

—Pun myubejkyru ja ja'ayuty éxtam miits xykyajxwa'xtu, uj xymyubjkruts nandu'un. Es pun kyaj m'axájuty miidsuty, nan kyajts uj xy'axaju es nan ni ja'a pánuts xykyajx.

Jyumbittu ja nidugu'px majmajtsku xrukputy

¹⁷ Oknum ko ja nidugu'px majkra xrukpu jyumbijnudu, jyantsxyondaktu es t'awa'anudu ja Jesús:

—Windsún, extu ja ka'óbyuty tu xymyamadówduts mut mijskyujxm.

¹⁸ Netu Jesús t'anmaaydu:

—Uj tats n'ixy ja mujku'ugópk Satanás kya'ay tsajwínm éxtamu jadsukun. ¹⁹ Uj tats nyaky yu muk'ajtun mut miidsuty es oy xytyuktaanut yu tsa'añ es yu jaybyu'uk es xymyamadagut ja madsip Satanás mut tagekyu ja myujaa, es kyaj mbaat wi'ix mdúñuty. ²⁰ Per katu mxonda'aktu je'eyu ko yu ka'oybyu tu mmamadówdudu, ni'igu xonda'aktu mut ko yajkuja'ayun ja mxujuty jam tsajpótm.

Jesús xyonda'aky

21 Es netyu ja Jesús jyantsyjoyotkujkadyaay mat ja Espiritu Santu es kyajxtáky:

—Tatu, n'awdajtypyuts mijts di'ibu Windsun'ajtp tsajpótm es ya naxwiñ, ja'a ko ja ja'ay di'ibu ijttap éxtam u'unk uná'katy tu xytyuk'ixy xytyuknijawu di'ibu mdukwinguyuts di'ibu junándap ko yu'ujaty wijy kejyaty. Es jantsy oy, Tatu, ko du'un tu xytyuñ éxtam mij xytsyekyun.

22 Es ko du'un kyajxtaktaay, net t'anmaay ja 'yuxpajkrutajk:

—Yu nDeedyuts tu xymyoodya'ayuts tugekyu. Ni pán tka'ixy'aty ja nDeedyuts, ujts je'eyu, ja'a 'yU'unk. Es ni pánuts uj xykya'ixy'aty, yu'uyudsu nDeety es ja ja'ayaty di'ibuts uj tu nnaydyuk'ixyaty ma yu'ujaty.

23 Net ja Jesús twin'ijxrajttu ja 'yuxpajkrutajk es t'anmaay ak yu'ujaty:

—Kuni'xy miidsaty di'ibu ijttap tugekyu tyaadu. 24 Ja'a ko may ja Diosu kyugajxpu es ja réyaty di'ibu jékyup, jya'ixandu di'ibu miits tyam m'ijttap, es kyaj t'ijxtu, es nandu'un tjamadowandu di'ibu miits tyam mmadoodup, es yu'ujaty kyaj tmadoodu.

Samaritanu ojyja'ay

25 Tu'ugu di'ibu tsajptugóty ya'uxpajkr pyude'ky es oj tmagajxy ja Jesús es dyajka'aja'añ. Ta dyajtuy:

—Ya'uxpajkpu, ¿tits ndúnup esuts nbaadut ja njiky'ajtanuts winu xuu winu tiempu?

26 Net ja Jesús 'yadsooy:

—¿Ti jap ijtp kaxja'ay ma ja Moisesu 'yana'amun? ¿Wi'ix xykajxy?

27 Es ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpajkr 'yadsooy:

—Mdsókup yu mWindsun Dios mat tugekyu mjot mja'ajun, mat tugekyu m'anmaja'an, mat tugekyu mmajaa, mat tugekyu mwinma'añ, es nandu'un mdsókup ja mmudajkra'a éxtam mij ku'um nnaydsyékuty.

28 Net ja Jesús junáñ:

—Tu yajxon m'adsoy. Pun mdiimpy du'un, mmadátup ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu.

29 Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpajkr naypyujta'agánup éxtam ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuj'ajtan muut, es dyajtuy:

—¿Pánuts uj nmudajkra'a'ajtypy?

30 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tu'ugu yedyujk winjunajkr ma ja tu'ujun di'ibu nujxp Jerusalén extu kyuda'aky Jerikoo. Es myajtsudu ma'tspu es pyujkadyaayudu tugekyu di'ibu naty myudajtypy, es extu yu wyit, es yajkepywejpy, es ñikáku du éxtam o'kpu. 31 Es net tu'ugu teety ñajxy ma tadu tu'u. Es ko oj 'yixyaty, net ñayo'oyu. 32 Oknam myiñ tu'ugu levitu di'ibu myudiimpy ja teety es

ñajxy mā tadu tu'u, es ko oj t'ixy, net nandu'un tnayo'oy.
 33 Per óknum myiĩn tu'ugu samaritanu ja'ay di'ibu jɔdijtp mā
 nandu'unu tadu tu'u. Es ko t'ijxy, net muk tja'aju es tra''ayooy.
 34 Net tmwingooñ ja yedyujk es dyajtsoybyejty ja tsyayut
 mat ja aseytu oliivn es ja vinu, es t'adsiimy. Net dyajpejty mā
 kyuhm juyujk di'ibu naty tyuk'uñaaapy, es dyajjajty mā tu'ugu
 jajttákn es jap tkwenta'ajty yajxón.

35 'Es jakumbom ko ja samaritanu ja'ay tso'onnu,
 ta tju'ty majtsku myeeñ es tmooy ja kudujk di'ibu mā
 jajttákn es t'anmaay: "Kwenta'atu tyadu yedyujk, es pan
 m'ak'yajmeeñdyuump, ujts mij nmugubátap kots njumbítat."

36 Net ja Jesús dyajtnay ja di'ibu tsajptugóty ya'axrujkr:
 —¿Púnu tyadu nidugukru mjunaamp ko yu'u
 tmudujkra'ajty di'ibu majtsu tadu ma'tspu?

37 Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'axrujkr 'yadsooy:

—Ja di'ibu myudajt ja pa''ayo'on mat yu'u.

Net ja Jesús jyunañ:

—Nujx mij es xytyúnat nandu'un.

Jesús mā tyujku Marta esu Mariiu

38 Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyu'u es jyajty mā tu'ugu kajpn.
 Es jap tu'ugu toxytyujk di'ibu xyu'ajtyru Marta, es 'yaxaju mā
 tyujk. 39 Marta tmudaty tu'ugu myuga'ax di'ibu xyu'ajtyru
 Mariiu. Es yu Mariiu ñaxwe'tsy Jesús tyeky'ujxy es tmadoo'ijty
 éxtm jyuna'añ. 40 Es ja Marta kya''awaadsaty mat ja tyuunk
 tnimiiñ ja Jesús es t'anmaay:

—Windsún, ¿kyaj xy'ixy ko yu Mariiu xytyukm'ixuts nay-
 dyu'ugu tyadu tuunk tugekyu? Annum esuts xypyudákat.

41 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Marta, Marta, nugoo m'oktuunnu jottugoy mat mayu mdu-
 unk. 42 Je'eyu tu'uk mdugoy'ajtxaty. Yu Mariiu tu twin'ixy yu
 oybyu, es kyaj pan pyujkxudat.

11

Kajxtákn

1 Tugok ja Jesús kyajxtáky mā tu'ugu it. Es ko kyajxtaktaay,
 net tu'uk 'yanmaay ja 'yaxrujkr:

—Windsún, tukni'ijxuguts wi'ixuts ngajxta'agut, du'un
 éxtm ja Fwank ttukni'ijxu ja 'yaxrujkraty.

2 Esu Jesús jyunañ:

—Ko mgajxta'aktat, du'un mjuna'andut:

Tatitu'unk, wa'an nidugekyu ja'ay mwindsu'ugudu es
 m'awdátadu.

Min mijts es myajkutúkat ja ya naxwiĩn.

3 Es du'ñmsts xymyo'oydyut di'ibuts njuxtap.

4 Es xymya'xudats udsudyu nbojpty,

éxtamts uudsaty nandu'un nma'xtu di'ibats axuuk ta xytyundu. Es kadii xyajkutíky es ja ka'oybyu t'ixut wi'ixats xyajpekytyúnat.

⁵ Jesús nandu'un jyunañ:

—Pun nidu'uk miidsaty mydajtypy tu'ugu matnaymyaayubu, es tsu'pun ñejxy ma tyujk es t'anuumu: “Mugu'uk, tuk'anu'xkats tugugu mgaaky. ⁶ Yu'u ta jya'ty tu'ugats ja nmattnaymyaayubu di'ibu vyajutuump, es kyajts nmadaty tits ndukju'xap.” ⁷ Es 'yadsoy di'ibu tugoty: “Kátats xyñe'emy. Tudsu ndujk nya'adujkna es n'u'ungats tyámats munt nma'adu. Kyajts mbaat nbude'eky es nmo'oyut tii.”

⁸ Esu Jesús t'anuumadu ja 'yaxrujkrutujk:

—Njuna'añuts ko oy ja'ijty kyapudu'uga'añ mat ko tmattnaymyaayubaty, extu ko pyudu'ugut es tmo'oyut tugekyu di'ibu tsyejpy kadibu 'yak'yajna'amut. ⁹ Es du'un éxtamts njuna'añ: Amdowdu Dios, es mmo'oyudut; axta'aydyu, es xypyaattut; kugajxudu ma tujk aa, es mya'awátsxudap. ¹⁰ Ja'a ko di'ibu 'yamdeery, 'yaxájap; es pun 'yaxtaapy, pyatypy; es pun kugajxap, ya'awátsxap ja tujk aa.

¹¹ Es miits u'unkteedyty, ¿tii mmo'oydyu ja tsá'añ ja m'u'unk ko m'amdówdut ja ajkx?, ¹² o ¿tii mmo'oydyu tu'ugu jaybyu'uk ko m'amdówdut ja tuttsaa? Kyaj, kadii. ¹³ Miidsaty oy mbojru ja'ayaty, mnija'adap di'ibu oy es xymyo'oyut yu m'u'ungaty. Es nik ni'igu ja mDeedyu tsajpótmadu tuknigáxudap yu Espírítu Santu di'ibu amdoojudap.

Jesús yajnigajxy ko dyajtún ja mujku'ugópk kyutujkan

¹⁴ Es óknam ja Jesús dyajpudseemy tu'ugu ka'oybyu di'ibu naty yu ja'ay ya'ijtypy uum. Es ko ja ka'oybyu tmas-tuty ja ja'ay, net oj kyajxe'eky. Es ja ja'ayaty du'ñu wya'umadyaadyu mudu taada. ¹⁵ Es nija'ajuty ja ja'ay jynandu:

—Tyadu ja'ay yajpudseempy ja ka'oybyuty mat ja myuk'ajtun ja mujku'ugópk Belzebuu.

¹⁶ Es nija'ajuty di'ibu 'yixándap t'amdoodu ja ixxwu'umunu mujru di'ibu tsajpótm. ¹⁷ Es ja Jesús ñija'ap di'ibu naty ja ja'ay wyinmaadyu, net t'anmaay:

—Oytyim di'ibaty yu kutujkan di'ibu naywya'xap es tsiyitundu tuk mugu'uk, du'un ñayyajkutagóyudu. Es pun tu'ugu jiikey mugu'uk ñaywya'xudu es tsiyitundu ak tukka'axaty, nandu'un ñayyajkutagóyudu. ¹⁸ Es nandu'un pun naywya'xap ja mujku'ugópk Satanás esu myumujku'ujaty majtsk peky, ¿wi'ix mbaat jyeky yu kyutujkan? ¿Es wi'ix mbaat miits mjuna'andu kots uj nyajpudsémy ja ka'oybyu mat ja Belzebuu kyutujkan? ¹⁹ Es pun tya'ajtun éxtam mjuna'andu kots uj

nyajpudsémy ja ka'óybyuty mat ja Belzebuu kyutujkan, ¿ti kutujkan myudajttap miidsu m'uxpajkputy es dyajpudsúmdu yu ka'oybyu? Paaty ku'am yu m'uxpajkputy dya'ixyuty ko miits mgajxtugóydyu. ²⁰ Per pun ujts mat ja Diosu myuk'ajtan nyajpudsémyuts ja ka'óybyuty, tu naty ya'ixy ko tu jya'ty ja Diosu kyutujkan ma miidsuty.

²¹ 'Ko tu'ugu yedyujku mukpu 'yity kudsu'ugu es tkwentu'aty ja tyujk, kyaj wi'ix jyátut ja pyujke'eky. ²² Es pun miimp jatu'uk waanu mukpu di'ibu yu'u mamada'agudap, pujkadya'ayudap tugekyu di'ibu tyukkuwaampy es tyukjotkujk'ajtypy, es dya-jwa'xut di'ibu tu pyujkuty.

²³ 'Di'ibu kyaj 'yity mat uj, yu'udsu naty xmyudsip'ajtp, es di'ibu kyaj dyajmíky mat uján, yu'u naty 'yaxka'tsypy.

Ka'oybyu di'ibu jatugok jambijtp

²⁴ 'Ko tu'ugu ka'oybyu pyudsemy ma tu'ugu ja'ay, net jyudity ma muj itan es t'uxtá'ay ma pyo'xut. Es ko kyaj tpaaty, net jyuna'añ: "N'okjambityuts jatugok es nduktúkuduts ma tadu ja'ay." ²⁵ Es ko jyumbity, ta t'ixy ja ja'ay éxtam tu'ugu tujkan oydyúñ. ²⁶ Net dyajmíñ janijuxtujkpu myuga'óybyuty waanu axuukpu, es mat yu'u tyuku es tsyuuu ma tadu ja'ay. Du'an tadu ja'ay oj wye'emy waanu axuuk es kyaj éxtamu naty.

²⁷ Es ma ja Jesús du'an jyunañ, tu'ugu toxytyujk ma ja ja'ayuty yaxkeky:

—jKuni'xy di'ibu tu myajja'tyuty es myajtsi'tsu!

²⁸ Es ja Jesús jyunañ:

—Ni'igu jyotkujkuty di'ibu myudoodap éxtam ja Dios jyuna'añ es myumudoodap.

Jesús ya'amdoy es dya'ixudut tu'ugu muj'ajtan

²⁹ Es ko ja ja'ayuty 'yaknaymyúkuu ma Jesús, net ja Jesús jyunañ:

—Yu ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap, yu'u axuk ja'ayuty es t'amdowdu yu ixxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan. Per kyaj yajmo'oyut ja wiinkpu ixxwu'umun, je'eyu éxtam 'yijty ja Jonás, Diosu kyugajxpu. ³⁰ Paaty du'an éxtam ja Jonás oj ya'ixy es yajnijá'aju mat ja ja'ayuty di'ibu ijttu jap Nínive, nandu'an uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, n'ita'añuts éxtam tu'ugu ixxwu'umun mat ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap. ³¹ Es ko ja'ay yajpayo'oydyut, yu toxytyujk di'ibu jékyap yajkutujk ma jamboj myiñ, jikyryukaamp ti'igyu mat ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap es yu'u dyajniguxu'ugut ko pekymyuat di'ibu tyam jiky'ajttap, ja'a ko yu'u jagam tsyooñ es tmadowa'añ ja rey Salomonk ja kyajxwíjun. Es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtan kadiinam ja rey Salomonk.

³² Es ko ja ja'ay yajpayo'oydyut, ja ja'ayuty di'ibu jékyap ijttu

jap Nínive kajpn, nandu'un jyikyryáktat ti'igyü mat di'ibu tyam jiky'ajttap, es yu'ujuty nandu'un dyajnyguxu'ugudut ko pekymuut ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttap, ja'a ko yu Nínive ja'ay tmudoo'íttu ja Jonás ja 'yayuk es jyodumbijttu. Es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtan kadiinam ja Jonás.

Lampru éxtam ijxpajtan

³³ Ni pún tkayajtoye'eky tu'ugu lampru es tkujiidsut. Yu'u jajpajtákr kujxm es jyájut mak jap tugoty es di'ibu tujkar wá'ats 'yíxut. ³⁴ Es pún ja xprujkan di'ibu m'axájur oy yu'u, yajwá'adsap tugekyü mjot mwinma'añ éxtam ja oybyu lampru tkude'xy tugekyü ja tujk es wyu'umut wá'ats. Per pún ja xprujkan di'ibu m'axájur axuuk yu'u, ya'axuugur tugekyü mjot mwinma'añ éxtam tu'ugu lampru axuukru di'ibu kyaj mbaat yajxón kyude'xy. ³⁵ Paaty éxkam es kadiibu tadu xprujkan di'ibu m'axájur jyátat éxtam ja lampru axuukru es ma'at. ³⁶ Wa'an twe'emy éxtam ja lampru di'ibu wá'ats es oy, mat ko du'un yu mwinma'añ wyu'umda'ayut wá'ats es oy, éxtam ko ja oybyu lampru tkude'xy tugekyü ja tujk es kyaj wy'e'emy ni ti kugoots.

Jesús tnigajxy ja fariseeuty es di'ibu tsajptugóty ya'xprujktap

³⁷ Es ko ja Jesús tmagajxtaay, net tu'ugu fariseeu wyooju kaabyu, esu Jesús tyujku jap tugoty es ñaxwe'tsy meesu winduuy. ³⁸ Es ja fariseeu mak tjá'aju ko t'ijxy ko Jesús kyaj tkuydyuun ja fariseeu kyostumbru ko kyaydyu koonam wá'ats wá'ats kyubujtu. ³⁹ Es ja Windsún Jesús jyunañ:

—Miits fariseeuty xyajwá'atstu wingujxy yu mvasu es yu mdexy. Es nandu'un miits mdsi'i mxutstu es mnaywyítadu yajxón es du'un mgyxu'uktu mnikujxy tsuj. Per mjodoty mnaywyinnaxujá'ap es mmaadsaamp esu axuukru mwinma'añ xymudattu. ⁴⁰ ¡Kujuunuty miidsuty! ¿Kyaj xyñijáwudu ko di'ibu tu dyajkoj wingujxy nandu'un jodoty dyajkoj? ⁴¹ Múdundu miidsuty yu Dios mat wínu mjot, es du'un tugekyü wyu'umda'ayut wá'ats.

⁴² Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko miits myojxtap yu xu'uk es yu ruudu es tugekyü aay ujts, es kyaj xykyuudyundu éxtam tyu'ajtanuty es nan kyaj xytsyoktu ja Dios. Jawyiin tsoktu Dios es xykyuudyúnut di'ibu yajnigutujkar es oy nandu'un xytyukwinyóxtat.

⁴³ Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko m'u'uñyá'andu jap tsajptugóty ma oybyu uñaaybyajn, es myajkajxpo'xa'andu tu'aay mat ja windsu'kan. ⁴⁴ Puroobu miidsuty, ja'a ko du'un m'íttu éxtam ma tu'ugu o'kpu tu ñaxtaku es kyaj

ya'ijxwɛ'umdu, es ja ja'ay ñaxtu nikujxy es ni tkanijáwudu ko jap ja o'krɛ.

⁴⁵ Net 'yadsooy tu'ugu ja'ay di'ibu tsajptugóty ya'uxpɛjkr:

—Ya'uxpɛjkrɛ, ko du'un tu mjuna'añ, xywyngajxrajtrɛts nandu'un udsuty.

⁴⁶ Es ja Jesús jyunañ:

—Puroobu nandu'un miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɛjkrɛ, ja'a ko xytyuktsam'uktɛ tsemy ja ja'ay di'ibu kyaj tmamadagut, es miidsuty ni je'eyu mguwa'xypy xykyatukpudaku. ⁴⁷ Puroobu miidsuty, ja'a ko myajkojtɛr ja o'krɛ kyupotsy ma jajnaxtáku ja Diosu kyugajxpu di'ibu m'aptɛjk ya'o'ktɛ. ⁴⁸ Du'un jajjaygyúku ko miidsuty ti'igyu mat di'ibu tyuundu ja m'aptɛjkuty. Yu'ujuty dya'o'ktɛ ja Diosu kyugajxpruty es miits xya'óyudu yu kyupotsy. ⁴⁹ Paaty ja Dios tu jyuna'añ mat ja wyijy'ajtɛn: “Ngáxɛpts ja ngugajxyɛts es yu n'apóstuluty, es nija'ajuty xpyajudítut es nija'ajuty xya'oogut.” ⁵⁰ Es ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttɛr, ja Dios 'yamdeepy es xykyubáttut ja ñe'pyñ ja Diosu kyugajxpu di'ibu ya'o'ktɛ extɛ ma naxwíñudu tsyondaky, ⁵¹ extɛ Abelu ñe'pyñ extɛ jabaat ma Zakariias di'ibu ya'o'ktɛ muj tsajptɛjk winduuy es artal uxku'uy. Paaty nandu'un n'anuumu ko ja Dios ttukkumadowa'anɛt yu ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttɛr nidugekyu ja Diosu kyugajxpu di'ibu ya'o'ktɛ.

⁵² 'Puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɛjkrɛ, ja'a ko tu xyja'abeky ja awatsn di'ibu ya'awatsypy ma ja'ay tmamadowdu ja Diosu 'yayuk. Ni miits mgatáku es xya'aduktɛ pánuty jatukayándɛr.

⁵³ Ko ja Jesús tso'onnu, net ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɛjkrɛ jyantsyjoyot'ambujktɛ waanu ni'igu mat yu'u, es oymyaaty dyajtɛuy kanak nax, ⁵⁴ es t'uxtá'ay ja winma'añ wi'ix dyajka'ajɛt es tni'uunɛt.

12

¹ Es waanu ni'igu ja'ay jyantsyñaymyujkudu kanak mil es jyantsyñay'adijmujkunudu es ñadyukta'anandudu. Es ja Jesús t'anmaay jawyiin ja 'yuxpɛjkrɛty:

—Naygywentu'átudu miidsuty es kudiibu mnaydyuk'ya'axuuğudɛt mat ja fariseedyu lyevaduuru, di'ibu 'yandiipy ja wyinma'añ éxtumu ja'ay di'ibu nay'andíjɛdɛr jyiky'attɛ tɛy'ajtɛn muut. ² Tugekyu di'ibu ijtr yu'utsy tyam, óknɛm jajraadɛt. ³ Es di'ibu tu xykyajxy ayu'udsyu koots, jajnija'adyaary xuuñ ma nidugekyu ja'ayuty.

Pán yajtsu'ugɛr

⁴ Miits mɛgu'uktɛjkuty, tyam n'anuumudu ko kyaj xytsyu'ugudɛt di'ibu nini'x ya'e'kypy es óknɛm kyaj mbaat

ti tnakytyŭñ. ⁵ N'anuumadu di'ibu mdsu'ugadu: tsu'ugadu Dios di'ibu ko tu tpujku ja ja'ayu jyiky'ajtun, myudajtp ja kutujkan es pyujta'agut ma ja ayoodakn. Tayu'ajtun, tsu'ugadu yu'u.

⁶ 'Tyo'ktup ja ja'ay mugoxk ja joonu'unk mut majtsku meeñu'unk, ¿kudii? Es ja Dios kyaj tja'aydyugóy ni tu'uk yu taaduty. ⁷ Katu miits mdsu'ugadu. Dios ni'igu miits mdsókudu kadiinam mayu joonu'unguty. Pes extu mwaay Dios ya'ijtypy madsyoy.

Pánuty ja Jesús yuxkajptup mayjya'ayóty

⁸ 'Es n'anuumadu ko nidugekyu ja'ayuty di'ibuts xy'axájup éxtumu wyindsunun ya mayjya'ayóty, ujts, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nandu'unuts n'axaju yu'ujuty ma ja Dios 'yity mut ja 'yanklus. ⁹ Es di'ibuts kyaj xy'axaju mayjya'ayóty ya naxwiiñ, uj kyajts n'axaju nandu'un ma ja Dios 'yity mut ja 'yánklusuty. ¹⁰ Es oytyim pánuty di'ibuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, xykyajxpátp axuuk, mbaat yu'u yajme'xy. Per di'ibu myu'udugeepy myugajxtugeepy ja Espíritu Santu, yu'u mut ñaybyekytyúkadut es ni na'a Dios kyapojpuma'xadut.

¹¹ 'Es ko ja ja'ayuty myajnjxadut ma ja teedyuty, o ma ja justísuty, o ma ja di'ibu ni'igu myújaty ja kyutujkan, katu mnaydyukjotmaydyúñuty wi'ix m'adsówat o wi'ix mjuna'anut, ¹² ja'a ko yu Espíritu Santu yu'u mmo'oyudup ja ayuk wi'ix mjuna'anut.

Kudsu'ugu ja mukja'ay'át

¹³ Net tu'ugu ja'ay t'anmaay ja Jesús:

—Ya'uxpujkrn, anuumats ja nmuga'ax es dyajwa'xut ja kuma'añ esuts xymyo'oyat di'ibuts uj xypyatp.

¹⁴ Es ja Jesús 'yadsoojn:

—Mexy, ¿púnuts uj tu xypujta'aky éxtumu fwezun o di'ibu jajwa'xup ja kuma'añ?

¹⁵ Nandu'un ja Jesús t'ak'anmaaydyu ja ja'ayuty:

—Ixtu es naygywentu'átudu miidsuty es katu xy'adsoktu ni tii, ja'a ko kyaj ja'ay yu'uyu ttimtukjiky'aty ko mayu pyujta'aky tmadaty.

¹⁶ Net ja Jesús tpujtáky tu'ugu ijxpajtun:

—Tu'ugu yedyujk mukja'ay 'yijty. Yu pyujta'aky jantsy wyindun. ¹⁷ Ta ja mukja'ay ja wyinma'añ dyaj'yo'oy: “¿Tits ndúnup? Kyajts nmudaty mats nbujku'ugadu tyadu puja'aky.” ¹⁸ Es dyaj'yo'oy ja wyinma'añ, ta jynañ: “Tuts nnijawu tits ndúnup. N'ok'yajpude'egyudsu tyadu ndsa'xuts es ngójudats waanu muj. Es jáputu nbujku'kta'ayut tugekyu di'ibuts tyam tu nyajpude'eky es tugekyu di'ibuts nmudajtypy. ¹⁹ Nétats

nnay'anuumudut: Mmudajtypy may p̄jke'eky di'ibu mya-
jtúnur kanak jamajt. Po'x. Kay uuk. Jotkujk'át." ²⁰ Peru Dios
'yanmaayy: "iWinma'añdyúk! Tyadu ux m'ooga'añ, es di'ibu
mmudajtypy p̄jke'eky, ¿p̄an myuwu'umur?"

²¹ Es ja Jesús 'yajaknañ:

—Es du'un jyátut ja ja'ayuty nidugekyu di'ibu pyujta'aky
ñip̄jkrajttur ky'u'um oy'ajtanguyxm, per kyaj tñip̄jkpáttu ja
oy'ajtan ma Dios.

²² Oknum ja Jesús t'anmaay ja 'yuxp̄jkp̄ty:

—Paaty n'anuumadu miidsuty, katu xywyinmaydyu di'ibu
mjuxtur es di'ibu mwit'áttur. ²³ Pes mut yu'uyu yu mjiky'ajtan
es yu mnini'x di'ibu Dios tu mdukmay'átyuty, yu'u du'un ni'igu
oy kudiinam ja mje'xy mbeky esu mwit mnijam. ²⁴ Ixtu
jeeky. Kyaj ñi'iptu es kyaj tsyiktu es kyaj tmudattu tsya'x
es wi'ix ja Dios myo'oyuty ja jye'xy. iEs miidsuty ni'igu
mjantsyyajtsóktu kudiinamu jeegyuty! ²⁵ Ni p̄an miidsuty
mbaat kyaj ñayyajiky'átyuty waanu jeky, oy muk mjanayjy-
otmaydyuunubu. ²⁶ Es p̄an kyaj mbaat xytyundu tadu di'ibu
waanu, ¿ti ko mnayjyotmaydyúnudu mut ja wiinkpu?

²⁷ Ixtu wi'ix yoñ ja p̄jy. Kyaj tyundu es kyaj tya'aktu. Per
n'anuumu ko ni ja rey Salomonk mut tugekyu tsyuj'ajtan, kyaj
dyu'unaty éxtam yu'u. ²⁸ Es p̄anu Dios yajp̄jy yu p̄jy di'ibu
pi'tsp pojun es jakumbom yajno'knu, ¿ti ko kyaj xymyubuktu
es udsajtam yu'u xywyítxum? ¿Ti ko miidsuty je'eyu waanu
xymyubuktu? ²⁹ Katu mjotmay'ooktu es katu xy'uxta'aydyu
ti mjuxtur es ti m'uuktur. ³⁰ Tyy'ajtan ko yu ja'ayuty di'ibu
kyaj tmudúñ ja Dios, yu'uyu situy naydyukjotmaydyuunur
tugekyu tyaadu. Per miidsuty katu du'un xytyundu, ja'a ko Dios
Teety yu'u mDeety'ajttur es yu'u ñija'ap ko mdugoy'ajtxubu
tyaadu. ³¹ Naydyukjotmaydyúnudu miidsuty es mjiky'áttut
éxtam ja Dios dyajkutíky, es net yu'u mmo'oyudut tugekyu
di'ibu mdugoy'ajtxur.

³² Katu mdsu'ugudu. Ujts miits ngwentu'áttur éxtam ja
borreegu kwentu'ajtr̄u tkwentu'aty ja byorreegu. Nandu'un
yu Dios Teety 'yoyja'ap es myajnajxudut ma yu'u yajkutíky.

P̄jku'uktu ja m'oy'ajtan tsajpótm

³³ Tooktu di'ibu mmudajttur, es mo'oydyu di'ibu
tugoy'ajtxur; tukjottugoydyu abujkan di'ibu ni wi'ix kyajátut,
ja oy'ajtan jam tsajpótm, ma kyaj tyáktu ja ma'tspr̄u es ni tii
di'ibu yajwindagóyur. ³⁴ Mut ko ma xymyudaty p̄jke'eky yu
m'oy'ajtan, nan japu mjot mwinma'añ 'yity.

³⁵ Nayjyjp'íxudu mut ja mlampr̄u es xyajtóyut. ³⁶ Du'un
éxtamu po'oduumbu di'ibu 'yawijxyu yu wyindsán
ko jyumbítut ma tu 'yotsy p̄jkr̄u nigaabyu, es netyu
dya'awa'adsut ja tujk aa ko kyugajxut. ³⁷ Jotkujk yu

po'oduumba di'ibũ ja wyindsún pátup wijy ko jya'tut. Tũy'ajtũn n'anũmũdu ko ja wyindsún dyajnaxwaadsut ma ja meesũ es twingũ'ũyũt es dyajkáyũt. ³⁸ Es oy jya'tut tsu'pũn, o kajamõñũm es yajpraadũt wijy, jotkujkũ tadũ po'oduumba. ³⁹ Es mnija'adũp miidsũty kooxyũp yũ kudũjk tñijawũ ti oorũ jya'tut yũ ma'tspũ, nétxyũp 'yity wijy es kyajxyũp ja toombũ tyũkũ. ⁴⁰ Miidsũty nandũ'ũn nayjyũjp'ixũdu, ja'a ko kyaj xyñijáwũdu na'a ẽj, ja Naxwĩñũdu Ja'ayũdyũ Kyudũnaabyũ, njã'tũdũts.

Oyduumba es di'ibũ kyaj

⁴¹ Net ja Peedũ dyajtũũy:

–Windsún, ¿ti tũ xpyũjta'agyũ tyadũ ijxpajtũn je'eyũ mat ẽdsũty, o mat nidũgekyũ ja'ay?

⁴² Es ja Jesús jyũnãñ:

–N'okpũjtákũm tu'ugũ kudũjk tmũdaty tu'ugũ tyuumba di'ibũ kuwijy es tyiĩmpy ti wyindsún tsyejpy. Ta ttukmũnikaagyũ ja tyũjk es dyajkáy dyaj'uugũt ja po'oduumbũty di'ibũ jam. ⁴³ Jotkujk ja tuumba ko ja wyindsún jya'tut es pyaadũdũt tkuydyũñ di'ibũ tũ yajtuknipéky. ⁴⁴ Tũy'ajtũn n'anũmũdu ko yũ windsún ttuknipákũdũp tũgekyũ di'ibũ myũdajtypy. ⁴⁵ Per pũnũ tadũ po'oduumba jotjũnãũp: “Yũ nwindsúnũts kyaj tsojka'ta'añ”, es net axũũk ttuũñ ja wiĩnkpũty ja po'oduumba, es yũ'ũ je'eyũ kyaay 'yuknũ es myúkũnũ. ⁴⁶ Ko ja wyindsún jya'tut ja oorũ mã yũ'ũ kyaj tũjũp'ixy, net tyukkũmũdówũdũt jantsy mũk es yajpũjta'agũt mã ja ja'ay di'ibũ kyaj tkuydyundũ 'yayuk.

⁴⁷ Ja'a ko yũ po'oduumba di'ibũ ñija'ap wi'ix yũ wyindsún tjatseky es kyaj dũ'ũn tkuydyũñ es kyaj tmũmũdoy, nandũ'ũn yajtukmũdówũt mũj. ⁴⁸ Per ja po'oduumba di'ibũ kyaj tñijawũ wi'ix ttseky ja wyindsún es ttuũñ di'ibũ nitũjkaũp ja tũydyu'unũn, je'eyũ waanũ yajtukmũdówũt. Ja'a ko di'ibũ wyindsún tũ myo'oyũty yũ kyutujkũn, yũ'ũ ana'amũdũp mũk ja wyindsún, es di'ibũ ni'igũ yũ kyutujkũn tũ myo'oyũty yũ wyindsún, nan ni'igũ 'yana'amũdũt.

Jesuskũjxmtũ ja'ay yajtsiptúkũdu

⁴⁹ Tũts nmiñ naxwĩñ es nyajmĩñũts ja jũũn. Es njantsyt-syékyũts esxyũp tyam tyoy. ⁵⁰ Koonũmũts n'ayówũdũts, es njotmay'oogũdũts extũ ko yajkuydyũnũt. ⁵¹ ¿Tii mjũnãndũp miidsũty kots ẽj tũ nmũmĩñ yũ jotkujk'ajtũn yã naxwĩñ? jKyaj dyũ'ũnũty! Je'eyũ jotmay nyajmĩñũts. ⁵² Tyam ñaywya'xa'ãnũdu ja'ay di'ibũ nimũgoxk ijttũp mã tu'ugũ tũjk. Nidũgũũk tmũdsip'aty ja nimajtskpa, es ja nimajtskpa tmũdsip'aty nidũgũũkpa. ⁵³ Ja teety ttuk'ak'aty ja myãũnk, es ja mãũnk ttuk'ak'aty ja tyeety; es ja taãk ttuk'ak'aty ja ñũũx,

es ja nux ttuk'ak'aty ja tyaak; es ja xekxy naydyuk'ak'ajtadup ak ja'ajuty.

⁵⁴ Jesús nandu'an t'anmaay ja ja'ay:

—Ko miits xy'ixtu yu yaak pyude'eky ma xuu tsi'ity, net mjuna'andu: “Tu'ujaamp”, es net tyu'uy. ⁵⁵ Es ko jyumbojy, net mjuna'andu ko 'yana'añ, es net 'yañ. ⁵⁶ Miidsuty di'ibu nay'andijudup es jyiky'attu tuj'ajtan muut, mnija'adup wi'ix jyata'añ ko pyojy es ko yaak pyude'eky, ¿ti ko xykyanijawudu di'ibu Dios tyiimpy tyam ma miidsuty? ⁵⁷ ¿Es ti ko miidsuty ku'um xykyarayo'oydu éxtum pyaadyuty?

⁵⁸ 'Ko pán mni'uunudu es mnajxtu nimajtsk ma ja kuduunk, nik oy ko mut mnayya'odyudu tu'am, kadiibu mnaymyunajxudu ma fwezun, ja'a ko yu fwez mguyakudup ma polusiu, es mbajta'agudu pujxndugoty. ⁵⁹ N'anuumats mij, ko jap mdakut, nétnum mbudsámut koonum xykyubajtta'ayut tugekyu.

13

Tsojkup es njodumbijtum

¹ Net ja ja'ay tnimiindu ja Jesús es ttukmumadyaktu éxtumu Pilatu 'yadu'atsy ko dya'eeky Galileeu ja'ayuty ma ja artal ko Dios twindsu'ugudu. ² Es ja Jesús jynañ:

—¿Mjunándup xytyjy miidsuty ko ni'igu pyekyjya'ayadyu tyadu Galileeu ja'ayuty di'ibu o'ktu es kyaj dy'unuty ja wiinkru Galileeu ja'ayuty? ³ Kyaj tyuj'ajtanuty. Per pun kyaj miits mjodumbittu, nandu'an mdugooydya'aydyut. ⁴ Es maanum yu potsyu kujxmbu di'ibu xuj'ajtypy Silo'ee jyity es dya'e'ky nimajmókx tuguk ja ja'ay, ¿mjunándup xytyjy miidsuty ko ni'igu yu'u pyekyjya'ayuty es kyaj ja wiinkru ja'ay di'ibu Jerusalén es kyaj 'yo'ktu? ¡Kyaj tyuj'ajtanuty! ⁵ Per pun miidsuty kyaj mjodumbittu, nandu'an mdugooydya'aydyut.

Iigu kepy éxtumu ijxrajtan

⁶ Net ja Jesús trajtáky tu'ugu ijxrajtan:

—Tu'ugu yedyuk tmudaty tu'ugu iigu kepy ma ja kyam, es oj nejxy es t'ixa'añ pun jama iigu tsa'am. Es ni ti tkapaty. ⁷ Net t'anmaay ja ja'ay di'ibu kywentu'ajtypy ja iigu: “Ix. Tyámats tuguk jumajt kujk nmiñ es n'xxta'ayudsu tyumbu tadu iigu es kyajts ti nbaaty. Tim po'tu'uk. Kadiibu je'eyu 'yadsiput.” ⁸ Es ja ja'ay di'ibu kywentu'ajtypy ja kam 'yadsooy: “Windsún, wa'an t'ak'ity jatuk jumajt. Tyámats ja nax ndaj'yungut es mbajta'agudats ja abu'udu. ⁹ Es kots du'an ndúnat, net n'ijxum kooxyup nyajtum'átat ma tadu jumajt myiñ. Es pun kyaj, ta xpyo'tu'ugut.”

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu toxtyujk juduguty

10 Es mā tu'ugu saābūdu xuu ja Jesús ya'uxpeky mā ja tsajptujk, ¹¹ es ta tu'ugu toxytyujk di'ibū pūjkuṗ majmókx tūguk jumajt. Yū ka'oybyū tū yajwū'amūnū jūdsūguty, es kyaj mbaat ņakutyūy. ¹² Es ko ja Jesús 'yijxū, net oj dyaxū es 'yanmaayū:

—Ūjts tyam mij nya"agūda'agūp.

13 Es net ja kyū'u ttuknikooñ ja toxytyujk, es net ja ņini'x tyūdaay. Ta ja toxytyujk t'awdajty ja Dios. ¹⁴ Es jyot'ambejky ja di'ibū ijtp windsūn mā ja tsajptujk, ja'a ko Jesús tū dya"agūda'aky mā saābūdu xuu tadū toxytyujk. Es ja tsajptujkū ņūwindsūn t'anmaay ja ja'ayuty:

—Tu'uk tu'ugu sūmaān tūdujk xuu mbaat mmindū es m'agūda'aktat, per saābūdu xuu kyaj mbaat.

¹⁵ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Miidsaty di'ibū nay'andījūduṗ es jyiky'attu tūy'ajtūn mūut, ŷti kyaj miidsaty saābūdu xuu xymyūgājūdu mburrū es ja mdsajkaā es xyajnjxtū nū'ukpū? ¹⁶ Es tyādū toxytyujk yū'u Abraanū tyūmp 'yaats, es ja mūjku'ugópk Satanás tū ya'ityuty mūdu tadū pā'am majmókx tūguk jumajt, ŷti ko kyaj 'yagūda'agūdu tyādū toxytyujk saābūdu xuu?

¹⁷ Es ko dū'un ja Jesús jyūnāñ, nidūgekyū myūdsip tsyoydyū-undāydyū, es ja ja'ayuty di'ibū tū tmūdoy xyondaktaaydyū mūt ja mūj'ajtūn di'ibū Jesús tū ttuñ.

Mortás tūmt éxtūmū ijxpajtūn

¹⁸ Net ja Jesús jyūnāñ:

—ŷWi'ix ya'ixy ja Diosū kyutujkūn, es tits mbaat mūut nyajki-jxyū? ¹⁹ Dū'un éxtūm tu'ugu mortás tūmt di'ibū tu'ugu yedyujk tū twūjy es yajnijeepy mūdu nax, es yoñ éxtūm tu'ugu kepyūn es ja joonaty tṗjta'aktū pya'an mā tadū xye'entsy.

Levaduuru éxtūmū ijxpajtūn

²⁰ Es 'yakjūnāñ ja Jesús:

—ŷTi mbaat mūt kyijxyū ja Diosū kyutujkūn? ²¹ Dū'un yū'u éxtūm ja levaduuru di'ibū tu'ugu toxytyujk pyūjtákyry mā mayū arinū es ttuktij'yo'oy koonūm ņaydyuktujkūdyā'ayuty.

Tūjk āā xu'utspū

²² Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyū'u, ņējxy Jerusalén es ņaxy kajpngajpn es ya'uxpeky. ²³ Es nidu'uk yajtūjū:

—Windsūn, ŷje'eyū niwaanū di'ibū nitsokp?

Es ja Jesús 'yadsooy:

²⁴ —Jottūgoydyū es mdúkūduṗ mā tūjk āā xu'utspū, ja'a ko may ja ja'ay tyūkyā'andū, es kyaj mbaat tyúkūdu. ²⁵ Es ko ja kudūjk pyūdu'ūgūt es dya"adúkūṗ ja tūjk āā, net miidsaty di'ibū jap tūja'p kyóxtūp ja tūjk āā, es mjūnā'andūṗ: “Windsūn, ya'awā'ats ja mdūjk esūts ndúkūduṗ.” Es ja kudūjk 'yadsōwūt: “Kyajts nnijawū mbūn miidsaty es mā mdsoondū.” ²⁶ Es

miidsuty xy'anuumut: "Ūdsajtam oj n'okka'ayumba ti'igy, es mijts xya'uxpajk ngajpnótyuts." ²⁷ Es yu kudajk m'adsówudut: "Tu n'anuumudu ko kyajts nnijawu ma mdsoundu. jŷuga'aktu ja ya nidugekyu miidsuty pojpu tuumbaty!" ²⁸ Jam ma ja'ay ju'uy ya'axtat es űaydyatskaadudut mut ja ay'o'on, jam nandu'un miits m'ittut ko xy'ixtat yu Abraan, Isaa esu Jakoob es nidugekyu Diosu kyugajxpu ma Diosu kyutujkun, es miits myaj'yojkrudsamándur tija'p. ²⁹ Es ja ja'ay myina'andu jagam ma xuu pyudsemy es ma xuu tsyi'ity es ma jumboj es ma yukpoj, es űaxwaatstat es kyádyut ma Diosu kyutujkun. ³⁰ Es ta di'ibu tyam ux'ok, yu'u nujxtur jawyiin; es di'ibu tyam jawyiin, yu'u ittur ux'ok.

Jesús tniya'axy ja jerusaléngudu ja'ayuty

³¹ Es net jyajttu nija'ajuty ja fariseeuty, es t'anmaaydu ja Jesús:

—Tsoon ja yaa, ja'a ko ja Eroodus mya'oogánur.

³² Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Nuj anuumudu tadu wax kots uj njuna'añ: "Ūjts nyajrudsmaambyuts yu ka'oybyu es nya'aguda'aguduts yu puma'ay, es nyajkaxa'añuts yu nduunguts extu ko Dios juna'anunam." ³³ Es mbaaduts nyaj'yo'oyuduts ja ndu'u extu koonamts nja'tuduts Jerusalén. Mut ko kyaj mbaat tu'ugu Diosu kyugajxpu 'yeeky pan kyaj jyáputy Jerusalén.

³⁴ Es ja Jesús 'yakjunañ:

—Miits Jerusalén ja'ayuty, miits mya'o'ktur yu Diosu kyugajxputy es xykyuka'atstu ja di'ibu Dios kyejxypy. Kanak ok miidsuty njayajmuka'añ éxtamu tuttaak dyajmiky ja tyutku'unguty kyaknbatku'p, per kyaj xykyupujktu. ³⁵ M'ixtur miidsuty ko yu mdajk wyu'uma'añ kubak. Es n'anuumudu ko kyajts xyñaky'ixtat extu ko tpaadat ja xuu es miits mjuna'andut: "Dios kyunu'xur ja di'ibu miimp Nindsun'ajtamgyujxm."

14

Jesús dya"aguda'aky ja puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix

¹ Ma tu'ugu saabudu xuu ja Jesús űejxy kaabyu ma tu'ugu windsun fariseeu tyajk, es támdum pya'ixyuty yu wiinkpu fariseeuty. ² Es jam Jesús wyinduuy tu'ugu puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix. ³ Net ja Jesús dyajtuy ja fariseeuty es di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktur:

—¿Ti ja ana'amun yajkutijkyru, es nya'agudákum ja puma'ay ma saabudu xuu, o kyaju?

4 Es yu'ujaty wu'amdaaydyu amoñu. Net ja Jesús tku'unitoon ja puma'ay es dya'agudaky, es t'anmaay es ñujxat. 5 Net ja Jesús t'anmaay ja fariseeuty:

—Pun miidsaty yu m'u'unk o mdsajkaa kunajxp ma tu'ugu nudajñ, ¿ti kyaj mij xyjuudat pójun, oy jyatimsaabuxujaty?

6 Es kyaj 'yadsoojumbijttu ni wi'ix.

Yajwóy ma pujk ukun

7 Es ko t'ijxy ja Jesús yu ja'ayaty di'ibu tu yajwóy ko twin'ixtu yu uñaaybyajn di'ibu windsu'kun maut ma meesu, net myooydu tadu kajxwíjan:

8 —Ko pun mwówadut ma tu'ugu xuu ma ja'ay pyaka'añ, katu m'u'uñu ma ja uñaaybyajn ja jujp'ámbu. Mbaat myiñu wiinkru ja'ay di'ibu ni'igu muj ijtp es kudii mij, 9 es ja kudujk m'anuumudut: “Wa'tsu'uk jaa es yu ja'ay 'yu'uñut.” Es mij mnajxat mat ja tsoydu'un extu jam ux'am, es m'u'uñut. 10 Tyam ngajxwíjy es ko myajwówat, u'uñu jam ux'am. Es ko myínut di'ibu tu mwóyaty, net m'anuumudut: “Mutnaymyaayubu, nax yamdsoo ma uñaaybyajn di'ibu myudajtypy ja windsu'kun.” Es du'un xy'axájat ja windsu'kun ma ja ja'ay 'yu'uñudu mat mij ma ja meesu. 11 Di'ibu naymyujpajtakur, yu'u Dios puwíjtsur; es di'ibu naybyujtakur yuunk naxypu, yu'u Dios ya'ítur muj.

12 Es ja Jesús t'anmaay nandu'un ja kudujk di'ibu tu tway:

—Ko xywyówat ja ja'ay kaabyu, katu xywyowdu yu mmutnaymyaayubu es ja mmugu'uktujk, o mmudujkra'a, o makja'aydyujk, di'ibu óknum mij mwówadur nandu'un.

13 Kyaj dyu'unuty. Ko ja'ay xywyówat ma xuu xytyuna'añuty, mwówar yu ayoobu ja'ay, yu uxneybyu es yu wiintsu. 14 Pun mdiimbyu du'un, mgunu'xudur ja Dios, ja'a ko yu'ujaty kyaj mbaat dyajjumbittu. Dios myajjumbijtxudur ma naty jykypyeky ja ja'ayaty di'ibu jiky'ajttur tuj'ajtun maut.

Di'ibu rey tyuun ko 'yu'unk pyejky

15 Es ko tmdooy yu tyaadu, tu'ugu di'ibu naty jam uñaapy ma ja meesu t'anmaay ja Jesús:

—Jotkujk di'ibu kaapy ma ja Diosu kyutujkun!

16 Net ja Jesús jyunáñ:

—Tu'ugu kudujk ttuna'añ tu'ugu muj xuu. Net twooy may ja ja'ayaty. 17 Es óknum ma ja oorú tpaty ma 'ya'ux'ata'andu, tkejxy tu'ugu tyuumbu es t'anuumut ja ja'ayaty: “Mindu. Tu net yajpajtakta'ay tugekyu.” 18 Es nidugekyu di'ibu tu tway jyunandu: “Du'un xy'oknama'xat.” Tu'uk jyunáñ: “Ja'a ko tyámuts tu njuy tu'ugu nax, es yu'uts nujx n'ixa'añ. Tunu may'ajtun, du'un xy'oknama'xat.” 19 Es jatuk jyunáñ: “Yu'uts tu njuy mugoxk mankwernu yuubu, es

yu'ats nujx n'ijxmatsa'añ pán yuup. Tun may'ajtun, du'hn xy'oknama'xut." ²⁰ Es jatu'uk jyunáñ: "Tyámats ndimpujkta'ay. Kyajts mbaat nnejxy." ²¹ Es ko ja tuumbu jymbijty, net ja wyindsún t'anmaay tugekyu. Net ja wyindsún 'yajku, es t'anmaay ja tyuumbu: "Nujx tyamyu woomúk yu ja'ayuty di'ibáty muj tu'aay mutsk tu'aay, es xyajmínut ja yaa nidugekyu ayoobu ja'ayuty esu uxneybyu esu wiintspu." ²² Es óknem ja tuumbu t'anmaay ja wyindsún: "Tats nduñ éxtam tu mjuna'añ, es tápnem 'yak'awa'adsaty yu lugaar." ²³ Es ja wyindsún t'anmaay ja tyuumbu: "Nujx, ak'ix mā kajpnba'a es mā padu'u, es myíndut yu ja'ay esuts yu ndujk 'yútsut. ²⁴ Ja'a ko di'ibats tu njawoy jawyiin es kyaj myindu, tyam kyajts nnakymyo'oyut es kyáyut."

²⁵ Es mā tyimnejxy ja Jesús, pyanejxyaty ja mayjya'ay. Ta ja Jesús 'yijxambijty es jyunáñ:

²⁶ —Pun xyñiminaambats éxtamts yu n'uxprijkpu, jawyiinats xytsyókut uj es óknem yu mdeety mdaak esu mnudo'oxy es yu m'u'unk es yu mmuga'axuty, es mij ku'am. Es pun kyaju du'hn xytsyeky, kyaj mbaat m'ity éxtamdsu n'uxprijkpu. ²⁷ Es kyaj mbaat n'uxprijkpu'áty pun kyajts xypyadsooñ es mjiky'átut éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kun tninejxy.

²⁸ 'Pun miits nidu'uk mgojaampy tu'ugu potsy kujxm, ¿kyaj jawyiin xy'oktúnut ja mgwentu es xy'ixut wi'ix xya'abaadut? ²⁹ Es pun je'eyu tu xyñidaju ja mbotsy es kyaj mbaat xyñakyya'abety, nidugekyu ja'ayuty mij mdukxi'igudut ³⁰ es jyuná'andut: "Tadu ja'ay je'eyu tu tpojtse'egy es kyaj t'ok'ya'abajnu."

³¹ 'O pun tu'ugu rey mat majk mil yu syoldaadu tsyiptuna'añ mat jatu'ugu rey di'ibu myudajtypy i'px mil yu syoldaadu, ¿kyaj jawyiin tniwinmayu pun mada'agup o kyaj? ³² Es pun kyaj, netyu tkexy tu'ugu kyugajxy ko naty jagámnum myiñ ja myudsip es t'anumut ko wa'an tme'xy es du'huñ 'yítut.

³³ 'Nan nidu'uguty miidsaty, pun kyaj xymyastu'uty tugekyu di'ibu mmudajtypy, kyaj mbaat m'ity éxtamts uj ja n'uxprijkpu.

Kaan tyugooyñu ja tya'amts'át

³⁴ 'Yu kaan oy. Per pun tugooyñup ja tya'amts'át, ¿wi'ix mbaat ñakytuñ? ³⁵ Kyaj ñaky'óyaty, ni mā nax es ni mā ja abu'udu 'yity niko'obety. Je'eyu du'huñ ñatugooyñu. Di'ibu mdoodup, wa'an tjaygyúkadu.

¹ Es ja yajkugubajtrɔtɔjk es pánaty 'yandijtɔp pekyjya'ayaty tɔimɔjwá'ktɔ ja Jesús es tɔmɔdowá'andɔ ja 'yɔxpɔjktɔn.
² Páaty yɔ fariseeuty es ja di'ibuty tsajtrɔgóty ya'ɔxpɔjktɔp ñay'anmáayɔdɔ:

—Tyáɔ ja'áy 'yaxájɔp ja pekyjya'ayaty es kyaydyɔ mɔɔt.

³ Net ja Jesús trɔjtáky tu'ugu ijxpajtɔn:

⁴ —Pɔn miidsaty nidu'uk mɔmɔdajtypy tuk mɔgo'pɔm mborreegɔ es tu'uk tyɔgoy, ¿ti kyaj xyajwɔ'umɔdɔ tadɔ majtá'pɔ majmókɔ majtáxkrɔ jam aamyóty es ñajx xy'ɔxtá'áy di'ibɔ tɔ tyɔgoy extɔ ko xypɔááɔt? ⁵ Es ko xypɔááɔt, xypɔjta'áɔt mgejkykyɔjxy es mɔxonda'áɔt. ⁶ Es ko mja'tɔt má mɔɔjk, xy'anɔmɔdɔ mɔmɔtnaymyaayɔbɔ es ja mɔmɔɔjkrá'a: “Xonda'áktɔ mɔt ɔj, ko tɔts nbaaty ja nborreegɔts di'ibɔ naty tɔ tyɔgoy.” ⁷ Tɔy'ajtɔn n'anɔmɔdɔ ko nandɔ'ɔn tam ni'igɔ ijt xondakɔn tsajtrɔtm mɔt tu'ugu pekyjya'ay jyodɔmbity es kyaj mɔt ja nimajtá'pɔ majmókɔ majtáxkrɔ ja'áy di'ibɔ nayjya'áɔɔp ko jyiky'attɔ tɔy'ajtɔn mɔɔt es kyaj jyodɔmbittɔ.

Toxytyɔjk trɔaty ja myeeñ éxtɔmɔ ijxpajtɔn

⁸ 'O pɔn tu'ugu toxytyɔjk myɔdajtypy majk ja meeñ es dyajtrɔgóty tu'uk, ¿ti kyaj dyajtoye'eky ja jyɔn es tyákɔt padɔ'krɔ jap trɔgoty es t'ɔxtá'áyɔt odyá'agyɔ extɔ ko trɔááɔt? ⁹ Es ko trɔááɔt, net dyajnaymyúkɔɔt ja myɔgu'uktɔjk es ja myɔɔjkrá'a, es t'anɔmɔt: “Xonda'áktɔ mɔt ɔj, ja'a ko tɔts nbaaty ja nmeñ di'ibɔdsɔ naty tɔ nyajtrɔgóty.”

¹⁰ Es ja Jesús jyɔna'añ nandɔ'ɔn:

—N'anɔmɔ miidsaty, ta yɔ ijt xondakɔn má Dios ja 'yánkɔsuty mɔt tu'ugu pekyjya'ay ko jyodɔmbity.

Mixy di'ibɔ axɔɔk jiky'ajt

¹¹ Net ja Jesús trɔjtáky jatɔ'ugu ijxpajtɔn:

—Tu'ugu yedyɔjk tɔmɔdajty majtskɔ myááank. ¹² Es ja mutskɔ t'anmáay ja tyeety: “Tatɔ, xymyo'oyɔpts ja ngumá'áñɔts di'ibɔts ɔj xypɔatp.” Net ja tyeety dyajwá'xy ja kumá'áñ es tmooy. ¹³ Es ko waanɔ 'yijty, net ja 'yu'unk ja mutskɔ dyajmujktaay ja kyumá'áñ, es oj ñajxɔn jagam má wiink naxwíñɔdɔ. Es jam dyajkujxtaay ja myeeñ mɔt ja axɔɔkrɔ jyiky'ajtɔn. ¹⁴ Es ko ja myeeñ oj dyajkujxtaayñ tɔgekyɔ, net myiñ ja mak yuu má tadɔ naxwíñɔdɔ, es 'yayu'ajɔn. ¹⁵ Net t'ɔxtáay ja tyuunk má tu'ugu yedyɔjk di'ibɔ jap kugajɔn. Net kyajxɔ kyamoty es tkwentɔ'átɔt ja ɔdsɔm. ¹⁶ Esɔ tadɔ mixy jantsy yu'o'kɔp. Kyaj ti mɔɔt ja jyot dya'útsɔt, extɔ jyaju'xánnɔ di'ibɔ dɔ'ɔn kɔxɔ'krɔ éxtɔmɔ tsejtsyɔn, di'ibɔ ɔdsɔm jyɔ'xtɔp, es ni ti pán kyamo'oyaty.

17 'Net jyotmay'e'ky es jyunáñ: “iNu'undsū ndeety tmudaty yu tuumbū mā tyujk es tmo'oy ja kya'ay 'yukun nanadaku es uj ja yaa n'ayóyuts mat ja yuu! 18 N'oknujxnats madsū ndeety, es n'anamudats: Tatu, tats nduundugóy mat ja Dios es mat mij. 19 Kyajts xyñakyñituku es mjuna'anat kots mij xy'u'unguty. Axájuguts éxtam tu'ugu mduumbū.” 20 Net tyu'udujku es ñejxy mā ja tyeedyu tyujk. Es ko naty myññam jagam, yu tyeety 'yijxu es pya'ayooju, es ñejxy oj jyujp'yo'oyuty, es 'yaxaju es mynaanu es tsyu'xu.

21 'Net ja 'yu'unk 'yanmaayu: “Tatitu'unk, tats nduundugóy mā Dios es mat mij. Kyajts xyñakyñituku es mjuna'anat kots mij xy'u'unguty.” 22 Ta ja tyeety t'anmaay ja pyo'oduumbaty: “Juuttu pojan yu wit ja oybyu es tukpajta'aktu. Es mo'oydyu nandu'un tu'ugu kyujjits es yu kyu'uk, 23 es yajmíndu ja tsajkaa ja ni'xpu es xya'oogat es nga'ay n'úkum es ja xuu ndu'unam. 24 Ja'a ko tyadu n'u'unguts du'un éxtam tu 'yo'knu, es tu jya'ty jatugok. Es tu naty tyugooyñu, es tyam tu nbaadyuts jatugok.” Net ja xuu ttuundu.

25 'Es ja 'yu'unk ja ka'axkórk japu naty kamoty tyuñ. Es ko jyajty tujk wingón, net tmadooy ko ja'ay xyu'uxy es 'yatsta. 26 Net dyaxu tu'ugu tuumbū es dyajtayu: “¿Ti tuun jajtup?” 27 Es ja tuumbū 'yadsooy: “Yu m'utsy tu jya'ty esu mdeety tu tni'ana'amū es 'yoogat ja tsajka ni'x mat ko tu jya'ty oy mak.” 28 Es ja ka'axkórk jyot'ambejky. Kyaj jap tyukuyáñ. Net ja tyeety pyudseemy es 'yanmaayu: “Tuku.” 29 Es yu'u t'anmaay ja tyeety: “Mnija'ap naak jamajtats mij tu nmədúñ, es kyajts mij nmədugoy ni na'a, es ni je'eyuts xykyamo'oy tu'ugu tsyibu'unk es ndúnudats yu nxuu madadsu nmətnaymyaayubu. 30 Es tyam tu jya'ty tu tadu m'u'unk di'ibu mmeeñ axuuk tu ttuñ mat ja kujeñdyo'oxyuty, es tu xya'eeky yu tsajka ni'x mat ko tu jyambity.”

31 'Net ja tyeety jyunáñ: “Nitu, mij du'uñam m'ity mat ujts, es tugekyu di'ibuts uj nmədajtypy, mijtsu mja'a. 32 Es tyam oy ndu'unam tyadu xuu es nxondákum, mat ko tyadu m'utsy du'un éxtam ko tu 'yo'knu naty, es tyam tu jyambity jiky. Tu naty tyugooyñu, es tyam tu nbátam jatugok.”

16

Tuumbū di'ibu axuuk myudiimpy ja wyindsun éxtamū ijx-pajtun

1 Nandu'un ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpujkrutujk:

—Jaa tu'uk ijtyu windsun makja'ay es myudajtypy tu'ugu tyuumbū di'ibu kywentu'ajtypy ja jyiky'ajtun. Es ja makja'ay ya'awa'anu ko yu tyuumbū ttuñ axuuk ja jyiky'ajtun.

² 'Net ja wyindsán myajwoojá es yajtáajy: “¿Tii dánu tyáádu éxtám jyána'andu mat mijts? N'okwijsám yá kwentu éxtám tá mduñ, ja'a ko kyaj nnakyyajtuna'añ.” ³ Net ja tuumba ñajjyánaná ká'um: “¿Titsá net ndúnáp tyam? Yá nwindsánats xyryjkaýaambats yá nduungats. Kyajts nmádaty yá májajá esats nnaxtúnat, es tsoyduumbats nandá'un esats n'amdówat yá limosná.” ⁴ Net ñajjyánaná wyinmá'añóty: “Táts nnijawá wí'ixats ndúnat es nmádátádat púnats xy'axájap má tyajk kots új kyaj nduunk nbaádat.” ⁵ Net tmáajxy nidu'uk nidu'uk di'ibá myáni'xy'ajtypy ja wyindsán. Ja jawyiiná dá'un dyajtáay: “¿Ná'un xymyáni'xy'áty ja nwindsánats?” ⁶ Es ja'a 'yadsooy: “Ja'ats nmáni'xyuty táguk mil litrá yá aseytá oliivá.” Net ja di'ibá kywentá'ajtypy 'yanmáay: “Tyáá mneky. U'uñá poján es yajkoj jatú'uk es xyryjta'ágat mil jakujm je'eyá.” ⁷ Es óknam dyajtáay jatú'uk: “¿Ná'un mij xymyáni'xyuty yá nwindsánats?” Es ja'a 'yanmáay: “I'px tuktuk mil kilá yá triigá.” Es ja di'ibá kywentá'ajtypy 'yanmáay: “Tyáá mneky. Yajkoj ja wiinkpá es xyákut je'eyá i'px majtsk mil.” ⁸ Es ko ja wyindsán tñija'ajá, net ñigájxá oyá tadá tuumba, ja'a ko kuwijy mat tadá wyinmá'añ.

Es ja Jesús jyánañ:

—Yá naxwiiñ, ta mayjya'ay di'ibá jiky'ajtp je'eyá meefñ ttsoktá es dyajnipata'andu es myákja'ay'ata'añ mat ja jyiky'ajtán. Es tadá adsojkrá kyuwijyuty wí'ix tyónat má ja wyindsán es tsyókúdat ja myágu'uktájk. Per ja ja'ayuty di'ibá tyunándap éxtám ja Dios ttsekyán, kyaj dá'un 'yadá'utstá.

⁹ Dá'unats miits n'anámádu ko ja pújta'aky yá naxwiiñ má ja ja'ay di'ibáty tyuundap ja axúk'ajtán, yajtúndá yá pújta'aky pán wí'ix ja ja'ay máat mnaymyáyádat es ko naty kyexy, net myajkupáktat má ja winá xáa winá tiempá tsánaaydyák.

¹⁰ Es pán kyuydyiimpý mat ja waanába di'ibá ja wyindsán tukmá'ijxáp, nandá'un tkuudyúñ mat ja maybyá. Es pán toomp waaná, nandá'un tyoñ mat ja kajaaba. ¹¹ Páaty pán kyaj tkuudyúñ di'ibá wyindsán tukmá'ijxáp yá naxwiiñ, Dios nan kyaj myo'oyádat ja jotkujk'ajtán jam tsajpótm. ¹² Es pán miidsaty kyaj yajxón xkyuydyundá di'ibá yá mwindsán jya'a'ajtypy, ¿wí'ix xytsyeken es myajmo'oyat di'ibá mij mja'a'átáp?

¹³ Ni pán po'oduumba mbaat tkamáduñ majtská wyindsán. Ja'a ko pán tuump yajxón má ja wyindsán ja jawyiimba, kyaj mbaat ñaktyúñ yajxón má ja myámajtskrá. Es pán ja myámajtskrá wyindsán tsyejpy ni'igá es tyuñ yajxón mat yá'á, kyaj mbaat ja jawyiimba tnakymyáduñ. Páaty n'anámá

miidsuty ko kyaj mbaat xymyuduń yu Dios p̄an mbujtákyry ja mwinma'añ ma ja meeń.

14 Es ja fariseeuty di'ibu 'yadsojkt̄p̄ ja meeń tm̄doo'ítta t̄gekyu es ja Jesús ttukxi'ikt̄. 15 Net ja Jesús t'anmaaydyu ja fariseeuty:

—Miits mnayyajnáx̄du éxt̄m di'ibu jiky'ajtp̄ t̄y'ajt̄n m̄ut ma ja mayjya'ayuty. Per ja Dios kyaj mbaat xywyin'und̄u, ja'a ko yu'ñija'ap̄ ja mjot mwinma'añ. Es p̄n̄ naybyujtákyr̄ m̄j, Dios 'yaxtijpy.

Moisesu 'yana'amun esu Diosu kyutujkun

16 'Ext̄m ma jyiky'ajty ja Fwank Yajnu bajtr̄p̄ 'yijty ja Moisesu 'yana'amun es ja Diosu kyugajx̄r̄ty ja 'yaxr̄ujkun. Per ókn̄m ma yu Fwank es tyambaat yajkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu ñigajx̄py ja Diosu kyutujkun, es mayjya'ay 'yaxtaaydyur̄ wi'ix agwan̄ tyúkud̄t ma Diosu kyutujkun.

17 'P̄n̄ kyaj 'yoktuunn̄ ni tuk peky ja let̄r̄ di'ibu jyaa'ajtypy ja Moisesu 'yana'amun, jawyiin kyut̄ḡóyut̄ ja tsajp̄ esu nax̄.

Kasaadu ja'ayuty ñaymyastu'udu

18 'P̄n̄ tu'ugu yedyujk̄ myastutyp̄y ja ñudo'oxy es pyeky m̄t ja wiink̄r̄, yajt̄geep̄y ja p̄jk̄ úkn̄ wyindsu'kun. Es di'ibu p̄jk̄p̄ m̄t tu'ugu toxytyujk̄ di'ibu t̄ ñaymyastu'udyuty, nand̄'un yajt̄geep̄y ja p̄jk̄ úkn̄ wyindsu'kun.

Mukja'ay esu Lázaru

19 Es nand̄'un jat̄u'uk̄ tm̄adya'aky ja Jesús:

—Jaa tu'uk̄ ijty ja mukja'ay es ja wyit̄ tr̄ajta'aky ak oybyu. Es bom bom jyantsykyay jyantsy'iiky éxt̄m ja ja'ay xyuduń. 20 Es jam tu'uk̄ ijty nand̄'un ja yedyujk̄ jantsy ayoop̄ es tx̄'aty Lázar̄u, di'ibu naty ja nini'x̄ t̄gekyu ak pu'uts. Es jam yajmastúty ma mukja'ayu tyujk̄ aa. 21 Tyadu ayoob̄u ja'ay, yu'ñ jyanayya'utsan̄ m̄t ja di'ibu ka'ap̄ ma ja mukja'ayu myeesu. Es ja uk̄ ñiwéyuty majaty ja pyu'uts.

22 'Es net 'yo'kn̄ ja Lázar̄u, es ja ankl̄s yajnujxu ma ja Abraan̄ 'yity. Net ja mukja'ay 'ye'ky nand̄'un, es dyaj-naxt̄ujk̄du, 23 es ñejxy ayoodaknóty. Net 'yijxe'ky es t'ijxy ja Abraan̄ esu Lázar̄u. 24 Ta yaxkeky: “¡Apteety Abraan̄, pa'ayooguts! Kaх yu Lázar̄u es dyajxoogut̄ yu kyu'ñ j̄jp̄ m̄t yu n̄u es min dyajxeemy yu nya'anats, ja'a ko n̄goots n'ok'ayoon̄ muk̄ ma tyadu j̄un̄.”

25 'Es ja Abraan̄ 'yanmaaȳu: “Nit̄u, jamyats ko mij t̄ m'ity oy ko t̄ mjiky'aty, es yu Lázar̄u t̄ 'yayoy. Yu'ñ tyam jotkujk̄'ajtp̄, es mij m'ayoy. 26 Nand̄'un ja Dios t̄ tr̄ajta'aky tu'ugu m̄j wok̄ di'ibu abeky xya'ijtam, es kyaj p̄n̄ mbaat ñejxy jamdsoo es ni p̄n̄ yadsoo mbaat kyamíñ.”

27 'Net ja mækja'ay jyunáñ: "Tun̄ may'ajt̄un, apteety Abraan, kax ȳ Lázaru mads̄u ndeety ȳ tyujk ²⁸ mats̄ nm̄adaty nim̄agoxkts̄u n'utsy, es t'an̄um̄at k̄adiib̄u ȳā mȳin̄ut nand̄u'̄n̄ mā tȳad̄u ayoodák̄n."

29 'Es ja Abraan jyunáñ: "Ȳu'uj̄aty mȳudajtt̄ap di'ib̄u Moisés es ja Dios̄u kyugajx̄ru kȳx̄jāaydȳu. ¡Wa'an t̄padund̄u!"

30 'Es ja mækja'ay 'yadsooy: "T̄uy'ajt̄un, apteety Abraan. Per p̄un nidu'uk ȳ o'kr̄u jyikyrȳúkat es ñ̄j̄x̄ut mā ȳu'uj̄aty, ȳu'̄u yajt̄ugajts̄x̄ap ȳu wyinma'añ."

31 'Es ja Abraan 'yanmāaȳu: "P̄un kyaj t̄padúñ ja Moises̄u 'yana'am̄n̄ es di'ib̄u jyaaydȳu ja Dios̄u kyugajx̄ru, nan kyáj̄am̄ t̄m̄ab̄úkat oy jyajikyrȳujkr̄u tu'uḡu o'kr̄u."

17

P̄uroob̄uty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

1 Jesús t'an̄um̄u ja 'ȳx̄rujkr̄uty:

—Taa di'ib̄u ja ja'ay yajpekytyiimpy. ¡Per p̄uroob̄u tad̄u ja'ay di'ib̄u ȳu mȳugu'uk yajt̄ugeepy! ² Nik oy es yajp̄ajta'agut mejyñóty m̄ut tu'uḡu p̄āan yajtuk'yo'kt̄áyut es kyaj ko ȳu mȳugu'uk dyajtuund̄ugóy.

³ 'M̄naygywent̄u'át̄ud̄ap mijts̄. Es p̄un ȳu m'utsy m̄m̄ad̄ugooyp̄, kajx̄wij. Es p̄un jod̄umbijtr̄, poj̄p̄ama'x̄. ⁴ Oy m̄m̄ad̄ugóyud̄ut mij j̄x̄t̄ujk ok tu'ukr̄u x̄ū es j̄x̄t̄ujk ok mȳin̄ut es jȳuna'̄an̄ut: "Ma'x̄kats", pes m̄ma'x̄ap.

M̄ub̄ajkun mæk'ajt̄un m̄m̄ut

5 Es ja apóstul̄aty t'an̄māaydȳu ja Jesús:

—Windsún, tukm̄ub̄ajkats waan̄u ni'iḡu.

6 Es ja Jesús 'yadsooj̄u:

—Oyx̄yap je'eȳu waan̄u x̄ymȳudaty ja m̄ub̄ajkun éxt̄am tu'uḡu mutsk̄ mortás̄ p̄ajk, m̄baat̄x̄yap xy'an̄um̄u ȳu m̄uj̄ kery: "N̄uj̄x̄ m'ity jap mejyñóty", es m̄m̄um̄adówd̄ap.

M̄duumb̄u tyu'un̄n̄

7 'P̄un m̄m̄ad̄ajtypy miids̄aty tu'uḡu m̄duumb̄u es tsu'p̄un ja tuumb̄u jȳumbij̄n̄ mā m̄duj̄k, t̄u oj yu'uy kamoty o t̄u tkwent̄u'aty ja m̄borreeḡu, m'an̄um̄ap: "Nax̄ t̄agoty. U'uñ̄u es mgáyut." ⁸ Kyaj, ¿k̄adii? Ni'iḡu t'an̄um̄u: "Ya'abāad̄ats̄ ja n'a'ux̄ esats̄ ūj̄ n'a'ux̄'át̄ut. Okn̄um̄ m̄baat̄ mij m̄ja'a x̄ya'abāad̄u es m'a'ux̄'át̄ut." ⁹ Es ko tkuydȳuñ̄ éxt̄am tyuk'ane'emȳaty ja wyindsún, ¿ti m̄baat̄ ja wyindsún jȳuna'añ: "Dios̄ kujúyub̄u?" Kyaj, ¿k̄adii? ¹⁰ Nand̄u'̄n̄ miids̄aty ko xykyuydyuunda'ay t̄agekȳu di'ib̄u Dios̄ t̄u m̄duk'ane'emȳaty, m̄j̄na'̄and̄ap: "T̄u ndu'un̄um̄ je'eȳu di'ib̄u t̄u nyajtuk'ana'am̄um̄."

Jesús dya''aguda'aky nimajkrū ja'ay di'ibū myudajttap ja leprū pa'am

¹¹ Es ja Jesús tyu'uyo'oy es ñejxy Jerusalén. Jam ñajxy mā ñaybyadyty yū Samaaryū mūt ja Galileeū. ¹² Es ko jyajty mā tu'ugū kajpn, net tpattū majk ja yedyujk di'ibū myudajttap ja leprū pa'am. Jagam ja tyánudu éxtam jyūna'añ ja Diosu 'yana'amun, ¹³ es yaxkaktū:

—Jesús, Windsún, pa''ayooguts uudsuty.

¹⁴ Es ko Jesús 'yijxū, net 'yanmaayū:

—Nujxtū mā ja teety es m'ixudut.

Es ko oj ñujxtū, net 'yagudaktaaydyū. ¹⁵ Net tu'uk ko t'ijxy es tū 'yaguda'aky, jyūmbijty es ya'axy jyeky t'awdajty ja Dios.

¹⁶ Es net tnimiiñ ja Jesús es ñaygyoxtnaaydyákū es ñayjyujpū naxkujxy es tjā'aygyudákū. Esū tadū yedyujk yū'ū samaritanū ja'ay. ¹⁷ Net ja Jesús jyūnāñ:

—¿Tii kyaj tū 'yaguda'aktū nimajk? ¿Mā net ja nidaxtujkrū?

¹⁸ ¿Tii yū'ūyū naydyi'igyū tyādū samaritanū ja'ay tū jyūmbity es t'awdaty ja Dios?

¹⁹ Net ja Jesús t'anmaay ja ja'ay:

—Pudū'uk es nujx. Tū m'aguda'aky mūt ko tū xymyabeky.

Wi'ix myínut ja Diosu kyutujkun

²⁰ Es ja fariseeuty dyajttudū ja Jesús:

—¿Nā'a dū'un ja Dios yajkutuka'añ?

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko yū Dios myínut es yajkutuka'añ, kyaj ya'ixut ko jya'ty éxtam yū naxwíñudu ja'ay ja ryeyūn. ²¹ Paaty kyaj mbaat njūna'anam: “Yāa net”, o “Tam xim”, mūt ko yū Dios yajkutujkr mā miidsuty.

²² Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpūjkrūty:

—Ja'tap ja timpū ko miits xyjatsóktut es oy tu'ugūn ja xū m'ítut mā uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyū Kyudūnaabyū, es kyajts uj xy'ixtut. ²³ Es ko miits m'anū'umxudut ja ja'ayuty: “Tyamū net”, o “Tūxim ja'a”, kyaj mnujxtut es xy'uxtā'ayuduts.

²⁴ Ja'a ko uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyū Kyudūnaabyū, dū'unuts ngu'ū'uga'añ éxtam ko jyūdsikyūn tyukjajūdyā'ayut tugekyū tsajp. ²⁵ Per jayūjp n'ayówuduts muk es ja ja'ayuty di'ibū tyam jiky'ajttap kyajts xy'axájuduts.

Wi'ix jyūmbítut ja Naxwíñudu Ja'aydyū Kyudūnaabyū

²⁶ 'Extam jyajtū jékuyap ko ja No'ee jyiky'ajty, nandū'un jyātā'añ kots uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyū Kyudūnaabyū, nmínut jatūgok. ²⁷ Ko No'ee jyiky'ajty, ja ja'ayuty kyay 'yuuktū es dyajpáktū ja 'yu'unk extū ko tyūjkū ja No'ee mā ja arkū, es netyū myiinnū ja ayo'onduu es ja ja'ay jyi'xtāaydyū. ²⁸ Es nandū'un jyajtū ko jyiky'ajty ja Lot. Ja ja'ayuty kyay 'yuuktū,

tyook yaktu, ñi'ip kyojtu es ja tyujk tkojtu. ²⁹ Es ko ja Lot tso'oñ ma ja Sodomu kajpn, netyu myiñ ja jænduu es yu azufu jæn di'ibu ka'a tsajwim, es ja ja'ay 'yo'ktaadyu. ³⁰ Es du'un ya'ixut kots uj, ja Naxwiñdu Ja'aydu Kyudanaabyu, ngu'ugut jatugok.

³¹ Es ma tadu xuu, pñn jam pajtp tujk nikujxy, kyaj jyunakut es tyukut tugoty es tjuudut di'ibu jap tyugoty. Es pñndyu naty jap kamoty, kyaj jya'ttat ma ja tyujk. ³² Jamyatstu wi'ix jyajtu mat ja Lotu ñudo'oxy. ³³ Mat ko di'ibu jiky'ataamp mat ja kyum winma'añ, du'ambu ja'ay yajtugeepy ja jyiky'ajtan, es di'ibu jiky'ataamp éxtumts uj ndukni'ixu, du'ambu ja'ay kyaj dyajtugóy ja jyiky'ajtan.

³⁴ Es n'anum nandu'un ko netu naty ja ja'ay mya'adu nimajtsk ti'igyu mabajn, tu'uk yajmunajxut es tu'uk wyu'umut. ³⁵ Es nimajtsku toxytyujk jyutstu ti'igyu, tu'uk yajmunajxut es tu'uk wyu'umut. ³⁶ Es nandu'un nimajtsku yedyujk di'ibu naty jap kamoty, tu'uk yajmunajxut es tu'uk wyu'umut.

³⁷ Es ja Jesusu 'yaxrujkruty yajtuju:

—Windsún, ¿ma tyadu du'un jyata'añuty?

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ma ja o'kpu 'yity, jamu naty ja kus ñaymyíkyuty.

18

Toxytyujk di'ibu myu'i'impu tu'ugu fwez

¹ Jesús trujtáky tu'ugu iixrajtan es ttuk'ixut ko ja'ay du'uñum kyajxta'aktut es kyaj jyotmay'ooktat. ² Du'un jyunáñ:

—Ma tu'ugu kajpn jaa ijty tu'ugu fwez di'ibu kyaj twindsu'ugu Dios es ni pñn tkatuñu kwentu. ³ Es ma tadu kajpn nan jam tu'ugu ku'ekytyo'oxy di'ibu tyimmaye'ebyu tadu fwez es t'amdooy es ja myudsip yajpayo'oyut mat ja tuj'ajtan. ⁴ Es jeky dya'ijtyu tadu fwez, kyaj tkuyduñ. Per óknum ja wyinma'añ dyaj'yo'oy: “Oyats ngawindsu'ugu ja Dios es ni pñnats ngamuj'ixy, ⁵ peru tyadu ku'ekytyo'oxy nugoots xy'okna'amnu, paaty tyámudsu tuj'ajtan nduunut es kadiibu ñakymyínut es xyñakyn'a'amudats.”

⁶ Es ja Jesús jyunáñ:

—Jaygyuku di'ibu kyajx ja fwez axuk ja'ay. ⁷ ¿Ti kyaj ttuunut ja Diosu tuj'ajtan pñnty wyin'ijxudu es tmanu'xta'agudu xuuñ koots es yajpudákudut? ⁸ Du'unats miits n'anumudu es kyaj jyakut esu Dios pyudákudu. Per kots uj, ja Naxwiñdu Ja'aydu Kyudanaabyu, nmínut jatugok ya naxwiñ, ¿tii nbaadupts ja ja'ay pñn myubujktap ja Dios?

Fariseeu esu yajkugubajtpu

⁹ Es ja Jesús tpujtáky jatu'ugū iixpajtun mat ja ja'ayuty di'ibu nayjya'adap jyiky'aty tūy'ajtun mūat es t'axak'ixy oytyim pūnuty. Du'an jyunáñ:

¹⁰ —Majtsk ja yedyujk tū 'yotsy mā ja mūj tsajptujk kajxtákrū. Tu'uk yū'u fariseeu, es jatu'uk yajkugubajtrū. ¹¹ Es ja fariseeu tanū, du'an kyajxta'aky: “Dios, nja'aygyudákyruats mij, ja'a ko uj kyajts ndū'unuty éxtam ja wiinkrū ja'ay di'ibu ma'tsp, di'ibu pekytuump, di'ibu yajtugeepy ja pujk úkanū wyindsu'kan es ni ngadu'unadyuts éxtamu tyadu yajkugubajtrū. ¹² Uj n'ayu'átyuts majtsk ok ja samaan es nyákyuts tuk peky ko wya'xy majk peky tugekyū di'ibuts uj nbatypy.”

¹³ 'Per ja yajkugubajtrū wye'emy jagam, es ni je'eyū kyakooje'eky es pyat'ixat tsajwínm, je'eyū kyaatsy tkoxy es du'an űu'xta'aky: “¡Dios, pa'ayoogats uj, kots uj nbekyjya'ayuty!”

¹⁴ Net ja Jesús jyunáñ:

—N'anūmū ko yū tyadu yajkugubajtrū űujxnu mā tyujk es oj wye'emy oy mūdu Dios, es ja fariseeu kyaj. Ja'a ko pūn naymyujpūjtákrū, Dios puwijtsūp, es di'ibu naybyujtákrū ayooobū es mutsk, Dios yū'u ya'ijtūp māj.

Jesús tkuni'xy ja unā'ku'unguty

¹⁵ Ta ja ja'ayuty dyajmiindu 'yūnā'ku'unguty mā ja Jesús es yajkunu'xat. Es ko ja Jesusū 'yūxpūjkpūty t'ijxtū taadu, net t'oodū ja di'ibu yajmiindap ja 'yūnā'ku'unk. ¹⁶ Es ja Jesús dyaxū es t'anmaay:

—Mastu'uttū, wa'andsū unā'ku'unguty xyñimínduts, es katū xyajjūmbíty, mat ko ja Diosū kyutujkan yū'u jya'a'ajtypy di'ibu du'an éxtam yū'ujuty. ¹⁷ Es tūy'ajtun n'anūmū, pūn kyaj t'axajū ja Diosū kyutujkan éxtam tu'ugū unā'ku'unk, ni nā'a kyatákat jam.

Mukja'ay tmamadya'aky ja Jesús

¹⁸ Es tu'ugū ana'ambū dyajtūy ja Jesús:

—Oy windsūn, ¿tits mbaat nduñ esats nbaadut yū njiky'ajtunuts winū xū winū tiempū?

¹⁹ Ta ja Jesús 'yanmaayū:

—¿Ti ko mjūnā'añ kots uj n'óyuty? ¿Ti mjūnāamp xytyijy kots uj nDiósuty? Yū'ūyū Dios naydyi'igyū oy. ²⁰ Mij mnija'ap di'ibu Dios 'yana'amūn'ajtypy: “Katū xyajtūgóy ja pujk úkanū wyindsu'kan; katū myajja'ay'eeky; katū mdoñ mmeetsy; katū pūn xywyingajxpéty; mwindsū'ugap ja mdaak mdeety.”

²¹ Ja ana'ambū jyunáñ:

—Tugekyū tyāadu tats nguudyuunda'ay extū kots nmutsk'ajty.

²² Es ko taadu tmūdooy ja Jesús, net t'anmaay:

—Mduḡoy'ajtɕap tu'uk. To'kta'ay tugekyu mjiky'ajtun es xumyo'oyut yu ayoobu ja'aydujk es du'un xurpaadut ja oy'ajtun tsajpótm. Es óknuu mmínut es xurpanujxuduts.

²³ Es ko tyaadu tmudooy ja ana'ambu, net mak jyotmay'e'ky, ja'a ko jyantsymukja'ayuty. ²⁴ Ko ja Jesús t'ijxy ko tadu mukja'ay jyotmay'e'ky, net jyunáñ:

—iTsip nimujaa esu mukja'ay tyúkuut ma Diosu kyutujkun!
²⁵ Tɕy'ajtun n'anuuuu ko waanu pojun es tu'ugu kameyu ñáxut xu'uñjyutóty es ñimujaaaty es tu'ugu mukja'ay tyúkuut ma Diosu kyutujkun.

²⁶ Es ja tyadu ja'ayuty di'ibu myudoodu jyunandu:

—¿Es punu du'un, pún mbaat ñitse'eky?

²⁷ Es ja Jesús jyunáñ:

—Di'ibu ja'ayuty kyaj mbaat ttundu, yu Dios mbaat ttuñ.

²⁸ Es ja Peedru 'yanmaay:

—Windsún, uudsuty tats nmastu'uttu di'ibuts nmudajttap es mij mbanejxy.

²⁹ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Tɕy'ajtun, oytyim púnuty di'ibu myastutypy ja tyjk, ja tyaak tyeety, o ja myugu'uguty, o ja ñado'oxy, o ja 'yu'unk, es xurpanujxuduts uj, ³⁰ Dios mo'oyudup waanu ni'igu ma tyadu naxwíñudu, es ma ja naxwíñudu di'ibu miimp, 'yaxájap ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

Jesús tnigajxy myuduḡuk ok ja 'yo'kun

³¹ Net ja Jesús dyajnejxy wiink tsoo ja nimajmajtskrp 'yuxprijkrp, es t'anmaay:

—Tyam njo'omuu Jerusalén ma yajkuudyuna'añ tugekyu di'ibu ja Diosu kyugajxpu kyuxjaayduu, wi'ix uj, ja Naxwíñudu Ja'ayduu Kyudunaabyu, njata'añuts. ³² Pes xykuyaka'anduts ma ja romanu ja'ay, es xytyukxi'iga'anduts, axuuuk xytyuna'anduts es xywyindsuju'uga'anduts. ³³ Xywyora'añuts es óknuu xya'ooga'añuts; per kyumduḡuk xuu njikyryuka'añuts.

³⁴ Es ja 'yuxprijkrpujk kyaj tjaugyujkudu éxtuu jyunáñ ja Jesús es kyaj tñijáwudu ti kyajxury.

Jesús dya'ixpéky tu'ugu wiints

³⁵ Ko ja Jesús jya'táñ ma ja Jerikoo kajpn, tu'ugu wiints 'yu'uñ tu'aay t'amdoy ja limosnu. ³⁶ Es ko tmudooy ko ñaxy ja mayjya'ay, net ja wiints dyajttuy ti tu jyátyuty. ³⁷ Es jyunandu ja mayjya'ay:

—Yu Jesús nazarenu najxp yadsoo.

³⁸ Net ja wiints yaxkeky:

—Jesús, Davitu tyuump 'yaats, ipa'ayooguts uj!

39 Es ja di'ibū nujxtəp jawyiin 'yoojū es 'yamónut. Per ja wiints ni'igū jyantsyya'axy:

—Davitu tyūmp 'yāats, jpa''ayooguts!

40 Net ja Jesús wya'k'a'ajū es tñigajxū es myínut. Es ko ja wiints myiñ wingón, net ja Jesús dyajtūy:

41 —¿Ti mdsejpy es mij ndukmudúnut?

Es ja wiints 'yadsooy:

—Windsún, yu'ats ndsejpy esuts n'ijxprákut.

42 Jesús jyunáñ:

—Axajū ja m'ijxūn, tū m'agudaky ja'a ko tū xymyūbeky.

43 Es netyū ja wiints oj 'yijxwa'xy, es tpanejxy ja Jesús es t'awdaty ja Dios. Es nidugekyū ja'ayuty di'ibū 'yijxtū tyāadū, nandū'un t'awdajty ja Dios.

19

Jesús esū Zakeeū

1 Net ja Jesús jyajty mā Jerikoo kajpn es ñajxy jap kajpnóty.

2 Es jap tsyūnū tu'ugū mukja'ay di'ibū xyu'ajtypy Zakeeū. Yu'u ijty yajkugūbajtrū windsún. 3 Tadu Zakeeū t'ixā'añ ja Jesús. Per kyaj mbaat, ja'a ko yu'u xnakuk'unk es jantsy mayjya'ay jap. 4 Net ja Zakeeū ñejxy pūye'egyū jawyiin es kyūxpejty mā tu'ugū iigū kepy es t'ixā'añ ja Jesús.

5 Es ko ja Jesús jyajty mā yu'u jam, net pyat'ijxy es 'yanmaayū:

—Zakeeū, junak pojūn, ja'a ko koonumts tyam nwu'umā'añ mā mdūjk.

6 Net ja Zakeeū jyūnajky pojūn, es t'axajū ja Jesús mut ja ojyot.

7 Es ko ja ja'ayuty t'ijxtū, net ñay'anmaayūdu:

—Tū ñejxy jajttákrū mā tu'ugū pekyjya'ay ja tyūjk.

8 Net ja Zakeeū tyūnāaye'ky es t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, tyámuts nmo'oya'añ ja ayoobū ja'aydyūjk ja njiky'ajtūnūts kujkwa'xy. Es pūn tūts ndoñ pūn mut ja anū, tyámuts nyajjūmbítat taxk dū'unūn.

9 Es ja Jesús 'yanmaayū:

—Tyam tū jya'ty ja nitsokūn mā tyādū tūjk, ko yū tyādū yedyūjk yu'u nandū'unū Abraanū tyūmp 'yāats. 10 Es uj, ja Naxwíñūdu Ja'ayūdyū Kyudūnaabyū, tū nmíñūts es n'uxtā'ayūts es nyajnitso'oga'añūts pūn tū tyuundagóy.

Meeñ éxtūmū ijxrajtūn

11 Tyamū naty ja ja'ay tūndowdū, net ja Jesús tūjta'agyū tadū ijxrajtūn ja'agyūjxm ko wyingoomp Jerusalén es ko yu'ujty wyinmaydyū ko netyū ja Kristū t'axajūya'añ ja kyū-tūjkūn éxtūm ja reyūn. 12 Es jyūnāñ:

—Jaa ijty tu'ugu mukja'ay di'ibu oj ñejxy jagam wiink naxwíñudu es t'axajaya'añ ja kyutujkun éxtam ja rey es óknam jyumbítat. ¹³ Es ko tsyoonáñ, net twoodsooy nimajk ja tyuumbu es tmoodyu nidu'uk nidu'uk kajktu'ugu meeñ di'ibu jantsy tsooxu, es t'anmaaydyu: “Yajtúndu tadu meeñ extu kots uj njumbítat.” ¹⁴ Es ja ja'ayuty di'ibu yu'u myugugajpn'ajtypy kyaj tsyékyuty, es tyukpagajxu ja wiinkpu kugajxy es ya'anuumat: “Kyajts ndsoktu esu tadu yedyujk ryey'átat yaa.”

¹⁵ 'Per oj tyuku rey, es jyambijty ma ja ñaxwíñudu. Es ko jyajty, ta tñigajxudyaay ja tyuumbu di'ibu tu tmo'oy ja meeñ. Es dyajtuuy nu'un tu gyanaraty nidu'uk nidu'uk. ¹⁶ Ja jawyiimbu myujwa'ky es jyunañ: “Windsún, majku du'unan tu gyanaraty ja mmeeñ.” ¹⁷ Es ja rey 'yadsooy: “Oy. Mij yajxón tu mduñ. Es ko tats xymyudúñ yajxón mut waanu, tyam nbujta'aky es xyajkutúkat majku kajpn.” ¹⁸ Es jatu'uk myiñ es jyunañ: “Windsún, ja mmeeñ tu gyanaraty mągoxk du'unan.” ¹⁹ Es nandu'un ja rey 'yadsooy: “Mij myajkutúkap mągoxku kajpn.” ²⁰ Net jatu'uk myiñ es jyunañ: “Windsún, tyaa ja mmeeñ. Tats nbujke'eky ma tu'ugu payu. ²¹ Ndsu'kupts mij, ja'a ko mij mbye'epy di'ibu kyaj tu xyaky es mdsijky py di'ibu kyaj tu xyñi'ipy.” ²² Net ja rey jyunañ: “Mij, kyaj oy tu mduñ. Mut ja mgu'um ayuk nguyákat. Pán mnija'ap kots uj nyajmiky di'ibats kyaj nbujta'aky es ndsikyats di'ibats kyaj tu nni'ipy, ²³ ¿ti ko tu xykyarujta'aky yu mmeeñats ma yu banku?, es kots uj nja'tat n'axajudats nandu'un yu 'yajuydyuk.” ²⁴ Es t'anmaay di'ibu naty jamaty: “Pujku tadu meeñ es xymyo'oyut di'ibu myudajtypy majk.” ²⁵ Es yu'ujty jyunandu: “Windsún, ¡tam tmudaty majk ja meeñ!” ²⁶ Es ja rey 'yadsooy: “Tuy'ajtan n'anuumu miidsaty, di'ibu myudajtypy, ni'igu 'yak'yajmo'oy, es pán waanu tmudaty, yajpujku di'ibu myudajtypy waanu. ²⁷ Es pánaty xymyudsip'ajtrats es kyaj ttseky esats uj n'ítat rey, yajmín ja yaa es ya'ooktu ya nwinduuyats.”

Jesús tyuku Jerusalén éxtam tu'ugu rey

²⁸ Es ko oj jyunaanda'ay du'un, ja Jesús 'yaknejxy Jerusalén. ²⁹ Es ko wyingoonu ma ja kajpnaty Betfajee es Betañu, ma ja Oliivus Koptk, jam ja Jesús tkejxy nimajtsku 'yuxpujkrpu, ³⁰ es t'anmaay:

—Nujxtu jap kajpnóty tu nwingo'onum. Ko jap mja'ttat, jap xypyaadat tu'ugu burru kuwuuñ di'ibu ni pánnam tkatuk'u'uñ. Xymyugájut es xyajmínat. ³¹ Es ko pán myajtáwudat ti ko xymyugaju, xy'anuumat: “Ja Windsún tseyjpy.”

³² Es ja 'yaxpɯjkpɯty oj ñɯjxtɯ es tɯpattɯ dɯ'un éxtɯm ja Jesús 'yanmaayɯ. ³³ Es ko naty tmɯgajɯ ja burru, net ja ñiwindsán jajtɯjɯ:

—¿Ti ko xymyɯgájudɯ tadɯ burru?

³⁴ Es yɯ'ɯjɯty 'yadsoodɯ:

—Ja'a ko yɯ'u Windsán tseyjy.

³⁵ Es dyajɯjxtɯ mɯ ja Jesús es tɯɯjtáktɯ ja wyit jam burru ñikɯjxy es ja Jesús ttukpejty. ³⁶ Es ko ja Jesús tyu'uyo'oy, ja ja'ayɯty dya'aptɯ wyit tu'aay mɯ ñaxa'añ. ³⁷ Es ko wyingooñ mɯ wyinjɯnaky ja tu'u mɯ ja Oliivɯs Kopk, nidɯgekyɯ ja mayjya'ayɯty xyondaktɯ es t'awdajttɯ ja Dios mat ja'agyɯjxm di'ibɯ tɯ t'ixtɯ, ³⁸ es jyɯnandɯ mak:

—¡Dios kyunu'xɯbɯ tadɯ rey di'ibɯ miimp ja Nindsɯn'ajtɯmgyɯjxm! ¡Wa'an t'ity ja xondakɯn jam tsajpótɯm! ¡Mɯj kɯjxm 'yítɯt ja Dios!

³⁹ Net nija'ajɯty ja fariseeɯty di'ibɯ naty jap mayjya'ayóty t'anmaaydyɯ ja Jesús:

—Ya'axpɯjkpɯ, oo yɯ m'axpɯjkpɯtɯjk es 'yamóndɯt.

⁴⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—N'anɯmɯdɯ pɯn yɯ'ɯjɯty amoondɯp, extɯ yɯ tsaa yaxka'aktɯp.

⁴¹ Es ko jyajty wingón mɯ t'ijxy ja Jerusalén kajpn, ta ja Jesús tnijɯy ja kajpn, ⁴² es jyɯnáñ:

—Jerusalén ja'ayɯty, pɯn m'oknija'adɯpɯxɯp mɯ tyamɯ mxɯ wí'ix xypyaattɯt ja jotkujk'ajtɯn. Per tyam ayu'udsyɯ 'yity mɯ miidsɯty. ⁴³ Es ja'tɯp ja xɯ mɯ mmɯdsíɯty jyá'ttɯt es dyajkojtɯp mɯdɯ tsaa, naɯ, o tijátɯty mɯ ñaygyuwa'andɯt, es tɯgekyɯ myajnadujkta'ayɯdɯt oytyim madsooty ⁴⁴ es dyajtɯgóyɯt ja mgajpn es dya'oogɯt ja mja'ayɯty, es kyaj dyajwɯ'amɯt ni tu'ugɯ tsaa nikɯybyéty mɯ ja mbotsy. Tɯgekyɯ tyaadɯ tyun jyátɯt ja'a ko kyaj tɯ xyñijáwɯdɯ ko yɯ Dios tɯ mnimínɯdɯ.

Jesús dyajpɯdsémy di'ibɯ juuy to'ktɯp mɯ ja mɯj tsajptɯjk

⁴⁵ Net ja Jesús jyajty mɯ ja mɯj tsajptɯjk es dyajpɯdseemy di'ibɯ naty to'ktɯp es juuydyɯp jap, ⁴⁶ es t'anmaaydyɯ:

—Yɯ Diosɯ jyaaybyajtɯn jyɯna'añ: “Yɯ ndujkɯts yɯ'u dɯ'un mɯ ja'ay kyajxta'aky”, es miits xyajwá'andɯ ma'tspɯ aank.

⁴⁷ Es bom bom ja Jesús ya'axpeky mɯ ja mɯj tsajptɯjk. Es ja teedywyindsánɯty es ja di'ibɯty tsajptɯgóty ya'axpɯjktɯp es nandɯ'un ja mɯjja'aydyɯjk t'ɯxta'aydyɯ ja winma'añ wí'ix ja Jesús 'yoogat. ⁴⁸ Per kyaj tɯpattɯ wí'ix ttúnɯt, ja'a ko nidɯgekyɯ ja ja'ay tam yajxón tmɯdoo'íttɯ.

20

Jesusu kyutujkan

¹ Tu'ugu xuu Jesús dya'uxpeky ja ja'ayuty es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk muj tsajptujk ñabotsoty, net jyajtta ja teedy-wyindsúnaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpajktup es ja mujja'aydyujk, ² es jyunandu:

—Anmaagyats, ¿ti kutujkan muut xytyuñu tyaadu es pán tu mmo'oyudyu tadu kutujkan?

³ Net ja Jesús jyunáñ:

—Uj nandu'un nyajtawambyats tu'ugu ayuk miidsaty, es xy'adsoojumbíttat. ⁴ ¿Pán mooyu yu kutujkan ja Fwank es yajnabátat, yu'u Diosu, o ja'ayu?

⁵ Es yu'ujaty ñajjyunánandu:

—Ko n'anma'ayum: “Yu'u Dios mooyu yu kutujkan, yu'u xy'anma'ayum: ¿Es ti ko xykyamabakta? ⁶ Es pán n'anma'ayum: Yu'u wyinma'añdyu ja'ay, rojan nidagekyu yu ja'ay xykyuka'tsta'ayum, ja'a ko yu ja'ayuty myubujktup ko ja Fwank yu'u Diosu kyugajxpu.”

⁷ Paaty t'anmaaydyu ko kyaj tniyawu.

⁸ Net ja Jesús jyunáñ:

—Uj nan kyajts miits n'anuumadu ti kutujkanuts uj nmudajtypy.

Axuk kamgwentu'ajtpaty ijxpajtan

⁹ Net ja Jesús tyujku madyakpu mut ja ja'ayuty, es tpujtákyu tadu ijxpajtan:

—Jaa ijty tu'ugu yedyujk di'ibu kyoj yu uuvu kam ma ja ñax. Es óknam ttukmijky ja uuvu kam mudu wiink ja'ayuty es tso'onnu ja kugam, ñajxnu jeky.

¹⁰ Es ko tpaty yu tiempu ma ja uuvu yajtúkat, net ja kugam tkejxy tu'ugu tyuumbu es t'amdówat ja ja'ayuty di'ibu ja kugam pákup. Es ja ja'ayuty kyaj ti dyajky, je'eyu tkepy-wyojptu es dyajjumbijttu. ¹¹ Net ja kugam tkejxy ja wiinkpu tyuumbu. Es nandu'un axuk ttuundu, tkepywyojptu es dyajjumbijttu. Ni ti tkamooydyu. ¹² Net ja kugam tkejxy jawiinkpu tyuumbu, es ja ja'ayuty dyajtsayujttu es dyajkáktu.

¹³ Es tim óknam ja kugam jyunáñ: “¿Tits ndúnup? N'okkéxyudsu n'u'unk di'ibats njantsytsyejpy. Ko yu'u t'ixtat, wa'an twindsu'ugudat.” ¹⁴ Es ja ja'ayuty di'ibu jam kywentu'ajttup ja uuvu kam, ko t'ijxtu, net ñay'anmaayudu: “Tyaadu yu'u myuwu'amyaambu tadu kam éxtumu kuma'añ. N'ok'ya'o'kum es udsajtam nja'a'ajtam yu tyaadu.”

¹⁵ Net dyajpudsuumdu jap kamoty es dya'o'ktu.

Net ja Jesús dyajtuuy:

—¿Ti tyúnup mat yu'ujuty ja kugam? ¹⁶ Mírup es dya'o'kta'ayudú tadú axuk ja'aydyujk, es tmo'oyat ja wiinkru 'yuuvu kam.

Es ko ja ja'ay tmúdoodu taadu, ta jyunandu:

—¡Ni tkatsókut ja Dios!

¹⁷ Per ja Jesús wyin'ijxudu, es jyunáñ:

—¿Es ti myaydya'agaampy di'ibu jap ma ja Diosu jyaay-byajtun ma kuxja'ay 'yity?:

Yu tsaa di'ibu ja pojtsputujk myastutu, tu tpaaty ja lyugaar ma ja tujk t'ujx'áty.

¹⁸ Es pún jam kuxjubijp ma tadú tsaa, kanak pedazu jam wyaxut. Es pún tadú tsaa nitimpajtup pánuty, tukwa'ayudya'ayudup.

¹⁹ Es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxprijktup netyu tjamatsandu ja Jesús, ja'a ko yu'u ñija'adup ko ja Jesús tu tpraajta'agyu tadú ijxrajtun mat yu'ujuty. Per kyaj tmajtstú, ja'a ko ja ja'ay ttsu'ugudu.

Jesús tmadya'aky ja kugubajtun

²⁰ Net tkajxtú ja kugajxyuty di'ibu nay'andíjudup jyiky'attú tuj'ajtun muut, es t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix dyajka'adut es tkuyaka'andu ma ja gobernador. ²¹ Es t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ya'uxprijkru, nnija'adupts ko mduk'uxpeky di'ibu tuj'ajtun es kyaj xyajtugátsy ja m'uxprijkan, ti'igyú mgajpxy oypuyúnuty muut, es mya'uxpeky mat ja tuj'ajtun ma ja Diosu tyu'u. ²² Anmaagyuts, ¿tii mbaaduts uj ngugubattu ma ja yajkutujkru kopk Sésur, o kyajm?

²³ Es ja Jesús ñija'ap ja ja'ayuty 'yaxuk winma'añ es t'anmaay:

²⁴ —Tuk'ijxkats tu'ugu meen. ¿Pún jam kuxkojy ja wyiin juyjp es pún ja xyuu kuxja'ay?

Es ja ja'ayuty 'yadsooy:

—Yu'u yajkutujkru kopk.

²⁵ Net ja Jesús jyunáñ:

—Pes mo'oy ja yajkutujkru kopk di'ibu yu'u jya'a'ajtypy, es mo'oy ja Dios nandu'un di'ibu yu'u jya'a'ajtypy.

²⁶ Es ja ja'ayuty ñija'adup ko Jesús wyiijuty mat ja 'yayuk éxtam tu 'yadsoy. Es kyaj mbaat dyajka'adu wi'ix ko yu'u ya'uxpeky mat ja mayjya'ay, es net yu'ujuty 'yamoondaaydyu.

Ja'ay dyajtúwdu pún jikyryúktup ja o'kruty

²⁷ Es óknam nija'ajuty ja saduseeuty myiindu ma ja Jesús. Ja saduseeuty jyuná'andu ko kyajp jyikyryuka'añ ja o'kruty. Paaty t'anmaaydyu ja Jesús:

28 —Ya'uxprijkra, ja Moisés tkaxjaay pən tu'ugu yedyujk o'kr es tku'oogut ja ñado'oxy es kyaj tū 'yu'unkpraaty ni tu'uk, ja o'kra 'yutsy pyúkrap ja ku'ekyty'o'oxy. Es ko tpraadut ja 'yu'unk yedyujk, yu'u tyunikujxm'átap ja jamyi. 29 N'ixy'ajtats ja ja'ayaty di'ibu nijxtujk tukka'ax. Es ja ka'axkórk pye-jky, es 'ye'ky, es kyaj dya'u'unkpáty ja ñado'oxy. 30 Ta ja myumajtskra tpejky ja ku'ekyty'o'oxy es nandu'un jyajty. 31 Es ja myudugukra nandu'un jyajty. Extu ko 'yabudseemy nijxtujk, es ni pən tkatukpattu 'yu'unk. 32 Es ko tyaadu du'un tugekyu ñajxy, ta nandu'un ja toxytyujk 'yo'knu. 33 Es yu'uts nyajtawaampy. Ko jyikyryákat, ¿pánuk yu'u nidu'uk ñado'oxy'ajtyry?, ja'a ko yu'u tpejk'abudsuumdaaydyu tadu toxytyujk nijxtujkaty.

34 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Ma tyadu naxwiñadu, prijktap ja ja'ayaty, 35 per di'ibáty nitujkrap es jya'ttat ma tadu jiky'ajtun es jyikyryáktat, kyaj ñakypyáktat, 36 ja'a ko kyaj mbaat ñaky'ooktu. Pes du'un 'yittat éxtam ja ánkusaty, Dios 'yu'unk'átudut, mut ko tū jyikyryáktu. 37 Ma jajmadya'aky ja kepy tyoy, ku'am ja Moisés xytyuknijá'am ko yu o'kra jyikyryáktu. Es jap tkaxjaay ko Dios 'yanmaayy: “Ujts Dios di'ibu ja m'aptajkaty xyDyios'ajtaps. Ujtsu du'un ja Abraan Dyios, Isaá esu Jakoob.” 38 Dios, kyaj yu'u Dyios'aty mut ja eekyryu. Yu'u 'yity Dios mut ja jiiikyryu. Es mut yu'u tugekyu jyiky'ajtta'aydyu.

39 Net naagaty ja di'ibu tsajptugóty ya'uxprijktap jyunandu:

—Oy tū xy'adsoy.

40 Es kyaj pən 'yoknaydyuk'a'ijxunu es tii tnakyyajtáwdut.

Pánu tyuummp 'yaats ja Kristu

41 Net ja Jesús dyajtuudu ja'ajuty:

—¿Es wi'ix mjuna'andu ko ja Kristu yu'u Davit ja tyuummp 'yaats? 42 Davit ku'am jyuna'añ mā ja Salmu neky: Yu Nindsun'ajtam Dios t'anuumu ujtsu nWindsán:

“U'uñu yaa aga'añdsyoo mā ujun

43 extu kots uj nyajtugóyut tugekyu mij ja mmudsip.”

44 ¿Es wi'ix mbaat yu Kristu tyuummp'áty 'yaats'átyuty yu Davit?, ja'a ko Davit ku'am jyunañ: “NWindsánats.”

Jesús tnigajxy ja di'ibu tsajptugóty ya'uxprijktap

45 Es ja ja'ayaty nidugekyu tmudoo'íty ko Jesús t'anuumu ja 'yuxprijkpaty:

46 —Naygywentu'átudu miidsaty mmut ja di'ibuty ya'uxprijktap tsajptugóty. Yu'u pyujtáktap ja witu yembyu, es ttsoktu es ja ja'ayaty 'yabo'x kyajxpo'xudut tu'aay mudu windsu'kun es t'uxta'aydyu uñaaybyajn ja oybyu mā ja tsajptujk es mā ja xuu tyuñuty, 47 es tpejkudu ja

tyajkuty yu ku'ekytyo'oxyuty, es kyajxta'aktu jeky es du'an twin'uuna'andu ja ja'ayuty, es ñay'andijudu jyiky'attu tui'ajtun mut. Paaty patadup ni'igu ja tudyu'unun.

21

Ku'ekytyo'oxy ja myeeñ dyoxy

¹ Es ma ja muj tsajptujku 'yalkansiu ja Jesús t'ijxy ko ja mukja'aydujk trujta'aktu ja meeñ. ² Es nandu'an t'ijxy ko tu'ugu ku'ekytyo'oxy ayoobu trujta'aky nandu'an majtsku mutsk meeñu'unk. ³ Es ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpajkrutujk:

—Tui'ajtun n'anumu ko tyadu ku'ekytyo'oxy di'ibu ayoop tu dyaky ni'igu es kadiinun ja mukja'ayuty, ⁴ ja'a ko yu'ujuty tu dyaktu di'ibu yajnadujkup, peru tyadu ku'ekytyo'oxy tu dyaky tugekyu ja myeeñ di'ibu tukjiky'ajtun.

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptujk tyugoya'añ

⁵ Es nija'ajaty jyuna'andu ko ja muj tsajptujk 'yoyuty tsyujuty ya'ixy mut ja tsaa ja oyatypyu es mut di'ibu ja ja'ay tu tnayaktu extun ja windsu'kun. Net ja Jesús jyunañ:

⁶ —Ja'tup ja xu ko tugekyu tyaadu di'ibu miits m'ijxtup jyjitta'ayut es ni kyawu'umut ni tu'ugu tsaa nikuybyéty.

Ijxwu'umun ko ja naxwiñudu tyugoya'añ

⁷ Es ja 'yuxpajkrutujk dyajtuudu ja Jesús:

—Windsun, ñna'a tyaadu jyata'añ du'an es wi'ix ja ijxwu'umun ko tyaadu du'an jyata'añ?

⁸ Es ja Jesús jyunañ:

—Naygywentu'átudu, kadiibu myajwin'undut, ja'a ko may myina'añ di'ibu juna'anaamp: “Ujtsu du'an ja Kristu.” Es juna'anaamp: “Tu jya'ty ja tiempu.” Katu xypyanujxtu. ⁹ Ko xymudówdut es jyuna'andu ja'ay ko myina'andu soldaadu es tsyiptuna'andu, kyaj mnay'adsu'ugudut. Dios tyuknibujtaku es yu'u tyun jyátut jawyiin, per kyajnum traaty ma ja naxwiñudu tyugóyut.

¹⁰ Tu'ugu naxwiñudu tsyiptúnut mut ja wiinkru naxwiñudu esu ana'ambu mut ja wiink ana'ambu. ¹¹ Es myínut ja muk ujx, es majaty nax kajpn myínut ja yuu es ja muk pa'am, es jam tsajwinm ya'ixut ja ijxwu'umun di'ibu naxwiñudu ja'ay tsyu'ugudup.

¹² 'Es kyajnumu naty tyuñ jya'tyaty tugekyu taadu, miits myajmátut, myajtsúmut es myajtsaatsyutúnut, myajmunujkup ma ja kumdattujk es ma gobernador es ma réyuty, ja'a ko miits xypyanujxtupts. ¹³ Es du'an miidsuty xykyajxut ujtsu nja'a ma ja ja'ayuty. ¹⁴ Katu mjetmay'ooktu miidsuty wi'ix mnayñikajxtu'ududut, ¹⁵ ja'a ko ujts nyákup ja ayuk es ja winma'añ di'ibu ni pún ja

mmudsip kyamada'agut es mjupkugajxudut. ¹⁶ Es n'awanu miidsuty ko extu mdaak mdeedyuty es ja mmuga'axuty es yu mmatnaymyaayubuty mguyakudap, es mya'oogudut nidu'uguty miidsuty. ¹⁷ Es nidugekyu ja'ayuty m'axuk'ixudut ja'a ko miits xypyanyjxtupts. ¹⁸ Per ko du'un ja ayo'on jya'tut, kyaj mjuna'anat ko Dios tu mja'aydyugooyunu. Dios mgwentu'ajtudap oy, extu mwaay di'ibu mgabajkkujxm myudajtypy madsyoy. ¹⁹ Amuk jotmuk mnaybyujta'agudut es xypyaadut ja nitsokun.

²⁰ 'Ko xy'ixtat ja Jerusalen kajpn nadujkta'ayut mut ja soldaaduty, tu naty tpaaty ma kyutagoya'añ. ²¹ Es miidsuty di'ibu ijttap Judeen, nujxtu jagam yugoty; es panaty ijttap Jerusalen, pudsundu nandu'un netyu, es panaty ijttap kamoty, kyaj jymbittat kajpnoty, ²² ja'a ko ayo'on jatunap es yajkuydyuna'añ extum ja Diosu jyaaybyajtan jyunaañ. ²³ Puroobu yu toxytuyjkuty di'ibu u'unkmuduty es di'ibu ya'u'unksi'tsp ko du'un jyatat, ja'a ko muk ayo'on naxut ma ja nax, y ni'igu jyattat tsaatsy kyubety ma tyadu ja'ayuty. ²⁴ Nija'adyu ja'ay ya'oogudut ja soldaaduty. Es nija'ajuty yajmanujxut tsimy majatyu wiink naxwiñdu. Es ja wiink ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelituty 'yana'amu ma ja Jerusalen kajpn extu ko kya'pxut ja tiempu di'ibu Dios tu tpujta'aky.

Wi'ix jymbittat ja Naxwiñdu Ja'ayadyu Kyudunaabyu

²⁵ 'Es ya'ixa'añ ja ijxwu'amun di'ibu Dios tyunaampy ma xuu es ma po'o es ma mdsa'a. Es ja naxwiñdu ja'ay kyaj tnijawudu ti tunanap es nay'adsu'ugudap muk ko tmadowut pyumimy yu jikymyejyñ es jyantsypyadu'ugut. ²⁶ Es ja ja'ayuty extu o'ktso'ogup mut ja tsu'ugu ko t'ixut di'ibu jatunap ya naxwiñ, ja'a ko extu yu mdsa'a yu'xa'añ. ²⁷ Net t'ixtat ko uj, ja naxwiñdu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, nminduts ya naxwiñ yoodsoty mut ja muk'ajtan es ni'igu muj'ajtan. ²⁸ Es ko oga'an tsyonda'agut tyadu ayo'on, jotkujkudu es kooju'uktu, ja'a ko pojun myinat ja mnitsokun.

²⁹ Es ja Jesus nandu'un tpujtaky ja ijxrajtan:

—Ixtu yu iigu kepy es otyim di'ibu kepyuty. ³⁰ Ko xy'ixtat xumimy yu 'yaay, miits mnija'adup ko tu wyingon ja ambu. ³¹ Es nandu'un ko xy'ixtat jyatadu tadu di'ibu tu n'anuumu, mnijawudap ko tu wyingon ja Diosu kyutujkun.

³² 'Tay'ajtan n'anuumudu ko tugekyu tyadu jyata'añuty maanumu naty ja ja'ayuty di'ibu tyam kyaj 'yo'kta'aydyunam. ³³ Ja tsajp es ja naxwiñdu naxup, per ja n'ayukats ni na'a kyakexy kyanaxy.

³⁴ 'Mnaygywentu'atudap miidsuty. Katu mnaymastu'ududu es nugoogay mmu'uuktut es xumyumay xumyudajtat di'ibu ya naxwiñ, esu tadu xuu ajotkumiigyu ti'in myajtukja'ttat

éxtam ko ja juyujkaty yajnáky. ³⁵ Es du'un jyáttut nidugekyu naxwíñadu ja'ay kots uj najx nmiñ. ³⁶ Awix jajp'ixtu es du'uñam mgajxta'aktut es du'un mnitso'oktut ko jyátut tadu ayo'on es muk aa muk jot xywyinguwa'aguduts, uj, ja Naxwíñadu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

³⁷ Xuuñ ja Jesús ya'uxpeky ma ja muj tsajptujk, esu tsu'um jam dyajnáxy ma Oliivus Kopk. ³⁸ Es nidugekyu ja'ayuty jyajttu jéruur jap ma ja muj tsajptujk es tmudoo'ita'añ ja Jesús.

22

Tkajxy'áttu pñn wi'ixu Jesús yajmátsut

¹ Es ja pasku wyingoñu naty ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru. ² Es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxrujktur t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix 'yoogut ja Jesús, per ttsu'ugudu ja ja'ayuty.

Juudus tkayaka'añ ja Jesús

³ Net ja mujku'ugópk Satanás tmooy ja winma'añ yu Juudus Iskaryotu di'ibu ijtp nidu'uk ma ja nimajmajtskru Jesusu 'yuxrujkru, ⁴ es oj ñejxy ma ja teedywyindsúnuty es di'ibuty yu muj tsajptujk kywentu'ajttur, es myadyaky mat yu'ujuty wi'ix tkayaka'añ ja Jesús. ⁵ Es ja ja'ayuty xyondaktu es t'anmaaydyu ja Juudus ko tmo'oya'andu ja meeñ. ⁶ Es ja Juudus tkupejky es t'uxtaay ja winma'añ wi'ix tkayákut ja Jesús ko kyaju naty nu'unu ja'ay.

Nindsun'ajtumu 'ya'ux

⁷ Es ma ja pasku ko ja ja'ayuty dya'ooktu ja byorreegu, ⁸ net ja Jesús tkejxy yu Peedru mat ja Fwank es t'anmaay:

—Najx ya'abaadudu ja pasku a'ux.

⁹ Es yu'ujuty dyajtudu:

—¿Ma xytsyeky es nya'abaaduduts?

¹⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko miits mgajpndúkadut, net xypyaadut tu'ugu yedyujk di'ibu myanejxury tuk tsiyu nuu, es xypyanujxat extu ma tyujktúku. ¹¹ Es xy'anuumat ja kudujk: “Ja Windsun yu'u myajtuujur: ¿Ma ja kwartu ma mbaat n'a'ux'áttuduts mududsu n'uxrujkrutujk tyam ja pasku?” ¹² Net mduk'ixudut tu'ugu muj kwartu es oydyuñ ma ja tukniku'uybyu tujk. Es xy'uxkúkat ja a'ux jam.

¹³ Es yu'ujuty ñujxtu es tpattu tugekyu éxtam 'yanmaay ja Jesús, es dya'abátudu ja pasku a'ux.

¹⁴ Es ko ooru oj tpatnu esu ja'ay 'y'a'ux'áttut, ta ja Jesús es ja 'yuxrujkrutujk ñaxwa'tstaaydyu meesu winduuy. ¹⁵ Net ja Jesús jynáñ:

—Njantsytsyékyats es nduna'añats mut miits yu tyadu pasku a'ux ma kyajnumts n'eeeky. ¹⁶ Ja'a ko n'anuumudu ko kyajts nnakykyáuyt ja pasku a'ux extu ko yajkuudyúnut ma ja Diosu kyutujkan.

¹⁷ Net tkone'ky tuk vasu vinu es tja'aygyudáky ja Dios es t'anmaay ja 'yuxpajkruty:

—Matstu es xyajwa'xtut miidsuty. ¹⁸ N'anuumudu ko kyajts nnaky'uugudats ja vinu extu ko myínut ja Diosu kyutujkan.

¹⁹ Es óknun tkone'ky ja tsajkaaky es tja'aygyudáky ja Dios, net ttujkwa'xy es tmooydyu ja 'yuxpajkruty es t'anmaay:

—Yu'u tyadu hjsu nnini'x di'ibu yajkyakaamp mut miidsuty. Tundu du'un esats xyjamyátstat.

²⁰ Es nandu'un ttuun mut ja vasu vinu ko kyaaydyaay ma ja a'ux es jyunañ:

—Tyadu vinu, yu'uts ja nne'pyñ di'ibu yajtamaamp yaj'yokaamp kots n'oogut miidsuty m'oy'ajtungyujxmuty es yu'agyujxm ja Dios mmo'oyudut ja jembyu kajxy'átyruu.

²¹ 'Es ja yedyujk di'ibats xykyuyakaamp, ta tyam 'yity mut uidsuty ma tyadu meesu. ²² Es tuj'ajtun ko uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nyo'oyats ma ja o'kan ja tyu'u, éxtum ja Dios tu trujta'aky. Per puruobu ja yedyujk di'ibats xykyuyakaamp.

²³ Net ja 'yuxpajkruty ñayyajtuujudu ak yu'ujuty pánu da kuyakánur.

Pán waanu muj

²⁴ Net ak yu'ujuty ñayjyanánudu pánu da ni'igu muj ijtr. ²⁵ Es ja Jesús 'yanmaayudu:

—Ja naxwíñudu ja'ayu ryéyuty esu gobernadooruty ñaymyujpajta'agudu, es ttsoktu es ja ja'ayuty jyuna'andut ko yu'u jyiky'attu tuj'ajtun muut. ²⁶ Per miidsuty kyaj du'un xytyúndut. Ko muj m'ita'anut ma Dios, kyaj mnaymyujpajta'agudut. Naybyujta'agudu éxtum di'ibu waanu mutskpu, es di'ibu ana'amp, yu'u naybyujtákur éxtum tu'ugu tuumbu. ²⁷ ¿Es pán ni'igu muj? ¿Di'ibu uñaary ma ja meesu es kyay, o ja tuumbu di'ibu wingiipy? Ja'a pán uñaary es kyay, ¿kudii? Per uj tyámats ma miidsuty éxtum di'ibu wingiipy.

²⁸ 'Es miidsuty tu xyjamyadátats es tu nandu'un m'ayowdu mut uj. ²⁹ Paaty éxtum yu nDeedyats tu xymyo'oyats ja kutujkan, uj nmo'oya'añats miidsuty nandu'un ja kutujkan ³⁰ es mgay m'uuktut mut hjs mats ja nmeesu kots uj nmínut yajkutujkpu, es nbujta'aktut miidsuty éxtumu gobernadooruty es m'ana'amut ma ja majmajtskpu Israelu myaangadyu tyump 'yaats.

Jesús tnigajxy ko Peedru 'yuxtija'añuty

31 Es ja Jesús t'anmaay ja Peedru:

—Simonk, ja mužku'ugórk Satanás tš t'amdoy yš kutujkan mā Dios es miits myajwijtsxita'andš éxtam ja triigš ya-jwinxíty. Ja'adsš tyaadš n'andijpy, íxup wi'ix myajpeky-tyúnadš. 32 Per ęj tats nmšnu'xta'aky ja Dios kadiibš mmšbujkan tyugoy'átut. Es ko mij mjodšmbítut, xyryudákut ja mmšgu'uguty es kyajts ęj xymyastu'uttat.

33 Es ja Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, ęj nbanšxaambyuts mij oy mdimnšxut pu-jxndugóty, es extš óyuts ndim'oogut mut mij.

34 Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Peedru, n'anšmš ko tyamyš, ko kyajnmš naty ja tšgaak 'yš, mjna'anut tšgak ok ko kyajts mij xy'ixy'aty.

35 Net ja Jesús dyajtadš ja 'yšxřujkřuty:

—Kots mij ngajxtš n'ayuk kajxwš'xřš es kyaj xymyšnšjxtš ja mmorral mut ja mdu'ugaayš es ni mmeeňdyujk es ni męš'ęš ni'igšbš, čtii mdugoy'ajxtš oynš'mnš?

Es yš'ęjty jynandš:

—Ni tii.

36 Net ja Jesús jynáň:

—Pes tyam n'anšmš, řán myšdajtypy ja myorral es ja my-eeňdyujk, wa'an dyajnejxy. Es řán kyaj tmšdaty yš espaadš, wa'an tteeky ja wyit es tjšyut. 37 Es n'anšmš koonš yajkuudyúnut mut ęj éxtam ja Diosš jyaaybyajtš jynš'aň: “Yajtšnšp éxtamš axšk ja'ayšn.” Pes, tšgekyš di'ibš jaaybyéty ijtr mut ęj, koonšmš dš'šn tyuň jyátadš.

38 Es ja 'yšxřujkřuty 'yanmaayadš:

—Windsún, tyam majtskš espaadš.

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Mut yš'ęyš.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

39 Net ja Jesús tšyo'oň es űejxy mā ja Oliivšs Korpk, éxtam jaayšm űejxy. Es ja 'yšxřujkřutšjk řyanšjxšdš. 40 Es ko jyajttš jam, net ja Jesús jynáň:

—Kajxtš'aktš es kadiibš mbekytyúndš.

41 Net ja Jesús űejxy abeky tuk kš'tske'ęyšn, es űaygyoxtnšaydyákš es kyajxtákš, 42 es jynáň:

—Tatš, řšn mdsejpy, yajjšga'agš tyadš vasš. Per kyaj tyúnut éxtšmts ęj ndseky, tun éxtam mij xytsyeky.

43 Es net űimiinš tu'ęš anklš di'ibš tsajpótm es jy-otmškmooyš. 44 Es ko jam jyantsy'ayooy mšk, net kyajxtákš mut tšgekyš myšjšš, es řyšxykyuty es xye'xy éxtamš ne'řyň di'ibš kš'šp naxkšjxy.

45 Es ko pyude'ky mā naty kyajxta'aky, ta ņejxy mā ja 'yuxpɛjkrɛtɛjk, es tɔattɛ ak maadɔp, mɛt ko jyotmay'ooktɛ.

46 Net ja Jesús jyunáñ:

—¿Ti ko mma'adɛ? Pɛdɛ'uktɛ es mgajxta'aktɛt, kɛdiibu mbekytyúndɛt.

Jesús yajmátsy

47 Támnamɛ naty ja Jesús 'yakkajxy ko myiindu mayjya'ay es ja Juudɛs twinyo'oyɛdɛ, ja di'ibu ijtɔ mā nimajmajtskrɛ xɛpɛjkrɛ. Es ja Juudɛs tniimiñ ja Jesús es ttsu'xa'añ. 48 Net ja Jesús t'anmaay ja Juudɛs:

—Juudɛs, ¿dɛ'ɛnɛts xykyɛyaka'añ mɛt tu'ugu tsi'xyɛ?, ɛj, ja Naxwíñɛdɛ ja'ayɛdyɛ Kyudɛnaabyɛ.

49 Es ko ja 'yuxpɛjkrɛtɛjk t'ixtɛ di'ibu jajtɔp, net dyajtɛdɛ ja Jesús:

—Windsún, ¿n'ok'yajtu'unɛm yɛ espaadɛ?

50 Es nidu'uk yɛ'ɛjɛty dyajtsayujtɛ tu'ugu teedywyindsɛngópkɛ tyuumbɛ es tniɔ'tɛ ja 'ya'oydyatsk.

51 Net ja Jesús jyunáñ:

—¡Mastu'ut! ¡Tɛ net!

Es net ja tyatsk ttoonɛ, es dya'agɛdɛkɛ. 52 Es netɛ Jesús t'anmaay ja teedywyindsúnɛty es di'ibu mɛj tsajptɛjk kywentɛ'ajttɔp es ja mɛjja'aydyɛjkɛty di'ibu naty yajɛxáɛndɔp:

—¿Ti ko mmindu mɛt ja espaadɛ es ja kepy, éxtɛmxyɛpts ɛj nma'tspɛty? 53 Es kots ɛj n'ijty bom bom mɛj tsajptɛjk ñabotsoty, ni je'eyats miits xykyatoondɛ. Per tyamɛ net tɛ tɔaaty ja oorɛ mā miidsɛty mmada'agɛt es ja ka'óybyuty.

Peedɛ t'ɛxtijy ja Jesús

54 Net tmajtstɛ ja Jesús es dyajɛjxtɛ mā ja teedywyindsɛngópkɛ tyɛjk, es ja Peedɛ tpanejxy jagam jawɛ.

55 Es ja ja'ayɛty dyajmájdɛ jɛɛn mā ja tɛja'a, es 'yu'uñɛdɛ xyamɛ; es ja Peedɛ ñaxwe'tsy nandɛ'ɛn mā ja ja'ayɛty.

56 Net tu'ugu kiixy po'oduumbɛ t'ijxy ja Peedɛ 'yu'uñɛ jam jɛɛmbɛ'ám. Es tɛyɛ 'yijxɛ es jyunáñ:

—Tyadɛ yedyɛjk, yɛ'ɛ naty mɛt ja Jesús jyɛdity.

57 Net ja Peedɛ jyunáñ:

—Nitɛ, kyajts n'ixy'aty.

58 Es ko waanɛ 'yijty, jatɛ'ugu ja'ay 'yijxɛ ja Peedɛ es 'yanmaayɛ:

—Mij mɛt yɛ'ɛ mjɛdity nandɛ'ɛn.

Net ja Peedɛ jyunáñ:

—Kyaj 'yɛjtsɛty.

59 Es ko 'yijty éxtɛm tuk oorɛn, net jatɛ'uk 'yanmaayɛ:

—Tɛy'ajtɛn ko tyadɛ yedyɛjk mɛt ja Jesús, ko Galileɛ ja'ay yɛ'ɛ.

60 Net ja Peedru jyanáñ:

—Kyajts nnijawu ti mij mgajxypy.

Es ko ja Peedru du'an jyanáñ, netyu ja tugaak oj 'yuy. 61 Es ja Jesús kyoo'awdijty es twin'ijxy ja Peedru. Net ja Peedru tjamyejtsy éxtam 'yanmaayu ja Jesús: “Kyajnumu naty ja tugaak 'yuy ko mij mjuna'anut tugaak ok ko kyajts xy'ixy'aty.”

62 Es net ja Peedru pyadseemy es kuwepy kuka'atsy jyuuy.

63 Es ja ja'ayaty di'ibu kywentu'ajttap ja Jesús ttukxiktu, tvojptu, 64 twingudsu'umadu, es t'anuumadu:

—May pan tu mgóxyty.

Jesús, wyinduuyty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty

65 Es t'anmaaydyu wi'ixátyty es kyaj tmuj'ijxtu.

66 Es ko oj xyuñu, net ñaymyujkudu ja mujja'aydyujk es ja teedywyindsúnaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktap, es dyajnujxtu ja Jesús ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty. Es jap dyajtudu:

67 —Anmaagyats, ¿mijtsu du'an mGristu?

Esu Jesús 'yadsooy:

—Pan n'anmaapy ko du'an, kyaj xymyubúktat, 68 es pan nya-jtiibyats oytyity, kyajts xy'adsówdat. 69 Es tyam es extu winu xu winu tiempu, uj ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, n'u'uñudats ma 'yaga'añgyu'u Dios di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtypy.

70 Net nidugekyu ja'ajaty dyajtudu ja Jesús:

—¿Tii mjuna'anaamp ko mij Dios m'U'unk'átyty?

Esu Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtan, ujtsu du'an.

71 Net ja ja'ayaty ñay'anmaayudu:

—¿Ti nyajwa'anum ja testiigu? Tu nmudo'om tugekyu udsajtam di'ibu yu'u ku'um kyajxypy ko yu'u Dios 'yU'unk'átyty.

23

Jesús, Pilatu wyinduuy

1 Ta nidugekyu ja ja'ayaty jam juntoty pyudu'ktaaydyu, es dyajnujxtu ja Jesús ma Pilatu. 2 Es jap tni'u'unudu es jyanandu:

—Tuts nbaattu ko tyadu yedyujk ni'igu dyajnaymyúk dyajnaydyu'adsudu ja nja'ay'ajtam es jyuana'añ ko kyaj ngugubajtam ma yu yajkutujkpu kopk, es nandu'an jyuana'añ ko yu'u Kyrístaty, tu'ugu rey.

3 Net ja Pilatu dyajtuy ja Jesús:

—¿Mijtsu du'an ja israelítadyu ryey?

Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtan, ujtsu du'an.

4 Net ja Pilatū t'anmaay ja teedywyindsúnaty es ja mayjya'ayaty:

—Kyajts nbatū ti pyojpū tyadū yedyujk.

5 Es ja ja'ayaty ni'igu jyanandū waanū muk:

—Yū'ū ni'igu dyajnaymyúk dyajnaydya'adsudū ja ja'ayaty, dyajtsondáky jap Galileeū, es extū yaa Judeeū.

Jesús, Eroodūs wyinduuy

6 Es ko ja Pilatū tmadooyū taadū, net dyajtūy pūn Galileeū ja'ay yū'ū. 7 Es ko t'anmaaydyū ko dū'ūn, net tkejxy ja Jesús mā Eroodūs di'ibū ijtp gobernadoor Galileeū es tū naty myiñ Jerusalén paskūxū'ajtpū.

8 Es ko Eroodūs t'ijxy ja Jesús, net jyantsyxyondaky, ja'a ko tūyup tja'ixy'atāñ ko tmadoy'ajty di'ibū Jesús tyiimpy. Es yū'ū t'ixa'āñ ko Jesús ttúnut ja muj'ajtūn. 9 Es dyajtūy may ja ayuk. Perū Jesús kyaj t'adsooy ni di'ibū.

10 Es nandū'ūn jap myiindū ja teedywyindsúnaty es ja di'ibaty tsajptagóty ya'uxpūjktap, es ñi'ūnūndū mukta'aky. 11 Net ja Eroodūs es ja syoldaadūujk kyaj t'agupūjktū. Ta ttukxiktū. Net ttukpūjtáktū ja wyit éxtūmū reyduujk es net tkejxy ja Jesús jatugok mā ja Pilatū. 12 Ja Pilatū mut ja Eroodūs naymyūdsip'ajtūdūbū naty es ko tadū xūñ ñaymyaabyujkūdu jatugok.

Jesús ñidukū es 'yoogut

13 Es net ja Pilatū dyajnaymyujkū ja teedywyindsúnaty es ja justisūujk es ja ja'ayaty, 14 es t'anmaay:

—Miidsaty tū xyajmíndū tyadū yedyujk es mjūnā'andū ko dyajpūdū'uktū ja'ayaty, es uj tats nyajtáy es nbayo'oyats, es kyajts nbatū ni ti pyekey éxtūm miits xyñi'ūnūndū. 15 Es nandū'ūn ja Eroodūs kyaj ti tpatū ja pyojpū. Paaty tū tkajxūmbíty jatugok mā ujtsūn. Es mut yū'ū, ni ti tkatūñ di'ibū tukpraadūdap ja o'kūn. 16 Paaty ndsaatsytyúnupts es óknūmts nasmátsut.

17 Paskū paskū ja Pilatū koonūm tasmatsū tu'ugū tsimyjya'ay di'ibū ja'ay tsojktap. 18 Net ja mayjya'ayaty yaxkaktāydyū muk:

—¡Kyaj! ¡Kyajts yū'ū ndsoktū! ¡Nasmatsū Barrabás!

19 Es yū Barrabás yū'ū naty tsimy ijtp mut ko tū naty tñibude'eky ja yajkutujkpū jap kajpnóty es yajja'ay'eeky.

20 Es ja Pilatū ja'a jyatsojk es tjanasmátsut ja Jesús, paaty jatugokū Pilatū tjatukjaygyukūyāñ. 21 Per ja ja'ayaty 'yak'yā'ax 'yakjoktū muk:

—¡Yajkruuzpát, yajkruuzpát!

22 Es myūdugek ok ja Pilatū t'anūmūdu:

—¿Per ti dān tū ttuundugóy? Ʋj kyajts nbaaty ni ti pyojpu di'ibū kyuoogap, wi'ix mbaat 'yeeky. N'oktsaatsytyūñuts es nnasmátsudats.

²³ Es ja ja'ayuty ni'igu jyanandu jantsy mak:

—¡Wa'an tkruuzpéty! ¡Wa'an tkruuzpéty!

Es ja'a ko mak yax jyojktū, net yajtuuñ ti tsyojktap.

²⁴ Net ja Pilatū tkuydyuuñ éxtam yu'ujuty ttsojktū. ²⁵ Es ko twin'ijxtū Barrabás, ta dyajpudsuumdu jap pujxndugóty mat ko tū naty tnibude'eky ja yajkutujkpu es yajja'ay'eeeky. Net tasmajtsudu. Es ja Pilatū tkuyajky ja Jesús éxtam ja ja'ayuty ttsojktū.

Jesús kyruuzpéty

²⁶ Es ko ja Jesús yajmānūjxnu kruuzpajtpū, net tu'ugū yedyjk tmajtstū tu'aay di'ibū xyu'ajtypy Simonk es kyugajpnuty Sirene. Kyamotyū naty tū 'yotsy. Es ja soldaadutūjk 'yanmaayū es tkajpat agwanū yū Jesusū kyruuz.

²⁷ Es jyantsypyānūjxudu mayjya'ay, es ja'a mūut mayū toxytyūjk di'ibū jantsyjuūy jantsyyáxtap mat ja jotmay ko ja Jesús dyajkruuzpata'andū. ²⁸ Es ja Jesús tni'ijxūmbijty es t'anmaay:

—Miits toxytyūjkuty di'ibū tsūnaaydyap Jerusalén, kátats mij xyñijū'uydyū. Nayñijū'ayudu miidsaty ku'um es yū m'u'unk m'una'kuty, ²⁹ ja'a ko mínūp ja timpū ko mnayjyūna'anūdat: “Jotkūjk di'ibū kyaj mbaat 'yu'unkpāttū, di'ibū kyaj tyim'u'unkpáttū es di'ibū kyaj ya'u'unksi'itstū.” ³⁰ Net ja ja'ayuty jyūna'andū: “Kopk, nijijtpajtkats hūdsaty”, es ja tun t'anūmut: “Yajnitugeegyūts.”

³¹ Es t'ak'anūmūdu Jesús:

—Ʋj kyajts ni ti axūukpu ndúñūm es xyajkruuzpatāndūpts. ¿Ti mjūnaamp xytyijy es jyáttat ja Jerusalén ja'ayuty di'ibū ni'igu pyojpu ja'ayuty?, es yu'ujuty pátap ja mak tūdyu'unūn.

³² Es ja soldaadutūjk dyajnūjxtū nandū'n majtskū axuk ja'ay es dyajkruuzpata'andū mat ja Jesús ti'igyū. ³³ Es ko tmūajjttū mā ja lugaar txū'aty Kalaveerū, net dyajkruuzpajttū ja Jesús. Es pū'aaybū'aay ja majtskpu axuk ja'ay. ³⁴ Es ko jam dyajkruuzpajttū, ja Jesús jyanáñ:

—Tatū, pojpu'ma'xtū, ja'a ko kyaj tnijáwudu di'ibū tyuundūp.

Es ja soldaadutūjk ttuundu ja rifū es dyajwā'xut ja Jesusū wyit. ³⁵ Es ja mayjya'ayuty t'ijxtū jam, es extū ja justisatūjk ttukxiktū ja Jesús es jyanandū:

—Wiink ja'ay tū dyajtse'eky. Wa'an ku'um tnayyajtse'egyuty pūn tūy'ajtūn ko yū'u Kyrístaty, ja di'ibū Dios tū twin'ixy.

³⁶ Net ja soldaadutūjk nandū'n tnixik ttukxiktū ja Jesús es t'awā'anūdu ja vinū tā'am, ³⁷ es jyanandū:

—Pun tų'ajtun mij ja israelitu ryey, nայայnitso'ogudu mij ku'um.

³⁸ Es 'yity jam kyubajm kaxja'ay grieeu es latin es ebreu di'ibu junaamp: “Tyadu y israelituty ja ryey.”

³⁹ Es tu'ugu axuk ja'ay di'ibu jam kuduy ijtp kruuzkajxy nandu'un jyunañ axuk:

—Pun mij mGristu, nայայnitso'ogudu ku'um es udsuty xya-tso'oktadats nandu'un.

⁴⁰ Es jatu'uk t'ooy ja myagu'uk es t'anuum:

—¿Kyaj xytsy'ugu ja Dios ko mij nandu'un myajtydyuñ?

⁴¹ Udsajtum mut ja tų'ajtun tyam n'ayo'om, ja'a ko udsajtum ngumado'om di'ibu tu ndu'unum. Peru tyadu yedyujk ni tii tu tkatuundugóy.

⁴² Net jyunañ:

—Jesús, xyjamyátsupts ko mja'tut ma myajkutuka'añ.

⁴³ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tų'ajtun n'anuum ko tyamyu nmunujxut tsajpótm es m'ítut mut uj.

Jesús 'yeeky

⁴⁴ Jaa naty kijkyxuum, net tugekyu naxwiñudu kyoodsadyaay es 'yijty tuguk ooru wingoots, ⁴⁵ ja'a ko ja xum wyindujktaay. Es net ja aduy di'ibu muj tsajptugóty kyu'tswa'xy kujkujm. ⁴⁶ Net ja Jesús yaxkeky:

—Tatitu'unk, axájuguts ja n'anmaja'an.

Es ko du'un jyunañ, ta 'yo'knu. ⁴⁷ Es ko ja soldadu windsán t'ijxy éxtum jyajtu, net ja Dios t'awdajty es jyunañ:

—Tų'ajtun tyadu yedyujk kyaj ti ttuundugóy.

⁴⁸ Es nidugekyu ja mayja'ayuty di'ibu 'yijxtu jap éxtum jyajtu, net tso'onnuu jap es tkojxtu ja kyaatsy mut ja jotmay.

⁴⁹ Es nidugekyu ja ja'ay di'ibu 'yixy'ajttap ja Jesús, mut ja toxytyujkuty di'ibu padso'onu Galileu, wu'umdu jagam es t'ijxtu éxtum jyajtu.

Jesús ñaxtuku

⁵⁰ Es tu'ugu yedyujk di'ibu xua'ajtypy Josee es jyiky'aty tų'ajtun mut es kyugajpnuty Arimateu, Judeu ñaxóty. Es ja Josee nandu'un y'u nidu'uk di'ibu ana'amp muj tsajptugóty.

⁵¹ Tadu Josee t'awixy nandu'un ko myínut ja Diosu kyutujkan es kyaj ti'igy mut 'yity ja ja'ayuty di'ibu junandu esu Jesús 'yoogat.

⁵² Net tninejxy ja Pilatu es t'amdooy ja Jesusu ñini'x.

⁵³ Es ko dyajjunajktu kyruuzkajxy, net t'abijttu mut tu'ugu muj wit es tpejaktu ma tu'ugu o'kru jut di'ibu naty y'u tu dyajtsajtsjuty dyajpa'ajutyty tsawiiñ es ma kyajnum ja o'kru ñaxtuku. ⁵⁴ Esu naty ñayjyjp'ixudu ko ja saabudu xum dyajtsajtsajtsjuty dyajpa'ajutyty tsawiiñ es ma kyajnum ja o'kru ñaxtuku.

⁵⁵ Es ja toxytyujkuty di'ibu naty tu tsoondu mat ja Jesús jap Galileeu, tpanujxtu ja Josee es t'ijxtu ja o'krpu jut es wi'ix yajpajtáky ja Jesusu ñini'x. ⁵⁶ Es ñajxnadu ma tyujk es dya'uyuydyu ja pa'ak xu'krpu es ja ingwéntuty. Es net pyo'xtu ma ja saabudu xuu éxtum ja ana'amun jyuna'añ.

24

Jesús jyikyppyeky

¹ Es domingu xuu tsejkyu ja toxytyujkuty tmunujxtu ja pa'ak xu'krpu di'ibu naty tu dya'oyudu. Jam dyajnujxtu ma ja Jesús tu ñaxtuku. ² Ko jyajttu jam, net tpattu wiink tsoo ja tsaa di'ibu naty 'yagu'uy'ajtypy ja jut. ³ Es ko tyujkudu jap, kyaj tpattu ja Jesusu ñini'x. ⁴ Es kyaj tmawinma'añbyáttu ti tu jyátyuty. Netyu kyuxe'ky majtsku yedyujk di'ibu wyit jantsy tu'xp. ⁵ Net ja toxytyujkuty tsyu'kudu es ñaxku'ijxudu, es ja yedyujk 'yanmaayudu:

—¿Ti ko miits xy'uxta'aydyu yaa ma o'krpudy di'ibu jiky'ajtp?
⁶ Kyaj ja yaa. Tu jyikyppyeky. Jamyatstu wi'ix m'anmaayy ko nátyñm 'yity jap Galileeu: ⁷ “Uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudnaabyu, nyajkuyaka'añuts ma ja pekyjya'aydyujk es xyajkruuzpátuduts. Es ko 'yítat tuguk xuu, njikyryákuduts jatugok.”

⁸ Net ja toxytyujkuty tjamyajtstu éxtum ja Jesús jyunañ. ⁹ Es ko jyajnuudu jatugok jap kajpnóty, net ttukmumadyaktu nidugekyu ja nimajk tu'ukpu uxrajkrpu es nidugekyu di'ibu jap ak'ijttar. ¹⁰ Esu tadu toxytyujkuty 'yijttu Mariiu Magdalenu, Fwanu, Mariiu di'ibu Santya'agu tyaa'ajtypy, es ja wiinkpu toxytyujkuty. ¹¹ Per ja uxrajkrpuyk kyaj tmubujktu, es jyunandu ko loku di'ibu kyajxtar.

¹² Net ja Peedru tsoyo'ón es ñejxy puye'egyu ma ja o'krpu jut es kyu'ijxu jap ogajp. Je'eyu jap ja wit 'yity di'ibu maut ja Jesús ya"abijty. Es net ja Peedru jyumbijnu jotmaymyuat.

Jesús kyuxe'eky Emaús tu'aay

¹³ Es net nimajtsku uxrajkrpu tsoondu Jerusalén es ñajxtu ma ja Emaús kajpn, di'ibu jagam majk tuk mil metrán, ¹⁴ es kyajx myadya'aktu tugyeku di'ibu naty tu jyátyuty. ¹⁵ Es ko yu'ujuty du'an kyajx myadya'aktu esu Jesús ku'am ñiwingoonu es tyu'uyo'oydyu maut. ¹⁶ Per ja Dios kyaj tyuk'uxkajpu ko yu'ujuty ja Jesús. ¹⁷ Net ja Jesús dyajtmy:

—¿Ti mmadyáktar tu'aay?

Es net yu'ujuty wya'k'a'adu jotmaymyuat. ¹⁸ Net yu'u nidu'uk di'ibu xyu'ajtypy Kleofus 'yadsooy:

—Tugekyu ja 'ayuty tniǰawudu di'ibu tu jyátyuty Jerusalén ma pasku xuu. ¿Tii mij naydyu'uk mjabye'xy'ajtp Jerusalén es kyaj xyñijawu ti jam tu tyuñ tu jyátyuty?

¹⁹ Net ja Jesús dyajtuuy:

—¿Ti jap tu jyátyuty?

Es yu'ujaty jyunandu:

—Éxtum tu ttundu ja Jesús nazarenu. Yu'u tu 'yity Diosu kyugajxpu di'ibu tyiimpy ja muj'ajtun es ya'uxpeky mut ja Diosu kyutujkan, es nidugekyu ja 'ayuty myuj'ixudu. ²⁰ Per ja teedywyindsánuty es ja njustis'a'jtm tu tkuyaktu ma ja Pilatu es dyajkruuzpátat. ²¹ Es uudsuty njuna'andu ko yu'u yajnitso'ogup ja israelítaty. Es tyam tyugukxup ma dya'ooktu es dyajnaxtúkudu. ²² Nandu'un uudsudyu nmagu'ugaty toxytyujk tats du'ũñ xyajwu'amudu. Aambyu jepy tu 'yotstu ma ja o'kpu jut, ²³ per kyaj ja Jesusu ñini'x tu tpaattu. Net tu jyambijnudu es xytyukmumadya'aktats ko tu t'ixtu nimajtsku anklus di'ibu tu 'yanumudu ko Jesús taa jyiky'aty. ²⁴ Es net tu 'yotstu nija'ajuty uudsudyu nmagu'uk es tu tpaattu éxtumu toxytyujk jyuná'andu, per ja Jesús kyaj tu t'ixtu.

²⁵ Net ja Jesús jyunáñ:

—¿Ti ko mgujuunaty miidsaty? ¿Ti ko kyaj xymyubuktu tugekyu di'ibu Diosu kyugajxpu kyaxjaay? ²⁶ Yu'ujaty oj tkaxja'aydyu wa'ats ko yu Kristu 'yayowa'añ es 'yooga'añ es óknum yajkutúkut mut ja muj'ajtun.

²⁷ Ta ja Jesús oj 'yawa'anxudu ja Diosu 'yayuk ma ku'am yajnimadya'aky, tyimtsonda'aky di'ibu Moisés jyaay es tugekyu nu'un ja Diosu kyugajxpu tkaxjaaydyu.

²⁸ Es ko jyajttu ma Emaús kajpn, ja Jesús éxtum jyawu tyu'unaxáñ. ²⁹ Per yu'ujaty dyajwu'amandu es t'anmaaydyu:

—Wu'am mut uudsuty ja yaa. Tu tsyu'ujunu.

Net ja Jesús wye'emy es tyujku mut yu'ujaty. ³⁰ Es ko jam 'yu'ũñ nidugauk ma ja meesu es 'ya'ux'ata'andu, net ja Jesús tkone'ky ja tsajkaaky, es tkuni'xy. Net ttujkwa'xy es tmooydyu ja nimajtskpu. ³¹ Es netyu t'axkajtpu ko yu'udyu Jesús. Netu Jesús pojpn tyugooy. ³² Es yu'ujaty ñayjyunánudu:

—Paadyumu du'un xyjatukja'am ja oy'ajtun ko mut tu ndu'uyo'oyum es nmadyákum es xytyuk'awa'anum ti ja Diosu jyaaybyajtn 'yandijpy.

³³ Es netyu tsyo'ondudu es ñujxtu jap Jerusalén. Es jap tu naty ñaymyúkudu ja nimajk tu'ukpu uxpxjkrpty mut ja jyamyudaty. ³⁴ Es yu'ujaty t'awa'anudu ja nimajtskpu:

—Tuy'ajtun ko ja Jesús tu jyikypyeky. Simonk tu t'ixy.

³⁵ Net ja Kleofas mut ja myugu'uk tmadyaktu éxtum tu jyátyuty tu'aay es wi'ix tu t'axkaptu ja Jesús ko ja tsajkaaky tu ttujkwa'xy.

Di'ibŭ Jesŭs tyuknipejkyry ja 'yuxpŭjkrŭty

³⁶ Es yu'ujuty t'akmadya'aktŭ tadŭ ayuk ko ti'in kyuxe'ky ja Jesŭs ma yu'ujuty es kyajxpo'xŭdu, 'yanmaayŭ:

—Agujk'át jotkujk'áttŭ miidsuty.

³⁷ Ta jyantsytsyŭ'kŭdu. Du'ŭn jyŭnandŭ ko ijxma'ttŭp. ³⁸ Es ja Jesŭs 'yanmaayŭdu:

—¿Ti ko mjotmay'ooktŭ? ¿Ti ko kyaj xymyabuktŭ ko ŭjtsu du'ŭn? ³⁹ Ixtŭts ja ngu'ŭ es ja ndékyŭts ko ŭjtsu du'ŭn ku'am. Toongŭts es ixtŭ ko tŭy'ajtŭn. Yu ijxma'tŭn kyaj tmŭdaty yu xyxy es ja pyajk éxtŭm miits xy'ixtŭts ŭj nmŭdaty.

⁴⁰ Es ko du'ŭn 'yanmaayŭ, tyuk'ijxŭ ja kyŭ'ŭ es ja tyeky. ⁴¹ Es yu'ujuty kyajryŭm tmabeky mŭt ja xondakŭn es du'ŭñŭ wyŭ'ŭmŭdyaydyŭ. Net ja Jesŭs 'yanmaayŭ:

—¿Kyaj ti xymyŭdattŭ di'ibŭ njŭ'xŭm?

⁴² Net myooyŭdu tuk pedazŭ ajkx tsá'ayŭ'unk. ⁴³ Es ja Jesŭs tje'xy yu'ujuty wyinduuy. ⁴⁴ Es net 'yanmaayŭ:

—Kots miidsuty mŭt n'ijty, n'anmaaydyŭ ko yajkuudyuna'añ di'ibŭ Moisés es ja Diosŭ kyugajxpu kyuxjaaydyŭ es di'ibŭ ma Salmŭ neky di'ibŭts ŭj xyñigajx.

⁴⁵ Net ja Jesŭs tyukjaygyujkŭdu ja Diosŭ jyaaybyajtŭn, es jyŭnán:

⁴⁶ —Du'ŭn 'yity kŭxja'ay ko koonŭm yu Kristŭ 'yoogŭt, es kumdugŭk xŭŭ jyikyryákŭt. ⁴⁷ Es mŭt yu'ugyŭjxm yajkajxwá'xŭt ma tugekyŭ naxwíñŭdu, tsyonda'agŭt Jerusalén, ko yu ja'ayuty dyajtŭgátstŭt yu wyinma'añŭty, net ja Dios pyojpŭma'xŭdŭt. ⁴⁸ Es miits m'ijttŭp testiigŭ ma tyaadu tugekyŭ. ⁴⁹ Mŭdowdu. Ŭjts ngáxŭp ma miidsuty di'ibŭts ja nDeety tŭ twanda'aky. Per miits wŭ'ŭmdu yaa Jerusalén extŭ ko xy'axájŭt ja mŭk'ajtŭn di'ibŭ Dios kyaxaampy.

Jesŭs tsyajpéty

⁵⁰ Net ja Jesŭs yajtso'onŭdu jap Jerusalén es yajnŭjxŭdu Betañŭ, es dyajpŭde'ky ja kyŭ'ŭ es kyunu'xŭdu. ⁵¹ Es ko kyunu'xtaayŭ, net tsyajpajŭ es ñjxŭn tsajpótm. ⁵² Net yu'ujuty t'awdattŭ Dios es jyŭmbijttaayñŭ, jantsy jotkujk jyajnŭdu Jerusalén. ⁵³ Es tim jap'ajttŭp ma ja mŭj tsajptŭjk es t'awdattŭ ja Dios.

Oybyu Ayuk Di'ibü Fwank Jyaay

Diosu 'yU'unk jyambity ja'ay

¹ Ko di'ibáty tsyondaky, taa natyñu ja'a di'ibü yajtjip Ayuk. Es yu Ayuk yu'u nandu'unu Dios, es mudumu naty ja Dios Teety.

² Yu'u naty 'yity jawyiin mudu Dios. ³ Ja Ayuk ja'a muut Dios dyajkojy tugekyu di'ibü jaa'ajtp. Tugekyu di'ibü yajkoj, kyaj oj ti kyojy pun kyaj ja'a muut. ⁴ Ja'a di'ibü yajtjip Ayuk, ja'a yajk ja jiky'ajtun nidugekyu di'ibü jiky'ajttup, es yu'u du'un ja jajun di'ibü ñu'umooy tyu'umooy nidugekyu ja'ayaty ya naxwiin. ⁵ Esu tadu jajun, yu'u dun jajp ma kyoodsaty, es kyaj yu koots'at mbaat dyajtugóyu tadu jajun.

⁶ Dios tkejxy tu'ugu ja'ay, Fwank'ajtp. ⁷ Ja'a oj myiñ es tnikajxpátut di'ibü ijtp éxtam ja jajun, esu du'un nidugekyu ja ja'ayaty myubúkadut. ⁸ Ja Fwank, kyaj yu'ujaty ja jajun, je'eyu yu'u tnikajxpétyu tadu jajun. ⁹ Ja jajun tuj'ajtanbu di'ibü kyujajpy kyute'xypy nidugekyu ja ja'ay, ja'a miin ya naxwiin.

¹⁰ Ijtpu naty ja ya naxwiin. Oyu naty Dios ja'a muut tu tjayajkojy ja naxwiinbu, kyaj 'yuxkajpudu ja ja'ayaty. ¹¹ Ja'a oj tjanimiñ di'ibü jya'a'ajtpy, es kyaj oj kyupákadu. ¹² Per nidugekyu di'ibüty kupákadu es myubákadu, dyajnigutujku es yu'ujaty 'yu'unk'átudut ja Dios. ¹³ Yu'ujaty kyaj Dios 'yu'unk'átyaty mut ko ja'ay yajmiin yajjajtudu, es ni mut ko du'unu ja'ay tseky, Dios axájjudup mut ko ku'umu du'un tseky.

¹⁴ Di'ibü yajtjip Ayuk, ja'a jumbijt ja'ay es jyiky'ajty ma uudsaty. Es uudsaty tats n'ixtu ja myuj'ajtun, ja ku'um muj'ajtun di'ibü tu'ugu Dios 'yU'unk'ajtpy, es tmudaty ak tim tuj'ajtun es ak tim kunu'xun. ¹⁵ Es ja Fwank ñikajxpejtpy éxtamu tyestiigu es jyanáñ:

—Tyaadu du'un di'ibüts n'andijpy kots njunáñ ko di'ibü mi-imp óknun es jawyiin uj, yu'u du'un jawyiin, ja'a ko taayumu naty jékyap kots uj nmiin.

¹⁶ Tu Jesukristu xykyunu'xun kanak nipat. ¹⁷ Myooy ja Dios ja Moisesu 'yana'amun, per ja tsojkan es ja tuj'ajtun yajmiin ja Jesukristu. ¹⁸ Ni na'anun pan tka'ixy ja Dios Teety, per yu Diosu 'yU'unk di'ibü jam mut ti'igyu 'yity ja Dios Teety, yu'ujaty tu xytyuk'ijx xytyuknija'am wi'ixu dun ja Dios Teety.

Fwank Yajnubajtpu tnigajxy ja Jesús

¹⁹ Yu Jerusalén israelítaty tkajxtu ja teedyaty esu levitu ja'ayaty di'ibü myuduundup ja teety, es dyajtawá'andu ja Fwank:

—¿Mbánu dun mij?

²⁰ Fwank 'yadsooju tuj'ajtun:

—Ëj kyajts nGrístaty di'ibu Dios wyandak tkajxa'añ.

21 Ta yajtuujumbijtuđu jatugok:

—¿Mbánuđu dún mij? ¿Tii mijtsuđu d'uđu ja Diosuđu kyugajxpuđu Eliiđu?

Ta Fwank 'yadsooy:

—Kyajts uj n'Eliiđu.

Ta yajtuujumbijtkóđuđu:

—Pes, ¿tii mijtsuđu d'uđu ja Diosuđu kyugajxpuđu di'ibu mináđuđu?

Ta 'yadsooy:

—Kyaj.

22 Ta yajtuujumbijtuđu jatugok:

—Pes, ¿mbánuđu dún mij? Ëj nmunuđu xánduđu ja tu'ajtuđu mađu ja di'ibuts tu xykyaxtuđu. Paaty, ¿ti ayúkuts xymyeepy esuts nmunuđu?

23 Ta 'yadsooy ja Fwank:

—Ëjtsuđu dún miimp kugajxyđu mij ittum es n'anuduđu miidsuđu: “Yajtuđu ja tu'uđu mađu myiná'añ ja Windsún” —d'uđu éxtuđu jyuna'añ ja Diosuđu kyugajxpuđu Isaiiđu.

24 Es nanduđu myiinduđu di'ibu fariseeđu ja'ayuty kyajxtuđu.

25 Net yajtuđuđu ja Fwank:

—¿Ti ko myajnúđuđu pan kyaj mij mGrístaty, o m'Eliiđu, o taduđu Diosuđu kyugajxpuđu?

26 Es ja Fwank 'yadsooy:

—Ëj yajnúđuđuđu mat ja nuđu, per mađu miidsuđu ta tu'uk di'ibu miidsuđu kyaj xy'ixy'attuđu, 27 es yuđu miimp óknuđu. Es kyajts uj xyñitakuđu, ni je'eyuđu yuđu kyu'uk nga'agáđuđu éxtuđuđuđu uj n'ítuđuđu tyuumbuđu.

28 Tyáđuđu tyuun jyajtuđu mađu ja naxwiñđuđu di'ibu xyu'ajtypy Betañuđu, Jordánđu awiñ, mađu ja Fwank dyajnúđuđu ja ja'ayuty.

Jesús, ja Diosuđu wyindsu'knuđu

29 Jakumbom ja Fwank t'ijxy ja Jesús ko myuwingóđuđu. Ta jyunáñ:

—¡Ixtu! Tyáđuđu d'uđu ja Diosuđu Byorreegu'unk di'ibu wu'ump éxtuđuđu windsu'knuđu es yajpojpanitugóđuđu ya naxwiñ.

30 Tyáđuđuđuđu dún nmadyak kots njunáñ: “Oknuđu myiñ mađu uj tu'uguđu yedyujk di'ibu d'uđu jawyiin kudiinamuđu, ja'a ko taayumuđu natyñuđu jékyuđuđu kots uj nmiiñ.” 31 Kyajts uj kuduđu nnija'ajuđu pónuđu dún yuđu. Per nmíñuđuđu es nyajnúđuđuđuđu mat ja nuđu, es t'uxkáptuđuđu yuđu israelituđu ja'ayuty.

32 Fwank nanduđuđu jyunáñ:

—Ëj nan tuts n'ixy tsajwínnuđu kyudu'akyđu yuđu Espíritu Santuđu d'uđu éxtuđuđu tu'uguđu paku'unk, es kyuxke'ekyđu mađu ja Jesús. 33 Ëj kyajnúđuđuđu naty nanduđuđuđu nnijawuđu pónuđuđu. Per kodsuđu Diosuđu xykyejuryđu nyajnúđuđuđu mat ja nuđu, ja'ats xy'anmađuđu: “Ko yuđu

Espírítu Santu xy'ixut jyúnaky es kya'at ma ja yedyujk, yu'u du'un di'ibu yajnuátup mat ja Espírítu Santu.”³⁴ Tudsu net n'ixy, es ujtsh du'un nnikajxpejtypy ko yu'udyu Diosu 'yU'unk.

Jesusu 'yuxpukpu jawyiimbu

³⁵ Jakumbom tapu naty jatugok ja Fwank mat nimajtsk di'ibu panujxudup. ³⁶ Ko Fwank t'ijxnajxy ja Jesús, ta jyúnáñ:

—¡Ok'ixtu! Tyaa du'un ja Diosu Byorreegu'unk.

³⁷ Ja nimajtskpu Fwangu 'yuxpukpu tmadoodu ko du'un jyúnáñ. Ta tranujxtu ja Jesús.

³⁸ Es net ja Jesús ñajyuj'ijxu. Ta t'ijxy ko pyanujxudu. Ta t'anmaay:

—¿Ti dun m'uxtaaydyup?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Ya'uxpukpu, ¿ma mij mdsuunu?

³⁹ Esu Jesús 'yadsoojumbijtudu:

—Min xy'ixtu.

Ta oj ñujxtu ma dun tsuunu. Es jam oj kyudsu'ujnudu, ja'a ko ma taxk yaxpuunu naty.

⁴⁰ Es nidu'uk di'ibu Fwank panujxudup, ta oj tranejxy ja Jesús, ja'a yu Andrés, myuga'axu Simonk Peedru. ⁴¹ Kyajnumu naty ti tyuñ jyátyuty es ja Andrés oj t'uxta'ay ja myuga'ax Simonk. Ta t'anmaay:

—Tu net nbátum ja Kristu di'ibu Diosu wyin'ijx.

⁴² Ta ja Andrés oj tmanejxy ja myuga'ax Simonk ma naty ja Jesús. Es ko ja Jesús t'ijxy, ta 'yanmaay:

—Mijtsu du'un Simonk, Jonashu 'yu'unk. Es mij mxu'átup Sefus (di'ibu yaj'andijp Peedru).*

Jesús dyaxu ja Felipe esu Natanael

⁴³ Jakumbom ja Jesús tsoonáñ ñujxa'añ Galileeu. Net tpaty ja Felipe es t'anmaay:

—Pamiinguts.

⁴⁴ Yu Felipe, Betsaydu kyugajpnuty, ma nandu'un 'yittu Andrés esu Peedru. ⁴⁵ Ta ja Felipe tso'oñ, oj t'uxta'ay yu Natanael. Ta t'anmaay:

—Tuts n'ixtu ja yedyujk di'ibu Moisés es di'ibu Diosu kyugajxputy jyaaydyu ma ja Diosu jyaaybyajtun. Yu'u Jesús, 'yu'ungu Josee, di'ibu kugajpn Nazaret.

⁴⁶ Net ja Natanael jyúnáñ:

—¿Tii wa'an da mbaat pyudsemy Nazaret di'ibu oy?

Felipe 'yadsooj:

—Min xy'ixy.

⁴⁷ Ko Jesús t'ijxy mywingóñuty yu Natanael, ta jyúnáñ:

—Tyaa tu'uk myiñ ja israelitu ja'ay di'ibu kyaj 'yanda'aky.

* 1:42 Peedru yu'u grieeгу kyajxy di'ibu yajpudsuumpt tsaa.

48 Net ja Natanael yajtuujū:

—¿Wi'ixuts mij xy'ix'aty?

Jesús 'yadsoojū:

—Ūj mij n'ixy'ajtyuts kyajnumu natyu Felipu mwóyuty ko naty m'u'uñu iigu patku'uy.

49 Net 'yadsooy ja Natanael:

—Ya'uxpukpu, imijtsu du'un Dios m'U'unk'ajtap, mijtsu du'un ja israelítudy ryey!

50 Jesús 'yadsoojū:

—¿Xymyubukpats uj mij ja'a ko tu n'anummu kots mij n'ijxy iigu patku'uy? Pes tyam xy'ixut di'ibuty ni'igu maj.

51 Nandu'un jynáñ ja Jesús:

—Jantsy tuy'ajtunuts miits n'anummu ko m'ixtap awa'ats ja tsajp es xy'ixut ja Diosu 'yanklus pyat jynáktut ma uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudy Kyudunaabyu.

2

Pujk ukun jap Kanaa

1 Kyumduguk xuu tu'uk ja pujk ukun 'yity jam Kanaa, ñaxwíñudu Galileeu. Tamu naty nandu'un yu Jesusu tyaak. ² Es ja Jesús mut ja 'yuxpukpudy oj ñajxtu ma ja ja'ay pyekey ko yajwoodu. ³ Ko oj ja vinu kyexy, ta ja Jesusu tyaak 'yanmaayū:

—Kyajnap ja vinu.

4 Ta ja Jesús t'adsooy ja tyaak:

—Nanitu'unk, ¿ti kots du'un xy'anummu? Kyajnumts uj xyñapaaty.

5 Net ja Mariu t'anmaayudy ja di'ibu naty jam winguudyup:

—Kuydyundu tugekyu di'ibu mduk'ana'amap.

6 Tamu naty tudujku nuudujk di'ibu ak tim tsaa, di'ibu israelítuty yajtuundap ko ñayyajwa'adsudu. Es tu'uk tu'ugu nuudujk mugopx litrun tyaku nuu. ⁷ Jesús t'anmaayudy ja wingiibyuty:

—Ya'utstu mudu nuu tyadu nuudujk.

Ta dya'ujtstu. ⁸ Net ja Jesús t'anmaayudy:

—Jaaptu net waanu es munujxtu ma xuduumbu.

Es du'un ttuundu. ⁹ Es ja xuduumbu t'ukmajtsy ja nuu di'ibu naty tu jumbity vinu. Ni tkanijawu ma myiñ, ja'ayu ja wingiibyuty ñija'adap ma tsooñ, ja'a ko yu'udyu naty tu tjuuttu ja nuu. Ta ja xuduumbu tmuj'yáxu ja pukpu yedyujk.

10 Ta t'anmaayū:

—Jawyiin t'uuktu nidugekyu ja vinu waanu oybyu, es ko ja jabye'xyuty tu t'úknudu naty, nétnam yajmooydyu ja vinu di'ibu kyaj nugo 'yóyuty. Es mij jambit xytyuñ. Oknum xyaky ja vinu waanu oybyu di'ibu naty mya'ijtyru pujke'eky.

11 Y_u ijxw_u'um_un di'ib_u my_udajtypy ja m_uj'ajt_un di'ib_u Jesús tyuun jap Kanaa, Galilee_u ñ_uaxóty, ja'a y_u'u ja jawyi-imb_u ijxw_u'um_un di'ib_u my_udajtypy ja m_uj'ajt_un di'ib_u Jesús tyuun. Es_u d_u'u_n dya'ijx_u ja my_uj'ajt_un es ja 'y_uxp_ujkr_uty my_ub_ujk_ud_u.

12 Ko ty_uad_u x_uu ñajxy, net ja Jesús jy_ujptákn_u Kafarnaúm mut ja ty_uak es_u my_uga'ax_uty es_u 'y_uxp_ujkr_uty. Jap 'yijtt_u majtsk t_ug_uk x_uu.

Jesús dyajp_udsémy di'ib_u juuy to'kt_up mā ja m_uj tsajpt_ujk

13 Es kom wingoomb_u naty ja israelit_u pyask_u x_uu, ta Jesús pyat_ujk_u Jerusalén. 14 Jap m_uj tsajpt_ujk ñabotsoty t_upaty di'ib_u tye'kypy éxt_um_u winds_u'k_un: tsajkaa, borreeg_u es_u pak, es jap di'ibáty wyin'uñ_uaydy_up ja tyeeky di'ib_u ja'áy_udy_u myeeñ wyingooon_ud_up es d_u'u_n t_un_up_uk t_un_ud_u. 15 Ko ty_uad_u Jesús t'ijxy, ta tu'ug_u wyojpn dya'o'oy_u ak tim po'o. Net twoj_up_uds_um_uda_udy_u di'ibáty_u naty jap tye'kypy ja borreeg_u es_u tsajkaa. Es t_unasw_uájud_u ja myeeñ di'ib_u wyingooon_ud_up ja meeñ es dyajj_umbijty ja myees_u. 16 Es ja di'ib_u tye'kypy ja pak t'anma_uay:

—¡Yajp_uds_um_ud_u ty_uad_u ja y_uá! ¡Kát_uds_u nDeedy_u ty_ujk xy_uaw_uá'añ ma_uaydy_ujk!

17 Net ja 'y_uxp_ujkr_uty t_uamyajt_u ja Dios_u jyaaybyajt_un mā jy_una'añ: “Ndsojk'e'kypyuts ja md_ujk.”

18 Net myiind_u ja israelit_u wyinds_un_uty es yajt_uuj_ud_u:

—¿Ti ijxw_u'um_un di'ib_u my_udajtypy ja m_uj'ajt_un mij xytyuk'ijxt_up ko mij xymy_udaty ja kutujk_un es d_u'u_n xytyú_un_ut y_u ty_uad_u?

19 Es_u Jesús 'yadsooj_u:

—Jit_u ty_uad_u m_uj tsajpt_ujk, es t_ug_uk x_uuts ngójud_uts jat_ugok.

20 Ta ja israelit_uty 'yanma_uay_ud_u:

—Justyikxyty_udujk j_um_ujt 'yity es 'yabejty, ¿es mij t_ug_uk x_uu xykyoja'añ?

21 Per ja Jesús ko tmadyaky ja m_uj tsajpt_ujk, ja'a d_u'u_n myadyakypy ja ky_u'u_m nini'x. 22 Pa_uty ko Jesús 'ye'ky es jyikypyejky, ja 'y_uxp_ujkr_uty t_uamyajt_u ko d_u'u_n Jesús jy_unáñ, es tm_ub_ujk_u di'ib_u ijtp ja_uybyéty mā Dios_u jyaaybyajt_un es di'ibáty_u naty_u Jesús t_u 'yan_u'u_mx_uty.

Ñija'ap ja Jesús ja ja'ay ja jyot wyinm_u'añ

23 Ko naty ja Jesús 'yity Jerusalén ko pask_u x_uu, may ja ja'ay my_ub_ujk_ud_u ko t'ijxt_u ja ijxw_u'um_un di'ib_u my_udajtypy ja m_uj'ajt_un di'ib_u Jesús tyuun. 24 Per ja Jesús kyaj ñaygy_uyajk_u ti'igy_u mut y_u'uj_uty, ja'a ko 'yixy'ajtta_udy_up nidugeky_u. 25 Es ja Jesús kyaj t'awijxy es_u wiingáty_up ja'ay

tyukmamadya'agudat wi'ixu ja'ay ja jyot wyinma'añ, yu'u ku'um ñija'abu naty wi'ixu wyinma'añ ja ja'ayuty.

3

Jesús esu Nikodemu

¹ Nidu'uk di'ibu ana'amp muj tsajptagóty, fariseeu ja'ay, es ja'a txu'aty Nikodemu, ² ja'a ñimiin ja Jesús koots, es t'anmaay:

—Ya'uxruxkpu, ñija'adapts ko Dios tu mgéxyuty es xya'uxrúktadats, ja'a ko ni pún mbaat tkaya'ixyuty yu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun éxtam mij xya'ixyuty, pún kyajpu Dios pyudákuty.

³ Es ja Jesús 'yadsoojumbijtu:

—Jantsy tuj'ajtunats mij n'anuumu, di'ibu kyaj jatugok myiñ jya'ty jemy, kyaj mbaat t'ixy ja Diosu kyutujkun.

⁴ Net ja Nikodemu dyajtuuy:

—¿Per wi'ix mbaat tu'ugu ja'ay muj'una'knu myiñ jya'ty myumajtsk ok? ¿Wi'ix mbaat tyuku tyaak jyodoty es jya'tat ya naxwiiñ jatugok?

⁵ Jesús 'yadsoojumbijtu:

—Jantsy tuj'ajtunats mij n'anuumu, pún kyaj jatugok myiñ jya'ty jemy mat ja'aguyxmu ja nuu es ja'aguyxmu ja Diosu Jya'ajun, kyaj mbaat tyuku ma Diosu kyutujkun. ⁶ Pánu toxytyuk yajmiin yajjajtup, ja'ay yu'u; es pún ja Diosu Jya'ajun yajmiin yajjajtup, ja'ajun yu'u. ⁷ Katu du'uñnu mwu'umu kots mij tu n'anuumu es tsojkar jatugok mmin mja'ttat jemy. ⁸ Yu poj, pojpu'u oytyim maaty, es mmadeepy ko pyojy, per kyaj xyñijawu ma tsyooñ es ni xykyanijawu ma ñejxy. Es nandu'unu dunu tyaadu tugekyu di'ibu ja Espírítu Santu yajmiimpy yajjajtypy jemy.

⁹ Ta ja Nikodemu dyajtuujumbijty ja Jesús:

—¿Per wi'ix mbaadu tyaadu du'un tyuñ?

¹⁰ Jesús 'yadsooju:

—Mijtsu du'un tu'ugu israelítadyu wyindsún, ¿es kyaj mij xyñijawu tyaadu? ¹¹ Jantsy tuj'ajtunats mij n'anuumu, n'anmaabyuts di'ibuts ñija'ap. Es tugekyu di'ibu tu ndukmamadya'aktu, yu'u dun di'ibuts tu n'ixy. Per miidsuty kyaj xymyubaktu di'ibuts uj miits njatukmamadyáktup. ¹² Es pún kyaj xymyubaktu di'ibuts uj miidsuty nja'awa'anup di'ibu ja ya naxwiiñ ijtp, ¿wi'ix xymyubáktat kots ndukmamadya'aktat di'ibu ijtp tsajpótm?

¹³ 'Ni pánam kyapatuku tsajpótm, ujtsu du'un je'eyu, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, es ya naxwiiñ nguda'agyuts. ¹⁴ Es éxtam ja Moisés tkuduu ja tsá'añ di'ibu ak bronsu, nandu'un uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu

Kyudanaabyu, nyajpajta'aga'añuts kujxm. ¹⁵ Es nidagekyu di'ibats xymyubajkrats uj, jiky'átur winu xuu winu tiempu.

Dios tsyejpy ja naxwiñudu ja'ay

¹⁶ Ja'a ko yu Dios nugoo oj t'oktsojknua ja naxwiñudu ja'ayuty, paaty ttuknigejxy ja tyu'uk'U'unk, es panaty myubajktur jiky'áttur winu xuu winu tiempu es kyaj kyutugódyut. ¹⁷ Ja'a ko Diosu 'yU'unk tkejxy es dyajnitso'oktat ja naxwiñudu ja'ayuty, kyaj tkejxy esu ja'ay ñajxtat ma ja tadydu'unun winu xuu winu tiempu.

¹⁸ Di'ibu myubejkyry ja Diosu 'yU'unk, kyaj yu'u ñajxtat ma ja tadydu'unun winu xuu winu tiempu, per di'ibu kyaj myubékuyaty, yu'u ñajxur ma ja tadydu'unun winu xuu winu tiempu mat ko kyaj tmubeky ja Dios ja tyu'uk'U'unk. ¹⁹ Di'ibáty kyaj tmubaktu ja Diosu 'yU'unk, ja'a ñajxtur ma ja tadydu'unun winu xuu winu tiempu, mat ko ja jajun myiñ ya naxwiñ, es ni'igu oj ttsoktu ja koots'át kudiinam ja jajun, mat ko axuuk 'yadu'utstu. ²⁰ Nidagekyu di'ibáty axuuk adátstur, kyaj ttsoktu ja jajun, es kyaj tmawingón ja jajun kadiibu ñayyajnidu'xdu'at di'ibu naty axuuk tyiimpy. ²¹ Per di'ibu jiky'ajttur mudu tayı'ajtan, myawingeempy ja jajun es du'an dya'ixuty ko yu'u oy tmadúñ ja Dios.

Fwank Yajnubajtrua tnigajxy ja Jesús

²² Es ko waanu 'yijty, net ja Jesús mudu 'yuxpajkraty oj ñajxtu ma yu Judeeu ñaxwiñudu. Jap waanu 'yijttu es dyajnubáttu ja ja'ayuty. ²³ Nandu'un ja Fwank Yajnubajtrua yajnubétyu naty jam Enón di'ibu myawingon'ajtyry ja Salim, ja'a ko jamu naty ja kom nuu, es ja ja'ayuty ñajxtu es ñubáttat. ²⁴ Tyaadu du'an tyuun jyajtu kyajnumu naty yu Fwank yajpajta'aky pujxndugóty.

²⁵ Es di'ibu naty ja Fwank Yajnubajtrua 'yuxpajkraty ñaygyaxudu mat tu'ugu israelítaty pan wi'ixu ja'ay ñayyajwa'adsudu. ²⁶ Net oj tninajxtu ja Fwank es t'anmaaydyu:

—Ya'uxpajkrú, ok'ix. Di'ibu naty mat mij ma Jordán mujnuu awinm, di'ibats mij xytyukmumadyak, tam tyam yajnubéty, es nidagekyu ja'ayuty ak yu'u panajxur.

²⁷ Net ja Fwank 'yadsooy:

—Ni pán tii mbaat tkamudaty pan kyajru Dios tu myo'oyuty. ²⁸ Miidsaty ku'am xymudoodu kots miits n'anmaaydyu: “Tayı'ajtan ko kyajts uj nGrístaty, je'eyats uj nyajkéxy jawyiin ma yu Kristu.” ²⁹ Ma tu'ugu ja'ay pyekyun, ja pajkrú yedyuk ja'a mat ti'igyu ja di'ibu pyejkyry. Es ja pajkrú yedyuk ja myatnaymyaayubu ni'igu xyonda'aky ko jam muat 'yity ma yajmujtúñ ja myatnaymyaayubu es tmadoo'ity ja kyajxy myadya'aky. Es nandu'un uj, xondákrats

jotkuda'aky ko yu ja'ayuty tpanujxtu ja Jesús. ³⁰ Jesús yu'u ni'igu myujwiindujku'adu'utsy, es uj waanu ni'iguts n'awaan n'amutsku.

Di'ibu tso'omp jam tsajpótm

³¹ Mut ko Jesús tso'oñ tsajpótm, paaty ni'igu myájuty kudiinam ja naxwíñudu ja'ay. Ujtsu du'unu naxwíñudu ja'ay. Paaty uj je'eyuts nnijawu di'ibu ja ya naxwíñ. Per di'ibu kudakp tsajpótm, yu'u ñigorp'ajtypy tugekyu. ³² Paaty yu'u myadyakypy di'ibu tu t'ixy es tmudoy, per ni pán tkamabeky di'ibu yu'u myadyakypy. ³³ Ja ja'ay di'ibu kyupejkyry ja ayuk di'ibu yu'u kyajxypy, nigaxu'kp ko tayı'ajtun di'ibu Dios kyajxypy. ³⁴ Pánu Dios tu kyéxyuty, Diosu 'yayuk myadyakypy. Esu Dios tmooy ja Jesús yu Espírítu Santu tugekyu. ³⁵ Ja Dios Teety jyantsytsyejpy ja 'yU'unk, es tugekyu ttukkudujkudya'ay di'ibu jaa'ajtp. ³⁶ Di'ibu myubejkyry ja Diosu 'yU'unk, myudajtypy yu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu; per di'ibu kyaj tmabuka'añ yu Diosu 'yU'unk, kyaj tmudaty ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, yu'uyu 'yaxájup ja muk tıyduy'unun di'ibu Dios mo'oyudup.

4

Jesús es tu'ugu samaritanu toxytyujk

¹ Myudoodu ja fariseeu ja'ayuty ko ni'igu naty dyajmáyu ja 'yuxpıjkrıty es yajnubéty ni'igu kudiinam ja Fwank Yajnubajtpu. ² Oy kyaj ja Jesús ku'um yajnubejty, yu 'yuxpıjkrıty yu'ujaty yajnubajttu ja ja'ayuty. ³ Ko Jesús tniija'aju tyaadu, net tso'oñ Judeeu es jyumbijnu Galileeu.

⁴ Ko tyu'uyo'oy, koonam ñaxy samaritanu ñaaxóty. ⁵ Jyajttu jap ma kajpn di'ibu xyu'ajtypy Sikar, di'ibu naty japyu myawingón yu Jakoobu ñax di'ibu 'yu'unk Josee tyukkumaay ja ñax. ⁶ Es jap tu'ugu nudajñ di'ibu Jakoob ñudajñ'ajt jékyup. Es ko jyajty jap nudajñ agu'p ja Jesús, ja'a ko anu'xubu naty mut ko tu yo'oy, ta ñaxwe'tsy nudajñbyu'aaay. Kikyxyuu natyñ. ⁷ Net myiñ ma ja nudajñ tu'ugu samaritanu toxytyujk es tjuuda'añ ja nuu. Net ja Jesús t'anmaay:

—Meegyuts waanu mnuu, tunu may'ajtun.

⁸ Tu naty ñujxtu ja 'yuxpıjkrıty kajpnóty es tjuya'andu di'ibu 'yagijxyu'áttup.

⁹ Es ja toxytyujk 'yadsooju:

—Mij m'israelítu, es uj samaritanu. ¿Wi'ixuts mij xy'amdoy ja nuu es nyajnu'uugut? (Yu israelítaty kyaj mut ti'igyu 'yity ja samaritanu ja'ayuty.)

¹⁰ Jesús 'yadsooju:

—Kooxyup xy'oknijawu ja may'ajtun di'ibu Dios yajkyry es pánuts uj di'ibu nuu m'amdoojup, tayı'ajtunxyupts mij

xy'amdooy yu nuu, es uxyuupts mij nmeepy yu nuu di'ibu ya-jjiky'ajtypy ja ja'ayaty.

¹¹ Ja toxytyujk 'yadsooj:

—Windsún, ni xykyamudaty je'eyu di'ibu mat ja nuu xyjuudut. Ja'a ko jantsy kuk yu nudajñ, ¿wi'ixats mij xymyo'oyut yu jiikypyu nuu? ¹² Ja n'apteety'ajtam Jakoob xytyukmuw'uamamu tyadu nudajñ, ma yu'u ijty ñ'uuktu mat ja 'yu'unk 'yuna'kuty esu jyuyujk tsyajkaa. ¿Tii wa'anu da mij ni'igu mújaty kadiinam ja'a?

¹³ Esu Jesús 'yadsooj:

—Nidugekyu di'ibu yaa nu'úktup, paadudup jatugok yu tuudsu, ¹⁴ per di'ibu 'yikyry ja nuu di'ibats u j nmeepy, ni na'a tuudsu kyanakypyaadudut. Ja'a ko di'ibats u j nmeepy, jar myujxtáwut jyodoty es myo'oyudut ja jiky'ajtan di'ibu winu xuu winu tiempu.

¹⁵ Net ja toxytyujk t'adsooy ja Jesús:

—Windsún, meegyudsu tadu nuu es kadiibats xyñakypyaadut yu tuudsu es ni nganakymyínudats ma tyadu nudajñ es njuududats ja nuu.

¹⁶ Jesús 'yadsooy:

—Nujx wow yu mña'ay es muut mmíndut ja yaa.

¹⁷ Ja toxytyujk 'yadsooy:

—Kyajts nmudaty ja nña'ay.

Jesús 'yadsooj:

—Mmudajtypy ja táy'ajtan ko mjuna'añ kyaj xymyudaty ja mña'ay, ¹⁸ ja'a ko nimugoxk tu xy'okmudajtru mña'ay, es di'ibu jam tyam mmudajtypy jatu'ugu myedyujk, kyaj yu'u xyña'ayaty. Paaty táy'ajtan éxtam mjuna'añ.

¹⁹ Ko ja toxytyujk tmadooy, net t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, n'ijxypyuts ko mij ja Diosu kyugajxpu. ²⁰ Ja n'aptujkuty di'ibu jékyup jyiky'ajttu, ja'a 'yawdajttu ja Dios yaa ma tyadu kopk. Per miits israelítaty mjuna'andu ko jaayu Jerusalén ja it lugaar ma n'awdajtam.

²¹ Jesús t'adsooy ja toxytyujk:

—Mubujkkuts mij, miimp ja xuu ja ooru ma miits xy'awdattut ja Dios, es ni mgamíndut ma tyadu kopk es ni mganujxtut Jerusalén. ²² Miits samaritanu ja'ayaty, kyaj xyñijáwudu ti m'awdajttup, per uudsuty israelítaty, nnija'adupts tits n'awdajttup, ja'a ko tsyooñ ja nitsokun ma ja israelítaty. ²³ Per minaamp ja tiempu, es tyamu da'un, ko ja ja'ayaty di'ibu situy y'awdajttup ja Dios, t'awdattut mat winu jyot jya'ajun es mudu táy'ajtan, mat ko da'unu dun ttseky ja Dios es 'yawdátudut ja ja'ayaty. ²⁴ Dios yu'u da'un ja Ja'ajun, es di'ibu 'yawdajttup ja Dios, 'yawdattup mat winu jyot jya'ajun es mudu táy'ajtan.

²⁵ Net ja toxytyujk t'anmaay ja Jesús:

—Ëj nnija'abuts ko mínup ja Kristu di'ibu Dios wyin'ijx. Ko myínut ja'a, yu'u xy'awa'anadya'ayam tugekyu.

²⁶ Net ja Jesús t'adsooy ja toxytyujk:

—Ëjtsu du'un Kristu di'ibu mmugajxup.

²⁷ Es net jyajttu ja 'yuxpukpudy. Es ko t'ijxtu ja Wyindsán myadya'aky mat tu'ugu toxytyujk, du'uñ wyu'umadyaaydu. Per ni pán oj tkayajtáy: “¿Ti mdsejpy?” o “¿Ti ko xymyutmadya'aky yu toxytyujk?”

²⁸ Net ja toxytyujk tnaswijtsu tsyiy es oj ñejxy kajpnóty es oj t'awánadu ja kugajpn es t'anuumadu:

²⁹ —Min xy'ok'ixtu tyápuu ja'ay di'ibats tu xy'awanu tugekyu di'ibats tu nduñ. ¿Kyaju du'un jya'adyu tyaadu ja Kristu?

³⁰ Net ja ja'ayuty tso'ondu jap kajpnóty es tninajxtu mat ja toxytyujk ja Jesús.

³¹ Ko naty ja toxytyujk tu ñejxy kajpnóty, net ja Jesusu 'yuxpukpudy 'yanmaayu:

—Ya'uxpukpu, kay oynu'unun.

³² Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tyapts ja je'xy nmudaty di'ibu miidsuty ni xykyanijáwadu.

³³ Net ja 'yuxpukpudy ak ja'ajuty ñayyajttuudu:

—¿Tu da pán dyajmíñ di'ibu kyáup?

³⁴ Esu Jesús t'anmaaydu ja 'yuxpukpudy:

—Kots uj nduñ di'ibu tsyejpy pánats tu xykyexy, ujs jotkudákrats éxtam jyawu ngay n'iigyats.

³⁵ 'Miits m'ayuk'ajttubu du'un: “Ko tyugoy'aty taxk po'o es nyajpuu'kam ja puja'aky.” Per ujs miits n'anmaaydu: “¡Ixtu kam! Tu puja'aky tyatsnu es tu tpaaty ja tiempu es pyudu'ugut.”*

³⁶ Di'ibu yajpuu'kyu ja pyuja'aky, 'yaxájup ja myuju'uñ; esu pyuja'aky di'ibu yajpuu'kyu, ja'a du'un itup wínu xuu wínu tiempu. Es du'un di'ibu wyijpy ja triigu es di'ibu yajpuu'kyu, nimajtsk xyonda'aktu. ³⁷ Es du'un dya'ixyuty ko tyuy'ajttuuty di'ibu 'yayuk'ajttup éxtamu tyaadu: “Wiinkpu wyijpy ja triigu es wiinkpu yajpuu'kyu.” ³⁸ Ëjts miidsuty tu ngaxtu es xyajpuu'aktut ja di'ibu kyaj tu xyñiduungudu. Wiingátypu tu tniduungudu, es miidsudyu net myajpuu'ktup.

³⁹ May ja samaritanu ja'ayuty di'ibu tso'ondup kajpnóty tmubajktu ja Jesús, ja'a ko ja toxytyujk tu naty 'yanu'umxudu: “Tadu yedyujk xy'anmaayats tugekyu di'ibats tu nduñ.” ⁴⁰ Es ko myiindu mā Jesús, net tmanu'xtáktu es wyu'umut mat yu'ujuty. Es ja Jesús oj wye'emy mā ja kajpn majtsk xuu mat yu'ujuty.

* 4:35 Ja'a taadu 'yandijpy ko tu net ja tiempu jya'ty mā ja ja'ayuty 'yaxájudut éxtamu Kristu.

41 Ko ja kugajpnuty tmūdoodu ja 'yaxpυjkan ja Jesús, ni'igu mayja'ay oj t'akmυbuktu ja Jesús. 42 Net ja toxytyujk t'anmaaydyu:

—Nmυbujknupts υdsuty tyam, kudiinυm je'eyu ko mij tu xyñigajxy, ja'a ko nandu'υn υdsuty ku'υm tu nmūdóyυts. Nnija'adυpts tyam ko tυy'ajtυn ko yu'υ Kyrístaty di'ibu ya-
jpojpnitυgoyaampy yu naxwíñudu ja'ay.

Jesús dyajtse'eky tu'ugu yajkutujkpu tyuumbu

43 Ja kyumduγuk xυυ ja Jesús tsoyo'οñ Sikar es oj ñejxy Galileeu. 44 Ku'υmυ naty jayυjp tu jyuna'añ yu Jesús: “Ni tu'ugu Diosu kyugajxpu kya'ity windsu'ugu mut ja myugugajpn.” 45 Es ko ja Jesús jyajty Galileeu, ja ja'ayuty oj 'yaxájudu tsuj, ja'a ko nimayυ naty di'ibu oj tu pyaskυxu'attu Jerusalén. Jap t'ijxtu ti Jesús tyuun tυgekyu.

46 Net ja Jesús jyajty Kanaa, Galileeu ñaaxóty, ma naty ja nuυ tu dyajjυmbity viny. Es net tu'uk jyajty ja yajkutujkpu tyuumbu di'ibu mujυ kyutujkan. Jam ja'a tsyυnυ Kafarnaúm es ja 'yu'unktυmυ naty tu pya'ambéty jantsy mak. 47 Ko tady ja'ay tmūdoooy ko Jesús tu jyυmbity Judeeu es ko tu naty myiñ Galileeu, ta tnimiñ es tmυnu'xtáky es jyujpta'agut, es nujx ja 'yu'unκ ya'agudákxuty, ja'a ko tim oogánυbu naty. 48 Ta ja Jesús t'anmaay ja ja'ay:

—Pυn kyaj xy'ixtu ijxwυ'υmυn di'ibu myudajtypy ja muj'ajtυn, kyaj miidsuty υj xymυbúktut.

49 Net ja yajkutujkpu tyuumbu 'yadsooy:

—Windsún, jo'omdu tsojk, tunυ may'ajtυn, naam kyajnumts ja n'u'unκ 'yeeky.

50 Ta Jesús 'yanmaayυ:

—Nujx ma mdujk. Ja m'u'unκ tu 'yaguda'aky.

Ta ja ja'ay tmυbejky éxtυm ja Jesús tu 'yanυ'υmυxuty. Ta jyυmbijty ma tyujk. 51 Es ko naty tyu'uyo'oy, oj jyujpkubaaduty ja tyuumbu di'ibu naty tso'ondυp ma ja puma'ayυn. Ta 'yanmaayυ:

—Ja m'u'unκ tu 'yaguda'aky!

52 Ta ja yajkutujkpu tyuumbu 'yadsooy:

—¿Ti oorυ oga'an tu myυbaadυ?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Éxtυm junakxyυυ υxu'υy xyemy ja jyυn.

53 Net ja u'unkteety tjamyeytsy ko nan janakxyυυ naty tu 'yanυ'υmυxuty ja Jesús: “Ja m'u'unκ tu 'yaguda'aky.”

Net ja ja'ay es nidυgekyu di'ibu tsyunaaydyυp ma jyυn tyujk tmυbujktu ja Jesús. 54 Tyaadu du'υn ja myυmajtskpu ijxwυ'υmυn di'ibu myudajtypy ja muj'ajtυn di'ibu Jesús tyuun ko jyυmbity Judeeu es ñejxy Galileeu.

5

Jesús dyajtse'eky tu'ugu puma'ay pilu pa'aay

¹ Ko waanu 'yijty ja israelítaty tu'ugu naty ja xuu ttundu jap Jerusalén, es ja Jesús jap oj ñejxy xu'ajtrú.

² Ma tadu kajpn myuwingón ja kajpndujk aa di'ibu ty-ijter Borreegu Tujk Aa, jap tu'ugu muj pilu ma ja'ay tsiy'idu. Muxoxku tyujk wiin tmudaty esu israelitu ja'ay ttijtu Betesda.

³ Japu naty ja ja'ay may pya'amgo'knudu naxkujxy. Tapu wiints, uxneybyu, xux, di'ibu kyaj mbaat yi'xy. Jap 'yawixtu pilu pa'aay es ja nuu yu'xut.* ⁵ Japu naty tu'ugu yedyujk kyo'knu di'ibu i'px majmóxx tuguk jumujt kujk pya'am 'yity.

⁶ Ko ja Jesús t'ijxy ja puma'ay kyo'knu, ñija'abu naty ko jeky tu 'yayoonu, net t'anmaay:

—¿M'aguda'agaambu?

⁷ Ja puma'ay 'yadsooy:

—Windsún, kyaj pán pánuts xpyujta'agur yap piloty ko jyai'xy tyadu nuu. Tugok tugókuts njatukya'añ, wiinkpu jawyiin'ajtkojp.

⁸ Jesús t'anmaay:

—Pudu'uk, yajmúk ja mmabajn es nujx ma mdujken.

⁹ Netya ja puma'ay 'yagudaktaay. Ta dyajpude'ky ja myabajn es yo'oydsyo'oñ. Es kom saabudu naty ma ja israelítaty dyajnigutúku es t'amaay'áttut, ¹⁰ yu'ujaty t'anmaaydyu ja di'ibu naty tu 'yaguda'aky:

—Po'xunxuu tyam. Kyaj ñikutikyuty es xytsyuumudítut yu mmabajn.

¹¹ Net ja yedyujk 'yadsooy:

—Yu di'ibuts tu xya'aguda'aky, yu'uts tu xy'anuumu: “Yajmúk yu mmabajn es nujx.”

¹² Net yajtuujudu:

—¿Pánxu du'un tu m'anu'umxuty es xyajmúkut yu mmabajn es mnujxut?

¹³ Es ja yedyujk kyaj tnijawu pánu dun ja'a di'ibu tu ya'aguda'agyuty, ja'a ko ma ja lugaarun mayu naty ja ja'ayuty es ja'a ko ja Jesús tu naty ñijxnu wiink tsoo. ¹⁴ Oknum jatugoku Jesús tpaty ma ja muj tsajptujk. Net ja Jesús 'yanmaay:

—Ix jaygyuku. Tyamu net tu m'aguda'aky. Katu mnakypyekyutyúñ kudiibu mjátut o'ktáy.

¹⁵ Ta ja yedyujk jyumbijty es oj t'awanu ja israelítaty ko di'ibu tu ya'aguda'agyuty, yu'u du'un ja Jesús. ¹⁶ Paaty ja israelítaty trajudijtso'ondu ja Jesús, mat ko ja puma'ayuty dya'agudaky saabudu xuu.

* 5:3 Ja ja'ayuty di'ibu jap myubujktur ijty ko winna'agana'aty jyunaky tsajpótm tu'ugu anklus es ja nuu dyaj'yi'xy, es di'ibu ja puma'ay jawyiin tujkar ma ja pilu, ja'a agudakp ootyim di'ibu pa'amadyu naty tmudaty.

17 Es ja Jesús t'anmaay ja israelítaty:

—Yn nDeedyats tuumpnam tyambaat, es uj nandu'un tumbats.

18 Paaty ya'ujaty ni'igu oj 'yákuu, es paaty tjaya'oogánu mat ko ja Jesús kyaj tmay'aty twindsu'ugu ja po'xunxun es mat ko nandu'un Jesús jyunañ ko Dios ya'u tyeety'ajtypy, ja'a ko du'un ñaybyujta'agyuty nandu'un Dios.

Diosu 'yU'ungu kyutujkun

19 Net ja Jesús t'anmaaydyu:

—Jantsy tay'ajtanats miits n'anuumadu ko uj, Dios ja 'yU'unk, kyajts mbaat ti nduñ ngu'am winma'añats. Ndiimbyats je'eyu di'ibats n'ijxypy ttuñ ya nDeedyats. Tugekyu di'ibadsu nDeety tyiimpy, nandu'un uj, Dios ja 'yU'unk, nduñats.

20 'Pes ja nDeedyats xytsyojkpats uj es xytyuk'ijxpts tugekyu di'ibu ya'u tyiimpy. Es xytyuk'ixaambats waanu oyjyatyppu. Es ko xy'ixtat, du'ñu mwu'umadya'aydyut. 21 Es éxtam Dios Teety dyajjikypyéky ja o'kpaty, nandu'un uj, ja 'yU'unk, nyajjikypyákups di'ibats ndsejpy. 22 Yu Dios Teety ni pán tkapayo'oy. Eñ, ja 'yU'unk, tu xymyo'oyats tugekyu ja kutujkun es nbayo'oyadats, 23 es du'unats uj tugekyu xywyindsu'ugudat, ja Diosu 'yU'unk, éxtam twindsu'ugudu ja Dios Teety. Di'ibats kyaj xywyindsu'ugu uj, nan kyaj twindsu'ugu ja Dios Teety di'ibats tu xykyexy.

24 'Jantsy tay'ajtanats miits n'anuumadu, di'ibu myadooljtypy di'ibats uj ngajxypy es tmabeky ja di'ibats tu xykyexy, uj nmo'oyaambyats ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu, es kyaj ñajxat ma taydyu'unun winu xuu winu tiempu, ja'a ko tats njo'tsu pyojpu es tats nmo'oy ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu. 25 Jantsy tay'ajtanats miits n'anuumadu, minaamp ja tiempu, es tyamu du'un, ko ja o'kpaty tmádówdat di'ibu ngajxypyats uj, Dios ja 'yU'unk. Es pánaty kyuydyiimpy éxtamts uj n'anuumu, ya'uts nmo'oyaampy ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu. 26 Du'un éxtam ja Dios Teety tmadaty ja jiky'ajtan, nandu'unats uj tu xymyo'oy esats nmádátat ja jiky'ajtan. 27 Es ja Dios Teety tats nandu'un xymyo'oy ya kutujkun es nbayo'oyadats ja naxwiñadu ja'ayaty, ja'a ko ujtsu du'un ja Naxwiñadu Ja'ayadyu Kyudunaabyu. 28 Katu tyaadu du'ñu mdu'uwu'umadu, ja'a ko ja'taamp ja tiempu ma ja o'kpaty di'ibu tu ñaxtúkuu myadówdap kots uj ngajxat, 29 es di'ibu oy tu jyiky'aty ya naxwiñ, ya'u jikyupyákap es ñajxat ma ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu, per di'ibu tu jyiky'aty axuuk ya naxwiñ, jyikyupyákap es ñajxat ma ja taydyu'unun.

Di'ibu ñikajxpejtypy ko Jesús Diosu 'yU'unk

30 'Ej kyajts ti mbaat ku'am nduñuts. Ej nbye'ebyuts éxtamdsu nDeety xytyuk'ane'emy. Pátup wi'ixuts nbayo'oy, ja'a ko kyajts ej ngu'am winma'añ nyajtúñ, ja'ats ndiimpy di'ibu tsyejpy ja Dios Teety di'ibuts tu xykyexy. 31 Pün ejts naydyu'uk ku'am junaamp ko ejtsu du'an ja Diosu 'yU'unk, kyajts mij xymyubáktat. 32 Per taa jatu'uk di'ibu nandu'an juna'añ, es di'ibu yu'u junaamp, tay'ajtanu'u. 33 Miidsuty ku'am oj xyajtáwdu ja Fwank Yajjubajtrü, es m'adsoojudu ko ejtsu du'an ja Diosu 'yU'unk. 34 'Ej kyajts ndukmada'aky kots pün xyñikajxpátat. Je'eyuts miits ndukjamyatstu ko ja Fwank junañu du'an ko miits mnitso'oktat. 35 Mat ko Fwank Yajjubajtrü, du'an yu'u 'yijty éxtam tu'ugu kud'u'xn di'ibu xykyudu'xum ma mbaat nyo'oyam, es waanu tiempu mjotkujkudu miidsuty mudu kud'u'xn. 36 Es ej nmudajtypyuts tu'ugu testiigu di'ibu ni'igu maj yu maj'ajtan tmudaty kadiinam yu Fwank. Di'ibuts ej ndiimpy, Dios Teedyuts xymyooy es ndúnat es nyajkugáxat. Es ja tuunk di'ibuts ndiimpy, yu'u yajnigaxe'kypu ko Dios Teedyuts ej tu xykyexy. 37 Nandu'an ja Dios Teety di'ibuts tu xykyexy, pyujtákyu ja'a ko tay'ajtan di'ibuts ngajxypy. Ni na'anam xykyamudoogajxtu es ni je'eyunam xykya'ixtu. 38 Kyaj ja Diosu 'yayuk 'yity ma miidsuty, mat ko kyaj xymyubáktu kots miits nja'anamudu ko ejtsu du'an ja kugajxy di'ibu Dios Teety tu tkexy. 39 M'uxpajktup miidsuty di'ibu Moisés es ja Diosu kyugajxputy jyaaydu, ja'a ko miits mjuna'andu ko mat yu'u xytyijy tu xygyanaraty yu mjiky'ajtan winu xuu winu tiempu. Moisés es ja Diosu kyugajxputy, ja'a jyaaydu di'ibuts ej nnastu'un nnaskajxu, 40 per miidsuty kyajts xy'axajyua'andu éxtamu Yajnitsókpu esxyupts miits nmo'oy yu jiky'ajtan winu xuu winu tiempu.

41 'Kyajts nyajtúñ ja maj'ajtan di'ibu ja'ay yajktup. 42 Yajxonuts nnijawu ko miidsuty kyajpu Dios xy'awdattu. 43 'Ej tu nmíñuts yu'ugyujxmdsu nDeedyuts, es miidsuty kyajts xy'axájudu. Per kooxup myiñ ja wiink yedyujk mat ja ku'am winma'añ, yu'u situy m'axájudup. 44 ¿Wi'ixuts miits xymyubáktadats pün m'axtaaydyup yu ja'ayuty es mwindsu'ugudat, es kyaj xy'axta'aydyu esu Dios juna'anat ko miits m'oyjya'ay'átyuty? 45 Katu mjuna'andu kots ej miits xytyijy nni'unnyua'andu nDeedyuts wyinduuy. Moisés yu'u du'an mni'unnyánudup, di'ibu miits mjot'ajttup. 46 Mni'unnyánudup mat ko miits kyaj xymyubáktu di'ibu yu'u jyaaywyu'am ma ej. 47 Es pün kyaj miits xymyubáktu di'ibu Moisés kyaxjaay, ¿wi'ix miits xymyubáktat di'ibuts ej miits n'anmaaydyup?

6

Jesús dyajkáy nimogoxk mil naxy ja ja'ay

¹ Ko tyaadu du'un tyuun jyajtá, net ja Jesús oj 'yawinnaxy má ja Galileea Myejyñ di'ibá nandu'un xyu'ajtypy Tibeeryas Myejyñ. ² May ja ja'ay ryanjxudu mut ko tá naty t'ixy ja ijxwu'umun di'ibá myudajtypy ja muj'ajtán di'ibá Jesús tyuun ko ja puma'ay dyajmabaadu. ³ Ta pyatjka ja Jesús má tu'ugá kopk, es ñaxwa'tstá mut ja 'yuxpajkruty. ⁴ Pyátneba naty ja israelítuty ja pyaska xuu. ⁵ Ko Jesús t'ijxy ko may ja ja'ayty ryanjxudu, net dyajtuuy ja Felipa:

—¿Má net nju'uuyum yu je'xy di'ibá nmo'oyum yu tyadu mayja'ay?

⁶ Jesús jyunañ du'un es t'ok'ixa'añ wi'ix jyuna'añ yu Felipa, ja'a ko ñija'aba naty Jesús ku'am ti naty tyunaampy. ⁷ Net ja Felipa 'yadsooy:

—Majtsk mugo'px xuu nidún kyaj tpaadut es kjkwaanu nmo'oyum nidu'uk nidu'uk.

⁸ Net ja Andrés, ja myuga'axu Simonk Peedru, nan yu'u naty ja Jesusu 'yuxpajkra, jyunañ:

⁹ —Tyam tu'ugá mixyu'unk di'ibá myudajtypy mogokku tsajkaagyu'unk es majtska ajkxu'unk, peru tyaadu waanu yu'u. Kyaj tpaadut mut ko myajja'ayty.

¹⁰ Jesús t'anmaay ja 'yuxpajkruty:

—Yajnaxwaatsta nidagekyu.

Net ñaxwa'tstá mogokk mil ja yedyjkuty, es kyaj yajmadsyóy ja toxytyjkuty es ja uná'ku'unguty. ¹¹ Net ja Jesús tkone'ky ja tsajkaagyu'unk es tja'aygyudáky ja Dios. Net ttujkwa'xy es tmooy ja 'yuxpajkruty es ja 'yuxpajkruty tmooydu ja mayja'ay di'ibá naty tá ñaxwaatsta. Es nandu'un ttuun mut ja ajkxu'unk, tmooydu ja ja'ayty mabaat 'yuts jyotkuda'aktut. ¹² Es ko naty tá jyotkuda'aktá, ja Jesús t'anmaaydu ja 'yuxpajkruty:

—Yajmujkta'aydu tugekyu yu tsajkaaky tyuktuku di'ibá tá ñaduku, kudiiba ti wyindugóyut.

¹³ Net ja 'yuxpajkruty dyajmujktaaydu majmajtsk mujkatsy di'ibá nadjka má ja mogokkra ja tsajkaagyu'ungun. ¹⁴ Es ko ja ja'ayty t'ijxta ja ijxwu'umun di'ibá myudajtypy ja muj'ajtán di'ibá Jesús tyuun, net ñayjyunánadu:

—Jantsy tuj'ajtundamu du'un ko yu tyaadu yu'udyu Diosu kyugajkra di'ibá minaamp ya naxwiin.

¹⁵ Per kom ja Jesús ñija'aja ko jyamunjxa'anudu agwanu es pyajta'aga'anudu rey, paaty ja Jesús abeky ñaybyjtáku es pyatjka má ja kopk es ita'an naydu'uk.

Jesús yo'oy nuu wyingjxm

16 Es ko tsyu'ujuna, net ja 'yuxpajkruty jyunajktu ma ja mejyñbya'a. 17 Ta tyujkadu ma tu'ugu barku es 'yawinnaxa'andu Kafarnaum. Tu naty wyingoodsunu es kyajnumu naty ja Jesús jyambity, 18 net jyantsymyiñ ja muk poj es ja mejyñ jyantsyñikapy. 19 Es ko tu naty tyu'uyo'oydu éxtam magoxk o tdujk mil metræn, net t'ijxtu ko mywingóñty ja Jesús ma ja byarku, nuu wingujxy yo'oy. Net tsyu'kudyaadyu. 20 Ta ja Jesús myugajxu:

—Ujtsu du'æn. Katu mdsu'ugudu.

21 Net ja'ajuty jyantsyxyondaktu es t'axájudu ja Jesús ma ja byarku. Es waanu 'yak'ijty, ta jyajttu ma naty ñujxtu.

Ja'ay t'uxta'aydu ja Jesús

22 Jakumbom ja mayja'ay tnija'adu pánnty wu'umdu jam mejyñ awinm, ko yu'uyty ja Jesusu 'yuxpajkruty ttuknajxtu ja barku di'ibu naty ti'iguu, es ko kyaj ja Jesús jap tyujku muut ja 'yuxpajkruty. 23 Net naaguty ja barku di'ibu tso'ondup ma Tibeerys kajpn, jyajttu muwingón ma naty ja tsajkaaky tu tkaydu ko ja Nindsun'ajtum naty jawyiin ja Dios tu tja'aygyuda'aky. 24 Es ko ja ja'ay tpujktu kwentu ko ni ja Jesús es ni ja 'yuxpajkrudyu naty kyanakyjyáputy, ta tyujkadu barkoty es ñujxtu Kafarnaum es t'uxta'aya'andu ja Jesús.

Jesús yajkypy ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu

25 Es ko jyajttu jamdsoo mejyñ awinm, ta tpattu ja Jesús es t'anmaaydu:

—Ya'uxpajkrü, ¿na'axu mja'ty yaa?

26 Net ja Jesús t'adsooy:

—Jantsy tuj'ajtanuats miits n'anuumudu, xy'uxtaayduupts mut ko mgaaydu, yajxon m'ujts mjotkadaktu. Kyajts mij xy'uxta'aydu mut ko xyjaygyúkadu oy ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan di'ibats ndiimpy. 27 Katu mdundu mut ja mga'ay m'ukan di'ibu kyaj 'yiiky. Tundu mut ja mga'ay m'ukan di'ibu iigup es mmo'oyudat ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu. Tyaadu du'æn ja ka'ay ukan di'ibats uj, ja Naxwiñudu Ja'aydu Kyudunaabyu, nmo'oyaambyuts, mut ko Dios Teety du'æn tu xumyo'oyuts ja kutujkun.

28 Net ja ja'ayty jyunandu:

—¿Tits ndúndup esuts nguudyúnat di'ibu Dios tsyejpy?

29 Ta ja Jesús 'yadsoojambijty:

—Di'ibu Dios tsyejpy, yu'a es xumyubúktat ja di'ibu yu'a tu tkexy ya naxwiñ.

30 Ja ja'ayty t'anmaaydu ja Jesús:

—¿Ti ijxwu'umun xytyuk'ixtuupts di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan esuts mij nmubúktaduts? ¿Tii dun mij mdiimpy?

³¹ Ja n'aptujk'ajtam kyaaydyu ja manaa* jam ma maj itun, du'un éxtam ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Yu'u yajk yu tsajkaaky di'ibu kudakp tsajpótm.”

³² Ta ja Jesús t'anmaaydyu:

—Jantsy t'ajtunats miits n'anuumudu, kyaj ja Moisés mmooyudu ja tsajkaaky di'ibu kudakp tsajpótm, yu'u du'un nDeedyats di'ibu mmooyudup ja ka'ay ukun di'ibu kudakp tsajpótm. ³³ Ja'a ko tadu ka'ay ukun di'ibu Dios tu mmo'oyaty, yu'u du'un di'ibu tu kyuda'aky tsajpótm es tmo'oy ja jiky'ajtun ja naxwiñudu ja'ay.

³⁴ Net t'adsoodu:

—Windsún, du'uñumts xymyo'oydyut tadu ka'ay ukun.

³⁵ Ta ja Jesús t'anmaaydyu:

—Ujtsu du'un ja ka'ay ukun di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun, es di'ibats xyñimiimp, di'ibats uj xymyubajkp, ni na'a yuu kyapaadudat es ni na'a tudsu kyapaadudat. ³⁶ Per tats miits n'anuumudu, kyaj xymyubaktu óyuts miits tu xyja'ixtu. ³⁷ Di'ibats ja nDeety tu xymyo'oy, nidugekyu myiñ ma ujun. Es di'ibats xyñimiimp, kyajts n'uxtijut. ³⁸ Ja'a ko uj tu nguda'agyats tsajpótm es ndúnudats di'ibu ja Dios tsyejpy, es kyaj di'ibats uj ndsejpy. ³⁹ Esu Dios tsyejpy es kyajts nyajtugóyat ni tu'uk yu naxwiñudu ja'ay di'ibats tu xymyo'oy. Nyajjikypyúkapts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu. ⁴⁰ Es di'ibu Dios tsyejpy, yu'u di'ibats xy'ijxp es xymyubékyuts éxtam ja 'yU'unk, nmo'oyuats ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu es nyajjikypyúkapts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu.

⁴¹ Es mudu tyaadu ko du'un tmudoodaaydyu ja israelítaty, ta tni'o'o tniyáxudu mat ko naty tu jyuna'añ ko yu'u du'un ja ka'ay ukun di'ibu tu kyuda'aky tsajpótm. ⁴² Ta ñay'anmaayudu:

—¿Tii kyaj jya'ajudyu tyadu Jesús, ja 'yu'ungu Josee? N'ixy'ajtamts udsajtam yu tyaaak tyeety. ¿Wi'ix jyuna'añ ko yu'u tu kyuda'aky tsajpótm?

⁴³ Net ja Jesús 'yanmaayudu:

—Katú mni'ow mniyaaxudu. ⁴⁴ Ni pún mbaat kyamiñ ma ujun pun kyaj dyajmiñ yu Dios Teety di'ibats uj xykyajx. Es di'ibats xpyanajxp, yu'u du'un nyajjikypyúkapts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu. ⁴⁵ Es du'un éxtam ja Diosu kyugajxpaty dyajwe'emy jaaybyéty ma jyuna'añ: “Dios tyuk'axpakaampy nidugekyu.” Es du'un nidugekyu di'ibaty myumudeepy ja Dios Teety es tkuyduñ ja 'yana'amun, yu'u du'un mínup ma ujun.

⁴⁶ 'Kyaj jaa pún jatu'uk t'ixy ja Dios Teety. Ujtsu du'un je'eyu tu n'ixy, es yu'udsu du'un tu xykyexy ya naxwiñ. ⁴⁷ Jantsy t'ajtunats miits n'anuumudu, di'ibats xymyubajkp, myudajtypy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ⁴⁸ Ujtsu du'un

* 6:31 Ix Éxodo 16:13-16, 31.

ja ka'ay ukən di'ibū yajkypy ja jiky'ajtən. ⁴⁹ Ja m'apteedyuty kyaadyū ja manaa mā ja mūj it, es nan o'ktaaydyū, ⁵⁰ per ja ka'ay ukən di'ibū kədəkp tsajpótṁ, ko pán tkay, kyaj ni nā'a kya'ooktət. ⁵¹ Hjštsū dū'ənū tadū ka'ay ukənū jikyppyū di'ibū kədək tsajpótṁ. Ko di'ibū kyaapy 'yikyppy tyadū ka'ay ukən, jiky'átəp winū xūū winū tiempū. Ja'a ko tyadū ka'ay ukən di'ibəts ʉj nyakaampy, yū'ū dū'ən ja nnini'xəts di'ibū nyakaambyəts es ja naxwíñədu ja'ayəty tmədáttət ja jiky'ajtən.

⁵² Net ja israelítəty t'amujk tkajxmujktə es ñayjyənánədu:

—¿Wi'ixū tyaadū xymyo'oya'anūm njū'xūm yū kyū'əm niní'x?

⁵³ Ta ja Jesús t'anmaaydyū:

—Jantsy tūy'ajtənəts miits n'anəmədu, pən kyaj xy'axajū éxtəmə ka'ay ukən yū nnini'xəts, di'ibū ʉj, ja Naxwíñədu Ja'ayədyū Kyudənaabyū, nmo'oyaambyəts, es yū nne'pyñəts di'ibəts ndamaampy nyokaampy, kyaj xymyədáttət ja jiky'ajtən. ⁵⁴ Di'ibū 'yaxájəp éxtəmə ka'ay ukən yū nnini'xəts esū nne'pyñəts, jiky'átəp winū xūū winū tiempū es ʉjts nyajjikyppyákəp mā ja xūū di'ibū tim əx'okpə. ⁵⁵ Mət ko yū nnini'xəts esū nne'pyñəts, yū'ū dū'ən éxtəmə ja ka'ay ukən. ⁵⁶ Di'ibū 'yaxájəp yū nnini'xəts esū nne'pyñəts éxtəmə kya'ay 'yukən, yū'ū dū'ən jiky'átəp mət ʉj, es ʉj mət yū'ū. ⁵⁷ Ja nDeedyəts di'ibəts xykyajxp, myədajtypy ja jiky'ajtən, es ʉj njiky'átəts mət yū'ūgyujxm. Es nandə'ənū tyaadū di'ibū 'yaxájəp yū nnini'xəts esū nne'pyñəts éxtəmə kya'ay 'yukən, ʉjtskyujxm jyiky'átət. ⁵⁸ Ja'ats nmadyakypy ja tsajkaaky di'ibū kədək tsajpótṁ. Tyadū tsajkaaky kyaj dyū'ənəty éxtəmə ja manaa di'ibū kyaadyū ja m'apteedyuty es ókəmə 'yo'ktə. Di'ibū kyaapy ja tsajkaaky di'ibəts ʉj nyajkypy, jiky'átəp winū xūū winū tiempū.

⁵⁹ Jap Kafarnaúm mā ja tsajptəjk ya'əxpejky ja Jesús təgekyū tyaadū.

Mayja'ay tmastu'uttə Jesús

⁶⁰ Ko tmədoodū yū əxpəjkən di'ibū Jesús yajkypy, nimay ja ja'ayəty di'ibáty panəjxədu ñay'anmaayədu:

—Tyaadū di'ibū myadyakypy, niməjəə oy es ngurəjkəmə. ¿Pán tyunaambyū kwentə?

⁶¹ Net ja Jesús t'ijxy ko ñi'oojədu ja ja'ayəty. Ta t'anmaaydyū:

—¿Tii nyajjot'ambəjktəp miidsəty mədu tyaadū? ⁶² ¿Wi'ixū da mjattə ko xy'ixət ʉj, ja Naxwíñədu Ja'ayədyū Kyudənaabyū, nbatəjkənət mā naty jékyəp n'ítəts tsajpótṁ? ⁶³ Yū'əyū ja Diosū Jyā'ajən di'ibū yajkypy ja jiky'ajtən. Kyaj ti tsooty ni ti di'ibū ja'ay tyunándəp. Di'ibəts ʉj tə nmadya'aky, jam

tsyooñ mā ja Ja'ajun di'ibu yajkupy ja jiky'ajtun. ⁶⁴ Per taanum nidu'ugaty mā miidsaty di'ibuts kyaj xymyabukta.

Du'ün jyunañ ja Jesús mat ko tsondaky ñija'aju pánudyu naty kyaj myabékuty es pánu naty kuyakánur. ⁶⁵ Es jyunañ:

—Paadyats njuna'añ ko ni pán mbaat xykyanimíñats pán ja Dios Teety kyajts xytyuknimíñ.

⁶⁶ Net may ja ja'ayuty di'ibu naty panujxur ja Jesús myastútudu es kyaj mat 'yokjüdjnudu. ⁶⁷ Net ja Jesús t'anmaay ja nimajmajtskrü 'yuxpüjkruty:

—¿Tii mnüjxándur miidsaty nandu'ün?

⁶⁸ Es ja Simonk Peedru 'yadsoojü:

—Windsün, ¿pánuts nbanüjxtur? Mij naydyi'igyü mmädajtypy ja ayuk di'ibu myadyakupy ja jiky'ajtun di'ibu winu xuu winu tiempu. ⁶⁹ Üdsuty tuts nmabukta es nnija'adupts ko mij mGrístaty, Dios ja 'yU'unk.

⁷⁰ Jesús t'adsooy ja 'yuxpüjkruty:

—Nimajmajtskats miits tü nwin'ixy, per nidu'uk pyudsemy müjku'u müduumbu.

⁷¹ Ko tyadu Jesús du'ün jyunañ, ja'a naty 'yandijpy ja Juudas, Simonk Iskaryotü myaank, mat ko Juudas yu'ü naty kuyakánur oy jyaja'ajuty tu'uk di'ibu nimajmajtskrü 'yuxpüjkruty.

7

Kyaj Jesusü myuga'axuty myubükudu

¹ Ko tyaadu tyuun jyajtü, jaru naty jyüdüty ja Jesús ya'axpeky Galileeu. Kyaj ñüjxáñ Judeeu mat ko yu israelitü ja'ayuty jyaya'oogánudu.

² Es tyimpátnebu naty ja xe'emdyük xuu di'ibu myajtuundur ja israelituty jap Jerusalén, ³ net ja Jesusü myuga'axuty 'yanmaayü:

—Pudsüm ja yaa. Nüjx Judeeu es nandu'ünü m'uxpüjkruty di'ibu jápüty t'ixtat ja müj'ajtun di'ibu mdiimpy. ⁴ Kyaj pán ti ayu'udsyu ttuñ pán tsyejpy es ja ja'ay tñijáwat. Mat ko mij xytyuñ tyaadu, tuk'ixu net nidugekyu ja'ay.

⁵ Es du'ün 'yanmaayudu ja myuga'axuty mat ko nan kyaj tmabükta ko yu'ü du'ün ja Diosü 'yU'unk. ⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja myuga'axuty:

—Kyajnum jya'ty ja n'oorats. Paadyats üj kyajts nnüjxtat mat miidsaty. Nüjx miidsaty, mat ko mat miidsaty oy yu'ü oytyim di'ibu ooraty. ⁷ Miidsaty kyaj mduk'ak'átudu pánudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudur. Per üj sitay xytyuk'ak'ajttupts mat kots üj n'awanu ko axuuk yu'ü di'ibu tyuundur. ⁸ Nüjx miits mxu'attu. Üj kyajts miits nmüütñüjxtat mat ko kyajnum tpaaty ja n'oorats mats üj nnüjxtat.

⁹ Es ko du'un jyunaandaay, ta oj wye'emy ja Jesús Galileeu.

Jesús ñejxy Jerusalén ma xe'emdyujk xuu

¹⁰ Ko waanu 'yijty ko naty ja myuga'axuty tu tsoondu, net ja Jesús tsoyo'ón es ñejxy xu'ajtru, oy kyanide'xyuty, abekyu ja'a ñejxy es kyaj mudu mayjya'ay.

¹¹ Ja israelítaty 'yuxtaayudu jap xuujóty es jyuna'andu:

—¿Maá da netu tadu ja'ay?

¹² Es ma mayjya'ayuty tmadya'aktu ja Jesús, tap naak di'ibu junándup:

—Oy ja'ay yu'u.

Es wiingátyru junándup:

—Kyaj 'yoyjya'ayuty, mut ko twin'uun ja ja'ayuty.

¹³ Per ni pún kyamadya'aktu mayjya'ayoty, je'eyu ayu'udsyu, mut ko tsa'ugudu ja teedywyindsúnty.

¹⁴ Es ko kyujkwa'xy ja muj xuu, net ja Jesús jyajty Jerusalén. Ta tyujku muj tsajptujk ñabotsoty es tyujku ya'uxpukru. ¹⁵ Es ja israelítaty du'uñ wya'amadyaaydyu ko tmadoo'ijttu éxtum ja Jesús ya'uxpeky. Net ñayjunánudu:

—¿Es wi'ixu tyaadu oytyiity tniyawu?, es ni je'eyu kya'uxpékyuty.

¹⁶ Jesús t'anmaaydyu:

—Di'ibuts uj nduk'uxpukrup, kyaj yu'u myiñ mududsu ngu'am winma'añ, Dios yu'uts tu xykyexy es nduk'uxpúkduts éxtumts nduñ. ¹⁷ Pún ja pún ttuna'añ di'ibu Dios ñi'ana'amup, yu'u du'un ñijáwudup ko uj yu n'uxpuknats Diósuts xymyeery. Kyaj yu'ujty mut ja ngu'am winma'añuts nduñ. ¹⁸ Di'ibu kajxp mut ja kyu'am winma'añ, nayyajmujpudsamánup ku'am, per ja di'ibu yajmujpudsamaampy ja di'ibu tu tyuk'ane'emyuty, yu'u dun kajxp tuj'ajtun es ni wi'ix tsow kyaj jyiky'aty axuuk.

¹⁹ Moisés yu'u dun mmooyudu ja ana'amun, es ni tu'uk miits xykyamumadowdu es xykyakuydyundu ja 'yana'amun. ¿Es ti kots miits xya'ooga'andu?

²⁰ Net ja ja'ayuty 'yadsoodu:

—¡Mujku'u mij mbajudijrup! Tu mlokú. ¿Púnú dun mij mya'oogánup?

²¹ Jesús 'yadsooy:

—Mut ko saabudu xuu tu'ugu yedyujk nya'agudákyuts, paaty du'uñ mwu'amadya'aydyu. ²² Mjuna'andu ko Moisés yu'u du'un mduk'ana'amudu es xytsyúktut waanu ma ja yedyujk'ajtun yu mmaangu'unguty*, oy du'un ja m'aptujkuty di'ibu yajtsondák éxtum jaayum yajtuñ, kyaj yu'adyu Moisés.

²³ Miits mdsujkrup yu mmaangu'unguty oy syaabuduty éxtum jyuna'añ ja Moisés 'yana'amun. ¿Es ti ko mjot'ambuktu mut

* 7:22 Ix Lukus 1:59.

kots tu'ugu yedyujk nya"agudaktaay saabudu xuu? ²⁴ Miits mjanándup ko 'yóyuty pún saabudu xuu mduundup di'ibu Moisés mduk'ana'amudu. Per kots uj nya"aguda'aky saabudu xuu tu'ugu ja'ay, miits mjanándup: "iKyaj 'yóyuty!" Es du'an ya'ixy ko kyaj 'yóyuty di'ibu mbayo'oydyup.

Jesús tnigajxy pún ma tsooñ

²⁵ Net nidu'ugaty ja ja'ayaty di'ibáty tsunaaydyup jap Jerusalén ñayyajtuujudu:

—¿Ti kyaj jya'ajudyu tyaadu di'ibu 'yuxtaaydyup es trajudittu es dya'ooga'andu? ²⁶ Pes tuxim mayjya'ayóty kyajxy, es ni pún wi'ix kya'anu'amxudu. ¿Ti wa'anu justisutujkuty tmubuktu ko tyaadu tyu'ajtanaty ko yu'adyu Kristu?

²⁷ Es wiingátypu jyunandu:

—Kyaj. Kyaj mbaat, ja'a ko udsajtam nidugekyu nnija'am ma kyugajpndyu tyaadu. Ko myínut ja Kristu, ni pún tkanijáwut ma tsooñ.

²⁸ Ko naty ya'uxpeky muj tsajptujk ñabotsoty, net jyunáñ muk:

—Byeen xy'oknija'anudu miidsuty rándsu du'an uj es mats ndsooñ. Per uj kyajts ngu'am winma'añ nmíñuts. Ja'a di'ibu tu'ajtanduump xykyajxrats. Miits kyaj xy'ixy'attu. ²⁹ Uj sitay n'ixy'ajtypuuts, mut ko jámats ndsooñ ma yu'u, es yu'uts tu xykyexy.

³⁰ Net tjamatsandu es tjarujta'agáandu pujxndugóty. Per ni pún tkamajtsy, mut ko kyajnum naty traaty ja xuu 'yooru.

³¹ May ja ja'ayaty di'ibu myubujktu ja Jesús ñayjyuna'anudu:

—Tyaadu du'an ja Kristu di'ibu minaaup, mut ko ni pún mbaat xykyatuk'ijxam yu ijxw'uamun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan di'ibu tyiimpy es tu xytyuk'ijxam.

Fariseety tmatsq'andu ja Jesús

³² Ja fariseetujkuty tmudoodu ko ja ja'ayaty du'an jyuná'andu. Raaty yu'ujuty es ja teedywyindsundujk ttuk'ane'emy ja muj tsajptujk kwentu'ajtraty es tmátstat ja Jesús.

³³ Net ja Jesús jyunáñ:

—Waanats n'ita'añ yaa mut miidsuty, es óknamts njambita'añ ma di'ibuts tu xykyexy. ³⁴ Xy'uxta'aydyupts miidsuty es kyajts xypyaatut. Kyaj mbaat mnujxtu mats uj nnejxy.

³⁵ Net ja israelítuty ñayjyunánudu ak yu'ujuty:

—¿Maá da ñujxa'añ tyaadu ko kyaj nbátum? ¿Wa'anu da ñujxa'añ ma ja nmugugajpn'ajtam di'ibu ijttup grieegu ñaxóty es dya'uxpuka'añ nandu'an ja grieegu ja'ayaty? ³⁶ ¿Ti du'n yu taadu myadyakupy di'ibu tu xy'anma'ayum ko

jyuna'añ?: “Xy'uxta'aydyupts, per kyajts xypyaattut. Kyaj mbaat mnuxtu mats uj nnejxy.”

Jiky'ajtan kyaj kyexy ñaxy di'ibu Jesús yajkypy

³⁷ Ma ja muj xuu kyugujxunu, net ja Jesús tyunaaye'ky es jynáñ jantsy muk:

—Pun ja pán tyudsu, wa'ants xyñimíñ; es di'ibátyats xymyubujkr, wa'an tnu'iiky. ³⁸ Du'un éxtum ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ, di'ibats xymyubujkr, du'un ja'a éxtum myúxat jyodoty ja kom nuu di'ibu yajjiky'ajtr.

³⁹ Es mat yu'u ja Jesús 'yandijpy ko di'ibu mubujkxup, di'ibu panujxup, yu'u du'un ja Dios mo'oyudap ja Espíritu Santa. Per kyajnuma naty jya'ty ya naxwiñ ja Espíritu Santa, ja'a ko Jesús kyajnuma naty jymbity tsajrótm.

⁴⁰ Es ko ja ja'ayaty tmadoodu tyaadu, tap naagaty di'ibu junandu:

—Jantsy tuj'ajtandum du'un ko tyaadu du'un ja Diosu kyugajxpu di'ibu minaamp.

Ja'ay ñaybyjkwaxudu

⁴¹ Wiingátyru ja'ayaty jynandu:

—Tyaadu du'un ja Kristu.

Es ja wiingátyru jynandu:

—Kyaj, ja'a ko kyaj ja Kristu jámap tsoona'añ Galileeu ñaxóty. ⁴² Du'un ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ ko yu Kristu yu'u tyuamp 'yaats ja rey Davit es Belén kyugajpn'átut, ma myiñ jyajty yu rey Davit.

⁴³ Es du'un ja ja'ayaty ñaywya'xudu majtsk peky. ⁴⁴ Wiinkpatty jyatsojk esxyup yajtsímy, per ni pán du'un tkatuuñ.

Fariseety esu teedywyindsúnaty kyaj tmubuktu ja Jesús

⁴⁵ Net ja muj tsajtpujk kwentu'ajtpaty jymbijttu ma ja fariseety es ja teedywyindsúnaty. Ta yajtuujuda:

—¿Ti ko tu xykyayajmíndu?

⁴⁶ Net ja polusiiaty 'yadsoojudu:

—Ni pán du'un kyakajxyñam éxtumu tyadu ja'ay!

⁴⁷ Net ja fariseety t'anmaay ja polusiiaty:

—¿Tii nan tu mnayyáku es tu mwin'uñaty? ⁴⁸ ¿Ma mij xy'ok'ijxpu ko nidu'ugu njustis'ajtam o nidu'ugu fariseeu ja'ayaty tmubeky? ⁴⁹ Es yu ja'ayaty di'ibu kyanija'adap wi'ix ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ, kajxpeky ja'a 'yitta.

⁵⁰ Nikodemu di'ibu naty koots tu tni'otsy ja Jesús, tapu naty nandu'un. Ta yu'u jynáñ:

⁵¹ —Éxtum xytyuk'ijxum ja n'ana'amun'ajtam ko kyaj mbaat ndydyu'unam pán di'ibu kyaj jawyiin nmado'om es n'ijxum ti dan yu'u tyiimpy axuuk.

⁵² Di'ib_u naty jáp_uty 'yadsoojumbij_utu_u:

—¿Tii mij nan mgalileeja'ay_u? Ʋxp_uk ja Dios_u jyaaybyaj_utan es xy'ix_ut ko ni tu'ug_u Dios_u kyugajxp_u kyamíñ Galilee_u.

⁵³ Net ja ja'ay_uty yo'oywya'xt_u es nidu'uk nidu'uk ñijxtaaydy_u ma ja tyuj_uky_u.

8

Toxytyujk di'ib_u yajtugeepy ja p_ujk úk_un_u wyinds_u'k_un

¹ Es ja Jesús pyatuj_uk_u ma ja Oliiv_us Kopk.

² Jakumbom ko xy_uñ_u ja Jesús tyuj_uk_u jatugok muj tsajptuj_uk ñabotsoty. Ta myiind_u ja ja'ay_uty es ttuknabík_ud_u ja Jesús, es ja Jesús ñaxwe'tsy es dyajtsondáky ja 'yaxp_ujk_un. ³ Net ja farisee_uty es di'ib_uty tsajptugóty ya'axp_ujk_ut_up dyajmiind_u tu'ug_u toxytyujk di'ib_u t_u yajkubaad_u ko dyajtugóty ja p_ujk úk_un_u wyinds_u'k_un. Ta t_up_ujtákt_u kujk'ám ma ja ja'ay_uty. ⁴ Ta t'anmaaydy_u ja Jesús:

—Ya'axp_ujk_up_u, tyad_u toxytyujk t_u yajkubaad_u ko dyajtugóty ja p_ujk úk_un_u wyinds_u'k_un. ⁵ Y_u Moises_u 'yana'am_un xytyuk'ana'amd_upts es nguka'ads_ud_uts es 'yoog_ut y_u d_u'amb_u toxytyujk_uty. ¿O wi'ix mij m'okj_unaamb_u?

⁶ D_u'_un jyanand_u es t_up_ujtákt_u ja pye_uky es d_u'_un mbaat tni'uan_ud_u. Ta Jesús wyindaky es jyaay naxkujxy mat tu'ug_u ky_uwa'xy_u. ⁷ Es ko yajt_uumbij_utu_u, ta Jesús kyuj_uk_u jatugok es t'anmaaydy_u:

—Miids_uty nidu'uk di'ib_u kyajp_u pyojp_u, wa'an tu'ug_u tsaa ttukka'atsy jawyiin_u tyad_u toxytyujk.

⁸ Ta wyindaky jatugok ja Jesús es 'yakjaay naxkujxy. ⁹ Es ja'aj_uty ko tyaad_u tm_udood_u, net ñayjja'ad_u éxt_um ñayñi'uan_ud_u k_u'_um. Net py_uds_umd_u nidu'uk nidu'uk, tsondaky mat ja waan_u mujja'ayby_u es ttukkugujx_u mat ja waan_u uná'k_up_u. Es ko oj py_uds_umd_u'aydy_u, net ja Jesús oj wye'emy nimajtsk mat ja toxytyujk. ¹⁰ Net ja Jesús wya'kkuj_uk_u jatugok es t'ijxy ko kyaj_u naty ma p_un, ja'ay_u ja toxytyujk naydu'uk. Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Nit_u, ¿ma net ja di'ib_u mni'uan_ud_up? ¿Ni p_un t_u mgatukkumadóy_uty?

¹¹ Ta ja toxytyujk 'yadsooy:

—Winds_un, ni p_un.

Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Es ni ujts mij ngatukkumadówt. N_ujxn_u tyam es kat_u mnakypyeky_uñ.

Jesús éxt_um jaj_un ma naxwíñ_ud_u

¹² Jesús ók_un_um jatugok t'anmaay ja ja'ay_uty:

—Ujts_u d_u'_un éxt_um tu'ug_u jaj_un di'ib_u ñ_u'ameepy tyu'umeepy nid_ugeky_u naxwíñ_ud_u ja'ay. Tugeky_u di'ib_uts

хурьядуумп es хурьанажр, да'ун уа'ужаты éxtum di'ibu jədiittəp nə'am tu'am mət ja jəʒən, es kyaj kyunap kyuja'pxət éxtum ja di'ibu jədiitp kubi'its ku'ook.

13 Net ja fariseeuty 'yadsoodə:

—Mij kə'umə m'ayuk xynikəxpəty, da'un kyaj tyuñ.

14 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Oyats əj n'ayuk nnikəxpəty, tuump ja'a, mət ko əj nnija'abəts məts ndsooñ es məts nnejxy. 15 Miits хурьayo'oyduəpts éxtum kyəxe'eky. Kyaj хурьayo'oyduə éxtum tyəy'ajtənaty. Əj ni pənəts ngapayo'oy. 16 Per kots əj pən nbayo'oy, mət ja təy'ajtənts əj n'anəmmə, mət ko əj kyajts naydu'uk ti nbayo'oy, əjtsə da'un mədudsə nDeety. Paaty nimajtskəts ədsəty. 17 Mə miits ja m'ana'amənaty jaəybyəty 'yity: “Pən ja nimajtskrə ja testiigu ti'igyə kyajxtə, yə'u dən nməbjkəm.” 18 Pes əjtsə da'un kə'um nayñidestiigu'ajtəp, esə nDeedyats di'ibəts xykyajx, yə'u dən jatu'ugə testiigu.

19 Net ja ja'ayəty yajtəjədə:

—¿Məə dən net ja mDeety?

Jesús 'yadsooy:

—Kyajts miits xy'ixy'attə, es nan ni nDeedyats xykyə'ixy'attə. Kooxyəpts miits xy'ixy'attə, nan m'ixy'ajttəpxyəpts yə nDeedyats.

20 Tyəədə oj tkajxy ja Jesús ko naty ya'əxpekə mə ja məj tsajptəjk mə jap 'yity ja limosnə abəjkən. Es ni pən kyamajtsədə esxəp yajnejxyəty puɣndəgəty, mət ko kyajnmə naty trəəty ja xyəə 'yoorə.

“Məts əj nnəjxə'añ, kyaj miidsəty mbəəttə mnəjxtə”

21 Net ja Jesús t'anməəyduə jatəgok:

—Əj nəjxnəpts, es miits xy'əxtə'əyduəpts, es m'ooktəp mət ja mbojptə. Kyaj mbəəttə mnəjxtə məts əj nnejxy.

22 Net ja israelitəty ñəyjuənəndə:

—¿Wa'anə da ñəy'a'ooga'añəty? ¿Paaty juənə'añ ko kyaj mbəəttə njo'omə mə yə'u ñəjxy?

23 Jesús t'anməəyduə ja ja'ayəty:

—Miidsədyə da'un di'ibə yə naxwiñ tə mmin tə mja'ttə, per əjtsə da'un di'ibə tsajpətm kədakp. 24 Paaty miits n'anəmmədə ko m'ooktəp pekymətt, ja'a ko pən kyaj xyməbəktə es əjə da'un éxtəmts njənə'añ, m'ooktəp pekymətt.

25 Net yajtəjədə:

—¿Mbənə dən mij?

Jesús 'yadsooy:

—Jawyíñəpts miits tə n'anəmmədə. 26 Máynəmts ngakajxy es ngapayo'oyñəmts miidsəty. Per ja di'ibəts tə xykyəxyəts, ja'a da'un jənəəmp təy'ajtən, es di'ibəts əj n'anməəpy

ja ja'ayuty, yu'u di'ibats tu nmudoy tkajxy ja di'ibats tu xykyéxyuts.

²⁷ Per ja israelítaty kyaj tjaygyúkuđu ko ja Jesús jya'anu'umxudu ko yu'u du'un U'unk'ajtup ja Dios. ²⁸ Paaty ja Jesús t'anmaaydyu jatugok:

—Kots miits xypyujta'aktut kujxm, nétats miits xy'uxkáptudats ko ujtsu du'un éxtamts miits nja'anuumudu ko uj kyajts ti nduñ mat ja ngu'am winma'añuts. Ndiimbyats ja'ayu di'ibats ja nDeedyats tu xytyukni'ixu. ²⁹ Di'ibats xykyajx, du'añum 'yity mat uj. NDeedyats kyajts naydyu'uk xyñas'ixu, ja'a kots du'añum nduñ di'ibu yu'u tsyejpy.

³⁰ Ko tyadu du'un jyunañ ja Jesús, may di'ibu myubujktu.

Diosu 'yu'unguty esu mujku'ugópku 'yu'unguty

³¹ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja israelítaty di'ibu mubujkxudu:

—Pun mbadiimpy éxtamts miits n'anuumudu, n'uxpukp'átupts miidsaty, ³² es m'ixy'áttup ja t'ajtan, es yu t'ajtan yu'u myajwu'umudup awa'atstuuy.

³³ Net ja fariseety 'yadsoodu:

—Ujtsu du'unuty ja tyump 'yaadsaty ja Abraan, es ni na'anumts pun xykyatuumbu'áty. ¿Wi'ix mij mjuna'añ ko xyajwu'umat awa'atstuuy?

³⁴ Jesús t'adsooy:

—Jantsy t'ajtanats miits n'anuumudu, pun tu'ugu ja'ay naygyujkup jyiky'átut mat ja pyeky, pes tu du'un myumada'agyuty ja pojpu es du'un 'yity éxtam njuna'anum ja pojpu tyuumbu juybyu. ³⁵ Es yu tuumbu juybyu, kyaj yu'u 'yity éxtam ja windsunu 'yu'unk. Ja u'unk ja'a du'un winu xuu winu tiempu wu'amp éxtam ja tyaaq tyeedyu 'yu'unk. ³⁶ Paaty pun ja Diosu 'yU'unk myajwu'umudu awa'atstuuy, t'ajtan ko awa'atstuuy myajwu'umudu. ³⁷ Tuts nnijawu ko Abraan miits m'ok'átudu. Per xya'oogándupts mat ko kyaj xykyupuktu éxtamts miits nja'anuumudu. ³⁸ Uj yu'uts ngajxypy di'ibadsu nDeety tu xytyuk'ixy. Es miits xytyundu nandu'un éxtam ja mdeedyuty tu m'anu'umxudu.

³⁹ Net ja israelítaty 'yadsoodu:

—Ujtsu du'un Abraan ndeety'ajtup.

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Kooxyup miits m'u'unk'átudu Abraan, yu'uxyup mduundup di'ibu yu'u tyuun. ⁴⁰ Oyuts miits tu nja'anuumudu ja t'ajtan di'ibats uj nmudoo ma Dios, xya'oogándupts miidsaty. Abraan ni na'a du'un kya'adutsy. ⁴¹ Miidsaty nandu'un m'adu'utstu éxtam ja mdeety 'yadu'atsy.

Ta 'yadsoodu:

—Udsaty nmudajttupts ja nDeety ti'igy, yu'u Dios. Kyajts udsaty nbxyky'attu.

42 Jesús t'adsoojambijty:

—Kooxyur tyu'y'ajtanaty ko Dios miits xyTyeety'áttu, pes xytsyojkturxyurpts miidsuty, mut ko uj nmiñuts mut yu Dioskyujxm. Kyajts tu nmiñ mut ja ngu'am winma'añuts. Mut ko ja Dios tu xykyéxyuts, paadyuts tu nmiñ.

43 '¿Ti ko xykyajaygyúkuđu di'ibuts miits nja'anmaaydyur? Ja'a ko kyaj xymyudowa'andu di'ibuts uj ngajxwa'xypy. 44 Miidsuty mujku'ugópk mdeety'ajttur es yu'u miits mja'a'ajtadur, es ja'a miits mduundur di'ibu yu'u tsyejpy. Yajja'ay'o'krummu'u jawyíñur es kyaj ti ttuñ di'ibu tu'y'ajtan. Ni na'a kyakajxy mut ja tu'y'ajtan. Ko 'yanda'aky, kyum ja'a yu'u kyajxypy, ja'a ko andakp yu'u, es yu'u yajtsondák ja andakun. 45 Es mut ko tu'y'ajtan miits n'anuumudu, paaty kyaj xymyubúktuts. 46 ¿Pún miidsuty nidu'uk dyajniguxu'ugut kots uj nmudaty ja nbojru? Es pun tu'y'ajtan di'ibuts uj ngajxypy, ¿ti ko xykyamubúktu? 47 Di'ibu ja'a'ajtur ja Dios, myudoo'ijtypy ja Diosu 'yayuk. Per kom miidsuty kyaj mja'a'átudu ja Dios, paaty kyaj xymyudoo'ita'andu.

Taayum naty ja Kristu ko kyajnum ja Abraan

48 Net ja israelítaty jyunandu:

—Tu'y'ajtan éxtamts mij n'anuumudu ko mij msamarítanaty es mmudajtypy ja ka'oybyu.

49 Esu Jesús 'yadsooy:

—Kyajts uj nmudaty ja ka'oybyu. Di'ibuts ndiimpy, yu'u yajniguxe'kypy ko nwindsu'kupts ja nDeedyuts, es miits kyajts xywyindsu'uguduts. 50 Uj kyajts n'axta'ay púnuts xywyindsu'ugur. Jaa'ajtp pún tsyejpy esuts windsu'ugu n'ítut, yu'u du'unuts xypyaye'epy. 51 Jantsy tu'y'ajtanuts miits n'anuumudu ko di'ibu pyadiimpy éxtamts n'anuumu, ni na'a kya'oogut.

52 Ta ja israelítaty 'yadsoodu:

—Tyam tu'y'ajtan udsuty njuna'añ ko mij mmudajtypy ja ka'oybyu. Abraan es ja Diosu kyugajxurty nidugekyu 'yo'ktaaydyu, es mij mjuna'añ: “Di'ibu pyadiimpy éxtamts n'anuumu, ni na'a kya'oogut.” 53 ¿Tii wa'anu da mij waanu ni'igu mmájuty es kadiinumsu ndeety Abraan? Yu'u o'k, es ja Diosu kyugajxurty nandu'un 'yo'ktu. ¿Narunu du'un mij mnaybyjta'agyuty?

54 Ta Jesús 'yadsooy:

—Pun ujts kum naymyjprujtákur, kyaj ti tsooty. Per di'ibuts tu xymyo'oy ja muj'ajtan, yu'u nDeedyuts di'ibu miits nandu'un mjánandur ko yu'u xyDyios'attu. 55 Per miits kyaj xy'ixy'attu. Uj situy n'ixy'ajtypyuts. Kooxyurpts uj njuna'añ

kots kyaj n'ixy'aty, nūgooxyuᵑts ʉj n'okpi'tskajxnu éxtam mi-idsuty. Per ʉj sitʉy n'ixy'ajtyᵑyʉts, es nguudyiimbyʉts éxtam yu'ʉ dyajnitúku.

⁵⁶ 'Ja m'aptʉjk Abraan 'yixán ja tiempʉ maᵑts ʉj nmiiñ ya naxwiñ. Nūgoo oj 'yokxondaknu ko oj t'ixy.

⁵⁷ Net ja israelítaty t'anmaaydyʉ ja Jesús:

—Ni justyikxymyajk jamʉjnʉm xykyamʉdaty, ¿es mjuna'añ ko tʉ xy'ixy ja Abraan?

⁵⁸ Jesús 'yadsooy:

—Jantsy tʉy'ajtʉnʉts miits n'anʉmʉdu, taayʉmdu naty ʉj ko yʉ Abraan myiñ jyajty.

⁵⁹ Net tkonʉ'ktʉ ja tsaa es tjatukka'adsándʉ ja Jesús. Per ja Jesús ñayyu'tʉ es tsyo'oñ ma ja mʉj tsajptʉjk, mayjya'ayóty ñajxy es ñjxnu.

9

Jesús dya'ijxpéky di'ibʉ wiints jajt naxwiñ

¹ Ko ja Jesús ñajxy ma tu'ugʉ lugaar, japʉ naty tu'ugʉ yedyʉjk di'ibʉ tʉ myiñ tʉ jya'ty ya naxwiñ wiints. ² Net ja Jesusʉ 'yʉxpʉjkᵑty yajtmʉjʉdu:

—Windsún, ¿ti ko du'ʉn jyajty ya naxwiñ tyadu yedyʉjk wiints? ¿Wa'anʉ da yu'ʉjty mʉt ja tyaak tyeety ja pyojpʉ, o mʉt ja kyʉ'ʉmbojpʉ?

³ Esʉ Jesús 'yadsoojʉ:

—Kyaj yu'ʉjty mʉt ko pyojpʉ kʉ'ʉm tmʉdaty es ni kyaj yu'ʉjty mʉt ko tyaak tyeety pyojpʉ ja'ayuty, ja'a taadu es ya'ixʉt di'ibʉ ja Dios tyiimpy. ⁴ Ko 'yakxʉñʉmʉty, mbaadʉts n'aktúñ ja tyuunk di'ibʉts xykyajx. Miimp ja koots it ma kyaj mbaat pʉn tyuñ. ⁵ Kots ʉj n'ak'ityñʉm ya naxwiñ, ʉjtsʉ du'ʉn di'ibʉ kyude'xyᵑy ja naxwiñdu ja'ayuty.

⁶ Ko tyaadu du'ʉnʉ Jesús jyʉnán, net ñastsujʉ naxkajxy es dya'e'ky waanʉ mo'onts mʉdu tsyujy. Ta ttukwingutse'ky ja wiints. ⁷ Net ja Jesús 'yanmaayʉ:

—Nʉjx mwimbuju ma yʉ Silo'ee pilʉ (di'ibʉ ayuk wimbʉdsʉmp Tʉ Yajkéxy).

Ta ja wiints oj wyimbuju. Net oj 'yijxpéky es ñejxy ma tyʉjk. ⁸ Net ja di'ibʉ ijty wiints ja myʉdjkra'ajty es ja di'ibʉ naty tʉ 'yixʉdu ñajjyʉnánʉdu:

—¿Ti kyaj jya'ajdyʉ tyadu yedyʉjk di'ibʉ tʉ 'yity naxwa'tsp es t'amdoy yʉ limosnu?

⁹ Nidu'ugʉty jyʉnandʉ:

—Ja'adsʉ tyaadu.

Wiinkᵑty jyʉnandʉ:

—Kyaj jya'ajty, nadʉ'ʉn kyaxe'eky.

Per ja yedyʉjk kʉ'ʉm 'yadsooy:

—Ujtsu du'un.

¹⁰ Net dyajtudu:

—¿Wi'ix tyam mbaat m'ixy?

¹¹ Ta ja di'ibu naty wiints 'yadsooy:

—Ja yedyujk di'ibu xy'ajtypy Jesús, yu'u waanu mo'ondsu'unk tu dya'eeky es tu xytyukwingutse'egyats, es tu xy'anuumats: “Nujx ma yu Silo'ee pilu es mwimbújut.” Tats oj nnejxy es tu nwimbujyats. Nétats tu n'ijxpéky.

¹² Net ja ja'ayaty 'yanmaayudu:

—¿Maaxu net ja yedyujk?

Ta 'yadsooy ja di'ibu tu 'yijxpéky:

—Kyajts nnijawu.

Fariseety dyajtúw dyajtuda'aktu ja ja'ay di'ibu wiints tu 'yity

¹³ Net tmunujxtu ja di'ibu naty tu 'yijxpéky ma fariseety,

¹⁴ ja'a ko ja Jesús dya'e'ky ja mo'ondsu'unk ma ja israelítaty ja pyo'xunxuu es dya'ijxwa'xy ja wiints. ¹⁵ Net ja fariseety dyajtúy ja yedyujk, ja di'ibu naty tu 'yijxpéky:

—¿Wi'ixu du'un ko tyam mbaat m'ixy?

Ta 'yadsooy ja di'ibu naty wiints:

—Yu'ats waanu mo'ondsu'unk tu xytyukwingutse'egyats, oj nwimbujy, es tyam n'ijxputs.

¹⁶ Nidu'ugadyu fariseety jyunandu:

—Tyadu yedyujk di'ibu du'un tu ttuñ, kyajru Dios jya'a'átyaty, mat ko kyaj tu twindsu'ugu ja po'xunxuu.

Es wiingátypyu jyunandu:

—¿Wi'ix mbaat ttuñ ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu tyiimpy pan yu'u pekyja'ay?

Esu du'un kyaj ti'igyu winma'añ tmadattu.

¹⁷ Net jatugok dyajtudu ja di'ibu naty wiints:

—Es mij, ¿wi'ix nandu'un m'okjunaambu mudu tadu yedyujk di'ibu tu mmo'oyaty yu m'ijxun?

Net ja'a 'yadsooy:

—Pes uj junaambats ko yu'adyu Diosu kyugajxru.

¹⁸ Per ja israelítaty kyaj tmubukandu ko naty ja ja'ay tu 'yity wiints es ko tuu 'yijxpéky. Net oj twowdu ja tyaaak tyeety ja di'ibu naty wiints. ¹⁹ Net dyajtudu:

—¿Mijtsu tyadu m'u'unk di'ibu mjanándup ko jyajty naxwiiñ wiints? ¿Wi'ixu du'un 'yixyaty ko tyam mbaat 'yixy?

²⁰ Net ja u'unkteety u'unktaak 'yadsoodu:

—Tuy'ajtun ko uudsadyu tyadu n'u'unk di'ibu miin jajt wiints. ²¹ Per uudsaty kyajts nnijawudu wi'ixu du'un ko tyam mbaat 'yixy es ni nganijawudats punu du'un tu ya'ijxpékyaty. Yajtúwdu yu'u. Muj ja'ay muj uná'k yu'u. Wa'an mdukmumadya'agyaty yu'u.

22 Ja tyaak tyeety jyunandu du'un mut ko ja teedywyindsúnaty ttsu'ugudu, ja'a ko ta naty nandu'un ñaygyajxudu ko kadiibu ñakykyurúkudut tsajptugóty oytyim pánaty di'ibu junaamp ko yu Jesús yu'u ja Kristu. 23 Paaty ja tyaak tyeety jyunandu: "Yajtúwdu yu'u. Muija'ay muj'una'k yu'u."

24 Net ja israelítaty tnigajxu jatugok ja yedyujk di'ibu naty wiints. Ta t'anmaaydyu:

—Kajx tu'y'ajtun, mut ko uudsaty nnija'adupts ko tadu yedyujk pyojpaja'ayaty.

25 Ta 'yadsooy di'ibu naty wiints:

—Kyajts uj nnijawu pan pekyjya'ay o kapekyjya'ay yu'u. Di'ibuts oy nnijawu, ja'a kots uj ta n'ity wiints es tyam ijsxpts.

26 Net ja fariseety t'anmaaydyu:

—¿Wi'ix ta mdúñaty? ¿Wi'ix ta mmo'oyaty ja m'ijxun?

27 Ta 'yadsooy ja yedyujk:

—Tuts miits nja'anumudu es kyaj xytyundu kwentu. ¿Ti ko miits xytsyoktu es uj jatugok nnikajxprátuduts? ¿Wa'anu da miidsaty nandu'un xupyanajxa'andu?

28 Net ja israelítaty t'oodu es t'anmaaydyu:

—Mij mbanejxypyu tadu yedyujk. ¡Uudsaty kyaj! Uudsaty yu'uts mbanajxtap yu Moisés. 29 Uudsaty nnija'adup ko yu Moisés myugajxu Dios. Kyajts nnijawudu ma tadu yedyujk tsooñ.

30 Ta 'yadsooy ja di'ibu naty wiints:

—¡Tim tugatsy mut ko mjuna'andu miidsaty ko kyaj xyñijawudu ma tyadu yedyujk tsooñ di'ibuts uj ta xymyo'oy yu n'ijxunats! 31 Nnija'am yajxon ko Dios kyaj tmudoo'ity ja pekyjya'ayaty, ja'ayu myudoo'ijtypy ja di'ibu awdajttap es tkuydyundu ja di'ibu Dios tsyejpy. 32 Ni na'anum pan tkamadya'aky ko jyaaty di'ibu myeery yu 'yijxun tu'ugu ja'ay di'ibu wiints ya naxwiñ ta myiñ ta jya'ty. 33 Kooxyubu tyadu yedyujk ta kyamiñ Dioskyajxm, kyajxup mbaat tuñ ni tii.

34 Net ja israelítaty 'yadsoodu:

—¿Wi'ixats uj mij xya'axpuka'andu?, di'ibu ta mmiñ naxwiñ amuj pojpu ja'ay. Net kyaj t'okkupujknudu tsajptugóty.

Pánaty ijttap éxtamu wiints

35 Myudoo Jesús ko kyaj t'okkupujknudu ma ja tsajptujk ja di'ibu naty wiints. Es ko Jesús mut ñaybyatu di'ibu naty wiints, ta dyajtuuy:

—¿Mmubejkypy mij ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu?

36 Net ja ja'ay 'yadsooy:

—Windsún, anmaagyuts pánu dun yu'u, esuts nmabúkat yu'u.

37 Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un. Tu xy'ixy es tyam nmamadya'aky.

38 Net ja ja'ay ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyinduuy, es jyanáñ:

—Windsún, nmubejkyryuts mij.

39 Netu Jesús 'yadsooy:

—Ujts tu nmiñ esuts uj ja ja'ay nbayo'oydyut, es nmo'oya'añuts ja 'yixun ja wiindsuty es nyajjumbítuduts wiints ja di'ibu junándup ko yu'u 'yixtu.

40 Nidu'uguty ja fariseeuty di'ibu naty muut jap ko tyaadu tmūdoodu, net jyanandu:

—¿Wa'anu da uudsuty nandu'un nwiints'áttu?

41 Jesús 'yadsooy:

—Kooxup miits mwiints'áttu, kyajxup miits ja peky xymyudattu. Per kom mjnándup ko m'ixtu, pes mmudajttap ja peky.

10

Borreegu kwentu'ajtrü müdu byorreeguty

1 'Jantsy tuj'ajtanuts miits n'anuumüdu, di'ibu kyaj tyuku ma korral aän es pyuty wiink tsoo, yu'u du'un ja ma'tspu.

2 Per di'ibu tujkup ma korral aän, yu'u du'un ja borreegu kwentu'ajtrü. 3 Ja korral aa adunaabyu ya''awátsxup ja borreegu kwentu'ajtrü, es ja borreegu kwentu'ajtrü dyaxu mut ja xuu ja byorreegu, esu borreegu pyudsümdu jap korraloty, ja'a ko dyo'kmadóy di'ibu kwentu'ajtrü. 4 Es ko naty tu dyajpudsümda'ay tugekyu, ta twinyo'oyu, es ja byorreegu pyanujxudu mut ko yo'kmadóyuty. 5 Per tu'uk di'ibu kyaj t'ixy'aty, ni'igu tkuge'eky, mut ko kyaj dyo'kmadóy ja di'ibu kyaj t'ixy'aty.

6 Du'un jyanáñ ja Jesús, per kyaj tjaygyujukudu ja ja'ayuty di'ibu ja Jesús 'yandijpy ma ja myadya'aky.

Jesús éxtamu oybyu borreegu kwentu'ajtrü

7 Paaty ja Jesús jyanáñ jatugok:

—Jantsy tuj'ajtanuts miits n'anuumüdu ko ujtsu du'un éxtam ja korral aa ma ñaxtu ja borreegu. 8 Nidugekyu di'ibu jawyiin miindu es jyanandu ko yu'u Dios kyéxyuty, ma'tspaty yu'u. Per ja ja'ayuty di'ibuts uj nborreegu'ajtypy kyaj tyuunudu kwentu. 9 Ujtsu du'un ja korral aa. Di'ibu tujkup ma uj, yu'u nitso'ogup éxtam ja borreegu ko tyuku tsuu ma kyorral es pyudsemy ju'xpu jépyup. 10 Yu ma'tspaty myndu je'eyu es myaadsa'andu es ya'ooga'andu es yajkutugoya'andu, per uj tu nmíñuts es ja ja'ayuty tmadáttat ja jiky'ajtan, es tmadáttat ja jiky'ajtan muj wiin kajaa.

11 'Ujtsu du'un ja oybyu borreegu kwentu'ajtrü. Yu oybyorreegu kwentu'ajtrü kyu'oogup ja byorreeguty. 12 Yu

mæduumbæ ja'ayæ je'eyæ wyinmæ'añ'ajtypy ja myæju'uñ. Ko kyaj yæ'ujaty ja borreegæ kwentæ'ajtræ es kyaj tja'a'áty ja borreegæ, pæaty ko t'ixy myiñ ja waxka'uk, netyæ kye'eky. Net ja waxka'uk tmatsy ja borreegæ nidu'uk es nidægekyæ dya'agakwæ'xtæ'aydyæ mæt ja tsæ'hgæ. ¹³ Pæadyæ tadæ mæduumbæ kye'eky, ja'a ko myæjuudyuñ, es kyaj tkwéntaty ja borreegaty.

¹⁴ 'Ujtsæ du'an ja oybyæ borreegæ kwentæ'ajtræ. Uj n'ixy'ajtypyæts ja nborreegæts es nan xy'ixy'ajttæpts yæ'ujaty, ¹⁵ éxtæm ja nDeedyæts xy'ixy'átyæts es æj nandæ'an n'ixy'átyæts. Nyajkypyæts ja njiky'ajtæn mæt yæ'ugyæjxmæ nborreegæts. ¹⁶ Nmædajtypyæts ja wiinkpæty ja nborreegæts mats jatü'ugæ ngorral, es nyajmínæpts nandæ'an mæ tyæadaty. Xymyædówdæpts æj yæ'h, es tuk kajpæ'uk 'yítæt yæ borreegæ es ti'igyæ ja kwentæ'ajtræ.

¹⁷ 'Dios, yæ nDeedyæts, xytsyojkræts æj mæt ko nyakæ'añæts ja njiky'ajtæn es n'axæjyæ'añæts jatægok. ¹⁸ Kyajts pænæ njiky'ajtæn xypæjkat pæn kyajts æj nyakæ'añ. Nmædajtypyæts ja muk'ajtæn es nyákædæts ja njiky'ajtæn es n'axæjædæts jatægok. Tyæadæ yæ'uts xytyuk'ana'am yæ nDeedyæts.

¹⁹ Ko ja israelítaty tmædoodæ tyædæ Jesús ja 'yayuk, net oj ak ja'ajaty ñaygyajxytsyiigædæ. ²⁰ May di'ibæ jænandæ:

—Myædajtypy ja ka'oybyæ es lokæ yæ'h. ¿Ti ko xytyundæ kwentæ?

²¹ Peræ wiinkpæty jænandæ:

—Ni pæn di'ibæ myædajtypy ja ka'oybyæ es kyæjxæt du'an. ¿Tii wa'anæ da tu'uk di'ibæ myædajtypy ja ka'oybyæ tmo'oyæt yæ 'yijxæn yæ wiindsaty?

Israelítaty kyaj tmæbæktæ ja Jesús

²² Ja'a naty ja disyembræ po'o mæ ja ja'ayæty xymædundæ mæ yajmæjtüñ ko yajkuni'xy ja mæj tsajptæjk jap Jerusalén.

²³ Ja Jesús japæ naty jyædity mæ ja mæj tsajptæjk mæ txæ'aty Salomongæ Tyæjk Wiin. ²⁴ Net ja israelítaty dyajnabíkædæ ja Jesús es t'anæmmædæ:

—¡Nægoots njantsywyinmaydyæ! ¿Ti kots tyam xykyadim'anæmmædæ wæ'æts pæn mijtsæ du'an mGristæ, o kyaj?

²⁵ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tæts njæjæñæ'añ, es kyaj xymyæbæktæ. Di'ibæts æj ndiimpy mæt ja kutujkæn di'ibædsæ nDeety tæ xymyo'oyæts, yæ'h yæ-jnigæxe'kypy yajxón es pændsæ dæn æj. ²⁶ Per miidsaty kyaj xymyæbæktæ mæt ko kyajts miits nborreegæ'áttæ. Extæmts miits tæ n'ok'anmaabyædæ, ²⁷ yæ nborreegæts xyo'kmædoodæpts, es yæ'ujaty n'ixy'ajttæpts es xypyanæjxtæpts. ²⁸ Uj nmæebyæts yæ jiky'ajtæn winæ xæn winæ tiempæ, es ni næ'a kyatægódyæt;

ni pánuts yu'u xykyapajkut. ²⁹ Yu'ats tu xymyo'oy ja nDeedyats di'ibu waanu ni'igu muj'ajtun tmudaty, es ni pán mbaat kyapajkxaty di'ibu myudajtypy kyuh'ajoty. ³⁰ Dios Teety es uj, ti'igyu je'eyu uudsuty.

³¹ Net ja israelítaty tkonu'ktu ja tsaa jatugok es tjakuka'adsánda.

³² Ta Jesús jyunañ:

—Tuts may nduñ óyaty mwinduuy mut ja myuk'ajtunadsu nDeedyats. ¿Di'ibu tyaadu miits xytyukkuka'adsándupts?

³³ Ta ja israelítaty 'yadsoodu:

—Kyajts mij ndukkuka'adsa'andu mut ko ti oy tu xytyuñ, yu'u du'an mut ko tu xykyawindsu'ugu Dios mut ja m'ayuk. Mja'ay mij, es Dios mnaybyujta'agyaty.

³⁴ Net ja Jesús jyunañ:

—¿Ti kyaj jyaaybyétyty ma ja Diosu jyaaybyajtun ko Dios jyunañ?: “Miidsudyu du'an diósuty.” ³⁵ Es du'an ja Diosu jyaaybyajtun jyunañ ko diósuty pánaty ja Diosu naty tu tkexy ja 'yayuk. Es nnija'am ko yu Diosu jyaaybyajtun yu'u du'an t'ajtun túnup. ³⁶ Pes oy. Hjsu du'an xywyin'ijx ja Dios es xykyejxyats ya naxwiiñ éxtumu kyudanaabyu. ¿Es wi'ix mbaat miits mjuna'andu kots uj Dios kyajts nwindsu'ugu mut yu'uy kots njunañ ko ujtsu du'an ja Diosu 'yU'unk? ³⁷ Pun kyajpats nduñ ja di'ibudsu nDeety tyiimpy, kyajts miits xymyubáktut. ³⁸ Per pun t'ajtun kots uj nduñ ja di'ibats ja nDeety tyiimpy, oy xykyamubuka'andu ja n'ayúkat, mubuktu ja di'ibats uj ndiimpy, mut ko di'ibats uj ndiimpy, yu'u mduk-jaygyúkadup wá'ats ko ti'igyats uj mut ja nDeedyats, es yu'u ti'igyu mut uj.

³⁹ Net jatugok ja israelítaty tjamatsandu ja Jesús, per oj ja Jesús yo'oydyugóy.

⁴⁰ Net ja Jesús oj 'yawinnajxnu ma Jordán mujnu. Jap waanu 'yijty ma ja lugaar ma ja Fwangu naty tu yajnubéty tuuyup. ⁴¹ May ja ja'ayaty oj ñujxtu ma ja Jesusu, es ñay'anu'umxudu:

—Oy ja Fwank Yajnubajtru tu tkatuñ ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun, t'ajtun di'ibu myadyak mudu tyadu ja'ay.

⁴² May ja ja'ayaty di'ibu ma tadu lugaar tmubajktu ja Jesús.

11

Lázaru 'yeeky

¹ Ma ja Betañu kajpn, jap tu'ugu yedyujku naty pyékyaty di'ibu xyu'ajty Lázaru. Majtsku myuga'ax toxtyujk di'ibu xyu'ajttap Martu esu Mariiu. ² Tyadu Mariiu yu'u óknun

tyuknitaam ja Jesusu tyeky ja aseytu di'ibu pa'ak xu'kp, es dyajtútsy mut ja wyaay.

³ Net ja Martu esu Mariiu kyajxykyajxtu ma Jesús es t'anmaaydu:

—Windsún, yu di'ibu mut oy mnaumyáuty mujta'aky pyékyuty.

⁴ Ko tyaadu Jesús tmdooy, net ja 'yuxpukpúty t'anmaaydu:

—Yu pya'amu Lázaru kyaj yajkutugoya'añuty mut ja o'kun. Dios tyunaampy du'un es ja ja'ayuty myuj'ixudut es t'awdáttut ja Dios es uj, ja 'yU'unk.

⁵ Oyu naty ja Jesús tjantsytsyoktu ja Martu esu Mariiu esu Lázaru, ⁶ko yu Jesús ya'anmaay ko Lázaru mujta'aky pyékyuty, jamajtsk xuu oj 'yakwe'emy ma ja lugaar ma naty 'yityun.

⁷ Net t'anmaaydu ja 'yuxpukpúty:

—Jo'om jatugok Judee.

⁸ Ja 'yuxpukpúty 'yadsooydu:

—Ya'uxpukpu, kyajnum jyeky ma jap ja israelítuty mjakuka'adsánudu. ¿Tii mnuxaamp jatugok jam?

⁹ Jesús 'yadsooy:

—¿Ti kyaj tyu'ajtunuty ko yu xuu tmdaty majmajtsk ooru? Pes ko pún jyudity xuuñ, kyaj kyunáput, mut ko kyude'xyuty ja jajun di'ibu ja ya naxwiiñ. ¹⁰ Per ko jyudity koots, kunajrup mut ko tugoy'ajtp ja jajun.

¹¹ Oknum jyunañ ja Jesús:

—Ja nmatnaumyaayubu'ajtam Lázaru tu myanaxy. Per ne-xyuts n'ok'yuxy.

¹² Net ja 'yuxpukpúty 'yanmaayudu:

—Windsún, pun tu myanaxy, mubaadubu du'unu'u.

¹³ Es ja Jesús ja'a jyamadyakupy ko naty ja Lázaru tu 'yo'knu, per ja 'yuxpukpúty, ja'a dun ttijy myadyakupy ja Jesús ja ma'ay. ¹⁴ Net ja Jesús ttim'anmaaydu ja 'yuxpukpúty wa'ats:

—Lázaru tu 'yo'knu. ¹⁵ Xondákput mut ko kyajtsu naty jap, mut ko du'un ni'igu 'yóyuty es miits xumyubáktut. Per jo'om n'ok'ijxum.

¹⁶ Net ja Tomás di'ibu tyijpy Xeeñu'unk, t'anmaaydu ja myu'uxpukpúty:

—Jo'omdu nandu'un udsajtam es n'o'kum ti'igyu mut yu'u.

Jesús yajjikyrujkr es yajkupy ja jiky'ajtan

¹⁷ Ko jyajty ja Jesús Betañ, taxk xuu naty tmdaty ma ñaxtuku Lázaru.

¹⁸ Betañ kajpn tmawingon'aty ja Jerusalén tuguk mil metrún. ¹⁹ Mayu naty ja israelítuty tu ñujxtu ma ja Martu esu Mariiu es tpmaya'añ tputajuya'añ mut ko tu 'yeeky ja myuga'ax.

²⁰ Ko Martu tmaadooy ko Jesusu naty wyingoñ, net tnidso'oñ es oj t'ajp'yo'oy, per ja Mariiu oj wye'emy ma ja tyujk. ²¹ Martu t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, kooxyup miju naty mjaaty yaa, kyajxyup tu 'yeeky ja nmuga'axuts. ²² Per uj nnija'abuts ko Dios mmooyup tugekyu di'ibu mij m'amdeery.

²³ Jesús 'yadsooy:

—Yu mmuga'ax jikyryáku jatugok.

²⁴ Martu t'adsooy:

—Uj nnija'abuts ko jikyryáku ma ja tiempu ma ja o'kraty jyikyryáktat.

²⁵ Jesús t'adsooy:

—Ujtsu du'un ja jikyryáku es ja jiky'ajtun. Di'ibuts xymyubujkr, oy 'yoogut, jikyryáku. ²⁶ Es nidugekyu di'ibu jiky'ajttup es xymyubúktats, kyaj 'yooktat ni na'a. ¿Mmabejkyryu tyaadu?

²⁷ Net ja Martu 'yadsooy:

—Ti ko kadii. Nmabejkyryuts ko mij mGrístaty, ja Diosu 'yU'unk di'ibu minán ya naxwiiñ.

Jesús jyu'uy ma Lázaru ñaxtuku

²⁸ Es ko tyaadu Martu du'un jyunañ, net jyumbijty es oj twoy ja 'yutsy Mariiu, es t'anmaay ayu'udsyu:

—Ja ya 'axrújkr tu jya'ty. Yu'u mnigajxup.

²⁹ Ko Mariiu tmaadooyu taadu, pojun wya'tse'ky es oj tninejxy ja Jesús. ³⁰ Jesús kyajnumu naty tyaku kajpnóty, támnumu naty ma ja lugaar ma Martu pyatu. ³¹ Ko ja israelítaty t'ijxtu wya'tse'ky ja Mariiu es pyudseemy pojun, net jyunandu ko yu Mariiu ñejxy juuy yaxru ma naty tu ñaxtuku ja Lázaru, es oj tranujxtu.

³² Es ko ja Mariiu jyajty ma naty ja Jesús, net ñaygoxtunaaydyáku Jesús tyeky'ujxm es t'anuumu:

—Windsún, kooxyup miju naty mjaaty yaa, kyajxyupts tu 'yeeky ja nmuga'ax.

³³ Ko Jesús t'ijxy jyu'uy yaxtu ja Mariiu es ja israelítaty di'ibu mat myiindu, net ja Jesús ñayja'aju jotmaymyuat es 'yamutsk'ajty. ³⁴ Ta yajtuaju:

—¿Ma tu xyajnaxtúku?

Ta 'yanmaayudu:

—Windsún, min xy'ixy.

³⁵ Jesús jyuuy.

³⁶ Net ja israelítaty jyunandu:

—¡Ok'ixtu! Nngoodamu naty t'oktsojku.

³⁷ Per nidu'uguty jyunandu:

—Ja'a tyaadu di'ibu ja wiints myooy ja 'yijxun, ¿tii kyajxyubu da oynu'unun ti tu tuñ es kyajxyup ja Lázaru tu 'yeegyus?

Lázaru jyikypyeky

³⁸ Jesús ñajjya'ajm jatugok jotmaymyuat es tmawingooñ ma naty ta ñaxtaku. Ja'a dun tu'ugm aank di'ibm tsaa 'yagm'uy'ajtypy. ³⁹ Net ja Jesús jyunañ:

—Yajjuga'aktu tadam tsaa.

Martu jyunañ:

—Windsún, xu'knup yu'u, ja'a ko ta 'yijnu taxk xum ma 'yeeky.

⁴⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿Ti kyajts mij ta n'anuum ko xymyubúkut, m'ixup ja Diosu myuj'ajtun?

⁴¹ Net ja tsaa dyajjugáktu. Es ja Jesús pyat'ijxy tsajpótm es jyunañ:

—Tatu, nja'aygyudákyryuts mij ko ta xymyudóyuts.

⁴² Wa'adsuts nnijawu kots mij du'añum xymyudoo'ityuts. Du'anuts njuna'añ mut yu'ugyujxmu tyadu ja'ayuty di'ibm yam, es tmabáktut ko ujtsu du'an mij ta xykyexy.

⁴³ Ko du'un jyunaandaay, net jyunañ jantsy muk:

—¡Lázaru, pudsam jap!

⁴⁴ Net ja o'kpu pyudseemy, abity ja kyau tyeky es ja wyiin juyj mut ja wyit. Ta Jesús jyunañ:

—Nikajtu'uttu es wa'an tnejxy.

Tkajxy'áttu esu Jesús 'yoogut

⁴⁵ Es mudu tyadu, net ja israelítaty di'ibm pyanujx ja Mariiu tmabáktu ko t'ijxtu di'ibm Jesús tyuun. ⁴⁶ Per nidu'uguty ja israelítaty ko t'ijxy yu tyadu, net oj tninejxy ja fariseeuty es ttukmumadyaktu di'ibm naty ta ttuñ ja Jesús. ⁴⁷ Net ja fariseeuty es ja teedywyindsúnuty ñaymyujkudu mut di'ibm ana'amdup muj tsajptugóty, es jyunandu:

—¿Ti net ndu'unum mudu tyadu yedyujk di'ibm nagoo t'oktuunna ja ijxwu'amun di'ibm myudajtypy ja muj'ajtun?

⁴⁸ Pun nna'ijxum du'añu, nidugekyu myubúkadut ja ja'ayuty. Netu romanu soldaadaty myíndut es tjítut yu nmuj tsajptujk'ajtum es dyajkutagóyut yu nnaxwiñudu'ajtum.

⁴⁹ Net nidu'uguty di'ibm xuy'ajtypy Kaifás, yu'u naty teedywyindsungópk ma ja jumajt, ja'a junán:

—Miidsuty ni ti xykyanijáwudu, ⁵⁰ ni xykyanijáwudu ko ni'igu 'yóyuty es tu'uk je'eyu ja'ay tku'oogut ja nja'ay'ajtum es kyaj wyindugóyut ja nnaxwiñudu'ajtum.

⁵¹ Tyadu Kaifás kyaj du'un jyunañ mut ja kyuum winma'añ. Kom yu'u naty ijtp teedywyindsungópk ma ja jumajt, Dios mooyu ja winma'añ es jyuna'anut ko Jesús 'yooga'añ mut yu'ugyujxmu israelítaty, ⁵² es kyaj je'eyu tku'oogut ja israelítaty, per nandu'un dyajmujkta'aya'añ ja Diosu 'yu'unguty ma 'yittu majaty naxwiñudu. ⁵³ Net ja israelitu justísuty t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix ja Jesús 'yoogut.

⁵⁴ Paaty ja Jesús kyaj ñakyjyudijty nide'xy ma Judeea, tim tso'on jap Judeea es oj ñejxy ma mywingon ja muj it di'ibu ja kajpnu'unk xy'ajtypy Efraín. Jap wu'andu mat ja 'yxpukpity.

⁵⁵ Ko naty waanu 'yaktugoy'aty ja pasku xuu, net may ja ja'ayaty tso'onda majatyu kajpn es ñajxtu Jerusalén es ñayyajwa'adsa'añaty es t'ajp'ixa'andu ja pasku xuu. ⁵⁶ Jap tja'axtaaydyu ja Jesús. Es ko jyajttu ma ja muj tsajptuk, net ñayyajtuu ak ja'ayaty ayu'udsyu:

—¿Wi'ix mij mjuna'añ? ¿Minúbu daa xu'ajtpu o kyaju? ⁵⁷ Ja fariseeuty es ja teedywyindsunaty tu naty dyajnigutúku ko ma Jesús t'ixtat, net tnigajxtat es yajmátsut.

12

Marii ttukkuutsy ja Jesus wa'ats nardu aseytu

¹ Tuduik xunumu naty tkapaaty ja pasku xuu, Jesús oj ñejxy Betañu ma naty tsununu Lázarú di'ibu naty Jesús tu dyajjikypyéky ko 'ye'ky. ² Es jap t'xkukudu tu'ugu a'ux es ja Jesús 'ya'ux'átut; ja Martu ja'a wingiipy es ja Lázarú mat ja Jesús kyaydyu ma ja meesu. ³ Net ja Marii dyajmiiñ tuk limetu ja wa'ats nardu aseytu di'ibu pa'akxu'kp jantsy muk es jantsy tsoox. Net ttukku'tsy ja tyekyu Jesús es dyajtútsy mat ja wyaay. Tugekyu ja tugot jyantsywy'e'emy mat ja pa'ak xu'kun. ⁴ Ja Juudas Iskaryotu, di'ibu naty xpukp'ajtpar ja Jesús es nandu'un kyuyaka'añaty, jyunañ:

⁵ —¿Ti ko tu kyayajteeky yu tyadu pa'ak xu'kun tuguk mugo'px xuu nidun esxup yajtukpudúku yu ayooobu ja'ayaty?

⁶ Per ja Juudas kyaj du'un jyunañ mat ko tra'ayoy ja ayooobu ja'ayaty, ja'a yu'u ko mya'tspaty. Yu'u naty ijtp meeñnikoombajtpu ma ja Jesusu 'yxpukpity es tpukón ja meeñ di'ibu yu'u ñikoombejtypy.

⁷ Net ja Jesús 'yanmaayy:

—¡Mastu'ut! ¡Katu xy'ooy! Du'unuts tu xytyuñ éxtam ja ja'ayaty ttukkuutstu ja o'kpu ko ñaxtukya'añ. ⁸ Yu ayooobu ja'ayaty kyaj tyugoy'ata'añ, per uj kyajts du'unum n'ita'añ mat miidsaty.

Tkajxy'áttu es Lázarú 'yoogut

⁹ Ko ja israelítaty tnija'adu ko Jesús jyápudyu naty Betañu, net oj tninajxtu t'ixa'andu es nandu'un ja Lázarú di'ibu naty Jesús tu dyajjikypyéky ko 'ye'ky. ¹⁰ Net ja teedywyindsunaty dyajti'igyudu 'yayuk es wi'ix nandu'un 'yoogut ja Lázarú, ¹¹ mat ko mat yu'ugyuxmu Lázarú may ja israelítaty tmastuttu ja teedywyindsunaty es tranajxtu ja Jesús.

Jesús tyuku Jerusalén éxtam tu'ugu rey

¹² May ja ja'ayadyu naty tu ñujxtu paskuxu'ajtpu Jerusalén. Jakumbom ja ja'ayuty tmūdoodu ko Jesús jya'ta'añ. ¹³ Net oj tmunajxtu tuxy aay es du'un t'axajuya'andu ja Jesús. Ta jynandu muk:

—¡Awdattu Dios! ¡Kuni'xy di'ibu miimp éxtam ja Diosu Kyudnaabyu! ¡Kuni'xy ja Israelitu Ryey!

¹⁴ Jesús tpaty tu'ugu burru'unk es ttukpejty, du'un éxtam jyna'añ ma ja Diosu jyaaybyajtun:

¹⁵ Katu mdsu'ugudu miidsuty, ja'ayuty di'ibu tsunaaydyup ma Syon kajpn.

Ix, tyaa myiñ ja mrey ttuk'u'uñ tu'ugu burru'unk.

¹⁶ Ma ja xuu ko jyajty ja Jesús es ko tyaadu du'un ttuñ, kyaj ja 'yuxpjkpety tjaygyukudu. Per óknum ko Jesús jyikypyejky es ñujxnu tsajpótm, net tjamyajtstu ko ya tyaadu tugekyu 'yity kuxja'ay ma ja Diosu jyaaybyajtun es du'unu naty tu yajkuydyuñ mat ja Jesús.

¹⁷ Ja ja'ayuty di'ibu naty jap Betañu ko ja Jesús dyajjikypyejky ja Lázaru ko naty tu 'yeeky, tmadyakmiin tmadyakxujptu di'ibu naty tu t'ixtu. ¹⁸ Paaty waanu may ja ja'ayuty tsoy'ondu es ja Jesús tjajp'yo'oya'andu mat ko tmūdoodu ko naty ja tadu ijxwu'umun tu ttuñ di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun. ¹⁹ Ko ja fariseeuty t'ijxtu ko Jesús ja ja'ay ak ja'a panajxup, net ñayjynánudu ak ja'ajuty:

—Ta xy'ixtu. Kyaj mbaat ti ndu'unum. ¡Nidugekyu ja ja'ayuty ak ja'a pyanajxtubu tadu ja'ay!

Grieegu ja'ay t'uxta'aydyu ja Jesús

²⁰ Es ma ja ja'ayuty di'ibu naty tu ñujxtu Jerusalén es t'awdata'andu ja Dios ma ja xuu tyuñuty, tapu naty nidu'uguty ja grieegu ja'ayuty. ²¹ Tyaaduty ja'a ñinajxtu ja Felipe di'ibu kugajpn'ajtp Betsaydu, Galileeu ñaaxóty, es t'anmaaydyu:

—Windsún, yu'uts nja'ixándup ja Jesús es njamtmadya'aga'anduts.

²² Felipe oj tninejxy ja Andrés es t'awa'anu. Net nimajtsk oj ñujxtu ma ja Jesús es tmumadyaktu. ²³ Net ja Jesús jynáñ:

—Tu net ja ooru tpaaty ma ja Diósuts uj, ja Naxwiñudu Ja'ayadyu Kyudnaabyu, xymyo'oya'añuts waanu ni'igu muj'ajtun.

²⁴ 'Tuy'ajtun miits n'anuumudu ko tu'ugu triigu pajk kyaka'ay naaxkujxy es kyaj myuxy, du'añu ja tuumt tu'uk je'eyu 'yity, per ko kya'ay naaxkujxy es tyugoy ja'agujxm ko myuxy, may ja tyuump dyaky. ²⁵ Pún nayyajjiky'ajtup ku'um ya naxwiñ, du'un éxtam ja ja'ayuty di'ibu pyujke'kyry ja triigu tuumt extu ko wyojktu'ayuty, net tyugoodya'ay. Per di'ibu jiky'ajtp éxtamts uj n'anuumu, du'un éxtam ja tuumt di'ibu mujxp es tyuump'áty may. ²⁶ Ja'a ko pánuty jiky'ajtup

éxtamts ʋj n'anʋmʋ es xymyudúñats, nʋjxʋp nandʋ'un mats ʋj nnejxy, esʋ nDeedyʋts may'átʋdʋp nidʋgekyʋ di'ibátyʋts xypyanʋjxtʋp.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kʋn

27 'Tyam nʋgoots n'okjotmaymyʋʋt'ajnu. ¿Wi'ixʋts njʋna'anʋt? ¿Ti njʋna'anʋpts?: “Tatʋ, yajtsókʋts kʋdiibʋts n'ayóʋʋt mʋ tyʋdʋ o'kʋn.” Per dʋ'unʋts tʋ nmiñ naxwiiñ esʋts n'oogʋt. 28 Net 'yakjʋnʋñ: “Tatʋ, tun dʋ'un es ja ja'ayʋty m'awdátʋdʋt.”

Net yajmʋdooy kyajxy tsajpótʋ:

–Tʋts dʋ'un nduñ, es ndunaambyʋts jatʋgok.

29 Ja ja'ayʋty di'ibʋ jaʋp myʋdoodʋ ñajjyʋnʋnʋdʋ ko anaa yaxp. Es wiinkpʋty ñajjyʋnʋnʋdʋ:

–Tu'ugʋ anklʋs tʋ myʋgajxyʋty.

30 Net ja Jesús t'anmaʋdyʋ:

–Kyajpʋ tyʋadʋ tʋ yajmʋdóy mat ʋjtskyʋjxm, mat miit-skyʋjxmʋdyʋ dʋ'un. 31 Tyamʋ net ja tiempʋ tʋ jya'ty mʋ yʋ naxwíñʋdʋ ja'ay yajpayo'oya'añ, es tyamʋ net yajku-tujkʋnjuudʋt di'ibʋ yʋ naxwiiñ ana'amp. 32 Es kots ʋj nyajpʋjtʋ'agʋt kʋjxm, nétʋts xyñimiinda'aydyʋdʋts ja ja'ayʋty.

33 Es mʋdʋ tyʋadʋ Jesús yajjaygyujkʋ wi'ixʋ naty 'yooga'añ.

34 Es ja ja'ayʋty 'yadsoojʋdʋ:

–Tʋts nmʋdowdʋ mʋ ja Diosʋ jyaaybyajtʋn ko yʋ Kristʋ jiky'ataʋamp winʋ xʋʋ winʋ tiempʋ. ¿Wi'ix mij mjʋna'añ ko ja Naxwíñʋdʋ Ja'ayʋdyʋ Kyudʋnaabyʋ yajpʋjtʋ'aga'añ kʋjxm? ¿Pʋnʋ dʋnʋ tadʋ Naxwíñʋdʋ Ja'ayʋdyʋ Kyudʋnaabyʋ?

35 Net ja Jesús jyʋnʋñ:

–Ak'ijtp ja jajʋn mat miidsʋty, per waanʋ tiempʋ je'eyʋ. Yo'oygyojtʋ mat ko m'akmʋdajttʋbʋ tyʋdʋ jajʋn kʋdiibʋ mgu-goodsʋdʋt. Mat ko di'ibʋ tu'uye'epy kugoots, kyaj tnijawʋ mʋ ñejxy. 36 ʋjtsʋ dʋ'unʋ tyʋdʋ jajʋn. Naʋm n'ak'ijtpnʋmʋts mat miidsʋty, axájʋdʋgʋts miidsʋty es dʋ'un miits mjʋ'ay'átʋdʋt ja jajʋn es tkudʋ'xʋ'añ ja wiingátʋpyʋ.

Ko tyʋadʋ dʋ'un Jesús jyʋnaandaʋy, net oj ñʋjxnu adʋkʋtuuy.

Ja'a ko israelítʋty kyaj tmʋbuktʋ Jesús

37 Oyʋ naty ja Jesús tʋ tjantsyjjaya'íxyʋty ja ixxwʋ'ʋmʋn di'ibʋ myʋdajtpy ja mʋ'ajtʋn ja'ay wyinduuyʋty, kyaj myʋbʋjkʋdʋ. 38 Es dʋ'un yajkuudyuunʋ tyʋadʋ di'ibʋ ja Diosʋ kyugajxpʋ Isaiiʋ kyʋxjaʋy mʋ jyʋnʋñ:

Nindsʋn'ajtʋm, ¿pʋn tʋ tmʋbeky di'ibʋts ʋj tʋ ngajxwa'xy?

¿Pʋn tyuk'ijx ja Nindsʋn'ajtʋmʋ myʋk'ajtʋn?

39 Es dʋ'un kyaj mbʋʋt oj tmʋbuktʋ. Pes nan kyʋxjaʋy ja Isaiiʋ:

40 Dios dʋ'un jyʋnʋñ:

“Tyadu ja'ay ta ñayyajwiindsudu es dyajjuuñ ja jyot wyinma'añ, es kudiibu t'ixtat mudu wyiinuty, es ni tkajaygyukudut mut ja jyot wyinma'añ, es ni kyajumbittut ma uj esuts nya'aguda'agut.”

⁴¹ Isaiiu jyunañ du'un mut ko ta naty t'ixy ja myuj'ajtun Jesús, es yu'u dunu tyadu ñimadyak.

⁴² Oy may ja israelitaty tjamubuktu Jesús, es ja'a mut naaguty ja wyindsúnuty, kyaj jyunandu mayjya'ayóty mut ko ttsu'agudu ja fariseeuty kudiibu ñakykyupúkudut tsajptugóty. ⁴³ Ja'a ko yu'ujuty ni'igu ttsoktu ko ja ja'ay yajmaj'átudu es kudiinun ja Dios yajmaj'átudut.

Jesus 'yayuk tyukpaye'epy ja ja'ay

⁴⁴ Myiñ jatugok ja Jesús es jyunañ jantsy muk:

—Di'ibuts uj xymyubujkp, myubejkypy nandu'un di'ibuts tu xkyexy. ⁴⁵ Es di'ibuts tyam xy'ijxp, yu'u naty nandu'un 'yijxy di'ibuts uj xkyajx. ⁴⁶ Ujtsu du'un ja jajun. Tu nguda'agyuts ya naxwiiñ es di'ibuts xymyubujkp kyaj wyu'umut kugoots. ⁴⁷ Uj kyajts ndukkumadoy di'ibu tu tjamudoy yu n'ayúkats es kyaj ttuñ kwentu, mut ko uj kyajts tu nmiñ ya naxwiiñ esuts ndukkumadówt ja ja'ayuty, nyajnitso'ogupts sitay. ⁴⁸ Di'ibuts xy'uxtijp es kyaj ttuñ kwentu n'ayúkats, tam yu'u 'yawíxyuty rán tukkumadówdup. Yu tyadu ayuk di'ibu uj tu ngajxyuts, yu'u du'un niguxu'ugup ko pekymuut ja ja'ay ja xu ko ja'ay yajpayo'oydyut. ⁴⁹ Mut ko uj kyajts ngajxy madudsu ngu'un winma'añ, ja nDeedyats di'ibuts xkyajx, yu'uts tu xytyuk'ane'emy di'ibuts ngajxup es di'ibuts nduk'uxpákur. ⁵⁰ Es nnija'abuts yu nDeedyudsu 'yana'amun, yu'u du'un w'ix yajpaaty ja jiky'ajtun winu xu winu tiempu. Pes di'ibuts uj ngajxypy, ngajxypyuts éxtamts ja nDeedyun tu xytyuk'ane'emy.

13

Jesús tpujy ja 'yuxpukpwtujku tyeky

¹ Tu naty ttimpatnu ja pasku a'ux. Jesús ñija'abu naty ko ja oorú tu tpatnu es tmastu'udánnu ja naxwíñudu es ñijxánnu ma Dios Teety. Ja'a du'añnumu naty ttseky ja jya'ayuty di'ibu naty ya naxwiiñ, es tyam dyajniguxe'eky mabaat jyantsytsyoktu.

² A'ux'atándubu naty, es tu naty ja mujku'ugópk tyuku jyodoty wyinma'añóty ja Juudas, Simonk Iskaryotu myaank, es tkayákat ja Jesús. ³ Jesús ñija'abu naty ko yu'u tsoyo'ñ ma Dios Teedyun es jyambita'añ nandu'un jatugok ma ja Dios Teety, es nan ñija'abu naty ko Dios Teedyu naty tu myo'oyuty tugekyu ja kutujkun, ⁴ net wya'tse'ky ja Jesús meesu winduuy es ñaydyuknijaandútu ja ñikujxyudu wit es ñaydyukmoxmwu'unu

tu'ugu twayu. ⁵ Net tpujtáky ja nuu ma agubujan. Ta ñaxwe'tsy es tpuja ja tyékyuty ja 'yaxpujkruty es dyajtátsy mat ja twayu di'ibu naty ta ñaydyukmoxwuuñaty.

⁶ Ko naty tpujannu Simonk Peedru tyeky, netu Simonk jyanáñ:

—Windsún, ¿mij mbujaambyuts ja ndeky?

⁷ Jesús t'adsooy:

—Tyam kyaj xyjaygyuku di'ibuts ndiimpy, per óknam xyñijáwat.

⁸ Es ja Peedru 'yadsooy:

—¿Uj ni na'ats mij ndeky xykyarújat!

Jesús 'yanmaay:

—Pun kyajts mij yu mdeky nbujy, kyajts mij n'axpujkrú'átut.

⁹ Simonk Peedru 'yadsooy:

—Windsún, kyaj yu'uyuty je'eyu ndékyuts, nandu'an pujtsu ngu'u esu ngubajkuts.

¹⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Di'ibu ta tsyiida'ay, kyaj jyatyimnigutíkyuty tsi'i't tugekyu, yu'uyu je'eyu tyeky, mat ko wa'adsu'u tugekyu. Es wa'ats miidsuty, oy mgadimni'amúkyty.

¹¹ Mat ko ñija'abu naty pún naty kuyakánur, paadyu du'an jyanáñ: “Es wa'ats miidsuty, oy mgadimni'amúkyty.”

¹² Ko ja Jesús tpujtaayudu ja 'yaxpujkruty ja tyékyuty, net jatugok ttuktajku ja ñikujxyudu wit. Net ñaxwe'tsy jatugok meesu winduuy es jyanáñ:

—¿Mjaygyujkadur miidsuty yu tyaadu di'ibadsu du'an ta nduñ? ¹³ Miits xytyijtup Ya'axpujkrú es Windsún. Mmadajttup ja tayı'ajtun, mat ko ujtsu du'an. ¹⁴ Es pun uj, miidsu mYa'axpujkrú esu mWindsún, tats nbujy miidsuty ja mdékyuty, nandu'unu dan miits mnaybyujxadut nixim niyam. ¹⁵ Ujts miits ta nmo'oydyu tu'ugu ijxwu'umun es miits xytyúndut nandu'un éxtamts uj ta nduñ. ¹⁶ Jantsy tayı'ajtunats miits n'anuumadu, ni tu'ugu po'oduumbu di'ibu ni'igu maj kadiinamu wyindsún, es ni tu'ugu di'ibu miimp kexy kyamájuty es kadiinam ja di'ibu kajxur. ¹⁷ Pun mjaygyujkadubu tyaadu es pun mbaduundur, m'ittup agujk jotkujk.

¹⁸ Kyajts miits n'anuumadu nidugekyu. Uj nnija'abuts púnutyts ta nwinwitsy. Per koonam yajkyudyuna'añ éxtamtu Diosu jyaaybyajtun jyanu'añ: “Di'ibu kaay ukp ti'igyu mat uj, yu'u du'an ta jyambity nmudsíruts.” ¹⁹ Tyam miits n'anuumadu naam kyajnamu du'an tyaadu tyuñ jyátyuty, es ko yu tyaadu du'an tyun jyátudut, net xymyubáktut ko ujtsu du'an pún du'an uj. ²⁰ Jantsy tayı'ajtunats miits n'anuumadu, di'ibu

'yaxájur di'ibuts uj ngejxypy, xy'axájuptsu naty uj, es di'ibuts uj xy'axájur, 'yaxájur di'ibuts uj xykyajx.

Jesús tnigajxy esu Juudas kyuyaka'añuty

²¹ Ko du'un jyunaandaay ja Jesús, net ñayya'aju jotmaymyut es 'yamutsk'ajty, es oj ttimkajxte'xy:

—Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu ko miidsaty nidu'uk ykyuyakaambuts.

²² Net ja 'yaxrujkruty ak je'eyu ñaywyin'ixudu, ni tkanijáwudu púnudu du'un 'yandijpy. ²³ Tu'ugu Jesusu 'yaxrujkrudu di'ibu ni'igu ijty tsyejpy*, jamu pyu'am naty mat 'ya'ux'aty.

²⁴ Simonk Peedru tyuk'ijxu tu'ugu ijsxw'uamun es dyajtuy púnudu du'unu taadu. ²⁵ Net ja tu'ukru 'yaxrujkrudu ñimajwa'tsu ja Jesús es dyajtuy:

—Windsún, ¿púnxu du'unu taadu?

²⁶ Jesús 'yadsooy:

—Mints n'ok'yajxeeky tuk pedazu tsajkaaky, es di'ibuts nmeepy, yu'u du'un.

Es du'un dyajxe'ky ja tsajkaaky es tmooy ja Juudas Iskaryotu, Simongu myaank. ²⁷ Ta Juudas t'axaju ja tsajkaaky tuk pedazu es kaay. Net ja mujku'ugópk Satanás tyuktajku ja Juudas. Net ja Jesús jynáñ:

—Di'ibu mdunaampy, tuungóju du'un pojun.

²⁸ Per ni pán di'ibu naty jam a'ux'ajttur tkajaygyujku ti ko du'un jyuna'añ ja Jesús. ²⁹ Kom ja Juudas yu'u naty ñikoombejtypy ja meeñ ma ja Jesusu 'yaxrujkruty, nidu'uguty twinmaaydyu ko Jesús ja'a 'yandijpy esxur ti waanu yajjúy di'ibu yajtúndur ma ja xu, o tmo'oyxur oynu'anun ja ayoobu ja'ayuty. ³⁰ Ko Juudas t'axaju ja tsajkaaky, ta pyudseemy. Tu naty kyoodsun.

Jesús tmo'oy ja jembyu ana'amun

³¹ Ko naty tu pyudseemy ja Juudas, net ja Jesús jynáñ:

—Tyamu net ya'ixut ja nmuj'ajtunats uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, esuts nya'ixudut ja myuj'ajtun Dios. ³² Es kots uj nya'ixudut ja myuj'ajtun Dios, netu Dios xymyo'oya'añuts ja di'ibu yu'u myuj'ajtun'ajtypy.

³³ Mugu'uguty, kyajts jeky nnaky'ita'añ mat miidsaty. Xu'uxta'ayándupts miidsaty, es du'un éxtumts n'anmaaydyu ja israelítuty, n'anuumudats miits tyam: Kyaj mbaat mnajxtu mats uj nnejxy. ³⁴ Tyaadats miits nmooydyur yu jembyu ana'amun: Naydsyókudu nixim niyam. Du'un éxtumts miits

ndsoktu, nandu'un mnaydsyókudut nixim niyam. ³⁵ Pán

* **13:23** Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'am nay'andijur ko jyuna'añ ja axrujkrudu di'ibu Jesús ni'igu ijty tsyejpy.

mnaydsyojkədup miidsəty nixim niyam, net nidəgekyə ja ja'ay tniǰawəduť kots əj miits n'əxprəjkrə'əttə.

Jesús tniǰajxy ko Peedru 'yuxtijə'añəty

³⁶ Simonk Peedru dyajtəy ja Jesús:

—Windsún, ζmə mnejxy?

Jesús 'yadsoojə:

—Məť əj nnejxy, kyajť mbaəť xyryanejxy tyam. Per xyryanəjxəpts óknəm.

³⁷ Net ja Peedru t'anmaəy:

—Windsún, ζTi ko kyaj mbaəť nbanejxy tyam? Əj ngu'oogəpts mij.

³⁸ Jesús 'yadsoojə:

—ζTii təy'ajtən kots mij xykyu'oogəpts? Tyam ndim'anəmmə təy'ajtən, kyajnəmmə natyə təgaak 'yəy ko mij mjənə'anə'añ təgək ok ko kyajť xy'ixy'aty.

14

Jesuskyəjxmə ja'ay jya'ty mə Dios Teety

¹ Net ja Jesús t'anmaəydyə 'yəxprəjkrəty:

—Katə miits mjotmay'ooktə. Pəjta'əktə tiligyə mjot mwinmə'añ mə Dios es nandə'un mə əj. ² Mədsə nDeety 'yity, may jam ja tsənəydyákən. Pən kyajxyəbə də'un, təxxyəpts əj miits n'anəmmədə. Nnejxyəť əj n'ok'əxkukə mə miits m'ittəť. ³ Es nətəť nmínəť jatəgok es nyajnəjxtəduť miits es mjiky'əttəť məť əj. ⁴ Miits mnija'ədəp məť nnejxy es mnija'ədəp ja tu'u.

⁵ Tomás 'yadsoojə:

—Windsún, kyajť ədsəty nnijəwədə mə mij mnejxy. ζWi'ixəť əj mbaəť nnijəwədə tadə tu'u?

⁶ Jesús 'yadsooy:

—Əjtsə də'un éxtəm tu'ugə tu'u, əjtskyəjxmə ja'ay jya'ttə mə Dios Teety, əjtskyəjxmə ja'ay tniǰawədə ja təy'ajtən, əjtskyəjxmə ja'ay jyiky'attə. Ni pən kyaja'ty mə Dios Teety pən kyajť əj xymyəbeky. ⁷ Kooxyəp miits xy'ixy'əttəť əj, nandə'unxyəp xy'ixy'attə ja nDeedyəť. Es tə net xy'ixy'attə tyam, ja'a ko tə xy'ixtə.

⁸ Net ja Felipə 'yanmaəy:

—Windsún, tuk'ijxtəgəť ja Dios Teety, es məť yə'yəy.

⁹ Jesús t'adsooy ja Felipə:

—Felipə, jékyəť kujk n'ittə məť miidsəty, ζes kyajnəmť mij xy'ixy'aty? Di'ibəť əj xy'ixy'əjtr, 'yixy'əjtrpy nandə'un ja Dios Teety. ζTi kots mij xy'anəmmə kots əj mij nduk'ixəť ja Dios Teety? ¹⁰ ζTi kyajť xymyəbékyəť ko əj ijtrəmť məť ja Dios Teety, esə Dios Teety nandə'un ijtrəmmə də'un məť əj? Di'ibəť miits n'anmaəydyəp, kyaj yə'əjəty je'eyə

ngu'am winma'añats. Dios Teety yu'u ijtp mut uj, es yu'u dñun xymyeebyats di'ibats ndúnup es di'ibats ngajxup tugekyu. ¹¹ Mubajktugats kots uj n'ity mut ja Dios Teety, es ja Dios Teety ijtpam'u mut uj. Mubajktugats mut kots du'an njuna'añ, o mubajktugats mut ko di'ibats ndiimpy ya'ijxp ko tyu'ajtanaty di'ibats miits n'anmaaydyup.

¹² Jantsy tuj'ajtun n'anuumadu ko di'ibats xymyubajktup, tyúndup nandu'un di'ibats uj ndiimpy. Es tyúndup waanu májutyru mut ko uj najxnupts ma Dios Teety. ¹³ Uj ndúnupts di'ibats miits xy'amdoodup mut ko xymyubúktats, es du'an nya'ixudupts ja myuj'ajtanu Dios Teety. ¹⁴ Paadyats miits n'anuumadu, ndúnupts uj pan tits xy'amdoodup ujtskyujxm.

Jesús tnigajxy ko Espírítu Santu tkaxa'añ

¹⁵ Pñun xytsyojktupts miidsuty, mgyudyúndupts ja n'ana'amun. ¹⁶ Ujts ja Dios Teety n'amdówup es mdukniáxudut jatu'uk di'ibu mbudúkudup, yu Espírítu Santu di'ibu mduk'ixudup ja tuj'ajtun es 'yítat mut miidsuty winu xuu winu tiempu. ¹⁷ Es púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, nan kyaj mbaat t'axájudu ja Espírítu Santu, mut ko kyaj t'ixtu es ni tka'ixy'attu. Per miits m'ixy'ajttup mut ko taa mut miidsuty es wu'amp winu xuu winu tiempu mut miidsuty. ¹⁸ Kyajts miits nnika'aga'andu. Jumbitaambats es n'ita'añats mut miidsuty. ¹⁹ Ko waanu 'yítat, kyajts xyñaky'ixtat púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, per miits m'ixtup, es mjiky'áttup miidsuty mut ko uj njiky'átyuts. ²⁰ Es ma tadu xuu xypyúktudu kwentu ko támudsu naty uj mududsu nDeety, es miidsuty mut uj, es uj mut miidsuty. ²¹ Pán ñija'ap es tpaduñ yu n'ana'amunats, ya'ijxup kots xytsyky. Esu nDeedyats tsojkup di'ibats uj xytsyojkp, es ujts nandu'un ndsókupts, es nduk'ixupts yu'u.

²² Jatu'ugu 'yuxrujkru di'ibu nandu'un xyu'ajtyru Juudas, per kyaj jya'ajaty di'ibu kuyakánup, ja'a júnán:

—Windsún, ¿ti kots mij xytyuk'ixa'andats uudsuty es kyaj púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup?

²³ Jesús 'yadsooy:

—Di'ibats xytsyojkp, pyadiimpy di'ibats uj ngajxypy; esu nDeedyats tsókudup; es uj esu nDeedyats, míndupts es njiky'átudats mut yu'u. ²⁴ Per di'ibu kyajts xytsyky, kyaj tkuydyuñ di'ibats uj ngajxypy. Tyadu kajxwíjun di'ibu miits yam mudoodup, kyajts uj nja'ajaty, yu'uyu jya'aju nDeedyats di'ibats tu xykyexy.

²⁵ Miits n'ak'anuumadu tyaadu kots n'ak'yámmumuty mut miidsuty. ²⁶ Per ja Espírítu Santu di'ibu ja nDeedyats kyaxaampy ujtskyujxm, ja'a mbudúkudup, mduk'uxpúkudup

tugekyu es mdukjamyátsudap tugekyu di'ibats uj miits tu n'anuumadu.

²⁷ Nnayjyugajxupts mat miidsaty jotkujk. Es nmooydyupts miits yu njotkujk'ajtunats. Per kyajts nyaky ja jotkujk'ajtun éxtam dyaktu pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap. Katu mjotmay'ooktu es ni xykyamadáttat ja tsu'ugu. ²⁸ Tu xymyadowdu kots tu njuna'añ: "Nujxupts, es mínupts jatugok es n'ítudats mat miidsaty." Pün tu'ajtunats miits xytsyoktu, mxondákturxyap ko xyñijáwudu kots uj nnejxy ma Dios Teety, mat ko yu'u du'un ni'igu maj kadiinam uj.

²⁹ 'N'anmaaydyupts miidsu tyaadu ko kyajnumu du'un tyuñ jyátyuty, mat ko najx tyuñ jyátyuty, net xymyubúktat. ³⁰ Kyajts nnakykyajxa'añ may mat miidsaty, mat ko miimp ja di'ibu ana'amp pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap, oy ni ti madakan tkamudaty mat uj. ³¹ Per du'un yajkuydyuna'añ éxtamu Dios Teety xytyuk'ane'emy es tñijáwudat ja naxwíñudu ja'ayuty ko uj ja nDeedyats ndsejpyats es nguuydi-imbyats di'ibats yu'u xytyuk'ana'amp. Wa'tsu'uktu. Jo'omdu.

15

Uuvu aats

¹ Esu Jesús t'ak'anmaaydyu 'yuxpajkpaty:

—Ujtsu du'un éxtam tu'ugu uuvu aats, es ja nDeedyats du'un éxtam di'ibu kywentu'ajtypy ja uuvu aats. ² Kyupo'typy oytyim di'ibuty ja nxe'endsyats di'ibu kyaj tyuamp'áty, per wyindijpy es dyajwa'atsy yajxón di'ibu tuuamp'ajtp, es ni'igu 'yaktuamp'átat. ³ Miidsaty wa'ats m'ittu mat ja n'uxpajkunats ko tu nmo'oydyu. ⁴ Ittu ti'igyu mat uj, éxtam uj du'uñumts n'ity ti'igyu mat miidsaty. Tu'ugu xe'entsy kyaj mbaat tyuamp'áty pün kyaj 'yity ti'igyu mat ja ñi'aats, es nandu'un jajtpu danu tyaadu, miidsaty kyaj mbaat mduamp'átta pün kyaj ti'igyu m'ittu mat uj.

⁵ Ujtsu du'un ja ñi'aats, es miidsadyu du'un ja xye'entsy. Di'ibu du'uñam 'yity mat uj, es uj n'ityats mat yu'ujty, may tyuamp'átat; pes kyaj mbaat ti xytyundu pün kyajpats uj. ⁶ Di'ibu kyaj du'uñam 'yity ti'igyu mat uj, du'un yu'u éxtam ja xe'entsy di'ibu ya'o'xpuadsuamp es tyu'udsat es ya'o'xmúkat es yajnino'ogat.

⁷ Pün miits m'ijttubam ti'igyu mat uj, es xykyuydyundu ja n'ana'amunats, amdowdu di'ibu mdsojktap es myajmo'oydyur. ⁸ Yu nDeedyats ya'ijxap yu myuj'ajtun ko miits mduamp'átta oy, es du'un ttuk'ixy ja ja'ayuty ko ujs miits n'uxpajkpu'ajttap. ⁹ Uj ndsojktupts miidsaty éxtamts ja nDeedyats xytsyékyats uj. Padúndats ja ndsojkanats di'ibats uj nmudajtypy mat miidsaty. ¹⁰ Pün nguuyduundap

ja n'ana'amunuts, mbadúndubu tyadu tsojkan di'ibats uj nmudajtypy mut miidsaty, éxtamts uj nguydyúñuts ja nDeedyadsu 'yana'amun es mbadúñuts ja tsojkan di'ibu yu'u myudajtypy mut uj. ¹¹ Újts miits n'anmaaydyur es mxonda'aktut mut uj es du'un jotkuda'aky m'it mxóndut. ¹² Yu n'ana'amunuts yu'u tyadu: Naydsyókudu nixim niyam, éxtamts uj miits ndsoktu. ¹³ Di'ibu kyu'oogur ja myutnaymyaayubuty, yu'u du'un ya'ixur ko myújuty ja tsojkan tmudaty. ¹⁴ Miidsadyu du'un ja nmutnaymyaayubuty pun mduundur di'ibats miits nduk'ana'amdur. ¹⁵ Kyajts miits nnaktyijtup maduumbu, mut ko ja maduumbu kyaj tnijawu ti ja wyindsún tyiimpy. Miidsaty ndijtu mntnaymyaayubuty, mut ko tu nduk'ixtu tugekyu di'ibats ja nDeety uj tu xytyuk'ixy. ¹⁶ Kyajts miidsaty xywyin'ijxtu. Újtsu du'un miits nwin'ijxtu es nduknipujktup es m'ittut éxtamu xe'entsy di'ibu tump'ajtp ni'igu, es itup wínu xuu wínu tiempu, es du'un ja nDeedyuts mmo'oyudur tugekyu di'ibu m'amdoodur mut kots xymyubuktu. ¹⁷ Pesu tyaduts miits nduk'ana'amdur: Naydsyókudu nixim niyam.

Di'ibu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudur kyaj ttseky ja Jesús esu 'yuxpukputy

¹⁸ Pün kyaj miits mdsókudu púnadyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudur, jamyatstu ko uj jawyiinuts kyaj xytsyoyktuts. ¹⁹ Kooxyur miidsaty ja naxwiñudu winma'añ m'okja'a'átudu, mdsojkapxyur éxtam ja jya'ajuty. Per újts miits tu nwinwitstu es kyaj m'okja'a'ajttunut ja naxwiñudu winma'añ, paaty kyaj mdsókudu. ²⁰ Jamyatstu yajxon éxtam tu n'anumudu. Tu'ugu po'oduumbu kyaj ni'igu myújuty es kadiinam ja wyindsún. Pün ja ja'ayuty xypyajudijttuts uj, nandu'un miits myajrajudita'andu. Kom kyaj tkuyduundu ja n'uxpukunuts ja ja'ayuty, nan kyaj tkuyduündut ja m'uxpukun. ²¹ Es du'un tugekyu tyadu myajtuktuna'andu mut ko miits n'uxpukpu'áttu es mut ko nan kyaj ttsoktu di'ibats xykyajx.

²² Kooxyurts uj ngamiin es nmugajxtu, kyajxyur tmudattu ja pojpu. Per tyam kyaj mbaat ti ñaydyukkugajxudu. ²³ Di'ibats kyaj xytsyoktu uj, kyajpu du'un nandu'un ttsoktu ja nDeedyuts. ²⁴ Kooxyurts tu ngaya'ixyuty yu maj'ajtan éxtam ni pün wiink ja'ay tkatúñ, kyajxyur tmudattu ja pyekey ko tkakuyduundu. Per tu t'ixtu ja maj'ajtan di'ibats tu nduñ, es kyajpyum xyt-syóktuts, es nandu'un ja nDeedyuts kyaj ttsoktu. ²⁵ Du'un yajkuydyúñ yu tyadu di'ibu ijtp jaaybyéty ma ja Diosu jyaay-byajtan: "Nanatúkuts uj xymyudsip'ajtpudu."

²⁶ Paaty ko myínut ja Kajxwijpu, ja Espíritu Santu di'ibu ja tuya'ajtan tyiimpy kyajxyu, ja'a yákur ja tuya'ajtan újtskyujxm.

27 Es nandu'un miits xyáktat ja tui'ajtun ujtskyujxm, mat ko jawyíñu es tyambaat miits tu m'ittu mat uj.

16

1 'N'anmaaydyupts miits yu tyaadu kudiibu xymyastu'uttaduts. 2 Kyaj ja ja'ayuty m'okkupujkunat tsajptugóty, es ja'taamp ja tiempu ma ja ja'ayuty mya'ooga'anudu. Ja'ajuty oyu dan ttijy ttundu di'ibu Dios tsyeyju. 3 Tugekyu du'un yu tyaadu ttuna'andu mat ko kyajts xy'ixy'attu es ni ja nDeedyats. 4 Per tnu n'awanudu ko du'un mduna'anudu. Es ko du'un mdúnadut, net miits xyjamyátstaduts kots mij tu nja'anuumudu.

Di'ibu Espírítu Santu tyiimpy

'Kyajts miits yu tyaadu tu nduknumadya'aktu mat kodsu naty n'ity mat miidsuty. 5 Per nujxánupts jam ma pánats xykyajx, es ni tu'uguty miits xykyayajtáwdaduts: "¿Ma mnejxy?" 6 Es miits m jotmaymuuduty tyam, mat ko tu n'anuumudu ko uj nujxnupts. 7 Tui'ajtunats miits n'anuumudu ko oy ni'igu mat miidsuty kots uj nnejxy. Ja'a ko pan kyajts uj nnejxy, kyaj myina'añ ja Kajxwijnpu, per kots uj nujxnut, net nduknigáxtat. 8 Es ko yu'u myínut, yu'u tyuknijawuyándup ko pyekymuuduty pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, es wi'ixu ja'ay oy wye'emy mudu Dios, es ko Dios pyayo'oy mudu tui'ajtun. 9 Yu Kajxwijnpu yakaampy es ja ja'ayuty tnijáwadut ko pyekymuut'áttu, ja'a ko kyaj xymyubúktats, 10 es ttuknijawuya'andu wi'ix oy wya'umdu mudu Dios, mat ko nujxnupts ma Dios Teety es kyajts miits xy'ok'ijxnadut, 11 es mat ko Dios pyayo'oy tui'ajtun muut, ja'a ko tu yajtuknibujtaagu es tyudyúnadut ja mujku'ugópk di'ibu 'yane'empy pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup.

12 'Máynams miits ngatuknumadya'aktu, per kyajpu miits mbaat xyjaygyúkudu tyam. 13 Per ko myínut ja Espírítu Santu di'ibu muut ja tui'ajtun, yu'u mdukní'ixudup tugekyu ja tui'ajtun, mat ko kyaj juuna'ana'añ mat ja kyu'um winma'añ. Ja'a myadya'agaampy tugekyu di'ibu tu tmadoy, es mduknijawuyánudup di'ibu tunán jatánup. 14 Es yu'uts xyajmuj'ixánup uj, mat ko 'yaxajyaampy ujtsu nja'ajuty es mduknijawuya'anudu miidsuty. 15 Tugekyu di'ibudsu nDeety myudajtypy, ujtsu nja'a. Nan paadyats njunáñ ko yu Espírítu Santu 'yaxájup di'ibats uj nja'a'ajtypy es mduknijawuya'anudu miidsuty.

16 'Ko waanu tiempu 'yak'ítat, kyajts miits xyñaky'íxtat. Es ko waanu nujx 'yity, nétats jatugok xy'íxtat.

Amay jotmay juumbity xondakun

17 Net nija'ajuty ja 'yuxpujkraty ñayyajtuujudu:

—¿Ti da du'un yu tyaadu myadyakupy ko jyuna'añ ko waanu tiempu 'yak'ítut kyaj nnaky'ijxum, es kum'óknun n'ijxum jatugok, es jatu'uk ko jyuna'añ: “Nujxnupts ma Dios Teety?”¹⁸ ¿Ti myadya'agaampy mut jawaanabu tiempu? Kyaj nmawinma'añbyátum ti danu taadu myadyakupy.

¹⁹ Net ja Jesús t'ijxy ja 'yuxpukpudy éxtum yajtwá'anudu. Net t'anmaaydyu:

—Uj tu n'anuumuduts miits ko waanu 'yítut kyajts xyñaky'íxtut, es óknun xy'íxtut jatugok. ¿Tyaadu du'un mnayyajtudup ak miidsuty?²⁰ Jantsy tuy'ajtun miits n'anuumudu, ko miits mju'uydyup es mjotmay'ooktup maanumu naty ja ja'ay xyonda'aktu pánudyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudup. Per óknun yu mjotmay jambítup xondakun.²¹ Ko ja toxutyujk 'yu'ungu'unk tpaada'añ, jotmaydyuktujkup, ja'a mut ko tu tpaaty ja oorú ma pyuka'añuty. Per óknun ko naty tu jya'ty naxwiñ ja u'ungu'unk, ni tkanakyjyamyetsy ja pukun di'ibu tu dyajnáxy mut ko xyonda'aky ko tu'ugu mixyu'unk tu dyajmíñ dyajja'ty ya naxwiñ.²² Es nandu'un dan miits mjotmay'o'ktup tyam, per nniminándupts miidsuty, es net ja m'aa mjet xyonda'aga'añ tu'ugu xondakun di'ibu kyaj mbaat ni pán gapujkxudu.

²³ Es ma tadu naty ja xuu, kyajts ti xyñaky'amdówdut. Jantsy tuy'ajtunuts miits n'anuumudu ko yu nDeedyuts mmo'oyudup tugekyu di'ibu m'amdeepy mut ko xymyubáktuts.²⁴ Tyambaat miidsuty kyajnum xy'amdowdu ni tii mut ujtskyujxm. Am-dowdu, es xy'axájudut, es jotkuda'aky mxonda'aktut.

Tsyepy ja Dios Teety ja uxpujkrutujk

²⁵ Tuts miits nduk'uxpuktu tyaadu mudu ijxpajtun. Per mínup ja tiempu kots miidsuty wá'ats ndukmumadya'agut ja nDeedyuts.²⁶ Es ma natyu tadu xuu, miits xy'amdówdut ja Dios Teety mut ujtskyujxm. Es kyajts uj njatyim'anuumuduts ja nDeedyuts es mmo'oyudut di'ibu miits m'amdoodup,²⁷ mut ko yu Dios Teety mdsojkudup, mut kots uj miits xytsyóktuts es tu xymyubáktuts kots uj ndso'oñuts ma Dios.²⁸ Uj ndso'oñuts ma ja Dios Teety es nmiiñuts ya naxwiñ, es tyam nmastútunuts ja naxwiñudu es nnujxnuts jatugok ma Dios Teety.

²⁹ Net ja 'yuxpukpudy 'yanmaayudu:

—Tyam situy xy'anmaaydupts tuy'ajtun es ni xykyanakyyajtúñ ja ijxpajtun.³⁰ Es tyámudsu net n'ixtu ko tugekyu mij xyñija'adya'ay, es kyaj jyatyimtsékyuty pán myajtwudut, mut ko nmubujktupts ko mij tu mdsooñ ma Dios.

³¹ Jesús t'adsoodu ja 'yuxpukpudy:

—Pes, ¿tyamu net mmubajktup? ³² Miimbu net ja tiempu, es tyamu du'un, ko miits m'agakwa'xtat nidu'uk nidu'uk kujknu'u kujktu'u es xymyastu'uda'andats, es nwu'uma'añats naydyu'uk. Per uj kyajts nwe'emy naydyu'uk mat ko ja nDeedyats 'yity mat uj. ³³ N'anuumadu tyaadu es xypyaattat ja jotkujk'ajtan mat ko ti'igy m'ittu mat uj. Ya naxwiiñ miits m'ayowdup, per katu mjotmay'looktu, mat ko uj, tats nmumada'aky ja mäjku'ugórk di'ibu yajkutujkp pánadyu naxwiiñadu winma'añ ja'a'ajtudup.

17

Jesús tnigajxtaagu ja 'yuxpajkputujk

¹ Ko tyaadu du'un ja Jesús jyunaandaay, net pyat'ixy tsajpótm es jyunañ:

—Tatitu'unk, tu net tpaaty ja ooru. Yajmuj'ixxugats uj, es ujts mij nyajmuj'ixadup. ² Pes mijts tu xymyo'oyats ja kutujkan mat nidugekyu ja'ayaty es nmo'oyadats ja jiky'ajtan winu xu winu tiempu tugekyu di'ibats mij tu xymyo'oy. ³ Esu tyaadu jiky'ajtan winu xu winu tiempu, ja'a yu'u ko ja'ay mij, ti'igy Dios, m'ixy'átadu es xy'axájudats uj éxtam ja Kristu es tmubáktat ko mij xykyajxats ya naxwiiñ. ⁴ Tats mij nmuj'ixy mat ko tats nguydyuunda'ay tugekyu di'ibats mij xytyuk'ana'am es ndúnadats ya naxwiiñ. ⁵ Meegyadsu net tyam ja mäj'ajtan di'ibadsu naty nmadaajtypy kodsu naty n'ity mat mij ko naty kyajnum ja naxwiiñadu kyojy.

⁶ 'Es ja ja'ayaty di'ibats mij xymyooyats ya naxwiiñ, tats nduknijáwadu wi'ixu dun mij. Mijtsu naty mja'a'ajtup, es xymyooyats uj mij. Tu tpadundu ja m'ayuk. ⁷ Ñija'adup ko mijts tu xymyo'oyats tugekyu di'ibats uj nmadaajtypy, ⁸ mat ko uj tu nmo'oydyats ja ayuk di'ibats mij xytyukmugajxu, es yu'ujaty 'yaxájudu es ñija'adup kots uj nmiiñ éxtamu mGudunaabyu, esats xymyabuktu ko mijtsats xykyajx ya naxwiiñ.

⁹ 'Ujts mij n'amdeepy mat yu'ujaty. Kyajts n'amdoy mat pánadyu naxwiiñadu ja'a'ajtudup, ja'ayu je'eyu di'ibats mij xymyooy, mat ko xyja'ajaty. ¹⁰ Tugekyu di'ibats uj nja'a'ajtypy, mja'ayu nandu'un, éxtam nandu'un nja'adsu'u di'ibu tugekyu mja'a'ajtypy. Es yu'ujaty yajniguxu'kadup ja nmuj'ajtanats.

¹¹ 'Jumbijnupts tyam ma mijun. Kyajts nnaky'ita'añ ya naxwiiñ, per yu'ujaty ijttup ya naxwiiñ. Tatitu'unk, aguduk axajtúk mat mij ja mmak'ajtan es tun es ti'igy 'yittat ja wyinma'añaty, éxtam udsajtam n'ijtam ti'igy. ¹² Kots n'ak'ijty mat yu'ujaty, tats n'agudiky n'axajtíky mat ja muk'ajtan di'ibats mij xymyooy. Es ni tu'uk tu kyatugoy, ja'ayu du'un di'ibu naty tu tyugoy es du'un yajkuudyúnat éxtam ja mjaaybyajtan jyuna'añ.

13 'Tyámuts njambitanu ma mij. Es da'unuts yu tyaadu njana'añ kots n'ak'ity ya naxwiiñ esudsu n'axpajkputy xyonda'aktut mut ja xondakun di'ibuts uj nmudajtypy. 14 Tudsu da'un n'anamudu di'ibuts xytyuk'ana'am, es n'ak'anamuyándupts. Kyaj t'ixa'añ púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, mut ko kyaj tyi'igyaty mut ja'ajaty, da'un éxtam kyajts ndi'igyaty mut púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup. 15 Kyajts mij n'amdoy es xyajpudsúmut ya naxwiiñ. Di'ibuts mij n'amdeepy es m'agu'udúk m'axajtúkup es kudiibu ja mujku'ugópk myamada'agudat. 16 Kyaj yu'ujaty ja naxwíñudu winma'añ jya'a'átudu, da'un éxtamts uj kyajts ja naxwíñudu winma'añ xyja'a'áty. 17 Yu m'axpajkun ja'a da'un ja tuj'ajtun. Es mij mdukkuydyúnup yu m'ayuk es jyiky'áttut éxtam miju m'u'unk m'una'k. 18 Tuts nduknigexy ja naxwíñudu ja'ay, éxtamts mij xytyuknigexy ja ja'ay ya naxwiiñ. 19 Paadyats uj nnaygyuyákyuty tugekyu es ndúnudats éxtam mij xytsyeky. Es nandu'un yu'ujaty ñaygyuyákudat tugekyu es xytyúndat nandu'un éxtam mij xytsyeky.

20 'Kyajts n'amdoy je'eyu mut yu'ujaty, n'amdeebuyats nandu'un mut nidugekyu di'ibuts óknam xy'axájudupts éxtamu Yajnutsókpu ko tmadówdat ja 'yaxpajkanaty ja n'axpajkputy. 21 N'amdeebuyats es tu'ugu wyinma'añ je'eyu 'yíttat. Tatitu'unk, yajti'igyudu jyot wyinma'añ nixim niyam, éxtam ndi'igyua'ajtam, es da'un ja ja'ayuty tumabúktut ko mijts tu xykyexy. 22 Tuts nmo'oy ja muj'ajtun di'ibuts mij xymyooy es yu'ujaty nandu'un 'yíttat ti'igyu, éxtam udsajtam n'ijtam. 23 Uj n'ityats ti'igyu mut yu'ujaty, es mij m'ity ti'igyu mut uj, es da'un kexy ka'pxy 'yíttat ti'igyu ja wyinma'añuty éxtam udsajtam n'ijtam, es da'un ja naxwíñudu ja'ayuty t'íxtut kots mij xykyejxy, es ko mij nandu'un xytsyoktu yu n'axpajkputy éxtamts uj mij xytsyeky.

24 'Tatitu'unk, ndsejpyats esu n'axpajkputy nujx 'yittu mats uj n'ita'añ es t'íxtut ja nmaj'ajtunuts di'ibuts mij xymyooy, mut ko tuts mij xytsyeky extu ma kyajnumu naty ja naxwíñudu kyojy. 25 Tatitu'unk, mdiimpy ja tuj'ajtun. Kyaj m'ixy'átudu púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup. Per uj situy n'ixy'ajtypyats mij, es yu n'axpajkputy ñija'adup kots mij xykyejxy. 26 Tuts n'awánudu éxtam mij ja mjot mwinma'añ, es nduk'ijxypyñamts, mut ko n'ita'añuts mut yu'ujaty, es ja mdsojkan di'ibuts mij xymyeepey 'yítut nandu'un mut yu'ujaty.

18

¹ Ko tyaadu du'un ja Jesús jyanáñ, net oj 'yawinnaxtu mut ja 'yaxpajkraty ma ja lugaar di'ibu xyu'ajtypy Sedrón Nawok. Jap tu'ugu nugam ma 'yityu je'xykyéry. Jap ja Jesús tyujkudu mut ja 'yaxpajkraty. ² Esu Juudas di'ibu naty kyayakaampy yu Jesús, nan 'yixy'ajtypy naty tadu nugam, mut ko kanak oku naty tu ñaymyúkudu jap mut ja 'yaxpajkraty ja Jesús. ³ Netu Juudas jyajttu nugamóty muut ja maysyoldaadaty esu polusiity di'ibu kyajxtu ja teedywyindsúnaty esu fariseeety. Es tmuujxtu lyampru, tsyinwaty, pujxn esu kepy. ⁴ Es kom ja Jesús ñija'abu naty ti naty jatánur, ta tnuujxtu es dyajtuuy di'ibu naty pajudjtdap:

—¿Pún m'axtaaydyur?

⁵ Net ja'ajty 'yadsoojdu:

—Yu Jesús nazarenu.

Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un.

Juudas di'ibu naty kuyakánur, tapu naty mut ja di'ibudyu naty pajudjtdap ja Jesús. ⁶ Es ko ja Jesús t'anmaaydyu: “Ujtsu du'un”, net 'yaxtukawa'ktu es kyadaadu naxkujxy. ⁷ Net ja Jesús jatugok dyajtuujumbijttu:

—¿Pún m'axtaaydyur?

Net 'yadsoodu:

—Yu Jesús nazarenu.

⁸ Jesús t'anmaaydyu:

—Tuts mij n'anuumudu ko ujtsu du'un. Pún ujts miits xyu'axtaaydyur, na'ixtu, wa'an tnujxtu tyadu nja'ayuts.

⁹ Du'un jyanáñ ja Jesús es yajkuydyúnut di'ibu yu'u k'uam janán: “Tatitu'unk, ni tu'uk tu kyatugoy di'ibuts mij xymyooy.”

¹⁰ Net ja Simonk Peedru tju'ty ja 'yespaadu es tnibo'tu ja 'yaga'añdyátsk tu'uk di'ibu xyu'ajtypy Malku, tyuumbu ja teedywyindsungópk. ¹¹ Esu Jesús t'anmaay ja Peedru:

—Pujta'ak jatugok yu m'espaadu ma xya'ity. Koonamts n'ayówat éxtam ja Dios Teety tu xytyuknibujtaagu es uj n'ayówaduts.

Jesús, Anás wyindum

¹² Net ja soldaadaty es mut ja soldaadu windsungopk esu israelítaty ja pyolusiity tmajtstu ja Jesús es dyajnujxtu kutsimy. ¹³ Net jayujp dyajnujxtu ma yu Anasu tyujk. Yu Anás yu'u myu't'ajtypy ja Kaifás di'ibu ma tadu jumajt teedywyindsungopk'ajtp. ¹⁴ Tyadu Kaifás yu'u naty tu t'ok'anmaabyudu ja israelítaty ko waanu oy es 'yoogut yu'uyu Jesús es kudii ko wyindugóyut ja israelítadyu ñax kyajpn.

Peedru t'uxtijy ja Jesús

27 Peedru t'uxtijy jatugok ja Jesús, es netyu ja tugaak 'yuuu.

Jesús, Pilatu wyindum

28 Net t'udso'ondu ja Jesús ma ja Kaifasu tyujk es t'munajxtu ma gobernadooru pyalasyu. Es kom xunñdyáknubu naty, ja israelítuty kyaj tyujkudu ma ja palasyu, mut ko éxtam ja kyostúmbruty t'udattu, p'un tujkup, kyaj mbaat 'ya'ux'aty ma ja pasku. 29 Paaty ja Pilatu pyudseemy es oj t'magajxtu:

—¿Wi'ix tsoo tyadu ja'ay xun'i'uumudu?

30 Net ja'ajuty 'yadsoodu:

—Kooxup kyayu'ujuty tu'ugu axak ja'ay, kyajxyupts mij tu ndukkudúku.

31 Net ja Pilatu jyunañ:

—Yajnajxtu miidsuty, es payo'oydu éxtam miits ja mgu'am ana'amun.

Ja israelítuty 'yadsoodu:

—Per udsuty, israelítuty, kyajts nmudattu kutujkan es nya'ooktadats p'un.

32 Es du'un yajkuudyuun éxtam ja Jesusu naty tu jyuna'añ wi'ixu naty 'yooga'añ.

33 Pilatu tyujku jatugok ma ja palasyu es t'majwooy ja Jesús es dyajtuy:

—¿Ti mijtsu du'un ja israelitu ryey?

34 Jesús 'yadsooy:

—¿Taadu mij myajtiipy mut ja mgu'am winma'añ, o mut ko wiinkputy tu mdukmamadya'agudu?

35 Pilatu t'adsooy ja Jesús:

—¿Wa'andsu da uj n'israelítuty? Yu mja'ayuty es yu teedy-wyindsúnuty, ja'ats uj tu xytyukkudúku mij. ¿Ti mij tu xytyuundugóy?

36 Net ja Jesús t'adsooy:

—Kyajts uj nyajkutíky éxtam ja naxwíñudu ja'ay ja ryéuty. Kooxupts uj n'ok'yajkutíky ma tyadu naxwíñudu ja'ay, yu nja'ayadyats t'uxxup tsiyptundu es kyajxyupts tu xymyatstu ja israelítuty. Per kyajts uj nréuty éxtamu naxwíñudu ja'ayadyu ryey.

37 Net ja Pilatu 'yadsooy:

—Pes, ¿mijtsu du'un rey?

Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un rey, éxtam mij mjuna'añ. Paadyats tu nmiñ naxwiñ esats n'anuumat ja ja'ayuty di'ibu dun t'ajtan. Nidugekyu di'ibu tsoyoktap ja t'ajtan, myadoodup yu'ujuty di'ibats uj ngajxyry.

38 Ta Pilatu 'yadsooy:

—¿P'un mbaat tnijawu di'ibu dun t'ajtan?

Jesús ñiduku es 'yoogut

Ko Pilatü dyajttüdaayü tyäadu, ta pyudseemy jatugok es oj tmugajxy ja israelítaty, es t'anmaay:

—Ûj kyajts ti pyojpü nbatü tyädu ja'ay. ³⁹ Per dü'uñm jaaym yajtün tu'uk tu'ugü paskü xüü yajnasmatü tu'ugü tsimyja'ay di'ibü miits mjánandü. ¿Pes mdsojktü es nnasmátüds ja mrey?

⁴⁰ Net jatugok yaxkaktü:

—¡Taadu kyaj! ¡Nasmatü Barrabás!

Yü tyädu Barrabás y'u naty tü tñibude'eky ja yajkutujkpu.

19

¹ Net ja Pilatü tni'ana'amü es ja Jesús yajwóput. ² Ja soldaadaty txugajttü ja apyñ éxtüm tu'ugü koronü es tpujtáküdu kyubajkküxm es ttukpujtákü tu'ugü tsu'unk wit.

³ Ta tmüwingoondü es t'anümmüdu:

—¡Müj küjxm mij israelítadyü ryey!

Es ta twimbojtsü'ktü.

⁴ Pilatü pyudseemy jatugok es t'anmaaydyü ja israelítaty:

—¡Ok'ixtü! Tyäats nyajpüdsémy yäa es xy'ixtü ko kyajts ni ti pyojpü ngapatü.

⁵ Ta Jesús pyudseemy müj ja 'yapyñgyoronü mä ja kyubajk es müj ja tsy'unk wit. Net ja Pilatü t'anmaaydyü ja israelítaty:

—¡Tyäa net ja tyädu yedyjkk!

⁶ Ko t'ijxtü ja teedywyindsünaty es ja polüsüaty, ta yaxkaktü:

—¡Yajkruuzpát! ¡Yajkruuzpát!

Pilatü jyánáñ:

—Pes yajnujxtü miidsaty, müj ko üj kyajts nbatü pyekyü tyädu yedyjkk.

⁷ Es ja israelítaty t'adsoodü ja Pilatü:

—Üdsaty nmüdjttüpts tu'ugü ana'amü es 'yoogat éxtümü tyäadu, müj ko ñaybyjta'agyaty Diosü 'yU'unk.

⁸ Ko tyäadu Pilatü tmüdooy, net tsy'kü ni'igü. ⁹ Ta tyüjku jatugok mä ja palasyü es dyajttüy ja Jesús:

—¿Mä mij mdsooñ?

Perü Jesús kyaj 'yadsoojümbijta ni wi'ix.

¹⁰ Net ja Pilatü jyánáñ:

—¿Ûj mij kyajts xy'adsowá'añ? ¿Kyaj xyñijawü ko üj nmüdjtypyats ja kutujkän es nyajkruuzpátü, es nan nmüdjtypyats yü kutujkän es nnasmátü?

¹¹ Jesús 'yadsooy:

—Ni ti kutujkänxyü mij xykyamüdaty müj üj kooxyü ja Dios tü mgamo'oyaty. Paaty di'ibüts üj tü xykyüyaky mä mij, y'u ni'igü myüdjtypy ja peky es küdiinüm mij.

¹² Net ja Pilatü tja'xxtäy ja winmä'añ es tñasmatsüyáñ ja Jesús, per ja israelítaty myüyaxkáküdu:

—¡Pun mnasmajtsap, kyaj muut mnaymyáyuty yu yajkutu-jkpu kopk! ¡Oytyim pánuty di'ibu naybyujtákup éxtamu rey, yu'u ja yajkutujkpu kopku myúdsip!

¹³ Net ja Pilatu, ko tmuudooyu tyaadu, tni'ana'amu es pyúdsúmut ja Jesús. Ta Pilatu nandu'un pyúdsemy es ñaxwe'tsy ma yajkutiky, ma ja lugaar di'ibu ja ebreeu tyukxu'ajtu Gabata, es 'yayukwimbúdsemy Tsaa Winwaabu. ¹⁴ Es éxtam kijkyxyuu ma ja pasku xu, net ja Pilatu t'anmaaydyu ja israelítuty:

—¡Tyaa net ja mrey!

¹⁵ Per ja'ajuty 'yadsoodu muk:

—¡Wa'an t'eeky! ¡Wa'an t'eeky! ¡Yajkruuzpát!

Ta Pilatu jynáñ:

—¿Tii ujts nyajkruuzpátup ja mrey?

Per ja teedywyindsúnuty 'yadsoodu muk:

—Údsuty kyajts nmudattu wiinkpu rey, yu'uyu du'unu yajkutujkpu kopk.

¹⁶ Es mudu tyaadu Pilatu ttukkudujkudu ja israelítuty es ja Jesús kyruuzpátut. Net ja soldaaduty oj myunujxudu.

Jesús kyruuzpéty

¹⁷ Ta Jesús pyúdsemy mut ja kyruuz es ñejxy ma ja lugaar di'ibu xyu'ajtypy Kalaveeru, di'ibu ebreeu ja'ayuty tyukxu'ajttup Gólgota. ¹⁸ Jap dyajkruuzpajttu mut nimajtsku wiingátypy ja'ay, tu'uk anajñdsyoo es jatu'uk aga'añdsyoo es ja Jesús kujk'am. ¹⁹ Pilatu tni'ana'amu tu'ugu jaaybyajtan yajkuxja'ayut Jesús kyubajky di'ibu junaamp: “Jesús nazarenu, yu israelítudyu ryey.”

²⁰ May ja israelítuty t'ijxtu ja jaaybyajtan es tkajxtu, ja'a ko myawingón ja Jerusalengu tadu lugaar ma dyajkruuzpajttu Jesús, es ja jaaybyajtan kanak naxu naty tu tkaxja'aydyu, du'un ja ebreeu, grieegu esu latín. ²¹ Paaty ja teedywyindsúnuty t'anmaaydyu Pilatu:

—Katu xykuxja'ay israelítudyu ryey. Kuxja'ay tugatsy. Pujta'ak ko jynáñ ko yu'u israelítudyu ryey.

²² Per ja Pilatu t'adsoodu:

—Di'ibuts tu ngxja'ay, du'un wyu'umut.

²³ Ko ja soldaadutujkuty dyajkruuzpajttaaydyu ja Jesús, ta ja wyit dyajwá'xudu taxk peky kujktu'uk. Per ja kyapu kyaj xyuymyíkyuty, du'uñu je'eyu ti'igyu kyojyuty. ²⁴ Ja soldaaduty ñayjynánudu:

—Kyaj ngu'tswa'xum yu tyadu wit. Nik net n'oktu'unum tu'ugu rifu es pún myudajtypy ja swertu, yu'u yajnujxup.

Tyaadu du'un tyuun jyajtu es yajkyudyúnut ja Diosu jyaaybyajtan ma jyna'añ: “Dyajwá'xtats ja nwit ma ja'ajuty, es trifatundu mut ja ngáputs.”

Es du'un ttuundu ja soldaaduty.

²⁵ Ma ja Jesusu kyruuz tamu naty ja tyaagu'unk, ja tyaagu'ungu myuga'ax, Mariu ja ñudo'oxyu Kleofus, esu Mariu Magdalenu. ²⁶ Ko Jesús t'ijxy ja tyaagu'unk tyanu mut ja 'yuxpukpu di'ibu Jesús ni'igu tsoyjk*, net ja Jesús t'anmaay ja tyaagu'unk:

—Nanitu'unk, tya net ja mmaank.

²⁷ Net t'anmaay ja 'yuxpukpu:

—Ta net ja mdaagu'unk.

Net ja 'yuxpukpu t'axaju ma ja tyujk.

Jesús yeeky

²⁸ Ko naty tyaadu du'un tu tyuñ tu jyátyuty, Jesús ñija'abu naty ko tugekyu tu yajkuudyuñ, es tkuudyunut éxtam ja Diosu jyaabyajtan, ta jynañ:

—Tátsupts.

²⁹ Japu naty tuk jarru xun vinu. Net dyajxo'ktu tu'uk yuunkpunaanu es trujáktu ma tu'ugu mats juppu'unk es ttuk'adíjedu. ³⁰ Jesús tmi'ky ja xun vinu. Net jynañ:

—Tu net tugekyu yajkuudyuunda'ay.

Net wyindaknu es oj 'yo'knu.

Tu'ugu soldaadu tkaatsymyugumu Jesús

³¹ Pyátanu naty ja pasku xnu, es ja israelítuty kyaj ttsoktu es ja ñini'xuty wu'amu kruuzkujxy ma ja po'xunxnu, ja'a ko nugo 'yokmujxu'ajnu. Paaty madu tyaadu t'anmaaydyu ja Pilatu es tni'ana'amut es nujx yajtekytyjtu di'ibu jam kruuzkujxy es pojau 'yooktat es dyajjunáku ja ñini'x kruuzkujxy. ³² Net ja soldaadutjukuty oj ñujxtu es ttájedu ja tyeky ja nimajskpu di'ibu Jesusu naty muut 'yity kruuzkujxy. ³³ Per ko twinguwa'kudu ja Jesús, ta t'ijxtu ko tu naty 'yo'knu. Paaty kyaj oj ttájedu ja tyeky. ³⁴ Es oy tja'ijxtu du'un, tu'ugu soldaadu ja lyanzu ttukkaatsymyugumu ja Jesús. Ta ja ñe'pyñ pyudseemy es nandu'un pyudseemy éxtam jyawu nuu.

³⁵ Tuts uj yu'u n'ixy, es tuj'ajtants njuna'añ es uj nnija'abats ko tuj'ajtan di'ibats ngajxypy es ngaxja'ayats es miidsuty nandu'un xumyubáktut. ³⁶ Tyaadu du'un tyuun jyajtu es yajkuudyunut éxtam ja Diosu jyaabyajtan jynañ: “Kyaj ttájedu ni tu'ugu pyajk.” ³⁷ Es jatuk pekyu jyaabyajtan jynañ: “Yixtup ja di'ibu lanzu tukkaatsymyugumu.”

Jesús ñaxtuku

³⁸ Ko tyaadu du'un jyajtu, Josee di'ibu kugajpn'ajtp Arimatee es pyanejxypy ja Jesús, oy ayu'udsyu mut ko tsm'ugu ja teedywyindsúnuty, ta yu'u t'andooy ja kutujkan ma Pilatu es

* **19:26** Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'um nay'andjup ko jynañ ja 'yuxpukpu di'ibu Jesús ni'igu tsoyjk.

dyajnujxa'añ ja Jesusu ñini'x. Pilatu dyajky ja kutujkun. Ta Josee tmunejxy ja Jesusu ñini'x. ³⁹ Nandu'unu Nikodemu di'ibu tuuyup oj tmugajxy ja Jesús koots, tmunejxy i'px majk kilu ja pa'ak xu'kpu di'ibu ya'o'oyudup madu mirru kepy esu alwes aay. ⁴⁰ Es du'un ja Josee es ja Nikodemu t'axájudu ja Jesusu ñini'x. Ta ttuknipijttu tu'ugu mantu wit mat ja pa'ak xu'kpu, éxtam ja israelítuty jaayum ttundu ko dyajnaxtákuđu o'kputy.

⁴¹ Ma tadu lugaar ma dyajkruuzpajttu Jesús, japu naty wingón tu'ugu nugam, es ma tadu nugam japu naty tu'ugu o'kpu jut jembyu ma kyajnum pán o'kpu ñaxtuku. ⁴² Jap tpujaktu ja Jesusu ñini'x, mat ko tadu o'kpu jut wingonu naty es mat ko tsyonda'agánubu naty ja israelítuty ja myuj xuu.

20

Jesús jyikyrye

¹ Domingu, ni nganay'uxkajpamnum, Mariu Magdalenu oj ñejxy ma naty tu ñaxtuku Jesús. Es ko jyajty jam, net t'ijxy ko ja tsaa di'ibu naty 'yagu'uy'ajtypy ja jut, kyaj ñakydu'unuty éxtam yajpajtáky. ² Net jyumbijty puye'egy es oj ñejxy ma Simonk Peedru es ja uxpujkrpu di'ibu Jesús ni'igu jyantsytsyojk*, es t'anmaaydyu:

—iTu dyajpudsúmdu ja Nindsun'ajtam ja ñini'x es kyaj nnija'am maá dan tu tpujta'aktu!

³ Net ja Peedru es jatu'uk ja uxpujkrpu tso'ondu es oj ñajxtu ma ja jut aa. ⁴ Nimajtsk tso'ondu puye'egy, per jatu'uk ja uxpujkrpu waanu muk puye'eky kadiinum ja Peedru es ja'a jawyiin jajt. ⁵ Ta kyu'ijxu jap jutoty, es t'ijxy ja wit di'ibu ja Jesús tu naty yajtuk'abity, per kyaj tyujku. ⁶ Oknumu Simonk Peedru pyajajtu, es ja'a tujku jap jutoty es t'ijxy ja wit, ⁷ es nan 'yijx ko ja payu di'ibu yajtukkupijt ja Jesús ja kyubajk, kyaj naty ti'igy 'yity mat ja di'ibu yajtuk'abijt ja Jesusu ñini'x. ⁸ Net jatu'uk ja uxpujkrpu di'ibu jajt jawyiin ma jut, nandu'un tyujku jap jutoty es t'ijxy éxtamu naty tu jyátyuty. Ta tmubejky ko Jesusu naty tu jyikyrye. ⁹ Pes kyajnumu naty tjaugyúkuđu éxtam ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko yu'u jikyrukaamp jatugok. ¹⁰ Netu tadu 'yuxpujkrpudy ñajxnuđu ma ja tyujk.

Jesús ñaydyuk'ixuty ja Mariu Magdalenu

¹¹ Per ja Mariu ko jyajty jatugok, net wye'emy jap jut agu'p jy'uy. Jiibu naty ko kyu'ijxu jap jutoty. ¹² Ta t'ijxy majtsku anklus, ak poobu wyit, 'yu'uñuđu ma naty ja Jesusu ñini'x tu yajpajta'aky. Tu'ugu naty 'yu'uñu kyubajky ja Jesús es jatu'uk tyeku ux'am.

* **20:2** Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'am nay'andijup ko jyuna'añ ja uxpujkrpu di'ibu Jesús ni'igu jyantsytsyojk.

13 Net ja Mariiü yajtuujüdu ja anklus:

—¿Ti ko mju'üy?

Ta Mariiü 'yadsooy:

—Müt ko tü dyajnujxtü ja nWindsúnüdsü ñini'x, es kyajts nnijawü mä tü tpujta'aktü.

14 Je'eyunümü naty dü'ün jyüna'añ ko 'yijxümbijty. Net t'ijxy ja Jesús, per ja'a kyaj tnijawü pün ja'a dü'ün ja Jesús, ¹⁵ ja'a dän tijy ja nügam'ijxü.

Net ja Jesús yajtuujü:

—¿Ti ko mju'üy? ¿Pün m'üxtaapy?

Ja Mariiü 'yadsooy:

—Windsún, pün mij tü xymünejxy ja o'krü ñini'x, anmaagyüts mä tü xypujta'aky esüts üj nyajnujxtü.

16 Net ja Jesús t'anmaay:

—¡Mariiü!

Ja Mariiü wya'kümbijty es t'anmaay müt ja ebreeü ayuk:

—¡Raboni (di'ibü ayuk wimbüdsümp Ya'üxpujkrü)!

17 Net ja Jesús t'anmaay ja Mariiü:

—Nasmajtsügüts, ja'a ko kyajnumts nbatüku mädsü nDeedyün. Per nüjx anüümüdü nügu'ugüty ko üj patujkünpüts mädsü nDeety di'ibü miidsüty nandü'ün mDeety'ajttüp, üjtsü nDios es miidsüty ja mDios.

18 Net ja Mariiü Magdalenu oj ñejxy mä ja Jesusü 'yüxpujkrüty es t'awa'änüdü ko tü t'ixy ja Jesús es ko yü'ü naty tü 'yanü'ümüdüdü dü'ün.

Di'ibü Jesús tyuknipejky ja 'yüxpujkrüty

19 Nan ja xüü domingü koots, ja üxpujkrüty tü naty ñaymyujktá'ayüdü ni'agajy tügoty müt ko ttsü'ügüdü teedywyindsúnüty. Netü Jesús tyükü es ñaybyujtáku kujk'ám. Ta kyajxpo'xüdü es 'yanmaayüdü:

—Jotkujk'áttü miidsüty.

20 Ko Jesusü dü'ün jyünaandaay, net ttuk'ijxtü ja kyü'ü mä tü tyüku ja klaavüs es ja kyaatsy mä tü yajtökkümy ja lanzü. Es ja 'yüxpujkrüty jyantsyxyondaktü ko t'ixtü ja Nindsün'ajtüm.

21 Netü Jesús jyünañ jatügok:

—Jotkujk'áttü miidsüty. Üj ngajxtüpts miidsüty, dü'ün éxtümts üj ja nDeedyüts xykyejxy.

22 Net tnaspixü poju'unü mä ja 'yüxpujkrüty, es t'anmaaydü:

—Axájüdü ja Espíritü Santü. ²³ Pün mbojprüma'xtüp, me'xy wyü'ümat; es pün kyaj mbojprüma'xtü, nan kyaj me'xy wyü'ümat.

Tomás t'ixy ja Nindsün'ajtüm ko tü jyikyppyky

²⁴ Esu Tomás, tu'ugu Jesusu 'yaxpajkpu di'ibu tyijtup Xeeñu'unk, kyaju naty jap ko myiñ yu Jesús. ²⁵ Net ja myagu'ugaty 'yanmaayudu:

—Tuts n'ixtu ja Nindsun'ajtam.

Per ja Tomás 'yadsooy:

—Pun kyajts n'ixy ja ky'u ma tu tsyayuty ma ja klaavus tu tyuku, es ngudijudsu nguwa'xypy ma ja klaavus tu tyuku, es ngudijudsu nguwa'xypy ma ja kyaatsy tu tsyayuty, kyajts nmabúkat.

²⁶ Kyumduktujk xubu naty ñaymyúkuđu ja xpajkputy jatugok. Tapu naty ja Tomás. Oyu naty 'yagajuty ja tujk, Jesús tujku es ñaybuytáku kujk'aay es tkajxpe'xy ja 'yaxpajkputy, oj t'anumudu:

—Jotkujk'áttu miidsuty.

²⁷ Netu Tomás t'anmaay:

—Tomás, kudiju mguwa'xypy madsu ngu'u tsyayujty mut ja klaavus, es pujtá'ak ja ngu'u ma tsyayujty ja ngaadsyats mut ja lanzu. ¡Kyaj xykyamabúkat, mabuk!

²⁸ Net ja Tomás 'yadsooy:

—Windsun, mij nDios'ajtypy.

²⁹ Jesús 'yadsooy:

—Tomás, mmabejkypy tyam mut ko tats mij xy'ixy. Kuni'xy di'ibats xymyubujktup oyudsu naty xykya'ixtu.

Ti ko Fwank tja'ay yu neky

³⁰ Ni'igu may ja ijxw'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan di'ibu Jesús tyuun 'yaxpajkputujk wyinduuyaty di'ibats kyaj nguaxjaay ma tyadu neky. ³¹ Peru tyaadudsu du'an tu nguaxja'ay yaa es miits xymyubúktat ko yu Jesús yu'u du'an ja Kristu, Diosu 'yU'unk, es ko xymyubúktat, mmadáttup ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu.

21

Jesús ñayyajkuhe'egyuty ma nijxtujkpu 'yaxpajkpu

¹ Oknum kyuxe'ky ja Jesús jatugok ma 'yaxpajkputy ma ja Tibeeryus Myejuñbya'a, Galileeu it. Es du'an ya'ijxy:

² Tukmuku naty jam ja Simonk Peedru esu Tomás di'ibu tyijtup Xeeñu'unk, Natanael di'ibu kugajpn Kanaa, Galileeu ñaaxóty, ja 'yuna'kuty ja Zebedeeu es janimaajtskpu wiinkpu 'yaxpajkpu Jesús. ³ Simonk Peedru t'anmaaydyu yu'ujaty:

—Nejts n'ok'ajkxmátsy.

Ta 'yadsoodu:

—Nijxándupts udsuty nandu'an mut mij.

Ta ñajxtu ma tu'ugu barku. Es tu'ugu tsu'um ñajxy, kyaj ni tu'uk tkamajtstu ja ajkx. ⁴ Xuuñdyáknabu naty ko Jesús

kyaxe'ky mejuñbyu'aay, per ja 'yuxpajkruty kyaj tnijawudu
pán ja'a dún ja Jesús. ⁵ Net ja Jesús dyajtuudu:

—Mugu'uguty, ¿tu xymyatstu oyna'unun?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Ni nu'un.

⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyu:

—Kujubírudu ja m'ajkxmajtsn aga'añdsyoo ma yu barku, es
m'ajkxmátstut.

Ta tkujubijrudu, es óknem kyaj mbaat t'okju'tnudu ja
'yajkxmajtsn jap najoty, mut ko mayu naty ja ajkx tu tyuku.

⁷ Net ja xrpajkrú di'ibu Jesús jyantsytsyejpy*, t'anmaay ja
Peedru:

—Ja'a tyaadu ja Nindsun'ajtam!

Ko tmudoodaay ja Simonk Peedru ko jya'ajuty ja
Nindsun'ajtam, ta jatugok ttuktajku ja ñikujxyudu wit di'ibu
naty tu tjeñ. Ta kyupuipnaxxy najoty es ñexxy mejuñbyu'ám
ma ja Jesusu naty. ⁸ Es ja myugu'uguty jyajttu mejuñbyu'ám
mut ja byarku es mudu 'yajkxmajtsn tpawits trajadottu, mut
ko ujtsu naty mut ja ajkx. Wingonu naty ma ja 'yajkxmátstu
éxtum mugo'px metrún. ⁹ Ko wyindu'atspudsuumdu, net
tpattu jhunu'unu'unk di'ibu ja Jesús tu dyajmáju naty es tsaay
tu'ugu ajkx, es tamu naty nandu'unu tsajkaaky.

¹⁰ Net ja Jesús t'anmaaydyu:

—Yajmíndu majtsk tuguuu m'ajkx di'ibu tu xymyatstu.

¹¹ Simonk Peedru tyajku barkoty es dyajnejxy extu
pu'ujótm ja 'yajkxmajtsn ujts mut ja muj ajkx mugo'px
jajustyikxymyajk tuguk. Oyu naty jyantsymyáuty, ja
'yajkxmajtsn kyaj kyu'tsy.

¹² Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxpajkruty:

—Min m'armusal'attu.

Es ni pán tka'anmaaydyu: “¿Mbánu dún mij?”, mut ko
ñija'adubu naty ko ja'a ja Nindsun'ajtam.

¹³ Netu Jesús myajwa'ky es tkone'ky ja tsajkaaky es
tmoodyu ja 'yuxpajkruty. Es nandu'un ttuun mut ja ajkx.

¹⁴ Ja'a tyaadu ja myuduguk ok nibadu'uk ma traattu ja
'yuxpajkruty ko naty tu jyikyryekey ma 'ye'ky.

Jesús mudu Peedru ñaygyajxudu

¹⁵ Ko 'yarmusal'ajttaaydyu, net ja Jesús dyajtuuy ja Simonk
Peedru:

—Simonk, Jonasu myaank, ¿xytsyojkruts ni'igu es kudiinam
yu mmu'uxpajkruty?

Peedru 'yadsooy:

—Windsún, mij mnija'ap kots uj mij ndseky.

* **21:7** Fwank yu neky jyaay es yu'u kúam nay'andíjar ko jyuna'añ ja xrpajkrú
di'ibu Jesús jyantsytsyejpy.

Ta Jesús jyunañ:

—Extam ja borreegu kwenta'ajtra dyajje'xy ja byorreegu'ungaty, nandu'an mij awanadu ja'ayaty ja n'axrajkanats.

¹⁶ Dyajtambijty ja mymajtsk ok ja Jesús:

—Simonk, Jonasu myaank, ¿xytsyojkruts mij?

Peedru 'yadsooy:

—Mij mnija'ap kots uj mij ndseky.

Ta Jesús 'yadsooy:

—Extam ja borreegu kwenta'ajtra dyajje'xy ja byorreegu'ungaty, nandu'an mij awanadu ja'ayaty ja n'axrajkanats.

¹⁷ Myaduguk ok jyunañ ja Jesús:

—Simonk, Jonasu myaank, ¿xytsyojkruts mij?

Peedru jyotmaydyuktajku mut ko yajtuuju tuguk ok pan tsyejpy ja Jesús, es t'anmaay:

—Windsun, mij mnija'ap tugekyu. Mnija'ap kots uj mij ndseky.

Jesús 'yadsooy:

—Extam ja borreegu kwenta'ajtra dyajje'xy ja byorreegu'ungaty, nandu'an mij awanadu ja'ayaty ja n'axrajkanats. ¹⁸ Jantsy tuj'ajtanats mij n'anamu ko ijty m'una'k'aty, mduktajkup ijty ja mwit es mnejxy ma mij xytsyky. Es oknam ko mij mmujja'ayut, mxajwa'xup es wiinkru mwit mdukrujta'agudup, es mmunujxadut ma mij kyaj xytsyky mnijxa'añ.

¹⁹ Es mudu tyadu Jesús ttuknijawu wi'ix 'yoogañ ja Peedru es ja Dios tuj'ixut. Net 'yanmaayu:

—Pamiingats.

Fwank, ja xrajkr di'ibu Jesús ni'igu tsyejpy

²⁰ Ko Peedru 'yixambijty, net t'ijxy pyanejxyaty ja xrajkr di'ibu Jesús jyantsytsyojk†, di'ibu naty nandu'an ma 'ya'ux'aty pyu'am ja Jesús, di'ibu yajtuuju: “Windsun, ¿punu dunu tadu di'ibu mguyakapur?” ²¹ Ko Peedru t'ijxy, net dyajtuuy ja Jesús:

—Windsun, esu tyadu, ¿ti jatapur?

²² Jesús 'yadsooy:

—Pan ujts ndsejpy es jyiky'atut extu kots uj njumbitut, ¿ti mij xykywéntuty? Pamiingats mij.

²³ Net ja myu'axrajkraty ñayjunánadu ko yu xrajkr kyaj 'yooga'añ. Peru Jesús kyaj du'an jyunañ, di'ibu situy junán: “Pan ujtsats ndsejpy esu tyadu jyiky'atut extu kots uj njumbitut, ¿ti mij xykywéntuty?”

† 21:20 Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'am nay'andijur ko jyuna'añ ja xrajkr di'ibu Jesús jyantsytsyojk.

²⁴ Ɖj tɔts nmɔdoy es tɔts n'ixy tɔgekyɛ tyɔɔɔɔɔɔ, es tɔgekyɛ di'ibɔts ɔj tɛ ngɔxjɔ'ɔy, ja'a dɛ'ɛn tɛy'ɔjtɛn.

²⁵ May ja wiinkpɛ di'ibɛ Jesús tyuun. Kooxyɛp yajkɔxjɔɔyɔyɔyɔy nidu'uk nidu'uk tɔgekyɛ di'ibɛ Jesús tyuun, kyajɛ da ñibɔɔɔɔɔɔt ja naxwíñɔɔɔɔ mɔt ja mayñeky.

Di'ibu Ja Apóstulaty Tyuun Es Ya'uxpukj

Jesús jyuna'añ ko mínup ja Espíritu Santu

¹ Tyófilu, kots mij jayujp nnija'ayu, n'awa'anu di'ibu Jesús tyuun es ya'uxpukj, di'ibu tim jawyiin extu ko jyumbijty jam tsajpótm.

² Kyajnumu naty tsyajpéty ja Jesús, es Espíritu Santukyujxm tmoodyu ja apóstulaty di'ibu wyin'ijx ti tyunán kyajxándup.

³ Ko oj 'yeeky es jyikyryejky, ta kanak ok wa'ats dya'ijxu ko ta jyiky'aty jatugok, es ja Jesús kyuxe'ky ma yu'ujuty justyikxyxuu, es t'awa'anu es ttuk'ixy wi'ix ja Diosu kyu-tujkan.

⁴ Tugok ko Jesusu 'yapóstulaty ñaymyujkudu, es t'anmaaydyu:

—Kyaj mbudsúmdut miidsuty ya Jerusalén. M'awíxtup yaa extu ko ja nDeedyuts ttúnat éxtam tu twanda'aky, di'ibu tu ndukmumadya'aktu. ⁵ Tey'ajtan ko Fwank Yajnubajtrm yajnubejty mut ja nuu, per jawaanu 'yaktugoy'aty ma mnabáttut mut ja Espíritu Santu.

Jesús tsyajpéty

⁶ Ko oj jatugok ñaybyatta'ayudu Jesús mut ja 'yuxpukjkruty, ta dyajtududu Jesús:

—Windsún, ¿tyamu net xyajkutuka'añ esu israelitu ja'ay ñay'ana'amudu?

⁷ Jesús 'yadsooy:

—Kyaj miits mbaadudu es xyñijáwudut na'a ja Dios Teety ti ttuna'añ. ⁸ Per ko ja Espíritu Santu mnimínudut, mmo'oyudup miidsuty ja muk'ajtan es net miits xyryujta'aktut ja tey'ajtan ujtskyujxm Jerusalén, nu'unu Judeeu ñax, Samaaryu ñax es tugekyu naxwíñudu.

⁹ Ko Jesús kyajxtaay, ta pyatujku. Netu yoots myiiñ es yu'tsu, es kyaj oj mbaat ñaky'ixudu ja 'yuxpukjkruty. ¹⁰ Tamu naty tyyu 'yakpat'ixtu, ta ñiguxu'ktu ma ja'ajuty majtsku anklus, ak poobu wyit, ¹¹ di'ibu anmaayudu:

—Galileeu ja'ayuty, ¿ti ko mbat'ixtu tsajpótm? Pyaadup ja tiempu ma yu Jesús di'ibu tu pyatuku tsajpótm, yu'u k'um kudu'agup ya naxwiiñ nandu'un éxtam tu xy'ixtu pyatuku.

Matius yajwin'ixy

¹² Net oj jyumbijttu ja apóstulaty jam ma ja Oliivus Kopk es jyajttu Jerusalén, di'ibu je'eyu tuk mil metran jyagámuty.

¹³ Ko jyajttu Jerusalén, ta pyajttu myumajtsk niku'uy ma ja

yyajttáknuty. Es ja apóstuluty ja'a txu'attu: Peedru, Fwank, Santya'agu, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomee, Matewu, Santya'agu ja Alfeeu myaank, Simonk ja kananeu ja'ay, esu Juudas ja Santya'agu myaank. ¹⁴ Es ja apóstuluty nidugekyu ijty ñaymyúkudu es kyajxtá'aktu mat ja Jesusu myuga'axuty, mudu Mariiu ja Jesusu tyaak, es mudu wiingátypyu toxxyujk.

¹⁵ Ko waanu 'yijty, ta ñaybyattaayudu nidugekyu mugo'px ja'i'pxu ja'ay. Ta yu Peedru tyunaaye'ky, es t'anmaaydyu:

¹⁶ —Mugu'uktujkuty, koonam tsyékyuty es yajkuydyúnut di'ibu Dios oj jyuna'añ jékyur. Yu Espiritu Santu dyajky ja Davit es t'anmaaydyu jékyur di'ibu oj jyátyuty mat ja Juudas di'ibu wyinyo'oyu ja ja'ayuty di'ibu pyajudijttu ja Jesús, es tmajtstu.

¹⁷ Udsajttamu naty nmutjdijttam yu Juudas, es 'yapostulu'aty nandu'un. ¹⁸ Juudas yajmooy ja meen esu Jesús tkuyákut. Net oj kyubajk ttukka'ay es oj pyujwa'xy esu tugekyu tyiints pyudsuumdaay. Es mudu tadu meen ttukjuudyu tu'ugu nax. ¹⁹ Nidugekyu ja'ay di'ibu Jerusalén tsunaaydyur tnija'adu tyaadu. Ta dyajxubejty ja lugaar Aséldumu (di'ibu andijpy Ne'pyññáx).

²⁰ Peedru 'yakjunañ:

Davit oj jya'ay ma yu Salmu:

Wa'an twe'emy ja tyujk tukwa'ats,

es ni pán kyatsuumut jam.

Es nandu'un jyunañ:

Wa'anu wiinkpu ttu'unxuty yu tyuunk.

²¹ Peedru 'yakjunañ: “Weenu. Tyaa wiinkpu yedyujk di'ibuts mat njudijttu ko n'ijttuts mat ja Nindsun'ajttam Jesús, ²² ko oj Jesús yajnabétyuty ja Fwank es extu ko oj ñujxnu tsajpótm. Koonam tsyékyuty es tu'uk wyu'umut testiigu mat uudsuty ko Jesús jyikypyejky jatugok.”

²³ Net yajwin'ijxy majtsku ja'ay: tu'uk txu'aty Josee Justu, Barsabasu myaank es jatu'uk Matiuus. ²⁴ Es ta kyajxtáktu du'un:

—Windsún Dios, mij m'ixy'ajtypy ja ja'ayu jyot wyinma'añ. Tuk'ijxkuts nidu'uk di'ibu tyadu nimajtskpu mij tu xywyin'ixy ²⁵ es ttúnut ja tuunk di'ibu Juudas tu tnike'eky es ñejxy ma pyaadyuty.

²⁶ Net ttuundu rifu es tnijáwut pán nigákur, es ñigaku Matiuus. Net trajtáktu ti'igy mat ja nimajk tu'ukpu apóstuluty.

2

Espiritu Santu myiñ

¹ Ko ja muj xuu tpaty di'ibu xyu'ajtypy Pentakostés xuu, jaa naty ja mubujkputujk ñaymyúkudu tagoty, ² es ti'in tmadoodu ñojkta'aky tsajpótm es tyukwandsadyaay ja tujk éxtum tu'ugu

māk poj. ³ Ta oj t'ijxpraattu éxtumū jūnya'ank, es jam oj wye'emy kųjktu'ugū jūnya'ank mā kyubajkuty. ⁴ Ta ja Espírítu Santu myooyadu ja myak'ajtun nidugekyu ni nu'unu naty jáputy. Ta tkajxtu wiingátypyu ayuk wi'ix yu Espírítu Santu myooyadu ja ayuk es tkajxtut.

⁵ May myiĩn yu israelítaty jap Jerusalén esu Dios t'awdátut, es may nu'un ja ja'ay naxwiiĩ dyajnajxtu jap ja xuu. ⁶ Ko yu'ujuty tmūdoodu jam tsajwĩnm ñojkta'aky, ta ñaymyujkudu mayja'ay. Kyaj tniyawu ti tū jyátyuty ko nidugekyu oj tmūdowdu ja apóstulaty mut ja myugu'uktųjkuty tkajxtu wiingátypyu ayuk éxtum ja ja'ay di'ibu jagam tso'omp. ⁷ Ta di'ibu miindu xū'ajtrū dū'ũñu wyu'umudyaaydyu, es ñay'anmaayudu nidu'ugáty:

—Galileeu ja'ayu tyaadu di'ibu kajxtup, ¿kudii? ⁸ Pes, ¿wi'ixu tyaadu nmūdo'om kyajxtu éxtum udsajtamū n'ayuk'ajtam? ⁹ ¡Udsajtam nmi'inum mā wiingátypyu naxwĩñudu! Ta yu ja'ay di'ibu tso'omp Partu, Meedyu, Elam, Mesopotamū, Judeeu, Kapadosyu, Pontu, Asyu, ¹⁰ Frijyu, Panfilyu, Ejiptu, Áfriku di'ibu myuwingonu Sirene, es nandu'unu xū'ajtrū di'ibu tso'omp Romu. Nija'adyu ja'ay di'ibu jajtrū israelítaty es nija'ajuty di'ibu tyuktųjku ja wyinmā'añ ja israelítaty. ¹¹ Ta nandu'unu di'ibu tso'omp Kretu es Araabyu. ¡Es udsajtam nidugekyu tyam nmūdo'omu tyadu ja'ayuty tniğajxtu ja muj'ajtun di'ibu Dios tyiimpy es māk yajjāwu, dū'un kyajxtu éxtum udsajtam ngajxum!

¹² Nidugekyu ja'ay dū'ũñu wyu'umudyaaydyu es kyaj tniyawu ti tyūnup es ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—¿Ti tyaadu 'yandijpy?

¹³ Esu wiink ja'ay je'eyu oj ttukxi'iktū, es jyuna'andu:

—Ja'a ko múkudup.

Peedru kyama'añ

¹⁴ Ta yu Peedru mut ja myu'apóstulaty tyunaayuktu, esu Peedru oj kyajxy māk:

—Miits israelítu ja'ayuty es nidugekyu di'ibáty ijtup Jerusalén, mūdoo'ittu yajxon di'ibuts ngajxaampy. Tyam n'awanaya'añ di'ibu tū jyátyuty. ¹⁵ Ja nmugu'uk'ajtam kyaj myi'igyuty, éxtum miits mjuna'andu. Kyaj myu'ugudu ja'ayuty mut ko je'eyu ja yamu xuu waanu pyétyñum. ¹⁶ Tyaadu di'ibu miits yam m'ijxtup es mmūdoodup, yu'u di'ibu junán ja Diosu kyugajxpu Joel:

¹⁷ Dios jyunañ: “Ko naty ja naxwĩñudu tyugoyannu, nmo'oyupts ja nja'ajun mā nidugekyu ja'ayuty, es miidsaty ja m'u'unguty, yedyujk toxytyųjkuty, tkajxtut ja n'ayúkats.

'Yijxtup ja ijxma'tun ja m'una'ktųjk,

es ja mmujja'aydujkaty kyuma'aja'añ di'ibu Dios tyunaampy.
 18 Es nandu'un di'ibuts xymuuduump, yedyujk esu toxytyujk,
 nmo'oya'añuts ja nJa'ajunats,
 es tkajxudu n'ayúkats.

19 Ndunaambyuts ja muj'ajtun jam tsajwinm,
 esu ijxwu'umun nyajwu'uma'añuts naxwiiñ,
 ja ne'pyñ esu juun jok.

20 Kyaj ja xuu ñaky'ana'añ, du'uñu wyingoodsuya'añ,
 es tyugatsa'añ ja po'o tsáptsum éxtamu ne'pyñ.
 Tugekyu tyaadu nduna'añuts kyajnumu naty jya'ty ja Diosu
 myuj xuu ma yajpayo'oya'añ ja ja'ayuty.

Tadu xuu jantsy muj 'yita'añ es mut ni'igu ja muj'ajtun.

21 Es nidugekyu di'ibu munu'xtakudup éxtamu Nindsun'ajtam,
 nitso'oktup."

Ja'a du'unu tyaadu di'ibu kyuxjaay ja Diosu kyugajxpu Joel.

22 Net ja Peedru 'yakjunáñ:

—Mudowdu oy, mugu'uktujkaty israelítaty, di'ibu yam
 n'anuumyándup Jesús nazarenyujxm. Extam miits
 xyñijáwudu ko Dios twin'ijxy ja Jesús, du'un dyajniguxe'ky
 miits mwinduuyuty ko Jesuskyujxm ttuñ ja muj'ajtun,
 ijxwu'umun es di'ibu ja'ay du'uñu muut wyu'umadya'aydu.

23 Miits xykyujjktu ja Jesús ma ja romanu ja'ay es
 dyajkruuzpáttat es dya'ooktat. Du'un xytyuundu éxtamu Dios
 ttuknibujtaku es jawyiin tnija'aju. 24 Peru Dios dyajjikypyejky
 ja Jesús es dyajpudseemy ma oj ñaxtaku, mut ko kyaj mbaat
 myumada'agyuty ja o'kan. 25 Es ja rey Davit tnimadyaky ja
 Kristu ko oj jya'ay jékyup:

Taayumts n'ixy ja Dios nwinduuyuts.

Tama'a n'aga'añdsyoo, kyajts tii ndsu'ugu.

26 Paaty jyotkujk'áty yu n'anmujja'anats,
 es paadyuts ngajxy ja alabanzu ko Dios myújuty.

Po'xaptsu nnini'x mut ja jotkujk'ajtun,

27 mut ko mij kyaj xyña'ixut yu n'anmujja'anats ma 'yity ja
 o'krutujkaty,

es nan kyaj xyña'ixut wyinduugóyut ja mWa'ats Mduumbu.

28 Tuts mij xytyukni'ixu ja nu'u tu'u di'ibuts xyajja'tup ma ja
 jiky'ajtun,

es xymyo'oyaambuts ja xondakan ma mij m'ity.

Du'un jékyup tkuxjaay yu Davit.

29 Es ja Peedru 'yakjunáñ:

—Mugu'uktujkaty, ndukmu'awdajtabuts ko miits
 n'anuumudu ja n'apteety'ajtam Davit tu 'yeeky es tu ñaxtaku,
 es tam ja kyupotsy 'yity tyambaat. 30 Davit yu'u Diosu
 kyugajxpu, es kyaj du'un jyunáñ mut yu ky'um winma'añ,
 Dios yu'u wyandak es trujta'aga'añ nandu'un éxtamu reyun

tu'ugu tyuamp 'yaats ja Davit. ³¹ Du'un éxtam 'yixy, paaty ja Davit jyunañ ko jikyryúkup ja Kristu es ko yu ñini'x kyaj wyindugóyut. ³² Es jantsy tuj'ajtunu Dios dyajjikypyejky ja Jesús, es ma taadu nidugekyu uudsuty ndestiigu'áttu. ³³ Dios dyajjikypyejky ja Jesús es trujtáky pyu'aay aga'añdsyoo es tmooy ja Espíritu Santu, du'un éxtam tu twanda'aky. Es tyam ja Jesús tu dyaky ja Espíritu Santu ma uudsuty. Es paaty du'un jyaty di'ibu miits m'ijxtup es mmudoodup. ³⁴ Yu Davit kyaj tsyajpejty, du'un éxtam ja Davit jyunañ:

Yu Dios t'anmaay ujtsu nWindsún:

"U'uñup nbu'aayuts aga'añdsyoo

³⁵ extu kots uj nyajtgóyut tugekyu miju mmudsip."

³⁶ Esu Peedru 'yakjunañ:

Jaygyúkadu miidsuty nidugekyu israelítuty. Jesús di'ibu miits myajkruuzpajttu, Dios oj trujta'aky éxtamu Windsún esu Kristu.

³⁷ Ko oj ja 'ayuty tmudowdu di'ibu kyajx ja Peedru, net jyotmay'o'ktu es dyajtuudu ja Peedru es ni nu'unu apóstuluty:

—Mugu'uktujkuty, es uudsuty, ztits ndúndup?

³⁸ Esu Peedru 'yadsooy:

—Ja'aydyugóydu ngu'am winma'añuty es xy'axájudut ja Diosu wyinma'añ. Net mnubáttut Jesukristu xyugyujxm, es ja Dios tma'xut miidsuty ja mbeky, es du'un xy'axájudut ja Espíritu Santu. ³⁹ Miidsuty yu Dios tu mdukmwandaagudu mat yu m'u'unk m'una'kuty, es nidugekyu ja ja'ayuty di'ibu jagam tsunaaydyup; nidugekyu di'ibáty ja Nindsun'ajtam Dios wyinwitsaampy.

⁴⁰ Du'unu Peedru oj kyajxy jeky, es wyinma'añmyooyu:

—Mubuktu ko ja Jesús yu'u du'un ja Kristu, kudibu Dios mdukkumadówdut mat ja pekyjya'ayuty.

⁴¹ Pánuty myubujktu wi'ixu Peedru jyunañ, ja'a oj ñubattu. Janituguk milun ja ja'ay di'ibu myubujktup ja Jesús ja xuu. ⁴² Es ja mubujkputajk jyotmooydyup tugekyu di'ibu ja apóstuluty tuk'uxpajkadup, ñayyajti'igyadu madu myumubujkputy, kyajxtáktu es ñaymyujkadu, es ttujkwa'xtu ja tsajkaaky éxtamu Jesús ttuun ko jatim okpu tkaay madu 'yuxpajkputajk.

Wi'ix jyiky'attu ja jawyiimbu mubujkputy

⁴³ Esu apóstuluty ttuundu mayu muj'ajtun esu iixwu'umun di'ibu du'uñu yajwu'umadyaaydyu ja ja'ayuty. ⁴⁴ Nidugekyu di'ibu myubujktu ti'igyu 'yittu es dyajwa'xtu di'ibu naty myudajttup. ⁴⁵ Pánuty ti myudajttup, tyo'ktup ja'a, es ja ñimeeñ dyajwa'xtu wi'ix pán tyugoy'ajtxuty, ⁴⁶ es ñaymyujkadu muj tsajptajk ñabotsoty bom bom. Es majaty tyujkuty kyaay 'yuktu ti'igyuty mat ja xondakun es mat ja oyjyot es t'awdajttu ja Dios. ⁴⁷ Es nidugekyu ja'ayuty jyunandu ko jyiky'attu

tay'ajtan muut. Es bom bom wyimbejty yu'ajuty di'ibu kyupajktap ja Jesukristu.

3

Tekypyuma'ay yo'oye'eky

¹ Tu'ugu xuu ja Peedru es ja Fwank pyatujkudu ma ja muj tsajptujk éxtam tuguk yaxp xuu, di'ibu israelítuty myudajttap ja ooru es kyajxta'aktu. ² Es jap tu'ugu yedyujk tu'udsu tyeky, kyaj mbaat yo'oy. Du'unu dnuu tyaaak tyim'yajmiin tyim'yajjajtu naxwiiñ. Es bom bom ja myagu'uktujk myunejxyuty ma muj tsajptujk aa di'ibu xyu'ajtypy Ja Tsujru, es t'amdowdu limosnu yu ja'ayuty di'ibáty tujkudup muj tsajptujk ñabotsoty. ³ Ko oj t'ixy ja tekypyuma'ay ja Peedru es ja Fwank, net t'amdoodu ja limosnu. ⁴ Net ja Peedru es ja Fwank 'yijxudu, esu Peedru t'anmaay ja tekypyuma'ay:

—Win'ijxtuguts.

⁵ Es ja tekypyuma'ay twin'ijxy, es t'awijxy ja limosnu. ⁶ Net ja Peedru 'yanmaayy:

—Kyajtsu nmeen nmuđaty, per tyam nmo'oyut di'ibuts nmuđajtypy. Ja Jesukristu, nazarenu ja'ay, ja'a xyuugyujxm uj mij n'anmaapy: Pudu'uk es yo'oyu'uk.

⁷ Net ja Peedru twijtse'ky ja tekypyuma'ay ma 'yaga'añgyu'u es tpuđujku dyajtunaaygyujku, es netyu ja tyeky oj wye'emy muk es yajxon. ⁸ Es ja tekypyuma'ay pyujte'ky es tyunaaye'ky es yo'oydsyo'oñ. Net tyujku mudu Peedru es mudu Fwank muj tsajptujk ñabotsoty, ye'epy es pyuty ñepy es t'awdaty ja Dios.

⁹ Nidugekyu ja'ay t'ijxtu ko yo'oy es t'awdaty ja Dios, ¹⁰ es t'uxkajptu ko jya'adyu di'ibu natyu limosnu 'yamdeepy ja ja'ayuty ma ja muj tsajptujk aa di'ibu xyu'ajtypy Ja Tsujru. Ta du'uñu jyantsywyu'amadyaaydyu.

Peedru tmadya'aky wi'ix ja tekypyuma'ay tsye'eky

¹¹ Ja tekypyuma'ay di'ibu natyu tyeky tu 'yakuda'aky, kyaj tnasmatsu ja Peedru es ja Fwank. Es nidugekyu ja'ay jyantsywyu'amadyaaydyu du'uñu, es pyu'kn ñujxtaaydyu ma muj tsajptujk pa'a di'ibu xyu'ajtypy Salomongu Tyujk Wiin. ¹² Ko Peedru t'ijxy ja mayya'ay, ta t'anmaay:

—Miits israelítuty, ¿ti ko du'uñu mwu'amadya'aydyu ko xy'ixy yo'oy di'ibu naty tekypyuma'ay? ¿Es ti ko miits xy'ixtats nandu'an uđsuty? ¿Tii miits mjnándup ko ngu'umgutujkunats tu ndúñats es yo'oye'egyu tadu yedyujk? ¿Ti mjunaamp miidsuty ko ni'igu wa'ats ja'ay es paaty uđsuty nmudátyats ja kutujkun es ndúnudats ja muj'ajtan? ¹³ ¡Kyaj dyu'anaty! Kyajts tu nduñ mat ja ngu'umgutujkunats. Ja Dios di'ibu awdajtudu ja n'apteety'ajtam, ja Abraan, Isaa esu Jakoob, tpujtákyu tyadu muj'ajtan es nmuj'ijxum ja 'yU'unk

Jesús. N'anmaapy yu'u ja Jesús di'ibu miits mguyajktu mut ja romanustajk. Ko ja Pilatu tjanasmatsuyañ, miidsuty kyaj xykyupujktu. ¹⁴ Jesús, wa'ats ja'ay es jiky'ajty tuj'ajtun muut, per miidsuty kyaj xykyupujktu. Es miits m'amdoodu ja Pilatu tasmátsut tu'ugu yajja'ay'o'kpu. ¹⁵ Du'un miits xya'o'ktu ja Jesús di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun. Peru Dios dyajjikypyejky ma ñaxtaju. Es uudsuty n'ijxtats es n'awa'anudup ko tu jykypyejky ja Jesús. ¹⁶ Ja'a ko ja Jesús yajmabéky, ja'agyajxm yu yedyujk di'ibu m'ijxtup es xy'ixy'attu, tu Jesús trujta'aky muk ja tyeky es oy tu dyaj'yo'oye'eky.

¹⁷ Mugu'uktajkuty, tats nnijawu ko miidsuty esu mwindsúnuty oj xya'ooktu ja Jesús, kyaj xyñijáwadu ko yu'u Diosu 'yU'unck di'ibu mya'o'ktu. ¹⁸ Per du'un ja Dios ttuun éxtam jékyup t'anmaay ja kyugajxputajk ko yu Kristu koonam 'yayówut. ¹⁹ Paaty yajtagátstu mwinma'añ es yajjumbítu mjet mut ja Dios esu mbojpu yajma'xut, ²⁰ net ja Dios tkáxut ja oy'ajtun ko mduknigáxudut jatugok ja Jesús di'ibu pyujtáck Kristu. ²¹ Per koonam tsyékyuty esu Jesús wya'umut jam tsajpótm extu ko Dios dya'óyut tugekyu, du'un éxtam twandaky jékyup mut ja kyugajxputy.

²² Moisés du'un t'anmaay ja n'aptajk'ajtam: "Miidsudyu mWindsún Dios kyaxaampy mut miidsuty nidu'uk ja mduamp m'aadsuty éxtamu kyugajxpu, éxtamts uj tu xykyexy. Koonam tsyékyuty es xymyudówdut miidsuty tugekyu di'ibu tadu Diosu kyugajxpu kyajxtup. ²³ Ja'a ko ja ja'ay di'ibu kyaj tmadowa'añ di'ibu tadu kyugajxpu kyajxypy, kyaj 'yittat mada Diosu jya'ay."

²⁴ Nandu'un ja Diosu kyugajxpu Samwel es nidugekyudyu Diosu kyugajxputajk di'ibu óknam kyajxtu ja Diosu 'yayuk, t'awa'anudu di'ibu jatánup tyam du'un. ²⁵ Miits mbátudup ja wandakun di'ibu Dios myajwu'umxudu mut ja kyugajxputy, nandu'un mbátudup ja kajxy'átypu di'ibu Dios tyuun muut ja n'aptajk'ajtam. Du'un éxtamu Abraan t'anmaay: "Ujts ngunu'xaampy nidugekyu naxwíñudu ja'ay mut tu'ugu mduamp m'aats."

²⁶ Ko Dios dyajjikypyejky ja Jesús di'ibu oy mduunu, net tkejxy jawyiin mut miidsuty es mgunu'xudut es nidugekyu miits xymyastu'uttat tadu mbékyuty.

4

Peedru esu Fwank, wyinduuyuty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty

¹ Tambaatnamm naty ja Peedru es ja Fwank kyajxy ko myiindu ja teetyujkuty esu saduseeuty es yu windsún di'ibu kywentu'ajtypy ja muj tsajptajk. ² Ta jyot'ambujktu ko yu

Peedru es ja Fwank t'anmaay ja ja'ay ko tu Jesús jyikyrye es paaty ja o'krutjk jyikyryuka'andu nandu'un. ³ Net tmajtstu ja Peedru esu Fwank, es trajtaktu pujxndugoty es jap 'yitakumbombaat, ja'a ko tu naty tsyu'ujun. ⁴ Es mayjya'ay tmabujktu di'ibu kyajxtu ja Peedru esu Fwank. Es du'un nimogox milun ñaybyatu ja yedyujktu di'ibu mabujktup, abeky ja toxytyjk es u'unk ana'kuty.

⁵ Jakumbom ñaymyujkudu jap Jerusalén ja israelitu ja'ayudy wyindsun, ja majja'aydyujktu es ja di'ibuty tsajptugoty ya'xprajktup. ⁶ Es tam naty Anás di'ibu ijtr teedywyindsungorpk, ja Kaifás, Fwank, Alejandru es nidugekytu ja teedywyindsungorpk myagu'uguty.

⁷ Net oj yajwoty ja Peedru esu Fwank. Ta trajtaktu kujkoty, es dyajtudu:

—¿Pán ja muk'ajtun tu mmo'oyudu, o pán xyuugyujxm tu xya'aguda'aktu tadu tekyryuma'ay?

⁸ Net yu Espiritu Santu wyinma'añmyooyu ja Peedru, es t'adsooy:

—Kugajpn justisu es majja'aydyujktu, ⁹ miidsuty tyam xyajtawdu wi'ix tu 'yaguda'agyu tadu ja'ay di'ibu ijty tekyryuma'ay. ¹⁰ Pes tyamats nnigajxt mat miidsuty es tnijawudat nidugekyu israelituty ko tyadu yedyujk di'ibu tyam miits mwinduuyaty, yu'u 'yagudaky ja Jesús nazarenu xyuugyujxm, yu Kristu di'ibu miits myajkruuzrajttu esu Dios yajjikyryujk jatugok. ¹¹ Es yu Diosu jyaaybyajtun tkajxy ja Jesús ma jyuna'añ: “Yu tsaa di'ibu miidsuty pojtsputajk xy'uxtjtu, yu tyadu tsaa tyamu net ñjxa'añ ma ja tujk t'uj'átat.” ¹² Kyaj ni pán mbaadu wiinkru xyajnitsókam, mat ko ma tugekyu naxwíndu je'eyu ja Jesús ti'igy mbaat xyajnitsókam.

¹³ Ko di'ibu ana'amdup maj tsajptugoty t'ijxtu ko amuk jotmak yu Peedru esu Fwank 'yadsoodu, esu Peedru esu Fwank du'un yu'ujty éxtum oytyim pán yedyujktu, kyaj tmudattu ja xprajkun, net du'ñu wyu'amudyaadyu, es tmawinma'añbyattu ko yu'ujty muut jyudijttu Jesús. ¹⁴ Es ja'a ko tam naty tyanu ja'a muut ja di'ibu naty tekyryuma'ay, paaty di'ibu ana'amdup maj tsajptugoty kyaj mbaat wi'ix 'yokjunannu. ¹⁵ Net tkajxprudsuumdu taja'p yu Peedru esu Fwank. ¹⁶ Net ñay'anmaayudu:

—¿Ti net ndu'unum mudu tyadu ja'ay? Pes nidugekyu di'ibu tsanaaydup Jerusalén tu tnijawudu ko yu'u tyuundup ja ijxwu'umun esu maj'ajtun. Kyaj mbaat n'anma'ayum ko kyaj. ¹⁷ Es kadiibu wya'xat yu ayuk, wa'an n'ok'anma'ayum ko kyaj ni pán tnakyñgajxtat ja Jesús.

18 Net tmajwoodu jatugok ja Peedru esu Fwank es t'anmaaydyu ko ni na'a jatugok tkakajxtut es ni tkatuk'ixtut ja Jesusu jya'a. 19 Es ja Peedru es ja Fwank 'yadsoodu:

—Juna'andu miidsuty ko patup yajkuydyunat di'ibu mi-its mgajxtup, o patup yajkuydyunat di'ibu Dios 'yane'empy. 20 Kyaj mbaat nmastu'udyuts es n'awanudats di'ibats tu n'ixy es tu nmudoyuts.

21 Net yu di'ibu ana'amdap muj tsajptugoty muk tmugajxtu ja Peedru esu Fwank es kudi'ibu du'un naky'adu'atstat. Ta net tasmajtsudu. Kyaj tpattu ja winma'añ wi'ix mbaat ttukkumudoy, mut ko nidugekyu ja'ay t'awdattu Dios mut ja myuj'ajtun. 22 Ko ja tekyryuma'ay 'yagudaky, ja'a naty tmudaty ja jyumajt justyikxy.

Mubujkputujk t'amdowdu jotmuk'ajtun

23 Ko yajnasmajtsudu yu Peedru esu Fwank, net oj ñajxtu ma naty yu myugu'uktujkuty es t'awa'anudu nidugekyuty wi'ix yu mujja'aydujkyuty es ja teedywyindsunaty 'yanmaayudu. 24 Ko t'awa'anudyaay nidugekyu tukmuku, net kyajxtaktu:

—Windsun, di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, mij tu xyryujta'aky yu tsajp, naxwiñudu, jikymyejyñ es tugekyu di'ibaty ijtp ma yu'un. 25 Mij oj mgajxy Espiritu Santukyujxm esu n'apteety Davitkyuxm ko mjunañ:

¿Ti ko yu wiinkru naxwiñudu jyot'ambuktu es yu israelitu ja'ayuty nugoobu du'un wyinma'añbyaaty?

26 Ja naxwiñudu reyuty pyudu'ktu esu israelituty ja jyustisutujkuty ñaymyujkudu es tmdsiptso'ondu ja Nindsun'ajtam Dios es ja Kristu. Du'un jyunañ ja Davit.

27 'Tuy'ajtun yu'u ko yaa Jerusalén ñaymyujkudu Eroodus, Ponsu Pilatu mudu israelituty es punuty kyaj 'yisraelituty, es tmdsip'ajttu miju m'U'unk Jesús, di'ibu mij mbajtak éxtamu Kristu. 28 Du'un yu'u ttuundu tugekyu di'ibu miju naty tu xytyuknibujtaagu jyatudat. 29 Tyam, Windsun Dios, ok'ix wi'ix jyot'ambuktu, es meegyuts ja muk'ajtun es kudiibu uudsuty ndsu'ugudu esuts ngajxwa'xtut miju m'ayuk. 30 Es mut miju mmuk'ajtun nduñats nya'agada'agyuts yu puma'ayuty es ndundats yu ijxwu'umun esu muj'ajtun mut ja mwa'ats mduumbu Jesús xyuugyujxm.

31 Ko kyajxtaktaaydyu, ta ja tujk oj yi'xy ma naty jap tu ñaymyukudu. Net ja Espiritu Santu myooyu muk'ajtun, es tkajxtaaydyu mut ja mujaa yu Diosu 'yayuk.

Wi'ix ja jawyiimbu mubujkpu ñaybyudukudu nixim niyam

32 Ja ja'ay di'ibuty 'y'axajudu Jesús myudajttu nidugekyu ti'igyu ja winma'añ es oy ñaydsyokudu nidu'uk nidu'uk.

Ni pán kyajunáñ “ujtsu nja'a” di'ibu naty myudajttap. Nidugekyu twinmaaydyu ko tugekyu di'ibu naty myudajttap, yu'u nandu'un dyajtúndut nidugekyuty. ³³ Es ja apóstaluty tnikajxpajt'adu'utstu mut ja mak'ajtan ko Jesús tuj'ajtan jyikypyejky, es ja Dios tjantsykyuni'xy nidugekyuty di'ibu myubujktu. ³⁴ Kyaj ni pánu naty ma yu'ujaty di'ibu tugo'y'ajtxur. Ja'a ko pánaty myudajttap ja ñáxuty o tyujk, tyo'ktu, ³⁵ net dyajmiindu ja meeñ es tkuyajktu ma ja apóstaluty. Net oj dyajwá'xtu nidu'ugátyuty nu'un pán dyajtugoy'áty. ³⁶ Du'un ttuuñ yu Josee, ja di'ibu apóstaluty yajxubajttu Bernabee, di'ibu tyijpy Yajjotkujk'ajtrú. Bernabee, ja'a yu'u Leví tyuamp 'yaats es jap jyajty naxwiiñ ma txu'aty Tsyipre. ³⁷ Yu'u tte'ky tu'ugy kyam nax di'ibu myudajtypy, es dyajmiiñ ja meeñ es tkuyajky ma ja apóstaluty.

5

Ananiius esu Safiru

¹ Peru wiinkru yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Ananiius, yu'u mut ja ñudo'oxy Safiru tto'ktu nandu'un tu'ugu ñax, ² es trujku'ktu waanu ja meeñ. Es ja meeñ di'ibu nadujku, Ananiius oj dyajnejxy ma ja apóstaluty éxtam jyawu ka'pxy ja nax tsoo. Es ja ñudo'oxy ñija'ap tugekyu.

³ Netu Peedru 'yanmaayú:

—Ananiius, ¿ti ko tu xytyu'umo'oy es tyúkat ja mujku'ugópik Satanás ma mwinma'añ es xyjawin'uuñá'añ ja Espiritu Santu, es xyajwu'uma'añ oynu'unun ja meeñ di'ibu tu yajkujúy ja mnax? ⁴ Ja nax mijtsu mja'a ijty. Es ko xytye'ky, ja meeñ nandu'un mijts mja'a. ¿Ti ko tu xywyinmay xytyuna'añ yu tyadu? Tu xyjawin'uuñá'añ yu Dios, kyaj jya'ajaty ja naxwíñdu ja'ay.

⁵ Ko tmadooy yu'u Ananiius, ta oj kya'ay eeky. Es tsu'kudyaaydyu pánaty myudoodu di'ibu jajtu. ⁶ Net myiindu uná'ktujkuty, es t'abijttu Ananiius ja ñini'x es oj dyajnaxtukudu.

⁷ Ko 'yijty tujuk oorú, tyujku Ananiiusu ñudo'oxy, ni tkanijawu ko tu 'yeeky ja ña'ay. ⁸ Ta Peedru yajtuujy:

—Anmaagyuts, ¿tu xytyooktu ja mnax éxtam tu dyajmiiñ ja meeñ?

Esu Safiru jyunáñ:

—Du'unuts tu ndeeky.

⁹ Netu Peedru 'yanmaayú:

—¿Ti ko miidsaty ti'igy mwinma'añ tu xyryujta'aktu? ¿Ti ko tu xyjawin'uuñá'andu ja Nindsun'ajttamu Jya'ajun? Jap taja'p myndu di'ibu oj tu dyajnaxtukudu ja mña'ay, es tyam mijts nandu'un myajnaxtukuyá'andu.

10 Netyu ja Safiiru kyadaay es 'ye'ky jam tyeky'ujxmu Peedru. Ko tyujkudu ja unakuty, net trattu eeky. Ta dyajpudsuumdu es dyajnaxtukudu ña'aybyu'am. 11 Jyantsytsyu'kadyaaydyu púnaty myubujktu Jesús es nidugekyu ja'ay di'ibáty myudoodu tadu di'ibu jajtudu yu Ananius esu Safiiru.

May ja muj'ajtun yajtún

12 Es ja apóstulaty ttuundu may ja ijxwu'umun esu muj'ajtun. Es nidugekyu mubujkputujk ñaymyujktayyudu ma txu'aty Salomongu Tyujk Wiin. 13 Tsu'kudup ja ja'ay di'ibu kyamubujktu ja Jesús es ñaymyúkudut muut ja mubujkputujk, oy tmujja'adu. 14 Net tmubujktu ja Nindsun'ajtum Jesús mayja'ay, yedyujk toxytyujkuty. 15 Es extu dyajpudsuumdu ja puma'ayuty myabangujxy jap tu'ajp, es ko ñaxut ja Peedru, oyjye'eyu 'yawax kya'at ma ja puma'ay. 16 Es ja ja'ayuty di'ibu Jerusalén kajpn myawingón, nandu'un dyajmiindu ja pyuma'ayuty es di'ibu mujku'u ya'ayoojmdup, es nidugekyu 'yagudaktaaydyu.

Apóstulaty yajtsúmdu

17 Net ja teedywyindsungópik es ja saduseen ja'ay di'ibátyu naty jap tjantsyñaywyinnaxujáwudu, 18 tmajtsta ja apóstulaty es trujtáktu pujxndugóty. 19 Per tu'ugu Nindsun'ajtumu 'yanklus myiñ es dya'awatsy ja pujxndujk koots es dyajpudseemy, es t'anmaay:

20 —Nujxtu muj tsajptujk ñabotsoty, es awánudu ja'ay ja ayuk di'ibu yu jembyu jiky'ajtan.

21 Ko oj xyuñu, net tyujkudu tsejkyu muj tsajptujk ñabotsoty. Ta ya'uxpajktsondáktu.

Es ja teedywyindsungópik es di'ibáty jap dyajnaymyujkudu nidugekyu israelítaty ja myujja'aydyujk di'ibáty naymyujkudup ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, net t'anmaaydyu ja polusiity es dyajmíndat ja apóstulaty di'ibu jap pujxndugóty.

22 Per ko oj jya'ttu ja polusiity ma pujxndujk, kyaj jap pán trattu ja apóstulaty. Ta jyambijttu jatugok, 23 es t'anmaaydyu:

—Adiky tu nbaadyats ja pujxndujk jantsy yajxón es mut ja soldaadaty jap ma tujk aa tkwentu'attu, per kots tu nya'awa'atsta, ni púnats jap tu ngapaattu pujxndugóty.

24 Ko tudoodu ja teedywyindsunaty esu muj tsajptujk kwentu'ajtru wyindsán, net ñayyajtuujadu ak yu'ujuty wi'ixu tyadu kyuguxuya'añ. 25 Es ko waanu 'yijty, ta jyajty tu'ugu yedyujk di'ibu anmaay:

—Tadu yedyujkuty di'ibu uxu'uy mbujtáktu pujxndugóty, tap dya'uxpaktu ja ja'ay muj tsajptujk ñabotsoty.

26 Net ja muj tsajptujk kwentu'ajtpu wyindsán oj ñejxy mut ja tyuumbutujkuty, es dyajmiindu yajxón ja apóstulaty, ja'agyujxm ko tsyu'ugudu ko tsyaaga'adsudat ja ja'ay. 27 Ko dyajmiindu, ta dyajnujxtu ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, es ja teedywyindsungópik 'yanmaayy:

28 —Tuts miits nyajkubótku es kyaj xyñakyya'uxpútkut ja ja'ayuty mut ja Jesusu 'yuxpukun. ¿Es ti tu xytyundu? Tu ja'ay xyu'uxpukta'aydyu miidsuty ya Jerusalén, es uudsuty xytyuknikujxm'ata'andu ko 'ye'kyu tadu ja'ay.

29 Net ja Peedru mut ja apóstulaty 'yadsoodu:

—Koonum tsyékyuty es nmumado'om ja Dios es kudiinum ja ja'ayuty. 30 Dios di'ibu 'yawdajt ja n'aptujk'ajtum, yu'u yajjikyruujk ja Jesús di'ibu miits mya'o'ktu es xykyuduuaydyu kruuzkujxm. 31 Es ja Dios dyajtsajpejty es trujtáky ma 'yaga'añgyu'u, es dya'ity Yajnutsókpu es Ana'ambu, es ja israelitu ja'ayuty jyodumbittut es yajma'xut ja pyojpu. 32 Es uudsuty n'ijxtuts es n'awanuts di'ibuts n'ijx nmadoo, es nandu'un yu tuj'ajtan t'awanu ja Espíritu Santu di'ibu Dios tu dyaky di'ibu myumadeepy.

33 Ko tmudoodu tyadu ayuk, ta jyot'ambujktu es tym'ya'oogandu. 34 Per ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugótyu naty, jap tu'ugu fariseeu txu'aty Gamalyel, di'ibu yajxón ñija'ap ja tsajptujku 'yuxpukun es di'ibu ja'ay wyindsu'kup muj. Ta tynnaaye'ky es tni'ana'amu es dyajpudsúmdat ja apóstalu. 35 Net t'anmaay di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty:

—Miits israelítaty, naygywentu'átudu oy di'ibu mdunaampy mudu tyadu ja'ayuty. 36 Jamyatstu miidsuty ko kyaj jyékyubyuty pyude'ky yu Teudas di'ibu junán: “Ujts yaa ijtp muj.” Es tranujxtu taxk mugo'pxu yedyujk. Per dya'o'ktu Teudas, es nidugekyu di'ibu panujxudu tyugooodyaay. Es jap oj kyujxta'ay. 37 Ko waanu 'yijty ko yajkuja'ayy sensu, net pyude'ky ja Juudas, Galileeu ja'ay, es mayjya'ay nandu'un pyanujxudu. Es nandu'un dya'o'ktu Juudas, es nidugekyu di'ibu panujxubu naty ñaywya'xtaayudu. 38 Paaty n'anuumu, mastu'uttu tyadu yedyujkuty. Wa'an t'ixtu. Ja'a ko tyadu xpujku, pun yu'u ja'ayu jya'a, naxaambu'u, 39 per pun ja Diosu 'yuxpukun, kyaj mbaat miits xyajtagódyu. Mnaygywentu'átudup, mut ko tsojk nujx mdsiptundu mut ja Dios.

40 Nidugekyu tmudoodaaydyu. Net dyajmiindu ja apóstulaty. Ta twojptu kanak ok es jatugok dyajkubojktu muk ko Jesusu 'yuxpukun tpaduunnu. Net tasmajtsudu. 41 Net ja apóstulaty tso'ondu jap es jyotkujkadyaaydyu ko 'yayoodu es tsooyduundu Jesuskujxm. 42 Es kyaj tmastuttu esu ja'ay dya'uxpúkat, es tkajxwa'xtu ja oybyu ayuk ko Jesús

ja'a du'an ja Kristu. Du'an ttuundu bom bom muj tsajptujk ñabotsoty es nandu'an dya'uxpejky tujkm tujkm.

6

Nijuxtujka yajje'xywya'xp

¹ Ja tiempu ñimayu'adutstu ja ja'ay di'ibaty myubujktap ja Jesukristu. Net di'ibáty kyajxtap ja grieegu dyajtsondáktu ja u'unan wi'ix dyajwa'xy ja je'xy bom bom. Du'an jyunandu ko kyaj yajxon yajkádyu ja ku'ekyty'o'oxy di'ibáty kyajxtap ja grieegu. ² Net ja nimajmajtskpu apóstalu dyajnaymyujktaayudu nidugekyu di'ibu myubujktu, es t'anmaaydyu:

—Kyaj 'yóyuty kots uudsuty nmastu'uttat ja Diosu 'yayuk ngajxwa'xtat es nyajwa'xudats ja je'xy. ³ Paaty miits mugu'uktujkuty, uxta'aydyu nijuxtujka yedyujk di'ibu myudajtypy ja oyjyot es di'ibu jyaygyujkup, di'ibu tu myo'oyuty ja Espiritu Santu myuk'ajtun es ttun tkajxtu di'ibu Dios tsyejpy, es tuknipuku tyadu tuunk. ⁴ Es uudsuty, apóstaluty, nyajnejxypyats ja Diosu 'yaxpukun es kajxtáku.

⁵ Nidugekyu ja ja'ayuty t'oyjya'adu éxtam ja apóstaluty oj twinma'añmyo'oydyu. Es net twin'ijxtu Esteebu, di'ibu ni'igu ja Dios tmabejky es ja Espiritu Santu mooyu muk'ajtun es winma'añ es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy. Es nandu'an twin'ijxtu Felipe, Prókoru, Nikanoor, Timón, Parmenus es Nikolás, Antyokiiu ja'ay di'ibu tanyup kyupujk ja israelítadyu myubujkun. ⁶ Net dyajmiindu ma ja apóstaluty, di'ibu kajxtáktu es tku'unikoonda.

⁷ Es ja Diosu 'yayuk myujtujkuy'adútsy es ñimayu'adútsy ja mubujkputujk jam Jerusalén, es extu nimay ja teetyujkuty tmubujktu ja Jesús.

Esteebu yajmátsy

⁸ Esu Esteebu myooyu Dios ja kunu'xan es muk'ajtun es ttúnat ja muj iwxu'amun es muj'ajtun ma ja ja'ayuty. ⁹ Nan tamu naty ja ja'ay naaguty di'ibu yo'oydyup ma yajtijy Awa'atstuuyudu Ja'ayu Tsyajptujk. Tamu naty di'ibu tso'ondup Sirene ñaxóty, Alejandrii, Silisyu es Asyu, es dyajpudu'ktu tsip es t'anmaaydyu wi'ixáty ja Esteebu. ¹⁰ Per kyaj mbaat tmumada'aktu, mut ko yu Espiritu Santu mooyup ja winma'añ ja Esteebu.

¹¹ Net ja Esteebu myudsip tmajuudyu andákruty di'ibu juna'andup ko tu tmudoy ja Esteebu myugajxtugóyuty ja Moisés es ja Dios. ¹² Mudu tyadu anu dyajpudu'ktu ja mayjya'ay es mujja'aydyujkuty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'axpukup. Es nidugekyu tmajtstu ja Esteebu es dyajnajxtu

mā di'ibū ana'amduṗ mui tsajptugóty. ¹³ Es dyajmiindu ja andákruty di'ibū junán:

—Tyadu ja'ay du'ñum tmugajxtugóy tyadu wa'ats lugaar es nandu'ñn Moisesu 'yana'amun. ¹⁴ Tuts nmudoy ko jyuna'añ ko yu Jesús nazarenu, yu'ya yajkutugoyaambu tyadu mui tsajptujk es kyaj n'okpadu'unun di'ibū Moisés xytyukmanikákum.

¹⁵ Net nidugekyu di'ibū naty jap ana'amduṗ mui tsajptugóty, t'ijxtu tūy Esteebu wyiin jyujp éxtum tu'ugu anklus.

7

Esteebu, wyinduuyuty di'ibū ana'amduṗ mui tsajptugóty

¹ Net ja teedywyindsungórk dyajtūy ja Esteebu:

—¿Tii tūy'ajtun tugekyu tyadu?

² Net 'yadsooy ja Esteebu:

—Miits mugu'uktujkuty, mujja'aydyujkuty, mudoo'ittu. Ja Dios di'ibū mui'ajtun myudajtyry, kuxu'k mā ja n'apteety'ajtum Abraan ko naty jap tsyūnu Mesopotamyu, mā kyajnumu naty tsyooñ es tsyūnut jap mā kajpn txu'aty Arán. ³ Es ja Dios t'anmaay ja Abraan: “Pudsam yaa mgajpnóty es mastu'ut ja mmugu'uktujkuty. Nujx mats mij ngexy wiink nax di'ibuts mij ndukni'ixūyaampy.” ⁴ Netu Abraan tsyo'oñ mā ja Kaldeeu ñax es ñejxy tsunaabyu jap Arán. Netu tyeety 'ye'ky, es ja Dios dyajmiiñ yu Abraan mā tyadu nax, mā tyam ndsuná'ayum. ⁵ Per kyaj yajmooy ja ñax, ni kujm metru. Per Dios tyukmawandaku: “Nmeebyuts mij tyadu nax esu m'u'unk m'ok.” Peru Abraan kyajnumu naty ja 'yu'unk, ⁶ es ja Dios 'yanmaay: “Yu mdūmp m'aats jap tsyūnut mā wiink nax, es jap tyūnut muk éxtumu mduumbu, es axuk jyátut taxk mug'px jumajt. ⁷ Per ujts nandu'ñn ndukkumdowaambuys yu tadu naxwiñdu, es óknum pyudsúmdut jap miidsu mdūmp m'aats es myíndut yaa es xy'awdatuduts.” ⁸ Dios kyajxy'ajt mut ja Abraan es trujtáky éxtumu iwxw'umun es ja 'yu'unk yajtsúkut waanu mā ja yedyujk'ajtun*. Paaty ko jyajty naxwiiñ yu 'yu'unk Isaa, ko tyuktujkxabejty Abraan tsiiky yu Isaa waanu mā ja yedyujk'ajtun. Es ja Isaa nandu'ñn ttuñ mut ja myaank Jakoob, esu Jakoob nandu'ñn ttuñ mut majmajtsk ja myaanguty, di'ibū tyūmp 'yaats ja majmajtskrū israelitu ñaxwiñdu.

⁹ Tyadu Jakoobu myaanguty di'ibū udsajtum n'apteety'ajtum, kyaj ttukmuj'ijxu ja myuga'ax Josee es ttukmude'ky éxtumu mduumbu mā yu Ejiptu ñax. Peru Dios yu'ya kywentu'ajtyryu naty ja Josee, ¹⁰ es dyajpudseemy mā

* 7:8 Ix Lukus 1:59.

naty 'yity ayo'onóty. Esu Dios tyuun esu Josee 'yagupúkudut ja faraón, Ejiptu ryey. Es ja rey pyuják yu Josee éxtamu gobernadoor Ejiptu es nandu'un mā ja rey u tyujk.

11 'Net myiñ ja mak yuu, esu mak ayo'on 'yijty mā tugekyu Ejiptu ñax es Kanán, esu n'aptujk'ajtam kyaj tpattu ti jyu'xtap. 12 Es ko Jakoob tmudoy'ajty ko japu triigu mā Ejiptu, ta tkejxy ja myaanguty, udsajtam n'aptujk'ajtam, es tjúyat ja triigu. Net tim jawyiin oj ñajxtu ja n'aptujk'ajtam. 13 Es ko myumajtsk ok ñajxtu, netu Josee t'anmaaydyu ja myuga'axaty: "Uj Josee, miits xymyuga'ax'ajttap." Net ja Ejiptu ryey tnija'aju ko yu Josee yu'u israelitu. 14 Net ja Josee tnigajxu tyeety Jakoob es nidugekyu myugu'uktujk, di'ibu nidugu'px majmókx ja ja'ay wyínaty. 15 Du'un jyajty ja Jakoob es tsyunaaydyaknbejky jap Ejiptu. Oknam 'ye'ky, es nandu'un 'yo'ktaaydyu myaanguty. 16 Es du'un oj yajmunejxy ja Jakoobu ñini'x jap Sikem, es dyajnaxtujku mā ja aank di'ibu Abraan jyuuy mā yu Amooru myaank.

17 'Es kumjékyñum jyata'añaty di'ibu Dios tyukmawandaku Abraan, yu israelitu ja'ayaty ta myayu jap Ejiptu. 18 Net jap Ejiptu oj ryey'aty di'ibu naty kyaj t'ixy'aty ja Josee. 19 Tadu rey yajtuun ja axuk winma'añ es mak dyajmuduñ nidugekyu ja n'aptujk'ajtam. Es t'anmaay yu u'unktaak u'unkteedyaty ko agwanu ja myaank di'ibu maxu'unk'ajtp, tnika'aktut es 'yooktat. 20 Net ja Moisés jyajty naxwiñ. Es jantsy tsuj ijty ja u'unk, es ja tyeety tyak pyujku'ku tuguk po'o. 21 Net ko tnikaktu, ja rey ñux dyajpude'ky es dyaj'ye'ky éxtamu 'yu'ungun. 22 Paaty ja Moisés ya'uxpjkudu tugekyu di'ibu ñija'ap Ejiptu. Ja'a ijty māj di'ibu myadyakypy es di'ibu tyi-impy.

23 'Ko tmudajty justyikxy jumajt yu Moisés, ta jynañ tku'ixa'añ ja israelitu myugu'uguty. 24 Ko jyajty ja Moisés, ta t'ijxy tu'ugu Ejiptu ja'ay ko axuk ttuñ tu'ugu israelitu. Net ja Moisés tniwaandúty yu myugu'uk es dya'e'ky ja Ejiptu ja'ay. 25 Es yu Moisés tminma'añbyáty ko yu israelitu myugu'uktujk ta tjaygyúku ko yu Dios dyajtso'oga'añ ja israelitaty es tpijta'aga'añ yu Moisés éxtamu yajmitsókpu. Per yu'ajty kyaj tjaygyujkudu.

26 'Jakumbom ja Moisés tpaty nimajtsk ja israelitaty di'ibu naty jap naydsyi'kup, es ja Moisés dyajkuxáñ ja tsip. Ta t'anmaay: "Miits mnaymyugu'uk'ajtudup. ¿Ti ko mnaydsyiigudu?" 27 Net di'ibu naty jyantsytsyi'kypy tnas'yojkudu ja Moisés, es t'anmaay: "¿Pán ta mbajta'agyaty éxtamu windsun o justisun mut udsaty?" 28 ¿Ti xya'oogaambats, éxtam xu'uy xya'e'ky ja Ejiptu ja'ay?" 29 Ko tmudooyu tyaadu, netu Moisés kyeky es ñejxy mā Madyanu

ñax. Jap tsyanaay éxtum jagam ja'ay es pyejky. Net tpattu majtsku myaank.

³⁰ 'Ko ñajxy justyikxy jumajt, japu naty muj ittum myawingonu Sina'ii Kopk, net kyaxe'ky tu'ugu anklus ma tyoy tu'ugu apyñgyery. ³¹ Ko Moisés t'ijxy, ta du'ññ oj wu'uam. Es ko tmawingooñ es t'ijx'oyuyañ, net tmadooy ko Dios 'yanmaayu: ³² "Ujts Dios di'ibu Wyindsun'ajtypy ja m'aptujk Abraan, Isaa esu Jakoob." Net ja Moisés tyujku tsuyiibyu mudu tsu'ugu, kyaj ñaydyuk'a'ijxu es t'ixut. ³³ Es ja Dios 'yanmaayu: "Yajjunák ja mgu'uk mdekykyjxy, mat ko wa'ats ja it lugaar ma mdanu. ³⁴ Tuts n'ixy wi'ix 'yayowdu ja nja'ayuty jap Ejiptu, es tuts nmudoy jyu'uy ya'axtu. Es paadyuts tu njunaky es nyajtso'oga'añuts. Pes min es ngaxut Ejiptu."

³⁵ 'Oyjya'ijxma'tudu Moisés es 'yanmaayudu: "¿Pún tu mbujta'agyuty éxtum windsun o justisun?", óknem Dios kyajxu tyadu Moisés éxtum windsun es dyajpudsumat jap Ejiptu, ja anklus di'ibu kaxu'k ma ja apyñgyery tpudujku ja Moisés. ³⁶ Moisés dyajpudseemy jap Ejiptu n'aptujk'ajtam es ttuun yu muj'ajtan esu ijxwu'umun jap Ejiptu es ma Tsapts Jikymyejyñ, es nandu'an ko justyikxy jumajtu naty 'yity muj ittum. ³⁷ Tyadu Moisés t'anmaay ja israelítuty: "Dios kyaxaampy tu'uk miidsu mmagu'uk éxtum kyugajxpu, éxtamts uj tu xkyexy. Es xymyubúktat yu'u."

³⁸ Esu Esteebu 'yak'anmaayu:

—Nan ja'a ja Moisés, jamu naty muut ma ja muj it, ma ja anklus myugajxu ma ja Sina'ii Kopk. Ja'a yajmooy ja ayuk di'ibu tuknija'ap wi'ix ja jiky'ajtan es dyajnaxut ma udsajtam. ³⁹ Peru n'aptujk'ajtam kyaj tmumudowandu ja Moisés, es t'uxtijtu es jyajumbitandu jatugok jap Ejiptu. ⁴⁰ Net t'anmaaydu ja Arón: "Ndsojktupts es xyajkójut ja ndiósuts di'ibu udsaty xywyinyo'oyudup. Kyajts nnijáwudu ti jaitu tadu Moisés di'ibu tu xyajpudsu'umum ma Ejiptu ñax." ⁴¹ Net ja Arón oj dya'agojwinnáxy tu'ugu tooru'unk ak ooru. Es net dya'o'ktu ja byorreegaty es ttukwindsu'kudu ja tooru'ungu 'yagojwinnáx. Net tmajtuundu ja xuu es xyondaktu mat di'ibu tu dyajkojtu. ⁴² Net ja Dios ñikáku yu'ujuty es tmastuttu es t'awdattat ja mudsa'a di'ibu jam tsajpótm. Pes du'an éxtum jap 'yity kaxja'ay ma yu Diosu kyugajxpu ñeky:

Miits israelítuty, ¿ti ojts xya'ooktu ja mborreegu,

es ojts xytyukwindsu'kuduts

ko m'ijty justyikxy jumajt ma ja muj it?

⁴³ Kyaj dyu'anuty, mbaguydu ja tujk ma 'yity ja Molok di'ibu miits m'awdajttap,

es nandu'an mbaguydu ma 'yity ja Renfanu myudsaa, di'ibu nandu'an m'awdajttap.

Es ja Molok es ja Renfán,
 ku'um miits xya'awingojnajxtu es xy'awdata'andu.
 Paadyuts uj miits nyajpudsuma'andu ma mgajpnuty es ma
 mnáxuty,
 es ngaxa'añuts éxtumu mæduumbu waanu jagam ma Babiloñu
 ñax.

44 Esu Esteebu 'yakjunañ:

—Ma ja muj it, jam ja n'aptujk'ajtum tmudajttu tu'ugu wit
 tsajptujk ma ja Dios t'awdajttu. Dios ja Moisés tyuk'ijxu
 wi'ix tkójut. 45 Es ja n'aptujk'ajtum t'axájudu yu tyadu wit
 tsajptujk éxtumu kuma'añ. Esu tyadu Joswee es di'ibu muut
 myiñ, dyajmiñ ja wit tsajptujk ko Dios dyajpudseemy yaa ja
 jekyjya'ay es tmooy ja ñax ja israelítuty. Es du'an 'yijttu ma ja
 Davitu tiempu. 46 Es yu Davit pyat ja may'ajtan Dios wyindum,
 es 'yamdooy es dyajkójut tu'ugu tujk ma tsyuuñut ja Dios di'ibu
 Jakoob 'yawdaj. 47 Per ja Salomonk, Davitu myaank, yu'u
 kyoj ja Diosu tyujk. 48 Per kyaj ja Dios Tsajpótumu tsyuuñu
 ma ja tsajptujk di'ibu ja'ay kyejpy. Extum jyunañ ja Diosu
 kyugajxpu:

49 Du'an ja Dios jyuna'añ:

“Yu tsajp yu'uts n'uñaaadyakn'ajtypy,
 es ja naxwíñudu yu'u madsu ndeky nbujta'aky.
 ¿Di'ibu dunu tujk mgojándup esuts uj jap ndsuñut,
 o ja lugaar mats uj nbo'xut?”

50 Pes ujts ku'um tu nbujta'aky tugekyu yu'u.”

51 Es ja Esteebu ni'igu t'ak'anmaaydyu:

—Miidsuty kyaj 'yóyuty ja mwinma'añuty, paaty kyaj
 xymyadowa'andu. Tuk nax ti'igyuty miidsuty mut ja
 m'aptujkuty, taayam miidsuty nandu'an xymyadsip'attu ja
 Espírítu Santu. 52 Ja'a ko yu'ujuty 'yaxaktuundu nidugekyu
 Diosu kyugajxpu es extu dya'o'ktu di'ibu jékyup kyajx ko
 myina'añ ja di'ibu jiky'ajt tay'ajtan muut. Es ko oj myiñ, miits
 mguyajktu es 'yoogut. 53 ¡Miidsuty di'ibu tu t'axájudu ja Diosu
 'yana'amun di'ibu ja'agyujxmu anklas myajmooydyu, kyaj tu
 xymyumadowdu!

Esteebu 'yeeky

54 Ko yu di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty tmædoodu yu
 tyadu ayuk, ta jyot'ambujktu es ñaydyatska'tudu ja'agyujxm ja
 Esteebu. 55 Peru Esteebu, mooyu ja Espírítu Santu ja muk'ajtan
 esu winma'añ es ttun tkajxut di'ibu Dios tsyejpy, es pyat'ijxy
 jam tsajpótum es t'ijxy ja Diosu myuj'ajtan, es ja Jesús tyanu
 aga'añdsyoo ma Diosun. 56 Net 'yanmaayudu ja Esteebu:

—¡Ixtu! N'ijxyuyuts ja tsajp awa'ats, es ja Naxwíñudu
 Ja'ayudyu Kyudunaabyu pyu'aay aga'añdsyoo ja Dios.

57 Es di'ibu ana'amdap maj tsajptugóty t'amajtsta tyatsk kadiibu tnakymyudówdat. Ta yaxkaktu jantsy muk es tmudsiptso'onda ni'igu ja Esteebu es dya'ooga'anda. 58 Net dyajpudsuumdu jap Jerusalén es tkuka'tsta. Es di'ibu tyuundu, ja di'ibu ñi'u'annu, tkuyajktu ja ñikujxyudu wit es ttukkudujkudu tu'ugu uná'k di'ibu xyu'ajtypy Saulu. 59 Es ko jam tsaaga'tsta ja Esteebu, net ja Esteebu kyajxta'aky:

—Windsún Jesús, axájuts ja n'anmujá'an.

60 Net ñaygyoxtnaaydyáku ja Esteebu es yaxkeky muk:

—Windsún Jesús, katu xuruyjta'aky ñikujxm yu tyadu peky. Es ko du'nn jyannáñ, net oj 'yo'knu.

8

Saulu tpajudity ja mubujkputujk

1 Es ja Saulu yu'u maut ñaybyujkudu di'ibu ya'o'ku Esteebu.

Nan ja xuu oga'an tpajudijttáktu mukta'aky ja mubujkputujkuty di'ibu jap Jerusalén. Es nidugekyu ja mubujkpu pudsuumdu jap Jerusalén es ñaywya'xtaayudu ma ñáxudu Judee es Samaaryu. Yu'uyu apóstulaty oj wyu'umdu jap Jerusalén. 2 Es nija'ajuty di'ibu Dios 'yawdajttap, dyajnaxtujkudu ja Esteebu es tnijuuy tniyaxtu. 3 Per ja Saulu tpadu'udujku ja ja'ayuty nidugekyu di'ibáty ja Jesús pyanujxtap, tujkm tujkm tju'ttu yedyujk toxytuyk, tpawijts tpajudojtta es tsumudu.

Kristu yajnimadya'aky ma Samaaryu

4 Es di'ibáty pudsuumdu jap Jerusalén tkajxwa'xtu ja Diosu 'yayuk es ja ñitsokan oymyaaty ñijxtu. 5 Du'nnu Felipu ttuuñ es ñejxy ma tu'ugu Samaaryu kajpn. Es net dyajt-sondáky tkajxwa'xy ko Jesús yu'u Kyristuty di'ibu Dios tu tkexy. 6 Es ja ja'ay ñaymyujkudu nidugekyu, es tmadoo'ijttu yajxón di'ibu ja Felipu kyajxupy, es t'ijxtu nandu'nn ja ijxwa'umun di'ibu myadajtypy ja muj'ajttan di'ibu Felipu tyuun. 7 Es may ja ka'oybyu t'axkejxy ja Felipu, es ya'axtu ja ka'oybyu ko pyadsemy. Es mayu xux ja'aydyujk es ja tekymya'atru 'yagudaktu. 8 Paaty nidugekyu ja'ay ma ja kajpn wyu'umdaaydyu jotkujk.

9 Jap tsyunaay tu'ugu yedyujk di'ibu xu'ajtypy Simonk. Es ja'a ijty bruju es twin'uun ja ja'ay jap ma tugekyu Samaaryu ñax es t'annumudu ko yu'u muj 'yity. 10 Nidugekyu ja'ay muj mutsk mubujktu es t'annaaaydyu:

—Tyadu Simonk tuy'ajttan ko Diosu myuk'ajttan tmudaty.

11 Paaty tmubejky ja ja'ayuty ko jeky tu twin'uun mat ko byrújuty. 12 Es ko Felipu tyuk'axpujku ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxypy ja Diosu kyutujkan, es tu tkexy ja Jesús éxtam

ja Kristu, net tmubajktu ja ja'ayuty es ñubajttu, yedyujk toxytyujkuty. ¹³ Nandu'unu Simonk tmubejky es ñubejty. Net dyajtsondaky es tjamyudajty ja Felipe. Es ko t'ijxyu tyadu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja maj'ajtun di'ibu tyuun ja Felipe, net du'ñu wyu'umu ja Simonk.

¹⁴ Ko ja apóstuluty japu naty Jerusalén tmdoodu ko yu Samaaryu ja'ayuty tu tkupaktu ja Diosu 'yayuk, net tkajxtu Peedru es ja Fwank. ¹⁵ Ko jyajttu jap Samaaryu, net kyajxtaktu es t'amdoodu ja Dios es tmo'oyat yu Espiritu Santu di'ibáty myubajktu, ¹⁶ ja'a ko kyajnumu naty jya'ty ja Espiritu Santu ma yu'ujuty, je'eyu naty tu ñubattu mut ja Nindsun'ajtam Jesusu xyuu. ¹⁷ Es ko kyajxtaktaaydyu, net ja Peedru esu Fwank tku'unikoonda ja ja'ayuty, es du'un oj t'axájudu ja Espiritu Santu.

¹⁸ Ko ja Simonk t'ijxy ko ja Espiritu Santu tu myiñ ko ja apóstuluty tku'unikoonda ja ja'ayuty, net t'awa'anu meeñ, ¹⁹ es t'anmaay:

—Meegyuts uj nandu'unu tadu muk'ajtun, es kots uj ngu'unikónaduts ja ja'ayuty otyim pánuty, 'yaxájudup ja Espiritu Santu.

²⁰ Net ja Peedru 'yanmaayu:

—Oyu tadu mmeeñ tyimtugóyut mut mij. ¿Tii mjunaamp xytyijy ko di'ibu Dios ñayajkupy, mbaat xytyijy yajjúy mut ja meeñ? ²¹ Kyaj mbaat xytyuñ mut uudsuty ja Diosu tyuunk, ja'a ko mwinma'añ kyaj wya'adsuty mudu Dios. ²² Mastu'udu tadu m'axuk winma'añ. Mnu'xta'agu Dios es mbojprma'xadut. ²³ Nnija'abuts ko naywyinnaxu xyjawu es ja peky mya'ijtup éxtamxyup tsimy m'ity.

²⁴ Net ja Simonk 'yadsooy:

—Mnu'xta'aktu miidsudyu Nindsun'ajtam Jesús es kyajts uj du'un njátut éxtam tu mjuna'añ.

²⁵ Ko Peedru es ja Fwank t'awa'anudu yu Nindsun'ajtam Jesusu 'yaxrujkan, net tkajxwa'xtu ja oybyu ayuk ma mayu samaritanu kajpn. Oknum jyambijttu Jerusalén jatugok.

Felipe esu Etyopiiu ja'ay

²⁶ Es ko 'yijtyu tyadu, tu'ugu Diosu 'yanklus myiñ ma Felipe es 'yanmaayu:

—Pudsam yaa. Nujx ma muj tu'u kujanak di'ibu nujxp Jerusalén extu ma Gazu kajpn es ñaxy ma ja muj it.

²⁷ Felipe tsoyo'ñ es ñejxy. Es jap tpaty tu'ugu yedyujk, Etyopiiu ja'ay. Ja'a ijtp tesoreeru ma ja toxytyujk Kandasu, Etyopiiu reynu. Tu 'yotsy jap Jerusalén es t'awdaty ja Dios. ²⁸ Jambijnubu naty ma ja kyajpn, ttuk'u'uñu ja kyarru es t'ixy ja Diosu kyugajxru Isaiiu ñeky. ²⁹ Net ja Espiritu Santu 'yanmaayu ja Felipe:

—Mawingón es naybyaadudu madu tadu karru.

³⁰ Es ko tmawingooñ ja Felip_u, net tmadooy ko tkajxy ja tesoreer_u ja Isaii_u ñeky. Esu Felip_u dyajt_uuy:

—¿Ti mnija'ap di'ib_u jam mgajxyru?

³¹ Es ja tesoreer_u 'yadsooy:

—¿Wi'ixuts nnijáwut p_un kyajts p_un xy'awanu?

Es t'amdooy ja Felip_u es pyátut ma jam 'yu'uñ_u. ³² Ma jamu jaabyajt_un di'ib_u naty kyajxyru, ja ijty y_u tyaa_u:

Oj tm_unejxy ma 'ye'ky éxt_um ja borreeg_un.

Es du'ñ_u éxt_um ja borreeg_u ko ja'ay tnikeepy wye'emy uum, nan kyaj oj ja 'yaa dyajwa'xy.

³³ Es ma 'yayo'on'ajty,

kyaj yajtuuñ ja ja'ay t_uy'ajt_un m_uut.

¿Es p_un mbaat jy_una'añ ko y_u'u tt_ump t'aadsaty?,

ja'a ko ja jyiky'ajt_un oj yajp_ujk_u ya naxwiñ_u.

³⁴ Net ja tesoreer_u dyajt_uuy ja Felip_u:

—Anmaagyuts, tunu may'ajt_un, ¿p_un du'ñ_u ñimadyakypy y_u Dios_u kyugajxru? ¿Y_u'u ku'um nayñimadyák_up, o wiink ja'ay_u?

³⁵ Net ja Felip_u tmadyaage'ky ja jaabyajt_un di'ib_u t_u tkajxy, es t'awa'an_u ja oyby_u ayuk di'ib_u Jesús ñigajxyru. ³⁶ Es ko ñajxt_u ma tu'ug_u n_u, ta ja tesoreer_u jy_unáñ:

—Yaa ta ja n_u. ¿Kyajts mbaat xyajnabéty_u?

³⁷ Es ja Felip_u 'yadsooy:

—P_un mmabejkyru mat win_u mjot, mbaat.

Es ja tesoreer_u 'yadsooy:

—Nmabejkyruats ko y_u Jesukrist_u y_u'ujty ja Dios_u 'yU'unk.

³⁸ Net t'anmaay es dyajwa'k'áwut ja kyarr_u. Ta jy_unajkt_u nimajtsk ma ja n_u. Ta ja Felip_u dyajnabejty ja tesoreer_u.

³⁹ Ko py_uds_umd_u ma ja n_u, y_u Ninds_un'ajt_um Jya'aj_un y_u'u my_un_ux ja Felip_u, es ja tesoreer_u kyaj ñaky'ijx_u. Ta ja tyu'u dyaj'yo'oyñ_u jantsy xondakp. ⁴⁰ Es ja Felip_u jyajty ma Azot_u kajpn, es ñajxy kajp_ungajpn es tkajxwa'xy ja oyby_u ayuk, ja nitsok_un di'ib_u Jesús yajmiimpy, ext_u ko jyajty Sesaree_u kajpn.

9

Saul_u jyodambity

¹ Ja Saul_u kyaj tmastu'uty es tkajxykyopk'átut ma ja ja'ay di'ibáty 'yaxá_udu ja Jesús éxt_um ja Krist_u. Paaty oj ñejxy ma ja teedywyinds_ungópk, ² es t'amdooy y_u ñeky es ñijxa'añ ma ja tsajpt_ujk jap Damask_u, es t'uxta'aya'añ ja ja'ay, yedy_ujk toxyty_ujkaty, di'ib_u p_uyanajxt_up ja Jesús éxt_um ja Krist_u, es tsuma'añ es dyajmina'añ Jerusalén. ³ Es ko ñejxy_u naty tu'am, timja'tán_ub_u naty Damask_u kajpnóty, net oj ñimiñty muk

tu'ugu jajun di'ibu tso'omp tsajpótm es jya'ty mā yu'u. ⁴ Net ja Saulu kyudaay naxkajxy, es tmadooy ko yajmugajxy:

—Saulu, Saulu, ¿ti kots xypajadity?

⁵ Net ja Saulu dyajtmay:

—¿Mbún mijts, Windsún?

Es 'yadsooyu:

—Hjtsats Jesús di'ibu mij mbajaditypy. Ku'am mnayyajtsayútyuty éxtama yuubu ko tnepy yu kepyjyujtsétsy.

⁶ Pudu'ak. Nujx kajpnóty. Jap mya'anuumat ti mdúnar.

⁷ Es ja yedyujkuty di'ibu mudu naty jyadity ja Saulu, du'añu wu'umadyaaydyu ko tmadoodu tu'uk kyajxy es kyaj pán t'ijxy. ⁸ Net ja Saulu pyade'ky naxkajxy, per ko oj 'yijxwa'xy, kyaj mbaat 'yok'ijxu. Es du'añu oj myunujxudu witsy jap Damasku. ⁹ Es jap 'yijty tuguk xu wiints, es kyaj kyay 'yiiky.

¹⁰ Jap Damasku tsyunaay tu'ugu ja'ay di'ibu xuh'ajt Ananius, di'ibu pyaduun ja Jesús. Ta ja Jesús 'yanmaayy ijxma'tungyujxm:

—¡Ananius!

Ta 'yadsooy ja Ananius:

—Nindsun'ajtam, tyajjats.

¹¹ Net ja Jesús 'yanmaayy:

—Nujx mā tu'u di'ibu xuh'ajitypy Tudydu'u. Mā Juudusu tyujk xyajtawut tu'ugu yedyujk, Tarsu ja'ay di'ibu xuh'ajitypy Saulu. Kajxtákr yu'u. ¹² Tuts nduk'ixy ijxma'tungyujxm ko mij mduku mā 'yity es xykyu'unikóñ. Ta 'yijxpejky jatugok.

¹³ Es ko tmadooyu tyaadu, net ja Ananius 'yadsooy:

—Per Windsún, may ja ja'ay tu xy'anuumats wi'ix tu ttuñ axuk di'ibu mij mja'ay'ajttar Jerusalén. ¹⁴ Es tyam myiñ yaa nandu'ñ mat ja ñeky di'ibu tu myo'oyuty yu teedywyindsúnaty, es tsuma'añ tmatsa'añ yu ja'ay nidugekyu di'ibu yaa m'awdajttar.

¹⁵ Jesús 'yanmaayy:

—Nujx, ja'a ko tats nwin'ixy yu ja'ay es yu'ats ngaxaampy es tkajxwa'xut ujtsu nja'a mā wiinkru naxwíñudu, mā ryéyuty, es nandu'ñ mā israelitu ja'ayuty. ¹⁶ Es nduk'ixupts wi'ix muk 'yayówat ujtskyujxm.

¹⁷ Net ñexy ja Ananius es tyujku tugoty mā 'yity ja Saulu, es tku'unikooñ es t'anmaayy:

—Mugu'uk Saulu, yu'ats xykyajxp ja Nindsun'ajtam Jesús di'ibu kuxu'k jap tu'ajp mā naty mmiñ. Xykyéxyuts es m'ijxwa'xut jatugok es ja Espiritu Santu mmo'oyudut ja muk'ajtan esu winma'añ es xytyun xykyajxut di'ibu Dios tsyepy.

¹⁸ Netyu oj kya'ay Saulu wyiinóty éxtama ajkx nimeeñ, es 'yijxpejky jatugok. Net ja Saulu oj ñabety. ¹⁹ Ta kyaay 'yiiky

es tpejky ja myujaa jatugok, es oj 'yakw'u'mu waanu mudu Jesusu 'yuxpukpu di'ibu tsunaaydyur Damasku.

Saulu tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk jap Damasku

²⁰ Net ja Saulu dyajtsondaky tkajxwa'xy ma ja israelitadyu tsyajptujk ko Jesusu yu'u Dios ja 'yU'unk, ja Kristu. ²¹ Nidugekyu ja'ay di'ibu myudoodu, net du'ññ wyu'umadyaadyu, es ñay'anmaayudu:

—¿Tii kyaju tyaadu yu'ujuty ja ja'ay di'ibu pyajudijt es tmajtsy ja ja'ay di'ibu myujja'ap ja Jesusu jap Jerusalén? ¿Tii kyaj tyaadu yu'adyu di'ibu yaa tu jya'ty es tmátstat púnuty kyupujktap ja Jesusu 'yuxpukpu es dyajnejxtat ma ja teedywyindsúnuty?

²² Esu Saulu tkajxwa'xy mut waanu ni'igu ja muk'ajtan es dya'ixuty ko Jesusu yu'u Kristu. Es kyaj tmawinma'añbyaattu wi'ix 'yadsoojumbittat ja israelituty di'ibu tsunaaydyur Damasku.

Saulu kye'eky

²³ Es ko jeky 'yijty, net ja israelituty ñaygyajxudu es dya'ooga'andu Saulu, ²⁴ per ja Saulu ya"awa'anu. Xunñ koots ja israelituty 'yadunaayy ma kyajpnduku es dya'ooga'andu, ²⁵ per ja mubujkputujk tpejtaktu ma tu'ugu muj katsy es dyajnejktu mut ja tejxyñ, tkutunñajxtu koots ma ja kajpn nabots. Es du'un dyajkaktu Saulu.

Saulu jya'ty Jerusalén

²⁶ Ko Saulu jyajty Jerusalén, net ñaybyuwa'ku mut ja di'ibu Jesusu 'yawdajttap. Per ja ja'ay di'ibu jap ijttap, tsu'kudu es wyinmaaydyu ko Saulu nugoo 'yanda'aky ko tu tmabeky ja Jesusu. ²⁷ Per ja Bernabee yu'u oj dyajnejxy es tkuyajky ma ja apóstulaty es tmadyaky wi'ix yu Saulu tu t'ixy ja Jesusu tu'ayy es wi'ixu 'yanmaayy. Nandu'un tmadyaky wi'ix ja Saulu tkajxwa'xy muk aa muk jot jap Damasku ko Jesusu yu'u Kyrístuty. ²⁸ Net ja Saulu oj wye'emy mut yu'ujuty, es ja'a muut ñaxy tyuku Jerusalén, ²⁹ es myadya'aktu es ñaygyajxytsyiigudu mut ja israelituty di'ibu kajxp grieegu. Per tadu ja'ayuty ya'oogándap ja Saulu. ³⁰ Es ko ja Saulu ja myugu'uktujk tnija'adu, net tmunajxtu ma Sesareeu kajpn. Ko jap tso'oñ, ta ñujxnu ma kyugajpnuty jap Tarsu.

³¹ Agujk jotkujk tsunaaydyu ja mubujkputujk jam Judeeu ñaxóty, Galileeu es Samaaryu, es myujwiinudu ja myubujkpu. Du'ññam ja Nindsun'ajtam twindsu'ugudu, es mut ja Espíritu Santu pyudujkpu ñimay'adu'utstu.

Eneeu 'yaguda'aky

³² Es ko Peedru tku'ijxy ja myumubujkputy, nandu'un oj ñejxy ma Liidu kajpn tku'ixa'añ di'ibu Dios jya'ay'ajttap jap. ³³ Es tpaty tu'ugu yedyujk di'ibu xuy'ajty Eneeu, di'ibu naty

tu kyo'knaayñu tuktujk jamajt es tu 'yijnu xux. ³⁴ Esu Peedru 'yanmaay:

—Enees, Jesukristu mya''agudakup. Puduhk. Winya'abu mmabajn.

Net ja Enees pyude'ky ko ya'anmaay. ³⁵ Es nidugekyu ja'ayuty di'ibu tsunaaydyur Liidu es Sarón t'ijxtaaydyu ko 'yaguda'aky ja Enees. Ta tmastuttu ja jyeky winma'añaty, es tranujxtu ja Jesusu 'yuxrujken.

Dorkus jyikypeky

³⁶ Ma ja Jope kajpn, jaa tu'ugu toxytyujk tsunaay di'ibu Jesús 'yawdajtypy. Ja'a xuh'ajtypy Tabitu, di'ibu ayuk wimbudsump grieegu Dorkus. Tyadu toxytyujk tim tuump yajxon es tpuuku ja ja'ay di'ibu ayoodur. ³⁷ Net pya'ambejty ja Dorkus es 'ye'ky. Net yajpujy ja ñini'x es tpujta'ku ma tu'ugu kwartu tuk niku'uybyu. ³⁸ Jope yu'u myuwingón ja Liidu. Es ja'a ko di'ibu 'yawdajttur ja Jesús tnijáwudu ko Peedru naty 'yity Liidu, net tkajxtu majtsku myugu'uk es t'anuumudut ja Peedru:

—Jottugoy, jo'om Jope.

³⁹ Net ja Peedru oj ñejxy mat ja ja'ayuty. Es ko jyajty, ta yajmnejxy ma ja kwartu ma 'yity ja o'krú Dorkus. Es nidugekyu ku'ekytyo'oxyuty juu'uy ya'axtu, es ttuk'ijxtu Peedru ja witu jembyu esu wiingátypyu wit di'ibu Dorkus yajkojy ko jyiky'ajty. ⁴⁰ Net ja Peedru t'anmaay yu ja'ay es pyudsuumda'ayut nidugekyu. Net ja Peedru ñaygoxtunaaydyáku es kyajxtáky, tmaxmu'ijxu ja o'krú Dorkus es t'anmaay:

—Tabitu, puduhk.

Net ja Dorkus dyajwa'xy ja wyiin. Es ko t'ijxy ja Peedru, ta wya'tskujku. ⁴¹ Net ja Peedru tmajtsy kyu'ugujxy es dyajpude'ky. Net tmugajxy ja Dorkusu myugu'uk esu ku'ekytyo'oxyuty, es ttukkudujku jiiky. ⁴² Es nidugekyu ja'ay tnija'adyaaydyu jap Jope ko Dorkus tu jyikypeky, es may tmbujktu ja Jesús éxtum Wyindsún. ⁴³ Peedru oj wye'emy kanak xuu Jope ma ja po'ogo'tspu Simongu tyujk.

10

Peedru esu Kornelyu

¹ Jap Sesareeu kajpnóty tsunaay tu'ugu yedyujk di'ibu xuh'ajt Kornelyu. Ja'a ijty soldaadu windsún ma ja Batayonk Italyanu. ² Pes ja Kornelyu es ránaty maut tsunaaydyur ma juun tyujk, ti'igyu t'awdattu Dios es twindsu'ugudu. Nandu'an tmooy ni'igu limosnu es tpuuku ja israelítaty, es du'ñum t'awdaty ja Dios. ³ Tu'ugu xuu, éxtum tuguk yaxpún, net t'ijxy

jantsy wā'ats iixmā'tungyūjxm tu'ugu Diosū 'yanklus tyukū mā yū'u naty es 'yanmaāyū:

—jKornelyū!

⁴ Es ja Kornelyū t'ixy ja anklus māt ja tsū'uḡū. Net dyajtūy:

—Anmaāyūts, Windsūn. ζTi mdsejpy?

Net ja anklus 'yanmaāyū:

—Dios tū tmūdoy ko mgajxta'aky es űija'ap wi'ix xurpyudūkū ja ja'ay di'ibū tūgoj'ajtxūp. ⁵ Kax ja ja'ay jap Jope es yajwówūt ja ja'ay di'ibū xū'ajtypy Simonk, di'ibū nandū'un xū'ajtp Peedrū. ⁶ Jap tsūhūnū ja myūxūnū Simonk, po'ogo'tsprū di'ibū tsūnaapy mejyñbyū'aay.

⁷ Ko ja anklus oj űūjxnū, net ja Kornelyū tmūgajxy majtskū tyuumbū es tu'ugū syoldaāādū di'ibū tyukmūjotkujk'ajtypy oytūiity es y'awdajtypy ja Dios. ⁸ Ko ttukmūmadyaktaay, net tnigajxū Peedrū jap Jope.

⁹ Jakumbom nidūḡūk tyu'uyo'oydū. Ko kyijkyxū'ajnū, tmūwingoonū Jope kajpn, net ja Peedrū pyejty tūjk nikūjxy es kyajxta'aga'añ. ¹⁰ Es nūgoō naty 'yok'yū'o'kūnū, abátūpnūmū naty ja kyāaky tyojx es kyāya'añ, net ja Dios ttuk'ijxy ja Peedrū ¹¹ ko ja tsājrp 'yawā'ātsy es ko kyūda'aky naxwiīñ di'ibū kūxū'kp éxtūm tu'ugū mūj wit 'yamajts'ítū taxk eskinū. ¹² Japū natyū māy jūyujk di'ibū taxkū tyeky, di'ibū kaagūdijtp esū tsā'añ. ¹³ Netū Peedrū tmūdooy kyajxy tsājwīnm, es 'yanmaāyū:

—Pūdu'uk, Peedrū. Ya'ook es xytsyu'udsat.

¹⁴ Esū Peedrū 'yadsooy:

—Kyaj Windsūn. Kyajts nje'xyñm di'ibū ja'ay ya'axū'kup o yajpekykyā'ap.

¹⁵ Net jatūgok tmūdooy tsājwīnm kyajxy, es 'yanmaāyū:

—Di'ibū Dios tū dyajwā'ātsy, katū mij xy'andijy di'ibū ya'axū'kup o yajpekykyā'ap.

¹⁶ Ja'a jyajtū tūḡūk ok, es net jatūgok jyūmbijty di'ibū kūxū'k éxtūm ja mūj wit tsājwīnm. ¹⁷ Ta ja Peedrū jyotmay'e'ky ti myadyakurpyū tyādū iixmā'tūn. Net jyajttū ja Kornelyū ja jya'ayūty mā ja Simongū tyūjk āā, es dyajtūmū pūn yū'u tyūjk. ¹⁸ Net dyajtūmū:

—ζJapū Simonk, di'ibū nandū'un xū'ajtp Peedrū, mā tyādū tūjku?

¹⁹ Es ja Peedrū tamū naty tūjkkūjxm jyotmay'eeky ko ti 'yandijpy di'ibū tū t'ixyū naty. Es ja Espíritū Santū 'yanmaāyū:

—Ta ja'ay nidūḡūk m'axta'ayūty. ²⁰ Pūdu'uk, jūnak es nūjx mūdu tadū ja'ayūty. Kyaj xyjūjrpjāwūt. Ūjts tū ngexy.

²¹ Net ja Peedrū jyūnajky mā naty jap 'yawíxyūty ja Kornelyū ja jya'ayūty, es t'anmaāyū:

—Ūjtsū dū'un di'ibū m'axtaaydyūp. ζTi mnimiindūp?

22 Ta 'yadsoodu:

—Yu'uts xykyajxp ja soldaadu windsun Kornelyu, tu'ugu yedyuk di'ibu jiky'ajtp tuj'ajtun mut es di'ibu wyindsu'kup ja Dios, es tsojkudap nidugekyu ja israelituty. Es tu'ugu Diosu 'yanklas 'yanmaay es mij myajwówat es mnajxat ma ja Kornelyu tyujk. Es ja Kornelyu tmadowa'añ di'ibu mij mgajxyry.

23 Net ja Peedru dyajtuku, es wye'emy mut yu'u tuk tsuu. Ta jakumbom ja Peedru jyamyudajtud ja Jope ja'ayuty di'ibu 'yawdajttap ja Jesús.

24 Ta jakumbom jyajttu jap Sesaree ma ja Kornelyu 'yawixyuty mut ja myagu'uktujk esu myutnaymyaayubuty di'ibu tu tway. 25 Ko Peedru jyajty ma ja Kornelyu tyujk, net pyadseemy ja Kornelyu. Ta ñaygyoxtnaaydyáku Peedru wyinduuy es twindsu'uguya'añ. 26 Ta Peedru wyijtsu'ku, es 'yanmaay:

—Tanu. Uj nandu'unuts nja'ayuty éxtam mijun.

27 Es tmogajxy tyujkudu tugoty. Jap tpaty ja Peedru mayja'ay tu ñaymyikyuty. 28 Net ja Peedru jyunañ:

—Miits mnija'adap ko yu israelituty jyuna'andu ko pyekykyat ja israelitu ja'ayuty ko ñaymyúkadut mut ja wiink ja'ayuty o tyáku ma wiink ja'ayu tyujk. Peru Dios tats xytyuknijawu kyajts njuna'anut ko 'yaxukja'ayuty pán. 29 Paaty kots oj xywyowdu, nétyuts mbads'oñ, ni wi'ixats nga'anmaay. Tyam awa'anuguts tits ko oj tu xywyoy.

30 Net ja Kornelyu 'yadsooy:

—Tyam myajtaxkxuar, éxtamu tyadu ooru, tyaadu naty uj ndugótyuts n'ayu'aty es ngajxta'agyuts. Net kyaxe'ky tu'ugu yedyuk es ja wyit jantsy tu'xp. 31 Nétuts xy'anmaay: “Kornelyu, Dios tu tmadoy ko mgajxta'aky es ñija'ap wi'ix tu xyryuduk di'ibaty tugoy'ajtxudap. 32 Nigaxu jap Jope tadu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Simonk, di'ibu nandu'un xyu'ajtp Peedru. Jap 'yity ma po'ogo'tspu Simonk di'ibu tsunaapy mejyñbyu'aay.” 33 Nétyuts mij nnigajxu es mya'uxta'ayut, es tu xytyuñ may'ajtun es tu mmiñ. Paaty nidugekyu n'ijtam tyam ma ja Dios, es nmadowa'añuts di'ibu Nindsun'ajtam tu tkexy es xy'awánudats.

34 Net ja Peedru t'anmaay:

—Tyámuts njaygyuku ko tuj'ajtun ja Dios nidugekyu ja'ay ttsojkt'aay, 35 es tkupajkt'aay oytyim pán ja'ayuty di'ibu windsu'kup es tmuduñ. 36 Dios t'anmaay ja israelitu ja'ay es t'awa'anu ja ayuk di'ibu yajjotkujk'átudap Jesukristakyujxm, di'ibu tugekyu ñiwindsun'ajttaapy. 37 Miits mnija'adap nandu'un di'ibu tu tyuñ tu jyátyuty ma ja israelitadyu ñax, tsyondaky Galilee ko tu Fwank tkajxwa'xy es ñubátut ja ja'ayuty. 38 Mnija'adap nandu'un ko Dios yu'u myooy ja Jesús

nazarenu ja myuk'ajtun es ja Espiritu Santu. Es ja Jesus ttuun yajxon es dya'agudaky nidugeky di'ibu mut ja mujku'ugork ja myuk'ajtun 'yayoodur. Tyaadu Jesus tyuun mut ko Dios muut 'yity. ³⁹ Es uudsaty, apostulaty, testiiguts nidugekyuty di'ibu Jesus tyuun ma ja Judee nax es nandu'un ma ja Jerusalen kajpn. Oknam dya'o'ktu, tkudnydyu kruuzkajxy. ⁴⁰ Peru Dios yu'u yajjikypujk ko tyugukxubejty, es dyajkuxe'ky ma uudsaty. ⁴¹ Kyaj kyuxe'ky ja Jesus ma ja'ay nidugeky, je'eyu kyuxe'ky ma uudsaty di'ibu Dios xywyin'ijxtuts jayjpr extamu testiigu. Uudsaty kaay ukupts mut ja Jesus ko Dios tu dyajjikypye. ⁴² Esu Dios tu xykyxyuts esuts ngajxwa'xut mut ja ja'ayuty es n'awanudats ko Dios tay'ajtun tu trujta'aky ja Jesus extamu fwezun mut ja jikypyu es mut ja eekypyu. ⁴³ Nandu'un jekyur nidugeky Diosu kyugajxru tmugajxtu ja Jesus, es t'anmaaydyu ko nidugeky di'ibu myubujktur es t'axajudu Jesus, yu'u yajma'xtur ja pyojpu.

Espiritu Santu myin ma di'ibu kyaj 'yisraelitaty

⁴⁴ Peedru tambaadu naty kyajxy ko ja Espiritu Santu myiin ma nidugeky di'ibu myadoo'ijttur extamu Peedru jyna'añ. ⁴⁵ Net ja israelitaty di'ibu myubujktu Jesus es mut ja Peedru myiindu, du'nu wy'umadyaadyu ko Dios tkejxy ja Espiritu Santu nandu'un ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelitaty, ⁴⁶ ja'a ko tmadooy ja ja'ay kyajxtu wiingaty ja ayuk es t'awdaty ja Dios. ⁴⁷ Net ja Peedru jynañ:

—Mugu'uktajk, ėran nidu'ugaty miidsaty kyaj tteky esu tyadu ja'ay nubattut?, ja'a ko Dios tu tkexy ja Espiritu Santu ma yu'ujuty extam nandu'un udsajtam.

⁴⁸ Net ja Peedru 'yanmaayu es nubattut mut ja Jesukristu xyugyujxm. Ko nubejty, net ja Peedru t'anmaadyu es 'yakwu'umut majtsk tuguk xuu mut yu'ujuty.

11

Peedru t'awanu ti ko nejxy ma kyaj 'yisraelitaty

¹ Es ja apostulaty es ja myugu'ugaty di'ibu jap Judee myubujktu Jesus, tmadoodu ko nandu'un yu Sesaree ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelitaty tkupujktu Diosu 'yayuk. ² Es ko Peedru jymbijty jap Jerusalen, ja israelitaty di'ibu pyaduundur ja tsiky'ajtun es tmubuktu Jesus, net oj t'oodu Peedru du'un:

³ —ĖTi ko oj tu xykyu'ixy di'ibu kyaj 'yisraelitaty, es tu xymyutkay?

⁴ Net ja Peedru tmadyaky extu ma tsyondaky tugeky di'ibu naty tu jyatyuty, es t'anmaay:

⁵ —Uj tarpudsu naty ma Jope kajpn. Es kodsu naty ngajxta'aky, netuts n'ijxy tu'ugu iixma'tun. Es du'unuts n'ijxy

éxtam tu'ugu muj wit kyuda'aky tsajwínm, yajmajts'ítu taxk eskinu es jyajty maḁsu naty ngajxta'aky. ⁶ Es kots n'ijxy yajxón ti naty jap mā witun, nétats n'ijxy ja juyuk di'ibu taxka tyeky, tsá'añ es di'ibu kaagudijtp. ⁷ Es nmudooyats kyajxy tsajwínm, es xy'anuumats: "Pudu'uk, Peedru. Ya'ook es xytsyu'udsat." ⁸ Es njunáñats: "Kyaj Windsún. Kyajts nje'xunam di'ibu ya'axu'kup o ja'ay yajpekykya'ap." ⁹ Nétats xymyugajxy tsajwínm, es xy'anuumats jatugok: "Di'ibu Dios tu dyajwa'atsy, katu mij xy'andijut di'ibu ya'axu'kup o yajpekykya'ap." ¹⁰ Tuguk ókats oj xymyugajxy, es jyumbijty pyatujku tsajwínm ja muj wit. ¹¹ Maḁsu taadu n'ijxy, net jyajty nidugumu kugajxyuty maḁsu naty njajtta'aky. Ja ja'ay jap tso'oñ Sesaree es xunimiiñats. ¹² Nétats ja Espírítu Santu xykyejxy mut ja ja'ayuty esats xy'anmaay ko ni wi'ixats ngawinmáut kots nganujxut. Es nandu'un oj ñejxy mut uj nidudujk yu nmugu'ugats. Nidugékyuts ndujkadyaaydu mā ja ja'ayu tyujk. ¹³ Net ja Kornelyu xytyukmamadyákats ko kyuxe'ky tu'ugu anklas ko ta naty tyanu es 'yanmaayu: "Kax ja ja'ay jap Jope es xywyówat ja Simonk, di'ibu nandu'un xyu'ajtp Peedru, ¹⁴ es yu'u m'anuumudap wi'ix mnitso'ogut, mij mut nidugekyu di'ibáty tsyunaaydu mā ja mjunn mdujk."

¹⁵ 'Kots nyajtsondáky nmugajxyuts, ja Espírítu Santu net myiñ mā naty jam 'yity ja ja'ayuty. Extu udsajtam oj n'axájum jawyiin, nandu'un yu'u oj t'axájudu. ¹⁶ Nétats njamyejtsy éxtamdsu naty yu Nindsun'ajtam Jesús tu xy'anuumu: "Tuy'ajtan ko Fwank yu'u mut ja nuu yajnubejty, per miits mnabáttut mut ja Espírítu Santu." ¹⁷ Es pun yajk ja Dios nandu'un yu Espírítu Santu mut yu'ujuty, éxtam udsajtam ko nmubujkam ja Nindsun'ajtam Jesukristu, ¿pánats uj esats ndsiptúnat mudu Dios?

¹⁸ Es ko ja myugu'uktujk jam Jerusalén tmūdoodu tyadu ayuk, net 'yamoondaaydu es t'awdajttu ja Dios, es jyunandu:

—Tuy'ajtan ko Dios tu dyaky nandu'un mut di'ibu kyaj 'yisraelítaty es dyajtagátstat ja wyinma'añ es yajrojruma'xut es jyiky'áttut winu xuu winu tiempu.

Kristu yajmabéky jap Antyokiiu

¹⁹ Net di'ibu ya'o'ktu Esteebu tpajudijttu nandu'un nidugekyu di'ibu 'yaxájudup ja Jesús éxtamu Kristu. Es nija'ajuty di'ibu kaktu jyajttu Fenisyu, Tsyipre es Antyokiiu. Jap oj tkajxwa'xy ja Diosu kyajxy mut ja israelítaty je'eyu es kyaj mut ja wiink ja'ayuty. ²⁰ Per nija'ajuty di'ibu myubujk es di'ibu tso'ondu Tsyipre es Sirene, jyajttu mā Antyokiiu kajpn es tmugajxtu nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es dyajky ja ayuk ko yu Nindsun'ajtam Jesús yajnitso'ogudup. ²¹ Es ja

Jesusa myak'ajtan pyudajku ya'ujaty. Es may ja ja'ay tmastuttu ja jyekywyinma'añaty es tmubujktu Jesús.

²² Ko tyadu ayuk tmudoodu di'ibu jap Jerusalén myubujktu, net tkajxtu Bernabee jam Antyokiū. ²³ Ko jyajty ja Bernabee, net t'ijxy éxtam ja Dios tu kyuni'xyaty, es jyantsyxyondaky es myooyu kajxwījūn es mut ja 'yoyjyot tpanujxtat ja Jesús. ²⁴ Ja Bernabee oyjya'ay es mūdu Espiritu Santu, tpanejxy ja Jesús. Es du'un ja Bernabee ttukpanejxy ja Jesús ja mayjya'ay.

²⁵ Ko tiempu ñaxy, net ja Bernabee oj ñejxy t'uxta'aya'añ ja Saulu jap Tarsu. ²⁶ Es ko tpaty, ta tmunejxy Antyokiū. Jap oj wu'umdu Bernabee es ja Saulu tuk jumajt, dya'uxprijktu mayjya'ay es t'axájt ja Jesús. Jap Antyokiū tim jayujp tmooy ja xyū kristyanu pūnaty myubujktap ja Kristu.

²⁷ Ma tadu tiempu tsoy'onda nija'ajaty ja Diosu kyugajxpu jap Jerusalén es jyujptáktu Antyokiū. ²⁸ Nidu'uk txu'aty Agaabu. Es ko ja mubujkputujk ñaymyujkudu Antyokiū, net jynáñ yu Agaabu, éxtam yu Espiritu Santu tu 'yanu'umxaty, ko myina'añ ja muk yuu ma tugekyu naxwiñudu. Es tū'ajtan jyajtu ko Klaudyu tngopk'ajty ja kutujkan. ²⁹ Net ja mubujkputujk di'ibu Antyokiū ttuknibujtáktudu es ttuknigaxa'andu ja naybyudaku ja myagu'uktujk di'ibu jap Judeeu tsūnaaydyur, es tkáxut nu'un mbaat nidu'uk nidu'uk ti tmudaty. ³⁰ Es du'un ttuundu, ja Bernabee mudu Saulu tmunajxtu ja pudujkan, es tmooydyu ja mujja'aydyujk jam Judeeu.

12

Santya'agu yeeky esu Peedru yajtsimy

¹ Es ma tadu tiempu yu Eroodus di'ibu rey'ajt Judeeu, tpadso'oñ es tmatsáñ pūnaty myubujktap ja Jesús éxtamu Kristu, ² es dya'e'ky mut ja espaadu yu Santya'agu, Fwangu myuga'ax. ³ Ko t'ijxy es ttsojktu ja israelítaty, net t'ane'emy es yajtsúmūt ja Peedru nandu'un. Tyadu jyajtu ma ja pasku xū, ma ja tsajkaaky yajkáy di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru. ⁴ Ko yajmajtsy ja Peedru, net yajpajtáky pujxndugóty es kywentu'átyaty taxk peky ja soldaadaty. Ja wyínaty nidugekyu nimajmókx tu'uk di'ibu kwentu'ajtudur majtaxkáty. Eroodus yu'u jyuudaampy ja Peedru ko ja pasku xū ñáxut. ⁵ Es du'un ja Peedru 'yijty pujxndugóty jantsykywentu'aty, per ja mubujkputujk jyantsykyajxtáktu es ja Dios dyajtso'ogut ja Peedru.

Peedru pyudsemy pujxndugóty

⁶ Es ja ux ko kyajnamu naty xyūñ ma ja Eroodus dyajpudsuma'añ ja Peedru mayjya'ay wyinduuy es dya'ooga'añ, tap 'yity ja Peedru kuwūñ mut ja kadenu

mā nimajtskū soldaādu, es jamajtsk jap pujxndujk agu'p tkwentu'aty. ⁷ Net ti'in tu'ugu Diosu 'yanklūs kyudaky mā ja pujxndujk, es jyantsytyukajutyay. Net ja anklūs oj ttij'y'i'xy ja Peedru mā kyejky es oj dyajjotwiyj. Net ja anklūs 'yanmaāyū:

—jPudu'uk pojūn!

Netyu ja kadenu kya'ādaay mā Peedru kyū'u, ⁸ es ja anklūs 'yanmaāyū:

—Naywuyūnudu es tuktuku mgu'uk.

Ko Peedru du'un ttuūñ, net ja anklūs 'yanmaāyū:

—Pujta'ak ja mgaru es pamiinguts.

⁹ Net ja Peedru tpanejxy ja anklūs, ni tkanijawu pūn tūy'ajtūn di'ibu anklūs tyiimpy, du'un wyinmaāy ko ixxmā'tp. ¹⁰ Net ñajxtū mā jawyiimbu soldaādu. Ta ja myūmajtskrū. Ko jyajttū mā pujxndujk āa, net ja mūj pujxndujk āā 'yawatsy kū'um. Ta pyudsūmdu tu'ajp ja Peedru mūt ja anklūs es yo'oydyū tuk adūjy. Net myastutū ja anklūs es wuy'ūmnū Peedru naydyu'uk. ¹¹ Net ja Peedru wyinmā'añbyáty, es ñajjyūnanū:

—Jantsy tūy'ajtūn ko Dios tū tkexy ja 'yanklūs kudiibuts xya'oogut ja Erodūs esuts kyaj njátut éxtūm tūgekyū di'ibu ja israelítuty tsojktūp es xytyūnūduts.

¹² Peedru twinmaāy yū tyāadu, es oj ñejxy mā ja Mariiū tyujk, yū tyāagu Fwank di'ibu nandu'un xyū'ajtypy Markūs. Mayjya'ay ñaymyujkū es kyajxtā'aktū jap. ¹³ Es ko tmūdoodū yajkóxy ja tujk agaj, net pyūdseemy tu'ugu kixyudo'oxy di'ibu xyū'ajtypy Roode, es t'ixa'añ pūn yū'u. ¹⁴ Es ko tmūdooy kyajxy ja Peedru, xondakūnguyjxm kyaj ja tujk dya''awatsy. Net oj ñejxy pūye'egyū jap tūgoty es t'awa'añudu ko Peedru tap tyanu tūja'p. ¹⁵ Net 'yadsoojū yū myūgu'uk:

—Tū mlókū.

Es ja kixyudo'oxy jyūnāñ ko jantsy tūy'ajtūn. Per yū'ujuty je'eyū jyūnandu:

—Kyaj yū'udyū Peedru. Yū'u da 'yanklūs.

¹⁶ Esū Peedru t'akkoxy yū tujk agaj. Net dya''awatstū. Es ko t'ijxtū Peedru, net du'ūñ wuy'ūmadyaaydyū. ¹⁷ Esū Peedru tyuk'ijxū kyū'u kudiibu ñakymadya'agut. Net ttukmūmadyaktū wi'ix ja Nindsūn'ajtūm tū jyuudyuty pujxndūgóty. Es 'yanmaāyūdu:

—Tukmūmadya'ak yū Santya'agu esū nmūgu'uk'ajtūm.

Net pyūdseemy ja Peedru es oj ñejxy wiink tsoo.

¹⁸ Es ko oj xyūñū, net jyantsyjtymay'o'ktū ja soldaādūtujk ko ti tū jyátyuty ja Peedru. ¹⁹ Netū Erodūs tkejxy ja soldaādu es t'ūxtā'ayūt yū Peedru. Es ko kyaj mā yajpáty, ta yajwoodū ja pujxndujk kywentū'ajtrū es tnigajxūt wi'ixū Peedru naty

tu pyudsemy. Net oj tni'ane'emy es 'yooktat ja pujxndujk kwentu'ajtpaty. Netu Eroodus tso'oñ Judeeu es oj ñejxy tsunaabyu Sesareeu.

Eroodus 'yeeky

²⁰ Eroodus ttukjot'ambejky ja ja'ayuty di'ibu tsunaaydyur jap Tiru es Sidón. Es yu'u ñaygyajxudu mut ja Eroodusu 'yofisyal di'ibu xyu'ajtypy Blastu, es tmooy ja meeñ es t'amdooy ja jotkujk'ajtun es ñaxut ja tsip. Es du'un ttuundu mut ko yu'ujuty t'axájudu ja jye'xy ma ja rey Eroodusu ñax. ²¹ Ko tpaty ja xuu di'ibu Eroodus tyuknibujtaku, net tpujtáky ja rey wyit, es ñaxwe'tsy ma ja uñaaybyajn, es oj kyajxy. ²² Ko kyajxtaay, net ja ja'ay yaxkaktu:

—¡Tyaadu di'ibu ja yam kajxp, kyaj jya'ayuty! ¡Dios yu'u!
²³ Netyu tu'ugu Diosu 'yanklus myiñ ma Eroodus es dya-jpa'ambejty mut ko kyaj yu'u Dios tmooy ja muj'ajtun. Net ja tunu'k jy'u'xu es taanum 'ye'ky. ²⁴ Es ja Diosu 'yayuk oj yajkajxwa'xy oymyaaty.

²⁵ Ko Bernabee esu Saulu dyajkajxtu tyuunk, net tso'ondu Jerusalén mut ja Fwank di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Markus.

13

Bernabee esu Saulu tsoondu Diosu 'yayuk kajxwa'xpu

¹ Ma ja mubujkputjk ñaymyúkuu Antyokiü, tam ja Diosu kyugajxputy esu ya'uxpukputy. Yu'u xyu'ajttap: Bernabee, Simonk (di'ibu yajtijp Nijeer), Lusyu (di'ibu Sirene kugajpn'ajtp), Saulu esu Manaén (di'ibu muut ya'ktu Eroodus, ja Galileeu gobernador).

² Tu'ugu xuu ko naty yu'ujuty t'awdattu Nindsun'ajtam Dios es 'yayu'ajttu, net ja Espiritu Santu 'yanmaayy:

—Abeky puja'taktu yu Bernabee esu Saulu es ttúndut di'ibuts uj tu ndukniwówudu.

³ Es ko kyajxtaktaaydyu es 'yayu'ajttu, net tku'nnikoonda ja Bernabee esu Saulu es ñayjyugajxudu. Ta oj tso'onnuu nimajtsk.

Bernabee esu Saulu jap Tsyipre

⁴ Ko ja Espiritu Santu kyajxudu Bernabee esu Saulu, ta ñujxtu Seleusyu. Net tyujkudu barkoty es ñujxtu ma Tsyipre islu.

⁵ Ko jyajttu jikymyejyñ agu'ay ma ja Salaminu kajpn, net dyajtsondáktu tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk ma ja israelitadyu tsyajptujk. Es mut ñejxy ja Fwank éxtumu pyudujkubu. ⁶ Net jyudijttu ma tugekyu kajpn es jyajttu ma ja Pafus kajpn. Es jap trattu tu'ugu israelitu di'ibu xyu'ajtypy Barjesús. Ja'a ijty xumaabyu es 'yanda'aky ko yu'u Diosu kyugajxpu. ⁷ Tyadu xumaabyu japu naty mut ja gobernador Serjyu Paablü, di'ibu

wijy yedyujk. Net ja gobernadoor tningajxu Bernabee es ja Saulu es tmdowa'añ ja Diosu 'yayuk. ⁸ Per ja xumaabyu di'ibu griegyu ayuk xyu'ajtypy Elimus myudsiptso'on ja Bernabee esu Paablu, es t'agajxu ja gobernadoor kudiibu tmubukut yu Diosu 'yayuk. ⁹ Net ja Saulu, di'ibu nandu'hn xyu'ajtypy Paablu, ja Espiritu Santu mooyu winma'añ esu muk'ajtan es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy, es twin'ijxy muk ja xumaabyu, ¹⁰ es t'anmaay:

—iWin'u'umbu, majku'ugópku 'yu'unk, mij du'uñum xymyudsip'aty tugekyu di'ibu oy! ¿Ti ko je'euy xyajma'ada'añ ja Diosu tyu'u? ¹¹ Paaty tyamu Nindsun'ajtam Dios mdukkumadowa'añuty es myajwu'uma'añuty wiints, jeky kyaj xy'ixut ja xuu jyajy.

Netyu oj wye'em ywiints es wyingoodsudyaay. Net myajtsy xyajy es t'uxtaay di'ibu wítsudup. ¹² Es ko ja gobernadoor t'ijxy yu tyaad, net tmubejky es du'uñu wyu'umu mat ja Nindsun'ajtamu 'yuxpukun.

Paablu esu Bernabee jap Antyokiiu, Pisiidyu ñaxóty

¹³ Net ja Paablu esu jyamyuduty tyujkudu barkoty jap Pafus es jyajttu Perju, ma ja Panfilyu ñax. Esu Fwank tnikaknu ja jyamyuduty es jyumbijnu Jerusalén. ¹⁴ Netu Paablu mudu Bernabee tso'ondu Perju es jyajttu Antyokiiu, jap ma ja Pisiidyu ñax. Es saabudu xuu tyujkudu tsajptugóty es jap 'yu'uñudu. ¹⁵ Ko ja tsajptujku ñiwindsunuty tkajxtaaydyu di'ibu Moisés kyuxjaay es ja Diosu kyugajxputujkuty, net tkajxyñigajxudu du'anu Paablu esu Bernabee:

—Mugu'uktujkuty, pan mmudajttup oynu'ununu kajxwíjan mat udsuty, awa'anuguts.

¹⁶ Net ja Paablu tyunaaye'ky es ja kyu'u ttuk'ijxy es 'yamónut. Net t'anmaay:

—Mudowdu, miits israelítuty es di'ibu Dios wyindsu'kudup. ¹⁷ Dios yu'u wyin'ijx udsajtamu n'aptujk'ajtam es dyajmáju ja Israelu ñaxwíñudu ko 'yijttu éxtamu jagam ja'ay ma ja Ejiptu ñax. Es ok dyajpudseemy mat ja myuk'ajtan jap Ejiptu. ¹⁸ Esu Dios tmama'xtijky ja mayjya'ay justyikxy jumajt ma ja muj itun, ¹⁹ es ja Dios dyajtugooy juxtujku naxwíñudu di'ibu tsunaaydyu ma Kananu ñaxy, es tmooy ja ñax ja n'aptujk'ajtam. ²⁰ Net ja Dios dyajky ja kyutujkun taxk mugo'px jakujm jumajt mat ja fwézuty extu ko jyiky'ajty ja Diosu kyugajxpu Samwel. ²¹ Net ja Israel ja'ay t'amdoodu tu'ugu rey di'ibu yajkutúkup. Es ja Dios myooyu ja Kisu myaank Saúl es trey'átut justyikxy jumajt. Yu'u Benjamingu tyump 'yaats. ²² Es óknum ja Dios dyajjugéky ja Saúl es dyajrey'ajty ja Davit, es jynáñ: “Tuts nbaaty ja Davit, ja Isa'ii 'yu'unk, tu'ugu yedyujk di'ibu ndsejpyuts. Yu'u tyúnup tugekyu di'ibuts uj ndsejpy.”

23 'Esa nidu'uk ja Davitu tyuump 'yaats yu'u du'un ja Jesús, di'ibu Dios pyajták es dyajnitso'ogat ja israelitu ja'ayuty éxtam twandaky. 24 Es ko kyajnum ya'uxpeky ja Jesús, net ja Fwank Yajnaabajtrp tkajxwa'xy mat nidugekyu israelitu ja'ayuty es t'anmaay dyajtagátstat yu jyot wyinma'añ, ñabáttat. 25 Es ko wyingón ja tiempu ma Fwank dyajkujxtaay ja tyuunk, net t'anmaay: "Uj kyajputs nGrístaty. Yu'u miimp óknem. Es uj kyajts xyñituku, ni je'eyu yu kyu'uk nga"agájudat éxtamxyupts uj n'ityats tyuumban."

26 Esa Paablu 'yakjunáñ:

—Mugu'uktajkuty, miidsuty ja Abraanu tyuump 'yaats es miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítaty es nandu'unu Dios xywyindsu'ugudu, ja Dios tu tkexy yu 'yayuk es nnija'am wi'ix mbaat nnitsókum. 27 Es di'ibu tsanaaydyur jap Jerusalén es ja wyindsunaty, kyaj oy tnija'adu pánu du'un Kristu, es ni tkajaygyujku wi'ix jynáñ ja Diosu kyugajxputy di'ibu 'yuxrajktar ma ja tsajptajk saabudu saabudu. Es ja mujja'aydyujk yu'u oj ttuknibujtaagudu esu Jesús 'yoogat, es du'un tkuydyuundu di'ibu ja Diosu kyugajxputy jyaadyu. 28 Es oy tkapattu Jesús ni ti pyeky, yu'u 'yanmaaydyu Pilatu es dya'oogat. 29 Es ko du'un ttuundu tugekyu éxtam jynáñ di'ibu Diosu kyugajxpu yajwu'andu jaaybyéty, net dyajjunajktu kruuzkujxy es dyajnaxtjkuđu. 30 Peru Dios dyajjikypyejky jatugok, 31 es kanak ok kyuxe'ky ja Jesús ma ja myugu'uktajk di'ibu mmat jyadijtta ko tso'ondu Galileeu es ñajxtu Jerusalén, es yu'ujuty 'yawa'anudur ja ja'ayuty ko Jesús yu'u du'un ja Kristu.

32 Paaty uudsuty tyam n'awánudu tadu oybyu ayuk di'ibu Dios jékyur wyandak mat ja n'aptajk'ajtam. 33 Es tyam ja Dios tkuydyuñ ma udsajtam, ja'a tyuump 'yaats, éxtam jynáñ mat ko tu dyajjikypyéky ja Jesús, éxtam 'yity kaxja'ay ma ja myumajtskrp Salmu ma Dios jynáñ: "Ujts mij xyTy-eety'ajtr. Tyámats ngu'ugut kots mij n'U'unk'áty." 34 Es ko Dios dyajjikypyejky ja Jesús es kudiibu ñini'x mya'adut, du'un tkuydyuñ éxtam jyná'añ ja Diosu jyaaybyajtan: "Mij nmo'oyur yu kunu'xun di'ibuts nwandak ja Davit." 35 Paaty jyná'añ nandu'un ma jatu'ugu Salmu: "Katu xyña'ixy ja mduumbu ñini'x mya'adut ko 'yoogat." 36 Tuj'ajtan ko ja Davit jyiky'ajty, kyuydyuun di'ibu Dios tsyejpy, net 'ye'ky es nandu'un ñaxtjku, du'un éxtam ñaxtjku 'yaptajk, es ja Davit ñini'x mya'taay. 37 Per ko Jesús 'ye'ky, netu Dios yajjikypyejku, es kyaj mya'ty ja ñini'x. 38 Mugu'uktajkuty, nijáwudu ko Jesús mye'xyru ja pojru. 39 Es pán 'yaxájur ja Jesús éxtamu Yajnitsókru, yajtuknima'xp tugekyu di'ibu kyaj mbaat yajme'xy ja'a di'ibu pyanujxudur ja Moisesu

'yana'amun. ⁴⁰ Naygywentu'átadu kadiibu jyátadut mat miidsaty di'ibu jyaaydu ja Diosu kyugajxpu:

⁴¹ Miidsaty di'ibáty tukxíktup, du'uhñ wu'umudu es mgutugódyut, ja'a ko uj Dios, ndunaambyuts di'ibuty jantsy maj, di'ibu kyaj xymyubuktu oy ja ja'ay mjatukmumadya'agudu. Es du'un myadyaktaay yu Paablu.

⁴² Ko ñaywya'xtaayudu ja ja'ay ma ja tsajptujk, netu Paablu esu Bernabee tsoy'ondu. Es ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty t'amdoodu ko jatu'ugu saabudu 'yawánudut nandu'un yu kajxwíjñ. ⁴³ Es ko pyudsuumdu tsajptugóty, may ja israelítuty es ja wiink ja'ayuty di'ibu kyupujktu ja israelítadyu wyinma'añ, tranujxtu Paablu es ja Bernabee. Es yu'ujuty kajxwíjñudu es ñayya'ítudut Diosu kyunu'xun munt.

⁴⁴ Es ko jatu'ugu saabudu ñaymyujku jawaanu kyaj nidugekyadyu ja'ay jap kajpnóty es tmudowa'andu ja Diosu 'yayuk. ⁴⁵ Per ko ja israelítuty t'ijxtu ja mayjya'ay, net axuuk ñayjya'adu es t'anmaaydu Paablu ko kyaj tyu'ajtunuty éxtum jyuna'añ, es wyingajxrajtadu. ⁴⁶ Net ja Paablu es ja Bernabee tmugajxtu muk aq muk jot:

—Dios tu xkyéxyuts es n'anuumuduts jawyiin miits israelítuty, ko Dios myajnitso'oga'añuty mat ja Jesukristu. Per miits kyaj xymyubuka'andu es kyaj xy'axajyua'andu Jesús éxtumu mYajnitsókpu, paaty tyam ngajxwa'xyuts ja Diosu 'yayuk mat di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ⁴⁷ Du'un tu xtyuk'ane'emyuts ja Nindsun'ajtum ko jyunañ:

Tuts nbajta'aky éxtumu jaj tu'xun ma nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty,
es dyajnitso'ogut.

⁴⁸ Ko tmudoodu ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty, net xyondaktu es jyunnandu ko ja Diosu 'yayuk 'yóyuty. Es tmubujktaaydu nidugekyu di'ibu yajmiin ja Espiritu Santu es jyiky'átut winu xuu winu tiempu. ⁴⁹ Es du'un oj tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk tugekyu kajpn. ⁵⁰ Per yu israelítuty ñaygyajxudu mat ja myujja'aydujyk di'ibu jam kugajpnuty, es nandu'un mat ja toxytyujkaty di'ibu Dios 'yawdajttup es windsu'ugu 'yittu, ta tmudsiptso'ondu Paablu esu Bernabee. ⁵¹ Netu Paablu esu Silus twinxijttu ja kyuhuk es dyajjunajktu naxjok éxtumu ijxwu'umun ko kya'óyuty ko tkakupuktu ja Diosu 'yayuk. Es net oj ñujxtu ma Ikoñu kajpn. ⁵² Es di'ibu myubujktu jap Antyokiin, net wu'umdu jyantsyxyondaktu mat ja Espiritu Santu.

14

Paablu esu Bernabee jap Ikoñu

¹ Mā ja Ikoñu kajpn ja Paāblu es ja Bernabee tyujkudu israelitu tsyajptugoty, esu Diosu 'yayuk tkajxwa'xudu. Es may tmubujktu, israelituty es nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelituty. ² Per ja israelituty di'ibu kyaj tmubujktu, ttukjot'ambujktu di'ibu kyaj 'yisraelituty, es tmdsuptso'onda ja di'ibaty 'yaxajudu ja Jesus. ³ Oy du'un jyajty, ja Paāblu es ja Bernabee ijttu jeky es tkajxtu mut ja muk'ajtan ja Diosu 'yayuk; es ja Nindsun'ajtam mooyu ja muk'ajtan es ttunut yu muj'ajtan esu ijxwu'umun di'ibu tyuk'ijxtu ja ja'ay ko tyu'ajtanuty ja namay'ajtan di'ibu Dios tyiimpy mā ja'ayun. ⁴ Es ja ja'ayuty ñaywya'xudu majtsk peky: tuk peky di'ibu mut ja israelituty kyaj t'axajudu ja Jesus, es jatuk peky di'ibu mut ja nimajtsku apóstalu. ⁵ Net ja israelituty es jatuk pekyru di'ibu kyaj 'yisraelituty, ñaybyjtakudu ti'igyu mut ja justisutajk es tni'u'unudu ja Paāblu esu Bernabee es tkuka'adsandu. ⁶ Per ko Paāblu esu Bernabee tnija'adu, ta kyaktu es ñajxtu mā Listru kajpn esu Derbe kajpn, Likaoñu ñaaxoty, es mā tadu kajpnuty ja ñaxwiñudu. ⁷ Es jap nandu'un tkajxwa'xy ja oybyu ayuk.

Paāblu yajkuka'atsy jap Listru

⁸ Jap Listru 'yijty tu'ugu yedyujk di'ibu jajt naxwiiñ tekymya'at es ni na'anum kyaj yo'oy. Jap yajpáty 'yu'uñu. ⁹ Tyadu yedyujk tmdoo'ity éxtum ja Paāblu jyuna'añ. Es ko ja Paāblu t'ijxy ja tekymya'at, ñija'ap ko yu'u myubejkypu ja Dios es yu'uguyxm myubaadut es 'yaguda'agut. ¹⁰ Net ja Paāblu t'anmaay muk ja tekymya'at:

—jTunaayuk!

Net ja tekymya'at pyujte'ky, es yo'oydsyo'oñ. ¹¹ Ko ja mayjya'ayuty t'ijxtu ko ja tekymya'at yo'oydsyo'oñ, net yaxkaktu mut ja Likaoñu 'yayuk, jyunandu:

—jYu diósuty mut ja ja'ayu ñini'x tu jyunaktu mā adsajtam!

¹² Ñayjyunandu ko Bernabee yu'u dios Júpiter, esu Paāblu yu'u dios Merkuuryu, ja'a ko Paāblu yu'u kyajxwa'xypy. ¹³ Jap mā tu'u kyajpndaku, jap 'yity ja Júpiter tsyajptajk. Di'ibu jap teety'ajtp dyajmiiñ ja tsajkaajuty nixoxy mut ja puij, es mut ja mayjya'ayuty tja'awdatandu ja Paāblu esu Bernabee, es ta tjaya'oogandu ja tsajkaajuty es tjatukwindsu'uguyandu. ¹⁴ Per ko ja apóstulaty Bernabee esu Paāblu tmdoodu ko du'un ttuna'andu, net ñayñiku'tsudu. Ja'a du'un ya'ijxup ko kyaj 'yoyuty di'ibu tyunándup. Es tniujxtu mā ja mayjya'ay, es yaxkaktu:

¹⁵ —Mugu'uguty, kátats du'un xytyundu. Udsuty nandu'unuts nja'ayuty éxtum miidsuty, es tu nmíñuts es n'anuumya'añ ja oybyu ayuk es xymyastu'uttut yu tyadu di'ibu ni nu'un mgatu'unxuty, es xypyadúndut ja Dios, ja'a ko yu'u pyujtak yu tsajp, naxwiñudu, jikymyejyñ es tugekyu

di'ibū ijtp naxwiiñ es mā jikymyejyñ. ¹⁶ Jékuyap nidugekyu naxwiiñadu ja'ay tnikaktu Dios es jyiky'ajttu éxtamū kyū'am wyinmā'añ. ¹⁷ Peru Dios oj dya'ixyuty ja 'yoy'ajtan, ja'a ko yū'u tkexy ja tuu es dyaky ja pūjta'aky oy, es dū'an ja ja'ay jyotkujk'attat es xyonda'aktat.

¹⁸ Dū'an jyunandu Paablu esu Bernabee, es apenu ja'ayuty tkurūjktu es kyaj dū'an ttukwindsū'ugudat.

¹⁹ Net jyajttu israelituty di'ibū tso'ondap Antyokiū es Ikoñū, es t'anmaaydyu ja ja'ay es tkuka'atstat yu Paablu. Es ko twinmaaydyu ko tū 'yeeky, ta trajudojttu tmūnūjxtu kajpnū'ajp. ²⁰ Es ko ņaymyujkudu di'ibātu myūbūjktu Jesús jam Paablu pyū'aay, net tyūnaaye'ky yu Paablu jatugok es tyūjku kajpnóty. Es jakumbom tsoyo'ñ mūt ja Bernabee, ņūjxtu Derbe. ²¹ Es jap tkajxwā'xtu ja oybyu ayuk, es may ja ja'ay tmūbūjktu. Net ņūjxtu jatugok kajpngajpn, Līstru, Ikoñū es Antyokiū. ²² Es dyajmūjwiinadu myūbūjkūn pūnuty 'yaxājūdu Jesús éxtamū Kristū, es tjotmūkmooydyu es ni'igū yajxón tpadūndat ja Dios. Ta t'anmaaydyu: "Pūn njo'oma'anūm mā Dios, jawyiin nyajnajxūm kanak pekyu ayo'on."

²³ Es ko kyajxtaktaay es 'yayu'ajttaaydyu, net twin'ijxtu di'ibuty mūjja'ay'ajttap mā mūbūjkrūtūjk ņaymyúkudu. Net ja Paablu esu Bernabee ttukkūdjūkudu ja Nīndsūn'ajtam ja ja'ayuty di'ibū myūbūjktu.

Paablu esu Bernabee jymbittu jap Antyokiū mā Sīryū ņax

²⁴ Oknūm ņajxtu Paablu esu Bernabee mā Pīsiīdyū ņax, es jyajty mā Panfilyū ņax. ²⁵ Ta tkajxwā'xtu ja Diosū 'yayuk mā ja Perjū kajpn. Net oj ņūjxtu mā ja Ataliū kajpn. ²⁶ Ja'a ko tyam ja tuunk tū kyexy, ta tyūjkudu barkoty es ņūjxtu mā Antyokiū kajpn, mā ja Dios myay'ajtungyūjxm tū yajtukkūdūkudu ja tuunk di'ibū naty tū ttuunda'aydyu. ²⁷ Es ko jyajttu Antyokiū, net ņaymyujkudu ja mūbūjkrūtūjk es ņaydyukmūmadyākudu tugekyu di'ibū Dios tū ttuñ es trūjta'aky mūt yū'ujuty, es wi'ix nandu'ūnū Nīndsūn'ajtam Dios t'axajū di'ibū kyaj 'yisraelituty ko tmūbūktu. ²⁸ Esu Paablu esu Bernabee jeky 'yijttu jam mūut ja ja'ayuty di'ibū myūbūjktu Jesús.

15

Mūbūjkrūtūjk ņaymyúkudu jap Jerusalén

¹ Mā tada tiempū, jam 'yijttu ja'ayuty di'ibū tso'ondap Judee es jyajttu Antyokiū. Net yū'ujuty dyajtsondāktu ya'axpūktu di'ibū tū tmūbeky ja Jesús, es t'anmaay:

—Pūn mdsojktap es ja Dios myajnitso'ogudat, yū'u mdūnap éxtamū Moisés jyunāñ, ja yedyūjk yajtsūkup waanū mā ja yedyūjk'ajtan.

² Es ja Paabl̄u esu Bernabee muk ñaygyajxytsyi'kudu mut di'ibu naty du'un ya'axp̄ujktup. Net ja mubujkputujk di'ibu 'yawdajttu Jesús t̄p̄ujtáktu es yu Paabl̄u esu Bernabee es wi-ingátyp̄y ja'ay ñujxtat Jerusalén, es tkajxmuka'andu tyadu axp̄ujkan mut ja apóstulaty es ja mujja'aydujkaty.

³ Es ja mubujkputujk jap Antyokiiu oj yajkajxtsoнду ja Paabl̄u esu Bernabee es di'ibu muut ñujxtu. Ko ñajxtu kajp̄ngajpn mā Fenisyu ñax esu Samaaryu ñax, net tm̄madyaktu ko t̄u ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítaty t̄ja'aydugooȳñu ja jyekywyinm̄'añ es tranujxtu ja Dios. Es nidugekyu ja myugu'uktujk jyotkujkadyaaydu mudu tyadu ayuk.

⁴ Ko Paabl̄u esu Bernabee jyajttu Jerusalén, net ñaymyujkudu ja mubujkputujkaty mut ja apóstulaty esu mujja'aydujkaty. Ta ja Paabl̄u esu Bernabee ttukm̄madyaktaaydu tugekyu di'ibu Dios t̄u ttuñ mut yu'ugyujxm̄ty. ⁵ Es jap̄u naty di'ibu t̄uuyup ijtp fariseeuty es t'axaju ja Jesusu 'yayuk, es net naagaty tyanaayuktu es jyandau:

—Nidugekyu di'ibu kyaj 'yisraelítaty es tm̄beky ja Jesús, j̄j̄p'ám mbaat yajtsíky mā ja yedyujk'ajtan éxtam̄ Moisés xytyuk'ana'am̄m, es nandu'un yajpanujxtat tugekyu Moisesu 'yana'am̄n.

⁶ Net ñaymyujkudu ja apóstulaty mut ja mujja'aydujkaty es t'axp̄uka'andu yu tyadu winm̄'añ. ⁷ Ko jeky ñaygyajxudu, netu Peedru pyade'ky, es t'anmaaydu:

—Mugu'uktujkaty, miits mnija'adup ko t̄uuypts ja Dios xyruyjtáky esuts ngajxw̄a'xaduts ja oybyu ayuk mut di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es tm̄búktat yu'ujaty. ⁸ Dios ñija'ap p̄an wi'ixu ja'ay jyot wyinm̄'añ tu'uk tu'uk. Pes nandu'un ja Dios tyuknigajx ja Esp̄iritu Santu mut yu'ujaty, éxtam̄ udsajtam̄ oj xytyuknigajxm̄. ⁹ Dios du'un ttuuñ mut yu'ujaty éxtam̄ udsajtam̄, es dyajwátsu nandu'un ja jyot ko t̄u t'axaju Jesús. ¹⁰ ¿Miidsaty ti ko kyaj xy'axaju di'ibu Dios t̄u t̄p̄ujta'aky? ¿Ti ko miits xytyukkuwanaya'andu tyaadaty di'ibu myubujktu Kristu es t̄sum̄'uktat tu'ugu tsemy jantsy jemtsy, di'ibu ni udsajtam̄ es ni n'aptujk'ajtam̄ tkam̄madaktu t̄sum̄'ugut? ¹¹ Ja'a ko udsajtam̄ nm̄ubujkum ko Dios t̄u xymyo'oyam̄ ja namay'ajtan nitsokun mut yu'ugyujxm̄ Nindsun'ajtam̄ Jesús, nandu'un éxtam̄ mut yu'ujaty.

¹² Net nidugekyu 'yamoondaaydu es tm̄doo'ijttu ko yu Bernabee esu Paabl̄u ttukm̄madya'aky yu ijxw̄u'am̄n esu muj'ajtan di'ibu Dios t̄u ttuñ mut yu'ugyujxm̄ty mā di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ¹³ Es ko kyajxtaaydu, net ja Santya'agu jyanañ:

—Mugu'ugaty, m̄adowdu. ¹⁴ Simonk Peedru t̄u xytyukm̄madyákum wi'ix ja Dios tim jawyiin may'ajtan

tyu'unxudu di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es twin'ijxy mā yu'un di'ibu ja'ay'átudup. ¹⁵ Tyaadu du'un jyajtū éxtam ja Diosu kyugajxputy tkaxjaay mā Diosu jyaaybyajtūn, ko Dios jyunáñ:

¹⁶ Du'un ja Davit tyuump 'yaats

éxtam tu'ugu tujk di'ibu tū jyity,

per jumbítubuts es ngójudats jatugok,

¹⁷ es ja israelitū ja'ay t'uxtā'aydyut ja Nindsun'ajtūm,

nandu'un nidugekyu ujtsu nja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítaty.

¹⁸ Du'un jyunáñ ja Nindsun'ajtūm,

di'ibu tugekyu tyaadu yajnija'aju extū jékyup.

¹⁹ Esu Santya'agu 'yakjunáñ:

—Paadyats njuna'añ ko kyaj nyajkujo'pum ja di'ibu kyaj 'yisraelítaty ko tmastu'udat ja jyeky winma'añ es tpanujxtat ja Dios. ²⁰ Nguxja'ayum je'eyu ko kyaj tsu'utstat yu juyujk di'ibu tū ttukwindsu'ugu yu agojwinnáxaty, es kyaj tju'xtat ja ne'pyñ esu tsu'utsy di'ibu kyaj wā'ats tū wyindajxta'ay, es nandu'un n'anma'ayum ko kyaj myu'indúndat. ²¹ Ja'a ko extū jékyup tsyondaky yajkajwax'xy ja Moisesu 'yana'amun mā tugekyu kajpn, es nandu'un yajkajxy majaty ja tsajptujk saabudu saabudu.

Neky yajkajxp mā di'ibu kyaj 'yisraelítaty

²² Net ja apostaluty esu mujja'aydyujkuty es nidugekyu mabujkputujk twin'ixtu ja'ayuty es tkaxa'andu Antyokiū mūt ja Paablu esu Bernabee. Es tkajxtū Juudas di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Barsabás, esu Silus, nimajtsk di'ibu ijttup muj mā mabujkputujk. ²³ Es mūt yu'ujuty oj űujxtū űeky di'ibu junaamp: "Udsaty, apóstaluty, mujja'aydyujkuty esu nmagu'uk'ajtūm, ngajxpo'xta'ayats miidsaty, mugu'uktujk di'ibu kyaj 'yisraelítaty, di'ibu tsunaaydyup Antyokiū, Siryu űaaxóty, nandu'un ja wiinkputy di'ibu tsunaaydyup Siryu űaaxóty es Silisyu űaaxóty. ²⁴ Tūts nmudoy ko tū tsyooñ yaa ja ja'ayuty di'ibu kyaj ngáxtats, es tū jap jya'ty dyajtugóy miidsu mjotkujk'ajtūn, ya'uxrajktup es di'ibu myubujktup ja Jesús nandu'un tpanujxtat ja Moisesu 'yana'amun es yajtsúkut waanu mā ja yedyujk'ajtūn. ²⁵ Paadyats nnay'aw űaygyajxudu es oy ko yajnikajxpátat nidu'uguty di'ibu mā udsaty es nujx mgu'ixudu miidsaty ti'igyū mūt ja nmagu'uk'ajtūm Bernabee esu Paablu, di'ibu njantsytsyojkūm ²⁶ es di'ibu tū tpujta'aky ja jyiky'ajtūn es tyúnat mūt ja Nindsun'ajtūm Jesukristu. ²⁷ Du'un ngajxūm yu Juudas mūt ja Silus es yu'ujuty kyajxtat kū'm mūt miidsaty es m'awánudat tugekyu tyaadu. ²⁸ Ja Espírítu Santu es nandu'un udsaty n'oyjya'adapts es kyajts nmo'oydyut wiinkpu uxrajkūn, ²⁹ yu'uyū tyaadu: Kyaj xyju'xtat ja juyujk di'ibu tū yajtukwindsu'ugu agojwinnáx, kyaj xyju'xtat ja ne'pyñ es ja tsu'utsy di'ibu kyaj wā'ats tū

wyindajxta'ay, es nandu'un kyaj mmu'indúndut. Es ko tyaadu du'un xytyúndut, oyu du'unu naty xytyundu. Wu'umdu mudu Dios."

³⁰ Net tso'ondu yu Juudas mudu Silus, Bernabee esu Paablu, es ñajxtu Antyokiia. Ko jyajttu, net ñaymyujkudu ja mubujkputy es tkayajktu ja neky. ³¹ Es ko ja'ay yajtukwingugajxudu ja neky, net jyantsyxyondaktu ko tmadoodu jotkujk'ajtun. ³² Esu Juudas mut ja Silus, yu Diosu kyugajxy, ni'igu tjomakmoodyu es dyajmajwiinudu myubujkan ja mubujkputujk. ³³ Es ko 'yijty jeky, net ja mugu'uktujk jyugajxudu mudu jotkujk'ajtungyajxy, es jyambijnut jap Jerusalén. ³⁴ Peru Silus oj wye'emy. ³⁵ Paablu esu Bernabee wyu'umdu nandu'un Antyokiia. Jam mut nimayu wiingátypyu ya'axpajktu es tkajxwa'xtu ja Nindsun'ajtun Diosu 'yayuk.

Paablu tsooñ myumajtsk ok Dios ayuk kajxwa'xpu

³⁶ Es ko waanu 'yijty, net ja Paablu t'anmaay ja Bernabee:

—Jo'om n'okku'ijxam ja nmugu'uk'ajtun ma tugekyu kajpn ma oj ngajxwa'xum ja Jesusu 'yayuk, es n'ijxam wi'ix jam 'yittu.

³⁷ Bernabee jyawowan yu Fwank di'ibu xyu'ajtypy Markus. ³⁸ Peru Paablu kyaj twowañ yu Fwank, ja'a ko tu naty ñike'egyuty jam Panfilyu es kyaj 'yokpudujkanu ma ya'axpajktu. ³⁹ Kyaj tkajx'o'oyudu, paaty yo'oywa'xtu. Bernabee mut ja Markus tyujkudu barkoty es ñajxtu Tsyipre, ⁴⁰ per Paablu twin'ijxy ja Silus es muut ñajxut. Es ko ja myugu'uk ñinu'xtakudu esu Dios myay'ajtun tyu'unxudut, net tso'ondu, ⁴¹ es ñajxtu Siryu es Silisyu, es dyajmajwiinudu myubujkan ja mubujkputujk majaty ñaymyúkudu.

16

Timotee tjamyudaty ja Paablu esu Silus

¹ Esu Paablu mudu Silus jyajttu ma Derbe kajpn esu Listru kajpn. Jap trattu tu'ugu mubujkpu di'ibu 'yawdajtypy yu Jesús. Ja'a txu'aty Timotee. Yu'u tyaak'ajtypy ja israelitu es nan 'yawdajtypy ja Jesús. Esu tyeety yu'u grieegu. ² Es ja ja'ay di'ibu 'yawdajttup ja Jesús ma ja Listru kajpn esu Ikoñ kajpn jyuna'andu ko Timotee jyiky'aty tu'ajjtun muut. ³ Paablu wyowaampy yu Timotee es tjamyuut'ata'añ. Net dya-jtsujku waanu ma ja yedyujk'ajtun kadiibu tyuk'ak'átudut yu israelituty di'ibu tsunaaydyup ma tadu nax, ja'a ko nidugekyu tnija'adyaadyu ko Timotee tteety'áty ja grieegu ja'ay.

⁴ Tugekyu kajpn ma ñajxtu, jam t'awa'anudu myugu'uktujk ja axpajkan di'ibu tu dyaky ja apóstuluty esu majja'aydyujkuty di'ibu ijttup Jerusalén. ⁵ Es du'un yu mubujkputujk

myŭjwiinudu myubujkun es bom bom tmubujktu waanu may ja ja'ayuty.

Paablu yajtuk'ixy ja Masedoñu yedyujk

⁶ Esu Paablu mudu jyamyuduty jyakajxwa'xandu ja Diosu 'yayuk ma ñaxwiñudu Asyu, per ja Espiritu Santu kyaj tkupejky. Net ñajxtu ma ñaxwiñudu Friju esu Galasy, ⁷ es jyajttu ma tsyiba'an ja Misyu. Esu Paablu twinmaay es tyukuya'añ ma ñaxwiñudu Bitiñu, per ja Jesusu Jya'ajun kyaj tkupejky. ⁸ Net ñajxtu kajaa Misyu ñaaxoty, es jyunajktu ma Trouu kajpn di'ibu mejyñbyu'aay. ⁹ Es ja koots ja Paablu 'yijxma'ty, es t'ijxy tu'ugu Masedoñu yedyujk tyanu es myanu'xta'agyuty:

—Tunu may'ajtun, min Masedoñu es xpyudakudats.

¹⁰ Ko Paablu t'ijxyu tadu ijxma'tun, net udsuty ndso'oñuts es oj nnejxyuts Masedoñu, ja'a ko nnijawuts es ja Dios xymugajxyuts es ngajxwa'xudats ja oybyu ayuk jam Masedoñu.

Paablu esu Silus jap Filipus

¹¹ Nétuts ndujkudu barkoty ma Trouu, es oj nnujxtuts tuyu ma ja Samotrasu islu, es jakumbom njajttuts mejyñbyu'aay ma Neápolus kajpn. ¹² Japts ndso'ondu esuts nnujxtu ma Filipus, di'ibu ni'igu myájuty jap Masedoñu. Ja yajkutujkpu kopk tni'ana'amu ko ja ja'ay di'ibu tsunaaydyup Filipus nandu'un tmudattu tui'ajtun éxtumu ja'ayuty di'ibu tsunaaydyup Romu. Es jap n'ijttats majtsk tuguk xuu.

¹³ Es ma tu'ugu saabudu, net nnujxtuts kajpnbu'ajp mājñubuaay. Jap tu'ugu lugaar ma yu ja'ay ñajxtu kajxtakpu. Es jápats n'uñaydyuts ngajxwa'xtuts mut ja toxytyujk di'ibu oj ñaymyúkudu. ¹⁴ Es nidu'ugu toxytyujk txu'aty Lidyu, di'ibu kugajpn'ajtp Tyatiru. Lidyu tye'kypy ja oybyu tsu'unk wit es 'yawdajtypy ja Dios. Ko tmadoo'ity di'ibu Paablu kyajxypy, Dios tyukmubujku. ¹⁵ Net ja Lidyu ñubejty mut nidugekyu di'ibáty tsunaaydyup ma jyun tyujk, es óknamts xy'anmaaydyuts:

—Pun miits mjanándup kots uj tui'ajtun nmubeky ja Jesús, tunu may'ajtun es mmíndut madsu ndujk. —Mukta'aky jyunáñ es nwu'umduats.

¹⁶ Es ma tu'ugu xuu nnujxtuts ma ja'ay kyajxta'aktu, nétuts oj nbaatta tu'ugu kiixy di'ibu juubyu maduumbu. Ja'a myudajt ja mujku'u wyinma'añ es yu'u mut xuyumay. Es ko xuyumay, net may ja meñ tganaraty ja wyindsun. ¹⁷ Tyadu kiixy xuyuanujxtupts mudu Paablu, yu'u yaxkeky:

—Tyadu yedyujkuty myaduundur ja Dios Tsajpótudu, es tkajxwa'xy ja nitsokun mut miidsuty.

¹⁸ Es du'un 'yadutsy tadu kiixy kanak xuu. Netu Paablu jyotmay'e'ky, es wya'kambijty es t'anmaay ja ka'oybyu:

—Mut ja Jesukristu xyuu n'ane'emy es mbadsámut mā tadu kiixyū jyot.

Ta ja ka'oybyū myastutu pojūn.

¹⁹ Ko ja kiixyū wyindsún t'ijxtū ko kyaj mbaat 'yokxamaayūñ es kyaj mbaat 'yokganarajūn ja xūmaabyū, net ja Paablū es ja Silūs tmajtstū es dyajnjxtū mā justisatūjk mā mūj maay. ²⁰ Es dyajmiindū mā fwezūn, es 'yanmaayūdu:

—Tyādū israelitū ja'ayūty ni'igū tnibūdū'uktū ja ngajpn'ajtūm, ²¹ es ya'xpruktū mādū wyinma'añ di'ibū udsajtūm kyaj n'axájūm es nyajtu'unūm, ja'a ko udsajtūm nromanūja'ay'ajtūm.

²² Net ja ja'ay mut ja fwézuty jyot'ambūjktū, es jyūnandū esū wyit jyūnákut ja Paablū esū Silūs es twóptut mut ja pejkyepy. ²³ Es ko twojptaay, ta tmūnjxtū pujxndūgóty, es ttuk'ana'amūdū ja pujxndūjk ja'ay kywentū'ajtrū es mak t'ixy'it tkwentū'áttut. ²⁴ Es ko oj t'axájū kyutūjkūn ja pujxndūjk ja'ay kywentū'ajtrū, net ja Paablū esū Silūs oj yajmūnejxy pujxndūjk ogam es yū tyeky yajnima'tpejty mā moriyū di'ibū tukpa'adu'uty es kudiibū kya'agut.

²⁵ Es ko oj tsyu'pū, net ja Paablū mut ja Silūs kyajxtáktū es t'ūūdū Diosū 'yalabanzū, es ja tsimyjya'ayūty tmūdoo'ijttū. ²⁶ Net myiñ ja mak ujx, es tmūxijtydyaay ja potsy ux'ajp paat. Es net 'yawatstaay tūgekyū pujxndūjk aa, es jyūnajktaay ja kadenu tūgekyū mā pujxndūjk ja'ayū tyeky esū kyū'ū. ²⁷ Es ja pujxndūjk ja'ay kywentū'ajtrū oj jyotwiyj. Es ko t'ijxy ja pujxndūjk aa tū 'yawatsta'ay, netū 'yespaadu tju'ty es ñayya'oogáñū. Tū ttijy ja tsimyjya'ay kyakta'ay. ²⁸ Net ja Paablū yaxkeky:

—¡Katū wi'ix mnaydyúñty! Tyápūts udsūty nidūgékyūty.

²⁹ Net ja pujxndūjk ja'ay kywentū'ajtrū t'amdooy ja jūūn, es tyūjkū pūye'egyū jyantsytsyūyūpy mut ja tsū'ūgū. Net ñaygyoxtnāaydyákū mā Paablū esū Silūsū tyeky. ³⁰ Net dyajpūdsūmūdū Paablū mut ja Silūs, es dyajtūūy:

—¿Tits ndūnūp esūts nnitso'ogut?

³¹ Esū Paablū mut ja Silūs 'yadsoodū:

—Mmabúkūp ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū, es mnitso'ogut. Es púnūty tsūnāaydyūp mā mjūūn mdujk, pūn nandū'ūn myūbūjktūp, nitso'oktūp.

³² Net ja Paablū esū Silūs tkajxwa'xy ja Jesusū 'yayuk mut nidūgekyū nū'ūnūn tsyūūnūdū mā ja pujxndūjk ja'ay kywentū'ajtrū tyūjk. ³³ Nan ja koots ja pujxndūjk ja'ay kywentū'ajtrū oj tmūnejxy ja Paablū esū Silūs mā ja tyūjk. Netyū ja koots ñabajttaaydyū niduk jūūn niduk tūjk. ³⁴ Net twooy ja Paablū esū Silūs mā tyūjk, es dyajkaaydyū, es ja pujxndūjk

ja'ay kywentu'ajtrū mūdū pūnuty tsyūnaaydyūp mā jyūn tyūjk jyotkujkūdyaydyū mut ko naty tmūbūktū ja Dios.

³⁵ Jakumbom ja justisū tkejxy ja polūsiū mā ja puixndūjk ja'ay kywentu'ajtrū, es tasmātsūt ja Paāblū esū Silūs. ³⁶ Net ja puixndūjk ja'ay kywentu'ajtrū t'anmaay ja Paāblū:

—Yū justisū tū kyajxykyéxy es miits nasmātsūdu. Es tyam mnūjxtū jotkujk.

³⁷ Perū Paāblū t'anmaaydyū ja polūsiūty:

—Ūdsūty romanū ja'ayūty. Es tūts xywyoptū mayjya'ayóty es kyajnumts xyajjustisūpaattūts, es tū xyryujta'aktūts puixndūgóty. ¿Es tii, tyāmūdsū net xyñasmatsūya'andū ayu'udsyū? ¡Pes kyaj! Wa'an kū'ūm tmiñ es xyajpūdsūmūdu.

³⁸ Ta ja polūsiū oj t'anūmū ja justisūty ko Paāblū esū Silūs romanū ja'ay yū'ujty. Net ja justisū tsyū'kūdu es jyotmay'o'ktū. ³⁹ Net myiīndū ja justisū es trūjktsoodū ma'xūn mā ja Paāblū. Es net dyajpūdsūmūdu Paāblū esū Silūs, es t'anmaaydyū:

—Tūnū may'ajtūn, tsoondū ja yaajty.

⁴⁰ Ko pūdsūmūdu puixndūgóty ja Paāblū mūdū Silūs, net űūjxtū mā Lidyū tyūjk. Es jap t'ijxtū ja myūgu'uktūjk, es tjotmūkmoodyū nidūgekyū. Net tsyo'onndū ja Paāblū esū Silūs.

17

Paāblū jap Tesalónikū

¹ Ta űajxtū mā Anfīpolis kajpn esū Apoloñū kajpn, es net jyajttū mā Tesalónikū kajpn. Jap tu'ugū israelítūdyū tsyajptūjk.

² Paāblū, éxtūm jaayūmū naty ttuñ, űejxy saābudū saābudū jap tsajptūgóty tūguk sūmāān, es tmāmadya'aky, ³ dū'ūn ttuk'ixy es wa'ats t'awa'anū wi'ix ja Diosū jyaaybyajtūn jyūna'añ ko koonūm yū Kristū 'yayówūt es jyikyryūkut mā ja o'kūn, es jyūnāñ:

—Tyādū Jesús di'ibūts űj ngajxwa'xyry mut miīdsūty, yū'ū Kristū di'ibū Dios wyin'ijx es tkejxy.

⁴ Net naagūty ja israelítūty tmūbūjktū es űaymyujkū mut ja Paāblū esū Silūs. Nandū'ūn tmūbūjktū maygyrieegū ja'ayūty di'ibū 'yawdajttūp ja Dios, es mayū toxytyūjk di'ibū ijttūp windsū'ūgū. ⁵ Paaty ja israelítūty di'ibū kyaj tmūbūjktū tja'adū naywyinnaxū, es űaymyujkūdu yedyūjk di'ibū axūk ja'ay es yax jyojktū mā tūgekyū kajpn. Net űūjxtū mā Jasonū tyūjk, tyūkyūya'andū es dyajpūdsūmā'añ ja Paāblū mut ja Silūs, es trūjta'aga'andū mayjya'ay windūy.

⁶ Per ko kyaj trattū Paāblū mut ja Silūs, net trajūdojttū ja Jasón es mut ja myūgu'ugūty di'ibū naty jap, es dyajūjxtū mā justisū, es yax jyojktū:

—Түаду yedyujkыtу di'ibы yajma'ttaapy tugekyu naxwĩñadu, тu yaa jya'ttu, ⁷ esu Jasón тu dyajjajtta'aky ма тyujk. Nidugekyu yu'ujaty myudsip'ajtypy ja yajkutujkrы kopкы 'yana'amыn, es jyuna'andu ko ta jatu'ugы rey di'ibы xyu'ajtypy Jesús.

⁸ Ko тmдoodу tyaadу ja ja'ayuty esu justisutujk, net jyot-may'o'ktu. ⁹ Net ja Jasón esu myugu'uguty tkumultayajktu, es yajnasmajtsadu.

Paablы esu Silыs jap Bereeы

¹⁰ Ko kyoodsыny, net di'ibы myubujktу Jesús dyajtso'ondу Paablы esu Silыs, es ñыxtы Bereeы. Ko jyajtta jap, ta ñыxtы ма ja israelítudy тsajptujk. ¹¹ Түаду israelítuty ni'igы t'axájudu amumdu'uk jot ja 'yuxpыjкыn kadiinamы Tesalónikы, es bom bom t'uxtaaydyu ма ja Diosы jyaabyajtыn pыn тy'ajtыn éxtыmы jyuna'andu Paablы mut ja Silыs. ¹² Es нимayы таadu тmбujktу, es nанду'ыn тmбujktу di'ibы grieeгы ja'ayuty, yedyujk es nанду'ыn тоxyтyujk di'ibы ijttыp windsu'угу. ¹³ Es ko тnija'adu Tesalónikы israelítuty ko тамы Paablы esu Silыs tkajxwa'xy ja Diosы 'yayuk jam Bereeы, net ñыxtы jam es dyajnayñibы'kыdы. ¹⁴ Per ja Paablы myugu'uguty tkajxtы ма ja jikymyejyñbya'a, es ja Silыs esu Timotee wуy'umду Bereeы. ¹⁵ Es di'ibы jyamydajttу Paablы myunajxы extы ма ja Atenыs kajpn. Net jyumbijttы mut ja Paablы 'yayuk esu Silыs mut ja Timotee ñaybyaadudut tsojk Atenыs.

Paablы jap Atenыs

¹⁶ Ko ja Paablы t'awixы ja Silыs mut ja Timotee jap Atenыs, net jyantsyjjotmay'e'ky ko t'ijxy jap kajpnóty oymyaaty tapы agojwinnáx. ¹⁷ Paaty ttukmыmadyaktы ма ja tsajptujk mut ja israelítuty es mut di'ibы kyaj 'yisraelítuty di'ibы Dios 'yawdajttыp jap, es nанду'ыn ttukmыmadyaky bom bom di'ibы mut ñaybyaadyuty ма maay. ¹⁸ Jap tpaty ja ja'ayuty di'ibы ñi'uxpыjкыp epikuureыs esu wiinkры di'ibы 'yuxpejkyry ja estoykыs. Net yu'ujaty ñaymyugajxudu mut ja Paablы. Tap di'ibы jhán:

—¿Wi'ix xy'anыmыya'a'anymы tyadu yedyujk di'ibы ku'ayuk es kyaj ti тnijawы?

Esu wiinkры jyunанды:

—Yы tyaadу ya'uxpыka'a'аñ es n'axájum wiink ja'ayu dyios.

Tyaadu jyunañ ko Paablы tkajxwa'xy ja ayuk ko ja Jesús jyikyryeiky es ja'aguyxмы ja'ay jyikyryúktut nанду'ыn. ¹⁹ Netу Paablы dyajnyjxtы ма tu'угы it txu'aty Areópagy, ма ñaymyúkыdы es ñaywyinma'añmyo'oyudu. Jap t'anmaaydyu Paablы:

—¿Ti uxpūjkun myajmiimpy tyamu jembyu? Ūdsuty nni-jawūyándupts. ²⁰ Paadyuts nyajtūy ko xymyadya'aky yu wi-inkru. Yu'uts nnijawūyaambyuts ti 'yandijpy.

²¹ Paaty jyunandu mat ko nidugekyu Atenus ja'ay es nandu'unu wiink ja'ay di'ibu tsunaay jap, yu'u myudowaampy ja jembyu uxpūjkun es tmadya'aga'añ ja jembyu ayuk.

²² Netu Paablu tyunaaye'ky mā jam ja ja'ayuty Areópagu, es t'anmaay:

—Miits Atenus ja'ayuty, tuts n'ixy oymyaaty ko miits xy-jantsy'awdattu di'ibu mwindsu'kudap. ²³ Es kots tu njudity kajpnóty, tuts n'ixy mā tu'ugu m'artálaty 'yity kuxja'ay: “Yaa n'awdajtam ja Dios di'ibu kyaj n'ixy'ajtam.” Pes oy. Ja di'ibu miits m'awdajttap, oy xykya'ix'attu, ja'ats miits ndukmugajxándap.

²⁴ 'Ja Dios di'ibu yajkoj ja tsajp esu nax es nu'un ya naxwiin 'yity, yu'u windsun'ajtp mā tsajp es naxwiin. Kyaj ja'a tsuunu tsajptugóty di'ibu ja'ay kyojtap, ²⁵ nan kyaj tyugoy'ajtxuty es ja ja'ay pyudúkadut, ja'a ko yu'u nidugekyu xyajxájam, es xmyo'oyum ja njiky'ajtan'ajtam es tugekyu di'ibu nmudajtam.

²⁶ Yu'u tugekyu tu dyajkoj ja naxwiin ja'ay mat je'eyu ti'igyu ne'pyñ, es tu dyaky ja lugaar esu tiempu mā tsuunudut nidugekyu naxwiin ja'ay. ²⁷ Es ja Dios tu tpujta'aky tugekyu es ja ja'ay 'yuxta'ayudut es pyaadudut, mat ko tūy'ajtan kyaj jagam 'yity ja Dios. Taa ja'a mā udsajtam nidu'uk nidu'uk. ²⁸ Ja'a ko Dioskyujxm njiky'ajtam, nyu'xum es n'ijtam. Extam nandu'un jyunañ nidu'uguty miidsu mjaabyuty: “Udsajtam xy'u'unk'ajtam ja Dios.”

²⁹ 'Ko udsajtam xy'u'unk'ajtam ja Dios, kyaj njuna'anum ko Dios yu'u éxtamu awinnaxu ooru, platū o tsaa, di'ibu ja'ay kyejpy éxtamu kyum winma'añ. ³⁰ Dios kyaj ttukkumudooy yu ja'ayuty ko kyaj 'yawdátuty mā naty kyajnam tnijáwudu. Per tyam 'yane'empy mat nidugekyu naxwiin ja'ay es dyajtugátstat ja wyinma'añ es t'awdátat ja Dios. ³¹ Paaty ja Dios tpujtáky tu'ugu xuu mā tpayo'oya'añ yu naxwiin ja'ay mat ja tūy'ajtan mat ja'agyujxm ja ja'ay di'ibu tu twin'ixy; es twinma'añ'ijxy nidugekyu ja'ayuty mat ko dyajjikypyejky tadu ja'ay.

³² Ko tmudoodu Atenus ja'ay mā jyikypyejky ja o'kruty, tam ja ja'ayuty di'ibu tyukxiktu, esu wiinkru jyunandu:

—Jaadsu tadu nmudoo'ittat ko jatugok mgajxut.

³³ Net ja Paablu tsoyo'ñ. ³⁴ Es nija'ajuty di'ibu myudoodu tmubajktu es tpanujxtu Paablu. Es tu'uk txu'aty Dyonís, di'ibu ijtp justisu jap Areópagu, es nandu'un tu'ugu toxytyujk

di'ibu xyu'ajtypy Dámaras, es nandu'unu wiingátypyu ja'ayuty myubujktu.

18

Paablu jap Korintu

¹ Netu Paablu tso'oñ Atenus es ñejxy ma Korintu kajpn. ² Es jap tpaty tu'ugu israelitu di'ibu xyu'ajtypy Akilu, jap kyugajpnuty ma Pontu ñax es naamnunu naty tsooñ Italyu mut ja ñudo'oxy Prisilu, es jyajty Korintu, ja'a ko ja yajkujkpu kopk Klaudyu tni'ana'amu es nidugekyu israelítuty tsoondut Romu. Netu Paablu ñejxy tku'ixa'añ ja Akilu esu ñudo'oxy Prisilu, ³ es mut ko yu'ujuty nandu'un ya'o'oyudup yu wit tujk éxtumu Paablu dya'oyu, paadyu Paablu oj wye'emy mut yu'ujuty, es tmattuunmijky. ⁴ Es saabudu saabudu Paablu ñejxy ma tsajptujk es t'anunu israelítuty es di'ibu kyaj 'yisraelítuty, ko Jesús yu'u du'un ja Kristu es tmubáktut.

⁵ Tso'ondu Masedoñu yu Silus mut ja Timotee es jyajty Korintu. Net ja Paablu tmastuty ja wyit tujk tuunk es tkajxwa'xnu mut ja israelítuty ko tuj'ajtunu Jesús yu'u du'un ja Kristu di'ibu yu'ujuty 'yawijxtup. ⁶ Per ja israelítuty net jyot'ambujktu es t'anmaaydyu wi'ixáty ja Paablu. Netu wyit twinxiyty ja Paablu éxtumu ijxwu'amun ko kyajpu israelítuty tmubuka'añ, es t'anmaay:

—Miidsuty ku'am mmudajttup ja peky mut ko kyaj xytsyeky ja nitsokun. Es uj kyajtsu peky nmudaty. Es tyam najx ngajxwa'xa'añuts ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

⁷ Net ja Paablu tso'oñ ma tsajptujk es ñejxy ma tujku Tisyu Justu di'ibu Dios 'yawdajtypy, di'ibu tsynaapy jap tsajptujk pu'ay. ⁸ Esu Krispu yu'u naty windsun ijtp ma ja tsajptujk, es mut nidugekyu di'ibu naty tsunaaydyup ma ja jyun tujk myubujktu ja Nindsun'ajtam Jesús ko tmadoodu di'ibu Paablu kyajx, es nandu'un may ja Korintu ja'ay tmubujktu ja Jesús es ñabajttu. ⁹ Net ja Nindsun'ajtam Jesús t'anmaay ja Paablu koots ma tu'ugu ijxma'tun, es jyunáñ:

—Katu mdsu'ugu. Kajxwa'x'adu'uts. Katu m'amóñ. ¹⁰ Ujts mij mut n'ity. Ni pan wi'ix mgatúnudut. Taa may ja ja'ay di'ibuts uj xymyubukándup ma tyadu kajpn.

¹¹ Net ja Paablu wye'emy Korintu tuk jamujt jakujm, es dya'uxpeky ja ja'ay mut ja Diosu 'yayuk.

¹² Es óknun 'yijty gobernador yu Galyón ma Akayu ñax. Es net ja israelítuty ñaymyujkudu es tmadsiptso'ondu Paablu, es dyajnajxtu ma justisatujk. ¹³ Es t'anmaaydyu gobernador:

—Tyadu ja'ay yu'u 'yanmaapy ja ja'ayuty ko t'awdátut ja Dios es kudii éxtum jyuna'añ ja n'ana'amun'ajtam.

14 Paabl̄a myugajxaambyu naty ja gobernadoor ko ja gobernadoor t'anmaay ja israelítuty:

—Pun̄u tyadu ja'ay tu tyuundugóy o pun̄u muj̄u pyeky, tyámuts nmadówh̄t yajxón es ndún̄at ja justis̄u mat̄ miits̄u israelítuty; 15 per ja'a ko kyaj dyu'hn̄aty, miids̄uty tyam m'und̄u mat̄ je'eyu ayuk es ja'ay xyuj̄uty es miids̄u m'ana'am̄n̄aty, paaty ixt̄u ku'um miids̄uty. Uj, kyajts n'ity fwez mad̄u tad̄u winma'añ.

16 Es net dyajp̄dseemy mā jap ja justis̄utujk. 17 Net nidugekyu grieguty tmajtst̄u ja Sóstan̄us di'ib̄u ijtp windsán mā ja tsajptujk, es twojpt̄u justis̄utujk wyinduuy mā ja gobernadoor Galyón. Per ja Galyón kyaj ttuun̄u kwent̄u yu tyaad̄u.

Paabl̄a jya'ty jatugok Antyokīu es tsyooñ myuduguk ok Dios yayuk kajxwa'xp̄u

18 Paabl̄a wye'emy kanak x̄u jap Korint̄u. Es net ñajjyugajx̄u mat̄ ja myugu'uktujk. Taa tyujk̄n̄u barkoty es ñujxt̄u mat̄ ja Akil̄u esu Prisil̄u mā Siryu ñax. Ko kyajnum tyuk̄u barkoty jap Senkreeu, Paabl̄a ñagyuka'ptaaȳu es tkuydyún̄at éxt̄um twandaky. 19 Es ko jyajty mā Éfes̄u kajpn̄, net̄u Paabl̄a tnikeyu ja Prisil̄u esu Akil̄u es ñejxy mā tsajptujk, es myadya'aga'añ mat̄ ja israelítuty di'ib̄u jap naymyujk̄ud̄p. 20 Es ja israelítuty myanu'xtáku es waanu 'yakwu'um̄at, peru Paabl̄u kyaj t'a'ijx̄u. 21 Net ñajjyugajx̄u mat̄ yu'ujuty, es t'anmaay:

—Ja'a kots n'ita'añ Jerusalén es nduna'añats ja x̄u di'ib̄u wingoomp. Per mín̄pts jatugok pun̄ junaamp ja Dios.

Net tso'oñ Éfes̄u es ñujx̄n̄u barkoty. 22 Ko jyajty Sesaree, ta ja Paabl̄u pyatujk̄u Jerusalén es tkajxpe'xy ja m̄ubujk̄p̄utujk di'ibáty naymyujk̄ud̄p jam. Es net jyujptáky Antyokīu. 23 Jap wye'emy jekyjyaw̄u. Net tso'oñ jatugok es tku'ijxy kajp̄ngajpn̄ mā Galasyu ñax es Frijyu ñax, es dyajm̄ujwiin̄udu myubujk̄n̄ nidugekyu púnuty 'yaxájud̄u Jesús éxt̄umu Krist̄u.

Apol̄us jap Éfes̄u

24 Es mā tad̄u tiemp̄u jyajty jap Éfes̄u tu'uḡu israelit̄u di'ib̄u xyu'ajtypy Apol̄us. Jap kyugajpn̄uty Alejandrīu. Es jantsy oy tkajxwa'xy, es ñija'ap yajxón ja Dios̄u jyaaybyajt̄un̄. 25 Tu t̄jaty ja Ninds̄un'ajt̄um Jesus̄u 'yuxp̄ujk̄n̄ es tsuj es wa'ats tkajxwa'xy ja Jesus̄u jya'a, oy yu'uȳu je'eyu t̄nijaw̄u di'ib̄u Fwank Yajn̄ubajtr̄u tyuk'uxp̄ujk̄ ja ja'ayuty. 26 Net̄u Apol̄us muk̄ āa muk̄ jot tkajxwa'xy mā ja tsajptujk. Es ko tm̄doodu Prisil̄u esu Akil̄u, net yajwooy abeky es ya'uxp̄ujk̄n̄udu waanu oy mat̄ ja Jesus̄u 'yuxp̄ujk̄n̄ esu ñitsok̄n̄. 27 Ko Apol̄us ñujx̄añ mā Akayu ñax, ja myugu'uktujk di'ib̄u myubujk̄tu jap Éfes̄u t̄jaaydyu tu'uḡu neky mat̄ di'ib̄u myubujk̄t̄p jap Akayu, es t'axájut yajxón yu Apol̄us. Ko Apol̄us jyajty Akayu,

net tpuđajkuđu ja'ayuty di'ibu tu t'axájudu Jesús éxtumu Ya-jnitsókpu mut ja Diosu myay'ajtun. ²⁸ Es mayjya'ayóty ja Apolus oj ttukkutaku israelitu ja'ayuty ko tpujtáky yajxon ja ñiwiin ñidu'u, es ttuk'ixy ma Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko Jesús yu'u Kristu di'ibu Dios wyin'ijx es tkejxy. Es kyaj mbaat ja israelítuty ñakyjyuna'andu ko kyaj tuy'ajtun.

19

Paablu jap Éfesu

¹ Es ko Apolus 'yijty Korintu, netu Paablu tninajxnu tun kopk. Ta jyajty Éfesu ma tpaty naagudyu ja'ay di'ibu myubajktup. ² Esu Paablu dyajtuuy:

—¿Tu xy'axájudu miidsuty ja Espiritu Santu ko xymyubajktu?
Net 'yadsoodu:

—Ni je'eyuts tu ngamudoy ko jyaadyu Espiritu Santu.

³ Netu Paablu dyajtuuy:

—¿Di'ibu nubajtun mut tu mnubety miidsuty?

Es 'yadsoodu:

—Extum ja Fwank Yajnubajtpu oj yajnubéty.

⁴ Esu Paablu 'yanmaayy:

—Fwank oj dyajnubéty ja ja'ay di'ibu naty tu jyodambittu, es t'anumudu es tmabúktat di'ibu ja miimp óknem, ja'a 'yandijpy ja Jesús.

⁵ Es ko tmudoodu tyaadu, net ñubajttaaydyu mut ja Nindsun'ajtam Jesusu xyuu. ⁶ Es ko ja Paablu tku'unikooñ ja ja'ayuty, net ja Espiritu Santu ñimiinudu, es ja ja'ayuty tkajxtu wiingátypyu ayuk es tkajxwaxtu ja Diosu 'yayuk. ⁷ Nimajmajtskun ja yedyujk wyínuty.

⁸ Tuguk po'o Paablu oj yo'oy ma ja tsajptujk, es ni nu'un kyaja'aw kyatsu'ku tmugajxy ja ja'ay es tmabúktat wi'ix ja Diosu kyutujkun. ⁹ Per tap ja ja'ayuty di'ibu kyaj tmubajktu di'ibu Paablu kyajxyru, es kyajxtu axuuk mut ko yu'u tranajxtu ja Jesús éxtum ja Kristu. Net ja Paablu tsoyo'õn ma ja tsajptujk es tmunejxy ja di'ibu myubajk ma Tiranu 'yeskwelu, es jap muut ñaygyajxudu bom bom. ¹⁰ Du'un ya'uxpejky majtsk jamajt, paaty nidugekyu ja ja'ay ojts tñijawudu ja Jesusu 'yayuk jam Asyu ñaaxóty, du'un di'ibu israelítuty es nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ¹¹ Es ja Dios ttuun jantsy muj ja muj'ajtun mut ja Paablu. ¹² Esu ja'ay ttuknimiindu Paablu yu payu esu wit, esu Paablu je'eyu yajtukpáty ja wit, es yajtukninujxtu ja puma'ay es 'yagudaktaaydyu. Es púnu ka'oybyu myudajttup, nandu'un pyudsuumda'ay.

¹³ Es jap nija'ajuty ja israelítuty di'ibu jedijttup kajpngajpn es dyajpudsúmdu ja ka'óybyuty di'ibu ja'ay myudajttup. Ta

tjayajpudsamandu ja ka'óbyuty mut ja xyu ja Nindsun'ajtam Jesús, es t'anmaaydu ja ka'óbyuty:

—Üjts mij n'ane'empy Jesús xyugyjxm di'ibu Paablü kyajxwa'xyry, jpuksamdu!

¹⁴ Es du'un tyuundu nijxtujk tukka'ax yu Eseevu, israelitu teedywyindsunu myaanguty. ¹⁵ Es tugok ko du'un ttunandu, ja ja'ay di'ibu ka'oybyu myudajtyry net 'yadsoojy:

—N'ixy'ajtyryts ja Jesús, es nnija'abats pán ja Paablü, per miidsaty, ¿mbánu du'un miidsaty?

¹⁶ Esu tyadu yedyujk di'ibu myudajtyry ja ka'oybyu, net kyuxrujty ja'ay níkujxy es axuk ttuun nidugekyu, yajwojptaaydu tugoty, es dyajkaktaaydu niwa'ats uxwa'ats es tsayujttaaydu. ¹⁷ Es ko tnija'adu nidugekyu di'ibu tsunaaydu jap Éfesu, israelituty es di'ibu kyaj, net tsy'kudyaaydu es twindsu'kudu ja Nindsun'ajtam Jesús.

¹⁸ Nandu'un may di'ibu myubajktu myiindu mayjya'ayoty es tnigajxtu ja pyeky di'ibu tu ttundu, ¹⁹ es may yu ja'ayuty di'ibu tu ttuun yu bruju winma'añ, dyajmiindu ñeky es tnino'ktu mayjya'ay wyinduuy. Es ko twijsttu ja kywentu nu'un ja ñekyu tsyoo, ja'a twijtspuksamdu justyikxymyujk milu platu meeñ, es tu'ukru platu du'un éxtam tuk xuu yajmujúy yu tuumbu. ²⁰ Es du'un oj ñejxy ja Diosu 'yayuk oymaaty es dya'ijxu myak'ajtan.

²¹ Es ko tyaadu ñajxy, net ja Paablü jynáñ ñujxa'añ Jerusalén, es ñaxa'añ Masedoñu es Akayu. Nandu'un jynáñ ko tsoonut Jerusalén, ta ñujxa'añ Romu. ²² Net tkejxy jap Masedoñu nimajtsku pyudujkubu, Timotee mudu Erastu, esu Paablü 'yakwe'emy ma Asyu ñax.

Mayjya'ay ñayya'ax ñayjyókudu Éfesu

²³ Es ma tadu tiempu ja ja'ay ni'igu ttuk'ya'ax ttukjoktu jam Éfesu mut ja'agujxm pánuty ryanujxtu ja Jesús éxtam ja Kristu. ²⁴ Tamu naty tu'ugu plateeru di'ibu xyu'ajtyry Demetru. Tadu Demetru ya'agojwinnajxyry mudu platu ja tsajptujk ma t'awdattu Dyanu, es net tteeky ja tsajptujku'unk. Ni'igu myeeñbyaattu ja Demetru es pánuty muut tyundu. ²⁵ Paadyu Demetru dyajnaymyujkudu ja ja'ay di'ibu tyuunk'ajttubu tadu tuunk, es t'anmaaydu:

—Mugu'uktujk, miits mnija'adup ko tyadu tuunk, yu'u muut ja jiky'ajtan ñaxy yajxon. ²⁶ Per miits m'ijxtu es mmudoodup ko tadu Paablü jyná'añ ko yu dios di'ibu yedyujk kyoy ya'o'oydu, kyaj yu'u Dyio'saty. Es du'unu mayjya'ay ttukmubeky, kyaj yaayuty Éfesu, nandu'un ma tugekyu Asyu ñaxwíñdu. ²⁷ Nugo tyaadu t'okkudsu'ugu'ajnu, kyaj yu'u je'eyu ko nduunk'ajtam kyutugoyut, nandu'un tsojk nujkx

pán kyaj t'okmajpajtáknu yu ndaak'ajtam Dyanu tsyajptujk, nan tsojk najx kyutugooyñu ja myuj'ajtan yu ndaak'ajtam Dyanu, di'ibu tyam 'yawdajtypy ja ja'ay ya Asyu es tugekyu naxwiñadu.

²⁸ Ko tmudoodu tyaadu ja ja'ayuty, net jyot'ambujktaaydyu es yax jyojktu:

—iMuj kujxm yu Dyanu di'ibu Éfesu ja'ay wyindsu'kudup!

²⁹ Es du'un ja ja'ayu wyinma'añ jyo'ptaaydyu ma tugekyu kajpn. Es net tmajtstu ja Paablu jyamyuat di'ibu xyu'ajtypy Gayu esu Aristarku, nimajtsku tadu yedyujk jap kyugajpnaty Masedoñu, es dyajnujxtu tpawijts tpajudojttu ma ja kyumdattujk, ma ñaymyujkudu mayjya'ay. ³⁰ Net ja Paablu nandu'un jyatukyañ jap es tjamugajxañ ja mayjya'ay, per ja di'ibu myubujktu kyaj ñasmajtsu. ³¹ Es nandu'un naaguty ja Paablu myutnaymyaayubu di'ibu kuduunk'ajttup Asyu, 'yanmaayu ko kyaj tyúkat jap. ³² Es ma ja mayjya'ayu naty jap ni'igu jyantsyya'ax jyantsyjojktu, tam tuk peky di'ibu wiink janándup, es jatuk peky nan wiink. Ni kyayajjaygyúku ti dun kyajxtup o ti dun ko ñaymyúku. ³³ Es nija'ajuty di'ibu jap ttukmumadyaktu yajxón ja Alejandru wi'ixu naty 'yadu'utstu. Es ja israelítaty tsojktu esu Alejandru ñiwa'kpuúsúmudut ma ja mayjya'ayun. Net t'adijwa'xtu ja ja'ayuty es dya''awatstu ja tu'u es tmunujxtu ja Alejandru mayjya'ay wyindum. Es yu'u ttuk'ijxy ja kyu'u es 'yamóndut es jyakajxañ mut yu'ujuty. ³⁴ Per ko tnija'adu ko yu'u 'yisraelítaty, net yax jyojktu nidugekyu oy majtsk oorun:

—iMuj kujxm yu Dyanu di'ibu Éfesu ja'ay wyindsu'kudup!

³⁵ Net ja Éfesu uskribaan dya''amooñ ja ja'ayuty, es t'anmaay:

—Mugukujk, Éfesu ja'ayuty, nidugekyu naxwiñadu ja'ay ñija'adup ko tyadu Éfesu kajpn yu'u 'yawdajtypy yu Dyanu es tkwentu'attu yu Dyanu 'yawinnax di'ibu kudak tsajpótm. ³⁶ Es kyaj mbaat pán jyuna'añ ko kyaj tyu'ajtanaty. Paaty amondu es winmaydyu yajxón pán ti mdunándup. ³⁷ Yu tadu yedyujkaty di'ibu miits tu xyajmíndu, kyaj tu tmaatstu tiity jap tsajptugóty es kyaj wi'ix jyuna'andú axuuk mudu ndios'ajtam Dyanu. ³⁸ Es punu Demetru esu di'ibu muut tyundu myudajtypy ja tu'y'ajtan, es pán ñi'unnayaampy, pes taa yu fwez es taa yu justisutujk. Jam mbaat t'awanu es tkuyákat ja tyu'ajtan nidu'uk nidu'uk. ³⁹ Es pán miits mmudajttup jatu'ugu u'unun, pes mugajxtu justisutujk ko ja'ay yajnaymyúku esu juntu xytyúndut yajxón. ⁴⁰ Ja'a ko pán yu'u gobyernu tnijáwut di'ibu tyam mduundup, mbaat xpyekymyo'oyum éxtamu tsiptu-umbu, mut ko kyaj mbaat nmo'oyum yu tu'y'ajtan di'ibu tyam mduundup.

41 Es ko tyaadu du'un jyunañ, net t'anmaay ja ja'ay es ñajxtaayñut.

20

Paablu jyudity Masedoñu es Gresyu

1 Es ko ñajxy ma ja'ay ya'ax jyoktu, net ja Paablu dya-jnaymyujku ja di'ibu tu tmabeky ja Jesús, es tmooydyu ja kajxwíjyn. Net ñaymyastuttaayudu. Ta ñejxy Masedoñu, 2 es tku'ijxy kajrngajpn, es ni'igu tjomakwingajxudu ja myagu'uktujk mut ja 'yayuk, es óknum jyajty Gresyu. 3 Jap wye'emy tuguk po'o. Es ko jap tsoonañ es ñajxánnu barkoty Siryu, net tmadooy ko ja israelítuty tyuna'añuty axuuk. Paaty ja Paablu jyunañ ko jyumbítat tekykyu'am es ñaxut jatugok Masedoñu. 4 Net jyamyunt'ajtudu ja Sópatru, myaangu Pirru, di'ibu kugajpn Bereeu, ja Aristarku mut ja Segundu di'ibuty kugajpn Tesalóniku, ja Gayu di'ibu kugajpn Derbe, ja Timotee, es nandu'enu Tikiku mut ja Trófimú di'ibu tso'ondap ma Asyu ñax. 5 Tyadu myagu'uktujk tu ñajxtu jawyiin es tu xy'awíxtats ma Trouu kajpn. 6 Es uudsuty n'awijxyuts ja pasku xuu, es óknum ndso'oñuts Filipus barkoty. Ja kyummugoxk xuu nnay-byáttats mut ja nmagu'uktujkuts jap Trouu, es jap nwu'amats juxtujk xuu.

Paablu mudu mubujkputujk jap Trouu

7 Es ma ja domingu xuu, net uudsuty nnaymyujkudu mut ja mubujkputujk, es ja tsajkaaky jajtjukwa'xut éxtamu Nindsun'ajtam Jesús tnastu'unu. Paablu yu'u ya'uxrjukudu tsu'p paat, mut ko tsoona'añu naty jakumbom. 8 Es tapu naty tu ñaymyúkuudu ma tu'ugu kwartu kujxmbu, ma naty mayu lampu tyoy. 9 Es tu'ugu uná'k di'ibu xyu'ajtypy Eutiku, tamu naty 'yu'uñu ventanu agu'uy. Ko Paablu jantsy jeky kyajxy, ta ja Eutiku ja tsuu pyátanu. Ko myanajxy, ta kyumaanajxy ma tuguk niku'uyu tujk. Ko oj dyajpudu'uktu, tu naty 'yo'knu. 10 Net ja Paablu jyunaiky ma ja Eutiku es tmeneeñ, es t'anmaay ja myagu'uktujk:

—Katu mjotmay'ooktu. Jiigyu'u.

11 Net ja Paablu pyejty jatugok es dyajwa'xy ja tsajkaaky, es kyaaydyu. Es net tmugajxtu extu ko xyuñu. Ta tso'oñ. 12 Ja ja'ay di'ibu jam dyajnjxtu ja Eutiku jiiky, ni'igu ja'a wyu'umdaaydyu jotkujk.

Paablu ñejxy Miletu

13 Es ko Paablu ñajxa'añ tekykyu'am, net jyunañ ko uudsuty najxtupts jawyiin barkoty es nnaybyaadudats Asu. 14 Es ko nnaybyátudats mut ja Paablu jap Asu, ta yu'u tyujku barkoty ma uudsuty, es oj nnajxtats ma Mitilene. 15 Es ndso'oñuts

jap jakumbom es nnajxtats Kiiu. Ja kyumduguk xuu njajttats mā Samos. Ja kyummajtaxxuu nbe'xyuats waanu jap Trojilyu. Taanum njajttats Miletu. ¹⁶ Es kom ja Paablu kyaj mayu tiempu tmudaty Asyu, kyaj ņajxāñ Ēfesu, ja'a ko tsejkyu jya'ta'añ jap Jerusalén es dyajnaxa'añ ja Pentukostés xuu.

Paablu tmugajxy ja Ēfesu mubajkrutujk

¹⁷ Es ko 'yijty jap Miletu, net tnigajxu ja muija'aydyujk di'ibu ijtup mā mubajkrutujk ņajmyúkuđu jam Ēfesu. ¹⁸ Es ko myiindu, net ja Paablu t'anmaay:

—Miits mnija'adap wi'ixuats uj nnayjyagyépyuty extu mā nmiin jawyiin mā yu Asyu ņaxwíñđu. ¹⁹ Tugekyu ja tiempu mats n'ijty mat miidsaty, nmuduũñuats ja Nindsun'ajtum Jesús yuunk naxpy, es nya'axyuats mudu winnuu, es kanak peky di'ibats tsip nyajñajx ja'agyujxm kots axuuk xytyuundu ja israelitu ja'ayuty. ²⁰ Ngajxwa'xyuats tugekyu di'ibu oy mat miidsaty, es nya'uxpuktu tsajptugóty es mā mdujkuty. ²¹ Es tats n'anuumu ja israelituty es di'ibu kyaj 'yisraelituty, es jyumbittat mā Dios es tmabúktat ja Nindsun'ajtum Jesukristu. ²² Tyámats nnejxy Jerusalén, es xykyéxyuats yu Espírítu Santu, ni nganijáwats wi'ixuats jap njátut. ²³ Je'eyuats nnijawu ko majatyu kajpn mats nnaxy, yu Espírítu Santu xy'anuumats kots ndúkat pujxndugóty es n'ayówudats. ²⁴ Per mudu tyaadu kyajts ndsu'ugu. Esu njiky'ajtanuats kyaj ti tsooty mat uj, ko je'eyu nyajkúxut yu nduungats di'ibats tu xymyo'oy yu Nindsun'ajtum Jesús es n'anuumat ja oybyu ayuk ko Dios tsyejpy yu naxwíñđu ja'ay.

²⁵ 'Es tyam nnija'abats tuj'ajtan ko ni pán miidsaty di'ibu tu nya'uxpékyuats wi'ix ja Dios yajkutíky, kyajts xyñakywyin'ixtat. ²⁶ Paaty tyam n'anuumaya'andu ko kyajts uj miits xpye'ky'ixtat ko m'ooktat pekyoty, ²⁷ mat ko tu n'awanu tugekyu yu Dios ja 'yayuk es kadiibu myajtugóyudat. ²⁸ Naygywentu'átudu, es nandu'un kwentu'attu ja mubajkrutujk mā yu Espírítu Santu tu mbajta'agyaty es xykywentu'áttat nidugekyu ja ja'ay di'ibu pyojpaty tu tkubajtxaty yu Nindsun'ajtum Jesukristu mat ja kyuhum ne'pyñ kruuzkujxm.

²⁹ 'Es nnija'abats kots nnujxut, net myínut wiink ja'ay di'ibu yajtugoyaampy yu di'ibu myubajktup ja Kristu, éxtumu waxka'uk di'ibu awa'an es dyajtugóty yu borreegu. ³⁰ Nandu'un nija'ajuty miidsaty ku'um pyudu'uga'añ, es mmo'oya'anudu yu wiinkru uxpujkan di'ibu kyaj tyu'ajtanaty, es ttukpanjxa'añ di'ibu tyam myubejkyu ja Jesús. ³¹ Paaty mnaygywentu'átudup. Jamyatstu ko tuguk

jamajt, xuuñ es koots, jiibats ko nmo'oy yu kajxwíjūn nidu'uk nidu'uk miidsaty.

³² Mūgu'uktujkuty, tyam n'anūmūdu ko wu'ūmdu mut ja Dios es kuydyundu ja ayuk di'ibu 'yawā'anup wi'ixu Dios xytyu'unxum ja may'ajtūn. Tadu ayuk tmūdaty ja muk'ajtūn es xyajmuk'ajtam nidugekyu es xykyupujkum tsajpótm es n'ijtam mut yu'u di'ibáty myūbujktap ja Jesús.

³³ Kyajts u j ni na'a tu ndseky ni pūnu myeeñaty o ja wyítaty.

³⁴ Yajxón xyñijáwudu ko tats nduñ mūdats ngu'amgu'u es tu nbaadyats di'ibu naty u j xykya'ijtxup es di'ibu ka'ijtxup ja njamyūduadyats. ³⁵ Tats miidsaty nya'uxpeky es tu nduk'ixtu ko xytyúndut es xyryudákudut di'ibu tūgoj'ajtxup, es xyjamyátstut ja Nindsun'ajtam Jesusu 'yuxpūjkun ko jyunāñ: "Ni'igu ntotkujk'ajtam ko wiink ja'ay nbudujkum es kyaj ko wiink ja'ay xyryudujkum."

³⁶ Ko du'ūnu Paablū jyunāñ, net ņaygyoxtnaaydyáku es kyajxtáky mut yu'ujaty. ³⁷ Nidugekyu jyūdydaaydyu, es ņaymyūnānudu es ttsu'xtu ja Paablū. ³⁸ Es ta wyu'ūmdaaydyu jotmaymyūt, ja'a ko 'yanmaayū ko kyaj tnaky'ixtat. Es net oj tnaswówudu extu mā ja barku.

21

Paablū ņejxy Jerusalén

¹ Es ko nmastuttaayuts ja nmūgu'uktujkats, ndujkats barkoty, es ja barku ņejxy tūy es jya'ty mā ja Kos kajpn, es jakumbom nnejxyuts Roodus. Nétats jap ndso'ondū esats nnujxtu Pátaru. ² Jap Pátaru mbáttats tu'ugu barku di'ibu nujxp Fenisyu, es ndujkudats es oj nnujxtats. ³ Najxtats aga'añdsyoo mā Tsyipre es oj nnujxtats extu Siryu. Esu kapitangu byarku, yu'u myūnejxypy ja temy Tiru, paaty ja barku oj ņejxy jap.

⁴ Jap nbáttats di'ibu myūbujktu ja Jesús, es n'ijttats juxtujk xū mut yu'ujaty, es yu'ujaty Espírítu Santukyujxm t'anmaaydyu kudiibu Paablū ņijxt Jerusalén. ⁵ Es ko ņajxy juxtujk xū, net ndso'ondats. Es nidugekyu nmūgu'uktujkats oj xyñaswówudats, yedyujk toxytyujkuty es mut ja unā'ku'unguty, es ņijxtaaydyu kajpnbu'am jam pu'ujótm, es nraygyoxtnaaydyákudats es ngajxtáktats.

⁶ Nétats nrayjyūgajxudu es nraymyūnānūdats es ūdsaty nnujxtats barkoty, es yu'ujaty jyūmbijnudu mā tyujk.

⁷ Nyajkugujxudats ja nvyaju mā jikymyejyñ Tiru es extu Tolemaydyu. Es jap ngajxpo'xtats yu nmūgu'uktujkats es nwu'ūmdats mut yu'ujaty tuk xū. ⁸ Es jakumbomu Paablū es ūdsaty di'ibats mut yu'u ndso'ondū, njajttats mā Sesa-reeu kajpn. Es nnujxtats mā Felipu di'ibu Jesús ja 'yayuk kyajxwā'xup. Tadu Felipu yu'u tu'uk di'ibu mā yu nijuxtujkpu

yedyujk win'ijxudu di'ibu myubujktap ja Jesús, es yu'ajuty tpuđukat ja ku'ekytyo'oxyuty di'ibaty ayoodup. Es jap nwa'umduť mť ja Felipu.

⁹ Ja Felipu japu űnux nimajťaxk di'ibu kyaj tu pyuktu es di'ibu ijttu Diosu kyugajxpu. ¹⁰ Ko jap n'ijttats waanu jeky, net jyajty tu'ugu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Agaabu, di'ibu tso'omp Judeeu. ¹¹ Ta oj xyűimiműts es twijťse'ky ja pyo'owuuuu Paablu, es űaydyukkawu'un űaydyuktekywyu'unu, es jyunaň:

—Yu Espiritu Santu du'un jyuna'aň: “Jap Jerusalen yu israelituty du'un tkawuuuut yu tadu po'owuuuu űiwindsun es tkayakť mť ja romanu ja'ay.”

¹² Kots nmudoodu tyadu es mť ja Sesareeu ja'ay, nėtats nmunu'xtakť Paablu kudiibu űujxť Jerusalen. ¹³ Peru Paablu 'yadsooy:

—¿Ti ko mju'uy mya'axť? ¿Tits ko miits xyajjotmay'ookť? Nayjya'abats kyaj je'eyu nyajkťsum nyajtekyťsumť, extu nayjya'abats es ngu'oogudats ja Nindsun'ajťm Jesús jam Jerusalen.

¹⁴ Kom kyaju Paablu wyinmaaydyugatsaň, nėtats njunandu:

—Wa'an yajťuň exťmu Nindsun'ajťm Jesús tťseky.

¹⁵ Net nnayjyujp'ijxudats es oj nnajťtats Jerusalen. ¹⁶ Es xyjamyudajťtats nija'ajuty ja Sesareeu ja'ay di'ibu myubujktu Jesús, es xymyujxť mť ja tyujku Mnason, tu'ugu yedyujk di'ibu tso'omp Tsyipre es jeky tu 'yijnu tmubeky ja Jesús, es yu'ats xmyo'oyandup ja jajťakť jap Jerusalen.

Paablu űaygyajxudu mť ja Santya'agu

¹⁷ Kots njajťtu Jerusalen, nėtadsu nmugu'uktujkťts xy'axajudu jantsy yajxon. ¹⁸ Jakumbom nnajťtats mť ja Paablu ngu'ixť yu Santya'agu, es tamu naty mayu műjja'aydyujk di'ibaty ja Jesús myubujktap. ¹⁹ Net ja Paablu tkajxpo'xtaay, es tmumadyaktaay ti ja Dios tu tťuň Paablukyujxm mť ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelituty. ²⁰ Ko tmudoodu tyadu ayuk, net t'awdajťtu Dios es 'yanmaayudu Paablu:

—Weenu, mugu'uk. Tu xy'ixy ko kanak mil yu israelituty tu tmubeky yu Jesús es nidugekyu yu'ajuty tranajťtu ja Moisesu 'yana'amun, ²¹ es tu jyuna'aň ja ja'ay ko mij mya'uxpeky mť nidugekyu israelituty di'ibu tsunaaydyup mť ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelituty, es kyaj tranajťtu ja Moisesu 'yana'amun es kyaj yajťsukť yu 'yu'unguty waanu mť ja yedyujk'ajťtu, es nan kyaj tranajťtu di'ibu jaayam ndu'unum. ²² ¿Ti ndu'unum? űijawudubu net yu ja'ay ko tu mja'ty. ²³ Nik oy ko du'un xyutyunť. Tyaa nimajťaxku yedyujk di'ibu pyadunaampy yu wandakun. ²⁴ űujx muť es mnayyajwa'adsudť mť yu'ajuty, es mij mgujyubu tadu gastu tugekyu. Es ko űaxudu tadu

wandakun, net yu mwaay xykyaaptat mut yu'ujaty es net nidugekyu ja'ay tmawinma'añbyaadut ko kyaj tyu'y'ajtunuty éxtum tu jyuna'añ mut mij, es ko mij nandu'un oy xypyanejxy yu Moisesu 'yana'amun. ²⁵ Es mut di'ibu kyaj 'yisraelítuty es tmubuktu Jesús, tu nja'ayum wi'ix ngajxmujkam ko kyaj tju'xtat yu tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugü agojwinnáx, kyaj tju'xtat ja ne'pyñ o tsu'utsy di'ibu kyaj wa'ats tu wyindajxta'ay, es nandu'un kyaj myu'indúndut.

Paablu yajmátsy ma muj tsajptujk

²⁶ Net ja Paablu tmunejxy ja majtáxkpu yedyujk, es jakumbom ñayyajwátsudu nidugekyu. Netu Paablu jyajty ma ja muj tsajptujk es t'awánut ja teetytyujk na'a dyajjupkúxut ja wandakun es na'a dyajmínut ja windsu'kun.

²⁷ Ma kyajnum kyexy ja juxtujk xubü wandakun, nija'ajuty yu israelítuty di'ibu tso'omp ma Asyu ñax, t'ijxta ja Paablu ma ja muj tsajptujk taja'a es ma yu'uyuty ja israelitu ja'ayuty mbaat tyúkudu. Net ni'igü yax jyojktu ja ja'ayuty, es tmajtstu Paablu, ²⁸ es muk tmugajxtu ja ja'ayuty:

—¡Miits israelitu mugu'uguty, pudujkuguts! Tyaadu du'un ja yedyujk di'ibu jedijtp oytyim di'ibu kajpnuty, es ttuk'axpeky tugekyu naxwíñudu es kyaj twindsu'ugudu nmugunax'ajt nmugugajpn'ajtum, ni ja Moisesu 'yana'amun es ni yu nmuj tsajptujk'ajtum. Es nandu'un tu tmuduku ma tyadu muj tsajptujk ja grieegu ja'ayuty, es du'un kyaj tmuj'ixyu tyadu wa'ats lugaar.

²⁹ Du'un jyuna'añu tyadu israelítuty ko tu t'ixy ma Jerusalén kajpn yu Paablu mut ja Trófimü di'ibu Éfesü kugajpn. Paaty jyunandu ko Paablu tu tmuduku ma muj tsajptujk taja'a yu Trófimü di'ibu grieegu ja'ay.

³⁰ Tugekyu kajpn tnijawayandu ti tuun jajtup, es ja ja'ay myiñ puye'együ. Net tmajtstu Paablu es pawitsy pajudoty dyajpudsuumdu ma ja muj tsajptujk, es netyu dya'adujktaaydyu ja muj tsajptujk'aa. ³¹ Tamü naty tim ya'oogánudu ja Paablu ko oj ya'awanu ja soldaadu windsungopk ko nidugekyu Jerusalén ja'ay ya'ax jyoktu. ³² Net ja soldaadu windsungopk dyajnaymyujku ja syoldaadutujk es ja soldaadu windsunuty, es jyajttu puye'együ ma mayjya'ayuty. Es ko ja ja'ayuty t'ijxtu ja soldaadu windsungopk mut ja syoldaadutujk, net ja Paablu tnasmajtsudu es kyaj tnakywojptu. ³³ Net ja soldaadu windsungopk tnimiiñ ja Paablu es tmajtsy. Ta dyajnejxy kwwuñ mut majtsku kadenu. Es ko waanu 'yijty, net dyajtuy ja soldaadu windsungopk:

—¿Mbán mijts, es ti tu xytyuñ?

³⁴ Peru ja'ayuty yaxkaktu wiingátyuty éxtum kyaj mbaat yu soldaadu windsungopk tmudooguku di'ibu dun tuj'ajtan.

Es net ja Paāblu yajmānejxy mā kwartel. ³⁵ Ko jyajty mā ja kwartelu 'yeskaleeru, net ja soldaādutjyk kyūyū'ku es yajmānejxy ja Paāblu, ³⁶ ja'a ko pyamīñuty ja mayjya'ay pyaya'axy pyajėkyuty:

—jYa'ooktu!

Paāblu kyama'añ mā nimayjya'ay

³⁷ Es ko Paāblu dyajtukuyāndu mā kwartel, net t'anmaay ja soldaādu windsungopk di'ibu ijtp mā ja batayonk:

—¿Tits mbaat nnigajxy?

Es ja soldaādu windsungopk 'yadsooy:

—¿Mij mjaitypy mgajxut griegū? ³⁸ ¿Tii mij kyaj m'ejiptuja'ayuty di'ibu tūyūp mat tsyiptuūñ yū yajkutujkrū es dyajpudseemy mā māj ittum taxk mil yū yajja'ay'o'krūty?

³⁹ Net ja Paāblu 'yadsooy:

—jKyaj! Israelitu ja'ayuts uj, jápūts ngugajpnūty Tarsu, di'ibu ijtp māj mā Silisyū ñax, romanu ja'ayuts uj. Tunu may'ajtūn, meegyats ja tiempu esuts ja ja'ay nmugajxut.

⁴⁰ Es ja soldaādu windsungopk tmooy ja tiempu. Netu Paāblu tyūnaaye'ky mā ja eskaleeru es ja kyū'u ttuk'ijxy ja ja'ay es 'yamóndut. Es ko 'yamoondaaydyū ja ja'ay, net oj tmugajxy mat ja ebreeu ayuk, es t'anmaay:

22

¹ —Miits mājja'aydyujkūty es miits mūgu'uktujkūty, mūdowdu wi'ixūts nnayñikajxtu'uda'añūdyuts.

² Ko tmūdoodu tkajxy ja ebreeu ayuk, net ni'igu 'yamoondaaydyū. Es ja Paāblu 'yanmaayūdu:

³ —Uj israelitūts, japts nmaxu'unk'ajty Tarsu, Silisyū ñaxóty, es yaats nye'ky Jerusalén es Gamalyélūts xya'uxpūjk. Yajtuk'ijxūts oy ja n'aptujk'ajtūmū 'yana'amūn es amumdu'uk jótūts nmūdūñ ja Dios, éxtūm miidsūty nidugekyū tyam xytyundū. ⁴ Ujts tūyūp nmūdsip'ajtūts yū di'ibu pyanejxypy ja Jesusu 'yuxpūjkūn, extū nya'oogānūts es nyajnejxyūts tsimy yedyujk toxytyujk, mbajta'aga'añūts pujxndugóty. ⁵ Es ja teedywyindsungópok es nidugekyū di'ibu ana'amdūp māj tsajptugóty ñija'adūp ko yū'ujty dyajktū neky mat ja nmū'israelitū'ajtūm di'ibu Damasku tsūnaaydyūp. Nūjxpūdsu naty jam, n'uxtā'aya'añūts di'ibu myūbujktūp ja Jesús, es nyajminā'añūts yā Jerusalén es ndukkumūdowā'añūts.

⁶ 'Ko nja'tānūts Damasku, éxtūm kijkyxyūn, nétūts n'ijxy jyajy nikūjxmūts tu'ugu māk jajūn di'ibu tsajpótm tso'omp, ⁷ es ngūdaayūts. Nétūts nmūdooy tu'ugu ayuk ko jyūna'añ: "Saulū, Saulū, ¿Tits ko xypyajūdity?" ⁸ Nétūts nyajtūy: "¿Mbūn mijts?, Windsūn." Es xy'anmaayūts: "Ujtsūts Jesús nazarenu di'ibu mij mbajūdijtyty." ⁹ Ja njamyūdūts t'ijxtū ja jajūn, per

kyaj tjaygyujkudu ja ayuk di'ibuts uj xymyugajx. ¹⁰ Nétuts uj n'anmaay: “¿Tits ndúnar?, Windsún.” Nétuts xy'anmaay ja Nindsun'ajtum: “Pudu'uk es nuix jap Damasku es jap m'anuumudut tugekyu ti mdúnar.”

¹¹ 'Es ko ja jajun oj xyajwiindsuts, nétuts ja njamyudats xyajnejxy witsy extu njajtyuts Damasku.

¹² 'Jap tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Ananiius. Yu'u jyantsy'awdajtypy ja Dios es tkuydyúñ ja Moisesu 'yana'amun, es nidugekyu israelítuty di'ibu tsunaaydyu Damasku yajxon muut 'yjity yu'u. ¹³ Es ja Ananiius xyñimiiñuts es xy'anmaayats: “Mugu'uk Saulu, ijxwa'x jatugok.” Es netyu jatugok oj n'ijxwa'xyuts es net n'ijxyuts ja Ananiius. ¹⁴ Nétuts xy'anmaay: “Yu Dios di'ibu n'aptujk'ajtum wyindsu'kudu jékyur, tu mwin'ixyuty es xy'ixy'átut di'ibu yu'u tsyejpy, es xy'ixut ja Di'ibu Jiky'ajtp Tüy'ajtun Muut es xymyudówut di'ibu yu'u kyajxypy. ¹⁵ Esu Dios mbujta'agánur es xykyajxut ja 'yayuk ma nidugekyu naxwíñudu ja'ay, es xytyukmumadya'agut di'ibu tu xy'ixy es di'ibu tu xymyudoy. ¹⁶ Es tyamyu, katu m'ak'awix. Pudu'uk es mnubátut, es mnu'xta'ak ja Dios esu mbeky mniwa'adsadut.”

¹⁷ 'Kots njumbijty Jerusalén, tats nnejxy ma muj tsajptujk es ngajxtákyuts. Nétuts n'ijxma'ty. ¹⁸ N'ijxyuts ja Nindsun'ajtum Jesús, es xy'anmaayats: “Jottugoy es mbudsámut ya Jerusalén, mut ko kyaj tyadu ja'ay tmubuka'añ kots uj nGrístaty.”

¹⁹ 'Nétuts uj n'anmaay: “Windsún, yu'ujty ñija'adur nidugekyu kots uj nnejxyuts ma tsajptujk es nmnejxyuts pujxndugóty di'ibu myabejkyty ko mij mGrístaty, es uj tu nyajwépyadyuts. ²⁰ Es ko ja ja'ay dya'e'ky ja Esteebu, mij ja mduumbu di'ibu pyujtáky ja tüy'ajtun mijtskyujxm, támudsu naty mut n'ity ko dya'e'ky, extu ngwentu'ajtats ja wyit.” ²¹ Es xy'anmaayats ja Nindsun'ajtum: “Nuix. Ujts mij ngaxaampy jagam ma ja'ay kyaj 'yisraelítuty.”

Paablu 'yjity soldaadu windsungopk kyu'ujóty

²² Tmudoo'ijty ja ja'ay yaabaat ko jyanáñ ko ñuxja'añ ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty. Net ja ja'ayuty yaxkaktu:

—¡Ya'ook tadu ja'ay! ¡Kyaj pyaadyaty jyiky'átut!

²³ Es maanum ja ja'ayuty ni'igu ttuk'ya'ax ttukjoktu, tjandu wyítuty es t'uxjubiptu, es ja naxway tjantsywyujmu'aktu, ²⁴ net ja soldaadu windsungopk tni'ana'amu es ja Paablu yajmunujxut ma kwartel, es yajwóput es tnigajxut ti ko ja'ay ya'axy jyeky mut yu'u. ²⁵ Es ko two'ondunnu es twopandu yu Paablu, net yu Paablu dyajtuuy ja soldaadu windsún di'ibu naty jam:

—¿Mmudajtypy miidsu kutujkun es xywyóput tu'ugu romanu ja'ay, es kyajnum yajpayo'oyu?

26 Es ko tmadooy yu soldaadu windsun, net oj t'awanu ja wyindsun, ja soldaadu windsungopk, es t'anmaay:

—Mnaygywentu'atudu p mut di'ibu mdunaampy. Tyadu yedyujk, romanu ja'ay yu'u.

27 Net ja soldaadu windsungopk tnimujwa'ky ja Paablu, es dyajtuuy:

—¿Tuy'ajtan ko mij mromanuja'ayudyu?

Es ja Paablu 'yadsooy:

—Tuy'ajtan.

28 Es ja soldaadu windsungopk 'yanmaayu:

—Ujts kajaats xytsyoobátxu kots uj nromanuja'ayuty.

Es ja Paablu 'yanmaayu:

—Per ujts romanu ja'ayuts na'abuts nmiiñ njajty ya naxwiiñ.

29 Es yu soldaadu di'ibu naty wopánup yu Paablu, net ñikaktaayudu, es yu'ubaat ja soldaadu windsungopk tsu'ku ko yu Paablu tu tkawuñ es romanu ja'ay yu'u.

Paablu tmugajxy di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty

30 Es jakumbom yu soldaadu windsungopk tnijawuyañ ti ko Paablu ñi'uhnaty yu israelítaty. Net tni'ana'amu es jyunákut ja kadenu di'ibu Paablu kyuhwuh'n'ajtypy, es dyajnaymyujku yu teedywyindsunaty es nidugekyu di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty. Netu Paablu dyajpudsuhmdu es trujtáktu mayjya'ay wyinduuy di'ibu naty tu ñaymyúkuu.

23

1 Paablu tni'ijxe'ky di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, es t'anmaay:

—Mugu'uktajkyty, tats njiky'aty extu tyambaat wi'ixuts kyaj nbekyjawu ma ja Dios.

2 Net ja Ananiius di'ibu ijtp teedywyindsungópok, t'anmaay ja ja'ay di'ibu tunaapy jap Paablu pya'aay es t'abojtsum'ugut ja Paablu. 3 Es ja Paablu t'anmaay:

—Dios yu'u mwórudup, mnay'andijyuty éxtamu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuy'ajtan muut. ¿Ti ko yaa m'u'uñ esuts xyryayo'oyut éxtam ja Moisesu 'yana'amun jyunaañ, es mijts ku'um kyaj xykyuyduñ ja Moisesu 'yana'amun ko mjunañ esuts nya'abojtstsum'ugut?

4 Es ja ja'ayuty 'yanmaayudu:

—¿Tii du'un xywyngajxpéty yu teedywyindsungópok?

5 Es ja Paablu t'anmaay:

—Mugu'uktajk, kyajts nnijawu pun yu'u teedywyindsungópok. Pes du'un ja Diosu jyaabyajtan jyunaañ: “Katx xykajxpéky di'ibu ana'amp mgajpnóty.”

6 Ñija'ap ja Paablu ko tamu saduseeu ja'ayuty esu fariseeu ja'ayuty, es t'anmaay muk:

—Mug'uuktajkuty, uj nandu'un fariseeu esu n'aptajkuts nandu'un fariseeuty, es tyámuts xyajjustisupaaty kots nmabeky es n'awixyuts ja jyikyryujkun di'ibu tu 'yeeky.

⁷ Es ko du'unu Paablu jyunán, net ja ja'ay ñaygyajxysyi'kudu ak yu'ujaty di'ibu naty tu ñaymyúkudu, ta ñaybyujtáudu abekyu fariseeuty es abekyu saduseeuty, ⁸ mut ko yu saduseeuty jyuná'andu ko di'ibu tu 'yeeky kyaj ñakyjyikyrye, ko kyaj jyaadyu anklus es kyaj jyaadyu anmujá'an. Per yu fariseeuty myabejkyry ko yu o'kpu jyikyrye jatugok, ko jyaaty yu anklus es jyaaty ja anmujá'an. ⁹ Es di'ibu ana'amdap muj tsajptugóty nidugeky ñay'oojudu ak yu'ujaty. Es pyudu'ktu nija'ajuty ja fariseeuty di'ibuty tsajptugóty ya'uxryjktur, es t'anmaaydu:

—Tyadu yedyujk kyaj pye ky nbátum. Yu'u da tu'ugu anklus o tu'ugu anmujá'an tu myugajxyuty.

¹⁰ Es ni'igu jyantsymujwindúku ko ja'ay ñay'oo ñayya'axudu ak yu'ujaty. Ta ja soldaadu windsungopk jyotmay'e'ky ko yu Paablu ja'ay ya'oogudut. Net ja syoldaadutajk tkejxy es nujx ja Paablu dyajtsoonda es dyajmínut jatugok ma kwartel.

¹¹ Ja ux ja Nindsun'ajtam Jesús kyuxe'ky ma Paablu, es 'yanmaaydu:

—Paablu, jotmak mnaybyujta'agudut. Extum tu xykyajxy ja tuj'ajtun mut uj ja yaa Jerusalén, nandu'un xykyajxut ja tuj'ajtun ujtskyujxm jap Romu.

Tkajxy'áttu pñ wi'ixu Paablu 'yoogut

¹² Es jakumbom nija'ajuty ja israelítaty ñaygyajxudu es dya'ooga'añ ja Paablu, es jyunandu:

—Wa'an ja Dios xytyukkumado'om pñ ka'ay úkum ma kyajnum nya'o'kum ja Paablu.

¹³ Di'ibu du'un tyunándubu naty naxy nijstyikxy ja yedyujkuty. ¹⁴ Net ñujxtu ma ja teedywyindsúnaty es ja mujja'aydyujkuty, es jyunandu:

—Udsuty tats nnygyajxudu es Diósuts xytyukmádówdut kots ngáyut pñ kyajnumts nya'ooktu Paablu. ¹⁵ Tyam miidsuty es di'ibu ana'amdap muj tsajptugóty, amdowdu tadu soldaadu windsungopk es bom dyajmínudu tadu ja'ay ma miidsuty, es xywyin'unnut ko miits xyñijawya'andu yajxón ja pye. Es udsuty, támuts n'awixtu esuts nya'oogut ma kyajnumu naty jya'ty.

¹⁶ Es ja Paablu ja tsojmaank myudoo ti tyunándup, net ñejxy ma ja kwartel es t'awa'anu ja Paablu. ¹⁷ Net ja Paablu tmugajxy tu'ugu soldaadu windsún, es t'anmaay:

—Munujxu tyadu mixy ma ja soldaadu windsungopk, ja'a ko myadya'aga'añ waanu mut yu'u.

18 Es ja soldaādu windsūn tmunejxy ja Paāblu tsojmaank mā soldaādu windsungopk, es t'anmaay:

—Tadu Paāblu yu'uts tū xy'amdoy esuts nyajmīnut ja yāa tyādu mixy. Yu'uk madya'agaamp waanu mut mij.

19 Es ja soldaādu windsungopk tku'amamajtsu ja mixy, es dyajnejxy wiink tsoo, es dyajtūy:

—¿Tits xy'awanūyaamp?

20 Net ja mixy t'anmaay:

—Yu israelītuty tū ņaygyajxudu es bom m'amdowa'añuty es xyajnujxut ja Paāblu mā di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, es 'yanda'aga'andu es ttseky es xypyayo'oyut. 21 Kyaj mij xymuabúkut, ja'a ko nijustyikxyñaxy ja jya'ayuty di'ibu awijxp ayu'udsyu, es tū jyana'andu ko Dios tyukkumádówudut pūn kaaydyup es kyajnum dya'ooktu Paāblu; es tyam tap t'awixtu na'a xyajmīn.

22 Net ja soldaādu windsungopk ņayjyugajxu mut ja mixy es kyaj pūn ya"awánut éxtam tū yajnumadya'aky.

Paāblu yajkéxy mā gobernadoor Felus

23 Ta ja soldaādu windsungopk tmugajxy majtsku soldaādu windsūn, es t'anmaay:

—Anūmudu majtsk mūgo'pxu msoldaādu es ņay'uxkúkadut, es tūgu'px majk di'ibu kwaaygyujxy, es majtsk mūgo'pxu di'ibu mut ja lyanzu, es ņijxut Sesareeu tyam muj koots. 24 Es nandu'un ņay'uxkúkadut yu Paāblu es ttukpátut ja kwaay, es yajkwentu'áttut kadiibu ti jyátudut es yajkuyákut mā ja gobernadoor Felus.

25 Es ja soldaādutujkuty yu'u tmunujxtu ja neky mā jyana'añ: 26 “Ūjts Klaudyu Lisus, ngéxyuts tu'ugu neky mut mij, gobernadoor Felus, es ngajxpo'xa'añ. 27 Yu israelītuty tū tmatstu tadu yedyujk es dya'ooga'añ, per kots u j nnija'aju ko yu'adyu romanu ja'ay, nétuts oj nnejxy muduts ja nsoldaādutujk es nya-jtsékyuts. 28 Nétuts nyajnejxy mā israelītuty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, mut kots nnijawūya'añ ti ko tū tni'ūnudu. 29 Muj ja pyeky trūjtákudu mut ku'am ja 'yana'amun; per kyaj tmudaty yu peky es dya'oogat o dya'ítut pujxndugóty. 30 Kots u j nnija'aju ko yu israelītuty ttukniwinmayu dya'ooga'añu tadu ja'ay, paaty tyámuts ngexy mā mijts; es nandu'un tuts n'anūmu ja di'ibu ni'ūnup es nujx dyaky yu tyu'y'ajtun mā mijun. Ja nnaybyátam.”

31 Net ja soldaādutujk dyajnujxtu ja Paāblu éxtam tū ya"anūmudu, es dyajnujxtu koots extu Antípatrus.

32 Jakumbom jyūmbijttu ja soldaādu ye'ebyu mā ja kwartel, es ja kwaaygyujxyru t'akpanujxtu ja Paāblu. 33 Ko jyajty Sesareeu, ta tkuyajktu ja Paāblu es ja neky mā ja gobernadoor.

34 Es ko t'ijxy ja neky ja gobernadoor, net dyajtūy ja Paāblu:

—¿Madsoo m'it mlugaar?

Es ja Paablū 'yadsooy:

—Silisyū ja'ayuts ūj.

³⁵ Net ja gobernadoor Felūs 'yanmaayū:

—Tyámuts n'awíxut ko kyada'agut ja ja'ay di'ibū tū mni'ūnuty, esuts nmədówut wí'ix jyuna'añ.

Es ja Paablū yajpūtáky mā ja tujk di'ibū Eroodūs pyalasyū'ajt, es kywentū'átudu ja soldaaduty.

24

Paablū, ja gobernadoor Felūs wyinduuy

¹ Kyummūgoxk xūū kyudaky Sesareeū ja Ananiūs di'ibū ijtū teedywyindsūngórk, mut ja mūjja'aydyujk es tu'ugu wingajxū di'ibū xyū'ajtypy Tértulū. Tyādu twinguwá'kū ja gobernadoor Felūs es tjarūjtā'agāñ ja pyeky ja Paablū. ² Es ko ja gobernadoor dyajmīñ ja Paablū, net ja Tértulū tni'ū'nū ja Paablū, es t'anmaay ja gobernadoor Felūs:

—Nja'aygyudákyryuts mā mij, windsūn gobernadoor, ko mijtskyūjxm jyaadyū oy'ajtūn mā tyādu naxwíñudu, es mij m'ane'emy yajxón mut ja oybyū mwinmā'añ. Paaty kyaj mā tsip mut ūdsuty. ³ Es mij tū xytyūñ yajxón tūgekyū mā tyādu israelítuty ja ñaxwíñudu. Nja'aygyudákyryuts mijts, gobernadoor Felūs. ⁴ Per kudiibuts mij nūgoo ja mdiempū nyajtūgóyut, tunū may'ajtūn es xymyūdoo'ítut di'ibuts ūj ngajxaampy. ⁵ Tyādu yedyujk yū'ū axuk ja'ay, es ñejxy oytyim maaty es dyajtsiptūñ yū israelítuty; es nandū'un yū'ū ñigopk'ajtypy ja ja'ayuty di'ibū yajtiip nazareneū ja'ayuty.

⁶ Nandū'un tmūdūjkū wiink ja'ay mā mūj tsajptujk. Paadyuts nmajstū es ndūdyunánduts éxtūmdu n'ana'amūn jyuna'añ. ⁷ Net ja soldaadū windsūngopk Lisyūs myiñ es tyujkū amūjāā, es dyajnejxy ja Paablū, ⁸ es xy'anmaaydyuts ūdsuty di'ibū ū'ūndap nmíndut mā mij. Es tyam mijts kū'am xyñijáwut ja tūy'ajtūn nidūgekyū ti kots nni'ūnudu.

⁹ Esū israelitū ja'ayuty di'ibū naty jápūty, nandū'un jyūnandū ko tyūy'ajtūnuty.

¹⁰ Net ja gobernadoor ja kyū'ū ttuk'ijxy ja Paablū es kyajxut. Ta Paablū jyūnāñ:

—Tyam ūj jotkujkuts nnayjyáwuty es nnayñikajxtu'udā'añdyuts mā mij, mut ko nnija'ábuts ko mij tyam m'ity jeky es myajkutíky mā tyādu naxwíñudu.

¹¹ Mijts kū'am mbaat xpyayo'oy ko je'eynūm majmajtsk xūū kots n'ojtsy Jerusalén esuts n'awdata'añ ja Dios. ¹² Es kyaj tyūy'ajtūnuty kots xpyāātū nnay'oojūdu, es kyajts pán nyajnayñibūdu'kū, ni mā mūj tsajptujk es ni mā justisūtkuty, es ni di'ibū kajpnuts pán mūut ngatsiptūñ. ¹³ Tyādu ja'ayuty

kyaj mbaat dyajtuudyakuda tits xytyukni'u'anudap. ¹⁴ Di'ibu tay'ajtun, nbanejxpyats ja Jesús éxtam Kristu, di'ibu yu'u tyijtap anuu xprujkun. Nmadiimbyats ja Dios éxtamdsu n'aptujk tmuuduñ. Nmubejkypyats tugekyu Moisesu 'yana'amun es tugekyu di'ibu Diosu kyugajxru kyajxtu. ¹⁵ Es uj nmubejkypyats éxtam yu'ujuty nandu'un ko yu Dios dyajjikyryuka'añ tugekyu o'krpu di'ibu ijt oyjya'ay es nandu'un di'ibu ijt ka'oyjya'ay. ¹⁶ Es paadyats du'añam nduna'añ di'ibu oy Dios winduuy es nandu'un ja'ay winduuy.

¹⁷ 'Es kanak jumajtats njedijty wiink nax wiink kajpn, es njambijtyats madsu nnaxu ngajpn es nyaka'añats yu limosnu es ja windsu'kun. ¹⁸ Es jawyiinats nnayyajwátsu. Jápudsu naty muj tsajptujk ñabotsoty es mbujta'aga'añats yu limosnu es ja windsu'kun, es kyaj mut ja mayjya'ay es ni nganayñibudu'ugadats ni pán muut. Es jap tsajptugoty xpyátats ja israelítaty di'ibu tso'omp ma ñaxwiñudu Asyu. ¹⁹ Es japs xpyattu ja israelítaty di'ibu tso'omp ma ñaxwiñudu Asyu, ¿Ti ko ku'am tu kyamindu ja yaa es xyñi'uunadats ma mij, pan tay'ajtun myudajttap ma u'unun? ²⁰ Mut ko yu'ujuty kyaj myindu di'ibu tyam janándap ja yaa, wa'an yu'ujuty tay'ajtun tjuna'andu pan ti peky tu xpyaattats ko nwindunaay wyinduuyaty di'ibu ana'amdap muj tsajptugóty. ²¹ Je'eyu pan yu'ujuty xyñi'uunuyaambats ko njunáñats muk jap ma di'ibu ana'amdap muj tsajptugóty: "Miidsaty tyam xpyekymyoodyuats kots uj nmubeky ko yu o'krpty jyikyryuka'andu."

²² Ja Felus oy tnija'aju wi'ix tmubaktu di'ibu pyanujxtap ja Jesús éxtam ja Kristu, paaty ko tmudooy yu taadu, net jyanáñ:

—Ko myínut ja soldaadu windsungopk Lisyus, n'akmadówupts miyu m'u'unun.

²³ Es net ja Felus t'anmaay ja soldaadu windsun es ja Paablu 'yítut tsimy, per tmo'oyut nandu'un yu awa'ats'ajtun es dyajtukat yu myutnaymyaayubutujk es kyu'ixudat.

²⁴ Es ko 'yijty kanak xuu, ta jyajty jatugok ja Felus mut ja ñudo'oxy Drusilu, di'ibu israelitu ja'ay. Ta tnigajxu ja Paablu es myínut. Es tmudooy ko Paablu myugajxudu wi'ix ja jiky'ajtun ko Jesukristu yajmabéky. ²⁵ Es ko ja Paablu 'yawá'anu es ja ja'ay jyiky'átut tay'ajtun muut es ñay'aguwítsudat ku'am, es ko ja'ay yajpayo'oydyut, net ja Felus ñay'adsu'ku es t'anmaay ja Paablu:

—Winwa'ktútkats tyam. Kots ja tiempu nmudátut, net nnigáxut.

²⁶ Es ja Felus yu'u jyatsojk es ja Paablu myo'oyudat ja meeu es tnasmátsut; paaty janaamuty tnigaxu. ²⁷ Du'un tyuun jyajtu majtsk jumajt. Net ja Felus pyudsuumnu gobernador, es tyujku ja jembyu di'ibu xyu'ajtypy Porsyu Festu. Es ko ja Felus

wy'u'mañ oy mut ja israelítuty, paaty dyajwe'emy ja Paablu tsimy pujxndugóty.

25

Paablu, ja gobernador Festu wyinduuy

¹ Ko ja Festu jyajty es oj t'axaju ja kyutujkun es 'yítut gobernador, kyumduguk xuu tso'oñ Sesareeu es pyatujku Jerusalén. ² Es net ñimiinudu ja teedywyindsúnuty es ja israelítuty ja myujja'aydyujk, es tni'u'umbajttu ja Paablu, ³ t'amdooy ja may'ajtan es tni'axut ja Paablu es dyajmínut Jerusalén. Du'un t'amdooy ko tu naty ñaygyajxudu ja israelítuty es dya'ooga'andu tu'aay. ⁴ Per ja Festu 'yadsooy ko Paablu tap 'yity tsimy Sesareeu, es yu'u ku'am jujpta'agaamp jar. ⁵ Es jynáñ:

—Miits nidu'uguty di'ibu myudajttap ja kutujkun, mnajxtap Sesareeu kots uj nnajxut, es punu tadu yedyujk jamu pyeky, mbaat xyñi'u'umbáttu.

⁶ Festu je'eyu jar 'yijty Jerusalén tuktujk majk xuu es ta net jynajky jatugok Sesareeu. Es jakumbom t'axaju ja 'yuñaaybyajn ma 'yana'ama'añ. Ta tni'ajxu ja Paablu. ⁷ Ko Paablu tyujku, net yajnadujkudu ja israelítuty di'ibu tu tsooondu Jerusalén, es trajtákuudu pyeky kanak nax, per kyaj tyu'y'ajtandujku. ⁸ Es net ja Paablu ñayñikajxtútu:

—Uj, ni tits tu ngatuundugóy mut ja israelítuty ja 'yana'amun, ni mut ja muj tsyajtujk es ni mut ja yajkutujkpu kopk.

⁹ Per ja'a ko yu Festu wu'amaamp oy mut ja israelítuty, paaty ja Paablu t'anmaay:

—¿Tii mnajxaamp Jerusalén es jamuts ndúnat ja tuj'ajtan?

¹⁰ Net ja Paablu 'yadsooy:

—Tyámuts n'ity ma yajkutujkpu kopku kyutujkun, ma mbaaduts ja ndu'y'ajtan yajtúñ. Mnija'ap oy ko kyajts uj ti tu nduundugóy mut ja israelítuty. ¹¹ Es pun tuj'ajtan ko tats ti nduundugóy di'ibuts ngumadówap es xya'oogaduts, wa'ants xya'ooktu; per pun kyaj ti tyu'y'ajtanuty di'ibu xytyukni'u'unup, kyaj pun ja kutujkun tmadaty esuts xykyuyákut ma yu israelítuty. Paaty n'amdóyuts esuts xyajnjxuduts ma ja yajkutujkpu kopk es yu'u ku'am xypyayo'oyuduts.

¹² Ko naty ja Festu tu myadya'aky mut ja jya'ayuty, ta t'anmaay ja Paablu:

—Mut ko tu xy'amdoy es nyajnjxut ma yajkutujkpu kopk es yu'u jjustisatúnat, oy nyajnjxut.

Rey Agripu jya'ty es tku'ixy ja Festu

¹³ Ko 'yijty majtsk tuguk xuu, net jyajty jar Sesareeu ja rey Agripu mut ja toxytyujk di'ibu xyu'ajtypy Berenise, es

tkajxpo'xa'añ ja gobernadoor Festu. ¹⁴ Es kom kanak xuu jap 'yijtū, ta ja Festu tmumadyaky ja rey wi'ixu Paablū 'yity tsimy, es t'anmaay:

—Tyap tu'ugu yedyujk 'yity pujxndugóty di'ibu Felus tu dyajwe'emy. ¹⁵ Kots n'ijty Jerusalén, net ja teedywyindsúnaty esu israelítaty ja myujja'aydyujk tni'u'unudu tadu yedyujk, es xy'amdooyuts es uj njuna'anuduts ko peky tmudaty es wa'an dya'ooktu. ¹⁶ Es uj n'adsooyuts ko yu romanu 'yana'amun kyaj ñigutikyuty es nya'o'kam ja ja'ay pun kyajnumu tyu'ajtun dyaky es ñaywyindánudut mut ja di'ibu u'amp, es ñayñikajxtu'ududut. ¹⁷ Paaty ko yu'ujty myiindu ja yaa, netu jakumbom nnaxwe'tsy ma uñaaybyajn mats n'ane'emy, es nétats nnigajxu tadu yedyujk. ¹⁸ Ja israelítaty kyaj oj 'yuandu éxtamts uj tu n'okwinmay. ¹⁹ Yu'u je'eyu oj ttukni'uunudu éxtamu israelítaty myubaktu, es muut ja Jesús di'ibu o'k; per ja Paablū jyanañ ko yu Jesús jyiky'aty. ²⁰ Es kom kyajts nmwinma'añbyaaty wi'ixuts ja tui'ajtun ndúnat, nétats ja Paablū nyajtūy pun nujxaamp Jerusalén es jápats ja tui'ajtun ndúnaduts. ²¹ Per ja'a ko yu'u 'yamdoo es ja yajkutujkpu kopk Augustu ttúnat ja tui'ajtun, paaty uj nya'ityuts tsimy extu kots uj mbaat ngexy.

²² Net ja Agripu t'anmaay yu Festu:

—Uj nandu'un nmudowaambyuts wi'ix jyana'añ tadu ja'ay.

Es ja Festu 'yadsooy:

—Bom xyumadówt.

²³ Jakumbomu Agripu es ja Berenise jyajtū es ni'igu dya-jniguxh'ktu ja myuj'ajtun, es tyujkudu ma ja kumoñdyujk mut ja soldadu windsungópkuty es mut ja Sesaree myujja'aydyujk. Net yu Festu tnigajxu yu Paablū. ²⁴ Net ja Festu t'anmaay yu Agripu:

—Rey Agripu es miidsaty nidugekyu di'ibu tu ñaymyúkadu mut újaty, tyaa ja yedyujk. Mayu israelítaty tu xy'anuumats mut yu ja'ay jap Jerusalén es yaa nandu'un Sesaree, es du'un jyana'andu esuts nya'oogut. ²⁵ Per ni wi'ix tsoots ngapatu pyojpu es 'yoogut. Es kom yu'u ku'am tu t'amdoy es ja jyustisu yajtúnat ma yu yajkutujkpu kopk Augustu, paaty tats njuna'añ kots ngaxa'añ jam. ²⁶ Es kyajts nnijawu wi'ixuts nnijáyut yu nwindún yajkutujkpu kopk mut yu'u. Paaty tyaa's nyajmíñ ma miits nidugekyu, es waanu ni'igu ma mij, yajkutujkpu Agripu. Tundu may'ajtun, yajtáwdu tyadu ja'ay esuts xy'awánat wi'ix mbaat nja'ayuts, ²⁷ ja'a ko kyajts njawu tyu'ajtunaty esuts ngáxut ma ja yajkutujkpu kopk pun kyajts n'awanu wi'ixu 'yu'unun.

26

Paablē, ja rey Agripē wyinduuy

¹ Net ja Agripē t'anmaay yē Paablē:

—Mbaat mij xyaky ja mdūy'ajtūn.

Ta ja Paablē ttuk'ixy ja kyū'ū es 'yamóndūt, es jyūnāñ:

² —Jotkujkūts nnyjyáwūty esūts ngajxūt mūt mij, rey Agripē, esūts nnyñikajxtu'udūdūts nidūgekyū di'ibū israelítūty tū xytyukni'ūnūts, ³ es waanū ni'igū ja'agyūjxm ko mij mnijā'ap tūgekyū wi'ixūts jaayūm tii ndundū, ūdsūty israelitū ja'ayūty, es mjaygyujkūp di'ibūts nmadyakūpy. Paaty tunū may'ajtūn, mūdoo'ít yajxón.

⁴ 'Yū israelítūty nidūgekyū tnijawū wi'ixūts n'ijty mūt yū'ujty mādśū ngajpn es nandū'ūn Jerusalén, kots nmutsk'ajty es extū tyambaat. ⁵ Es yū'ujty nandū'ūn ñijā'adūp, es pūn tsojktūp jyūnā'andūt tūy'ajtūn, kots ūj n'ūnā'k'ajty fariseū ja'ayūty. ⁶ Es tyam xyajmīñūts es xyñi'ūnūts kots ūj nmūbékyūts ko Dios dyajjikūpyūka'añ yū o'krū éxtūm wyāndaky mūt ūdsūdyū n'aptūjkūty. ⁷ Nidūgekyū israelítūty 'yawijxtūp ko Dios tkūydyūnūt di'ibū wyāndak, es ja'agyūjxm t'awdattū Dios xūñ koots. Mij rey Agripē, yū'agyūjxmū tadū israelitū ja'ay xyñi'ūnūdu kots ūj dū'ūn nūjpp'ixy. ⁸ ¿Ti kyaj miits xymyūbaktū ko Dios dyajjikūpyūka'añ ja o'krū?

⁹ 'Ūjts kū'ūm nwinmaayūts tūyūp kots ūj ndūnā'añ mayū winmā'añ es nmūdsip'átūdūts di'ibū pyanejxūpy yū Jesús nazarenū. ¹⁰ Es dū'ūnūts ndūñ kots n'ijty Jerusalén. Ja teedywyindsūnūty xymyooodyūts ja kutujkūn esūts ūj nbūjtā'agūt puixndūgóty ni nū'ūn di'ibū myūbejkūpy yū Jesús; es ko dya'o'ktū, ūj tūdsū naty nnygyajxūdu mūt ja teedywyindsūnūty. ¹¹ Kanak ókūts ūj ndūydyūñ es agwanū tmastū'udūt yū myūbūjkūn. Dū'ūn tū ndūñūts tu'uk tu'ugū tsajptūjk. Njantsytyukmūdsip'ajtyūts yū'ujty es nbanūjxūts extū wiink kajpn.

¹² 'Es kots ūjū naty nnejxy mā Damaskū, yū teedywyindsūnūty tū xymyoooyūts yū kutujkūn esūts nūjx nmatsy di'ibū myūbūjktūp ja Jesús. ¹³ Rey Agripē, kotsū naty nnejxy, net jam tu'am n'ijxyūts kijkyxyū tu'ugū jājan di'ibū miimp tsajwīnm. Jantsy māk jyajy es kyaj dyū'ūnūty yū xūū jyajy. Tadū jājan jyajty mātš ūj nbū'aay es mādśū njaymyūndūty. ¹⁴ Net ūdsūty nidūgekyū ngūdaadaaydyūts, es nmūdooyūts kots xymyūgajxy mūt ja ebreeū ayuk, es jyūnā'añ: “Saulū, Saulū, ¿tits ko xyryajūdity? Kū'ūm mnayyajtsayūtyūty, éxtūmū yūubū ko tnepy yū kepyjyūjptséty.” ¹⁵ Nétūts ūj n'anmaay: “¿Mbūn mij?, Windsūn.” Esūts xy'adsooy: “Ūjtsūts Jesús, di'ibū mij mbajūdijtypy. ¹⁶ Pūdū'uk es mdānūt. Tū

nnimíñ es mij nmugajxa'añ es ngajxa'añ esu ja'ay xy'awánut di'ibu tyam tñ xy'ixy es di'ibu m'ixup óknem. ¹⁷ Es ujts mij nyajtso'ogup mñ israelítuty es nandu'un mñ kyaj 'yisraelítuty. Es tyam ngexy es mnajxut ¹⁸ mñ ja'ajuty es xya'ijxwa'xut ja ja'ayuty es kyaj ñakyyo'oydyut mñ ja koots it, wa'an dyo'oydyu mñ ja xuuñ it, kudiibu 'yok'ijnudut Satanás kyujoty, Dios kyu'ujóty 'yíttut; esu du'unuts xymyabúktut es yajtuknima'kxtut ja pyeky es yajmo'oydyut ja kuma'añ mut púnuty ijtup ja Diosu jya'ayuty." Du'unuts xy'anmaay ja Nindsun'ajtam Jesús.

¹⁹ Paaty, rey Agripu, nmamudooyuts di'ibuts ja Jesús xytyuk'ijx tsajwínm es di'ibuts xy'anmaay. ²⁰ Jayujpts ngajxwa'xy ja oybyu ayuk mñ ja'ayuty di'ibáty jap Damasku, ta net di'ibáty Jerusalén es mñ tugekyu Judeeu ñax, es nandu'un mñ di'ibu kyaj 'yisraelítuty; es n'anmaayuts nidugekyu es dyajtugátstut yu wyinm'añuty es jyambíttut mñ Dios es ttúnut éxtm ja Dios jyuna'añ. ²¹ Paadyuts xymyajtsta ja israelítuty mñ tsajptuk ñabotsoty esuts xyjaya'oogándu. ²² Peru Dios xpyudujkuts es tyambaaduts ngajxwa'xy ja 'yayuk mut nidugekyu ja'ayuty ko yu Jesús yu'u du'un ja Kristu. Es je'eyu njuna'añuts di'ibu nandu'unu Moisés es ja Diosu kyugajxpu kyuxjaaydyu. ²³ Yu'ujuty jyunandu ko koonam yu Kristu 'yayówut es taanam 'yoogat; es ko 'yoogat, yu'u tim jayujp jikyryúkar jatugok es dyákt ja nitsokun mut di'ibu israelítuty es di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

²⁴ Es ko du'un jyunáñ yu Paablu, net ja Festu yaxkeky:

—iTu mloku, Paablu! Mut mayu m'uxrjukun tñ mjambity loku.

²⁵ Per ja Paablu 'yadsooy:

—Kyajts nloku, gobernador Festu. Tugekyu di'ibuts ngajxpy, tñ'ajtan yu'u. ²⁶ Esu tyadu rey Agripu myudajtypy ja tñ'ajtan di'ibuts ngajxpy, paadyuts nnigajxta'ay yajxón mñ yu'un, mut ko kyaj tyaadu tyuun jyajtu ayu'udsyu. ²⁷ Mij, rey Agripu, ¿tii mmubujk éxtm jyunáñ yu Diosu kyugajxputy? Nnija'abuts ko mmubejkyu.

²⁸ Net ja Agripu jyunáñ:

—Mut waanubu mij yu m'ayuk xytsyeky es nbanujxaduts yu Jesukristu, du'un, ¿kudii?

²⁹ Net ja Paablu jyunáñ:

—Pes mut jawaanubu o mut jamaybyu, Dios tsyejpy ko mij, rey Agripu, es nidugekyu ja'ayuty di'ibuts yam xymyadoo'ijttup, nandu'unxyup mij najx m'ittu éxtm uj, je'eyu ko kyaj mudu kadenu.

30 Net ja rey Agripa pyude'ky, es nandu'unu Festu esu Berenise, es nidugekyu di'ibu naty jap uñaayduur, 31 es ñajxtu wiink tsoo, es ñajjyanánudu:

—Tyadu ja'ay ni ti tu tkatuñ di'ibu pátau tku'oogut o 'yítut pujxndugóty.

32 Net ja Agripa t'anmaay ja Festu:

—Tuuxyur yajnasmatu tyadu ja'ay kooxyur ku'am tu tka'amdoy esu yajkutujkru kopk pyayo'oyudat.

27

Paablu yajmunejxy barkoty Roma tsoo

1 Ko twinmaaydu xyajnujxa'anduts jap Italyu, net ja Festu tkuyajky ja Paablu esu wiingátypu tsimyjya'ay ma ja soldaadu windsún Julyu, di'ibu jap ijtp ma byatayongu Augustu. 2 Nétuts ndujkudu ma tu'ugu barku di'ibu naty tsoonaamp Adramityu es ñajxa'añ Asyu. Yu Aristárkuts muut nuajxtu, yu'u jap kyugajpnuaty Tesalóniku, Masedoñu ñaxwíñudu. 3 Jakumbom njajttats Sidón. Es jap yu soldaadu windsún Julyu tmudajty yu oyjyot es tnasmajtsu Paablu es nujx tku'ixy yu myutnaymyaayubaty. 4 Kots ndso'ondu Sidón, nujxtats aga'añdsyoo ma Tsyipre, mut ko muk jyantsypyoyj es kyaj mbaat tuyu nnejxyats. 5 Es nuajxtats ajkxnáx tsoo Silisyu pyu'aay esu Panfilyu, es njajttats Miiru, Lisyu ñaxwíñudu.

6 Jap yu soldaadu windsún tpaty jatu'ugu barku di'ibu tso'omp Alejandrii es ñajxa'añ Italyu. Nétuts xyajtuju es nuajxtats. 7 Es kanak xuujuats ndu'uyo'oydu odyu'agyu, es jantsy nimajaa njajttats wyinduuyu Gniidu. Es nandu'unu naty jyantsypyoyj. Nétuts nuajxtu wyinduuyu Salmón es n'awdijttats ma Kretu, 8 es nuajxtats nimajaa mejuñbyu'aay extu njajttats ma tu'ugu it di'ibu xyu'ajtypy Oybyu Jyikymyejyñ'aa, Laseeu kajpn wingón.

9 Es dyajtagooydu tiempu kanak xuu es kudsu'ugu kots n'aknujxtat mut ko wyingoonu ja xux po'o. Net ja Paablu dyajky ja kajxwíjuu, 10 es t'anmaay:

—Mugu'uguty, ni'igu 'yaxuuguty yu tiempu. Pyn n'aknujxam, n'ayo'ombátumu net es nyajtago'oyumu net ja barku esu tsemy, es extu njiky'ajtan'ajtam.

11 Per yu soldaadu windsún yu'u pyanuujx éxtamu wyinma'añ yu barku ñiwindsún es yu barku ñigapitank, kyaj ja Paablu kyajxwíjuu tmadooju. 12 Es kom nik oy jatu'ugu kajpn di'ibu xyu'ajtypy Fenise ma ja islu, es jap tu'ugu jikymyejyñ'aa madsoo xuu pyudsemy, ja'agujxm may twinmaaydu waanu oy ko ñajxtat jap, es jap dyajnáxat ja xux po'o.

13 Ko tyugajtsy ja poj es myiñ naje'euy yu jumboy, net ñaj'anmaayudu:

—Oy njo'omam.

Ta ņajxta mā mywingón ja Kreta myejuñbya'a. ¹⁴ Per ko waana 'yijty, net tygajtsy ja poj es myiñ jantsy mak tuboj, ¹⁵ es dyajnejxy ja barka wiink tsoo. Es kom mak pyojy, kyajts mbaat nnajxta éxtamts nnajxa'andu. Nétats nmatstutta ja barka es ja poj mynnajxudat madsoo mynnajxa'añty. ¹⁶ Nétats nnajxta pya'ay mā tu'uga mutsk isla di'ibu xyu'ajyty Kauda, mā waana poj myooñ. Es jantsy nimajaa nyajtjuktas mā barka ja barku'unk di'ibudsu naty ta nwoonda. ¹⁷ Kots nyajtjuktas ja barku'unk, nétats nwo'onda'tsta ja mij barka mut kanaaga tejxyñ kudiibu jyaanwa'xut. Es ndsu'kudats ko ņejxy ja barka pu'ujótm mā txu'aty Sirte. Es net nyajjunajktats ja barka wit es yu poj yajnejxyaty du'añ. ¹⁸ Jakumbom kyajru mak poj myooñ. Net ja barka tsyemy ñugujubijptsondaky. ¹⁹ Es ja myudugak xuu udsuty nyajpudsuumdu di'ibu mudu barka tyu'uyo'oy. ²⁰ Kanak xuu kyajru xuu 'yok'ya'ijxna, es ni mudsaa, ja'a ko ja poj es ja tuu mak jyantsywyery. Nja'aydyagooydyaayñats tugekyu wi'ixats nnitso'ogat.

²¹ Es ko jeky 'yijn, kyajts n'okkaayñudu, net ja Paablu jynañ:

—Mugu'ugaty, tuuxuup xymudoogúkudu es kudiibuxyup ta ndso'onam Kreta es kyajxuup du'an n'ayo'om. ²² Per tyam katu mjotmay'ooktu, ni pán kya'oogat, oy tyadu barku wyindugóyat. ²³ Pes tsu'uy tu'uga Diosu 'yanklus n'ijxyats, ²⁴ es xy'anmaayats: “Katu mdsu'ugu Paablu, mja'tap mā ja yajkutujkra kopk. Nandu'ann Diosu may'ajtjan mdu'unxu es nidugekyu di'ibáty mij mmudaty barkoty, kudiibu pán 'yoogat.” ²⁵ Paaty mugu'ugaty, jotkujk'áttu. Uj nmubejkyryats éxtam ja Dios jyuna'añ. ²⁶ Per yu jikymyejuñ yu' net xyajnujxam mā tu'uga isla.

²⁷ Es ko 'yijty majtsk samaan mats ndu'uyo'oydyu, net koots jápudsu naty Adriyatiku Jikymyejuñóty es ja mak poj xyajnejxyats anajñ aga'añ. Es tsu'pan yu marineeraty wyinmaaydyu ko tpaada'andu nax. ²⁸ Net tkijxta nu'annu kyúkaty ja jikymyejuñ, es t'ijxta ko je'eyu i'px majmókx tu'uk metru. Es waana n'aknujxtats, net tkijxkojkra jatugok. Je'eyu i'px juxtujk metru. ²⁹ Es tsyu'kudu ko nujx kyotu mā jamu tsaa nujoty. Net dyajjunajktu taxku pujxn ajo'kn xku'p tsoo es t'awixtu jotmaymyuat wi'ix xyuñat.

³⁰ Es ja marineeraty twinmaaydyu, net dyajjunajktu ja barku'unk es kya'aga'andu. Nugoobu jynandu ko dyajjunaka'andu pujxn ajo'kn mā barku kopk. ³¹ Es ja Paablu t'awa'anudu ja soldaadu windsun es yu syoldaadutujk, es t'anmaay:

—Pūnu tyāadu kyaj wu'umdu barkoty, kyaj ndsókam.

³² Net ja soldaādutujk ttsujktujktu ja barku'ungu tyejxyñ es dyajkunajxtu mejyñóty.

³³ Es kajamónnum Paablu t'anmaaydyu nidugekyu:

—Tyam majtsk samaan miidsuty kyaj mma'adu es kyaj mgaydyu. ³⁴ Tyam nmunu'xtáktap es mgádyut oynu'unan es xymydatat ja mūjāa es m'akjiky'áttat. Ni tu'uk pán kya'ooga'añ.

³⁵ Es ko du'un ja Paablu jynáñ, ta tkone'ky tu'ugu tsajkaaky, es tja'aygydáky ja Dios mā 'yittu nidugekyu. Net dyajwa'xy ja tsajkaaky es kyaay. ³⁶ Net nidugekyu jyotkujkūdyaydyu es kyaaydyu nandu'un. ³⁷ Ja'a naty udsuty nidugekyu majtsk mūgo'px jatūgū'px majmókx tu'uk. ³⁸ Es ko kyaaydyaydyu, net tkujūbijpnajxtaaydyu yu triigu mejyñóty es ja barku waanu tyo'tykyut.

Barku wyindugoy

³⁹ Ko xunūnu yu marineeruty kyaj t'ixy'attu ja nax, per t'ijxtu tu'ugu pu'u jot es jynandu pūn mbaat ñejxy ja barku jam. ⁴⁰ Es tmudsujkūdyaydyu ja tejxyñ di'ibu wyi-int'ajtypy ja pujxn ajo'kn, es wu'umdaay jap mejyñóty. Es dyaj'yuungadu ja kepy di'ibu ja barku tu'umooyap. Net trujtáku jatugok ja barku wyit es ja poj pyudákadat ñujxut mā pu'u ñipety. ⁴¹ Ja barku oj ñejxy. Esu net ja barku kyopk tyā'tspejky pu'ujótm es kyaj mbaat ñakyyi'xy, es ja jikymyejyñ myujwojppéty jam barku ux'am es tsyā'pxtso'oñ ja barku. ⁴² Net ja soldaādutujk tjaya'oogāndu nidugekyu tsimyjya'ay kūdiibu kya'agut nūgyaapy. ⁴³ Per ja soldaadu windsūn yu'u yajtso'ogaampy ja Paablu es kyaj dyajky yu kutujkun es ja syoldaādutujk dya'oogat ja jā'ay. Net dyajkutijky di'ibu jyajtypy ñūwoonut es ñujxut jawyiin es traadat ja nax. ⁴⁴ Di'ibu kyaj tjattu ñūwoonut, ta tmajtstū taablu pedazu di'ibu ja barku tu tyuktūjūdyā'ay, es du'un pyudsūmdaaydyu nidugekyu jikymyejyñóty, es jyajttu mā nax.

28

Paablu jap Malta

¹ Ko nūdsūmdaaydyuts nidugekyu mā jikymyejyñūn, nétats nnija'adu ko ja islu txu'aty Malta. ² Es ja jā'ayuty di'ibu jap kugajpnaty jantsy ojyja'ayuty, oj dyajmūjūdu jūn, ja'a ko xyuxy es tyu'uyū naty, es xywyoodaaydyuts nidugekyu es njokxprákaduts. ³ Net ja Paablu dyajmiin yu jā'axuyū tu'utspū es trujtáky mā jūnūn. Es tu'ugu awā'andsā'añ pyudseemy mā ja jā'axuyūn, ja jūnūn naty kyugekypy, ta tkūmūdsu'tsu ja Paablu, es jamyū oj wu'umū kyū'ūgūjxm. ⁴ Es ko t'ijxtu ja jā'ayuty

di'ibu jam kugajpn ko Paablü tü tsyu'udsyaty yu tsä'añ es tam tyuuyñ ky'u'ugujxy, net ñay'anmaayü ak yu'u'ujty:

—Paaty dü'an tü jyatyü tyadu yedyujk ko tüy'ajtün axuk ja'ay yu'u. Oy tü jyatse'eky jikymyejyñóty, peru Dios kyaj tü pyujta'agyaty es jyiky'átut.

⁵ Peru Paablü je'eyü twinxijty ja tsä'añ juunóty es kyaj ti jyajtu. ⁶ Ja ja'ayaty nidugekyü t'awixtü na'a ja Paablü kyü'u kyixe'eky o pojün 'yoogut. Es ko jeky 'yijty es kyaj ti jyátyuty ja Paablü, net dyajtagajstü wyinma'añ es jyünandü ko Paablü yu'u tu'ugu dios.

⁷ Es wingón mä ja it, tam tu'ugu yuudákü ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Publyü, es ana'amp mä tadü islü. Yu'uts xymyooy yu jajttákn es xyajkaaydyuts jantsy oy tuguk xüü. ⁸ Es ja Publyü tyeety tap kyo'küü mat ja ne'pyñbya'am esü juun. Net ja Paablü oj tku'ixy ja puma'ay, es kyajxtáky es ja kyü'u tpujtáky mä ja puma'ay. Es net 'yagudaky. ⁹ Net dyajmi-indaaydyü yu pyuma'ay di'ibu jap tsunaaydyur mä islü, es 'yagudaktaaydyü nidugekyü. ¹⁰ Es xyjantsywyindsü'küüds, es ok kots ndujkü mä jatü'ugu barkü, xymyooydyaayuts tugekyü di'ibuts nnidü'uyo'oyur.

Paablü jya'ty Romü

¹¹ Es ko n'ijttats tuguk po'o jap Maltü, taats ndujkü mä tu'ugu Alejandriü byarkü di'ibu jap yajnájx yu xuxpo'o es tmudaty kuxtsetsy di'ibu yu'u dyios'ajttap, di'ibu tyukxu'ajtypy dios xeeñ, Kástor esü Póluk. ¹² Nétats üdsaty njajttü Sirakusu. Es jápüts nwü'umüdü tuguk xüü. ¹³ Jápüts ndso'ondü es ndü'uyo'oyuts mä tugekyü mejyñbya'a extü njajtyuts Rejyü. Es jakumbom ndso'ondüts, es kom jambojp, myumajtsk xüü njajttats Puteoli. ¹⁴ Es jápüts nbattü nija'adyü nmügu'uktüjküts di'ibuts xyajwü'umüdü tuk sümaän, es óknümts nja'ttü Romü.

¹⁵ Ko ja nmügu'uktüjküts jap Romü tü tmüdwüdü ko üdsaty nnajxtü, net tso'ondü es xyujp'yo'oya'andüts tu'aay. Jamts nnaybyátüdü mä txu'aty Apyü Maay. Es óknümts nnaybyátüdü mat ja wiinkrü nmügu'uktüjküty mä txu'aty Tüguügu Jajttákn. Ko Paablü t'ijxy, net jyotkujkü es tja'aygyadáky ja Dios.

¹⁶ Kots nja'ttü Romü, net ja Paablü yajmooy yu kutujkän es abeky tsüünüt mat tu'ugu soldaadü di'ibu kwentü'átüdur.

Paablü Diosü 'yayuk tkajxwa'xy jap Romü

¹⁷ Es ko 'yijty tuguk xüü, Paablü tnigájxu ja israelítadyü myüjja'aydyujk di'ibu ijttap Romü. Es ko ñaymyujküdü, net t'anmaay:

—Mügu'uktüjküty, ni ti tsípüts ngatüñ mat ja nmü'israelítaty es ni ja'a di'ibu jaayüm tyuundur ja n'aptüjküdyuts. Per ja nja'ay'ajtüm di'ibu Jerusalén xymyajtstats es xykyuyajkyuts

ma romanu ja'ay. ¹⁸ Es ko xyajtuudaayuts yu'ujuty, net jyunandu ko kyajtsu nbeky wi'ixuts n'oogut. Es netuts xyjanasmatsuyanduts. ¹⁹ Peru nja'ay'ajtam kyaj ttsojktu esuts nyajnasmatst. Paadyuts uj n'amdooy esuts nmínut ya Romu es yu yajkutujkpu kopk ttúnut yu njustísuts, óyuts ni tits wi'ix ngatukni'uunnu ngu'am ja'ay'ajtam. ²⁰ Paaty tu nyaxudya'aydyu es nnay'ijx nnaybyátam es nmugajxut. Kadenu ku'uxótsyuts uj n'ity ja'agyujxm di'ibu njup'ijxam, udsajtam israelitu ja'ayuty.

²¹ Net jyunandu ja israelítudyu mājja'aydyujk:

—Udsuty kyajnumts n'axaju ni tu'ugu neky mijskyujxm di'ibu tso'omp Judee, es ni pan nmagu'uk'ajtam israelítuty di'ibu jajtp kyaj juna'añ ko axuuk mij tu mduñ. ²² Udsuty nmadowaambyuts di'ibu mij mwinmaapy es di'ibu mij mgajxaampy, ja'a ko nnija'abuts ko otyim maaty ja ja'ay juna'andu ko kyaj 'yóuty nmubujkam ko Jesús yu'u Kyrístuty.

²³ Net trujáktu tu'ugu xuu es jyajttu may ja ja'ay ma yu Paablu. Es jéruup tsyondaky es extu kyudsu'uju Paablu tni-gajxy ja Diosu kyutujkun, es du'un ttuk'ijxtu ja ja'ay pan wi'ix jyunandu yu Moisés es ja Dios kyugajxpty es ja ja'ay ttukmábáktut ko yu Jesús yu'u du'un ja Kristu. ²⁴ Es nija'ajuty tkupujktu éxtum ja Paablu juna'añ, per yu wiinkpu kyaj tmubujktu. ²⁵ Es ko kyaj ti'igy tu ñaygajxudu, net tso'onnu oga'an, tu ja Paablu juna'añ:

—Oy tu juna'añ yu Espírítu Santu mut ja n'aptajk'ajtam éxtum ya'anuumu yu Diosu kyugajxpu Isaiiu:

²⁶ Nujx anuumu tadu ja'ay:

Oy miidsuty xyjamadowdu,

ni na'a xykyajagyúkadut;

oy xyja'ixpudu,

ni na'a xykyamawinma'añbyaattut.

²⁷ Mut ko tadu ja'ayudyu jyot tu jyumbittu juun,

kyaj myadowdu

es tu ja wyiin dyajpi'itsta,

du'un tka'ixtat mut ja wyiin

es tkamadówat mut ja tyatsk,

es kyaj tjagyúkadut mut ja jyot,

es kyajts uj xyñimíndut esuts nyajnitso'ogut.

²⁸ Esu Paablu 'yakjunañ:

—Jaygyúkadu miidsuty ko tyam Dios t'awanuya'añu tyadu nitsokan mut di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es yu'ujuty myadowándap.

²⁹ Ko Paablu du'un juna'añ, net ja israelítuty ñaygajxudu ak yu'ujuty es ñajxtu.

³⁰ Es ja Paābla 'yijty majtsk jamajt ka'pxy mā tyujk
ajuudyiky es t'axajū nidugekyū di'ibū nimiinap, ³¹ es
tkajxwa'xy wi'ix ja Diosū kyutujkūn. Es ttuk'axpaktū
nandū'an mat yū'ugyujxm ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū. Ni
pūn kya''adsipyaty.

Neky Di'ibū Paablū Tyuknigajxtū Ja Romanūs Ja'ayuty

¹ Ҫј Paablū, Jesukristū myuduumbū. Diósuts xywyin'ijx es xpyujtákyuts éxtumū 'yapóstulū esuts ngajxwá'xut yū oybyū 'yayuk.

² Tyādū oybyū ayuk Dios wyāndak dyakáñ extū jékyup mut ja kyugajxputy, es yū'ujuty kyuxjaaydyū mā ja Diosū jyaaybyajtūn. ³ Yū'u dū'un ja ayuk mā yajmadya'aky ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū, ja Diosū 'yU'unk di'ibū jya'ay'ajtungyujxm ijty ja rey Davit tyūmp 'yaats, ⁴ es nandū'un ñiguxē'eky ko Diosū 'yU'unk ko Espírítū Santūkyujxm es mādū Diosū myuk'ajtūn jyikypyejky mā 'ye'ky. ⁵ Yū Jesukristū myay'ajtungyujxm tū xpyujta'agyuts éxtumū 'yapóstulūty, esuts ngajxwá'xut ja 'yayuk mā tūgekyū naxwíñādū, es ndukmūmudówādats es ndukmūbúktūdats. ⁶ Es nandū'un jam mā yū'ujuty Dios tū mwin'ixādū es mja'ay'átūdat ja Jesukristū.

⁷ Nduknigajxtūptsū tyādū neky miidsūty nidūgekyū di'ibáty ijttūp Romū, di'ibátyū Dios tsojkūdūp es tū wyin'ixādū es dyajñajxtūt tu'ugū jiky'ajtūn wá'atspū. Wá'anū nDios Teety'ajtūm esū Nindsūn'ajtūm Jesukristū mgunu'xādū es mmo'oyūdū ja agujk'ajt jotkujk'ajtūn.

Paablū ñijxa'añ Romū

⁸ Tim jawyiin, mut yū'ugyujxmū Jesukristū, nja'aygyūdákypūts ja Dios mut nidūgékyūty miidsūty mut ko yajmadya'aky'áty ja mmūbūjkūnūty oytyim maaty mā tūgekyū naxwíñādū. ⁹ Ja Dios di'ibūts nmūdiimpy amumdu'uk jot es ngajxwá'xyūts ja oybyū ayuk di'ibū ñimadyakypy ja 'yU'unk, yū'u dū'un ñija'ap wi'ixūts dū'uñūm njamyatstū miidsūty mats ti n'amdoy nbūjksóy kots ngajxta'aky. ¹⁰ Ja'ats n'amdeepy nbūjktseebyūts ja Dios es xyajmadā'agūt, pūnū dū'un yajkutiky, esuts nūjx miits ngu'ixtū, ¹¹ mut ko nwin'ixāndūp es ūjtskyujxmū Espírítū Santū myadakūn mmo'oyūdat, es dū'un myajmūjwiinxādū ja mmūbūjkūn. ¹² Ja'ats ūj n'andijpy es ndsejpyūts kodsū naty n'ity mut miidsūty, nnayya'ijt nnayyajxo'onūm nigijxy mādū tyādū mūbūjkūn di'ibū nmūdajtūm.

¹³ Mūgu'ugítūty, ndsejpyūts es xyñijáwūdat ko kanak ok tū njaninūjxā'andū. Tū njantsyjayaku'ixā'andū es ūjtskyujxm oy mwū'amdat mādū Dios, dū'un éxtūm tū ndúñūts mā yū wi-inkpū naxwíñādū. ¹⁴ Pes xpyátprūts ngajxwá'xūdats ja Diosū

'yayuk, du'un mā yu di'ibu grieegaty es nandu'un di'ibu kyaj gyrieegaty, mā di'ibu ūwiyj kajxwiyjaty es éxtam nandu'un di'ibu kyaj 'yuwiyj kyajxwiyjaty. ¹⁵ Paadyats njantsytsyeky es ngajxwā'xa'añats ja oybyu ayuk mā miits m'ittu jap Romu.

Oybyu ayuku myuk'ajtan

¹⁶ Pes kyajts ūj nduktsoydyūñ ja oybyu ayuk, mut ko yu'u du'un ja myuk'ajtanu Dios es ñitso'oktat nidugekyaty di'ibu myubajktap, tim jawyiin mut ja di'ibu israelítaty, per nandu'un mut ja di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ¹⁷ Ja'a ko mut yu oybyu ayuk n'ixy'ajtam ko ja'ay je'eyu oy wu'umdu mut ja Dios ko myubákudu, éxtam ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ: "Di'ibu myubajkungyujxm oy wu'ump mut ja Dios, yu'u du'un jiky'átap."

Naxwíñudu ja'ayu pyeky

¹⁸ Nnija'am ko Dios tkexy extu tsajpótmu myuj tudyu'unan mut nidugekyu axuk ja'ayaty, ja'a ko mut ja 'yaxuk'ajtan t'uxtijtu ja tuy'ajtan. ¹⁹ Nija'adup yajxon di'ibu mbaat yajnijáwu wi'ixu du'un ja Dios, mut ko Diosu du'un tu tyuknijáwudu yu'ujaty. ²⁰ Na'abu Dios dyajkojy ja naxwíñudu es extu tyambaat, tugekyu tyaadu mbaat xytyukjagyujkum wi'ix yu'u ja Dyios'ajtan, es ko Dios mbaat ttuñ oytyiity winu xuu winu tiempu. Paaty ni pán tkanime'xy oy jyajuna'andu ko kyaj tñijáwudu. ²¹ Pes oy tja'ixy'ajtpudu du'un ja Dios, kyaj tu twindsu'ugudu éxtam ja Dios es ni je'eyu tu tkaja'aygyuda'aktu ja Dios, nik ni'igu tu dyajjupptagódyu. Ja'ayu wyinma'añ'ajttap di'ibu kyaj ti tsooty esu jyot wyinma'añ tpujta'aky jantsy juun. Paaty tu wye'emy kubi'its ku'ook. ²² Oy jyanayñigajxudu ko kyuwiyj'átyaty, per nagoo jyantsylyoku'attu. ²³ Ja'a ko tu dyajtagátstu ja myuj'ajtanu Dios di'ibu kyaj tyugoy, mut ja 'yawinnax ja ja'ayaty di'ibu o'ktap, es extu ya'agojwinnajxtap ja joon juyjkaty, ts'a'añaty esu añimal di'ibu taxku kyuu tyeky.

²⁴ Paadyu Dios tu tna'ixy mut ja axukpu winma'añ di'ibu yu'ujaty myudajttap, es du'un tu ttundu di'ibu tsoydyu'un mut nidu'uk nidu'uk. ²⁵ Mut ko kyaj tu tmubuktu ja tuy'ajtan, ja'ayu ja andakun, es tu twindsu'ugudu es t'awdattu di'ibu Dios yajkoj es kyaj t'awdattu ku'umu Dios di'ibu may'ajt windsu'kup winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unaty.

²⁶ Paadyu Dios tyukma'ixaty yu wyinma'añ ja tsoydyu'un mutpu. Pes extu yu toxytyujkaty tugatsy 'yadu'utstu es kadiinam éxtam jyapaadyaty. ²⁷ Es nandu'unu du'unu yedyujkaty kyaj ttundu mut ja toxytyujk, yu'uyu wyinma'añ'ajttap 'yadu'udsu'andu kujkkaknáxy. Yu yedyujkaty ttundu tsoydyu'un mutpu ak yu'ujaty, paaty

dyajnáxtu ja ayo'on esu tųdyu'unan mā ja ky'um nini'x, éxtam ņitúkudu.

²⁸ Es éxtam yu'ujaty kyaj twindsu'uguya'andu Dios, pes ja Dios tu 'yuxtijanū mut ja axuukpū winma'añaty, es du'an ttúndut di'ibu kyaj jyapaadyuty ttúndut. ²⁹ Yu'ayu jyot'ajt wyinma'añajttap tugekyu axuk winma'añ, mu'induunk, adsojk, axukja'ay'ajtan, naywyinnaxuja'ak, yajja'ay'o'ktap, tsip ja'ayaty, win'u'undur, ak jumbit ti t'ixtu, pi'tskajxtap, ³⁰ ņigajx ņimadyáktap axuuk ja myugu'ugaty, myadsip'ajttap ja Dios, axuk kajxtap, muj pátdur, muj ņaydyjuda, myuwinma'añbyat'adúttap axuuk, kyaju tyaak tyeety tmumadowdu, ³¹ kyaj ti tjaygyukuya'andu, kyaj tkuydyundu 'yayuk, kyaj tmúdatu tsojkan, ni ti pa'ayo'on tkamúdaty. ³² Yu'ujaty ņija'adur yajxon wi'ix ja Dios tu dyajnigutúku. ņija'adur ko di'ibáty tyuundabu tyaadu du'umbu, yu'u nitujkup ja o'kan; per du'umam t'aktundu, es extu tyukxondáktap ko wiinkpety nandu'an ttundu.

2

Du'anu Diosu tųdyu'unan tpayo'oy éxtam pyaadyuty

¹ Paaty mij di'ibu wiinkpū mbeky'ijxypy, kyaj mij xymúdaty ja nayñima'xu oy mdimpun'ajtrū, ja'a ko wiinkpū xypyeky'ixy, ku'um mij mnaydyunikajxprétyty, mut ko yu'u mdimtiimpy di'ibu yu'u nandu'an tyiimpy. ² Yajxon nnija'am ko Dios tyukkumadowaampy nidugekyu pojpu tuumbu es ko Dios tpayo'oyaampy nidugekyu tuknáxaty du'an éxtam tųy'ajtanaty. ³ Es mij ko xypayoy ja wiinkpety es nandu'an m'adu'atsy éxtam yu'an, žti mjanaamp xytyijy ko mnitso'ogut ko ja Dios dyaka'añ ja tųdyu'unanu? ⁴ žO kyaj xymujpajta'aky ja tsojkan es ja mya'xtujkan ja Dios, ni xykyapekyu kwentu ko ja'a du'an jyatiimpy esxur mjodumbityu? ⁵ Nūgoo mjantsykyujuunaty es kyaj xyajtúgátsy ja mjot mwinma'añ, es paaty mdukmujkana ja tųdyu'unan ku'um es xykumúduwat ko Dios tpayo'oyut ja naxwíñudu ja'ayaty tų'ajtan muut. ⁶ Tų'ajtan ko Dios myo'oyaampy nidu'uk nidu'uk éxtam pyaadudu. ⁷ Myo'oyaampy ja jyiky'ajtan winu xuu winu tiempu ja di'ibu mudu ma'xtujkan tyuundur ja oybyu es pyanajxtap ja oy'ajtan es ja windsu'kan es di'ibu yajtukjiky'átap winu xuu winu tiempu; ⁸ per mut ja 'yaku tųdyunaampy ja nūgoo kaxkoobaty es di'ibu kyaj tkuydyuna'añ ja tų'ajtan, di'ibu ja'ayu pyanejxypy ja axuk'ajtan. ⁹ Minaamp ja ayo'on es ja muk xaj ok xajan mut nidugekyu taadaty di'ibu tyuundur ja axuukpū, tim jawyiin mut ja di'ibu israelítaty, per nandu'an mut ja di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ¹⁰ Per ni'igu Dios myo'oyaampy

ja maj'ajtun, windsu'kun es agujk'ajt jotkujk'ajtun nidagekyu di'ibaty tyuundap ja oybyu, tim jawyiin mut ja di'ibu israelituty, per nandu'un mut ja di'ibu kyaj 'yisraelituty.

11 Mut ko ja Dios kyaj tu'ugu ja'ay ttseky es jatu'uk kyaj. 12 Pes di'ibaty kyaj 'yisraelituty, kyaj tmadattu tadu Moisesu 'yana'amun. Paaty ko pyekytyundu, yajtukkumadowdap, per kyaj extumxyup tnijawudu wi'ix ja Dios t'ane'emy. Per ja israelituty myudajttabu tadu ana'amun. Paaty ko tkamumadowdu ja ana'amun es pyojrutundu, yajtukkumadowdap extum ja ana'amun jyuna'añ. 13 Ja ja'ay di'ibu jyamadoo'ijtypy ja Diosu 'yana'amun es kyaj tkuydyundu, kyaj yu'ujaty oy wyu'umdu mut ja Dios, yu'uyu du'un oy wu'umdap mut ja Dios di'ibu kyuyduundap extum ja 'yana'amun jyuna'añ. 14 Pes du'un, ko yu di'ibu kyaj 'yisraelituty ttundu extum ja ana'amun jyuna'añ, oy yu'ujaty tkamadajtrudu ja Moisesu 'yana'amun, 15 ya'ijxudap ko Dios tu pyujtakxudu 'yana'amun ma yu wyinma'añ, esu jyot wyinma'añ nandu'un dyajkxhe'egy tyadu ana'amun, mut ko yu wyinma'añaty yajnidu'xup ko peky yu'u di'ibu tyuundap es ya'oybyudsuumap ko ttundu ja oybyu. 16 Du'un tyuna'añ jyata'añaty ja xuu ko Dios Jesukristukyujxm trayo'oya'añ ja ja'ayu ayu'udsyabu jyot wyinma'añ, extum jyuna'añ ja oybyu ayuk di'ibats ngajxwa'xyry.

Israelitu ja'ayuty esu Diosu 'yana'amun

17 Per mij mjanaamp ko m'israelituty, es xytyukmada'aky ja Moisesu 'yana'amun, es xytyukmaj xytyukpaadu ko mij mja'a'atyuty ja Dios. 18 Mnija'ap ja Diosu tsojken es xywyin'ixut ja oybyu, mut ko ja Dios 'yana'amunu du'un tu mdukni'ixuty. 19 Mnayja'ap ko tuj'ajtun xyñijawu wi'ixu wiints xyñu'umo'oy xytyu'umo'oyut es wi'ix xykyujaj xykyudu'xut ja di'ibu jadijtr kubi'its ku'ook, 20 es wi'ix xy'uwij xykyajxwíjut ja di'ibu kyaj tjaygyúku, es wi'ix xya'uxpáku ja uná'ku'unk mut ko xymyudaty ja tuj'ajtun es ja wijy'ajtun ma Diosu 'yana'amun. 21 Pes extum mij mya'uxpejkyry ja wiinkruty, ¿ti ko mganayya'uxpékyuty mij ku'um? Mij mjanaamp ko kyaj nma'tsum, ¿es mma'tsp mij? 22 Du'un mjana'añ ko kyaj nyajtugo'ouym ja pñk úkunu wyindsu'kun, ¿es myajtugeepy mij? Mij m'uxtijry ja agojwinnáx, ¿es tii, mme'tsypy ja oorū es ja platū di'ibu ijtr agojwinnáx tsyajptugótyu? 23 Mdukmej mdukpátup ko xymyudaty ja Diosu 'yana'amun, per kyaj xykyuydyúñ, es du'un kyaj xywyindsu'ugu Dios. 24 Pes ja Diosu jyaaybyajtun du'un jyuna'añ: "Di'ibu kyaj 'yisraelituty myudagoodyup ja Dios mut miitskyujxmaty israelituty."

25 Tūy'ajtanu'u ko myajtsíky waanu mā ja myedyujk'ajtan* , mdu'unxup oynu'unun pūn mgyudyiimpy ja Moisesu 'yana'amun. Per pūn kyaj xykyudyúñ, du'un éxtamxyup mgadim'yajtsujkpu waanu. 26 Es pūn di'ibu kyaj 'yisraelítuty es kyaj tsykyuty waanu, es pūn kyudyiimpy ja Diosu 'yana'amun, du'un ja Dios pyujta'agyuty éxtamxyup tu yajtsíky. 27 Di'ibu pyadiimpy ja Diosu 'yana'amun oyu naty kyatsíkyuty waanu mā yu yedyujk'ajtan, ja'a nuix dyajniuxe'eky ko pekymuat mij ja'agyujxm ko kyaj xykyudyúñ ja ana'amun oy xyjamudajtpu kuxja'ay es mjatsiky'ajtpu waanu. 28 Kyaj nikujxy ja ja'ay 'yisraelitu'attu ko yajtsíky waanu mā yu yedyujk'ajtan esu iwxw'amun wyu'umut mā nini'x, 29 ja'agyujxm ja ja'ay tūy'ajtan 'yisraelitu'attu pūn wi'ix ja 'yaa jyóty, pūnu iwxw'amun myudajttup di'ibu ja Espírítu Santu pūjtáxudup, kyaj tyimja'agyujxmuty wi'ix ja ana'amun jyuna'añ. Pūn pūn myudajtypy ja iwxw'amun 'yaajóty jyodoty, yu'u du'un ja Dios myujja'ap, kyaj yu'udyu ja'ayuty.

3

1 Pes, ¿ti muj'ajtan myudajtypy ko n'israelitu'ajtam? ¿Myudajtypy ja Dios waanu ni'igubu kunu'xun mut yu'ujuty? ¿Tii myudajtypy ja muj'ajtan ko nyajtsujkum waanu? 2 Ja'a. Oytyim wi'ix tsooty. Pes ja jawyiimbu, Dios tyukmu'awdajtu mut ja israelitu ja'ayuty es myoodyu ja Diosu kyu'am ayuk. 3 Tūy'ajtan ko nimay yu'ujuty kyaj tkuyduundu. ¿Tii mbaat njuna'anum ko mut yu'u ja Dios kyaj tnakykyudyuna'añ di'ibu kyajx? 4 ¡Ni wi'ix tsoo du'un ngawinma'añbyátam! Oy nidugekyu ja ja'ayuty jya"andákrudu, Dios ni na'a du'un tkatúñ. Extam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan:

Ñija'adup ja ja'ayuty ko 'yawa'kup di'ibu mgajxypy, kyaj pūn jyuna'anut ko kyaj xypyayo'oy tūy'ajtan muut.

5 Per pūn yu n'axuk'ajtan'ajtam nya'ijxum ko Dios tyiimpy ja tūy'ajtan, ¿wi'ix njuna'anum? ¿Tii mbaat njuna'anum ko kyaj Dios ttuñ di'ibu kyaj pyaadyuty ko xytyukkumado'omu? (Du'unuts ngajxy éxtam naaguty kyajxtu.) 6 Ni wi'ix tsoo mbaat du'un ngajuna'anum. Ja'a ko pūn ja Dios kyaj ttuñ éxtam pyaadyuty, ¿wi'ix mbaat ttukkumadoy ja naxwíñudu ja'ayuty?

7 Pūn ujtsu du'un andakp es ñiguxu'ugut ko Dios tyiimpy kyajxypy ja tūy'ajtan esu du'unu ja'ay ni'igu oy ja Dios t'awdátut, ¿wi'ix mbaadu Dios xytyudyúñuts éxtamu pojpu ja'ayun? 8 ¿Ti ko ngajuna'anum?: “N'oktu'unam ja axukpu es du'un pyudsumat oy.” Tam naagadyu ja'ay

* 2:25 Ix Lukus 1:59.

xyñiwāambétyats nanatakū kots nduk'uxpekyū tyāādū. ĩWa'an ja Dios ttaydyúñuty éxtam ñitákuty!

Nidugekyū udsajtūm ja peky xytyukka'am

⁹ Pes, ĩti mbaat njūna'ānūm ko n'israelitū'ajtūm? ĩMbaat n'oybyudsū'āmūm mat ja Dios kūdiinūm ja di'ibū kyaj 'yisraelítuty? ĩNi wi'ix tsoo! Pes tū nduk'ixtū ko di'ibáty israelítuty es di'ibáty kyaj 'yisraelítuty, nimajtsk pékyuty xymyūmadákūm ja pojpu. ¹⁰ Tyāādū dū'ūn di'ibū myadyakupy ja Diosū jyaaybyajtūn ko jyūna'añ:

Kyaj jaa ni tu'ugū ja'ay di'ibū jiky'ajtp tūy'ajtūn mūat,

¹¹ kyaj jaa di'ibū wyinma'añ'ajtpy ja Dios es tkuydyuna'añ di'ibū tsyejpy ja Dios.

¹² Nidugekyū ja'ayuty jyūditū wiink nū'ū wiink tu'u es tū ñayajtgóyūdu.

Kyaj jaa pūn di'ibū tyiimpy ja oybyū, ni je'eyū tu'uk.

¹³ Mā yo'kjútuty pyūdsemy ja axūk ayuk, éxtam pyūdsemy ja xu'kūnū axūukpū mā yū o'kpu di'ibū tū myā'tnū ko nya'awátsum mā 'yity, mūdu ya'anūty 'yanda'aktū.

Yū 'yayuk dū'ūn éxtam ja awā'andsa'añ xūwat.

¹⁴ Yū 'yāā ujts mat ja ko'oygyajxy tsaatsykyūbétyryū.

¹⁵ Kyaj tpekyjyáwūdu ko yajja'ay'ooktū;

¹⁶ es oytyim maaty ñūjxtū,

yajka'adūp ja ayo'on esū tūgo'oyūn mat ja wiinkpūty,

¹⁷ es je'eyū t'axta'aydyū ja tsip.

¹⁸ Kyaj Dios ttsū'ūgūdu.

¹⁹ Mūgu'ugítuty, tugekyū di'ibū wū'ūmp jaaybyéty mā ja Diosū jyaaybyajtūn, myadyakupy pūnūty ijttap ana'amūn patkū'ūy, es dū'ūn amoñū 'yittat nidugekyū ja'ay ko Dios pyayo'oyūdat ja'agyūjxm ko tijaty ttuun tkajxtū. ²⁰ Paaty ni pūn kyawe'emy oy mat ja Dios mat ko tjakuydyuna'añ ja 'yana'amūn. Pes ja Diosū 'yana'amūn ja'a tyiimpy es xya-jnidū'xūm ko udsajtūm sitūy pojpuja'ay'ajtūm.

Mūbjkūngyūjxm yajpaada'añ ja nitsokūn

²¹ Per tyamū Dios tū xytyuk'ijxūm wi'ix oy nwū'āmūm mat ja Dios kyaj ana'amūngyūjxm. Ñikajxpejtpy yū'ū ja Moisesū 'yana'amūn es ja Diosū kyugajxpūty, ²² mat ko oy wyū'ūmdu mat ja Dios nidugekyū di'ibáty myūbjktap ja Jesukristū éxtamū Yajnitsókpu. Kyaj win'ixy wingexy tkupeky. Oy yū'ūjūty ja israelítuty o kyaj yū'ūjūty, ²³ ti'igyū yū'ū, mat ko nidugekyū tū pyekytyundū es dū'ūn tū tmūjagamga'aktū ja Dios. ²⁴ Perū Dios, mā yū myūj may'ajtūn di'ibū ja'ay tu'unxūp, ñayajk ja Jesukristū éxtamū windsū'kūn es oy nwū'āmūm mat

ja Dios. ²⁵ Pes ja Dios yajk ja Jesukristu es ttam dyókut ja ñe'pyñ ma ja kruuzun es du'un tkubat tkumadówat nidagekyu ja naxwíñudu ja'ayadyu pyojru. Es ko n'axájum ja Jesukristu éxtumu Yajnutsókru, Dios jyo'odsap ja nbojru'ajtum. Yu Jesukristu wyindsu'kən ya'ijxur ko Dios ttuñ mat ja tɔy'ajtun ko oy nwu'umam ja'a muut. Ma'xtujkən muut xytyukninajxum ja pojru di'ibu naty tu ndu'unum. ²⁶ Dios yajnide'xypy es tyiimpy mat ja tɔy'ajtun ko oy wye'emy mat ja ja'ay di'ibu myubujktur ja Jesús.

²⁷ Pən du'un, ¿ma net ja ja'ayadyu myuj pyáttun? ¿Ni ma! ¿Tigyujxm? Ja'agyujxm ko ja'ay wyu'umdu oy mat ja Dios ko tmubuktə ja Jesukristu, es kyaj ja'agyujxm ko tkuydyundu ja ana'amən. ²⁸ Du'un yajnijáwə ko mubujkangyujxm ja ja'ay oy wyu'umdu mat ja Dios es kyaj jya'agyujxmty wi'ix ja ana'amən jyuna'añ.

²⁹ ¿Ti israelitu ja'ayadyu je'eyu ja Dios ja'ay'ajtur? ¿Ti kyaj nandu'un ja Dios tja'ay'áty pánuty kyaj 'yisraelítuty? Nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ³⁰ Pes ta ti'igyu je'eyu Dios, es yu'u myatwe'empy oy mat yu israelítuty di'ibáty myubujktur ja Jesukristu, es nandu'un oy wye'emy mat ja di'ibáty kyaj 'yisraelítuty di'ibáty nandu'un myubujktur ja Jesukristu. ³¹ Pən du'un, ¿njo'tsum ja ana'amən ko n'axájum ja Jesukristu? ¿Ni wi'ix tsoo! Ni'igu du'un n'aktimnikajxpajtum ko oy ja ana'amən.

4

Di'ibu Abraan oj dyaky éxtumu ijxpajtan

¹ ¿Wi'ixu du'un ko yu n'apteety'ajtum Abraan oj wye'emy oy mat ja Dios? ² Pən oy wye'emy mat yu'agyujxm yu oybyu tyu'unən, pes myadajtypy wi'ix tsoo myuj pyaadat. Per tim tɔy'ajtun ko kyaj tmudaty ti muut myuj pyaadat Dios wyindum. ³ Pes ja Diosu jyaaybyajtan jyuna'añ: "Abraan myubujk ja Dios, es paaty oj oy wye'emy mat ja Dios." ⁴ Nnija'am ko yu tuumbu pátur ja myuju'uñ di'ibu tu tnidúñ, kyaj du'un yajmo'oy éxtumu may'ajtun. ⁵ Ni'igu, ja ja'ay di'ibu ja Dios myubujktur, ja Dios di'ibu kyaj tpekyryujta'aky ja pekyjya'ayuty, Dios oy wye'emy mat tadu ja'ayuty ja'agyujxm ko myubúkadu. ⁶ Tyaadu du'un di'ibu Davit junán ko jotkujk ja ja'ay pán oy wu'amp mudu Dios myubujkangyujxm es kyaj jya'agyujxmty di'ibu ja ja'ay tyiimpy. ⁷ Du'unu Davit jyunañ: Jotkujk di'ibátyu Dios tu mya'xuty ja pyojru, di'ibáty yajninajxp ja pyeky,

⁸ jotkujk di'ibáty ja Dios kyaj pyujta'agyuty éxtumu pojru ja'ayun.

⁹ ĶTii yu tyādu jotkujk'ajtan yu'uyu yajmo'oyaamp ja di'ibáty tu yajtsúktu waanu mā yu yedyujk'ajtan, o nandu'un yajmo'oyándur di'ibáty kyaj tsyíkyuty? Pes nan yajmo'oyándur di'ibáty myubujktur ja Dios oy kyatsiky'ajtrudu. Mut ko tu n'okmadyákumbu éxtum ja Diosu jyaaybyajtan jyuna'añ ko mut ko Abraan tmubejky ja Dios, paaty oj oy wye'emy mut ja Dios. ¹⁰ ĶPer na'a du'unu Abraan oj wye'emy oy mut ja Dios? ĶTii mā naty tu yajtsíkyu, o mā naty kyajnumu? Kyaj 'yókuty, jaa mā naty kyajnum yajtsíky. ¹¹ Pes jawyiinu Abraan tmubejky ko Dios tkuydyuna'añ di'ibu naty tu twanda'aky, paadyu Abraan oy wye'emy mut ja Dios. Es extu óknumu du'un ja Dios t'anmaay ja Abraan es yajtsúktu waanu éxtumu ijxw'umun ko Abraanu naty oy oj wye'emy mut ja Dios. Paaty mbaat njuna'anum ko yu Abraan yu'u du'unu 'yaptujkuty nidugekyu di'ibáty myubujktur ja Dios oy naty kyayajtsujkrū. ¹² Esu Abraan nandu'un 'yaptujk'átudu nidugekyu israelítuty di'ibátyu naty tu yajtsúktu waanu es nandu'un myubujktur ja Dios éxtumu Abraan tmubejky mā naty kyaya-tsíkyñm.

Mubujkungyujxm kya'pxy ja wandakun

¹³ Pes ja Dios tyukwandak ja Abraan es ja tuump 'yaadsuty ja naxwíñudu di'ibu yajmo'oyándur éxtumu kyuma'añuty. Pes du'unu tyādu yajwandáky kyaj jya'ajuty mut ko Abraanu naty tu tkuydyuñ ja ana'amun, ja'a du'un mut ko tmubejky ja Dios. Paaty oj wye'emy oy mut ja Dios. ¹⁴ Pes pūn ja Dios tu naty twanda'aky ja kyunu'xun yu'uyu mut di'ibáty kyuydyuundur ja 'yana'amun, pes ja Diosu wyandakun ni tiixur tkatsooty, mut ko ni pūn mbaat tkakuydyuñ, es nanugoobu nmubujkamxur. ¹⁵ Pes ja di'ibáty kyaj tkuydyundu ja ana'amun, pátur ja tyudyu'ununu Dios; es mā kyaj jyaaty ja ana'amun, kyaj mbaat yajpekymyo'oydyu ja'agyujxm ko tkakuydyundu.

¹⁶ Es du'un xytyuk'ijxum ko nmudajtam ja wandakun di'ibu Dios myooy ja Abraan ja'agyujxm ko nmubujkam ja Dios éxtumu Abraan tmubejky. Dios xkyunu'xum namay'ajtan, kyaj yu'uyuty je'eju di'ibu yajmoodyu ja ana'amun. Paaty mbaat njuna'anum ko Abraan yu'u du'un aptujk mā nidugekyu di'ibáty myubujktur ja Dios. ¹⁷ Tyādu du'un di'ibu myadyakupy ja Diosu jyaaybyajtan: "Ūtsuts mij tu nbujta'aky éxtumu u'unkteety mā may ja naxwíñudu." Esu tyādu wandakun tsobatp mut ko Dios ku'am pyjíták, ja Dios di'ibu yajjikypyejky ja o'kraty es tkojy di'ibu kyajnum 'yity.

¹⁸ Es oy kyaxe'ky ko kyaj mbyaaduty, Abraan myubujk ja Dios es du'un 'yaptujk'átudu mayñaxwíñudu. Du'un éxtum ja Diosu naty tu 'yana'umxuty: "Yu mdump m'aadsuty

yyantsymyáuyt.”¹⁹ Abraān myubujk ko Diosu naty tkuydyuna'añ yu wyandakun oy ja Abraānu naty tmudajnu mugo'px jumajtun es jya'ajunup ko kyaj 'yok'u'unkpátnt, mut ko mujja'ayñu ni'igu mut ja ñudo'oxy Saaru.²⁰ Abraān kyaj oj tma'amajtsk tmajotmajtsku di'ibu Dios wyandak, waanu ni'igu t'aktimmabejky es oj ja Dios tmajjáwu.²¹ Pesu Abraān tim tui'ajtanu naty tmudaty ko mut ja myuk'ajtanu Dios kyuydyunaambu naty di'ibu wyandak.²² Paadyu Dios oj oy wye'emy mut ja Abraān ja'aguyjxm ko tmabejky.

²³ Ko ja Diosu jyaabyajtan jyna'añ: “Abraān myubujk ja Dios, es paaty oj oy wye'emy mut ja Dios”, tyaadu kyaj oj yajkuja'ay mut yu'yu Abraān;²⁴ yajkujaay nandu'un mut udsajtumgyujxm di'ibu nmubujkam ja Dios di'ibu yajjikyryujk ja Nindsun'ajtum Jesukristu ko 'ye'ky. Paaty nandu'un udsajtum nwa'umum oy mut ja Dios.²⁵ Jesús yajkuajk es 'yoogat mut udsajtum nbojpu'ajtum, es óknum jyikyryejky es du'un oy nwa'umum mut ja Dios.

5

¹ Es mut ko oy nwa'umum mut ja Dios ja'aguyjxm ko nmubujkam, agujk jotkujk n'ijtam mut ja Dios Jesukristakuyjxm.² Es mada tyadu myay'ajtanu Jesukristu oy xyajpu'umum mut ja Dios mut ko n'axájum éxtumu Yajnutsókpu, nxondákum tyam mut ko Jesukristu xumyutnaxa'anum es n'ijtam Dios wyindum.³ Es kyaj yu'ujty je'eju ndukxondákum, nandu'un ndukxondákum ko n'ayo'om njottugo'oyum, mut ko nnija'am ko nmamadákum ja ayo'on, yu'x xumyo'oyum ja ma'xtujkun;⁴ es ko nmamadákum ja ayo'on mut ja ma'xtujkun, nwa'umum oy mut ja Dios; es ko nwa'um oy mut ja Dios, jotkujk n'awijx njajp'ijxum ja xuu ko Kristu myínut;⁵ es ko jotkujk n'awijx njajp'ijxum ko Kristu myínut, nnija'am ko kyaju Dios xywyin'u'unum, ja'a ko Espiritu Santakuyjxm ja tsyojkan tpujtáky mā njot'ajt nwinma'añ'ajtam.

⁶ Pes mā naty tu nnitugo'oyunu mut ja pojpu es ni wí'ix tsoo mbaat nganayyajnutsókum udsajtum ku'umuty, net ja Jesukristu 'ye'ky mut ja'aguyjxmu pojpu ja'ayuty ko myiñ jyajty ja tiempu di'ibu Dios tu tpujta'aky.⁷ Du'un jajtp ko tu'ugu ja'ay tku'eeky jatu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tui'ajtan mut. Wa'anu da es jantsy apenu yajpaadut pun tku'oogat tu'ugu ojya'aybyu.⁸ Peru Dios xytyuk'ijxum ko ni'igu xytyojkam, mut ko Jesukristu oj xykyu'o'kum maanumu naty nbojpuja'ay'ajtam.⁹ Es mut ko Jesús tteemy dyejky ja ñe'pyñ mā ja kruuz esu du'un oy tu nwa'umum mut ja Dios, waanu ni'igu xyajnitso'oga'anum mā ja tuiydu'unun di'ibu

Dios myo'oyaampy ja pojpru ja'ayaty. ¹⁰ Ja'a ko maanumu naty nnaymyudsip'ajtum mudu Dios, Dios хуруйтáкум агук jotkujk mut yu'u ku'am mut ko 'ye'ky ja 'yU'unk Jesukristu, waanu ni'igu tyam xyajnitso'oga'anam mut ko Jesús jyiky'aty es tyam n'ijtum aguk jotkujk mut yu'u. ¹¹ Per kyaj yu'uyudyu tyaadu je'eyu, nandu'un n'ijtum xi'iky xoñ mut ko Dios хуруйтáкум éxtumu myutnaymyaayubu mut ja'agyujxm di'ibu ja Nindsun'ajtum Jesukristu tu ttuñ mut udsajtumgyujxm.

Adán esu Kristu

¹² Du'un éxtum tu'uk je'eyu ja ja'ay kyaj tmamadooy ja Dios es mudu tyaadu pojprukujxm tsyondaky ja o'kun, paaty nidagekyu ja ja'ayaty 'yooktu, mut ko nidagekyu pyojratuundu. ¹³ Mut ko kyajnum ja Moisés t'axaju ja Diosu 'yana'amun, taa natyu pojraty ya naxwiiñ. Per kyaju ja'ay tkakuydyundu ja ana'amun ma ana'amun kya'ity. ¹⁴ Per oy jyadu'unaty, o'ktu ja ja'ay ko Adán jyiky'ajty extu ko ja Moisés t'axaju ja ana'amun, oy tkakuydyundu tu'ugu ana'amun éxtum ja ana'amun di'ibu yajmooy ja Adán, di'ibu yajtukmu'ijxkijxyu ja di'ibu minaaamp.

¹⁵ Per kyaj tyi'igyaty, mut ko ja may'ajtan di'ibu Diosu ja'ay tyuunur, kyaj dyu'unaty éxtum ja peky di'ibu ja Adán tyuun, per ni'igu myajty ja may'ajtan di'ibu Dios tyuun Jesukristakujxm esu du'un mayjya'ay ttuk'óyudat. ¹⁶ Jatuk peky wi'ix ko kyaj tyi'igyaty ja may'ajtan di'ibu Dios tyiimpy mudu ja'ayaty es ja peky di'ibu Adán tyuun. Mut ko tu'ugu ja'ay pyekykya'ay, nidagekyu ja'ay wyu'umdu pekyoty; es ko mayjya'ay ni'igu pyekytyuundu, net jatu'ugu yedyujk myiñ di'ibu mut ja'agyujxmu ja'ay oy wyu'umdu mut ja Dios. ¹⁷ Nidagekyu ja'ay 'yooktu mut ko tu'ugu yedyujk pyekytyuun, per ni'igu muj ja may'ajtan di'ibu Dios tyiimpy mudu ja'ayaty, namay'ajtangujxm wyu'umdu oy mut ja Dios es tmadattu ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu mut yu'uyu tu'ugu ja'ay, Jesukristu.

¹⁸ Pes éxtumu Dios tpekymyooy nidagekyu ja'ay ja'agyujxm ko tu'ugu yedyujk pyekytyuun, nandu'un ko jatu'ugu yedyujk tu'ajtan ttuun, du'un mbaat ja ja'ay oy wyu'umdu mut ja Dios es tmadattat ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu. ¹⁹ Mut ko éxtumu mayjya'ay pyekytyuundu ja'agyujxm ko tu'ugu ja'ay ja Dios tkakajxykypejky, nandu'unu mayjya'ay wyu'umdu oy mut ja Dios ja'agyujxm ko jatu'ugu yedyujk ja Dios tkajxykypejky.

²⁰ Ko Dios tmooy ja Moisés ja ana'amun, ni'igu ja'ay ttunandu ja pojpru. Es ko oj muj myayu ja pojpru, ni'igu oj muj myayu ja may'ajtan di'ibu Dios tyiimpy mut ja ja'ayaty.

21 Es dū'un éxtum pojpkuyjxm ja'ay 'yookta, nandū'un myajtak'adu'utsy ja Diosu myay'ajtun ko ja'ay oy wye'emy mut ja Dios es yajmo'oydyt ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu Nindsun'ajtum Jesukristakuyjxm.

6

Eeky mā ja peky; jūky mā ja Kristū

1 Pes, ģti net ndu'unum? ģTii n'akpojputu'unum es dū'un ja Dios xytyu'unxum waanu ni'igu ja may'ajtana? 2 iNi wi'ix tsoo! Dū'un n'ijtum éxtumu o'krū mā ja peky. Pes, ģwi'ix mbaat yu o'krū pyojputūn? 3 ģTi kyaj xyñjāwadu miidsaty ko ndi'igyum mut ja Jesukristu ko nnabajtam, nandū'un ndi'igyum ja'a maut ko 'ye'ky? 4 Ko nnabajtam, dū'un n'ijtum éxtum ti'igyū n'o'kum mudu Kristu es ti'igyū mut nnaxtūjkum, es dū'un éxtumu Kristu jyikypyejky Dios Teety myaj'ajtunguyjxm, nandū'un njiky'ata'anum wa'ats, kyaj n'okjiky'ajtunat axuuk éxtum ijtyan.

5 Mut ko pun tu n'o'kum ti'igyū mut y'u, ti'igyū mut y'u njikyryjkm. 6 Es ko n'ijtum éxtum n'o'kum ti'igyū mut ja Jesukristu mā ja kruuz, ja'aguyjxm dū'un n'ijtum es nganakypyejkytyu'unum, kyaj ja pojpu nnakymyadu'unum éxtum ja ja'ayu wyindsan tmaduñ. 7 Ja'a ko mā pūn 'yeeky, ta tnike'eky ja pojpu. 8 Es mut ko tu n'o'kum ti'igyū mut ja Jesukristu, n'okmabūjkum ko nandū'un njiky'ajtum mut y'u ti'igyū. 9 Nnija'am ko Jesukristu tu jyikypyejky, ni na'a kyanaky'ooga'añ, kyaj ja o'kun ja mak'ajtun t'okmudajnu es myumada'agudat. 10 Pesu Jesukristu 'ye'ky je'eyu tugekyu winu xuu winu tiempu es tkabejty tkumadooy tugekyu ja naxwiñadu ja'ayudy pyojputy, es tyam jyiky'aty ja Dios 'yoy'ajtunguyjxm. 11 Nandū'un nayjyāwadu miits éxtumu o'kruty mā ja pojpu, es dū'un éxtum tu mjikyryakta ti'igyū mut ja Jesukristu es xymyadūndat ja Dios.

12 Katu miits mnayyākudu es ja pojpu m'awindumbūkadat es mdukmānjxudat ja jiky'ajtanu axuukru. 13 Katu xyajtūndu yu mnini'x mgbajkaty éxtumu tyuumbajn ja ka'oybyu es dū'un mduktūndat ja pojpu. Nik oy naygyyākudu amumdu'uk jot mā Dios éxtumu di'ibáty tu jyikyryakta, es yajtūndu mnini'x mgbajkaty éxtumu ja Diosu tyuumbajn, es dū'un mduktūndat di'ibu y'u tsyejpy. 14 Mut ko ja pojpu kyaj xywyindsun'attat miidsaty, mut ko miidsaty kyajpu ana'amun mya'itadu, y'u sitay ja Diosu myay'ajtun.

Pūnaty myuduundup ja ka'oybyu

15 Pes mut ko tyam n'ijtum mudu Diosu myay'ajtun es kyajpu ana'amun xyñakyya'ijtum, ģti net n'aktu'unum?

¿Tii n'akpojpatu'unam? ¡Ni wi'ix tsoo! ¹⁶ Pes jaygyúkadu miidsaty. N'okpajtákam éxtam tu'ugu ijxpajtán. Ko pán ñayyákadut tmédúnut jatu'ugu ja'ay, pes tuumbu'ajtabu tadu ja'ay. Nandu'nnu du'nn miidsaty, pnn mbanujxtap ja pojpu éxtam ja ka'oybyu ttseky, pes yu'u mduumbu'ajtadap ja ka'oybyu. Per pnn mduundap miidsaty di'ibu ja Dios tsyejpy, mDiosmaduundap miidsaty. Pnn mmaduundap ja ka'oybyu, mbátadap ja o'kun. Per pnn mmaduundap ja Dios, mjiky'áttap táy'ajtán mñat. ¹⁷ Per yajja'aygyudákr ja Dios, mat ko oy miidsaty tuuyur mduumbu'átadu ja ka'oybyu es xytyuundu ja peky, tyam tu xy'axájadu ja xrpjkan di'ibu myajmooydu es mguyduundap mat winu mjot éxtam ja Diosu myuduumbaty. ¹⁸ Mbaat njana'anam ko ma miidsaty oj myajpekymya'xtu, net oj mnaybyujta'agudu Diosu myuduumbaty es du'nn mjiky'áttat táy'ajtán mñat. ¹⁹ Kajxpuudu du'nn wa'ats esuts oytyim púnaty xyjaygyúkaduts. Tuuyur miits mnaygyuyajkadu ma ja axuk'ajtán es ja pojpu éxtamu ka'oybyu myuduumbu, es mjiky'ajttu axuk; per tyam nayyákadu amumdu'uk jot ma Dios éxtamu myuduumbaty, es mjiky'áttat táy'ajtán mñat, du'nn éxtamu Dios ttseky.

²⁰ Ko miidsaty ijty mduumbu'átadu ka'oybyu es mduktúnudu ja axukpu, ni xykyatuundu kwentu di'ibu naty oy. ²¹ Pes, ¿ti mbujk mbattu ma tadu jiky'ajtanu axukpu?, ko extu mdsoyduundap ko xyjamyatsta. Pesu tyaadu du'umbu jiky'ajtan yajmiimpy ja o'kun. ²² Per tu miits myajpekymya'xtu es tu myajpajta'aktu Dios maduumbaty. Es mat ko tu mnayyákadu amumdu'uk jot es mjiky'áttat éxtam ja Dios ttseky, yu'u mmo'oyudap ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu. ²³ Pes yu pojpu sitay yajkupy ja maju'uñ, esu tadu maju'uñ yu'u du'nn ja o'kun; per Dios nadu'uñu dyaky ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu mat ja'agyujxm Nindsun'ajtam Jesukristu.

7

Kasaadu ja'ayuty éxtamu ijxpajtán

¹ Mugu'ugítaty, miidsaty yajxon xyñijáwudu ja Diosu 'yana'amun. Mnija'adap ko ja ana'amun je'eyu dyajkutíky ma ja'ayun maanum jyiky'aty ja ja'ay.

² N'okpajtákam, du'nn ja ana'amun jyuna'añ ko tu'ugu kasaadu toxytyujk ti'igyu 'yity mudu ña'ay maanum ja ña'ay 'yakjiky'aty; per pnn o'kr ja ña'ay, wu'amp awa'atstúm ja toxytyujk es trákat ja wiinkpu yedyujk. ³ Paaty, pnnu tyadu toxytyujk nayyajkap mat jatu'ugu wiinkpu yedyujk maanum 'yakjiky'aty ja ña'ay, yajtugeepy ja pujk úkunu

wyindsu'kun; per pūn o'kp ja ņa'ay, kyaj dyajtugóy ja pūjk úkūn wyindsu'kun ko wiinkpū yedyujk tpeky.

⁴ Nandu'ūn miits māgu'ugítaty, dū'ūn miits m'ittū éxtūmxyūp m'ooktū mā ja ana'amūn es mdi'igyūdat mat jatū'ukpū, ja'a nĵana'ānūm mādu Kristū di'ibū jikyryujk ko 'yok'e'ky. Dū'ūn ttuūñ es njiky'ajtūm dū'ūn éxtūmū Dios tseky. ⁵ Māt ko māanūmū naty ndu'unūm di'ibū nnini'x'ajt ngubajk'ajtūm tsyejpy, net ja ana'amūn oj xyjot'yujxūm ko pojpu yū'u di'ibū naty ndu'unūm, es ana'amūngyujxm ja pojpu je'eyū ni'igū oj xy'aktuktunā'ānūm ja axūukpū es xytyuknimi'inūm ja o'kūn mat ko dū'ūn n'adátsum. ⁶ Per tyam, mat ko tū n'o'kūm mat ja Jesukristū es tū n'awa'atspūdsū'ūmūnū mā tadū ana'amūn, kyaj nnakymūdu'unūm ja Dios mat yū'ūyū ko nguydyunā'ānūm ja ana'amūn jaybyety, nmūdu'unūm ja Dios mat ja njot'ajt nwinmā'āñ'ajtūm éxtūm ja Espírítū Santū xytyukni'ijxūm.

Peky di'ibū ijtp mā űjūn

⁷ Pes, ĵmbaat nĵana'ānūm ko ja ana'amūn yū'ūjaty ja pojpu? ĵNi wi'ix tsoo! Tadū ana'amūndsū dū'ūn tū xytyuknijawū ti dūn pojpu'ajtp. Kooxyūbū tadū ana'amūn tū kyajana'āñ: "Katū xy'adseky di'ibū wiinkpū jya'a'ajtpy", kyajxyūpts űj tū nnijawū ko dū'ūn pyojpūty ko ndsojkūm di'ibū wiinkpūty myūdajttūp. ⁸ Per kots tū nnijawū ja ana'amūn, ja pojpuats tū xymyo'oy tūgekyū oytyim di'ibū axūk winmā'āñaty. Pes ko ja ana'amūn kya'ity, kyaj ja pojpu ti mā'k'ajtan tmūdaty. ⁹ Ijt tu'ugū tiempū mats njiky'ajty ni nganija'ajats ja ana'amūn. Per kots oj nnijawū ja ana'amūn, net ja peky xytyuk'adsejkyūts ja axūk'ajtan esūts xyajwe'emy éxtūmxyūpts n'eeky. ¹⁰ Ja ana'amūn di'ibū Dios yajwū'ūm es űj nnijāwāt wi'ixūts njiky'átū winū xū winū tiempū, mat ja'agyujxm ja ana'amūn űj nyajpūjta'agyūts esūts nbaādū ja tyūdyū'unūnū Dios. ¹¹ Māt ja'agyujxm ja ana'amūn ja pojpu tpaty wi'ixūts xywyin'ūnūnū esūts űj xyajwe'emy éxtūmxyūpts eeky n'ity.

¹² Tyāādū dū'ūn xytyuk'ijxūm ko tyādū ana'amūn tyū'ajtanaty, wyā'ādsūty es 'yóyaty. ¹³ ĵPer tii, kyaj dū'ūn jyaty ko di'ibū dū'ūn oy tū tyūgatsy axūuk es tūts xya'eeky? ĵNi wi'ix tsoo! Ja pojpu dū'ūn di'ibūts tū xya'eeky, es mat yū ana'amūn xytyuknija'ajats ti dūn ja pojpu, mat ko mā yū ana'amūn yajnijāwū ko jyantsy'axūūgūdyū tadū pojpu.

¹⁴ Nnija'am ko tadū ana'amūn yū'u yajk ja Dios, per pekyjya'ayūts űj, dū'ūnūts űj n'ity pekyoty éxtūm tu'ugū ja'ay di'ibū niteeky 'yity. ¹⁵ Kyajts nnijawū pūn tits xyjajtp; kyajts ndūñ di'ibūts ndsejpy, ni'igūts ndūñ di'ibūts kyaj njatunā'āñ. ¹⁶ Per pūn ndiimbyūts ja di'ibūts kyaj njatunā'āñ, n'axkajpyūts ko yū tadū ana'amūn 'yóyaty. ¹⁷ Es dū'ūn kyaj nnaky'ūjtsūty

di'ibū kyaj tmumədoy ja Diosū 'yana'amun, ja'a du'un ja pojpu di'ibū dūn ijtp mā ujun. ¹⁸ Nnija'abuts yajxon ko mā ujun, pojpu ja'ay, kyaj ni ti di'ibū oy, ja'a ko njatunaambyuts di'ibū dūn oy, per kyajts nmumada'aky. ¹⁹ Maaxuyar jyapaadyuty ndúnədəts ja oybyu éxtamts njadsekyun, ni'igats n'aktūñ ja axuukpu di'ibuts kyaja'ijty njatuna'añ. ²⁰ Paaty kyaju dūn 'yujtsuty di'ibū dūn tyiimpy ja axuukpu, yu pojpu dūn di'ibū ijtp mā ujun, yu'u dūn tyiimpy ja axuukpu.

²¹ Di'ibuts xyjajtp, ko njatuna'añuts di'ibū oy, per jam ja pojpu mats u. ²² Yu njot nwinma'añuts kyupejkyry amundu'uk jot ko 'yoyuty ko ja Diosū 'yana'amun jyuna'añ di'ibuts ndúnar, ²³ per taa mats u n'ity tu'uk di'ibuts xymyudsip'ajtp. Yu pojpu yu'uts xytyuknimiimp ja axuk winma'añ, esu tyaadu tsyiptundū di'ibuts u njija'ap di'ibū oy, es du'unuts xymyudaty éxtamū tsimyjya'ayun, es xytyukmədúñuts agwanū ja pojpu.

²⁴ ĩPuroobū u mat yu'agyujxm tugekyu tyaadu! ĩPants xyajnitso'ogap mā tyadu nini'x di'ibū tu yajtuknikajxpéty ja o'kūnū? ²⁵ Yajja'aygyudákr ja Dios ko jyaaty ja nitsokun mat yu'agyujxmū Nindsun'ajtūm Jesukristū. Pes du'unuts u n'ity: Nwinma'añgyujxmūts u njatseky es u ndúnat di'ibū Dios 'yoyjya'ap, per ja pojpu di'ibū ijtp mats uju nnini'x, ja'ats u xyajpekytyuump.

8

Jiky'ajtūn Espírítu Santūkyujxm

¹ Pes du'un di'ibáty ja'a'ajtudap ja Jesukristū, kyaj 'yawijxaty ni ti tūdyu'unūn, ² mat ko ja Espírítu Santū di'ibū yajkyry ja jiky'ajtūn ja'agyujxm ko ti'igyū n'ijtam mādu Jesukristū, tu xyajnitsókūm es kyaj nnaky'ijtam mā ja pojpu es ja o'kūn. ³ Tu ja Dios ttuñ di'ibū ja ana'amun kyaj mbaat oj ttuñ, ja'a ko naty ja myuk'ajtūn kyujnákaty ko ja ja'ay ttundū di'ibū ĩnini'x kyubajk tsyojktar. Paaty ja Diosū 'yU'unk tkejxy es ya'ijxy éxtamū pekyjya'ay es twindsū'kūn'átat ja ja'ay py-ojpukyujxm, es du'un dyajtūgooy ja pojpu myuk'ajtūn di'ibū naty mā udsajtūm.

⁴ Es mat ko du'un ttuūñ, oj tkuydyūñ mat udsajtūmgyujxm tugekyu di'ibū ja ana'amun xytyuk'ana'amūm, es tyam njiky'ajtūm éxtam ja Espírítu Santū xytyukni'ijxam, kyaj nnakyjyiky'ajtūm éxtam ttseky ja nnini'x'ajtūm ngubajk'ajtūm.

⁵ Pes di'ibáty naysajkudap mat ja di'ibū ĩnini'x kyubajk tsyejpy, yu'u je'eyū wyinmaadydyar di'ibū ĩnini'x kyubajk tsyejpy; per di'ibū naysajkudap mā Espírítu Santū, yu'u je'eyū wyinmaadydyar di'ibū Espírítu Santū tsyejpy. ⁶ Di'ibáty

nayyajkuđap mut ja di'ibu ņini'x kyubajk tsyejpy, tyadu ja'ayuty pátuđap ja o'kun. Per di'ibáty nayyajkuđap ma yu Espírítu Santu, tyadu ja'ayuty pátuđap ja jotkujk'ajtun es ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ⁷ Di'ibu nayyajkuđap ma yu di'ibu ņini'x kyubajk tsyejpy, myudsip'ajttap ja Dios, mut ko ni tkatsoktu es ni mbaat tkapadundu ja Diosu 'yana'amun. ⁸ Paaty di'ibu jiky'ajttap éxtam ttsoktu ja ņini'x kyubajkaty, ni na'a mbaat kyatukjotkuda'agudu Dios.

⁹ Per kom ja Espírítu Santu ijtp ma miidsaty, kyaj mnakyjyiky'attu éxtam ja mnini'x mgubajku tsyojkan, je'eyu du'un m'akjiky'attu ti'igyu mut ja Diosu Jya'ajun. Pes di'ibáty kyaj tmudattu ja Jesukristu Jya'ajun, kyaj yu'u jya'a'átudu Jesukristu. ¹⁰ Pūn m'ijttap ti'igyu mut ja Kristu, oy 'yoogut ja mnini'xaty pekykyujxm, jiky'ajttap ja mja'ajunaty ja'agyujxm ko oy mwu'umdu mut ja Dios. ¹¹ Es kom ma miidsaty ijtp ja Diosu Jya'ajun di'ibu yajjikyryujk ja Jesukristu ma 'ye'ky, nandu'un ja Dios yajjikyryuakap yu mnini'xaty.

¹² Pes mugu'ugítaty, tam di'ibu tsojkap es ndu'unam, per kyaj jya'ajaty es njiky'ajtam éxtam ja nini'x kubajk ja tsyojkan. ¹³ Mut ko pūn mjiky'ajttap éxtam tteky ja nini'x kubajkan, m'ooktap pekymuut; per pūn ja'agyujxm ja Espírítu Santu myajtagoodyur ja mnini'x mgubajku tsyojkan, net ja Dios mmo'oyudut ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu.

¹⁴ Mut ko nidugekyu di'ibu nayyajkuđap es ņu'umo'oy tyu'umo'oyudut ja Diosu Jya'ajun, tyaadudyu du'un di'ibu Dios 'yaxájur éxtamu 'yu'ungun. ¹⁵ Pesu tyadu Espírítu Santu di'ibu n'axájum, kyaj xyajtsu'k xyajja'am éxtamu tuumbu di'ibu kyaj tkuyduún, yu'u du'un xytyuktsojkum ja Dios éxtamu 'yu'ungun. Es ja'agyujxmu Espírítu Santu n'anma'ayum: "Tat-itu'unk." ¹⁶ Ja Espírítu Santu tyi'igyu ma yu n'anmaja'an'ajtam, es xytyuknija'am ko xy'u'unk'ajtam ja Dios. ¹⁷ Es ko udsajtam yu'u xy'u'unk'ajtam, nandu'un madu Kristu xpyaada'anum ja kuma'añ; mut ko pūn nbu'ayo'om ja Kristu, nandu'un xpyátam es n'ijtam ma myuj'ajtun.

Muj'ajtun di'ibu miimp

¹⁸ Paaty kyajts ngwenturajta'aky ja ayo'on di'ibu tyam nyajkujx nyajnajxum. Pes kyaj mbaat ndukmu'ijxkijxyum tadu muj'ajtun di'ibu nbaada'anum ok. ¹⁹ Pes tugekyu di'ibu Dios yajkoj 'yawijx jyujp'ijxtap es t'ixa'andu ja xuu tiempu ko Dios dyajniguxu'ugut di'ibáty 'yu'unk'ajttap. ²⁰ Ja'a ko ma ja Adán pyekytyuun, tugekyu di'ibu ya naxwiin ijtp 'yayoy nandu'un mut ja'agyujxmu pyojru; kyaj 'yayoy mut ko yu'u ku'um ttsejky, Diosu du'un pyujták. Per kyaj wyu'umut du'añam, mut ko tugekyu di'ibu Dios pyujták 'yawijxtap ²¹ ko kyaj 'yokkutugoyánnudu es pátap ja muj'ajtun, ja

awa'atstuuy'ajtan es ja kunu'xan di'ibu pyaattap ja Diosu 'yu'ungaty. ²² Nnija'am ko exta tyam tugekyu di'ibu Dios pyajtak moon tujkp éxtam tu'ugu toxytyuk dyajnáxy ja pijk ado'onan ko tpaada'añ ja maxu'ungu'unk. ²³ Es kyaj yu'ujaty je'eyu 'yayowdu mut ja pijk ado'onan, nandu'an udsajtam di'ibu nmadajtam ja Espiritu Santu di'ibu Dios tu xymyo'oydsyondakum éxtama tump di'ibu jawyiin tump'ajtp, es njajp'ijxum ko Dios xymyo'oyam tugekyu di'ibu xypyátam mut ko xy'u'unk'ajtam, ja'a yu'u ko nmadajtam ja jembyu nini'x. ²⁴ Paaty udsuty ja nitso'ok'ajtan tu nbátam ko du'an njajp'ijxum. Ko ja'ay tu t'ijxnu di'ibu naty tu t'ujp'ixy, kyaj ja'a 'yok'yajtijnú ko t'ujp'ixy. Pes kooxyap ja'ay tu t'axájdu, kyajxyap tnakyjyap'ixy. ²⁵ Per ma kyajnam ti nmadajtam, pes n'ok'awijxum mudu ma'xtujkan.

²⁶ Nandu'an jajtra du'an, ja Espiritu Santu xypyudajkam ma n'ijtam ya'ayow ya'ama'at, mut ko kyaj nnija'am wi'ix ngajxtakum éxtam pyaadyuty, per ja Espiritu Santu xyñinu'xtakum mut udsajtam, mut ko yu'u myudeepy ko ngujx ndujkam di'ibu kyaj mbaat ngajxpu dsu'amum. ²⁷ Es komu Dios ñija'adyaapy tugekyu ja ja'ay jyot wyinma'añaty, ñija'ap yajxon di'ibu ja Espiritu Santu 'yamdowaampy, mut ko yu'u 'yamdeepy ja Diosu jya'ayaty éxtam ja Dios ttseky.

Nmadakum Kristukyjxm

²⁸ Nnija'am ko Dios yu'u tyuknibajtakup tugekyu es ttuk'oy'attut di'ibaty tsojkadup, di'ibaty yu'u tu twoy, éxtam tu ttuknibajtaagu. ²⁹ Mut ko Dios tnija'aju ja jya'ay tim ux'ajp, es yu'ujaty twin'ijxy es 'yítut éxtama 'yU'unk Jesukristu, es du'una Jesukristu kya'axkopk'átut ma mayu myuga'axuty. ³⁰ Es pánadyu Dios tyuknibajtaku ux'ajp es t'u'unk'attut, ja'a twooy; es pánaty wyoo, ja'a oy muut wye'emy; es pánaty oy muut wye'emy, ja'a pyajtak es tmadattut ja muj'ajtan.

³¹ Es mut ko tu nnija'am tugekyu tyaadu, ¿ti dun mbaat n'aktimkajxam? Mut ko Dios xypyudajkam udsajtam, ¿pán xymyudsip'ajtam? ³² Mut ko Dios kyaj oj tkuyaky es 'yoogat udsajtamgyujxm, ¿wi'ix tsoo net xkyamo'oyam tugekyu mudu 'yU'unk? ³³ ¿Pán mbaat tpekymyo'oy di'ibu Dios tu twin'ixy?, mut ko Dios ku'am oy dyajwe'emy mut yu'u. ³⁴ ¿Pán mbaat jyuna'añ: "Pekyjya'ayu tyaaduty?" Jesukristu ku'o'kudu, es kyaj je'eyu kyu'o'kudu, nandu'an jyikypyejky jatagok es tam 'yity aga'añdsyoo ma Dios es xyñinu'xtakum. ³⁵ ¿Pán mbaat xypyujkam ja Kristu tsojkan? ¿Tii mbaat xypyujkam ja ayo'on, o ja jotmay, o mut ko nyajpajudijtam, o ja yuu, o mut ko kyajpu nwit'ajtam, o mut ko xya'ooga'anum mut ja espaadu? ³⁶ Pes éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtan:

Mət mijtskyujxm ʉdsaty n'ittu o'kən jajp'ám;
 du'ʉnats ʉdsaty n'ittu éxtəm ja borreegə di'ibə yajmənəjxtəp
 mə ja o'kən.

37 Ni di'ibədsə taadə xykyatukmastu'udət ja Kristə. Pes yə'u
 du'ʉn di'ibəts xytyukməmadəkp tugekyə tyəədə, mət ko yə'u
 xytsyojkəm. 38 Pəədəyts nmədaty ja təy'ajtən ko ni ja o'kən
 es ni ja jiky'ajtən, ni ja ánkłəsuty, ni ja ka'óybyəty, ni ja
 tyambə, ni ja di'ibə miimp kədákpnəm, 39 ni di'ibə tsajwínm,
 ni di'ibə ayoodaknóty es ni di'ibə Dios yajkoj, kyaj ni ti mbaət
 xykyatukmastútəm ja tsyojkən ja Dios di'ibə myədajtypy mət
 ədsajtəm mə yə Nindsən'ajtəm Jesukristə.

9

Wynwijtsypy ja Dios púnaty tsyejpy

1 Extəmə myəduumbə Kristə, ngajxyədsə təy'ajtən es kyajts
 n'anda'aky. Ja Espírítə Santə ana'amp mədsə nwinmə'əñ
 es təy'ajtənəts njənə'əñ. 2 Ndimmədajttiłbyəts ja aməy jot-
 may. 3 Oyxyəpts njatseky es kajxpéky ndim'ítət es kyajts
 n'ok'ijnət ti'igyə mədə Kristə pən o'oyəpxyər es ttuk'oy'áttət
 ja nməgu'uk'ajtəm, ja israelitə ja'əyaty, 4 ja Israelə tyəmp
 'yəəts du'ʉn éxtəm əj. Dios kyupəjkədə éxtəmə 'yu'ungəty
 es tyuk'ijxədə ja myəj'ajtən es ttuun ja kajxy'átypy mət
 yə'u, es tmooydyə ja 'yana'amən esə wyəndakən es wi'ix
 twindsə'ugədət ja Dios. 5 Nan yə'udəy du'ʉn ja tyəmp 'yəəts
 ja Abraən, Isəə esə Jakooob, es nandə'ʉn jya'ay'ajtəngyujxm
 'yijty tadə tyəmp 'yəəts ja Kristə, oy ja'ijty jyaDíósaty di'ibə
 ana'amp mə di'ibə jaa'ajtp tugekyə. ¡Wa'an dya'awdaty mə
 tugekyə it naxwíñədə winə xəə winə tiempə! Wa'an du'ʉnəty.

6 ¡Per kyaj mbaət njənə'anəm ko Dios tə dyajtəgətsy
 ja wyəndakən! Ja'a ko kyaj nidugekyə yə israelitəty oj
 wyin'ixədə Dios éxtəmə jya'ayən. 7 Es nan ni yə'u Dios
 tkaja'ay'áty nidugekyə ja Abraənə tyəmp 'yəədsaty, mət
 ko Dios t'anməəy ja Abraən: “Yə'əyə du'ʉnə tyəmp 'yəəts
 ja Isəə yajkwentəpəjtə'əgəp éxtəm mja'ajən.” 8 Tyəədə
 xytyuknija'am ko kyaj ja ja'əy Dios 'yu'unk'átyaty pənə
 wi'ix pən ja tyəmp 'yəəts ttukmíñ ttukajtə, ja'a ja ja'əy
 Dios u'unk'ajttəp di'ibə miin jajtə mə ja Dios tkuydyun ja
 wyəndakən, 9 mət ko du'ʉn wyəndaky: “Jəmbítəpts mə ja
 tiempə tpaədət esə Saarə tə naty dyajmín dyajja'ty tu'ugə
 u'ungu'unk.”

10 Es kyaj yə'əyaty, nandə'ʉn ja Rebekə 'yu'unk majtskrə,
 ti'igyə tteety'ajttə ja Isəə, ədsajtəm n'apteety'ajtəm. 11 Oyə
 du'ʉn, kyajnəm natyə tyədə majtskrə u'unk myiñ jya'ty es
 ni tkatúnəm naty tii, ni yə oybyə es ni yə axəəkrə, ja'a

ko tyúñaty di'ibū Dios tsyojk ko twin'ijxy di'ibū yū'u kyupejkyry éxtamū jya'ayūn, ¹² kyaj ja'agyūjxm ko tu'uk tu'uk tii ttuñ tkatúñ, es ja Rebekū ya'anmaay: "Yū mga'axkórk yū'u tuumbū'átudūp ja mutskpū." ¹³ Dū'ūn éxtamū ja Diosū jyaaybyajtūn jyūna'añ: "Ndsejpyūts ja Jakoob, perū Esā'uū kyaj."

¹⁴ ¿Tii mudū tyaadū mbaat njūna'anūm ko kyajū Dios ttuñ ja tūy'ajtūn? ¡Ni wi'ix tsoo! ¹⁵ Mūt ko Dios t'anmaay ja Moisés: "Ūj nmudátupts ja pa'ayo'on mūt ja di'ibūts ūj nba'ayowaampy, es nmudátupts ja ma'xtujkūn mūt ja di'ibūts ūj nmūma'xtukaampy." ¹⁶ Es dū'ūn kyūxe'eky ko di'ibū Dios tyiimpy, dū'ūn ttuñ mūt ko yū'u kū'ūm pya'ayowaampy, kyaj mūt ko ja ja'ayūty dū'ūn ttsoktū es nī mūt ko ti oynū'ūnūn tū ttundū. ¹⁷ Mūt ko ja Diosū jyaaybyajtūn jyūna'añ ko Dios t'anmaay ja Ejiptū ryey: "Paaty tū nbūjta'aky éxtamū rey es nya'ixūdūts mā mijūn ja nmūk'ajtūnūts es dū'ūn ya'ixūt ja nmūj'ajtūnūts mā nidūgekyū naxwīñūdu ja'ayūty." ¹⁸ Tyaadū xytyuknija'am ko Dios ya'ijxap ja pya'ayo'on mā di'ibū yū'u tsyejpy, es nandū'ūn dyajkujuunda'aky di'ibū yū'u yajkujuunda'agaampy.

¹⁹ Jaa da púnūts xy'anūmūp: "Pūn dū'ūnū dū'ūn, ¿wi'ix mbaat ja Dios xpyekymyo'oyūm oynū'ūnūn pūn kyaj mbaat pún tūjpkūwā'agū di'ibū Dios tsyejpy?" ²⁰ Esūts ūj n'adsoy: ¿Es mbūnū dūn mij ko dū'ūn xyñi'ow xyñiyāaxū Dios? ¿Tii wa'anū tu'ts t'anūmū di'ibū yajkójūp: "Ti kots mij dū'ūn tū xpyotsy?" ²¹ Pes ja tu'ts pojtspū yajkejpy ja tyexy tyazū éxtamū yū'u kū'ūm ttseky. Yū'u pátap dyajtūnūt kujkwa'xy ja mo'onts es tpótsūt tu'ugū jantsy oybyū di'ibū myū'uñāapy ja pūjy, es jakujkwa'xy mbaat dya'oyū tu'uk di'ibū oywyi'ix yajtūñ. Pes ja mo'onts jya'a'ajtypy yū'u.

²² Nandū'ūn jajtrū dū'ūn, ja Dios pátap ttūnūt di'ibū yū'u tsyejpy. Yakaampy tu'ugū ijxpajtūn wi'ix ja tūdyū'unūn dyaky es dya'ixa'añūty ja 'yajkūn es myūmadak mūt ja mya'xtujkūnū tadū ja'ayūty di'ibū yū'u tyuknibūjtáku es ñūjxtūt ayoodaknóty. ²³ Nandū'ūn pátap es dya'ixūdūt yū myūj'ajtūn mūt ja ja'ayūty di'ibū yū'u myūdajtypy mūt ja pa'ayo'on, mūt ko jawyīñūbū naty yū'u tū ttuknibūjtaagū es n'ijtūm mā myūj'ajtūn, ²⁴ ūdsajtūm, di'ibátyū Dios wyoo es tpa'ayooy, kyaj jye'eyūty ja israelítaty, per nandū'ūn di'ibūty kyaj 'yisraelítaty. ²⁵ Extamū jyūna'añ mā ja Diosū kyugajxpu Oseeus tkūxjāay:

Di'ibátyūdsū naty kyaj njā'ay'átyūts,
yū'ūts njā'ay'áttap,
es di'ibátyūdsū naty kyaj ndseky,
njūna'anūpts ko yū'ūts ndsojktap.

26 Es nan jam jyunáñ:

“Kyajts miits njá'ay'áttu,

nan jamy n'axájúduť miidsuty éxtumts ja n'u'ungun”,

du'nn jyunana'añ ja Dios di'ibu jiky'ajtp.

27 Es mut ja israelítuty, ja Diosu kyugajxpu Isaiiu jyunáñ: “Oy ja israelítu ja'ayuty jyamay'ajtrudu ja tyuump 'yaadsuty éxtum ja pu'u jikymyejyñbyu'aay, je'eyu waanu yu'ujuty ñitso'oktat.

28 Mut ko yu Nindsun'ajtam Dios tsojk es kexy ka'pxy tkuydyu- unda'aya'añ yu 'yayuk ma tugekyu ja naxwiñudu.” 29 Es éxtum nandu'nn ja Isaiiu jyunáñ jawyíñup:

Kooxyubu Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy,

oj xykyatukmnikákum waandi'knu ja'ay,

tuuxyup ndimkutugo'oyum tugekyu,

éxtum jyajty ja Sodomu kajpn esu Gomorru kajpn.

Israelitu ja'ayuty es ja oybyu ayuk

30 ¿Ti xytyukjaygyujkum tugekyu tyaadu? Pes xytyukjay- gyujkum ko yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty myubujkungyujxm oy wyu'umdu mut ja Dios oy tka'axtaaydyu es du'nn 'yíttat mut ja Dios, 31 es ja israelítuty sitay jyatunandu éxtum ja Dios t'ane'emy es du'nnxyup oy wyu'umdu mut ja Dios, per yu'ujuty kyaj ttuk'oybyudsuumdu. 32 ¿Es ti ko tkatuk'oybyudsuumdu?

Ja'a ko jyamada'agándu es ja Dios yajnitsó'ogudat mut ja di'ibu yu'ujuty ku'm tyuundur es kyaj mut ja'agyujxm ko ja'ay t'axájudu Jesús éxtumu Yajnitsókpu, mbaat njuna'anum ko yu'u tyukkunajpudu. 33 Du'nn jyajty mudu israelítuty éxtum jyunana'añ ja Dios ma ja jyaaybyajtun:

Nbajta'agupts ma Syon kajpn,

tu'uk di'ibu éxtumu tsaa yajtukkunárup

es kyudáwdut ja ja'ayuty;

es di'ibáty myubejkyu yu'u,

ni na'a tkamadáttat ja tsoydyu'un.

10

1 Mugu'ugítuty, di'ibuts sitay njantsytsyejpy amumdu'uk jot es n'amdoy nbujktsóyuts ja Dios, ja'a du'nn es ja is- raelítuty ñitso'oktat. 2 Ku'umts uj n'awanu ko yu'u sitáyuty 'yawdatándup ja Dios, per kyaj tjaygyúkuđu ti Dios tsyejpy.

3 Pes kyaj tjaygyúkuđu wi'ixu ja'ay oy wyu'umdu mut ja Dios, ja'a tyunándup es tpayo'oya'andu kyuum winma'añgyujxm wi'ix oy wyu'umduť mut ja Dios, kyaj tkupaktu wi'ix ja Dios jyunana'añ es oy wyu'umduť ja'a mmut. 4 Jabaat ja Moisesu 'yana'amun tyuun ko myiñ ja Kristu, es du'nn nidugekyu oy wyu'umduť mut ja Dios ko Kristu tmubaktu.

5 Moisés ñigajx wi'ixu ja'ay oy wyu'umduť mut ja Dios ana'amungyujxm ko jyunáñ: “Di'ibu kyuydyiimpy tugekyu

tugekyu di'ibu tadu ana'amun ñi'ana'amap, tadu ja'ay 'yaxájur ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu." ⁶ Per ko ja'ay wyu'umdu oy mat ja Dios mabujkangyujxm, du'un jynañ: "Katu mjuna'añ mjodoty mwinma'añoty: ¿Pánu da patákur tsajpót?" (Ja'a du'un es dyajjunákut ja Kristu.) ⁷ Ni mgajuna'anut: "¿Pánu da kuda'agur ayoodaknóty?" (Ja'a du'un es ja Kristu dyajjikypyákut.) ⁸ Pes du'un ja Diosu jyaaybyajtun jyna'añ: "Wingu'uy agu'uy es aajóty jodoty ja ayuk xymudattu." Yu'u ja ayuk di'ibuts uj ngajxwa'xypy. ⁹ Pún mat ja m'aa mjuna'añ: "Ngupejkyuyts mij, Jesús, éxtumdsu nWindsún", es pún mmabejkyuy mat ja mjot mwinma'añ ko Dios yajjikypyujk ja Jesús ko 'ye'ky, net nnitso'ogut. ¹⁰ Mat ko mudu njot'ajt nwinma'añ'ajtam nmabujkam ja Dios es net nwa'umam oy mat ja Dios, es mat ja n'aa'ajtam njuna'anam ko Jesukristu Nindsun'ajtam, es yu'u du'un xytyukpátam ja nitsokan.

¹¹ Pes ja Diosu jyaaybyajtun jyna'añ: "Pún myabejkyuy yu'u, ni na'a kyatsoydu'unga'adat." ¹² Tyaadu xytyuknija'am ko Dios kyaj t'ijxkijxyu di'ibu israelitu o di'ibu kyaj 'yisraelítaty, mat ko yu'u ku'um ja Jesús Nindsun'ajtam'ajtp mā tugekyu, es yu'u kyuni'xypy muj wiin kajaa nidugékyuty di'ibu manu'xtákurap. ¹³ Mat ko ja Diosu jyaaybyajtun jyna'añ: "Nidugekyu di'ibu manu'xtákurap éxtamu Nindsun'ajtam, nitso'oktur." ¹⁴ ¿Per wi'ix mbaat t'awdaty éxtamu Nindsun'ajtam tu'uk maanum kyaj tmabeky? ¿Es wi'ix mbaat tmabeky pún kyaj tmadoy yajmadya'aky? ¿Es wi'ix mbaat tmadowdu yu'uju 'yayuk pún kyaj ni pún kyatukmamadya'agadu? ¹⁵ ¿Es wi'ix mbaat yajtukmamadya'aky ja Diosu 'yayuk pún kyaj pún tyuknigéxyuty? Du'un éxtamu Diosu jyaaybyajtun tmadya'aky ja di'ibu kyajxwa'xtur ja Diosu 'yayuk mā jyna'añ: "jyantsytsyújaty ko jya'ttu di'ibu xytyuknimi'inam ja oybyu ayuk!"

¹⁶ Per kyaj nidugékyuty ja israelitu ja'ayaty tmabaktu yu ayuk, du'un éxtam jynañ ja Diosu kyugajxpu Isaiia: "Windsún, ¿pún tu tmabeky ja di'ibuts udsaty ngajxwa'xypy?" ¹⁷ Paaty, myabujktur ja ja'ay ja Dios ko t'amadoonáxtu ja ayuk, es di'ibu 'yamadoonajxtur, Kristu yu'u ñimadyakypy.

¹⁸ ¿Per tii, kyaj tu tmadowdu ja israelítaty ja Diosu 'yayuku? ¡Ti ko kadii! Ja Diosu jyaaybyajtun jyna'añ:

Ja ayuk tu yajkajxwa'xy es tu yajnijáwu mā tugekyu
naxwíñdu,

es ja 'yayuk tu jya'ty extu mā naxwíñdu kyugxu.

19 ¿Per tii, kyaj ja israelítaty ta tjaygyúkudu ja Diosu 'yayuk? ¡Ti ko kadii! Pes jawyiinu Moisés jyunáñ ko Dios 'yawa'anu: Nyajnaywyinnaxujáwudupts miidsuty mut di'ibuts may'ajtungyujxm ndúnup ma di'ibu kyajts nja'ayuty, ujtsuts miits nyajjot'ambúktup mut ja'agyujxm ja ja'ayuty di'ibu kyaj tjaygyukuya'andu.

20 Es nandu'un Diosu kyugajxpu Isaiiu jotmuk'ajtun mut jyunáñ ko Dios y'awa'anu:

Di'ibuts kyaj xy'uxtaaydyu, ojts xypyaattu; tats nnyadyuk'ixuty ja di'ibátyu naty kyajts xyajnidáwudu.

21 Isaiiu t'anmaaydyu nandu'un ko Dios tmadyaky ja israelitu ja'ayuty ma jyunáñ: “Tuk xudugóy ta n'awíxyuts es ta nja'axajya'andu majtsk adu'umgu'uty es xynimínuduts di'ibu kyajts xymyumdowdu es kujuunaty.”

11

Israelitu winwitsypyu

1 Tyam nyajtáy: ¿Ti tuu Dios ttim'uxtijta'ay ja israelitu ja'ayuty? ¡Ni wi'ix tsoo! Pes uj ku'am israelitu ja'ayuts, tyump 'yaats ja Abraan esu Benjamink. 2 Kyaj ja Dios t'uxtij ja jya'ay di'ibu extu jékyup ñijawu éxtamu jya'ayuty. ¿Tii kyaj miits xynijáwudu éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaay-byajtun ma yajmadya'aky éxtam ja Diosu kyugajxpu Eliiis tm'u'uñ ja Dios mut yu'agyujxmu israelítaty? Du'un jyunáñ:

3 “Windsán, ta dya'ooktu ja mgugajxpaty es ta dyajkutugóydyu yu m'artal; ujts naydyi'igyu ta nwe'emy, es extu uj nandu'unuts xya'ooga'andu.”

4 ¿Per wi'ix ja Dios 'yadsoojumbijtu? Du'un jyunáñ: “Juxtujk mílnum ja ja'ayuty xy'akwu'umxuduts di'ibu kyajnum twingoxtánudu ja Baalu 'yagojwinnáx.”

5 Nandu'un jajtpe du'un 'yakwe'emy tyam waanu ja ja'ay di'ibu mut ja Diosu myay'ajtungyujxm yajwin'ijxy. 6 Es pun Dios may'ajtungyujxm wyin'ijxudu, kyaj mbaat njuna'anum ko yu'u jya'ay'átudu Dios mut ko ku'am ti ttundu. Mut ko di'ibu yajpátp ja'agyujxm ko ti ndu'unum, kyaj yu'u yajtijy ko may'ajtungyujxm yajpaaty.

7 ¿Wi'ixu du'un? Kyaj ja israelitu ja'ay oj tpaattu di'ibu jya'uxtaaydyup, per pyattu ja ja'ay di'ibátyu ja Dios wyin'ijxudu. Es punaty Dios kyaj wyin'ijxyu, ju'undaaydyu jyot wyinma'añuty. 8 Yu'u du'un di'ibu ja Diosu jyaaybyajtun myadyakypy ma 'yity kaxja'ay: “Dios myooyu juun jyot wyinma'añuty es yu wyiin kadiibu 'yíxtut esu tyatsk kadiibu myadówdut. Es du'uñumu du'un tyambaat.”

9 Es ja rey Davit 'yamdoo pyajktsoo ja Dios du'un: Wa'an ja myuj xuu jyumbitu éxtamu trampu esu tu'uyun, éxtamu tsaa di'ibu tyukkunápudup

esū dū'an yajtūdyūdūt.

¹⁰ Wa'anū wyiīn twindsu'u twingoodsū kudiībū 'yíxtūt;
wa'an dū'ūñm 'yity ja jyūbajk uutsy.

Nitsokūn pūnūty kyaj 'yisraelítūty

¹¹ Pes nyajtáwdū: ¿Tii kunajpūdū kudaādū ja israelítūty es kyutūgoodyū tūgekyū tūgekyū? ¡Ni w'ix tsoo! Mūt ko yū'ūjūty pyojpātūundū, ta ja nitsokūn tū myiñ mā di'ibū kyaj 'yisraelítūty, es dū'an ñaydyukwinnaxūjāwūdūt di'ibū israelitū, es tšóktūt nandū'ūn di'ibū Dios tū tmo'oydyū di'ibū 'yaxajū Jesukristū. ¹² Mūt ko pyekytyuundū ja israelítūty es pāadyū dū'ūn dyajtūgoodyū ja kyunu'xanūty, Dios tū tkuni'xy kanāk nipat ja di'ibū kyaj 'yisraelítūty. Pes waanū kajaa yajkunu'xtūt nidūgekyū naxw'īñūdū ja'āyūty ko Dios tkunu'xtā'āyūt nandū'ūn ja israelítūty.

¹³ Nmūgajxtūpts miits di'ibáty kyaj m'israelitū'attū. Tūy'ajtūnū'ū ko Diósūts xykyajx esūts miits xy'apóstalū'áttūt. Pāadyūts nnygyūyákyūty amumdu'uk esūts nguodyūnūt tyādū tu'unūn. ¹⁴ Es dū'ūnūts ndūñ esūdsū njā'ay xytyuk'adsóktūt ja nitsokūn di'ibū miits mmādajttūp, es dū'ūn nandū'ūn nāagūty ja israelítūty 'yaxájūdūp ja Jesús. ¹⁵ Ko yū'ūjūty kyaj tkupūjktū ja nitsokūn di'ibū Dios jamo'oyānū, net ja Dios 'yūxtijū es jyūnāñ mmo'oya'anūdū ja nitsokūn miits di'ibū kyaj 'yisraelitū'attū. Es ko yū'ūjūty ñayyajtūgátsūdūt, dū'ūn 'yítūt éxtūmxyūp tū jyikyryūktū mā tū 'yooktū. ¹⁶ Ko ja Dios yajtukmay'áty ja jawyīmbū tsajkaaky di'ibū miimp mā ja jembyū pūjta'aky, nandū'ūn yajtukmay'áty tūgekyū tyādū pūjta'aky. Es pūn ja Dios yajtukmay'áty ja kepy'āats, nandū'ūn yajtukmay'áty ja 'yaay xye'entsy.

¹⁷ Mbaāt njūnā'anūm ko ja israelítūty dū'ūn éxtūm ja 'yaay xye'entsy tu'ugū oliivūs kepy di'ibū kuyu'uy kudajy. Nāagūdyū tyādū kepxye'entsy tū yajkupoottū. Pes miidsūty di'ibū kyaj 'yisraelitū'attū, di'ibū dū'ūn éxtūm ja kepxye'entsy aamyóty ujtsótyryū, tū myā'agojmúktū mūt ja oliivūs kepy di'ibū ijtp kuyu'uy kudajy, es dū'ūn miidsūty tū xy'axájūdū mjiky'ajtūn mūt yū'ūgyūjxmū tadū oliivūs kepyū kuyu'uy kudajpyū. ¹⁸ Pāaty katū mnayjyáwūty waanū oy es kudiinūm ja oliivūs kepyū 'yaay xye'entsy kū'ūm. Pūn mnayjyawūyānūp waanū oy, jamyats ko mij kyaj xymyo'oy ja jiky'ajtūnū tadū kepy'āats. Nik yū'ū dū'ūn ja kepy'āats mij myajjiky'ajttūp.

¹⁹ Wa'anū da mjūnā'añ: "Ja'agyūjxm tpo'ttū ja oliivūs kepxye'entsy esūts xytyukūjajpkojyū'āndū ūj." ²⁰ Tūy'ajtūnū'ū ko ja oliivūs kepxye'entsy oj yajpooty nāagūty mūt ko kyaj naty tmūbūktū Dios, es dū'ūn yū'ūjūty éxtūm tū tyū'ūdsyūn. Es nandū'ūn tūy'ajtūnū'ū ko miits myajtukūjajpkójudū mūt ko xymyūbūktū Dios. Es katū mmūj mbaādū mūt yū'ūgyūjxm.

Nik ni'igū naybyujtā'agūdu yuunk naxypy. ²¹ Ja'a ko Dios kyaj oj tme'xy ja israelítaty mā kyaj tmūdowdu, oy yu'ujaty du'ūn éxtam ja oliivus kepxye'entsy kū'am, ėtii mjūnaamp xytyjy ko myajma'xtūt miidsuty di'ibu du'ūn éxtamu xye'endsyū oliivus kepy aamyóty? ²² Jaygyúkudu ko ja oliivus kepy mūt ja kyū'amxe'entsy esū xye'endsyū oliivus kepy aamyóty ujsótyryū, du'ūn yu'ū éxtam tu'ugū ixpajtūn di'ibu xytyuk'ijxūm ja tsyojkūnū Dios es nandu'ūn yū tyūdyu'unūn. Pes ja tūdyu'unūn tmooy ja israelítaty ko tpo'ty éxtam ja xye'endsyū tu'atspū, es mā miidsuty dya'ixyūty ja tsyojkūn. Per pūn kyaj mnayya'ítūty mūdū Diosū myay'ajtūn, nandu'ūn miidsuty nūjx m'ittū éxtamū kepxye'entsy di'ibu yajkupo'ttu. ²³ Es ja israelítaty, pūn yajjūmbijttap ja jyot wyinmā'añ es ņaybyujtā'agūdat Dios kyū'ujóty, yū'udyū du'ūn yajpūjtā'aktap jatūgok mā naty 'yity, mūt ko Dios mbaāt jam pyujtā'agyūty jatūgok. ²⁴ Ja ja'ay di'ibu kyuyiipy kyudajpy ja oliivus kepy, kyaj ttukūjpkóju mūt ja xye'endsyū oliivus kepy di'ibu miimp aamyóty pejyóty. Per ja Diosū du'ūn ttuūñ mūt miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelitū'attu, éxtam ja kepxye'entsy di'ibu kyuyiipy kyudajpy ja oliivus kepy. Ko Dios tū mbūjktā'agūdu mūt ja'a, kyaj tsyīpūty es tūjktā'agūt jatūgok ja israelitū ja'ayūty mūt ja'a, di'ibu ijttap éxtam ja oliivus kepy kyū'amxe'endsyūty.

Israelitū ja'ay ņitso'oktu

²⁵ Mūgu'ugítaty, Diósuts tū xytyuknijawū di'ibu ijty kyayajnijáwū, es kūdiibū miits mnayjyáwūdat mūj kuwijy. Tuk peky ja israelítaty wū'umdup kujuun extū 'yamukūdyā'aydyūt es kyā'pxūt ja di'ibu kyaj 'yisraelítaty di'ibáty 'yaxajūyāndūp ja Jesús. ²⁶ Ko du'ūn tyun jyátūdat, net nidūgekyū ja israelitū ja'ayūty ņitso'oktūt, éxtam ja Dios jyūna'añ mā ja jyaay-byajtūn:

Mā Syon pyūdsūmūt ja Yajnitsókpu

di'ibu yajpojrpūniwā'adsūp ja 'yu'unk 'yūna'kūdyū Jakooob.

²⁷ Esū tyāādū du'ūn ja kajxy'átyryū di'ibūts ndunaampy mūt yu'ujaty

kots nyajjūga'agānūdu ja pyojpūty.

²⁸ Mūt ko ja israelítaty 'yūxtijtūp ja oybyū ayuk mā yajmadya'aky ja Jesukristū, Dios pūjtākūp éxtamū myūdsipūn es xytyuk'oy'áttūt miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítaty. Perū Dios wyin'ijx ja israelítaty es tja'ay'atā'añ es tūjktā'aky éxtamū myūtnaymyaayūbū ja'agyūjxm ko t'aptūjk'áttū ja Abraan, Isāa esū Jakooob. ²⁹ Di'ibu Dios yajkupy, kyaj dyajjūge'eky; es ko twin'ixy, nan kyaj tnakypyūjku. ³⁰ Miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítaty, kyaj xymyūmūdoodū ja Dios, per mūt ko tyam ja israelítaty t'ūxtijtū ja Dios, mba''ayoojūdup miidsuty. ³¹ Es du'ūn éxtam yū'ū t'ūxtijtū ja Dios es miidsuty tū xy'axájūdu,

nandu'un du'un tu jyaty esu Dios tpa''ayówdut ja israelítuty, du'un éxtam miits mba''ayówadu. ³² Pes Dios ni'amuku ja ja'ay tpekymyo'oydya'ay mut ko kyaj myumudóyuty, es du'un ni'amuku ja ja'ayuty yajpa''ayówdut.

³³ Ja Diosu 'yoy'ajtun, wyijy'ajtun esu jyaygyujkun kyaj tmdaty ja kyugujxun, wyinnajxnar éxtam mbaat njajaygyujkam! ¿Pún mbaat tmwinma'añbyaaty di'ibu Dios tu ttuknibajtaagu o di'ibu tyunaampy? ³⁴ Extam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: “¿Pún tu tjaygyuku ja Nindsun'ajtam ja wyinma'añ?, ¿pún tu myo'oyuty ja kajxwíjün? ³⁵ ¿Pún oynu'unun jawyün tu tmo'oy ja Dios es du'un óknam mbaat myugabétyuty?” ³⁶ Ja'a ko Dios tugekyu dyajkojtaay, es tsy-ojkungyujxm es myuj'ajtungyujxm tugekyu 'yity. ¡Muj'ajtun muut ja Dios winu xuu winu tiempu! Wa'an du'unuty.

12

¹ Paaty mugu'ugítuty, n'amdoo nbujtsoodapts miidsuty mut yu'ugyujxm ja Diosu pya''ayo'on, nayyákudu miidsuty ma yu'un éxtamu jiikypyu windsu'kun, wa'ats es di'ibu Dios 'yoyjya'ap. Tyaadu du'un sitay muut ya''awdaty ja Dios éxtam mbyaadaty. ² Es katu miits xymudattu ja winma'añ éxtam púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap, nik ni'igu nayyákudu es ja Dios dyajtugátsut ja mjot mwinma'añuty es du'un xyjaygyúkudut di'ibu Dios tsyejpy, di'ibu 'yoyjya'ap, di'ibu oy es di'ibu wa'ats.

³ Mut ja'agyujxm kots ja Dios tu xytyu'unxu ja may'ajtun, paadyats miits n'anuumudu es katu mnayjyáwudu waanu muj kujxm es kudiinam éxtam mbaadudu. Nik oy nayjyáwudu ku'am éxtam pyaadyuty ja mabujkun di'ibu Dios tu mmo'oyudu. ⁴ Tu'ugu nini'x kubajk myudajtypy yu'u 'yaguxk 'yaxe'entsy. Tamu ky'u, tamu tyeky, nan tam wiingátypyu, es nidu'uk nidu'uk myudajtypy ja kyu'umduunk. ⁵ Nandu'unu du'un mut udsajtam, oy njanimay'ajtam, tu'uk je'eyu nini'x n'ijtam mut ja Kristu, es nidu'uk nidu'uk ti'igyu 'yity mut yu wiinkpety nidugekyu éxtam kanak peky ja nnini'x'ajtam.

⁶ Es ja Dios mut ja tsyokun tu xymyo'oyum nidu'uk nidu'ugu madakun. Pün ja Dios tu mmo'oyu ja madakun es xykyajxut ja 'yayuk, madya'ak ja ayuk éxtam ja mabujkun di'ibu mmudajtypy. ⁷ Pün ja Dios tu mmo'oyuty ja madakun es xypyudákut ja wiinkpety, kuydyún yajxón. Pün ja Dios tu mmo'oyuty ja madakun es wiinkpety xya'uxpákut, ya'uxpaktu yajxón. ⁸ Pün ja Dios tu mmo'oyuty ja madakun es xyjotmukwingajxut ja wiinkpety, jotmukwingajxu. Di'ibu yajwa'xypy di'ibu myudajty jyaygyejpy mut ja di'ibu tugeoy'ajtxap, tun yajxón. Es di'ibu pátur yajkutúkut, wa'an

dyajkutíky es tyúnut xonda'aky'aā xonda'akyjyót. Es di'ibū pyudhjkup pánuty ayoodup, wa'an tpuđákudū mut ja oyjyotkyjxm es mut ja tsojkan.

Di'ibū tyuundup pánuty myubhjkup ja Kristū

⁹ Naydsyókudū amumdu'uk jot. Uxtijtu ja axuukpu es padundū ja oybyū. ¹⁰ Mnaydsyókudup nixim niyam éxtam tukka'axpūn. Windsu'ugudū wiingátypu ni'igu es kyaj mij ku'um.

¹¹ Yajmujwiinudū ja oybyū tuunk. Katū mnuux'áttū. Mūdundū Dios amumdu'uk jot.

¹² Jiky'attū xonda'aky'aā xonda'akyjyót mut ko xyjamy-atstū di'ibū Dios tū mwāndákxuty. Kupuk yajnáxtū mūdū ma'xtujkan ja m'ayo'on m jotmáuty es kyaj xymyastu'uttat ja mgajxtákūn.

¹³ Yajwā'xtū miidsuty di'ibū mmūdajttup mut ja mmamubhjkputy di'ibáty tūgoy'ajtxudup. Axájūdu yajxón pánuty miin jajttup mā mdhjk.

¹⁴ Amdow pūjksówdū Dios es tkunu'xut ja di'ibū mduunudup axuuk miidsuty. Du'ūn sitūy xy'amdow xypūjksówt es yajkunu'xtut, kyaj xykyajxpóktat.

¹⁵ Xonda'aktū mut ja di'ibū xondáktup. Pujūy puyāaxū di'ibū juūy yáxtup.

¹⁶ Jiky'attū yuunk naxypy nixim niyam. Katū mmuj mbaadudū, nik ni'igu mjiky'áttat tuda'aky yuunk naxypy. Katū mnayjyáwudū miits ko mguwijy'áttū.

¹⁷ Pūn ja pán mdúñuty axuuk, katū xytyuunambítū axuuk. Yu'ūyū mdúnup di'ibū dūn tūgekyū pyujtáktup oy. ¹⁸ Uxtā'aydyū wi'ix miits mjiky'áttat ti'igu mut nidagekyū jā'ayuty.

¹⁹ Mūgu'ugítuty, ni nā'a miidsuty axuuk xykyatuunambítat ko axuuk myajtúndat, ni'igu oy wa'an ja Dios ttukkumadoy ja jā'ay; mut ko Dios jūnāamp mā ja jyaaybyajtūn: "Ujtsats ndukkumadowaampy; ujtsats nmo'oyup éxtam pyaadyuty."

²⁰ Nandu'ūn xytyuk'ana'amam: "Pūn yū mmādsip yu'o'kup, yajkáy. Pūn tátsup, yajnu'uuk. Pūn mdiimbyū tyāadū, yū mmādsip myudátup ja tsoydyu'un mut ko axuuk tū mdúñuty."

²¹ Katū mnaydyukmāmada'agyuty ja axuk'ajtūn, nik ni'igu māmada'aktū ja axuk'ajtūn mut ko xytyúndat ja oy'ajtūn.

13

¹ Tsojkup es miidsuty nidagekyū xymyāmúwdudat ja justisutajkaty es pánuty yajkutujktup, mut ko tūgekyū kutujkan myiñ mā Diosūn, es ja Diosū du'ūn di'ibū tū tpujta'aky nidagekyū justísuty. ² Paaty di'ibáty kyamuj'ijxypy ja justísuty, yū'ū du'ūn kyamuj'ijxypy di'ibū Dios tū tni'ana'amū es du'ūn tkupúkat ja Diosū tyūdyu'unūn. ³ Mut ko ja

justisatujkaty kyaj jyaa'áty esu ja'ay t'ajaw t'adsu'ugudut di'ibu ti oy tyuundap, ja'a du'an di'ibu axuuk adútstap. Ķmjiky'ataamp es ni xykyatsu'ugudu justisatujku? Tun di'ibu dan oy, es extu yu justisatujkaty mya'ítudap kumay, 4 mat ko ja justisatujkaty Diosu du'an tu pyujta'agudu es xy'ijx'ijt xykywentu'ajtam. Per pan m'adutsp axuuk, mdsu'ugup mjáwup, mat ko kyaj nanugoobu tsumudity ja 'yespaadu, Diosu du'an tu pyujta'agyaty es ttukkumadówt éxtam ñitúkaty ja di'ibu axuuk adútstap. 5 Paaty koonum xymyumadówdut ja justisatujkaty, kyaj jye'eyaty mat ko xytsyu'ugudu ko axuuk mdúnudut, ja'a du'an mat ko du'an xytyuñ mat ko xyñijawu ko du'an ja Dios dyajnigutúku. 6 Es paadyu du'an xyaktu ja mgugubety di'ibu pyujtáktap ja justisatujkaty, mat ko tyundu ma Dios tu pyujta'agudu. 7 Pes miits mgubáttap di'ibu mbátudap. Mgubáttap ma ja yajkugubajtrp, es ja mgugubety di'ibu myajktap ma justisaty; may'at windsu'ugudu yajxon di'ibu mbátudap xymyay'at xywyindsu'ugudut. 8 Katu pan xymyuni'xy'áttu, je'eyu ja tsojken di'ibu mnaydyukninu'xudap nidu'uk nidu'uk. Mat ko di'ibu tsyejpy ja myagu'uk, tyaadu tu tkuudyuunda'ay ja Diosu 'yana'amun. 9 Ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ: "Katu xyajtugóy ja pujk úkenu wyindsu'ken, katu myajja'ay'eeeky, katu mmeetsy, katu m'adseky." Tugekyu tyadu ana'amun mbaat ya'awijtsmiky ma tyadu ayúkaty: "Mdsókup ja mmudajkpa'ajaty éxtam mij ku'am mnaydsyékyaty." 10 Di'ibu tsyejpy ja myudajkpa'a, ni na'a kya'adu'utsut axuuk. Es du'an mat ja tsojken yajkuyduundaapy tugekyu tugekyu ja Diosu 'yana'amun.

11 Es du'an miits mjiky'áttut, nijáwudu wi'ixu du'an ja tiempu 'yixyaty ma njiky'ajtam. Kyaj n'ok'ijtam éxtam pánaty maadap, wjy n'ijtam, mat ko waanu ni'igu xymywingo'onum ja nnitso'ok'ajtan'ajtam kadiinum ma tim jawyiin oj n'axájam ja Jesukristu. 12 Ja koots'át tuu dan tim najxnup es tu dan tim xuuñup, paaty n'ok'uxtijam ja di'ibu dan kubi'its ku'ook, es n'oknay'uxkujkam éxtamu soldaadu ñay'uxkúkaty ko ñajxa'añ tsiptuumbu. 13 Njiky'ajtam tuda'aky, éxtam ko n'ijtam xuuñu ixnide'xy ma tugekyu. Kyaj nguga'ay ngu'úkum, kyaj nmu'indu'unum es kyaj ndu'unum di'ibáty axuuk. Kyaj nnaydsyip'ijxum es kyaj pan ti ngatukmu'ijxum. 14 Nik ni'igu nnayyajtagajtsam éxtamxyupu Jesukristu nwit'ajt nnijam'ajtam, es katu miits xymyadu'udúkadu es xytyúndut ja axuukpu di'ibu ja mnini'x mgubajk tsyejpy.

Kyaj mmagu'uk xypyeky'ixat

¹ Axájudu miits éxtumu mmaga'axaty ja di'ibu tu t'axájudu ja Nindsun'ajtum Jesukristu, oy ja myubujkunaty yu'ujaty kyamujwiinaty. Katu xymyudsipkajxtu. ² Naagudyu ja'ay juna'andu ko mbaat tje'xy oytyim tiity, esu wiinkraty di'ibu kyaj myujwiinaty ja myubujkun, ju'xtap yu'uyu aay ujts. ³ Di'ibu jye'xypy oytyim tiity, tsojkap es kyaj t'axtijat di'ibu kyaj du'un nandu'un ttuñ; es ja di'ibu je'eyu jye'xypy ja aay ujts, tsojkap es kyaj tni'ow tniyaaxat di'ibu jye'xypy otyiity, mat ko Dios tu 'yaxájaty nimajtsk. ⁴ Mbánu dun mij es xyñi'ow xyñiyaaxat di'ibu myudiimpy ja wiinkru? Es pun wu'umap oy o axuuk, kyaj mij mbaadyaty es xy'anuumat. Yu'u pátap ja wyindsún, ja'a njuna'anum ja Dios. Es wu'umap yajxón, mat ko yu Nindsun'ajtum mbaat yajwe'emuyaty yajxón.

⁵ Ta naagudyu ja'ay di'ibu 'yijxtap tu'ugu xuu amaay kudiinam di'ibaty tu ñaxy ma ja samaanun, es ta yu wiinkraty di'ibu junándap ko tugekyu yu xuu ti'igyu 'yamaayaty. Wa'an nidu'uk nidu'ugu ja'ayaty ttuknibujtaagu éxtum ja Dios tu wyinma'añmyo'oyudu. ⁶ Di'ibu 'yamaay'ajtypy naagu xuu, du'un ttuñ mat ko du'unu dun ttijy ja Dios t'oyjyawu. Ja'a di'ibu jye'xypy otyiity, ja'a du'un ttuñ es twindsu'ugut ja Nindsun'ajtum, es tja'aygyada'aky ja Dios; es ja'a di'ibu kyaj tje'xy otyiity, nandu'un ttuñ es twindsu'ugut ja Nindsun'ajtum, es tja'aygyada'aky ja Dios.

⁷ Kyaj n'oy'ajtungyujxm njiky'ajtum es kyaj n'oy'ajtungyujxm n'o'kum. ⁸ Pun njiky'ajtum, Nindsun'ajtum 'yoy'ajtungyujxm njiky'ajtum; es pun n'o'kum, Nindsun'ajtum 'yoy'ajtungyujxm n'o'kum. Ma njiky'ajtum es nandu'un ma naty tu n'o'kum, xyja'a'ajtum ja Nindsun'ajtum. ⁹ Paadyu Kristu 'ye'ky es jyikypyejky es du'un yajWindsun'átat, du'un di'ibu tu 'yooktu es nandu'un di'ibu jiky'ajttap.

¹⁰ Pes mij di'ibu kyaj tsu'utsy ja tsu'utsy, ¿ti ko xyñi'ow xyñiyaaxu mmamubujkru di'ibu tsyu'tsypy ja tsu'utsy? Es mij di'ibu tsyu'tsypy ja tsu'utsy, ¿ti ko xy'axtijy ja mmamubujkru di'ibu kyaj tsu'utsy ja tsu'utsy? Nidugekyu udsajtum nwinguwa'aguya'anum ja Dios, es yu'u xypyayo'oyum. ¹¹ Mat ko yu Diosu jyaaybyajtan juna'añ:

Du'un ja Nindsun'ajtum juna'añ:
Du'un éxtumu tuj'ajtan kots njiky'aty,
nidugekyu ja'ayaty xywyingoxtánudats,
nidagékyats xy'awdátudats,
du'un jyanáñ ja Dios.

¹² Du'un udsajtum nidu'uk nidu'uk nyajkum ja tuj'ajtan ma Dios éxtum tu njiky'ajtum es tu n'adútsam.

Kyaj ndsiptu'unum mat ja nmagu'uk'ajtum

13 Paaty kyaj n'oknayñi'o'o n'oknayñiyáxunum nixim niyam. Nik ni'igu xytyúndut kudiibu pyekykya'adut ja mmugu'uguty o di'ibu kyaj tsiptákxadut mā ja myubujkun. 14 Mut ko ti'igyats n'ity mut ja Nindsan'ajtam Jesukristu, nmudajtypyats ja tų'ajtun ko kyaj ti je'xy di'ibu kyaj wya'adsuty. Per ja ja'ay di'ibu nayjynánur ko taa yu je'xy di'ibu kyaj wya'adsuty, mut ja'a kyaj wya'adsuty. 15 Es pun mij kyaj xytyuñ kwentu éxtamu mmugu'uk ñayjyáwuty mā ja myubujkun, es mut ja di'ibu mje'xypy xyajma'aty yu myubujkun, kyajpu du'an xytyuñ mut ja tsojkan. Paaty katu xytyuñ es xyje'xy di'ibu yajpekytyúnur ja mmugu'uk di'ibu Kristu kyu'o'ku. 16 Katu xytyuñ di'ibu ja'ay mbaat mut tkajxadity tmadyaagadity ja mjiky'ajtun éxtamu axukpən. 17 Mut ko pun ja Dios tu xypyjtakam éxtamu 'yu'ungun, kyaj jya'ajaty mut di'ibu nju'xam o n'úkum, ja'a du'an mut ko njiky'ajtun éxtamu Dios ttseky, es mut ja ti'igyu'át es xondakan di'ibu Espiritu Santu xumyo'oyam. 18 Di'ibu myudiimbyu du'an ja Kristu, 'yoyjyáwup ja Dios es oybyudsámur mā yu ja'ayaty.

19 Du'an n'aktu'unum di'ibu xytyuknimi'inum ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, di'ibu xypyudujkam es nyajmujwiin nyajka-jaajum ja nmubujkan'ajtam nixim niyam. 20 Katu xyajtugóy ja Diosu tyuunk mut ja'agyujxm di'ibu mje'xy mbejkyry. Tų'ajtunu'u ko tugekyu yu je'xy peky, wa'adsu'u es oy, per axuugu'u ko nju'xam pun nnija'am ko mudu tyaadu yajpekykya'apy ja wiinkpəty. 21 Nik oy ko ngadimju'xam ja tsu'utsy es ngadim'úkum ja vinu, o ndu'unum oytyim di'ibuty di'ibu mbaat mut nyajpekykya'am ja nmumubujkpu'ajtam. 22 Pun mjunaamp ko tugekyu je'xy peky 'yóyaty es ko mbaat xyje'xy tugekyu, du'ñumu du'an m'ítut Dios windum. Jotkujk ja ja'ay di'ibu kyaj ttuñ di'ibu pyekyjya'ap. 23 Per ja di'ibu ti je'xypy es twinmay ko peky di'ibu tyiimpy, tyadu ja'ay pekytyuump ko tje'xy ja'agyujxm ko kyaj mubujkangyujxm tu ttuñ.

15

Nidu'uk nidu'uk xypyátum es nyajjotkudákum ja nmumubujkpu'ajtam

1 Kom adsajtum pánuty nmudajtam muj wiin kajaa ja nmubujkan'ajtam, n'okmudana'ayum mut ja ma'xtujkan ja di'ibu dan kyaj tmudaty muj wiin kajaa ja myubujkun, es kyaj njiky'ajtun éxtamu dan je'eyu ja ndsojkan'ajtun jya'ty. 2 Nidu'uk nidu'uk xypyátum es nyajjotkudákum ja nmumubujkpu'ajtam es du'an nyajmujwiin nyajkajaajum ja myubujkun. 3 Mut ko kyaj ja Kristu ku'am ñaydyukjotkudaku,

du'ən jyajtū éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtūn: “Ja di'ibū myajwingajxpajt, ūjtsats tū xytyukka'ay.” ⁴ Mūt ko tūgekyū di'ibū wu'amp mā ja Diosu jyaabyajtūn, yajkuḅjaay es nḅaydyukni'ijxum es nḅudajtūm ja ma'xtujkūn es jotkujk n'awijx nḅjrp'ijxum di'ibū mināamp. ⁵ Wa'an ja Dios di'ibū xmyo'oyūm ja jotkujk'ajtūn esū ma'xtujkūn, mmo'oyūdu miits ja ti'igyū'ajtūn es nidūgekyū xypyadūndat ja 'yijxpajtūn Jesukristū, ⁶ es du'ən ti'igyū xy'awdāttat ja Dios, ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū Tyeety.

Oybyū ayukyajakjwa'xy mā kyaj 'yisraelītaty

⁷ Nay'axájūdu nidu'uk nidu'uk éxtum nandu'ən oj m'axájūdu ja Kristū miidsaty, es du'ənū Dios 'yītāt awdaty. ⁸ Mūt ko n'awánūdu ko yū Kristū myiĩn es tḅudūkat ja israelītaty es tkuydyūnāt di'ibū Dios jékyūp tyukmawāndak ja 'yaptūjkaty, es du'ən ya'ixannū ko tyiĩmpy ja Dios éxtum wyāndaky. ⁹ Nandu'ən myiĩn mā ja di'ibū kyaj 'yisraelītaty es tja'aygyūda'aktāt ja Dios mūt ko yū'ujaty tū pya'ayōwūdu. Tyāādū du'ən di'ibū myadyakupy ja Diosu jyaabyajtūn: Paaty n'awdataampy mā yū di'ibū kyaj 'yisraelītaty, es nguy'ūwūpts ja mmūj'ajtūn.

¹⁰ Es jatuk peky ja Diosu jyaabyajjūn jyuna'añ: Xonda'aktū miidsaty di'ibū kyaj 'yisraelītaty ti'igyū mūdu Diosu jya'ayaty, ja israelītaty.

¹¹ Nandu'ən jyuna'añ jatuk peky: Awdattū Nindsūn'ajtūm nidūgekyū miidsaty di'ibū kyaj 'yisraelītaty.

Wa'an nidūgékyūty ja naxwĩñūdu ja'ayaty t'awdattū Dios.

¹² Nandu'ən ja Diosu kyugajxḅū Isaiū jyuna'añ mā jatuk peky: Mināamp tu'ugu tyūamp 'yaats ja Jeseē, es yū'ū yajkutukaamp majatyū naxwĩñūdu, es yū'ujaty 'yawix jḅjrp'ixtūp es ñayyākūdat mā yū Jeseē tyūamp 'yaats.

¹³ Wa'an ja Dios di'ibū xmyo'oyūm ja awijxūn, myajxonda'agūdu miidsaty es mmo'oyūdu ti'igyū'āt mā yū mmūbūjkūn mūt yū'ūgyūjxūm myūk'ajtūn ja Espíritū Santū, es myūjwiin kyajaat ja mmūbūjkūn.

¹⁴ Māgu'ugītaty, nḅūbejkyḅyūts tūy'ajtūn ko miits ni'igū xmyūdattū ja tsojkūn es ja nija'ajūn, es nandu'ən mjajttūp wi'ix xykyajxwijtāt nixim niyam. ¹⁵ Per tū nnijáyūdu mūk āā mūk jot mā tuk pekyū tyādū neky, ja'a ndukjamyajstūp di'ibū nāak mjajttūp es kyaj xyjatyūgōdyūnt. Du'ənats tū nduñ mūt kots myay'ajtūngyūjxūm Dios tū xykyexy ¹⁶ esats nḅudūnāt ja Jesukristū es ttuk'oy'āttāt di'ibū kyaj 'yisraelītaty. Ja'a ūjts ndukmūdiĩmpy ja Jesukristū esats ūj ngajpxwā'xāt ja oybyū ayuk di'ibū tso'on mā Diosūn. Du'ənats nduñ es 'yītāt pūnaty

kyaj 'yisraelítaty éxtam ja windsu'kan di'ibu Dios 'yoyjya'ap, púnaty Espírítu Santakyujxm tū wya'atsjattu.

¹⁷ Mūt ko ti'igyats n'ity mūdū Jesukristu, xondákputš es uĵ ja Dios nmūdúñats. ¹⁸ Nmadya'agūpts yu'uyū di'ibu Kristu ku'um tū ttuñ mūt uĵ, esats nduk'axájūdat di'ibu kyaj 'yisraelítaty ja Kristu, es tmūmūdówdat. Pes ja Kristu dū'ūn tū ttuñ mūt uĵtskyujxmūdsū n'ayuk es di'ibūts ndiimpy, ¹⁹ es mūt yu'ūgyujxmū ijxwū'ūmūn esū mūj'ajtūn di'ibūts ja Espírítu Santu xymyooyats ja muk'ajtūn esats ndūnat, es dū'ūnats tū ngajxwa'xy tūgekyū tūgekyū ja oybyū ayuk extū Jerusalén es extū Iliryū ñāāxóty. ²⁰ Dū'ūñūmšs uĵ ndseky es ngajxwā'xut ja oybyū ayuk mājaty kyajnūm yajnigajxy ja Kristu, es dū'ūn, mbaat nĵūnā'anūm, kyajts ja potsy nyajpéty mā ja wiinkpū tū tpojtse'eky ja 'yūjx. ²¹ Ngyudyunaambūyats éxtam jyūna'añ ja Diosū jyaaybyajtūn:

'Yíxtabū taadaty di'ibu ja ja'ay kyaj oj yajnimadya'aky, jyaygyúkdūbū taadaty di'ibu kyaj tmūdoo'ijttū.

Paablū ttukniwinmayū es ñūjxa'qāñ Romū

²² Paatykyujxmūts miidsaty kyaj nninujxtū, óyūts uĵ kanak ok miidsaty tū njaninujxa'andū. ²³ Per tyam, tūts nya'abaādū ja nduungūts ja yāā, es mūt ko ĵūmūjt ĵūmūjt tū njaninujxa'andū miidsaty, ²⁴ tyam sitūy nnūjxaāmbūts. Nūjxaāmbūts Españū es nnaxa'añūts jawyiin Romū es ngu'íxtūt. Es kodsū naty tū n'okxonda'aky waanū mūt miidsaty, mbaādūts xypyudákūdū esats uĵ n'aknūjxūt māts tū nnidsoonnū. ²⁵ Per māānūm ngaku'ixtū, nūjxaāmbūts jawyiin Jerusalén es nyajnūjxa'añūts tu'ugū naybyudūku mā yū nmūgu'uk'ajtūm ĵap. ²⁶ Mūt ko yū nmūgu'uk'ajtūm ĵam Masedoñū es yāā Akayū ttuknibūjtaagūdū es dyajmuka'andū meeñ es ttuknigaxa'andū ja nmūgu'uk'ajtūm di'ibu tūgoy'ajtxūdap ĵap Jerusalén. ²⁷ Yū'ū ku'ūm tyuknibūjtákūdū ttunā'andū mūt ja kyū'ūmdsojkan, es pátūp es dū'ūn ttūndat, mūt ko ja israelitū ja'aygyujxmūty ja Dios kyunū'xūdū, es paaty oyū dū'ūn ko yū'ūjūty dyajwā'xtū di'ibu myūdajjt jyaygyajptūp mūt ja nmūgu'uk'ajtūm ĵam Jerusalén. ²⁸ Es kodsū naty tū ngūyakyū tadū meeñ es tū ngyudyūñūdsū natyū tyāādū di'ibūts tū nyajtuknipéky, taats ndsoona'añ ĵam Jerusalén es nnūjxnūdūts Españū, es ngu'íxtūt miidsaty kots uĵ ĵam nnāxūt. ²⁹ Es nmūdajtūpyūts ja tūy'ajtūn ko mā nūjx ngu'ixtū, nūjxūpts mūt tūgekyū ja Kristū kyunū'xūn.

³⁰ Mūgu'ugítaty, es tyam n'amdoo nbūjktsoodūp miidsaty mā yū Nindsūn'ajtūm Jesukristū es mūt ja Espírítu Santū tsojkan di'ibu xymyo'ooyūm, ³¹ es xyñigajxtaagūdūts esūdsū Dios xkyuwa'anūt mā yū israelítaty ĵam Judeeū di'ibu kyaj tmūdūndū ja Kristū. N'amdeebūyats ja Dios

nandu'un esu nmugu'uk'ajtum jap Jerusalén t'axájudat mat ja ja'aygyudákun ja naybyuduku di'ibats ndukninujxtupts. ³² Es du'unats xonda'aky'aa xonda'akyjyót nuix ngu'ixtat miidsaty, pun janaamp ja Dios, esats nxonda'agut kots nbo'xat mat miidsaty. ³³ Wa'an ja Dios di'ibu xmyo'oyum ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, t'ity mat nidugekyu miidsaty. Wa'an du'unaty.

16

Kajxpo'xun

¹ Nduknipujktap yu nmamabujkpu'ajtum Febe. Yu'u oy Dios muduump ma ja mabujkpu'ujk ñaymyúkuu Senkreeu.

² Tunu may'ajtun, axaju yajxón mat ja xyuugyujxmu Nindsun'ajtum, éxtum ñitúkaty ja Diosu jya'ayaty. Pudákuu mat ti tugo'y'ajtxap, mat ko yu'u tu tpu'dákuu mayjya'ay, nandu'unats uj tu xpyuduku.

³ Tunu may'ajtun mayDios xy'anuumudu Prisilu esu Akilu, yu nmamaduumbudyuts ma yu Jesukristu ñu'u tyu'u.

⁴ Yu'ujaty pyujáktu ayo'on jujp'ámu jiky'ajtun nu'goo kots uj xyajtse'eky. Nja'aygyudákyuuts yu'u, es kyaj 'yujtsaty je'eyu, nandu'un nidugekyu ja nmamabujkpu'ajtum di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ⁵ Ndukni'éxyudsu Dioskajxy nandu'un nidugekyu nmugu'uk'ajtum di'ibu naymyujkudap es t'awdattú Dios ma yu tyujku Prisku esu Akilu. MayDios xy'anuumudu nmutnaymyaayubats Epenetu di'ibats njantsysyejpy, di'ibu jawyiin jap Asyu 'yaxaju Jesukristu.

⁶ MayDios xy'anuumudat yu Mariiu, di'ibu jantsy tuun mat miitskyujxmuty. ⁷ MayDios xy'anuumudu Andróniku esu Juniuus, di'ibats muut ndsimdsyunaay, yu'ujaty 'yaxájudu Kristu tim jawyiin maanumtsu naty uj kyajnam n'axaju; es yu'ujaty yajmay'áty yajwindsu'ugu ma yu apóstulaty.

⁸ MayDios xy'anuumudu Amplyatus, di'ibats uj njantsysyejpy ma yu Nindsun'ajtum. ⁹ MayDios xy'anuumudu Urbanu, di'ibats muut nmudúñ ja Kristu. Nandu'un mayDios xy'anuumudu Estakyu di'ibats njantsysyejpy. ¹⁰ MayDios xy'anuumudu Apelu, di'ibu tu tmumada'aky ja ayo'on ma tu tmudúñ ja Kristu. Nandu'un mayDios xy'anuumudat yu nmugu'uk'ajtum di'ibáty tsyunaaydyap ma Aristobulu jyuun tyujk. ¹¹ MayDios xy'anuumudats ja nmugugajpn Erodyón, es nandu'un ja di'ibu tsyunaaydyap ma ja Narsisu jyuun tyujk. ¹² MayDios xy'anuumudat yu Trifenu esu Trifosu, yu toxytyujkaty myaduundap ja Nindsun'ajtum. Es nandu'un mayDios xy'anuumudu nmugu'uk'ajtum Pérsidu, di'ibu jantsytyuun ma yu Nindsun'ajtum. ¹³ MayDios xy'anuumudu Rufu, di'ibu tu dya'ixyaty yajxón ko tmudúñ ja Nindsun'ajtum. MayDios xy'anuumudat yu Rufu tyagu'unk, di'ibats tu xmyudaty

éxtam̄a 'yu'ungun. ¹⁴ MayDios xy'anam̄ad̄at ja Asínkritu, Flegontu, Ermus, Patroobus, Ermes esu nm̄agu'uk'ajtam̄ di'ib̄u jam̄ m̄uat 'yittu. ¹⁵ MayDios xy'anam̄adu Filólugu, Julyu, Nereeu esu myuga'ax toxytyjk, Olimpyu es nidugekyu ja Diosu jya'ayaty di'ib̄u ijttap̄ mut̄ yu'ajuty.

¹⁶ MayDios mnay'anam̄xud̄at nixim̄ niyam̄ es mnaymyanánud̄at tsojkan̄ m̄uat. Nidugekyu yu nm̄agu'uk'ajtam̄ di'ib̄u yam̄ ma ja m̄ub̄ajkr̄ut̄ajk̄ yo'oymyúktu, mduknigáxudu Dioskajxy.

¹⁷ M̄agu'ugítaty, n'amdoo nb̄ujktsood̄ap̄ es mnaygywentu'átud̄at miidsaty ma tad̄u ja'ayaty di'ib̄u je'eyu t'axkuku yajnaywya'xu es t̄p̄jta'akt̄u ja tsip, mut̄ ko ya'axp̄akt̄u wiingu axp̄jkan̄ ma yu di'ib̄u miits̄ t̄u xy'axájudu. Mastu'uttu yu'ajuty, ¹⁸ mut̄ ko tyaad̄u du'ambu ja'ay kyaj tm̄adundu Nindsun'ajtam̄ Jesukristu, yu'ayu pyaduund̄ap̄ ja kyum̄ winma'añ es jeky kyajx myadya'akt̄u es du'un̄ k̄x̄k'p̄ ko 'yóyaty, du'un̄ twinwep̄y twinjaaxy es twin'uañ di'ib̄u kyaj ñaygywentu'átyaty. ¹⁹ Nidugekyu t̄u tm̄adowdu ko miits̄ mgyudyuund̄ap̄ ja Kristu 'yaxp̄jkan̄, es xondákr̄uts̄ ko du'un̄ xytyundu. Ndsejpyats̄ es miits̄ mwijy'áttat̄ es xytyúnd̄at ja oybyu es xy'axt̄jttat̄ di'ib̄u kyaj 'yóyaty. ²⁰ Dios di'ib̄u xymyo'oyam̄ ja agujk'ajt̄ jotkujk'ajtam̄, tsojk̄ tta'annak̄ya'añ yu Satanás mdekypyatk̄'p̄aty. Wa'an̄u Nindsun'ajtam̄ Jesukristu mgunu'xudu miidsaty.

²¹ Mduknigáxudu Dioskajxy ja Timotee, di'ib̄uts̄ mut̄ nduñ, es nandu'un̄ yu nj̄a'ayats̄, ja Lusyu, Jasón esu Sosípater.

²² Ūjtsats̄ Tersyu, di'ib̄u tyadu neky yam̄ jyaapy di'ib̄u Paabl̄u ñaskajx̄ap̄, nduknigaxtu Dioskajxy ma yu Nindsun'ajtam̄.

²³ MayDiósuk̄ du'un̄ jyuna'añ ja Gayu. Yu'ats̄ yam̄ xyajjajttákp̄ es dyaky ja tyajk̄ ma ñaymyúktudu ja m̄ub̄ajkr̄ut̄ajk̄. Nandu'un̄ mduknigáxudu Dioskajxy ja Erastu di'ib̄u Korintu tesoreer̄u'ajtp̄, esu nm̄agu'uk'ajtam̄ Kwartus.

²⁴ Wa'an̄u Nindsun'ajtam̄ Jesukristu mgunu'xudu.

Dios ya'awdaty

²⁵ Es tyam, itt̄u m̄adu Dios di'ib̄u mbaat̄ waanu ni'igu myajmukt̄a'agudu mut̄ yu'ugyujxm̄ ja oybyu ayuk̄ di'ib̄u Jesukristu yajmiin̄ es di'ib̄uts̄ ngajxwa'xypy. Tyadu oybyu ayuk̄ ya'ijx̄ap̄ di'ib̄u Dios t̄u ttuknib̄ujtaagu, di'ib̄u ijty kyayajnijáwu maan̄am̄u naty kyakoju ja naxwíñudu, ²⁶ es tyam t̄u yajnijáwu mā t̄nigajxt̄u ja Diosu kyugajx̄p̄aty ma Diosu jyaaybyajtam̄, du'un̄ éxtam̄ Dios di'ib̄u winu x̄uu winu tiemp̄u ijtp̄, t'ane'emy es yajkajxwa'xut̄ ma t̄agekyu naxwíñudu es du'un̄ yu'ajuty tm̄ab̄ákt̄at̄ es tkuydyúnd̄at.

²⁷ Ja Dios di'ibū je'eyū Dios'ajtp es tim wyijy'ajtūn mūut, wa'an ja'a Jesukristūkyūjxm tmūdātūt ja mūj'ajtūn winū xūū winū tiempū. Wa'an dū'anūty.

Myutu'ukpu Neku Di'ibu Paablu Tyuknigajxtu Ja Korintu Ja'ayuty

¹ Ʋj Paablu. Diosuts tu xyrujta'aky esuts xy'apostulu'atut ja Jesukristu. Ʋj mut ja nmagu'uk'ajtam Sostanus ² nduknigajxtadsu tyadu neky ja Diosu jya'ayuty di'ibaty naymyujkadup jam Korintu, di'ibaty ijtp ti'igyu mut ja Jesukristu. Dios tu tyukniwówuty es dyajnujxut tu'ugu jiky'ajtanu wa'atspu, ti'igyu mut nidugekyu di'ibu oytyim maaty wyindsu'kadup ja Nindsun'ajtam Jesukristu, di'ibu du'un Wyindsun'ajttup yu'ujuty es nandu'un udsajtam. ³ Wa'anu nDios Teety'ajtam esu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xadu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

Wi'ixu kunu'xun yajpaaty Jesukristukyujxm

⁴ Du'uhumts nja'aygyada'aky ja Dios mut miitskyujxmuty, ja'a ko ja Dios tu mgunu'xadu mut yu'ugyujxmu Jesukristu. ⁵ Es ja'a ko m'ity ti'igyu mut ja Jesukristu, Dios tu mmo'oyuty tugekyu oytyim di'ibuty ja oy'ajtan ma m'anmaja'an, du'un ma tugekyu m'uw mgajxtu es du'un ma oytyiity xyjattu, ⁶ es mudu tyadu ya'ixy ko di'ibats ngajxwa'x ma miidsuty Jesukristukyujxm, ja'a du'un ja tu'ajtan. ⁷ Pes ni di'ibu Espiritu Santu myadakun mgatugoy'ajtxuty es mjiky'atut éxtam ja Dios ttseky maanam xy'ak'awixyñum ma myina'añ yu Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁸ Yu'u myajmak'at mya'oy'atadup es mbudúkadup kadibu miits xymyudáttut ni ti pojpu ko myínut jatugok. ⁹ Dios kyuydyiimbyum di'ibu wyandakypy, es yu'u du'un di'ibu mdukniwoodup es mjiky'áttut ti'igyu mut ja 'yU'unk Jesukristu, yu Nindsun'ajtam.

Mubujkputujk ñaybyjkwaxudu

¹⁰ Magu'ugítuty, n'amdeepy nbujtseebyuts miidsuty Nindsun'ajtam Jesukristukyujxm, es mnayyajti'igyudut es kyaj mnaybyjkwaxudut. Jiky'attu mut ti'igyu jot winma'añ. ¹¹ Njuna'añadsu tyadu, magu'ugítuty, mut ko ja di'ibu tsunaaydyup ma ja Klo'ee jyuan tyujk tu xytyuknijáwuts ko ak miits mnaydyij mnayyókadu. ¹² Mudu tyadu, ja'ats n'andijpy ko nidu'uk nidu'uk miidsuty ak wiink jyuna'andu. Tu'uk jyuna'añ: “Ʋj, Paablats xy'uxpujkrp'ajtp” es jatu'uk jyuna'añ: “Ʋj yu'u Apolus” es ja wiinkpudy jyuna'andu: “Ʋj yu'u Peedru” es jatuk peky jyuna'andu: “Ʋj yu'u Jesukristats xy'uxpujkrp'ajtp.” ¹³ ¿Per tii, tuu ja Jesukristu ñaywya'xyuty kanak pekyu?, o uj Paablu, ¿kruuzpajtats mut miitskyujxmuty,

o mnubajttu miits uj nxuugyujxmu? ¹⁴ Nja'aygyudákyryuts ja Dios kots kyaj nyajnubejty nidu'uk miidsaty, tim yu'uyu Krispu esu Gayu. ¹⁵ Es du'un ni tu'uk pán mbaat kyajuna'añ ko ñubejty madudsu nxuugyujxm. ¹⁶ Aa, per nandu'andsuga nyajnubejty ja di'ibu tsunaaydyur ma ja Estéfunesu jyuan tyujk, es kyajts nnakyjyamyetsy ja wiinkpu jat'u'uk pán tats nyajnubéty. ¹⁷ Pesu Jesukristu kyajts xykyejxy esuts nyajnubátut ja ja'ayuty, xykyajxuts esuts ngajxwa'xut ja oybyu ayuk, es kyaj mat ja ayuk di'ibu ja ja'ayuty ku'am wya'ptur mat ja wyinma'añuty. Du'unats nduñ es kudiibu tyugóyut ja mak'ajtun di'ibu yajmudajtp ko Kristu 'ye'ky kruuzkujxy.

Kristu myudajtypy ja Diosu myuk'ajtun esu wyijy'ajtun

¹⁸ Ja Jesukristu 'yo'kun kruuzkujxy nanu'goobu jyawu kyuxe'eky mat ja di'ibáty nujxtur ma ja ayoodákn, peru di'ibáty udsajtam nnitsókum es njo'omum tsajpótm, ja'a tyaadu ja Diosu myuk'ajtun. ¹⁹ Es du'un jyuna'añ ja Dios ma ja jyaaybyajtun:

Nyajkutugóyupts ja kuwinma'añbyu wyijy'ajtun, es nyajjugákupts ja jyaygyujkun di'ibu jaygyujkur.

²⁰ Punu du'un, ¿ma net ja kuwiyjya'ay, o ja ya'uxpukpury, o ja di'ibu kyajxy myadyakypy di'ibu yajpátp naxwiin? Pes ja naxwiñudu wijy'ajtunaty, tu Dios dyajkuxe'eky ko loku yu'u. ²¹ Dios ñija'ap di'ibu tyiimpy, es ña'ijxypy es kudiibu ja naxwiñudu ja'ayuty 'yixy'átudut mat yu'ugyujxm ja wyinma'añuty, ja'ayu du'un yajnitso'ogaampy ja di'ibu jotmooyur mat yu'ugyujxm di'ibu yajkajxwa'xp, oy tyadu ayuk kyuxe'eky loku winma'añun.

²² Pesu israelítaty 'yixándur ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja maj'ajtun, esu grieguty 'yaxtaaydyur ja wijy'ajtun, ²³ peru udsajtam ngajxwa'xum ja Kristu ko kyruuzpejty. Yu israelítaty kyo'oyjya'adubu tyadu kajxwa'xun, es di'ibu kyaj 'yisraelítaty pyujtáktur éxtumu loku winma'añ, ²⁴ per di'ibu Dios tu twoy, oy yu'udyu israelítaty o grieguty, Kristu du'un ja Diosu myuk'ajtun esu wyijy'ajtun. ²⁵ Pes ja di'ibu ja'ayuty jya'adur éxtum ja Diosu lyoku winma'añ, kuwinma'añ'u kudiinum ja kuwinma'añbyu di'ibu ya naxwiin; es di'ibu jya'adur kyaj tmudaty ja Diosu myuk'ajtun, yu'u du'un waanu mak kudiinum ja naxwiñudu ja'ayudyu myujaa. ²⁶ Jamyatstu mugu'ugítaty, ko Dios tu mwówudu es mja'ay'ata'anudu, oy mganimay'ajtpudu miidsaty di'ibu du'un kuwinma'añ, es oy mganimay'ajtpudu di'ibu myudajtypy ja kutujkun, es oy mganimay'ajtpudu di'ibu jotkujk ja'ayuty. ²⁷ Peru Dios tu twin'ixy ja ja'ayuty di'ibu naxwiñudu ja'ayuty pyujtáktur éxtumu kulókuty, es du'un Dios dyajtsoydyu'unga'ay ja di'ibu naxwiñudu ja'ay

pyujtáktup éxtam kuwijpyun. Ja Dios tɔ twin'ixy ja ja'ayuty di'ibɔ ja naxwíñudɔ ja'ayuty pyujtáktup éxtam di'ibɔ kyaj tmɔdaty ni ti mɔjɔa, es dɔ'un ja Dios dyajtsoydu'unga'ay ja di'ibɔ ja naxwíñudɔ ja'ayuty pyujtáktup éxtam di'ibɔ myɔdajtypy ja mɔjɔa. ²⁸ Dios tɔ twin'ixy ja ja'ayuty di'ibɔ ja naxwíñudɔ ja'ayuty 'yɔxtijtup éxtam di'ibɔ kyaj ti ttsooty, es dyajkutɔgóyɔt ja di'ibáty ja naxwíñudɔ ja'ayuty pyujtáktup éxtam mɔj kɔjxmbun, ²⁹ es dɔ'un kyaj pán mbaat ñayjyáwudɔt mɔj kɔjxm Dios windum. ³⁰ Perɔ Dios tɔ myajti'igyudɔ miidsuty mɔt ja Jesukristɔ es mɔt yɔ'ɔgyɔjxm Jesukristɔ nnija'am ti Dios tsyejpy, oy nwa'umum mɔt ja Dios, wɔ'ats n'ijtam es nnitsókum. ³¹ Pes dɔ'un éxtam jyuna'añ ja Diosɔ jyaaybyajtɔn: "Pɔn ja pán ti ttukxonda'aky, wa'an ttukxonda'aky di'ibɔ Dios tɔ ttuñ."

2

Yajmadya'aky ja Kristɔ di'ibɔ tɔ yeeky kruuzkɔjxy

¹ Mɔgu'ugítaty, kots ɔj nmiiñ mɔ miidsuty es ndukmɔmadyaktɔ ja Diosɔ 'yɔxpɔjkɔn, kyajts nyajtuuñ ja mɔj kɔjxmbɔ ayuk es ni yɔ wyinmɔ'añ di'ibɔ tsip nimɔjɔa. ² Pes kots n'ijty mɔ miidsuty, kyajts nwinmɔ'añ'atáñ jatɔ'ugɔ wiinkpɔ, yɔ'ɔyɔ Jesukristɔ es 'yɔ'kɔn kruuzkɔjxmbɔ. ³ Ya"ayow ya'amá'adɔts njam'ajty mɔ miidsuty, ni nmɔjɔats es extɔ tsɔyiibɔyɔts mɔt ja tsɔ'kɔn, ⁴ es ko ndukmɔmadyaktɔ ja Diosɔ 'yɔxpɔjkɔn, kyaj ndukmɔdijyandɔ ja kuwijjya'aybyɔ 'yayuk, ni'igɔ oj ndukmɔdijɔdɔ mɔt yɔ'ɔgyɔjxm ja Espírítɔ Santɔ es ja Diosɔ myɔk'ajtɔn. ⁵ Paaty ja mmɔbɔjkɔn kyɔxuty mɔ yɔ Diosɔ myɔk'ajtɔn es kyaj mɔ yɔ ja'ayɔdyɔ kyuwijj'ajtɔn.

Espírítɔ Santɔkyɔjxm ja Dios ñayjajniɔxe'egyuty

⁶ Di'ibɔ tɔ kyutákuty oy oy tɔgekyɔ ja Diosɔ 'yɔxpɔjkɔn, mɔt yɔ'uts sitɔy nya'ɔxpɔkɔdɔts mɔt ja kuwijj'ajtɔn, es kyaj mɔt ja naxwíñudɔ ja'ayɔdyɔ wyijj'ajtɔn nya'ɔxpɔkɔdɔts, es ni mɔt ja wyijj'ajtɔn di'ibɔ yajtuundɔp di'ibɔ yajkutujktup naxwiiñ. Pesɔ tyɔdɔ yajkutujkɔpɔdyɔ wyijj'ajtɔn, kugáxɔp yɔ'u. ⁷ Ja wijj'ajtɔn di'ibɔts ɔj tuk'ɔxpɔjkɔp, yɔ'u dɔ'un ja wijj'ajtɔn di'ibɔ yu'uts ijtp es di'ibɔ Diosɔ naty tɔ ttuknibɔjtaagɔ nmɔj'ajtɔn'ajtmgyɔjxm. ⁸ Ja yajkutujkɔpty mɔ yɔ naxwíñudɔ kyaj tjaygyujkɔdɔ; ja'a kooxyɔp yɔ'ajuty tjaygyujkɔdɔ, kyajxyɔp dyajkruuzpajttɔ ja Nindsɔn'ajtam Jesukristɔ. ⁹ Per tim dɔ'un jyajty éxtam jyuna'añ ja Diosɔ jyaaybyajtɔn:

Dios tɔ t'ɔxkukɔ mɔdɔ di'ibáty tsojkɔdɔp, di'ibɔ ni pánum tka'ixy es tkamɔdoy es ni kyajɔ'ty wyinmɔ'añóty.

¹⁰ Tyaada da'un tugekyu di'ibu Dios ta xytyuknija'am mut yu'ugyujxm ja Espiritu Santu, ja'a ko yu Espiritu Santu tyuk'ijxap tugekyu, es extu ja kukru nimujaabu wyinma'añ ja Dios.

¹¹ Ma ak ja'ayuty, ¿pán mbaat tnijawu wi'ix ja jyot wyinma'añ tu'ugu ja'ay? Yu'uyu da'un ja 'yanmaja'an ku'am, ¿kudii? Nandu'un jajtru da'un ko yu Diosu Jya'ajun, yu'uyu da'un ñija'ap wi'ixu da'un ja Dios. ¹² Es udsajtam kyaj ta n'axájum ja winma'añ di'ibu ya naxwiñ, yu'uyu sitay ja winma'añ di'ibu yajkypy ja Espiritu Santu di'ibu tso'omp ma Dios, es da'un njaygyujkam tugekyu di'ibu Dios xyñamo'oyum. ¹³ Pes da'unuts udsaty nmadya'aky mut ja ayuk di'ibu ja Espiritu Santu xytyuk'uxpuktu, es kyaj yu'ujuty di'ibu miimp ma ngu'am winma'añ; ja'ats ja'ay nduk'ijxp ja tujajtan di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy es tjaygyúkadu pánuty tu'umooyudap ja Espiritu Santu.

¹⁴ Mut ko ja ja'ayuty di'ibu kyaj tmadattu ja Espiritu Santu, kyaj mbaat t'axájudu di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy. Pesu tyadu ja'ayuty kyaj tjaygyúkadu di'ibu Dios myeepy es junándap: "Loku winma'añ yu'u." Yu'uyu dan je'eyu di'ibu myudajttap ja Espiritu Santu mbaat tnijawu di'ibu Diosu ja'ay myeepy. ¹⁵ Di'ibu myudajttap ja Espiritu Santu, mbaat yu'ujuty tpayo'oy tugekyu, es ni pán wiinkru mbaat kyaj pyayo'oyuty. ¹⁶ Ja'a ko ja Diosu jyaaybyajtan jyuna'añ: "¿Pán ta t'okwinma'añ'ijxpu ja Nindsun'ajtam? ¿Pán mbaat dya'uxpeky ja Nindsun'ajtam Dios?" Per udsajtam sitay nmudajtam ja Jesukristu wyinma'añ.

3

Paablus esu Apolus, Diosu myuduumbuty

¹ Mugu'ugítuty, kots ijty ma miidsaty nya'uxpaktu, kyaj oj mbaat nya'uxpeky éxtum ja ja'ayuty di'ibu nu'ujjwijts tu'ujjwijtsap ja Espiritu Santu, ja'a oj nya'uxpeky éxtum pánudyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudap o éxtum pánuty jemy ta t'axájudu Jesukristu. ² Pes éxtum mbaat njuna'anum, extu koonum nmooy ja letsyu ma jyapaadyuty nmo'oyut ja kudu'utspu je'xy, mut ko nan kyajnum mbaat xyje'xy ja kudu'utspu je'xy, es extu tyambaat kyajnum mmada'aktu es xyje'xtut ja kudu'utspu je'xy, ³ mut ko da'ñum m'akjiky'attu éxtum pánudyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudap. Jam di'ibu miits mnaydyukmudsip'ajtudap nixim niyam es mdsiptún mdsipkajxtu nixim niyam, es da'un xya'ixudu ko ja'ayum mbanajxtap ja wyinma'añ di'ibu kyaj myiñ ma yu Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁴ Ja'a ko miits nidu'uguty mjuna'andu: "Uj Paabluts xy'uxpukpu'ajtp" esu wiinkru

jyuna'anda: "Ųj Apólusats xy'axpukp'a'ajtp", es du'un mnaygyójudu éxtam ja ja'ayaty di'ibu kyaj tpadundu ja Jesukristu.

⁵ Pes anmaagyats, ¿pánu du'un Apólus?, es ¿pánu du'un uj, Paablú? Ųdsaty je'eyu Diosu myuduumbu di'ibu oj mdu'uk'axpáku es xymyabúktat ja Dios, es nidu'uk nidu'uk mdsaty ndundu ja tuunk di'ibu Nindsun'ajtam oj xymyo'oydyats. ⁶ Mbaat njuna'anum ko ujts nnip ja tuumt, Apólus ty'a'x, peru Diosu du'un di'ibu yajmujx ja tuumt es yaj'ya'k yajpajt. ⁷ Di'ibu nip es di'ibu ta'xp, ni ti yu'ujaty, Diosu du'un tugekyu, mat ko yu'u yaj'yeempy yajpejtypy ja di'ibu yajnir o yajta'xp. ⁸ Di'ibu nip es di'ibu ta'xp, yu'ujaty je'eyu tyuumbu'átadu Dios, es Dios mújuyadu nidu'uk nidu'uk éxtam tkuydyundu ja tyuunk. ⁹ Ųdsaty nmuduundur ja Dios, es miidsaty du'un éxtamu Diosu ñax es nandu'un éxtamu Diosu tyujk. ¹⁰ May'ajtungyujxm ja Diósats tu xpyujta'aky éxtamu pojtspu esats nbojtsu'ugut ja potsy ujx, es tyam wiinkpu pojtspu yajkujxmup ja potsy. Per nidu'uk nidu'uk ya'ixup wi'ix pyotsy, ¹¹ mat ko Dios tu tpujta'aky ja Jesukristu éxtam yu'ayu pyotsy'ujx'áty, es kyaj mbaat pán tpujta'aky jat'u'ugu wiinkpu. ¹² Pún jaa pán ttukjapu oorú, platu, tsujjátypu tsaa, kepy, mnyu o waaxk aay ma tyadu tuunk tu tsyo'onda'aky, ¹³ ya'ixup ja tuunk ko ja'ay yajpayo'oydyat, ja'a ko yajno'kmátsup mat ja juun. ¹⁴ Pánadyu naty oy tu pyotstu es ja potsy kyaj ja juun yajtóyut, Dios kumáyadu; ¹⁵ per di'ibu tu pyotstu es myamada'agyaty ja juun, yajtagóyup ja tyuunk tugekyu, oy yu'u ku'um jyanitsókpat éxtam naak ñitse'eky ma ja junya'ank.

¹⁶ ¿Kyaj xyñijáwudu ko miidsadyu du'unu Diosu tyujk es ko yu Diosu Jya'ajun 'yity ti'igyu miidsaty? ¹⁷ Pún ja pán dya-jkutagóyu tadu Diosu tyujk, Dios yajkutagóyubu tadu ja'ay, mat ko tadu Diosu tyujk, wa'adsu'u. Es tadu tyujk, miidsadyu du'un ku'um.

¹⁸ Exkum pán ñaywyin'uuñaty. Pún ja pán ñayjyáwaty kuwijy éxtam ja naxwíñadu ja'ayaty ja wyinma'añ, nayyajjambítadu éxtam tu'uk di'ibu kyaj ti tjaty, es du'un jy'a'tat éxtam tu'ugu kuwinma'añbyun. ¹⁹ Pesu tyadu naxwíñadu ja'ayadyu wyijy'ajtan, yu'u dun tu'ugu loku winma'añ tpujta'aky ja Dios. Ja Diosu jyaaybyajtan jyuna'añ: "Dios ya'anuguga'ap ja kuwijyuyaty mat ja ky'um wijy'ajtan." ²⁰ Nandu'un jyuna'añ jatuk peky: "Yu Nindsun'ajtam ñija'ap ko yu kuwijyja'ayadyu wyinma'añaty ni ti tkatsooty." ²¹ Paaty ni pán kyanayjyáwaty muj kujxm mat ko tranujxa'anat tu'ugu ja'ay. Pes tugekyu oytyim tiity, miits mja'a'ajttap, ²² extu uj, Paablú, yu Apólus, yu Peedru, ja naxwíñadu, ja jiky'ajtan, ja o'kun, ja

tyambu, ja óknambu. Miidsaty tugekyu mja'a'ajttap, ²³ es miits mja'a'átudu Jesukristu, esu Jesukristu jya'a'átyuty ja Dios.

4

Apóstalu tyuunguty

¹ Miits mbátudap es xypyjta'aktudats éxtamu Jesukristu pyudajkubu, es ko yu'ats tu xytyuknipáktats esats nya'axpákat ja di'ibu Dios tu ttuknibujtaagu. ² Di'ibu yajtsojkr ma di'ibu tu tii yajtuknipéky, yu'u es tkuydyúnat yajxon éxtamu wyindsán tu tyuknipékyuty. ³ Es mut uj, kyajts nmajpujta'aky óyats miits xypyayo'oydyut ja ndu'unanats, o wiinkru ja'ayudyats nandu'un xypyayo'oydyudats. Uj kyajts ku'am nnaybyayo'oyuty. ⁴ Oyats nganayjyáwuty pekymuut, tyaadu kyaj muut ya'ixy kots uj kyajts nbekyjya'ayaty; yu Nindsun'ajtam yu'u du'un xypyaye'ebuyats. ⁵ Paaty ngajxwujtu kadiibu pán xypyayo'oyat ja tyu'unanaty maanam kyamíññam ja Nindsun'ajtam. Es ko yu'u myínat, yu'u ya'ixudap di'ibu tyam ijtp ayu'udsyu, extu ya'ixudap wi'ix ja ja'ayuty nidu'uk nidu'ugu jyot wyinma'añ, esu Dios 'yanuumadat ko oy du'un tu ttundu.

⁶ Mugu'ugítuty, ndukmamadya'aktu tyaadu es xytyuk'oy'áttat miidsaty. Nbjtákuu éxtamu ijxpajtan ja Apolus es uj. Di'ibats nmadyakypy, ja'a mut yu'ugyjxmu n'ijxpajtanats miits xy'ijxnagúkadut kadiibu xywyinwa'knáxtat di'ibu ijtp kaxja'ay, es kadiibu pán ñayjyáwudut muj kujxm es t'axtjút jatu'uk. ⁷ ¿Tii dan muut mmuj mgujxmu kadiinam ja mmugu'uguty? ¿Tii dan mmudajttap di'ibu kyaj tu xy'axaju? Es pán tu xy'axaju, ¿ti ko mnaybyujta'agyuty muj kujxm, éxtam ku'am tu xygyanaraty?

⁸ Tu mmukja'aydyáknudu miidsaty es mmudajttap tugekyu di'ibu mdsojktap. Mnayjya'adap éxtamu reyán, es kyaj ti m'oktagoy'ajtxandu mut uudsaty. ¡Kooxyubu da m'okréyuty esats uudsaty nandu'unxyap nrey'attá mut miidsaty! ⁹ Per mut uudsaty, apóstaluty, du'un uudsaty éxtamdsu Dios tu xypyjta'aktu ax'am. Du'un uudsaty éxtam ja ja'ay di'ibu tu yajtunikajxpéty es 'yoogat. Du'un uudsaty éxtam ya'ixypyudsuumbun ko nidugekyu ja'ayuty xy'ixudats es nandu'unu ánkusuty. ¹⁰ Loku uudsaty ja'ay xytyijtu, mut kotsu Kristu nmudundu; ¡miidsaty du'unaty Kristukyjxm m'ittu kuwinma'añbyuty! Uudsadyu du'un ya'ayow ya'ama'atru, es miits mnaybyujta'agudu oy muk. Ja ja'ayuty xytyuknagoo xytyukkaxkoobats uudsaty, es miits myajwindsu'ugudu. ¹¹ Extu tyambaat tats n'ayowdu mudu yuu esu nuduudsu, nipatsy xypatsy uudsaty es axuugudsu ja'ayuty xytyundu. Kyajts mudaty ja ndujkuty. ¹² Anu'xadats mats ndundu

mudadsu ngu'u. Xykyajxpóktats ja ja'ayaty, per ngunu'xtapts yu'ujaty. Xyryajudijttapts, per nyajkujx nyajnajxtapts. ¹³ Xyñi'o'o xyñiyáxudapts, per n'adsoojumbijttapts yajxón. Extu tyambaat du'unuts xyryujta'aktu éxtamu naxwíñadu pyosta'ak es éxtam di'ibu ja'ayaty pyawa'ku'ktap.

¹⁴ Kyaj nnijáyudu du'un mat ko nyajtsoydu'unga'aja'andu, ja'a du'un n'uwijpy ngajxwijpy éxtamdsu n'u'unk n'una'kun.

¹⁵ Oyxyup miits xymudajtrudu majk milu ja'ayaty di'ibu mmooyudup ja Kristu 'uxxrukun, ujtsu du'un di'ibu mduk'axájudu Jesukristu ko miits n'awa'anudu ja oybyu ayuk. N'okrujtákum ko ujtsu du'un éxtamu mdeedyun ma yu mjiky'ajtan mat ja Jesukristu. ¹⁶ Mat yu'hgyajxmts miits nmunu'xta'aktu es xyryadúndut di'ibats uj tu nnastunu.

¹⁷ Mudu tyaadukuyxnm nduknigaxtu Timotee, di'ibats njantsytsyejpy es njáwats éxtamdsu n'u'unk ma Jesukristu. Oyt mudúñ ja Nindsun'ajtam. Yu'u mdukjamyátsudup éxtamts uj njiky'aty éxtamu Jesukristu myubujkpu, du'un éxtam nduk'uxpejky ma oytyim maaty ja mubujkputujk ñaymyúkuđu.

¹⁸ Nija'ajaty miidsaty di'ibu muj pátuđer, janándup xytyijy ko kyajts mij nninujxa'añ. ¹⁹ Per tim tsojk nujx ngu'ixa'andu pun janaamp ja Nindsun'ajtam, nétats ndukni'ixudu taadu di'ibu muj pátuđer, ja di'ibu dun mbaat ttuñ o je'eyu du'un kyu'ayuk'aty'attu. ²⁰ Ja'a ko ja Diosu kyutujkun, kyaj jyaayaty ma ja kajxy ayuk, ja'a du'un ma ja muk'ajtan. ²¹ Pes, ¿di'ibu dun mdsojktup, kots mij nujx ndukkumudowdu kots nnujxat, o ko nujx ngu'ixtu mat ja tsojkun es ja oyjyot?

5

Mu'induumbu ma mubujkputy ñaymyúkuđu

¹ Tyam, du'un ja'ay jyuna'andu ko jamu ja'ay di'ibu my'induump ma miidsaty, jam nidu'uk di'ibu myuttsunaapy ja kyudaak. Tyadu du'ambu du'un jantsy muj peky, es ni je'eyu kyayajpaaty tadu du'ambu ma yu di'ibu kyaj t'awdattu Dios. ² Ma miidsaty mmuj mbaadudu, ma jyapaadyaty mmay mdajtat. Yu du'ambu ja'ay di'ibu du'un adutsp, koonum tsyékyuty es xy'uxwojppudsúmdut ma miidsaty. ³ Oyats jagam n'ity mat miidsaty, jámats njot nja'ajun ma miidsaty, es tats nbayo'oy yu tadu ja'ay di'ibu tu ttuñ ja muj peky. Du'unuts tu nduñ éxtamxyupst uj njámuty ma miidsaty. ⁴ Pes naymyúkuđu mudu Nindsun'ajtam Jesukristu kyutujkun, njam'átapts njot nja'ajun ma miidsaty, es nandu'un jyam'átut ja Nindsun'ajtam Jesukristu ja myuk'ajtan, ⁵ es tukkadúkuđu tadu ja'ay ja mujku'ugópik Satanás es tyuydyu'unxudut ja ñini'x. Tundu miidsu tyadu es du'un jyodambíttat esu 'yanmujajan ñitso'ogut ko myínut ja Nindsun'ajtam Jesukristu.

⁶ Miidsuty, katu xytyukmaj xytyukpaadudu mudu tyaadu di'ibu mduundur. Mnija'adur wi'ix jyana'añ tu'ugu ayuk: "Mut waanabu levaduuru pyade'eky tugekyu tugekyu ja tsajkakyjyútsy." ⁷ Yajka'aktu tugekyu di'ibu myajma'tudur, di'ibu ijtp éxtum levaduuru di'ibu tu ñajxnu, du'ün m'ittut éxtum ja jembyu tsajkaaky di'ibu kyaj ti levaduuru tmudaty, éxtum tyam m'ittu, ja'a ko Kristu 'ye'ky udsajtumgyujxm. Yu'u du'ün udsajtum nbasku borreegu'ajtum. ⁸ N'oktu'unam ja pasku xuu mut ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru. Ja'a njuna'anam kyaj ti peky, ja'ayu mut ja tuj'ajtun es ja wa'ats'ajtun.

⁹ Tu nduknijáyudu ko katu mnaymyáyudu mut ja di'ibáty mu'induundur. ¹⁰ Kyajts njuna'anáñ es xymyastu'uttut tugekyu di'ibáty kyaj jya'a'átyuty ja Dios, éxtum di'ibáty mu'induundur, o di'ibu adsojktur, o di'ibu toon ma'tstur, o di'ibu 'yawdajttur di'ibu kyaj Dyiosuty. Kooxyabu du'ün, mdimpadsuudmupxyur ya naxwiñ. ¹¹ Di'ibuts n'andijpy ma ja neky di'ibuts ngajx, pun jam tu'ugu ja'ay ñayñigajxyuty ko yu'u tpaduñ ja Jesukristu es du'uñum myu'indúñ, o 'yadseky, o t'awdaty di'ibu kyaj Dyiosuty, o 'yabi'tsuty, o 'yami'ikyjya'ayuty, o mya'tspruty, esu du'umbu ja'ayuty kyaj muut mda'anmúk mwá'kmúkat. Pes du'umbu ja'ay ni je'eyu muut mgakaaymyúktut. ¹² Per uj kyajts xypyaaty nbayo'oyudats ja di'ibu kyaj tmudúñ ja Jesukristu. Miits mbátudur xypyaayo'oyut di'ibáty muut mnaymyúkudu. ¹³ Dios pyayo'oyubu taaduty di'ibu kyaj tmudundu Jesukristu. Paaty uxwojppadsámdu tadu pekytyuumbu ma miidsuty.

6

Mubajkrutujk yuundu ma fwez di'ibu kyaj Dyiosmuduumbuty

¹ Ko nidu'uguty miits xymyadáttut tu'ugu u'anun mut tu'ugu mmubajkrú, ¿wi'ix ko mnejxy u'umbu ma yu fwez di'ibu kyaj Dyiosmuduumbuty, ma jyapaadyuty xymyu'uunudu ma Diosu jya'ayuty? ² ¿Tii kyaj xyñijáwudu ko Diosu myuduumbuty 'yana'amándur nidugekyu ja naxwiñudu ja'ay? Es pun miidsuty mbaadánur xy'ana'amut ja naxwiñudu ja'ayuty, ¿wi'ix ko kyaj mbaat xya'oyu tadu u'anun di'ibu tim yi'in tim waanu? ³ ¿Tii kyaj xyñijáwudu ko udsajtum n'ana'ama'anam extu ánkusuty? Es ko du'ün, ju'u'n ngapayo'oyum di'ibu xypátum ma tyadu jiky'ajtun! ⁴ Pun ti tsip mudajttur ma tyadu jiky'ajtun, ¿ti ko xykyawin'ixtu di'ibu kyaj myújuty ja kyutujkun ma miidsuty, es yu'u mbayo'oyudur? ⁵ Njuna'añats du'ün es mdsodyúndut miidsuty. ¿Tii ni tu'uk jam ma miidsuty di'ibu

mbaāt dyajxeemy ja tsip akū mā Dios m̄duumbūty, es mgajxwījūduť? ⁶ Es miits mnayñi'u'ūnūduť nixim niyam, jes jabaāt ja'ay wyinduuy di'ibū kyaj Dyiosm̄duumbūty!

⁷ Oytyim wi'ix tsooty m̄dūgooyñūduť ak miits ko kyaxe'eky ja tsip mā miidsūty. Nik waanū oy ko xymyūdānūduť ko m̄dūnūduť axūuk o m̄dimmaadsūduť. ⁸ Pes miidsūty axūuk xytyundū es xymyaatstū, ja'abaāt ja mm̄ūgu'uktūjkūty.

⁹ ĶTii kyaj xyñijāwūduť miidsūty ko di'ibū dū'ūn adūtstūť kyaj t'ixtūt ni nā'a ja Diosū kyutujkūn? Katu mnaywyin'ūnūduť. Pes ni nā'a tka'ixtūt ja Diosū kyutujkūn di'ibāty m̄'induundūť, di'ibāty yajtūgeepy ja pūjk ūkanū wyindsū'kūn, ni yū di'ibū 'yawdajttūť di'ibū kyaj Dyiósūty, ni yū di'ibū pekytyundūť tsoydyu'un m̄m̄ūt ak yedyūjk, ni yū di'ibū dū'ūn pyekytyundūť ak toxytyūjk, ¹⁰ ni yū ma'tspūty, ni yū di'ibū adsojktūť, ni yū ami'ikyjya'ayūty, ni yū pi'tskajxpūty, ni yū di'ibū ja'ay wyin'ū'ūndūť es t̄pūjkūduť myeeñ. ¹¹ Dū'ūn ijty nidu'ugūty miidsūty; per tū myajwā'adsūty, tū oy mwū'ūmduť mūt ja Dios mūt ja'agyūjxm ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū es mūt ja'agyūjxm ja nDios'ajtūmū Jya'ajūn.

Kyaj nm̄'indu'unūm

¹² Nidu'ugūty miits mjūnā'andū: “Ūj éxtūmū Jesukristū myūduumbū, awā'atstuuyūts n'ity esūts ndūnūt di'ibūts ndsejpy.” Ūj n'adsóyūts miidsūty: Oyūts awā'atstuuy ūj n'ity es ndūnūt tūgekyū di'ibūts ndsejpy, kyaj tūgekyū 'yóyūty esūts ūj ndūnūt. Oyūts tūgekyū mbaāt njatuumbū, kyajts nnayyākūduť esūts xy'ana'amūt oytyi winmā'añūty. ¹³ Wiingátypyū mjūnā'andū: “Yū je'xy nigojū es jodoty ñūjxūt, esū jot nigojū es t'axájūt ja je'xy.” Per ūjts mij n'anmaaydyūť ko Dios yajminaampy ja tiempū mā kyaj nnakyyajtūnā'anūm ja jot es ni ja je'xy. Per ni wi'ix tsoo mbaāt mgajūnā'andū ko yū nnini'x'ajtūm tū yajpūjta'aky es nm̄'indu'unūm, pes ja nnini'x'ajtūm yū'u dū'ūn Nindsūn'ajtūm 'yoy'ajtūngyūjxm, esū Nindsūn'ajtūm yū'u dū'ūn nnini'x'ajtūm 'yoy'ajtūngyūjxm. ¹⁴ Es éxtūm ja Dios dyajjikypyejky ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū, xyajjikypyūka'anūm ūdsajtūm nandū'ūn mūt ja myūk'ajtūn.

¹⁵ Miits mnija'adūť ko mā n'axájūm ja Jesukristū, yū nnini'x'ajtūm dū'ūn wye'emy nidu'uk nidu'uk éxtūm tuk pekyjyaty ja Jesukristū ñini'x. ĶTii nbūjkūpts tuk peky ja Jesukristū ñini'x es nyajnaybyūādūduťs mūt tu'ugū kujēñdyo'oxy es dū'ūn wyū'ūmūt ti'igyū mūt yū'u? ĶNi wi'ix tsoo! ¹⁶ ĶO tii, kyaj xyñijāwūduť ko di'ibū naybyuwa'kūť mūt tu'ugū kujēñdyo'oxy, nimajtsk ti'igyū 'yittū? Pes ja Diosū jyaaybyajtūn jyūnā'añ: “Ko tu'ugū yedyūjk ñaybyuwa'agūty mūt tu'ugū toxytyūjk, dū'ūn wyū'ūmduť nimajtsk éxtūm tu'uk je'eyū nini'x.” ¹⁷ Per ko

n'axájum ja Nindsun'ajtum, ti'igy yity ja njot nja'ajun'ajtum mat yu'u.

¹⁸ Kuga'aktu ja mu'induunk. Oytyim di'ibu wiinkpety ja peky di'ibu ja'ay tyiimpy, kyaj dyaj nibaxutaku ja ñini'x. Per ja di'ibu mu'induump, myudugeepy ja kyum nini'x. ¹⁹ ¿Tii kyaj xynijawudu ko yu mnini'x yu tsyunaaydyaknu Espiritu Santu, di'ibu Dios mmooyudu, es ko ja Espiritu Santu 'yity ma miidsaty? Paatykyjxm miits kyaj mnayñiwindsun'átudu ku'um, Diosu du'un nWindsun'ajtum, ²⁰ mat ko yu'u kyubajt ja di'ibu udsajtum oj xyjapátum. Du'un mbaat njuna'anum ko oj xyju'uuyum es du'un xyja'ay'ajtum. Paaty udsajtum nya-jtu'unum ja nnini'x'ajtum éxtum Dios ttseky.

7

Kajxwíjun wi'ixu kasaadutjk jyiky'áttut

¹ Tyam n'adsoojumbityats di'ibuts miits xyajtudup. Tu'yajtanu'u ko oy es kyaj ja'ay pyaktu. ² Per kom ta nimay di'ibu mu'induundup, paaty nidu'uk nidu'ugu yedyjkaty myudatup ja kyum nado'oxy, es nandu'un nidu'uk nidu'ugu toxytyjkaty myudatup ja kyum ña'ay. ³ Yu kasaadu yedyjk kyuydyunup di'ibu pákup ttúnat mudu ñado'oxy es nandu'un ja kasaadu toxytyjk kyuydyunup di'ibu pákup ttúnat mudu ña'ay. ⁴ Yu kasaadu toxytyjk kyaj yu'u je'eyu natyu'uk tja'a'áty ja kyum nini'x, muut ja ña'ay tja'a'áttu. Es nandu'unu du'un ja kasaadu yedyjk kyaj yu'u je'eyu natyu'uk tja'a'áty ja kyum nini'x, muut ja ñado'oxy tja'a'áttu. ⁵ Katu mnayjyjkugajxudu nixim niyam, ni ja yedyjk es ni ja toxytyjk. Pun mnay'uu mnaygyajxudup es mnaymyastu'uda'anudu tuk tiempu es mgajxta'áktut es ok mnaybyuwa'agudut jatugok, mbaat du'un xytyundu ko tu xy'agajxtúktu pun naak xu mnaymyastu'uda'anudu. Per ko tpaadut ja tiempu, net jatugok mnaybyuwa'agudut, kadiibu ja mujku'ugópk Satanás myajpekytúnudut mat ja wiinkpu ko m'awa'xy'áttu.

⁶ Dios kyajts xytyuknipejky es n'anuumudu tyadu, je'eyudsu du'un njuna'añ éxtum tu'ugu ngajxwíjunuts. ⁷ Uj jajunaambuts es du'unxyup nidugekyu mjiky'attu naydyu'uk éxtum uj. Per w'ixum ja Dios mmo'oyudu nidu'uk nidu'uk ja madakun, du'un mjiky'áttut naydyu'uk o kasaadu.

⁸ Uj n'anuumudu miidsaty naydyu'uk unakaty, kixyado'oxyaty esu ku'ekytyo'oxyaty, oy ja'ijty ko kyaj mbaktu, éxtum ujun. ⁹ Per pun kyaj mmada'aga'andu m'áttut naydyi'igyaty, waanu oy es mdimpáktut, kadiibu mnayyajtóyudut mudu tsojken.

10 Per ja di'ibáty tū pyaktu, nduk'ana'amdupts es kyaj ņaymyastu'ududat. Tyadu ana'amun tūy'ajtun'u. Kyajts uj n'ana'amunaty, ja Nindsan'ajtam du'an ja 'yana'amun. 11 Es pun ja pūn tmastu'uty ja ņa'ay, naydyi'igy du'an 'yítaty, o nik oy ttmnijodumbítat ja ņa'ay. Nandu'unu yedyujkuty kyaj tmastu'udat ja ņado'oxy.

12 Yū wiinkraty n'anmaabyuts mududsū ngu'um winma'añ. Ko pun jaa yū nmamubujkpu'ajtam tūdo'oxy'áty tu'uk di'ibu kyaj nmamubujkpu'ajtam es 'ya'ijxup tsyūnūt mudū ņa'ay, yū nmamubujkpu'ajtam kyaj tmastu'udat ja ņado'oxy. 13 Es pun yū nmamubujkpu toxytyujk myudajtypy tu'ugu ņa'ay di'ibu kyaj nmamubujkpu'ajtam, pun 'ya'ijxup tsyūnūt mudū ņado'oxy, kyaj tmastu'udat ja ņa'ay. 14 Mut ko ja kasaadu yedyujk di'ibu kyaj Dios tmadūñ es 'yakjiky'aty mudū ņado'oxy di'ibu Diosmaduump, 'yaxájup ja Diosu kyunu'xun mut yū'ugyujxm ja ņado'oxy. Es ja kasaadu toxytyujk di'ibu kyaj Dios tmadūñ es 'yakjiky'aty mudū ņa'ay di'ibu myadiimpy ja Dios, 'yaxájup ja Diosu kyunu'xun mut yū'ugyujxm ja ņa'ay. Paaty ja 'yu'unk 'yuna'kuty kyaj dyu'unaty éxtam di'ibu kyaj Dios tmadūñ. Ni'igu t'axaju ja Diosu kyunu'xun mut yū'ugyujxm ja tyaak o tyeety di'ibu Diosmaduump.

15 Pun ja di'ibu kyaj tmadūñ ja Jesukristu tmastu'uda'añ ja ņado'oxy o ņa'ay mut ko tmadūñ ja Jesukristu, na'ix wa'an tnejxy. Pun du'an tseky, ja kasaadu yedyujk o ja toxytyujk di'ibu myadiimpy ja Jesukristu, kyaj jyatyimnigutíkyaty es kyaj ņaywya'xudat, ja'a ko mut ko kyanaywya'xudat, ta nujx dyajtákuđu tsipkajxy. Es ja Dios tū mdukniwówadu es mjiky'áttat agujk jotkujk. 16 Mut ko mij toxytyujk, Jesukristu myubujkpu, kyaj xyñijawū pun mijtskyujxm ja mña'ay di'ibu kyaj yū'udyū Jesukristu myubujkpu tmabúkat ja Jesukristu es ņitso'ogat. Es mij yedyujk, myubujkpu Jesukristu, kyaj xyñijawū pun mijtskyujxm ja mudo'oxy di'ibu kyaj yū'udyū Jesukristu myubujkpu tmabúkat ja Jesukristu es ņitso'ogat.

17 Oytyim wi'ix tsooty, nidu'uk nidu'uk mjiky'áttap du'an éxtam ja Dios myajmada'agadu, es du'an éxtam naty m'ittu ko ja Dios mwoojadu. Du'unats nyajnigutúku majaty ja mubujkratujk ņaymyúkuđu. 18 Pun ja Dios wyeepy nidu'uk di'ibu tū yajtsíky waanu*, wa'anu tyaadu twe'emy du'uñ. Es pun wyeepy tu'uk di'ibu kyaj tsyíkyaty waanu, wa'an kyaj dya-jtsíky. 19 Oy tū yajtsíky o kyayajtsujkpu, ni ti tkatsooty. Di'ibu sitay nigutiky es nguydyu'unam, ja'a es ndu'unam éxtam ja Dios dyajnigutúku. 20 Nidu'uk nidu'ugu ja'ayaty wyu'amūt éxtam naty ko ja Dios wyooju. 21 Pun juuy naty m'ity ko Dios

* 7:18 Ix Lukas 1:59.

mwoojū, katū ti xyjawū mūt yū'u. Per pūn mmo'oyánūdap ja m'awa'atstum'ajtūn, axájūdu. ²² Pes di'ibū naty juy ijtp ko Dios wyoojū es tmábúkat ja Nindsūn'ajtūm, tyam awa'atstūm mā Nindsūn'ajtūm; es nandū'un jajtrū dū'un ja ja'ay di'ibū naty ijtp awa'atstūm ko Dios wyoojū, tyam 'yity juybyūn mā yū Jesukristū. ²³ Dios tū mjúyūdu tsobaaty. Katū mnayyákūdu éxtūm juybyūn mā yū ja'ayūty. ²⁴ Pes dū'un, mūgu'ugítūty, wa'an dū'uñūm nidu'uk nidu'uk t'ity éxtūm ko ja Dios wyoojū.

²⁵ Tyam n'adsoojūmbítūyts di'ibūts xyajtūūdap pūn mbaat pyuktū m'u'ungū kixyūdo'oxyūtypyū, o kyaj. Yū Nindsūn'ajtūm Jesukristū kyaj oj xytyukmūnikaagūts ni ti kajxwíjūn mūdu tyāādū dū'ūmbū; per nwinmā'añmyoodyūpts ūj, éxtūm tu'uk di'ibū mbaat xymyūbuktū ja'agyūjxm ko Nindsūn'ajtūm tūts xpya'ayoy. ²⁶ Mūt ko tyam nyajnajxūnū nimūjāā ja tiempū, pāaty ūjtsūmū ngu'ūm winmā'añ nik oy ko ja ja'ayūty 'yak'ittū dū'uñū. ²⁷ Pūn jamū mnūdo'oxy, kyaj xymyastu'udūt; es pūn kyaj pūn, kyaj xy'ūxtā'ayūt. ²⁸ Es pūn mbūjktūp, kyaj yū'u pyojpūty. Per di'ibáty pūjktūp, tyimmadatāndūp ja 'yamay jyotmāyūty mā tyādū jiky'ajtūn, es ūj kyajtsū tyāādū njatseky.

²⁹ Mūgu'ugítūty, di'ibūts nja''andijpy, yū'u tyāādū ko waanū je'eyū n'akmūdajtūm ja tiempū. Aya bom ja di'ibáty kasaādūty dū'un 'yakjiky'áttūt éxtūmxyūp tū kyadimpuktū. ³⁰ Di'ibū ijttūp jotmaymyūūt, dū'un 'y'ítūt éxtūm kyadimmay kyadimtajtū. Di'ibáty ijt xoondūp, naybyūjta'agūdap éxtūm kyadimxondā'aktū. Es di'ibáty ti tū tjuudyū, jiky'áttūp éxtūm tkadimja'ajūty di'ibū naty tū tjuj. ³¹ Di'ibū yā naxwiiñ mduk'ijt mdukxoondūp, myajtūndūp ja'ajūn mūūt, ni xykyadimtukmūj xykyadimtukpāādūt, mūt ko najx kūjxp di'ibū ijtp naxwiiñ.

³² Ndsejpyūts es miits kyaj ti mnaydyukmay mnaydyuktājūdūt. Yū naydyu'uk ūnā'ktūjk yū'u 'yāā'ajty jyot'ajtypy wí'ix mbaat tmūjjāwū Nindsūn'ajtūm. ³³ Per ko pyūjknūdu, yū'u myaay wyijtsypy di'ibū yā naxwiiñ es wí'ix mbaat dyajxonda'aky ja ñūdo'oxy. ³⁴ Nan tūgatsyū'u yū kasaādū toxytyūjk mūdu di'ibū kyaj kyasaādūty. Ja di'ibū kyaj kyasaādūty wyinmā'añ'ajtypy di'ibū jya'a'ajtypy ja Nindsūn'ajtūm es dū'un 'y'ítūt wā'ats mā Dios, dū'un ja ñini'x es dū'un ja 'yanmūja'an. Per ja kasaādū toxytyūjk myaay wyijtsypy ja di'ibū ijtp naxwiiñ es wí'ix dyajxondā'agūt ja ñā'ay. ³⁵ Tyāādū n'anūmūdu ja'a es xytyuk'oy'áttūt es kyaj mūt kots nyajkubéky ko pūn pyekey. Ndukūmūdsojktūp tu'ugū oybyū jiky'ajtūn di'ibū mūūt mnaygyūyákūdūt amumdu'uk mā yū Nindsūn'ajtūm.

³⁶ Es p̄n jaa n̄aak jyuna'añ ja u'unkteety ko waanu oy esu ñ̄ux pyákut, ja'a ko yu jymujt wimbajt'adútsp, es p̄n 'yijxy ko ja 'yu'unk kyaj t'a'ixu 'yítat naydu'uk, du'anu dun mbaat ttuñ éxtam 'yoybyudsu'amxudat. Mbaat dya-jpéky. Taadu kyajpu pyojp̄ty. ³⁷ Es p̄n yu u'unkteety kyaj dyajp̄ka'añ ja ñ̄ux, mut ko t'ixy ko myudán̄p 'yítat naydyi'igy, es p̄nu tadu u'unkteety junaamp es 'yítat kixyudo'oxy ma yu tyeedyu tyujk, pes oy du'an ttuñ. ³⁸ Pes du'an yu jawyiimbu u'unkteety oy du'an ttuñ ko yu 'yu'unk dyaky es pyákut, per ja myumajtskpu u'unkteety waanu oy ttuñ ko kyaj dyaky ja 'yu'unk es pyákut.

³⁹ Nigutiky es tu'ugu kasaadu toxytyujk 'yítat yu'uyu mut ja ñ'a'y maanum 'yakjiky'aty; per ko ja yedyujk 'yo'knut, niwa'ats kuwa'ats wye'emy tadu ku'ekytyo'oxy es pyákut mut di'ibu yu'u tsyejpy, yu'uyu di'ibu sitay nandu'an myubejkyry ja Jesukristu. ⁴⁰ Per uj njajuna'añats ko waanu oy es kyaj jatugok pyákut, es uj junaambuts ko nmudajtypyuts ja Diosu Jya'ajun kodsu du'an njuna'añ.

8

Je'xy di'ibu jyatukwindsu'kup ja agojwinnáx

¹ Tyamdsu net n'adsoojumbíty ja di'ibuts xyajt̄ud̄ap yu'ugyujxm ja je'xy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnáx. Nnija'am ko nidugekyu nmudajtam ja jaygyujkan. Yu jaygyujkan yu'u du'an yajmuj yajpát̄ap ja ja'ayuty, per ja tsojkan yu'u du'an yajmujwiin yajkajaaj̄ap ja ja'ayu myubujkan. ² P̄n ja p̄n ñaymyujkuya'axyuty ko yu'u tniyawu oynu'anun, kyaj tniyawu éxtam dun pyaadyuty tnijáwut. ³ Per di'ibu tsyejpy ja Dios, ix'yajt̄ap ja Dios.

⁴ N'okmadyákum ja je'xy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnáx. Tu'yajt̄anu'u ko ni tu'ugu agojwinnáx kyaj ti ttsooty, es tu'yajt̄anu'u ko ti'igy je'eyu Dios, kyajpu wiinkpu. ⁵ Oy nija'ajuty juna'and̄u ko ta nimayu dios esu windsún̄ty tsajpót̄m es naxwiñ, ⁶ udsajtam nnija'am ko ta ti'igy Dios di'ibu nmudu'unam es ma tugekyu tsyondaky di'ibu jaa'ajtp; es nan nnija'am ko ta ti'igy Windsún, yu Nindsun'ajtam Jesukristu di'ibu mut tugekyu oj yajkojy es di'ibu xyajjiky'ajtam.

⁷ Per kyaj nidugekyu tnijáwudu tyadu du'ambu winma'añ. Naaguty du'añum t'awdajttu agojwinnáx, ku'am tjáwudu ko pyojp̄ty p̄n jyu'xt̄ap ja je'xy di'ibu tu ñejxy windsu'kan ma agojwinnáx. ⁸ Tu'yajt̄an ko di'ibu nju'xum, kyaj yu'ugyujxm̄ty xy'axájum ja Dios; pes kyaj nduk'oybyudsu'am̄m p̄n nju'xum es ni ngajajtam axuk p̄n kyaj nju'xum. ⁹ Naygywentu'át̄udu ko ti xytyundu. Oy miidsaty ti xytyúndut es kyaj xypyekyjyáwudu, kyaj du'an xytyúndut

pun ja'agyujxm xyajpekykya'adu ja mmagu'uk. ¹⁰ Ja'a ko pun tu'ugu mmagu'uk myubejkyry ko kyaj 'yoyuty ko ja'ay tje'xtu ja tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugudu agojwinnaxuty, es m'ijxap ko mgay m'iiky ma agojwinnaxuty yajwindsu'ugudu, kya ju da xyonda'agut es tje'xtat ja tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugudu agojwinnaxuty? ¹¹ Es du'un mat ja'agyujxm di'ibu mij mnija'ap xyajtugoy ja mmagu'uk, es mat yu'ugyujxm nandu'un 'ye'ky ja Jesukristu. ¹² Es ko du'un xyajpojpatunat ja mmagu'uk di'ibu jya'ap ko kyaj 'yoyuty ko ja'ay tje'xtu tadu tsu'utsy, extu mbojpatuump nandu'un mij ma yu Jesukristu. ¹³ Paadyuts uj njuna'añ ko ni na'ats nganakyyu'xat jatugoku tsu'utsy pun mat yu'ugyujxm nyajtugoyuts uj ja mmagu'uk'ajtum.

9

Wi'ix ja Paablü dyajtuñ ja 'yawa'atstuuy'ajtan

¹ kTii kyajts uj xytyijy mbaat nduñ di'ibuts ndsejpyu? kTii kyajts uj n'apostulaty? kTii kyajts uj tu n'ixy ja Nindsun'ajtum Jesukristu? kTii kyaj miits xy'axajudu Jesukristu mat ko n'awa'anudu ko yu'u xyajnitsokumu? ² Wa'anu da wiinkpu xykya'axkaptats kots uj n'apostulaty; per tay'ajtan kots midsu du'un xy'uxkaptu, ja'a ko xymyubaktu Nindsun'ajtum ja'agyujxm ko n'awa'anudu jya'a es ja'agyujxm tyu'ajtanduku kots uj n'apostulaty.

³ Du'unats n'adsoojambity di'ibatyuats xyñi'o'o xyñiyaxudap. ⁴ Ko uj nandu'un xypyatpats es n'axajut di'ibuts xymyoodyup esats ngay n'uugudats, ⁵ es nan mbaadats nudo'oxy'aty tu'uk di'ibu Diosmaduump, du'un extum ttundu ja wiinkpu apostulaty es ja Nindsun'ajtum Jesusu myuga'axuty esu Peedru. ⁶ kO mjanandap miidsaty xytyijy ko uj esu Bernabee, je'eyats nimajtskuty kyaj mbaat nmastu'uttu ja ngu'umduunk esats ngajxwa'xtat ja Diosu 'yayuk? ⁷ kTii, di'ibu soldaadu'ajtp ku'um ñayñigastadyu? kEs tii, di'ibu kyuyiipy kyudajpy ja uuvu kam kyaj mbaat tje'xyu? kEs tii, di'ibu borreegukwentu'ajtp kyaj mbaat t'iiky ja letsu di'ibu mya'tsyryu? ⁸ Es exkum mjunaambudu ko uj njuna'añudsu du'un mududsu ngu'um winma'añ, per nandu'un tmadya'aky ja Moisesu 'yana'amun. ⁹ Pes du'un jyuna'añ: "Katu xy'ajiitsy ja noviu ma twindeen ja triigu." Tu'ajtanu'u ko Dios kyaj du'un jyuna'añ mat ko tra'ayoy ja yuubu, ¹⁰ udsajtamgyujxmty du'un jyunañ; mat ko udsajtam n'oy'ajtamgyujxm Moisesu 'yana'amun jyuna'añ es ja yaj'yuubu es nandu'un ja triigu winda'ambu tyundu es t'ajot'attu es t'axajudat di'ibu patap ma ja pujta'aky pyude'eky. ¹¹ Nandu'un jajtpu du'un, ja'a ko udsaty, tats miits nadu'añ nduk'uxpaktu ja Diosu 'yayuk, xyjapatpats

oynu'anun n'axájudats miidsu mbudu'jkan. ¹² Pes punu wiinkpety 'yawijxtap es miits xypyudákadut, uudsaty waanu ni'igats xyjapaattu.

Tuy'ajtanu'u ko kyajts nyajtuundu di'ibats xyjapáttap. Nik ni'igats tu nmudánadu óyats ti xyjatugoy'ajtxubudu. Du'unats ndundu kadiibats nyajtu'adúktut ko yajkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu Jesukristu ñimadyakpy.

¹³ Miits mnija'adup ko di'ibáty jap tuundur ma muj tsajptajk, yu'u ñijiky'ajttap di'ibu jap ma muj tsajptajk. Ja'a njuna'anam di'ibu jap ma ja artal tuundur ma yajpajta'aky ja windsu'kan, es yu'ujaty pátudup tja'xtut oynu'anun ja tsu'utsy di'ibu jap yaj'yajkp windsu'kan. ¹⁴ Nandu'unu du'un yu Nindsun'ajtam tyuknibujtáku ko yu di'ibáty kyajxwa'xtap ja oybyu ayuk, tadu tyuunk tyukjiky'áttap. ¹⁵ Per uj ni na'anamts ngayajtúñ di'ibats xyjapatp, ni je'eyats miits ngatuknijáyudu tyaadu esats ti oynu'anun xymyo'oydyudats. Nik óyats ndim'oogut ma'anamts xykyapujkudu tyadu jotkujk'ajtan di'ibats nmada'jtypy kots nadu'aññu ngajxwa'xy ja oybyu ayuk.

¹⁶ Uj kyajts mbaat ndukmuj ndukpaadu mats ngajxwa'xy ja oybyu ayuk, mat ko yu'udsu du'unu Nindsun'ajtam tu xytyuknipeky esats ndúnut. ¡Paaty, puroobu uj pun kyajts nguydyúñ! ¹⁷ Kooxyu'pts uj ku'um tu n'okwin'ixy ngajxwa'xa'aññats ja nitsokun éxtamts ndukganarata'añ, n'axáju'xyu'pts ja nmaju'uññats; per uj kyajts nwin'ijxy ku'umu tyadu tuunk, Diósudsu du'un xywyin'ijx es xymyooyudsu tyadu tuunk. ¹⁸ Pes, ¿ti maju'uññats n'axáju'p? Yu'u je'eyu tyaadu kots ngajxwa'xy ja oybyu ayuk namay'ajtan es ni nga'amdóyats esu ja'ay xypyudákadut éxtamts xyjapaaty kots uj n'apóstaluty.

¹⁹ Kyajts uj tu nyajtukmudeeky pán; per du'unats nnaygy-oyjaty éxtamu tuumbu juybyu ma nidagekyu ja'ayuty, es du'un nduk'axájudats ja ja'ayuty ja Jesukristu nu'unats nmada'aky. ²⁰ Paaty kots n'ity ma yu israelítaty, du'unats n'ity éxtam yu'ujaty, es du'un t'axájudat ja Jesukristu; es mat ja di'ibu pyanajxtap ja Moisesu 'yana'amun, óyats uj tadu ana'amun patku'uy nga'ity, ijtpats éxtam tu'uk di'ibu pyanejxypyu tadu ana'amun es du'un t'axájudat ja Jesukristu. ²¹ Nandu'un jajtpu du'un mat ja di'ibu kyaj 'yisraelítaty di'ibu kyaj tmudaty ja Moisesu 'yana'amun, ijtpats nandu'un éxtam di'ibu kyaj 'yisraelítaty, ja'a du'un es t'axájudat nandu'un ja Jesukristu. Kyajts njuna'añ ko kyajts nguydyúñ ja Diosu 'yana'amun; pes Jesukristu 'yana'amunats xyajkutujkp. ²² Kots n'ijty mat ja di'ibu kyaj tmudaty muj wiin kajaa ja myubujkan, nandu'unats nnaybyujtáku éxtam di'ibu dun kyaj tmudaty muj wiin kajaa ja myubujkan. Kots n'ijty mat otyim di'ibu ja'ayuty, nandu'unats nnaybyujta'agyuty éxtam yu'ujaty, es

du'un naaguty ņitso'oktat. ²³ Ndúñats du'un tugekyu tyaadu mat yu'ugyujxm ja oybyu ayuk, es du'un di'ibu myudoodup pyaadudat ti'igyu mat uj ja nitsokun.

²⁴ Tū xyñjávudu miidsaty ko mā tu'ugu puyuk'kkijxyuk, nidugekyu ja puyuk'krū puyuk'uktu, per je'eyu ti'igyu di'ibu 'yaxájup ja may'aty. Pes éxtam ja'ay di'ibu puyuk'kkijxyup yajmay'áty, nandu'un miits xy'ixtat wi'ixu Dios ttseky es mjiky'áttat, es du'un mmay'átudat.

²⁵ Nidugekyu di'ibu puyuk'kkijxyuyándup, nayjyujp'ijxudup es nayjyujwijtsambijtadup oytyim di'ibaty maut. Du'un ttundu es tganaráttat ja koronu ak ujts aaybyu di'ibu pojūn ņi'xy; per udsajtam nnayjyujp'ijxum es nmamudo'om ja Dios es du'un yu'u xymyay'ajtam mat tu'ugu koronu di'ibu ni na'a kyani'xy.

²⁶ Paaty ujtsu du'un éxtam ja oybyu puyuk'krū di'ibu puyuk'krū tūy mā puyuk'ja'ta'añ. O mbaat njūna'anam ko kyajts uj du'un éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu koxaamp es tugok tugok tnixaje'eky, kyaj jya'ty ja kyoxy. ²⁷ Uj ndukkumudeebyats ja nnini'xats es njūwijtsambityats yajxon, kudiibats uj nujx nwe'emy uxkumay óyats ja'ijty njakajxwa'xy ja oybyu ayuk.

10

Kajxwíjūn es kyaj n'awdajtam di'ibu kyaj Dyiósaty

¹ Ndsejpyats es miits xyñjávudat mugu'ugítaty, ko yu n'aptujk'ajtam 'yijttu nidugekyu yoots patku'uy, es nidugekyu ttuknajxtu ja Tsapts Jikymyejyñ. ² Es du'un mbaat njūna'anam ko nidugekyu ja'ajaty oj ņubajtta'aydu yoodsóty es mā ja jikymyejyñ ko ņaygyujkudu mā Moisés. ³ Es nandu'un nidugekyu tju'xtu ja je'xy di'ibu Dios mooyudu, ⁴ es nidugekyu t'uktu ja nuu di'ibu Dios yajk, ja nuu di'ibu yajpudsūm tsagaadsóty; esu tadu tsagaats yu'u du'un kyudnaapy ja Jesukristu di'ibu naty nujxp mat yu'ujaty. ⁵ Oy yu'ujaty nidugekyu oj jyamo'oyudu tyadu Diosu kyunu'xūn, jatim jawaanu kyadim'o'ktaaydu māj ittum mat ko tkamūdoodu Dios.

⁶ Tugekyu tyaadu du'un tyuun jyajtu éxtam tu'ugu ijxrajtan mat udsajtam, kudiibu nbadu'unam di'ibu kyaj 'yóyaty, éxtam yu'ujaty 'yadatsta. ⁷ Paaty miidsaty katū xymyay'at xywyindsu'ugudu agojwinnáxaty, éxtam yu'ujaty nimay 'yadatsta, éxtam jyūna'añ ja Diosu jyaaybyajtan: "Ja ja'ayaty ņaxwa'tstu kaay ukpū, es pyudu'uktu ajts xondakpū."

⁸ Kyaj nmū'indu'unam, éxtam yu'ujaty nimay 'yadatsta, es 'yo'ktu i'px tuguk mil mā tu'ukpū je'eyu xū. ⁹ Es nan kyaj nmū'adugo'oy nmugajxtugo'oyam ja Nindsūn'ajtam Dios, éxtam naaguty yu'ujaty ttuundu, es paaty 'yo'ktu ko tsyu'tsudu awa'andsa'añty. ¹⁰ Es kyaj nduk'ak'ajtam ja Dios, éxtam

yu'ujuty nija'ajuty ttuk'ak'ajttu, es paaty ya'o'kudu ja anklus di'ibu Dios kyajx.

¹¹ Tugekyu tyaadu du'un jyajtu ma n'aptajk'ajtam es yajpajtaky jaaybyety ma Diosu jyaaybyajtan extam tu'ugu iixrajtan, es nnaydyuk'awij nnaydyukkajxwijam, udsajtam di'ibaty jiky'ajtam ma yu Nindsun'ajtam Jesukristu tymminannu. ¹² Paaty di'ibu nayjya'ap yajxon 'yity mudu Dios, naygywentu'atudup kadiibu pyekykya'at. ¹³ Ko ti myajpekytyuna'anudu, ti'igyu yu'u extam di'ibu kyu'ijx kyubatudup nidugekyu ja'ayaty. Ja Dios yu'u mbudakudup miidsaty, pes yu'u kyaj mna'ixudat es mbekytyundat pan kyaj mbaat xymyamaa'aktu; nik ni'igu ko myajpekytyuna'anudu, net ja Dios mya'awatsxudat es myajnaxudat wiink tsow.

¹⁴ Paaty mugu'ugitaty, katu xymyay'at xywyindsu'ugudu agojwinnaxyty. ¹⁵ N'anuumudu du'un, extam ja ja'ayaty di'ibu uyjyaygyujk kajxyjyaygyujkudup, es miidsaty ku'am mbaat xypyayo'oydu di'ibu yam n'anmaaydu. ¹⁶ Ko n'ukum ja vynu ma ja kaluz, yu'ugyujxm nja'aygyudakum ja Dios, es paaty ti'igyu n'ijtam mut ja Kristu ne'pyngyujxm; es ko ndujkwa'xum ja tsajkaaky es nga'ayum, paaty ti'igyu n'ijtam ja Kristu nini'xkyujxm. ¹⁷ Pes kom tu'uk je'eyu ja tsajkaaky di'ibu ndujkwa'xum es nga'ayum; oy njanimay'ajtam, nyajti'igyum ja nini'x tu'uk.

¹⁸ Paktu kwentu ma yu israelitu ja'ayaty. Punaty jy'xtup ja je'xy di'ibu tu yajpajta'aky windsu'kun ma ja artal, nayyajti'igudup mudu myagu'uktajk es Dios t'awdattu ma ja windsu'kun. ¹⁹ Kyajts njuna'añ ko yu agojwinnax es ja tsu'utsy tmudaty ja muk'ajtan. Oy ja tsu'utsy tu jyanejxy windsu'kun ma agojwinnax, ni wi'ix tsoo kyatugatsy. ²⁰ Yu'uts n'andijpy ko di'ibaty kyaj t'ixy'attu Dios es yojxtup ti oynu'unun, yu'ujuty tyukmajojxtup ja majku'ujuty, es kyaj yu'udyu Dios, es kyajts ndseky es miits xypyutaan xypyuwa'aktat ja majku'ujuty. ²¹ Kyaj mbaat xytyuk'uugudu ja Nindsun'ajtam kyaliz es xytyuk'uugudu ja majku'ujudyu kyaliz, es ni mbaat mgakay ma ja Nindsun'ajtam myeesu es nandu'un mgaydyat ma ja majku'ujudyu myeesu. ²² ¿O yu'u du'un es nyajjot'ambajkum ja Nindsun'ajtam? ¿Tii wa'anu da udsajtam nmudajtam waanu ni'igu muk'ajtan kadiinum yu'uju?

N'oktu'unum di'ibu yajmajiwin yajkajaajap ja ja'ayu myubajkun

²³ Du'un jyuna'andu: "Nigutiky esats oytyiity ndunat di'ibats ndsejpy"; per kyaj tugekyu ttuk'oy'atut, es nan kyaj tugekyu tpuduku ja ja'ay es jyiky'attat extamu Dios ttseky. ²⁴ Ni pun je'eyu tka'xta'ayut di'ibu yu'u ku'am tyuk'oy'atup, per nandu'un t'xta'ayut esu wiinkpety ttuk'oy'attat.

25 Mbaat xyjuodyu es xyju'x xpyuktat di'ibu to'kup maayoty, katu xyajtuy ma tsyoon es kyaj yajpekyjyawut; 26 mut ko tugekyu di'ibu naxwiin yajpatp, Nindsun'ajtum Diosu jya'a'ajtypy.

27 O pun jaa naak di'ibu kyaj yu'adyu Dios mduumbu es mwowudut kaay ukpu, es pun miits mnajxandup, ju'x tugekyu di'ibu mmooyudup. Kyaj xyajtawut ma tpeky es kyaj yajpekyjyawut. 28 Per pun nidu'uguty mdukmumadyakudup: "Tyadu tsu'utsy yu'u tu yajpujta'aky windsu'kun ma yu agojwinnaxuty", katu xyje'xy, kudiibu tpekyjyawut di'ibu tu m'anu'umxuty. 29 Yu'uts nmadyakupy es kyaj ja wiinkpu tpekyjyawut, kyaj yu'ujuty es xpyekyjyawut. Naak mbaat dyajtuy: "¿Ti ko yajpayo'oy kots nduñ di'ibu wiink ja'ay jya'ap peky? 30 Es pun uj nja'aygyudakypuys ja Dios mut ja di'ibats ngaay n'i'kypy, ¿ti kots xyñi'ow xyñiyaaxu kots ngay n'iiky esu Dios nja'aygyuda'aky?" 31 Pes otyiity di'ibu mdiimpy, pun mgaay m'uktup, o mduundup otyiity, tugekyu xytyundut es du'an ja ja'ayuty tmuj'ix tmujjawut ja Dios. 32 Katu ni pun xykyayajnbaxutuku mut ja di'ibu mdiimpy, oyyu'ujuty ja di'ibu israelitu o kyaj 'yisraelituty, o di'ibu Nindsun'ajtum Jesukristu myduumbu. 33 Pes uj, di'ibats ndiimpy, ja'a es nidugekyu ja'ay t'oyjyawut; kyajts uj n'uxta'ay wi'ixuts ka'um nduk'oy'atut, ja'ats n'uxtaapy esu mayjya'ay ttuk'oy'attut es du'an t'axajudut ja nitsokun.

11

Wi'ix jya'ay'attut ja toxytyujkuty ma mubujkputujk ñaymyukudu

1 Paaty padundu ja ngajxwijnuts, éxtamts uj nandu'an nbaduñ ja kyajxwijnun Nindsun'ajtum Jesukristu.

2 Mugu'ugítuty, ngumaaydyup mut ko byeenuts miits xyjamyatsta es ko xpyyanajxtu ja xpujkan di'ibu tu nmo'oydyu. 3 Ndsejpyuts es xyjaygyukudut ko yu Jesukristu yu'u du'an ñigubajk'ajtypy nidu'uk nidu'ugu yedyujk, esu kasaadu yedyujk yu'u du'an ñigubajk'ajtypy ja ñado'oxy, du'an éxtum ja Dios tnigubajk'áty yu Jesukristu. 4 Pun tu'ugu yedyujk kyajxta'aky o tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk kupxu, yu'u du'an kyawindsu'kup ja Jesukristu di'ibu nigubajk'ajtup; 5 per pun tu'ugu toxytyujk kyajxta'aky o tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk es kyaj ñaygyupe'eñuty, yu'u du'an kyawindsu'kup ja ña'ay di'ibu nigopk'ajtup. Ko du'an 'yadu'utsy, ñapatypy éxtum tu'ugu toxytyujk di'ibu tu ñaygyukeebyuty. 6 Pun kyaj ñaygyupe'eñuty ja toxytyujk, nik wa'an ja wyaay tka'pta'ay. Per kom tsoydyu'unu'u mut tu'ugu toxytyujk ko ñaygyuka'pxudut, pes nik wa'an tñaygyupe'eñuty; 7 per yu yedyujk kyaj

ñaygyupa'anadut, mut ko Diosu da'un ñayyajnikojtutu es dya'ixudut ja Diosu myuj'ajtun. Ja toxytyujk, Diosu da'un nandu'un pyujtak es dya'ixudut ja yedyujku myuj'ajtun, ⁸ es ko Dios dyajkojy ja yedyujk es ja toxytyujk, kyaj ja yedyujk oj pyudsemy ma ja toxytyujku ñini'x, ja toxytyujk oj pyudsemy ma ja yedyujku ñini'x. ⁹ Ja toxytyujk oj kyojy 'yabaadu mut ya'ugyujxmu yedyujk. Kyaj ya'ujaty ja yedyujk oj kyojy 'yabaadu mut ya'ugyujxmu toxytyujk. ¹⁰ Paaty ja toxytyujk ñaygyupa'anadut mut ya'ugyujxmu ja anklusaty, es da'un dya'ixudut ko ya'u ja ña'ay ñaydyukkudukuty. ¹¹ Per ma ya Dios awdajtk, kyaj ja yedyujk 'yity pun kyaj pun toxytyujk, es nandu'un kyaj ja toxytyujk 'yity pun kyaj pun yedyujk. ¹² Ja'a ko ja jawyiimbu toxytyujk oj pyudsemy ma ja yedyujku ñini'x, pes extu jaa tsyondaky nidugekyu ja yedyujk yajmiin yajjajtan ja toxytyujk; es tugekyu di'ibu jaa ijtp, Dios pyujtak.

¹³ Miidsaty ku'am xyjaygyukudut. ¿Tii oy es tu'ugu toxytyujk kyajxta'agut mayja'ayoty kuwa'adsu? Kyaj 'yoyuty, ¿kadii? ¹⁴ Pes ja ja'ay di'ibu jaayum tyuundur xytyuk'ijxam ko tsoydyu'unu'u ko ya yedyujk dyaj'yoon ja wyaay; ¹⁵ per kyaj dyu'unaty ja toxytyujk, tyukmaj'ajtypy ko wyaay dyaj'yoon, mut ko Diosu da'un tu myo'oyuty ja wyaay yeñ es dyajnitukat ja kyubajk. ¹⁶ Pun jaa naak di'ibu kyaj t'axajuya'añu tyadu xprujkun, ñijawundur ko nidugekyu uudsaty, apostulaty, nya'xpruktats da'un, es ja'a da'un extum jaayum ttundu oytyim maadyu mubujkputujk ñaymyukudu.

Kyaj 'yoyuty ko ja mubujkputujk tkamuj'ixtu ja Nindsun'ajtamu 'ya'ux

¹⁷ Per jatuk peky di'ibu nduknija'ayundur, kyaj mbaat ngumaydu, pes da'un kyuxe'eky ko ma mnaymyukudu esu Dios xy'awdattut, axuk mnaydyundu ma jyapaadyuty yajxon. ¹⁸ Pes tim jawyiin, da'unats xytyukmamadya'aktu ko ma mnaymyukudu es xy'awdata'andu Dios, mnaywya'xundur miidsaty. Es tuj'ajtun jyawu tyadu. ¹⁹ Pes da'un jyaty es ya'ixut wa'atsti'knu punadyu da'un myudiimpy ja Dios. ²⁰ Ko miits mnaymyukudu es m'a'ux'ata'andu ni'amuku, kyaj 'yokja'a'ajnu ja Nindsun'ajtamu 'ya'ux. ²¹ Mut ko ma mgaya'andu, nidu'uk nidu'uk jyawyin'aty tnixaju kya'ay 'yukan maanum naaguty 'yakwu'umdu mudu yuu, es naaguty extu nayyajmukunur. ²² ¿Tii kyaj miits xymudattu mjum mdajk ma mgay m'uuktu, es da'un kyaj xywyindsu'ugudu ja Diosu jya'ay es xyajtsoydyundu ja di'ibu kyaj ti tmudaty tjaygyepy? ¿Wi'ix n'anumudut? ¿Tii njana'anupts ko oy di'ibu mduundur? ¡Mudu tyadu, ni wi'ix tsoo mbaat!

Nindsun'ajtamu 'ya'ux

23 Mūt ko yu Nindsun'ajtum Jesukristu xymyooyudsu tyadu xprukun di'ibu tu nmo'oydyu. Nan ja koots ma ja Nindsun'ajtum Jesukristu oj yajkuyakannu, ta tkone'ky ja tsajkaaky, 24 es ko tja'aygyudaky ja Dios, ta oj ttujkwa'xy es jyunañ: "Tyadu nnini'xats yu'u du'un es xytyuk'oy'attut miidsuty. Tundu du'un extumdsu njamyajtsun." 25 Es nandu'un ma 'ya'ux'ajttaay, ta tkone'ky ja kaluz madu vinu es jyunañ: "Tyadu vinu yu'u du'un ja nne'pyñ di'ibu yajnaxkudakypu ja jembyu kajxy'atypu. Tugok tugok xy'uuktut, tundu du'un extumdsu njamyajtsun." 26 Pes du'un tugok tugok xykyadyut tyadu tsajkaaky es xy'uuktut ja tyadu vinu, ja'a du'un mnigajxtap ja Nindsun'ajtum yu'kun extu ko myinutnum.

Wi'ix yajtunut ja Nindsun'ajtum yu'ux

27 Paaty oytyim panuty di'ibu kyaabyu tadu Nindsun'ajtum tsajkaaky es t'iigyu tadu Nindsun'ajtum vyinu extum oytyim di'ibu ka'ay ukunuty, kyamuj'ijxypu du'unu Dios es tmadugoy ja Nindsun'ajtum Jesukristu ñe'pyñ esu ñini'x. 28 Paaty ma xynixajyua'anut ja tsajkaaky es ja vinu, nidu'uk nidu'uk jawyiin mnaybyawinmadyu pan tu xymyastu'uttu ja mbeky, taanum xynixajudut ja tsajkaaky es xykyadyut es xy'uuktut ja vinu. 29 Mūt ko pan kyaj nbawinma'ayum ti 'yandijpy ja Nindsun'ajtum ñini'x ko nga'ayum ja tsajkaaky es n'ukum ja vinu, ma yu'unu du'un myiñ ja tadyu'unun di'ibu Dios yajkypu. 30 Paaty nimay miits mbakudu es mbagi'ixtu, es niganaguty tu 'yooktu. 31 Per pan dsajtam jawyiin nnaybyawinma'ayum ku'um, kyaj n'axajum ja Diosu tyadyu'unun. 32 Ko yu Nindsun'ajtum xytyukkumdo'om, ja'a du'un es xyjajwijtsambijtam, kudibu ja tadyu'unun xypyatam ti'igyu mut panudyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudap.

33 Pes du'un mugu'ugituty, ko mnaymyukudut ma m'a'ux'ata'andu tukmuku, nay'awixudu es m'amukudya'adyut, net m'a'ux'attut. 34 Es pan ja pan yu'o'kun, wa'an tkay ma tujkun, es du'undsoo kyaj pyaadudut ja tadyu'unun ma mnaymyukudu. Es ko najx ngu'ixtu, net n'ak'awanudut wiinkpu di'ibaty myajtudap.

12

Madakun di'ibu ja Espiritu Santu yajkypu

1 Mugu'ugituty, ndsejpyats es xynijawudut mut ja madakun di'ibu ja Espiritu Santu yajkypu.

2 Mnija'adap ko maanum naty kyaj mDiosmadundu, mnaydyukwooma'tudu agojwinnax uum. 3 Paaty ndsejpyats es tyam xyjaygyukudut ko ni pan di'ibu ja Diosu Jya'ajun mooyudap ja winma'añ es jyuna'anut: "Kajxpeky ja Jesus." Es

ni pán mbaat kyajna'añ: "Jesús yu'u du'unu Nindsun'ajtum", pun kyaj ja winma'añ myo'oyuty ja Espiritu Santu.

⁴ Taa kanak nax ja madakun, per naydyi'igy ja Espiritu Santu di'ibu madakun yajkypy. ⁵ Taa kanak nax wi'ix nmadu'unum ja Nindsun'ajtum, per ti'igy du'un je'eyu Nindsun'ajtum di'ibu nmadu'unum. ⁶ Taa kanak nax tuunk di'ibu muk'ajtan mut yajtun, per ti'igy ja Dios di'ibu madu myuk'ajtan yajtun tugekyu tugekyu. ⁷ Ja madakun di'ibu Espiritu Santu xmyo'oyum nidu'uk nidu'uk, ja'a du'un es nduk'oy'ajtum ni'amuku. ⁸ Naagaty myo'oyadu ja Espiritu Santu ja wijy'ajtan, esu naagaty myo'oyadu ja Espiritu Santu es kyajxtut madu jaygyujkun. ⁹ Nan yu Espiritu Santu mooyur naagaty ja mubujkun, es nan yu'u naagaty mooyur ja madakun esu puma'ay dya'aguda'aktut, ¹⁰ es nan yu Espiritu Santu mooyur naagaty ja madakun es dya'ixudut ja myuj'ajtan, es yu'u du'un nandu'un myeepy naagaty ja madakun es tmadya'agut ja Diosu 'yayuk di'ibu tu t'axaju, naagaty yajmo'oydu ja madakun es t'axkarut di'ibu ka'oybyu jya'a'ajtypy es di'ibu jya'a'ajtypy ja Dios, esu naagaty yajmo'oydu ja madakun es tkajxut wiinkpu ayuk es naagatypyu yajmo'oydu ja madakun es tkajxtuda'agut ti dan yajmadyakp ma tadu ayuk. ¹¹ Per tugekyu tyadu madakun, yu'u du'un yajkypy ja Espiritu Santu es yu'u du'un nandu'un yajwa'xypy ja myadakun ma nidu'uk nidu'uk extum yu'u ttseky.

Du'un n'ijtum madu Kristu extum tu'ugu nini'x

¹² Yu nini'x kanak peky tmudaty. Tam ja ku'u, tam ja teky es tam ja wiingatypyu, per ti'igy nini'x'aty. Nandu'un jaitp ja Kristu mut ja jya'ay. ¹³ Es mut ko tu udsajtam nidugekyu nnubajtam mut ja Espiritu Santu es n'ijtum extum je'eyu tu'ugu nini'x, oy n'israelitu'ajtum o ngrieegu'ajtum, oy kujuybyun o extum awa'atstuuybyun, nidugekyu nnubajtam ko Dios tu xmyo'oyum ja Espiritu Santu, ja'a njuna'anum ko Dios xyajtu'ukmujkam madu Jesukristu extum tu'uk je'eyu nini'x.

¹⁴ Tu'ugu nini'x kyaj tyi'igyuty je'eyu tuk peky, kanak peky yu'u. ¹⁵ N'okpujtakum kooxur ja teky jyuna'añ: "Mut ko kyajts uj ngu'ujaty, paaty kyajts uj nyu'ujaty ja nini'x", du'unum wye'emy es jya'a'atyuty ja nini'x. ¹⁶ O ja tatskxyur jyuna'añ: "Mut ko kyajts uj nwiinaty, paaty kyajts uj nyu'ujaty ja nini'x", otyim wi'ix tsooty wu'umbum jya'a'atyuty ja nini'x. ¹⁷ Pes pun yu nini'x ijtp amuum ak wiin, ¿wi'ix mbaat myudoy? O pun yu nini'x ijtp amuum ak tatsk, ¿wi'ix mbaat ti txiigyuty? ¹⁸ Peru Dios tu tpujta'aky nidu'uk nidu'uk extum pyaadyuty ma yu nini'x extum yu'u ttsejky. ¹⁹ Kooxur yu'uy 'yity ja wiin, o tatsk, o yu ku'u, kyajxyur naymyikyuty yu nini'x. ²⁰ Paaty tsojkur kanak peky es tyu'ukmut tu'ugu nini'x.

21 Paaty kyaj mbaat ja wiin t'anuumu yu ku'u: "Kyajts mij xytyu'unxuty." Es ni yu kubajk mbaat tka'anuumu yu teky: "Kyajts mij xytyu'unxuty." 22 Kyaj mbaat du'un njana'anam, mat ko yu yi'in waanabu di'ibu ijtp nini'xkyujxm, yu'u nik ni'igu tyuñ; 23 es ma nnini'x kyaj nmajpajtakam, ngu'uy nyu'tsum tsuj. Es di'ibu kyaj mbaat 'yity ijx nide'xy, yajnipa'amp mudu wit. 24 Per di'ibu nnasja'am ijx nide'xy, kyaj du'un tsykyuty es yaj'yu'udsut o yajnipa'anat. Pesu Diosu du'un pyajtak ja nnini'x'ajtam es nmajpajtakam di'ibu ngu'uy nyu'tsum yajxon, 25 es du'un kyaj kyuxu'ugudu tsip ma yu nini'x. N'okpajtakam, yu teky kyaj tsiptuñ mat ja ku'u, o wiin mat ja tatsk. Pes tugekyu tyaaduty naybyudujkadup nixim niyam. 26 Ko nidu'uguty yu'ujuty 'yayowdu, nidugekyu wiinkruty 'yayooda'aydyu nandu'un. Ko kyuxe'eky ko tuk peky tsuj, nidugekyu jyotkujk'ajtta'aydyu.

27 Pes miidsadyu du'un ja Kristu ñini'x, es mbaat njana'anam ko nidu'ugaty du'un extam ja kanak naxpu di'ibu tuump ma tyadu nini'x. 28 Du'un ja Dios tu trujta'aky ma ja mabujkrutjukuty nidu'uk nidu'uk mat ja tyuunk extam pyaadyuty. Tim jawyiin trujtaky ja apostulaty; ja myumajtskrpu trujtaky ja di'ibaty kyajxwa'xtup ja Diosu 'yayuk; ja myudugukrpu trujtaky di'ibu Dios ja 'yayuk tyuk'uxpajktup; oknum trujtaky di'ibu tyuundup ja muj'ajtan, ja di'ibu ya'agudaktup ja puma'ay, ja di'ibu pyudujkadup ja di'ibu tugo'yajxtup, ja di'ibu winma'añmyoodyup o ja di'ibu kyajxtup wiinkrpu ayuk.

29 ¿Tii apostulaty ni'amuku? ¿Tii ni'amuku tkajxwa'xtu Diosu 'yayuk? ¿Tii tuk'uxpajktup ni'amuku ja Diosu 'yayuk?, ¿o tyuundup ni'amuku ja muj'ajtan? 30 ¿Tii myudajttup ni'amuku ja madakun es dya'aguda'aktut ja puma'ayuty? ¿Tii kyajxtup ni'amuku ja wiinkrpu ayuk? ¿Tii kyajxtudaktup ni'amuku di'ibu 'yandijpyu tadu ayuk? Kyaj, ¿kudii? 31 Mujjottugodyu es xy'axajudut ja Espiritu Santu myadakun di'ibu waanu ni'igu 'yoyuty, es n'aktukni'ixuyandyu tadu nu'u tu'u di'ibu ni'igu 'yoyuty.

13

Tsojkan

1 Kooxyupts uj ngajxy ja ayuk kanak nax, es extu anklus ja 'yayuk, es kyajts nmudaty ja tsojkan mat oytyim panaty, du'unxyupts uj extam tu'ugu tambooran o tu'ugu platiyu di'ibu je'eyu nugo ñe'emy. 2 Es pun ngajxwa'xyruats ja Diosu 'yayuk, es pun njajygyujkadyaabyuts pun ti ja'ay ñija'a kyanija'adup, es pun nmudajtyruats kajaa ja mabujkan, es extu xymyumdooobuts ja tun kopk kooxyupts n'anuumu:

“Nujx wiink tsoo”, per p̄an kyajts nm̄daty ja tsojkan mat oytyim p̄anaty, ni tiixȳapts ʉj ngatsooty. ³ P̄an nyajwa'xyrȳats ʉj tugekȳu di'ib̄ats ʉj nm̄dajtypy njaygyeipy, es p̄an ext̄u nḡuyajkyrȳats ja nnini'x es yajno'ogat ʉxt̄um̄ winds̄a'kan, per p̄an kyajts nm̄daty ja tsojkan mat ja wiinkp̄aty, ni madsoots xykyatu'unx̄aty.

⁴ Di'ib̄u mȳdajtypy ja tsojkan, mȳdajtypy ja ma'xtujkan es oyya'ay'áty, kyaj ti ñaywyinnax̄ujawu, kyaj mȳj pȳaad̄u, kyaj jyoram̄áuty, ⁵ kyaj 'yago'oygyajx̄aty, kyaj t'uxta'ay di'ib̄u yu'uȳu tyuk'oy'átap̄ k̄um̄, kyaj wyin'ák̄aty, kyaj ti tyukwin'ixy tyukj̄j̄p'íxy, ⁶ kyaj xyonda'aky ko yu wiinkp̄aty pyeky-tyund̄u, yu'uȳu je'eȳu tyukxondakyp̄y ja t̄uy'ajt̄an. ⁷ Di'ib̄u mȳdajtypy ja tsojkan, d̄u'ũñ̄m̄ ttuñ̄ ja oybȳu, d̄u'ũñ̄m̄ mȳubeky, d̄u'ũñ̄m̄ j̄ȳj̄p'íxy es d̄u'ũñ̄m̄ mȳuma'xtíky. ⁸ Yu tsojkan ni na'a kyakuḡúx̄at; per najxp̄u'u ko ja'ay tkajxwa'xt̄u ja Dios̄u 'yayuk, ko ja'ay tkajx̄u kanak̄ naxp̄u ayuk, es ʉxt̄um̄ ti tyam̄ nnija'am̄. ⁹ Mut̄ ko di'ib̄u nnija'am̄, waandi'kn̄u yu'u; es di'ib̄u ngajxwa'x̄um̄ ja Dios̄u 'yayuk, je'eȳu yu'u waanū mā yu tada t̄uy'ajt̄anū ka'pxyrȳu; ¹⁰ per ko n'ixy'ajt̄um̄ ʉxt̄um̄ d̄u'ũñ̄m̄ kya'pxyaty, net di'ib̄u d̄un̄ waanū tyim̄t̄ugooydya'ayut.

¹¹ Kots ʉj n'ũna'ku'unk'ajty, kajx̄ats es winmāayats ʉxt̄um̄ ʉna'ku'unḡan; per kots t̄u nya'kn̄u m̄aj'u'unk, taats t̄u nmastut̄n̄ ʉna'ku'unk'át. ¹² Nand̄u'ũñ̄m̄ jajtr̄u d̄u'ũñ̄m̄ tyam̄, n'ijx̄um̄ ʉxt̄um̄ tii wiix wooxp̄an, ʉxt̄um̄ iixn̄u wingootsp̄n, per ókn̄um̄ n'ixa'an̄um̄ wa'ats. Tyam̄ je'eyats̄ nnijaw̄u waanū, per nnija'adya'ayaam̄byats̄ tugekȳu, d̄u'ũñ̄m̄ ʉxt̄um̄ Dios̄u t̄nija'adya'ay wi'ix̄ats n'ity. ¹³ Pes d̄u'ũñ̄m̄ yu m̄ub̄ajkan, yu j̄j̄p'ijx̄un̄ esu tsojkan ijtt̄ap̄; peru di'ib̄u d̄u'ũñ̄m̄ jawȳiin̄ mā tȳadū t̄uḡūk̄p̄u, yu'u d̄u'ũñ̄m̄ ja tsojkan.

14

Wiink ayuk yajkajxy

¹ ʉxt̄a'aydyu ja winma'añ̄ wi'ix d̄u'ũñ̄m̄ mjiky'átt̄ut mat ja tsojkan, es nand̄u'ũñ̄m̄ es xymȳad̄átt̄ut ja madakan̄ kanak̄ peky, per waanū ni'iḡu es xykyajxwa'x̄at ja Dios̄u 'yayuk. ² Ko nāaḡuty miits̄ xymyadya'akt̄u wiinkp̄u ayuk, Dios̄u d̄u'ũñ̄m̄ je'eȳu m̄jaygyujk̄x̄ud̄ap̄, mat ko ni tu'uk miits̄ xykyajaygyúkd̄u, oy ja m'anm̄ja'an̄ kyajxt̄ap̄ di'ib̄u kyaj ja'ay yajnij̄aw̄u. ³ Nik ni'iḡu di'ib̄u kyajxyp̄y ja kyum̄ ayuk es tkajxwa'xy di'ib̄u Dios̄u tuknija'ap̄, tȳaad̄u sit̄uy kyajxwa'xyp̄y mā ja di'ib̄u mȳdood̄ap̄, es yajm̄jwiin̄ap̄ ja mȳub̄ajkan, jyotm̄akmeep̄y es yajjotkujk̄ap̄. ⁴ Di'ib̄u kyajxyp̄y yu wiinkp̄u ayuk, yajm̄jwiin̄ap̄ ja kyum̄ m̄ub̄ajkan. Ja di'ib̄u kyajxwa'xyp̄y ja Dios̄u 'yayuk, yajm̄jwiin̄ap̄ ja mȳub̄ajkanaty p̄anaty m̄doo'ij̄t̄ud̄ap̄.

ngajxyruuts ja ayuku wiinkru ni'igu kudiinam nidugekyuty miidsuty. ¹⁹ Per mats nnaymyikyuty n'awdata'anduts ja Dios, nik óyuts ngajxut magoxku n'ayúkatš mat ja njaygyujkunuts di'ibu ja'ayuty jyaygyúkadup es pyudúkadut, kudiinam kots ngajxut majk milu ayuk di'ibu kyaj jajaygyúku di'ibu 'yamudoonajxtup.

²⁰ Mugu'ugítuty, katš mwinmaydyu éxtamu uná'ku'ungun, je'eyu ko xykyá'oyñijáwudu wi'ix xytyúndut di'ibu axuuk. Per ittu éxtamu ja'ay di'ibu tu yeeky tu pyety ko oy xyryayo'oydyut.

²¹ Pes du'an jyuna'añ ja Dios má jyaabyajtun: "Wiink ja'ay es wiink ayúkatš u j nyajtúnup, ndukkajxnáxupts u j ja n'ayúkatš ja jagam ja'ayuty má tyadu nax kajpn, per ni du'unuts ja n'ayuk tkamubaktu", du'an jyuna'añ ja Nindsun'ajtam.

²² Tyaadu yu'u xytyukjajgyujkum ko Dios xymyo'oyum ja madakun es ngajxumu wiinkru ty ja ayuk éxtamu iwxw'umun má yu di'ibu kyaj yu'adyu Diosu myuduumba, per yajkypu ja madakun es ngajxwá'xum di'ibu xytyuknija'am es nduk'oy'ajtam di'ibáty myubujktup, kyaj jya'agyujxmuty púnuty kyaj Dios tmubaktu. ²³ Oyu du'an, n'okrujtákum pun miidsuty tu mnaymyúkada, es tyúkadut naak di'ibu kyaj yu'adyu mumbujkru o kyaj ti tñijáwudu ja Diosu 'yayuk, es mbaadudut nidugekyu mmadya'aky mat ja wiinkru ayuk,

ztii kyaj jyuna'andut ko miits tu mlókudu? ²⁴ Per pun myajpátup xykajxwá'xtu Diosu 'yayuk es tyúkatš naak di'ibu kyaj yu'adyu mumbujkru o kyaj ti tñijáwudu ja Diosu 'yayuk, es ko tjaygyúkadu mgajxyuty, ta nu jx tjaygyuku ja pyojru es ku'am nu jx dyaj'yo'oy ja wyinmá'añ ko tmadówat tugekyu di'ibu miits mmadyáktup, ²⁵ es du'an ñidu'xut di'ibu jyot'ajty wyinmá'añ'ajtyru. Ta ñaygyoxtnaaydyá'agudut es t'awdatut ja Dios, es jyuna'anat ko jyantsy'ity ja Dios má miidsuty.

Tundu tugekyu tuda'aky es éxtam pyaadyuty

²⁶ Mugu'ugítuty, di'ibuts u j n'andijpy, yu'u tyaadu: Ko mnaymyúkadut es xy'awdata'andut ja Dios, tam di'ibu úwdu, tam di'ibu kyajxwá'xtup ja Diosu 'yayuk o di'ibu Dios tuknijáwudup, tam di'ibu kyajxtup ja ayuk di'ibu kyaj jajaygyúku, o di'ibu kyajxtuda'áktup di'ibu ja wiinkru ty tu tkajxtu; es tugekyu tyaadu, du'an xytyúndut es dyajmujwiin dyajkajaadu myubujkun púnuty myubujktup ja Jesús éxtamu Kristu. ²⁷ Ko pún tkajxut ja wiink ayuk, wa'an je'eyu nimajtsk o niduguk tkajxy, es nidu'ugáty kyajxut, esu wiinkru tkajxtuda'áktut di'ibu mmadyáktup.

²⁸ Pun kyaj jap pún di'ibu mbaat tkajxtuda'aky, kyaj pún tkajxut ja wiinkru ayuk má mnaymyúkadu, ku'am xymyugajxtut ja Dios má anadyu'uk m'ittu. ²⁹ Wa'an tkajxy majtsk o tugeuk di'ibu 'yaxájudup ja Diosu 'yayuk, esu wiinkru ty wa'an tmadoo'ittu

es tpawinmádyut p̄an oy o kyaj 'yóyuty di'ibu tyaáduťy myadyákt̄p. ³⁰ Es p̄an jam nidu'uk 'yu'uñ̄u t̄m̄adoo'ít̄y 'yaxáj̄p̄ nandu'̄n tu'ugu Dios̄ 'yayuk, wa'an t'awixy di'ibu jam kaj̄xp̄, es 'yokkaj̄x̄t̄ yu'̄u. ³¹ M̄ut ko nidugékyuty miidsuty mbaat̄ x̄ytyuknijáw̄udu ja ayuk di'ibu Dios̄ t̄u mmo'oyudu, nidu'uk nidu'uk sit̄uy. Net nidugekyu t̄jatt̄t̄ es j̄yotm̄ak'átt̄t̄. ³² Ȳu Espírít̄u Sant̄u myadak̄n pyatku'̄y 'yity m̄ut ja di'ibáty 'yaxáj̄udu, ³³ m̄ut ko Dios̄ yajkyp̄y ja agujk'ájt̄ jotkujk'ájt̄n, kyaj oywyi'ix̄uty ti ttuñ̄.

³⁴ Ext̄m̄ oytyim maaty ja Dios̄u jya'ayuty ñaymyúkuđu, yu toxytyujkuty amoond̄p̄. Kyaj pyaadyuty tyukkaj̄x̄ud̄t̄. Wa'an t̄naydyukk̄d̄úkuđu ja ña'ayuty, du'̄n éxt̄m̄ j̄yuna'añ̄ mā yu Dios̄u jyaaybyajt̄n. ³⁵ P̄an ñ̄jaw̄yaamp̄y ti oyn̄'̄n̄n, wa'an dyajt̄y ja ña'ay mā yu tyujk. M̄ut ko kyaj oy kyuxe'eky ko tu'ugu toxytyujk tyukkaj̄xu mā ja m̄abujk̄p̄at̄ujk ñaymyúkuđu. ³⁶ Byeen x̄ytyimp̄ákt̄udu kwent̄u ko yu Dios̄u 'yayuk kyaj t̄syondaky m̄ut miidsuty, es ni miidsudȳu d̄n je'eyu x̄ykyu'a'axáj̄udu.

³⁷ P̄an ja ñaak̄ ñ̄aj̄yáw̄uty t̄m̄adaty ja madak̄n es tkaj̄x̄w̄a'x̄t̄ ja Dios̄u 'yayuk, o t̄m̄adaty ja wiink̄p̄u Espírít̄u Sant̄u myadak̄n, wa'an t̄jaygyuku ko di'ibu yam miits̄ nduknija'aȳud̄p̄, yu'̄u du'̄n tu'ugu Ninds̄n'ájt̄m̄u 'yana'am̄n. ³⁸ P̄an kyaj t̄m̄aj̄p̄j̄ta'aky, kyaj nandu'̄n yajm̄aj̄p̄j̄ta'ágt̄.

³⁹ Pes du'̄n m̄agu'ugít̄aty, x̄t̄a'aydȳu ja winm̄a'añ̄ wi'ix̄ myajm̄ada'ágt̄ud̄t̄ es x̄ykyaj̄x̄w̄a'x̄t̄ ja Dios̄u 'yayuk, per kat̄u x̄yaj̄kubéky p̄an jaa ñ̄aḡaty tkaj̄x̄w̄a'xy m̄ut ja wiink̄p̄u ayuk. ⁴⁰ Tundu t̄ugekyu tuda'ak̄ytyi'kn̄u es éxt̄m̄ pyaadyuty.

15

T̄uy'ájt̄n ko Krist̄u j̄yikȳpyēky

¹ M̄agu'ugít̄aty, n'aktukjamyajt̄st̄p̄ ja oybyu ayuk di'ibu t̄u n'awán̄udu, di'ibu miits̄ m'axáj̄udu es di'ibu m̄ut̄ amumdu'uk x̄ymyubukt̄u yu Ninds̄n'ájt̄m̄. ² Nandu'̄n m̄ut̄ yu'̄u gyuj̄xm̄u tyadu ayuk miits̄ m̄nitso'okt̄t̄ p̄an m'akp̄aduund̄p̄ di'ibu t̄u n'awán̄udu; es p̄an kyaj x̄y'okp̄aduunn̄u, nan̄ugoob̄u t̄u x̄ymyubukt̄u.

³ Di'ibu tim̄ j̄aj̄p'ám̄ oj n'axaju es miits̄ nduknijáw̄udu, ja'a ko Jesukrist̄u 'ye'ky m̄ut̄ udsajt̄m̄u n̄boj̄p̄'ájt̄m̄, éxt̄m̄ j̄yuna'añ̄ mā ja Dios̄u jyaaybyajt̄n; ⁴ es ko dyajnax̄t̄ujk̄udu, es ko j̄yikȳpyejky ja kyumdūguk̄ x̄u, éxt̄m̄ j̄yuna'añ̄ ja Dios̄u jyaaybyajt̄n, ⁵ es ko kyuxe'ky mā ja Peed̄ru es ókn̄m̄ mā ja apóst̄ul̄aty, ⁶ ókn̄m̄ kyuxe'ky ñ̄m̄gox̄k̄ m̄ago'p̄x̄ naxy ja nm̄agu'uk'ájt̄m̄ wyinduuy. Maȳu tad̄u nm̄agu'uk'ájt̄m̄

'yakjiky'attu, es tam di'ibu tu 'yo'knadu. ⁷ Oknam kyuxe'ky ma yu Santya'agu, es nan net ma nidugekyu apóstulaty.

⁸ Tim óknam ko tyaadu, nandu'un n'ijxyuts uj, éxtamxyupts uj jawyiin o óknam nmiiñ nja'tyuts ya naxwiiñ. ⁹ Ujtsu du'un éxtam tim ux'okpu ma yu tadu apóstulaty, es ni je'eyuts xykyanituku esuts xy'anuumut apóstulu, ja'a kots uj nbajudijtyuts yu Diosu jya'ayuty. ¹⁰ Peru Dios tats xymyay'aty xykyuni'xy esuts xpyujtáky éxtamu apóstulu. Per kyaj tu ñejxy nanugoobu, pes nik tats nduñ ni'igu kudiinam yu'u nidugekyuty; óyuts oj ngatúñ mududsu ngu'am mujaa, mut ja myay'ajtunguyxm ja Dios tu xpyuduku. ¹¹ Kyaj ti tsyékyuty, oy uj o yu'ujuty tu tkajxwa'xtu, ti'igu yu'u di'ibu yajkajxwa'xp, esu tyaadu du'un di'ibu miits mmubujktur.

Jyikyryuktu ja o'kpu

¹² Pes mut ko udsuty, apóstulaty, tu ngajxwa'xtats ko yu Jesukristu jyikyryejky ko 'ye'ky, žwi'ix ko naaguty miits mjuna'andu ko yu o'kputy kyaj jyikyryuktu? ¹³ Pes pun kyajpu jikyryujkun ma yu o'kun, nan kyajpu du'un ja Jesukristu jyikyryejky. ¹⁴ Es pun kyajpu Jesukristu jyikyryejky, kyaj tyuñ di'ibu ngajxwa'xum, es nan kyaj tyuñ di'ibu nmubujkam. ¹⁵ Es pun du'unu du'un, udsuty, ja apóstulaty, ka'adapts éxtamu andákruty, ja'a ko tats n'okjunaqambudu ko yu Dios yajjikyryujk ja Jesukristu; es pun andakun ja'a ko Kristu jyikyryejky, nan andakun ja'a ko ja o'kputy jyikyryuktu, ¹⁶ mut ko pun kyaj yu o'kputy jyikyryuktu, pes nan kyaj yu Dios tu dyajjikyryéky ja Jesukristu. ¹⁷ Es pun ja Kristu kyaj jyikyryejky, kyaj tyuñ di'ibu miits mmubujktur, es pekyoty m'ak'ittu, ¹⁸ es nandu'un tyugooydu nidugekyu ko 'yo'ktu di'ibu pyaduundu Jesukristu. ¹⁹ Pun yaayu ma tyadu jiky'ajtan ya naxwiiñ nyajtu'unum ja Jesukristu myubujkan, di'ibáty kyaj tmadundu Jesukristu mbaat jyuna'andu mut ja tuj'ajtan: "Puroobu taadaty."

²⁰ Per di'ibu tim tuj'ajtan, ja'a du'un ko yu Jesukristu jyikyryejky ko 'ye'ky. Du'un ja'a éxtam ja puja'taky di'ibu jawyiin tump'ajtr. Paadyu du'un mut yu'u xtyuknija'am ko yu di'ibáty tu 'yo'knadu jikyryúktur. ²¹ Pes du'un éxtam tu'ugu yedyujk dyajtsondáky ja o'kun naxwiiñ, nandu'un tu'ugu yedyujk dyajtsondáky es ja o'kputy jyikyryúktat. ²² Di'ibats nmadyakypy, ja'a du'un ko nidugekyu ja'ayuty 'yooktu mut ko tump'át 'yaats'átudu Adán, es nandu'un di'ibáty 'yaxájudur ja Jesukristu éxtamu Yajnitsókrpu, Dios yajjikyryúkadur. ²³ Per nidu'uk nidu'uk éxtam pyaadudu: Jesukristu du'un jikyryujk tim jawyiin; es óknam ko yu Jesukristu myínut, di'ibáty yu'u jya'a'ajtypy nandu'un jyikyryúktat. ²⁴ Ta jya'tat ja tiempu ma ja Jesukristu ttukka'udákat ja Dios Teety ja kyutujkan

mā naty tū dyajkutūgōy nidugekyu wiinkpadyu ana'ambuty, kutujkanaty es pūnadyu madakun myudajttap. ²⁵ Ja'a ko yu Kristu koonam yajkutūkat extu ko 'yana'amun patku'uy tpujta'agut ja myudsip. ²⁶ Es ja okpu mudsip di'ibu Dios yajkutūgoyaampy, yu'ja o'kun. ²⁷ Mut ko ja Diosu jyaaybyajtan jyana'añ ko Dios tū tpujta'aky ja Jesukristu 'yana'amun patku'uy oytyim di'ibuty. Kyaj ndukmawijtsam ja Dios, mut ko Diosu du'un pyujtak tugekyu Kristu 'yana'amun patku'uy. ²⁸ Es ko tyaadu tugekyu yajpujtakeay Jesukristu 'yana'amun patku'uy, net ku'umu Jesukristu, ja Diosu 'yU'unk, ñayyākudut mā Dios, di'ibu pyujtaky tugekyu Kristu 'yana'amun patku'uy, es du'un ja Dios tmadajtta'ayut tugekyu 'yana'amun patku'uy oytyim di'ibuty.

²⁹ Es pūn tūy'ajtan ko yu o'kpu kyajikyruktu, ζti ko ja'ayuty tkunabatudu di'ibaty o'ktu jañubety? ³⁰ ζEs ti ko madsuty du'ñum nnay'ayo'onmo'oyadu kots nmuduñ ja Jesukristu? ³¹ Bom bōmuts n'ity o'kun jup'ám. Tūy'ajtanu tyaadu, magu'ugitaty, éxtamts nandu'un tūy'ajtanu' u kots ndukjotkada'aky kots miits nbujta'aktu éxtamu myubujkpu Nindsun'ajtam Jesukristu. ³² ζTits uj nbuk nbaadut ya naxwiñ kots ndsiptuun ya Éfesu mut ja di'ibu du'un éxtamu awa'an juyukun? Pes kooxyap tūy'ajtanuty ko yu o'kpu kyaj jyikyruky, nik oxyap njuna'anum éxtam naagaty jyana'andu: "N'okka'ay n'ok'úkum je'eyu. Aya bom n'o'kum."

³³ Katu mnayyakyuty myajwin'uumut. Tūy'ajtan éxtam jyana'añ tu'ugu ayuk: "Yu axukpu jamyut yajma'typy ja oyja'ay'át." ³⁴ Yajjumbittu miidsu mjiky'ajtan tūy'ajtan mūt, es katu mnakpyekyundy, pes naagaty miidsuty kyaj xy'ixy'attu ja Dios. Tu'ugu du'un amatsoydu'un kodsu du'un miits n'anumadu.

Wi'ix ja o'kpu jyikyruktu

³⁵ Per jaa da naak xyajtawdats: "ζWi'ix jyikyruktat ja o'kpu? ζWi'ixu ñini'x y'ixyuty di'ibu myudattap?" ³⁶ jNagoo m'okkujuun'ajnadu mut ja di'ibu xyajtuudapts! ζTii kyaj xyñijawadu ko tu'ugu tuamt yajni'ipy, koonam tyugatsy jap naaxoty es tyuk'yoondu'uty, es yeeky pyety? ³⁷ Ja'a ko di'ibu mujxp es pyudsemy nax wingjxm, kyaj dyu'anuty éxtam 'yixyuty ko tū yajni'ipy o yajwaju, oy yu'udyu triigu o wiinkpu tuamt. ³⁸ Oknum ja Dios tmo'oy ja tuamp yu 'yixan éxtam yu' u ttseky, es nidu'uk nidu'ugu tuamp yajmo'oy ja 'yaay kyepy éxtam pyaadudu. ³⁹ Es nandu'un jajtrū du'un ko kyaj tugekyu yu nini'x tyi'igyuty; yu ja'ayadyu ñini'x, tuk naxu'u, esu juyuk añimalu ñini'xuty, wiingu'u, esu joon juyukaty, nan wiingu'u, esu ajkx ku'xmuty, nan wiingu'u. ⁴⁰ Nan taa di'ibu ijtp mā tsajp es mā naxwiñadu, per ak tūgatsyu'u. Wiingu

tsuy'ajtan ja tsajpótmudu es wiingu tsuy'ajtan di'ibu naxwiiñ ijttap. ⁴¹ Yu xuu jyaj tyu'xun, wiingu'u, es wiingu po'o es nan wiingu mudsa'ajudyu jyaj tyu'xun, es extu ak mudsa'ajuty tyugatsy ja jyaj tyu'xun ak wiink. ⁴² Nandu'un jyaty mut ja o'kpaty ko jikyryuktu. Yajtáju ja naxni'x di'ibu windugeepy, es jyikyryujknu ja nini'x di'ibu kyaj ñaky'oogut. ⁴³ Yajtáju ja naxni'x di'ibu kyaj 'yóuty, es jyikyryujknu ja nini'x mudu muj'ajtan. Yajtáju naxni'x di'ibu pagi'ix, es jyikyryujknu ja nini'x muk oy. ⁴⁴ Yajtáju éxtamu oytyim di'ibu ja'ayadyu ñaxni'x naxwiiñudu, es jyikyryujknu ja nini'x éxtam 'yity tsajpótm. Pun jaa ja naxwiñudu nini'x, nan taa ja tsajpótmudu nini'x.

⁴⁵ Du'unu du'un jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan: “Yu jawyi-imb yedyujk, Adán, oj t'axaju ja jiky'ajtan.” Per ja óknumbu Adán, ja'a njuna'anum ja Nindsun'ajtam Jesukristu, ja'a Ja'ajan di'ibu yajkupy ja jiky'ajtan. ⁴⁶ Jawyiin yajmudáty ja naxwiñudu nini'x, es oknum di'ibu tsajpótmudu nini'x. ⁴⁷ Ja jawyiimbu yedyujk, ja'a di'ibu Dios yajkoj mut ja nax; ja myumajtskpu yedyujk, ja'a di'ibu tsajpótmudu. ⁴⁸ Di'ibáty ya naxwiiñ njiky'ajtam, nmudajtam ja nini'x éxtam di'ibu muut ja Dios dyajkojy ja Adán. Ko njiky'ajtam tsajpótm, nmudajtam ja nini'x éxtam tmudaty ja Nindsun'ajtam Jesukristu tsajpótm. ⁴⁹ Du'un éxtam udsajtam ngu'xukum kyojyuty ja Adán ya naxwiiñ, nandu'un nu'x ngu'xukum éxtamu Jesukristu di'ibu tsajpótm.

⁵⁰ Di'ibu n'anuumuyándup mugu'ugítuty, yu'u tyaadu ko kyaj mbaat ndujkam tsajpótm mut ja ndsu'utsy'ajt nbajk'ajtam. Ja'a ko di'ibu o'kp, kyaj mbaat tyaku tsajpótm mudu ñaxni'x. ⁵¹ Mudowdu, n'anuumuyándup di'ibu ijty kyaj yajnijáwu. Kyaj nidugekyu n'o'kam, per nidugekyu ndugatsa'ayñum ⁵² tuk poján, du'un éxtam ko nwimbi'tsam es n'ijxwa'xum jatugok, ko yajmudówhat yajtukxu'uxy ja trompetu óknumbu. Yajtukxu'uxur ja trompetu, es ja o'kpaty jyikyryúktut, es ni na'a kyanaky'ooktat, es nidugekyu ndugajtsam di'ibáty akjiky'ajtam. ⁵³ Mut ko yu njiky'ajtan'ajtam di'ibu o'kp, koonum yu'u tyugátsut mut ja jiky'ajtan di'ibu ni na'a kya'oogut. ⁵⁴ Es ko yu njiky'ajtan'ajtam di'ibu o'kp tyugátsut mut ja di'ibu ni na'a kya'eeky, net yajkuudyúnat éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan: “Ja jikyryujkun ja'a tu dyajkutagóy ja o'kun.” ⁵⁵ Es jatuk peky ma jyuna'añ: “O'kun, ¿ma net tyam ja di'ibu muut tu mjaya'ayowa'añ?, ¿ma net ja mdsaa'tsytyu'unun?” ⁵⁶ Di'ibu yajkupy ja o'kun ja myadakan es xya'ayo'om, ja'a du'un ja pojru, es ja pojru myudajtyru ja muk'ajtan mut ja ana'amun di'ibu Dios yajk. ⁵⁷ ¡Per yajja'aygyuda'aky ja Dios ko xymyo'oyum ja madakan mut

yu'ugyujxm Nindsun'ajtam Jesukristu!

⁵⁸ Paaty mugu'ugituty, panujxtu yajxon es du'nfum xytyundat waanu ni'igu ja Nindsun'ajtamu tyuunk, mat ko miits mnija'adap ko kyaj nanugoobuty yu tadu tuunk di'ibu mduundap ti'igu mat ja Nindsun'ajtam.

16

Naybyuduku myiky

¹ Tyamats n'adsoojumbity di'ibuts xyajtundap wi'ix xyajmuktat ja naybyudukukujxm es nbutajkam ja Diosu jya'ayuty di'ibu jap Judee ayoo jottugoodyap. Tundu du'nn extam ndukni'ijxudu majatyu mabujkrutajk nnyamyukudu jap ma Galasyu naxwifudu. ² Domingu domingu miidsuty nidu'uk nidu'uk xykyoonwu'umdat wi'ixum pan traaty, es xynikoombatut tadu naybyuduku mat ja'aguyjxmu nmagu'uk'ajtam, es kadiibu jaanum mnaydyukjotmaydyundat tadu naybyuduku kots nja'tut. ³ Kots nja'tut ma miidsuty, ta xpyujta'aktat ja ja'ay di'ibu miits mdsojktap esuts uj jap Jerusalen ngaxudats mat ja neky di'ibuts nmo'oyap, es yajnijawut panu du'nnaty, es min dyajtsoon ja naybyuduku di'ibu miits mgajxtap. ⁴ Es pan waanu oy pyadsemy kots uj nandu'nn nujxtat, najxtap yu'ujuty mat uj.

Paqbla tnigajxy majaty jyudita'an

⁵ Kots nujxtat, koonumts naxa'an ma Masedon nax, taanumts nja'tut Korintu. ⁶ Wa'andsu da nwu'ummat waanu mat miits jap, o wa'andsu da ndim'yajnajxta'ayut tugekyu jap yu xux po'o; es netats miits mbaat xpyudukudu mats n'aknuxa'an oknum. ⁷ Ja'a ko kyajts je'eyu nujxa'an pajt kapajtp, wu'umqambudsu du'nn es n'ita'an waanu mat miidsuty, pan jnaamp ja Nindsun'ajtam Dios. ⁸ Per wu'umqambuts ya Efesu extu ko Pentakostes xuu naxat, ⁹ mat ko nmadajtypyuts tu'ugu tu'u es 'yoybyudsammat ja Nindsun'ajtamu tyuunk, es taa may di'ibuts xytyukmudsip'ajttap.

¹⁰ Pan jaitp ja Timotee ma miidsuty, katu ti xytyuktukjotmaydyundu. Wa'an t'ity jotkujk, mat ko yu'uttu n ja Nindsun'ajtamu tyuunk, du'nn extam uj. ¹¹ Paaty katu miits xy'uxtijtu; ni'igu xpyudukudat es dyaj'yo'oyut ja nu'ntu tyu'uu agujk jotkujk, esuts min xykyu'ixy, mat ko tyamats n'awixy ti'igu mat ja wiinkrudyu nmagu'uk'ajtam.

¹² Yu nmagu'uk'ajtam Apolus, tats njantsyja'anum esxup oj mdimku'ixudu ti'igu mat ja nmagu'uk'ajtam, per kyaj nuxaan tyam. Nujxtap ko ja tiempu 'yawatsnfummat.

Kajxwifun esu kajxpo'xun

13 Wijy m'ittat miidsaty. Du'añam amumdu'uk jot xy'akmabúktat ja Dios. Muk mnaybyujta'agudat. Katu njotmusk'attu. 14 Tundu mat ja tsojkan tugekyu di'ibu mduundur.

15 Ix, mugu'ugítaty, miits mnija'adap ko ja di'ibu tsunaaydyur ma ja Estéfunes jyuan tyujk, yu'u dun tim jawyiin Akayu ñaaxóty di'ibu 'yaxájuda ja Jesukristu, es yu'ujaty tu tpujúkuda ja nmumabujkpu'ajtam. 16 Es ndsejpyuts es miits xymyamadówdat yu'ujaty, es nidugekyu di'ibáty nandu'an pudujkudap madu tyadu tuunk. 17 Xondákruts ko tu myndu Estéfunes, Fortunatu esu Akayku. Yu'ujaty tu ttundu di'ibu kyaj miits oj mbaat xytyundu mat ko m'ittu jagam, 18 yu'ujaty tu dyajxonda'aktats ja n'anmaja'an, es nandu'an miidsu m'anmaja'anaty. May'at windsu'ugudu du'ambu ja'ayaty.

19 Majatyu mabujkputujk ñaymyúku Asyu ñaaxóty mduknigáxudu Dioskajxy. Akilu esu Prisilu, es nidugekyu di'ibáty naymyujkudap ma yu'u tyujkuty, mduknigajxudap ja Dioskajxy ja Nindsun'ajtamgyujxm. 20 Axájuda Dioskajxy di'ibu nidugekyu nmugu'uktujk'ajtam mduknigajxudap. Naymyunanudu nixim niyam kujktugok.

21 Ej Paabla, nduknijáyudats miidsaty yu kajxpo'xan mudadsu ngu'am letu.

22 Di'ibu kyaj tsoktu Nindsun'ajtam Jesukristu, wa'an t'itu kajxpéky.

¡Min tsojk, Nindsun'ajtam!

23 Wa'anu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu miits nidugekyu. 24 Nidugékyuty miits nduknigaxtu ndsojkanats mat ja Jesukristakuyxm.

Myumajtskrü Neku Di'ibu Paablu Tyuknigajxtü Ja Korintü Ja'ayuty

1 Hj Paablu. Dios tsojkuŋgyujxm xy'apostulu'átyuts ja Jesukristü, ja'a njuna'anum ko tü xykyéxyuts. Ti'igyü müť ja nmügu'uk'ajtüm Timotee nduknigáxtüdsü tyadü neky ja mübüjkrütüjk di'ibu naymyujküdüp mä ja Korintü kajpn, es nidugekyü ja Diosü jya'ayuty mä ja Akayü ñax.

2 Wa'anü Dios Teety es ja Nindsün'ajtüm Jesukristü mgunu'xüdü es mmo'oyüdü ja agujk'ajt jotkujk'ajtün.

Paablu 'yayo'on

3 N'ok'awdajtüm ja Dios, yü Nindsün'ajtüm Jesukristü Ty-eety. Yü'ü dü'ün ja nDeety'ajtüm di'ibu myüdjitypy ja pa'ayo'on es xyajjotkujk'ajtüm pün ti xyjajt xykyüabajtüm.

4 Dios xyajjotkujk'ajtüm mä tügekyü n'ayo'on'ajtüm, es dü'ün mbaat üdsajtüm nyajjotkujk'ajtüm nandü'ün di'ibáty ayoodüp, es nmo'oyüm nandü'ün ja jotkujk'ajtün di'ibu Dios üdsajtüm tü xymyo'oyüm. 5 Müť ko dü'ün nbu'ayo'om müdü Jesukristü, nandü'ün müť yü'ügyujxmü Jesukristü n'axájümü waanü müjpu jotkujk'ajtün. 6 Paaty pün üdsaty ayoodüpts, ja'a dü'ün es müits xymyüdatüť ja jotkujk'ajtün esü nit-sokün; es pün ja Dios xyajjotkujk'ajtrüts, ja'a dü'ün es nandü'ün müits xyajjotkujk'ajtrüdüť es dü'ün xymyüdündüť müť ja ma'xtujküň ja dü'ümbü ayo'on, éxtümť üdsaty ngu'ix ngubaadüdü. 7 Nmüdjitypyüť ja tüy'ajtün, ko éxtüm m'ayowdü tyam ti'igyü éxtüm üdsaty, nandü'ün ja Dios nüj mmo'oyüdü ja jotkujk'ajtün éxtümť üdsaty xymyo'oydü.

8 Mügu'ugítuty, ndsejpyüť es xyñijáwüdüť nü'ünüť tü n'ayoy mä yü Asyü ñax. Byeën jyantsymyüjwiin jyantsykyajajuty tü n'ayóyüť, ni nmüjaats kyanakykye'ty esüť nmüdüñüť, es extü jünánüť ko kyajts nbüdsümüť müdüdsü njiky'ajtün.

9 Nayjya'ajuts éxtüm di'ibáty yajtydyunaamp müť ja o'küň. Peru tyaadü dü'ün jyajty esüť nnijáwüť w'ixüť nbadünüť amumdu'uk jot ja Dios di'ibu yajjikyppejkypy ja o'krüty, es kyajts njuna'anüť ko üj kü'üm nmümadü'agüpts ja ayo'on. 10 Diósüdsü dü'ün xy'agü'üdujk xy'axajtjkr mä küdsü'ügübü o'küň müj'ám, es ndukmü'awdajtypyüť ko yü'ü dü'ünüť xy'akkuwü'ana'añ 11 ko müits xypyüdüküdüť müť ja mgajxtáküň. Pün mayjya'ayüť xyñigajxtaagü, nandü'ün mayjya'ay ja Dios tjä'aygyüdü'áktüť ja'agyujxm ko Diósüť ja müj may'ajtün tü xytyuunü.

Ti ko Paablu kya'ojtsy Korintü

¹² Taa dún tu'uk di'ibats xymyeepey ja jotkujk'ajtán, ja'a du'ún kodsú nwinma'añ xymyi'inxú ko tuts n'ity tuda'aky es wa'ats yá naxwiiñ, es waanú ni'igú má miidsaty. Diósudsú du'ún tó xypyudúku müt ja tsoyokun es njiky'átudats du'ún. Kyajts tó njiky'aty mudú ja'ayú wyijy'ajtán. ¹³ Tó nduknijáyudú jantsy yú'yú di'ibú mbaat xykyajxtat es xyjaygyúkadut. Es ndsejpyats es xyjaygyúkadut yajxón, ¹⁴ du'ún éxtám waanunum kujkats miits xyjaygyúkadú. Ja'a tyaadú ko má ja xú má myina'añ ja Nindsún'ajtam Jesukristú, miits nandu'ún mxonda'aktat müt hjtskyujxm, es új nxonda'agudats nandu'ún müt miitskyujxmty.

¹⁵ Müt kots ndukmú'awdatú tyaadú, tudsú naty n'oktuknibujtákuú es nnajxa'añhats jawyiin má miidsaty, es nmo'oya'andú ja xondakun ko ngu'ixtú majtsk ok. ¹⁶ Du'únats nduknibujtáku ngu'ixa'andú kots nnajxa'añ Masedoñ, es óknú ngu'ixtat jatugok kots njumbítat Masedoñ, es du'únats miits mbaat xypyudúkadú es n'aknájxudats Judee. ¹⁷ ¿Tii kyajts nduknibujtáku yajxón kots njunáñ nduna'añudsú tyaadú? ¿O mjúnándap xytyijy miidsaty ko új ndukniwaabats éxtámú ja'ayuty di'ibú úguyajt kajxkuyajtp? ¹⁸ Diosú du'ún ñija'ap ko új kyajts n'úguyaty ngajxkuyáty. ¹⁹ Müt ko Jesukristú, Diosú 'yU'unk, ja'a jya'a di'ibú Silvanú, Timotee esats új ngajxwa'xtap, má Jesukristú winú xú winú tiempú pyudsemy di'ibú oy es ni na'a di'ibú kyaj 'yóyuty. ²⁰ Pes má yú'ún yajkuydyúñ tugekyú di'ibú Dios wyandak. Paaty ko n'awdajtam ja Dios njuna'anum "wa'an du'únuty" müt yú'úgyujxmú Jesukristú. ²¹ Diosú du'ún di'ibú údsajtam tó xybyujtákuú es tyam amumdu'uk jot n'ijtam ti'igyú mudú Kristú. ²² Tó xy'ijxwú'umú, müt ko tó trujta'aky njodoty'ajtam ja Espiritú Santú éxtámú ijxwú'umú ko tó'y'ajtán di'ibú n'axajyua'anum.

²³ Diosú du'ún ñija'ap wi'ixudsú njot nwinma'añ, es wa'ants yú'ú xtyyukkumadóy pún kyajts ngajxy tó'y'ajtán. Tyambaatnámts nganejxy Korintú müt ko nga'ooja'andú es ngayajjotmaydyuktakúya'andú. ²⁴ Pes kyajts új nnajxa'añ es miits xywyindsún'átudats má yú mmabujkanuty; ja'a du'ún sitú ndsejpyats nbudakúya'andú es xymyadáttat ni'igú jotkujk'ajtán esú xondakun, müt ko amumdu'uk jot xymyabuktú yú Nindsún'ajtam.

2

¹ Paadyats új njunáñ es kyaj jatugok ngu'ixtat jotmaymyú. ² Müt ko pún hjts miits nbujtáktap jotmaymyú, ¿púnats új nájx xyajxonda'aky?, pún kyaj miidsaty, di'ibats tó nya-jjotmay'ooktu. ³ Paaty nduknijajxtá tadú neky müt ko

kyajts nnųjxáñ mą miits es nyajjotmay'ooktat, miidsaty di'ibats xmyoodyųp ja jotkujk'ajtąn; mut ko júnánats kots ųj nxonda'aky, nidųgékyuty miidsaty nandu'ųn mx-onda'ąktų. ⁴ Kots miits nduknigajxtų tadų neky, byeenųdsų naty nnayjyáwųty amaymyųnt jotmaymyųnt, extų jųųyųts. Kyaj nnija'ayųdų es mjotmay'ooktat, ja'a dų'ųn es xyjáwųdųt ko byeen jyantsymųųjwiinųty ja tsojkųn di'ibats nmųdajtypy mut miidsaty.

Ma'ųn di'ibu tų pyekytyúñ

⁵ Ko nduknija'ayųdų tadų ja'ay di'ibats ųj nųgoo oj xyajmáy xyajtąjy, es waanų ni'igu miidsaty nidųgekyų oj myajmáy myajtąjųdų, ⁶ kyajts ni'igu nnaktyųųdyuna'ąñ. Tų byeen yajtukkumųdoonų mut ko nidųgekyų miidsaty tų xy'ųxtijtų mą mnaymyúkdų. ⁷ Di'ibu mbátųdųp es xytyúndųt, ja'a es xymya'xnųt es xyajjotkujkdųt, ja'a ko pųn n'ak'yajjotmay'o'kųm, tsojk nųjx tkanakymųdúñ ja Dios. ⁸ Paąty nmųnu'xtáktų es xytyuk'íxtųt jatųgokų mdsojkųn di'ibu mmųdajttųp mut yų'ų. ⁹ Es di'ibu nduknija'ayųdų mą di'ibats ngajx ja neky, ja'a dų'ųn nnijawųyaambųts pųn mbadúndųp di'ibu oj n'anųmųdų. ¹⁰ Pųn mmųma'xtujktųp miidsųdyų tyádų ja'ay, nme'xypyųts ųj nandu'ųn. Es pųn nme'xypyųts tii, pųn jam ti yajma'xa'ąñ, miits m'oy'ąjtųngųųjxm ndúñųts dų'ųn Jesukristų wyinduuy. ¹¹ Dų'ųn ndu'unųm kųdiibu xy'awindumbųjkųm ja mųjku'ugópł Satanás, ja'a ko byeen nnija'am ja 'yaxųk winmą'ąñ.

Paablų kyaj jyotkujk'áty jap Trous

¹² N'awánųdų nandu'ųn kots njajty mą Trous kajpn esųts ngajxwą'xa'ąñ ja oybyų ayuk di'ibu Jesukristų ñimadyakypy, taa tu'uk kyųxe'ky ja nduungųts mądsų Nindsųn'ajttųmų naty tų dya'awa'atsy ja nnų'ų ndu'ųjųts. ¹³ Peru n'ąą njótųts kyaj tpaty ja pyo'xtákn mut ko kyajts nbaty ja nmųgu'uk'ajttųm Titų. Paądyųts oj jap ndsooñ es oj nnejxy Masedoñų ñąaxóty.

Kristųkyųjxm nmadákm

¹⁴ Per yajja'aygyųdákł ja Dios, di'ibats dų'ųñųm nduk'oybyųdseempy ti'igyų mut ja Kristų, es ųtskyųjxmųty ja Dios dyajnijáwųty ja Kristų jya'a, di'ibu dų'ųn éxtųm tu'uk di'ibu mųk pa'ąkxu'kł es oymyąaty ñaspojų. ¹⁵ Dų'ųn ųdsaty éxtųm ja pa'ąk xu'kųn di'ibu Jesukristų tyukwinjejkypy ja Dios es 'yabojwa'xy, dų'ųn extų mą di'ibáty nitsóktųp es extų mą nandu'ųn di'ibáty tųgoodyųp. ¹⁶ Mųdų di'ibáty tųgoodyųp, dų'ųn ųdsaty éxtųm di'ibu tok xu'kł; per mųdų di'ibáty nitsóktųp, dų'ųn ųdsaty éxtųm tu'ugų pa'ąk xu'kųn. ¿Es púnų dų'ųn mada'ągųp es ttúnųdų tyádų tuunk? ¹⁷ Oytyim maądyųts nnejxy, ngajxwą'xypyųts ja Diosų 'yayuk. Per kyaj

éxtam may 'yadu'utstu ttukganarattu éxtamu ajuuy ado'kputy, amumdu'uk jot es ti'igyu mat ja Jesukristu ngajxwa'xyuts uj Dios windum.

3

Jembyu kajxy'átyryu

¹ Ko du'unu tyaadu nduknijáyudu, ¿ti mjanándubu du'un xytyijy esuts nnayyajmujpudsama'añuty ku'umu, o nigutikyu du'un nya'ixuduts ja neky mats ja'ayuty xya'ity kumay, o n'amdówdut miidsuty ja neky mats uj xya'ittu kumay?, éxtam ttundu na'aguty. ² Pes miidsudy du'un ku'um éxtamu tadu nekyu jaaybyéty ma yu njot nwinma'añuts, ja neky di'ibu mbaat tkajxy es dya'ayukwimbudsemy oytyim pánuty. ³ Miidsudy du'un mya'ixudup ko m'ijttup éxtam tu'ugu neky di'ibu Kristu jyaay ja'agyujxm di'ibuts nduun ma miidsuty. Tyadu neky kyaj jya'ayuty mat ja tintu, yu'u jya'ayuty ma m'aa mjótuty mat ja jiikyryu Diosu Jya'ajun.

⁴ Ndukma'awdajtupts ja Dios Kristukyujxm ko du'un m'ittu. ⁵ Mat ko uj, kyajts ti madakun nmudaty esuts oynu'unun ti ndúnuduts ja Diosu tyuunk, Diósudsu du'un xymyeepey ja madakun esuts ndúnut. ⁶ Pesu Diósudsu du'un tu xymyo'oy ja mak'ajtun es ngajxwa'xyuts ma nidugekyu ja'ayuty yu jembyu kajxy'átyryu. Kyaj n'anumudu ko koonum tkuydyúndut ja ja'ayuty yu jaaybyétyryu ana'amun, net ñitso'oktut. Kom kyaj ni pán mbaat tkuydyúñ tyadu ana'amun, paaty xy'o'kunwingajxum nidugekyu, per yu Diosu Jya'ajun xymyo'oyum ja jiky'ajtun.

⁷ Ja ana'amun di'ibu Moisés yajmooy es yajkuxjaay tsaagujxy, myiñ mat tu'ugu jajun, es kyaj ja israelitu ja'ayuty mbaat t'ijxtu ja Moisesu wyiin jyujp mat ko mak tye'xy, oyu tadu jajun tamu naty pyi'tstsondáknu waanáty. ⁸ Mat ko myiñ mat ja muj'ajtunu tadu ana'amun di'ibu 'yawa'anup ja o'kun ko kyaj yajkuydyúñ, waanu ni'igu ja muj'ajtun tu myiñ ko ja Espíritu Santu ja jiky'ajtun dyaky. ⁹ N'okjuna'anum ko muj'ajtun maut ja ana'amun oj tyuñ di'ibu ja o'kun 'yawa'anup ko ngakuydyu'unum, jwaanu ni'igu muj'ajtun maut ja jembyu kajxy'átyryu ko xy'axájum ja Dios es oy nwa'umdu ja'a maut! ¹⁰ Ja muj'ajtun di'ibu tu'x ma ja wyiin jyujp ja Moisés, ni ti tkatsooty ko ndukma'ijxkijxyum mat ja myuj'ajtunu tyadu jembyu kajxy'átyryu. ¹¹ Es ja'a ko awaanup di'ibu muj'ajtun maut ijty, ¿wi'ix waanu ni'igu muj'ajtun tkamudátut di'ibu wu'amp winu xuu winu tiempu?

¹² Ja'agyujxm ko nnija'amu tyaadu, paaty ngajxwa'xum yajxon mak aa mak jot. ¹³ Kyaj nnaywyitwinguwijtsam éxtamu Moisés ñaywyitwinguwijtsu kudiibu ja israelitu ja'ayuty

t'ixtat ja jajun di'ibu yungup es di'ibu kyaj jyeky. ¹⁴ Per ja israelitu ja'ayuty myudajttu yu jyot wyinma'añuty kubi'its ku'ook, es tyambaat kyaj tjaygyukudu ko yu tadu jékyubu kajxy'átyryu tu'unajxpu naty, du'an éxtam ja Moisesu wyiin jyujpu jyajun, mut ko du'an yu'ujuty 'yity éxtam ja ja'ayu winguwuunubun, di'ibu ni ti tka'ixtu. ¹⁵ Es du'uñumu du'an tyambaat kyajpyum tjaygyukudu ko tkajxtu ja Moisesu 'yana'amun. ¹⁶ Per yu wyinwun jajjuga'aktup ko tyi'igyudut mut ja Jesukristu. ¹⁷ Ja Nindsun'ajtam, Ja'ajun yu'u, es ma 'yity ja Nindsun'ajtamu Jya'ajun, awa'atstúm ja ja'ay 'yittu. ¹⁸ Paaty di'ibáty nmudu'unum ja Jesukristu, kyaj nwinguwun'ajtam, ni ngamudajtam ja jot winma'añ kubi'its ku'ook, du'an udsajtam éxtam ja ixnw wa'atspu di'ibu ñijajpy yajxon ja myuj'ajtanu Nindsun'ajtam, es nan mut yu'uguyjxmu tadu myuj'ajtan yu Nindsun'ajtamu Jya'ajun xyajtugajts'adátsum waanu ni'igu pun wi'ix ja tiempu ñaxy.

4

¹ Paaty ni na'ats ngatsipke'exy, mut ko Diósuts tu xytyuknipeky mut ja pya'ayo'onu tyadu tuunk. ² Tuts n'uxtijy di'ibu yajtuump ayu'udsyu, éxtamxyupts uj ti nduñ tsoydyu'un muut. Kyajts uj n'axta'ay wi'ixudsu ja'ay nwin'uundut, es kyajts uj nyajtugátsy ja Diosu 'yayuk; ja'a je'eyats uj ngajxpy esu ja'ay tñijáwudut ja tuj'ajtan, es Dios wyinduuyats du'an nduñ. ³ Es pun kyaj yajnijáwu ja oybyu ayuk di'ibu ngajxwa'xtaputs, pun yu'utsy 'yity éxtamu ja'ay wyiin jyujp ko ñaywyingujuuxyuty, yu'u du'an jya'a'ajttubu taadu di'ibáty tugoodyup. ⁴ Kyaj tmabuktu ko yu Jesús yu'u du'an ja Kristu, mut ko ja mujku'u di'ibu ya naxwiiñ ana'amp, yu'u yajkuju-undákap. Yu'u kyaj ña'ixyuty es kyudu'x kyujájudut ja oybyu ayuku jyajun di'ibu ñimadyakypy ja myuj'ajtanu Jesukristu, di'ibu dun ti'igyu éxtamu Dios. ⁵ Kots ngajxwa'xy ja Diosu 'yayuk, kyajtsu du'an uj ku'am nnyajmajpudsuma'añuty. Di'ibu dun situy, ngajxwa'xypyats oytyim maaty ko yu Jesukristu yu'u du'anu Nindsun'ajtam, es uj je'eyats nnyajjnide'xyuty éxtam miidsadyu mbudujkubu esu Kristu muj 'yítat. ⁶ Du'anats ngajxwa'xy mut ko Diosu du'an di'ibu junán: "Wa'an tjajy tte'xy ma ja koots'át", yu'u du'an jajjajpy yajte'xypy madsu njot nwinma'añ, es mada tadu jajun mbaat n'ixy'átyats tadu jaj tu'xun di'ibu ijtp ma yu Jesukristu wyiin jyujpun.

Jiky'ajtam mubujkungyujxm

⁷ Mut ko Diósudsu du'an tu xytyukmay'átyats tadu oy'ajtan ma nnini'x, oydyu'unuty éxtamu naxpotsytyu'tsun, du'an ya'ixut ko Dioskyujxm yu tadu muk'ajtan jyantsymyujwiin

jyantsykyajaaty, es kyajts uj nja'ajuty. ⁸ Xyñimiimbats ja ayo'on oytyim di'ibuty kanak peky, per kyajts ndsipke'exy; nmua'amaybyaty nmujotmaybyatyruuts, per kyajts ndim'amutsk'aty; ⁹ jayajpajudijruts, per kyajts nyajna'ixy; xyjayajkudaabats, per kyajts xymyamadada'aktu. ¹⁰ Pes oytyim maadyuts uj nnejxy, o'kun jajp'amuts uj n'ity éxtamu Jesús o'kun jajp'am 'yijty. Ja'agyujxm uudsaty da'un xyjaty es kyuxu'ugut oy ko 'yity ja Jesús ma nnini'xuts. ¹¹ O'kun jajp'amuts da'uñum n'ittu mut yu'ugyujxm kots nmudundu ja Jesús es ñiguxu'ugut oy ko jyiky'aty yu Jesús ma nnini'xuts di'ibu oogur. ¹² Es da'unu da'un ja o'kun tyuñ ma uudsaty, es ja jiky'ajtun tyuñ ma miidsaty.

¹³ Di'ibats ngajxwa'xy, yu'u da'un di'ibats uj ku'am nmubejky, da'un éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: "Nmubajkats, es paadyuts oj ngajxwa'xy." ¹⁴ Nnija'abats ko Dios di'ibu yajjikyrujk ja Nindsun'ajtam Jesukristu ko naty tu 'yeeky, xyajjikyruka'anum udsajtam es xyajnujxa'anum ni'amuku ma yu'u 'yity. ¹⁵ Tugekyu di'ibats tu xyjaty tu xykyubétyuts, ja'a da'un es xytyuk'oy'áttut miidsaty, es da'un ko may di'ibu 'yaxájudur ja Diosu kyunu'xun, nandu'un myáuty di'ibu 'yawdatándur ja Dios es tja'aygyuda'aga'andu.

¹⁶ Paaty kyajts ndsipke'exy. Oyudsu nnini'x ngubajk jya'anuxunu, bom bómudsu n'anmujajan myukta'aky. ¹⁷ Ja'a ko di'ibu n'ayo'om ya naxwiiñ, pojunu'u ñaxy es waanu yu'u; per xytyukpátam waanu muj ja muj'ajtun di'ibu miimp muj wiin kyajaa es ijtp winu xuu winu tiempu. ¹⁸ Mut ko kyaj nmuj'ijxum di'ibu ya'ijxp, ja'a da'un di'ibu kyaj ya'ixy; ja'a ko di'ibu n'ijxum, najxp yu'u, per di'ibu kyaj ya'ixy, winu xuu winu tiempu 'yity.

5

¹ Ja'a ko nnija'am ko pyudu'ugut ja wit tujk ma n'ijtam ya naxwiiñ, ja'a njuna'anum ja nnini'x'ajtam, xy'awijxum tsajpótum nidu'uk nidu'ugu wiinkru nini'x di'ibu itap winu xuu winu tiempu. Diosu da'un xytyuknibujtákuu tyadu wit tujk, kyaj yu'ujuty ja ja'ay. ² Ma n'akjiky'ajtam ya naxwiiñ, nmukxaj n'okxájum, ja'a ndsojkum es njiky'ajtam ma ja nnini'x'ajtam di'ibu nmudajtam tsajpótum, ³ da'un nujx nmudajtam yu nini'x, es kyaj dyu'unuty éxtam tu'ugu ja'ay niwa'ats uxwa'atspu. ⁴ Ko n'akjiky'ajtam yaa mudu tyadu nini'x, nmukxaj n'okxájum mut ko kyaj n'ita'anum éxtamu ja'ay di'ibu niwa'ats uxwa'ats, ja'a nmudata'anum ja nnini'x'ajtam tsajpótumudu, es da'un di'ibu o'ktur tugátstup mut ja di'ibu ni na'a kya'ooktat. ⁵ Esu Diosu da'un tu ttuknibujtaagu es da'un tyun jyátudut mut

udsajtam, es xymyo'oyam ja Espiritu Santa es yajnijawut ko xupyatam ja oy'ajtun di'ibu miimp.

⁶ Paaty ko da'un, da'unum nmudajtam ja muk aa muk jot. Nnija'am ko maanam n'akjiky'ajtam ma tyadu nnini'x'ajtam, kyaj n'ijtam ma Dios. ⁷ Mubukungyujxm njiky'ajtam ya naxwiin, es kyaj mut ko ti n'ijxam; ⁸ pes n'oktukmu'awdajtam, per ja'a ndsojkam es ndukpudsimum tyadu nini'x es jo'om n'ijtam ti'igya mut ja Nindsan'ajtam. ⁹ Paaty jaayam ndsojkam es njiky'ajtam yajxon extama Nindsan'ajtam ttseky, oy nja'ijtambu ma tyadu nini'x, o ma ya Nindsan'ajtam tsajpotm. ¹⁰ Mut ko koonam nidugekyu nwinguwa'aguya'anam ja Jesukristu es trayo'oyat ja nbojpa'ajtam, es nidu'uk nidu'uk n'axajam extam xupyatam, extam ja oybyu o ja axuakpa di'ibu ta ndu'unam ma ta n'ijtam madu tyadu nini'x.

Agujk'ajt jotkujk'ajtun yajnimadya'aky

¹¹ Mut ko udsuty ndsu'uk njawudats ja Nindsan'ajtam es nnijawuts ja myay'ajt wyindsu'kan, paaty n'oktukmadijuts ja ja'ayuty nanda'un. Dios nija'ap wi'ixats uj nmudu'n amumdu'uk jot, es ndsejpyuts es miidsuty nanda'un xyñijawudat. ¹² Kyajts uj ka'am nnayya'oybyudsemyuty ma miidsuty, ja'a da'un es miidsuty waanu mjotkujk'attut mut ajtskyujxm, es da'un mbaat xy'adsowdu tadu ja'ayuty di'ibu tyukmaj tyukpatudup di'ibu kaxu'kp nikujxm, es kyaj di'ibu ijtp ma ja'ay jyot wyinma'añ.

¹³ Pun ja pan jyuna'añ kots uj nlokuty, ja'a da'un kots nmudu'n ja Dios; es pun kyaj tyu'ajtanuty kots uj nlokuty, ja'a da'un es xytyuk'oy'attut miidsuty. ¹⁴ Ja'a kots ti ndu'n, ya Jesukristu tsojkan xytyukmadijupts. Mut ko nmudajtypyuts ja tu'ajtan ko ya'u 'ye'ky mut ya'ugyujxm nidugekyu ja'ay, paaty nidugekyu ja'ay 'yitta o'kan patka'uy. ¹⁵ Jesukristu 'ye'ky mut ya'ugyujxm ja ja'ayuty nidugekyu, es da'un kyaj nnakyyiky'ajtam extama ngu'am winma'añ'ajtam, ja'a da'un extam ttseky ja Jesukristu di'ibu oj xykyu'o'kam es oj jyikyppyeky mut udsajtamgyujxm. ¹⁶ Kyajts nnaky'ixy nnaktyu'n ni pan extam panadyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudup. Oy tuuyap nbayo'oyats ja Jesus extam panadyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudup, kyajtsu da'un nnaktyu'n. ¹⁷ Esu da'un ko ja'ay tyi'igya mut ya Jesukristu, myudajtypy ja jembyu jyot wyinma'añ. Ta tyugooyñ ja tuuyabu jyot wyinma'añ. Kyaj 'yok'ijnu extama naty ijty, tim jemy tugekyu ta wya'umnu.

¹⁸ Tyaadu tyiimpy tugekyu ja Dios, di'ibu ijty nmudsip'ajtam; per mut ja'agyujxma Kristu Dios xyajtagajtsam, es tyam nnaymyaayabu'ajtam madu Dios, es ta xymyo'oyam ja tuunk es nyajmatnaymyayudat ja Dios majaty ja wiinkpadyu

ja'ayuty nandu'un. ¹⁹ Paadyuts uj ngajxwa'xy ko yu'ugyujxmu Jesukristu ja Dios dyajti'igyua'añ ma yu'un ja naxwiñadu ja'ayuty es tjo'tsnat du'un ja pyojru. Tyaadu du'un ja oybyu ayuk di'ibuts ngajxwa'xyru. Diósuts xymyooy esudsu du'un ndúnat. ²⁰ Udsudyu du'un ja Kristu kyudunaabyu, du'un éxtamxyubu Dios ku'am mdukmunu'xta'agudu miidsuty mat uatskyujxm, nmunu'xtáktap mat yu'ugyujxmu Jesukristu, katu xymyudsip'attu Dios, nik ni'igu axájudu ja ti'igyu'ajtan mat yu'u di'ibu Jesukristu xymyo'oya'anum. ²¹ Oy ja Jesukristu ni na'a kyapojpätuuñ, Dios tyukkubajt tyukkumadooja kruuzkujxm tugekyu udsajtam ja nbojpu'ajtam, es du'un oy nwa'umum mat ja Dios mat ko n'ijtam ti'igyu mat ja Kristu.

6

¹ Es du'un éxtam udsajtam nmudu'unum ja Dios, n'amdoo nbajktsoodap es kudiibu nanugooba xykyupáktat ja Diosu myay'ajtan. ² Ja'a ko du'un jyuna'añ ja Dios ma ja jyaay-byajtan:

Kots uj ja'ay nduuna ja may'ajtan, nmadoots mij m'aq myo'kn; kots uj ja'ay nyajnitse'eky, nbudujkats mij.

Pes jaygyúkadu. Tyamu du'un txuujuty ma Dios mduna'anxyuty ja may'ajtan, tyamu du'un txuujuty ma mbaat mnitse'eky.

³ Jiky'ajtpsts tuj'ajtan muut, kudiibuts pán nyajtu'udugóyut ja jyiky'ajtan es kudiibu pán tkajxadit tmadyaaguditat axuuk di'ibuts ndiimpy. ⁴ Nik ni'iguts nya'ixa'añuty ma tugekyu otyim tiity éxtamu Diosu myuduumba, pán tits uj xyjajt xykyubajtp, kots nmadanu ja ayo'on jotmay ma'xtujkan muut, kots ti xykya'ijtxu, kots muk tsaatsy ja jiky'ajtan nya-jnáxy, ⁵ kots nyajwépy, kots nyajtsímy, kots nyajnibude'eky, kots nduñ muk, kots ngama'ay es kots nyajnáxy ja muk yuu. ⁶ Nya'ijxupts nandu'un madudsu njiky'ajtanu wa'atspu, mat ja jaygyujkan, mat ja tsojkan tuda'akypyu, mat ja ma'xtujkan, mat ja Espírítu Santu, ⁷ mat ja ayuk di'ibu tuj'ajtan es mat ja Diosu myuk'ajtan. Du'un éxtam ja soldaadu di'ibu yajtiimpy ja 'yespaadu es dyajkutugoya'añ ja myudsip, es dyajtuñ ja di'ibu naydyukkuwánap ko ja myudsip yajkutugoya'añuty, nandu'unats uj nyajtuñ ja tuj'ajtan es nyajkutugoya'añuts ja axuk'ajtan, es nyajtiimbyuts nandu'un ja tuj'ajtan esu ja'ay t'ixy'áttat ja Dios. ⁸ Na'aty nya-jwindsu'uguts, es na'aty nyajmugajxtugóyuts; na'aty xyñi'o'o xyñiyáxadupts, es na'aty xyñimadyáktupts tsuj; na'aty xyajnjxtupts éxtamu pi'tskajxpu, es na'aty xy'ijxtupts éxtamu tuj'ajtan muutpu; ⁹ na'aty xy'ijxtupts éxtamu di'ibu kyaj t'ixy'attu, es na'aty xyajnjxtupts éxtamu wyin'ixyan; oyuts

xy'ixtə je'eyəts nga'o'knə, per akjiky'ajtpnəmts oy mək; yajtəydyuumbəts, per kyajts xytyim'ya'ooktə; ¹⁰ óyəts nmay ndəjyəts, per də'uñəmts njotkujk'áty; ayoo jottəgeebəyəts, per nyajjotkujk'ajtypyəts nimay; oyəts xy'ixtə ko kyajts tii nmədaty, per nmədəjtypyəts təgekyə.

¹¹ Korintə məgu'ugəty, tə nməgəjxtə mək əə mək jot mət ko təts miits nduk'ixtə njot nwinmə'añəts. ¹² Ndsojktəpts miidsəty mət wínəts njot; miidsəty kyajtsə də'un xytsyoktə nandə'un əj. ¹³ Nmənəxtəktəp éxtəm tu'ugə u'unkteety tməgəjxy ja 'yu'ungəty, éxtəm nmo'oydyə ja n'əə njótəts, nandə'un xymyo'oydyədəts miidsəty.

Ədsəjtəmə də'un ja Diosə tsyənəəydyákn

¹⁴ Katə mnaymyúkədə mət ja ja'əyəty di'ibə kyaj tməbəktə Jesukristə, éxtəmxəp mət m'ittə ja ja'əyəty mə tu'ugə kukəpə. Ja'a ko də'un mğəxə'əktə éxtəm ja yuubə di'ibə kyaj tyuknəxəty. ¿Tii mbaət nəaymyíkəty ja oy'ajtən mət ja axək'ajtənə? ¿Tii mbaət nandə'un 'yity ja jajən mət ja koots'átə?, ¹⁵ o ¿wə'an mbaət ja Jesukristə tyi'igyə'áty mət ja ka'oybyə?, o ¿wi'ix mbaət ja di'ibə myədiimpy ja Jesukristə tyi'igyə'áty mət ja di'ibə kyaj tmədúñ ja Kristə? ¹⁶ Kyaj ni nə'un kyatuknəxəty ja Diosə tyəjk mədə əgojwinnəx. Pəs ədsəjtəmə də'un ja Diosə tyəjk, éxtəm ja Dios jyənəñ mə yə jyaəybyəjtən:

Jiky'átəpts es jədítəpts mət yə'əjəty.

Əjtsə də'un xyDyios'áttəp

es yə'ədyədsə də'un nja'əy'áttəp.

¹⁷ Pəəty nandə'un ja Dios t'anəməmə jya'əyəty:

Tukpədsəmədu'uttə es katə mnaymyəyəmə mət ja axək ja'əyəty,

katə m'adə'əttə éxtəm ja 'yaxək winmə'añ,

nétəts miits n'axəjəduət.

¹⁸ Əjts miits xytyeety'áttəp,

es miidsəty n'u'un'k'át n'ənə'k'áttəp.

Də'un jyənə'añ ja Dios di'ibə təgekyə mək'ajtən myədəjtypy.

7

Wi'ixə Korintə ja'əy jyədəmbittə

¹ Məgu'ugítəty, ja'a ko Diosə də'un xymyəwəndəkəm, pəəty nnayya'ijtəm wə'əts mə yə di'ibə mbaət xyə'axə'kəm, də'un éxtəm nnini'xkyəjxm es éxtəm nandə'unə n'anməja'an'ajtəm. N'oktu'unəmə wi'ix n'ijtəm wə'əts wə'əts ja'əgyəjxm ko Dios ndsə'kəm.

² Əə'əjt jot'ajttəgəts. Kyajts pən wi'ix nduñ. Ni pənəts ngawin'əñ es ni pənəts ngayajnbaxətəkəts.

³ Kyaj də'un n'anəməmə es miits ngəjxpəəttə, éxtəm tə

n'ok'anmaabydū, miits m'ijttap njodoty nwinmā'añótyuts, ti'igy n'ijtam oy jiiky es oy eeky. ⁴ Nūgoots miits n'oktukmā'awdajtūn es ndukjotkūdákypuys miidsuty majátyuts n'ayoy, xondákypuys es byeenats n'okjotkujk'ajñu.

⁵ Nā'abuts njajty Masedoñ, kyajts ni nū'ūn ngape'xy, nik ni'igats tū n'amaybyaaty njotmaybyaaty oytyim maaty. Ak tsip xidsoo yadsoo es tsū'kūbuts jodoty winmā'añóty, ⁶ peru Dios, di'ibū yajjotkujkūp ja maay tajpūty, yū'ūts xyajjotkujkū ko jyajty ja Titū. ⁷ Kyaj jya'ayuty je'eyū mūt ko jyajty, ja'a dū'ūn mūt ko byeenū naty xyonda'aky mūt miitskyūjxmūty. Yū'ūts xy'anmaay ko byeenats miits xywyin'ixa'andats, es xytyukmāmadyákūts wi'ix miits xyñimay xyñidajtūts es mnayjyotmaydyūnūdu mūt ūj. Mūdu tyaādats oj ni'igū nxonda'agyuts.

⁸ Oy ja jawyiimbū neky di'ibū nduknigajxtū oj myajmáy myajtájūdu, kyajts tyam nnakyjyawū. Es pūn nja'ajūts jawyīñūp kots njaygyujkū ko tadū neky myajjotmay'o'kūdu waanū, ⁹ tyam xondákūnūpts, kyaj mūt ko tū mjotmay'ooktū, ja'a dū'ūn mūt ko tū tadū ayo'on jotmay dyajtagátsy ja mwinmā'añūty. Miidsuty myajnájx myajkūjxtū ja ayo'on jotmay éxtūm ja Dios t'oyjyawū esū dū'ūn kyaj miidsuty tii mjajtūdu axūuk ūjtskyūjxm. ¹⁰ Ja amay jotmay di'ibū miimp mā Dios, yū'ū xyajjodūmbijtūm es xymyo'oyūm ja po'xtákū, es mūt yū'ū kyaj mbaat nūgoo nja'am. Peru tadū wiinkpū amay jotmay di'ibū naxwiiñūdu jya'a'ajtypy, ja'a xytyukpátūm ja o'kūn.

¹¹ Miidsuty myajnájx myajkūjxtū ja amay jotmay éxtūm ja Dios t'oyjyawū. ¡Es ixtū tyamū net wi'ix tū 'yabūdsemy! Mdukjaygyujkūdu tuda'aky yū tyaādū es xykyajxtuda'agat di'ibū naty tū xytyundū, myajjotmā'tūdu es nandū'ūn myajtsū'kūdu, nétūts byeen xywyin'ixándats miidsuty, es mdukkumūdoodū di'ibū naty tū ttūñ ja axūukpū. Es mā tūgekyū tyaādū, miits tū xya'ixūdu ko kyaj xymūdattu ja pojpu mā tyaādū. Paadyū dū'ūn tū xytyukkumūdowdū. ¹² Mnija'adūp miits ko nduknigajxtū ja neky, kyaj ja'agyūjxmūp nduknigajxtū di'ibū tuundūgooy es ni di'ibū yajmūdūgooy, ja'a dū'ūn es nduk'ixtū Dios windum ko byeenats nnayjyotmaydyūñūty mūt miidsuty. ¹³ Paaty mūdu tyaādū tūts miits xyajjotkujkūdu.

Per mūdu tyaādū di'ibūts tū n'axajū yū jotkujk'ajtūn, waanū ni'igats tū nxonda'aky kots tū n'ixy ja Titū jyantsyjoytkujkūty; pes nidūgékūty miidsuty tū xpyūdákūdu xyajkujkūdu 'yaa jyot. ¹⁴ Kyajts n'anūguga'ajū mats n'anmaay ja Titū kots nnayjyáwūty jotkujk mūt miidsuty. Es kom tūgekyū di'ibū tū n'anūmūdu miidsuty, tūy'ajtūnū'ū, nandū'ūn pyūdseemy tūy'ajtūn di'ibūts tū n'anūmū ja Titū kots njotkujk'áty mūt miitskyūjxmūty. ¹⁵ Es yū'ū waanū ni'igū mdsókūdu ko tjamyetsy

wi'ix miits xymyumədoodu di'ibu yu'u mduknipujkudu es wi'ix xyajjajttaktu mut ja tuda'aky'at esu may'ajt windsu'kan. ¹⁶ Ijt xoombats ja'agyujxm kots kexy ka'pxy ndukmu'awdatu es xytyúndut di'ibu Dios tsyejpy.

8

Oyjya'ay'ajtan

¹ Tyam, mugu'ugítuty, nduknijawuaya'andu wi'ix ja Dios tu dya'ixyuty ja 'yoy'ajtan majaty ja mabujkputujk di'ibu naymyujkudup Masedoñu. ² Oy tu dyajnax dyajkúxtu ja ayo'on jantsy muj wiin kajaabu, byeen jyantsyjoyotkujk'aty'attu. Oy jya'ayoop jyajottugeebyudu, tu dyaktu ja naybyuduku éxtumxyup myukja'ay'attu. ³ Nduknija'adapts miidsuty ko yu'ujuty tu dyaktu naybyuduku xonda'aky'aa xonda'akyjyot tugekyu éxtum tu tpaattu, o waanu ni'igu. ⁴ Pes extu xymyanu'xtáktuts es dyáktut mā myiky ja naybyuduku di'ibu yajtukpudúkadut ja Diosu jya'ayuty. ⁵ Waanu ni'igu dyajktu ja naybyuduku kudiinum éxtumts njawinmaay es dyáktut. Pes ñaygyujkudu yu'ujuty ku'am jawyiin mā yu Nindsun'ajtam, es net mā udsajtam, du'ən éxtumu Dios ttseky. ⁶ Paaty tats n'anumu ja Titu es t'ak'yajmujkta'ayut mā miidsudyu tyaadu tsojkungyujxmbu naybyuduku di'ibu yu'u yajmujk-sondák tuuyup. ⁷ Pes miidsudyu du'ən mwa'kpuđsuumdup mā tugekyu oytyim tiity: mā yu mmabujkan, mā xytyuk'axpáktu Dioskajxy, mā oyyjot xymyudattu esu tsojkan mut uj. Es tyam, niwa'kpuđsúmdu nandu'ən mā tyadu naybyuduku tsojkungyujxmbu.

⁸ Mudu tyaadu, kyajts jayam miits n'ana'amdu, yu'uyu du'ən es xynijáwudut wi'ix ja wiinkpaty nandu'ən pyudúkadu, net miits nandu'ən xya'ixudut ja muj wiimbu mdsojkanuty mā yu nmamabujkpe'ajtam. ⁹ Mut ko miits mnija'adup ja Nindsun'ajtam Jesukristu tsojkan, myudajt muj wiin kyajaa ja muj'ajtan, per ñaybyjta'ku éxtum tu'ugu ayoobu ja'ay mut ja'agyujxm ko xytsyojkum es nbátam ja jotkujk'ajtam.

¹⁰ Ngajxypyuts du'ən éxtumu kajxwijn di'ibu mdukjotkadáktup. Junktu'uy mut ja mdsojkungyujxm xyajtsondákta jawyiin ja naybyuduku xyajmúktu. ¹¹ Pes tyam, aktundu di'ibu myajtsondákta junktu'uy extu xyajkugáxut. Mut ja du'ñumbu tsojkan di'ibu mmudajttu, yaktu éxtum ja Dios mmo'oyudu. ¹² Mut ko pan tu'ugu ja'ay yakaampy ja windsu'kan mā Dios, Dios kyupejkyu nu'ən je'eyu dyaka'añ, es kyaj t'amdoy di'ibu kyaj nmudajtam.

¹³ Kyaj udsuty ndseky es miits mdugoy'ajtxudut ko tu xy'okpuduku ja wiinkpaty, ja'a du'ən es jyaa'átut ja ti'igyú'át. ¹⁴ Tyam miits mmudajttup mut di'ibu mbaat xypyudúkadu

di'ibáty tųgoy'ajtxudųp. Ko na'a yu'ujaty tmədáttat di'ibu mbaat mdukpudúkudu, mmo'oyudųp miidsuty ko naty nandu'un mdųgoy'ajtxudu, es du'un jyaaty ja ti'igyu'át. ¹⁵ Extųm jyuna'añ ja Diosų jyaaybyajtųn: "Di'ibu pyųjták yajpudu'k may, kyaj oj ni'igu tmədattu; es di'ibu yajpudu'k waanu, kyaj oj tyųgoy'ajtxuty."

Titų esų jyamyudųdy

¹⁶ Nja'aygyudákųpyudsų Dios ko trųjtáky yų amay jotmay Titų jyodoty wyinma'añóty, éxtųmts ųj nmųjotmaybyaty miidsuty. ¹⁷ Mųt ko yų Titų kyųpųjk di'ibats n'anmaųy, es kom yų'u kų'ųm byeen mnijotmay'oogudu, tyam nųjx mgu'ixa'anudu mųt ja kyų'ųmdsojkan.

¹⁸ Ti'igyų mųt ja Titų ngéxyųts jatu'ugų nmųgu'uk'ajttųm di'ibu byeen yajmadya'aky'áty majaty ja mųbųjkrųtųjk ñaymyúkudu, mųt yų'ųgyųjxm ko jyantsy'óyaty ja tyuunk mą ja oybyų ayuk yajpadúñ. ¹⁹ Es kyaj yų'ųdyų tyąadu, nandu'un mųt ko majaty ja mųbųjkrųtųjk ñaymyúkudu yajwin'ijxyų tyadu nmųgu'uk'ajttųm di'ibu jędijtr mųt ųdsuty, es nbudúkudųt mą nyajmųjkmų tyadu naybyuduku di'ibu yam nduundųpts, es du'un yajwindsų'ųgųt ja Nindsųn'ajttųm es ya'ixųt ko nbudukuųa'anųm nixim niyam. ²⁰ Ndsojktųpts es kędiibats ni pún xyñi'oo xyñiyąaxudųt mųt yų'ųgyųjxmų tyadu naybyuduku di'ibats nyajmųjkyų, ²¹ ndunaambyųts éxtųm pyaadyųty, kyaj jye'eyųty Nindsųn'ajttųm windum, nandu'ųnu du'un mayjya'ayóty.

²² Paadyųts jatu'ugų nmųgu'uk'ajttųm ngexy nandu'un mųt yų'u, di'ibats tų xytyuk'ixy ja tsojkan kanak nax, es tyam waanu ni'igu mųt ko mdukmų'awdátudu miidsuty. ²³ Pún ja pún dyajttųy ja Titų ti tyuunk'ajttųy, anųmudu ko ųjtsų nmųDios mųduumbų es xykyudánųts, es tyuñ mųt ųj es du'un xytyuk'oy'áttat miidsuty. O pún yajttųdųpts ja wiinkų nmųgu'uk'ajttųm ko ti tyuunk'ajttųp, anųmudu ko yų'ujaty kyųgajxy'áttų majaty ja mųbųjkrųtųjk ñaymyúkudu es twindsų'ųgudu Jesukristų. ²⁴ Ya'ixudu ko xyjantsytsyoktų yų tyadu kųgajxyųty, es du'un xytyuknijáwdųt tųgekyų yų nmųmųbųjkrų'ajttųm majaty ja mųbųjkrųtųjk ñaymyúkudu, wi'ix miidsuty ja tsojkan xymųdattu es nandu'un miits xya'ixudųt ko tyųy'ajttųntų tųgekyų tyadu oybyų di'ibats ųj tų nmadya'aktų mųt miitskyųjxmųty.

9

Naybyuduku myiky

¹ Ja naybyuduku di'ibu miits mmo'oyándųp tsojkanųyųjxm ja nmųmųbųjkrų'ajttųm jam Jerusalén, kyaj tyimtsékyųty es nduknijáydųt, ² mųt ko nnija'abats yų m'oyjyóttųty.

Byeenums ngumaydyu di'ibáty ijttap Masedoñu ñaaxóty, ko miidsaty, Akayu ja'ayaty, m'awijx mjajp'ijxtap xyryudakya'andu exta junkt'ayur, es mayu Masedoñu ja'ayaty byeen ttukxonda'aktu miidsadyu m'oyjyótaty. ³ Paadyuts ngexyu tyadu nmagu'uk'ajtam kadiibuts n'anuguga'aduts mut ja di'ibu tu miitskyujxmaty nni-madya'agyats oy. Ja'a njuna'anam es mjantsyñajyujp'ixudat éxtamts tu njuna'añ. ⁴ Es pan xymyutnajxtapts nidu'ugaty ja Masedoñu ja'ay es nbaaduduts miits ma kyaj xy'awix xyujp'ixtu, taadu xymyo'oyapts ja tsoydyu'un madsu naty miits byeen tu ndukmu'awdatu; ja'a du'an kadiibuts ndimjuna'anat ko miidsadyu du'an mdsoidydu'un'ajttap. ⁵ Paatykyujxmatu uj nwinmaay ko tyadu nmagu'uk'ajtam nujx mgu'ixudu jawyiin es mbudakudat xyajka'pxtat ja naybyudaku di'ibu miits mwandaktu junkt'ayur es xyáktat; es du'an ja naybyudaku di'ibu miits mya'awijxtap, du'an ya'ixy ko tsojkungujxm yaj'yáky es kyaj éxtamts uj pan ndukkuwanu.

⁶ Mjamyátstap ko di'ibu nip waanu, nan waanu dyajpude'eky ja pyujta'aky; es ja di'ibu nip kaja, nan may dyajpude'eky ja pyujta'aky. ⁷ Nidu'uk nidu'ugaty miits xyáktat ja mbudajkan éxtamu naty tu xytyukniwinmáyudu, kyaj majtsk aa majtsk jot es kyaj agwánubu, mut ko Dios tsyejpy ko ti yaj'yáky xonda'aky'aa xonda'akyjyót. ⁸ Dios mbaat miidsaty mduk'amagunu'xaty tugekyu oytyim tiity es du'an kyaj ti mdugoy'ajtxudat, exta mbaat miits waanu ni'igu xyryudakudu ja di'ibáty tugoy'ajtxudap. ⁹ Du'an éxtam jyna'añ ja Diosu jyaaybyajtan:

Ja oyjya'aybyu majtsk adu'umgu'u tmo'oy ja ayoobu ja'ayaty; es ni na'a Dios kyaja'aydyago'oyxudat ja 'yoyjya'ay'ajtan.

¹⁰ Dios, di'ibu yajkypy ja tuamt di'ibu yajnip yajkojp es di'ibu yajkypy ja je'xy peky, mgunu'xa'anxudap ja mbajta'agyaty di'ibu naty mnip mgojtap, es miits ja pajta'aky may xyryaattat, es myuj myáyat ja oy'ajtan di'ibu mduundap.

¹¹ Du'an miits xymyudáttat tugekyu ja namyudunu es xymyo'oydyat muj may panaty tii tugoy'ajtxudap. Es di'ibu miits myajktap mut ujtskyujxm oybyudsamaamp, mut ko ja nmagu'uktajk'ajtam tja'aygyuda'aktat ja Dios ko miits xykyaxtu ja pudajkan. ¹² Mut ko yajpudaku ja nmagu'uk'ajtam, kyaj jye'eyaty ti oynu'unun nmo'oyam di'ibu tugoy'ajtxap, ja'a du'an es nandu'unu ja'ay muj wiin kajaabu tja'aygyuda'aktat ja Dios. ¹³ Yu'ujaty 'yawdáttap ja Dios, pes mada tyadu naybyudaku mduk'ijxtap ko miits xykyuydyundu ja oybyu ayuk di'ibu Jesukristu ñimadyakypy, nandu'un yu'ujaty myay'at wyindsu'ugudap ja Dios mut ja oyjyotkyujxmbu

ja naybyudakū di'ibū miits mduknigajxtap yu'ujuty, ¹⁴ es 'yamdown pyajtsōwdap ja Dios mut miitskyujxmuty mut winū jyot, mut ko Dios muj wiin kajaa tū kyuni'xyuty mut miitskyujxmuty. ¹⁵ Yajja'aygyuda'aky ja Dios mut ko tū xyjantsykyunu'xam muj wiin kajaa, di'ibū kyaj mbaat nnasja'am.

10

Paablū kyutujkun ko 'yapostulū'aty

¹ Mā tyādū neky, uj Paablū, n'amdoo nbujtsoodap mut ja yuunk'ajt naxypy'ajtūn es ja Jesukristū tsojyūn, oy jam naaguty miidsuty di'ibū junāndap ko muk ayuk nduknigajxtū neky'am, per yuunk naxyryuts n'ity ko miits nmugajxy wiin jujp. ² N'amdeepy nbujtseebyuts ja may'ajtūn, ko miits nujkx ngu'ixtū, kadiibū miits xytyuk'agwānūdu es awa'an nmugajxat pānuty xyñi'u'nūdabuts es jyuna'andū esuts ti nduñ mut ko uj n'ity éxtam pānuty myudajttap ja naxwīñūdu winmā'añ, pes nnayjya'abuts es muk aā muk jot nmugajxaduts yu'ujuty. ³ Tūy'ajtūn ko ja'ay udsuty, per kyajyūm udsuty ndsiptūñ éxtam ja ja'ay pānuty ja naxwīñūdu winmā'añ ja'a'ajtūdap. ⁴ Yū soldaādū di'ibū yā naxwīñ, yu'u yajtuundap ja espaādū mā tsiptundū; per udsuty, kyaj udsudyū tyādū nyajtūndū, nyajkutugeebyuts ja axuk'ajtūn. Diósuts xymyoodyūp di'ibuts mūut nyajtu'adīkyū tyādū axuk'ajtūn es nyajkutugōdyuts di'ibū mājku'u tyiimpy. ⁵ Nyajtugeebyuts oydyi'ibū winmā'añ di'ibū ya'adijkypy es ya'ixy'átat ja Dios. Tūgekyū winmā'añaty ndukmādjūpts es tmādōwdat ja Kristū. ⁶ Ko miits xkyuydyuunda'aydyut, net sitūy n'awīxyuts es ndukkumādōwdat di'ibāty kyaj tkuydyundū.

⁷ Katū miidsuty yu'uyū xy'ixtū wingujxyryū. Pūn ja pān nidu'ugaty ñayjyāwūdu ko yu'u Jesukristū jya'ay'átyuty, paktū kwentū ko ujtsū dū'an nandū'anū Jesukristū jya'ayuty. ⁸ Oyuts uj njatukmūj njatukpraādū ja kutujkun di'ibuts nmūdajtyry, kyajts nduktsoydyūñ; pes ja'agyujxm ja Nindsūn'ajtūmts tū xymyo'oy yū kutujkun es myūj wiin kyajaat ja mmūbujkunuty es kyaj esuts miits nyajkutugōdyut. ⁹ Kyajtsū dū'an uj miits n'adsū'ugūyā'andū mūdūdsū nneky, ¹⁰ éxtam naak jyuna'andū: "Tyādū Paablū nekykyujxyū dū'an je'eyū xymyugajxūm muk, per ko mut nnaywyinguwa'kūm, yuunk naxyryūp es ni ti tkatsooty ja 'yayuk." ¹¹ Per di'ibū dūn junāndap pyūktūbū kwentū ko nandū'an éxtūmts winmuk jotmuk nmugajxy mats nnijayū kots jagam n'ity, nandū'ūdsū dū'an winmuk jotmuk ngajxat kots mūut kū'am awingujk nnaybyāādūdat.

¹² Kyajts nnaydyukmū'ijxkijxyūya'añūdyū tadū di'ibū kū'am naygyumaāyūp. Nūgoo yu'ujuty lyokū'attū ko kū'am

ñayyajkiyxubudu o ko ñay'ijxkiyxubudu nixim niyam. ¹³ Ʋj, kyajts nmajuya'añ nbaaduya'añ mut ja di'ibuts kyaj xypyaaty. Diosu du'un di'ibu pyajtákyry yu ndsiba'anats mats nduñ, es jambaadats xymyooy esuts ndúnut ma miidsuty. ¹⁴ Paaty kyajts ndukpadsemy yu ndsiba'anats, éxtumxyuyps kyaj n'ityñum tuuyup mut miidsuty. Ʋjtsu du'un jayjpaajtp ndukninajxtu miidsuty ja oybyu ayuk di'ibu ñimadyakypy ja Jesukristu. ¹⁵ Kyajts ndukmaj ndukpaadu ja tuunk di'ibu wiinkpety tu ttundu, éxtumxyuyps uj nja'ajuty. Nik ni'igats n'awixy ko myuj wiin kyajaat ja mmabujkanaty, es mbaat n'aktúñats ni'igu ma miidsuty, ¹⁶ es nandu'un n'awánut ja oybyu ayuk waanu jagam ma Korintu, ma kyajnum ja oybyu ayuk yajkajxwa'xy, es du'un kadiibu pan jyuna'anat ko uj yu'uts ndukmajpudsmaampy di'ibu wiink ja'ay tu ttundu.

¹⁷ Extum jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: "Pan ja pan ti ttukxonda'aky, wa'an ttukxonda'aky di'ibu Dios tu ttuñ." ¹⁸ Tyaadu xytyuk'ijxum ko kyaj ti tsooty ja di'ibu naymyjpaajtakup ku'am; di'ibu sitay tuump ko yu Dios jyuna'anat ko oy di'ibu ndu'unum.

11

Paablu es di'ibu nugoobu ñaydyjudu apóstuluty

¹ Tundu may'ajtun, muma'xtujktugats mats nugo ngu'uw ngugajxu.

² N'amajtsy'ajttuyps uj miidsuty Dioskyujxm. Miidsuty, Korintu ja'ayuty di'ibáty tu xy'axájudu Kristu, du'un miidsuty éxtum tu'ugu kixyudo'oxy di'ibu tu jajni'adsóy, es ujtsu du'un éxtum ja u'unkteety di'ibu pátap es n'ijx'ít ngwentu'áttut extu nguyákat wa'ats ja'ayun ma Jesukristu, éxtum jyawu xyña'ay'áttu. ³ Per du'un éxtum ja ka'oybyu mut ja axuk winma'añ twin'u'añ ja Eevu, tsu'kupts uj ko miits najx nandu'un mnayyákudu es myajwin'uandut es xyajtugátstat ja oybyu mwinma'añ di'ibu naty mmadajttap ma Jesukristu.

⁴ Pes kyaj mdsipka'axtu miidsuty ko mnimínudu naak es tkajxwa'xtu es miits x'axájudut jatu'ugu jajnitsókpu, es kyaj yu'adyu Jesús di'ibuts uj ngajxwa'xypy; o ko ttsóktat es miits xy'axájudut ja wiinkpu ja'ajan di'ibu kyaj yu'adyu Espíritu Santu di'ibu tu xy'axájudu; o miits xy'axájudut ja wiinkpu xprujkan, es kyaj jya'adyu oybyu ayuk di'ibu ñimadyakypy ja Jesukristu di'ibuts uj miits tu n'awánudu. ⁵ Pes ni wi'ix tsoots ngawe'emy ux'am mudu tadu andákpety di'ibáty nay'andíjudep apóstulakópkaty. ⁶ Oyuts uj nyajtijy ko kyajts njaty ja uw kajx, kyajts ja'ijty xyjatugoy'ajtxaty ja wijy'ajtan, du'un éxtum tu nduk'ixtu kanak nax di'ibuts tu nduñ.

⁷ ¿Tii wa'an nduundu axuuk ko n'awa'anudu ja Diosu 'yayuk ko ni nu'un oj mgatsobáxudu? ¿Es tii, paadyudu du'un xy'uxtijtu es du'un miidsaty muj mbaadudu? ⁸ Ngupajkats ja pudujkan di'ibuts xymyoodyu ja mubajkraty di'ibu naymyujkadup ma wiink kajpnaty, esats miits nmadúndat. Tyaadu du'un tpaty éxtumxyuups yu'ujaty nme'tsyats. ⁹ Es oyats oj ti xytyugoy'ajtxu, ni tu'ugats miits nga"adsijpy. Ja nmagu'uk'ajtam di'ibu ijttap Masedoñu, yu'ats xymyoodyu di'ibudsu naty xytyugoy'ajtxup. Kyajnumts uj miidsaty ti n'amdoy esats xpyudúkadu, es ni na'ats miits nga"amdówdat di'ibuts uj nyajtugoy'ajtypy. ¹⁰ N'anuumudu du'un mut ja tyu'ajtanu Kristu, es ni pún majatyu ñaxwíñudu Akayu xykyarujkat yu nxondákunats. ¹¹ ¿Es tii, mut kots du'un njuna'añ, mjúnándup xytyijy ko kyaj ndsoktu miidsaty? ¡Diosu du'un ñija'ap kots miits njantsytsyoktu byeen!

¹² Per n'akkajxwa'xuups ja Diosu 'yayuk nan nadu'añu, es du'unu tadu di'ibu nay'andíjudup apóstulaty ni wi'ix tsoo tkapaattut wi'ix jyuna'andut ko yu'u tmadundu Dios éxtum ujun. ¹³ Tim tuj'ajtan ko tadu ja'ayaty kyaj yu'ujaty ja Jesukristu 'yapóstulu. Andakp yu'u es je'eyu t'anuumudu ja ja'ayaty ko yu'u 'yapostulu'átudu Jesukristu. ¹⁴ Kyaj muk yajjáwut ko du'un 'yadu'utstu, pes k'uam ja mujku'ugórk Satanás ñayyajtugátsyaty es ñayyajku'e'egyaty éxtum tu'ugu Dios ja 'yanklus. ¹⁵ Paaty kyaj muk yajjáwu ko yu Satanasu myuduumbuty nandu'un ñayyajtugátsudu es ñayyajku'ugudu éxtumu Dios maduumbuty. Per óknum ja Dios tyukkumadowa'añaty éxtum ñitákaty.

Wi'ix Paablu 'yayo'ombaaty

¹⁶ Jatugok n'ak'anuumudu ko kyaj mjuna'andut kots uj nlókaty; per pún du'unuts xy'ixtu, na'ijxtugats es mínats n'okkajxy éxtum tu'ugu loku, esats uj nandu'un waanu nmuj nbaadut. ¹⁷ Kyajts ja yamu du'un njuna'añu tyaadu mut ja Nindsun'ajtumu kyutujkan, ja'a du'un xya"adútsputs ja nloku'átuts mats nmuj nbaadu. ¹⁸ Ja'a ko ta may di'ibu nayjya'adup muj kujxm, mínats uj nandu'un n'oknayjyáwuty muj kujxm. ¹⁹ Mut ko miidsaty nago m'okkuwiyjaty'ajndu, mmama'xtujktup ja lokutujkaty. ²⁰ Pes miidsaty myajnajx myajkujxtup ko yu taadaty m'ana'amudu es xymyadúndat, o ko mwin'uanudu, o ko mmaadsudu o extu ko mwimbojtsu'ugudu. ²¹ Oyats ja'ijty njatsoydyúñ kots du'un njuna'añ, jbyeenats uj ndim'ya"ayow ndim'ya"ama'adaty esats du'un n'adu'udsut!

Per pún wi'ix ja wiink muk aa muk jot ñayjyáwuty es ñaymyajpajta'agyaty, mínats uj nandu'un n'oknayjyáwuty, oyats uj du'un n'uy ngajxy éxtum tu'ugu loku.

22 ¿Tii du'un jyuna'andu ko 'yebreeja'ayuty yu'udyu? Nandu'unuts uj n'ebreeja'ayuty. ¿Tii du'un jyuna'andu ko yu'ujuty 'yisraelitaja'ayudyu di'ibu Dios wyin'ijxu? Nandu'unuts uj n'israelitaja'ayuty. ¿Tii du'un ñayñigajxudu ko yu'u Abraan tyuump'at 'yaats'atudu? Pes ujtsu du'un nandu'un xytyuump'ajt xy'aats'ajtp ja Abraan. 23 ¿Jnanádu ko tmadundu ja Jesukristu? Ujtsu du'un situy ni'igu nmaduñats ja Jesukristu. Oyats du'un n'uy ngajxy lokun, tats nduñ waanu ni'igu kadiinam yu'ujuty. Tats xypyjta'aktu pujxndugóty kanak ok kadiinam yu'ujuty, es tats n'ity o'kun jujp'am kanak ok. 24 Muxoxk ókats ja israelítuty tu xumyo'oydyu ja i'px majmókx majtáx ku'u ja naywyoru. 25 Tuguk ókats tu nyajkepywyépy, tugókats nyajtsaga'tsy, tuguk ókats tu njakiñ mat ja barku madu naty njudity, tuk xu tu tuk úxats ngunaanadijty mejuññikujxy. 26 Tats kanak ok nu'uyo'oy ndu'uyo'oy. Tats n'ity o'kun jujp'am, mujnujóty, ma yu ma'tspaty, mats xyñ'udán xytyu'udánadu, ma nu'israelitu ja'ayuty, ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty, nu'aay tu'aay, kajpnóty, jikymeyjnyóty, es ma yu ja'ayuty di'ibu nay'andjjudap mabujkpatujkuty. 27 Tats njantsytyuñ mat ja amay jotmay. Kanak ókats tu nyajnaxy ja tsuu ni ngama'ayuts. Tats n'ayu'aty es tats nyajnaxy ja tudu, es tats nyajnaxy ja xux, es waanats ja nwit nnijam.

28 Taanumu wiingátypyu waanu may di'ibats xytyuunkmeepy, ja'a ko bom bómats nmajotmaybyaaty nidugekyu púnuty 'yaxájudap ja Jesús éxtamu Kristu. 29 Ko pún 'yity ya'ayow ya'ama'at, nandu'unuts n'ity ya'ayow ya'ama'at; es pún ja pún ñayyajpekykya'ayuty, ujts maay tajp es njot'ambékyats mat ja di'ibu myagu'uk yajpekykya'apy. 30 Pún du'uñamts n'akmuj n'akpaadu, akmuj akpaadupts madu tyaaduty es nya'ixaduts ja nya'ama'at'ajtanuts. 31 Yu Nindsun'ajtam Jesukristu Tyety, yu nDios Teety'ajtam di'ibu páty ja may'ajt windsu'kun winu xu winu tiempu, yu'u ñija'ap kots ngajxy ja tuy'ajtan. 32 Kots n'ijty Damasku, ja gobernador di'ibu naty myudiimpy ja rey Aretus, yu'u pyujták ja tujk aa kwentu'ajtpaty ma tadu kajpn, esats xymyatsándats es xyajnujxándats tsimy; 33 per xykyutuuyñajxtats ja mabujkpatujk katsyoty ma ja kajpn nabotsu vyentanu, es du'unuts xykyamajtsu.

12

Yajmunujx ja Paablu tsajpótm

1 Oy ni tits ngaganaraty kots nnaymyujkumáyuty, koonamts tyam ndukmumadya'aky ja ijmá'tan es di'ibats uj Nindsun'ajtam tu xytyuk'ixy. 2 Majmajkts jumajtup

nyajmánejxyats jam tsajpótm. Kyajts nnijawu pún ojtsudsu du'ún mäduts nnini'x ngubajk, o yu'uyudsu n'anmaja'an. Dios ñija'ap. ³ Per di'ibuts uj situy táy'ajtán nnijawu (pún ojtsudsu du'ún mäduts nnini'x ngubajkuts o kyaj, ñija'abu Dios) ⁴ ko jam tsajpótmnts nmadooy di'ibu kyaj pún tmawinma'añbyaaty o ñigutíkyaty yajnigajxut. ⁵ Mbaaduts uj njamuj njapaadu madu tyadu, per kyajtsu du'ún nduna'añ; mējpaadupts mut éxtamts nya''ayow nya''ama'adaty. ⁶ Kooxyupts uj nmējyaya'añ nbaaduya'añ, kyajxyubu taadu lyokawinma'añaty; óxyubu du'ún kots nmēj nbaadu, yu'uts nmadyakypy di'ibu táy'ajtán.

⁷ Nūgoo 'yokmēj'ajnu di'ibuts n'ijx. Paadyu Dios dyajkutíky es ja mājku'ugópk, ja Satanás, xya''ayówat mut tu'ugu pūjkunu mākpu kadiibuts uj nnaybyjta'agudut mēj kajxm. ⁸ Tuguk ókats nja''amdooy njabajktsooy ja Nindsun'ajtam esxyupts xytyukniwa'adsyu tyadu pūjkun. ⁹ Per yu'u xy'adsooyats: "Yu nmay'ajtánuts yu'u mdukmamadā'agudubu tadu pūjkun. Ko mij mya''ayow mya''ama'adaty, ya'ijxp ko ujtsu du'ún di'ibu nmooyup ja mējaa." Es mut kots du'ún xy'anmaay ja Nindsun'ajtam, mbaaduts ndukmēj ndukpaadu kots nya''ayow nya''ama'adaty, mut ko du'ún ya'ixy ja Jesukristu myak'ajtán. ¹⁰ Paaty jotkujkats nnayjyáwaty óyats nya''ayow nya''ama'adaty, óyats xyjani'o'o xyjaniyáxubadats, óyats xyjapajēijtpadu, es óyats xya''ayówdats mut ja ayo'on jotmay mut yu'ugyujxmu Jesukristu. Mut ko óyats njaya''ayow'ajt njaya''ama'at'ajtpu, Jesukristats xymyējaameepy.

Paablu tmamay tmdajy ja mabujkputujk di'ibu Korintu

¹¹ Nūgoots tu nloku'aty kodsu du'ún tu nnaymyujpajta'agyaty, per miidsadyu du'ún tu xytyuktundu agwanu. Mut ko miidsadyu du'ún tu njapaadadu xyajmujpudsámudats, pes pún miits m'ijxkiyxudubu tadu di'ibu 'yandijtp apóstalu kópkaty mut uj, m'ixtup ko ni wi'ix tsoo yu'ujty waanu oy tmdundu ja Dios es kadiinam uj. ¹² Pes kots n'ijty mut miidsaty, nya'ijxats kots njantsy'apóstaluty, ja'a ko mut ja ma'xtujkúnats nduun kanak naxu ijxwu'amun, mēj'ajtán es di'ibu ja'ay du'añu mmut wyu'amadya'aydyu. ¹³ Du'añumts uj miits nbudujkudu éxtamts nbudujkudu ja mabujkputujk di'ibu wiink tsoo naymyujkudup; di'ibu du'ún tu'uk mmut tyugatsy, ja'a du'ún mut ko miits kyaj ti pudujkan xymyoodyu. Du'ún xy'oknama'xtut pún tu nmadugoydyu mut ko kyaj tu n'amdowdu.

¹⁴ Tyámuts nējrp'íxy es nējx ngu'ixa'andu myuduguk okpu, es kyaj n'adsipa'andu. Kyajts nbajēdity di'ibu miits mmadajit mjaygyajtpu, miidsadyu dun k'uam n'uxtaaydyup; pes yu u'unkteedyaty yu'u dun pátudup t'uxta'aydyut es t'ixtadu 'yu'unk 'yuna'katy, es kyaj yu'ujty ja u'unk unā'k di'ibu 'yixtup

ja tyaak tyedyuty. ¹⁵ Mut tu'ugu oyjyot nyajtúnudats tugekyu di'ibats nmudajtypy, es mut tugekyuats ja nmujaa nbudúkadut miidsaty. ¿Tii xytsyoyktupts miidsaty waanu pan nduk'ijxtap miidsaty ko njantsytsyokta byeen?

¹⁶ Ni na'a ti tu nga'amdowdu mudusdu ngu'am gasta, oy jyadu'anaty, taa di'ibu junándup: "Tyadu Paablu byeen pye'typyuty es tu xylyoku'ijxam, es oytyim wi'ixuty tu y'u dyajpudsémy ja meeñ es tgesta'aty." ¹⁷ ¿Per wi'ix tsoots tu nyajpudsémy ja mmeñ? ¿Tii mut ja di'ibats ngajx éxtamdsu ngudunaabyu? ¹⁸ Kots nduknipejky ja Titu es nujx mgu'ixadu, ngejxyuats y'u mut jatu'ugu nmugu'uk'ajtam. ¿Tii yajpudsamdu ma miidsaty oynu'ananu gyanaratyu? Kyaj, ¿kadii? Nmudajttupts ti'igyu jot winma'añ. Ti'igyuats oytyiity ndundu.

¹⁹ ¿Tii mjunándup miidsaty ko mudu tyadu neky, ja'ats ndiimpy es nnayyajwu'uma'añadyuats yajxon mut miidsu? ¡Kyaj dyu'anaty! Di'ibats tu nmadya'aky, du'anats njana'añ éxtamu Jesukristu kyudunaabyu es Dios testiigu. Mugu'ugitaty, tugekyu di'ibats ndiimpy, ja'a du'an es xyajmujwiin xyajkajaajudut ja mmabujkanaty. ²⁰ Mut ko nja'abats ko nujx ngu'ixtu, wa'anu da nga'okpátnut éxtamts uj ndseky, es nandu'an miidsaty kyajts xypyaattat éxtamts miits xyjapaada'andu. Nujppja'abats ko kyaxu'ugut ja tsip, nayñi'o'o nayñiyáxuk, aku, joramayu, pi'ts uy pi'ts kajxy, naybyat'ijx nayjyunak'ijxun, maj patun. ²¹ Jujppja'apts kots nujx ngu'ixtu, yu nDiósats xytyukjáuupts di'ibats uj ndsoydyu'un'átup, es kots miits nimay nniju'uy nniya'axtat ko miits tu mbekytyundu es kyajnum xymyastu'uttu ja axuk'ajtun, ja mu'induunk es ja ka'oybyu winma'añ di'ibu mbaduundur.

13

Kajxwíjun esu kajxpo'xun

¹ Tyaadu du'an ja myudugak okpu ngu'ixa'andu. Pan jaa di'ibu u'anun tyuda'aga'añ, koonam tsyékuytu majtsk o tuguuk di'ibu ñikajxpáttup, éxtam jyna'añ ja Diosu jyaaybyajtun. ² Ko ja myumajtsk okpu ngu'ixtu, ndukjaygyujkadats di'ibu naty pekytyundur, es tyam n'aktukjaygyúkadats yu'ujuty esu wiinkpaty. Kots n'akninujxtat jatugok, kyajts nnakyñima'xtat, ³ es du'an nduk'ixtat ko ujts ngudunaapy ja Jesukristu. Pes jaygyúkadu ko yu Jesukristu, kyaj y'u ya''ayow ya''ama'adaty, muk'ajtanu du'an sitay myudajtypy di'ibu yajtiimpy ma miidsaty. ⁴ Tu'ajtanu'u ko 'ye'ky kruuzkujxm éxtamu ya''ayow ya''ama'atpan, per tyam jiky'ajtp mut ja Diosu myak'ajtan. Es nandu'anats uj n'ity ya''ayow ya''ama'at es ti'igyu mut

ja Kristu njiky'áttadats, es Dios myuk'ajtangyujxmutš miits nbudákudat.

⁵ Naywyinma'añ'ixudu miidsuty ku'um, es xy'ixtat pun mmubujktup ja Jesukristu. ¿Tii kyaj xypyuktu kwentu ko Jesukristu 'yity ma miidsuty pun mjantsymyubujktup?

⁶ Ndukmawdajtupts es miits xyñijáwudat kots uj nmuduñ ja Nindsun'ajtam. ⁷ Kajxtákruts es mjiky'áttat yajxon. Kyaj yu'ujuty esuts uj miits xyajwu'umduť oy, ja'a du'an es oy m'ittat mudu Dios, oy jyakaxe'eky kyaj 'yoyuty di'ibuts nduun ngajx ma miidsuty. ⁸ Kyajts mbaat ndsiptuñ mat ja tu'y'ajtan, yu'adsu du'an je'eyu mbaat nduñ ja tu'y'ajtan. ⁹ Xondákruts ko miits m'oy'at mmak'attu, óyuts uj nya"ayow nya"ama'adaty; es akkajxtákruts es m'ittat éxtamu Dios ttseky. ¹⁰ Paaty maanum ngaku'ixtu, nja'ayuts ma tyadu neky es miits mnayjyujwjtšambítudat ku'umuty, es kyaj jyatyimtsékyuty es uj miits ndukkumadówdat kots uj nnujxut; mat ko ja Nindsun'ajtamts tu xymyo'oy yu kutujkan es myuj wiin kyajaat ja mmubujkanuty, es kyaj esuts miits nyajkutugódyut.

¹¹ Mugu'ugítaty, mats ngajxtaayñu, ndukmadsojktup es mjiky'áttat agujk jotkujk. Uxta'aydyu di'ibu myajwu'umadup wa'ats ma ja mjiky'ajtan. Nayyajotkujkudu es jyiky'attu ti'igyu agujk jotkujk. Pun mduundubu du'an, netu Dios, di'ibu yajkypy ja tsojkan esu agujk'ajt jotkujk'ajtan, 'yítat ma miidsuty. ¹² Naymyats naymyunánudu nixim niyam Jesukristukyujxm. ¹³ MayDíosuk du'an jyana'andu nidugekyu nmamubujkpu'ajtam.

¹⁴ Wa'anu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu es ja Dios mmo'oyudu tsojkan esu Espírítu Santu mmuť'ítudu nidugekyu miidsuty.

Neky Di'ibu Paablū Tyuknigajxtū Ja Galasyū Ja'ayaty

¹ Ҫј Paablū, 'yapóstulū Jesukristū, es kyaj mat yu'ugyujxmaty ja naxwiñūdu ja'ayadyū kyutujkūn, es nan ni tu'ugūdsū ja'ay tū xykyarujta'aky, yu'uts xyryujtáktū ja Jesukristū kū'am esū Dios Teety di'ibu Kristū yajjikyryujk. ² Ҫј mat nidugekyū yū nməgu'uk'ajtām di'ibu yam ijttəp mat ւј, nduknigáxtūdsū tyādū neky ja məbujkəpəujk di'ibáty naymyujkədəp Galasyū. ³ Wa'anū nDios Teety'ajtām esū Nindsūn'ajtām Jesukristū mgunu'xādū es mmo'oyādū ja agujk'ajt jotkujk'ajtān, ⁴ ja Jesukristū di'ibu nayyajkū éxtāmū windsū'kūn es xyajpojprənitəgo'oyām es kədiibū nbadu'unām ja axuk'ajtān di'ibu yā naxwiñ, es mādū tyāādū Jesukristū tkuydyuūñ di'ibu Dios Teety tsojok es ttúnat. ⁵ Pes n'ok'awdajtām ja Dios di'ibu myədajtypy ja məj'ajtān winū xūn winū tiempū. Wa'an dū'ənaty.

Kyaj mā wiink oybyū ayuk

⁶ Məgu'ugítaty, dū'əñəts xyajwū'əmmū ko jantsy tim tsojk miits xymyastu'uttū ja Dios, di'ibu mwīn'ijxādū es xy'axájət ja Kristū ñitsokūn, es tyam mbanujxāndəp ja wiinkə di'ibu tyijtəp oybyū ayuk. ⁷ Per kyaj ti wiinkə oybyū ayuk. Di'ibu dūn sitəy tim təy'ajtān, tam nəəgədyū ja'ay di'ibu mwīn'ənānədəp mat ko tsojoktəp dyajtəgatsə'andū ja oybyū ayuk di'ibu Kristū ñimadyakypy. ⁸ Per pən ja pən mduk'əxpəkədu wiinkə əxpəjkūn es kədiinām ja oybyū ayuk di'ibəts miits tū nduk'əxpəktū, wa'an yajkajxpəkəy winū xūn winū tiempū, oy tyim'əjtsaty, o tu'ugū ankləs di'ibu miimp tsajpótū. ⁹ Nnikajxpejtypyəts jatəgok. Pən ja pən mduk'əxpəkədu wiinkə əxpəjkūn es kədiinām ja oybyū ayuk di'ibu tū xy'axájədu, wa'an yajkajxpəkəy winū xūn winū tiempū.

¹⁰ Es kots dū'ən njənə'añ, ʒtii mjənəəmp xytyijy kots dū'ən njənə'añ, ja'a dū'ən esəts ja ja'ayaty xy'oy'ixət? Kyajū dū'ən. Ndsejpyəts je'eyū esədsū Dios xy'oy'ixət. Kooxyəpts ւј ndseky nwa'əmə'añ yajxón mat ja ja'ayaty, kyajxyəpts ւј nmədūñ ja Kristū.

Paablū tyukū apóstulū

¹¹ Məgu'ugítaty, jaygyúkədu miidsaty, ja oybyū ayuk di'ibu tū nduk'əxpəktū, kyaj yu'ujaty ja ja'ayadyū wyinmə'añ. ¹² Kyajū ja'ayəts xytyukməmədyaky es ni tu'ugū yə'əxpəjkə xyky-atukni'ijxə, kū'əmmū Jesukristū xytyuknijə'ajəts.

¹³ Tū xymyudowdu wi'ixuts uj njiky'ajty tūyup kots uj ijty nbadūñ ja israelítaty ja kyostumbrū, es wi'ixuts uj ijty njantsypyajudity ja di'ibū pyanujxtap ja Kristū es nya-
jkuṭugoyáñuts. ¹⁴ Ūjts ijty waanū ni'igū nbadiimpy ja is-
raelítadyu 'yaxpukūn kadiinūmts ja nməduknáxaty, ni'igū ijty
nbadūñuts di'ibū ja 'yaptujk jaayum tyuundu. ¹⁵ Perū Dios
tūdsū naty xywyin'ixy madsū naty kyajnum nmiñ nja'tyuts.
Pes mət ja myay'ajtunguyjxm xywyooyuts esuts nmədúnət,
¹⁶ esuts xytyuk'ijxy xytyuknija'ajuts ja 'yU'unk, esuts uj
ngajxwá'xut ja 'yU'unk jya'a mā di'ibū kyaj 'yisraelítaty.
Pes kyajts uj n'amdooy ja kajxwíjūn mət ni pán. ¹⁷ Es ni
ngapatujkats Jerusalén esuts pán xya'uxpúkaduts di'ibū naty
apostulū'ajttap mā naty uj kyajnum, nik ni'iguts oj nnejxy mā
ja Araabyū maj it, es óknūmts njūmbijty jatugok mā Damaskū
kajpn.

¹⁸ Extū ko ñajxy tuguk jumajt, nétuts oj nnejxy Jerusalén es
ngu'ijxyuts ja Peedru. Es majmókx xūts nwe'emy jap mət
yu'ū. ¹⁹ Es kyajts jam n'ijxy ja wiinkpū apóstulū, yu'uyuts n'ijx
ja Santya'agū, ja Nindsūn'ajtamū myuga'ax. ²⁰ Nmədajtypyuts
ja tūy'ajtan ko di'ibū n'anmaaydyup, yu'ū du'an ja tūy'ajtan.
Ñija'ap ja Dios ko kyajts n'anda'aky.

²¹ Oknūmts nnejxy mā yū Siryū ñax esū Silisyū ñax. ²² Kyajts
xy'ixy'ajttū pánaty myubujktap ja Kristū jam Judeeū, ²³ je'eyū
sitūy tmədoo jūnā'andū: "Ja di'ibū tūyup xypyajudijtam, tyam
jyudity tkajxwa'xy nandū'n ko Jesús yu'ujaty ja Kristū di'ibū
Dios kyajx es xyajnitso'oga'anum." ²⁴ Es t'awdattu Dios mət
ujtskyujxm.

2

Apóstulaty tkupuktu ja Paablu

¹ Ko ñajxy majmajkts jumajt, nnejxyuts jatugok Jerusalén
mət ja Bernabee, es nmənejxyuts ja Titū. ² Nnejxyuts jap
mət ko Diósudsū naty tū xymyo'oy ja winmā'añ esuts jap
nnujxut. Jápūts nnaymyujkadū mət pánadyū mubujkputujk
ñigopk'ajttap, es ndukmāmadyákyuts ak ja'ajaty wi'ixuts
ngajxwa'xy ja oybyū ayuk majaty kyaj 'yisraelítaty.
Du'anuts nduūñ kadiibū tyugóyut di'ibūdsū naty tū nduñ
es ndiimpyñūmts. ³ Per oy ja Titū jyayū'adyū grieeḡū
ja'ay, kyaj amūjaā t'anmaaydyū es yajtsúkut waanū mā
yū yedyujk'ajtan*. ⁴ Jam ja ja'ay naagaty di'ibū tujkadū
es jyūnandū mət ja andakunguyjxm ko yu'ujaty tranujxtū
Kristū. Yu'ujaty je'eyū myindu ijxū'k ijxtákpū wi'ix tī yajtūñ
ko n'ijtam awā'adstūm yu'uguyjxmū Kristū. Tadu ja'ayaty
xyja'anūmuyánuts es agwanū nbadu'unūm ja ana'amūn.

* 2:3 Ix Lukus 1:59.

⁵ Per uudsuty kyajts ngupajkta tadu xprajkun, ni je'eyu tuk pojun, es du'un ja tuy'ajtun di'ibu yajpátr ma ja oybyu ayuk wyu'amut ma miidsuty.

⁶ Kyajts xymyoodyu jembyu kajxwíjun ja ja'ay di'ibuty kuxu'ktur ko ñigopk'ajttur ma ja mabujkputajkuty. Kyajts uj nduñu kwentu pun pan yu'ujuty, ja'a ko Dios kyaj trayo'oy wingu'uy agu'uy éxtam ñayyajku xe'egyuty. ⁷ Kyajts uj wink kajxwíjun xymyoodyu, yu'ujuty ko Diósudsu naty tu xytyuknipeky ja tuunk esuts ngajxwa'xut ja oybyu ayuk ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty, du'un éxtam ttuknipejky ja Peedru ja tuunk ma ja israelítuty. ⁸ Es du'un éxtam ja Dios tkejxy ja Peedru éxtamu apóstulu ma yu israelítuty, nandu'unuts uj xykyejxy éxtamu apóstulu ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

⁹ Paaty ja Santya'agu, Peedru es ja Fwank, di'ibu naty ijttur éxtam tñigopk'attu ja mabujkputajkuty, tmawinma'añbyáttu kots Diosu naty tu xymyo'oyu tyadu tuunk, es xykumajtsyats uj esu Bernabee. Du'un ttuundu tyadu éxtam naymyayukujxm, es du'unuts nnayyajti'igyadu esuts uudsuty ndúndut ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es yu'ujuty 'yaktúndut ma yu israelítuty. ¹⁰ Je'eyuts xy'amdoo xpyujktsoodu es du'uñumts nbudákuđut ja ayoobutajkuty di'ibu ijttur Judeeu, di'ibuts ni'igu ndunaampy.

Paablu twingugajxu ja Peedru

¹¹ Es ko Peedru oj ñejxy Antyokiiu kajpnóty, ojts n'oooy mayjya'ayóty, ja'a ko wa'ats yajnijáwu ko pyekytyuun. ¹² Ja'a ko jawyiin tmutkaaydyu di'ibu kyaj 'yisraelítuty, extu ko naaguty jyajttu ja israelítuty di'ibu tso'ondu ma Santya'agu; net oga'an tmastuty ja Peedru kyáyat mut di'ibu kyaj 'yisraelítuty, mut ko ttsu'ku éxtam jyana'andu ja israelítuty. ¹³ Es ko yu'u t'ijxtu ja wiingátypyu israelitu di'ibu nandu'un ja Kristu pyanujxtur, ta tpaduundu ja Peedru 'yaxuk winma'añ, es extu Bernabee pyadu'udujku nandu'un. ¹⁴ Per kots n'ijxy ko kyaj dyajtu'uyo'oydyu éxtam ja oybyu ayuk, nétats n'anmaay ja Peedru mayjya'ayóty: "Mij m'israelitu, es kyaj xykyuydyuñ ja israelítadyu kyostumbru, pes, ¿ti ko xytyukkuwánudu ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty es tkuydyúnut ja israelítadyu kyostumbru?"

Di'ibáty oy wu'umdup mut ja Dios

¹⁵ Udsajtam apóstulu'ajtam, israelitu ja'ayuty udsajtam mut ko jap nmaxu'unk'ajtam, es kyaj udsajtam nya''andíjum pekyjya'ay éxtam di'ibu kyaj 'yisraelítuty, ¹⁶ nnija'am ko kyaj pan oy wye'emy mut ja Dios mut ko tpaduñ ja Moisesu 'yana'amun, yu'uyu di'ibu myubejkypy ja Kristu. Paaty

udsajtum nandu'un nmubajkam ja Kristu éxtumu nYajnit-sokru'ajtum es oy nwu'umum mut ja Dios, es kyaj mut ko nguydyu'unam ja Moisesu 'yana'amun, mut ko ni pán oy kyawe'emy mut ja Dios ko tpadúñ ja Moisesu 'yana'amun.

17 Pún n'ijxta'ayum wi'ix oy nwu'umum mut ja Dios mut ja Kristukujxm, nya'ijxum ko nbojpuja'ay'ajtum, du'un éxtumu di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ¿Ti yu'u 'yandijpy ko Kristu xyajpekytyu'unam? ¡Ni wi'ix tsoo! 18 Pes pún tyam nya'o'oyuaps di'ibats tu n'okjijtpu, pes nya'ijxuaps kots uj tu waanu ndu-undugóy. 19 Mut ko kyajts uj ja ana'amun n'okpaduunnu, du'un tpaaty éxtumts uj tu n'o'knu, du'unats uj njiky'aty éxtumu Diosu myuduumba, 20 es mut ko Kristu ñayyajku windsu'kan mut ujtskyujxm jam kruuzkujxm, mbaat njana'anam ko du'un éxtumxyuaps tu n'eeky kruuzkujxm mut ja'a. Paaty kyaj 'yok'ujts'ajnu di'ibu jiky'ajtp madu nnini'x, yu'u dan ja Kristu di'ibu jiky'ajtp ma uján, es tyam nya'ixyadyats ko njiky'átyats nmuduñats ja Kristu éxtumdsu nYajnitsókpu, mut ko yu'ats xytsyojk es ñayyajku windsu'kan mut ujtskyujxm. 21 Kyajts n'uxtijy ja may'ajtan di'ibu Dios tyiimpy ujtskyujxm, pes kooxyap mbaadu ja'ay 'yokwe'emy oy mut ja Dios ana'amanguujxm, kyajxyap jyatyimnigutikyaty es ja Kristu 'yeekyxyap.

3

Ana'amun esu mubajkan

1 ¡Ay Galasyu ja'ayuty! Nūgoo mdimkujuun'aty'ajnuđu mi-idsuty. ¿Pún tu mnibanáxudu? Tuts kexy ka'pxy ngajxwa'xy miits mwinduuyuty éxtumu Jesukristu oj kyruuzpéty, du'un éxtum ku'amxyap x'ijxtu.

2 Anmaagyuts, ¿tu xy'axájudu miidsuty ja Diosu Jya'ajun mut ko tu xykyuydyundu ja Moisesu 'yana'amun, o mut ko tu xymyubaktu di'ibu tu xymyudowdu? 3 ¡Mjantsykyujuunadyu du'un! Ja'a ko tu mdsonda'aktu mut ja Espírítu Santu, ¿wi'ix tyamu net xyajkuguxyua'andu madu mgu'am winma'añaty? 4 ¿Tii ni nu'un tu mgatu'unxudu éxtum tugekyu tu mjátudu mut ko tu xy'axaju Jesukristu? Uj junaambats ko tu mdu'unxudu oynu'unun. 5 Pes yaj'yo'oydyu mwinma'añ. Ko Dios mmo'oyudu yu Jya'ajun es ttuñ ja muj'ajtan ma miidsuty, ¿ti paadyu du'un ttuñ mut ko miidsuty tu xykyuydyundu ja Moisesu 'yana'amun? Kyaj dyu'anuty, du'un ttuñ mut ko miits xy'axájudu ja Jesukristu éxtumu Yajnitsókpu.

6 Tim du'un jyajty éxtumu n'aptujk'ajtumu Abraan, pes ja Diosu jyaaybyajtan jyana'añ: "Abraan myubajk ja Dios, es paaty oj oy wye'emy mut ja Dios." 7 Esu tyaadu yu'u xytyuknija'am yajxón ko di'ibáty myubajktap ja Dios, yu'u

du'ən tyuump'ajt 'yaats'ajttap ja Abraan. ⁸ Jékuyap ja Diosu jyaaybyajttən ñigajx ko Dios oy wu'ummat mat ja ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty ko myabúkudu, es ja Abraan ya'awa'anu ja oybyu ayuk ko Dios 'yanmaayy: “Mat mijtskyujxm ngunu'xupts nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty.” ⁹ Pánaty ja Dios myabujktap, ja'a Dios kunu'xánudap madu Abraan, di'ibu nandu'ən mabujk.

¹⁰ Di'ibu jiky'atándap éxtam ja Moisesu 'yana'amən jyuna'añ, ja'a 'yawijxtap ja Diosu tyaudyu'unən, mat ko ja Diosu jyaaybyajttən jyuna'añ: “Kajxpéky 'yítut di'ibu kyaj tugekyu tugekyu tkuyduñ di'ibu ijtp kujayu ma yu ana'amən.” ¹¹ Ja Diosu jyaaybyajttən xytyukni ja'am yajxón ko kyaj ni pán oy kyawe'emy mat ja Dios ko tradúñ ja ana'amən. Mat ko Diosu jyaaybyajttən jyuna'añ: “Di'ibu myabujknguyjxm oy wu'ump mat ja Diosu, yu'u du'ən jiky'átap.” ¹² Per ja ana'amən kyaj ti tmadya'aky ko Dios nmabujkum; di'ibu sitay junaamp ja Diosu jyaaybyajttən, yu'u tyaadu: “Di'ibu pyadiimpy tugekyu éxtam yu ana'amən jyuna'añ, tadu du'ambu jiky'átap winu xuu winu tiempu.”

¹³ Kristu yajnajx ja tyaudyu'unən di'ibu udsajttam oj xy-japátam, es du'ən xyajnutsókum ma ja tyaudyu'unən di'ibu pátap nidugekyu di'ibu kyaj tkuyduñ ja ana'amən, mat ko Diosu jyaaybyajttən jyuna'añ: “Di'ibu o'kp kuduy ma tu'ugu kepy, Diosu du'ən tu kyajxpékyuty.” ¹⁴ Es du'ən ko yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty t'axájudu ja Jesukristu éxtamu Yajnutsókpu, Dios kunu'xudap éxtam jékuyap wyandaky ja Abraan. Es du'ən ko nmabujkum ja Kristu, n'axájum ja Espiritu Santu di'ibu Dios wyandak.

Ana'amən esu wandakun

¹⁵ Məgu'ugítuty, min n'ok'yajtu'unəm éxtamu ijxpajttən di'ibu udsajttam nidugekyu tu n'ijxum oynu'unən ma njiky'ajttən'ajttəm. Ko tu'ugu ja'ay dyajti'igyudu 'yayuk o ttuñ ja kajxy'átypu es tfirmaraty yajxón, ni pán mbaat tkapuwitsy es ni mbaat tkayajmájə. ¹⁶ Nandu'unu du'ən ja Dios tmooy ja wyandakun ja Abraan es ja tyuump 'yaats. Ja Diosu jyaaybyajttən kyaj jyuna'añ: “Yu mduump m'aadsuty”, éxtumxuyap jyuna'añ may ja Abraanu tyuump 'yaadsuty. Byeen yajxón jyuna'añ: “Yu mduump m'aats”, di'ibu 'yandijpy je'eyu tu'uk. Yu'u dən 'yandijpy ja Kristu. ¹⁷ Dios tu'ugu kajxy'átypu ttuñ mat ja Abraan, es óknəm ja Moisesu 'yana'amən oj myiñ taxk məgo'px ja i'px majk jumajt. Paaty kyaj mbaat ja ana'amən dyajwe'emy éxtam kyaj t'oktuunnət di'ibu Dios wyandak mat ja Abraan. ¹⁸ Kooxyap udsajttam ja Dios xymo'oya'anəm ja kuma'añ mat yu'əgyujxm ko nguudyu'unəm ja Moisesu 'yana'amən,

kyajxyup wandakungyujxm nyajmo'oyum ja kuma'añ. Per ja Dios wyandak ja Abraan ko tmo'oya'añ nadu'uñ ja kuma'añ.

¹⁹ Pes, ¿wi'ixu dun tyuñ ja Moisesu 'yana'amun? Dios yajk es dya'ixyuty di'ibu du'un ja pojru. Tadu ana'amun yu'u jatunán je'eyu extu ko myinut ja Abraan tyump 'yaats di'ibu yajwandak. Dios myooy ja anklusadyu tadu ana'amun, es tmo'oyudu Moisés éxtumu Diosu kyudunaabyu ma naxwíñudu ja'ay. ²⁰ Per ko Dios ja wandakun dyajwe'emy mut ja Abraan, ku'um twandaky, kyaj jyatyimtsékuty ja kudunaabyu es yajkajxnáxut wi'ixu Dios jyuna'añ.

Di'ibu tyiimpy ja Moisesu 'yana'amun

²¹ Pes, ¿wi'ix njuna'anum? ¿Tii ja ana'amun yajtagajtsypy ja Diosu wyandakun? ¡Ni wi'ix tsoo mbaat! Kooxyup ja Moisesu 'yana'amun t'ok'yaky ja jiky'ajtun, ja'axyup je'eyu ja ja'ay wyu'umdu oy mut ja Dios Moisés 'yana'amungyujxm. ²² Ja Diosu jyaabyajtun myadyakypy ko nidagekyu yu naxwíñudu ja'ayuty tu myumada'agudu ja pojru, es du'un yu'uyuty di'ibu 'yaxájudup ja Kristu éxtumu Yajnitsókrú, 'yaxájudup di'ibu Dios wyandak.

²³ Ja ana'amun yu'u du'un éxtum ja pujxndujk kwentu'ajtrú ko oj xymudajtum ni'agajy extu ko Kristu myiñ, es ko Kristu myiñ, taanum oj xyñasmajtsum ko n'axájum éxtumu Yajnitsókrú. ²⁴ O mbaat njuna'anum ko yu ana'amun du'un éxtumu u'unk'ijxru, xykywentu'ajtum yajxon extu ko Kristu myiñ es nwu'umut oy mut ja Dios mabujkungyujxm. ²⁵ Per kom tu Kristu myiñ es tu n'axájum éxtumu Yajnitsókrú, tadu u'unk'ijxru, ja'a njuna'anum ja ana'amun, kyaj xy'ok'ana'amunu.

²⁶ Mut ko miidsuty tu xy'axájudu ja Kristu, m'ijttap ti'igyu mudu Kristu es ja Dios mbujtákup éxtumu 'yu'unguty, ²⁷ mut ko nidagekyu udsajtum di'ibáty tu nnubajtum es n'ijtam ti'igyu mudu Kristu, du'un yu'u muut n'ijtam éxtumxyup tu'ugu wit di'ibu nduktujkum. ²⁸ Dios kyaj t'ijxkijxyu punu du'un israelitu o punu du'un kyaj, punu du'un tuumbu o punu du'un windsún, punu du'un yedyujk o punu du'un toxytyujk, ja'a ko ti'igyu miidsuty éxtumu ja'ay tu'ukru ja'agyujxm ko ti'igyu mut ja Kristu Jesús m'ittu. ²⁹ Es pun miits m'ijttap ti'igyu mudu Kristu, du'un miidsuty éxtumu Abraanu tyump 'yaats es m'axájudup di'ibu Dios tyukmewandak ja Abraan.

4

¹ N'ak'anumnyaaumpy jatu'ugu ijxrajtun: N'okrujtákum ko ja ja'ayu 'yu'unk mutskátyñum di'ibu ja kuma'añ 'yaxajyaaumpy, oy ja kuma'añ tugekyu tjaja'a'ajtta'aya'añ di'ibu tyeety myudajtypy, du'un ja'a éxtumu tuumbun. ² Ja

u'unkteety myudajtypy ja u'unk'ijxpu di'ibu kywentu'ajttap ja 'yu'unk, extu ko tpaadut ja tiempu ma ja tyeety tu ttuknibujtaagu. ³ Du'un nandu'un udsajtam di'ibu xy'u'unk'ajtam ja Dios: ko ijty nmutsk'ajtam, ja'a njuna'anum ma kyajnam myin ja Jesus, koonum nmumudo'om extum xy'ana'amum ja di'ibu xykywentu'ajtam, ja'a njuna'anum ja Moisesu 'yana'amun. ⁴ Per ko tu tpaaty ja tiempu di'ibu Dios tu ttuknibujtaagu, net ja Dios tkejxy ja 'yU'unk Jesus, tu'ugu toxytyujk yajmiin yajjajtu, es jyiky'ajty Moisesu 'yana'amun patku'uy, ⁵ es du'un kyaj xykyu'um'ajtam tadu ana'amun. Es ko n'axajum ja Jesus extumu Yajnitsokpu, tu tpaaty ja tiempu ma Dios xy'axajum extumu 'yu'unk.

⁶ Es paadyu Dios tu tpujta'aky ja 'yU'ungu Jya'ajun njodoty'ajtam nwinma'añoty'ajtam ma jyna'añ: "Tatitu'unk." ⁷ Es du'un kyaj mnaky'itat extumu tuumbun, tyam ja Dios m'u'unk'ajtudap; es ja'agyujxm ko m'u'unk'atudu, m'axajudap ja kuma'añ di'ibu Dios mmo'oyandap.

Paablū tmamajy tmudajy ja Gálatas mabujkputujk

⁸ Ko naty kyaj xy'ixy'attu ja Dios, mmuduundu ja di'ibu kyaj yu'udyu Dios. ⁹ Per tyam, ja'a ko xy'ixy'attu Dios, o ni'igu oy njuna'anum, Dios m'axajudap extumu 'yu'unk, ¿wi'ix xymydundu jatugok di'ibu kyaj ti wya'añ es ya'ama'at? ¿Ti mdsojktap jatugok es yu'u xymydundut extumu tuumbu juybyun? ¹⁰ Mmujtuundap ja xuu, ja po'o es ja jamajt. ¹¹ Jotmaymyuduts mut ko wa'anxyup tu tyugoy ja nduungats ma miidsuty.

¹² Mugu'ugitaty, nmunu'xtaktap es mjiky'atat extum xy'ixyuts uj njiky'aty, ja'a ko tats njambity extum miidsuty. Kyajts ja yam miits xymypekytyunduts. ¹³ Pes yajxon xyjamyatstat miidsuty ko tim jawyiin nduk'uxpajktu ja oybyu ayuk, ja'a kots uj jam n'ijty miits muut mut kots nba'ambejty. ¹⁴ Es oy xyja''ayo'on'ajttu ja nba'amuts kots xypya'am'ijxtu, uj ku'amts nnikajxpety ko kyajts oj xy'uxtijtu, ni'igats xy'axajudu ja n'uxpajkanuts es xy'axajudats jantsy tsuj extumxyup tu'ugu Diosu 'yanklus o extumxyubu Jesukristu ku'am. ¹⁵ ¿Wi'ix ko tu xy'uxtijtu yu n'uxpajkanuts tyam? Tuuyup nugoos xyjantsypya''ayoodu, ko extu mjajuudandu ja mwiinaty es xyjanamo'oyanduts. ¹⁶ ¿Wi'ix kots tyam xy'ixtats miits extumu mmudsipun, mut je'eyu ko tu ndukmamadya'aktu ja tuj'ajtan?

¹⁷ Di'ibu mdukmadjudap miidsuty es xypadundut ja israelitadyu 'yana'amun, kyaj ttundu es miits xytyuk'oy'attat, ja'a tyuundap esats miits xy'uxtijtaduts, ja'a tyuundap es miits xy'axajudut yu'ujuty extum yu'ujuty je'eyu xymyatnaymyaayubu'attu. ¹⁸ Byeen 'yoyuty ko du'uum

ndu'unam kwentu ja wiingátyryu; per je'eyu ko amumdu'uk jot muut, kyaj yu'uyuty kots miits muut n'ittu. ¹⁹ Nitítuty, tyámuts jatugok n'ayoy mut miits éxtam ko ja u'unktaak dyajmín dyajja'ty ja 'yu'unk. Du'unuts n'ayoy extu koonamts n'ixy ko Kristu jyiky'aty ma miidsu mjot mwinma'añuty. ²⁰ Tyámuts njantsyjatseky n'ita'añuts mut miidsuty esxyur nmadyákum ku'am es ngajxwixyur éxtam miits mnayjyáwudu, mut ko nekykuyxy kyajts nnijawu wi'ix ngajxwijtut, pes, kyajts nnijawu wi'ixuts nwinmáyut mut miidsuty.

Agaar esu Saaru 'yixpajtun

²¹ Anmaagyudsu tyadu miidsuty di'ibu pyanajxtur ja Moisés 'yana'amun, ¿Tii kyaj xyjaygyúkudu di'ibu Moisés xytyukmanikákum jaaybyéty? ²² Pes du'un xy'anma'ayum ko Abraan myudajt majtsku 'yu'unk: tu'uk mut ja Agar, ja pyo'oduumbu, es jatu'uk mut ja ñado'oxy Saaru. ²³ Isma'el myiñ jyajty éxtamu Abraanu 'yu'unk esu Agar. Peru Saaru kyajru naty 'yu'unkpraatyñum, net ja Dios wyandaku yu'u es dyajmín dyajja'tut tu'ugu 'yu'unk. Praaty ja Saaru dyajmiiñ dyajjajty ja Isaa éxtam ja Dios twandaky ja Abraan. ²⁴ Nbjtákyruuts yu'u éxtamu iixpajtun. Ja toxytyjku nima-jtskru, majtsk ja kajxy'átyryu tkudánudu: ja kajxy'átyryu di'ibu ja Moisés yajmooy ma ja Sina'ii Kopk, ja'a yu'u ja Agar kyudunaary. Pánuty tyuk'ijtudubu tyadu kajxy'átyryu, du'un ja 'yu'unk 'yuna'k myndu jya'ttu es 'yittut éxtam ja mæduumbu juybyu. ²⁵ Ja Agar kyudunaary ja Sina'ii Kopk jam Araabyu, myutnaybyátur ja Jerusalén, ma tyam ja ana'amun tpadundu mut ja 'yu'unk 'yuna'kuty éxtam ja mæduumbu juybyu. ²⁶ Per ja Saaru ja'a 'yandijpy ja Jerusalén kajrn di'ibu tsajpótm. Yu'u du'un ndaak'ajtam udsajtam di'ibáty n'axájum ja Jesukristu. ²⁷ Pes ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: Xonda'ak mij, toxytyjk di'ibu ni na'a m'u'unk tu xykyapaaty; xi'ik xon mij ko ni na'a tu xykyayajnáxy ja pajk ado'onun ko u'unk yajpraaty.

Mut ko ja toxytyjk di'ibu kyaj 'yu'unkpraaty, waanu mayu 'yu'unk tmadata'añ es kudiinam ja wiink toxytyjkuty.

²⁸ Mægu'ugítuty, udsajtumadyu du'un éxtam ja Isaa, udsajtumu du'un ja u'unk uná'k di'ibu Dios wyandak dyaka'añ ma ja Saaru. ²⁹ Es du'un éxtam jékyur ja po'oduumbu 'yu'unk ttukxiky di'ibu miin jajt naxwiiñ Espiritu Santu myak'ajtangyujxm, du'un tyam di'ibu pyanajxtur ja israelitadyu 'yana'amun xymyudsip'ajtam udsajtam mut ko mbanajxum ja Jesukristu. ³⁰ Ja Diosu jyaaybyajtun ja'a xytyuknija'am ko Dios t'anmaay ja Abraan: "Ŧxwop

ja po'oduumbu esu 'yu'unk, mut ko kyaj dyajwa'xut ja mjiky'ajtun mut ja mnado'oxyu 'yu'unk." ³¹ Pes du'un, mugu'ugitaty, udsajtam kyaj xy'u'unk'ajtam ja po'oduumbu, di'ibu 'yandijpy ko udsajtam kyaj nbadu'unum ja israelitadyu 'yana'amun. Udsajtam yu'u xy'u'unk'ajtam ja toxytyujk di'ibu awa'atstuuy, di'ibu 'yandijpy ko tu n'axajum ja Jesukristu es paaty xy'u'unk'ajtam ja Dios.

5

Awa'atstuuy'at Kristakujxm

¹ Kristu xyajnutsokum es n'ijtam awa'atstuuy es kadiibu nnakyjyiky'ajtam extum ja ana'amun dyajtu'uyo'oy, paaty yu'agyujxm ittu amumdu'uk jot mut ja Kristu es kyaj xykyupaktut es pan amaja mdukkuydyundut ja ana'amun.

² jJaygyujkuduguts es mudowdu! Uj Paablu, anmaaydyupts mij ko pan miits mgupajktup es myajtsuktut waanu ma myedyujk'ajtun, mut yu'u tu xy'uxtijtu ja Kristu, kyaj ni mad-soo ja Kristu mgatu'unxudut. ³ Akjana'anupts jatugok. Ko di'ibu nayyajktup es yajtsuktut waanu ma yu yedyujk'ajtun, mut yu'uy taadu koonum tkuydyunut tugekyu ja ana'amun. ⁴ Es miits panaty mguydyunandup ja ana'amun es mut ja'agyujxm xy'uxtajdyu es oy mwu'umdu mada Dios, tu xymyastu'uttu ja Kristu es xy'uxtijtu ja Diosu kyunu'xun. ⁵ Per Espiritu Santakujxm nmabjukum ko oy nwu'amum mada Dios. ⁶ Mut ko n'ijtam ti'igyu mut ja Jesukristu, kyaj tyuñ ko ja'ay yajtsiky waanu o kyaj yajtsiky ma yedyujk'ajtun; di'ibu situy tuump ko nmabjukum, ja'a ko nnaydsyojkum nixim niyam ja'agyujxm ko nmadajtam yu mabjukun.

⁷ Oyu naty miits mdu'uyo'oydyu. ¿Pan tu myajtu'adukadu es kadiibu xykyuydyundut ja tuj'ajtun? ⁸ Kyaj yu'adyu Dios, mut ko Diosu du'un di'ibu tu mwoyaty es xypyadunut ja Jesukristu. ⁹ Katu xyja'aydyugodyu ko mut waanubu levaduuru dyajpade'eky tugekyu tsajkakyjyatsy. ¹⁰ Uj ndukmu'awdajtupts ja Nindsun'ajtam ko miidsaty kyaj mwinmaaydyugattut. Dios tyukkumadowaambu tadu ja'ay di'ibu myajwinma'añdyugoyanudup, wa'an tim panaty.

¹¹ Mugu'ugitaty, jaygyukudu di'ibu yam n'anumyaampy. Kooxyup uj n'akkajxwa'xy es miits myajtsuktut waanu ma myedyujk'ajtun, extum naagaty juna'andu, ¿ti kots xypajadittu ja israelitaty? Ja'a ko xypajadittu yu'u, tyadu niguxu'kp ko ngajxwa'xypuuts ko ja'ay je'eyu nitso'oktu ja'agyujxm ko Kristu 'ye'ky kruuzkujxm. ¹² Ma'amu da tyadaty wooma't wijtsma'traty kyajxyup naydsyukudu waanu je'eyu ma yu yedyujk'ajtun, wa'an ttimnidsujkta'ay tugekyu ja yedyujk'ajtun.

13 Magu'ugítuty, Dios mwoojadu miidsuty es kadiibu tadu ana'aman xytyuktakudut, per kyaj es miits xytyuk'ubat xytyukkajxpáttut éxtam ja mgu'um winma'áñ es ja mgu'umdsokan. Naydsyókadu es naybyudakadu nixim niyam. 14 Tugekyu tadu ana'aman 'yawijtsmijkypyu tyaadu: "Mdsókup ja mmudujkpa'á éxtam mij ku'um mnaydsyékyuty." 15 Per pan miits mnaygyaay mnaydsyu'tsudup éxtamu añimalan nixim niyam, naygywentu'átadu es kyaj mnayyajkáxudut ak miidsuty.

Njiky'ajtam éxtam ja Espírítu Santu ttseky

16 Ngajxwijtup es mjiky'áttt éxtam ja Espírítu Santu mdu'ixudu, es du'an kyaj mjiky'áttt mut ja di'ibu ñini'x kyubajk wyinma'áñ'ajtypy. 17 Mut ko ja'ay ttundu di'ibu ñini'x kyubajk wyinma'áñ'ajtypy, myudsip'ajttup ja Espírítu Santu, es ja Espírítu Santu myudsip'ajtypy ja pánuty tyuundup di'ibu ñini'x kyubajk wyinma'áñ'ajtypy. Paaty miidsuty kyaj xytyundu di'ibu mjatunándup. 18 Pes pan ja Espírítu Santu mdu'umooyudup, kyaj myajkutúkudu tadu ana'aman.

19 Wa'ats nnija'am wi'ix jyiky'attu pánuty tyuundup di'ibu ñini'x kyubajk wyinma'áñ'ajttup: mu'induundup, tyuundup kyajxtup ja axuk'ajtan, 'yadsojktup, 20 'yawdajttup ja agojwinnáxuty, byruju'ajttup, naymyudsip'ajttudup, naywyinjujp naywyingojtudup, amu'ajtsy'ajttup, jot'ambajktup mut waanu tii, je'eyu ñaymyujpujtu'aga'anudu, naywya'xudup kanak peky, naymyudsip'ajttudup, 21 naywyinnaxuja'adup, ami'ikyja'ay'ajttup, kuju'xpu'ajttup es pánuty tyuundup tiity éxtam yu axuk tu'unan. Tu n'anumuudu, es n'ak'anmaaydyup, ko pánudyu du'an axukjiky'ajttup, kyaj 'yíttt mu Diosu kyutujkan.

22 Per ja Espírítu Santu xyajjiky'ajtam waanu wiink, mut ko dyajmíñ ja tsojkan, xondakan, ti'igyu'át, ma'xtujkan, oyja'ay'át, kajxykyupujkan, 23 tuda'aky'ajtan es nayjyujwijtsumbijtam ku'um. Tyadu jiky'ajtan kyaj tmudsip'aty ni tu'ugu ana'aman. 24 Es udsajtam di'ibáty xyja'a'ajtam ja Jesukristu, du'an nyajtu'unum éxtamxyup tu nyajkruuzpajtam di'ibu nnini'x'ajt ngubajk'ajtam wyinma'áñ'ajtypy. 25 Mut ko njiky'ajtam mut ja Espírítu Santu, n'oknaygyuyajkum es xywyijts'yo'oyum ja Espírítu Santu.

26 Kyaj ti ndukmuj'ajtam, kyaj ti ndu'unum es n'ijxum mabaat ja'ay tkupeky, es kyaj ti nnaywyinnaxuja'am mu a'udsajtam.

6

Naybyudakadu nixim niyam

¹ Məgu'ugítaty, pən mbáttap miidsaty di'ibu tə pyekykya'ay, miidsaty di'ibu jiky'ajttap éxtəm ja Dios t'oyjyawə, mgajxwijtəp ja di'ibu tə pyekykya'ay es jyiky'átət éxtəm ja Dios ttseky. Per tun yajxón es naygywentə'átədə miidsaty kə'm kədiibə mmamada'agədət ja pojəp. ² Naybyudákədə nixim niyam pən ti mdsiptákxədəp, es də'n xykyuydyúndət ja Kristə 'yana'amən.

³ Pən naək nayjya'adəp məj kəjxm, es kyaj də'n 'yity, kə'm ñaywyin'əñəty. ⁴ Wa'an kə'm nidu'uk nidu'uk tneygywentə'átyty éxtəm ja Dios ttseky, net mbaət oy ñayjyáwət ko ti ttuñ es kyaj ñaydyukmə'ijxkijxyət mət ja wiinkpəty. ⁵ Kəjkja'a ja tuunk ayo'on nyajkəjx nyajnəjxm.

⁶ Xypətəm nyajwə'xəm di'ibu nmədəjtəm mət ja di'ibu xytyuk'əxpəjkəm ja Diosə 'yayuk.

⁷ Exkəm mnaywyin'əñədə miidsaty: ni pən mbaət tkatukxi'iky ja Dios. Ja nippə yajpədə'kypə ja pyəjta'aky di'ibu tə tni'ipy. ⁸ Pən ñipy éxtəm ja di'ibu ñini'x kyəbjə wyinmə'añ'ajty, yajpədə'əgəp ja o'kən; per pən ñipy éxtəmə Espírítə Santə ttseky, 'yaxəjəp ja jiky'ajtən winə xə winə tiempə. ⁹ Kyaj nmə'anuxəm es ndu'unəm ja oybyə; mət ko pyəadəp ja tiempə mə Dios xymyay'ajtəm. ¹⁰ Pəəty pən xyajmadəkəm ja Dios, wa'an nmay'ajtəndu'unəm mət oytyim pənəty nidəgəkəty, es waənə ni'igə nmay'ajtəndu'unəm mət ja nməməbjkəp'ajtəm.

Kajxwíjən esə kajxpo'xən

¹¹ Mədədsə ngu'amgə'u nnijáyədə tyam es mət məjjátyədyə letrə. ¹² Taadəty di'ibu mdukkuwa'ənadəp es myajtsúktət waənə, tyuundəbə də'n mət ko yajxón ñayjəwə'mə'əñədə mət ja isralítəty, kyaj ttsoktə ko 'yayówdət ja'əgyəjxm ko ja'əy t'awanə ko Kristə xykyu'o'kəm kruuzkəjxm. ¹³ Per yə'əjəty kə'm kyaj tkuydyundə ja Moisesə ana'amən, je'eyə ttsoktə es miits myajtsúktət waənə es də'n jyənə'əndət ko nandə'n miits xykyupəjktə es myajtsúktət waənə. ¹⁴ N'amdeebəyət ja Dios es ni nə'əts əj ngaməj ngapəadət. Ndsejpyəts je'eyə es nmədunə'añəts ja Nindsən'ajtəm Jesukristə mət ko 'ye'ky kruuzkəjxm mət əjtskyəjxm. Kots əj oj n'axəjə Jesukristə, də'nəts əj éxtəmxəyət əj nandə'n n'e'ky kruuzkəjxm. Mət yə'u di'ibu jya'a'ajty ja naxwíñədə, kyajts ndimnakyməjəjta'aky. ¹⁵ Mət ko n'ijtəm ti'igə mədə Kristə, kyaj ti tsooty pən tə myajtsíky waənə o kyaj. Di'ibu sitəy tsobatəp ko Jesús tə xyajtəgəjtsəm es xytyukjiky'ajtəm tu'ugə jiky'ajtənə jəmbəyə es wə'ətsəp. ¹⁶ Wa'an ja Dios mguni'xyəty es mba''ayóyətə nidəgəkəy di'ibu dən jiky'ajttəp éxtəmts əj tə nənə'añ, es nandə'n tkunu'xət es tpa''ayóyət nidəgəkəy di'ibəty ijttəp ja Diosə jya'ay.

¹⁷ Aya bom kyajts ndseky esats pán xytsyipmugajxut mædu tyadu dæ'ambæ winma'añ. Pes ɛj nmædajtypyuts mædsæ nnini'x ja tay mats xywyojptæ yæ'ugyæjxm kots nmædúñ ja Jesús.

¹⁸ Mægu'ugítaty, wa'anæ Nindsæn'ajtæm Jesukristæ mgunu'xædu ni'amukæ miidsaty. Wa'an dæ'unaty.

Neky Di'ibu Paablü Tyuknigajxtü Ja Éfesü Ja'ayuty

¹ Ëj Paablü, mut ja'agyujxm ja Diosü tsojkan xy'apostulü'átyuts ja Jesukristü, ja'a njuna'anum kots tü xykyéxyuts. Nduknigajxtuptü tyadu neky ja Diosü jya'ayuty di'ibáty naymyujkadur mä Éfesü kajpn es di'ibátyü Dios myuduundur oy es ti'igyü 'yittü mut ja Jesukristü.

² Wa'anü nDios Teety'ajtam esü Nindsün'ajtam Jesukristü mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

Kunu'xün müdü Kristü

³ N'ok'awdajtam ja Dios, ja Nindsün'ajtam Jesukristü Tyeety, mut ko tü xymyo'oyüm tügekyü kunu'xün di'ibu ijtp tsajpótm mut yu'ugyujxm ko ti'igyü n'ijtam müdü Nindsün'ajtam Jesukristü.

⁴ Jéküüp mä naty kyajnumü naxwiñudu kyojy, Dios tü naty xywyin'ijxüm es xy'u'unk'ata'anüm ja'agyujxm ko n'ijtam ti'igyü mut ja Kristü, es du'un n'ijtam mä Dios wa'ats es kyajpü nbojpu'ajtam.

⁵ Mut ja tsojkangyujxm oj xytyuknibujtáküm extü jéküüp, es xy'axájüm éxtümü 'yu'unguty mut yu'ugyujxmü Jesukristü.

⁶ Paaty müdü tyaadü, du'ñäm n'awdajtam ja Dios mut ja muj may'ajtan di'ibu xytyu'unüm mut ja'agyujxm ja 'yU'unk Jesús, di'ibu jyantsysyejpy. ⁷ Mut ko Dios xytsyojkan ni'igü, paaty oj xyajtsóküm ja'agyujxm ko 'ye'ky ja Jesukristü, es du'un tme'xy ja nbojpu'ajtam, ⁸ es du'un ja Dios xytyuk'nijáwudats yu tsojkan jantsy muj, kots tü xymyo'oydyü tügekyü wijy'ajtan esü jaygyujkan, ⁹ es tü xytyuknijáwudats di'ibu ijty kyayajnijáwu di'ibu yu'u tsyejpy, es tü ttuknibujtaagu nwinmä'añóty di'ibu yu'u tyunaampy. ¹⁰ Yu'u du'un di'ibu tyuknibujtákü ko Kristü t'ana'amüt tügekyü di'ibu ijtp tsajpótm es di'ibáty ijtp naxwiñ. Dios yu'u du'un tyuknibujtákü es yajkuudyúnüt ko tpaadüt ja tiempü.

¹¹ Ja'agyujxm ko ti'igyü n'ijtam müdü Kristü, paaty ja Dios oj xywyin'ijxüm jéküüp es tpejtáky es n'ijtam ja'a müüt, di'ibu tyiimpy tügekyü éxtüm t'oyjyawü. ¹² Du'un ttuun ko müdsuty, di'ibu jawyiin ja Kristü myubujktü, njiky'áttüt wi'ixü Dios awdaty 'yítüt ko tmüdaty ja muj'ajtan. ¹³ Nandu'un ja Dios ttuun mut miidsuty. Ko miits xymyüdüdü ja oybyü ayuk di'ibu ñimadyakypy ja nitsokün, pes net xymyubujktü ja Kristü, es ja Dios m'axájüdü éxtümü jya'ay es mmooyüdü miidsuty ja Espiritü Santü di'ibu naty tü twanda'aky. ¹⁴ Es mut ko Dios mmooyüdü ja Espiritü Santü, yu'u müüt ya'ixy ko miits

mja'ay'ajtadup ja Dios. Pes ja Espírítu Santu yu'u du'un éxtum tu'ugu ijxwu'amun jawyiimbu, es du'un tyudyuku ko Dios tkuydyuna añ di'ibáty tu twanda'aky, es du'un awdaty 'yítut ko du'uñum tmudaty ja muj'ajtan.

Paablu kyajxta'aky es tja'aygyuda'aky ja Dios

15 Paaty kots oj nnijawu ko miits tu xy'axájudu ja Kristu es ko xytsyoktu ja di'ibátyu Dios jya'ay'ajtypy, ¹⁶ du'uñumts nja'aygyuda'aky ja Dios miitskyujxmuty, njamyejtsypyats miits kots ngajxta'aky. ¹⁷ N'amdeebuyats ja Nwindsun'ajtam Jesukristu Dyios, ja Dios Teety di'ibu ni'igu muj'ajtan myudajtypy, es mmo'oyudut ja Espírítu Santu di'ibu yajkyry ja wijy'ajtan esu ja'ay dyajtuknijáwut ja tuj'ajtan, du'un miits ni'igu oy xy'ixy'áttut ja Dios Teety. ¹⁸ N'amdeebuyats ja Dios nandu'un es tkujaj tkudu'xut yu mjot mwinma'añaty, es mduknijáwudut di'ibu dun mbátudup ko yu'u tu mwówudu es mja'ay'ata'anudu. Wa'an mduknijáwudu ja kuma'añu mujpu es oy di'ibu Dios pyujke'kyry mat ja di'ibáty 'yaxájudup ja Jesús. ¹⁹ Wa'an yu'u mdukjaygyúkadu ko yu Diosu myuk'ajtan kyaj tmudaty ja kyugujxun, ja'a ko yu'u yajtiimpy tugekyu tyadu muk'ajtan ma udsajtam ko nmubujkam ja Jesukristu, ²⁰ es nan ja'ayumu tadu muk'ajtan di'ibu ya'ijxu ko Jesukristu dyajjikyryejky jatugok es dyajnaxwe'tsy 'yaga'añdsyoo tsajpótm. ²¹ Dios pyujták ja Jesús es tniWindsun'átut tugekyu yu muk'ajtan, kutujkan esu madakan, es ja Jesús du'un 'yana'amut kyaj jyatyimtyamyaty, nandu'un winu xuu winu tiempu. ²² Pes du'un ja Dios tmooy ja kyutujkan ja Kristu ma tugekyu di'ibu ijtp oymyaaty, es nandu'un tpujtáky ja Kristu es tnigopk'átut ja mubujkputujk. ²³ N'okpujtákum ko yu Kristu du'un éxtum ja kubajk di'ibu wyijts'ye'epy ja nini'x, es du'un ja mubujkputujk éxtum ja nini'x. Myudajtypy ja Kristu nidagekyu ja mubujkputujk es ijtp ma tugekyu it lugaar.

2

Dios myay'ajtangyujxmu ja'ay ñitse'eky

1 Du'un miidsadyu naty éxtumu o'kputy mat yu'ugyujxm ko kyaj ja Dios xymyumdoodu es mbojputuundu, ² xypyaduundu naxwíñudu ja'ayu wyinma'añaty es xypyanaixtu ñu'u tyu'u ja mujku'u di'ibu 'yane'empy nidagekyu di'ibu kyajpyum tmumudoy ja Dios. ³ Nidagekyu udsajtam nandu'un tuuyup njiky'ajtam éxtumu taadaty, es oj njiky'ajtam extum jyanandu ja ngu'am winma'añ es ndu'unum di'ibu tsojktup ja nnini'x'ajt ngubajk'ajtam. Nja"ami'in nja"ajajtam es xyñitajkam yu tudyu'unun di'ibu Dios yajkyry, ti'igyu mudu taadaty. ⁴ Per ja Dios jyantsymyudajtypy ja muj pa'ayo'on es nugooy oj

xyjantsytsyojkum, ⁵ paaty, oyu naty nja'ijtambu éxtamu o'kpu mut yu'ugyujxmu nbojpu'ajtum, xumyo'oyum ja njiky'ajtan'ajtum ti'igyu mut ja Kristu. Pes mut ja tsyojkungyujxm esu pya'ayo'on ja Dios tu myajnitso'ogudu. ⁶ Es ko n'axájum ja Kristu éxtamu nYajnitsokpu'ajtum, Dios pyujtákyry éxtam xyajjikyryujkum ti'igyu mut ja Kristu es xya'ijtum muut tsajpótm. ⁷ Tyaadu ttuuñ es dya'ixyuty winu xuu winu tiempu ko nugooyjantsytsyojkum mut ko dyaky ja 'yoyjyot mut yu'ugyujxmu Jesukristu. ⁸ Ja'a ko Dios may'ajtan mdu'unxudu, paaty mnitso'oktu mabujkungyujxm, kyaj ja'agyujxm di'ibu mduundu o mwinmaaydyu, Dios namay'ajtungyujxmu'u du'un. ⁹ Paaty kyaj ni wi'ix tsoo mbaat ngamuj ngapátum, mut ko ja nitsokun kyaj nmudajtam ja'agyujxm ko ti udsajtam ndu'unum, yu'u taadu ñayajkyry ja Dios. ¹⁰ Mut ko Dios yu'u du'un oj xyajkójum es yu'u du'un tyuknibujtáku ko udsajtam, ti'igyu mut ja Kristu, njiky'ajtam tu'ugu jiky'ajtan ja oybyu, du'un éxtamu Dios tu xytyuknibujtáku.

Agujk'ajt jotkujk'ajtan Kristukyujxm

¹¹ Miits pánaty kyaj 'yisraelítaty, “kyaj tsíkyuty” mdíjudu pánaty naydyjjudup “tsíkyuty”, pánaty yajtsujktap waanu ma ja yedyujk'ajtan*. ¹² Jamyatsta ko tuuyap mga'ijttu Kristu muut, kyaj 'yity mbaadudu ja kajxy'átyryu ko Dios ja wandakun dyajwe'emy mudu israelítaty. Du'un ijty miidsuty ya naxwiiñ, kyaj ijty ja Dios xy'ixy'attu es ni ti ijty xykyajup'ixtu. ¹³ Miidsuty di'ibu naty mujagam'ajttap ja Dios, tyam m'ittu ti'igyu mudu Jesukristu; ja Kristu, mut ja ñe'pyñgyujxm tu myajmínudu wingón ma Dios. ¹⁴ Kristu yu'u du'un yajti'igyu di'ibu israelitu es di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es du'un tyam n'ijtam tuk kajpn je'eyu. Mut ja kyuum nini'x Kristu yajjugák ja naymyudsip'ajtak di'ibu naty nmudajtam. ¹⁵ Kristu yajkugujxu tugekyu ja israelitu 'yana'amun es ja kyubojkun. Du'un ttuuñ es ja majtsk naxpu ja'ayaty tyi'igut mut yu'u kuum, es du'un dyajxeemy ja naymyudsip'ajtak. ¹⁶ Mut ko Kristu 'ye'ky kruuzkujxy, ja'a oj dyajkéxy dyajnaxy ja tsip, es dyajnaymyu'oybyujkudu di'ibu israelítaty es di'ibu kyaj 'yisraelítaty.

¹⁷ Du'un ja Kristu dyajmiiñu tyadu oybyu ayuk ma yu ti'igyu'ajtan ma miidsuty di'ibu naty mujagam'ajttap ja Dios, es nandu'un udsuty, israelítaty di'ibu ijttubu naty wingón ma ja Dios. ¹⁸ Es tyam nidugekyu udsajtam, du'un éxtam di'ibu kyaj 'yisraelítaty es di'ibu israelitu, nmudajtam ja Espiritu Santu es mbaat njo'omum Dios Teety wyindum

* 2:11 Ix Lukus 1:59.

mæt ko n'ijtam ti'igya mæda Kristu. ¹⁹ Pes mæt yu'u tyam miits mganakyjyagam'ittu ma Dios, ti'igya m'ittu mæt ja Diosu jya'ayaty éxtam pánuty tsánaaydyup tuk jæn tuk tujk. ²⁰ Du'un miidsuty éxtam tu'ugu tujk di'ibu yajpojtsa'kp ma yu apóstulaty esu Diosu kyugajxpu ñikajxmuty, du'un yu'ajuty éxtam ja potsy'ujxun, es ja Jesukristu yu'u du'un éxtam ja mäj tsaa di'ibu myajts'ijttaapy tugekyu ja potsy. ²¹ Pesu Jesukristu yu'u du'un di'ibu myudnaapy ja potsy extu ko ja potsy 'yabátut tu'ugu tujk di'ibu wa'ats es ma ja Dios tsuunnu. ²² Paaty mbaat njana'anam es n'okpajtákum tu'ugu ijxpajtun. Ko miits m'ittu ti'igya mæt ja Kristu, du'un miidsuty éxtam ja tsaa di'ibu ja Kristu yajtiimpy ma ja tujk tkojy ma Dios tsuunnu Espíritu Santakyujxm.

3

Paablu tyuunk ma ja mubujkputujk

¹ Paatykyujxm uj Paablu, n'ityats tsimy mæt yu'ugyujxmu Jesukristu, es xytyuk'oy'áttat miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

² Pes tuj'ajtunuts njawu ko tu xymyudowdu ko Diósuts ja may'ajtun xytyu'unxu esuts tu xytyuknipeky es miits n'awánudut ja Diosu 'yayuk. ³ Dios ya'ijxu di'ibu tyuknibujtáku di'ibu ijty kyayajnijáwu esu Diósuts xytyuknija'ajuts uj, éxtam waanu tu n'awánudu ya nekykyujxm, ⁴ es ko xykyajxtut, mbaat xypyuktu kwentu kots uj nnijawu ja Kristu jya'a di'ibu ijty kyaj yajnijáwu. ⁵ Es di'ibu ijty kyayajnijáwu, naamnem ja Espíritu Santu tu ttuk'ixtu ja Kristu 'yapóstulaty esu kyugajxputy. ⁶ Yu'u du'unu tyaadu: ko mæt yu'ugyujxmu tadu oybyu ayuk ja ja'ay kyaj 'yisraelítuty di'ibáty 'yaxájudup ja Kristu, 'yaxájudup nandu'ambu ja kuma'añ éxtam ja di'ibu israelítuty. Es mæt nidugekyu di'ibu 'yaxájudup ja Kristu, Dios tu pyujta'agudu nandu'un éxtam tuk pedazu ja Kristu ñini'x, ja'a njana'anam ko Dios tu yajti'igyaty mæt ja Kristu. Paaty nandu'un yajwa'xtup mæt ja israelítuty ja kuma'añ di'ibu Dios wyandak mæt ja Kristu.

⁷ Diósuts xytyuk'ana'am esuts ngajxwa'xudu tyadu oybyu ayuk, es xymyooyats ja madakun esuts ndúnut. ⁸ Es óyats uj ni ti ngatsoo'ajtpu mæt otyim pánuty di'ibu pyanujxtup ja Kristu, Diósuts tu xytyukkudaku esuts ngajxwa'xut ma yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty, ja di'ibu ni pán mbaat tkanija'adya'ay. ⁹ Diósuts xytyuknija'adup es ndukjaygyúkudats wa'ats nidagékyaty ja ja'ayudyu tadu di'ibu ijty kyayajnijáwu, di'ibu myudajtypy pujke'eky ma naty kyajnam kyojy ja naxwíñudu, es extu tyam yajnijá'adsyooñ. ¹⁰ Es ko Dios du'un ttuun, mbaat mubujkputujkkyujxm tnijáwudu pánuty myudajttup ja madakun es ja kutujkun tsajpótm, ko Dios myudajtypy mayñax

ja wijy'ajtun mā tugekyu di'ibu ijtp. ¹¹ Du'un ja Dios tkuydyuuñ mā yu Nindsun'ajtam Jesukristu, di'ibu naty tū ttuknibujtaagu mā naty kyajnumu naxwiñdu kyojy. ¹² Ja'a ko nmubujkum ja Jesukristu es xyja'ay'ajtam, mbaat nmwingo'onum ja Dios amumdu'uk jot. ¹³ Nmunu'xtaktap es kadiibu miits mdsipka'axtat mat kots uj yam n'ayoy ja'agyujxm kots ngajxwa'xy ja oybyu ayuk mā yu di'ibu kyaj 'yisraelitaty. Mbatudap miidsaty es mjotkujk'attat, ja'a kots uj n'ayoy es oy mwu'umdat madu Dios.

Kristu tsojkan

¹⁴ Paadyats nnaygyoxtnaaydyu'agyaty Dios Teety wyinduuy, ¹⁵ di'ibu yajkoj tugekyu di'ibu ijtp tsajpótm es naxwiñ. ¹⁶ N'amdeebyats ja Dios Teety es mat ja muj'ajtun di'ibu ni'igu myudajtypy, es Jya'ajunguyxm mmo'oyudat ja muk'ajtan, ¹⁷ es mat ko miidsaty tū xy'axájudu ja Kristu éxtamu Yajniťsókpu, n'amdeebyats es ja Kristu 'yítat winu xuu winu tiempu mjodoty winma'añótyaty. Du'un miits xymyudáttat ja tsojkan, éxtam ti tukjijpyu 'yity, kyaj yi'xy. ¹⁸ N'amdeepy nbujktseebyats es miidsaty, ti'igyu mat nidugekyu ja Diosu jya'ayaty, mbaat xyñijáwudu di'ibu du'un yeñ, wooñ, kujxm es kuk ja Kristu tsojkan, ¹⁹ es xyñijáwudat tadu tsojkan, di'ibu byeen ni'igu myújaty es kyaj mbaat njaygyujkatya'ayum, es du'un Dios kexy ka'pxy jiky'átat mā miidsaty.

²⁰ Ja Dios, di'ibu myudajtypy ja muk'ajtan es ttúnat waanu ni'igu kadiinam di'ibu udsajtam n'amdo'om es nwinma'ayum, du'un ttúnat mat ja myuk'ajtan di'ibu tuump mā udsajtam. ²¹ Wa'an ja'a mubujkpuťjkkuyxm esu Kristu Jesuskuyxm 'yity mujjáwu janujx najtsnujxu es winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unaty.

4

Ti'igyu nnayya'ijtun Espiritu Santukuyxm

¹ Kom uj tsimyja'ay'ajtpats mat yu'uguyxm kots nmuduñ ja Nindsun'ajtam, uj nmunu'xtaktapts miits es mjiky'áttat éxtam ja Dios tseky, mat ko Dios tū myáxudu es mjiky'áttat du'un. ² Tuda'aky'áttu es oyja'ay'áttu, es mudattu ma'xtujkan mat ja wiinkpaty. Naybyudákudu nixim niyam mat ja oyjyotkuyxm. ³ Uxta'aydyu es xymyudáttat ja ti'igyu'ajtan di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy, es jiky'attu jotkujk nixim niyam. ⁴ Ti'igyu nnini'x'ajtam madu Kristu es ti'igyu je'eyu yu Espiritu Santu, du'un éxtam ti'igyu ja awijx jajp'ijxun di'ibu Dios xytyukniwo'om, ⁵ ti'igyu Nindsun'ajtam, ti'igyu nabajtan, ti'igyu mubujkan, es ⁶ ti'igyu Dios Teety di'ibu nWindsun'ajtam nidugekyu udsajtam es tyuñ mā nidugekyu udsajtam, es jyiky'aty mā udsajtam nidu'uk nidu'uk.

⁷ Tu Krista xymyo'oyam nidu'uk nidu'uk ja madakan éxtam ttseky. ⁸ Paaty jyna'añ ja Diosu jyaaybyajtun:

Ko pyatjku tsajpótm, tmunejxy di'ibu naty du'un éxtamu tsi-
imyja'ay,

es tmooy ja madakan ja ja'ayaty.

⁹ Mbaat nnayyajtum: “¿Ti 'yandijpyu tadu ayuk tsajpajnu?” Pes ja'a xytyukjaygyujkam ko jawyiinu naty tu kyada'aky. ¹⁰ Es tadu di'ibu kudak, yu'u nandu'un di'ibu óknum patujku tim kujxm jam tsajpótm es 'yítat ma tugekyu di'ibu ijtp. ¹¹ Krista ku'am di'ibu myooyu tyadu madakan yu tyadu ja'ayaty, tmooy naak es 'yapostolu'áttat, wiinkru di'ibu kyajxwa'xtur ja Diosu 'yayuk, wiinkru di'ibu ñu'amooy tyu'umoodyur ja ja'ayaty, wiinkru di'ibu ja mabujkrutajk 'yijx'ijt kywentu'ajttur es dya'uxpaktu. ¹² Du'un ttuuñ es Krista t'axkujkadya'ayat nidugekyu ja Diosu jya'ayaty, es du'un yajxon tmadúnat di'ibu ti'igyu ijttur mat ja Krista, ¹³ es du'un adsajtam nwa'umam ti'igyu ma ja nmabujkun'ajtam es n'ixy'ajtam yajxon ja Diosu 'yU'unk, es nmayujum es nmadu'unum ja Dios éxtam ja Krista ttuuñ. ¹⁴ Kyaj nnakyñaybyjtakam unaku'ungun di'ibu janaam jatsojk yajtagajtsypy ja wyinma'añ mat ja wiinkru xprujkun. Pes di'ibu du'un tyuundur, du'un éxtamu posta'agun di'ibu ja poj yajnujxur oytyim maaty, mat ko ñayyakyaty esu tadu andakrutu tyuk'uxpákadat éxtam oy tsujru di'ibu kyaj tyu'y'ajtanaty. ¹⁵ Nik ni'igu adsajtam nnaydsyokkam nixim niyam, nmadyakam yu'uyu ja tu'y'ajtan es nyaj'ya'kam ja nmabujkun'ajtam ko n'ijtam ti'igyu madu Krista di'ibu ijtp éxtam ja nini'xu kyubajk. ¹⁶ Kristakyujxm ñaybyudákadu ja mabujkrutajk es ti'igyu 'yittu éxtam tu'uk amuum nini'x; es ko ja mabujkrutajk tyundu di'ibu oy, net myujrujta'agadu mabujkangujxm es dyajmajtákadu ja naydsyoku.

Jembyu jiky'ajtan ko Krista munt n'ijtam

¹⁷ Nduk'uxpaktu es nduk'ana'amdu es oy xykyuydyúndat di'ibu yam n'anmaaydyur. Kyaj xyñakypyanujxtat ja kyostúmburaty es ja wyinma'añadyu taadaty di'ibu kyajru Dios tmadúñ, mat ko ni ti tkatsooty tadu di'ibu jaayam tyuundur. ¹⁸ Di'ibáty kuydu'unxudur kubi'its ku'ook yu tadu winma'añaty, tadu ja'ayaty nagoo 'yokjantsykyujuun'áty'ajnadu, kyaj kyajxyjyaygyúkadu es kyaj ttuktákadu tadu jiky'ajtan di'ibu Dios yajkypy, ¹⁹ nagoo 'yokjantsytsyoydyu'unduk'ajnadu es oytyiity t'aduunwinnáxtu, ttundu oytyim tiity di'ibu kyaj 'yóyaty, es kyaj ñay'aguwítsaty. ²⁰ Per ja Krista kyaj mduk'uxpákadu es du'un mjiky'áttat, ²¹ pes miits mmadoodu di'ibu yu'u tyuk'uxprujk, es du'un xyjaygyujkadu wi'ixu du'un ja

tuy'ajtun ma Jesús. ²² Paaty, éxtum ja ja'ay ñayñijéñaty es tnasjubipen wyitu pu'utypun o di'ibu kyaj ñakytyúñ, mastu'uttu miidsaty wi'ix ta mjiky'attu madu m'axuk adsojkanaty di'ibu mnaydyukwin'u'anudu, pes myajtugooyanubu natyu m'axuk kostumbru. ²³ Nayyákudu es ja Dios mmo'oyudut ja jembyu jot winma'añ, ²⁴ es éxtum ja ja'ay ko tsiida'ay es ttuktaku ja wyitu jembyu es wa'ats, nandu'un padu'udúkudu ja jembyu jiky'ajtun di'ibu Dios yajkoj ko ñayyajnikojtút, es ya'ixudu yu jembyu jiky'ajtun ja'agyujxm ko mjiky'attu wa'ats es tuy'ajtun munt.

²⁵ Katu mnaky'anda'aktu, nik madya'aktu tuy'ajtun nixim niyam, mut ko nidugekyu nyajti'igyum, éxtum mbaat njana'anam tu'uk je'eyu nini'x di'ibu Kristu ñigubajk'ajtypy.

²⁶ Pun myajjot'ambujkudup, éxkam mut yu'u mbekykya'a. Katu xanaxu m'ákudu. ²⁷ Katu xlyugaarmo'oy yu mujku'ugópk es mmamada'agudut.

²⁸ Di'ibu ma'tsp, kyaj 'yokma'tsnut, wa'an oy ttuñ es tmudátut tii es tpudúkut di'ibu jam tugoy'ajtxudup.

²⁹ Katu mgo'oy'úw mgo'oygyajxtu, je'eyu kajxmadya'aktu di'ibu yajmajwiin yajkajaajup ja myabujkan púnaty myudoodup, es ttuk'oy'átut. ³⁰ Kyaj xyajmáy xyajtajtut ja Diosu 'yEspíritu Santu, pes ja Dios ta trujta'aky ma miidsaty éxtumu syeyu es m'ijxwu'amudut éxtum mja'a'átudu, es du'un myajtu'ukmujkta'ayudut nidugekyu di'ibáty jya'a'ajtypy ma naty mmo'oya'anudu tukmuku ja nitsokun.

³¹ Yajjuga'aktu tugekyu m'aku, tugekyu mjotma'tun, tugekyu mni'o'on es tugekyu oytyim di'ibudyu axuk'ajtun.

³² Oyjya'ay'áttu es naymyuma'xtúkudu nixim niyam. Naybyojkruma'xudu nixim niyam, du'un éxtum ja Dios oj mbojpruma'xudu miits mut yu'ugyujxm ja Kristu.

5

Wi'ix jyiky'áttut ja Diosu 'yu'ungaty

¹ Mut ko miits m'u'unk'átudu Dios, jiky'attu éxtum yu'u ttseky. ² Naydsyókudu nixim niyam, du'un éxtum ja Kristu oj xytsyojkan es ñayyajku udsajtamgyujxm éxtum tu'ugu borreegu'unk yaj'yáky windsu'kun ma Dios, es mut yu'u xyajpojprunitugo'oyum.

³ Ja'a ko miidsaty ja Dios mja'ay'átudu, éxkam ko pán mnimadya'agudu tuy'ajtun ko ta miidsaty nidu'uk di'ibu ma'induundup, o wiingátypun axuk'ajtun, o ko miits m'adsojktup. ⁴ Katu mgo'oygyajxtu o mgyuxyi'iktu axuk, ni'igu mbaadu Dios xy'awdattu es xyja'aygyuda'aktut miidsaty, mut ko ta mdukniwa'adsudu es kyaj mdu'un'áttu éxtumu tyadu tugekyu peky. ⁵ Mut ko miidsaty byeen yajxon

xyñijáwadu ko di'ibu ma'induump, di'ibu axuukpa tyiimpy o di'ibu meeñ'adsojkp (ja'a ko meeñ'adsojk, du'un yu'u éxtam ya'awdaty di'ibu kyaj Dyíosuty), kyaj pyaadyaty 'yittat mā yajkutúktu ja Kristu es ja Dios. ⁶ Paaty éxkam ko pán mwin'uhnadu mat ja lyoku winma'añ, jyuna'anat ko Dios kyaj tyukkumadowa'añ mat ko ndu'unumu tyadu axuk'ajtan, pes yu'ugyujxmu tyadu axuk'ajtan Dios tyukkumadowaampy jantsy tsaatsy nidugekyu di'ibu kyaj myumadóyuty. ⁷ Paaty katu muut mda'anmíky mwa'kmíky mudu tyadu du'umbu ja'ayuty.

⁸ Nandu'un miits m'ijttu kubi'its ku'ook, per mat ko m'ittu ti'igyu mudu Nindsun'ajtam, m'ijttap tyam mā ja jajun. Jiky'attu éxtamu pánuty yo'oydyap mā ja jajun, ⁹ pes pánuty yo'oydyap mā ja jajun, oyjya'ayuty yu'u, wa'ats es tayı'ajtan jyiky'attu. ¹⁰ Naybyayo'oydyu es miits mjiky'áttat éxtam ja Dios ttseky. ¹¹ Katu xytyundu di'ibu kyaj tyuñ, di'ibu tyuundap pánuty ja Kristu kyaj tmabaktu, ja'a mdúndap wi'ix xyajniğuxu'uktat ko kyaj 'yóyuty di'ibu yu'u tyuundap. ¹² Pes extu tsoydu'unam nmadyákum di'ibu yu'ujaty tyuundap ayu'udsyu; ¹³ per pán yajnide'xypy tii ja jajun, ja'a xytyuk'ijxam wi'ix yu'u, ¹⁴ ja'a ko ja jajun tugekyu dya-jniğuxu'kta'ay. Paaty jyuna'andu:

Jotwij, mij di'ibu maap,
pudu'uk, katu m'ity éxtamu o'kpa,
es ja Kristu mgudu'x mgujájudat.

¹⁵ Paaty nduknipaktu miits ko mnayjyujwijtsumbítudap. Katu mjiky'attu éxtamu kujuunaty; ittu éxtamu di'ibu wijy kejy. ¹⁶ Tundu miidsuty byeen maanamu naty m'awaadsudat, mat ko 'yaxuuguty yu tiempu. ¹⁷ Katu miits mjumbittu kujuun. Jaygyúkadu wi'ixu Nindsun'ajtam ttseky es njiky'ajtam. ¹⁸ Katu mmu'uuktu, mat ko taadu myajtugooyudap, nik oy ko mdu'umo'oyudat ja Espiritu Santu. ¹⁹ Nayyaxonda'agudu nixim niyam mat ja Salmu esu uy di'ibu muut ja Dios yajmujáwu, yajnáxtu uy esu Salmu mwinma'añóty Nindsun'ajtam myuj'ajtangyujxm. ²⁰ Du'uhum xyja'aygyuda'aktat ja Dios Teety mat tugekyu ja Nindsun'ajtam Jesukristu xyuugyujxm.

Wi'ix ja mabujkputujk jyiky'áttat mā jyunn tyujk

²¹ Es mat ko nmay'ajt nwindsu'kam ja Kristu, nayjaygyúkadu nixim niyam.

²² Miits kasaadu toxytyujkuty, naygyubúkadu es windsu'agudu yu m'u'unk mña'ayuty, du'un éxtamxyup mnaydyukkudúkadu ja Nindsun'ajtam. ²³ Pes yu kasaadu yedyujk myudajtypy ja kutujkun mā yu ñado'oxy du'un éxtam yu Kristu myudajtypy ja kutujkun mā yu mabujkputujk, es

éxtam tu'ugu nini'x ti'igyü 'yity mat ja kyubajk, nandu'un ja mübüjkrütüjk 'yity mat ja Yajnutsókpu. ²⁴ Per kom ja mübüjkrütüjk naygyübüjküdüp mā ja Kristü, nandu'un ja kasaadu toxytüjk naygyübüjküdüp mā ja 'yu'unk ña'ay.

²⁵ Es miidsaty kasaadu yedyüjkaty, mdsóktap yu m'u'unk mnüdo'oxyuty. Nandu'un jajtpe dü'un ko ja Kristü ttsejky pánaty myübüjktap es ñayyajkü windsü'kun es yajnitso'ogüdat. ²⁶ Dü'un ttuüñ es xytyukmastütam ja axuk'ajtün, mat ko tü naty xyajwátsum mat ja Diosü 'yayuk, dü'un éxtam müdu wä'ats nüü, ²⁷ es dü'un kü'am ñaydyukwinguwa'agüdat ja mübüjkrütüjk, müj'ajtün müüt, wä'ats, ni kyaxoodsaty, ni di'ibü axuk'ajtün tkamüdaty. ²⁸ Nandu'un nidugekyü yedyüjkaty ttsóktat ja 'yu'unk ñüdo'oxyuty éxtam ñaydsyéküaty kü'am. Di'ibü tsyejpy ja ñüdo'oxy, naydsyöjkübü dü'un kü'am. ²⁹ Ni na'anam pün tkamüdsip'aty ja kyü'am nini'x, nik ni'igü tmo'oy ja jye'xypyékü es tkwentü'aty yajxón, dü'un éxtam ja Kristü ttuüñ mat üdsajtam di'ibü ndu'ukmüjkam mat ja'a, ³⁰ mat ko ndü'un'ajtam éxtam mbaat njüna'anam nan xyñini'x'ajtam. ³¹ Pes ja Diosü jyaaybyajtün jyüna'añ: "Paaty ja yedyüjk 'yabekyü mā yu tyäak tyeedyuty es 'yítat yü'üyü mat ja ñüdo'oxy, es dü'un yü'üjuty 'yítat ti'igyü éxtam jyawü tu'uk." ³² Xytyuk'ijxam yü'ü wi'ix ni'igü tyimmájuty di'ibü ijty kyayajnijáwü. Ja'ats n'andijpy ja Kristü es ja jya'ayuty. ³³ Yü'ü dü'un jüjp'am es miits xytsóktat yu mnüdo'oxy éxtam mij kü'am, es yu kasaadu toxytüjk twindsü'ügüdat yu ña'ay.

6

¹ Miits u'unk üna'kuty, mümüdüdü mdaak mdeety yajxón ja'agyüjxm ko mja'a'ajtädüp ja Nindsün'ajtam, mat ko tyäadu dü'un pyaadyuty. ² Ja jawyiimbü ana'amün mā Dios wändakün tpejtáky, dü'un jyüna'añ: "Mwindsü'ügüp ja mdaak mdeety ³ es ja Dios mmo'oyüdat tu'ugu jiky'ajtün ja oybyü es yeñ yä naxwiñ."

⁴ Es miits u'unkteedyuty, katü nügoo xy'oodü es xytyundü m'u'ungüty éxtam je'eyü xyajjot'ambüka'ändü, jüjwijtümbítü ni'igü yajxón es tuk'ixtü wi'ixü dü'un ja Kristü ttseky es njiky'ajtam.

⁵ Miits mümüdüdü, mümüdüdü ja mwindsün mwindájuty yä naxwiñ. Tündü müdu oy'aa oyjyot, éxtam jyawü xymüdüñ ja Kristü.

⁶ Müdüdü yajxón, küdii jaayü ko m'ixüdü es oy mat müwü'ümdat. Pes tündü miidsaty xonda'aky'aa xonda'akyjyót éxtamxyüp xymüdüdü Kristü, mat ko dü'unü dü'n ttseky ja Dios. ⁷ Tündü tsuj yajxón, éxtamü Nindsün'ajtam Jesukristü

myaduumba, es kudii extamu ja'ayu myaduumba. ⁸ Pes mnija'adap ko nidu'uk nidu'uk, ooyu'udyu maduumba, o yu windaj o windsun, 'yaxajap ma yu Nindsun'ajtam Jesukristu extamu naty ja oybyu tu ttuñ.

⁹ Es miidsaty windsun windajaty, nandu'un xytyundat mat ja mduumbaty, es katu xy'adsu'uk xy'ajawadu. Jamyatstu miidsaty ko yu Nindsun'ajtam Jesukristu di'ibu ijtp tsajpotm, mniWindsun'ajtadap miidsaty ti'igyu mat ja mduumbaty, es yu'u kyaj ti'ixy punu du'un windsun windaj o punu du'un maduumba, madu tuy'ajtan tpayo'oydya'ay tugekyu.

Di'ibu madsip'ajttap ja mubujkpaty

¹⁰ Mugu'ugitaty, extam tim okpa ngajxwijnuts n'anuumadu ko mak mnaybyajta'agudat ti'igyu'ajtanguyxm ma Nindsun'ajtam, di'ibu ni'igu mak'ajtan myudajtypy. ¹¹ Extamu soldaadaty ñayxyoxudu mat ja pujxn extamu wit es ñaygyuwa'anudat ma ñejxy tsiptuumba, nayxyoxudu miidsaty mat di'ibu Dios myeepy ja jya'ayaty, es du'un mbaat xymyamada'aktu di'ibu mat ja mujku'ugorpk mwin'u'una'anudu. ¹² Mat ko yu nmadsip'ajtam, kyaj yu'u jya'ayaty. Di'ibu udsajtam nmamada'aga'anam, yu'u taadu nidagekyudyu mujku'u esu ka'oybyu di'ibu ana'amdap es yajkutujktap kubi'its ku'ook ya naxwiin es punaty jam tsajpotm di'ibu kyaj tmamadowdu Dios. ¹³ Paaty, extam tu'ugu soldaadu ta'tspeky ñaybyajta'agyaty, nandu'un miits ta'tspeky mnaybyajta'agudat mat tugekyu di'ibu Dios yajkypy, es du'un xymyamada'aktat miidsaty ko ja mujku'u maut mdsiptundat ko naty myiñ ja ayo'onxuu. Es ko naty tu xyajxaktu miits ja mdsiptu'ununaty, nayya'itudu amumdu'uk jot ma Dios. ¹⁴ Pes du'uhnam du'un mnayya'itudat. Tim jawyiin, pajta'aktu ja tuy'ajtan extamu mwunun, es net xypyajta'aktat ja mwa'ats jiky'ajtan extamu mgaatsywyunun, es yu'u maut naygyuwa'anudat; ¹⁵ es naygyu'ugudu mat ja ayuk esu xykyajxwa'xtat ja ayuk di'ibu yajmiimp ja jotkujk'ajtan, ¹⁶ es extamu soldaadu tmdaty ja 'yeskuudu, mubaktu miidsaty ja Jesukristu, mat ko madu tadu mubujkun mbaat xya'aduktu ja juundi'pxn di'ibu ja ka'oybyu ñasmajtsap ma miidsaty. ¹⁷ Es extamu soldaadu pajta'aky ja pyujngup es dyajtse'egy kyubajk, pajta'aktu miidsaty ja nitsokun, es yajtundu ja Diosu 'yayuk extam ja espadu di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy. ¹⁸ Katu xymyastu'uttu ja kajxtakun; du'uhnam amdow pajktsowdu ja Dios extam ja Espiritu Santu mnu'umo'oy mdu'umo'oyudu. Nayya'itudu wiy kejy, katu nmadsipka'axtu, es ninu'xta'aktu nidagekyu Diosu jya'ayaty. ¹⁹ Xyñigajxtaagudats uj nandu'un, esudsu Dios xypyudakut es ngajxadats, es mak aa mak jot nya'uxprakudats wa'atsti'knu

di'ibü ijty kyayajnijáwü, dü'ün éxtäm ja oybyü ayuk jyuna'añ.
²⁰ Tyaaü dü'ün di'ibüdsü Dios xytyuk'ana'am esüts ndúnüt, es
 tyámüts ngütsimdsyüüü müť kodsü tyaaü nduñ. Kajxta'aktü
 esü Diósüts xymyüjaam'o'oyüt esüts üj ngajxtuda'agüdüť ni
 nü'ün tsü'k ja'ajün, dü'ün éxtäm pyaadyuty ngajxüt.

Kajxpo'xün

²¹ Yü nmügu'uk'ajtäm Tikikü, di'ibü ni'igü ndsojkäm es
 di'ibüts üj tyam oy xypyudüjküp müť ja Nindsün'ajtämü tyu-
 unk, yü'ü mdukmüadya'agüdüť pün wi'ixüts üj tyam n'ity
 es pün wi'ixüts üj tyam nduñ. ²² Paaty miits nduknigaxtü
 es mdukmüadya'agüdüť pün wi'ixüts üdsüty tyam n'ity, es
 mjotküküdüť.

²³ Wa'an ja Dios, yü nDeety'ajtäm, esü Nindsün'ajtäm
 Jesukristü, tmo'oyüdü ja ti'igyü'át, ja naydsyokü es ja
 mübüjkün, nidügekyü ja nmügu'uk'ajtäm di'ibü pyanüjxtüp
 ja Nindsün'ajtäm, ²⁴ esü Dios kunu'xadüp nidügekyü di'ibü
 'yawdajttüp ja Nindsün'ajtäm Jesukristü amumdu'uk jot winü
 xüü winü tiempü.

Neky Di'ibu Paablū Tyuknigajxtū Ja Filipus Ja'ayuty

¹ Ūj Paablū, tukmukū mūt ja nmūgu'uk'ajtūm Timotee, Jesukristū myaduumbuty. Nduknigajxtūptsū tyādū neky nidūgekyū ja Diosū jya'ayuty di'ibū ijttap Filipus kajpnóty es di'ibuty kywentū'ajttap ja mūbūjkputūjk mādu pyudūjkabuty. ² Wa'an ja nDios Teety'ajtūm es ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū mgunu'xādū es mmo'oyūdūt ja aguik'ajt jotkujk'ajtūn.

Paablū tnikajxtaagu ja Filipus mūbūjkputū

³ Tūgok tūgókūts miits njamyatstū, nja'aygyūdákyryūts ja Dios mūt miidsuty. ⁴ Kots miits nnigajxtaagūdū, dū'ūñūm xyonda'aky ja n'aa njot ⁵ mūt ko tim jawyiin ko xy'amūdoonajxtū ja oybyū ayuk es extū tyambaat, ti'igyū ndu'unūm es yajkajxwā'xūt ja oybyū ayuk. ⁶ Paaty ndukmū'awdajtpūts ko Dios 'yaktunaambūm mā miidsū tyādū oybyū tuunk di'ibū tū dyajtsonda'aky, es ya'abatūdyā'ayaampy extū ko yū Nindsūn'ajtūm Jesukristū jyūmbítat. ⁷ Mūt ko xypyátprūts esūts dū'ūn nnyjyáwuty es njamyatstū mūt ko njantsytsyoktū, mūt ko miidsuty dū'ūñūm xyajwā'xūt mūt ūj di'ibū Dios mmooyūdūp, dū'ūn éxtūm kots ndsimdsyūūnū o kots ngajxwā'xyūts ja Kristū ñitsokūn es nyajtūdyúkyū ja oybyū ayuk. ⁸ Pesū Dios ñija'ap yajxón nū'ūnūts miits njantsytsyoktū nidūgekyū mūt ja Jesukristū tsyokūn, ⁹ es n'amdeepy nbūjktseebyūts ja Dios es dyajmūjwindákūt ni'igū yū mdsojkyū nixim niyam, es mduknijáwūdūt wā'atsti'knū wi'ixū dū'ūn ja Dios ttseky es njiky'ajtūm, ¹⁰ es xywyin'íxtūt miits di'ibū dū'ūn oy, es dū'ūn mjiky'áttūt wā'ats, es kyaj xymyúdáttūt ja pojpyū extū ko Kristū myínūt, ¹¹ es dū'ūñūmū mjiky'ajtūnuty dya'íxūdūt ko Kristū mdukmūdajtdūp ja oybyū njot mwinmā'añuty, es ko xymyay'at xywyindsū'ūgūdū ja Dios, es dū'ūnū ja'ayuty tmay'at twindsū'ūgūdūt es t'awdáttūt ja Dios.

Xondakp ja Paablū ko Kristū 'yayuk yajkajxwā'xy

¹² Mūgu'ugítuty, ndsejpyūts es xyñijáwūdūt éxtūmts ūj tū njaty tū ngūbety, tū myūjwinda'aky ja oybyū ayukū kyajxwā'xūn. ¹³ Pes dū'ūn nidūgekyū ja soldaaduty mā ja Sésur pyalasyū esū wiingátyryū otyyim madsooty ñija'adūp kots ūj n'ity tsimy mūt kots nmūdūñ ja Kristū. ¹⁴ Es ko t'ijxtū ja nmūgu'uk'ajtūm ndsimdsyūūnūts, may xyonda'áktū es tkajxwā'xūt ja Diosū 'yayuk, es ni ti tkajáwūdū, ni'igū tjtmo'oydyū ja Nindsūn'ajtūm.

15 Tũy'ajtũn ko naaguty tnmadya'aktũ Kristũ tsipkyujxm es naywyinnaxujawũgyujxm, es tamũ wiingátypyũ tnmadya'aktũ mat ja oyjyotkyujxm. 16 Pũnuty ñimadyáktũp ja Kristũ mat ja oyjyotkyujxm, du'ũn ttundu mat ko xytsyóktũts es tñijáwudu ko tyaats uj esũts nñitãnut ja oybyũ ayuk; 17 es ta pũnuty ñimadyáktũp ja Kristũ mat ko ñayyajmũjpuđsuma'ãnuđu ku'ũm, es kyaj amumdu'uk jot, je'eyũ du'ũn ttundu esũts ndsipjáwũt yã pujxndũgóty. 18 Per oy mat oyjyotkyujxm o kyaj myũt'oyjyotkyujxmũty, kyajxwã'xtũbũm ja Kristũ 'yayuk; esũ tyaãduđu du'ũn xyajjotkujkup es waanũ ni'igũts xy'aktim'yajxonda'aky, 19 mat ko nñija'ãbũts ko puđsumaãmbũts uj pujxndũgóty mat ko miĩts xyñigãjxtã'aktũduđu es kots xypyudaku ja Kristũ Jyã'ajũn. 20 Pes n'awijxypyũts amumdu'uk jot es ni na'ãts ndsoytyũnut, per amũk jotmũkũts ti ndun ngajxũt es du'ũñũm yaj'ixũt mã uj ja Kristũ myũj'ajtũn, óyũts njiky'aty o óyũts n'eeeky. 21 Mat uj, pũn akjiky'ajtpũts, n'akmũdũnũpts ja Kristũ; es pũn o'kpũts, mat uj waanũ ni'igu 'yóyũty. 22 Es pũn mat kots n'akjiky'aty, mbaãduđu du'ũn ni'igu nmũduñ ja Kristũ. Kyajts nñijawũ di'ibũts njotmo'oyũp. 23 Du'ũnũts uj éxtũm tu'ugũ ja'ay 'yity adijmũky anajñ aga'añ: njatsejpyũts esũts uj n'oogũt esxyũpts n'ity mat ja Kristũ. Waanũ ni'igu 'yóyũty mat uj, 24 per mat miĩdsũty, waanũ ni'igu 'yóyũty esũts n'akjiky'átũt yã naxwiiñ. 25 Kots du'ũn ndukmũ'awdaty, nñija'ãbũts uj ko akjiky'ataãmbũts yã naxwiiñ es nbudũkũduđu miĩdsũty es ndukmũdundũt ja Jesús, es myũj myáyũt ja it xo'onũn di'ibũ mmũdajttũp mũbũjkũngyujxm, 26 es du'ũn kots n'ítũt jatũgok mat miĩts, mmũdãttũp wi'ix tsoo waanũ ni'igu m'it mxóndũt mat yũ'ũgyujxmũ Jesukristũ.

27 Per wa'ants xyjaty tits xyjajtp: nayya'ítũdu du'ũñũm éxtũm ja oybyũ ayuk di'ibũ Kristũ ñimadyakypy, es du'ũn óyũts xyjanasmãjtsũbũ es nũjx ngu'ixtũ, o óyũts n'aktim'ijtpũ tsimỹ esũts pũn xyñimĩnut es xytyukmũmadya'ãgũduđu wi'ix miĩts mjattũ, nñijawũyaambỹũts ko miĩts ti'igỹũ mnayya'ítũdu mũk aa mũk jot ja mũbũjkũngyujxm di'ibũ yajpãtp mã ja oybyũ ayuk, m'aktũdu mã xytyuk'ũxpũktũ ja oybyũ ayuk, 28 es ni na'ã mganayyãkũduđu mã yũ mmũdsĩpũty es m'adsũ'ũgũduđu oynũ'ãnũn. Tyaãdu ya'ijxũp wa'atsti'knũ ko tyũgoyã'ãndũ yũ'ũjũty es ko miĩts mñitso'oga'ãndũ. Diosũ du'ũn ku'ũm di'ibũ mmooyũduđu tadũ nitsokũn. 29 Pes mat yũ'ũgyujxm ja Kristũ Dios tũ mmo'oyũdu ja may'ajtũn kyaj jye'eyũty ko xymyũbeky ja Kristũ, nandũ'ũn m'ayoy mat yũ'ũgyujxm 30 es xytyũnut nandũ'ũmbũ ja tuunk di'ibũ éxtũm tũũyũp xy'ixtũ ndũñũts kots uj ndsĩptũũñ mat ja ka'oybyũ, es xymyũadowdu ko du'ũñũmũts n'aktũñ.

2

Kristu yujy'ajtun esu myuj'ajtun

¹ Pūn mĵotmukmooyudup ja Kristu, pūn myajjotkujk'ajtudup ja'agyujxm ko mdsókudu, pūn ja Espírítu Santu mūet m'ittu, es pūn mba''ayoodup ja ja'ayuty, ² mdúndup wi'ixats uj n'it nxónut jotkuda'aky ja'agyujxm ko ti'igyū ja winma'añ xymyudattu, ti'igyū mnaydsyókudu nixim niyam, ti'igyū mnayjyáwudu es ti'igyū mĵot mja'ajunuty. ³ Di'ibu mdúndup miidsuty mā mjiky'attu, ni ti xykyatúndut di'ibu je'eyū kū'am xytyuk'oy'áttut o mnaymyujpūjtā'agudut mut ja wiingátyryū, naybyujtā'agudu yuunk naxury, es xyjávut ko myújuty ja wiingátyryū es kudiinam miidsuty kū'am. ⁴ Wa'an nidu'uk nidu'uk miits t'uxta'aydyū ja di'ibu tyuk'oy'áttup ja wiinkpūty, kyaj je'eyū di'ibu kū'am mduk'oy'áttup.

⁵ Wa'an nidu'uk nidu'uk miits xymyudáttut ja mĵot mwinma'añ éxtam tmudajty ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁶ Oy yū'u dū'añam Dyíosuty, kyaj jyunāñ agwanū es dyajtúnut ja kyutujkūn di'ibu myudajt, ⁷ es ñaydyukniwatsū di'ibu jya'a'ajtyry, es ñaybyujtáku éxtam tu'ugū mādūumbū, es myiñ jyajty naxwiñ éxtamū ja'ay. ⁸ Es ko jya'ay'ajty, waanū ni'igū ñaybyujtáku yuunk naxury, es tmūmūdooy ja Dios Teety, extū tkupejky ja o'kūn kruuzkujxy. ⁹ Paadyū Dios tū myo'oyuty tūgekyū mūj'ajtun esū ana'amun, es pyujtáku éxtamū Wyindsūn nidugekyū ánkłusuty es ja ja'ayuty di'ibu jaa, ¹⁰ dū'an nidugekyū yū'ujuty oytyim maaty, oytsyajpótmuty, oyñaxwiñuty es oyñax patkū'pūty, nidugekyū yū'ujuty ñaygyoxtnāaydya'agudut ¹¹ es t'uxkáptut ko Jesusū dū'an Windsūn mā tūgekyū. Dū'anū tadū yajtúnut Dios Teety myuj'ajtungyujxm.

Dū'an ja mubujkūty éxtam ja mūdsā'a

¹² Mūgu'ugítuty, dū'an éxtamts miits dū'añam xymyūdoodū, es kyaj jyaayuty je'eyū kots n'ijty mā miidsuty, es tyam waanū ni'igū kots n'ity jagam mā miidsuty, tundū wi'ix oy mwū'umdat mut ja Dios, es mmudáttup ja tsū'ugū ko dū'an xykyatúndut, ¹³ ja'a ko Dios dū'an tyiimpy mā miits m'aā mĵótuty, ja'a mwinma'añmyooyudup es xytsyóktut ko xytyúndut di'ibu yū'u tsyejpy.

¹⁴ Tundū tūgekyū, ni mga'ákudut es ni mganaygyugajxudut, ¹⁵ es dū'an xya'ixudut ko m'u'unk'átudu Dios es ko mjiky'attu wā'ats, es kyajpū mbojpy. Dū'an mjiky'áttut mā tadū axuk ja'ayuty esū kujuundūjkūty yā naxwiñ, dū'an m'ittut mā yū'ujuty éxtamū mūdsā'a ko jyajty tye'xy mā koots itūn. ¹⁶ Pūn mduundūbū dū'an miidsuty, nmudajtyryats wi'ix tsoots n'it nxónut ko myínut ja Kristu, mut ko ya'ixut ja nduunguts ko

kyaj tɨ ñapa''aty. ¹⁷ Oyuts n'oogut éxtumɨ windsu'kun esudsu nne'pyñ tyam yókut éxtum di'ibɨ yajtuknitaambu windsu'kun, xondákrɨts ja'agyujxm ko miits oy xymyɨdundɨ ja Jesukristu mmɨbɨjknɨgyujxm. Xondákrɨts mɨt miidsuty, ¹⁸ es ndsejpyuts es nandu'ɨn mxonda'áktɨt mɨt ɨj.

Timotee esɨ Epafroditɨ

¹⁹ Ko Dios jɨɨna'anɨt, ngaxaambyuts tsojkɨ Timotee es min xy'awánuts wi'ix m'ittɨ miidsuty, es dɨ'ɨn xyajjotkujkɨduts. ²⁰ Pes kyájuts pún nmɨdaty ja wiinkpɨ di'ibɨts mɨut tyi'igyɨ ja n'aá njótɨts, es mnimay mnidájɨdɨ wi'ix m'ittɨt yajxón miidsuty. ²¹ Nidɨgekyɨ yɨ wiingátypyɨ, yɨ'ɨ je'eyɨ wyinma'añ'ajtypy di'ibɨ kɨ'ɨm tyuk'oy'átɨp es kyaj tkajxwa'xa'añ ja Jesukristu 'yɨxpɨjknɨ. ²² Per miidsuty byeen yajxón xyñijáwɨdɨ ko éxtum tu'ugɨ u'unɨk ɨnɨk tɨpudɨkɨ ja tyeety, dɨ'ɨnɨts ja Timotee tɨ xypyudɨkɨ kots ngajxwa'xy ja oybyɨ ayuk. ²³ Páaty jantsy je'eyuts ɨj nnijáwɨt wi'ix tyu'uwítsy yɨ njotmáyuts, ndɨ'ɨnɨts njajuna'añ es nduknigaxa'añ ja Timotee. ²⁴ Ndukɨm'awdajtɨpts ja Dios ko tsojkɨts ɨj nandu'ɨn nnɨjxɨt.

²⁵ Dɨ'ɨnɨts tɨ nwinmay ko ngajxɨmbítɨt yɨ Epafroditɨ, di'ibɨts ɨj mɨut ti'igyɨ nduñ esɨts mɨut nyajjajptɨgóy ja axuk'ajtɨn, ja'a di'ibɨ miits xytyuknigajxtɨ esɨts xypyudɨkɨt mɨts ndsimdsyɨɨnɨ. ²⁶ Pes yɨ'ɨ byeen mjawin'ixa'anɨdɨ jatɨgok nidɨgekyɨ miidsuty es amaymyɨut jotmaymyɨut ko miidsuty tɨ xymyɨdowdɨ ko tɨ pyékyuty. ²⁷ Es tɨy'ajtɨnɨ'ɨ ko tɨ pyékyuty, pes jatim jawaanɨ tɨ jya'eeky; perɨ Dios tɨ pya''ayóyuty, es nandu'ɨn ɨj, kɨdiibɨts njátɨt ni'igɨ o'ktáy. ²⁸ Páaty byeen njantsytyuknigaxandɨ miidsuty es mxonda'áktɨt jatɨgok ko xy'ixtɨt, es xonda'agɨpts mɨt miidsuty mɨt ko Epafroditɨ jya'tɨt oy mɨk má miidsuty. ²⁹ Axájɨdɨ xonda'aky'aá xonda'akyjyót éxtumɨ nmɨmɨduumbɨ'ajtɨm má yɨ Nindsɨn'ajtɨm, es tsoktɨ byeen nidɨgekyɨ di'ibɨ dɨ'ɨn éxtum yɨ'ɨn. ³⁰ Pesɨ Epafroditɨ jawaanɨ tɨ kya'eeky ko tmɨdúñ ja Kristu, es ñaybyujtáku má kyudsɨ'ɨgɨty kots xypyudɨjkɨ má miidsuty kyaj mbaat xypyudɨjkɨdɨ.

3

Tsobatp ko Kristu ya''axajɨ éxtumɨ Yajnitsókɨ

¹ Mɨgu'ugítuty, xonda'áktɨ Nindsɨn'ajtɨmgyujxm. N'anmaayɨmbijttɨp di'ibɨ tɨ n'ok'anmaabyɨdɨ. Kyajts ni ti nay'adsijpɨn ngajawɨ es n'anɨmɨt janaam jatsojk yɨ ngajxwíjɨnɨts, mɨt ko dɨ'ɨn miits kyaj xyja'aydyɨgóydyut.

2 Naygywentu'átadu es kyaj mwin'uunadut di'ibu mduk'axpukánudap di'ibu kyaj tyu'ajtanaty, es mdukmadijuyánudap es myajtsúktut waanu mā yu myedyujk'ajtan*. 3 Per udsajtamū du'an meeru ja ijsxw'umun nmudajtam di'ibu myudajttap ja Diosu jya'ayaty, n'awdajtam ja Diosu jya'ajan muut es nxondákum mut ko xyja'a'ajtam ja Nindsun'ajtam Jesukristu, es kyaj n'ajot'ajtam ja nikujxyuda. 4 Ta may ja ja'ayaty di'ibu naymyujprijtákadap mut ko tu tkuyduñu tadu kostumbru. Mut kooxyap yu'uyu ko nguudyu'unam ja kostumbru es tsyobátxyap oynu'unan, uj nandu'un mbaatxyuaps nnyamyujprijta'agyaty waanu ni'igu kadiinamu wiinkraty. 5 Nyajtsijkyuts uj ko tyuktujkxabejty madsu naty tu nmiñ tu nja'ty naxwiñ, israelitu ja'ayats uj, Benjamingu tyump 'yaats, ebreeu ja'ayats uj, ebreeu ja'ay 'y'u'unk, es éxtamu Moisesu 'yana'aman yajpadúñ, fariseeuts 'yijty; 6 es di'ibats ni'igu nduun, njantsypyajudijttákuts ja di'ibu myubujktu Jesús éxtam ja Kristu, es nguudyuunuts ja Moisesu 'yana'aman éxtamts ni pán mbaat xykyani'uunu mut ti peky. 7 Per mut yu'ugyujxmu Jesukristu, tugekyu tyaadu di'ibats uj ijty nmujprijtákyry, tyam nbujtákyryuts éxtam ni ti tkatsooty; 8 kyajts uj ti nnekyjyawu ko yajtukm'ijxkijxyu ja oy'ajtan di'ibu yajmudajtp ko Jesukristu ya'ix'áty, uj nYajnitsókrū. Kristukyujxm tugekyuts tu nmastu'utta'ay. Posta'agun njáwuts tugekyu tyadu esuts nganarátut ja Kristu, 9 esudsu naty tu nwe'emy ti'igyū mut yu'u. Kyajts uj n'axta'ay esuts nwu'umut oy mut ja Dios ja'agyujxm kots njakuydyuna'añ ja ana'aman, ja'ats n'axtaapy wi'ixuts oy nwu'umut mut ja Dios mut ko Dios oy tmätwe'emy ja ja'ay ja'agyujxm ko tmubuktu Kristu. 10 Ja'ats ndsejpy es uj n'ixy'átut yajxón yu Jesukristu, es yu'u tyúnut mats ja njiky'ajtan mut ja myak'ajtan di'ibu myudajt ko jyikyryejky. Ndsejpyuts es nmunax nyajnáxat ja ayo'on éxtam oj jyaty, es du'an n'ítudats éxtam yu'u ko 'ye'ky, 11 es oy tyimwi'ix tsooty ndúnaps esuts njikyryákat kots n'oogat.

12 Kyajts uj n'andijy kots tu tugekyu yu'u nbattaayñu o kots uj kexy ka'pxy n'óyaty éxtamu Dios ttseky, per nmajaats ndiimpy mabaadats nmada'aky esuts nguudyúnut ja winma'añ di'ibu Jesukristu myudajt ko dyajtsondáky esuts xyja'a'áty. 13 Mugu'ugítaty, uj kyajts njuna'añ ko tats nganaraty ja may'aty. Ta tu'uk di'ibats tūy'ajtan ndiimpy. N'okja'aydyugóyuts di'ibu tu ñajxnu, esu nmujaa nyajtūñ mabaadats nmada'aky es nmamada'agudut di'ibu miimpnum. 14 Du'anuts uj éxtamu ja'ay di'ibu muk puyukp es jawyiin jya'ta'añ mā kyuguxu ja puyukn, esu

* 3:2 Ix Lukas 1:59.

Dios xymyo'oyudats ja may'aty di'ibu Jesukristakyajxm xytyukniwowu esats njiky'atut jam tsajpótm.

¹⁵ Nidagekyu udsajtam di'ibátyu Dios tu ttukjaygyuku yajxon di'ibu yu'u tsyejpy, du'un njiky'ajtam. Es pan jaa ti oynu'unan xywyinmaydyu miidsaty mat ja wiink winma'añ, wa'an ja Dios mmo'oyudu jaygyujkan es xyjaygyukadut di'ibu du'un tu'y'ajtan. ¹⁶ N'okjiky'ajtam éxtamu Dios tu xytyuknija'am.

¹⁷ Mugu'ugítaty, jiky'attu éxtamts xy'ixy njiky'átyuats uj. Nandu'un xpya'ixtat di'ibáty nandu'un jiky'ajttap éxtamts uj njiky'aty. ¹⁸ Ja'a ko ta may di'ibu jiky'ajttap éxtam tu n'ok'anmaabyudu kanak ok nibudu'uk, es tyam extu jibyuats n'anmaayambítu ko myudsip'ajttap ja Kristu, kyaj tsoktu es ya'anuumadut ko Kristu 'ye'ky kruuzkujxm, ¹⁹ paaty pátu pátap ñajxut ma ayoodákn. Jam ja wyinma'añ tpujta'aktu ma ja kaaky je'xy es tyukmaj tyukpátudap di'ibu tsoydu'un muat. Yu'ayu je'eyu wyinmaaydyu di'ibu ya naxwiñ. ²⁰ Per udsajtam, tsajpótmudu ja'ay'ajtam, es n'awijx njajp'ijxum es jam kyuda'agut yu n'Yajnitsokpu'ajtam, yu Nindsun'ajtam Jesukristu. ²¹ Yu'u yajtagátsap ja nnini'x'ajtam di'ibu ayoop, es du'un kyuxu'ugut éxtamu ky'am nini'x di'ibu jyantsymudajtypy ja muj'ajtan; du'un ttúnat mat ja myuk'ajtan esu kyutujkan di'ibu muat 'yane'emy ma tagekyu di'ibu jaa ijtp.

4

Ijtp nxondákum ma Kristu

¹ Paaty mugu'ugítaty, di'ibuty njantsytsyojktap es njantsy'ixa'andu, xytyukxondáktupts uj miidsaty. Akpanujxtu Nindsun'ajtam amumdu'uk jot.

² Nmānu'xtáky py mij Evoodu, es nandu'un mij Síntiku, es xymyastu'uttat yu mdsip tuunk winma'añaty, es yajkax yajnaxtu oytyim tii tyimwi'ixaty, éxtam tukka'axpan ma yu Nindsun'ajtam. ³ Es mij Sísigu, di'ibuts oy xpyudajku ko nmadu'unum ja Nindsun'ajtam, n'amdeepy nbujktseepy es xpyudákat waanu tyadu nimajtskpu toxytyujk. Yu'ats xpyudajkudu es ngajxwa'xyuats ja oybyu ayuk, ti'igy mat ja Klementu es yu wiinkpadyu nmamaduumbuty di'ibudyu xyuu jaabybéty ijtp nekykujxy, ja xyujaty púnaty myudajttap ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu.

⁴ Du'uñm mxonda'aktat ma yu Nindsun'ajtam. N'ak'anmaayambijttap es m'it mxóndat. ⁵ Wa'an nidagekyu tnijáwudu ko miits xyñasjáwudu mat ja ja'ayaty. Wingoomp ja Nindsun'ajtam Jesukristu.

⁶ Katu mmay mdajtu, nik oy, pan ti tuun jajtu, kajxta'aktu es amdow pujktsówudu Dios, es xyja'aygyuda'aktat nandu'un.

⁷ Netu Dios mmo'oyudut yu 'yagujk'ajt jyotkujk'ajtun, di'ibu waanu ni'igu myujaty kaduunum di'ibu ja'ay mbaat tjaygyuku. Esu tyadu agujk'ajt jotkujk'ajtun kyuwa'anap ja m jot mwinma'an ti'igyu mat ja Jesukristu.

May witstu ma tugekyu di'ibu oy

⁸ Es tim ok, magu'ugituty, may witstu ma tugekyu yu'u: tugekyu di'ibu dan tuj'ajtun, tugekyu di'ibu nitujkup ja may'ajt windsu'kun, tugekyu di'ibu tuj'ajtun muut, tugekyu wa'ats'ajtun, tugekyu di'ibu oybyudsuump, es tugekyu di'ibu ya'oy'igajxp. May witstu ma tugekyu di'ibu dan oy es di'ibu nitujkup ja may'ajt windsu'kun.

⁹ Tuunda'aktu di'ibu tu nduk'uxpeky, di'ibu tu ndukni'ixudu, di'ibu tu xymudowdu njuna'añuts, es di'ibu tu xy'ixtu nduñuts. Tundu du'un, es yu Dios di'ibu xymyo'oyum ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, itap mat miidsuty.

Filipus ja'ay tmo'oydu pudujkun ja Paablu

¹⁰ Xondakpats byeen ma yu Nindsun'ajtam ko miits xyjamyatstuts jatugok. Kyajts njuna'añ ko tadsu naty xy'okja'aydyugebyuduts, ja'a du'un mat ko kyaj tu m'awaadsu'attu esuts xypyudakudut. ¹¹ Kyajts njuna'añ mat ko tu n'ityuts mat ja n'amay njotmayuts, pes mayaak mubat yu'u es ngonformartyuts mat di'ibuts nmudajtypy. ¹² Nnija'abuts wi'ix njiky'atut ko ti kye'ty es ko ti kyake'ty. Tuts nmuyujy esuts njotkujk'atut pan tits xyjajtp xykyubajtp, kots njotkada'aky o kots nyu'eegy, ko ti yajmudaty yajjaygyepy may o ni tii. ¹³ Mbaaduts oytyim tiity nwinguwa'agu, mat ko ja Kristu yu'uts xymyujameepy. ¹⁴ Per miits mduundu oy kots xypyudujkudu mats n'amay njotmay.

¹⁵ Miits Filipus ja'ayuty, byeen tsuj xyñijawudu kots ndso'oñ Masedoñu es najx ngajxwa'xa'añuts ja oybyu ayuk, kyajpu wiinkpu mabujkputajk di'ibuts xypyudujkuduts. ¹⁶ Kanak ok nibudu'uguts miits xytyuknigajxtu naybyuduku kodsu naty uj n'ity Tesalóniku. ¹⁷ Kyajts jayam n'anumudu du'un esuts xy'aktuknigaxtuduts ni'igu may'aty, ja'ats ndsejpy esu Dios mgunu'xudut ja'agyujxm ko du'un xytyuundu. ¹⁸ Tuts n'axajudya'ay tugekyu, es tyam nmudajtypyuts extu nan ni'igu, mat ko Epafroditu tuts xytyukkudu ja mmay'aty. Du'un yu'u éxtamu pa'ak xu'kpu di'ibu yajtukwindsu'kup ja Dios, di'ibu kyupejky es t'oyjyawu. ¹⁹ Paadyu Dios mmo'oyudup miidsuty tugekyu di'ibu myajtagoy'ajttap, du'un éxtam ni'igu oy'ajtun tmudaty tjaygyepy ma Jesukristu. ²⁰ N'ok'awdajtam ja nDios Teety'ajtam winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unaty.

²¹ Yajnáx̄ts ja nDioskajxy nidu'uk nidu'uk di'ibáty Dios ja'a'ajtədəp. Yə nməgu'uk'ajtəm di'ibəts jayam məət n'ity, nandə'un mduknigáxədə Dioskajxy. ²² Nidəgekyə Diosə jya'ayəty mduknigáxədə Dioskajxy, es waanə ni'igə di'ibáty ijttəp mə yə yajkutujkrə kopk ja tyəjk, mduknigáxədə Dioskajxy.

²³ Wa'anə Nindsən'ajtəm Jesukristə mgunu'xədə nidəgekyə miidsəty.

Neky Di'ibū Paablū Tyuknigajxtū Ja Kolosū Ja'ayuty

¹ Ҫj Paablū, mat ja Dios tsojkuᅇgyujxmats xy'apostulū'átyuts ja Jesukristū, ja'a njuna'anam ko tū xykyéxyuts. Tukmukū mat ja nmūgu'uk'ajtūm Timotee, ² nduknigáxtūdsū tyādū neky ja nmūgu'uguty, ja Diosū jya'ayuty di'ibū oy muduunūp es ti'igū 'yittū mat ja Kristū es jyiky'attū Kolosū kajpnóty.

Paablū tnigajxtaagū ja Kolosū mubujkputy

Wa'anū nDios Teety'ajtūm mgunu'xādū es mmo'oyādū ja agujk'ajt jotkujk'ajtūn. ³ Dū'ñamts njā'aygyuda'aky ja Dios, ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū Tyeety, kots miits nnigajxtaagādū, ⁴ pes nmūdoodū ko xymyūbuktū Jesukristū es ko xytsyoktū nidūgekyū di'ibáty ja'a'ajtūdūp ja Dios. ⁵ Dū'ñ xytyundū mat ko m'awijx mjūjp'ijxtūp ja kumā'añ di'ibū Dios xytyuknibujkū'kūm tsajpótm, dū'ñ éxtūm jyūna'añ ja oybyū ayuk, ja tūy'ajtūn di'ibū tū xymyūdowdū. ⁶ Tam yajkajxwa'xy yū tyādū oybyū ayuk mā tūgekyū naxwíñdū, es yajmiimpy ja madakūn mat di'ibáty kyupujktūp, dū'ñ éxtūm jyajty mat miidsuty extū mā xytyimmūdoodū es xymyūbujktū ko Dios xyajnitsókūm myay'ajtūngyujxm. ⁷ Mduk'uxrūjkūdū tyādū tūy'ajtūn yū Epafrus, yū nmūgu'uk'ajtūm di'ibū ndsojkūm es xypyudujkūm es nandū'ñ oy tmādúñ ja Kristū mā miidsuty. ⁸ Es yū'udsū dū'ñ xytyukmūmadyak miidsū mdu'unūnuty es ko xymyūdattū ja tsojkūn di'ibū ja Espírítū Santū tū mmo'oyādū.

⁹ Paaty extūm mā ja xūts nmūdoodū ko xymyūbuktū Jesukristū, dū'ñamts ngajxta'aky esū Dios kexy ka'pxy mduknijáwūdūt di'ibū tsyejpy, es Espírítū Santūkyujxm mmo'oyūdūt tūgekyū wijy'ajtūn esū jaygyujkūn. ¹⁰ Dū'ñnats ngajxta'aky es mjiky'áttūt éxtūm ttseky ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū, es dū'ñam xytyúndūt di'ibū yū'ñ 'yoyjya'ap, esū mjiky'ajtūnuty dya'ixūdūt tūgekyū oytyim di'ibuty ja oybyū mduunk, es xy'ixy'áttūt waanū oy ja Dios. ¹¹ Nbujktseebyuts ja Dios es yū'ñ myajmūjwiin myajkajaaxūdūp ja mmūbujkūn mat ni'igū ja myuk'ajtūn, es dū'ñ xymyūmadā'áktūt tūgekyū mat ja ma'xtujkūn esū xondakūn, ¹² es mjā'aygyuda'áktūp ja Dios mat ko tū mduknibujtāaguty es m'axájūdūt éxtūm kumā'añ es m'íttūt mā ja jaj tū'xūn mat ja di'ibáty yū'ñ ja'a'ajtūdūp. ¹³ Dios tū xya''awa'atpūdsū'mūm mā ja agoots'át, ja'a njuna'anam mā yajkutíky ja mūjku'ugópok, es xypyujtākūm

mā yajkutiky ja 'yU'unk di'ibū jyantsytsyejpy, ¹⁴ di'ibū o'k mat ũdsajtungyujxm es dū'un oj xyajnutsókum es oj tme'xy ja nbojpu'ajtūm.

Kristukujxm nmūdajtūm ja agujk'ajt jotkujk'ajtūn

¹⁵ Ti'igyū Jesukristū éxtūm ja Dios Teety. Di'ibū tū t'ixy ja Kristū, nandū'un tū t'ixy ja Dios Teety di'ibū kyaj ya'ixy; es taa naty ja Kristū mā kyajnumū naty ti kyojy. ¹⁶ Mūdū Kristū yajkoj tūgekyū di'ibū jam tsajpótm es yā naxwiiñ. Yū'u mūūt yajkoj di'ibū ya'ijxp es di'ibū kyaj ya'ixy, pánuty yajkutujktūp, ana'amdūp es kuduunk'ajttūp. Kristū mūūt es Kristū 'yoy'ajtūngyujxm tūgekyū yajkoj. ¹⁷ Kristū taayūmū naty 'yity mā kyajnumū naty oytyiity kyojyñūm, es yū'u dū'un di'ibū ya'ijtypy tūgekyū mā yū lyugaarūty. ¹⁸ Kristū tñigubajk'áty yū jya'ayūty di'ibū ijttūp éxtūm ja ñini'x. Taayūm ja Kristū 'yity jawyíñūp, es yū'u jayūp jikyryujk, es tnikubajk'átū tūgekyū otyim tiity. ¹⁹ Pesū Diosū dū'un tsyojk esū Jesukristū 'yítū éxtūmū Dios kū'ūm, ²⁰ es mat yū'ūgyujxmū Jesukristū, Dios pyūjtā'agán ja agujk'ajt jotkujk'ajtūn mat yū'u kū'ūm, dū'un tūgekyū di'ibáty ijtp tsajpótm es nandū'un di'ibū yā naxwiiñ. Dios pyūjtáku tyādū agujk'ajt jotkujk'ajtūn mat yū'ūgyujxmū Jesukristū ko tteemy dyejky ja ñe'pyñ kruuzkūjxm.

²¹ Miidsūty ijty kyajpū Dios mja'ay'átūdū, pes yū mjiky'ajttūnū aχūnkpū ya'ijxū ko miits mmūdsip'ajttūp ja Dios; ²² per tyamū Jesukristū tū tpujta'aky ja mdi'igyū'ajttūn mat ja Dios, mat ko tū 'yeeky kruuzkūjxm es myajnjūxūdat Dios windum, es xywyinguwa'agūdat wā'āts, ni tiijū mbojpu. ²³ Esū tyāādū dū'un sitūy tyunaampy pūn miits mbaduundūp es mjiky'ajttūp éxtūm ja Kristū ya'ūxpejky, es kyaj xymyastu'uttū es xymyūbūktū yū oybyū ayuk di'ibū miits mgupūjktū ko xymyūdoodū. Nan yū'ūyūmū tyādū oybyū ayuk yajkajxwa'xy tyam yā naxwiiñ otyim māaty, es yū'u dū'nū tyādū oybyū ayuk di'ibū Kristū oj xytyukmūgāxūts es ngajxwā'xūdūts.

Xondakp ja Paablū oy tsyimdsyūññū

²⁴ Es tyam xondákpuťs kots miits ngu'ayówūdū, esū dū'unūts nyajka'pxy di'ibū tūgoj'ajtp ja Kristū 'yayo'ojan ja'agyujxm pánuty myūbūjktūp, di'ibū ijttūp éxtūmū Kristū ñini'x. ²⁵ Diósūts tū xpyūjta'aky esūts nbudúkūť nidūgekyū yū jya'ayūty, es xykyejxyūts es ngajxwā'xūdūts tūgekyū tūgekyū yū 'yayuk, ²⁶ ja'a yū'u di'ibū ijty kyayajnijáwū extū tim jékūyūp, per tyam ja Dios tū ttuknijáwūdū ja jya'ayūty. ²⁷ Tū Dios ttuknijáwū jya'ayūty ja mūj oy'ajttūn di'ibū ijty kyayajnijáwū, es ttuknibūjtaagū mā nidūgekyū naxwíñūdū ja'ayūty. Esū tadū di'ibū kyaj yajnijáwū extū timjékūyūp, yū'u dū'unū Kristū

di'ibū ijtp mā miidsaty, di'ibū m'awijxtap es mdukpaadudat ja māj'ajtun.

²⁸ Es ja Kristū, ja'a dū'an di'ibuts uj ngajxwa'xypy. N'awa'anupts es nduk'uxpejkypts nidagekyu ja'ayaty es tjaygyukadat yu'ujaty yajxon, es ndukwinguwa'agudats ja Dios, ti'igyū 'yittat mat ja Kristū, oy es wa'ats. ²⁹ Paadyats nduñ amajaa di'ibudsū Kristū xymyeepty, mat ko yu'u dū'an di'ibū jiky'ajtp mā ujun.

2

¹ Ndsejpyats es xyñijawudat ko ndūñuts mat wīnudsū njot mat miidsaty, es mat nandu'an di'ibū myaduundap ja Jesukristū mā yū Laodiseeū kajpn, es mat nidagekyū wīngátypyū di'ibuts kyaj xy'ixtats wīngūjxm. ² Ndūñudsū dū'an es nyajxonda'agudats ja 'yaa jyótaty yu'ujaty, es nandu'an 'yittat ti'igyū mā ja tsojkūn. Ndsejpyats es tugekyū tugekyū tjaygyukadat di'ibū Dios tyuknibujtáku es kyaj yajnijáwū ijty, es yu'u dū'an ká'um ja Kristū. ³ Pes mā yu'un yajpaaty tugekyū tugekyū ja wijy'ajtun esū jaygyujkūn. ⁴ Pes n'anūmūdu tyaađu kadiibū pán mwin'ūnūn mwinxájudat mat ko tsuj yajmudóy. ⁵ Oyxyúpts n'ity jagam mat miidsaty, jámuts njot nja'ajun mā miidsaty, es xondákrats kots nnijawū ko tsuj yajxon ti xytyundū es xymyabuktū amumdu'uk jot ja Nindsūn'ajtam Jesukristū.

Jembyū jiky'ajtun mā Kristū

⁶ Paaty dū'an éxtam miits oj xy'axájudu Jesukristū éxtamū Nindsūn'ajtam, dū'an mjiky'áttat éxtam yu'u jyiky'ajty. ⁷ Extam tu'ugu kepy máku 'yaaats ya'ityaty, nandu'an miidsaty ti'igyū mak mūat m'ittat ja Jesukristū. Yajwimbajt'adu'utstu ja mmabujkūnaty, dū'an éxtam myajtukni'ijxudu, es dū'ūñūn xyja'aygyuda'aktat ja Dios.

⁸ Exkū pán mwin'ūnūnūdu mat jatu'ugu wiinkpū xprujkūn, di'ibū yu'u tyu'unūn'ajttap ja ja'ayaty, es mdukpanūjxā'anudu ja xprujkūn o ja tyu'unūnūty ja jekyja'ayaty, es mduk'awdátudat ja ánkūsaty mā jyapaadyaty xy'awdátat ja Kristū.

⁹ Mat ko mā yū Jesukristū, jam 'yity tugekyū ja Dios'ajtun, ¹⁰ es miits m'ijttap ti'igyū mat ja Jesukristū, di'ibū ñigopk'ajtypy nidagekyū yajkutujkpty es ana'ambaty. ¹¹ Es ja'a ko m'ijttap ti'igyū mudu Kristū, tū miidsaty nandu'an myajpajta'aktū ja ijxwū'umūn es dū'an kyaj xyajtúndat di'ibū mnini'x mgūbajk tsyojktap, es kyaj dyu'ūnūty yū ijxwū'umūn éxtamū israelítaty tpujta'aktū ko ja'ay yajtsíky waanū mā yedyujk'ajtun*. ¹² Ko miits mnūbajttū, oj mnaxtúkudu mudu Kristū, es nandu'an

* 2:11 Ix Lukas 1:59.

māat mjikyryujktā, mat ko xymyūbujktā ko myūdaĵyty ja muk'ajtan ja Dios di'ibū yajjikyryujkū. ¹³ Tūyūbū mā naty kyajnum miits xy'axájūdu Jesukristū, Dios m'ijxūdu miits éxtamū o'krūty, mat ko naty mbekyĵya'ay'áttū; perū Dios tū myajjikyryūkūdu ti'igyū mat ja Kristū. Dios tū mma'xūdu tūgekyū mboĵputy. ¹⁴ Pesū Kristū kyurūjk yajnājx ja tūdyu'unūn di'ibū ūdsajtm oĵ xyĵarátūm mat yū'ūgyūjxmu nboĵpū'ajtm. Mbaat njūnā'anūm ko dū'un éxtam yū'ū dyajnejxy kūxĵa'ay tūgekyū ja nboĵpū'ajtm es yajkūxweĵpy kyūbajky mā ja kruuz, éxtamxūp ja kyū'amboĵpū tkumūdooy. Es mat ko 'ye'ky, Kristū tkūbeĵty tkumūdooy ja nbeky'ajtm. ¹⁵ Dios oĵ trūjku ja muk'ajtan es ja kutujkūn pánaty myūdaĵttūp, es oĵ dya'amutsk'aty ijxnide'xy mayĵya'ay wyindum es t'íxtat ko tū tyūgydyū.

Mūĵĵotmay'ooktū di'ibū tsajpótū

¹⁶ Es mat ko nnija'am tūgekyū tyāādū, katū mnayyākūdu miits es pán mbayo'oyūdat di'ibū mjū'xtūp, o di'ibū m'u'ktūp, o ti xūū m'amaay'ajttūp, o ti po'o 'yaane'eky, o mā ja po'xūnxūū. ¹⁷ Tūgekyū tyāādū yū'ū je'eyū éxtamū awax di'ibū jaminán; perū Kristū dū'un ja tūy'ajtan. ¹⁸ Exkūm mbūjxūdu yū may'atyū taadūty di'ibū nayyajnājxūdūp mūj tuda'aky es ja'a 'yawdaĵttūp ja ánkūsaty. Yū'ūĵuty ĵyūnā'andū ko tū t'íxtū ijxma'tūn, es paaty űaybyūĵta'agūdu mūj kūjxm. ¹⁹ Perū dū'ambū ja'ayūty kyaj 'yittū ti'igyū mūdu Kristū. Esū Kristū, dū'un yū'ū éxtam ja nini'x kūbajk, es ja di'ibáty n'axájūm éxtamū nYajnitsokrū'ajtm, dū'un n'ijtm éxtam ja űini'x. Esū ja'a ko n'ijtm ti'igyū mūdu Kristū, nmūdaĵtm ja jiky'ajtan esū mūĵāā, es mūktákp ja n'anmūĵa'an'ajtm éxtam ja Dios ttseky.

²⁰ Māt ko miits tū m'ooktū mat ja Kristū, mnaydyukniwā'adsūdu ja naxwīñūdu ja'ayūty ja wyinmā'añūty esū tyuungūty. ¿Es ti ko m'aktimjiky'attū éxtam pánūdyū naxwīñūdu winmā'añ ja'a'ajtūdūp?, ¿ti ko m'aktimnaydyukkūdūkūdu ja 'yana'amūnūty?, éxtam ĵyūnā'andū: ²¹ “Katū xytyoñ. Katū xyje'xy yū tūxiidū. Katū xykyone'eky.” ²² Tūgekyū tyādū ana'amūn yū'ū myadyakypy di'ibū je'eyū yā naxwīñ kyexy ko njū'xūm o ko nyajtu'unūm, es tūgekyū tyādū ana'amūn yū'ūyū ĵya'ajū naxwīñūdu ja'ay. ²³ Tadū ana'amūn mbaat kyūxe'eky éxtamū wĵy'ajtan, mat ko dyajkūxe'eky es ni'igū Dios ndsoĵkūm, es n'ijtm yuunk naxypū, es njūĵwĵjtsūmbĵtm ja nnini'x'ajtm; per ni madsoo kyatūñ es nnayĵyūĵwĵjtsūmbĵtm di'ibū ja nini'x kūbajk tsyeĵpy.

3

¹ Pes éxtam miits tū mjikyryujktā mat ja Kristū, ja'a

mbayo'oydyup di'ibu tso'omp tsajpótm, mā yu Kristu 'yu'uñu mā 'yaga'añdsyoo ja Dios. ² Winma'añ'áttu di'ibáty miimp tsajpótm, katu xywyinma'añ'áty di'ibu ijtp naxwiñ. ³ Pes miits m'o'ktu mat ja Kristu, es tyam xymyudattu mjiky'ajtun puške'eky mat ja Jesukristu mā Dios. ⁴ Kristu du'un ja njiky'ajtun'ajtam. Es ko yu'u kyuda'agut jatugok, mgyxu'uktup miidsaty nandu'un mat yu'u mā ja myuj'ajtun.

Jiky'ajtun di'ibu tu ñaxy, esu jembyu

⁵ Pes yajkutugóy ja mwinma'añ ja axuukpu di'ibu mmudajttup, mat ko naxwiñudu jya'aju taadu. Katu mnayyákuđu es mmamada'agudat tyadu axuukpu winma'añ: ja ma'induunk, ko ja'ay kyaj ñay'aguwits ñayjyujpkuwítsudu, ko kyaj ti ñaydyukma'ixudu ti pán myudajtypy, ko 'yadsoktu, mat ko Dios pyujtákyryu tyadu adsojkuñ éxtamxyup n'awdajtam di'ibu kyaj Dyiósuty, ⁶ es ja Dios tyudyunaampy jantsy tsaatsy tugekyu di'ibáty tyuundubu tyadu axuugátyryu. ⁷ Miits mduundu tyaaduty maanumu naty kyaj xy'axájudu Jesukristu. ⁸ Per tyam, ja'a ko mja'a'ajtudup ja Kristu, mastu'uttu tugekyu tyaaduty: ajk to'oyun, naymyujkajxuk winma'añ, nay'o'o nayyaxun esu tsaatsykyubétypy ayuk. ⁹ Kyaj mnaywyin'un mnaywyinxájudat nixim niyam, mat ko miidsaty tu xymyastu'uttu ja mjekyjyiky'ajtanu axuukpu. ¹⁰ Jiky'attu ja jiky'ajtanu jembyu, mat ko Diosu du'un di'ibu oj xymyo'oyam yu tyadu jiky'ajtun es tyugajts'adu'atsy extu ko Dios n'ixy'ajtam yajxon. ¹¹ Ko n'axájum ja Jesukristu, Dios xykywentupujtákuñ éxtamu jya'ayun, oy n'israelituja'ay'ajtam o di'ibu kyaj 'yisraelítaty, di'ibu naty tu yajtsúktu o di'ibu kyaj yajtsúktu, di'ibu jagam ja'ay o kukajpn ja'ay, di'ibu windsún o muduumba. Di'ibu situy nigutiky, ja'a es xyja'a'ajtam ja Kristu, es ja Kristu yu'u du'un ijtp mā tugekyu di'ibu ijtp.

¹² Dios mdsojkuđup miits es tu mwin'ixudu es yu'u mja'a'átudup. Paaty jiky'attu éxtam ja Dios ttseky, es madattu pa'ayo'on, oyjyot, tuda'aky'át, yuunk naxypy esu ma'xtujkuñ. ¹³ Naymyuma'xtúkuđu nixim niyam es naymya'xudu pán ja pán ñaymyudugóyaty mat ja wiinkpu. Du'un éxtam ja Kristu oj mma'xudu, du'un xytyúndat nandu'un miidsaty. ¹⁴ Di'ibu ni'igu tsojkuđ, ja'a du'un ja tsojkuñ, es ja tsojkuñ yajmujktaapy kexy ka'pxy tugekyu tugekyu. ¹⁵ Wa'an ja agujk'ajt jotkujk'ajtun di'ibu Kristu yajkypy, tnu'umo'oy ttu'umo'oy ja mjot mwinma'añaty es mjiky'áttat éxtam ja Dios ttseky. Ja'a ko mudu tyaadu du'un ja Dios mwoojudu es tukmuk m'ittat, éxtam tu'uk je'eyu nini'x. Es ja'aygyuda'aktu.

¹⁶ Wa'an ja Kristu 'yayuk t'ity mā yu mjot mwinma'añaty, es yu'u mnaydyukni'ixudup nixim niyam ja oybyu kajxwíjan.

Mədu ja'aygyədəkən mə Dios, əwdu Salmu, Diosu 'yalabanzu, es di'ibu Dios 'yoyya'ap. ¹⁷ Pes tugekyu di'ibu mduun mgajxtəp, tundu Nindsun'ajtəm Jesús xuygyujxm, es ja'aygyədə'aktə Dios Teety Jesukristakyujxm.

Wi'ix ja jembyu jiky'ajtən

¹⁸ Miits kasaədu toxytyujkaty, naygyəbəkədu mə mña'ayuty, mət ko du'ən ñigutikyuty mdsuunəduət éxtəm Nindsun'ajtəm Jesukristə ttseky. ¹⁹ Es nandə'ən miidsəty kasaədu yedyujkaty, mdsóktəp yajxónu m'u'unk mnədo'oxyuty es katə a'ak jot'akə məuət mdsuunədu. ²⁰ Es miidsəty u'unk ənə'katy, məmədowdu ja mdaək mdeety, mət ko tyəədu du'ən 'yoyya'ap ja Nindsun'ajtəm. ²¹ Es miits u'unkteedyuty, katə nandə'ənə m'u'unk xyajjot'ambəktə es kədiibu tsyipka'axtat. ²² Es miits məduumbəty, məmədowdu ja mwindsún mwindəjuty yə naxwiñ. Katə du'ən xytyuñ je'eyu ko m'ijxtúnədu es du'ən mnayyapədsəmyuty wə'əts mət yə'ujuty, tundu mədu oy'əə oyjyot, éxtəm jyawu xymyədúñ ja Nindsun'ajtəm. ²³ Oytyim tiity di'ibu mduundəp, tundu yajxón xonda'aky'əə xonda'akyjyót, éxtəm xymyədundu Nindsun'ajtəm es kyaj éxtəm xymyədundu ja'ay. ²⁴ Pes mnija'adəp ko yə Nindsun'ajtəm mmo'oyánəduət éxtəm ja may'aty ja kuma'əñ, mət ko miits xymyədundu yə Kristu di'ibu dən mWindsun'ajttəp. ²⁵ Ja di'ibu adətstəp axəək, 'yaxájəp ja təydyu'unən éxtəm pyaadyuty, ja'a ko Dios kyaj pún tpayo'oy win'ixy wingexy.

4

¹ Es miidsəty windsún windəjuty, yajtúndu ja mduumbəty éxtəm pyaadyuty. Nasjawu ko nandə'ən miits mmədajttəp tu'ugu mWindsún jam tsajpótə.

² Məgu'ugítuty, du'əñəm mgajxtə'aktət, wijy m'ittət es xyja'aygyədə'aktət ja Dios. ³ Nandə'ən kajxtə'aktə es əndow pəjksówdə Dios esəts əj xypyudəkət esəts ngəjxwə'xət ja oybyu ayuk, esədsə ja'ay nduknijəwət di'ibu ijty kyaj yajnijəwə, pes ja'agyujxməts ndsimdsyənə. ⁴ Amdow pəjksówdə mət əjtskyujxm, wə'andsə Dios xypyudəku esəts yajxón wə'əts ngəjxwə'xəduət éxtəmts xypyaaty ndúnət.

⁵ Es miits, jiky'attə wijy kejy mət ja di'ibu kyaj t'axəju ja Jesukristə. Tundu mə tugekyu tiempə xymyəduty esə ja'ay xytyuknijəwət ko Jesukristə yajnitsókp. ⁶ Wə'anə mgəjx mmadyakən du'əñəm 'yity tsujti'knə, es mjətəp wi'ix miits xy'adsówdət nidu'uk nidu'uk.

7 Үә нмәгу'ук'әйтәм Тікикә ди'ибә ндсојкәм, оуәтс хурудәкә котс нмәдундә ја Ниндсан'әйтәм, уә'ә мдукмәмәдыә'әгәдәр wi'ixәтс ја yam n'ity es mjotkujk'ättät.

8 Paaty nduknigaxtә miidsaty es m'anә'mxәdәт wi'ixәтс ја yam, es mmo'oyәdәт ја jotkujk'әйтән. 9 Mәәт nandә'ән ñejxy уә нмәгу'ук'әйтәм Onәsimә, ди'ибә ндсојкәм es oy tmәdүн ñиндсан'әйтәм, miidsaty ја mmәgugajpn. Уә'әјәты mдукмәмәдыә'әгәдәр tәgekyә wi'ix ја yam jyaty.

10 Aristarkә, уә нмәдсiмдсыәнаабуәтс, mдукнигәхәдә Dioskajxy; es nandә'әнә Markus, уә myәgu'ugu Bernabee, jyәna'añ mayDios. Pәn mninәjxәdәр ја Markus mgu'ixә'anәdә, axәjәdә yajxón.

11 Nandә'ән mдукнигәхәдә Dioskajxy ја Jesús di'ибә yajtijp Justә. Tyәәdәdyә dә'ән уә'әүәты nidugәәk ја israelitәты di'ибә myәbәjktәр ја Jesús es ttundә mәт әј ја Diosә tyuunk, es уә'әтс xymyеepy ја jotkujk'әйтән.

12 Mдукнигәхәдә Dioskajxyә Epafras, Kristә myәduumbә, es уә'ә nandә'ән mmәgugajpn'әjtәр. Dә'әñәm t'amdoy tәjktsoy ја Dios мә kyәjxtә'aky, es mәk m'ittәт ti'igyә mәdә Jesukristә, es amumdu'uk jot mjiky'ättät әxtәmә Dios ttseky.

13 Mәт ko әј testiigәтс wi'ixә Epafras ñaydyukjotmaydyüñәты mәт miitskyәjxmәты es nandә'ән уә Kristә myәduumbәты di'ибә tsәnaaydyәр мә уә Laodiseeә kajpn es мә уә Yerápolәs kajpn. 14 Үә kudsooy Lukәs, di'ибә njantsytsyoјkәм, mдукнигәхәдә Dioskajxy, es nandә'әнә Demәs.

15 MayDios xy'anәәmәт ја нмәгу'ук'әйтәм di'ибә ijtp Laodiseeә, es nandә'ән уә Nimfәs xymyo'oyәdyәт ја Dioskajxy, esә mәbәjkrәtәjk di'ibәты naymyujkәdәр мә уә tyәjk.

16 Ko xykyajxtә'aydyәт tyәdә neky мә miidsaty, net xykyәxtәт мә ја mәbәjkrәtәjk di'ibәты naymyujkәdәр Laodiseeә, es jap yajkajxәт nandә'ән; es miits xykyajxtәт nandә'ән ја neky di'ibәтс ngeјxyру Laodiseeә. 17 Tunә may'әйтән, anәәmә Arkipә: “Kuыdyүн yajxón ја tuunk di'ибә ја Ninдсан'әйтәм tә mmo'oyәты es xymyәdүнәт.”

18 Mәgu'ugitәты, әј Paablә, nduknijәyәdәтс miidsaty уә kajxpо'xән mәdәдсә ngә'әm letrә. Mәnu'xtә'aktә Dios mәт әјtskyәjxm. Kätәтс xyja'aydyәgódyә kots n'ity ја yam tsimy. Wa'anә Dios mgunu'xәdә miidsaty.

Myutu'ukpu Neku Di'ibu Paablu Tyuknigajxtu Ja Tesalóniku Ja'ayuty

Tesalóniku ja'ay tnastúnudu wi'ixu Dios yajmabéky

¹ Uj Paablu, mut ja Silvanu esu Timotee, nduknigajxtuptsu tyadu neky ja mubujkrutujk di'ibu ijttap ti'igyu mut ja Dios Teety esu Nindsun'ajtam Jesukristu, es ñaymyúkuđu ma ja Tesalóniku kajpn. Wa'an ja Dios mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

² Du'ñumts nja'aygyuda'aky ja Dios mut miidsaty, es njamyajstap kots ngajxta'aktu. ³ Es ndukjamyejtsypyudsu nDios Teety'ajtam wyindum wi'ix miits xymyudattu ja mubujkun, éxtum miits mduđu mut ja tsojken, es éxtum miits du'ñum 'yawix xyujp'ixtu Nindsun'ajtam Jesukristu ko jyambita'añ. ⁴ Mugu'ugítaty, Dios mdsojkuđap miits, es nnija'abuts ko yu'u tu mwin'ixudu. ⁵ Kots miidsaty oj n'awánudu ja oybyu ayuk, kyaj jye'eyuty ja ayuk ngajxyuts, ja Espírítu Sántuts xypyudujku es ngajxudats muk'ajtan mmut, es ja'agyujxm kots uj nnijawu ko tyu'ajtanadyu tyadu ayuk. Wa'ats xyñijawudu wi'ixats oj nja'ay'áty ma miidsaty, es xytyuk'oybyudsámat.

⁶ Mbaduundu miidsaty di'ibu udsaty es ja Nindsun'ajtam tu nnastúnudats, es m'axájuđu ja ayuk mut tu'ugu xon-dakun di'ibu ja Espírítu Santu mmooyu, oy xyajnajxtu by-
een ja ayo'on. ⁷ Es mudu tyadu xyajktu ja ijxw'u'mun ma nidugekyu yu Diosu myubujkruty jam Masedoñu es Akayu. ⁸ Mut ko ma miidsaty tsoyo'ñ ja Nindsun'ajtam ja 'yayuk es tu yajkajxwa'xy kyaj jye'eyuty Masedoñu es Akayu, per nandu'un oytyim maaty yajnijawu wi'ix miits xymyubaktu ja Dios, es mudu tyadu kyaj ñakypyaadyuty ngajxudats tii. ⁹ Nik yu'u ku'amuty tmadya'aktu wi'ix ko oj ngu'ixtu, mi-its xy'axájudats yajxon es wi'ix tu xymyastu'uttu ja ago-jwinnáx es xypyuanajxtu es xymyuduundsondáknudu ja jikyryu Dios. ¹⁰ Tyukmadyaktu nandu'un ko miidsaty m'awijx mjajp'ijxtap ko kyuda'agut tsajpótm ja Diosu 'yU'unk, ja Nindsun'ajtam Jesús di'ibu Dios yajjikyryujk ma 'ye'ky. Yu'u du'un di'ibu xyajnitsókum ma ja muj tadyu'unun di'ibu miimp.

2

Paablu tyuunk jap Tesalóniku

1 Pes miidsaty ku'am mnija'adap mugu'ugítaty, ko éxtamts miits oj ngu'ixta, kyajts nanugooba ngu'ixta. 2 Oyats naty wi'ix ta nyajtúñ es ta nyajwingajxpétyaty jam Filipus, éxtam xyñijáwada, pera Dios tats xypyuduka esats ngajxwa'xat amumdu'uk jot ya oybya ayuk ma miidsaty, oy jyakaxe'eky ja adsipya. 3 Mut ko ni wi'ix tsoots nga'anaguga'ajya ma di'ibadsa naty ngajxwa'xypy, ni ngamadya'agyadsa natya axuk kajxy es ni ngawin'uhna'añats pán. 4 Ni'igadsa Dios xywyinma'añ'ijxy es xytyuknipejkyats ja oybya ayuk. Uj kyajts ngajxy wi'ixa ja'ayats xy'oyjyáwat, Diosu da'un sitay, di'iba tyuk'ijxadyaapy ja njot'ajt nwinma'añ'ajtam. 5 Extam miits xyñijáwada, ni na'ats pán ngawinwepy ngawinjaxy mat ja tsujti'knaba ayuk, es ni tits ngatuk'abety ngatukkajxpéty mat kots nganarata'añ ja meen. Diosu tyaada ñija'ap. 6 Kyajts ni na'a nga'axta'aydyu ja'ayaty esats xymyujjáwat, oy tyimmiits'ajtpa es otyim wiingaty'ajtpa. 7 Oyats mbaat njanaybyujta'agyadyats éxtama kutujkan mmatpa, mat kots xy'apostulu'atta ja Krista, kyajts uj da'un nduun. Naybyujtakats tuda'aky éxtam tu'uga u'unktaak t'ijx'ity tkwentu'aty ja 'yu'unk jantsy tsuj. 8 Byeenats miits ndsokta, ja'agyajxmats uj nnayjya'ajya es kyaj jye'eyaty nduknijáwada ja oybya ayuk, es exta nanda'un es miits ngu'oogadut. 9 Mugu'ugítaty, miits mjamyajstap wi'ixats ta ndunda xhañ koots es kadiiba miits n'adsiptat ma naty jam nduknijáwada ja oybya ayuk di'iba Dios kyajx.

10 Miits mnija'adap, es nanda'un ja Dios, wi'ix udsaty dyajnajxta tu'uga jiky'ajtanu wa'atspa, tuda'akypya es ni pán mbaat xykyapeky'ixyaty kots n'ijtta ma miidsaty di'iba nanda'un myubajktap ja Dios. 11 Nanda'un xyñijáwada wi'ix ta nya'it nyaxóndu es wi'ix ta nbumay nbutájada nidu'uk nidu'uk miidsaty, da'un éxtam ttuñ ja u'unkteety mat ja 'yu'unk 'yana'k. 12 Pes ta nyaxonda'akta es ta nya-jjotkujk'áttu, es exta ta nduknipakta es mjiky'áttat éxtam pyaadyaty pánaty ja'a'ajtadap ja Dios, di'iba mwoojudap es najx mmat m'ittu ma yajkutíky mat ja maj'ajtan.

13 Paaty nja'aygyadaktiibyats ja Dios ko miits xymyadoodu ja Diosu 'yayuk di'ibats oj ngajxwa'xy, m'axájada éxtam ja Diosu 'yayuk, es kyaj xy'axájada éxtama ja'ayu 'yayuk. Es tay'ajtanu'u ko Dios t'ayúkaty di'iba majwiinap ma miidsaty di'ibáty myubajktap. 14 Mugu'ugítaty, ko miits m'ayoodu ma mbajudijtada mmagugajpnaty, nanda'un majjtta éxtam jyajtta jam Judee ja Diosu jya'ay di'iba ijttap ti'igy mada Jesukrista. Pes ya'ujaty nanda'un pajudijtada myagugajpnaty, ja israelítaty. 15 Tyada israelítaty ya'u ya'o'kta nanda'unu Nindsun'ajtam Jesús, éxtama naty nanda'un ta dya'ookta

ja myugugajpn di'ibu Dioskugajxp'a'ajttu, es nandu'unuts uudsuty ojts xy'uxkaxtu. Kyaj jyiky'attu éxtam ja Dios ttseky, es aknaymyudsip'ajtdup mat nidugekyu ja'ayaty, ¹⁶ pes extu jyayajkubokándu kots ngajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es nandu'un ñitso'oktat. Es mat yu'u t'aktim'yaj'ya'k'adu'tsypy ni'igu ja pyojpudy. Paaty óknum ja Dios myo'oya'anudu ja muk tudyu'unun di'ibu miimp ma yu'ujuty.

Paablu jyanujxa'añ Tesalóniku

¹⁷ Mugu'ugítaty, kots miits nmastuttu waanu, oy nganay'ijxum, du'añumts miits nmudattu njodoty nwinma'añótyuts, es byeenuts njajumbita'añ es nuix nwin'ixtu. ¹⁸ Eñ Paablu, tats njanujxa'añ kanak ok, per ja mujku'ugópk Satanás yu'uts oj xya"adiky. ¹⁹ Pes ¿tits uj n'awijx njup'ijxtap?, ¿tits uj n'ijtan'ajt nxo'onun'ajttap?, ¿tits uj ndukjotkujk'ajttap?, es ¿tits uj ndukwingudak ndukjotkadáttap ko naty n'ijtam ma ja Nindsun'ajtam Jesukristu ko myínut? Pes miidsadyu du'un. ²⁰ Miitskyujxmaty nwinguda'aky njotkada'aky es nxonda'agyuts.

3

¹ Pes kom kyajtsu naty n'okmumada'agánnu, nétats nnaygyajxudu esuts nwu'umduats Atenus, ² es ngaxa'añuts ja nmagu'uk'ajtam Timotee es mgu'ixudat, mat ko yu'u du'un nandu'un Dios maduumbu es tu tyuñ mat uj es wyaxut ja oybyu ayuk di'ibu Jesukristu ñimadyakypy. Es ngejxypyuts yu'u es dyajmajwiinut ja mmabujkanuty es mjetmakmo'oyudat mmabujkangyujxm, ³ kudiibu ni pán kyatsipka'axut madu tyaadu. Pes miits mnija'adup ko tu nyajtuknibajtakum es n'ayowa'anum. ⁴ Pes mats n'ijty mat miidsaty, n'anmaadyu ko nyajnaxa'anum ja ayo'on jotmay, du'un éxtam tu jyaty. Mnija'adubu'u. ⁵ Paaty kom kyajtsu naty uj n'okmudanuyannu, tats ngejxy ja Timotee es tñijáwut wi'ixu naty xyajtu'uyo'oydyu ja mmabujkan, pes tsu'kubu naty ko wa'anxyup ja ka'oybyu tu myajpekykya'adu es ni ti tkatsooty di'ibuts nduun ma miidsaty.

⁶ Per tyam tu jya'ty ja Timotee ko tu tsyooñ ma miidsaty, es yajmiimpjy ja oybyu ayuk mat ja mmabujkan es ja mdsojkan di'ibu miits nmudajttap. Du'un jyuna'añ ko miits du'añum xyjamyátstuts mat ja tsojkan, es byeenuts xyjawin'ixa'andu, du'un éxtumts miits nwin'ixa'andu. ⁷ Paaty mugu'ugítaty, oy nja"ayo'ombát njajotmaybyáttats, tats nbeky ja jotkujk'ajtan mat yu'ugyujxmu mmabujkanuty. ⁸ Mat uudsaty du'un éxtamu jembyu jiky'ajtan kots nnijáwudu ko miits amumdu'uk m'ittu

mā yu Nindsun'ajtəm. ⁹ Pes ɔwi'ix mbaat māj wiin ka-
jaa nja'aygyada'agyats ja Dios mut miidsaty, es mut ja māj
xondakən esu jotkujk'ajtən di'ibats tə xymyo'oy Dios win-
dum? ¹⁰ Xəñ koots n'amdoyats ja Dios es nəjx ngu'ixtə es
n'aktuk'əxpəktət ni'igə di'ibə kyajnəm oy xyjaygyúkdə.

¹¹ Wa'an ja Dios Teety kə'əm, esu Nindsun'ajtəm Jesukristə,
dya'awa'atsy ja nə'u tu'u es nəjx ngu'ixtə. ¹² Wa'anu
Nindsun'ajtəm dyajməj dyajmáyu yə mdsojkən waanə ni'igə
es mnaydsyókədat nixim niyam es mut oytyim pánəty, də'un
éxtəmts miits ndsoktə. ¹³ Wa'anə mjot mwinmə'añ yajmo'oy
ja jotmək'ajtən es m'íttət wə'ats, es ni ti mbojpe jam nDios
Teety'ajtəm wyindum ko myínət ja Nindsun'ajtəm Jesukristə
mut nidugekyə di'ibə Dios jya'a'ajttəp. Wa'an də'unəty.

4

Jiky'ajtən di'ibə Dios tyukjotkədakypy

¹ Məgu'ugítəty, məanəm kyakejxyñəm n'ak'awanəyándəp
nandə'unə wiingátəpyə. Ko oj ngu'ixtə, ngəjxwíjtə wi'ix mi-
its mjiky'áttət éxtəm ja Dios ttseky, es tyáməts n'amdoy es
waanə ni'igə də'un m'akjiky'áttət. ² Mut ko miits mnija'adəp
yajxón ko yə'əyats əj tə nya'əxpeky di'ibədsə Nindsun'ajtəm
Jesukristə tə xytyuknipeky. ³ Pes ja Dios tsyejpy es miits
nidu'uk nidu'uk mnayya'ítədat wə'ats; kyaj pán myə'indúnət.
⁴ Nidu'uk nidu'ugəty miits xyjəttət wi'ix xyjəjwíjtsəmbíttət
ja mgə'əm nini'x es mnayya'ítədat wə'ats es windsə'kən
məət, ⁵ kyaj pán nəyəkədat ja nini'x tsyokəngyəjxm, éxtəm
ttundə yə ja'əyəty di'ibə kyaj t'ix'attə ja Dios. ⁶ Exkəm mi-
its nidu'uk mwin'əundə o mbekytyundə mut ja mməgu'ugə
ñədo'oxy. Təts miits n'anəmədə es tə n'awánədə ko Dios
tyədyunaampy jantsy mək tsəətsy tugekyə di'ibə də'un
adətstəp. ⁷ Pes Dios tə xywyo'om es xyja'ay'ata'anəm es
njiky'ajtəm tu'ugə jiky'ajtənə wə'atspe; kyaj tə xywyo'om
es njiky'ajtəm ja jiky'ajtənə əxəəkpe. ⁸ Pəəty pən ja pən
di'ibə kyaj tməj'íxyə tyədə əxpəjkən, kyaj yə'əjəty t'əxtijy ja
nəxwíñədə ja'əy, ja'a də'un ja Dios, di'ibə tə mmo'oyədə ja
'yEspiritə Santə.

⁹ Es éxtəm ja tsojkən tukka'əxpən, kyaj jyatyimtsékyəty
nnijáyədat, mut ko ja Dios tə mduknijáwədə miidsaty
kə'əm es mnaydsyókədat nixim niyam. ¹⁰ Pes də'əñəm
miits mnaydsyókədə nixim niyam mut nidugekyə
nməgu'uk'ajtəm di'ibə jiky'ajttəp mə tugekyə Masedoñə
ñəx. Per nmənu'xtəktəp, məgu'ugítəty, esu mdsojkən
xyajməjwindak'adə'ədsət waanə ni'igə. ¹¹ Jiky'attə yajxón
es xywyits xymyádyət ja mgə'əmduunk mut ja m'əə mgə'u,

éxtum tu nduk'ana'amdu, ¹² es du'un mwindsu'ugudut di'ibu kyaj Dios tmubaktu, es kudiibu nandu'un ti mdagoy'ajtxadut.

Wi'ixu Nindsun'ajtum jatugok myina'añ

¹³ Mugu'ugítuty, kyajts ndseky es kyaj xyñijáwudut wi'ix jyaty mat ja di'ibu myubujktubu naty ja Jesukristu ko 'yo'ktu, kudiibu miits mjotmay'ooktat éxtumu wiingátypyu di'ibu kyaj tjup'ixtu ko Jesukristu yajjikyryukaampy di'ibáty jya'a'ajttap. ¹⁴ Nmubujkam yajxon ko du'un éxtumu Jesukristu jyikyryejky ma 'ye'ky, nandu'un nmubujkam ko Dios yajjikyryukaampy ja o'kpaty di'ibáty tu tmubaktu ja Jesús.

¹⁵ Du'unuts miits n'awánudu éxtumu Nindsun'ajtum ku'um jyanáñ, ko di'ibáty udsajtum akjiky'ajtum ko jya'tut jatugoku Nindsun'ajtum, kyaj udsajtum njo'omum jawyiin es óknum ja o'kpaty. ¹⁶ Mat ko yu Nindsun'ajtum Jesukristu ku'um kuda'agaamp tsajpótm, yajmadówup ko tu'uk mak kyajxa'añ mat ja kutujkun, kajxup ja arkanklus es xu'uxup ja Diosu tyrompetu, net ja di'ibáty myubujktu ja Kristu ko 'yo'ktu, jikyryúktap jawyiin; ¹⁷ óknum di'ibáty tu nwa'amum jiky'ajtrpu nyajmajo'omum ti'igy mat yu'ujuty yoodsóty, es nbátum ja Nindsun'ajtum pojoty, es du'un n'ijtum mat ja Nindsun'ajtum winu xuu winu tiempu. ¹⁸ Paaty mudu tyadu ayuk nayya-jjotkujkudu nixim niyam.

5

¹ Mugu'ugítuty, mat ja xuu tiempu, kyaj jyatyimtsékyuty es nduknijáyut. ² Miidsuty yajxon xyñijáwudu ko ja xuu tiempu ma myina'añ ja Nindsun'ajtum, jaa ma naty nga'aa'ajt ngajot'ajtum, éxtum ko ja ma'tspu koots jya'ty. ³ Pes ko ja'ay ñayjyanábuda: “Tyam sitay agujk jotkujk nduna'ayum, kyaj ti amay jotmay”, net ti'in myiñ ma yu'ujuty ja kutago'oyun, éxtum dyajnáxtu ja pújk ado'onanu toxytyujkuty ko ja 'yu'ungu'unk timpaadánnu, ma ni wi'ix tsoo mbaat kyanitse'eky. ⁴ Per miits mugu'ugítuty, kyaj m'ittu kubi'its ku'ook, kyaj ja Nindsun'ajtum mdukjajtpátudut ti'in éxtum ja ma'tspan, ja'a ko mnija'adup wi'ixu du'un myina'añ jya'ta'añ. ⁵ Nidugékyuty miits mja'a'átudu Dios esu Jesukristu, kyaj mja'a'átyuty ja ka'oybyu. ⁶ Paaty kyaj n'ijtum éxtum pánuty maadugooydyup, n'ok'ijtum wijy kejy es nnayjyujkuwijtsum. ⁷ Pánuty maadup, koodsu mya'adu; es pánuty uk múkadup, koodsu y'uuk myu'ugudu, ⁸ per udsajtum pánuty xuuñ'át ja'a'ajttap, wijy kejy nnayya'ijtam. Du'un n'ijtum éxtumu soldaadu di'ibu nayxyojxup mat ja pujxngaatsy, naygywentu'ajtum mat ja mubujkun es ja naydsyoku naymyay'at; es extumu soldaadu ñaygyipyuty mudu pujxngúp, nandu'un nnayya'ijtum ja'aguyxm ko

n'awijxam ja nnitsokun'ajtam. ⁹ Dios kyaj oj xywyin'ijxam es n'axájum ja tudyu'unan, ja'a du'un es n'axájum ja nitsokun mat yu'ugyujxm Nindsun'ajtum Jesukristu. ¹⁰ Yu'u 'ye'ky mat udsajtamgyujxm es njiky'ata'anum mat yu'u, oy nja'o'kambu es oy njiky'ajtambu. ¹¹ Paaty nayyajjukudu, es naybyudakudu nixim niyam es yajmajwiin yajkajaajudu ja mmabujkanaty, du'un éxtum jaayum xytyunda.

Kajxwíjn

¹² Məgu'ugítaty, nduknipəjtəp es xymyay'at xywyindsu'ugudət ja di'ibáty tuundəp mat miidsəty, es m'awij mgajxwíjudu mə yu Nindsun'ajtumu tyuunk. ¹³ Oy tsuj xytyukxonda'aktət es xytsyóktət ja'agyujxm di'ibu tyuundəp. Jiky'attu ti'igyu jotkujk mat oytyim pənəty.

¹⁴ Nandu'un nduknipəktə, məgu'ugítaty, es tukmədíjudu ja di'ibáty kyaj ti ttuna'añ. Jotmək wingajxudu di'ibáty məay təjtəp, pudəkudu di'ibáty kyaj oy tnijáwudu ja Diosu 'yayuk, es mədattu ma'xtujkan mat nidəgekyu ja'ay.

¹⁵ Exkum miidsəty nidu'uk myajjumbít axəuk mat ja di'ibáty axəuk mduundəp. Ni'igu du'añum xyjəttət xytyúndət ja oybyu nixim niyam mə miidsəty, es oytyim pənəty məət.

¹⁶ Du'añum m'ittət agujk jotkujk. ¹⁷ Kajxtaktáwudu. ¹⁸ Ja'aygyuda'aktə ja Dios oywyi'ix mjat mgəbəttət, mat ko tyəədu du'un ja Dios tsyejpy es mdúndət éxtumu Jesukristu myəduumbəty.

¹⁹ Kyaj miits xyjəpkuwa'agudət di'ibu Espírítu Santu mduknija'adəp, es du'un kyaj juun jyəmbíttət ja mwinmə'añəty. ²⁰ Kyaj xy'axəkjáwudət ko ja'ay m'awa'anxudu ja ayuk di'ibu Dios winmə'añmyooyudu. ²¹ Ijxkijxyudu təgekyu ja əxpəjkan mat ja Diosu jyaaybyajtən. Axájudu je'eyu di'ibu dən oy. ²² Əxtijtu təgekyu di'ibu kyaj 'yóyəty.

²³ Wa'an ja Dios, di'ibu xymyo'oyum ja agujk'ajtəp jotkujk'ajtən, myajwatsta'ayəty təgekyu təgekyu, es dya'ítət ja mjot, m'anməja'an esu mnini'x mgəbəjk, ni ti pyojpə, extə ko myínət ja Nindsun'ajtum Jesukristu. ²⁴ Yu Dios di'ibu mwoojəp, kyuydyiimpy di'ibu kyajxypy, ja'a kyuydyunaampy təgekyu tyəədu.

Kajxpo'xən

²⁵ Məgu'ugítaty, xyñigajxtə'agudəts ədsəty.

²⁶ Mənandu nidəgekyu nməgu'uk'ajtəm éxtəmxyp xymyo'oydyu ja mayDios.

²⁷ Nduk'ana'amdəp mat ja Nindsun'ajtumu kyutujkan, es yajtukwingugajxudət tyədu neky nidəgekyu ja nməgu'uk'ajtəm.

28 Wa'anɛ Nindsɛn'ajtɛm Jesukristɛ mmay'at mgunu'xɛdɛ.

Myumajtskrü Neki Di'ibu Paablu Tyuknigajxtü Ja Tesalóniku Ja'ayuty

¹ Hj Paablu, mut ja Silvanu esu Timotee. Nduknigajxtüptsu tyadu neky ja mubajkrütüjk di'ibu ijttap ti'igyü mut ja Nindsun'ajtam Dios Teety esu Nindsun'ajtam Jesukristu, es ñaymyúkudu ma Tesalóniku kajpn. ² Wa'anü nDios Teety'ajtam esu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu es mmo'oyudut ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

Yajpayo'oyur ja ja'ay ko Kristü myina'añ

³ Mugu'ugítuty, oy ko du'ñumts nja'aygyuda'aky ja Dios mut miidsuty, éxtam pyaadyuty, mut ko muj wiin kajaa yu mmubajkunaty esu mdsojkanaty di'ibu miits mmudajttap mut ja wiinkruty. ⁴ Extam mbaat kots uudsuty n'ity ma Diosu myubajkrütüjk ñaymyúkudu, nayjya'adapts muj es jotkujk mut ja ma'xtujkun es ja mubajkun di'ibu miits mya'ijxudur, oy ja mmadsíputy mja'awa'ktujkubudu es ja ayo'on jotmay xyajnáxtü. ⁵ Tyaadu ya'ijxur ko Dios tmudaty ja tuy'ajtan éxtam tpayo'oy es du'un mbaadyuty es m'ittat ma kyutujkun, di'ibu miidsuty tyam mgu'ayo'odur.

⁶ Pes tuy'ajtan di'ibu Dios tyiimpy; ya'ayówur di'ibu miits mya'ayoojudur, ⁷ es mmo'oya'anudu ja mbo'xtáknuty miidsuty di'ibu ayo'on jotmay yajnajxtur, nandu'un éxtam uudsuty. Tyaadu du'un ja xuu ma kyaxu'uga'añ ja Nindsun'ajtam Jesukristu ko kyada'agut tsajpótm janya'angóty mut ja mukru 'yánklusuty. ⁸ Tyuydyunaampy ja di'ibu kyaj t'ix'attu ja Dios es ni tkatundu kwentu ja oybyu ayuk di'ibu ñimadyakypy ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁹ Tyaadaty yajtukkumudowándur winu xuu winu tiempu es yajpajta'agut jagam, kadiibu jam 'yittat ma Nindsun'ajtam es ma ja myuj'ajtan esu myuk'ajtan. ¹⁰ Du'un jyátat ko myínut ja Nindsun'ajtam ma tadu xuu, es wyindsu'ugudut ja jya'ayuty es myuj'ixudut nidugekyu ja myubajkruty. Jam miidsuty nandu'un m'ittat mut ko tu xymyabuktu ja tuy'ajtan di'ibu tu nduk'uxpuktu.

¹¹ Paadyuts du'ñam ngajxta'aky mut miitskyujxmuty, n'amdeepy nbujktseebyuts ja Dios es mduknitúkudut es mja'ay'átudut. Nandu'unuts ngajxta'aky esu Dios myuk'ajtanguyxm kyuydyúnur tugekyu di'ibu oybyu mdunándur ja'agyujxm ko xymyabuktu, ¹² es du'un ja Nindsun'ajtam Jesukristu yajmajjáwur mut yu'agyujxmü

m'oyjyiky'ajtun, es yu'u nandu'un mmo'oyadup es miits myajmujjãwãdut mã wiink ja'ayuty.

2

Muj tugoybyekyjya'ay

¹ Mõgu'ugituty, es wi'ix jyata'añ kyubata'añ mã ja tiempu ko myinut ja Nindsun'ajtam Jesukristu es xyajnaymyuka'anum mat yu'u, n'andeebyuts ² es kyaj pojun mwinmaaydyugãtstat es katu mya'adsu'ugudu ja'agyujxm ko jamu ja'ay di'ibu junãndup ko tu jya'ty ja Nindsun'ajtam. Kyaj du'un xymyubãktat pun jyuna'andu ko Dios tyuknijaja'u, o junãndup ko du'unuts uj tu ngajxy o du'un tu'ugu neky jyuna'añ di'ibutsk uj tu nja'ay. ³ Katu mnayyãkudu es wi'ix tsoo mwin'ũũndut. Pes jawyiin ja ja'ay tnibudu'uga'andu Dios es nandu'un kyuxu'ugut ja muj tugoybyekyjya'ay di'ibu tu yajkajxpëky es kyutugóyut. ⁴ Tyadu axuk ja'ay naybyujtãkup myudsip di'ibu ja ja'ayuty myudajttup éxtumu dyiósuty, es myudsip'ajtypy tugekyu di'ibu ja ja'ayuty 'yawdajttup. Pes extu naxwa'tsp mã Diosu tyujk, es jyuna'añ ko yu'u du'un Dios'ajtp.

⁵ Pes jamyatstu kots n'ijty mat miidsuty, n'awa'anudu ko du'un jyata'añ. ⁶ Mnija'adup tyam ti ya'adujkup, es du'un ñiguxu'ugut pãn ja'a mã ja tiempu di'ibu ja Dios tu ttuknibujtaãgu. ⁷ Taa ja'anu ja axuk'ajtan di'ibu tadu muj tugoybyekyjya'ay tyunaampy ayu'udsyu. Per di'ibu ya'adujkup tyam, óknam nujx jyuge'eky. ⁸ Es ko jyuga'agut, net yajnijawaya'añ pãnu du'un ja muj tugoybyekyjya'ay, di'ibu Nindsun'ajtam Jesukristu ya'oogaampy ko ñibiixudut es dyajtugoya'añ mudu jyaj tyu'xun ko naty myiñ.

⁹ Ko tadu muj tugoybyekyjya'ay myina'añ, pudãkudup ja mujku'ugópk Satanás. Ni'igu muk'ajtan muut myina'añ es ttuna'añ otyyim di'ibuty ja muk'ajtan, es andakungyujxm ttúnat ja muj'ajtan, ijxwu'umun es di'ibu ja'ay du'ũũ yajwu'umadyaaydyup. ¹⁰ Es myubudsũmaampy otyyim di'ibuty ja pojru 'yandakun es twin'ũũna'añ twinxaja'añ di'ibáty nujxtup ayoodaknóty. Tyadu nujxtup ayoodaknóty mat ko kyaj tu ttsoktu es t'axãjudut ja tãy'ajtan di'ibaxyup tu yajnitse'egyuty. ¹¹ Ja'agyujxm ko tkamubãktu ja tãy'ajtan, paaty ja Dios tpujtãky wi'ix yajwin'ũũndut, es du'un tmubãktat ja andakun, ¹² es yajpekymyo'oydyut nidugekyu pãnuty kyaj tmubãktu ja tãy'ajtan, ja'a tsoyoktup ja axuãkpu.

Ti'igyu ya'ittu ja mubujkun

¹³ Per oy ko uudsuty du'ũũumts nja'aygyuda'aktats ja Dios mat miitskyujxmuty, mõgu'ugituty, ko mdsojkudup ja Nindsun'ajtam, mat ko Dios mwin'ijxudu jawyiñup es mnitso'oktat mat yu'ugyujxm ja Espiritu Santu di'ibu

mya'ijtudap wa'ats, es ja'agyujxm ko tu xymyubaktu ja tui'ajtan. ¹⁴ Tyaadu du'un ndukniwoojudu Dios mut yu'ugyujxmu oybyu ayuk di'ibuts uudsaty ngajxwa'xtap, es xymyudáttat ja Nindsun'ajtam Jesukristu myu'ajtan.

¹⁵ Pes du'un mugu'ugítaty, du'uñam amumdu'uk jot xymyubáktat ja Kristu es katu xyja'aydyugóydu ja xprujkan di'ibu tu n'anuumudu es tu nduknigaxtu nekykyujxy. ¹⁶ Ja Nindsun'ajtam Jesukristu ku'am, es ja nDios Teety'ajtam, di'ibu xytsyojkam es myay'ajtungyujxm tu xymo'oyum ja jotkujk'ajtan winu xuu winu tiempu es ja oybyu di'ibu n'awijxam, ¹⁷ wa'an yu'ujaty mjotmukmo'oyadu es mya'ítudat du'uñam es xytyun xykyajxtat tugekyu di'ibu oy.

3

Xyñigajxta'aguduts uudsaty

¹ Mugu'ugítaty, ma kyajnumts nyajkugáxu tyadu neky, n'ak'anuumuyándap es xyñigajxta'aktudats es du'un ja Nindsun'ajtam Jesukristu 'yaxprujkan wyaxut pojun es ja ja'ayaty t'axájudat mut ja may'ajt windsu'kan, éxtam miits tu xy'axájudu. ² Amdow prajktsówdu nandu'un ja Dios es xyajtso'ogudats ma ja axuk ja'ayaty, mut ko kyaj tyugékyaty yu ja'ayaty tmabaktu Diosu 'yayuk. ³ Per kyuydyiimpy ja Dios ja 'yayuk, yu'u myajmujwiin myajkajaaxudap ja mmabujkan es m'agu'adúk m'axajtúkadap es myajtso'ogudap ma ja ka'oybyu. ⁴ Ndukmu'awdajtaps ja Nindsun'ajtam ko miits xytyúndat di'ibu nduk'ana'amdap, es du'uñam xy'aktúndat. ⁵ Wa'anu Nindsun'ajtam mbudákadu es xyjáwudat ja Diosu tsyojkan es xymyudátat ja Jesukristu mya'xtujkan.

Xypyátam es ndu'unum

⁶ Mugu'ugítaty, nduk'ana'amdap ja Nindsun'ajtam Jesukristu xyuugyujxm, es mnayjyubákudat ma oytyim di'ibaty ja nmugu'uk'ajtam di'ibu kyaj tyuna'añ es di'ibu kyaj jyiky'aty ti'igyu éxtam ja xprujkan di'ibuts tu nja''awánadu. ⁷ Pes miits mnija'adap wi'ix mjiky'áttat es xpyanujxtat di'ibuts tu nnastúnadu; tuunats uj kots maut miits n'ittu, ⁸ es ni ngakaay nga'úktats nadu'uñu. Ni'iguts nduun n'ayooy xuuñ koots kudiiibu nidu'uk mdimpaadudat ja ka'ay ukun miidsaty. ⁹ Oyats uj mbaat nja''amdowdu esxyupts miits xpyudákadu, nik ni'iguts nduundu es nmo'oydyat tu'ugu nu'u tu'u ja oybyu di'ibu mbadúndap. ¹⁰ Kots n'ijty mut miidsaty, nmooydu tyadu kajxwíjun: "Di'ibu kyaj tyuna'añ, kyaj kyay 'yuugat." ¹¹ Pes du'un n'anuumudu mut ko tats nnijawu ko nidu'ugaty miidsaty nugo m'oknuux'ajnadu, kyaj mnaydyukjotmaydyúnadu

mg'umduunk, je'eyu mwinjuun mwindujku xymyadya'aky di'ibu mgadimpátur. ¹²Tadu du'ambu ja'ay nduknipejkyryuts mat ja Nindsun'ajtum Jesukristu kyutujkun, es tmastu'udadu tadu du'ambu winma'añ. Wa'an ttuñ t'ayoy yajxon es ñayyajký ñayya'uugudut ku'um.

¹³Magu'ugítaty, kyaj m'anuxat es xytyun xykyajxtat di'ibu oy. ¹⁴Pun ja pún kyaj tmadoogukuya'añ di'ibuts nmadyakypy ma tyadu neky, m'ixtur púnadyu du'un es katu ti muut xy'umuk xykyajxmúktu, es du'un tsyoydyu'unga'at. ¹⁵Per katu xpyujta'aktu éxtumu mmadsipun, ni'igu xyñ'umo'oy xytyu'umo'oydyut éxtumu mmagu'ugun.

Kajxpo'xun

¹⁶Yu Nindsun'ajtum di'ibu yajkyry ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, wa'an yu'u miits mmo'oyudu wi'ix tsoo ja jotkujk'ajtun winu xuu winu tiempu, es wa'anu Nindsun'ajtum t'ity mat nidugekyu miidsaty.

¹⁷Uj Paablun, nduknijáyuduts miidsaty yu kajxpo'xun madudsu ngu'um letru. Du'unuts nja'ay ma tugékyudsu nneky. ¹⁸Wa'anu Nindsun'ajtum Jesukristu mgunu'xudu nidugekyuty miidsaty.

Myutu'ukpu Neku Di'ibu Paablu Tyuknigajx Ja Timotee

1 Hj Paablu, Jesukristu 'yapóstulu, es kéxyuts nmiñ ma Dios yu nYajnitsokpu'ajtam esu Nindsan'ajtam Jesukristu, di'ibu ndukjotkujk'ajtam, ² nduknigejxpyuts miju tyadu neky, Timotee. Du'anuts mij njawu éxtamsu n'u'unk, ja'a ko ujts mij tu ndukmabeky ja Kristu. Wa'an ja Dios Teety esu Nindsan'ajtam Jesukristu mguni'xyuty es mmo'oyuty ja pa'ayo'on esu agujk'ajt jotkujk'ajtun.

Kyaj yajkupúkut ja xprujkun di'ibu kyaj tyuy'ajtanuty

³ Kom tu nduknipeky kots oj nnejxy Masedoñu ñaaxóty, wu'um Éfesu kajpnóty es xy'anuumudu tadu ja'ayuty es kadiibu ya'xprúkut di'ibu kyaj tyuy'ajtanuty, ⁴ es anuumudu ko kyaj tmujpajta'agut ja 'yartujku madya'aky esu wiinkpu jekymadya'aky, mut ko tugekyu tyadu je'euy dyajtagóy ja tiempu es kyaj xytyu'unxum ni madsoo, es ni xykyapudujkam es nguydu'unum mut ja mabujkun di'ibu ja Dios tu xytyuknipujkam.

⁵ Ja'agyujxmu tyadu ana'amun es nixim niyam nnaydsy-ojkum mut ja wa'ats aa wa'ats jot es muut ja tay'ajtanbu mabujkun. ⁶ Naaguty tu tmudu'udugóydu tyadu xprujkun es tu ñaygyuákyuty mut ja nanugoobu kajxy madya'aky. ⁷ Byeen jyatuk'xpruka'andu ja Diosu 'yana'amun, per ni tkajaygyúku di'ibu myadyáktup es ni di'ibu tuk'xprujktup éxtamxyup jyaty'ajtanmuduty.

⁸ Nnija'am ko oy tu tadu ana'amun ko nyajtu'unum éxtam pyaadyuty. ⁹ Nnija'am nandu'un ko ni tu'ugu ana'amun kyayajpajta'aky mut ja di'ibu tyuundur ja oybyu. Tadu ana'amun ja'a du'un mut ja di'ibu niye'epy yujk'ye'epy, di'ibu kyaj 'yuygyupeky kyajxykyupéky, di'ibu axuk ja'ayuty, di'ibu pojru ja'ayuty, di'ibu kyajru Dios tmuj'ixy, di'ibu kyaj ttuñu kwentu Diosu 'yuxprujkun, di'ibu yajja'ay'o'ktup, es extu di'ibu ya'o'ktup ja tyak tyeedyuty, ¹⁰ di'ibu mu'induundur, di'ibu yedyujkuty tyuundur tsoydu'un muutru ak yu'ujuty, di'ibu tyo'ktup ja ja'ay, di'ibu andáktup, di'ibu Dios tyukkajxpejtyru mut ja andakungyujxm, es di'ibu oytyiity wiink tyiimpy kadiinam éxtam ja tay'ajtanbu xprujkun. ¹¹ Ja'a n'andijpyuts ja oybyu ayuk di'ibu muj'ajtan muutru esu Diosu kuni'xyru xytyuknipujkats es ngajxwa'xadats.

Paablu Dios tja'aygynda'aky ko pya'ayóyuty

¹² Nja'aygyudákyryuts ja Nindsun'ajtum Jesukristu mat kots tu xymyo'oy ja madakan mudadsu nduunk, es mat kots tu xywyin'ixy es tu xpyujta'agyuts es ndúnudats ja tyuunk, ¹³ es du'unuts tu xtyuknipeky óyuts uj jawyíñap ngamaj'ijxy mudadsu n'ayuk, es óyuts oj njajuna'añ tsaatsykyubéty mat yu'u, es nbajudijtyuts ja jya'ay. Peru Dios myudajt ja pa'ayo'on mat uj, ja'a ko kyajnumdsu naty nmabeky ja Jesukristu es kyajtsu naty nnijawu tiidsu du'un ndiimpy. ¹⁴ Paaty ja Nindsun'ajtum myay'ajtan oy jyantsymyújaty mat uj, ti'igyu mat ja mabujkan es ja tsojkan di'ibu nandu'un nmudajtam mat ko n'ijtam ti'igyu mudu Jesukristu.

¹⁵ Byeen tyay'ajtanaty, es nidugekyu tmabúktat, ko Jesukristu myiñ naxwiñ es dyajnitso'oga'añ ja pojpu ja'ayuty, es ma du'ambu pyekyjya'ayuty nik ni'igu axuuk uj. ¹⁶ Per paadyu Dios tmudajty ja pa'ayo'on mat uj, esu Jesukristu dya'ixudat ja mya'xtujkan maj wiin ma uj. Es du'unuts xya-jtúñats éxtamu di'ibu ni'igu tmudaty ja pyojpu, éxtamu ijx-pajtan mat ja di'ibuty óknumu naty myubukándup yu'u, es tja'a'áttat ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu. ¹⁷ N'awdajtam ja Dios, rey winu xuu winu tiempu, di'ibu myudajtypy ja windsu'kan esu muj'ajtan, yu'u tu'uk Dios'ajtp, di'ibu kyaj ya'ixy es di'ibu nina'a kya'eeky. Wa'an du'unaty.

¹⁸ U'unk Timotee, di'ibu tyaadu nduknipejkypy, ti'igyu yu'u éxtam ja mugu'uk mnimaydyákudu ja Diosu jya'a jawyíñap. Paaty mat yu'u mbaat amumdu'uk jot xy'aktimmudúñ ja Dios nu'unu mmujaa. ¹⁹ Mudat du'uñum ja mabujkan amumdu'uk jot es mudat ja mjot mwinma'añ wa'ats. Naaguty kyaj tpujktujkudu ko ja Dios jyawinma'añmyo'oya'anudu. Paaty ñayyajwinma'añdyugoooyudu es tmastutta ja mabujkan ma Kristu. ²⁰ Du'un jyajttu ja Imeneeu esu Alejandru. Paaty es tnijáwudat jatuk xuu es kyaj tmu'udugoy tmugajxtugóyut ja Dios, ndukkudujkuts ja mujku'ugópk Satanás.

2

Paablú ttuknipeky ja Timotee es kyajxta'agut

¹ Tim jujp'am nmunu'xtáktap esu ja'ay tni'amdówudat, tnigajxtaagudat nidugekyu ja'ayuty, es tja'aygyuda'áktat ja Dios ja'agyujxmuty, ² nidugekyu réyuty es nidugekyu justísuty, es du'un mbaat njiky'ajtam yajxon es ni pan maat ngat-siptu'unum, es ndu'unum ja oybyu es njiky'ajtam éxtam ja Dios tteky. ³ Tyaadu du'un oy, es yu'u du'un 'yoyjya'ap ja Dios yu nYajnitso'ajtam, ⁴ pes yu'u tsyejpy es nidugekyu yajnitso'ogudat es nandu'un tjaygyúkadat di'ibu dun tay'ajtan. ⁵ Ja'a ko ta ti'igyu je'eyu Dios, es nan ti'igyu je'eyu di'ibu udsajtam xykyudunaabyu'ajtam ma Dios, yu ja'ay Jesukristu,

⁶ nayoajku ma 'ye'ky, es da'an tkubejty tkumadooy ja ñitsokan nidugekyu naxwiñudu ja'ayuty. Esu tyaadu jaya'ijx ma ja tiempu yajtuknibajtaku. ⁷ Mudu tyaaduts uj oj nyajpajta'aky ja Diosu 'yayuk kajxwa'xpu esu apóstalu, es ndukni'ixaduts ja tuya'ajtun es ja mubajkan mat ja di'ibu kyaj 'yisraelituty. Tuya'ajtunuts njuna'añ, kyajts n'anda'aky.

⁸ Ndsejpyuts esu ja'ay ootyim maaty kyajxta'aktut, dyajpudu'uktut ja kyua'ajuty mat ja wa'ats aa wa'ats jot, kyaj ñayyajot'ambukadut es kyaj tsiptunat nixim niyam. ⁹ Esu toxytyjk ñaywyitudut yajxon adayu, es kyaj ñayñiwook ñaygyaxwoogadut es ñayajmujpudsamadut, es ni je'eyu kyanayya'oydyakadut mat ja ooruu o perlu, es ni mat ja wyitu tsooxatypyu. ¹⁰ Wa'an ttundu ja oybyu tuunk di'ibu patup ttundut nidugekyu toxytyjkuty di'ibu myuduundur ja Dios. ¹¹ Wa'an yu toxytyjkuty amon es yuunk naxypy tmadoo'ity ja uwij kajxwijn. ¹² Kyajts uj nyajkutiky es ja toxytyjk ya'axprakut o ja yedyjk t'ana'amut. Wa'an amon t'amadonaxy, ¹³ mat ko Dios dyajkojy jawyiin ja Adan es oknumu Eevu. ¹⁴ Yu Adan kyaj oj yajwin'uuñ, ja'a da'an ja ñado'oxy di'ibu yajwin'u'un, es ko oj yajwin'uuñ, net oj pyekykya'ay. ¹⁵ Per ja toxytyjk jyotkujk'attut ko tpadundu ja u'unaktaak'ajtun, ko tmadattu ja mubajkan, es ko tpadundu yajxon mat ja tsojkan, ja wa'ats'ajtun es ja tuda'aky'ajtun.

3

Wi'ix tyundut ja mubajkputajku kywentu'ajtpaty

¹ Tuya'ajtun'u tyadu ayuk: Pun ja pun tteky es tyunat ja mubajkputajk kwentu'ajtpu, oyu tadu tuunk di'ibu tseyjpy. ² Di'ibu kwentu'ajtp ma mubajkputajk ñaymyukudu, jiky'atup wa'ats es extam kyaj mbaat yajpekymyo'oy, di'ibu myudajtypy ti'igyu ñado'oxy, di'ibu jiky'ajtp tuda'aky es ñay'aguwitsuty, di'ibu naymyay'ajt naywyindsu'kup, di'ibu oyña'ajuty 'yaxajup ja ja'ay yajxon ma ja tyujk, di'ibu mbaat ya'axpeky, ³ di'ibu kyaj myu'iiky, di'ibu kyaj tsiptajkuty, di'ibu oyjya'ay, di'ibu tuda'aky amumdu'uk jot, di'ibu kyaj myeeñ'oogaty, ⁴ di'ibu yajxon ana'amp ma tyujk es da'an tmo'oyut ja ijxrajtana 'yu'unu 'yuna'k es myumudowadut es wyindsu'ugadut; ⁵ pes pun tu'uk kyaj tjaty 'yana'amut ma yu kyua'mdujk, ¿wi'ix mbaat tkwentu'aty ja myumubajkputy ma ñaymyukudu? ⁶ Kyaj tyunat mubajkputajk kwentu'ajtpu di'ibu naamnam tumubajktsoon ja Dios, mat kooxyup da'ambu tsojk nujx ñarudsemy muj kujxm es tsojk nujx ñajaty extam ja mujku'ugopk oj yajkajxpeky. ⁷ Nandu'un koonam tseykyuty es ñaywyindsu'ugadut ma yu di'ibu kyaj

yu'adya Diosu myuduumba, kadiibu pún kyawindsu'ugudut es ja ma'jku'ugópk yajpekykya'adut.

Wi'ix tyúndut di'ibu pyudujkudap ja mabujkputujku kywentu'ajtpaty

⁸ Es nandu'un di'ibáty pyudujkudap ja mabujkputujku kywentu'ajtpaty, yu'u di'ibu naymyay'ajt naywyindsu'kup, di'ibu kyaj kyo'oy'áy kyo'oygyajxy, di'ibu kyaj myu'iiky myami'igyuty, di'ibu kyaj myeeñ'oogaty. ⁹ Nandu'un koonam tsyékyuty es tmu'o'ktúwat ja tui'ajtan di'ibu Dios tu dya'íxyuty di'ibu nmabujkam, es myudátut wa'ats ja jyot wyinma'añ, ¹⁰ es jawyiin ya'ijxmátsy; es pún kyaj tmudaty ja pyeky, wa'an tuñ mā ja mabujkputujk ñaymyúkuđu. ¹¹ Es nandu'un koonam ja ñudo'oxyuty ñaymyay'át ñaywyindsu'ugudu, kyaj 'yabi'ts'áttut, es ugyupak kyajxykyupáktut. ¹² Pes tu'uk di'ibu pyudujkup ja mabujkputujku kywentu'ajtpu, yu'u túnup di'ibu myudajtypy tu'uk je'eyu ñudo'oxy es di'ibu jyajtypy t'ana'amut ja 'yu'unk 'yuna'k mā yu jyun tyujk. ¹³ Mut ko yu pudujkubuty di'ibu yajxón tuundur, pátdup tu'ugu windsu'kun es du'un amumdu'uk jot tmadya'áktut ja mabujkan di'ibu myudajtypy mā Jesukristu.

Wi'ixu Dios dya'íxyuty ja tui'ajtan

¹⁴ Tim tsojk ñajx ngu'ixa'andu, per tyam nduknigaxtu mā tyadu neky jaaybyéty, ¹⁵ es pún akwu'amupts, mnijáwap wi'ix mnayya'ítyuty mā Diosu jya'ayuty, púnuty myubajktup ja Diosu jiikypyu es dya'ittu ja tui'ajtan. Es ja tui'ajtan, du'un yu'u éxtam tu'ugu pilaar di'ibu pyattunaapy ja tujkni'x, es nandu'un éxtam mā tsonda'aky ja tujk. ¹⁶ Tui'ajtanu'u ko ni'igu māj ja Diosu jya'a di'ibu ijty kyaj yajnijáwu:

Miin jajt ja Kristu mudu ja'ayü ñini'x,
ya'ijxu ja Espiritu Santu ko wa'ats yu'u,
ijxudu ja ánkusuty,
yajnimaydyák mā naxwiñudu ja'ayuty,
mabujkudu ja'ay ya naxwiñ,
ya'axajū jam tsajpótm.

4

Di'ibu myatstúttup ja mabujkan

¹ Per ja Espiritu Santu xtyuknija'am wa'atsti'knu ko mā naty ja tiempu ttimpatu mā jyumbita'añ Nindsan'ajtam, naaguty ñika'agándup ja myubujkanuty es tranajxa'añ ja xprujkan di'ibu miimp mā ja ka'oybyu di'ibu win'h'andup. ² Ja'a myumudowándup ja ja'ay di'ibu nay'andíjudup jyiky'attu tui'ajtan mut, di'ibu kyaj tnakyjyáwudu es 'yaxuuguty ko pyekytyundu, éxtamxyup tu tyoodyuugooyñ jyot wyinma'añ

mət tu'ugu puɣxnu jantsy ambu. ³ Tyadu win'u'ambu kyaj tkupəktu es pán pyək 'yuugut, es nandu'un jyuna'andu ko taa je'xy di'ibu kyaj yajju'xut, oy ja Dios tjarəjtákyu tyadu je'xy es tja'xut ja myubəjkpəty es di'ibáty ŋija'adup ja təy'ajtən, es tja'aygyuda'aktut ja Dios. ⁴ Pes tugekyu di'ibu Dios pyəjták, oy yu'u es kyaj ədsajtəm n'əxtijəm ni tii pən n'axájəm es nja'aygyudákum ja Dios, ⁵ mət ko du'un ja Diosu 'yayuk es ja kajxtákuŋ pyəjtákyu wə'ats.

Jesukristu 'yoymyuduumbu

⁶ Pən mduku'əxpəjkypyu tyaadu ja nməgu'uk'ajtəm, mijtsu du'un tu'ugu oybyu myuduumbu Jesukristu, es m'uts mjoťkədə'agup mət ja mubəjkən es mət ja oybyu əxpəjkən di'ibu mbadiimpy. ⁷ Per katə xytyuñu kwentu lyoku winmə'añuty es di'ibu jeky myadyáktup nan nəgoobu. Nik naybyjta'agudu amumdu'uk jot xymyudúnut ja Dios. ⁸ Pes je'eyu waanu ttuk'oy'aty ja nini'x kubajk ko nyaj'yúŋum, per di'ibu sitəy waanu ni'igu nduk'oy'ajtəm ko n'awdajtəm ja Dios es nmədu'unəm. Taadu du'un tsobatp mə tyadu jiky'ajtən di'ibu tyam es nandu'un mə tadu jiky'ajtən di'ibu miimpr. ⁹ Tyaadu du'un jantsy təy'ajtənu'u, es nidugekyu tməbáktut. ¹⁰ Tyaadəkyujxmu du'un ndu'unəm ja delijensu es nməmadákum, mət ko tə nnaɣyuyajkum mə Diosu jiikypyu, di'ibu tə ttuknibujtaagu ja nitsokən mət nidugekyu ja'ayuty, es waanu ni'igu di'ibu myubəjktup.

¹¹ Kajxwə'x es ya'əxpək tugekyu tyaadu. ¹² Exkəm pán mduksi'igudu mət ko mwimbu'udsətyñəm; ja'a du'un myákup ja ijxpajtən mət ja di'ibáty myubəjktup ja Jesukristu, éxtəm mij ja m'ayuk, éxtəm mnayya'ityuty mət ja tsojkən, éxtəm mnayya'ityuty mə ja mubəjkən, es extəm ja mjiky'aty wə'ats. ¹³ Maanəmts əj ngaja'ty, tukwingugajxudu es kajxwə'x ja Diosu jyaaybyajtən, es xya'əxpəktu. ¹⁴ Yajtún ja madakən di'ibu Dios mmooyu ko ja mɣjja'aydyujkəty dyajnáxtu ja Diosu 'yayuk, tɣəjtáktu ja ky'u'u mə mij es mgunu'xu.

¹⁵ Tyam yajtún tugekyu di'ibu Dios mmooyu, es du'un tugekyu mbaat t'ixtu ko mij xyajməj xyajmáyu ko xytyuñ éxtəm ja Dios ttseky. ¹⁶ Kwentu'at ja mjiky'ajtən es ja m'əxpəjkən. Du'ñumu du'un xytyúnut, es du'un nəjx mnitse'eky es nandu'un di'ibáty mməmədoojədup.

5

Wi'ixu Timotee jya'ay'átut mə ja mubəjkpətuɣk

¹ Katə xy'ooy xya'axy ja mɣjja'ay yedyujkəty; ni'igu xykyajxwíjət éxtəmxyup yu'u xytyeety'áty. Mədat yajxón yu unə'ktujkəty éxtəmxyup xymyuga'ax'áty. ² Mədat

yajxón yu mujja'aydyoxytyujkuty éxtamu mdaagu'unk, esu uná'ktoxytyujkuty éxtamu mmaga'axan, mut winu oyjyot.

³ Puduku ja ku'ekytyo'oxyaty di'ibu dun situy tugoy'ajtxudap. ⁴ Pun jaa ku'ekytyo'oxy di'ibu myudajtypy ja 'yu'unk o 'yok, tadu u'unk ok yu'u dun jawyiin pyudákup ja tyaak o ja ñanitu, es du'un tkuudyúnat éxtam pyaadyaty mut nandu'un ja fyamilyu, dya'ixut ko tmay'ajnjáwu tugekyu di'ibu tyaak tyeety tyuundu mut yu'ugyujxmuty, mut ko du'unu dun ttseky ja Dios. ⁵ Ja ku'ekytyo'oxy di'ibu situy tu wye'emy kujm adu'uk, yu'uyu 'yaa'ajty jyot'ajtypy ja Dios, kyaj tmabe'xy es kyajxta'agut es t'amdow tpujksówut ja Dios xuuñ koots. ⁶ Per ja ku'ekytyo'oxy di'ibu winma'añdyugeepy es je'eyu tyuku xik xoombu, du'unu'u éxtamu o'kpu oy jyajiky'átyñam. ⁷ Tuk'ana'am tugekyu tyaadu nandu'un, kadiibu tii yajtukpeky'ixtat. ⁸ Pes pun ja pun kyaj ñaydujotmayduñaty ja myugu'uktujkuty, o waanu ni'igu yu kyuh'am familyu, tuu dun t'axtijy ja mabujkun es waanu axuuk yu'u wye'emy kadiinam ja di'ibu kyaj tmabeky, ja'a ko yu'u jotmayduunap ja myugu'ugaty.

⁹ Yu'uyu mgujáyup ja ku'ekytyo'oxy di'ibu tu tyugu'pxnajxnu jyumuajt es di'ibu tu pyeky tugok je'eyu, ¹⁰ di'ibu oy yajnija'ap ko tu 'yoyjya'ay'áty, ko tu yajxón tnu'umo'oy ttu'umo'oy ja 'yu'unk 'yuna'k, ko tsuj tu tmadaty ja jyabyaat jyabye'xy ma ja tyujk, ko tu ttekyppyujy ja Diosu jya'ayaty, ko tu tpuuku di'ibu ayoo jottagoodyup, ja'a ko oydyi'ibaty ti tu ttuñ ja oybyu.

¹¹ Per katu xkyupeky yajkujáyut ja ku'ekytyo'oxyu kujk uná'kpu es dyákut ja naybyuduku. Mut ko wyinma'añ myínat es pyuka'andut jatugok, ta najx tmastu'utta wi'ix tmadúnat ja Kristu, ¹² es du'un ñayyajpekyya'adu mut ko kyaj Kristu t'okmudunánadu éxtam tu ñaywyanda'agadu. ¹³ Waanu ni'igu jyadittu wyinjuan wyindujk, oytyiity ttuktuk ttukkajxudu es nugoo ñakumadyaagadu. Ta jyambijnadu nuux; es kyaj ñuuxaty je'eyu, nandu'un 'yabi'ts'áttu, nugoo oytyiity tnamadya'aktu di'ibu kyaj pyaadyaty es tmadya'aktat. ¹⁴ Paaty ndsejpyuts esu ku'ekytyo'oxy di'ibu kujk uná'kpu pyákut, es tmadátut ja 'yu'unk 'yuna'kuty, es t'a'u'uñ t'adsuunat ja jyuun tyujk, kadiibu tlugaarmo'oyut ja nmudsip'ajtam es ñibi'ts'áw ñibi'tskajxudut. ¹⁵ Pes naagaty ja ku'ekytyo'oxyu du'umbu éxtamu taadu tu wyinma'añdyugódyu. Paaty ñaydukpawitsy ñaydukpabo'odyuty ja ka'oybyu.

¹⁶ Pun jaa toxytyujk di'ibu myubejkypy ja Jesús es tmadaty ma tyujk ku'ekytyo'oxy, wa'an kuh'am tpuuku, es kyaj tna'ixut es jyatyim'yajpudákut ma ja mabujkpatujk; pes du'un mbaat ja mabujkpatujk tpuudákudu ja ku'ekytyo'oxy di'ibu situy ni tii tkamadaty tkajaygyepy.

17 Yn muija'ayuty di'ibu tuundur majaty mabujkrutajk ñaymyúkudu, pátur ja windsu'kan esu pudujkan, es waanu ni'igu pánuty kyajxwá'xtur esu ja'ay ttuk'ixtu ja Diosu 'yayuk. 18 Pes ja Diosu jyaabyajtán jyuna'añ: “Katá xypyujta'aky ja 'yajjidsu novii má twindeñ ja triigu.” Es nandu'án jatuk peky jyuna'añ: “Yn maduumbu pátur yn myuju'uñ.”

19 Es ja muija'ayuty di'ibu tuundur má ja mabujkrutajk ñaymyúkudu, katá xkyupeky es yajni'uanut pán kyaj kyuxe'eky majtsk o tuguuk di'ibu ñikajxpátur. 20 Per pán táy'ajtán ko tmudaty ja peky oypyánuty, win'oo mayjya'ayóty má mabujkrutajk ñaymyúkudu, es du'án ja wiingátypyu tráktudu kwentu kadiibu du'án nandu'án 'yadu'atstat.

21 'Yijxypy myudeepy ja Dios esu Nindsun'ajtam Jesukristu mat ja 'yánklusadyu wyinwitsypyu, ko nduknipekyu tyadu axrújkan es xypyadúnat du'añum mat ja oyjyotkyujxm, es kyaj win'ixy wingexy. 22 Ko xywyin'ixa'anat naak di'ibu ana'amur má mabujkrutajk ñaymyúkudu, jawyiin xy'ixut wi'ix jyiky'aty, du'án éxtum ngajxwíjy, mat ko pán mbajtákyru tu'uk di'ibu axuuk jiky'ajtr, nan mmudajtyru du'án ja peky. Exkam mbekykyá'a.

23 Es mat ko janaam jatsojk mjotpékyuty, kadii xyñaky'uugut yu'nyu wá'ats nuu, uuk nandu'án oynu'annu vinnu éxtumu jottsooy.

24 Pes yn ja'ayadyu pyojru naagaty byeen tymniguxe'egyuty es ñija'adur ja ja'ay ko yaj-tukkumudowándur, per naagaty ja ja'ayadyu pyojruty jaanam ya'ixy óknum. 25 Nandu'án oy kyuxe'eky ko ja oybyu yajtúñ; es di'ibáty kyaj 'yóyuty, kyaj mbaat wye'emy ayu'udsyu.

6

1 Nidagekyu di'ibu po'oduumbu'ajttur, yajxón tmay'at twindsu'ugudut ja wyindsánuty, kadiiibu yajmagoy'áw yajmagoygyajxut ja Dios es ja n'axrújkan'ajtam. 2 Es pán yn po'oduumbu yu'u wyindsun'ajttur ja Dios maduumbaty, ni'igu waanu oy tmadúnat mat ko tmamabujkrú'áttu. Tuk'axrak es kajxwá'xu du'án.

Tuy'ajtnbu namyudunu

3 Pán ja pán dya'axpeky di'ibu kyaj 'yóyuty es kyaj ñejxy ti'igyu mat ja Nindsun'ajtam Jesukristu 'yaxrújkanu oybyu di'ibu ngajxwá'xum, 4 taadu naymyujpjtákur es ni ti tjay-gyuku. Yu'nyu du'án wyinma'añ'ajtyru tmadya'aga'añ yn axuk winma'añ. Es má yn tyaadu myiñ ja naywyinnaxuja'ak, naymyudsip'ajtuk, kanaydyukmu'ijxuk tii, naydyukwin'ijx naydyukujp'ijxuk tii, 5 esu yajnaydsyi'k yajnaygyojxuk, kyaj

yyotxaamdu. Tadu ja'ayuty kyaj 'yóyuty ja yyot wyinma'añ es kyaj tnijawu ja tų'ajtun, jyuna'andu ko yu n'axpajkun'ajtam yu'u du'un ma yajganaraty ja oy'ajtun. Mastu'udu tadu di'ibu du'unu wyinma'añ. ⁶ Tų'ajtnu'u ko di'ibu nmabujkam, yu'u du'un yajkypy ja oy'ajtun ko ja'ay ttukjotkuda'aky di'ibu myudajtypy. ⁷ Pes ni ti oj ngamumi'inam naxwiñ, es nan ni ti ngamunxax'anam ko n'o'kam. ⁸ Per pun yaa nmudajtam ja ka'ay ukun es ja wit nijam, mut yu'uyu tyadu njotkujk'ajtam. ⁹ Peru di'ibu wyinma'añ'ajtypy ñayyajmukja'aydya'aga'añuty, kyaj tsyíuty kya'at pekyoty. Ja'a myudajtypy maylyoku winma'añ es di'ibu ja'ay yajpekytuunur, es du'un dyajnajxut es dyajtugóyut. ¹⁰ Ja'a ko ja'ay t'adsoktu meeñ, yu'u du'un yajmiimpy otyim di'ibu axuk'ajtnuty; es ta naak, mut ko 'yadsoktu, ta tmastu'uttu ja Nindsun'ajtam Jesukristu es nagoo ñayya'ayówudu ma jyiky'attu.

Timotee ya'anmaay es amumdu'uk jot tranajxut ja mabujkun

¹¹ Per mij Timotee, Dios m'u'unk'ajtap, kuka'ak tugekyu tyadu axuk'ajtun. Jiky'at mut ja tų'ajtun es éxtamu Dios ttseky, mudu mabujkun, mudu tsojkun, mudu ma'xtujkun, mudu yuunk'ajt naxypu'ajtn. ¹² Panajx tugekyu amumdu'uk jot ja mabujkun, es windumbuk ja jiky'ajtnu winu xuu winu tiempu, pesu tyaadu du'un ja Dios mdukniwoojudu es tu mnayyajnide'xyuty mut ja mmabujkun mayjya'aywyindum. ¹³ Dios, di'ibu myeepy ja jiky'ajtun tugekyu di'ibu jaa ijtp, esu Jesukristu, di'ibu kyajxtudak oy Ponsu Pilatu wyindum, ja'a ñija'adur ko tyam nduknipeky ¹⁴ es xykyuydyúnut di'ibu nduknipejkypy. Katu xywyijstugátsy es kadiibu myajpeky'ixut, es tun du'un extu ko myínut ja Nindsun'ajtam Jesukristu, ¹⁵ ko du'un jyat kyubátut éxtam ttuknibjítaku ja Dios, di'ibu ti'igyu kuni'xy Dios'ajtp, Rey'ajtp ma réyuty es Windsun'ajtp ma windsúnuty, ¹⁶ di'ibu tu'uk kyaj 'yeeky, di'ibu jiky'ajtp ma ja jajun ma ni pun mbaat kyamwingóñuty, ni tu'ugu ja'ay kya'ixuty, es ni mbaat tka'ixy. ¡May'ajt windsu'kun es muk'ajtun maut ja Dios winu xuu winu tiempu 'yítut! Wa'an du'unuty.

¹⁷ Hwij kajxwíj ja mukja'aydyujkaty ko katu nagoo myuj pyaadudu es kyaj je'eyu tjommo'oyut ja mukja'ay'át, mut ko kujx najxpu'u. Wa'an ni'igu trajta'aky ja wyinma'añ ma Dios, di'ibu jiky'ajtp es xymyo'oyum tugekyu majwiin kyajaa es njotkujk'ajtam. ¹⁸ Tuk'ana'amdu es ttúndut di'ibu du'un oy. Wa'an nayyajmukja'aydya'agudu mut ja oybyu tuunk, es dyajwa'xax'anut di'ibu myudajt jyaygyajtp. ¹⁹ Es ko du'un ttúnut, ñapatypy éxtam ttukujp'ixy ja jyiky'ajtun di'ibu miimp óknun, es du'un 'yaxájur ja jiky'ajtun di'ibu tų'ajtnu.

²⁰ Timotee, padún ja ʌxpɔ́jkɛn di'ibɛ tɛ xy'axajɛ. Katɛ xymyɛdoogúkɛ yɛ naxwíñɛdɛ ja'ayɛ lyokɛ winmá'añ, ni di'ibɛ myadyakmujktɛp di'ibɛ nɛgoobɛ tyijtɛp wíjy'ajtɛn.

²¹ Pes naagɛty di'ibɛ pɛanɛjxtɛbɛ tyɛdɛ winmá'añ, tɛ tmastu'uttɛ ja mɛbɛjkɛn.

Wa'an Dios mgunu'xɛdɛ nidugékyɛty.

Myumajtskræ Neki Di'ibæ Paablæ Tyuknigajx Ja Timotee

¹ Hj Paablæ, Jesukristæ 'yapóstalæ, Diosæ tsojkungyæjxm æj tæ nyajkéxy es ngajxwæ'xæt ja jiky'ajtæn di'ibæ wyandak es nmudajtam ko n'ijtam ti'igyæ mudæ Jesukristæ. ² Nduknigejxyruudsæ tyadæ neky mij Timotee. Dæ'unæts mij njawæ éxtæmdu n'u'unk. Wa'anæ nDios Teety'ajtæm esæ Nindsæn'ajtæm Jesukristæ mguni'xyæty es mmo'oyæty ja pa'ayo'on es ja agujk'ajt jotkujk'ajtæn.

Timotee oy yajnegajxy

³ Njamyejtsyruæts mij kots ngajxta'aky xæñ koots. Njæ'aygyadákuryæts ja Dios di'ibæts nmædiimpy mæt ja wæ'ætspæ jot winmæ'añ, éxtæm ttuundæ nandæ'un ja n'aptæjkæts. ⁴ Byeenæts njamyetsy ja mwinnææ, es njawin'ixaampy esæts njotkujkædyæ'ayæt. ⁵ Pes njamyejtsyruæts w'i'ix mij amumdu'uk jot xymyæbiky ja Dios, dæ'un éxtæm yæ mnanitæ Loydæ esæ mdaagu'unk Eunisæ, yæ'æjæty myædajttæ jawyiinæ tyadæ mæbæjkæn, es nmædajtyruæts ja tæy'ajtæn ko mij tyam nandæ'un xymyædaty.

⁶ Pæaty ndukjamyetsy es xyajmæjæt ja madakæn di'ibæ Dios mmooyæ kots mij ngu'unikooñ. ⁷ Pesæ Dios kyaj oj xymyo'oyæm di'ibæ mææt njæjptsæ'kæm njæjpa'am, ja'a ojts xymyo'oyæm es njotmæktækæm mæt ja tsojkæn es mæt ja jæwjjtsæmbijtæn. ⁸ Pæaty katæ mdsøydyúñ es xymyadyæ'agæt ja Nindsæn'ajtæm esæ 'yæxpæjkæn, es ni mæt æj kots yam n'ity tsimy yæ'ægyæjxm ja Nindsæn'ajtæm, es nik mædanæ mæt ja Diosæ myæk'ajtæn ja ayo'on jotmay di'ibæ yajpætjæ ja'agyæjxm ja oybyæ ayuk. ⁹ Dios oj xyajnitsókæm es oj xytyukniwo'om es njiky'ajtæm wæ'æts, kyaj ko naty ti tæ ndu'unæm oy, ja'a dæ'un mæt ko dæ'un ttuknibæjtækæ, es mæt yæ'ægyæjxmæ Kristæ oj xytsyojkæm extæ mæ natyæ naxwíñudæ kyakojuñæm. ¹⁰ Tæ dya'ixyædyæ tyadæ tsojkæn ko myiñ jyæjty ja nYajnitsokpæ'ajtæm Jesukristæ, di'ibæ myæmadak ja o'kæn, es yæ'ægyæjxm ja oybyæ ayuk yajxón yajkajxwæ'xy ko yæ'æ xyajjikuryæka'anæm es xymyo'oya'anæm ja jiky'ajtænæ winæ xææ winæ tiempæ.

¹¹ Diósæts xywyin'ijx esæts ngajxwæ'xædu tyadæ oybyæ ayuk, es xykyejxyæts éxtæmæ apóstalæ esæts nya'æxpækæt di'ibæ kyaj 'yisraelitæty. ¹² Pæatykyæjxmæts ngu'ayowæ tægekyæ tyæadæ. Per kyajts ndsøydyúñ, mæt ko nnija'æbæts mæts tæ nbæjta'aky amumdu'uk ja nwinmæ'añæts, es nmædajtyruæts ja tæy'ajtæn

ko yu Kristu myadajtypy ja muk'ajtun es tkuwa'anut ja tuunk di'ibats tu xytyuknipeky extu ko myinatnum yu'u.

¹³ Padun ja xprujkun oybyu extum tu xymyudoy ma ajtsun, es jiky'at ma ja mubujkun es ja tsojkun di'ibu nmudajtam ti'igyu madu Jesukristu. ¹⁴ Mut ja Espiritu Santu pyudujkun di'ibu ijtp ma udsajtam, kwentu'at di'ibu Dios tu mduk'amabujtaaguty.

¹⁵ Mnija'ap ko nidugekyu di'ibaty tso'ondup ma yu Asyu ñaxwiñdu xyñikáktats, es extu yu Fijelu esu Ermójunas. ¹⁶ Wa'an ja Dios tmudaty ja pa'ayo'on ma ja di'ibu tsunaaydyup ma ja Onesifuru jyuan tyujk, mut ko kanak okats xyñimiiñ es oj dyajjuku ja n'aa njótats, es kyaj tsyoydyuñ óyats nja'ijty tsimy. ¹⁷ Nik ni'igu ko jyajty Romu, nétats oj xy'axta'ay extu kots xypyaty. ¹⁸ Wa'anu Nindsun'ajtam Jesús myo'oyaty ja pya'ayo'on ko myinat jatagok. Mij mnija'ap yajxon nu'un oj xyjantsypyudujkam jap Éfesu.

2

Wi'ixu Timotee tmadanut ja ayo'on Jesukristukyujxm

¹ Es mij Timotee, di'ibats n'u'un kniwaampy, mudat ja maja kunu'xungyujxm di'ibu nmudajtam ko n'ijtam ti'igyu mut ja Jesukristu. ² Ja aa ayuk di'ibu tu xymyudoy ngajxyats mayjya'ay windum, tuknipuk mij yu ja'ayaty di'ibu junaamp tay'ajtun es mbaat dya'axpeky ja wiink ja'ayaty oknum.

³ Du'un extum tu'ugu soldaadu tmamada'aky ja ayo'on, nandu'un mij mamada'ak ja ayo'on Jesukristukyujxm. ⁴ Pes ni tu'uk di'ibu soldaadu'ajtp tkatuktaku wiink ja'ayadyu tyu'unan, tyim'awijxypy es tkuudyunut ja wyindsanu 'yana'amun. ⁵ Nandu'un jajtpu du'un yu puyu'kkijxyubu, kyaj t'axaju ja myay'aty pun kyaj tkuudyun extum ya'ane'emy. ⁶ Nandu'un ja ja'ay di'ibu kamduump myadajtypy ja tay'ajtun es jayujp trukat ja pujta'aky. ⁷ Yaj'yo'oy ja mjot mwinma'añ di'ibats ngajxypy, esu Nindsun'ajtam yu'u mduknijawudup yajxon tugekyu.

⁸ Jamyats ja Jesukristu, di'ibu jikyryujk oknum ko 'ye'ky, es ko yu'u tyump'ajt 'yaats'ajtu ja rey Davit. Tyaadu du'un ja oybyu ayuk di'ibats uj ngajxwa'xypy. ⁹ Mut yu'ugyujxmu tyaadu di'ibats ngajxwa'xypy, nyajkejxy nyajnaxypyats ja ayo'on, extu ijtpats kuwunñ mut ja kadenu extum tu'ugu axuk ja'ay. Per ja Diosu 'yayuk di'ibats ngajxwa'xypy, kyaj 'yity kuwunñ mut ja kadenu. ¹⁰ Paadyats nyajkéxy nyajnaxyats tugekyu es tuk'oy'attat di'ibaty ja Dios wyin'ijx, es yu'ajuty tmadattat ja nitsokun di'ibu ja'ay myadajttup ko ti'igyu 'yittu madu Jesukristu, ja nitsokun di'ibu winu xuu winu tiempu es mut ni'igu muj'ajtun.

11 Tyaadu du'un tay'ajtun:

Pun tu n'o'kum mut yu'u, nandu'un najx njiky'ajtam mut yu'u.

12 Pun nmuduna'ayum ja ayo'on, najx nyajkutujkam nandu'un mut yu'u.

Pun n'extijum yu'u, xy'extijum nandu'un yu'u.

13 Pun kyaj nguudyu'unam ja n'ayuk'ajtam ma yu Kristu, yu'u sitay kyuydiimpy ja 'yayuk ma udsajtam, ja'a ko kyaj mbaat yu'u tkanitanu ja 'yayuk.

Mduumbu di'ibu Dios 'yoyja'ap

14 Tukjamyatstu tyadu es tuknipaktu Nindsun'ajtamyujxm, es tmastu'uttat ja naygyajxytsyiigu madu ayuk di'ibu ni madsoo kyatuñ. Yu'u je'eyu yajma'ttap di'ibaty myadoodap. 15 Tun extu mbaat xytyuk'oybyudsemy Dios windum, extam tu'ugu oybyu mduumbu di'ibu kyaj tii di'ibu tyuktsoydyunap, di'ibu oy tuk'xprajkp ja ayuk tay'ajtunbu. 16 Katu xpyagajxy yu ayuk di'ibu kyaj tyuñ, mut ko di'ibu pyagajxtap kya'adu waanu ni'igu ma ja peky ko tiempu ñaxy. 17 Pes ja 'yuxprajkunaty kyajaaju extam ja pu'utsun kyajaaju. Yu'u du'ambadyu du'un tadu nimajtskraty ja Imeneeu esu Filetu. 18 Tu yu'u tmastu'uttu ja tay'ajtun. Du'un jyuna'andu ko ja jikyrujkan tu ñaxy, es du'un dyajjit dyajma'attu naagaty ja myubujkan. 19 Per kyaj mbaat dyaj'yu'xtu ja Diosu tyuy'ajtun, mut ko Dios tu trujta'aky extamu potsy ujxu karku esu juumbu. Mbaat njuna'anam ko Dios kyejpy ja tyujk ma tyadu potsy ujx, es ma tyadu potsy ujx 'yity jaabyety: "Yu Nindsun'ajtam 'yixy'ajtypy di'ibu yu'u jya'a'ajtypy." Es nan kuxja'ay 'yity: "Di'ibu junandap ko jya'a'atydyu Nindsun'ajtam, tsojkap es tmastu'uttat ja pojpa."

20 Pes ma tu'ugu mukja'ayu tyujk, kyaj jyatyim'yu'uyaty tmadaty ja vasu esu texy di'ibu ooruu es di'ibu platu, nan jap'ajtp ja naxtexy esu agujajtsunbyok; naagaty tyuñ windsu'kanguyxm es naagaty kyaj du'un tyuñ. 21 Di'ibu nayya'ijtadap wa'ats es ñajyubékuyaty ma ja axuk'ajtun, du'un yu'u extamu vasu esu texy di'ibu yu Nindsun'ajtam yajtiimpy ma oytyim di'ibaty ja tuungu oybyu.

22 Mastu'ut ja unaktujkadyu wyinma'añ. Panujx tu'ugu jiky'ajtun extam di'ibu Dios tsyejpy, di'ibu mubujkan maatpu, tsojkan maatpu, ti'igyu'ajtun maatpu, mut tagekyu di'ibu wa'adsu 'yaa jyot twindsu'ugudu Nindsun'ajtam.

23 Katu xytyuñu kwentu loku madya'aky di'ibu ni madsoo kyatuñ. Mnija'ap ko yu'u yajmiimpy ja tsiptuunk. 24 Tu'ugu Nindsun'ajtam myduumbu kyaj 'yitat tsipoty; ni'igu 'yoyja'ay'atat oypyunaty maat, di'ibu jyajtypy es ya'xprakut, myadatap ja ma'xtujkan 25 es tjujwijtsambitat mut ja tuda'aky'ajtun ja di'ibu nugoo kuxkoop, wa'anxyap ja Dios

tnayyajjumbijtput ja wyinma'añ es tjaygyúkut ja tɔy'ajtɔn, ²⁶ wyij kyajtut, es du'un kya'ítut éxtam mbaat njuna'anum ma ja majku'ugópk myadátyaty tsimy es tyuktuna'añaty oytyiity éxtam yu'u ttseky.

3

Wi'ix naty ja ja'ayuty ko ja ayo'onxuu tpátnut

¹ Nijawu ko ma naty ttipatnu myina'añ ja Jesukristu, byeen ayo'on muut 'yaknaxa'añ ja xuu tiempu. ² Ja ja'ayuty jyambijnudut adsojkruty, meeñ'ooguty, muj kujxmuty, nugo ñaygyuya'axudu kadiinum pán, kyaj tmumudowdu tyaaak tyeedyaty, ni ti tkamijáwudu, kyaj tmuj'ixtu Dios, ³ kyaj tmudattu ja oyjyot es ni pa'ayo'on, abi'ts, kyaj ñayjuywijtsambitudu, myudsip tugekyu di'ibu oy, ⁴ yajja'ay'o'kruty, oytyiity ttuktukudu, es muj pátur. Yu'uyu 'yuxta'ayándup ja xik awu'kuk ma jyapaadyuty t'awdátut ja Dios. ⁵ Du'un ñay'andíjudut éxtamxyur myubuktu, per kyaj tkupuktu ja muk'ajtɔn ko jyiky'áttut éxtamu Dios ttseky.

Katu mda'anmúk mwa'kmúktu mada du'ambu ja'ay. ⁶ Mut ko yu'ujaty tyúkudu ma yu wiink tujk es t'awindumbuka'añ ja toxytyujku pekymuutpu, di'ibu pawijts pawo'onur oytyim di'ibu axuukpu winma'añaty, ⁷ es yu'uyum pyajudijttur ja xrupkan, per ni na'a nujx tkajaygyúkudu ja tɔy'ajtɔn. ⁸ Tyadu yedyujkaty yu'u pyanujxtur ja ñu'u tyu'u ja ejiptu brújaty Janus esu Jambrus, di'ibu myadsijp'ajtu ja Moisés, es yu'ujaty nandu'un tmudsip'attu ja tɔy'ajtɔn. Tu wyinma'añdyugódyu ma mubujkun. ⁹ Per kyaj dyajkajaajut, mut ko nidugekyu ja'ayuty tnijáwudut ko yu'u kyulókaty, du'un éxtam jyajtyu tadu nimajtskpu ejiptu brújaty ko tmudsijptu ja Moisés.

Di'ibu Paablú 'yaktuknipujk ja Timotee

¹⁰ Per mij mbadiimpy yajxón ja n'axrupkanats, éxtamts njiky'aty, éxtamts tu nduknibujtaagu, éxtamtsu nmubujkun, éxtamts nma'xtíky, éxtamtsu ndsojkan, éxtamts tii nyajkéxy nyajnaxy, ¹¹ kots nyajpajudíty es kots n'ayoy. Mnija'ap yajxón tugekyu éxtamts uj njajty ngubejty ma yu kyajpnu Antyokiiu, Ikoñu es Listru, kots ngu'ayo'oju axuuk mats nyajpajudijty. Per ja Nindsun'ajtam xyajtsókats ma tugekyu tadu ayo'on. ¹² Pes tɔy'ajtɔnu'u ko nidugekyu di'ibáty jiky'atándup wá'ats ma Jesukristu, yajpajuditándup yu'u. ¹³ Peru axuk ja'ayuty esu win'u'umbuty du'uñum ñujxtut waanu ni'igu o'ktáy, jya'aywyin'uundut es ñaywyin'uundut ku'am.

¹⁴ Per mij, it yajxón mut ja di'ibu tu xyjaty es mut di'ibu tu xymyubeky. Mij mnija'ap pán tu mdukni'ixaty. ¹⁵ Pes extu tu mdimmutsku'unk'áty tu xyñijawu ja Diosu

jyaaybyajtán. Yá'u mduknijáwáduap es myajnájxáduat má ja nitsokán mat yá'ugyájxmá mmábájkán má Jesukristá. ¹⁶ Dios wyinmá'añmyooy ja jya'ayaty es tkaxjá'ayut tágekyu ja Diosu jyaaybyajtán, es tágekyu tadá Diosu jyaaybyajtán tuump oy es nya'axpájkám, nduk'ana'amám, nya'o'oyám, es njá'wíjtsámbíjtmá pán éxtám jyiky'átat táy'ajtán máat, ¹⁷ dá'un ja Diosu jya'ay kexy ka'pxy 'yáxpáktat, tñijáwáduat es ttúndat tágekyu ja oybyu tsujpá tuunk.

4

¹ Yá Dios esu Nindsán'ajtám Jesukristá 'yíjx ñija'áduap éxtám n'anámá. Pes mináamp ja Jesukristá éxtámá yájkutujkpá es ttukkumáduwá'añ ja jiky'ájtápáty es ja o'kpáty éxtám pyaadyaty nidu'uk nidu'uk. ² Kajxwá'x ja Diosu 'yayuk es xytyuknipáktat ja ja'ayaty es tmábáktat, já'wíjtsámbít, jotmákwíngájxu es ya'axpák má'xtujkán myúat. ³ Mat ko pyáaduap ja tiempá má ja ja'ayaty kyaj tnakymyáduána'yá'ándat ja xpájkáná oybyu; ja'ayu tyúndap éxtám ja kyujuun winmá'añaty, 'yáxtá'ayduap máy'aampy ja ya'axpájkáty, per yá'yá di'íbu yá'ujaty tsyojktap tmáduo'itá'ándá, ⁴ es kyaj tmáduo'itá'ándat ja táy'ajtán, ja'ayu myáduo'itá'ándap oytyim di'íbu jekymyadya'agyaty. ⁵ Per mij, naywíjts'yo'oyádu, wa'an ttimti ttimwí'ixaty. Máduána ja má'ayo'on. Ijtp xykyájxwá'xat ja oybyu ayuk. Tuk'ix ja ja'ayu Kristá ñá'u tyu'u. Kuydyún yáxón mat ja mduunk éxtám ja Diosu myáduumba.

⁶ Es új, windsá'kúnts nná'jxánná, tyimpátypyáts ja n'o'kán. ⁷ Túts nmámada'aky ja tsip. Dá'unáts új éxtámá ja'ay di'íbu tá pyá'yá'kja'ty ko pyá'yá'kkíjxyádu. Kyajts új nmastu'uty ja mábájkán. ⁸ Es tyam xy'awíjxpáts ja máy'aty ja'agyájxm kots tá njiky'aty táy'ajtán máat. Ja Nindsán'ajtám di'íbu pyáye'epy éxtám pyaadyaty, ja'ats xmyo'oyáamp ja máy'aty ja xá ko myínat. Es kyaj 'yá'jtsaty je'eyu, nánda'un di'íbaty ijtxoondap ko myiná'añ.

Paablá ttuk'ane'emy ja Timotee wí'ix tyúnat

⁹ Tuná máy'ajtán nímiingáts tsojk. ¹⁰ Pesá Demás, ja'a 'yadsejpy di'íbu yájpátp náxwííñ, táts xyñike'eky es tá ñá'jxná Tesalóníku. Kreséntá tá ñá'jxná má Galasyá ñáx, esú Titú tá ñá'jxná má yá ñáxwííndá Dalmasyá. ¹¹ Yá'yá dá'uná Lukús ak'íjtp ja yam mat új. Úxtá'ay yá Márkus es mmínat máat, mat ko mbáadúts xpyudáku má ja tuunk. ¹² Yá Tíkíku táts ngexy má yá Éfesá kájpá. ¹³ Ko mmínat, myájmínápts ja nnímótsáts di'íbáts nyá'wá'um Tróas má yá Karpá tyájk; myájmínáp nánda'un ja nnékyáts abity'ambá, es katá xyjáydyágoy ja njáaybyajtánbo'o'ák.

¹⁴ Pujxnga'tspu Alejandru byeenuts tu xytyuñ axuuk. Yu Nindsun'ajtam tukkumədówdap éxtam tu 'yadu'utsy. ¹⁵ Mnaygywentu'átadap mudu tadu Alejandru, mut ko mak tu tmudsip'aty di'ibu ngajxwa'xum.

¹⁶ Kots uj tim jawyiin njanaynikajxtu'udánu ma ja justisutajk, ni púnats xykyapu'u'u xykyapukajxu. Nidugekyuts xymyastuttaaydyu. Peru Dios tyúnur ja may'ajtan es kadiibu tpujktúkuu tyadu. ¹⁷ Per ja Nindsun'ajtam xypyudajkuts es xymyujajamooyuts, éxtamts mbaat ngajxwa'xta'ay tugekyu ja nitsokun es t'ix tudówdut nidugekyu ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelítaty. Es du'unu Nindsun'ajtam xyajtsékyuts es kyajts ja kaa uj xytsyu'tsy, ¹⁸ es yu'uts xy'akkuwa'anur mut oytyim di'ibu axuk'ajtanuty, es xypyujku'uguduts es xyajnjxuduts ma yu tsajpótmuu kyutujkun. Muj'ajtan muut yu'u 'yítat winu xuu winu timpu. Wa'an du'unuty.

Kajxpo'xun

¹⁹ MayDios xy'anuumudu Prisilu esu Akilu, es ja di'ibu tsunaaydyur ma ja Onesífuru jyunn tyujk. ²⁰ Erastu tu wye'emy Korintu; esu Trófimu, mut ko pa'ambajt, nnikékyuts Miletu kajpnóty. ²¹ Tunu may'ajtan es mmínut naam kyajnum myiñ ja xux tuboj.

MayDiósuku du'un jyuna'andu Eubulu, Pudentu, Linu, Klaudyu es nidugekyu nmagu'uk'ajtam.

²² Wa'anu Nindsun'ajtam Jesukristu t'ity mut mij, es wa'an ja Dios mgunu'xudu nidugekyuty miidsuty.

Neky Di'ibü Paablü Tyuknigajx Ja Titü

¹ Uj Paablü, Diosü myuduumbü esü Jesukristü 'yapóstulü, ja'a njuna'anäm kots tü xykyéxyüts es nya'xprúkat di'ibáty ja Dios tü twin'ixy es t'axájudüt ja Jesukristü, dü'un tñijáwudüt ja tüy'ajtän di'ibü nmubujküm, ² es yü tüy'ajtungyujxm amumdu'uk tñijáwudü ko tmudattu ja jiky'ajtän winü xüü winü tiempü, mat ko Dios, di'ibü kyaj 'yanda'aky, extü mä kyajnumü naty ja naxwíñdú kyojñüm xywyandáküm tadü jiky'ajtän, ³ es tyam ko tiempü traaaty, xytyuk'ane'emyüts es tü xytyuknija'am ja 'yaa 'yayuk di'ibüts uj tyam ngajxwa'xypy, di'ibü Dios, ja nYajnutsokpü'ajtäm, tü xytyuknipékyüts. ⁴ Mij Titü, nduknigejxypyü tyadü neky. Dü'unüts mij njawü éxtümsü n'u'unk, ja'a ko ujts mij tü ndukmübeky ja Kristü. Wa'an ja Dios Teety esü nYajnutsokpü'ajtäm Jesukristü mguni'xyüty es mmo'oyüty ja agujk'ajt jotkujk'ajtän.

Titü tyuunk jap Kretü

⁵ Kots mij nyajwe'emy jam Kretü, ja'a es xya'abaadüt yajxón di'ibü naty ak'abaadüyaamp, es xywyin'ixüt ja müjja'ayüty di'ibü túndup majatyü mübüjkpütüjk ñaymyúküdü tu'uk tu'ugü kajpn, dü'un éxtäm oj nduknipeky. ⁶ Ja'a mbajta'agap ja müjja'ay yedyükaty di'ibü kyaj pün mbaat mat ti tyukniwaambétyüty, di'ibü tu'uk je'eyü ñado'oxy, di'ibü 'yu'unk myübejkyüty ja Jesukristü, kyaj tmüdaty ja axükpü jyot wyinmä'añ, myümüdeepy ja tyaak tyeedyüty, es di'ibü kyaj ñugoy kyüxkoy. ⁷ Es mat ko ja mübüjkpütüjkü kywentü'ajtrü di'ibü tü yajtuknipéky ja Diosü tyuunk, koonüm tmünüjxüt wä'adsü jyiky'ajtän, di'ibü kyaj ñaymyüjprajta'agyüty, kyaj jyot'ambeky mat waanü tii, kyaj myü'iiky, kyaj tsyip'uxta'ay, kyaj 'yadseky, es kyaj myeetsy; ⁸ nik ni'igü ja'ay dyajjajtta'agüt oy tsuj mä tyüjk, di'ibü tyiimpy yajxón, tüy'ajtän, wä'ats ja'aybyü, Dios müduumbü, nay'aguwijts nayjyüjkuwijtsüp, ⁹ di'ibü 'yook'ajtypy es jyiky'aty éxtäm ja xprükünü tüy'ajtänbü. Pes dü'un mat ja oybyü xprükün mbaat tjotmükmo'oydyü ja wiinkpüty es jyiky'átüt dü'un. Es nandü'un mbaat ttuk'ixy yü tyügo'oyän di'ibáty kyaj tranüjxa'andü ja tüy'ajtän.

¹⁰ Müt ko ta mayü ja'ayüty di'ibü kyaj ñay'aguwits ñayjyüjkuwítsüty di'ibü ya'xprüküp andakungyujxm, es waanü ni'igü taadüty di'ibü tyukkuwä'anüdap es tkuydyündüt ja israelítüdyü kyostumbü. ¹¹ Koonüm tsyékyüty njajwijtsümbijtäm extü ko nya'amo'onümü taadüty, mat ko

wyooma't wyijtsma'ttup mat ja axuakpu xpujkan, di'ibu tsunaaydyup tukjuun tuktuk, es tyuk'axpujktup di'ibu kyaj nigutikyuty es tganarata'andu ja meeñ.

¹² Pes tu'ugu Kretu ja'ay di'ibu mat ja kyua'umgugajpnyujxm junañ: "Yu Kretu ja'ayuty, du'uñum yu'ujuty 'yanda'akta, kyaxuty, ñuuxuty es du'un éxtam juuyk animalan."

¹³ Tu'y'ajtun taadu. Paaty jujwijtsumbít amujaa, es du'un wa'ats tmudáttat ja mubujkan. ¹⁴ Wa'an tmastu'uttu ja israelítudyu myadya'agyuty, es nandu'unu tadu ja'ayadyu kyutujkan di'ibu tu ttuk'axpuktu ja ja'ay di'ibu 'yaxtijtup ja tu'y'ajtun.

¹⁵ Mat ja di'ibáty myudajttup ja jyot wyinma'añ wa'ats, tugekyu yu'u wyá'adsuty; per di'ibáty kyaj tmabaktu, kyaj tmudaty ja jyot wyinma'añ wa'ats, es ni tii ma yu'u kyawa'adsuty. Pes extu yu jyot wyinma'añ esu jya'ajun tugekyu 'yaxuk'ajtta'ay. ¹⁶ Du'un juna'andu ko t'ixy'attu Dios, per di'ibu tyuundup yajniguxu'kudup ko kyaj tu'y'ajtnaty; pes kyaya'oyjyáwudu es kyaj kyajxykyupaktu, es kyatimtuundup di'ibu oy.

2

Oybyu esu wa'atspu xpujkan

¹ Per di'ibu mij mya'axpákap, ja'a di'ibu nujxp ti'igyu mat ja oybyu xpujkan. ² Tuk'axpuk ja muija'ay yedyujk es ñayjujwijtsumbítudut ku'am, di'ibu naymyay'ajt naywyindsu'kup, oy tnijáwat ja Diosu 'yayuk, esu Dios tpadúnut tsojkan muut es ma'xtujkan muut. ³ Tuk'axpuk nandu'un ja muija'aydyoxytyujkuty es windsu'kan muut jya'ay'átut, kyaj pyi'ts'úw pyi'tskajxut, kyaj myu'uuk myumu'ugudut, es di'ibu yajktup ja oybyu jujwijtsumbijtun. ⁴ Du'un mbaat ttukni'ixudu ja kasaadu uná'ktoxytyujkuty es ttsóktut ja ña'ay es ja 'yu'unk 'yuna'kuty, ⁵ ñayjujwijtsumbítudut, wa'ats jyiky'áttut, tkwenta'áttut ja juun tyujk, ñaygyubákudut ma ña'ay, esu du'un ni pán tkakajxpaadut axuk ja Diosu 'yayuk.

⁶ Tukni'ixudu nandu'un ja uná'ktujkuty es ñayjujwijtsumbítudut. ⁷ Es mo'oy mij ku'am tu'ugu oybyu kajxwíjun esu ijpajtun ma oytyim tiity tugekyu. Ko xytyukni'ixut, tun mat tugekyu windsu'kan esu tuda'aky'ajtun. ⁸ Pün mdukni'ijxup ko nidugekyu tjiky'áttut ja jyiky'ajtanu wa'atspu di'ibu kyaj mbaat pán mat ti yajnide'xyuty, pes net ja Kristu jya'ayadyu myudsip tmudáttat ja tsoydyu'un, ja'a ko ni madsu mbaat tkapaaty yu axuk'ajtan ma yu njiky'ajtn'ajtm.

⁹ Kajxwíj nandu'an ja po'oduumbuty es tmamudówdut ma oytyim tiity yu wyindsán wyindájuty, a'uw agajx es kyaj ñaygyu'adsówdut. ¹⁰ Katu ti ttoñ tmawa'añ. Wa'an t'ity yajxón tuda'aky, es du'an oypyúnaty ijsxu ja jyiky'ajtun ko ja 'yuxpajkunu Dios, yu nYajnutsokpu'ajtam, byeen jyantsy'oy jyantsytsyújuty.

¹¹ Es mut ko Dios dyaka'añ ja ñitsokun ma nidagekyu ja'ayuty, tu xytyuk'ijxum ja 'yoy'ajtun. ¹² Es yu oy'ajtun xytyuk'uxpajkum ko koonum nmastútum ja jiky'ajtanu axuukpu, nnayjyujwitsumbijtam es njiky'ajtam yaa ma tyadu naxwíñadu wijy keju, tuy'ajtun muut es éxtum ja Dios ttseky, ¹³ maanum n'awíjx njup'ijxum ja tiempu ko muj'ajtun muut myina'añ ja Jesukristu, ja'a nmujDios'ajtam esu Yajnutsókpu. ¹⁴ Jesukristu ñaygyuyajku ma ja o'kun ma udsajtam xyjarátum, es du'an oj xyajtsókum ma ja axuk jiky'ajtun, oj xyajwátsum, xyja'a'abujkum, xyja'ay'ajtam es ndu'unum tugekyu di'ibu oy.

¹⁵ Tukni'ixu mij tugekyu tyaadu, es jotmukmo'oydyu es jujwitsumbít mut tugekyu m'ana'amun di'ibáty mmado'oxup. Katu mnayyákyuty es pún mgamuj'ixudut.

3

Dios mubajkputujk pátudup es tyúndut

¹ Tukjamyatstu ko twindsu'ugudut ja yajkutujkpu es myamudówdup ja justisutajkuty, es ttúnut oytyim tiity yajxón, ² katu jya'ayñi'ow jya'ayñiyaaxudu, yuunk naxypy es oyjya'ay'áttup, es dya'ixudut ma 'yaa jyot ko tyuda'agyuty mut nidagekyu ja'ayuty.

³ Pes udsajtam nandu'an ijty ngujuun'ajtam es kyaj ijty nmamado'om ja Dios. Du'an ijty njudijtam éxtum ja ja'ayun di'ibu tu tyu'udugóy es 'yane'emyuty oytyim di'ibu winma'añaty, njiky'ajtam axuuk, nnaywyinnaxuja'am mut tii, ndukmadsip'ajtam tii oypyúnaty es nnaydyuk'ak'ajtam ijty nixim niyam. ⁴ Per ko Dios, yu'u nYajnutsokpu'ajtam, dya'ijxu 'yoy'ajtun esu tsojku ma ja naxwíñadu ja'ay, ⁵ oj xyajnutsókum, kyaj mut ko tuuxyup oynu'unun ti oy ndu'unum, ja'a du'an mut ko tmadaty ja pa'ayo'on mut udsajtam, Espiritu Santakuyxum oj xyajwátsum es oj xumyo'oyum ja jembyu jot winma'añ, éxtumxyup jemy xyajmi'inum jiky'ajtru. ⁶ Mut yu'agyujxmu Jesukristu, nYajnutsokpu'ajtam, Dios tu xumyo'oyum ja Espiritu Santu, ⁷ es myay'ajtunguyxum oy nwa'uma'anum mut ja Dios, es du'an n'awíjx njup'ijxum ja kuma'añ, ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu.

⁸ Tyaadu du'an tuy'ajtun, ndsejpyuts es byeen xyñikajxpátut tugekyu tyaadu, ja'a du'an es di'ibáty myubajktup ja Dios

ñaygyayákudat es ttúnat yu'ayu oybyu. Tyaadu du'an oy es tuump mat nidugekyuty. ⁹ Katu xymyadya'aktu di'ibu ni magatu'unxudu, es ni mganaymyajpajta'aga'anudat nidu'uk nidu'uk wi'ix jyiky'ajttu ja m'aptujkaty, es katu ti mnaydyukwin'ix mnaydyukjajp'ixudu o mnaygyajxytysiigudu mat ja'agyujxmu Moisesu 'yana'amun. Tugekyu taadu ni madsoo mgatu'unxudu.

¹⁰ Es pun ja pun dyajnaywya'xa'añuty ja mubujkrutujk, tukjaygyuku tugok, es pun kyaj kyajxykyupéky, tukjaygyuku jatugok; es pun kyaj mdimmumadóuty, katu xynakytyuñu kwentu. ¹¹ Pesu tadu du'ambu ja'ay kyaj jyiky'aty tuy'ajtan muut, es yu kyu'ambojpkuyajxm ñadyugóuty.

Di'ibu Paablū tyuknipejkyry ja Titu

¹² Naskaħyaambyuats ja Artemus o ja Tikiku. Ko jya'tut, tun esats xynija'tut Nikópolis kajpnóty, mat ko du'anats tū ndukniwitsu ko nyajnaxa'añuts ja xux po'o jar. ¹³ Pun mabaat mmada'aky, puduku yu Zenus esu Apolus, es xymyo'oyut di'ibu tugoy'ajtxup, es dyajtu'uyo'oyut ja ñu'u tyu'u kudiihu ti tyugoy'ajtxudat. ¹⁴ Tukni'ixudu yu nmagu'uk'ajtam nandu'an es ttúndat ja oybyu es tpudákudat di'ibu tugoy'ajtxup, esu jyiky'ajtan tyúnat.

Kajxpo'ħun

¹⁵ Nidugekyu nmagu'uk'ajtam di'ibats ja yam muut n'ittu, mdukniğaxudu ja Dioskajxy. MayDios xy'anumudu nmagu'uktujk'ajtam. Wa'an ja Dios mgunu'xudu nidugekyuty miidsuty.

Neky Di'ibü Paablü Tyuknigajx Ja Filemón

¹ Ëj Paablü. Tsimsdyunaabyuts mat kots ngajxwa'xy ja Jesukristü 'yayuk. Ëj esü nmügu'uk'ajtüm Timotee nduknigáxtüdsü tyädü neky mij, mämüduumbü, mügu'uk Filemón, ² es yü Jesukristü myüduumbüty di'ibü naymyujküdüp mä mdüjk, éxtüm nmügu'uk'ajtüm Apyü esü Arkipü, di'ibü müüt nmüdu'unüm ja Jesukristü. ³ Wa'an ja Dios Teety esü Nindsün'ajtüm Jesukristü mgunu'xüdü nidügekyü miüdsüty, es mmo'oyüdü ja agujk'ajt jotkujk'ajtün.

Filemongü tsyojkün esü myübüjkün

⁴ Kots ngajxta'aky, dü'üñümts njä'aygyüda'aky ja Dios mijtskyüjxm, ⁵ mat kots tü nmüdooy wi'ix xymyübeky ja Nindsün'ajtüm Jesús es ko xytsyeky pünüty Diosü jya'a'ajtypy. ⁶ N'amdeebüts ja Dios es dü'üñüm x'üxtä'ayüt wi'ixü jä'ay xytyuknijáwüdüät ja di'ibü nmübüjküm, esü dü'ün xywyinmüdooda'ayüt tügekyü ja oy'ajtün di'ibü nmüdajtüm jä'agyüjxm ko ti'igyü n'ijtüm müdü Kristü. ⁷ Jotkujküs es xondáküts mat ja mdsojkün, ja'a ko mat mij mügu'ugítü, ja Diosü jya'ayüty tü 'yagujk jyotkujküdü.

Paablü ja Filemón t'amdooy ja may'ajtün mat ja Onesimükyüjxm

⁸ Paaty müdü tyäädü, oy éxtümü Jesukristü 'yapóstülü xypyátpüts es nduk'ana'amüt di'ibü mdünüp, ⁹ njamünü'xtä'agaampy tsojküngyüjxm. Ëj Paablü, müjja'ayñüts es tyámüts ndsimsdyünü mat kots nmüdüñ ja Jesukristü, ¹⁰ n'amdeepy tu'ugü may'ajtün mat yü'ügyüjxm Onésimü, di'ibüts üj nmüdajtypy éxtümdsü n'u'ungün, ja'a ko üjts ja'a tü ndukmübeky ja Kristü ko oj xykyu'ixy yäa mäts ndsimsdyünü.

¹¹ Tüüyüp yü Onésimü ni ti tu'unün mgamooyü, per tyam mdü'unxüdübü net yajxón, éxtümts üj tü xymyüdüñ ja yam. ¹² Nduknigajxümbijtypy jatügok, oyxyüp jyädü'ün'ajtrü éxtümdsü ngü'üm jotün. Pes axajü yajxón. ¹³ Ëj tüüxyüpts njajünä'añ esxyüp 'yakwe'emy mat üj, esxyüp xymyüdüñüts mä mij mjapaadyüty määnümts n'aktsimsdyünü mat yü'ügyüjxm kots ngajxwa'xy ja oybyü ayuk. ¹⁴ Per kyajts njatyimtseky es xyjatyimpudüküdüts pün kyaj mij mjünä'añ. Ndsejpyüts esüts xypyüdüküt mat mij ja mgü'amdsojkün, paaty kyajts n'ak'yajwü'amüya'añ ja Onésimü ja yam. ¹⁵ Wa'anü da Onésimü oj mmastu'udyüty waanü tiempü, es

tyam xymyadátat winu xuu winu tiempu, ¹⁶ kyaj ñakydyu'unuty éxtam tu'ugu ja'ay juybyu, tyam du'un waanu oy éxtam tu'ugu mugu'uk di'ibu njantsytsyejpy. Uj njantsytsyejpyats byeen, per mij mbátap es xytsyókut waanu ni'igu, kyajnum éxtamu ja'ay juybyu, per waanu oy éxtam tu'ugu mugu'uk di'ibu jemyñum t'axaju Nindsun'ajtam.

¹⁷ Paaty mugu'ugitu Filemón, pan xy'axkajrats éxtam mij mmmaduumbu ma yu Nindsun'ajtam Jesukristu, tunu may'ajtun, axaju Onésimu éxtam jyawu uj ku'um xy'axajuts. ¹⁸ Pan tu oynu'unun mmdugóyuty, o pan jaa wi'ix tsoo xymyujuy xymyugwéntaty, tukkabajtkuts uj mij. ¹⁹ Uj Paablu, tyadu nja'ayuts mudusu ngu'am letru: Ujts ngubátap. Oy jyambaadaty uj mij ndukjamyetsy ko xymyuni'xy'ajtrats uj mij mudu mgu'am jiky'ajtun, mut ko ujtsu du'un di'ibu mduknija'aju ja Jesukristu ñitsokun. ²⁰ Mugu'ugitu, tunu tyadu may'ajtun di'ibu n'amdeepy nbajktseepy mut ja Nindsun'ajtam Jesukristukyujxm, es du'unuts xyajxonda'agut. Tun éxtam tukka'ax'ajtam ma Kristu.

²¹ Nnijayu mut ko ndukmu'awdajtupts ko mguydyúnur, es nnija'abuts ko mdúnur waanu ni'igu kadiinum di'ibu yam n'amdeepy. ²² Nandu'un n'amdoy es xy'axkúkaduts ja njajttákn, mut ko njajp'ijxypyats ko mut yu'ugyujxmu m'amdo'o mbajktso'onaty miidsuty, Diósuts xymyo'oyur esuts n'awa'atspudsámut es najx ngu'ixtu.

Kajxpo'xun

²³ MayDiósuk jyuna'añ ja Epafrus, yu nmadsimyjya'ayuts mut yu'ugyujxmu Jesukristu. ²⁴ Nandu'un mduknigáxudu Dioskajxy ja Markus, Aristarku, Demus esu Lukus di'ibuts xypyudujkadur ma ja tuunk.

²⁵ Wa'an miidsu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu.

Neky Di'ibü Yajtuknigajxtü Ja Ebreëü Ja'ayuty

Jesukristükyüjxmü Dios kyajxy

¹ Tim jékyur kanak ok es kanak naxü Dios ttukmugajxy ja kyugajxputy ja n'aptajk'ajtam, ² per naamnam xytyukmugajxam ja 'yU'unk. Yü 'yU'unk müdü Dios dyajkojy tugekyü di'ibü jaa'ajtp, es tü tmo'oy tugekyü éxtümü kyuma'añ. ³ Ja Diosü 'yU'unk yu'ü dü'ün jajp éxtümü Dios Teety, es yu'ü dü'ünü Dios nandü'ün éxtümü Dios Teety. Tugekyü di'ibü tsajpótm es yä naxwiiñ ye'epy es 'yity éxtüm t'ane'emy mat ja myak'ajtan.

Waanü müj ja Jesús küdiinam ja ánküsuty

Jesukristü yu'ü tü xyajpojpnitago'oyam üdsajtam naxwiiñdü ja'ayuty, es óknam ñaxwe'tsy aga'añdsyoo mä Dios Teety yajkutíky tsajpótm. ⁴ Paaty tü ttukja'ty ja Jesús tamedátat ni'igü müj'ajtan küdiinamü ánküsuty, pes tü t'axajü éxtümü kyuma'añ ja xyü waanü müj küdiinamü ánküsuty. ⁵ Mat ko Dios ni na'a tka'anmaay ni tu'ugü anklus:

Üjts mij xyTyeety'ajtp.

Tyámats nguxu'ugut kots mij n'U'unk'áty.

Es nan kyajü Dios t'anmaay ni tu'ugü anklus:

Üjts mij xyTyeety'átur,

es mijts n'U'unk'átur.

⁶ Nandü'ün ko Dios tkaxa'añ yä naxwiiñ ja 'Yu'unk di'ibü ijtp éxtümü ka'axkópk, dü'ün jyuna'añ:

Wa'anü n'ánklusats t'awdátyuty.

⁷ Es ko Dios xytyuk'ixá'anam wi'ixü dü'ünü 'yánklusuty, dü'ün jyuna'añ:

Dios ñaskajxur ja 'yanklus éxtümü poj, es éxtümü jynya'angun.

⁸ Per ko Dios tnimadya'aky ja 'yU'unk, dü'ün jyuna'añ:

Mij Dios, winü xü winü tiempo ja mgutujkan 'yity,

myajkutúkar mat ja tay'ajtan.

⁹ Mat ko tü xytsyegy ja tay'ajtan es tü xy'uxtijy di'ibü axuuk; paaty tü ni'igü nmo'oy ja xondakün küdiinamü mmügu'uktajkuty.

¹⁰ Es nandü'ün ja Dios t'anamü ja 'yU'unk:

Mij Windsün, tim jékyur xyajtsone'ky xyajtsondáky ja naxwiiñdü,

es mij kü'am xyryujtáky ja tsajp.

¹¹ Yu'üjuty tugooydy'aaydyur, per mij mwü'amur winü xü winü tiempo.

Nidugekyu yu'ujuty 'yamujudya'ayut éxtamu wit tyiky;
 12 es du'an xy'adijmúkat éxtamu tuk wit, es xyajtugátsut,
 per mij du'uñam m'ity éxtam m'ity,
 kyaj mjiky'ajtun kyukáxut.

13 Dios ni na'a tka'anmaay ni tu'ugu anklus:

U'uñu mats n'aga'añdsyoo,
 extu kots nbajta'agut ja mmúdsip mdekyryatka'p.

14 Ja ánkusuty, ja'ajun yu'ujuty, es yajkéxy es tpujúkadut ja
 di'ibáty 'yaxajuyándup ja nitsokun.

2

Waanu ni'igu nbadu'unum ja Diosu 'yuxprijkun

1 Paaty, tim tsojkap es ni'igu nbadu'unum ja Diosu
 'yuxprijkun di'ibu nmúdo'om, kadiibu ndugo'oyum.

2 Ja xprijkun di'ibu yajmoodyu ja n'aptujk'ajtam
 ankluskyujxmuty, yu'u situy tu ya'ixy ko tyuy'ajtanuty,
 mat ko di'ibáty kyaj tkuudyuundu, tyukkumúdoó éxtam
 pyaadyuty. 3 Pes, žwi'ix mbaat údsajtam nyajnimaxum

pun kyaj ndu'unumu kwentu es kyaj n'axájumu tadu muj
 nitsokun? Pesu Nindsun'ajtam Jesukristu ku'um jawyiin
 oj tadu tkajxwa'xy, es ja 'yapóstulaty di'ibu 'yaxájudu ja
 'yuxprijkun, yu'ujuty yajtuy'ajtundujkudu. 4 Dios ya'ijxu ko
 tyuy'ajtanuty mat ko tmooy ja myuduumbaty es ttúnat kanaak
 ja muj'ajtan esu ijxwu'amun, es dyajwa'xy ja Espírítu Santu
 myadakun éxtam yu'u ttsejky.

Yajpajta'aky ja Jesús éxtamu ja'ay

5 Dios kyaj tu tpujta'aky ja 'yánklusuty es 'yana'amut ma yu
 jembyu naxwíñudu di'ibu itaamp. 6 Per jap tu'ugu lugaar ma
 yu Diosu jyaaybyajtun ma jyuna'añ:

Dios, žti tso'ajttap ja ja'ayuty,
 ti ko xyjamyetsy es xytyuñu kwentu?

7 Tu tuk tiempu xya'amutsk'aty ja ja'ay kadiinam ja ánkusuty;
 mij tu xpyujta'aky es 'yítut mat ja muj'ajtan esu windsu'kun,

8 mij tu xpyujta'aky es yu'u tniwindsun'átut tugekyu di'ibu
 ijtp.

Ko tpujtáky esu ja'ay twindsun'áttut tugekyu di'ibu ijtp, kyaj
 ti oj wye'emy di'ibu ana'amudup. Per kyajnum n'ijxum
 pun mómúdoop oytyiity tugekyu. 9 Per n'ijxum ja Jesús,

di'ibu Dios puyták waanu tiempu esu ánkusuty muj 'yítut
 kadiinamu Jesús, es tyam 'yo'kungyujxm ko 'yayooy tmúdaty
 éxtamu may'aty ja muj'ajtan esu windsu'kun, es du'an ja Dios
 myay'ajtangyujxmu Jesús dyajnax dyajkaxut ja adsu'ux o'kun
 es nidugekyu ja'ay ttuk'oy'áttut.

10 Tugekyu di'ibu ijtp 'yity mat Dioskyujxm, es yu'ugyujxm
 tugekyu 'yity. Dios jyatsojk dyajnujxa'añ tsajpótm ja ja'ayuty

éxtam̄ 'yu'ungun, paaty tkejxy ja Jesús es 'yayówt̄ mā 'ye'ky, m̄t ko d̄u'nn̄ d̄n ja Jesús mbaat̄ dyajpojpn̄itugódyu ja ja'ayaty es dyajnitso'ogat. ¹¹ Es ja di'ib̄u ja'ay yajnitsékypy es ja ja'ay di'ibat̄y yajnitso'ogad̄p, ti'iḡy ja Tyeety. Paaty kyaj ja Jesús ttuktsoydyúñ es jyana'an̄at ko tm̄ga'axaty, ¹² éxtam̄ jyana'añ mā ja Dios̄u jyaaybyajt̄n:

Dios, h̄jtsats mij nduk'ixy'át̄p ja nm̄ga'axadyats, es n'áw̄ad̄ts ja m'alabanz̄u mā m̄ub̄jkr̄t̄ujk̄ ñaymyúk̄d̄u.

¹³ Es nand̄u'nn̄ jyana'añ:

Ëj nb̄jt̄ákyr̄yats ja njot n'án̄m̄ats mā Dios.

Es nand̄u'nn̄ jyana'añ:

Tyaats̄ ūj, m̄t ja u'ungaty di'ib̄uds̄u Dios xymyooy.

¹⁴ D̄u'nn̄ éxtam̄ ja'ay ja nini'x es̄u ne'pyñ̄ tm̄datt̄u, nand̄u'nn̄ ja Jesús 'yijty éxtam̄ ja'ayaty, es m̄t ko 'ye'ky tkutujk̄nju'ty di'ib̄u yajja'ay'o'kp, ja'a njana'an̄am̄ ja m̄jku'ugópk, ¹⁵ es d̄u'nn̄ dyajnitso'oktat̄ di'ib̄u tsȳu'k̄ad̄p ja o'k̄un mabaat̄ jyiky'att̄u éxtam̄ tuumb̄u juubȳn. ¹⁶ Pes ja Jesús kyaj myiñ̄ es tpud̄uk̄yáñ̄ ja ánk̄l̄asaty, ȳ'u sitaȳu ja Abraan̄u tȳamp̄ 'yaadsaty. ¹⁷ Es paadȳu Dios tr̄ajt̄áky éxtam̄ naxw̄iñ̄d̄u ja'ayaty es d̄u'nn̄ tr̄a'ayówt̄ ja ja'ay ko Dios tm̄dúñ̄, es d̄u'nn̄, éxtam̄ teedywyinds̄ungópk tuda'akyp̄y, tr̄ajt̄a'agat̄ ja winds̄u'k̄un es ja ja'ay yajpojpn̄uma'xat. ¹⁸ Es m̄t ko Jesús k̄u'um̄ t̄u 'yayoy ko ja m̄jku'u jyayajpekytyun̄an̄u, paaty mbaat̄ tyam̄ tpud̄úk̄d̄u nand̄u'nn̄ nid̄ugekyu di'ibat̄y ja ka'oybȳu tsyejpy es pyekytyún̄at.

3

Waan̄u m̄j ja Jesús k̄udiin̄am̄ ja Moisés

¹ M̄gu'ugítaty, Dios̄u jya'ayaty, p̄an̄aty ja Dios wooj̄d̄u, p̄jta'akt̄u m̄jot mwinm̄a'ñ̄ t̄ugekyu mā Jesús, apóst̄al̄u es teedywyinds̄ungópk di'ib̄u ngajxw̄a'x̄am̄ mā ja ja'ayaty.

² Pes̄u Jesús kyuydyuun̄ t̄ugekyu di'ib̄u Dios tuk'ana'am̄u ttún̄at, d̄u'nn̄ éxtam̄ Moisés nand̄u'nn̄ tkuydyuúñ̄ ko Dios pyujt̄áky es tnigopk'át̄at̄ nid̄ugekyu ja Dios̄u jya'ayaty. ³ Per̄u Jesús pát̄p̄ ni'iḡu winds̄u'k̄un k̄udiin̄am̄ Moisés, d̄u'nn̄ éxtam̄ di'ib̄u kyejpy tu'uḡu t̄ujk̄ pát̄p̄ ni'iḡu winds̄u'k̄un k̄udiin̄am̄ ja t̄ujk̄ di'ib̄u t̄u tkojy. ⁴ T̄ugekyu t̄ujk̄, tam̄ di'ib̄u yajkój̄p̄. Nand̄u'nn̄ jajtr̄p̄ d̄u'nn̄ Dios di'ib̄u yajkoj̄ n̄u'nn̄ t̄ugekyu jyaajty.

⁵ Moisés, éxtam̄ tu'uḡu m̄duumb̄u, ȳ'u sitaȳ mȳduun̄ yajxón̄u Dios mā ja Dios̄u jya'ayaty, es t'awa'an̄u tii ja Dios kyajxaampy ókn̄am. ⁶ Per̄u Krist̄u, éxtam̄ Dios̄u 'yU'unk, tyiimpy ja oybȳu mā Dios̄u jya'ayaty, es udsajt̄am̄ d̄u'nn̄ xyja'ay'ajt̄am̄ p̄n̄ n'akm̄ub̄jkm̄ ȳ'u es amumdu'uk̄ jot n'awijx̄am̄ di'ib̄u xyt̄yukw̄and̄ák̄am.

Po'xtákn mā Dios

⁷ Paaty jyuna'añ ja Espírítu Santu mā ja Salmu neky:

Pun mmūdoodap tyam ja Diosu 'yayuk,

⁸ katu m'aā mjot xyryujta'aktu juun,

éxtam 'yadutstu ja m'aptujkuty ko tnibudu'ktu ja Dios es twinma'añ'ijxtu jam muj ittum.

⁹ Es ja Dios jyunañ:

Oy miidsudyu m'aptujk tja'ijxtu justyikxy jumajt di'ibats nduun mā ja muj it,

xywyinma'añ'ijxtats ja'a.

¹⁰ Paadyuts n'ajku mut yu'ujuty, es njunañuts:

“Du'ñam tadu ja'ayuty wiink tu'ujum yo'oydyup mā jyot wyinma'añ,

es kyaj tu tpaduna'andu ja nnu'u ndu'ujats.”

¹¹ Paadyuts oj nwan'da'aky madsu n'aku,

esats njunañ: “Ni na'a taaduty kyatáku mut madsu nbo'xtákn.”

¹² Paaty miits mugu'ugítuty, naygywentu'átudu kadiibu ni tu'uk miits tkamadátut ja jyot wyinma'añ axuk es t'uxtíjudu Nindsun'ajtam Dios. ¹³ Ni'igu bom bom mnay'uwi mnaygyajxwíjmut nixim niyam, éxtam ja Diosu 'yayuk jyuna'añ “tyam”, es kadiibu ja pojru mwin'uunmut es myajju'unxudut ja mjot mwinma'añuty. ¹⁴ Mut ko mdu Kristu nbátam ja oy'ajtan, yu'uy ko Dios nmadu'unum mabaat njiky'ajtam, du'ñam nmubjukam éxtam ko oj nmubjktso'onum Kristu.

¹⁵ Yu'u 'yandijpy ja Diosu jyaaybyajtan mā du'un jyuna'añ:

Pun mmūdoogujkudap ja Diosu 'yayuk tyam,

katu juun xymydattu mjot mwinma'añuty éxtam 'yadutstu ja di'ibáty ñibudu'ktu Dios.

¹⁶ ¿Es pánudyu dnu tyadu 'yandijpy ja di'ibáty myūdoodu es tudsip'ajttu Dios? Ja'a du'unuty nidugekyu di'ibu natyu Moisés tu dyajpudsúmdu mā Ejiptu ñax. ¹⁷ ¿Es pánudyu Dios yajjot'ambujk justyikxy jumajt? Ja'a du'unuty di'ibáty pekytyuundu es 'yo'ktaadyu jam muj ittum. ¹⁸ ¿Es pánudyu Dios tyuknibujtáku es twandaky es kyaj tyáku mut mā Diosu pyo'xtákn? Ja'a du'un di'ibu kyaj tmūdoodu Dios. ¹⁹ Es mut yu'u Dios xytyuk'ijxum ko kyaj oj mbaat tyáku ja'agyujxm ko kyaj myubjukdu.

4

¹ Paaty naygywentu'ajtam, ja'a ko tyambaadu Dios xywandákum es mbaat ndujkum mā yu'u pyo'xtákn, éxkum miidsuty nidu'uk mgatáku jap, ² mut ko yajtukmugajxum udsajtam nandu'un ja oybyu ayuk, du'un éxtam ja'ajuty; per ni w'ix kyatu'unxudu ko tmūdoodu, mut ko kyaj tmubjktu di'ibu Dios wandáku. ³ Per udsajtam, di'ibáty nmubjukum,

tujkum mā Diosu pyo'xtákn; per di'ibáty kyaj tmabujktu, du'an yu'ujuty éxtam ja Dios jyunáñ:

Ajkupts mat yu'ujuty, es tuts nwanđa'aky ko ni na'a taaduty kyatúkdut madsu nbo'xtákn.

Du'an jyunáñ oy tjatuundaay tugekyu ko oj dyajkojy ja naxwíñudu, ⁴ mat ko mā ja Diosu jyaaybyajtun tmadya'aky mā ja myujxutujk xubū:

Ko tyuunk ttuundaay, kyumjuxtujk xubū oj pye'xy.

⁵ Mā jatuk peky ja Diosu jyaaybyajtun jyuná'añ:

Kyaj tyúkdut madsu nbo'xtákn.

⁶ Yu'u xytyukjaygyujkum ko naaguty 'yaktukya'andunam mā tadu po'xtákn. Púnuty jawyiin ya'awa'anudu ja oybyu ayuk kyajyūm oj tyúkdū, ja'agyujxm ko tkamumdoodu. ⁷ Paaty ja Dios trujtáky tu'ugu jembyu tiempu, éxtam ja Diosu 'yayuk jyuná'añ "tyam", éxtamu Davit waanu óknūm tmadyaky mā ja Diosu jyaaybyajtun:

Pun mmudoogujkudup ja Diosu 'yayuk tyam, katu juun xymudattu mjot mwinmá'añuty.

⁸ Pes, kooxyup ja Joswee oj dyajnajxtu ja israelítuty es dyajtúkxyup mā yu Diosu pyo'xtákn, kyajxyup ja Dios oj tnigajxy ja wiinkru tiempu. ⁹ Paaty njaygyujkum ko je'euyūm wye'emyñūm pūjke'eky tu'ugu po'xtákn mā pyo'xtat ja Diosu jya'ayuty; ¹⁰ es di'ibu tu tyujkūnū mā tyadu po'xtákn es tam pyo'xnu, tu ja tyuunk ttuunda'ay, du'an éxtam ja Dios pye'xy ko tyuunk ttuundaay. ¹¹ Pes n'okjottūgo'oyūm es ndujkum mā yu tadu po'xtákn, kudiibu ni tu'uk tkapanujxtat di'ibáty kyaj tmabujktu Dios.

¹² Ja'a ko yu Dios ja 'yayuk myudajtypy ja muk'ajtun es ja'agyujxm jyaaty ja jiky'ajtun. Tyuktujkdyaapy mā ni tu'ugu espaadu di'ibu majtsku 'yaa mbaat kyatuku, tujkup mā ti ja ja'ay wyinmaaydyup o tsojktup, yajniuxe'kyry nidugekyu ja ja'ayū jya'ay'ajtun. ¹³ Dios ñija'adyaapy tugekyu di'ibu ijtr. Mat ja Dios, kyaj ti 'yity ayu'udsyu, tugekyu 'yity iix nide'xy mā yu'u di'ibu koonūm ndukkudukya'anūm ja ngwentu'ajtam.

Jesukristu teedywyindsungopk'ajtp

¹⁴ Es nandu'an nmudajtam yu ndeedywyindsungopk'ajtam jam tsajpótm. Yu'u du'an ja Jesús, Diosu 'yU'unk, di'ibu tu ñujxnu tsajpótm. Paadyu du'an n'aktimmubujkum ja Dios mat winu njot'ajtam. ¹⁵ Pes yu ndeedywyindsungopk'ajtam yajxón tnijawu yu n'ayo'on'ajt njotmay'ajtam es ko tyugoy'aty ja nmujaa'ajtam, mat ko Jesús ku'am tmamadaky ja ayo'on jotmay ko ja mājku'u jyayajpekytyunānū, éxtam udsajtam nandu'an nyajnajxum. ¹⁶ Paaty n'okninujxum ja Dios mā yajkutiky, mat ko nnija'am ko yu'u xymyo'oya'anūm ja

pa'ayo'on, es myay'ajtungyujxm xpyudakuya'anum ma
udsajtum xytyugoy'ajtxum.

5

¹ Ya naxwiiñ yu teedywyindsungópkaty yajtukwijtstútp
ma yu ja'ayuty, es yajtuknikajxpéty éxtum ja ja'ayuty ja
kyudunaabyu ma Dios, es tmay'at twindsu'ugut ja Dios
mut ja'agyujxm ja ja'ayudyu pyojpu. ² Es komu tadu
teedywyindsungópkaty pojpu ja'ayuty nandu'un, mbaat
tmudaty ja pa'ayo'on mut ja tsuudujkuty es di'ibu tuundagooy
kajxtugoodyup, ³ paaty koonum tmo'oyut ja Dios ja
windsu'kun mut ja'agyujxmu kyumambojpu, nandu'un mut
ja'agyujxmu ja'ayudyu pyojpu.

⁴ Ni pán mbaat kyanaybyujta'agyuty ku'um éxtumu teedy-
wyindsungópk, Dios yu'u du'un di'ibu wyin'ijxpy di'ibu
yajtukyaampy ma tyadu tuunk, du'un éxtum jékyp twin'ijxy
ja Arón. ⁵ Es nan ni yu Kristu kyanaybyujtaku ku'um éxtumu
teedywyindsungópk, Dios yu'u du'un di'ibu pyujtak ja Kristu,
éxtum jyunañ ma jyaabyajtun:

Ujts mij xyTyeety'ajtp.

Tyámats ngu'ugut kots mij n'U'unk'áty.

⁶ Es nandu'un jaabybéty 'yity jatuk peky:

Mijtsu du'un mdeety'ajtp winu xuu winu tiempu,

du'un éxtumu Melkisedek.

⁷ Ko tyadu Jesús jyiky'ajty ya naxwiiñ, net kyajxtáky es
mak jynny, es t'amdooy tpujktsooy ja Dios di'ibu mbaat
kyutiky es kyaj ja Jesús ttuknáxut ja o'kun. Amadoonajxu
Dios ja'agyujxm ko tmamdooy. ⁸ Es oy jyaDios'u'unguty,
jyajt tmamdoowut ja Tyeety ja'agyujxm ko 'yayooy; ⁹ es
ko ttuundaay tugekyu di'ibu Dios tsyejpy, ja'agyujxm
dyajnutséky winu xuu winu tiempu nidugekyu di'ibáty
nandu'un mamdooyup, ¹⁰ es ja Dios tu pyujta'agyuty
teedywyindsungópk, du'un éxtumu Melkisedek.

Kujotmay ko nmastútum ja mubujkun

¹¹ Taanum may di'ibats n'aktukjagyukyaampy, per tsip
es ndukni'ixudut miidsuty, mut ko tu mjumbittu kujuun.

¹² Taaxyup miidsuty mjaya'axpujknú ma wiinkpáty, mut ko
tu jyajknú ma miits xy'axájudu Jesús; per mdagoy'ajtxudup
pán mduk'axpúkadup jatugok jemy ja tuj'ajtun di'ibu kyaj
tsyíraty ma Diosu 'yayuk. Pes miidsuty du'un m'ak'ittu
éxtumu maxu'ungun di'ibu kyaj mbaat tje'xy ja kudu'utspu,
tsyojktup pán yajtsi'idsudup. ¹³ ¿Es wil'ix mbaat tu'ugu
maxu'ungu'unk di'ibu tsi'tsp nduk'axpujknú ja jiky'ajtanu
oybyu es di'ibu axuuk? Kyaj mbaat tjagyuku, ¿kudii? ¹⁴ Esu
tadu je'xyu tu'utspu, yu'u je'eyu taadu pán myudajtypy ja tyuts;

es nandu'un ja xprajkunu tsippe, yu'u jyaygyujkar je'eyu ja ja'ay di'ibu mbaat tmawinma'añbyaaty yu oybyu esu axuukpu.

6

¹ Nyajtu'uyo'oyam ja Diosu 'yayuk koonam oy nnija'am di'ibu Dios tsyejpy. Kyaj natim ja'ayam ndu'un ngajxam di'ibu tu nyajtukni'ijxam ko Kristu nmubajktso'onam, ja'a ko tárnam may di'ibu yajnijawyaamp. Kyaj ja'ayam jatugok ndu'un ngajxam wi'ix tseky ko ja'ay tmatstu'uty ja axuk jiky'ajtun es kyaj jajpaadut ja ayo'on winu xuu winu tiempu, ko yajmubéky ja Dios, ² ko ja'ay yajmubéty, ko ja'ay yajku'unixajy, ko ja o'kpu jyikyryáktut es yajpayo'oydyut, tam di'ibu yajmo'oydyur ja ayo'on winu xuu winu tiempu es tam di'ibu yajmo'oydyur ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ³ Ndu'unumu du'un pan junaambu Dios.

⁴ Ja ja'ayty di'ibu tu tnijáwudu ja Diosu jya'a, di'ibu tu t'axájudu ja Diosu myadaku, di'ibu tu ja Espiritu Santu tmadatu, ⁵ di'ibu tu t'ixtu ko oy ja Diosu 'yayuk es ja muk'ajtun di'ibu miimp kudakp, ⁶ ko du'ambu ja'ay pyekykya'adu es jatugok jyiky'attu axuuk éxtam 'yijty jyiky'attu, kyaj 'yok'o'oyanu es jatugok jyumbítut ma Dios. Du'un tpaaty éxtamxyur ja Diosu 'yU'unk jatugok dyajkruuzpáttu esu Diosu jya'a yajnixi'iky yajtukxi'iky. ⁷ Pes yu'u du'un éxtamu kam di'ibu 'yuktatsypy ja nuu tuu. Panu tyadu kam yajwindiipy ja pyajta'aky di'ibu yajtuunur, Dios kunu'xadur; ⁸ per pan je'eyu 'yapyñbyudsemy, kyaj tsyobaaty. Tyadu kam tim tsojk yajkajxpoka'añ es yajnino'oga'añ.

N'awijx njajp'ijxam di'ibu ti'igyu xya'ijtun

⁹ Oyats miidsadyu du'un njanija'ayubudu, magu'ugítaty, ndukma'awdajtupts ko kyaj miits xymyastu'uttu ja Kristu es kyaj xy'uxtijtu ja nitsokun di'ibu yu'u yajkypy. ¹⁰ Dios tyiimpy éxtam pyaadyaty; kyaj tja'aydyagóyut di'ibu miidsaty oy mduundur. Dios jyamyátsur ko miits xya'ijxudu mdsojkan mat ja jya'ayaty, mat ko xypyudajkudu es du'añam xy'aktimpudákudu. ¹¹ Ndsejpyats es miits nidu'uk nidu'uk xy'aktimmadúndut ja Dios mat winu m'aa mjot mabaat mjiky'attu, es du'un xypyaattut ja oy'ajtun di'ibu m'awíxtur. ¹² Kyajts ndseky mjumbítut nuux, ni'igu xypyanyxtut ja tyu'unanaty ja di'ibu myaduundur ja Dios madu ma'xtujkan, es du'un t'axájudu ja kyuma'añ di'ibu Dios oj twanda'aky.

¹³ Es du'un jajty mat ja Abraan. Dios wandaku es jynáñ ko tkuydyuna'añ. Pes kom kyaj 'yity ni pan di'ibu ni'igu tmadaty ja maj'ajtun panxyur muut tpujta'aky ja wandakan, ta Dios ñajyynanu ku'am. ¹⁴ Du'un jynáñ: "Tay'ajtun ko njantsykyunu'xaampy es nmo'oyaampy ja

mduamp m'aats tugoymyay. Ƨj Dios, nwandákyryuts.”
 15 Abraan myubujk ja Dios ma'xtujkun muut, paaty t'axaju di'ibu Dios tukniwandaku.

16 Ko ja ja'ayaty tmo'oya'andu ja mak'ajtun esu tay'ajtun di'ibu kyajxtup, net tmo'oydyu ja mak'ajtun mat ko dyajtestiigu'áty di'ibu maju kyutujkun, es jyuna'andu: “iPor tsyos!”, es du'un dyajtydyuku ja myadya'aky. 17 Paadyu Dios nandu'un tmooy ja mak'ajtun ja wyandakun ko jyunañ ko kyudyunup di'ibu wyandak. Es du'un ttuuñ es ttuk'ixtat ja di'ibáty kyumayaampy ko kyaj tkakudyunut tugekyu di'ibu wyandak, kyudyunaambyu'u. 18 Kyaj mbaadu Dios 'yanda'aky. Yu'u tu xumyo'oyum yu wyandakun mat ja tay'ajtun. Yu'u du'un xyajjotkujkam nidagekyu udsajtam di'ibáty ninajxudup es ñitso'ogut, es du'un ja Dios tu xumyo'oyum es nmudajtam tay'ajtun ko ndujkam tsajpótm es n'ijtam mat yu'u. 19 Ja awijx jajp'ijxun di'ibu nmudajtam, ja'a ti'igyu ya'ijtypy ja njot'ajt nwinma'añ'ajtam éxtam ja pujxn di'ibu ja barku wyo'on'ijtypy mejuñóty es kyaj ma ñejxu ja barku. Du'un udsajtam n'ijtam éxtamxyup nnajxum ma ja maj tsajptajku 'yadydyuk es n'ijtam mudu Dios ma Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar. 20 Jap oj tyuku ja Jesús es ja nu'u tu'u xya'awátsxum, esu du'un jyajty es 'yitat teedywyindsungórk winu xuu winu tiempu, du'un éxtamu Melkisedek.

7

Du'unu Jesús tyeety'áty éxtamu Melkisedek

1 Tyadu Melkisedek, Salem ryey ijty es teety di'ibu myuduun ja Diosu Tsajpótmudu. Ko Abraan jyumbijty ma oj tu tsiptuñ naty ma tu tmamada'aky ja réyaty, tyadu Melkisedek tso'oñ es oj tjajp'yo'oy ja Abraan, es tkuni'xy. 2 Netu Abraan tmooy ja Melkisedek tuk peky di'ibu wa'x majk peky di'ibu naty tu tpujku ja réyaty ma tsiptuuñ. Yu xuu Melkisedek ja'a 'yandiipy “Rey Tay'ajtanduumba”, es nandu'un “Salem ryey” ja'a 'yandiipy “Rey Di'ibu Yajtsipwa'xp.” 3 Yu Diosu jyaabyajtun kyaj xtyukmamadyakum púnu dun ijty tyaak'ajtypy es tyeety'ajtypy, es púnu du'un ijty 'yapteety'ajttup; ni xky-atukmamadyakum ko myiñ jyajty es ni xkyu'anma'ayum ko tu 'yeeky. Ma tyaadu tugekyu du'un kyaxe'eky éxtam ja Diosu 'yU'unk, es teety'ajtpum winu xuu winu tiempu.

4 Pes, jaygyuku wi'ix jyantsymyujudyu tyadu Melkisedek. Yu n'apteety'ajtam Abraan tmooy tuk peky di'ibu wa'x majk peky di'ibu naty tu tpujku ja réyaty ma tsiptuuñ. 5 Du'un ja Moisesu 'yana'amun jyuna'añ ko ja teedyaty di'ibu yu Leví tyuamp 'yaadsaty, yu'u yajmo'oydyup tuk peky ko wya'xy majk peky ja myu'israelitu ja'ayaty ja pyajta'agyaty, oyu

tyāaduty nandu'ñ jya'u'ujuty ja Abraãnu tyuamp 'yaadsuty. ⁶ Peru Melkisedek, oy kyau'u'adyu Levi tyuamp 'yaats, yajmooy tuk peky di'ibu majk peky wa'x ma ja Abraãn, di'ibu naty tu t'axaju ja Diosu wyandakun, esu Melkisedek kyunu'x ja Abraãn. ⁷ Es wa'ats yajnijawu ko di'ibu kunu'xp, ni'igu myujuty kadiinam di'ibu yajkunu'xp. ⁸ Yu teedyuty di'ibu yajmoodyur ja paja'taky, ja'ay u'u'ujuty es 'yooktu; per ja Diosu jyaaybyajtun xytyukmumadyakum ko ja Melkisedek du'ñ éxtam tu'uk di'ibu jiky'ajtp. ⁹ Es ko ja Abraãn oj yoxy ma ja Melkisedek, mbaat njuna'anum ko Levi es nidugékyuty ja wiingátyruu Abraãnu tyuamp 'yaadsuty nandu'ñ tmoodyu ja yojxuñ; ¹⁰ mut ko oy jyaty'ajtnaty ko Levi kyajnumu naty myiñ jya'ty, japu naty ja Abraãn ñini'xóty es ñe'pyñóty tmdajnu di'ibu yajminaampy yajja'taampy ja Levi.

¹¹ Pun tim oy tim wa'ats ja ja'ay wye'emuxur ja Moisés 'yana'amunguyxm, kom yu ana'amun 'yawa'anur esu Levi tyuamp 'yaadsuty teety'ajttur, ¿ti ko koonum jyaa'átut jatu'ugu teety éxtamu Melkisedek es kadiinam éxtamu Arón? ¹² Es pun kyaj ja Arongu tyuamp 'yaats 'yokteety'ajnu, nandu'ñ tsyékyuty es tyugátsut ja ana'amun di'ibu junaamp punaty teety'áttur. ¹³ Ja Jesukristu, di'ibu tyadu Diosu 'yayuk 'yandijpy es tyeety'átut, kyaj yu'u ja Levi tuuamp'áty t'aats'átyuty, 'yutsu taadu tyuamp 'yaats, tuk pekyru ja Israelu tyuamp 'yaats di'ibu ni na'a jya'ay kyateety'áty éxtam ja Moisesu 'yana'amun jyuna'añ. ¹⁴ Yajnijap wa'ats ko ja Nindsun'ajtum jam pyudseemy ma Judaa tyuamp 'yaats, es kyaj ja Moisés du'ñ tnigajxy ko jam pyudsámut ja teety ma Judaa tyuamp 'yaats.

¹⁵ Ni'igu wa'ats yajjaygyúku di'ibuts tu nnigajxy ko jyaa'átut ja wiinkru teety éxtamu Melkisedek, ¹⁶ tu'ugu teety di'ibu kutujkun myudajtypy es tyeety'átut winu xuu winu tiempu, es kyaj ana'amunguyxm di'ibu junaamp rãnu tyuamp 'yaats tyeety'átut. ¹⁷ Tyadu du'ñ jyunañ ja Dios:

Mijtsu du'ñ teety winu xuu winu tiempu,
du'ñ éxtamu Melkisedek.

¹⁸ Paaty ja Moisesu 'yana'amun kyutugooy ko muk'ajtn tkamadáty es kyatúñ, ¹⁹ ja'a ko Moisesu 'yana'amun ni tii kexy ka'pxy wa'ats oj tkayajwe'emy, per ni'igu waanu muj tyam di'ibu njajp'ijxam, es yu'uguyxm udsajtum nmawingo'onum ja Dios.

²⁰ Dios wyandak ko ja Jesús tyeety'átut. Ja wiink teedyuty kyaj yajnikajxpejty mdu wandakun, ²¹ per ma situy yu Nindsun'ajtum oj tyeety'áty mdu wandakun, mut ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ:

Dios tu ñaywyanda'agyuty es kyaj dyajtagátsut ja 'yayuk:

“Mijtsu du'un teety winu xuu winu tiempu,

du'un éxtamu Melkisedek.”

²² Es du'un n'ijxum ko mut ja Jesús Dios tu tpujta'aky ja kajy'átyryu di'ibu waanu oy kadiinam ja jékyubu. ²³ Ja wiinkpu teedyaty nimay 'yijty, ja'a ko 'yo'kta es tyjkuđu wiingátyryu; ²⁴ per mut ko Jesús jyiky'aty winu xuu winu tiempu, winu xuu winu tiempu tyeety'átut. ²⁵ Paadyu Jesús ku'am mbaat dyajnitokta'ay, tyam es winu xuu winu tiempu, nidagekyu di'ibu miindup ma Dios mut yu'ugyujxm ja Jesús, pesu Jesús du'uñam jyiky'aty es ñikajxtu'udut ma Dios.

²⁶ Paadyu Jesús yu'u du'un ja teedywyindsungópk di'ibu xytyugoy'ajtxam. Yu'u dun wa'ats es kyajpu pyojpu, kyaj dyu'unaty éxtamu pekytuumbu, es yajpujtáky waanu kujxm kudii tsajpótmđu. ²⁷ Ja wiinkpadyu teedywyindsungópkaty ñigutiky dyáktut bom bom ja windsu'kan, tim jawyiin mut ja kyu'umbojpu es óknam madu ja'ayaty ja pyojpu; per ja Jesús tugok je'eyu mut winu xuu winu tiempu dyajky ja windsu'kan mut ja'agyujxm ja ja'ayadyu pyojpu ko wyindsu'kan'ajty ma ja kruuz. ²⁸ Ja Moisesu 'yana'amun puajtákyru éxtamu teedywyindsungópk yu pekyjya'ayaty; per óknam ja Dios tpujtáky ja wandakun esu 'yU'unk tyeedywyindsungópk'átut, di'ibu jajt oy wa'ats winu xuu winu tiempu.

8

Jesús nGudunaabyu'ajtam

¹ Di'ibu ni'igu maj di'ibuts uudsuty yam n'uu ngajxtup, ja'a ko yu Nindsun'ajtam Jesús, ndeedywyindsungopk'ajtam, 'yu'uñu tsajpótm ma Dios yajkutiky. ² Jam ja Jesús teedywyindsungopk'áty ma ja tsajptujk di'ibu Dios yajkoj tsajpótm. Ya naxwiin yu wit tsajptujk di'ibu Moisés yajkoj, yu'uy yu'u ya'agojwinnajxu tada tsajptujk di'ibu tsajpótm. ³ Nidagekyu teedywyindsungópk yajpujtáktu es tmo'oydyut ja yojxun esu windsu'kan ja Dios, paadyu Jesús koonam dyaky ja windsu'kan nandu'un. ⁴ Kooxyup ja Jesús jyaaty ya naxwiin, ni je'eyuxyup kyateety'áty, mut ko taanamu teedyaty di'ibu yajktup ja windsu'kan éxtam dyajnitutúku ja Moisesu 'yana'amun. ⁵ Peru tyadu windsu'kan, yu'uy ñikojtútun di'ibu jam tsajpótm; du'un yu'u éxtam ko Moisés dyajkoján ja wit tsajptujk, ta Dios 'yanmaayu: “Yajkoj meeru éxtam ja ijxpajtan di'ibu nduk'ijx ma Sina'ii Kopk.” ⁶ Per ja tuunk di'ibu tyiimpy ja Jesús tsajpótm, yu'u ni'igu tmudaty ja muj'ajtan kadiinam ja tuunk di'ibu pyaduundup ja Moisesu 'yana'amun, mut ko Jesús yu'u du'un nGudunaabyu'ajtam ma yu jembyu kajy'átyryu. Tyaadu di'ibu jembyu tu 'yoyu, waanu ni'igum yu'u 'yóyaty

es ni'igu oy ja wāndakun di'ibu maut kudiinam ja Moisesu 'yana'amun.

⁷ Kooxyur yajxon tyuun ja kajxy'átyryu di'ibu jawyifur, kyajxyur tu dyajtagátsy mat ja wiinkru. ⁸ Peru Dios pyekymy-ooy ja israelitu ja'ayuty, es junañ:

Ja'taamp ja tiempu es nya'óyudats ja jembyu kajxy'átyryu mat ja israelitu ja'ayuty esu Judaa ja'ayuty.

⁹ Per kyaj dyu'unuty éxtum di'ibu jékuyur nya'uyuyuts mat ja 'yartujkuty

kots nyajpudsumdu ma Ejiptu ñax,

éxtumu u'unkteety ko tmatsy ja 'yu'unk kyu'ugujxy es tkwentu'aty dyajtu'uyo'oy;

per yu'ujuty kyaj tkuyduundu ja kajxy'átyryu di'ibats nmadajtu,

paadyuts nmastuty.

¹⁰ Per ja'taamp ja tiempu mats uj ja n'ana'amun nbajta'agut ma yu israelitu jyot wyinma'añuty,

éxtumxyur kyuxja'ayuty nekykujxy.

Ujtsu du'un xyDyios'átur,

es yu'ujuty nja'ay'átupts.

¹¹ Kyaj ni ran najx ttukni"ixu es ni tka"anumut yu myugu'uk: "Ixy'at ja Nindsun'ajtam",

pes nidugékuyts najx xy'ixy'attu, myujja'ay myutskja'ayuty.

¹² Nma'xupts uj tugekyu di'ibu tu ttuundagóydu,

es kyajts nnakyjyamyátsat ja pyojputy.

¹³ Ko Dios juna'añ ko dya'oyuya'añ ja jembyu kajxy'átyryu, yu'u xytyuknija'am ko tu tyujknu es kyaj ñaktyuñ ja kajxy'átyryu di'ibu jékuyur o'oyu; es di'ibu jeky tu 'yijnu, tim tsojk kyutagoyánnu.

9

Naxwifudu tsajptujk esu tsajpótumdu

¹ Es ma tadu jékuybu kajxy'átyryu di'ibu Dios pyujták mat ja israelítuty, Dios tyuknipujk ja Moisés wi'ix dyajkójut ja wit tsajptujk es wi'ix ja ja'ayuty t'awdáttut ja Dios. ² Pes, du'un ja wit tsajptujk dyajtnaaydyujkudu: Ja jawyiin aduuydyikuryu ja'a txu'ajty Wa'ats It Wa'ats Lugaar. Jap 'yijty ja kandleeru es ja meesu mat ja tsajkaaky di'ibu tu yajpajta'aky windsu'knu. ³ Myumajtsk aduy uxku'p, jap 'yijty ja myumajtsk aduuydyikuryu. Ja'a txu'ajty Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar.

⁴ Jap 'yijty ja ooru artal ma yajpoomjókту, es ja kaaxu ma yajpajke'ky tu'ugu ooru tu'ts mat ja je'xy di'ibu Dios yajk es txu'aty manaa. Jap nandu'un 'yijty ja Arongu tyajk di'ibu Dios yajpaj es yajtumamp'ajt, es ja tsadsétsy ma Dios tkuxjaay yu majkru mandamyentu. Tyadu kaaxu ñiwitsyuty jodoty es

nikajxy ak tim ooru, ⁵ es kaaxu ajup nikajxy 'yawingojnáxyuty majtsku tsajpótmudu jiky'ajtruty di'ibu yajtjtap kerubínguty, mut ja kyakn ya'pwa'xy es dya'aniku mā ja Dios dya-
jpojpanitagooy ja ja'ayuty.

Per tyam kyajts ngajxtu'xa'añudsu tadu wit tsajptajk. ⁶ Ko ijty du'an abaadu 'yity, net ja teedyuty ijty tyákudu jap es ttundu ja tuunk di'ibu Dios tu myo'oyudu. ⁷ Per mā yu myumajtsk aduudyikyruu, yu'uyu ijty tujkap ja teedywyindsungópok tágok mā tu'ukru jamajt; es ko tyaku, koonum tmnejxy ja juyujk tsajkaajm ñe'pyñ es ttukwindsu'ugm Dios mut yu'ugyujxm kyu'umbojpm es nandu'an ja ja'ay ja pyojruty. ⁸ Du'an ja Espírítu Santu xytyuknija'am ko mā tadu wit tsajptajk, kyaj ñigutíkyuty esu ja'ayuty tyákudut Dios windum. ⁹ Esu tadu wit tsajptajk yu'uyu je'eyu tu'ugm iixpajtan di'ibu yajpaduump tyamyu, es ja'a 'yandijpy ko ja windsu'kun es di'ibu ja ja'ay yojxtap, kyaj mbaat mut ja'agyujxm ja ja'ayuty wyu'amdu wa'ats ja jyot wyinma'añuty. ¹⁰ Tugekyu tadu ana'amun yajkutijkyty ti ja ja'ay kyay 'yuuktap es ñayyajwa'adsudut, es wyitpujtut, es tpujtut ja tsyim tyexy. Du'añumu du'an yajtúnudu taadu extu ko Dios dyajtagátsut.

¹¹ Per tu myiñ ja Kristu, es tyam yu'u du'an teedywyindsungópok mā oytyim tiidyu oybyu di'ibu tu myiñ; es mā yu Kristu tyeedwyindsungopk'áty tsajpótm, yu'u waanu oy es kadiinum di'ibu naxwíñudu ja'ay yajkojtap. ¹² Es jap ja Kristu tyujku mā ja Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar, ja'a njuna'anam Dios wyindum tsajpótm, es kyaj oj dyajnejxy ja tsiip ñe'pyñ esu tsajkaju'ungm ñe'pyñ éxtum windsu'kun; yajnajx ja kyu'am ne'pyñ es dyajky ja windsu'kun tágok je'eyu mut winu xuu winu tiempu, es du'an oj xyajnitsókum winu xuu winu tiempu.

¹³ Ko naaguty kyawa'adsuty éxtum jyuna'añ ja Moisesu 'yana'amun, yu teedyuty tyukxijkxudap ja tsiibu ñe'pyñ es ja tooru ñe'pyñ, es mut ja terneeru jyaam di'ibu tu ñejxy windsu'kun. Du'an yajkuudyuun ja ana'amun es yajpajta'aky ja ja'ay wa'ats mā ñini'x. ¹⁴ Pūn du'an ja ja'ay nikajxy wya'atsy, waanu ni'igū ja Kristu ñe'pyñ tmudaty ja mak'ajtan es dya-jwa'adsut ja njot nwinma'añ'ajtam es nmudu'unam ja Diosu jiiikpyu, ja'a ko mut yu'ugyujxm ja Espírítu Santu ja Kristu ñayyajku mā Dios es wyindsu'kun'áty, ni nu'unu axuk'ajtan.

¹⁵ Es paaty ja Jesukristu tñajpkuwa'ku mut ja 'yo'kun es dyajti'iguyaya'añ ja Dios mut ja naxwíñudu ja'ayuty mut tu'ugm jembyu kajxy'átyruu, es yajma'xta'ayut tugekyu ja pojpm di'ibu tu yajtún mā ja jawyiimbū kajxy'átyruu. Du'an ttuun es di'ibáty ja Dios oj wyinwitsudu, t'axájudut ja kuma'añ winu xuu winu tiempu di'ibu Dios oj twanda'aky.

16 Ko yajnijáwü ko tu'ugu ja'ay 'yeeky di'ibü tü naty ja ayuk dyajwe'emy, nétnüm tyuñ ja ayuk di'ibü tü dyajwe'emy. 17 Kyaj tyuñ ja ayuk di'ibü tü dyajwe'emy pün jiky'ajtrnüm ja ja'ay, jaanüm tyuñ ko naty tü 'yo'knü. 18 Paaty mä ja jawyiimbü kajxy'átyryü, je'eyü tyuñ ko ne'pyñ tsyuñ xye'xy. 19 Ko Moisés tkajxwa'xy tügekyü ja Diosü 'yana'amün mä nidügekyü ja'ayaty, net twijtse'ky ja lanü tsaptspü es ja isopü kepy, es dyajxe'ky mä ja tsajkaju'ungü ñe'pyñ esü tsyiübü ñe'pyñ ttaam'yo'oy müť ja nüü, es ttuknixijkxy ja ana'amün neky es nandü'un nidügekyü ja ja'ayaty. 20 Net jyünáñ ja Moisés: “Tyadü ne'pyñ di'ibüts tü nxijkxy, yu'u ñikajxpejtypy ja kajxy'átyryü di'ibü Dios tü t'ane'emy es xykyudyúndüt.” 21 Moisés nandü'un müť ja ne'pyñ ttukxijkxy ja wit tsajptüjk es tügekyü di'ibü jap yajtuundüť ko Dios t'awdattü. 22 Pes ja ana'amün yajkutijkypy es jawaanü kyaj tügékyaty wyá'ats'áttüt müť ja ne'pyñ. Es pün kyaj ja ne'pyñ yajtémy yaj'yéky éxtümü windsü'kün, kyaj yajme'xy ja pojpu.

Kristü 'yayo'ongyüjxm ja peky wyá'atsy

23 Dü'un wyatsy ja wit tsajptüjk es di'ibáty jap tuump. Perü tyáadaty yu'uyü je'eyü tsajpótmüdü tsajptüjku 'yijxrajtün. Paaty koonüm oj wyá'atsy ja tsajptüjk di'ibam tsajpótm müť ja windsü'kün di'ibü ni'igü tmüdaty ja müj'ajtün. 24 Paadyü Kristü kyaj oj tyüku mä tsajptüjk di'ibü ja yá naxwiiñ, ja tsajptüjk di'ibü je'eyü 'yagojwinnajx'ajtypy ja tsajpótmüdü tsajptüjk. Kristü tükü tsajpótm es xykyudüna'ayüm üdsajtüm Dios windum. 25 Yü teedywyindsüngópkaty tüküdüť mä ja Waanü Wá'ats It Wá'ats Lugaar jumüjt jumüjt es dyaktü ja windsü'kün ja ñe'pyñaty ja tsyiüvu'unk o tsajkaju'unk. Perü Kristü kyaj dü'un ñayyájkü windsü'kün kanak ok nibüdü'ük. 26 Kooxyüť 'yokdü'unaty, koonümxyüť 'ye'ky kanak ok ko ja naxwiiñüdü tsyondaky es tyambaáť. Per náamnum yü xüü yü tiempü di'ibü tim óknüm, ja Kristü jya'ty naxwiiñ es ñayyákyaty windsü'kün je'eyü tügok müť winü xüü winü tiempü, es tjo'odsánnü ja ja'ayüdyü pyojpaty. 27 Extüm tü yajtuk'amübütaágu es nidügekyü ja'ayaty 'yoogut tügok je'eyü, net yajpayo'oydyüť, 28 nandü'un ja Kristü ñayyájkü windsü'kün tügok je'eyü es tjo'odsánnü ja ja'ayüdyü pyojpaty. Es ko myínut myümajtsk okpü, kyaj ñakyñayyaká'añaty éxtümü windsü'kün, mináamp es tmünájxá'añ ja di'ibátyü naty tü 'yaxájüdü éxtümü Yajnitsókrü es 'yawix jyüj'íxüdü.

10

1 Ja ana'amün di'ibü Moisés yajmooy, dü'un ja'a éxtümü awax di'ibü yajniuxe'kypy wi'ix 'yity ja oy'ajtün di'ibü mi-impnüm, ja ana'amün kyaj jya'ajaty ja oy'ajtün kü'üm. Paaty

ja windsu'kun di'ibu ja'ay yajktap jumajt jumajt, kyaj mbaat ja ja'ay dyajwu'amdut oy wa'ats panaty Dios mywingoondap. ² Pes pan tuy'ajtunxyup ana'amungyujxm dyajwa'atsy ja ja'ayu pyojputy, kyajxyup t'okja'anu ja pyeky es kyajxyup t'ok'yajknu ja windsu'kun. ³ Per ja windsu'kun di'ibu ja ja'ay yajktap jumajt jumajt yajtukjamyajstap ja ja'ay ko pekyja'ay ja'ajaty, ⁴ mat ko ja tooru ne'pyñ esu tsiip ne'pyñ ni na'a mbaat tkayajuge'eky yu pojpu.

⁵ Paaty ko myiñ ja Kristu, net t'amaay ja Dios:

Kyaj mij xytsyejky es myajtukwindsu'ugut ja juyuk esu mya-
jmo'oyut ja yojxu,

paaty mij tu xymyo'oyuts tu'ugu nini'x.

⁶ Kyaj tu xy'oyjyawu ko ja juyuk ñitoy,
ni ja di'ibu ja'ay yojxtap pekykujxm.

⁷ Tats njunañ: “Tyaats uj,

du'un éxtam jaybyety 'yity mat uj ma ja jaaybyajtun,
esats nduna'añ di'ibu mij mdsejpy.”

⁸ Jawyiin junañ ja Kristu ko Dios kyaj tseky es yajtuk-
windsu'ugut ja juyuk es yajtóyut ja yoxy di'ibu ja ja'ay yajktap,
oy ja Diosu naty tu tjayaky ja ana'amun di'ibu tyuk'ane'embyu
tadu windsu'kun. ⁹ Ta junañ: “Tyaats uj, esats nduna'añ di'ibu
mij mdsejpy.” Du'un xytyuknija'am ko Dios yajjugekypy tadu
jawiimbu maywyindsu'kun es tpujka'aky ja windsu'kun
di'ibu ja Kristu yajk. ¹⁰ Xyajwátsum ja Dios mat ko Jesukristu
ttuñ di'ibu Dios tseyjpy ko ttukwindsu'ku ñini'x tugok je'eyu
mat winu xuu winu tiempu.

¹¹ Nidugekyu teetyujkaty bom bom tpujta'aktu ja
windsu'kun nan ja'aymbu kanak ok, oy tuadu windsu'kun
ni na'a mbaat tkajo'otsy ja pojpu. ¹² Per ko Jesukristu ñayajku
tugok je'eyu éxtamu windsu'kun mat ja pojpu winu xuu winu
tiempu, net ñaxwe'tsy Dios Teety 'yaga'añdsyoo. ¹³ Jam t'awixy
extu ko Dios tyukmama'agudut yu myadsiputy, ¹⁴ ja'a ko mat
yu'agyujxmu tadu tugokpu windsu'kun dyajwe'emy tugekyu ak
oy winu xuu winu tiempu ja di'ibáty nu'uyo'oy tu'uyo'oydyup
es wa'ats jya'ttat. ¹⁵ Yu Espiritu Santu ti'igyu juna'añ, mat ko
jawiin tmadya'aky:

¹⁶ Du'un juna'añ ja Dios:

Oknams nbujta'aguduts ja jembyu kajxy'átypyu mat ja is-
raelítaty.

Nbujta'agupts yu n'ana'amunaty ma jyótaty,
es njaaywyu'umuduts ma ja wyinma'añaty.

¹⁷ Es jatuk peky juna'añ:

Nina'ats ngajamyátsut ja pyojputy es ni ja 'yaxuk'ajtunaty.

¹⁸ Es ko ja pojpu du'un yajme'xy, kyaj ñakysyékyaty ja
windsu'kun esu pojpu yajma'xut.

N'okmawingo'onam ja Dios amumdu'uk jot

¹⁹ Məgu'ugítaty, mət ko y_u Kristu tteemy dyejky ja ñe'pyñ éxtam windsu'kun mət ja nbojpu'ajtəm, paaty mbaat ndujkəm amumdu'uk jot mə Dios, ²⁰ mət ko du'ən éxtam teedywyindsungóp k ñajxy mə ja aduudyúuk es jya'ty mə Dios, nandu'unu Kristu ñayyajku windsu'kun es dya'awatsy y_u nnu'ajt ndu'ajtəm jembyu, di'ibu xytyukpátəm ja jiky'ajtən winu x_u winu tiempu es xyajjo'oməm mə Dios. ²¹ Mət ko nmədajtəm tu'ugu teety mājpu di'ibu kyudunaary ja Diosu jya'ayuty, ²² paaty n'okmawingo'onam ja Dios amumdu'uk jot, mət ko yajxón nnija'am ko y_u njot'ajt nwinmə'añ'ajtəm t_u wyatsta'ay es kyaj ti nbekyjya'am, es ko t_u y_u nnini'x'ajtəm wyatsta'ay mət ja wa'atspu n_u. ²³ Min n'akmubujkəm ja Jesús amumdu'uk jot, mət ko y_u t_u t_u'ajtən tkuydyuna'añ di'ibu wyandak, ²⁴ es n'ok'axta'ayəm ja winmə'añ es nnaybyudujkəm nixim niyam es nmədajtəm waanu ni'igu tsojken es ndu'unəm di'ibu oy. ²⁵ Naaguty kyaj ñakyñaymyúkadu mət ja myu'uxp_ujkp_uty. Kyaj n'adsátsum éxtəm y_u'ajuty, n'oknayjyotmukmo'oyəm nixim niyam, es waanu ni'igu tyam, mət ko tyimpát_uap mə Jesús jyambita'añ.

²⁶ P_un njanija'am ja t_u'ajtən es n'akpekytyuun'adátsum, kyaj ñakjyaaty ja windsu'kun di'ibuxyup nyajkəm mə Dios es ja nbeky'ajtəm xytyukniwátsum, ²⁷ ja'a d_un je'eyu mət ja tsu'k ja'ajən n'awijx njj_up'ijxəm ja Diosu tyuudyu'unən es ja juən di'ibu ño'kta'ayaampy ja Diosu myudsípty. ²⁸ Ko p_un kyaj tmaj'ixy ja Moisesu 'yana'amən, kyaj jyaa'ata'añ ja pa'ayo'on, y_u ana'amən yajkutijky_u es 'yoogut ja pojpu tuumbu p_un jaa majtsk o t_ug_ug_u testiigu. ²⁹ Pes waanu ni'igu ñitúkyty ja m_uj t_udydu'unən di'ibu tyukta'an tyukna-jpt_u ja Diosu 'yU'unk, es du'ən t'uxtijtu ja kajxy'átypyu di'ibu Dios yajnaxkadák m_udu ne'pyñ, es nandu'un kyaj tmaj'ixtu ja Espiritu Santu di'ibu yajmiimpy ja Diosu tsojken mə ja ja'ayuty. ³⁰ Byeen yajxón nnija'am ko Dios jyunañ: “Ujtsu du'ən xurpatp es nbayo'oyudats, es t_u'ajtən nmo'oyudats nidu'uk nidu'ugu t_udydu'unən éxtəm pyaadyuty.” Es nandu'un jyunañ: “Pyayo'oyaampy ja Dios ja jya'ayuty.” ³¹ M_uk ayo'onu' ko nga'ajəm mə ja jiiky_upyu Diosu tyuudyu'unən.

³² Jamyatsta ko naty Dios t_u mduknijáw_udu ja t_u'ajtən es xymyamadaktu mət ja ma'xtujken ja m_uj ayo'on ko ja axuk ja'ayuty mbajudijtu. ³³ Naaguty miidsaty oj myajwingajx myajj_upkajxtu es myajtúndu axuuk ixnide'xy, es wiinkp_uty mbu'ayo'oju_udu di'ibu du'ən jajttu. ³⁴ Miits mmədajttu ja pa'ayo'on mət ja di'ibu naty jap ijtp tsimy pujxndugóty, es extu mət ja xondakən xymyamadaktu ko mbujkx_udu di'ibu naty mmədajttu, mət ko mnija'adu_u ko tsajpót_u mmədajttu

di'ibü waanü ni'igü 'yóyuty es ijtrüm winü xüü winü tiempü.
³⁵ Pes, katü xymyastu'uttat ja mmübüjkünuty, mat ko óknüm ja
 Dios mmay'atá'anüdü. ³⁶ Müdattü miidsaty ja ma'xtujkün es
 xytyúndat di'ibü Dios tsyejpy, es dü'ün xy'axájüdat di'ibü yü'ü
 tü twanda'aky. ³⁷ Pes ja Diosü jyaaybyajtün jünaamp:
 Wingoomp ja tiempü, tim tsojk myinä'añ jatügok.
 Kyaj jyaka'añ.

³⁸ Di'ibü myübüjkünyüjxm oy wü'ümp mat ja Dios,
 yü'ü dü'ün jiky'átap;
 per pán tu'ujübijtp,
 kyajts üj ja'a müüt njotkujk'átat.

³⁹ Per üdsajtüm kyaj ndü'ün'ajtüm éxtüm 'yadü'ütstü di'ibáty
 tu'ujümbijttap es wyindügoydü, üdsajtüm nbajo'omüm ja
 Dios, es yü'ü nüjx xyajnitsóküm.

11

Mübüjkün

¹ Ko nmübüjküm ja Dios, nmüdjatüm ja tüy'ajtün ko yü'ü
 xymyo'oya'anüm di'ibü tü xywyandáküm, es nnija'am ko Dios
 tyiimpy di'ibü kyajx oy nga'ijxüm. ² Ja n'aptüjk'ajtüm ja'a
 sitü myübüjktü éxtüm ja Dios 'yanmaayüdü. Paadyü Dios
 'yoyjya'adü.

³ Mübüjkünyüjxm njaygyujküm ko mat ja Diosü 'yayuk,
 tügekyü di'ibü ya'ijxp yajkoj jékyüp mat di'ibü kyaj oj ya'ixy.

⁴ Mübüjkünyüjxm ja Abel twindsü'kü ja Dios mat tu'ügü
 windsü'kün waanü oybyü küdiinüm di'ibü yajk ja 'yajtsy Kaín,
 paaty ja Dios trüjtáky ja Abel éxtümü ja'ay di'ibü tyiimpy ja
 tüy'ajtün es tkupejky ja wyindsü'kün. Oy ja Abel tü jya'o'knü,
 dü'ün ja'a éxtümxyüp 'yakkajxy, ja'a ko yajmadya'aky wi'ix
 tmübejky.

⁵ Mübüjkünyüjxm ja Enokü Dios myünüjxü tsajpótü jüiky,
 es ni pán tkanaky'ijxy, mat ko ja Diosü naty tü myünejxyuty.
 Dü'ün ja Diosü jyaaybyajtün tmadya'aky ko Dios jotkujk
 'yity mat ja Enok kyajnümü naty tmünejxy. ⁶ Kyaj pán
 mbaat ttukjotküda'aky ja Dios pün kyaj tmübeky, ja'a ko pán
 myüwingeempy ja Dios, koonüm tmübükat ko jyaaty ja Dios
 es ko kyuni'xypy di'ibáty 'yuxtaaydyüp.

⁷ Ko No'ee Dios 'yawá'anü ko myinä'añ ja mük tuu,
 mübüjkünyüjxm ja No'ee dyajkojy tu'ügü barkü jantsy müj
 es tsoy'ogüt yü'ü müdü fyamilyü, oyü naty kyaküxe'eky ko
 myinä'añ ja tuu; es dü'ün mat ko tmübejky ja Dios, ja No'ee
 oj wye'emy oy mat ja Dios, es dyajnigüxe'ky ko pekymüüt ja
 naxwíñüdü ja'ayuty.

⁸ Mübüjkünyüjxm ja Abraan tmüdüdooy ja Dios ko
 ya'anmaay es pyüdsümüt mä ja ñax kyajpn, es ñüjxüt

mā wiink nax di'ibū 'yaxajūyaampy éxtamū kumā'añ, oy tkanijawū mā ñejxy. ⁹ Mubujkungyujxm tsyunaay wit tugoty éxtamū jaybye'xyun mā ja naxwiñdu di'ibū naty Dios tū tyukmawandaaguty; es du'un ttuundu ja Isaa es ja Jakoob, di'ibū naty tū t'axajudu nandu'unu tadū wandakun. ¹⁰ Es Abraan tamū naty t'awixy ja kajpn mut ja potsy ujxu mukpu, di'ibū Dios tyuknibujtaku es yajkoj.

¹¹ Mubujkungyujxm ja Abraan t'axaju es 'yu'unkteety'ata'añ oy naty jyamujja'ay'ajnu, esū Saaru kyaj mbaadu naty 'yu'unkmudaty, mut ko Abraan myubujk ja Dios ko kyuydyunaampy ja wyandakun; ¹² es du'unu tyadu Abraan, di'ibū oy naty jyamujja'ay'ajnu, tmudajty tugomyayu tyump 'yaadsaty, jantsy may éxtamū madsa'a tsajpótm o éxtamū pu'u jikymeyejyñbyu'aa, di'ibū ni pún mbaat tkamadsyoy.

¹³ Nidugékyudyu tyadu ja'ayuty 'yo'ktu es kyajum oj t'axajudu di'ibū Dios oj tyukmawandaagudu; per mubujkungyujxm oj jagam tmuj'ijxpejty xondakun mut, es tjaygyujkudu ko jyabye'xy'attu ya naxwiñ. ¹⁴ Pes di'ibū du'un tyuundur, ja'a yajjaygyujkpu wa'ats ko 'yak'uxtaapyñm mā kyugajpn'atut. ¹⁵ Kooxup ja'a twinma'añ'attu ja ñax kyajpn mā tū tsoondū, tuuxup ñajumbijnudu; ¹⁶ per kom ja'a du'un tsojktup ja waanu oybyu kajpn, ja'a njuna'anum ja di'ibū tsajpótm, paadyu Dios kyaj ttuktsoydyuñ es jyuna'añ ko yu'u Dios jya'ay'atudu, pes tam ya'uxkujkudu tu'ugu kyajpn.

¹⁷ Ja Abraan, ko Dios 'yanmaayū es ttukwindsu'ugudut ja 'yu'unck, myumudoo ja Dios es najx dya'ooga'añ ja 'yu'unck Isaa es wyindsu'kun'atut, oyū naty ja Dios tyukwandakudu ko 'yanmaayū: ¹⁸ “Yu'ugyujxmū Isaa xymudatut ja tump aats.” ¹⁹ Du'un ttuñ mut ko tpawinmaay yajxon ko Dios mbaat dyajjikyepyéky ja Isaa. Es ja'agyujxm ko tū Abraan ttuknibujtaagu es dya'oogut ja 'yu'unck, du'unu naty éxtamxup ja Abraan t'axaju jatugok jiiky ja 'yu'unck mā naty tū t'ok'yajkpu windsu'kun.

²⁰ Mubujkungyujxm ja Isaa t'anmaay ja Jakoob esū Esa'uu ja kunu'xun di'ibū minamp. ²¹ Mubujkungyujxm ja Jakoob ko naty tyim'oogánu, tkuni'xy ja 'yókyty, Josee 'yu'unguty, es ñaygyudijyuty mā ja tyajk es t'awdaty ja Dios. ²² Mubujkungyujxm ja Josee ko naty tyim'oogánu, t'anmaay ja myuga'axuty ko Dios yajpudsama'anudu Ejiptū es yajnajxa'anudu jatugok mā ja kyum'umgajpn, es paaty ja Josee ttuk'ana'amdu yu'ujuty, t'anumudu: “Ko miits mbudsámdut yaa, myajnejxtup nandu'un ja nwaay nbajkuts.”

²³ Mubujkungyujxm ja Moisesu tyaaak tyeety yaj'ya'ku tuguk po'o ayu'udsyu, mut ko jyantsytsyujuty es kyaj ttsu'kudu es tkakuydyunut ja reyū 'yana'amun. ²⁴ Mubujkungyujxm

ja Moisés ko oj ya'knū, kyaj tkupejky es ya'andijut ko myaank'átyuty ja reyū ñūūx. ²⁵ Waanū ni'igū ttsejky es axūuk yajtūnut mut ja Diosū jya'ayuty, es kudiinūmxyup ko tuk tsojk pekyoty xyonda'agut. ²⁶ Es mut ko 'yawijxyryū naty ko ja Dios myo'oya'añūdyū natyū may'ajtūn, paaty twinmaay ko waanū ni'igū 'yóyuty 'yayówut mut yū'ūgyūjxm ja Kristū, kudiinūm tmədátut tugekyū ja myūkjā'ay'ajtūnuty ja Ejiptū jā'ayuty. ²⁷ Mubūjkūngyūjxm ja Moisés kyaj ttsū'kū ko 'yékyuty ja rey, es tso'on Ejiptū; es dyaj'yo'oy ja tyu'u éxtūm jyawū t'ixy ja Dios kū'ūm, oy ni pán mbaat tka'ixy ja Dios.

²⁸ Mubūjkūngyūjxm ja Moisés ttuūñ ja paskū xūū, es ttuk'ane'emy ja israelítuty es ttuknixijkxtut ja tyūjk agaj mut ja borreegū ñe'pyñ, es dū'ūn ja anklūš di'ibū Dios kyajx es dya'oogut ja Ejiptū ka'axkópkuty, kyaj dya'oogut ni tu'ugū israelitū jā'ayuty. ²⁹ Mubūjkūngyūjxm ja israelitū jā'ayuty ttuknajxtū ja Tsapts Jikymyejyñ éxtūm jyawū windū'utstūuy; per ko ja Ejiptū jā'ayuty nandū'ūn tjatuknaxandū, nidugekyū ñūūj'xtāaydyū.

³⁰ Mubūjkūngyūjxm ja Jerikoo kajpn nabots kyūdaādaay ko ja israelitū jā'ayuty tna'awdijttū ja kajpn jaxtūjk xūū. ³¹ Mubūjkūngyūjxm ja kujeñdyo'oxy Raap kyaj 'ye'ky ko kyūdaādaay ja kajpn nabots, mut ko yū'ū t'axajū es dya-jjajttáky ja majtskrū ijxtuumbū.

³² ¿Tits n'aktimnimadya'agut ni'igū ja jā'ayuty di'ibū myūbūjktū Dios? Pes kyajtsū tiempū nmudaty esuts nnimadya'agut ja wiink jā'ayuty éxtūmū Jedeón, Barak, Sansón, Jeftee, Davit, Samwel esū wiingátyryū ja Diosū kyugajxpruty. ³³ Mubūjkūngyūjxm myūmadaktū wiink naxwíñūdu, tyuundū di'ibū dūn tūy'ajtūn, 'yaxájūdu di'ibū Diosū naty tū tyukmūwandaagūdu, yajmūjk ja kaajū 'yāā, ³⁴ yajpi'tstū ja mūj jūūn, yajtsók kudiibū 'yoogut mut ja espaādū, myūjaādūjkū ko naty ja myūjāā kya'ity, naybyūjtákūdu jotmūk mā tsiiptundū, es myūmadaktū ja myūdsip di'ibū tso'ondu per wiink naxwíñūdu. ³⁵ Japū toxytyūjk di'ibū Dios yajjikyryūjxkūdu ja 'yo'kpruty.

Perū wiingátyryū jā'ayuty 'yo'ktū ayo'on jajp'ám mut ko tmūbūjktū ja Dios, es kyaj t'uxtijandū ja Dios es tso'oogut; mut ko ñija'adūbū naty yū'ūjuty ko dū'ūn 'yooktut, óknūm ja Dios nūjx yajjikyryūkūdu mut ja waanū oybyū jiky'ajtūn.

³⁶ Naaguty yajnixík yajtukxíktū es yajwojptū. Wiingátyryū yajtsiimū kūwūñ mut ja kadenu. ³⁷ Naaguty 'yo'ktū kuka'atsy, wiingátyryū 'yo'ktū kimy mut ja espaādū, esū wiingátyryū yajju'twa'xy. Naaguty jyūditū éxtūmū ayoobū jā'ayuty māayūm, yū'ūyū wyit'ajttap ja borreegū ak esū tsiyip ak, ni ti tkamūdajttū, pyajūdiūtū ja jā'ay es axūuk yajtuundū.

³⁸ Tyadu ayoobuty jyudijttu win'aamy wimbejy es jyiky'ajttu aangóty es nax jutoty. Tugekyu tyadu, Dios maduumbuty yu'u, es pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajttuap kyaj ñitákuty es jyiky'áttut ti'igyu muut. ³⁹ Mut ko tmuubjktu ja Dios, ja'agyujxm ya'oyjya'adu. Oyjyadu'unuty, ni pán nidu'uk yu'ujuty tka''axaju di'ibu Dios wyandak, ⁴⁰ mut ko Dios tu naty ttuknibjtaagu waanu oy mut udsajtam, ja'a yu'u es je'eyu mut udsajtam 'yíttut kexy ka'pxy oy es wa'ats.

12

Ayo'on ko Diosu 'yayuk kyayajmadóy

¹ Paaty ko nnija'am ko may ja ja'ay nmudajtam nbu'aay'ajtam di'ibu yajniğuxu'k ja myubujkun, n'ok'yajjugákum tugekyu di'ibu xy'adsijpam, es nmatstútum ja peky di'ibu xyajwinma'añjyo'pam, es kyaj n'anu'xum ndu'unum di'ibu Dios tsyejpy, es n'okpayu'kum muk ma tadu puu'kkijxyuk di'ibu nmudajtam winduuy.

² N'okpajtákum ja n'ijxun'ajtam ma Jesús, di'ibu yajjaa'ajtypy es yajka'pxypy ja nmubujkun'ajtam. Ayo ja Jesús ko 'ye'ky kruuzkajxy, kyaj tmajpajtáky ja tsoydu'un, es tyam 'yu'uññ 'yuñaabyajn aga'añdsyoo ma Dios yajkutiky tsajpótm.

³ Yaj'yo'oydyu miidsuty ja mjot mwinma'añ wi'ix ja Jesús jyantsy'ayooy pojpu ja'ayuty ky'u'jótý, es kyaj m'anu'xudut es ni mgatsipka'axtat. ⁴ Pes miidsuty kyajnum m'ooktu ko xymuadsiptsoonda ja pojpu; ⁵ es tu xyja'ayduğóydyu miidsuty ko Dios mjakajxwíjudu éxtumu jyaabyajtan jyuna'añ: Nitituty, katu xykyo'oyjyáwudu

ko ja Nindsun'ajtam mjujwijtsambítudut, es katu xymuadsipke'exy ko mmakmagajxudut,

⁶ mut ko jujwijtsambijtypy di'ibu yu'u tsyejpy, es tyukkumdeepy nidugekyu di'ibu 'yaxájap éxtumu 'yu'unk 'yuna'k.

Du'un jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtan. ⁷ Miits mgupáktap ja m'ayo'onuty éxtumu Diosu jujwijtsambijtan, mut ko tyadu ayo'on yu'u mduk'ijxap ko Dios du'un mjarujta'agudu éxtumu 'yu'ungu. ¿Tii jaa da uná'ku'unk di'ibu kyajpu tyak tyeety jujwijtsambítudu? Kyaj, ¿kadii? ⁸ Per pan ja Dios kyaj miits mjujwijtsambítudu éxtum nidugekyu 'yu'unk, pes kyajpu dun mij m'u'unk'átudu, du'un miidsuty éxtumu paxykyuty.

⁹ Ko ijty nmutsku'unk'ajtam, yu ndaak'ajt ndeety'ajtam nmay'ajt nwindu'kum, es xyujwijtsambijtam, es waanu ni'igu tsyékyuty es nnydyukkudujkam yu nDeety'ajtam di'ibu tsajpótm, es du'un nmudajtam ja jiky'ajtan. ¹⁰ Yu ndaak'ajt ndeety'ajtam xyujwijtsambijtam éxtum yu'adyu

kyu'am winma'añ mat ko nduk'oy'ata'anam, es je'eyu xytyu'unxam waan tiempu; peru Dios xyjujwajtsambijtam es nduk'oy'ajtam es n'ijtam wa'ats éxtam yu'u, es du'un njiky'ajtam mat yu'u winu xuu winu tiempu. ¹¹ Tuy'ajtan ko ni tu'ugu tadyu'unu kyayajjáu oy, ni'igu yajjáu muk; peru di'ibu myaya'kup ja tadyu'unu, myudajttap óknamu jotkujk'ajtan mat ko jyiky'aty wa'ats.

N'okpujtákum ja njot'ajt nwinma'añ'ajtam ma Jesús

¹² Paaty, katu xymuadsipka'axtu miits yu tyadu ayo'on, es katu mdu'un'áttu éxtamu ja'ayuty di'ibu kyu'u tyeky tu 'yanu'xanu; ¹³ ittu éxtamu ja'ay di'ibu oy ye'epy, du'un xpyudákudat ja ja'ay di'ibu tekywyi'its, es 'yaguda'agut ja tyeky, es kyaj ni'igu 'yadónut.

¹⁴ Hxta'aydyu es m'íttut ti'igyu otyim pánaty maut, es jiky'atttu tu'ugu jiky'ajtanu wa'atspu, mat ko du'unu dun je'eyu mbaat mduku tsajpótm es mjiky'áttut mat ja Dios. ¹⁵ Naymyujottugóyudu es kudiibu ni pán miits mgatugoy'ajtxudat ja Diosu myay'ajtan, es nidu'uguty mga'íttut éxtam ja ujtsu ta'ambu di'ibu pa'amduump esu mayja'ay ja pa'am ttukpaaty. ¹⁶ Exkam miidsuty nidu'uk mmu'indundu, es kyaj xpyáxtut ja Diosu myay'ajtan, éxtamu Esa'uu, di'ibu pyajxy ja ka'axkopk'ajtan es ttukwingubejky ja tojx di'ibu tugok je'eyu tyojxy. ¹⁷ Nnija'am ko óknam ja Esa'uu tja''axajyáñ ja tyeedyu kyunu'xan, peru oj ya'xhtijy; es oy ok jyajuy jyayaxy, ni wi'ix tsoo oj mbaat tkanakyyajtagátsy éxtamu naty tu 'yadu'atsy.

¹⁸ Kyajyuu miits xymuwingoonda tu'ugu kopk di'ibu yajtoomp es di'ibu teepy, ma ja agoospu esu muk poj, ¹⁹ ma ja trompetu ya'axy, es ma ja Diosu 'yaa yo'kn. Pánaty myudoodu ja 'yaa yo'kn oj tmanu'xta'aktu es kyaj 'yokmugajxanut, ²⁰ mat ko kyaj tmamadaktu ja ana'amun ma jyna'añ ko oogup kuka'atsy yu ja'ay o otyim di'ibu ańimálaty di'ibu pajtp ma yu Sina'ii Kopk. ²¹ Nngoo jyantsyñay'adsu'kanuty éxtam di'ibu ya'ijx, éxtamu Moisés ku'am jyna'ñ: "Tsayiibyuts mat ja tsu'ugu."

²² Per tu miits xymuwingonda ja Syon Kopk jam Jerusalén, ja Diosu kyajpn di'ibu ijtp tsajpótm, ma 'yity kanak milu ánkusuty di'ibu naymyujkudap mat ja ijt xo'onu, ²³ ma ni-may ja Diosu 'yu'un'k 'yuna'katy di'ibu xyuu ijtp jaaybyéty tsajpótm. Tu miits xymuwingonda ja Dios, di'ibu nidagekyu ja ja'ay pyaye'epy, es nan tu miits xymuwingonda ja ja'ayu jya'ajunuty di'ibu jiky'ajttu tya'ajtan maut es o'ktu, esu Dios tu pyujta'agudu ak oy ak wa'ats, ²⁴ ma Jesús, di'ibu kyudunaapy ja ja'ay ma ja jembyu kajxy'átyruu, es ma ja ne'pyñ di'ibu tu xyajwátsum es ni'igu oy tni'igxy kudiinam ja Abelu ñe'pyñ.

25 Dios tyadyuun di'ibü kyaj ttsojktü es tkuydyündüt ja ana'amün di'ibü yajk mä yü Sina'ii Kopk. Exküm ko xyky-atundü kwentü di'ibü xytyukmämadyáküm ja tsajpótmüdü. Pes waanü ni'igü mükü täydyu'unün xypyátüm pün kyaj nguydyu'unüm di'ibü xyja'anmä'ayüm tyam. 26 Mä Sina'ii Kopk ja naxwíñüdü tsuyiipy es pümüimp ko Dios tmügajxy ja israelítaty. Per tyam xytyukmävándáküm: “Jatügóküts je'eyü nyajtsuyüya'añüts kyaj yü'ü jye'eyüdyü naxwíñüdü, nandü'un ja tsajp.” 27 Ko Dios jyünáñ “jatügok”, ja'a 'yandijpy ko tugekyü di'ibü tü dyajkojy, yajjuga'agaampy di'ibáty mbaat yi'xy, es dü'un 'yítat di'ibü kyaj mbaat yi'xy. 28 Ja it lugaar mä Dios yajkutíky, mä n'ita'anüm es kyaj ja'a yaj'íxy, wü'ümüp yü'ü winü xüü winü tiempü. Paadyü Dios nja'aygyüdáküm es n'awdajtüm éxtüm pyaadyuty, 29 müť ko yü Nindsün'ajtüm Dios, dü'un yü'ü éxtüm ja jüün di'ibü yajkutügeepy.

13

Wi'ixü Dios ttseky es njiky'ajtüm

1 Dü'añüm mnaydsyóküdüť nixim niyam éxtüm tukka'axpün. 2 Kyaj xyja'aydyügódyüť es m'oyjya'ay'áttüt müť ja di'ibü jajttüp mä mdüjk, pes naagaty ni tkanijawü tü dyajjajtta'aktü anklüs.

3 Mjamyátstüp xykyu'íxtüdü pujxndüjk ja'ayuty, dü'un éxtümxyüp miits nandü'un m'ittü tsimý müť yü'üjuty. Pawinmaydyü nandü'un di'ibü axüük yajtuundüp müť ko tmüdüdü Kristü, dü'un éxtümxyüp miits nandü'un axüük tü myajtüdü.

4 Byeenüm miits xywyindsü'ügüdüť ja püjk ukün. Müdattu wä'áts ja püjk ukün. Müť ko Dios tyadyüünüdüp pünuty mä'induundüp es di'ibü kyaj twindsü'ügüdü ja püjk ukün.

5 Katü xy'adsoktü meeñ. Jotkujk'áttü müť di'ibü mmädajttüp, müť ko Dios tü jyüna'añ: “Ni nä'a ngana'íxüt, es ni nä'a ngamastu'udüt.” 6 Paaty amumdu'uk jot njüna'anüm: Yü Nindsün'ajtüm Dios yü'üts xypyudüjküp.

Kyajts ndsü'ügüt kots pün wi'ix xytyüna'anüt.

7 Byeen xytyimjamyátstüt wi'ix tmüdüdü ja Kristü ja ja'ayuty di'ibü miits mdük'üxpüjküdü ja Diosü 'yayuk, es mjamyátstüp wi'ix ja jyiky'ajtün kyugüjxüdü, es dü'unü düñ miits nandü'un mjiky'áttüt.

8 Extüm Jesukristü 'yijty, dü'un tyam 'yity, es dü'añüm 'yita'añ winü xüü winü tiempü. 9 Ak tim panüjxtü Kristü, es katü xypyanejxy ja wiinkpü üxpüjkün di'ibü myadyáktüp tügatsy. Ni'igü oy ko nyajmüktáküm ja njot'ajť nwinmä'añ'ajtüm Dios myay'ajťngyüjxm es kyaj ja'agyüjxm

ko tii ja'ay kyaay 'yúktap windsu'kungyujxm, pes di'ibu kyaay 'yúktap kyaj ti tsooty.

¹⁰ Udsajtum nmudajtam tu'ugu artal ma yajpajta'aky ja windsu'kun, es kyaj pyaadyuty tjexat ja teetytyjk di'ibu tuundap ma ja israelitu ja'ayaty twindsu'ugudu ja Dios.

¹¹ Ja teedywyindsungópk yajnajxtap ja juyujk añimalu ñe'pyñ ma ja Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar, éxtumu windsu'kun es ja ja'ayaty ja pyojpu ñiwa'adsudat, per ja juyujk añimalu ñini'xaty myunajxtap kajpnbu'am es ñitóyut.

¹² Nandu'an ja Jesús ñayyajku windsu'kun kajpnbu'am, es mat ja kyum ne'pyñ dyajwa'adsut ja naxwíñudu ja'ayadyu pyojpu.

¹³ Pes n'okpajo'omum ja Jesús kajpnbu'am, es jamu ja'ay xy'axuk'ijxum éxtumu Jesús ya'axuk'ijxy. ¹⁴ Kyaj ya nmudajtam ja nax kajpn di'ibu ijtp winu xuu winu tiempu, ja'a n'axta'ayum di'ibu miin kudakp.

¹⁵ Paaty éxtumu nwindsu'kun'ajtam, du'uñum n'ok'awdajtam ja Dios mat ja Jesukristakyujxm, es n'awdajtam ja Dios mat ja n'aa'ajtam.

¹⁶ Kyaj xyja'aydyugódyut es xytyúndat di'ibu oy esu ja'ay xpyudákudat muut di'ibu mmudajttap. Ko du'an xytyúndat, Diosu du'an mwindsu'kudap, es yu'u du'an 'yoyjya'ap.

¹⁷ Dios tu tpejta'aky naagaty es mgwentu'átudat es mya'axpákudat miidsuty éxtum ja Dios ttseky mjiky'áttat, mat ko yu'ujaty kyuyáktubu kywentu ma Dios. Mumadowdu yu'ujaty yajxon, es du'an mgwentu'átudat es mya'axpákudat xonda'aky'aa xonda'akyjyót; per pan kyaj xymyumadowdu miidsuty, jotmay'ooktap yu'ujaty es ni wi'ix tsoo kyaj du'an oy mdu'unxudat.

¹⁸ Nigajxtákudats uudsuty. Tuj'ajtanuts uj njuna'añ, kyajts tii nbekyjyáwudu es njiky'ata'anduts wa'ats éxtum ja Dios ttseky.

¹⁹ Waanu ni'iguts n'amadowdu es xymyunu'xta'aktat ja Dios esats njumbítat tsojk ma miidsuty.

Kajxpo'xun

²⁰ Ja Dios, di'ibu yajkypy ja agujk'ajt jotkujk'ajtan es dyajjikyppyeky ja Nindsun'ajtam Jesús, di'ibu ijtp éxtum ja oybyorreegu kwentu'ajtpu es ñe'pyñgyujxm oj xytyukmawu'amum ja kajxy'átypu di'ibu tuump winu xuu winu tiempu, ²¹ wa'anu Dios mmo'oyudu tugekyu di'ibu oy, es xytyúndat di'ibu tsyepu, es Jesukristakyujxm tpejta'agut ma mjot mwinma'añuty di'ibu 'yoyjya'ap. N'ok'awdajtam ja Dios, di'ibu myudajtypy ja maj'ajtan winu xuu winu tiempu. Wa'an du'anuty.

²² Mugu'ugítaty, nmunu'xtáktap tsujti'knu miidsuty es xy'axájut es xykyuydyúndat yajxon yu ngajxwíjanuts di'ibu tu nmo'oydu ma tyadu nekyu'unk. ²³ Nandu'an n'awánudu ko yu nmugu'uk'ajtam Timotee tu 'yawa'atpadsémy, es pan jajtp tsojk, najxupts muut ngu'ixtu miidsuty.

²⁴ MayDios xy'anuumudat nidagekyu di'ibáty m'awij mgajxwíjudep, es nidagekyu Diosu jya'ayuty. Nandu'an ja italyanu ja'ayuty mduknigáxudu Dioskajxy nidagekyu.

²⁵ Wa'an ja Dios mgunu'xudu nidagekyu miidsaty.

Neky Di'ibü Santya'agu Jyaay

Dios yajkypy ja wijy'ajtän

¹ Hj Santya'agu, Diosu myuduumbu esu Nindsun'ajtam Jesukristu myuduumbu. Nduknigajxtuptsu tyadu neky majmajtsk ja Israelu myaangu tyump 'yaats di'ibu oj ñajxtu tsunaabyu ma wiink naxwíñudu.

² Mugu'ugítaty, nayjyáwudu jotkujk ko myínat oytyim di'ibu ayo'onaty. ³ Pes mnija'adup miidsaty ko m'ijxmátsudu yu ayo'on ja'agyujxm ko xymyubuktü Nindsun'ajtam, miits m'ixpáktup es xymyumada'áktat oytyim di'ibu ayo'onaty. ⁴ Ja'a tsojkup es xyjáltat wi'ix oy xymyumada'áktat ja ayo'on, du'un m'íttat kexy ka'pxy éxtamu Dios ttseky, es kudii ni tii mdugoy'ajtxudat.

⁵ Pün miidsaty nidu'ugaty mdugoy'ajtxup ja wijy'ajtän, amdowdu Dios, es ja Dios mmo'oyudup; ja'a ko yu'u ñayajkypy yajxon, ni je'eyu xykya'o'om. ⁶ Es ko xy'amdówdat, koonam tsyékyuty es xy'amdówdat madu mubujkun, es kyaj xyjajpáwudat; ja'a ko di'ibu jyajpja'ap, du'un yu'u éxtam ko ja jikymyejyñ ñikapy es ja poj yajnejxyuty xidsoo yadsoo. ⁷ Di'ibu du'un éxtamu tyaadu, nanatuku ti t'awíxat mat ja Nindsun'ajtam, ⁸ mat ko tuk peky ttseky tyam, es bom dyajtagátsy ja wyinma'añ.

⁹ Ja nmugu'uk'ajtam di'ibu ayoo jottageepy, nayjyáwudup agujk jotkujk mat ko Dios yu'u pudúkudup. ¹⁰ Es ja di'ibu makja'ay, nayjyáwudup agujk jotkujk ko natyu Dios 'yamútskyuty. Ja'a ko du'un yu'u éxtamu puy di'ibu ijtp ujsóty, kyaj jeky 'yity. ¹¹ Ko xuu pyudsemy es mak 'yañ, ni'xp ja ujts, es ja pyujy kya'ay, ta tyugoy ja tsuyj'ajtän. Du'un ja makja'ay tyagóyat ko naty ni'igu ñayyajmakja'aydya'aga'añuty.

Kyaj Dios pün dyajpekytyúñ

¹² Jotkujk ja ja'ay ko dyajnaxy ja ayo'on mat ja ma'xtujkun, es madu tyaadu mo'oyudup ja Dios ja jiky'ajtän winu xuu winu tiempu di'ibu Dios wyandak tyukmay'ata'añuty nidagekyu di'ibáty tsojkudup. ¹³ Ko pün ñayjyáwuty pyekytyuna'añ, kyaj jyuna'anat ko Dios myo'oyadyu tadu winma'añ, mat ko kyaj pün mbaat ttuñ esu Dios pyekytyúnat, es kyaj Dios ti ttuñ es ja ja'ay pyekytyúnat. ¹⁴ Ja'agyujxmu ja'ay pyekytyuna'andu ko ja 'yadsojkun ñaydyukwin'uanudu, es mat ja kyu'umdsojkun ñayyajtagóyuty. ¹⁵ Ko ja'ay tsoktu di'ibu kyaj 'yóyuty, jaa myiñ ja pojpu; es ko tyadu pojpu myujwindáknü, jaa myiinnu ja o'kun.

16 Mugu'ugítaty, katú mnaywyin'uanúdu. 17 Tugekyu oybyu esu tsujpu, Dios ja'a yajkypy, di'ibu tu tpujta'aky ja jaj tu'xun tsajpótm. Dios Teety ijtramu'u éxtam 'yity, kyaj tyugatsy. 18 Tsyojkangujxm tu xymyo'oyam yu njiky'ajtun'ajtam winu xuu winu tiempu mat ko n'axájum ja tuj'ajtanbu ayuk, es ndu'un'ajtam éxtam ja jawyiin tuump ma tugekyu di'ibu Dios yajkoj.

Mubujkun

19 Mat ko tyadu du'un nnija'am, mugu'ugítaty, miidsuty nidu'ugáty m'ittup xy'awixtat es xymudoo'ittat di'ibu mya'awa'anudap. Es katú mnay'oojedu mat waanu tii, es kyaj mnayyajot'ambúkadat mat waanu tii. 20 Mat ko yu ja'ayuty di'ibu ajkup, kyaj du'un ttuñ ja Diosu tsyojkan. 21 Paaty mastu'uttu tugekyu di'ibu kyaj 'yoyuty es ja axuk winma'añ di'ibu mujwindujkup ya naxwiñ, es axájudu tuda'akutyi'knu yu kajxwíjun di'ibu Dios tu tpujta'aky mjodoty mwinma'añoty. Mat ko tadu kajxwíjun myudajtypy ja muk'ajtan es dyajnitso'ogadu m'anmaja'an.

22 Paaty kuydyundu éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun; katú je'eyu xymudoo'ittu. Mat ko pan je'eyu xymudoo'ittu es kyaj xykyuydyundu, ku'am mnaywyin'uanúdu miidsuty. 23 Di'ibu je'eyu tmudoo'ity ja Diosu jyaaybyajtun es kyaj tkuydyuñ, 24 du'un yu'u éxtamu ja'ay ko tku'ixu ijxnóty ja wyiin jyujp, es ko ñejxy wiink tsoo, kyaj tnakyjyamyetsy wi'ix 'yixuty. 25 Per ja ja'ayuty di'ibu kyaj tja'aydyugóy di'ibu myudeepy, es ti'igyu tpujta'aky ja wyinma'añ wi'ix ja tim oybyu ana'amun jyuna'añ di'ibu yajwu'ump awa'atstúm, es du'ñam tpaduñ yu ana'amun, kunu'xudap ja Dios.

26 Per pan nayjya'ap ko twindsu'ugu Dios, es nugoo ñanigajxy ñakuxkajxy, naywyin'u'unap ku'am es ni ti tkatsooty di'ibu 'yandijpy twindsu'ugu Dios. 27 Di'ibu oy 'yawdajtypy ja Dios, pyudujkup ja ke'egyu'unguty esu ku'ekytyo'oxyuty ko 'yayow jyottugooodyu, es kyaj ñayya'axuhguty mat ja naxwiñudu winma'añ.

2

Ayoobu ja'ay esu mukja'ay, ti'igyu nnaydsyojkum

1 Mugu'ugítaty di'ibu myubujktup ja Nindsun'ajtam Jesukristu di'ibu ni'igu myudajtypy ja muj'ajtan, kyaj xywyin'ixtat ja ja'ay ni tu'uk es jatuk. 2 N'okpujtakum ko myiñ ma miits mnaymyúkadu tu'ugu mukja'ay di'ibu oyu wyit ñijam es mat ja kyujjits ak ooru, es myiña net tu'ugu ayoobu ja'ay mat ja wyit ñijam patsy patsy, 3 es pan miits m'axájudap yajxon ja di'ibu oy xyoxy, es xy'anuumadat: "U'uñ yaa ma tyadu oybyu uñaaybyajn", per ja ayoobu ja'ay xy'anuumadat: "Mij tanu jap",

o "U'uñ yaa naxkujxy", ⁴ mada taada xya'ixyaty ko xytsyoktu ja makja'ay es xy'uxtijtu ja ayooba ja'ayaty. Ko xytyunda du'an mat ko m'adsoktu, mbekytuunda du'an.

⁵ Madowdu magu'ugitaty es jaygyukadu tyaadu. Yu ay-oobutukaty di'ibu ijttap ya naxwiiñ, yu'u du'an ja Dios tu wyin'ixadu es ni'igu ja mabujkun tmudattat es t'axajudat extamu kyuma'añaty es jyiky'atut tsajpótm mat ja Dios, mat ko Diosu du'an tu twanda'aky tmo'oya'añ panaty tsojkudap; ⁶ per miits mduktsoyduunda ja ayooba ja'ayaty, mat ko xymyay'at xywyindsu'ugadu di'ibu makja'ayaty. ¿Ti kyaj yu makja'ayaty yu'u du'an di'ibu mwijts mbo'tudap es mni'uunudu kumdattagoty? ⁷ ¿Ti kyaj yu'ujaty di'ibu kyajxpáttap ja tsujti'knubu xyuu ja Nindsun'ajtam Jesús di'ibu mja'a'ajtudap?

⁸ Oy du'an xytyuñ pan mguydyiimpy ja Diosu 'yana'amun di'ibu ni'igu myujaty ma jyaaybyajtan: "Mdsokap ja mmadujkra'ajaty extam mij ku'um mnaydsyékuty." ⁹ Es pan miits mwin'ijttap panaty mdsokándap, taada du'an mat mbekykya'ay Dios windum mat ko kyaj xykyuydyuñ yu 'yana'amun. ¹⁰ Ko tu'ugu ja'ay tkuydyuñ tugekyu ja Diosu 'yana'amun, per mat tu'uk je'eyu tyugoy, pekyjya'ay yu'u, du'an extamxyap tugekyu ja ana'amun tu tkakuydyuñ. ¹¹ Ja'a ko Dios jyunáñ: "Katu xyajtugóy ja pujk úkunu wyindsu'kun", jyunáñ nandu'un: "Katu myajja'ay'eeky." Es du'an, oy xykyayajtugóy ja pujk úkunu wyindsu'kun, per pan tu myajja'ay'eeky, kyaj xykyuydyuñ ja Diosu 'yana'amun. ¹² Paaty miidsaty kajx madya'aktu es jiky'attu extam di'ibu yajnikajxtútp ma ja Diosu 'yana'amun di'ibu xy'awa'anam wi'ix kyaj n'ijtam pekyoty. ¹³ Pes di'ibu kyaj tu tmudaty ja pa'ayo'on mat ja wiingátypyu, nandu'un kyajpu Dios pya'ayowa'añaty; per di'ibu tu tmudaty ja pa'ayo'on mat ja myugu'ugaty, ni ti tkajppawaya'añ ja xuu ko ja ja'ay jajpayo'oydyat, mat ko Dios pya'ayowa'añaty nandu'un.

Kyaj ti tsooty ja mabujkun pan kyaj ti oy yajtuñ

¹⁴ Magu'ugitaty, ¿wi'ix tyuñ ko ja'ay jyunaañ ko myubejkyu ja Dios, per kyaj ti oy ttuñ? ¿Tii mbaadu tadu myubujkun ttuknitse'egyú? ¹⁵ N'okpujtákam, pan nidu'ugu nmumabujkra'ajtam tmudaty ja wyit ñijam ya'ayow ya'ama'at es tyugoy'ajtxaty ja kya'ay 'yukun, ¹⁶ es miidsaty nidu'uk xy'anuumat: "Nujx mada Dios, magu'uk, es wa'an yu'u mmo'oyaty di'ibu mij mdugoy'ajtxap", es pan kyaj ti pudujkun xymyo'oy, ¿ti oy'ajtan taada? ¹⁷ Nandu'un jajtpu dunu tyaadu di'ibu je'eyu tmadya'aky'aty ko tmabeky es kyaj dyajniguxe'eky ma jyiky'aty, kyaj tyuñ di'ibu myubejkyu.

18 Wa'anu da nandu'un naaguty jyuuna'añ: "Mij mmubejkyry ja Dios, per uj ndiimbyuts ja oybyu." Ujts n'adsowup: "Weenu, tuk'ijxkats mij ko xymyubeky ja Dios es kyaj xytyuñ ja oybyu, es uj mij nduk'ixup mat ja oybyu ndu'ununuts ko nmubejkyryuts ja Dios." 19 Mij mmubejkyry ko tu'uk je'eyu Dios. Oy du'un ko xymyubeky; per nandu'unu mäjku'uduik tmubaktu ko jyamuty ja Dios, es extu tsaynydyup mat ja tsu'ugu. 20 ¿Tii kyajnum xy'oktimjaygyukunu mij kujun, ko kyaj tyuñ ja mabujkun pan kyaj ti yajtún? 21 ¿Wi'ix xy'ixy ko ja n'apteety'ajtam Abraan oj wye'emy oy mat ja Dios? Ja'agyujxm oy wye'emy mat ja Dios ko dyajnejxy ja 'yu'unk Isaa es tjatukwindsu'uguyañ ja Dios. 22 Tu xy'ixy ko Abraan dya'ijxu ko Dios tmubejky es ja'agyujxm tmamudooy ja Dios, es di'ibu tyuun oj dyajka'pxy ja myubujkun. 23 Es du'un yajkyudyuñ éxtam jyuuna'añ ma ja Diosu jyaabyajtun: "Abraan myubujk ja Dios, paadyu Abraan oy wye'emy mat ja Dios", es ja Abraan yajtijy Diosu myatnaumyaayubn.

24 ¿Tu xy'ixyu? Oy nwu'amum mat ja Dios ko nmamudo'om ja Dios es kyaj jye'eyaty ko njana'anam ko nmubujkam. 25 Nandu'un mat ja kujeñdyo'oxy Raap. Ja'a oy oj wye'emy mat ja Dios ja'agyujxm di'ibu tyuun, mat ko t'axaju es dyu'tsy ja ni-majtskpu israelitu di'ibu ijxtuundup, es tpuujk es dyajkéky ma ja myadsipun. 26 Es du'un xytyuk'ijxum éxtam ja nini'x di'ibu tugoy'ajtxup ja 'yanmaja'an, o'kpu yu'u, es nandu'un yu nmubujkun 'yity éxtamu o'kpu, pan kyaj ndu'unum ja oybyu.

3

Ya'an

1 Mugu'ugítaty, oy du'un ko kyaj may miits mnaybyjta'agudu ya'uxpukpuky ma ja mabujkpuujk ñaymyúku. Mnija'adup ko di'ibu nya'uxpukpum, yu'u waanu ni'igu pyayo'oyaampy ja Dios pan kyaj oy nguydyu'unum. 2 Nidugekyu nbekytyu'unum; per pan jaa pan kyaj kyajxtugóy, yu'u du'un sitay jiky'ajtp tuj'ajtun muut es nandu'un mbaat t'ane'emy tugekyu ñini'x. 3 Es éxtam ko tu'ugu juyujk nduk'aja'anu'kum ja frenu, ja'a du'un es xymyamudo'om es mbaat n'ana'amum tugekyu ñini'x. 4 Ixtu nandu'un ma yu barku. Oy jyamujjátyaty esu muk poj jyayajnujxa'añuty oytyim maaty, per di'ibu 'yane'empy tyuknidijup es dyajnujxat ma tjantsytyim'yajnujxa'añ mat tu'ugu mutsk kepyu'unk di'ibu xyu'ajtypy timón. 5 Nandu'un jajtpe du'un mat ja ja'ayaty ja ya'an. Mutsku'u, per naymyujpajtakup ko kyajxy. Nnija'am yajxon ko tu'ugu janya'angu'unk ño'kta'ayup ja tun kopku mujjátypyu. 6 Es yu ya'an yu'u du'un éxtamu tadu janya'angu'unk, extu mbaat dyajtugóy ja jot

winma'añ tugekyu ja'agyujxm di'ibu kyajxypy. Du'un ja ya'an éxtam tu'ugu jumbajk di'ibu tu tyoy ayoodaknóty, es óknun dyajtoybyéky oytyim na'ajaty, es du'un dyajtagooydya'ay tugekyu ja ja'ayu jyiky'ajtun.

⁷ Yu ja'ayuty mbaat dyaj'yujy nidugekyu kanak naxu añimal, éxtamu joon, tsá'añ, es di'ibu jikymyejyñóty tsunaaydyur, es tu dun dyaj'yujy; ⁸ per ni pán mbaat tkayaj'yujy ja ya'an, mut ko yu'u du'un éxtamu awa'andsa'añ ja xuwat di'ibu extu ya'o'kp es ni na'a kyape'xy. ⁹ Es mut ja nya'an'ajtam n'awdajtam ja Dios Teety, es nan mut yu'u n'amdo'om ko Dios tkajxprókut ja ja'ayuty di'ibu Dios tu dyajkojy ko ñayya"agojwinnajxu. ¹⁰ Es nan ma n'aa'ajtam pyudsemy majtsk nax ja ayuk, yu ogyajxy esu axuk kajxy. Mangu'ugítaty, jkajy 'yóyuty ndu'unumu du'un! ¹¹ ¿Mbaat yu pa'ak nuu esu ta'am nuu tuk náxyuty pyudsemy ma tu'ugu nuu myuxy?, ¹² o ¿mbaat tu'ugu oliivus kepy tyuamp'áty tsabox limu, o ja muuxy'aats tyuamp'áty pox? Nan kyaj mbaat myuxy ja pa'ak nuu ma myuxy ja ta'am nuu.

Wijy'ajtun di'ibu Dios yajkypy

¹³ Pán nidu'uguty miits nayjya'ap kuwiyj es kuduy'ajtun, wa'an dya'ixyuty mut ja oybyu jiky'ajtun es mut ja yuunk'ajt naxypy'ajtun di'ibu miimp ma ja wijy'ajtun. ¹⁴ Per pán du'uñumu du'un miits xuyaywinnaxujáwudu es je'eyu ku'um xytyuk'oy'ata'andu, katu mdimjuna'andu ko mij mguwiyj'attu, mut ko andakun yu'u es kyaj tyuy'ajtanuty. ¹⁵ Pesu tyadu du'umbu kuwiyj'at, kyaj yu'u dyaky ja Dios. Yu'u wyinma'añ'ajttur ja naxwíñudu ja'ayuty, es myiñ ma yu majku'ugórk. ¹⁶ Mut ko ma ja'ay tñaywinnaxujawu es je'eyu kyu'umdsojkun dyajtuna'andu, jaa nandu'un myiñ ja aku esu tsip, es tugekyu axuk'ajtun; ¹⁷ per ja di'ibu myudajttur ja wijy'ajtun di'ibu tso'omp ma Dios, tim jayajp'ajtp tmudattu ja jiky'ajtun wa'atspu, kyaj tsyiptjkaty, oyjya'ay, tuda'aky, ajiky amagu'uk, myudajttur ja pa'ayo'on, es tyiimpy ja oybyu. ¹⁸ Pánuty tyuundur esu ja'ay tsuunudu jotkujk, ja'agyujxm mayjya'ay tsuunudat t'y'ajtun muut.

4

Myudsip'ajttur ja Dios pánuty tsyojktur ja naxwíñudu winma'añ

¹ ¿Ma ja tsip tsyooñ ko ak miits mnayyajjot'ambákudu es mdsiptundu nixim niyam? Pes di'ibu du'un mya"adútsudur, yu'u tadu m'axuk winma'añ ko ak miits mnayyajmujpudsumañudu.

² Mdsojktur oytyiity di'ibu kyaj xymudattu, es kyaj xypyaattu; myajja'ay'o'ktur es naywinnaxu xyjáwudu

ko ja'ay ti tmudaty, per kyaj ni wi'ix tsoo xykyapaattu es xymudattut di'ibu mdsojktap. Mdsiptuun mdsipkajxtap. Kyaj xymudattu di'ibu mdsojktap mut ko kyaj xy'amdoy ja Dios; ³ es pun m'amdoodap, kyaj mmo'oyudu mut ko xymudattu axuk winma'añ es mut ko je'eyu xyajtuna'andu ma mgu'umdsojkun.

⁴ Miits, ja'ayuty di'ibu Dios myastuttap, kyaj xyñijawudu ko pun naymyaayap mut di'ibu ijtp ya naxwiiñ, kyajp ja Dios ttsoktu. Punuty tsojktap es ñaymyaya'anudu mut di'ibu ijtp ya naxwiiñ, myudsip'ajttap ja Dios. ⁵ Pes kyaj ñanugoobuty ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko yu ja'ajun di'ibu Dios tu tpujta'aky es 'yítut ma udsajtam, yu'u tsyejpy es udsajtam je'eyu xyja'a'ajtam. ⁶ Peru Dios xuryudujkum ni'igu mudu myay'ajtan. Paaty jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan: "Dios 'yuxtijpy di'ibu muj kujxmup, per pyudujkup myay'ajtangyujxm di'ibu yuunk náxuryuty." ⁷ Paaty naygyayákuu ti'igu ma Dios. Katu xykyupaktu ja mujku'ugórk, net miits mguga'agudat. ⁸ Mawingondu Dios, es yu'u nandu'un mmawingonudap miidsuty.

Yajwa'atstu mgu'u esu mjot mwinma'añ, miidsuty, pojpu ja'ayuty es di'ibáty 'yaduunmukándap du'un di'ibu Dios tsyejpy, es nandu'un ja naxwiiñudu winma'añ. ⁹ Ya'ixudu ko tya'ajtan mjotmay'eeky mut ja mbojputy. May tajtu es jáwudu. Yajtagátstu mxik mxo'onan mut ja mju'uy myaxun, esu mxondakun yajtagátstu mudu m'amay mjotmay. ¹⁰ Amutsk'attu ma Dios, es yu'u mbujta'agudap muj.

Kyaj nnibi'tskajxum ja nmugu'uk'ajtam

¹¹ Mugu'ugítuty, katu mnayñi'ow mnayñiyaaxudu nixim niyam. Di'ibu ñi'o'o ñiyáxup ja myugu'uk es tnibi'tskajxu, du'un ja'a éxtumu ja'ay di'ibu junaamp ko kyaj tugekyu ja Diosu 'yana'amun tyuñ. Es pun mjunaamp ko tam ja Diosu 'yana'amun di'ibu kyaj tyuñ, kyaj mij xykyuydyuñ ja ana'amun, du'un mij éxtumu ana'ambun di'ibu junaamp ti oy es ti ka'oy. ¹² Peru Diosu du'un je'eyu di'ibu yajk ja ana'amun, es nan yu'u du'un mbaat xytyukkumado'om, es nan yu'u mbaat xyajnitsókum es xyajkutugo'oyum; ¿per mbánu dun mij ko xyñibi'tskajxu ja mmugu'uguty?

Kyaj yajnijáwu ti miimp kudakp

¹³ Okmadowdu miidsuty di'ibu junándap: "Bom o juxtum njo'omum wiink kajpn, es jap n'ijtam ndo'k nyajkum tuk jumajt, es du'un nganarajtam ja maymyeeñ." ¹⁴ Peru ni je'eyu xykyanijáwudu ti miin mgudáxup aya bom! Pes yu ja'ayuty ja jyiky'ajtan du'un éxtumu nima'aju'unk, waanu 'yity es tuk pojnu tyugoodya'ay. ¹⁵ Di'ibu oy es njuna'anum yu'u tyaadu:

“Punu Dios tseyjpy es xy'akmo'oyum ja njiky'ajtun'ajtam, ndu'unum xi'idu ya'adu.” ¹⁶ Per ko mij mjuna'andu xytyuna'andu xi'idu ya'adu aya bom, mgawindsu'kubu du'unu Dios, mut ko je'eyu mnayyajmuj mnayyajkujxmuty. Es ko nmuj ngu'xmum, pekytyu'unumu du'un. ¹⁷ Ja'a pan ñija'ap tünat ja oybyu es kyaj tuñ, pekytyuump yu'u.

5

Kajxwíjün mut ja mukja'ay

¹ Madowdu tyadu, miits mukja'aydujkyty. Ju'uy ya'axtu mut ko myiñ ja ayo'on di'ibu mjantsyaya'ayowanudur. ² Di'ibu mmudajjt mjaygyajptur, du'un yu'u Dios wyindum éxtum ti tugekyu wyindugoodya'ay, es éxtumu wit di'ibu ja ajkxytsyik tu tsyu'tsujtta'ayuty. ³ Yu m'ooru meeñ es yu mblatu meeñ tu tyowadya'ay, esu tyadu tow yu'u yajni'guxu'ugur ko kyaj yajxon tu mduñ mut ja mmeeñ, es yu'u du'un éxtum ja janya'ank di'ibu myajtóyudur. Tu xyñikoombát xyñipujkpattu maymyeeñ ma tadu xu di'ibu tim óknam. ⁴ Per ja maju'uñ di'ibu mgamoodyu ja mduumbuty di'ibu yajmujktu ja mbujta'aky, ja'agyujxm ja tuumbu mni'uunudu, es myudoodaay ja Dios di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtyty. ⁵ Ya naxwiñ miidsuty tu mjiky'attu es tu mnaymyo'oyudu jotkujk'ajtan, es tu m'uts mjotkuda'aktu, éxtum ja ja'ay dyajni'xu ja tsajkaa di'ibu ya'oogaampy. ⁶ Miidsuty tu xyñiwaambáttu nanatuku. Yu'u jyiky'attu tu'y'ajtan muut, es xya'o'ktu, es kyaj ñaygyuwanu.

Ma'xtujkun esu kajxtákan

⁷ Mugu'ugítuty, ma'xtúktu miits extu ko myínut ja Nindsun'ajtam. Tu xy'ixtu wi'ix ja naymyuduunubu ja'ay t'awixtu ja oybyu pyujta'aky. Mut ja ma'xtujkun t'awixtu ja potn es myínut ja nuu tuu. ⁸ Paaty nandu'un miidsuty ma'xtúktu es ti'igyu mwinma'añ xypyujta'aktat ma Kristu, mut ko tuu dun tim wingoomp ma myina'añ ja Nindsun'ajtam. ⁹ Mugu'ugítuty, kudii mnayñi'uunudu nixim niyam, es kudiibu myajpayo'oydyut, ja'a ko Dios di'ibu pojpu pyaye'epy, taa ja'a. ¹⁰ Mugu'ugítuty, jamyatstu Diosu kyugajxpu es puujta'aktu éxtumu ixpajtan wi'ix tmudunaay ja ayo'on esu ma'xtujkun tmudajttu. ¹¹ Pes udsajtam njuna'anum ko jotkujk yu'ujuty di'ibáty tu tmamada'aktu ja ayo'on. Tu xymudowdu ja Jopu mya'xtujkun, es xyñijawudu wi'ix ja Nindsun'ajtam óknam oj myo'oyuty ja jotkujk'ajtan, mut ko jyantsypya'ayoy yu Nindsun'ajtam.

¹² Mugu'ugítuty, di'ibu tim jajp'am, katu xyajtestiigu'áttu yu tsajp, ni yu naxwiñudu es ni ja wiinkpu. Nik oy ko mjuna'andut “oy” di'ibu oy, es “kyaj” di'ibu kyaj, kudiibu Dios mdukkumadówdut.

13 Pɛn ja pán 'yayoy jyottugoy, wa'an tkajxta'aky; es pɛn ja pán jyotkujk'áty, wa'an t'uy ja alabanzu. 14 Pɛn ja pán pyékyuty, wa'an twoy ja mǝjja'aydyujk di'ibu tuundɛp mǝ mǝbujkputujk ñaymyúkudu, es tnigajxtaagut ja puma'ay, es mat ja Nindsun'ajtɛm Jesukristu xyuugyujxm ttukjaaxut waanu aseytu oliivu. 15 Es pɛn mmǝbujktɛp ko Dios tɛnɛt éxtɛm mgajxta'aktɛ, yɛ puma'ay aguda'agɛp; es pɛn pekytyuun, Dios ma'xudɛp ja pyojpɛ. 16 Paaty pɛn miidsuty tɛ xyuudugoydyɛ wiinkpɛty, mɛmayats nidu'uk nidu'uk, es pɛjksów ja ma'xun. Nayñigajxtaagudu nixim niyam es m'aguda'aktɛ. Ko kyajxtáky tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tɛy'ajtɛn mɛut, yɛ kyajxtákɛn myudajtypy ni'igu ja mɛk'ajtɛn. 17 Okwinmaydyɛ ko ja Diosu kyugajxpɛ Eliisu dɛ'un ijty jya'ay'áty éxtɛm ɛdsajtɛm. Ja'a amumdu'uk jot kyajxtáky es kadiibu tyu'ujat, es kyaj tyuuy tɛgɛk jumajt jakujm. 18 Ko jatɛgok kyajxtáky, nétnɛm tyuuy jatɛgok, es oj wyindyɛ ja pɛjta'aky.

19 Mɛgu'ugítuty, pɛn miidsuty nidu'uk myudu'udageepy ja tɛy'ajtɛn esu wiinkpɛ ja'ay tyuknijɛmbítuty, 20 nijáwudu miits ko yɛ di'ibu tɛ ja pojpe ja'ay ttukmastu'uty ja ñɛ'u tyu'u ja axuukpɛ, es ttuknijɛmbity ja nɛ'u tu'u di'ibu Dios xytyukni'ijxɛm, tadu dɛ'ɛmbɛ ja'ay tyiimpy es tso'ogut mǝ ja o'kɛn, es yɛ'ugyujxm ja ja'ay yajtuknima'xɛt may ja pyeky.

Myutu'ukpa Neki Di'ibu Peedru Jyaay

1 Ɔj Peedru, Jesukristu 'yapóstulu, ja'a njuna'anum ko tu xykyéxyuts. Nduknigajxtuptsu tyadu neky di'ibátyaty kyaj ñaky'ittu ma yu Israelu ñaxwíñudu, es tsyuanudu oymyaaty ma yu ñaxwíñudu: Pontu, Galasyu, Kapadosyu, Asyu esu Bitiñu. ² Dios Teety mwin'ijxudu éxtumu jawyiin tnija'aju es ttuknibajtaku. Espírítu Santu myuk'ajtungyujxm myajpujtáktu Diosu jya'ay, esu du'un xymyumdówdut ja Dios es mwa'atstat mat ja Jesukristu ñe'pyñ. Wa'an ja Dios ni'igu mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

“N'ok'awdajtam ja Dios”

³ N'ok'awdajtam ja Dios, Nindsun'ajtam Jesukristu Tyeety, di'ibu tu xytsyojkum es xypya'ayo'om es xyajmi'in xyajajtam jemy es xytyuk'awijxum ja jiky'ajtan di'ibu winu xuu winu tiempu, ja'a ko ja Nindsun'ajtam Jesukristu jyikypyejky jatugok. ⁴ Paaty udsajtam n'awijx njup'ijxum ko Dios xymyo'oya'anum ja kuma'añ di'ibu puje'eky ya'ijtypy tsajpótm, di'ibu kyaj mbaat kyutugoy, ni mbaat kya'axuuu es ni mbaat kyani'xy éxtumu puju o aay ujtsun. ⁵ Ja'a ko xymyubuktu Dios, yu'u nguwa'anudap mat ja myuk'ajtan maanum xy'awixtu ja tiempu ma yu'u dya'ixa'añty ja ñitsokun, di'ibu myudajtypy puje'eky koonum myínat ja tiempu di'ibu tim óknun.

⁶ Paaty miits mjantsy'it mjantsyxyonda, oy daa kanak peky ayo'on jotmay xyjapaadaambudu je'eyu waanu tiempu. ⁷ Ja'a ko miidsu mmubujkanaty, du'un éxtum ja oorú di'ibu ya'ijxmatqaamp mudu juun es ya'ixut pun oy du'un. Ja mubujkan di'ibu myamadakypy ko ya'ijxmátsy, waanu ni'igu tsobaaty kadiinun ja oorú di'ibu kujx najxp, es du'un miidsudu mmubujkanaty ko du'un ya'ijxmátsut, mbaadudap miidsaty ja muj'ajtan es ja windsu'kan es myajnigajxut oy ko Jesukristu myínat.

⁸ Oy xykya'ixtu ja Jesukristu, mdsojktap miidsaty ja'a; es oy yu'u xykya'ixtu, mmubujktap miidsaty yu'u es mjantsyxyonda'aktu éxtum kyaj yajpaaty ja ayuk wi'ix mbaat yajkajxpudsémy, ⁹ mat ko xyajpuudu'uktu ja puja'taky di'ibu ma ja mmubujkanaty, ja'a njuna'anum, m'axájudap ja m'anmaja'anu ñitsokun.

¹⁰ Yu tyadu nitsokun ja'a di'ibu Diosu kyugajxraty 'yuxpujktu es trayo'oydu, es yu'ujuty junandu ko Dios mmo'oya'anudu ja kunu'xun. ¹¹ Yu Diosu kyugajxraty jyanijawuyandu na'a du'unu tyaadu es wi'ixu du'un jyata'añ. Es ja Kristu Jya'ajun

yu'u naty ijtp mut yu'ujuty, es tyuknija'aju es koonum yu Kristu tmamada'agut ja ayo'on jawyiin es oknum t'axajut yu myuj'ajtun. ¹² Peru Dios tyuknija'adu ja kyugajxputy ko yu tyadu kajxwijn kyaj myut'yu'u'attu, ja'a es udsajtam nduk'oy'ajtam. Miidsuty tu xymyudowdu tyadu oybyu ayuk di'ibu tu m'anumxudu mut ja myuk'ajtanu Espiritu Santu di'ibu tso'on tsajpotm, es extu yu anklusuty jyanijawyandu tyadu.

Wa'ats njiky'ajtam

¹³ Paaty, miidsuty nidugekyuty, naybyujta'agudu wijy es pe'typy, es ya'oyudu yajxonu mjiky'ajtan. Awixtu mut winu mjot ja kunu'xun di'ibu m'axajuyandup ko Jesukristu myinat jatugok. ¹⁴ Extamu u'unk unakuty di'ibu madoodup, mamedowdu miidsuty yajxon ja Dios. Katu mjiky'attu mut ja axuk adsojkan di'ibu mmudajttu ko naty kyajnam xyñijawudu wi'ix ja Dios ttseky es njiky'ajtam. ¹⁵ Jiky'attu wa'ats, ja'a ko Dios di'ibu tu mwin'ijxudu, wa'adsu'u; ¹⁶ tyadu du'un kyajxypy ja Dios ma jyaaybyajtan: "M'ittap miidsuty wa'ats, mut kots uj nwa'adsuty."

¹⁷ Ja'a ko xyTyeety'attu ja Dios, di'ibu pyaye'epy nidu'uk nidu'uk, es kyaj wyin'ixy wyingexyuty, naam m'akjiky'ajtpnam naxwiin, m'akjiky'attap es xymyudowdu ja Dios, es xywyindsu'ugudut. ¹⁸ Mnija'adup extam tkabejty tkumadooy ja Dios es dyajtso'ogut ma tadu axuukpu jiky'ajtan di'ibu xytyukmanikakum ja n'aptajk'ajtam. Pes ja Dios kyaj tkabejty ja nnitsokun'ajtam mut ja platu meeñ oorū meeñ di'ibu najxp; ¹⁹ jantsy tsooxu Dios mgujuuyudu es mnitso'oktat ko mbojpu tkabejty mudu Jesukristu ñe'pyñ di'ibu tyukwindsu'ku extam tu'ugu borreegu di'ibu ni tii tkamadaty ja axuk'ajtan. ²⁰ Jekyup ja Diosu du'un ttuknibjta'ka kyajnamu naty dyajkojy ja naxwiinudu, per tyam ma tyadu xuu tiempu ko yu naxwiinudu kyuxannu, tu kyuxe'eky miits m'oy'ajtangyujxmuty. ²¹ Es Jesukristakyujxm xymyubuktu Dios, di'ibu yajjikyppyujku ma 'ye'ky es tu tmo'oy ni'igu ja muj'ajtan, es du'un nmabujkam ja Dios es n'ajot'ajtam.

²² Es mut ko tu xymyudowdu ja tuj'ajtan, tu xyajwa'atstu m'anmaja'an es mut winu mjot mnaydsyokudut nixim niyam, extam jyawu mduka'ax'attu. ²³ Pesu myajmiin myajjajtudu jemy mut yu'ugyujxm ja Diosu 'yayuk di'ibu ijtp winu xuu winu tiempu; kyaj dyu'unuty extam ja jiky'ajtan di'ibu kujxp najxp, di'ibu m'axajudu ko mmiin m'ajttu naxwiin, ²⁴ mut ko xytyuknija'am ja Diosu jyaaybyajtan ko jyuna'añ: Du'un ja ja'ayuty extam ja aay ujtsan, es ja myuj'ajtanuty extam ja aay ujtsu pyujyuan. Tutsu ja aay ujts es ja pyujy kya'ay;

²⁵ peru Dios 'yayuk, ijttuup winu xuu winu tiempu. Esu tyadu ayuk ja'a ñigajxypy ja nitsokun di'ibu tu myaj-tukmudówdu.

2

¹ Paaty miidsuty, mastu'uttu tugekyu axuk'ajtun. Kyaj pán xywyin'undut. Katu nan nugoobu je'eyu m'akjana'andu ko xymyubaktu Dios, mya'ixudubu du'un mut ja mgu'am jiky'ajtun, es katu xyñawyinnaxujáwudu mut tii. Mastu'uttu tugekyu pi'tskajxy.

² Extamu maxu'ungu'unguty jantsy tsi'idsaamp, du'un miidsuty nandu'un xytsyóktut ja Diosu 'yayuk, es du'un xymyuaak xymyubátut ja Diosu ñu'u tyu'u es xymyadátut ja nitsokun, ³ mut ko tu xyñijáwudu ko Nindsun'ajtam jyantsy'óyuty mut udsajtam.

Du'un ja Kristu éxtamu tsaa jiikypyu

⁴ N'okmwingo'onam udsajtam ja Jesús. Yu naxwíndu ja'ayuty tu 'yuxtijudu, peru Dios jyantsyseyjpy es tu twin'ixy, es dyajtún éxtamu tsaa jiikypyu ma potsy ujx. ⁵ Xyajtu'unam udsajtam nandu'un éxtam ja tsaa jiikypyu, di'ibu muut ja potsy dyajpéty ma Dios tsyunuya'añ. Ma tadu tsunaaydyákn, ja Jesukristu tu xypyajtákum éxtamu teetytyjkaty, wa'ats ja'ay, es nwindu'kam ja Dios, es n'awdajtam mut ja njot'ajtam es mudu n'anmaja'an'ajtam, es ja Dios 'yaxájup yu n'awdajtan'ajtam éxtamu windsu'kun di'ibu yu'u tsyejpy.

⁶ Paadyu Dios jyunañ ma ja jyaaybyajtan:

ixtu! Uj nbajta'agyuts ma Syon kajpn tu'ugu tsujpu tsaa ma potsy ujx,

di'ibuts uj tu nwin'ixy.

Di'ibu 'yaxájudup, ni na'a tkamudátut ja tsoydyu'un.

⁷ Es mut miidsuty di'ibu myubajktup, tadu tsaa myudajtypy ka-jaa yu muj'ajtan; per mut di'ibu kyaj tmubaktu, kyuydyiimbyu tyaadu éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan:

Ja tsaa di'ibu ja pojtspu kyaj ttojktu,

tu net jya'ty ma ja tajk t'ujx'áty.

⁸ Es nandu'un yajkyudyúñ jatu'uk ma jyuna'añ:

Tyaadu du'un ja tsaa di'ibu yajtukunajrup es yajkadáy.

Tyukkunajrup yu'ujuty di'ibu kyaj tkupaktu ja Diosu 'yayuk, mut ko du'unu dan tu pyajta'agadu Dios.

⁹ Peru Dios tu mwin'ixudu miidsuty di'ibu myubajktup, mmuduundup ja Rey éxtamu teetytyjkaty, wa'ats ja'ayuty miidsuty, ja'ay di'ibu Dios ja'ay'ajtudup. Yu'u mwin'ixudu es xykajxwaxut ja oybyu tuunk di'ibu yu'u tu trajta'aky, mut ko mdukniwoodu'udyuty ko m'ijttu ma ja koots'át, es myajnejxyuty jiky'ajtrpu ma ja jyájunu tsujpu. ¹⁰ Tmuyup kyajpu

Dios mja'ay'átuda, per tyam sitay yu'u mja'ay'ajtadap; taaup kyajm Dios mba''ayoojuda, per tyam ta mba''ayówuda.

Ayo'on yajm mada'aky mut ja ma'xtujkun

11 Mugu'ugítuty, nmunu'xtáktaps miidsaty, éxtam jabye'xyjya'ay ma wiink nax wiink kajpn, katu xy'anujx xy'a'ooguda di'ibu ja nini'x kabajk tsyejpy, di'ibu myudsip'ajtypy ja n'anmaja'an'ajtam. 12 Mudattu oybyu m jot mwinma'añ mut ja di'ibu kyaj t'ixy'attu Dios, es du'un yu'ujuty, oy tyam mjaniwaambajttabu nanatukukujxm éxtamxyup m'axukja'ay'áttu, 'yíxtap ja oy'ajtan di'ibu miits mduundap, es ko ja'ay yajpayo'oydyut, net t'awdátat ja Dios.

13 Nindsun'ajtamgyujxm mamadowda pánaty yajkutujkp ya naxwiin, du'un ja yajkutujkrapók, mut ko yu'u waanu kujxm ja kyutujkun, 14 es pánaty ana'amdap kyutujkun patku'ay, pánaty kyejxypy es ttukkumadówat di'ibáty axuuk adústap es oy tnmadya'agut di'ibáty oy tuundap. 15 Mut ko Dios tsyejpy es miidsaty oy xytyúndat, es du'un xya''amóndat di'ibu nanatukukujxm mniwaambajttadap.

16 Jiky'attu miidsaty éxtamu di'ibu kyaj myuduñ ma wiink ja'ay, es katu mnaybyjta'aguda kujuun ma ti xytyuna'andut axuuk. Jiky'attu éxtam ja Diosu myuduumba. 17 Windsu'uguda mujpu mutskpu. Tsoktu mmamubajkraty. Windsu'uguda es awdattu Dios. Muj'ixtu ja yajkutujkpu kopk.

18 Miidsaty di'ibu mduundap, windsu'ugudu mwindsun mwindaj es mamadowda, kyaj jya'ayuty je'eyu di'ibu oyjya'ayuty, nandu'un di'ibu ana'amp muk. 19 Ja'a du'un oy ko xumymada'aktu ko nanagoobu mya''ayówuda, ja'agyujxm ko xynijáwuda ko Dios 'yijxypy. 20 Per pun miits mduundap ti oynu'unun axuuk, es mut ja ma'xtujkun xumymada'aky ko mdukkumadóyuty, ¿ti oy'ajtanu dunu taadu? Per pun m'ayoodap mut ko ti oy ta xytyuñ, es mmamadáktap mut ja ma'xtujkun, tyaadu du'unu Dios 'yoyjya'ap. 21 Paadyu Dios xywyo'om es du'un nma'xtujkam, ja'a ko Kristu 'yayooy mut adsajtamgyujxm, es xumyo'oyam tu'ugu ijxrajtan es nbadu'unam yu'u. 22 Jesukristu kyaj pyekytyuun es ni na'a tkawin'uñ pún. 23 Ko pún wi'ixáty 'yanmaayy, kyaj wi'ixáty 'yadsoojumbijty; ko tsyaatsytyuunuda, kyaj t'adsu'kudu, je'eyu ttukkudajku ja Dios, di'ibu pyaye'epy mut ja tuj'ajtan. 24 Kristu ja nbojpu'ajtam myunujx ma ñini'x kruuzkujxm. Du'un ttuun es n'ijtam éxtamu o'kpu ko nbekytyuna'anam es njiky'ajtam éxtam pyaadyuty, es du'unu Kristu 'yo'kangujxm oj nwátsam ma ja nbojpu'ajtam, es tyam njiky'ajtam tuj'ajtan mut, éxtamu Dios dyajnigutúku. 25 Taaup du'un miits m'ijttu éxtam ja borreegu di'ibu ta 'yaxyo'oy, peru ta mjumbittu

ma Kristu, di'ibu mgwentu'ajtudup éxtam tu'ugu borreegu kwentu'ajtpe.

3

Wi'ix jyiky'áttut ja kasaaduty

¹ Nandu'un miidsuty kasaadu toxytyujkuty, naydyukkudákudu ja mña'ay, es du'un, oy mña'ay tkamubaktu ja Diosu 'yayuk, mduk'axájudup ja Jesukristu kyaj ja'aguyajxm ko wi'ix xy'anuumadu, ² ja'a du'un ko t'ixtat ko miits xyjiky'attu wa'atspe jiky'ajtan es windsu'kun muut. ³ Nayya'oy nayyajpaadudu. Kyajts yu'u n'andijy es xumyumay xumyudajtat ja mwit mgu'ugu jantsy oybyu, o wi'ixu mwaay mgubajkkajxy xyajtsujtúkdut, o wi'ix ja mnini'x oy kyuxu'ugut mudu ooru. ⁴ Ja tsuj'ajtan di'ibu kyaj ñaxy es ni'igu tsobatp Dios wyindum, ja'a yu'u ko ja'ay oyjyot oywyinma'añ tmudattu es jyiky'attu yuunk naxypu. ⁵ Pes du'un ñayya'ijtudu tsuj ja wa'atspe toxytyujk jékyup, wyindsu'kudu ja Dios es ñaydyukkudujkudu ja ña'ay. ⁶ Du'unu Saaru, yu Abraanu ñudo'oxy, tmamudooy ja Abraan, es ttijy "nwindsán". Miits mja'ttup du'un éxtamu Saaru pan mduundup ja oybyu es kyaj ti xytsyu'ugudut.

⁷ Es nandu'un miidsuty kasaadu yedyujkuty, muma'xtúktu mudo'oxyuty. Windsu'ugu éxtam yu'u pyaadyuty. Kyaj jye'eyuty mut ko toxytyujkuty 'yamaayuty, per mut ko nandu'un tmudattu mut miidsuty ja jiky'ajtan di'ibu tu mmo'oyudu ja Dios mut ja kyuhmdsojkun. Tundu du'un, es net kudiibu ni tii mga'adsipudut ko mgajxta'aktut.

Di'ibu ayoodup ko ttundu ja oybyu

⁸ Di'ibuts uj tu njatuk'uxpuka'andu nidugekyu miidsuty di'ibu myubajktup ja Kristu, yu'u tyaadu: Ittu ti'igyu, naymyuma'xtúkdudu nixim niyam, naydsyókudu nixim niyam mut winu mjot, pa'ayowdu ja'ay, es tuda'aky'áttu. ⁹ Ni na'a xykyayajjumbittut axuk ko pan axuk mdúnudut, es ni xykya'oojumbittut ko pan m'oojudut. Nik ni'igu kunu'xtu, mut ko Dios mwoojudu es xy'axájudut yu kunu'xun. ¹⁰ Extam jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtan:

Di'ibu tsyejpy jyiky'ata'añ oy es jeky,
kyaj 'yanda'agut es kyaj axuk kajxy tkajxut;

¹¹ kyaj t'oktuunnut ja axuk'ajtan; ja'a tyúnup ja oybyu,
'yuxta'ayup ja ti'igyu'át, es kyaj jyiky'átut tsipoty.

¹² Mut ko Dios tam kywentu'átyuty ja ja'ay di'ibu jiky'ajtp
tuy'ajtan muut,
es myudo'oxyuty ja kyajxtákan,
per myudsip'ajtypy di'ibu axuk adútstup.

¹³ Pæn amumdu'uk jot miidsaty du'añam xytyunda oy tugékyuty, ¿pæn axuuk mdúnudap? ¹⁴ Per pæn m'ayoodap mat ko mjiky'attu wa'ats, Dios mgunu'xánudap. Katu pæn xytsy'u'gudu es katu mmay mdajtu. ¹⁵ Mut winu mjot awdattu Kristu éxtamu mWindsán. Du'añam jajp'íxy mnayya'ítudut es xy'adsówdut pænaty myajtuujudap ti ko xymyubaktu Dios, es ti m'awijx mjajp'ijxtap. ¹⁶ Mudattu ja mjot mwinma'añ wa'ats, es du'un ko pæn mniwaambátudut nanatuku mat ko miits m'uxpajkpu'átyuty ja Kristu, yu'ujuty ku'am wu'umda'aydyap tsoydyu'un muut. ¹⁷ Es pæn du'unu Dios ttseky es m'ayówdut, ni'igu 'yóyuty m'ayówdut ko mjiky'attu wa'ats, es kyaj m'ayówdut mat ja tudyu'unan ko mjiky'attu axuuk.

¹⁸ Mut ko Kristu, oy ni ti peky tkatuñ, tugok je'eyu mat winu xu winu tiempu 'ye'ky ma jyapatu n'o'kum udsajtam pekyjya'ayuty, es xytyukniwátsum ja nbojpu'ajtam es xyajnujxum wa'ats Dios wyindum. Oj 'yeeky ja Jesusu ñini'x, per Espiritu Santukuujxm jyikyryejky. ¹⁹ Mudu 'yanmaja'an oj ñejxy ma ja anmaja'anaty di'ibu tsimy ijttap, es jap oj tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk, ²⁰ ja anmaja'an di'ibu kyaj tmamudoodu ko Dios jya'awijxudu ma'xtujkan muut esxyap jyodambijttu maanum ja No'ee naty dya'oyu ja arku, ma oj je'eyu niduktujk ja ja'ay tso'oktu ko ja ayo'onduu myiñ. ²¹ Ja tadu nuu, du'un ja'a tpaty éxtamu nubajtan di'ibu xyanitsókum. Ja nubajtan, kyaj yu'ujuty es nuugyujxm ja nini'x wya'atsut, ja'a du'un esu ja'ay jyot wyinma'añ wa'ats 'yittut Dios wyindum. Ja nubajtanguujxm nnitsókum ja'agyujxm ko Jesukristu jyikyryeeky ma 'ye'ky, ²² di'ibu patujku tsajpótm es tyam 'yity aga'añdsyoo ma Dios, es oytyim di'ibu áklusaty es oytyim di'ibaty ja kyutujkanaty tmamudowdu ja Jesús.

4

Naybyudujkam nixim niyam

¹ Es du'un éxtam 'yayooy ja Kristu ya naxwiiñ, nandu'un miits mudattu ja winma'añ éxtam ko 'yayooy, ja'a ko di'ibu du'un tu 'yayoy ma ñini'x kyubajk, tu tmastutta'ay ja pyekey ² es jyiky'átut éxtam ja Dios ttseky mabaadu jyiky'ajtan, es kyaj éxtamu ñini'x kyubajk ttseky. ³ Tsy'a'a nadu'un ko mjiky'ajttu éxtam jyiky'attu pænaty kyaj tmudundu Dios, mjiky'ajttu éxtam mnini'x mgubajk ttsojktu, m'adsojktap tii, ami'ikyjya'ay m'ijttu, je'eyu mgáxuty, es m'awdajttu ja ago-jwinnáx. ⁴ Di'ibu ijty mmagu'uk'ajttap ma tyadu axuukpu jiky'ajtan, du'añu tyam wu'umadya'aydyu mat ko kyaj ja'a muut xynakypyanujxtu ko kyaj ñayjyujwijtsambítadu, es mduk'ak'átadu. ⁵ Per yu'ujuty myugwentu'ajtypy ja Dios, mat ko Dios pyayo'oyaampy di'ibu jiky'ajttap es di'ibu o'ktu.

⁶ Paaty oj yajkajxwa'xy ja oybyu ayuk nandu'un ma di'ibaty o'ktu, es oy yajtuydyundu madu o'kun ma nini'x tmudajttu, du'un jyiky'attut ja jya'ajun madu Dios.

⁷ Tuu wyingon esu ja'ay yajpayo'oydyut. Paaty miits ittu tuda'aky, wjy es mgajxta'aktut. ⁸ Paaty wa'an t'ity nan ni'igu tsojku ma miidsuty, mut ko ma ja'ay naydsyokudu, may ja peky naydyuknima'xudu. ⁹ Es naymyo'oyudu nixim niyam yu jajtákn esu ka'ay ukun mut winu mjot. ¹⁰ Naybyudákudu nixim niyam éxtam ja Dios tu mmo'oyudu nidu'ugátyuty ja madakun. Yajtundu yajxon ja kanak pekyru madakun di'ibu Dios tu mmo'oyudu. ¹¹ Ko pan tkajxwíjt ja mygu'uk, wa'an t'anamu éxtam ja Dios tu tyuk'axpékyuty. Es ko pan ttukupuku tii ja mygu'uk, wa'an ttuñ mut ja muk'ajtun di'ibu Dios tu myo'oyuty, es du'unu Dios awdaty 'yítut Jesukristukyjm ma tugekyu di'ibu ijtp. Wa'anu Dios tmudaty ja maj'ajtun winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unuty.

'Yayowdu panadyu Kristu myubjktup

¹² Mugu'ugítuty, katu du'unu mwanamudu mut ja muk ayo'on di'ibu myajnajxtup. Katu xywyinmaydyu es kyaj du'un jyátut di'ibaty myubjktup ja Kristu. ¹³ Ni'igu mxonda'aktut, mut ko pan du'un miits xytyukmukt ja Jesukristu 'yayo'on, nandu'un xytyukmuktut ni'igu ja xondakun ko naty myiñ jatugok. ¹⁴ Es pan ja ja'ayuty mduunudup axuk mut ko xpyanajxtu Jesukristu, xonda'aktu, mut ko 'yity ma miidsuty ja Diosu jya'ajun di'ibu ni'igu maj'ajtun myudajtypy. ¹⁵ Per ko m'ayowdat miidsuty, kyaj mut ko myajja'ay'ooktu, o mmaatsta, o m'axukja'ay'attu, o m'abi'ts'attu, o mut ko oytyiity xytyuktákudu di'ibu kyaj mbaadudu. ¹⁶ Mut ko pan m'ayoodup ko Kristu mja'ay'átudu, kyaj tyadu tsyoydyu'unuty; ni'igu xy'awdattut ja Dios mut ko miits mja'ay'átudu Kristu.

¹⁷ Mut ko tu traaty ja tiempu ma Dios tpayo'oya'añ ja jya'ayuty; es pan tsondakp ja Diosu pyayo'oyun mut udsajtam, tuj'ajtunu'u ko 'yakjata'andu di'ibaty kyaj tkupaktu ja oybyu ayuk di'ibu Dios kyajx. ¹⁸ Yu'u dunu tyaadu di'ibu 'yandijpy ja Diosu jyaaybyajtun ma jyuna'añ: "Pan tsip es nits'o'ogut ja ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuj'ajtun muut, ¿ti jatánudup ja pekyjya'ay es panaty kyawindsu'kudup ja Dios?" ¹⁹ Paaty pan yu'u tsy-ojkan'ajtypy ja Dios es n'ayo'om, n'okjiky'ajtam yajxon, éxtam dyajnigutuku ja Dios di'ibu xyajkójum es kyuydyiimpy di'ibu kyajxypy.

5

¹ Nmānu'xtáktupts ja mājja'aydyujkaty mā mnaymyúkadu. Pes uj nandu'un mājja'ay éxtam miidsaty. Taptsu naty uj n'ixy ja Kristu ko 'yayooy mā ja kruuz es 'ye'ky, es uj nandu'un ndukmukaambyuts mat miidsaty ja māj'ajtan di'ibu óknam niguxh'ugaamp. ² Paaty nmānu'xta'aktu, ko éxtam ja borreegu kwentu'ajtrū dyajj'xe'eky yajxón ja byorreegaty, nandu'un miits xykywentu'áttat yu ja'ayaty di'ibu Dios tu mdukkudákadu. Tundu du'un xonda'aky'aa xonda'akyjyót, éxtamu Dios tseky, es kyaj mat ko tu myajtuk'ana'amdu o mat ko mmeeñ'ook'áttu. ³ Katu je'eyu xy'ana'ama'andu ja ja'ayaty di'ibu Dios tu mmo'oyaty es xykywentu'áttat, ni'igu yajxón m'íttat mat yu'ujaty éxtamu ijxrajtan. ⁴ Mat ko du'un xykyuydyúndat, es ko myínat ja Borreegu Kwentu'ajtrū Wyindsán, ja'a njūna'anam Nindsun'ajtam Jesukristu, mmay'atánudup. Per kyaj mmo'oya'anudu ja ujts aaygyorónu éxtam di'ibu ya naxwiñ naymyooyudup ja ja'ayaty ko gyanarattu mā pyuy'kkijxyudu. Tyadu koronu rójanu ñi'xta'ay. Peru di'ibu Dios xumyo'oyum, ijtr winu xuu winu tiempu.

⁵ Miits uná'ktujkaty, māmudowdu ja mājja'aydyujkaty; es nidagekyu miits mājja'aydyujkaty es uná'ktujkaty, naybyudákadu nixim niyam mat ja tuda'aky'át, mat ko Dios myudsip'ajtypy ja di'ibu mājpatup, per pyudajkup púnaty yuunk naxupy ja'ay'ajttup.

⁶ Paaty yuunk náxyryudu Dios wyindum, es du'un ja'tup ja tiempu mā Dios mya'ita'anudu māj. ⁷ Tukkaduku tugekyu Dios di'ibu mjotmay'ajtypy, mat ko yu'u naydyukjotmaydyuunup mat miidsaty.

⁸ Jiky'attu miits tuda'aky es wijy, mat ko yu mmudsip, ja mājku'ugórk, du'un jyudity éxtam ja kaā myu'uy mat ja yuu es t'uxta'ay ti 'yokju'xup. ⁹ Tukmūmada'aktu ja mājku'ugórk ja'aguyxm ko xumyubaktu Dios, ja'a ko xūñijáwudu ko du'un 'yayoodup ja mmūmūbjkpty oytyim maaty. ¹⁰ Paaty ko naty miidsaty tu m'ok'ayowdu waanu, Dios nūjx mājwijtsūmbitadu oy, myuj myáyat ja mmūbjkūnaty, es oy xūñijáwudat ko Dios mdsókadu. Yu Dios xykyunu'xum māj wiin kajaa, es xywo'om es ti'igyu n'ijtam mudu Jesukristu mā māj'ajtan winu xuu winu tiempu. ¹¹ Myudajtypy yu Dios ja māj'ajtan winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unaty.

Kajxpo'xun

¹² Mā tyadu neky tu nnijáyudu miidsaty, nyajtúnus ja Silvanu éxtamu uskribaan, nmūmūbjkpa'ajtam es nmūgu'uk'ajtam di'ibu oy tmūdúñ ja Nindsun'ajtam. Tu nnijáyudu tuk aa majtsk aa es mjotkujk'áttat, es n'anūmudu ko di'ibu nduknija'ayudup, ja'a du'un ja Diosu myay'ajtanu tū'ajtanbu, es ko du'un mjiky'áttat.

13 Es éxtum ja Dios tɛ mwɪn'íxudu miidsuty, nandɛ'an tɛ yajwin'íxtɛ yɛ mmɛmɛbɛjkɛuty di'ibɛ naymyujkɛdɛp Babiloñɛ. Nidɛgɛkyuty yɛ'ujuty mduknigáxudu Dioskajxy. Esɛ Markɛs di'ibɛts nja'ap éxtɛmdu n'u'ungɛn, nandɛ'an mduknigáxudu Dioskajxy. 14 Naygyajxɛp'o'xudu nixim niyam es naymyunánudu éxtɛm tukka'axɛn. Wa'an ja Dios mmo'oyudu jotkujk'ajtɛn miidsuty di'ibɛ Jesukristɛ jya'ay'ajttɛp.

Myumajtskrü Neki Di'ibu Peedru Jyaay

¹ Ҳ Simonk Peedru, Jesukristu myuduumba esu 'yaróstulu, ja'a njuna'anam ko tu xukyéxuts. Nduknigajxtuptu tyadu neky miits di'ibátyu nDios'ajtam esu Yajnutsókru Jesukristu, di'ibu tyiimpy ja tu'y'ajtan, tu xumyo'oyum yu mubajkun jantsy oybyu.

² Axájudu ni'igu ja kunu'xun esu agujk'ajt jotkujk'ajtan mut ko xy'ixy'attu Dios es ja Nindsun'ajtam Jesús.

Mubajkrutujku jyiky'ajtanuty

³ Dios mut ja myuk'ajtan tu xumyo'oyum tugekyu di'ibu xytuagoy'ajtxam es njiky'ajtam éxtumu Dios ttseky, yu'u xywyo'om mut ja myuj'ajtan esu 'yoy'ajtan. ⁴ Es mut yu'ugyujxmu tyadudyu Dios tu xumyo'oyum ja oybyu tsujru wandakun, es du'un n'ijtam oy es wa'ats, éxtumu Dios 'yity oy es wa'ats, es du'un n'axtjám di'ibáty ja nini'x kubajk tsyejpy es dyajma'aty di'ibáty ijtp ya naxwiiñ. ⁵ Paaty mut winu mjot naybyjta'agudu muk, es xy'ak'ya'ixudut ja mjiky'ajtanuty mut ja mmubajkun; es ko xumyudáttut ja mubajkun, nandu'un xumyudáttut ja oyjya'ay'ajtan; es ko xumyudáttut ja oyjya'ay'ajtan, nandu'un xumyudáttut ja wijy'ajt kejj'ajtan; ⁶ es ko xumyudáttut ja wijy'ajt kejj'ajtan, nandu'un xumyudáttut ja nayjyujwijsambitu; es ko xumyudáttut ja nayjyujwijsambitu, nandu'un xumyudáttut ja ma'xtujkun; es ko xumyudáttut ja ma'xtujkun, nandu'un xumyudáttut ja jiky'ajtan wi'ixu Dios 'yítut windsu'ugu; ⁷ es ko xumyudáttut ja jiky'ajtan wi'ixu Dios 'yítut windsu'ugu, nandu'un xumyudáttut ja tsojkan mut ja mmumubajkruty; es ko xumyudáttut ja tsojkan mut ja mmumubajkruty, nandu'un ja naydsyoku nixim niyam.

⁸ Pün tugekyu tyadu oybyu winma'añ mmudajttap es xyajmuj xyajmáyudu, kyaju naty nugoobu mnajiky'attu es nan kyaju naty nanatuku tu xy'ixy'attu ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁹ Per di'ibu kyaj du'un tmudaty tyadu oybyu winma'añ, du'un yu'u éxtam tu'ugu wiints, o nandu'un éxtam tu'uk di'ibu mbaat 'yixy je'eyu wingón, mut ko tu tja'aydyugóy ti ko Dios tu yajwa'adsyaty ma yu pyojru di'ibu tyuun. ¹⁰ Paaty mugu'ugítaty, ni'igu mnaybyjta'agudu muk es xya'ixudut ma yu mjiky'ajtan ko tyuy'ajtanuty ko Dios mwin'ijxudu es mwoojudu. Pün mduundaba du'un, ni na'a mgatu'udugódyut, ¹¹ muj wiin myajni'awátsxudut es

mdákudut mā yajkutíky winu xuu winu tiempu ja nYajnit-sokpu'ajtum, ja Nindsun'ajtum Jesukristu.

12 Paaty du'uñum n'aktukjamyatstu tugekyu tyaadu, oy xy-janijáwudu es mya'ijxudup xykyuydyundu ja t'ay'ajtun di'ibu tu myajtuk'axpáktu. 13 Du'unuts nnasjawu ko xypyátruts esuts nyákut tyadu kajxwíjun maanumts n'akyjyiky'aty. 14 Pes yu Nindsun'ajtum Jesukristu tuts xytyuknijawu ko tsojkuts n'oogánnu. 15 Paaty n'akkajxwíjtu es du'uñum xyjamyátstat tugekyu tyaadu óyuts nja'o'kpu.

Peedru mudu jyamyuat oj t'ixtu ja Kristu

16 Ko oj nduk'axpáktu wi'ix ja Nindsun'ajtum Jesukristu myuk'ajtun es ko jyumbita'añ ya naxwiiñ, kyaj oj ndukmumadya'áktu anuu madya'aky di'ibu ja'ayudyu naty tu dya'óyudu, pes mududsu ngu'um wiinuts udsuty tu n'ixtu Jesusu myuj'ajtun. 17 Mut ko udsuty támudsu naty mut yu'u ko Dios Teety myooyu windsu'kun esu muj'ajtun, ko myugajxu extu tsajpótm, es junañ: “Tyaadudsu du'un ja n'U'unguts di'ibuts njantsytsyejpy, di'ibuts muut njotkujk'áty.” 18 Es udsuty ku'um tu nmadowdu ko Dios oj du'un juna'añ, mut ko támudsu naty mut ja Jesús kuni'xykyopkkajxm.

19 Es du'un ni'igu oy yajnijáwu ko t'ay'ajtunaty ja ayuk di'ibu Diosu kyugajxpu yajwu'umdu jaaybyéty. Paaty miits xymyabúktat yajxón di'ibu yu'ujaty kyuxjaaydyu, mut ko yu 'yuxpajkunaty, du'un yu'u éxtum tu'ugu kuduxn di'ibu kyude'xypy mā ja koots it extu ko jyaju'ugut ja xuuñ'át es pyudsúmut ja jayxyuu es tkuduxut ja mjot mwinma'añaty. 20 Tim jujp'am xyjaygyúkadu tyaadu: Ni tu'ugu Diosu kyugajxpu ku'um kyawinma'añbyaaty di'ibu jaaybyéty ijtp mā Diosu jyaaybyajtun, 21 mut ko kyaj ja Diosu kyugajxputy tyukjajtadu tii ja'ay wyinma'añgyujxm, ja Espírítu Santu winma'añmyooyudu.

2

Púnaty ya'axpajktup ja andakun

1 Nandu'un mā ja israelitu kajpn ijttu andákruty di'ibu junandu ko yu'udyu Diosu kyugajxpu, es du'un nandu'unu ya'axpajkpu andákruty mduknimínudup miidsuty yu axpajkunu axuugátyryu. Es extu 'yaxtijtup yu Nindsun'ajtum di'ibu tu 'yeeky yu'agyujxmuty, es du'un ñaydyuknimínudu ku'um pojun ja kutugo'oyun. 2 Oyu tyaadu jyadu'un'ajtpu, nimay di'ibu pyanajxaampy yu 'yaxuk jiky'ajtun, es paadyu ja'ayuty t'axtijtu ja t'ay'ajtun. 3 Tadu ya'axpajkpu andákruty nugoo 'yok'adsojknudu, es tsyoka'andup es miits xymyujúdyut yajxón ko naty mduknimadya'agudu yu

kya'oywyinma'añuty; per jantsy jékyap oj Dios trujta'aky ja du'ambu ja'ay es yajtaydyundat.

⁴ Mut ko Dios kyaj oj trojprame'xy ja ánkusaty di'ibu pekytyuundu jékyap, es tkujabijpu ma muj koots'át, es jap oj dya-jwe'emy kuwuuñ mut ja kadenu, es trujke'ky extu ko yajpayo'oydyut. ⁵ Nan kyaj Dios oj trojprame'xy ja jekyjya'ayuty, ni'igu tkejxy ja ayo'onduu es dyajji'xtaay nidugekyu tadu axuk ja'ayuty, je'eyu dyajtséky ja No'ee, di'ibu kyajxwa'x esu ja'ay wa'ats jyiky'áttut, ja'a mut nijuxtujkpu ja'ayuty. ⁶ Nandu'un ja Dios oj ttukkumadoy ja pekyjya'ayuty ma Sodomu kajpn esu Gomorru kajpn, tnine'ky es extu wu'umdaay jaam. Du'unu tyaadu oj wye'emy éxtumu ijxrajtun wi'ix jya'ta'an kyubata'andu ja axuk ja'aydujk; ⁷ per yajtsók ja Lot, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt tuj'ajtun muut, di'ibu maay taj ko t'ijxy tadu axuk jiky'ajtun ma tadu axuk ja'ayuty. ⁸ Pes tadu ja'ay di'ibu jiky'ajt tuj'ajtun muut ma yu'ujuty, 'yayooy bom bom ma ja 'yaa jyot ko t'ijxy es tmadooy ja axukpu tu'un kajxun. ⁹ Es du'un ya'ixy ko Nindsun'ajtam Dios ñija'ap wi'ix dyajnitso'ogut di'ibu maduunap, es wi'ix trujku'uga'añ ja axuk ja'ayuty ko yajpayo'oydyut.

¹⁰ Dios tyukkumadowaampy waanu ni'igu di'ibáty yajtuundap ja 'yaxuk winma'añ es t'uxtijtu púnuty myudajttap ja kutujkan. Tadu ya'uxrupkpu andakpu, tsoydyu'undúkaty es kujuunuty, es kyaj tsyu'ugadu es twingajxpáttut di'ibáty muj ja kutujkan myudajttap. ¹¹ Oy ja ánkusaty di'ibu ni'igu tmadaty ja myuk'ajtun esu kyutujkan es kaduunumu tyadu andákruty, kyaj tkajxpóktu mut yu'ujuty Nindsun'ajtam wyindum.

¹² Per yu tyaadu du'ambu andákruty kyajxtap di'ibu kyaj tjaygyúkuu, du'un tmadattu jyot wyinma'añ éxtumu ujts juyujk di'ibu 'yami'in 'yajajtu es ja ja'ay ya'oogudat. Paaty du'un 'yooktat éxtumu ujts juyujkan, ¹³ ayówdap éxtum tu dya'ayowdu myugu'uguty. Ni kyatsoydyundu xuu'ám kyaya'an 'yuuga'andu. Es yu'u dun ayo'on tsoydyu'un ko ñaymyúkuu mut miidsaty es kyaydyu, je'eyu kyax'attu, es je'eyu mwin'uuna'andu miidsaty.

¹⁴ Per je'eyu du'un tjantsy'ixy tjantsytyuñ ja toxytyujkaty es muut pyekytyúnut, mut ko je'eyumu du'un pyekytyuna'añ. Es du'un dyajtugóy ja ja'ayuty di'ibu mbaat twin'uun. Tyadu andákruty naydyukpanjxudap ja di'ibátyu ja'ay kyaj tmadaty kajaa ja myubujkan. Je'eyu myeeñ'ooguty. Dios tu kyajxpékyuty. ¹⁵ Tadu andákruty tu dun tyagoydyu mut ko tu tmadu'udagóydyu ja Diosu ñu'u tyu'u, es ja'a ryanjxtap ja wyinma'añ ja Balán, Beoru myaank, ko tjaganaratañ ja meeñ ko tkamamadooy ja Dios. ¹⁶ Peru Dios yajkajx ja Balangu byurru éxtumu ja'ayun, es 'yooju mut ko kyaj oy ttunañ.

17 Tu'ugu nadjāñ di'ibu tu tyatsnu kyaj mbaat dyajnáxy ja tuudsu, esu yoots di'ibu yu poj wojpauy'kup kyaj dyaky ja tuu; jajtpe du'un nandu'unu tyadu ya'uxpajkpu andakpu, paadyu Dios pyajta'aga'anudu ma agoots it winu xuu winu tiempu. 18 Pes mat ja 'yanuu xpxjkun dyajtuñ ja naxwíñudu ja'ayadyu 'yaxuk winma'añ, es dyajtu'adiky di'ibuty apénunum tmastu'uty ma jyiky'aty pyojpatuñ. 19 Tyadu andákruty je'eyu twanda'aktu ko ja'ay wa'ats jyiky'attu, es ku'am 'yittu pekyoty. Pes nidu'uk nidu'uk 'yane'emyadyu tadu di'ibu tu myumada'agyuty. 20 Ko pán tmastu'uty ja 'yaxuk'ajtan ja'agyujxm ko t'ixy'attu Nindsun'ajtam éxtamu Yajnutsókpu Jesukristu, es óknam tnijambity es ñaygyuákyuty mat ja 'yaxuk'ajtan, waanu o'ktáy wya'umut kadiinam jawyíñup. 21 Nik óxyup ko ni na'a tkadimnijawu yu oybyu nu'u tu'u, mat ko di'ibu mydsondak yu nu'u tu'u oybyu es óknam tmastu'uty es tnijambijnu ja 'yaxuk'ajtan, 22 ja'a tyukpatypy éxtam jyuna'añ ja ayuk: “Yu uk ñijambijtypy ja 'yuutsy es tje'xy”, es “ja udsam ko wya'atsnuudsidi'a'y, jambijtp es nu'x myo'ontstsi'iy jatugok.”

3

Mínap jatugok ja Nindsun'ajtam

1 Mugu'ugítuty, tyadu du'un ja myumajtskpu neky di'ibu ndukni'ajyudap. Ma ja jawyiimbu neky es ma tyadu myumajtskpu nandu'un ndukni'ayudu es xyja'aygyúkadut yajxon. 2 Jamyatsta ja xpxjkun di'ibu ja Diosu kyugajxpty ñigajxtu jékyup; es nandu'un ja Nindsun'ajtam Yajnutsókpu 'yana'amun di'ibu yu 'yapóstulaty mduk'xpxjkudu.

3 Tim jup'ám jamyatsta ko naty tyimminannu ja Jesús, mni'atadap yu ja'ayuty di'ibu jiky'ajttap madu 'yaxuk winma'añ esu kyumndsojkun, es yu'ujaty mdukxi'igudap miidsaty 4 es jyuna'ana'andu: “Jesús wyandak ko myina'añ jatugok, ¿kadii? Pes, ¿ma net? Yu n'aptajk'ajtam tu 'yo'knudu, per du'ñam wye'emy tugekyu nandu'un éxtamu naty ko yu naxwíñudu tsyondaky.” 5 Tyadaty ja tukxíkruty kyaj tjaygyukya'andu es kyaj tjamyatsa'andu ko jantsy jékyup taayumu naty tsajp esu nax, di'ibu Dios mat ja 'yayuk pyajtak esu nan ñuwimbudsamut, es dya'ity nuugujkóty, 6 es mat ja nuu, ja ayo'onduu, Dios dyajkutagooy ja naxwíñudu ja'ayuty. 7 Peru tsajp esu nax di'ibu jaa tyam, Dios tu jyuna'añ ko yajtoyaampy ko ja'ay yajpayo'oydyut es ko naty dyajkutagoya'añ ja pekyja'ayuty.

8 Katu xyja'aydyugóydyu mugu'ugítuty, ko mat ja Dios tuk mil jumajt kyaj jyékyuty yu'u, es ni tu'ugu xuu kyapójanaty. Mat ja Dios, ti'igyu yu'u, du'un éxtam tuk xuu o éxtam tuk

mil jumajt. ⁹ Kyaj tyuy'ajtunuty éxtam naaguty jyuna'andu, ko Dios jajkp tkuydyúñ yu di'ibu wyandakypy. Ja'a du'un ko xymyuma'xtujkam, es ja'a du'un yajkypy ja tiempu es ja pojpu ja'ay jyodumbittat, es t'axájudat ja Jesús, kadiibu kyutugódyut.

¹⁰ Per ja'tup ja tiempu ma myina'añ ja Nindsun'ajtam Jesukristu ko ni nga'awijx ngajup'ijxam, éxtam ja ma'tspu myiñ ni jawyiin tkanigajxy. Es ma tadu tiempu yu tsajp n'ijxtugo'oyum mut tu'ugu muk pami'imun. Yu xuu esu po'o esu madsa'ajuty tyoyu'kta'ayut, es wyingín wyinga'at ak juun, es yu naxwiñudu es tugekyu di'ibu ja yaa yajno'kta'ayut.

¹¹ Es kom du'un tugekyu kyutugoya'añ, du'un miidsuty byeen yajxon xy'ixtat wi'ix mjiky'áttat wa'ats es éxtamu Dios ttseky ¹² maanum xy'awixtu myina'añ tadu xuu, es xytyúndut wi'ix tsojk myiñut. Ma tadu xuu yajno'oga'añ es kyutugoya'añ mut ja juun di'ibu ijtp tsajwinm, es di'ibu jaa'ajtp, tugekyu jyuywya'xta'ayut ko muk tyóyut. ¹³ Peru Dios tu twanda'aky xymyo'oya'anum ja jembyu tsajp esu jembyu naxwiñudu ma tugekyu yajtunat di'ibu tui'ajtan.

¹⁴ Paaty mugu'ugítaty, maanum miits xy'awix xyjup'ixtu ko myina'añ jyata'añ tugekyu taadu, jiky'attu éxtam ja Dios ttseky, wa'atsi'knu, kyaj mdsiptúndut, es ni mgapekytyúndut, es du'un kyaj ti xyjáwudat di'ibu mjatánadup ko ja'a myiñut. ¹⁵ Jaygyúkudu, es yu Nindsun'ajtam mya'xtujkan ko kyaj tsojk myiñ, ja'a myeepy ja tiempu es jyodumbittat ja pojpu ja'ayuty, es yu'u yajnitso'ogaampy. Du'un nandu'un tim mnijáyudu yu nmugu'uk'ajtam Paablu mut ja kyuwijy'at di'ibu Dios mooyu. ¹⁶ Du'un ja Paablu tkajxwijy ja ja'ayuty ma tugekyu ñekey di'ibu jyaay. Tui'ajtanu'u ko yu'u tu tkaxja'ay naaguty di'ibu tsip njaygyujkam. Taa yu ja'ayuty di'ibu kyaj yajxon t'axájudu ja Diosu jyaaybyajtan, es kyaj ñay'aguwítsudu mut ja Diosu 'yaxpajkan, yu'ujuty kyutajtp ja Paablu 'yaxpajkan di'ibu tsip es yajjaygyúkat, du'un éxtam tkutajtu di'ibu nandu'un jaybyety ijtp ma Diosu jyaaybyajtan. Du'un dyajtuydyúkudu ku'am ko Dios tuiydyuna'anudu.

¹⁷ Per miits mugu'ugítaty, tu xyñijáwudu tugekyu tyaadu. Paaty éxkam ko tyadu du'ambu ja'ayuty mwin'uunudu es xymyastu'udut yu mjiky'ajtanu wa'atspu es ma xymyabeky ja Dios. ¹⁸ Yajmaj yajmáyudu wi'ix ni'igu oy xy'ix'áttat ja Nindsun'ajtam Yajnitsókpu Jesukristu. Maj'ajtan muut yu'u 'yítat winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unuty.

Myatu'ukru Neku Di'ibu Fwank Jyaay

Jesús yajkypy ja jiky'ajtun

¹ Ja'ats miits nduknija'ayudur pánu naty jaayum ijtp ko kyajnum naty ja naxwíñudu tsyonda'aky, di'ibu myooy ja jiky'ajtun nidugekyu di'ibu jiky'ajtp. Ja'ats uudsaty tu n'ix tu nmadowdu es tu ndoñ tu nmátstats madudsu ngu'ajuty. ² Tu yajnijáwu yu jiky'ajtun, es uudsaty tu n'ixtu di'ibu yu jiky'ajtun yajkypy, es tyam miits nduknijáwudu es ja'a du'un ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. Yu'u naty ijtp madu Dios Teety es tu kyuxe'eky mut uudsaty. ³ Paadyats miits ndukmumadya'aga'andu di'ibuts tu n'ixy es tu nmadóyats, es nandu'un miits mdi'igyadya'aydyut mut uudsaty es mut ja Dios Teety es mut ja 'yU'unk Jesukristu. ⁴ Du'un nnijáwudu es udsajtam nxondákum nidugekyu ti'igyu es jotkuda'aky.

Diosu du'un ja Jajun

⁵ Tyaadu du'un ja ayuk di'ibuts ja Jesukristu xytyuk'uxpajk es ngajxwa'xyuts ma miidsaty ko yu Dios yu'u du'un ja Jajun, es ma yu'u kyaj ti agoots'ajtun. ⁶ Pún juna'anum ko ti'igyu n'ijtam mut yu Dios, es ndu'uyo'oyum agoots, andákum es kyaj ndu'unum ja tayı'ajtun. ⁷ Per pún tu'uyo'oyum ma ja jajun, nmadajtam ja ti'igyu'át nixim niyam esu 'yU'unk Jesukristu ñe'pyñ xyajwátsum mut tugekyu nbojpu'ajtam.

⁸ Pún njuna'anum ko kyaj nbojpuja'ay'ajtam, naywyin'u'anum ku'am es ni ti tayı'ajtun ngamadajtam. ⁹ Per pún mayajtsam ko nbekytyu'unum, Dios di'ibu tyiimpy ja tayı'ajtun, xurpoyrupma'xa'anum es xyajwátsum tugekyu nbojpu'ajtam. ¹⁰ Per pún juna'anum ko ngapekytyu'unum, mut yu'u ngakurajkum ja Diosu 'yayuk es ndijum ko andakp ja Dios ko jyuna'añ: “Yu ja'ayuty pojratuundubu tugekyu.”

2

Kristu udsajtam xyñikajxtútum

¹ Nitítuty, tyámuts miits nnijáwudu kadiibu mbekytyúndut. Per pún jaa pán pyekytyúñ, nmadajtam tu'uk di'ibu xyñikajxtútum Dios windum. Yu'u du'un ja Jesukristu di'ibu tyiimpy ja tayı'ajtun. ² Pes yu'u ku'am naydyukwindsu'ku kruuzkajxy es du'un tkumadooy ja nbojpu'ajtam. Es kyaj 'yudsajtamuty je'eyu, nandu'un tkumadooy nidugekyu ja naxwíñudu ja'ayudyu pyojpu.

³ ¿Wi'ix mbaat nmadajtam tayı'ajtun ko n'ixy'ajtam ja Dios? Pes madu tyaadu ko nguudyu'unum ja 'yana'amun. ⁴ Mut

ko di'ibü junaamp: “Üj n'ixy'ajtypyuts ja Dios”, es kyaj tkuydyüñ ja Diosü 'yana'amün, tyadu ja'ay andakp es ni ti tüy'ajtün tkamudaty. ⁵ Per ja ja'ay di'ibü kyuydyiimpy ja Diosü 'yana'amün, kexy ka'pxy tmudaty ja Diosü tsojkn, es du'un nnija'am ko ti'igyü n'ijtüm müdu Dios. ⁶ Müt ko pün njuna'anüm ko nbanüxüm ja Jesukristü, xypyátüm es njiky'ajtüm éxtümü Jesukristü jyiky'ajty.

Jembyü ana'amün

⁷ Mügu'ugítaty, kyajts miits nduknijáyüdu ana'amünü jembyü. Di'ibü nduknija'ayüdu, ja'ayüm mmudajtär di'ibü jawyíñär mya'anmaaydyü. Tyadu jeky ana'amün, ja'ayüm ja ayuk di'ibü tü xymüduwüdu. ⁸ Oyü du'un, tyadu di'ibü nduknija'ayüdu, yu'u tu'ugu jembyü ana'amün, es ya'ijxär ko tüy'ajtünü'u mä Kristü es nandü'un mä miidsaty, müt ko najxp ja kugoots'át es jaj tü'xnär ja tüy'ajtün.

⁹ Di'ibü junaamp ko 'yity mä ja jajün es kyaj tteky ja myügu'uk, taadu ijtrüm kugoots. ¹⁰ Di'ibü tsyejpy ja myügu'uk, jiky'ajtr mä ja jajün, es ni ti kyayajpekyky'ayaty. ¹¹ Per di'ibü myüdsip'ajtypy ja myügu'uk, jiky'ajtr es jyüditý mä wyingoodsaty, es kyaj tnijawü mä ñejxy, müt ko ja koots'át tü yajjümbítýaty wiints.

¹² Nitítaty, nnijáyüdu'ts miidsaty müt ko Dios tü tme'xy ja mbojpyty müt yu'ügyüxümü Jesukristü. ¹³ U'unkteedyaty, nnijáyüdu'ts miits müt ko tü xy'ixy'attu Jesukristü di'ibü taayüm ko naxwíñüdu tsyondaky. Üna'küty, nnijáyüdu'ts miits müt ko tü xymyümada'aktü ja müjku'ugópk.

Nitítaty, nnijáyüdu'ts miidsaty müt ko tü xy'ixy'attu Dios. ¹⁴ U'unkteedyaty, nnijáyüdu'ts miits müt ko tü xy'ixy'attu Jesukristü di'ibü taayüm ko naxwíñüdu tsyondaky. Üna'küty, nnijáyüdu'ts miits müt ko yajxón tü xy'axájüdu ja Diosü 'yayuk müt winü mjot. Paaty xymyüdatü mak'ajtün es tü xymyümada'aktü ja müjku'ugópk.

¹⁵ Katü xytsoyktü ja naxwíñüdu winmä'añ, müt ko yu ja'ay di'ibü tsojktär ja naxwíñüdu winmä'añ, kyaj tsoktü ja Dios Teety. ¹⁶ Müt ko tügekyü di'ibü jaa'ajtr naxwíñ, ko ja'ay t'uxta'aydyü di'ibü nini'x kubajk tsyejpy, ko t'adsoktü ko tü t'ixtü es ko myüj pyaadüdu ko tü tmudat tjaygyarty, tügekyü tyadu winmä'añ esü du'ambu jiky'ajtün jaa myíñ mä yu naxwíñüdu, es kyaj myíñ mä Dios. ¹⁷ Perü Dios yajkutügoyaampy ja naxwíñüdu winmä'añ müt tügekyü di'ibü ja'ay adsojktär naxwíñüdu winmä'añgyüxüm, per ja ja'ay di'ibü kyuydyiimpy ja Diosü tsojkn, jiky'ajtr winü xüü winü tiempü.

Tüy'ajtün esü andakün

18 Nitítuty, tǝ jya'ty mǝ tyam tu'uk óknam ja oorǝ. Tǝ xymyǝdowdu ko myina'ǝñ di'ibu myǝdsip'ajtypy ja Kristǝ. Pes nǝgoo 'yokmay'ajnu di'ibu myǝdsip'ajttǝp ja Kristǝ. Paǝdyǝts nnijawǝ ko tǝ net jya'ty ja tiempǝ di'ibu tim ok. 19 Tamǝ ja'ǝy di'ibu pǝdsǝmdu mǝ ǝdsǝty, per kyaj yǝ'u t'axǝjǝdu Kristǝ éxtǝmǝ Yajnitsókrǝ. Mǝt kots xyñikaktu, pǝaty ya'ixy ko kyaj t'axǝjǝdu Kristǝ es nan kyaj yǝ'udyǝ nmǝmǝbǝjkrǝ'ajtmǝ.

20 Per miidsǝty kyaj mdu'ǝn'áttǝ, mǝt ko Kristǝ mmooyǝdu ja Espírítǝ Santǝ es miidsǝty nidǝgekyǝ mnija'ǝdǝp ja tǝy'ajtmǝ. 21 Nnijǝyǝdǝts miits mǝt ko yajxón xyñijǝwǝdu ja tǝy'ajtmǝ, kyaj nnijǝyǝdu éxtǝm di'ibu kyaj tnijawǝ. Miidsǝty yajxón xyñijǝwǝdu ko mǝ yǝ tǝy'ajtmǝ, kyaj myiñ ja andakǝn.

22 Yǝ'u du'ǝn andakp di'ibu jǝnǝǝmp ko yǝ Jesús kyaj yǝ'udyǝ Kristǝ. Esǝ taadu yǝ'u du'ǝn di'ibu myǝdsip'ajtypy ja Kristǝ, pes 'yǝxtijpy ja Dios Teety es ja 'yU'unk. 23 Es di'ibu 'yǝxtijpy ja Diosǝ 'yU'unk, nan kyaj 'yity ti'igyǝ mǝmǝt ja Dios Teety. Per pǝn 'yaxǝjǝp ja Diosǝ 'yU'unk, nan ijtp ti'igyǝ mǝt ja Dios Teety.

24 Miidsǝty, pes jiky'attǝ éxtǝmǝ Jesukristǝ 'yǝxpǝjkrǝn di'ibu m'axǝjǝdu extǝ jawyíñǝp. Es ko du'ǝn xytyúnǝt, m'íttǝp ti'igyǝ mǝt ja Dios Teety es mǝt ja 'yU'unk. 25 Es tyaǝdu du'ǝn di'ibu Jesukristǝ tǝ xytyukwǝndákǝm, ja jiky'ajtmǝ winǝ xǝm winǝ tiempǝ.

26 Tǝts miits nnijǝyǝdu es mnaygywentǝ'átǝdǝt mǝdu tǝdu di'ibuty mwin'ǝnǝnǝdǝp. 27 Per miidsǝty kyaj mǝgoy'ajtxǝdu pǝn mǝduk'ǝxpǝkǝdǝp, ja'a ko Jesukristǝ tǝ mmo'oyǝdu yǝ Espírítǝ Santǝ, es yǝ'u mǝduk'ǝxpǝjkrǝdǝp tǝgekyǝ. Es yǝ'u du'ǝn ja tǝy'ajtmǝ es kyaj tmǝdaty ja andakǝn. Paaty ittǝ ti'igyǝ mǝt ja Kristǝ, éxtǝm yǝ Espírítǝ Santǝ tǝ myǝ'ǝxpǝkǝdu.

28 Pes tyamǝ net nitítuty, ittǝ ti'igyǝ mǝt ja Kristǝ es mnayjotmǝkmo'oyǝdǝt ko yǝ'u kyǝxu'ǝgǝt jatǝgok, es kyaj xymyǝdsoydyúndǝt ko myíndǝt. 29 Mnija'ǝdǝp miidsǝty ko Jesukristǝ tyiimpy ja tǝy'ajtmǝ. Pes nijǝwǝdu nǝndǝ'ǝn ko di'ibu tyuundǝp ja tǝy'ajtmǝ, yǝ'u du'ǝn u'unk'ajttǝp ja Dios.

3

Diosǝ 'yu'ungǝty

1 Jaygyúkǝdu éxtǝm ja Dios Teety xyjantsytsyojkrǝm es xy'u'unkniwǝ'ǝnǝm. Es tǝy'ajtmǝn'ǝ xy'u'unk'ajtmǝ. Paaty kyaj xy'ixy'ajtmǝ pǝnǝdyǝ naxwíñǝdu winmǝ'ǝñ ja'a'ajtmǝdǝp, ja'a ko kyaj t'ixy'attǝ ja Dios.

2 Mǝgu'ǝgítaty, ǝdsajtmǝ xy'u'unk'ajtmǝ ja Dios. Es kyajnmǝ xytyuk'ijxǝm wi'ix n'ak'ijtmǝ, per ko Jesukristǝ kyǝxu'ǝgǝt, du'ǝn n'ijtmǝ éxtǝm ja Kristǝ, mǝt ko n'ixǝ'ǝnǝm

wi'ixu du'an yu'u. ³ Es nidugekyu di'ibu du'an 'yaxájadup ja Kristu éxtamu Yajnutsókrú, yu'ujaty nayyajwátsup ku'am éxtamu Jesukristu wya'adsaty.

⁴ Per di'ibu pekytyuump myudugeepy ja Diosu 'yana'amun. Yu'u ja peky ko kyaju Dios ja 'yana'amun yajpadúñ. ⁵ Es mnija'adup ko Jesukristu myiñ ya naxwiiñ yajpojpanitugeebyu, es kyaj yu'u tmudaty ni ti peky. ⁶ Es nidugekyu di'ibu ijttup ti'igyu mat yu'u, kyaj jyudity mat ja pojpu. Per nidugekyu di'ibu pekytyuundup, kyaj t'ixy'aty ja Kristu, es nan kyaj yu'u jya'a'átyuty. ⁷ Nitítaty, éxkam mwin'uanudu pán. Pánu Kristu ja'a'ajttup, ja'a tyiimpy ja tuj'ajttun éxtam ja Kristu ku'am. ⁸ Per di'ibu pekytyuump, yu'u ja'a'ajttup ja majku'ugórk, ja'a ko yu majku'ugórk pyekytyiimpy jawyíñup extu tyambaat. Yu Diosu 'yU'unk tu myiñ naxwiiñ es dyajkutugoya'añ di'ibu ja majku'ugórk tyiimpy.

⁹ Ni tu'uk udsajttam di'ibu Dios xy'u'unk'ajttam njiky'ajttam éxtamu pojpu tuumbu, mat ko nmudajttam ja jiky'ajttun di'ibu Dios tu xymyo'oyam es kyaj mbaat ni'igu ndu'unam ja pojpu, mat ko xy'u'unk'ajttam ja Dios. ¹⁰ Es madu tyaadu ñiguxe'eky pánadyu Dios u'unk'ajttup es pánaty ja majku'ugórk u'unk'ajttup. Mat ko di'ibu jiky'ajttup axuuk es kyaj ttseky ja myagu'uk, kyaj jya'a'átyuty ja Dios.

Naydsyojkam nixim niyam

¹¹ Pes di'ibu Jesukristu xytyuk'ana'amam extu jawyíñup, tyaadu du'an ko naydsyojkam nixim niyam, ¹² es kyaj ndu'unam éxtam ja Kaín di'ibu ja'a'ajttup ja majku'ugórk es dya'e'ky ja myuga'ax Abel. ¿Es ti ko dya'e'ky? Mat ko Abel jyiky'aty tuj'ajttun muut es ja Kaín kyaj.

¹³ Mugu'ugítaty, katu du'añu mwu'amudu pan mduk'ak'ajttadup pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajttadup. ¹⁴ Mat ko ndsojkam ja nmugu'uk'ajttam, nnija'am ko yu Dios tu xyajjugákam ma yu o'kun es tu xyajmi'inam ma yu jiky'ajttun. Di'ibu kyaj ttseky yu myagu'uk, wu'amp yu'u ma ja o'kun. ¹⁵ Di'ibu kyaj ttseky ja myagu'uk, yu'u du'an yajja'ay'o'krú. Es miits mnija'adup ko ja yajja'ay'o'krú kyaj tmudaty ja jiky'ajttun winu xuu winu tiempu. ¹⁶ Nnija'am di'ibu dan tsojkun'ajttup, mat ko Jesukristu dya'ixu ko jyiky'ajttun dyajky mat udsajttamgyujxm. Es du'an xupyátam udsajttam es nyajkam ja njiky'ajttun'ajttam mat ja'agyujxm ja nmugu'uk'ajttam. ¹⁷ Pan ja pán tmudaty tjaygyepy di'ibu ndukjiky'ajttam, es t'ixy ja myagu'uk tyagoy'ajttaty, es kyaj tpa'ayoy, ¿wi'ix mbaat tmudaty ja Diosu tsojkan?

Amumdu'uk jot naybyujttakam ma Dios

18 Nitítaty, kyaj nnaydsyojkum je'eyu wingu'ay agu'ay, naydsyojkum éxtum mbaat ya'ixy di'ibu ndu'unum mat ja tɔy'ajtɔn. 19 Du'an nnija'am ko xyja'a'ajtam ja Dios es n'ijtam jotkujk Dios windum 20 ko nbekyjya'am, Dios ni'igu myájtuty es kadiinam ɔdsajtam n'jot'ajt nwinma'añ'ajtam, ñija'ap yu'u tugekyu. 21 Mugu'ugítaty, pɔn kyaj ti nbekyjya'am, nwinguwa'kum jotkujk ja Dios, 22 es yu'u xymyo'oyum di'ibu ɔdsajtam n'amdo'om, mat ko nguudyu'unum ja 'yana'amɔn es ndu'unum di'ibu yu'u tseyjpy. 23 Es ja Dios tni'ana'amɔ es nmɔbɔjkum ja 'yU'unk Jesukristu es nnaydsyojkum nixim niyam, éxtum ja Kristu xytyuk'ana'amum. 24 Pɔn nguudyu'unum ja Diosu 'yana'amɔn, jiky'ajtam mat yu'u, es yu'u jyiky'aty mat ɔdsajtam. Nnija'am ko yu'u jyiky'aty ma ɔdsajtam, mat ko tu xymyo'oyum ja Espiritu Santu.

4

Espiritu Santu esu ka'oybyu

1 Mugu'ugítaty, jaa may ja ja'ay di'ibu nayñigajxɔdɔp ko yu'u ya'xɔpaktɔ es ko xytyuknimi'inum ja Diosu 'yayuk. Katu miits xymyɔbuktɔ, ja'a ko taa may di'ibu andáktɔp, je'eyu xywyin'uuñá'anum. Ixtu yajxónu tadu 'yaxɔpjkɔn es net xymyɔbúktɔt pɔn tɔy'ajtɔn ko yu'u Dios tja'a'áty.

2 Du'an xyñijáwɔdɔt ko yu'u Diosu Jya'ajɔn tja'a'áty: nidugekyu pánaty júnándɔp ko yu Jesús yu'ɔdyu du'an ja Kristu, Diosu 'yU'unk di'ibu miin ya naxwiñ éxtumu naxwiñɔdu ja'ay, ja'a myɔdajttɔp ja Diosu Jya'ajɔn. 3 Ja di'ibu junaamp ko Kristu kyaj du'an oj myiñ, kyaj ja Espiritu Santu tmɔdaty, ja'a taadu myɔdsip'ajtypy ja Kristu. Es tu xymyɔdowdu miidsuty ko myina'añ di'ibu myɔdsip'ajtypy ja Kristu. Pes ta net ya naxwiñ.

4 Nitítaty, miidsuty Dios mja'a'ajttɔdɔp. Tu xymyɔmada'áktu tadu andakpɔty, mat ko yu Espiritu Santu di'ibu miidsuty mɔtt m'ittu, ni'igu yu'u myájtuty es kadiinam ka'oybyu di'ibu ja ya naxwiñ. 5 Tadu andakpɔ yu'u ja'a'ajttɔdɔp ja naxwiñɔdu winma'añ, paaty tkajxwa'xtu ja naxwiñɔdu winma'añ, es myɔdoo'ijttɔdu ja ja'ay di'ibu naxwiñɔdu winma'añ ja'a'ajttɔdɔp. 6 Per ɔdsajtam Dios xyja'a'ajtam. Di'ibu Dios 'yijxy'ajtypy, myɔdoo'ijtypy ja ayuk di'ibu ngajxwa'xum. Per di'ibu kyaj Dios jya'a'átyaty, kyaj xymyɔdoo'ijtam. Es du'an mbaat n'axkajpɔm pɔn myɔdajtypy ja Espiritu Santu di'ibu tɔy'ajtɔn yajkyry, es pɔn myɔdajtypy ja ka'oybyu di'ibu win'u'amp.

Dios yu'u du'an ja tsojkɔn

7 Mugu'ugítaty, n'oknaydsyojkum nixim niyam, mat ko yu tadu tsojkɔn myiñ ma Dios. Nidugekyu di'ibu myɔdajttɔp

ja tsojkun, yu'u Dios u'unk'ajtadap, es 'yixy'ajttap ja Dios. ⁸ Di'ibu kyaj tmadaty ja tsojkun, kyaj yu'ujaty t'ixy'attu Dios, mat ko Dios yu'u du'an ja tsojkun. ⁹ Dios xytyuk'ijxam ja tsojkun adsajtam ko tkejxy ja tyu'uk U'unk ya naxwiiñ es nmadajtam ja njiky'ajtan'ajtam mat yu'uguyxmu 'yU'unk. ¹⁰ Kyaj 'yudsajtamuty jawyiin ndsojkam ja Dios, jawyiin'ajtp yu'u oj xytsyojkam es xytyuk'ijxam mat ko xytyuknigajxam ja 'yU'unk es xyajpojpanitago'oyam.

¹¹ Mugu'ugitaty, mat ko du'an ja Dios tu xytsyojkam, nandu'an nnaydsyojkam nixim niyam. ¹² Ni na'a panu Dios tka'ixy. Per pan nnaydsyojkam nixim niyam, Dios ijtp ma adsajtam es nmadajtam ja tsojkun. ¹³ Es mat ko Dios tu xymyo'oyam yu Espiritu Santa, tu xytyuk'ijxam ko yu'u 'yity mat adsajtam, es adsajtam n'ijtam mat yu'u. ¹⁴ Es tats n'ixyuts ku'am es ngajxte'xyuts ko Dios Teety tkejxy ja 'yU'unk ya naxwiiñ éxtamu Yajnutsókpu. ¹⁵ Oytyim panaty di'ibu 'yixkajpy ko Jesús yu'u Dios 'yU'unk'átyaty, jiky'ajtp mat ja Dios es ja Dios jyiky'aty mat yu'u.

¹⁶ Es du'an nnija'am es nmabujkam ko Dios xytsyojkam. Dios yu'u du'an ja tsojkun, es pan nnaydsyojkam nixim niyam, Dios jiky'ajtp mat adsajtam, es adsajtam njiky'ajtam mat ja Dios. ¹⁷ Es ko njiky'ajtam mat ja Dios, muj máyap es kexy ka'pxy 'yitat ja ndsojkun'ajtam es ndukmu'awdajtam ko Dios xupyayo'oyam, ja'a ko n'ijtam ya naxwiiñ éxtamu Kristu. ¹⁸ Ma jyámuty ja tsojkun, kyaj jyámuty ja tsu'kun. Di'ibu myudajtypy kexy ka'pxy ja tsojkun, yajkekyry ja tsu'ugu. Ja'a ko pan ndsu'kam tii, njajptsu'kam ko xytyukkumadowa'anam di'ibu tu ndu'undago'oyam. Ko ti ndsu'kam, kyaj kexy ka'pxy nmadajtam ja tsojkun.

¹⁹ Dios jawyiin xytsyojkam adsajtam. Paaty adsajtam ndsojkam ja Dios. ²⁰ Pan ja pan jyana'añ: "Ej ndsejpyuts ja Dios", es kyaj ttseky ja myugu'uk, andakpu taada. Pan di'ibu kyaj ttseky ja myugu'uk di'ibu yaa 'yijxypy, nan kyaj mbaat ttseky ja Dios di'ibu kyaj t'ixy. ²¹ Mat ko Dios tu xytyuk'ana'amam ko di'ibu tsyejpy ja Dios, nandu'an ttsókut ja myugu'uk.

5

Wi'ix ja ka'oybyu nmamadákam

¹ Nidugeky di'ibu 'yaxájap ja Jesús éxtamu Kristu, yu'u du'an ja Dios u'unk'ajtadap. Ja ja'ay di'ibu tsyejpy tu'ugu u'unkteety, nandu'an ttseky yu u'unkteedyu 'yu'unguty. ² Ko ndsojkam ja Dios es nguydyu'unam ja 'yana'amam, ndsojkamu naty nandu'anu 'yu'unguty. ³ Es ko ndsojkam ja Dios, nguydyu'unamu naty yu 'yana'amam. Es kom xy'u'unk'ajtam ja Dios es ndsojkam, kyaj muk nja'am es nguydyu'unam di'ibu

yu'u xytyuk'ana'amam, ⁴ mat ko nidugekyu udsajtam di'ibu xy'u'unk'ajtam ja Dios, nmamadakum es kyaj ndu'unum ja naxwiñadu winma'añ. Nmamadakum mat ko nmubajkum ko ja Jesús yu'u Kristu, Diosu 'yU'unk. ⁵ Pánuty myubajktap ko Jesús yu'u Diosu 'yU'unk, myumadaktap es kyaj ttúndat ja naxwiñadu winma'añ.

Jesús yajniğajxy ko Dios 'yu'unk'átyuty

⁶ Ko Jesús myiñ ya naxwiñ, oj ya 'ijxwe'emy mat ja nuu es ja ne'pyñ, kyaj jye'euyty ja nuu, ja'a mat ja nuu es ja ne'pyñ. Es ja Espíritu Santu kum dyajtydyaku, es ni na'a kya'anda'aky. ⁷ Tuguk jyam'aty tsajpótm di'ibu yajtydyajkabu tyadu: ja Dios Teety, ja Diosu 'yU'unk es Espíritu Santu. Es ti'igy ja tay'ajtan di'ibu yajktap. ⁸ Es tuguk jyaa'áty naxwiñ di'ibu yajtydyajkadubu tyadu: ja Espíritu Santu, ja nuu es ja ne'pyñ. Es ti'igy ja tay'ajtan di'ibu yajktap. ⁹ Nmubajkum ko tnikaixpáttu ja'ayuty. Per yu Diosu ñikajxrajtan kanak nipat 'yóyuty. Yu Dios tu jyuna'añ ko Jesús yu'u 'yU'unk'ajtypy. ¹⁰ Di'ibu myubejkyry ja Diosu 'yU'unk, myudajtypy jyodoty wyinma'añoty di'ibu ñikajxpejtypy ko tyay'ajtanuty. Per di'ibu kyaj tmabeky ja Dios, du'un t'ixy éxtam 'yanda'aky ja Dios, mat ko kyaj tmabeky ja Diosu ñikajxrajtan ko jyajnañ: “Jesús uj n'U'unk'ajtypy.” ¹¹ Tyadu nikajxrajtan yu'u du'un: ja Dios tu xumyo'oyum ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu, es tyadu jiky'ajtan 'yity mat ja 'yU'unkkyajxm. ¹² Di'ibu 'yaxájap ja Jesús éxtam ja Diosu 'yU'unk, myudajtypy tyadu jiky'ajtan. Per di'ibu kyaj t'axaju Jesús éxtam ja Diosu 'yU'unk, kyaj tmaty tyadu jiky'ajtan.

Kajxwíjn es kajxpo'xun

¹³ Nnija'ayudpts miits di'ibu myubajktap ja Diosu 'yU'unk, es xwiñáwudat ko xumyudattu ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu.

¹⁴ Kyaj ndsu'k nja'am ko n'amdo'om tii ja Dios, mat ko nnija'am ko ti n'amdo'om di'ibu ijtp ti'igy di'ibu yu'u tsyejry, yu'u xumyudo'om. ¹⁵ Es mat yu'u yu'u ko xumyudo'om, nnija'am ko xumyo'oyumu naty di'ibu n'amdo'om.

¹⁶ Pan 'yijxypy ko tu'ugu myugu'uk ttuñ ja peky di'ibu kyaj myanejxyty ma ja o'kun, wa'an tkajxta'aky ma Dios kadiibu 'yoogat. Ja'a ko taa yu peky di'ibu manajxp ma ja o'kun, es madu tyadu peky kyajts njuna'añ es kyajxta'agut yu'ugyajxm. ¹⁷ Tugekyu axukru yu'u dun peky. Es taa yu peky di'ibu kyaj myanejxy ma ja o'kun.

¹⁸ Nnija'am ko di'ibu myudajtypy ja Dios éxtamu Tyeety, kyaj pyekyтуun'adu'utsy, mat ko Diosu 'yU'unk tkwenta'aty di'ibu Dios jya'a'ajtypy, es kyaj ja mju'ugópk wi'ix tyúñuty.

¹⁹ Nnija'am udsajtam ko Dios xyja'a'ajtam esu majku'ugórk yu'u ja'a'ajtadap tugekyu di'ibátyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtadap.

²⁰ Es nnija'am nandu'un ko ja Diosu 'yU'unk ta myiñ es ta xumyo'oyum yu nwinma'añ'ajtam es n'ixy'ajtam ja Dios. N'ijtam ti'igyu mat ja Dios es mat ja 'yU'unk Jesukristu. Tyuy'ajtanuty ko yu'udyu Dios, es yu'u du'un yajkypy ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu. ²¹ Nitítuty, éxkam ko xy-wyindsu'ugudut di'ibu kyaj Dyios'aty.

Myumajtskrꝛ Neki Di'ibu Fwank Jyaay

Tꝛy'ajtꝛn esꝛ tsojkn

¹ Ʋj, mꝛjja'ay Fwank. Nduknigajxtꝛptsꝛ tyꝛdu neky ja Kiiryꝛ di'ibu Dios wyin'ijx, esꝛ 'yu'ungꝛty di'ibꝛts ꝛj njantsyt-syojktꝛp; es kyaj jye'eyꝛty ꝛj, nandꝛ'ꝛn nidꝛgekyꝛ di'ibu tꝛ tnijáwꝛdu ja tꝛy'ajtꝛn. ² Ndsóktꝛts miits mꝛt yꝛ'ꝛgyꝛjxmu tꝛy'ajtꝛn di'ibu nmꝛdajꝛtm njodoty nwinmꝛ'añóty, es 'yity mꝛt ꝛdsajꝛtm winꝛ xꝛꝛ winꝛ tiempꝛ. ³ Wa'anꝛ Dios Teety es ja 'yU'unꝛ Jesukristꝛ mgunu'xꝛdu, es mmo'oyꝛdu ja pa'ayo'on esꝛ agujk'ajt jotkujk'ajtꝛn, es ja'a mꝛꝛt n'ijꝛtm mꝛ ja tꝛy'ajtꝛn esꝛ tsojkn.

⁴ Byeenꝛts tꝛ njantsyxyonda'aky kots tꝛ nnijawꝛ m'u'ungꝛty jyiky'attꝛ mꝛt ja tꝛy'ajtꝛn, dꝛ'ꝛn éxtꝛm ja Dios Teety xytyuk'ana'amꝛm. ⁵ Es tyam, mꝛꝛgꝛ'ugítꝛ Kiiryꝛ, nmꝛnu'xtákyꝛꝛꝛts ko nnaydsyojkn nixim niyam. Tyꝛꝛdu di'ibu nduknija'ayꝛp, kyaj yꝛ'ꝛjꝛty ja Diosꝛ 'yana'amꝛnu jembyꝛ, ja'ayꝛmꝛ'u di'ibu n'okmꝛdajꝛtꝛmbꝛ extꝛ jawyíꝛꝛp; ⁶ esꝛ tyꝛꝛdu dꝛ'ꝛn ja tsojkn ko nguydyu'unꝛm dꝛ'ꝛn éxtꝛm jyꝛna'añ ja Diosꝛ 'yana'amꝛn. Yꝛ'u ja ana'amꝛn di'ibu nmꝛdoodꝛ extꝛ ko xymꝛꝛbꝛjktsondáktꝛ Kristꝛ, ja'a ko nnaydsyojkn nixim niyam.

Win'ꝛꝛmbꝛty

⁷ Pes may jaa jyꝛdity ja win'ꝛꝛmbꝛtꝛjꝛk mꝛ tyꝛdu naxwíꝛꝛdu di'ibu kyaj t'axájꝛdu ja Jesús ko yꝛ'ꝛdyꝛ Kristꝛ, Diosꝛ 'yU'unꝛ di'ibu kyajx yꝛ naxwíꝛꝛ éxtꝛmꝛ naxwíꝛꝛdu ja'ay. Di'ibu dꝛ'ꝛn andakꝛ, yꝛ'u dꝛ'ꝛn myꝛdsip'ajꝛtyꝛ ja Kristꝛ. ⁸ Naygywentꝛ'átꝛdu, kꝛdiibꝛ tyꝛgóyꝛt di'ibu tꝛ xytyundꝛ, es dꝛ'ꝛn kexy ka'pxy myajkmꝛdyꝛt.

⁹ Di'ibu 'yaktimnikeempy ja Jesukristꝛ 'yꝛꝛꝛjꝛkn es kyaj wye'emy mꝛt yꝛ 'yꝛꝛꝛjꝛkn, kyaj 'yity mꝛt ja Dios; per di'ibu 'yaxájꝛp es tkuydyúꝛn ja Jesukristꝛ 'yꝛꝛꝛjꝛkn, ijtp mꝛdu Dios Teety es nandꝛ'ꝛn mꝛdu 'yU'unꝛ Jesukristꝛ. ¹⁰ Pꝛn ja pꝛn mninijxꝛdu myꝛ'ꝛꝛꝛkꝛ'aꝛndꝛ wiink, es kyaj yꝛ'ꝛjꝛty ja Jesukristꝛ 'yꝛꝛꝛjꝛkn, katꝛ xykyꝛꝛktꝛ es myꝛ'ꝛꝛꝛkꝛꝛdꝛt mꝛ miits mnaymyúkꝛdu. ¹¹ Es nan katꝛ miits xyajjotkujk'áttꝛ ni wi'ix tsoo.

¹² Máyꝛꝛmꝛts miits nja'anꝛꝛmꝛyꝛ'andꝛ, per kyajts nja'aya'añ mꝛ tyꝛdu neky. Nꝛjxꝛꝛmbꝛts kꝛ'ꝛm mꝛ miidsꝛty es nmꝛtmꝛdyꝛ'aga'andꝛ kꝛ'ꝛm, es dꝛ'ꝛn kyꝛ'ꝛꝛt ja nxondakꝛn'ajꝛtm.

13 Y_u mm_uga'ax di'ib_u Dios nand_u'an win'ij_u, es_u
'yu'ung_uty, mdukni_gá_ud_u Dioskaj_{xy}.

Myudugukpu Neku Di'ibu Fwank Jyaay

Gayu oy yajnjajxy

¹ Ʋj mɔjja'ay Fwank. Nduknigejxypyudsɔ tyadu neky mij, Gayu di'ibats njantsytsyejpy tɔy'ajtɔn mɔnt. ² Pes mugu'ugita, n'amdeebuyats ja Dios es oy muk m'itat, du'an ɛxtɔm oy m'ity mwe'emɔ mɔdu Dios. ³ Pes xondákrɔts muk ko myiindu nidu'ugaty ja nmugu'uk'ajtam es xytyukmɔmadya'aktats ko mij xypyadúñ ja tɔy'ajtɔn. ⁴ Ni tits ni'igu xykyayajxonda'aky kots nnijawɔ ko n'u'ungduyats 'yittɔ mɔ ja tɔy'ajtɔn.

⁵ Mugu'ugita, oy xytyuñ ko xypyuduku ja nmugu'uk'ajtam, es ni'igu pɔnaty wiink tsoo tso'ondɔp. ⁶ Yu'ujaty ku'am tɔ tmadya'aktɔ mɔ mɔbɔjkrɔtɔjk ñaymyúkuɔ wí'ix xytsyojktɔ. Es oy xytyuñ mɔt ko xypyudákuɔ mɔ tyu'uyo'oyduɔ, mɔt ko Dios tsyejpy es du'an xytyúnɔt. ⁷ Pes yu'ujaty jyɔdittɔ tmɔdundɔ Jesukristɔ es tkajxwá'xtɔ Jesukristɔ 'yayuk majaty ja ja'ayuty, es ni tka''axájɔdu pudɔjkuɔn mɔ tadɔ ja'ayuty di'ibu kyaj t'axájɔdu Jesukristɔ. ⁸ Paaty ɔdsajtam xypyátɔm es nbudɔjkuɔm, mɔt ko du'an mɔnt ti'igɔn nmɔdu'unɔm ja Dios.

Diótrefes esɔ Demetryu

⁹ Du'anɔts tɔ nnijayɔ ja mɔbɔjkrɔtɔjk di'ibu naymyujkuɔdɔp mɔ mij, per jap 'yityɔ tadɔ Diótrefes di'ibu tim'ana'amaɔmp es kyaj tkuudyuna'añ ɛxtɔmts nja''anɔmɔ. ¹⁰ Paaty kots njɔjpta'agɔt, net ndukmɔmadya'aktɔt nidugekyɔ miidsaty ɛxtɔmts ɔdsaty xyñibi'tskajxɔdu, xyñi'oo xyñiyáaxɔdu mɔt ja andakɔnguyɔxm; es mɔdu tyáadu kyajyɔm jyotkɔda'aky, nan ni ja'a tka''axájɔ ja nmugu'uk'ajtam di'ibu nɔjxtɔp ya'ɔxɔjkrɔ, es kyaj tkupeky esɔ wiinkɔ 'yaxájɔdɔt. Es pɔnaty 'yaxájɔyáandɔp, 'yaxwojppɔdseempɔ tsajptɔgótɔ.

¹¹ Mugu'ugita, katɔ xypyadúñ ja axɔukɔ ijxrajtɔn. Padún ja oybyɔ. Di'ibu oy tyiimpy, Dios ja'a'ajtxɔp; per di'ibu tyiimpy ja axɔukɔ, kyaj tka'ixy'aty ja Dios.

¹² Byeen yajxón tnimadya'aktɔ nidugekyɔ ko Demetryu jyiky'aty tɔy'ajtɔn mɔnt. Es tɔy'ajtɔn yu'u, mɔt ko jyiky'aty ɛxtɔm ja Dios ttseky. Nandu'an ɔdsaty nnikajxrajttɔptsɔ tyáadu, es mij mnija'ap ko kyajts n'anda'aktɔ.

¹³ Máyñɔmts miits nja''anɔmɔyá'andɔ, per kyajts nja'aya'añ mɔ tyádu neky, ¹⁴ nɔjxaambɔts ku'am mɔ mij es nmɔtmadya'aga'añ wingɔ'um agɔ'um.

15 Dios myajjotkujk'átədap. Nməgu'uk'ajtəm di'ibə yam
mdukniǵáxədə Dioskajxy. Tunə may'ajtən, mo'oydyə
ni'amukə Dioskajxy di'ibáty jap mə mij.

Neky Di'ibĚ JuudĚs Jyaay

¹ Өj JuudĚs, JesukristĚ myĚduumbĚ, myĚga'axĚ Santya'agu. NdukniġajxtuġptsĚ tyġdĚ neky ja ja'ay di'ibĚ Dios Teety tĚ twin'ixy es tja'a''ata'ġań, es di'ibĚ JesukristĚ kyuwaampy. ² Wa'anĚ Dios mmo'oyĚdĚ pa''ayo'on, agujk'ajt jotkujk'ajtan esĚ tsojkan.

PĚnĚty tyuk'Ěxpġjktġp ja andakĚn

³ Mġgu'ugġtġty, byeenĚts tĚ njantsytsyeky ndukni-jayġya'andĚ ja nitsokĚn di'ibĚ nmġdajtm. Per nja'ġbġts ko koonġmts nnijġyġt es nmĚnu'xtġ'aktġt es xytyġndġt wi'ix kyaj pĚn dyajtġġġtsġt di'ibĚ nmġbġjkm, di'ibĚ tġġok je'eyġ yajmooy ja Diosġ jya'ayġty. ⁴ Ja'a ko tĚ ja ja'ay andakġngyġjxm tyġkġdġ mġ miġdsġty. Yġ'ġ ja Diosġ 'yayuk 'yandijpy di'ibĚ extġ jġkyġp mġ yajjaaywyġ'ġm ko dġ'ġmbġ ja'ay windġgoyġndġp, ġxtġm pyaadyġty. Mġt ko 'yaxġkja'ġy'ġttġ, jyġnandġ ko Dios myay'ajtangyġjxm nyajrojpmġ'xġm, es pġġty mbġġt nmġ'indu'unġm, es 'yġxtijtġp ja Nindsġn'ajtm Jesukristġ.

⁵ Pġġty miġts ndukjamyatsġ'andġ, oy xyjanijġwġdġ, ko oy ja Dios tġyayjpmġsġmġdġ Ejiptġ nidġgekyġ israelitġ ja'ayġty, óknġm dyajkutġgooy di'ibĚ mġjaty kyaj tmġbġjktġ. ⁶ Es nija'ajġty ja anklġs di'ibĚ kyaj tmġmġdooy ja Dios, es tmġstuty ja tyuunk di'ibĚ Dios mooyġ, Dios myġdajtypy tsimy mġ koots it es ttukkumġdowġ'ġań ko ttpayo'oyġt. ⁷ Nandġ'ġn jyġjtġ Sodomġ esĚ Gomorrġ mġt ja wiġngġtypyġ kajpn di'ibĚ myġwingon'ajtypy. Tadġ ja'ayġty naygyġ'ġyġkġdġ es myġ'indġndġt, es ttġndġt di'ibĚ kyaj jyapaadyġty ttġndġt. Pġġty ja Dios dyajkġdġky ja jġnyġ'ank tsajpótm es dyajtooydyaay tġgekyġ ja kajpn. Es dġ'ġn ja Dios xytyuk'ijxġm wi'ix ttġydyġnġ'ġań ja pekyjya'ayġty.

⁸ Per oy tġatimnijġwġdġ tġgekyġ tyġġdġ, nandġ'ġnġ tadġ andakpm dya''axġġgġdġ kyġ'ġm nini'xġty es t'ġxtijtġ ja Diosġ kyutujkan, es extġ wyġngajxpajttġp pĚnġty ijttġp jam tsajpótm. ⁹ Per extġ yġ arkanklġs Migel kyaj dġ'ġn t'oooy ja mġjku'ugópk ko dyajtsiptġktġ mġt ko tġyayjnġxġań ja Moisesġ ġini'x, je'eyġ t'anmġġy: "Wa'an ja Nindsġn'ajtm mwin'oooyty." ¹⁰ Perġ tadġ andġkpmty ġi'o'odġp di'ibĚ kyaj tnijġwġdġ. Dġ'ġn yġ'ajty ġxtġmġ uġts jġyujk, kyaj jyaygyġkġdġ es ġġayyajtġgóyġdġ.

¹¹ jPġroobġty yġ'ġ!, mġt ko t'ġxtijtġ ja tġy'ajtm es tġadundġ ja kyġ'ġm winmġ'ġań ġxtġmġ Kań. Kyaj ttundġ di'ibĚ Dios tsyejpy, mġt ko myġeġ'ooġty ġxtġmġ Balġn, es ġxtġmġ Koree, dġ'ġn 'yooktġt ja'ġgyġjxm ko tnibġdġ'ġktġ ja Dios. ¹² Ko

mnaymyúkudu es mgay m'uuktu Dios tsyojkuŋgyuajxm, tyadu andákruty tyúkudu ma miidsuty, es ni kyatsoydyundu es xymyutkay xymyut'uuktu. Du'an yu'ujuty éxtumu borreegu kwentu'ajtrū di'ibu naygywentu'ajtup k'uam, éxtumu yoots di'ibu kyaj tmudaty ja tuu es yajnejxyuty ja poj, du'an yu'ujuty éxtumu je'xykyépyun di'ibu kyaj tyuamp'áty, éxtum tu'ugu kepy di'ibu tu tyatsnu mudu ņi'aats ņigoxy. ¹³ Tadu andákruty, yu'u myuujxtup ja jiky'ajtanu axuukpu extu mbaat yajtsoydyundu. Du'an yu'ujuty éxtumu jikymyejyŋ ņikapy es dyajpudsémy ja axuukpu mejyŋbyu'aay, es nandu'an éxtumu madsa'ada'atsy ko ņaxy tsajwínm ko tye'xy muk es waanu 'yity, ta pyi'itsy, esu du'unu tadu andákruty wyu'umdu muk agoostuuy winu xuu winu tiempu.

¹⁴ Yu'udyu dunu tyaadaty di'ibu tim jékyup myadyak ja Enok, ja Adanu 'yok myujxtujk naska'axubu. Du'an jyunáñ ja Enok: "N'ijxats ja Nindsun'ajtum ko myiñ mat kanak milu 'yánklusuty, ¹⁵ es trayo'oyut nidugekyu ja ja'ay es tkumadówt ja axuk ja'ayuty di'ibu tu ttundu tugekyu axuukpu, es mat ko nandu'an mat ja axuk ayuk tu tkajxpaattu ja Dios." ¹⁶ Esu tyadu andákruty myu'u'undap ja Dios esu wiingátypyu, ni na'a kyajotkuda'aky mat ja di'ibu myudajttup. Ja'a tyuundap di'ibu yu'u k'uam tsyojktup, kyu'awak'attu es ņayyajmujp'ajta'aga'anudu, es oy myadya'aktu mat ja wiinkpu ja'ayuty ko ti ttsoktu di'ibu k'uam tyuk'oy'attu.

Kajxwíjun mat ja mubujkruty

¹⁷ Per miits mugu'ugítaty, jamyatstu wi'ixu Nindsun'ajtum Jesukristu 'yapóstuluty xytyukmumadyakum. ¹⁸ Du'an jyunandu: "Ja tiempu di'ibu tim okpu jaa'ataamp ja ja'ay di'ibu tyukxi'igaampy ja Diosu 'yuxp'ijkun es jyiky'ata'añ éxtum yu'u ja 'yaxuk winma'añ." ¹⁹ Tyaadu du'umbu ja'ay yu'u yajnaywya'xup ja nmugu'uk'ajtum es jyiky'attu éxtum ja ņini'x kyubajk ttsoktu, es kyaj tmudattu ja Diosu Jya'ajun.

²⁰ Per miits mugu'ugítaty, yajmujwiin yajkajaaju mmubujkun nixim niyam, es kajxta'aktu éxtum ja Espíritu Santu mn'uamo'oy mdu'umo'oyudu. ²¹ Naymyudátudu mat ja Diosu tsyojkun es jujp'ixtu ko myina'añ ja Nindsun'ajtum Jesukristu, ko mat ja pya'ayo'on xmyo'oya'anum ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu.

²² Pa'ayowdu pánaty kyaj oy tnijawudu ti ja Dios tsyepy. ²³ Di'ibu tuu dan timnayyajtugoyánunup, yajtso'ok éxtum jyawu xyjuuty jhunóty; esu wiingátypyu pa'ayow es yajtso'ok, per éxkum mya'axuugudu mat ja 'yaxuk jiky'ajtan.

²⁴ Ja nYajnitsokpu'ajtum, ja Diosu tu'ukpu di'ibu myudajtypy ja muk'ajtan es kudiibu mbekykya'adut es myajkuxu'ugudut

wā'ats Dios wyindum mā ja myuj'ajtun, es mət ni'igū xon-
dakun, ²⁵ wa'an ja'a tmədattū ja māj'ajtun, mək'ajtun, es ja
kutujkən. Də'un 'yijty Nindsun'ajtun Jesukristakujxm mā
kyajnumə naty tsyonda'aky ja naxwíñudə, tyamə də'un 'yity,
es winə xəə winə timpə də'uñum 'yítət. Wa'an də'unaty.

Di'ibu Dios Myooy Ja Jesukristu Es Ttuknijawudut Ja Myuduumbuty

¹ Di'ibuts nguxjaapy ma tyadu neky, yu'u di'ibu Dios myooy ja Jesukristu es ttuknijawudut ja myuduumbuty di'ibu tsojkuap es tsojk tyuna'añ jyata'añuty. Jesukristu tkejxy nidu'ugu 'yanklas ma uj, Fwank, Jesukristu myuduumba, es tats xytyuknijawu tugekyu tyaadu. ² Paaty ma tyadu neky nnikajxpetyats ko tyu'ajtanuty di'ibuts n'ijx nmadoo, ko yu'u ja Diosu 'yayuk es di'ibu Jesukristu xytyuk'ijx xytyuknija'ajuts.

³ Dios kunu'xudap di'ibuty kyajxtap, es kunu'xudap nandu'un di'ibu myudeepy ja myadya'agyu tyadu ayuk, es tmabaktut es tkuydyundut di'ibu ijtp yaa kuxja'ay, mut ko tu wyingón ja tiempu ma tyuna'añ jyata'añuty.

Fwank tnijayu ja mabujkrutyk nijxtujk pekypyu

⁴ Uj Fwank. Nnijayuts yu mabujkruty di'ibu naymyujkadap ma jxtujkra kajpn Asyu ñaaxoty. Wa'an ja Dios mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, ja Dios di'ibu ijtp, du'uñam 'yity, es du'uñam 'yita'añ. Nandu'un mgunu'xudut ja Espiritu Santu es mmo'oyudut ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, ja Espiritu Santu di'ibu ijtp ma uñaaybyajn ma Dios yajkutiky, es tuñ jxtujk naxu tuunk. ⁵ Es nandu'un ja Jesukristu, di'ibu ñikajxpejtypy ja tu'ajtan, mgunu'xudut es mmo'oyudut ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, di'ibu jawyiin jikypujk ko 'ye'ky, es tyam yajkutiky ma nidugekyu naxwiñudu ja'ayudyu ryey. Jesukristu xytsyojkum, tu xyajwátsum ja nbojpu'ajtam mut ja ñe'pyñ, ⁶ es tu xypyujtáku yajkutujkra es teedyuty, es nmadu'unum ja Dios Teety. ¡N'ok'awdajtam ja Jesukristu di'ibu winu xuu winu tiempu tmudaty ja muj'ajtan esu muk'ajtan! Wa'an du'unuty.

⁷ Ixtu, Kristu miimp yoodsoty. Nidugekyu naxwiñudu ja'ay t'ixtat, es extu ja'ajuty di'ibaty yajkruuzpajtudu; es nidugekyu naxwiñudu ja'ayuty jy'uay ya'axtat ko t'ixtat. Es du'un jyata'añ. Wa'an du'unuty.

⁸ Nindsun'ajtam Dios, di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtypy, yu'u du'un junaamp: “Ujtsu du'un éxtum ja A es éxtum ja Z, ujtsu du'un ja jawyiimbu es ja tim okru, di'ibu ijtp, du'uñam 'yity, es du'uñam 'yita'añ.”

Fwank t'ixy ja Kristu

⁹ Uj Fwank, mmumabujkruty. Mut yu'ugyujxmu Jesús uj n'ityats mut miidsuty ma Diosu kyutujkan, ayo'on es

ma'xtujkan. Tuts xyjapajta'aktu éxtamu tsimyja'ay ya ma islu di'ibu xyu'ajtypy Patmus, mut ko ngajxwa'xyuts ja Diosu 'yayuk es nnigajxy nnimadya'agyuts ja Kristu. ¹⁰ Ma tu'ugu domingu xuu ja Espiritu Santu xynigudákat. Nétuts nmadooy éxtam pún muk kyajxy n'axku'uyuts mut tu'ugu ayuk, du'an éxtam ya'axy ja trompetu, ¹¹ es xy'anmaayuts:

—Kuxja'ay nekykuxjm di'ibu m'ijxy, es tuknigaxu tadu neky ja mubujkruty di'ibu naymyujkudup ma tyadu juxtujkpu kajpn: Éfesu, Esmirnu, Pérgamu, Tyatiiru, Sardus, Filadelfyu esu Laodiseeu.

¹² Nwa'kumbijtyuts es n'ixa'añuts púndsu dun xymyugajxp. Nétuts n'ijxy juxtujku ooru kandaleeru, ¹³ es kujk'aay ma tadu kandaleeru, n'ijxyuts kyuxe'eky éxtam tu'ugu yedyujk, es ñaywyítxaty yeñ, extu tekyjyujp'ambaat, es tmudaty tu'ugu 'yooru kaatsywuun di'ibu jantsy muju 'yok. ¹⁴ Yu wyaay poop éxtamu lanu pooppu, es éxtamu tsajp'e'pyky, esu wyiin du'an kyuxe'eky éxtamu junya'angun. ¹⁵ Yu tyeky jantsy tu'xp, éxtamu bronsu ko muk 'yambeky; esu kyajxy jantsy muk, éxtam 'yuu'tsy pyumimy ja muj nuudax. ¹⁶ Ma yu 'yaga'añgyu'u tmudaty juxtujku madsa'a, esu wyiin jyujp tu'xp éxtam ko tye'xy ja xuu mut winu myujaa. Es ma 'yaa pyudsemy éxtam tu'ugu espaadu jujpki'pyñ es majtsku 'yaa.

¹⁷ Kots n'ijxy, ngudaayuts tyeky'ujxy éxtamu o'kpu. Es yu'u tyuknikooñuts ja 'yaga'añgyu'u, es xy'anmaayuts:

—Katu mdsu'ugu. Ujtsu du'an ja jawyiimbu es ja tim okpu. ¹⁸ Ujtsu du'an di'ibu jiky'ajtp. Tuts n'ok'o'kpu, nétuts njikypyejky, es njiky'átyuts winu xuu winu tiempu, es nmudajtypyuts ja kutujkan esuts nyajjikyryúkat ja o'kruty. ¹⁹ Kuxja'ay di'ibu tu xy'ixy, di'ibu jaa tyam, es di'ibu ya'ixaamp óknun. ²⁰ Yu'u du'an 'yandijpy ja ayu'udsyu winma'añ, ja juxtujkpu madsa'a di'ibu tu xy'ixy madsu n'aga'añgyu'u es ja juxtujkpu ooru kandaleeru. Ja juxtujkpu madsa'a ja'a 'yandijpy ja juxtujkpu n'ayuk kajxwa'xpu'ts ma ja mubujkrutujk ñaymyúku'du, esu juxtujkpu kandaleeru ja'a 'yandijpy ja mubujkruty di'ibu naymyujkudup ma juxtujkpu kajpn.

2

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutujk jap Éfesu

¹ Du'an xynijáyut yu n'ayuk kajxwa'xpu'ts di'ibu ijtp ma ja mubujkrutujk ñaymyúku'du jam Éfesu. “Du'an jyuna'añ di'ibu myudajtypy juxtujku madsa'a 'yaga'añgyu'u'joty es jyudity kujk'aay ma tadu juxtujkpu ooru kandaleeru: ² Uj nnija'abuts di'ibu mduundup, wi'ix mmaktundu, es ja ma'xtujkan di'ibu mmudajttup. Es nnija'abuts ko kyaj mbaat xymyuma'xtúktu ja axuk ja'ayuty. Nan nnija'abuts

ko tu xywyinma'añ'ixtu di'ibu nugoobu ñayñigajxudu ko yu'u 'yapóstulaty, es tu xyajnidu'xtu ko yu'udyu andákraty. ³ Tu xymyadánudu es xytyuknaxtu ja ayo'on mat ujtskyujxm, es ni tu mgatsipka'axtu. ⁴ Per ma miidsaty tam tits nga'oyjya'ap, yu'u ko kyaj xy'oknakytsyojknudats éxtam jawyiñup. ⁵ Jamyatstu éxtam tuuyup xytsyojktats es yajxonats xymyuduundu. Yajjumbittu mjot es jiky'attu jatugok éxtamu naty jawyiin. Pün kyaj mjodumbittu, nninujxtup es nbujkudat ja mgandaleeru ma 'yity. ⁶ Oyu du'un xytyundu ko xykyatsoktu ja nikolátudyu 'yaxak jiky'ajtun, mat ko uj nandu'un n'axak'ijxpyats. ⁷ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkadu di'ibu ja Espíritu Santu 'yanmaaydyubu tadu mubujkrutujk ma ñaymyúkadu. Pün madakp, tyaadu nmo'oyupts es tju'xat ja ujts tuñmp di'ibu yajjiky'ajtp es tsajpótm 'yity.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutujk jap Esmirnu

⁸ 'Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xprats di'ibu ijtp ma yu mubujkrutujk ñaymyúkadu jam Esmirnu: “Du'un jyuna'añ yu jawyiimbü esu tim okpu, di'ibu ok'o'kpu es net jyikypyejky. ⁹ Uj nnija'abuts ko m'ayoodup. Per jotkujkadu mat ko Dios mdsókadu es mbudúkadu. Es nnija'abuts ko nugo mni'ow mniyaaxudu di'ibáty naydyjñudup ko 'yisraelítaty, di'ibu situy je'eyu ko myujku'umudúndu. ¹⁰ Katu mdsu'ugudu mat ko m'ayowa'andu. Yu mujku'ugórk yu'u wyinma'añ myo'oyaampy ja myuduumbaty es mbajta'aga'añaty pujxndugóty miidsaty nidu'ugaty, es waanu tiempu mya'ayowa'añaty muk, es du'un xymyastu'uttat ja mubujkñaty. Yajti'igyudu mjot mwinma'añaty extu o'kanbyaaty, es ujts miits nmo'oydyup yu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ¹¹ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkadu di'ibu 'yanmaaydyup ja Espíritu Santu tadu mubujkruty di'ibu naymyujkudup: Pün madakp, kyaj ja'a pyaadudat ja ayo'on di'ibu du'un éxtamu ja'ay 'yooktu myumajtsk ok.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutujk jap Pérgamu

¹² 'Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xprats di'ibu ijtp ma ja mubujkruty ñaymyúkadu jam Pérgamu: “Du'un jyuna'añ di'ibu myudajtypy ja espaadu jujpki'pymbyu es majtsku 'yaa. ¹³ Uj nnija'abuts ko mdsuñudu ma ja Satanás 'yane'emy. Es nan nnija'abuts kots miits xyryanujxtu amumdu'uk jot, es kyajts xymyastu'uttu oy tjaya'o'ktu ja n'ayuk kajxwa'xpu Antipus ma miidsaty, jap ma ja Satanás tsuññu. ¹⁴ Per ma miidsaty tam tits nga'oyjya'ap, mat ko tam ñaymyíkyaty mat miidsaty di'ibu pyanujxtup ja Balamu 'yuxrujkuñ. Tadu Balán yu'u wyinma'añmyooy ja Balak wi'ix dyajpekytúnat ja israelítaty,

ttuktsu'tstu ja tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu ja agojwinnáxuty, es myu'induundu. ¹⁵ Njuna'añudsu du'unu tyaadu mat ko ma miidsuty, ta di'ibu pyanujxtap ja nikoláyadyu 'yuxpukun, mat ko uj nandu'un n'axuk'ijxpyuts. ¹⁶ Paaty jodumbittu. Pün kadii, najxupts es nyajkutugóyuptsu tadu axuk ja'ayuty mat ja espaadu di'ibu pudsamp madsu n'aa. ¹⁷ Di'ibu mdoodup, wa'an tjaygyúkadu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyup ja mabujkputy di'ibu naymyujkadup: Pán madakp, ndukju'xupts ja ayu'udsyubu manaa. Es nandu'un nmo'oyupts tu'ugu poop tsaa di'ibu myudajtypy kuxja'ay yu xyuu jembyu di'ibu ni pán tkanijawu, ja'ayu ñija'ap di'ibuts nmeepy.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mabujkputujk jap Tyatiiru

¹⁸ 'Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xrupts di'ibu ijtp ma ja mabujkputujk ñaymyúkadu jam Tyatiiru: “Du'un jyuna'añ ja Diosu 'yU'unk di'ibu myudajtypy ja wyiin éxtamu janya'angun, esu tyeky du'un éxtam ja bronsu di'ibu jantsy tu'xp: ¹⁹ Uj nnija'abuts di'ibu mduundup. Nnija'abuts ja mdsojkanaty, yu mmabujkanaty, yu mma'xtujkanaty, es wi'ixu Dios xymydundu. Es nnija'abuts ko tyam xytyundu oy waanu ni'igu kadinum jawyíñup. ²⁰ Per mdugoodyup mat ko xyña'ixtu tadu toxytyujk Jezabel di'ibu nayñigajxup ko yu'u Diosu 'yayuk tkajxwa'xu, per je'eyu 'yanda'aky es twin'handu ja di'ibuts xymyaduundup, es myu'indúndut es nan tj'u'xtat ja di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnáxuty. ²¹ Uj tats njamo'oyu tiempu esxyup yu'u tu jyodumbity, esxyup tu dyajtagátsy ja wyinma'añ. Per kyajpu du'un tu ttuna'añ, kyaj tu tmastu'uty ja mu'induunk. ²² Ja'agyujxm ko kyaj tmastu'uty ja pekytyu'unun, ujtsats nyajka'ap tu'ugu pa'am es 'yayówat muk, nandu'un 'yayówat pánaty muut pyekytyundu pün kyaj tmastu'uttu ja pyekytyu'unun. ²³ Es nya'oogupts ja Jezabelu 'yu'ungaty, es du'un nduknijáwaduts nidagekyu mabujkputujkuty kots uj n'ixy'aty ja jyot wyinma'añaty, es nidu'uk nidu'uk miits nduydyúndut o ngumádyut éxtam mbaadudu. ²⁴ Per miidsuty nija'ajuty di'ibu ak'ijttap Tyatiiru di'ibu kyaj tpanujxtu tadu axuk uxpujkan es ni tkanijáwudu di'ibuty yu'ujuty tyijtap yu Satanasu 'yuxpukunu ayu'udsyubu, kyaj nnakymyo'oyuty wiinkpu ana'aman, ²⁵ je'eyu ko xykywentu'áttat di'ibu mmadajttap extu kots uj njambítut. ²⁶ Pán madakp es tuñ di'ibuts uj ndsejpy, nmo'oyupts uj ja kutujkan es 'yana'amut ma tugekyu ja naxwíñadu, ²⁷ es du'un 'yana'amut éxtam ko ja naxtu'ts yajtukwépy ja pujndajk, es tyukpu'uju, du'un éxtamu nDeedyuts tu xymyo'oy esats nyajkutúkat. ²⁸ Nandu'un nmo'oyup ja jayxyuu. ²⁹ Di'ibu

mūdoodup, wa'an tjaogyúkuđu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyup ja mubujkruty di'ibu naymyujkuđup.”

3

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutujk jap Sardus

¹ 'Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xrats di'ibu ijtp ma ja mubujkrutujk ñaymyúkuđu jam Sardus: “Du'un jyuna'añ di'ibu myudajtypy ja juxtujku madsa'a es ja Diosu Jya'ajun di'ibu tyiimpy juxtujk naxu tuunk: Uj nnija'abats di'ibu mduundup. Oy miits mjajiky'attu, du'un m'ittu éxtum eekyryun. ² Paaty wijtu es muk tundu ja mjot, mo'oydyu muk'ajtan di'ibu akwu'ampnum, di'ibu jawaanu kya'o'knu, ja'a ko tats n'ixy es kyaj tyim'oyuty di'ibu mduundup Dios windum. ³ Jamyatsta ja oybyu n'uxprijkunats di'ibu m'axaju. Kuydyundu es yajtugátsta mwinma'añuty es mjiky'áttat. Pún kyajpu du'un xytyundu, najxupts ti'in, éxtum tu'ugu ma'tspu, ma ni xykya'awixyudsu naty. ⁴ Per jap Sardus tap naagadyu ja'ay di'ibats sitay taayumts xymyuduundup amumdu'uk jot. Yu'u tyaadaty jyuđittat mat uj poop witxu, mat ko du'un ñitákuđu. ⁵ Pún madakp, nan ndukpajta'agupts ja poop wit, es kyajtsu xyuu njo'tsut ma 'yity kaxja'ay nekykyujxy ja xyuujuty púnaty jiky'ajttap winu xuu winu timpu. Ni'igats n'axájut éxtumdsu nja'ajun madsu nDeety 'yity mat ja 'yánklusuty. ⁶ Di'ibu mūdoodup, wa'an tjaogyúkuđu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyup ja mubujkruty di'ibu naymyujkuđup.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutujk jap Filadelfyu

⁷ 'Nijayu nandu'un ja n'ayuk kajxwa'xrats di'ibu ijtp ma ja mubujkrutujk ñaymyúkuđu jam Filadelfyu: “Du'un jyuna'añ di'ibu ni madsu pyojpu, di'ibu ja Tuy'ajtan es di'ibu myudajtypy ja rey Davitu 'yawatsn; es ko dya'awa'atsy ti, ni pún mbaat tkaya'adiky; es ko ti dya'adiky, ni pún mbaat tkaya'awa'atsy. ⁸ Uj nnija'abats di'ibu mduundup. Tats mbajta'aky tu'ugu tujk aa awa'ats ma miidsuty, di'ibu ni pún mbaat tkaya'adiky. Oy nugo xykyamudajtpu mija, tu xykyudyundu ja n'ayúkats es kyajts tu xy'axtijy. ⁹ Ja mujku'ugópk mduumbaty, tadu andákruty di'ibu nayñigajxudup ko yu'u 'yisraelítaty, per nugo je'eyu 'yanda'aktu, nyajkoxtánudupts mdeky'ujxy, es du'un tnijáwudut ko tats uj miits ndsoktu. ¹⁰ Tu xykyudyúndats ja n'ana'amun ko tu xymyudattu ja ma'xtujkun, es mudu tyadu ujtsts mij nguwa'anup ko naty myiñ ja ayo'on di'ibu minamp ma tugekyu naxwiñudu, es yajtukkumudowa'añ di'ibu jiky'ajttap naxwiñ. ¹¹ Uj mínupts tsojk. Mudattu mwinma'añóty es padundu ja n'uxprijkunats di'ibu tu xy'axájudu, kudiibu pún mbujkudut yu mmay'aty. ¹² Pún

madakp, nbujta'agupts uj es 'yítut éxtum tu'ugu pilaar madsu nDiosu tyujk. Jap wyu'umut winu xuu winu tiempu. Ni pán tkayajjuga'agut. Nguxja'ayuputs ma ja madakpuly ja nDiósudsu xyuu. Es nan nguxja'ayudats ja nDiósudsu kyajpn xuu, ja jembyu Jerusalén di'ibu kudakp tsajpótm. Es nan nguxja'ayaambyuts yu jembyu nxuuts. ¹³ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyup ja mabujkputy di'ibu naymyujkudup."

Ayuk yajtuknigéxy ja mabujkputujk jap Laodiseeu

¹⁴ Nijayu nandu'un ja n'ayuk kajxwá'xpuats di'ibu ijtp ma ja mabujkputujk ñaymyúkuu jam Laodiseeu: "Di'ibu du'uñum 'yity éxtum jaayum es di'ibu ñigajxyu es ttuñ ja táy'ajtun, yu'u du'un di'ibu yajtsónu'k yajtsónák tugekyu di'ibu Dios yajkoj, es du'un jyuna'añ: ¹⁵ Uj nnija'abuts di'ibu mduundup. Tim táy'ajtun ja'a du'un ko je'eyu mjokx'attu. Ni mgatutsn'attu es ni mga'an'attu. Ndsejpyuts es mduatsn'áttut o m'an'áttut. ¹⁶ Kom je'eyu mjokx'attu, paaty n'ok'uxtijtu éxtum ja ja'ay ya'uudsuty di'ibu kyaj jyot tkupeky. Mada tyáadu, ja'ats n'andijpy ko ni xykyadimtsóktuts es ni xykyadimtuk'ak'áttuts. Kyajts miits xymyutnaymyaayubu'áttu es ni xykyamudsip'áttuts, es kyajtsu du'ambu ndseky di'ibu du'un. ¹⁷ Miits mjúnándup: Múkjá'ayudyuts uudsuty, kyajts ti xytyugoy'ajtxudu, extu nani'iguts nmadáttuts. N'anmaaydyupts miidsuty: Dios m'ijxudup éxtum tu'ugu muk ayoobu ja'ayun, es éxtumu niwá'ats uxwá'atspən, es éxtumu wiints. ¹⁸ Paaty n'uwijy ngajxwiy esuts xyñimíndudats es xyjúdyut ja wá'ats oorū, es du'un situy mmúkjá'ay'áttut. Es nandu'un ma ujən min xyjuudyu mwiu pooppu, es mnaywyítxudut, kadiibu m'íttut niwá'ats uxwá'ats. Es nan ma ujən mmínut es xyjúdyut yu mwiindsooy, es du'un mbaat yajxón m'íttut. ¹⁹ N'oodupts es njajwijtsambijttupts nidugekyu di'ibuts ndsejpy. Paaty jodumbittu es mut winu mjot xykyuudyúndut di'ibuts miits n'anmaaydyup. ²⁰ Madowdu, tyápuats tujk agu'uy ngugajxu. Pən pán myudeebyuts ja n'ayuk es dya'awa'adsut ja tyujk aa, tákubuts es n'ítudats mut yu'u, es ti'igyuts ngáyut. ²¹ Pán madakp, nya'u'uñupts ti'igyu ma uj, es muut nyajkutúkuu, du'un éxtumts uj nmamadaky ja pojpu es uñaaybyuts ti'igyu madsu nDeedyuts, es nyajkutíkyuts mut yu'u. ²² Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyup ja mabujkputy di'ibu naymyujkudup."

4

Wi'ixu Dios yajwindsu'ugu tsajpótm

¹ Es óknum n'ijxyats tu'ugu tujk aa awa'ats tsajpótm. Es xymyugajxyats jatugok ja di'ibu myudajtypy ja 'yayuk éxtam trompetu, es xy'anmaayats:

—Ku't ja yam, es nduk'ixat di'ibu koonum tyuna'añ jy-ata'añaty óknum.

² Netyu ja Espiritu Santu xymyunejxyats tsajpótm. Es jámats n'ijxy tu'uk 'yu'uñu ma 'yuñaaybyajn. ³ Yu wyiin jyujp tye'xy éxtam ko tye'xy ja oybyu tsaa di'ibu xyu'ajtypy jaspe es kornalinu. Es jamu natyu i'tsy juwudity ma ja 'yuñaaybyajn, es jyantsytye'xy, éxtam tu'ugu tsuxk jajun es éxtam tye'xy ja oybyu tsaa di'ibu xyu'ajtypy esmeraldu. ⁴ Es n'ijxyats ma ja uñaaybyajn juwudity i'px majtaxku uñaaybyajn ma 'yu'uñudu es yajkutíky i'px majtaxku majja'aydyujk, ak poobwítu es mat ja 'yooru koronu kyubajkkujxm. ⁵ Esu uñaaybyajn di'ibu itkijky pyadsemy ja anaa judsuk. Es wyindum tyoy éxtam juxtujku tsinwaty, di'ibu 'yandijpy ja Diosu Jya'ajun di'ibu tyiimpy juxtujk naxu tuunk. ⁶ Esu uñaaybyajn di'ibu itkijky, nan jam tu'uk éxtamu jikymyejyñ, yajtuk'ixnajxp éxtamu viidru. Es windujp uxku'p es pyu'aaybyu'aay 'yity nimajtaxku jiky'ajtpu di'ibu windiky ja ñini'x mat ja wiin. ⁷ Tu'uk ja jawyiimbu kyaxe'eky éxtamu kaq, ja myumajtskru kyaxe'eky éxtamu tooru, ja myudugukru du'un tmudaty éxtamu ja'ayu wyiin jyujpun, es ja myumajtaxkru kyaxe'eky éxtamu witsnun kyaagudíty. ⁸ Tyadu nimajtaxkru jiky'ajtpaty nidu'uk nidu'uk tmudaty ja kyakn tudujk. Esu kyakn nikujxy kyaknbatku'uy tmudaty ja wiin. Es xuuñ koots du'uñum jyuna'andu:

Nugoo 'yokwa'ats'ajnu yu Nindsun'ajtum Dios,

di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy,

di'ibu du'uñum ijt, di'ibu ijtp es du'uñum 'yita'añ.

⁹ Es tugok tugoku tadu nimajtaxkru jiky'ajtpaty t'awdattu es twindsu'ugudu es tja'aygyuda'aktu di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajnóty ma yajkutíky, es jyiky'aty winu xuu winu tiempu, ¹⁰ net ja i'px majtaxkru majja'aydyujk twingoxtanudu di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajnóty, es t'awdattu di'ibu jiky'ajtp winu xuu winu tiempu, es tpujta'aktu ja kyoronu uñaaybyajn windum, es jyuna'andu:

¹¹ Nindsun'ajtum Dios,

mijtsu du'un mbátup es xy'axájut

ja maj'ajtun, windsu'kun esu muk'ajtun,

mat ko mijtsu du'un tu xyajkojta'ay tugekyu di'ibu ijtp,

es mgu'amdsokungujxm mij xya'ity es xyajkojy.

5

Neky di'ibu winjayu windujp uxku'p, es ja Borreegu'unk

¹ Nétats n'ijxy mā Diosu 'yaga'añgyu'u tuk pityu neky di'ibu winjayu windujp uxku'p, es juxtujku seyu. ² Net tu'ugu muk anklas kyajxkéky:

—¿Pún pátup es dyajjunákut ja seyu es dya''awa'adsudu tyadu neky?

³ Per ni tsajpótm, ni naxwiiñ es ni nax patku'p kyajáputy pún mbaat dya''awa'adsyu tadu neky, es ni mbaat tka'ixtu. ⁴ Nétats uj njantsytyujku jiibyu, ja'a ko kyaju naty pún yajpraaty pún pátup es dya''awa'adsut ja neky es t'ixut wi'ix jyuna'añ. ⁵ Net tu'uk ja ni'i'px majtáxkpu mājja'aydyujk xy'anmaayats:

—Katu mju'uy. Yu Judaa tyuump 'yaats di'ibu yajtjip Kaa, di'ibu nandu'un tuump'ajt aats'ajtup ja rey Davit, yu'u tu myada'aky. Yu'u mbaat dya''awa'adsyu tadu nekyppyity es dyajjunákut ja juxtujkpu seyu.

⁶ Nétats n'ijxy kujk'am mā ja ni'i'px majtáxkpu mājja'aydyujk es mā ja nimajtáxkpu jiky'ajtputy di'ibu ijtup mā Dios yajkutíky wyindum, es n'ijxyats tu'ugu Borreegu'unk tyanu di'ibu kxu'kp éxtum tu 'yokwindsu'kun'ajtpu. Es tmudaty yu Borreegu'unk juxtujku wyaj es juxtujku wyiin. Es ja juxtujkpu wyiin, yu'u 'yandijpy ja Diosu Jya'ajun di'ibu tyiimpy juxtujk naxu tuunk es di'ibu Dios tu tkexy mā tugekyu naxwiiñadu. ⁷ Tadu Borreegu'unk yu'u oj ñejxy es t'axaju ja neky di'ibu naty ja Dios myudajtypy mā ja 'yaga'añgyu'u. ⁸ Es ko t'axaju ja neky, ja nimajtáxkpu jiky'ajtputy es ja ni'i'px majtáxkpu mājja'aydyujk ñaygyoxtnaaydyáku Borreegu'unk wyindum. Nidu'uk nidu'ugu mājja'aydyujk tmudattu arpu esu oorpu tsim ujts mudu poom, di'ibu 'yandijpy ja Diosu jya'ayudyu kyajxtáku, ⁹ es t'uwdu tyadu jembyu uy:

Mijtsu du'un mbátup es xy'axájut tyadu neky es xyajjunákut ja juxtujkpu seyu.

Paaty mut ko tu mnejxy windsu'kun,

es mut ja mne'pyñ xyjuuy

éxtum ja Diosu jya'ayuty,

púnuty jiky'ajttu mā maygyajpn, mā wiinkpu may ayuk kajxputy, es mā mayñaxwiiñadu.

¹⁰ Tu xpyujta'aktu yajkutujkputy esu teedyuty, es tmúndut ja Dios es yajkutúktut naxwiiñ.

¹¹ Nétats n'ijxy kanak miyongu ánklsuty juwadity mā ja i'px majtáxkpu mājja'aydyujk, es ja nimajtáxkpu jiky'ajtputy, es mā di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajno'ty, ¹² es jyuna'andu muk:

Yu Borreegu'unk di'ibu tu ñejxy windsu'kun,

pátup winu xuu winu tiempu t'axájut ja kutujkun,

māj'ajtun, wijy'ajtun, muk'ajtun,

windsu'kun, oy'ajtun esu awdajtun.

13 Es nmadooyats nandu'un nidagekyu di'ibu jiky'ajttap tsajpótm, naxwiiñ, nax patka'p, es jikymyejyñóty jyuna'andu: Pátudap ja Dios esu Borreegu'unuk ja awdajtan, windsu'kun, muj'ajtan esu muk'ajtan winu xuu winu tiempu.

14 Ja nimajtaxkpu jiky'ajtrpu jyuna'andu:
—Wa'an du'unuty.

Es ja ni'i'px majtaxkpu mujja'aydujk ñaygoxtunaaydyáku es t'awdajttu Dios.

6

Juxtukpu seyu

1 Nétats n'ijxy ja Borreegu'unuk ko dyajjanáky myutu'ukpu seyu ma ja juxtukpu. Es nmadoogajxyuts nidu'ugu nimajtaxkpu jiky'ajtrpu, es jantsy muk kyajxy, éxtam ja anaa ñekyan:

—jMin!

2 Nétats n'ijxy tu'ugu poop kwaay, es di'ibu tyuk'uñaapy tmudaty tu'ugu ti'pxn, es trujtáku tu'ugu koronu. Ta oj pyudsemy éxtam di'ibu madakp es myada'aga'añ.

3 Ko ja Borreegu'unuk dyajjanajky ja myumajtskpu seyu, nmadoogajxyuts ja myumajtskpu jiky'ajtrpu kyajxy:

—jMin!

4 Es pyudsemy tu'ugu tsapts kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy yajmooy ja kutujkun es yajtsiptáku ma tugekyu naxwíñdu, es ja ja'ayuty ñayya'oogudut nixim niyam. Es yajmooy tu'ugu muj espaadu.

5 Ko ja Borreegu'unuk dyajjanajky ja myudugukpu seyu, nmadoogajxyuts ja myudugukpu jiky'ajtrpu jyuna'añ:

—jMin!

Nétats n'ijxy pyudsemy tu'ugu yuk kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy, yu'u myudajtypu tu'ugu balanzu. ⁶ Es nmadooyats kyajxy kujk'aay ma ja nimajtaxkpu jiky'ajtrpu, es jyuna'añ:

—Je'eyu tuk kilu triigu xyáku tuk xuu nidún, es tuguk kilu sebaadu xyáku tuk xuu nidún, per ni je'eyu xukyatonut yu aseyu oliivu es ni yu vinu.

7 Ko yu Borreegu'unuk dyajjanajky ja myumajtaxkpu seyu, nmadoogajxyuts ja myumajtaxkpu jiky'ajtrpu jyuna'añ:

—jMin!

8 Nétats n'ijxy tu'ugu bayu kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy, ja'a txu'aty O'kun. Es ux'aay pyamíñty ja di'ibu ñiwindsan'ajtypu ma ja o'krutuk. Yajmooydu ja kutujkun es dya'ooktat tuk peky ja di'ibu wa'xp taxk peky ja naxwíñdu ja'ay, dya'oogut mat ja espaadu, yuu, pa'am esu awa'an juyukaty.

⁹ Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myumugoxkpa sey, n'ijxyuts artal patku'ay ja 'yanmaja'anaty ja ja'ayaty di'ibu naty ta 'yookta mat ya'ugyxm ja Diosu 'yayuk di'ibu naty ya'ujaty ta tkajxwa'xta. ¹⁰ Tyaadu kyajxta jantsy muk:

—Nindsun'ajtam Dios, mij sitay mmudajtypy tugekyu kutujkun. Mjantsywyaa'adsaty es mduy'ajtanmudaty. ¿Extu na'anam xpyayo'oya'añ es xytyukkumadowa'añ ja naxwiñudu ja'ayaty mat kots ta xya'ookta?

¹¹ Net yajmoodyu nidu'uk nidu'uk pyoop wit, es tyuk'ana'amudu:

—Awixta mat ja ma'xtujkun jawaandi'knu. Nandu'un éxtam miidsaty oj m'ookta, tuu dun tyimpatypy ma dun 'yooga'andu ja mmugu'uk di'ibuts uj nandu'un nja'ay'ajttap. Yu'u yajka'pxaampy ja jyamyut di'ibáty oogandap mat kots xymyudúñ.

¹² Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myuddujkrpa sey, nétats n'ixy ko myiñ ja tugoymyak uyx, ja xuu yakudyaay éxtamu yak wit, ya po'o jyambijttaay tsapts, du'un éxtamu ne'pyñ, ¹³ esu madsa'a kya'ay naxkujxy éxtam ja iigu tuump kya'ay ma ja kyepy ko myiñ ja muk poj. ¹⁴ Du'un ja tsajp ya'ijxtagooy éxtamu neky ko ya'axaatsy. Tugekyu tun kópkaty esu naxwiñudu di'ibu jikymyejyñóty yajwijtsxi-jttaaydyu. ¹⁵ Net ya naxwiñudu ja'ayaty ja ryey ñayyu'tsudu aangóty es muj kaadsóty, ti'igyu mat ja mukja'aydyujk, soldaadu wyindsúnaty, yajkutujkraty, yajmuduumbaty esu muduumbaty, ¹⁶ es t'anuumudu ja tun kopk esu kaats:

—Nijijtpajtkats udsaty es yu'tskats kudiibats x'ixut ja di'ibu uñaapy uñaaybyajngujxm, es kudiibats xpyaadut ja muk tudyu'unun di'ibu yakaampy ja Borreegu'unk, ¹⁷ ja'a ko ta net jya'ty ja muj xuu ma ja tudyu'unun 'yita'añ, ¿es pán mbaat tmamada'aky?

7

Israelitu ja'ayaty di'ibu yajtsaaydyu

¹ Oknumts n'ijxy nimajtaxku wiinkpa anklus tyánudu, tu'uk ma xuu pyudsemy, jatu'uk ma xuu tsyi'ity, jatu'uk ma jamboj myiñ, es jatu'uk ma yukpoj myiñ, es tmajtswuh'andu tugekyu pójaty, kudiibu pyójut ya naxwiñ ma tugekyu aay kepy, es ni ma jikymyejyñ.

² Nétats n'ijxy jatu'ugu wiinkpa anklus di'ibu miimp ma xuu pyudsemy, mat ja syey Dios di'ibu winu xuu winu tiempu ijtr. Tyaadu anklus tmayaxykyeky ja nimajtaxkrpa anklus, ja di'ibu Dios ta tmo'oy ja kutujkun es ttudyúnut ya naxwiñudu esu jikymyejyñ, es 'yanmaay:

³ —Kat_u xytyuydyund_u y_u naxwiñ_udu es_u jikymyejyñ, es ni y_u aay kepy. Awixt_u ext_u kots ndsa'ay_utnam wyimbokk_ujxm nidugeky_u y_u Nindsun'ajt_um Dios_u my_uduumb_u.

⁴ Du'_un nm_udoy_uts ko m_ugo'px jajustyikxymyajtáxk mil yajtsaaydy_u ja israelit_u ja'ay_uty, ja nimajmajtsk peky_upy_u ja Israel_u ty_ump 'ya_uts: ⁵ nimajmajtsk mil yajwinwijtst_u ja Judaa ty_ump 'ya_uts, nimajmajtsk mil ja Rubeng_u jya'a, nimajmajtsk mil ja Gaad_u jya'a, ⁶ nimajmajtsk mil ja Aser_u jya'a, nimajmajtsk mil ja Neftalii jya'a, nimajmajtsk mil ja Manases_u jya'a, ⁷ nimajmajtsk mil ja Simeong_u jya'a, nimajmajtsk mil ja Levi jya'a, nimajmajtsk mil ja Isakar_u jya'a, ⁸ nimajmajtsk mil ja Zabulong_u jya'a, nimajmajtsk mil ja Joseej_u jya'a, es nan nimajmajtsk mil ja Benjaming_u jya'a.

Mayja'ay wyítx_uty poop

⁹ Okn_umts n'ixy t_ugoomyay ja ja'ay di'ibáty jiky'ajtt_u m_u maygyajpn, m_u wiinkp_u may ayuk kajx_upy, es m_u mayñaxwiñ_udu. Es tam_u naty tyán_udu uñaaybyajn winduuy m_u ja Dios yajkutíky, es Borreegu'unk wyinduuy, es wyítx_uty poop, es tm_udatt_u ky_u'ujótm_u t_uxy'aay. ¹⁰ Es nidugeky_u yaxkakt_u muk:

Y_u nitsok_un myiñ m_u y_u Nindsun'ajt_um Dios,
di'ib_u uñaapy m_u uñaaybyajn m_u yajkutíky,
es nand_u'_un myiñ m_u y_u Borreegu'unk.

¹¹ Nidugeky_u ánk_usuty wy_u'umdaaydy_u tan_u juw_udity m_u ja mujja'aydy_ujk, es m_u ja nimajtáxkp_u jiky'ajtp_uty, es m_u ja uñaaybyajn m_u Dios yajkutíky. Net ñayjuyp_udu naxk_ujxy wyinduuy m_u Dios yajkutíky, es t'awdatt_u Dios, ¹² jy_una'and_u du'_un:

jWa'an du'_un_uty!

Y_u awdajtan, muj'ajtan, wijy'ajtan,
ja'aygy_udák_un, winds_u'k_un, kutujk_un es_u muk'ajtan,
wa'an t_ugeky_u ty_uad_u tja'a'áty y_u Nindsun'ajt_um Dios win_u
x_u win_u tiemp_u.

Wa'an du'_un_uty.

¹³ Net nidu'ug_u mujja'aydy_ujk xyajtt_uy_uts:

—¿Pún_udy_u dun_u ty_uad_uty di'ib_u ak poop ja wyit, es ma_u dan tsoond_u?

¹⁴ Ej n'adsooy_uts:

—Winds_un, mij mnija'ap.

Y_u'_u 'yadsooy:

—Ty_uad_u du'_un di'ib_u t_u dyajnáxt_u ja muk m_u'ay taj_un, di'ib_u t_u dyajwa'atst_u es t_u dyajpoob_u ja wyit m_ut ja Borreegu'ung_u ñe'pyñ. ¹⁵ Pa_uty 'yitt_u uñaaybyajn winduuy m_u ja Dios yajkutíky, es tm_udund_u ja Dios x_uñ koots m_u ty_ujk. Es ja Dios y_u'_u kwent_u'atán_ud_up es 'yít_ut m_u y_u'_u. ¹⁶ Ni

na'a kyanaky'ayówut mat ja yuu es ja tuudsu, es ni ja xuu kyatsa'ayudut, es ni kya'an'oogut, ¹⁷ mat ko yu Borreegu'unk di'ibu ijtp uñaaybyajn windum ma Dios yajkutíky, yu'u kywentu'ajttar éxtam ja byorreegu, es dyajnujxut ma myuxy ja nuu di'ibu yajkury ja jiky'ajtan. Es ja Dios yajtátsxudut tugekyu ja wyinnu.

8

Mujxutujkru sey

¹ Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja mujxutujkru sey ma ja neky, ta du'ani 'yamoondaay tsajpótm éxtam kujm oor. ² Nétats n'ijxyu tadu jxutujkru anklus di'ibu tanaaydyur Dios windum. Yu'ujaty yajmoodyu kujktu'ugu trompetu. ³ Oknum myiñ jatu'ugu anklus mat tu'ugu oor junnxijn. Ta tynaaay artal winduuy. Ta yajmooy mayu room es yajroomjókut es ttukwindsu'ugut mat ja kyajxtáku di'ibáty Diosu jya'ayuty, ma ja oor artal di'ibu ijtp uñaaybyajn winduuy ma Dios yajkutíky. ⁴ Es ja room jok, ti'igy mat ja kyajxtáku di'ibáty ja Diosu jya'ayuty, pyataku ma Dios 'yity. ⁵ Ta ja anklus ttukko'oju ja junnxijn mat ja jumbajk ma ja artal, es tjabijpe'ky naxwiñ. Net myiñ ja anaa judsuk es u jx.

Jxutujkru trompetu

⁶ Ta ja jxutujkru anklus ñayjujrp'ijxudu es ttukxu'uxa'andu ja trompétaty.

⁷ Ta ja myutu'ukru anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj myiñ ja tatsn, junya'ank tuktuk mat ja ne'pyñ, es kya'ay naxwiñ. Ta tyooy tuk peky ja naxwiñudu di'ibu wa'x tuguk peky, mat nandu'un tuk peky ja aay kepy di'ibu nandu'un wa'x tuguk peky. Es nan tyooy tugekyu tsuxk nuu.

⁸ Ta ja myumajtskru anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta yajjubijpe'ky jikymyejyñóty éxtam tu'ugu muj kopk di'ibu winya'amp mat ja nuu. Tuk peky ja jikymyejyñ di'ibu wa'x tuguk peky jyumbijty ne'pyñ. ⁹ Es tuk peky 'yo'ktu di'ibu wa'x tuguk peky di'ibu naty tanaaydyur jikymyejyñóty, es tuk peky tyugooy ja di'ibu wa'x tuguk peky ja barku.

¹⁰ Ta ja myudugukru anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj kya'ay tu'ugu muj madsa'a tsajpótmudu, jantsy winya'amp kya'ay ma tuk peky ja mujnuu di'ibu wa'x tuguk peky, es ma nuu myuxy. ¹¹ Ja madsa'a ja'a txu'ajty Ta'am. Es tuk peky ja nuu di'ibu wa'x tuguk peky jyumbijty ta'am. May ja ja'ay 'yo'ktu mat yu'uguyjxmu tadu nuu.

¹² Ta ja myumajtáxkru anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj ñaywya'xyuty tuguk peky ja xuu, ja po'o es ja madsa'ajuty. Net tuk peky ja xuu, ja po'o es ja madsa'a oj jyumbity koots.

Paaty xuuñ myukwingoodsu taxk oorü es nandu'un koots myukwingoodsu taxk oorü.

¹³ Nétats n'ijxy tu'ugu witsn kyaagudíty tsajwínm. Es nmadooyats ko mak ya'axy, es jyana'añ:

—¡Ay! ¡Ay! ¡Ay! Puroobu yu naxwíñudu ja'ayuty ko jatugukpu anklus t'aktukxu'uxtat ja trompétaty.

9

¹ Ta ja myamugoxkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Nétats n'ijxy tu'ugu mudsá'a di'ibu ka'a naxwíñ. Tadu mudsá'a yajmooy ja kuk jutü 'yawatsn. ² Net ja mudsá'a dya''awatsy ja kuk jut, es jap jyantsypudseemy ja jok éxtam ma tu'ugu muj jorna. Esu tadu jok yu'u yajwingoodsu ja xuu, es kyoodsudyaay tugekyu ja tsajwínmudu it. ³ Es ma tadu jok pyudsuumdu mu'u es ñaywya'xtaayudu naxwíñ. Esu tadu mu'u yajtuk'ana'amdu es ttáput ja ja'ayuty éxtam 'yadu'utstu jaybyu'uk, ⁴ yajtuk'ane'emy es kudiibu dyajwindugóyut ja aay ujts, ni ja muiy es ni ja kepy, yu'uyu je'eyu tyárap ja ja'ayuty di'ibu kyaj yajtsaaydyu wyimbokkujxy mat ja Diosu syeyu. ⁵ Per kyaj yajtuknipejky es dya'oogut, je'eyu dya''ayówat mugoxk po'o. Ko tyipy, du'un myúkaty éxtam ko ja ja'ayuty tyápuđu jaybyu'uk. ⁶ Ma tadu tiempu ja'ayuty jyantsyja'oogándu, per kyaj mbaat ni wi'ix tsoo.

⁷ Ja mu'ujaty du'un kyuxu'uktü éxtamu kwaay di'ibu tu ja'ay twu'unda'ay es dyajnujxa'añ tsiptuumbu. Yu kyubajk nandu'un kyuxe'eky tmudaty éxtamu oorü koronu, esu wyiin jyjip du'un éxtamu ja'ayun. ⁸ Es yu wyaay du'un tmudaty éxtamu toxytyujku wyaay, esu tyats du'un éxtamu kaadúts. ⁹ Yu ñini'x du'un jyuunaty éxtam tmudaty puju. Es ko kyaagudíty, yu kyakn du'un jyana'añ éxtam ko yu maygyarru 'yamu'uy ko ñujxtü tsiptuumbu. ¹⁰ Yu pyi'ixy du'un éxtamu jaybyu'uk mat ja tyujpn, es mat yu'u dya''ayoy ja ja'ay mugoxk po'o. ¹¹ Tadu mu'u tmudattu tu'ugu wyindsún, es yu'u du'un ja ka'oybyu anklus di'ibu windsun'ajtp ma ja kuk jut. Tyadu ka'oybyu anklus txu'aty ebreeu ayuk Abadonk es grieegu ayuk Apolyonk, di'ibu 'yandijpy yajkutugeebyu.

¹² Tu ñaxy tu'uk ja mak ayo'on, per tugoy'ajtp jamajtsk.

¹³ Ta ja myadudujkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Nétats nmadooy éxtam pún kyajxy ma ja oorü artal di'ibu ijtp Dios windum, ¹⁴ es t'anuumu ja myadudujkpu anklus:

—Mugaju tadu nimajtáxkpu anklus di'ibu ijtp tsimy Eufrates mujnuubu'aay.

¹⁵ Es du'un oj yajnasmátudu tadu nimajtáxkpu anklus di'ibu naty tu yajjup'ixy ma tadu oorü, xuu, po'o esu jamajt, es dya'oogut tuk peky ja ja'ayuty di'ibu wa'x tuguk peky. ¹⁶ Es

nmadooyats nu'un ñiwínuty ja soldaadu kwaaygyujxyuty, ja'a nidugékyuty majtsk mugo'px miyonk.

¹⁷ Es n'ijxyats ijxma'tangyujxm ja di'ibu tyuk'uñaadyur ja kwaay tmadattu kyaatsykyujxy ak pujxn, tuguk kolor: tsapts, azul es pu'ts. Es ja kwaayuty tmadattu kyubajk éxtum kaa, es ma 'yaa pyudsemy ja junya'ank, jok esu azufru. ¹⁸ Ja tuk pekyru ja'ayuty di'ibu wa'x tuguk peky 'yo'ktaaydyu mudu tadu junya'ank, jok esu azufru, di'ibu pudsuum ma tadu kwaayu 'yaa. ¹⁹ Mut ko tadu kwaayu myak'ajtun tmadaty ma yu 'yaa es ma yu pyi'ixy. Pes yu pyi'ixyuty du'un kyuxe'eky éxtum awa'andsa'añ mudu kyubajk. Es yu'u mut dyajtsayuty ja ja'ayuty.

²⁰ Per di'ibu akwu'umdu ja ja'ayuty di'ibu kyaj 'yo'ktu mudu tadu ayo'on, nan kyaj tmastuttu es t'awdattut ja ka'oybyu es nandu'un ja agojwinnax di'ibu ooru, platu, bronsu, tsaa, kepy, di'ibu ni na'a mbaat kya'ixy es kyamadoy, es ni na'a mbaat kyayo'oy. ²¹ Esu tadu ja'ayuty ni je'eyu tkamastuttu ja brujm'ajtun, mu'induunk esu ma'tsk.

10

Anklus mut tu'ugu nekyipyity

¹ Oknum n'ijxyats jatu'ugu muk anklus di'ibu kudakp tsajpótm, abity mut ja yoots. Es kyubajkkujxy tmadaty ja i'tsy. Yu wyiin jyujp jyantsytye'xy éxtum xuu, esu tyeky du'un kyuxe'eky éxtum majtsku pilaar di'ibu winya'amp.

² Es kyuhjóty tmadaty tu'ugu nekyipyity. Es trujtáky ja 'yaga'añdyéky ma yu jikymyejyñ, esu 'yanajñdyéky trujtáky ma naxwíñdu. ³ Net kyajxkéky muk éxtum tu'ugu kaa myu'uy. Es ko du'un yaxkeky, ta ja juxtujkru anaa kyajxtu.

⁴ Nétuts uj njaja'ayañ éxtum ja anaa jyunáñ. Per tats nmadooy xymyugajxyats tsajpótm, es xy'anuumats:

—Katx xykuxja'ay di'ibu ja anaa tu tkajxy. Madat ayu'udsyu mjodoty mwinma'añóty.

⁵ Nétuts n'ijxy ja anklus di'ibu naty tu ñaxwa'aky ma ja jikymyejyñ es ma ja nax, es tkone'ky ja 'yaga'añgyu'u, ⁶ es jyunáñ:

—Dios di'ibu jiky'ajtp winu xuu winu tiempu, es yajkoj ja tsajp, naxwíñdu, jikymyejyñ, es tugekyu di'ibu jaa'ajtp ma yu'u, yu'uts ndestiigu'ajtypyuts ko tuj'ajtun yu'u di'ibu tyam n'anmaaydyur. Dios kyaj ñakyjyaka'añ ma tkuydyuna'añ ja di'ibu wyandak. ⁷ Per ko ja myujxxtujkru anklus ttukxu'uxa'añ ja trompetu, tu naty tyuñ jyatyuty di'ibu Dios kyaj dyajnija'aju ma ja ja'ayuty, éxtum jékyur t'awa'anadu ja myuduumbuty, ja kyugajxpyuty.

⁸ Net di'ibudsu naty tu xy'okmugajxpu tsajpótm, jatugok xymyugajxyuts, es xy'anmaayuts:

—Nujx axaju tadu nekyropyity di'ibu myudajtypy ja anklus kyuhjoty.

⁹ Nétats nninejxy ja anklus, es n'amdooyuts esuts xymyo'oyut ja nekyropyity. Tats ja'a xy'adsooy:

—Tyaa, mats, ju'x. Ma m'aa xyjawut pa'ak éxtamu seeru pa'ak, per mjodoty jyambítut ta'am.

¹⁰ Nétats n'axaju ja nekyropyity, es oj nje'xyuts. Es n'ajotyuts nja'aju pa'ak éxtamu seeru pa'ak, per kots njuxtaay, net jyambijty ta'am njodotyuts. ¹¹ Nétats xy'anmaay:

—Mgajxwa'xup ja Diosu 'yayuk jatugok di'ibu páttap púnuty jiky'ajttap ma maygyajpn, ma mayñaxwíñudu, ma wiinkpu may ayuk kajxputy, es ma mayryéyuty.

11

¹ Nétats xymyoodyu tu'ugu tsajkápyñ di'ibu du'un éxtamu kijxn, es xy'anmaaydyuts:

—Nujx es xykyijxut ja Diosu tsyajptajk esu 'yartal, es madsyow naak jap di'ibu Dios awdajttap. ² Per katu xykyijxy ja tsajptajk taja'a, mut ko tu yajkuyáky mut ja naxwíñudu di'ibu kyaj 'yisraelítuty. Es yuhjuty tyuktaanán tyukwa'agándup justyikxymyajtsk po'o ja Jerusalén kajpn. ³ Esuts uj ngáxup majtsku ndestiiguts, u'xpu witxu, es yu'adsu n'ayuk kyajxwa'xup majmajtsk mugo'px jatugup'px xuu.

⁴ Tyadu majtskpu testiigu yuh du'un ja majtskpu oliivus kepy es ja majtskpu kandaleeru di'ibu ijtp Dios windum.

⁵ Pún ja pún tyuna'anudu axuuk, yuhjuty jajpedsúmdup ja junya'ank ma 'yaa, es tno'kta'ayut nidugekyu ja myudsip. Esu du'un 'yooktat oytyim púnuty di'ibu tunánup axuuk. ⁶ Tyadu testiiguty myudajttap ja muk'ajtan es dya''adúkat ja tsajp kadiibu tyu'ujut ja timpu ma tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk. Es nan myudajttap ja muk'ajtan esu nuu dyajjumbítut ne'pyñ, es dya''ayówdut ja naxwíñudu ja'ayuty mut kanak naxu ayo'on naak ok yuh tsoktu. ⁷ Per ko naty tu tkajxwa'xta'aydyu ja Diosu 'yayuk, net ja axuk juyujk di'ibu pedsuump ma ja kuk jut tmattsiptuna'añ yu nimajtsku testiiguty, esu axuk juyujk myada'aga'añ es ya'oogudut, ⁸ es ja ñini'x wyu'umut tu'ugijky ma tadu kajpn ma kyruuzpejty ja Nindsun'ajtam. Es mut ko yu kugajpnuty jyantsymyujpojruja'ay'áttu, yajxuyeyjky Sodomu es nandu'un Ejiptu. ⁹ Es tuguk xuu jakujm t'ixtat ja ja'ay púnuty jiky'ajttap ma maygyajpn, ma may ayuk kajxputy, es ma mayñaxwíñudu, es kyaj ñigutíkyuty dyajnaxtúkudu tadu o'kputy. ¹⁰ Nidugekyu naxwíñudu ja'ay xyondakta'ayut mut

yua'gyujxmu 'yo'kan, es jyantsyñayjávawudat jotkujk, exta naydyuknigáxudap ja may'aty nixim niyam mut ko tadu majtskrú Diosu kyugajxpu tu jyantsyya''ayóuty. ¹¹ Per ko ñajxu táguk xuu jakujm, Dios yajjikypuyjk es dyajpude'ky jatugok. Es nidugekyu di'ibáty ixxudu jyantsyñay'adsu'kadyaayudu. ¹² Net majtsk ja testiiguty tmadoodu kyajxy muk tsajpótm, es jyana'añ:

—jKu'ttu yam!

Ta pyatujkudu tsajpótm yoodsóty, es yu myudsíruty 'yijxudu. ¹³ Netyu myiñ ja muk ujx, es tyugooy tuk peky ja kajpn di'ibu wá'x majk peky. Es juxtujk mil ja ja'ayuty 'yo'ktu mut ja ujx. Es nu'un ja ja'ayuty 'yaknadujku mut ja tsu'agu t'awdajttu ja Dios.

¹⁴ Du'un jyajty ja myumajtsk ok nibudu'uk ja ayo'on. Per tim tsojk myina'añ ja myuduguhkpu.

Myujxtujkpu trompetu yajtukxu'uxy

¹⁵ Ja myujxtujkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Net yajmadooy kajxy muk tsajpótm, es jyana'añ:

Tyamu netu Nindsun'ajtum Dios esu Kyristu tu dyajkutujktsooná'andu naxwiñ, es yajkutuka'añ winu xuu winu tiempu.

¹⁶ Net ja ni'ipx majtáxkpu mujja'ayduyk di'ibu naty uñaaydyup uñaaybyajnóty Dios windum, ñayjujpu es t'awdajttu Dios, ¹⁷ es jyana'andu:

Windsun Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun mmadajtypy, mijtsu du'un m'ijt, es mijts du'un m'ijtp.

Nja'aygyudákyruts mij ko tu xyajtsonda'aky myajkutíky.

¹⁸ Yu naxwiñudu ja'ayuty ajkudap mut mij.

Per tu jya'ty ja xuu ma mij xytyukkumadówat.

Es nandu'un tu net tpaaty

ma ja o'kruty xpyayo'oya'andu

es xyajjumbita'añ oy ja mmduumbaty

di'ibu tu m'ayuk tkajxwá'xtu,

es nidugekyu mja'ayuty, muj mutsk,

di'ibu mij m'awdajttudap,

es tu net tpaaty ma mij xyajtugoya'añ ja di'ibáty yajma'ttap ja naxwiñudu.

¹⁹ Net 'yawatsy ja Diosu tsyajptujk di'ibu tsajpótm, es kyuxe'ky tsajptugóty ja kaaxu ma 'yity ja kajxy'átyrupu di'ibu Dios tyuun mudu jya'ay. Ta myiñ ja muk ujx, anaa judsúkaty esu muk tatsnduu.

12

Toxytyujk esu sarpyentu

¹ Es net kyuxe'ky tsajpótm tu'ugu muj ixxwu'aman: tu'ugu toxytyujk mut ja wyit éxtumu xuu tye'xy, es tyekypatku'uy

du'un kyux'e'ky éxtam po'o, es kyubajkkujxm tmudaty ja koronu mut majmajtsk mds'a'a. ² Tyadu toxytyujk u'unkmudu naty, es ya'axy mut ja pu'jkun, ja'a ko ayoop mut ko dyajja'ta'añ ja maxu'unk. ³ Net kyux'e'ky tsajpótm jatu'ugu muj ijxw'umun: tu'ugu sarpyentu di'ibu muj es tsapts, es jxutujk kyubajk es majk wyaj, es mut ja koronu ma tu'uk tu'ugu kyubajk. ⁴ Yu py'i'ixy ttukpajudojte'ky tuk peky ja mds'a'a di'ibu wa'x tuguk peky. Ta tkujubijpnajxy naxwiiñ. Tyadu sarpyentu wya'kw'umun ma ja toxytyujk di'ibu naty yajja'taampy ja maxu'unk, es tjuna'añ ja maxu'unk jantsy nety ko jya'tut. ⁵ Ja toxytyujk dyajjajty tu'ugu u'ungu'unk yedyujk di'ibu yajkutukaamp mut ja pyujxndajk ma tugekyu naxwiiñudu. Net ja 'yu'unk yajpu'jk es yajmunejxy ma Dios es ja uñaabyajn ma yajkutiky. ⁶ Es ja toxytyujk oj kyakn ma muj it, ma naty ja Dios tu tyuknibujtaagaty tu'ugu lugaar. Es jap yajmo'oyut ja kya'ay 'yukun majmajtsk mago'px jatug'px xuu.

⁷ Net ja tsip tyuunu tsajpótm: ja Migel es ja 'yanklus tsiptuundu mut ja sarpyentu es mut ja sarpyentu 'yanklus. ⁸ Per kyajyam myadakt ja sarpyentu esu 'yanklus, kyaj ñakuyajna'ijxy ja sarpyentu esu 'yánklusaty 'yítut tsajpótm. ⁹ Du'un oj yajkujubijpnáxy tadu sarpyentu, di'ibu 'yandijpy majku'ugórk es Satanás, di'ibu wyin'i'impny nidugekyu ja naxwiiñudu ja'ay. Ta naxwiiñ yajkujubijpnajx mut ja 'yánklusaty.

¹⁰ Nétats nmadooy kajxy muk tsajpótm, es jyuana'añ:

—Tu jya'ty ja Dios ñitsokun, myuk'ajtun esu kyutujkun. Nan ana'amnubu net ja Dios Kyrista, es tu yajkujubijpnáxy tsajpótm ja di'ibu ñi'umunap ja nmagu'uk'ajtam. Xuiñ koots tmu'uiñ Nindsun'ajtam Dios. ¹¹ Yu nmagu'uk'ajtam tu tmamada'akt mut yu'ugyujxm Borreegu'ungu ñe'pyñ, mut ja 'yayuk es mut ja tyu'ajtam di'ibu tu yajkajxwa'xy. Pes kyaj tjuptsu'kudu 'yo'kun, ni'igu tmadundu Dios oytyim'ooktat. ¹² Paaty xonda'akt miidsaty di'ibu ijttap tsajpótm. Per puroobu miidsaty di'ibu jiky'ajttap naxwiiñ es jikymyejyñóty, mut ko ja majku'ugórk tu mnijunákudu awa'an es ñija'ap ko tyimpatyru du'un ja timpu.

¹³ Ko ja sarpyentu naty tu yajkujubijpnáxy naxwiiñ, ta tjaya'ayowañ ja toxytyujk di'ibu naty tu tpaaty ja maxu'unk. ¹⁴ Per ja toxytyujk yajmooy majtsk kyakn éxtam tu'ugu muj witsnu jya'a, es mbaat kyaagudíty ma ja muj it. Jap wu'umut tuguk jumajt jakujm, es yajmo'oyut ja kya'ay 'yukun, es kadiibu mbaat wi'ix 'yadu'utsy ja sarpyentu. ¹⁵ Ja sarpyentu t'u'tsy ja nuu, es oj dyajmajnugojy es ju'udut ja toxytyujk. ¹⁶ Per yu naxwiiñudu pyudujk ja toxytyujk, awats

ja naxwíñudu es t'uktaay ja majnuu di'ibu naty ja sarpyentu tu t'uitsy. ¹⁷ Es mudu taadu ja sarpyentu ttukjot'ambejky ja toxytyujk. Ta oj ñejxy tsiptuumbu mat ja toxytyujku tyuump 'yaats di'ibu akwa'umdu, ja'a njuna'anam di'ibu pyaduundur ja Diosu 'yana'amun es tranajxtu ja Jesukristu 'yuxryjukun. Es ja sarpyentu tyunaay pu'ujótm jikymyejyñbyu'aay.

13

Nimajtskpu axuk juyujk

¹ Esuts n'ijxy jikymyejyñóty pyadsemy tu'ugu axuk juyujk di'ibu myudajtyry juxtujku kyubajk es majku wyaj. Es tu'uk tu'ugu wyaj tmudaty ja koronu. Es ma yu kyubajkaty tmudaty tu'uk tu'uk kaxja'ay ja xyujaty di'ibu Dios myudageery. ² Tyadu axuk juyujk di'ibuts n'ijx, du'an kyuxe'ky ja ñini'x éxtamu kuxyubyujy, esu tyeky éxtamu osu, esu 'yaa éxtamu kaa. Yu sarpyentu yu'u mooyu ja myuk'ajtun esu kyutujkun es 'yana'amut. ³ Nidu'ugaty ja axuk juyujku kyubajk, du'an éxtam jyawu tmudajty tu'ugu muj tsayut di'ibu ya'oogudur. Per ja tsayut oj 'yaguda'aky. Es ja naxwíñudu ja'ayaty du'ñu jyantsywu'amudyaadyu es tranajxtu ja axuk juyujk. ⁴ Es nidugekyu ja'ay t'awdajttu ja sarpyentu mat ko tu tmo'oy ja kyutujkun ja axuk juyujk. Es t'awdajttu nandu'an ja axuk juyujk, jyuna'andu:

—¿Pánu du'an éxtamu tyadu axuk juyujk?, ¿es pánu mbaat munt tsiptúñ?

⁵ Es ja sarpyentu yajmooy ja tu'u es ñaymyjpujta'agudut esu Dios tmugajxtugóyut. Nandu'an yajmooy ja tu'u es 'yana'amut justyikxymyajtsk po'o. ⁶ Es du'an tmugajxtugoooy ja Dios es twin'ubat twingajxpátu ma tsyuanu es di'ibáty ijttur tsajpótm. ⁷ Nandu'an yajmooy es tsiptúnat mat ja Diosu jya'ayaty, extu tmamadaktu, es yajmooy ja kutujkun ma tugekyu kajpnaty, ma tugekyu ayuk kajxpraty, es ma tugekyu naxwíñudu. ⁸ Es nidugekyu ja'ayaty t'awdajtta'ayudu tadu axuk juyujk, ja'a njuna'anam ja di'ibáty kyajru xyuu 'yity kaxja'ay ma ja ñeky ja Borreegu'unk di'ibu Dios yajk windsu'kun. Esu tadu neky tmudaty kaxja'ay extu ma naty kyajnumu naxwíñudu kyojy, ja xyuu nidugekyu di'ibáty myudajttur ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

⁹ Di'ibu mudoodur, wa'an tjaygyúku. ¹⁰ Di'ibu yajmunajxándur tsimy, tsimy yajmunajxtat, es di'ibu oogándur mudu espaadu, mudu espaadu 'yooktat. Paaty pánty ijttur ja Diosu jya'ay, wa'an muk aa muk jot dyajnáxtu pun ti ayo'on tukkadákur, es du'ñam tmabúktat ja Dios.

¹¹ Oknamts n'ijxy pyudsemy naaxóty jatu'ugu axuk juyujk, tmudaty majtsku wyaj éxtum ja borreegu, es du'an jyuna'añ éxtumu sarpyentu, ¹² es tmudaty tugekyu kyutujkan ja jawyiimbu axuk juyujk, es yu'u tmaduñ. Es du'an tuñ esu naxwiñudu ja'ayuty 'yawdatudut ja jawyiimbu axuk juyujk di'ibu yajtsók ja muj tsayut. ¹³ Nandu'an ttuñ ja ijsxw'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun, extu yajkadákyry ja junya'ank tsajpótm ja'ay wyinduuy, ¹⁴ es du'an twin'uñ ja naxwiñudu ja'ayuty mut ja muj'ajtun di'ibu ja jawyiimbu axuk juyujk tuktuunup. Es yajtuk'ane'emy es dyajnikojtu'uttat tu'ugu awinnax es twindsu'ugudut ja jawyiimbu axuk juyujk di'ibu jyaya-jtsayujt mudu espaadu es 'yajakjy'ajty. ¹⁵ Es ja myumajtskpu axuk juyujk yajmooy ja kutujkan es tmo'oyut ja jyiky'ajtanu tadu awinnax es dyajkajxut, es extu dya'oogut di'ibáty kyaj 'yawdatyuty. ¹⁶ Esu tadu myumajtskpu axuk juyujk tyukkuwa'anu es nidugekyu muj mutsk, mukja'ay esu ayooobu ja'ayuty, muduumbaty esu yajmuduumbaty, yajtsa'ayut ma 'yaga'añgyu'u o ma wyimbok. ¹⁷ Es du'an ni pún mbaat kyajuy kyategyuty pún kyaj tmudaty ja sey, ja'a njuna'anum pún kyaj tsya'ayuty mut ja xyu o ja ñumbru ja jawyiimbu axuk juyujk. ¹⁸ Tyaadu yu'u tsojkap ja jaygyujkan. Es di'ibáty kuwiy mbaat tnijáwudu di'ibu 'yandijpy yu ñumbru tadu axuk juyujk, mut ko yu ñumbru ja'a 'yandijpy ja xyu tu'ugu yedyujk. Yu ñumbru ja'a tudujk mugo'px jatugup'x tudujk.

14

Mugo'px jajustyikxymyajtáxk mil ja'ayuty di'ibu mudup

¹ Oknamts n'ijxy ja Borreegu'unk ko naty jam tyanu ma Syon Kopk. Jamu naty muut mugo'px jajustyikxymyajtáxk mil ja ja'ayuty di'ibu naty tsaj'ay wyimbokkujxy mut ja syeyu ja Borreegu'unk esu Dios Teety. ² Es nmudooyats tsajwínm jyuna'añ éxtumu nuudax 'yuutsy pyumimy, es éxtumu anaa muk ya'axy, du'an éxtumu may arpu koobu kyowdu. ³ Es t'awdu jembyu uy uñaaybyajn winduuy ma Dios yajkutiky es ma nimajtáxkpu jiky'ajtputy es ma ja mujja'aydyujk. Ni pún mbaat tkajaty tadu uy, ja'ayu je'eyu tadu mugo'px jajustyikxymyajtáxk mil di'ibu oj ñitso'oktu naxwiñ. ⁴ Yu'u du'unuty di'ibu tsuj yajxon tu jya'ay'áttu, di'ibu nayyajwa'ats'ajtudup éxtumu kixyudo'oxyuty, es tranajxtu ja Borreegu'unk oytyim maaty ñejxy. Yu'u du'unuty oj ñitso'oktu ma naxwiñudu ja'ay es ijttup éxtum ja tuump di'ibu jawyiin tuump'ajtp es yajtukmuyóxy ja Dios esu Borreegu'unk. ⁵ Ni na'a oj kya''anda'aktu, ja'a ko wa'ats ja'ayuty yu'u.

Di'ibu kyajxtup ja nidugukpu anklus

⁶ Nétats n'ijxy jatu'ugu anklus kyaagudíty tsajpótm, es tmudaty ja oybyu ayuk di'ibu winu xuu winu tiempu wu'ump, es yajkajxwa'xut ma tugekyu nax kajpn, ma tugekyu naxwíñudu, es ma tugekyu wiinkpu ayuk kajxpu. ⁷ Es jyuna'añ jantsy muk:

—Windsu'ugudu Dios es awdattu, mat ko tu net jya'ty ja ooru ma net trayo'oya'añ ja naxwíñudu ja'ayuty. Awdattu di'ibu yajkoj ja tsajp, naxwíñudu, jikymyejyñ, es ma nuu myuxy.

⁸ Es ja myumajtskpu anklus tranejxy ja jawyiimbu anklus, es jyuna'añ:

—Tu net, tu net jyjitta'ay ja Babiloñu muj kajpn di'ibu nidagekyu naxwíñudu ja'ayuty tu dyajtugóy mat ja 'yaxuk tu'unu, éxtum ko pán dyajmi'igyuty ja myugu'uk.

⁹ Es ja myudugukpu anklus tranejxy ja jawyiimbu nima-jtsk, es jyuna'añ muk:

—Pun ja pán t'awdatyudu tadu axuk juyujk, es pán nayyajkup yajtsa'ayut wyimbokkujxy o ma ky'u, ¹⁰ Dios jantsy tukkumadówdap muk ma ja lugaar mudu azufra janya'ank di'ibu yajtukujp'ijxp, ma 'yayówdut Diosu 'yanklus wyinduuy es Borreegu'unk wyinduuy. ¹¹ Ja juun di'ibu tsaj'ayudap, ja'a yajpudu'ugup ja jok winu xuu winu tiempu. Ja'a njuna'anum ko yajtukkumadowa'añ winu xuu winu tiempu nidagekyu di'ibáty 'yawdajttap ja axuk juyujk, o ja 'yawinnax, o ko tu yajtsa'aydyu mat ja syeyu. ¹² Wa'an yu'u dyajjotkujku ja Diosu jya'ay es tmadánudut ma'xtujkun muut oytyim ti ayo'onaty, ja'a di'ibu kyuydyuundap ja Diosu 'yana'amun es oy tmadundu ja Jesús.

¹³ Nétats nmadooy tsajpótm, es xy'anmaayuts:

—Kuxja'ayu tyadu: “Jotkujk di'ibu tyam o'ktap es di'ibu óknam oogamp ja'aguyjxm ko tmabuktu ja Nindsun'ajtum.” Ja Espírítu Santu du'un jyuna'añ: “Tuy'ajtun ko yu'ujty jyotkujkaty, mat ko jabaadu du'un myuk'ayoy es tyuñ. Dios mo'oyudap ja pyo'xtákn es myay'ata'añuty mat ko oy tu tmaduñ naxwíñ.”

Ja'ay yajpayo'oydyu

¹⁴ Nétats n'ijxy tu'ugu poop nima'a. Jam 'yu'uñu ma tadu nima'a kyuxe'eky éxtum ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu. Jam tmudaty kyubajkkujxm tu'ugu ooru koronu, es tkukápyuty tu'ugu muudydujkn jantsy jajp. ¹⁵ Ta pyudseemy tsajptugóty jatu'ugu anklus, es muk tmagajxy di'ibu uñaapy nima'agujxm:

—Tu net traaty ja ooru. Yajpudu'uk ja mbujta'aky mudu tadu muudydujkn, mat ko tu tsya'amy ja naxwíñudu pyujta'aky.

¹⁶ Ta ja di'ibu naty uñaapy nima'agujxm, ttsujkmijky ja naxwíñudu pyujta'aky.

17 Ta pyudseemy jatu'ugu anklus mā ja tsajptajk tsajpótm, tmnejxy nandu'un tu'ugu myuudsuyjkn jantsy jajp.

18 Ta pyudseemy jatu'ugu anklus mā ja artal di'ibu jam kywent'aajtypy ja jūn, es muk dyaxu ja di'ibu myudajtypy ja myuudsuyjkn jajppu, es t'anuumu:

—Mut ja mmuudsuyjkn tsujkmúk ja naxwíñudu 'yuuvu, mut ko tu tsya'amy.

19 Ta ja anklus dyajmijky ja uuvu mā ja naxwíñudu. Ta tniko'obejty es twinmá'adsa'añ. Ja'a tyaadu 'yandijpy ja muk tsaaetsyu'unan di'ibu Dios yakaampy. 20 Ja uuvu oj yajwinmá'atsy kajpnbu'aay. Es mā ya'amá'tsu pyudseemy ja ne'pyñ tuk metru jakujm kyujxmaty es pyue'ky tuguk mugo'px mil metru.

15

Anklusaty mut ja juxtujkpu ayo'on

1 N'ijxyats tsajpótm jatu'ugu muj ijxwu'umun di'ibu ja'ay du'ñu yajwe'empy. N'ijxyats juxtujku anklus mut juxtujku óknambu ayo'on. Es mudu tadu juxtujkpu ayo'on kyujxta'ay ja Diosu 'yajkan.

2 N'ijxyats nandu'un éxtam kyuxe'eky tu'ugu jikymyejyñ, éxtamu viidru tuktuku mut ja junya'ank. Es n'ijxyats nandu'un ja di'ibu myamadaktu ja axuk juyujk mut ko kyaj t'awdajttu ja 'yawinnax es kyaj tkupujktu ja syeyu. Tamu naty u'aajty tyáñudu jikymyejyñgyujxm, es tmudaty ja 'yarpu di'ibu natyu Dios tu myo'oyudu, 3 es t'awdu ja Moisesu 'yay, ja Diosu myuduumbu, es ja Borreegu'ungu 'yay. Esu du'un 'yawdu:

Windsún Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, jyantsymyújaty es jyantsy'oy jyantsytsyújaty di'ibu mdiimpy.

Mij myajkutujkp mudu t'ajtun,

mij myajkutijky py nidugekyu naxwíñudu ja'ay.

4 Nindsun'ajtam, ¿pán mgawindsu'ugudap, pán mga'awdatudat?

Mut ko mijtsu dun je'eyu di'ibu wa'ats,

paaty nidugekyu naxwíñudu ja'ayu myíndat

mā mij es m'awdatudat,

mut ko tu t'ixtu ko t'ajtun tugekyu di'ibu mij mdiimpy.

5 Oknumts n'ijxy jam tsajpótm 'yawa'atsy ja tsajptajk, ja Diosu tyujk. 6 Jap tsajptugóty pyudsuumdu tadu juxtujkpu anklus di'ibu myunejxyry ja juxtujkpu ayo'on, es wa'ats poop ja wyit es jyantsytye'xy, es tmudaty ja 'yooru kaatsywyuun di'ibu muj ja 'yok.

7 Net nidu'ugu nimajtaxkpu jiky'ajtraty di'ibu ijttup Dios windum, y'u myooyu kajktu'ugu anklus oorū tsim nidu'ugáty ujts mut ja muk t'adyu'unan di'ibu yajkyry ja Dios di'ibu

ijtpam winu xuu winu tiempu. ⁸ Es ja tsajptajk 'yujspejty mat ja jok di'ibu miimp ma ja Diosu myaj'ajtun es ja myuk'ajtun. Es ni pan mbaat oj kyatuku extu ko kyajxtaayñum ja juxtukpu ayo'on di'ibu myunajxtap ja juxtukpu anklusaty.

16

Ayo'ondsím

¹ Nétats nmadooy pyadsemy ja kajxy tsajptagóty di'ibu tyuk'ane'empy ja juxtukpu anklus:

—Najxtu es tuktaamdu'uttu ja juxtukpu tsim di'ibu myudajtypy ja mak tadyu'unun di'ibu Dios yajkypy naxwiñ.

² Ja jawyiimbu anklus oj ñejxy. Ta ttuktaamdúty ja tsyim naxwiñ. Net pyadseemy ja mak pu'uts ñikujxmety di'ibu mak jantsy pjkp ma nidagekyu di'ibáty myudajttap ja axuk juyjku syeyu es di'ibáty nandu'un 'yawdajttap ja awinnax.

³ Net ja myumajtskpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim jikymyejyóty. Ta ja jikymyejyñ jyambijty éxtamu ne'pyñ, du'un éxtamu o'kpu ne'pyñ. Ta 'yo'ktaaydyu nidagekyu di'ibu jiky'ajttap jikymyejyñóty.

⁴ Ja myudagukpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim majatyu majnuu es majatyu nuu myuxy. Ta jyambijttaay ne'pyñ.

⁵ Nétats nmadooy ja anklus jyuna'añ:

—Dios, mijts m'ijt es mijts m'ijtpam. Wa'ats mij. Mdiimpy ja tuj'ajtun es du'un xytyukkumadówat, ⁶ mat ko ttuktaam ttuk'yojktu miyu m'ayuk kajxwa'xpu ñe'pyñ, es miyu mja'ayaty. Es tyam mij xytyuk'iiky ja ne'pyñ. Pes du'un ñitákuu.

⁷ Nétats nmadooy nandu'un kyajxy extu ma artal, es jyuna'añ:

—Oyu du'un, Windsún Dios di'ibu tugekyu mak'ajtun myudajtypy. Tu xpyayo'oy yajxon mat ja tuj'ajtun.

⁸ Ja myumajtaxkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim ma ja xuu. Es mat yu'u ni'igu oj myaju ja xu'an es tsa'aydyut ja naxwiñadu ja'ayaty. ⁹ Es du'un ja ja'ay jantsy mak tyoodyu mat ja xu'an. Per ni mat yu'u kyajodumbijttu, kyaj t'awdajttu Dios di'ibu yajkypyu tyadu tadyu'unun. Ni'igu tmu'adagooy tmugajxtagooy ja Dios.

¹⁰ Ja myumagoxkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim ma yajkutiky ja axuk juyjku. Ta kyoodsadyaay ma 'yane'emy. ¹¹ Net ja ja'ayaty ñayya'andsu'udsadu mat ja mak pjkun di'ibu yajnajtup. Per ni mat yu'u tkamastuttu ja 'yaxuk winma'añ di'ibu tyuundur. Ni'igu tmu'adagooy tmugajxtagooy ja Dios.

¹² Ja myududujkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim ma ja Eufrates majnuu. Ta ja nuu tyutsy es 'yawa'adsat ja tyu'u ja réyaty di'ibu miindup ma xuu pyadsemy.

13 Nétats n'ijxy mā ja sarpyentu 'yaa, es mā ja axuk juyujkū 'yaa, es mā nandu'un ja kyugajxru di'ibu andakru 'yaa, pyadsemy tugugū mujku'u di'ibu kaxuk'kp éxtum nootsy. 14 Tyaadu yu'u du'unu mujku'ujty di'ibu tyuundap ijxw'umən di'ibu myudajtypy ja muj'ajtən, es nax twowa'andu ja réyaty majaty naxwíndu es ñaymyujktā'ayudut es tsiptuna'andu mat ja Nindsun'ajtam Dios di'ibu tugekyu mak'ajtən myudajtypy, ko traadut ja tiempu. 15 “Mudowdu es jaygyúku. E, Dios 'yU'unk, nmina'añats ti'in, éxtum ko jya'ty ja ma'tspu. Jotkujk di'ibu naty wijy es witxu, kadiibu tsoydyu'un muut jyudítat niwa'ats axwa'ats ja'ay wyinduuy.”

16 Ta ñaymyujkū ja naxwíndu réyaty mā ja lugaar di'ibu ebreu ja'ayaty tyukxu'ajttap Armajedón.

17 Ja myujxtujkrū anklus ttuktaamdúty ja tsyim pojotm. Ta yajmadooy kajxy mā Dios yajkutíky es mā ja tsajptajk jam tsajpót, es jynáñ muk:

—iTu net tyuñ jyátyaty!

18 Net myiñ ja anaa judsuk, es ja naxwíndu jyantsypyumimy mat ja muk ujk. Kyaj ni windii du'ambu ujk kyanaxy extu mā tsyondaky ja naxwíndu ja'ay. 19 Ta ja Jerusalén kajpn tya'pxwa'xy tuguk peky. Es majaty kajpn naxwiñ jya'adugooodyaay. Es ja Dios tjamyejtsy ja Babiloñ muj kajpn es tuk'uuga'añ ja vyinu, ja'a njna'anam ja tudyu'unən di'ibu yajkypy mat ja 'yaku. 20 Net tugekyu islu es tugekyu kopk tugoodyaay. 21 Nandu'un kya'ay tsajpót yu tatsn jantsy mujjátyaty, extu justyikxy kilu jye'emdsyaty tu'ugáty. Es ja naxwíndu ja'ayaty tm'u'adugoy tmugajxtugóy ja Dios mat ja myaj ayo'onu tadu tatsn, mat ko muk ayo'onu du'un yu'u.

17

Kujeñdyo'oxyu 'yayo'on

1 Net myiñ nidu'ugu nijxtujkrū anklus di'ibu myudajttu ja jxtujkrū tsim, es xy'anmaayats:

—Min es nduk'ixut ja tudyu'unən ja muj kujeñdyo'oxy di'ibu uñaapy mejyñwyingjxm. 2 Yu naxwíndu ja'ay ryéyaty tu ñaygyuákū es pyekyundy mat yu'u, es ja naxwíndu ja'ayaty tu myu'uuk myamu'ugū mat yu'u, ja'a njna'anam t'xxtjtu ja Dios es tranajxtu ja kujeñdyo'oxyu 'yaxuk winma'añ.

3 Kodsu natyu du'un tu xy'awanu, nétats ja anklus xumunejxy muj ittum. Jámat n'ijxy tu'ugu toxytuyk ttuk'u'uñu tu'ugu tsapts axuk juyujk. Tadu axuk juyujk windikyū ñini'x tmdaty mdu axuk ayuk kaxja'ay di'ibu Dios

maut twingajxpéty. Juxtujku kyubajk tmudaty es majku wyaj. ⁴Tadu toxytyujk ñaywyítxuty mat ja tsu'unk wit esu tsapts wit, es 'yoydyúñuty mat ja oorú, mat ja tsujjátypyu tsaa esu perlu. Es tmudaty kyuhjótú tu'ugu oorú tsim ujts mat ja axuukpu. Ja'a tyaadu 'yandijpy ja 'yaxuk jiky'ajtun. ⁵Es wyimbokkujxy tmudaty kuxja'ay tu'ugu xuu di'ibu tsip yajmadoop: "Ja Babiloñu muj kajpn, naxwíñudu kujeñdyo'oxyudyu tyaak es nandu'un tyaak'átyuty nidugekyu di'ibáty axuuk jiky'ajttup naxwiñ." ⁶Nétuts nbejkyu kwentu ko tadu toxytyujk múkubu naty mat ja Diosu jya'ayudyu ñe'pyñ es mat ja ñe'pyñuty púnuty o'ktu mat ko t'awdajttu ja Nindsun'ajtum Jesukristu. Es kodsú taadu du'un n'ijxy, tats du'ñu oj njantsywyu'umú.

⁷Nétudsú tadu anklus xy'anmaay:

—¿Ti ko du'ñu mwe'emy? Tyam nduknijáwut di'ibu 'yandijpy yu ayu'udsyu winma'añ: tadu toxytyujk esu tadu axuk juyujk di'ibu tyuk'uñáary, di'ibu myudajtypy juxtujku kyubajk es majku wyaj. ⁸Tadu axuk juyujk di'ibu tu xy'ixy, yu'u tu'uk di'ibu jékyup jiky'ajt, es tyam kyaj ñakyjyaa'áty, per pudsumaamp kuk jutoty, es ñejxy ma kyutagooyñut.

'Ja naxwíñudu ja'ay di'ibu xyuu kya'ity kuxja'ay nekykyujxy extu ma naty kyajnumú naxwíñudu kyoj, ja'a du'ñu wyu'umadya'aydyut ko t'íxtut jatugok jya'ty ja axuk juyujk di'ibu jékyup jiky'ajt. Es yu xyujjuty di'ibu kuxja'ay ma ja neky, ja'a xyujjuty di'ibáty myudajttup ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

⁹Tyámuts nnigajxut di'ibu tsojkuu ja wijy'át kejy'át es yajjaygyúkut. Ja juxtujkpu kubajk ja'a 'yandijpy ja juxtujkpu kopk ma tadu toxytyujk 'yu'uñu. ¹⁰Es nandu'unu tadu kubajk, yu'u 'yandijpy ja juxtujkpu réyuty. Nimugoxk tu 'yooktu, ja myuddujkuu tam yajkutíky tyam, es ja myujxujkpu, yu'u kyajnum myiñ. Es ko myínut, je'eyu waanu 'yítut. ¹¹Es ja axuk juyujk di'ibu jékyup ijt es tyam kyaj ñakyjyaaty, yu'u du'un rey ma tadu nijxujkpu, es jya'ta'añ jatugok éxtum ja myuduktujkuu rey, per najxpu du'un ma kyutagooyñut.

¹²'Ja majkpu wyaj di'ibu tu xy'ixy, yu'u du'un majku rey di'ibu kyaj dyajtsonda'aktunum yajkutúktut. Per 'yaxajyándup ja kutujkun éxtumú rey tuk oorun mat ja axuk juyujk. ¹³Tyadu majkpu réyuty ti'igyú wyinma'añuty, es myo'oyup ja myuk'ajtun es ja kyutujkun ja axuk juyujk. ¹⁴Tsiptunaamp mat ja Borreegu'unk. Per ja Borreegu'unk mamada'agudup, mat ko yu'u Windsun'ajtp ma windsunuty es Rey'ajtp ma réyuty. Es di'ibáty yu'u maut, Dios wooju yu'ujuty, wyin'ix, es oy tmudundu Dios.

¹⁵Ja anklus xy'anmaayuts nandu'un:

—Tadu mejyñ di'ibu tu xy'ixy ma 'yu'uñ ja kujeñdyo'oxy, yu'u du'un 'yandijpy ja ja'ay pánaty jiky'ajttap ma maygyajpn, ma wiinkpu may ayuk kajxpaty, es ma mayñaxwíñdu. ¹⁶ Ja majkpu waj es ja axuk juyuk tyuk'ak'átap ja kujeñdyo'oxy, es dyajwu'umut niwa'ats axwa'ats. Es extu tsyu'tsta'aydyap ja ñini'x, es ñino'kta'aydyap di'ibu wu'amp. ¹⁷ Diosu du'un tu pyujta'agudu es dyajtuunudu Diosu wyinma'añ, ti'igyu ñaybyujta'agudu es dyaky ja kutujkan éxtamu rey ma ja axuk juyuk extu ko yajkuudyuunda'ayut di'ibu Dios ñaskajxu. ¹⁸ Tadu kujeñdyo'oxy di'ibu tu xy'ixy, yu'u du'un 'yandijpy ja maj kajpn di'ibu 'yane'empy ja naxwíñdu ryéyuty.

18

Babiloñu kajpn kyutuḡoy

¹ Nétats n'ijxy jatu'ugu anklus jyunaky tsajpótm mat ja myuj kutujkan. Ta ja naxwíñdu wye'emy kude'xy mat ja jyajun, ² es muk kyajxy:

—Tu net, tu net jyjitta'ay ja Babiloñu maj kajpn, es tu jyumbity majku'u tsunaaydyákn. Ni pán jap kyanaky'ity. Yu'uy je'eyu jap tsunaaydyap ja ka'óybyuty, es jyar'attu ni'amuku axuk joon axuk juyuk. ³ Du'un tu yajtuudyúñ mat ko ja Babiloñu kajpn tmastuty ja Dios, es wiinkpu t'awdaty, es nidugekyu naxwíñdu ja'ayuty ti'igyu mat yu'u. Es ja naxwíñdu réyuty pyekytyuundu mat ja Babiloñu ja'ayuty. Esu ajuuy ado'kpu di'ibuty majaty naxwíñdu, myakja'aydyáktu mat ko ttukmudeeky nidugekyu di'ibáty amdoop es ñayyajmujpudsama'añuty.

⁴ Nétats nmadooy jatu'ugu kajxy myiñ tsajpótm, es jyuna'añ:

—Pudsamdu ma tadu kajpn, miidsuty di'ibáty nja'ay'ajttap, kadiibu xymyutpekytyúndut es kadiibu miits myajtuudyúndut mat yu'ujuty. ⁵ Ja'a ko yu pyeky tu jyantsyñipajnu, extu myabátap ja tsajp, es tu ja Dios jyamyajtsxuty ja pyojpu. ⁶ Tuunambit nandu'un éxtamu wiinkpu tu t'axaktúñ. Mugubat majtsk du'unun éxtam yu'u tu dyaky, es taam'yo'oy majtsk du'unun myákyty di'ibu ya'ukp éxtam yu'u oj ttaam'yo'oy. ⁷ Tuudyún es ya'ayow nandu'un éxtam tu myuj tu pyaadu. Pes yu'u du'un jyuna'añ jyodoty wyinma'añóty: “Tyaats n'u'uñ éxtam tu'ugu reyn. Kyajts uj ngu'ekytyo'oxyuty, ni na'ats nga'ayówat.” ⁸ Paaty ma tu'ugu xuu ti'in myínut ja pya'am, 'yayo'on, jyotmay, yuu, es mat ja janya'ank yajjino'ogut, mat ko Nindsun'ajtam Dios jyantsymyújaty di'ibu tu pyeky'yo'oyuty es tkumadówat.

⁹ Yu naxwíñdu réyuty di'ibu tu pyekytyundu mat yu'u es du'un tu dyajtuḡodyu jyiky'ajtun, ñiju'uy ñiya'axtap ko

t'ixtudü tadü kajpn ko tyoy. ¹⁰ Wu'umdaaydyup jagam jyantsytsyu'ugut mut ja tyuudyu'unün, es jyuna'andut:

—¡Ay, p̄aroobu mij Babiloñu muj kajpn di'ibu tu 'yane'emy! Jantsy tuk pojün tu myiñ ja mdüdyu'unün.

¹¹ Yu ajuuy ado'kruty majatyu naxwiñüdu ju'udyup nandü'un es pya''ayówdübu tadü muj kajpn, mut ko kyaj tnakyjyuydyu ja ooru, ja platu, ja tsujjátyryu tsaa, ja perlu, ja oyatypyu wit di'ibu tsu'unk, tsaptsu, seedübu, kanak naxu oyatypyu kepy di'ibu pa'ak xu'kp, ja tsujjátyryu di'ibu kojpn mut ja marfil, bronsu, pujxn es ja mármol; ¹³ es nandü'un ni pán tkanakyjyuydyu ja kanelu, pa'ak xu'kpu, mirru, poom, vünu, aseytu oliivü, arinu, triigu, tsajkaajuty, borreeguty, kwaayuty, kárruty, es extu ja'ayuty ijty tyo'ktup. ¹⁴ Es dü'un yu ajuuy ado'kruty t'anuumüdat tadü kajpn:

—Kyaj xyñakymüdatyü tadü mje'xy mbeky es tügekyü tadü oyatypyu di'ibu tu xyjantsytsyky. Tüü düü tyugooydya'ay wünu xüü winü tiempü yu mmakja'ay'át esü mdsuj'ajtün.

¹⁵ Pánuty ajuuy ado'ktup mä ja Babiloñu kajpn es ñayyajmukja'aydya'agüdu jap, jagam tyánüdat müdu tsu'ugu ko dü'un 'yayówut ja kajpn, es yu'u jyü'uy ya'axtut:

¹⁶ —¡Ay, p̄aroobu muj kajpn! Tsuj tu 'yity éxtam tu'ugu toxytyujk mut ja wyitü oyatypyu, tsu'unkpü, tsaptsu, es 'yoydüñuty mut ja ooru, tsujjátyryu tsaa esü perlu; ¹⁷ ¡es tuk pojün tu tyugoyü tyädu jyiky'ajtün!

Es nandü'un yu barku jajye'ebyuty esü di'ibáty tuundup jap barkoty, es di'ibáty maduundup jikymyejyñóty, wu'umdu jagam ¹⁸ ko t'ixtut pyude'eky ja jok mä tyoyü tadü muj kajpn, es jyuna'andut muk:

—Ni maä dü'ambu kajpn éxtam tu 'yityü tyädu muj kajpn, ¿küdi?

¹⁹ Es mut ja jyotmay ñaydyukkuwju'küdu naxway, es jyantsyjyü'uy jyantsyya'axtü:

—¡P̄aroobu tadü muj kajpn! Mut ja myukja'ay'át tu ñayyajmukja'aydya'agüdu nidagekyü di'ibu myudajttap ja barku. ¡Es tuk pojün tu tyugooydya'ay!

²⁰ Es ja kajxy 'yakjuna'añ tsajpótm:

—Miidsuty pánuty ijttap tsajpótm, es miidsuty apóstaluty esü Diosü 'yayuk kajxwa'xpty es nidagekyü di'ibu Dios jya'a'ajtypy, xonda'aktü mut ko Dios tu ttukkumüdoy yu tadü kajpn éxtam tu mdúnüdu.

²¹ Net tu'ugu anklus kumujaabu tkone'ky ja tsaa di'ibu dü'un éxtam tu'ugu muj paan, es tkujabiipü jikymyejyñóty, es jyunañ:

—Nandu'un mij Babiloñu muj kajpn, myajkujubipnaxa'añ, es ni na'a jatugok mgakuxu'ugut. ²² Ni na'a kyanakyyajmudówat mgajpnóty ja trompet xuxpu, tsajkapyñxyúxpu esu arpu koobu. Es ni kyanakyyajp'átut ja mmaduumbaty di'ibu xupékyuty, es ni ma kyanakyyajmudówat jap ja jujts tu'unu. ²³ Kyaj jap ñakyjyájut ni tu'ugu lampru, es ni na'a jap kyanakyyajmudówat yajtúñ ja xuu ma ja pujkruty. Ja m'ajuuy m'ado'kruty tu 'yittu naxwiiñ jantsy muj, es tu twin'uundu nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mut ja byuruu winma'añuty.

²⁴ Pes ma tadu kajpn tu yajpraaty temy yeky ja Diosu 'yayuk kajxwa'xputy ja ñe'pyñ, es ja ñe'pyñ di'ibu Dios jya'ay'ajtyru, es nidugekyu ja ñe'pyñ ja ja'ay di'ibuty ja'ay ya'o'kudu naxwiiñ.

19

¹ Nétats nmadooy jantsy muk ja ja'ayuty kyajxtu tsajpótm, es jyuña'andu:

¡Awdattu Dios!

Yu nitsokun, muj'ajtun esu muk'ajtun,

yu'u Dios jya'a'ajtyru.

² Pesu Dios paye'epy mut ja tuy'ajtun,

es tu tmo'oy ja kumado'on ja muj pekykyajpn es ñujxut ayoda-knoty.

Mut ko tu dyajpekytyúñ ja naxwíñudu ja'ayuty

es dya'e'ky ja Diosu myuduumbaty,

paadyu Dios yajumbijtxuty.

³ Net jyunandu jatugok:

—Awdattu Dios. Pes timjókup wínu xuu wínu tiempu ma yajnine'egyu taadu.

⁴ Es ja ni'i'px majtáxkrpu mujja'aydyujk es ja nimajtáxkrpu jiky'ajtruty di'ibu ijttu Dios windum, ñaygyoxtnaaydyákudu, t'awdajttu Dios es jyuña'andu:

—Wa'an du'unuty. ¡Awdajtta'aydyu Dios!

⁵ Nétats nmadoogajxy ma uñaaybyajn ma Dios yajkutíky, es jyuña'añ:

Miidsuty di'ibáty myuduundur ja Nindsun'ajtam Dios,

mujja'ay mutsk ja'ayuty, awdattu Dios.

Nixadúñ ja Borreegu'unk

⁶ Nmadooyats nandu'un ko nimayjya'ay kyajxtu, du'unuts nmadooy éxtumu nuudax 'yuutsy pyumimy, es éxtumu anaa muk ya'axy, es jyuña'andu:

Awdajtta'aydyu ja Nindsun'ajtam Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtyru,

mut ko yajkutíky.

⁷ N'okxondákum, n'okjotkujkum es n'okwindsu'kum, mat ko Dios jyantsymyájuty

es tu net tpaaty ma ja Borreegu'unk pyuka'añ,

es tu ja ñudo'oxy ñayjyujp'íxyuty.

⁸ Tu yajmo'oy ja wit ja oybyu es ja wa'atspu di'ibu tu'x jadsujkp, es ñayxyóxudut.

Pes ja oybyu wit ja'a 'yandijpy ja oybyu di'ibu tyuun kyajxtap ja Diosu jya'ayuty.

⁹ Nétuts ja anklus xy'anmaay:

—Kaxja'ay: “Jotkujkuty di'ibáty tu yajwówdu ma tyadu xuu ko ja Borreegu'unk pyuka'añ.”

Es xy'ak'anmaayuts:

—Tyadu du'un tuy'ajtun di'ibu Dios kyajxupy.

¹⁰ Njakoxtanuyáñuts anklus tyeky'ujxy, es nja''awdatáñuts, per yu'uts xy'anmaay:

—Katú du'un m'adu'utsy. Nmudiimbyuts ja Dios éxtum mij, es éxtumu mmagu'uguty di'ibu pyanujxtap ja Jesusu 'yuxpukun. Awdat ja Dios.

Pes ja tuy'ajtun di'ibu Jesús yajk, ja'a yu'u di'ibu wyinma'añmyeepy ja Diosu kyugajxpu.

Di'ibu tyuk'uñaaapy ja poop kwaay

¹¹ Nétuts n'ijxy ja tsajp awa'ats, es kyaxe'eky tu'ugu poop kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaaapy txu'aty Di'ibu Kyuydyimpy Ja 'Yayuk, es nandu'un txu'aty Tuy'ajtun, mat ko tuy'ajtun muut pyayo'oy es tsiptuñ. ¹² Yu wyiin du'un éxtumu janya'ank jyantsytye'xy, es jam kyubajkkujxm tmudaty may ja koronu. Es tmudaty ja xyuu kaxja'ay di'ibu yu'uyu naydyi'igyu ñija'ap. ¹³ Es ja wyit ne'pyñ ne'pyñ. Es txu'aty Diosu 'yAyuk. ¹⁴ Es pyanujxudu tugoymyay nidsiptuumbaty di'ibu tsajpótú. Ak poop ja wyit, ja oybyu esu wa'atspu, es ak poop kwaaygyujxy. ¹⁵ Es di'ibu xyu'ajtypy Diosu 'yAyuk, jap 'yaajóty pyudsemy tu'ugu espaadu jajppu, es yu'u muut dyajtsayuta'añ ja naxwíñudu ja'ayuty. Es yajkutuka'añ mudu pujxndajk. Es ttukkumudowa'añ, mat ko Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, jyantsy'ajkunu mat ja naxwíñudu ja'ay. Paadyu du'un ttukkumudowa'añ éxtum ko jyawu yajwinma'atsy ja uuvu tuump. ¹⁶ Es tmunejxy kaxja'ay ma ja kyapu es ma ja pyuyu tyadu xuu: “Rey'ajtp ma réuty es Windsun'ajtp ma windsunaty.”

¹⁷ Nétuts n'ijxy tu'ugu anklus tyanu jam xuu ñikujxm es t'anumudu jantsy muk ja joon juyujk di'ibu ka'agudijtp:

—jMin naymyúkadu ma ja muj xuu di'ibu Dios tyunaampy!

¹⁸ Min es xytsyu'utstut ja tsyu'udsyadyu réuty esu soldaadu windsunaty, ja jotmuk ja'ayuty, ja kwaayuty es mat ja di'ibu

tuk'uñaaɣudap, nidagekyu ja'ay ja tsyu'udsyuty, pánaty jajju-
uyduɣ es pánaty awa'atstuuy ijttap, nandu'un ja muj ja'ay
mutsk ja'aybyu.

¹⁹ Nétats n'ijxy ko ja axuk juyujk es ja naxwíñudu ryéyuty
dyajnaymyúkudu syoldaadaty es tsiyptuna'añ mut ja di'ibu
poop kwaaygyujxy es mut ja ñidsiptuumbuty. ²⁰ Per ja axuk
juyujk yajtsuum ti'igyu mut ja kugajxpu di'ibu andakp, di'ibu
naty tu ttuñ axuk juyujk wyinduuy ja muj ijxwu'umun di'ibu
myudajtypy ja muj'ajtun. Es mudu tyadu muj ijxwu'umun
ja kugajxpu di'ibu andakp tu twin'uundu naty di'ibáty tu
ñayyákyuty es ja axuk juyujk tsya'ayudut, es t'awdajttu ja
'yawinnax. Net nimajtsk yajkujudu'uju jiigyuty ma yu mejyñ
di'ibu teepy azufru. ²¹ Es yu syoldaadaty ya'o'ktaay mut ja
'yespaadu di'ibu pudsuum p 'yaajóty di'ibu tyuk'uñaaɣy ja poop
kwaay. Es nidagekyu joon juyujk di'ibu ka'agudijtp 'yujts
jyotkadaktu mudu tadu tsyu'udsyuty.

20

Mil jamajtpe

¹ Nétats n'ijxy tu'ugu anklus jyanaky tsajpótm mut ja kuk
jutu 'yawatsn, es tkawítsyuty tu'ugu muj kadenu. ² Ta
tmajtsy ja sarpyentu, tadu majku'ugópk, ja Satanás, es
tkawu'añ ttekywyu'añ mut ja muj kadenu, es 'yítut tsimy
tuk mil jamajt. ³ Ta tkujubijpe kuk jutoty, es dyajni'adijky
ijxwu'umun muut kudiibu tnakywyin'uunut ja naxwíñudu
ja'ayuty extu ko kyap'pxut tuk mil jamajt. Ta naty koonum
'yok'yajnasmatshya'añ waanu.

⁴ Nétats n'ijxy uñaaɣbyajnaty, es jam 'yu'uñudu di'ibátyu naty
tu t'axájudu ja kutujkun es pyayo'oydyut. Yu'adyu du'un di'ibu
yajnibo't ja kyubajkaty mut ko tranujxtu ja Jesusu 'yaxpujkan
es tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk. Nandu'un kyaj t'awdajttu ja
axuk juyujk es ni ja 'yawinnax, es ni tkakupujktu yajtsa'ayut
wymbokkujxy o ma ky'u mut ja axuk juyujku syeyu. Es ja
Dios yajjikypuykudu, es 'yana'amdu mut ja Kristu tuk mil
jamajt. ⁵ Tyadu du'un ma tim jawyiinu Dios dyajjikypyejky
ja ja'ayuty. Per di'ibu akwu'amdu ja o'kraty, yu'ujaty kyaj
jyikypuáktut extu ko kyap'pxut tuk mil jamajt. ⁶ Kuni'xy es
jotkujkaty di'ibátyu Dios yajjikypuákdap ma tyadu jawyi-
imbu jikyuyjukun. Kyaj pyaadudut ja ayo'on di'ibu du'un
éxtumu ja'ay 'yooktu myumajtsk ok, ja'a du'un tmadúndut ja
Dios esu Kristu éxtumu teedyuty, es 'yana'amdu mut ja Kristu
tuk mil jamajt.

⁷ Ko naty tu ñaxy tuk mil jamajt, ta Satanás yajnas-
matshya'añ ma tsyimy'ity. ⁸ Es net ñujxut naxwíñ, es nujx
twin'uñ tugekyu naxwíñudu, ja Gook naxwíñudu esu Magook

naxwíñadu. Ja Satanás yajnaomyujkta'ayudap nidugekyu naxwíñadu ja'ayuty di'ibu ni mbaat nga'okmadsyo'onu, du'un éxtamu pu'u di'ibu jikymyejyñbyu'aay, es tsiptuna'andu. ⁹ Oytyim madsooty ma tugekyu naxwíñadu ta tso'ondu, es dyajnadujkta nidugekyu Dios ja jya'ayuty ma ja kajpn di'ibu Dios jyantsysyejpy. Peru Dios dyajjanajky tsajpótmu janya'ank di'ibu muut tnino'ktaay nidugekyu tadu ja'ayuty. ¹⁰ Net ja mujku'ugópk di'ibu natyu ja'ay tu twin'uuñ, yajkujadu'uju ma ja mejyñ di'ibu teepy azufra, ma naty nandu'un tu yajkujadúwu ja axuk juyujk es ja kugajxpu di'ibu andakp. Jap 'yayówat xuuñ koots winu xuu winu tiempu.

Payo'oyun ma ja poop uñaaybyajn

¹¹ Nétats n'ijxy ja Dios 'yu'uñu ma tu'ugu muj uñaaybyajn pooppu. Esu tsajp esu naxwíñadu jyugaktu ma naty 'yity, es ya'ijxtugooydaay. ¹² Es n'ijxyuts ja o'kraty, muj mutsk, tyáñadu Dios winduuy. Ta ja neky oj ya'aya'pwa'xy, es ya'ixy wi'ix tu tyundu nidu'uk nidu'uk. Es nandu'un wiinkru neky ya'aya'pwa'xy ma 'yity kaxja'ay ja xyuu'juty pánuty jiky'ajttap winu xuu winu tiempu. Esu Dios trayo'oy es ttukkumadooy ja o'kraty éxtam nidu'uk nidu'uk tu 'yadu'utstu, du'un éxtamu naty 'yity kaxja'ay nekykuyxm. ¹³ Tam 'yijttu tugekyu ja o'kraty, ja'a muut di'ibu o'ktu mejyñóty, es tugekyu yajpayo'oydu éxtam tii tu ttundu. ¹⁴ Yu o'kun esu infyernu tu naty nandu'un dyajkta'aydu ja o'kraty tugekyu di'ibu naty yu'ujuty myudajttap. Net ja o'kraty yajkujadúwudu ma ja mejyñ di'ibu ya'amp éxtamu juun. Ko ja'ay jam 'yayowdu, du'un ja'a éxtam 'yooktu myumajtsk ok. ¹⁵ Ja'ayu ja'ay di'ibu xyuu kaxja'ay nekykuyxy ma yajjaaybyéty ja xyuu'juty pánuty jiky'ajttap winu xuu winu tiempu, yu'uyu kyaj yajkujadúwudu ma ja mejyñ di'ibu ya'amp éxtamu juun.

21

Jembyu tsajp esu jembyu naxwíñadu

¹ Nétats n'ijxy ja jembyu tsajp esu jembyu naxwíñadu, mut ko yu jawyiimbü tsajp esu jawyiimbü naxwíñadu kyaj maanu, es kyaj maanu jikymyejyñ.

² Es n'ijxyuts nandu'un ja jembyu Jerusalén kajpn di'ibu tso'omp tsajpótmu ma Dios, es kyuda'aky, es jantsy tsuj oyduñ éxtamu pujkru toxytyjk ko pyuka'añ. ³ Es nmudoogajxyuts jantsy muk ma uñaaybyajn ma Dios yajkutíky, es jyuna'añ:

—Tyamu net ja Dios 'yity mut ja ja'ayuty, es jyiky'ata'añ mut yu'ujuty, es yu'ujuty tja'ay'ata'añ. Ku'm ja Dios 'yita'añ mut yu'ujuty, es Dyios'átudut. ⁴ Esu Dios yajtútsxadut tugekyu ja wyinnu. Kyaj 'yok'ijnut ja o'kun, ju'uy yaxun o ja pujk ado'onu, ja'a ko tugekyu di'ibu tu 'yity, tu ja'a ñaxy kyexy.

⁵ Net ja di'ibu uñaapy mā yajkutiky jyunañ:

—Ujts nyajkejpy tugekyu ak jemy.

Nandu'un jyunañ:

—Kuxja'ay, mat ko tyaadu di'ibuts ngajxypy, tuy'ajtunu'u es mbaat xymyubeky.

⁶ Nétats xy'anmaay:

—Tu net yajkuudyuunda'ay. Ujtsu du'un éxtam ja A es éxtamu Z, ujtsu du'un ja jawyiimbu es ja tim okpu. Di'ibu tátsup, ujtsuts nnamo'oyup es t'uugat ja nuu di'ibu pudsuump mā myuxy es dyaky ja jiky'ajtun. ⁷ Es di'ibu myamadakypy ja pojpu, yu'uts nmo'oyubu tyaadu éxtamu kyuma'añ, ujtsu du'un xyDyios'átup, es yu'uts n'u'unk'átut. ⁸ Per di'ibáty jyujpja'adup, di'ibátyuts uj xykyamubujktup éxtamu Yajniitsókpu, di'ibáty jiky'ajttup axuuk, yajja'ay'o'ktup, ma'induundup, brujm'ajttup, 'yawdajttup di'ibu kyaj Dyíosuty, es nidugekyu di'ibu andáktup, taadaty nidugekyu pyaadudu es yajpajta'agut mā ja mejyñ di'ibu teepy azufu. Ko ja'ay jam 'yayowdu, du'un ja'a éxtamu ja'ay 'yooktu myumajtsk ok.

Jembyu Jerusalén

⁹ Nétats xyñimiiñ nidu'ugu anklus di'ibu tu ttuktaamdu'uty ja tsyim mat ja ayo'on, esuts xy'anmaay:

—Min es nduk'ixut di'ibu pyukaampy ja Borreegu'unk.

¹⁰ Net mudu Espiritu Santu myuk'ajtun oj xyajnejxyuts mā tu'ugu maj kopk jantsy kujxm, es xytyuk'ijxyuts ja maj kajpn Jerusalén kuni'xypy ko kynda'aky, jam tso'oñ tsajpótm mā Dios 'yity. ¹¹ Esu tadu kajpn jantsy tu'xp mat ja Diosu jyajun. Esu tyu'xun du'un éxtamu tsujjátypy tsaá, éxtamu tsaaju'unk di'ibu xu'ajtypy jaspe, wa'ats éxtamu viidru. ¹² Es juwudity ja kajpn ñabótsyuty majpxy es kujxm, mat majmajtsku tyujk aa. Es tu'uk tu'ugu tujk aa tmudaty tu'ugu anklus di'ibu kywenta'ajtypy. Es mā tadu tu'uk tu'ugu tujk aa 'yity kuxja'ay tu'ugu xyuu ja majmajtskpu Israelu myaank. ¹³ Tuguuuk 'yixy ja tujk aa mā xuu pyadsemy, tuguuuk 'yixy mā yukpoj myiñ, tuguuuk 'yixy mā ja xuu tsy'ity es jatuguuuk 'yixy mā myiñ ja jamboj. ¹⁴ Ja potsy di'ibu ñabots'ajtypy ja kajpn, majmajtsku 'yujx tmudaty. Es mā ja majmajtskpu potsy ujx kuxja'ay 'yity tu'uk tu'ugu xyuu ja nimajmajtskpu Borreegu'ungu 'yapóstulu.

¹⁵ Yu anklus di'ibuts xymyugajx tmudaty tu'ugu ooruu kijxn, es tkijxa'añ ja kajpn, ja tyujk aa es ja ñabots. ¹⁶ Ja kajpn kwadraadu 'yity, yu yeñ'ajtun ti'igyu mat ja wyooñ'ajtun. Ja anklus tkijxy ja kajpn mat ja kyijxn, esu yeñ'ajtun wyinjajty majtsk mil jamajtsk mugo'px kilometru. Yu yeñ'ajtun, ti'igyu yu'u mat ja kyujxm'ajtun esu wyooñ'ajtun. ¹⁷ Net tkijxy ja wyooñ'ajtun ja ñabots, es wyinjajty tugu'px mugoxk metru. Ja

kijxn di'ibu ja anklus yajtiimpy, du'un ja yeñ'ajtun éxtum di'ibu ja'ay yajtiimpy.

18 Ja kajpn nabots pyótsyudyu naty mat ja jaspe tsaa. Es ja kajpn, ak tim wa'ats oorü, du'un kyuxe'eky éxtumü viidru wa'atspü. 19 Ja kajpn nabots pyotsy'ujx mat kanak naxü oy-atoryü tsaa. Ja jawyiimbu tsaa txu'aty jaspe. Ja myumajtskrü txu'aty zafiiru, ja myudaguuakrü txu'aty ágatu, ja myumajtáxkrü txu'aty esmeraldü, 20 ja myumügoxkrü txu'aty ónise, ja myududujkrü txu'aty kornalinü, ja myujuxtujkrü txu'aty krisólitü, ja myuduktujkrü txu'aty berilü, ja myudaxtujkrü txu'aty topasyü, ja myumajkrü txu'aty krisoprasü, ja myumajk tu'ukrü txu'aty jasintü, ja myumajmajtskrü txu'aty amatistü. 21 Ja majmajtskrü tujk aa, majmajtsk je'eyü ja perlü. Tu'uk tu'ugu tujk aa, ti'igyü je'eyü t'agaj'áty ja perlü. Es ja muj tu'u di'ibu kajpngijky, ak tim wa'ats oorü, éxtumü wa'ats viidru.

22 Es kyajts n'ijxy ni tu'ugu tsajptujk jap, mat ko yu Nindsun'ajtun Dios di'ibu tugekyü muk'ajtun myudajtypy, esü Borreegu'unk, yu'u tsyajptujk'ajttabü tadü kajpn. 23 Tadü kajpn kyaj ttseky esü xüü es ni yu po'o ñi'ánudat, mat ko Dios esü Borreegu'unk, ja'a jyajun müüt kyude'xyuty. 24 Es ja jajun mä tadü kajpn, ja'a kyudu'xüp nidugekyü naxwíñüdü ja'ay, es ja naxwíñüdü réyuty tmumíndat ja myakja'ay'át mä ja kajpn. 25 Du'uñüm wyu'ummat awa'ats yu kajpn nabots aa. Ni na'a kya"adúkat, mat ko jap kyaj kyoodsüya'añ. 26 Es ja naxwíñüdü ja'ay tmumíndat ja myuj'ajtun es ttukwindsu'ugudat ja Dios. 27 Es ni na'a kyatáküdü di'ibu axuuk, o di'ibu tsoydyu'un müüt, o win'u'umbuty, yu'uyü tákudup di'ibu xyüü ijtp kuxja'ay jap Borreegu'unk ñekykyujxy mä yajjaaybyéty ja xyüüjaty púnaty jiky'ajttap winü xüü winü tiempü.

22

1 Nétats ja anklus xytyuk'ijxy tu'ugu mujnüü di'ibu mujxp mä uñaaybyajn mä Dios esü Borreegu'unk yajkutúktü. Tadü nüü jantsy wa'ats éxtumü viidru, es yu'u du'un yajkypy ja jiky'ajtun winü xüü winü tiempü. 2 Tadü nüü pyuye'eky muj tu'ugijky mä tadü kajpn. Es mujnüübu'aay majtsk adu'um yoñ ja kepy di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun es tyümp'áty majmajtsk ok tuk jamajtrü, winduk po'o'jaty tyümp'áty. Es ja kepy'aay yu'u tsooy'átup ja naxwíñüdü ja'ayaty. 3 Es ni mä kyanaky'ítut ni tü di'ibu kajxpojkrü.

Mä tadü kajpn, Dios esü Borreegu'unk yajkutuka'andü, esü myuduumbuty 'yawdata'anüdü, 4 es 'yixtup ja Dios ja wyiin jyjyp, es tmudáttut ja Diosü xyüü mä wyimbok. 5 Jap kyaj kyoodsüya'añ. Es di'ibáty ijttap jap, kyaj ttsóktut ni ja lyamprü es

ni yu xuu ñijájudut, mut ko yu Nindsun'ajtam Dios kudaxánur, es yajkutúktut winu xuu winu tiempu.

Tsojk ja Kristu myina'añ

⁶ Nétudsu anklus xy'anmaay:

—Tyadu ayuk, tuy'ajtanu'u es mbaat xymyubuktu. Paadyu Nindsun'ajtam Dios di'ibu wyinma'añmyeepy ja kyugajxputy, yu'u tu tkexy ja 'yanklus es yajtuk'ixa'andu ja myaduumbuty di'ibu tsojk tunán jatánur.

⁷ Du'un ja Jesukristu jyuna'añ:

—¡Mudoo'ittu! ¡Tsojkuts nmina'añ!

¡Jotkujk di'ibáty pyaduundur ja n'uxprjuknats di'ibu ijtp kaxja'ay ma tyadu neky!

⁸ Uj Fwank. N'ijx nmudoots tugekyu tyaadu. Es kots n'ijxtaay nmudoodaay, taats nnaygyoxtonaaydyáku anklus tyeky'ujxy di'ibudsu naty tu xytyuk'ixy, es nja'awdatáñuts.

⁹ Per yu'uts xy'anmaay:

—Kátuts xy'awdaty. Nmadiimbyuts ja Dios, éxtam mij, es éxtamu mmugu'uguty di'ibu Dios ja 'yayuk kyajxwa'xudur, es nidugekyu di'ibáty pyaduundur ja Diosu 'yuxprjukn di'ibu ijtp kaxja'ay ma tyadu neky. ¡Awdat ja Dios!

¹⁰ Es ja anklus xy'ak'anmaayuts:

—Kajxwa'x yajxónu tyadu Diosu 'yuxprjukn. Katu kykyuyu'utsy, mut ko tu dan tyimpatypy ja tiempu ma yajkuydyuna'añ. ¹¹ Púnaty axuk adátstup, wa'anu du'un t'aktimtuun'adu'utstu; es púnaty pyanujxtur ja ka'oybyu winma'añ, wa'anu du'un t'aktimpanujx'adu'utstu; es púnaty pyanujxtur ja tuy'ajtan, wa'anu du'un t'aktimpanujx'adu'utstu; es púnaty kyuydyuundur ja Diosu wyinma'añ, wa'anu du'un t'aktimkuydyuun'adu'utstu.

¹² Du'unu Jesukristu jyuna'añ:

—¡Tsojkuts nmina'añ! Es kots nmínut, nmo'oya'añuts nidu'uk nidu'uk éxtam pyaadyuty wi'ixáty tu jyiky'attu.

¹³ Ujtsu du'un éxtam ja A es éxtamu Z, ujtsu du'un ja jawyiimbu es ja tim okpu. Ujtsu du'un di'ibu tugekyu yajtsondák, es ujtsu du'un nandu'un di'ibu ya'abatadyaapy. ¹⁴ Jotkujkadyu taadaty di'ibáty tu tpujtu yajxónu wyit, ja'a njana'anam di'ibu tu jyodumbittu es tu tmastu'uttu ja pyojpu. Yu'udyu dan je'eyu pátdur tyúkat ma tadu kajpn es tju'xut ja ujts tuump di'ibu yajkypy ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu. ¹⁵ Mut ko ni na'a mbaat kyatákuu jap di'ibu myudajttur ja axuk winma'añ, yu brújuty, mu'induumbuty, yajja'ay'o'kruty, yu di'ibu 'yawdajttur di'ibu kyaj Dyíosuty, es di'ibáty tsojktur tyuundur ja andakun.

16 'Uj Jesús, tats ngexy ja n'anklas es t'awánut nidagekyu ja mabujkpatujk ma ñaymyúkadu. Ujtsu du'un ja Davitu tyuump 'yaats, es ujtsu du'un éxtumu jayxyu di'ibu móñum pudsuump.

17 Yu Espiritu Santa esu Borreegu'ungu ñado'oxy, ja'a njuna'anam ja ja'ay di'ibu myubujktap ja Jesukristu, ja'a janándap:

—¡Min!

Es di'ibu myumdeepy, wa'an nandu'un tjuna'añ:

—¡Min!

Es di'ibáty tútsadap, wa'an tmindu es t'axájudat nadu'añ ja nuu di'ibu yajkyu ja jiky'ajtán winu xu winu tiempu.

18 Uj n'anmaabyuts nidagekyu di'ibáty myudoo'ijttap yu Diosu 'yayuk di'ibu ijtp kaxja'ay ma tyadu neky, pun ja pún tnikón yu tyaadu di'ibu ijtp kaxja'ay, Dios nandu'un niko'onxadap ja 'yayo'on di'ibu ijtp kaxja'ay ma tyadu neky.

19 Es pun ja pún oynu'unun tpuwitsy yu ayuk di'ibu ijtp kaxja'ay ma tyadu neky, Dios nandu'un puwixxadap di'ibu naty pátap tja'xut ja kepytyuump di'ibu yajjiky'ajtp, es kyaj tyákat ma ja Diosu kyajpn. Yu kepytyuump esu Diosu kyajpn kaxja'ay 'yity ma tyadu neky.

20 Di'ibu tyaadu ñigajxyu, du'un jyuna'añ:

—Tsojkats nmina'añ.

Es nandu'unuts njuna'añ:

—Wa'an du'unuty. ¡Min, Nindsun'ajtam Jesús!

21 Wa'anu Nindsun'ajtam Jesús tkunu'xtu nidagekyu ja Diosu jya'ayuty.